

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၃၅) ကျမ်းစာ

သမ္မောဟဝိနောဒနိဘာသာဠိကာ

ဒု တိ ယ အုပ်

[နောက်ပိုင်း၌ မူလဋီကာနှင့် ပါဠိတော်နိဿယပါသည်။]

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၁

ကောဇာ ၁၃၃၉

မေ-၁၉၇၇

သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာဘာသာသင်္ဂြိုဟ်

ဒုတိယတွဲ

အသေးစိတ်မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

ဣန္ဒြိယ အဓိပ္ပါယ်	....	၁
ဣန္ဒြိယလိင်္ဂဋ္ဌာစသည့် ပုဒ်အနက်အဓိပ္ပါယ်	....	၄
ပရမိဿရဘာဝ	... ..	၅-၅၁၉
စက္ခာဒိတိက အစိုးရပုံ	...	၆
စက္ခုန္တေသည့်တို့၏အစဉ်	..	၇
ပညိန္ဒြိနှင့် ဘုံ ၄-ပါး	....	၁၁

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဇ္ဈာသဝါရအဖွင့်

အနုလောမေန္တေန၏အနက်	....	၁၅
ပစ္စယာကာရ၏ အနက်	..	၁၆
အမရတပေါ	..	၁၆, ၅၀၈
အဋ္ဌိကတွာ ရုပ်ပြုံးပုံ ..	..	၁၇, ၅၃၀
စာသင်စာချ အကျိုးရလက်ာ	..	၁၈
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဒေသနာ ၄-မျိုး	..	၁၉
ပုရိမာကောဋိ၏ အနက်	...	၂၅
အဝိဇ္ဇာကို စ၍ ဟောတော်မူပုံ	..	၂၅, ၁၈၉
အဝိဇ္ဇာ၏ အဝိနိယစသော အနက်	..	၂၉
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဝစနတ္ထ	..	၃၁
ပစ္စယော၏ သဒ္ဓတ္ထ-လက္ခဏတ္ထ	..	၃၁
ဥပကာရက၏ အနက်	....	၃၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဂေါဗလီဗဒ္ဒနည်း:	၃၃
ဝေမေတယ ကေဝလယ	၃၇
အဝိဇ္ဇာဒိနံ လက္ခဏာစသည်	၃၈
သောကစသည်ကို ဟောတော်မူရကျိုး:	၄၂
အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၄၃
ဇရာမရဏကို အင်္ဂါတပါးသာ ပြုပုံ	၄၃
အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးရာဌာန ရှစ်ပါး	၄၄
ယာထာဝ သရသ လက္ခဏံ . . .	၄၄-၅၆
အသံဂါဟနာ၌ ဂါဟူဇာတ်	၄၉
အပဇ္ဇက္ခကမ္ပံ	၅၀
သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၅၄
ပုည-အပုည၏ဝစနတ္ထ	၅၄
အာနေဉ္ဇ၏ ဝစနတ္ထ	၅၅
ကာယယ သင်္ခါရော . . .	၅၆
အဘိဓမ္မာ၏ ဗဒ္ဒဘာသိတဖြစ်ကြောင်း:	၅၇
ဒါနဝတ္ထု အမျိုးမျိုး: ...	၅၉
သီလမယ ၄-မျိုး:	၅၉
ဒွါရ ၆-ဖုံ အာရုံ ၆-တန် စသည်	၆၀
အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရပြု	၆၅
အပ္ပသာဒ၌ အပ္ပအနက်	၆၇
မရူပပါတံ ...	၆၇
အဝိဇ္ဇာက ပြုအပ်သောပစ္စည်းများ:	၆၉
အကြောင်းအကျိုး တပါးစီပြရကျိုး:	၇၂
ပဓာန, ပါကဋ, အသာဓာရဏအကြောင်း:	၇၃
ဆန့်ကျင်-မဆန့်ကျင်သော အကြောင်း:	၇၆
သဒိသ အသဒိသ အကြောင်း:	၇၇
စုတူပပါတ စသည်၌ တွေဝေ	၇၈
သူကာဏ်း လမ်းသွားသလို	၈၀
အပရိဏာယကော ...	၈၁, ၅၉၉
ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၈၂
ဂတိနိမိတ် (ရူပါရုံထင်ပုံ)	၉၄

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ယောနိဝသေန	....	၁၀၂
နိဗ္ဗာမတက္ခိကပေတ	....	၁၀၄
ယထာယောဂံ	....	၁၀၇
နဝ သတ္တ ပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိ	..	၁၀၈
သဟဇာတသင်္ခါရာ ခိပန္တိ	..	၁၁၀
စုတိပဋိသန္ဓေနှင့် ရေမြောင်းကူး	...	၁၁၀
တက္ခာ နာမေတိ	....	၁၁၀, ၆၃၅
ပဋိသေသ စသည်	....	၁၁၂
ကံပြုသူသာ ကံအကျိုးခံစားရ	.	၁၁၂
မျိုးစေ့ကို ပြုပြင်ပုံ	....	၁၁၆
အကျိုးရဘို့အာမခံ	.	၁၁၉
အကျိုးပေးပြီးနောက် တာဝန်မခံတော့	.	၁၂၀
ငရဲ၌ဣဋ္ဌာရုံ(မဟာမောဂ္ဂလ္လင်္ဂအတွက်)	.	၁၂၄
နတ်ပြည်၌ အနိဋ္ဌာရုံ	.	၁၂၄
ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ အနိဋ္ဌာရုံ	.	၁၂၄
ဝိညာဏဋ္ဌတိ ၇-ပါး	...	၁၂၆
သတ္တာဝါသ ဘုံကိုဝ	....	၁၂၇
နာမဂ္ဂပပဒနိဋ္ဌေသအပ္ပင်	....	၁၃၀
သန္တတိသီသဒ္ဓနိ	...	၁၃၃
နဋ္ဌကလာပိယောဝိယ	....	၁၃၇
ဘိန္ဒဝါဟနိကာ	....	၁၃၇
ကေဒေသ သဂ္ဂပေကသေသ	..	၁၃၉
သုတ္တန် ပကတူပနိဿယ	.	၁၄၁
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ	—	၁၄၃
သဋ္ဌာယတနပဒနိဋ္ဌေသအပ္ပင်	.	၁၄၅
သဋ္ဌာယတန၌ အဋ္ဌကေသသံ	...	၁၄၄
ဓဿပဒနိဋ္ဌေသအပ္ပင်	....	၁၅၁
သဋ္ဌာယတနအယု ၂-မျိုး	..	၁၅၂
တက္ခာပဒနိဋ္ဌေသအပ္ပင်	....	၁၅၈
ဘဝ,ဝိဘဝဓာတု	....	၁၅၉

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မမတ္တေန	....	....	၁၆၀
စိတ္တကာရ, ဂန္ဓဗ္ဗ, ဂန္ဓိက	....	....	၁၆၁
သုဒ, တန္တဝါယ, ဝဇ္ဇ	....	....	၁၆၁
ဥပေက္ခာကို သုဟေသိ	....	....	၁၆၂
ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၁၆၃
အတ္တဝါဒုပါဒါန	....	....	၁၆၅
ကမ္မဘဝကို ကတ္တုသင်္ခါပြု	....	....	၁၇၀, ၆၇၁
ကာမဘဝ စသည်	....	....	၁၇၁
သညာဘဝ၏ ဝိဂ္ဂဟ ၂-မျိုး	....	....	၁၇၂
ကေဝေါကာရ၌ ဝေါကာရအနက်	....	....	၁၇၃
ဘေတိရောမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၁၈၁
အမ္ဘာမွေးတို့၏ ကံချင်းမတူပုံ	....	....	၁၈၂
ဝေမေတဿ စသော နိဂုံးအဖွင့်	....	....	၁၈၃
သထတံ သမိတံ	....	....	၁၈၄
သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ	....	....	၁၈၄, ၁၈၅
ပရိယုဋ္ဌ(ဋ္ဌာန)ဋ္ဌာယိနော	....	....	၁၈၆
ဝဒေါ ဝေဒေယျော	....	....	၁၉၁, ၆၈၁
ကာရကဝေဒကရဟိတံ	....	....	၁၉၁
ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော	....	....	၁၉၂
အပရန္တသန္တာနတော	....	....	၁၉၂
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိတာယ	....	....	၁၉၃
သဿတဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိတာယ	....	....	၁၉၃
ကမေနပါဋိသာ ကောင်း	....	....	၁၉၄
တိဝံ	....	....	၁၉၅
ဝဋ်လည်ပုံ	....	....	၁၉၅
တီသန္ဓိ	....	....	၁၉၆
စတုဘေဒသင်္ဂဟ	....	....	၁၉၆
သင်္ခေပနှင့် သင်္ဂဟ	....	....	၁၉၆
ဝိသတိအာကာရာရုံ	....	....	၁၉၇
ဘဝစက် လှည်းဘီး	....	....	၁၉၇
ကောဝဇ္ဇနေသု	....	....	၁၉၈

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သင်္ခါရနှင့် ဘဝ ၂-ပါးအထူး	....	....	၁၉၉, ၁၇၅
ဣန္ဒြေနှင့်မှ ကံအထမြောက်	....	..	၂၀၂
ကမ္မသမ္ဘာရာ	....	....	၂၀၃, ၆၉၂
အဝိဇ္ဇာစသည်ကို ကံခေါ်ပုံ	....	....	၂၀၃
ဣတ္ထရံ	....	....	၂၀၅
သစ္စပ္ပဘဝတော	....	....	၂၀၆
ကာရကဒဿန နိဝါရဏံ	....	....	၂၀၉
အတ္တသင်္ကန္တိ နိဝါရဏံ	....	....	၂၁၀
သနသညာ နိဝါရဏံ	....	..	၂၁၀
ဘဝစက်၏ ဥပမာတမျိုး	....	....	၂၁၁
ဘဝစက်၏ ဥပမာအမျိုးမျိုး	..	..	၂၁၄
ဂမ္ဘီရာဝဘာသော	....	....	၂၁၇, ၇၀၀
အနုလောမ ပဋိလောမ...	....	....	၂၂၁
ဝိနိဗ္ဗောဂါ ဝိနိဗ္ဗောဂ	....	..	၂၂၁
အဘိနန္ဒိတ အဗျောသာန	....	..	၂၂၃
တဏှာနဒီ	....	....	၂၂၃
တဏှာလတာ	....	....	၂၂၃
အတ္တနယာ	....	....	၂၂၄
ကေတ္တနယ	....	....	၂၂၅
သဘာဝနိယာမ	....	....	၂၂၇
အကိရိယဒိဋ္ဌိ(တမျိုး)	....	....	၂၂၇
နိယတဝါဒ	....	....	၂၂၈
အနုဗောဓ-သိ	....	....	၂၂၉
ပဋိဝေဓ-သိ	....	....	၂၂၉
တန္တောကုလကဇာတာ	....	....	၂၃၀
ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ	....	....	၂၃၀
မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ	....	....	၂၃၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	....	....	၂၃၁
၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	....	....	၂၃၃
သင်္ခတလက္ခဏံ	....	..	၂၄၂
အဆိပ်ပင်မှ အချိုသီး	....	...	၂၆၉

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သတိပဋ္ဌာနစာအုပ်များ

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွဲ့	....	....	၂၇၃
ဩက္ကန္တိ(မိ)တို့	....	....	၂၇၅
ဝိပလ္လာသ	....	....	၂၇၈
ကောယာနုပဿနာဥဒ္ဓေသအဖွဲ့	....	....	၂၈၂
ကောယဇာနက်	....	....	၂၈၂
ဝဝတ္ထာနုပဿနာဥဒ္ဓေသဝါရ	....	....	၂၈၄
ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌိ	....	....	၂၈၆, ၂၆၇
အာတာပီ	....	....	၂၉၀
ဝေဒနာနုပဿနာဥဒ္ဓေသအဖွဲ့	....	....	၂၉၄
ကောယာနုပဿနာဥဒ္ဓေသအဖွဲ့	....	....	၂၉၇
ဣဇေဝ သမဏော	....	....	၂၉၈
အသုစိသဉ္ဇယတော(ဏယ)	....	....	၃၀၀
ဌာနံ တံ သံဝတ္ထေယျ	....	....	၃၁၅
သီတိဘာဝံ	....	....	၃၁၈
တာဠဂဋ္ဌပဋ္ဌလသဏ္ဍာနံ	....	....	၃၂၉
ကဏ္ဍုလမကဋ္ဌသဏ္ဍာနာ	....	....	၃၃၁
သီသကပဋ္ဌဝေဌက	....	....	၃၃၄
သင်္ကဋ္ဌိတ ဗဒ္ဓပုဏ္ဏ ပဋ္ဌလခဏ္ဍ	....	....	၃၃၆
အန္တဂုဏတည်နေပုံ	....	....	၃၄၁
ဝါယာပေသီ	....	....	၃၄၈
တေံ သရိက္ခကော	....	....	၃၅၈
စူဠသောတာပန်	....	....	၃၆၈
သတ္တဝါ ဟု မထင်တော့	....	....	၃၇၅
အယံ ဧတ္ထကော	....	....	၃၇၁
ဥဂ္ဂဟသန္တိနာမ	....	....	၃၇၁
ကေသာစသည် သုဘနိမိတ်	....	....	၃၇၁
သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတိ	....	....	၃၈၂
ဝေဒနာနုပဿနာဥဒ္ဓေသအဖွဲ့....	....	....	၃၈၉
ဝေဒနာကို သည်းခံပုံ	....	....	၃၉၀

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သမထဝိပဿနာ ၂-မျိုးရ	၃၉၈
စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၃၉၉
ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ (နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်)	၄၀၁
ဩဒိဿက အနောဒိဿက	၄၀၆
ဩဓိသော အနောဓိသော	၄၀၇
လေးလုပ်ငါးလုပ်စာ ချန်၍စား	၄၀၉
ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအဖွင့်	၄၁၂
ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ	၄၁၄
မုဒ္ဒပ္ပသန္တ (သဒ္ဓါလွန်သူ)	၄၁၆
ကေရာဋ်ကပက္ခံ (ပညာလွန်သူ)	၄၁၇
ကာလကဉ္စိကအသုရာ	၄၂၀
ဆမ်းတုံပူဇော်သောထေရ် ဝတ္ထု	၄၂၂
ဒါယဇ္ဇ၏ မဟတ္တဖြစ်ပုံ...	၄၂၅
အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ	၄၃၀
သံဝေဂဝတ္ထု ရှစ်ပါး	၄၃၂
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	၄၃၈
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	၄၄၀

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်	၄၄၁
ဥပါယပ္ပဓာနာ	၄၄၁
အသမ္မောသာယ	၄၄၄
ဓမ္မစန္ဒ	၄၄၅
ဈာန်ကစားသောသာမဏေ	၄၅၂
ဈာန်လျှောသောလူထွက်ကြီး	၄၅၇
ကာယဒဠိဗဟုလဿ	၄၆၃
ကိုလေသာပယ်ပုံ ဥပမာများ	၄၆၈
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	၄၇၂
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	၄၇၃

အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
	ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအပွင့်	....	....	....	၄၇၅
ဣဒ္ဓိပါဒ	....	....	....	၄၇၅
ဆန္ဒ သမာဓိ	....	....	....	၄၇၆
ပဓာနသင်္ခါရ	..	....	....	၄၇၇
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအပွင့်	.	....	....	၄၈၈
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအပွင့်	.	....	....	၄၈၈
	ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအပွင့်	....	....	....	၄၉၀
ဗောဇ္ဈင်္ဂါလက္ခဏာ	...	...	...	၄၉၀
ကေဝလဉ္စေတ္တ	....	....	....	၅၀၄
ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ	....	....	....	၅၀၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအပွင့်	..	....	....	၅၀၆
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအပွင့်	....	....	..	၅၀၈
	မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအပွင့်	....	....	....	၅၀၉
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအပွင့်	..	....	....	၅၀၉
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအပွင့်	.	....	..	၅၁၆

ဝိဘင်္ဂီမူလဋီကာနိဿယ

ဒုတိယပိုင်း

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	....	..	၅၁၉
စက္ခုဒွါရဘာဝေ	...	....	၅၁၉
လိင်္ဂ	....	....	၅၂၂
ဘာဝရုပ်တို့ ဣန္ဒြိယမည်ပုံ	....	...	၅၂၈
သုခ စသည်တို့ ဣန္ဒြိယဖြစ်ပုံ	....	..	၅၂၉
၂-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	....	....	၅၃၂

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်	..	..	၅၃၄
ဝိဘဠဝါဒီ	....	....	၅၃၄
မဟာပဒေသ ၄-ပါး	....	..	၅၃၆
နွယ်နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	....	....	၅၃၉
ဝဏ္ဏာဂါဝိဇီ ရေသောက်ခြင်း	....	..	၅၄၉
အာယုဟနရသံ	...	....	၅၅၉
ဏှသိကရဏံ	....	....	၅၅၉
အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	....	..	၅၆၆
သံသိက ဗလဒေဝ...နဂ်လာဒီနိ	....	..	၅၆၈
သင်္ခါရပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	....	....	၅၇၁
ပုနာတီတိ ပုညံ စသည်...	..	....	၅၇၁
သဗ္ဗညုဘာသိတ	....	....	၅၇၂
ပထဝီ-ပထဝီတိအာဒိဘာဝနာ	...	....	၅၇၃
ယဒုရိယော	....	....	၅၇၄

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အဘိညာဓတေနာအကျိုး	၅၇၆
ဥဒ္ဓစ္စ၏အကျိုး	၅၈၃
တာဝ၏အနက်များ	၅၉၀
ကေကာရဏဝါဒေါ	၅၉၂
ရောဂါရခြင်း၏ အကြောင်းများ	၅၉၄
ဂေါလောမာဝိလောမာနိ	၅၉၇
နိယတိ, သင်္ဂတိဘာဝပရိဏတ	၅၉၈
ဝိညာဏပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၀၀
သင်္ဂါဝါ (တဒါရဗ္ဗဏံ)....	၆၀၁
ဣန္ဒြိယ ပဝတ္ထိ အာနုဘာဝတော	၆၀၃
ဇနကံ တံ သမာနံ ဝါ ..	၆၀၄
အကုသိုလ်ဘာဝနာ	၆၀၅
ကြိတ်ချေအပ်သော ယင်ငယ်၏ ဝိထိ	၆၀၇
သန္တာနေ ဝိနာမိတေ စိတ္တဉ္စ	၆၁၀
ဒွိန္ဒံ ဂတိန် အညတရံ	၆၁၁
မရဏာသန္တဝိထိ၏အာရုံ	၆၁၃
ပဉ္စဒါရဝိထိ၏ ညံပုံ	၆၁၆
အဝရုဒ္ဓါ	၆၁၉
ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ	၆၂၀
စက္ခုသတ္တက ။ပေ။ ဇိဝိတဆက္က	၆၂၄
စက္ခုဒသက စသည် အနုဒ္ဓိကာ	၆၂၈
စက္ခုသောတ, ဗာန ဘာဝါ	၆၃၁
ပဋိဗောသ, ပဒီပ, မုဒ္ဓါ	၆၃၇
စတုမရုရည် စသည်ဖြင့် ထုံစေခြင်း	၆၄၀
ကလေးတုန်းက ပြုအပ်သော အတတ်သင်မှု	....
ဆေးကျေးမှု အကျိုးရပုံ	၆၄၀
နာမဂ္ဂပပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၄၅
သဠာယတနပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၅၃
ပဿပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၆၀
ဝေဒနာပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၆၃
တဏှာပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်	၆၆၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဝုသီမတော	၆၆၆
ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၆၆၇
ဘဝနိကန္တိနှင့် ကာမုပါဒါနိ	၆၇၀
ဘဝပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၆၇၁
သညာဘဝ	၆၇၂
ပုရာဏ်ကျမ်း	၆၇၆
ပသုဗန္ဓဝိမိ	၆၇၆
ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၆၇၈
ဥပနိဿယကောဋိ	၆၇၉
ဘဝစက္ကကဏာအဖွင့်	၆၇၉
ကာမယာန, ကာမယမာန	၆၇၉
အဝိဇ္ဇာကို ပဓာနဓမ္မဟု ဆို	၆၈၁
ကိလေသာစသည်တို့ ဝဋ္ဋအမည်ရပ်	၆၈၈
သင်္ခေပဘာဂါဓိဝစန	၆၉၃
ဓဟဘုသမ္ဘာရာ	၆၉၄
အတ္တစုံမှ သဿတုစွေဒဖြစ	၆၉၅
ဂဏ္ဍဘေဒ ပိဋက	၆၉၈
၁၄၀၀ အန္တေဝိယေဝ	၆၉၉
၃ ကိပစ္စယ သမ္ဘူတ သမုဒါဂဟ	၇၀၀
အတ္တနယာ နိယန္တိ	၇၀၆
သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ	၇၀၈
ဂုဏာဂုဏိက ဇာတာ	၇၁၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	၇၁၁
၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	၇၁၃
ပဓာနယောနိ(သြုပ်ပါတိက)	၇၂၂
၂-ဇဟတုစတုက္ကအဖွင့်	၇၂၄
၄-အညမညစတုက္ကအဖွင့်	၇၃၀
သိင်္ခါရာဒိ မူလကနယ မာတိကာအဖွင့်	၇၃၃
အကုသလနိဒ္ဒေသ, ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	၇၃၈

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကုသလာ ဗျာကတနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၄၃
အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၄၄
ကုသလမူလက ဝိပါကနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၄၆
ဘဝင်္ဂါဝဂ္ဂနမတ္ထံ	....	....	၇၄၈
အစဉ်အတိုင်းသင်၍ ကျင့်မှ	....	....	၇၅၁

သတိပဋ္ဌာနဝိဆင်း

၁-သတ္တန္တဘာဇနိယ (ဥဒ္ဒေသဝါရအဖွင့်)	....	....	၇၅၂
ပရလောက နိရပေက္ခာ	....	....	၇၅၉
ပကရဏ နယော	....	....	၇၆၀
ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၆၅
အဝယဝိဂါဟ	....	....	၇၆၅
သမညာတိဓာဝန	....	....	၇၆၅
သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ	....	....	၇၆၉
သဗ္ဗတ္ထိက (စတုရာရက္ခ) ကမ္မဋ္ဌာန်း	....	....	၇၇၀
ဝေဒနာနုပဿနာဒိ ဥဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၇၁
ဌိတိသုခ ဝိပရိကာမဒုက္ခ	....	....	၇၇၁
ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၇၃
နိသဇ္ဇဝါရ တကြိမ်	....	....	၇၇၆
ဥဂ္ဂဟ ကောသလံ	....	....	၇၇၆
အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တေန	....	....	၇၇၉
အာလံမေတိ, အာဒိပေတိ, ဇာလေတိ...	....	....	၇၈၀
ဝေမတ္တသဒ္ဓေဟိ	....	....	၇၈၃
အာတပပစ္စယ, ဆာယုပ္ပါဒက	....	....	၇၈၆
ကမ္မဋ္ဌာန်	....	....	၇၈၉
ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်....	....	....	၇၉၃
သမသိသီ ရဟန္တာ	....	....	၇၉၄
စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်	....	....	၇၉၇
ဝမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်	....	....	၇၉၇

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအဖွင့်

၈၅

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၀၈

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၀၉

ဘူမိလဒ္ဓစသော ဥပ္ပန္နအမျိုးမျိုး

၈၁၀

အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န ...

၈၁၁

အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န

၈၁၀

အသမုဂ္ဂါတိတုပ္ပန္န

၈၁၀

ကိလေသာပယ်ရာ၌ အစေးရှိသော သစ်ပင်ဥပမာ

၈၁၁

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၁၈

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၂၉

၃-ပဉ္စာပုဂ္ဂလကအဖွင့်

၇၃၀

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၃၁

ကာမာမိသ

၇၃၂

လောကာမိသ

၇၃၄

ဝဇ္ဇာမိသ

၇၁၆

ဒုတိယနည်းအဖွင့် ....

၇၃၆

တတိယနည်းအဖွင့်

၈၃၈

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၃၉

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၄၀

သမ္မောဟဝိနောဒနိ

အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ

ဒုတိယတွဲ

ဣန္ဒြိယဝိဘဇ်

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယ အပွင့်

၂၁၉။ ဣဒါနိ၊ သစ္စဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒနန္တရေ၊ ထိုသစ္စဝိဘင်း၏အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။) ဣန္ဒြိယဝိဘဂေါ၊ ၌။ ဗာဝိသတိတိ၊ တိဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ဖြင့် ဣန္ဒြေတို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်းသဒ္ဓါတည်း။ ဣန္ဒြိယာနိတိ၊ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မနိဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါတည်း။ ဣဒါနိ၊ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မတို့ကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တာနံ၊ ထိုပရိစ္ဆိန္နဓမ္မဖြစ်သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်။ (ဟုတု၊ ရှိ။) စက္ခုန္ဒြိယန္တိ အာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုန္ဒြိယံ အစရှိသောစကားရပ်၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဝေံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ မဗ္ဗဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။) စက္ခုဒွါရေ၊ စက္ခုဒွါရ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (စက္ခုဒွါရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရူပါရုံကို ယူခြင်းကိစ္စကြောင့်။ ဤသို့ ဟိတ်အနက် ပေးရပုံကို ဋီကာအဓိပ္ပါယ် ကြည့်ပါ။) ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေသဒ္ဓါ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်စဉ် သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ် အနက်ကို။ ဝါ၊ မိမိ၏ အစိုးရသည်၏အဖြစ် ဟူသော ရာထူးဌာနန္တရကို။ (တံဒွါရိကေဟိ၊ ထိုစက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။) ကာရေတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ မဗ္ဗဇာတံ) စက္ခုန္ဒြိယံ၊ မည်၏။

[သောတဒ္ဓါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ သောတိန္ဒြိယံ စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။ ဖော်၍အနက်ပေးမည်။] ယံ မဗ္ဗဇာတံ၊ သောတဒ္ဓါရေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ကို။ (တံဒွါရိကေဟိ၊ ယိုသောတဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့ကို။) ကာရေတိ။

ဣန္ဒြိယံ ။ ဣန္ဒြိယံကို “ဣန္ဒြိယာဝံ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ထိုသို့ ဖွင့်ခြင်း၌ “ဣန္ဒြ+အတ္ထ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ “အတ္ထ” အရ သဒ္ဓပဝတ္တိအနက်ကို ယူပါ။ ဟု သိစေသည်။ (ဣကိဋ္ဌပူ) ထို သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ် အနက်ဟူသည် ရူပါရုံကိုသိခြင်းကိစ္စ၌ အလွန်အစိုးရသောတရား၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာအစိုးရမှုဟူသောရာထူးတည်း။ ထို့ကြောင့် ဣန္ဒြိယာဝံကို “ပရမိဿရဘာဝံ” ဟု ဋီကာဆင့်၍ဖွင့်သည်။ “ပရမံ၊ အလွန်+ ဣဿရဘာဝံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်” ဟူသည် ရာထူးဌာနန္တရတည်း။ ကြွင်းသောအဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို အဋ္ဌဘာလိနိဘာသာဋီကာ မွေ့ဒွေသအဖွင့်၌ ရှုပါ။

ဣတိ (တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။) သောတိန္ဒြိယံ၊ ယ မည်၏။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ဘာနဒ္ဒါရေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ (တံဒ္ဒါရိကေဟိ၊ ထိုဘာနဒ္ဒါရ်၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကို။) ကာရေတိ။ ဣတိ (တံ ဓမ္မဇာတံ) ဘာနိန္ဒြိယံ။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ဇိဝှိဒ္ဒါရေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ (တံဒ္ဒါရိကေဟိ၊ ထိုဇိဝှိဒ္ဒါရ်၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကို။) ကာရေတိ။ ဣတိ (တံ ဓမ္မဇာတံ) ဇိဝှိန္ဒြိယံ။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ကာယဒ္ဒါရေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ (တံဒ္ဒါရိကေဟိ၊ ထိုကာယဒ္ဒါရ်၌ ဖြစ်သော တရားတို့ကို။) ကာရေတိ။ ဣတိ (တံ ဓမ္မဇာတံ) ကာယိန္ဒြိယံ။ ဝိဇာနနုလက္ခဏေ၊ သညာ ပညာတို့သိပုံမှ တမျိုးတဖုံသိခြင်း လက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ (တံဒ္ဒါရိကေဟိ၊ တို့ကို။) ကာရေတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ မနိန္ဒြိယံ။

ဣတ္ထိဘာဝေ၊ ဣတ္ထိဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ မိမိ၏အစိုးရ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရကို။ ကာရေတိ၊ သဟဇာတဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ပုရိသဘာဝေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ ကာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ။ အနုပါလနုလက္ခဏေ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း လက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ ကာရေတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ သဟဇာတဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ [ကလာပ်တူရူပတို့ကို “သဟဇာတဓမ္မ” ဟု ခေါ်သည်။ နာမ် ဇီဝိတိန္ဒြိယလည်း ပါသောကြောင့် သမ္ပယုတ္တဓမ္မကိုလည်း ထည့်ရသည်။] သုခလက္ခဏေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ ကာရေတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သုခိန္ဒြိယံ။ ဒုက္ခလက္ခဏေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကို။ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ။ သောမနဿ လက္ခဏေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ။ ဒေါမနဿ လက္ခဏေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ။ ဥပေက္ခာလက္ခဏေ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။

အဓိမောက္ခလက္ခဏေ၊ ယုံကြည်တယ်ဝတ္ထုကို ယုံကြည်သော အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ သိဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏေ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏေ၊ အာရုံသို့ ကပ်၍တည်ခြင်း လက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ သတိန္ဒြိယံ။ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ၊ ဝိက္ခေပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် လက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ။ ဒဿနလက္ခဏေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်ကို မြင်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ ပညိန္ဒြိယံ။ အနညာတံ၊ အနမတဂ္ဂသံသရာယ် တကြိမ်တခါမျှ မသိအပ်သေးသော သစ္စာလေးပါးကို။ ဉာဏာမိ၊ သိအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝဇ္ဇေ၊ ဖြစ်သော။ ဇာနနုလက္ခဏေ၊ သိခြင်းလက္ခဏာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ အနညာတညာဏာမိတိန္ဒြိယံ။ ဉာတာနယေဝ၊ အောက်မဂ်တို့ သိအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို။ ပုန၊ တပနံ။ အာဇာနနေ၊

သိခြင်းကိစ္စကြောင့်။ ဣန္ဒြိယ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ အညါန္တိယံ။ အညာတာဝိဘာဝေ၊ သိပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စကြောင့်။ ဝါ၊ သိပြီးသော သမ္ပယုတ်တဆူးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စကြောင့်။ ဣန္ဒြိယ ကာရေတိ။ ဣတိ၊ အညာတာဝိန္ဒိယံ။

ဣမ၊ ဤ ဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌။ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ နာမ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း မည်သည်ကို။ (ဘဂဝတာ)န ဂဟိတံ၊ ယူတော်မမူအပ်။ ကသွားကြောင့်။ (ဣမ သုတ္တန္တဘာဇနီယံနာမ၊ န ဂဟိတံ၊ သနည်း။) သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ ဣမာယ ပဋိပါဠိယာ၊ ဤ အစဉ်အားဖြင့်။ ဗာဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အနာဂတတ္တာ၊ မလာကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဣမ သုတ္တန္တဘာဇနီယံနာမ၊ န ဂဟိတံ၊ အပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ သုတ္တန္တသ္မိံ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ (သာမညာဓာရ)။ ကတ္တစိ၊ အချို့ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ (ဝိသေသာဓာရ)။ ဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ကတ္တစိ၊ ။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ (ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ။) ကတ္တစိ၊ ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ။) ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ အကြားမရှိအောင်။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်။ ဒွါဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ အာဂတာနိနာမ၊ လာသောလူခြေတို့ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ အပရနယမှ ရှေးဦးစွာ။ ဣ၊ ဤစက္ခုန္ဒြိယံ အစရှိသောပါဠိ၌။ အဋ္ဌကထာနယော၊ ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းတည်း။ [“ဤ ပြအပ်ခဲ့သော စက္ခုဒွါရေ ဣန္ဒြိယ ကာရေတိ စသော နည်းသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ လာသောနည်း ဖြစ်သည်” ဟူလို။ ဣတိ စက္ခုန္ဒြိယန္တိ အာဒိ ဝစနေ။ - ယောဇနာ။ ရှေးနိဿယ၌ “ဣ၊ ဤဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌” ဟု အနက်ပေးသည်ကား ယောဇနာနှင့် မည်။]

ပန၊ ကား။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အပရော၊ ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော။ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတေသု၊ ဤဣန္ဒြေတို့၌။ (ဝိဇာနိယာ၌စမံ)။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ကမတောစ၊ အစဉ်အားဖြင့်၎င်း။ ဘေဒါဘေဒါ၊ ကွဲပြားခြင်း မကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ တယာ၊ ထိုမျိုး။ ကိစ္စာ၊ ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဘူမိတော စ၊ ဘုံအားဖြင့်၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိဇာနိယာ၊ သိရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထ၊ လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့တွင်။ (အတ္ထော ပကာသိတော ၌စပ်။) တနည်း—တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ (ဝိနိစ္ဆယော ဇံ ဝေဒိတဗော)။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုအစရှိသောပုဒ်တို့၏။ (အတ္ထော၌စပ်။) တာဝ၊ ဣန္ဒြိယ၌ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ စက္ခတိ-တိစက္ခုတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ (အာယတနဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။)

ပန၊ ကား။ ပစ္စိမေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု၊ ၃-ပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ ပဌမံ၊ ပဌမဣန္ဒြေကို။ (ဝုတ္တံ ခွဲစပ်။) ပုပ္ဖဘာဂေ၊ မဂ်မရမိ ရှေးအဘို့၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇနတော ခွဲစပ်။ အဟံ၊ သည်။) အနညာတံ၊ အနမတဂုဿသရာဝယ် တကြိမ်တခါမျှ မသိအပ်သေးသော။ အမတံ၊ မအံ့ မသေ အမြုတေဖြစ်သော။ ပဒါ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ (ဇာနိဿာမိ၊ သိအံ့။ ဝါ၊ သိအောင်အားထုတ်အံ့။) ဝါ၊ တနည်း။ စတုသစ္စမ္ပံ၊ လေးပါးသောသစ္စာတရားကို။ ဇာနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ [ဤစကားဖြင့် အနညာတညဿာမိတ၏ ဝစနတ္ထကို ပြသည်။] ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္မဝတောစ၊ ဣန္ဒြိယအနက်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ပါးမြောက်ဣန္ဒြေကို။ အာဇာနနတောစ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါး အပိုင်းအခြားကို မလွန်မှီ၍ သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္မဝတော စ၊ ၎င်း။ အညိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ)။ တတိယံ၊ ၃-ပါးမြောက် ဣန္ဒြေကို။ အညာတာဝိနော၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိပြီးသော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ သစ္စေသု၊ ထို၌။ နိဋ္ဌိတညာဏ ကိစ္စဿ၊ ပြီးပြီးသောဉာဏ်၏ ကိစ္စရှိသော။ (အညာတာဝိနောကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ခိဏာသဝဿေ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတောစ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္မဝတောစ၊ ၎င်း။ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ)။ [ဤပုဒ်ယုံ၏ ဝစနတ္ထကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ လောကုတ္တရာကုသိုလ်အဖွင့်၌၎င်း၊ လောကုတ္တရာဝိပါကံ အဖွင့်၌၎င်း ပြခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမုတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဧသ (ဧသော) ဣန္ဒြိယဋ္ဌောနာမ၊ ဤ ဣန္ဒြိယဋ္ဌမည်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဣန္ဒ္ရိယဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြေမည်သောကံကို သိစေတတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်သည်။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ ဣန္ဒ္ရေဒိသိတဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြေမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသောအနက်သည်။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော၊ တည်း။ ဣန္ဒ္ရဒိဋ္ဌဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြေမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် သိမြင်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ ဣန္ဒ္ရသိဋ္ဌဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြေမည်သောကံသည် ပြုစီမံအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ ဣန္ဒ္ရဇ္ဇဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြေမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် မှီဝဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ သော၊ ထိုဣန္ဒြိယဋ္ဌကို။ ဣ၊ ဤ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြရာ၌။ [ယောဇနာဝယ် “ဣဇာတိ ဣမေသု ဣန္ဒြိယေသု”ဟု ဖွင့်၏။] ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်စပ်အပ်၏။ ဝါ၊ သုံးစွဲအပ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်ပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရမိဿရဘာဝတော၊ အလွန် အစိုးရတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒော၊ ဣန္ဒ မည်တော်မူ၏။ ကုသလာ ကုသလံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ကမ္မံစ၊ ကံသည်လည်း။ ဣန္ဒော၊ ဣန္ဒမည်၏။ (ကဿ၊ နည်း။) ကမ္မေသု၊ ကံတို့၌။ (ကံတို့အပေါ်၌)။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ ဝါ၊ က။ ဣဿရိယာဘာဝတော၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ၏ ဣန္ဒမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) ဣ၊ ဤဣန္ဒတို့တွင်။ ကမ္မသဉ္စနိတာနိ၊ ကံသည် ကောင်းစွာဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒိယာနိ၊ စကျွဲခြေ အစရှိသော ဣန္ဒတို့သည်။ ကုသလာ-ကုသလကမ္မံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော ရှေးကံကို။ (မိမိတို့ကို ပြုစီမံလိုက်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော ရှေးကံကို။) ဥလ္လိဂေန္တိ၊ ထင်ရှားပြတတ်ကုန်၏။ တေနစ၊ ထိုရှေးကံသည်လည်း။ (ကမ္မသဉ္စနိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒိယာနိ၊ တို့ကို။) သိဋ္ဌာနိ၊ စီမံအပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဣန္ဒလိဂေဋ္ဌေန၊ ဣန္ဒမည်သော ရှေးကံကို သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒသိဋ္ဌဋ္ဌေန စ၊ ဣန္ဒမည်သော ရှေးကံသည် စီမံအပ် ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒိယာနိ၊ တို့မည်၏။

ပရမိဿရဘာဝတော။ ။ စာအုပ်တို့၌ “ပရမိဿရိယဘာဝတော”ဟု ရှိသော်လည်း “ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတိ” ဟူသော ဝစနတ္ထကို ဖွင့်သောကြောင့် “ပရမိဿရ-ဘာဝတော”ဟုသာ ရှိသင့်၏။ ပရမိဿရ၌ “ပရမ+ဣဿရ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ “ပရ+ဣဿရ”ဟု ပုဒ်မဖြတ်နှင့်။ ပရမိဿရိယ၌ ဣယလည်း ဘာဝအနက်ဟောတည်း။ ဘာဝသဒ္ဓါ တိုက်ရိုက်ပါရာ၌ ထိုဣယသဒ္ဓါမလို။ ဣယ၌ ဘာဝတ္ထ ဣ-ပစ္စည်း၊ ဣဿရမ္ အ-ကို ဣ-ပြု။ ဣဒန္တာ၌လည်း “ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတိ ဣဒန္တာ”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ဘုရားရှင်ကို အရကောကံပါ။

ကုသလာကုသလဉ္စ ကမ္မံ။ ။ ကမ္မံကို ဣန္ဒောဟူသော ထည့်ပါငြိ၌စပ်။ “ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် ဣန္ဒမည်၏” ဟူလို။ အဘယ်ကြောင့် ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် ဣန္ဒမည်သိနည်း-ဟု မေးဘယ်ရှိသောကြောင့် “ကမ္မေသု၊ ပေ။ အဘာဝတော”ဟု မိန့်သည်။ “ကံတို့၏ အပေါ်၌ မည်သူကမ္မ၊ အစိုးရခြင်း မရှိသောကြောင့်”-ဟူလို။ “ဣဿရ၏ ယှဉ်ရာ၌ ဓာဋ္ဌိ သတ္တမိ သက်ရိသည်”ဟု သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ရေးသောကြောင့် ဤ၌ “ကမ္မေသု”ဟု သတ္တမိသက်ထားသည်။ ကဿစိကား ဣဿရိယဝယ် ဣ-ပစ္စည်း၏ သမ္ပန်တည်း။

ဣန္ဒိယာနိ ဥလ္လိဂေန္တိ။ ။ စကျွဲက ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်လျှင် ထိုကံသည် ကောင်းသော ကုသိုလ်ကံတည်း။ စကျွဲက ချို၊ တဲနေလျှင် ထိုကံသည် မကောင်းသော အကုသိုလ်ကံတည်း။ ဤသို့ စသောအားဖြင့် စကျွဲစသော ဣန္ဒတို့က ရှေးဘဝကံကို ထင်ရှားပြကြသည်။

ပန၊ ကား။ (ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ အနက်မှတပါး ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ အနက်၏အကျယ်ကား။) သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤနှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယထာဘူတတော၊ အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိတိုင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်အားဖြင့်။ ပကာသိတာနိစ၊ ထင်ရှားလည်း ဟောပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ အဘိသမ္ပဒ္ဓါနိစ၊ ထိုးထွင်း၍လည်း သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ၊ ဣန္ဒြိယ မည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောပြတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ၊ ဣန္ဒြိယ မည်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် သိမြင်တော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့မည်၏။ မုနိန္ဒေန၊ မုနိတို့၏ဣန္ဒြိယ ဖြစ်တော်မူသော။ တေနေဝ ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်ပင်။ ကာနိစ၊ အချို့ သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဂေါစရာသေဝနာယ၊ ကျက်စားရာအာရုံဟူသော မှီဝဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ကာနိစ၊ တို့ကို။ ဘာဝနာသေဝနာယ၊ ကိုယ်တော် သန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ (သဒ္ဓိန္ဒြေစသည်တို့ကို ရည်ရွယ်သည်။) သေဝိတာနိ၊ မှီဝဲအပ် ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ၊ ဣန္ဒြိယမည်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် မှီဝဲတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့မည်၏။ [ဗုဒ္ဓိ သေဝန အနက်ဟော၊ ဗုဒ္ဓိ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။]

အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ (ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂဉ္စ စသော အနက်သာ မကသေး။) အာဓိပစ္စယာဘိတေန၊ အဓိပတိ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဿရိယဇ္ဇနာပိ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း။ တောနိ၊ ဤစက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြိယတို့မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္ထိယံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အဝရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ အာဓိပစ္စ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီး၏။ ဝါ၊ ထင်ရှား ၏။ (ကဿ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္ထိယံ၊ ၌။ စက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ အာဓိပစ္စံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာဏတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထို စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေသည်။ တိက္ခေ၊ ထက်မြက်လသော်။ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။) တိက္ခတ္တာ၊ ထက်မြက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (တသ္မိံ၊ သည်။) မန္တေ၊ နဲ့ လသော်။ ဝါ၊ ညွှန်လသော်။ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။) မန္တတ္တာ စ၊ နဲ့ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ညွှန်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္ထိယံ၊ ၌။ စက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ အာဓိပစ္စံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ဝိညာဏတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ လက္ခဏ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဣ၊ ဤ စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၌။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိနိစ္စယော၊ တည်း။

လက္ခဏာဒီဟိတိ(ပဒဿ)၊ ဣ။ (အတ္ထော ဌိစပ်။) လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနံ ပဒဋ္ဌာနေဟိပိ၊ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ပဒဋ္ဌာနံတို့ဖြင့်လည်း။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အသုံးအဖြတ်ကို။ ဝိဇာနိယာ၊ သိရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နေသံ၊ ထို စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ တာနိ လက္ခဏာဒီနိ၊ ထို လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် အဋ္ဌသာလိနိဉ္စံ။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ။ ဟိ၊ မှန်။ ပညိန္ဒြိယာဒီနိ၊ ပညိန္ဒြေ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ် အနက်အား ဖြင့်။ အမောဟောယေဝ၊ အမောဟချည်းသာတည်း။ သေသာနိ၊ ပညိန္ဒြေအစ ရှိသည်မှ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌသာလိနိဉ္စံ။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်သကောင်အားဖြင့်သာ။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်ပြီ။

ကမတောတိ(ပဒဿ)၊ ဟူသောမာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္တာရော၊ ဝေ၊ ဝေဒိ- တပော။) အယမ္ပိ၊ ဤ ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးအစဉ်သည်လည်း။ ဒေသနာက္ခမောဝ၊ ဒေသနာက္ခမပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ အဗ္ဗုတ္တဓမ္မံ၊ အဗ္ဗုတ္တတရားကို။ (စက္ခု၊ သောတ၊ သာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ မန ဟူသော ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကို။) ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားကာသိ၍။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားကာ သိခြင်းကြောင့်။ အရိယဘူမိပဋိလာဘော၊ အရိယာဘုံကိုရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာနိ၊ အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနိ၊ စက္ခုန္ဒြေ အစရှိသော ၆-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသိတာနိ၊ ဟော တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သော အတ္တဘာဝေါ၊ ထို အတ္တဘောသည်။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ ဥပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ဣတ္ထိတိဝါ၊ ဣတ္ထိ ဟူ၍၎င်း။ ပရိသောတိ ဝါ၊ ပရိသော ဟူ၍၎င်း။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ထိုဣတ္ထိ ပရိသဟု ကွဲပြားကြောင်း တရားသည်။ အယံ၊ ဤ ဣန္ဒြေ ၂-ပါးတည်း။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ နိဒဿနတ္ထံ၊ ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ တတော၊ ထို အဗ္ဗုတ္တိကဣန္ဒြေ ၆-ပါးမှနောက်၌။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေကို၎င်း။ ပရိသိန္ဒြိယံ စ၊ ပရိသိန္ဒြေကို၎င်း။ (ဒေသိတံ)။ ဒုဝိဇောပိ၊ ၂-ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော၊ ထိုဣတ္ထိ ပရိသအားဖြင့် ကွဲပြားသော အတ္တဘောသည်။ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဋိ- ဗဒ္ဒုတ္ထိ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ ၌စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)၊ ကို။ ဉာပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ တတော၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ ပရိသိန္ဒြေမှ နောက်၌။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကို။ (ဒေသိတံ)။

ယာဝ၊ အကြင် နှလောက်။ တဿ၊ ထိုဝိဝိတိန္ဒြေ၏။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ၊ ထိုဝိဝိတိန္ဒြေဖြစ်တည်သပျကာလပတ်လုံး။ ဧတေသံ ဝေဒယိ- တာနိ၊ ဤဝေဒနိန္ဒြေတို့၏။ အနိဝတ္ထိ၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ စ၊

ဆက်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿံ အလုံးစုံသော။ ဝေဒယိတံ၊ ဝေဒနာ သည်။ (အတ္ထိ)။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ(ဝေဒယိတံ)၊ ထို ဝေဒနာသည်။ သုဒဒကံ၊ သုဒ ဒုက္ခ ၂-မျိုးသာတည်း။ ဣတိ(ဣမဿ အတ္တဿ)ဥပနတ္တံ၊ ၄။ တတော၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေမှနောက်၌။ သုခိန္ဒြိယာဒိနိ၊ သုခိန္ဒြေအစရှိသည်တို့ကို။ (ဒေသိတာနိ)။ [ဥပေက္ခိန္ဒြေလည်း သန္တုဖြစ်သော သုခ၌ ပါဝင်၏။] ပန၊ ဆက်။ [“အဘိတပါး ကား” ဟု အချို့ဆရာတို့အလို အနက်ပေးပါ။] တံနိရောဓတ္ထံ၊ ထို သုခိန္ဒြေအစ ရှိသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧတေ ဓမ္မော၊ ဤ သဒ္ဓိန္ဒြေအစရှိသော တရား တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပတ္တိ- ဒဿနတ္ထံ၊ ပဋိပတ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ တတော၊ ထိုဝေဒနိန္ဒြေတို့မှ နောက်၌။ သဒ္ဓါဒိနိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ (ဒေသိတာနိ)။

ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ ဤအကျင့်ကြောင့်။ သေ ဓမ္မော၊ ဤအနညာတညဿာ- မိတိန္ဒြေဟူသောတရားသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၏။ အမောဗဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အချည်းနှီး မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ တတော၊ ထို သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသော ၅-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့မှ နောက်၌။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေကို။ (ဒေသိတံ)။ တဿေဝ၊ ထိုအနညာတညဿာမိတိ- န္ဒြေ၏ပင်။ ဖလတ္တာစ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တတော၊ ထိုအနညာ- တညဿာမိတိန္ဒြေမှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ စ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တတော၊ ထိုအနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ မှနောက်၌။ အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေကို။ (ဒေသိတံ)။ ဣတော၊ ဤ အညိန္ဒြေမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာအားဖြင့်။ ဣမဿ၊ ဤ အညာတာဝိန္ဒြေကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤ အညာတာ- ဝိန္ဒြေကို။ အဓိဂတေစ၊ ရအပ်ပြီးသော်ကား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကရဏိယံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ(ဣမဿ အတ္တဿ) ဥပနတ္တံ၊ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ပရမဿာသဘူတံ၊ အလွန် သက်သာရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ ကမော၊ ဟောစဉ်တည်း။

ဘေဒါဘေဒါတိ (ပဒဿ)၊ ဘေဒါဘေဒါ ဟူသော မာတိကာ ပုဒ်၏။ (ဝိတ္တာရော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂၂-ပါးသောဣန္ဒြေတို့တွင်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿေဝ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏သာ။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေ၎င်း။ ‘အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၂ ပါး အပြား ရှိသည်။ ဟောတိ။ သေသာနံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့၏။ အဘေဒါ၊

မကဲ့ပြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇိ။) ဣတိ ဝေံ သို့။ ဧတ္ထေ ဤ ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ တေဒါဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဝိဇာနိယာ၊ ဇိ။

ကိုစွာတိ ပဒဿ၊ ကိစ္စဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္ထာရော ဝေံ ဝေဒိ- တဗ္ဗော။) ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ဧ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ တာဝ၊ သောတိန္ဒြေ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဋ္ဌဿ၊ သော။) စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ စက္ခုန္ဒြေ၏။ (ကိစ္စံ ခွဲစပ်။) စက္ခုယတနံ၊ ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယ ဘာဝေန၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေထိုက်သော။ အတ္တဌော၊ မိမိဟူသော စက္ခုပသာဒ၏။ တိက္ခ- မန္နာဒိဘာဝေန၊ တိက္ခ မန္န အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိ- ဓမ္မာနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော ပစ္စယပုဒ်တရားတို့၏။ တိက္ခမန္နာဒိသင်္ခါတံ၊ တိက္ခ မန္န အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ တံ အတ္တာကာရာနုတ္တာပနံ၊ အကြင် မိမိ၏ အခြင်းအရာသို့ အစဉ်လိုက်စေခြင်းသည်။ (အတ္တိံ။) ဣဒံ၊ ဤ မိမိ၏ အခြင်းအရာသို့ အစဉ်လိုက်စေခြင်းသည်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဝေံ၊ တူ။ သောတ- ဃာန ဇိဝှိ၊ ကာယာနံ၊ သောတိန္ဒြေ ဃာနိန္ဒြေ ဇိဝှိန္ဒြေ ကာယိန္ဒြေတို့၏။ (အတ္တာ- ကာရာနုတ္တာပနံ၊ သည်။ ကိစ္စံ၊ တည်း။) ပန၊ ကား။ မနိန္ဒြိယဿ၊ ဇိ။ (ဣန္ဒြိယ- ပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ။) သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တကွဖြစ်ဘက် တရားတို့ကို။ အတ္တဌော၊ မိမိ၏။ ဝသဝတ္ထာပနံ၊ အလိုသို့ လိုက်စေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ။)

ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ (ဣန္ဒြိယ ပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ။) သဟ- ဇာတဓမ္မာနုပိလနံ၊ တကွဖြစ်ဘက်တရားတို့ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ။) ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယာနံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏။ ဣတ္ထိ ပုရိသ နိမိတ္တ- လုတ္တာကပ္ပိကာရာနုဝေခာနံ၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တ ဣတ္ထိကုတ္တ ဣတ္တာကပ္ပဟူသော အခြင်း အရာ ပုရိသနိမိတ္တ ပုရိသကုတ္တ ပုရိသကပ္ပဟူသော အခြင်းအရာကို လျော်စွာ စီမံခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ။) [ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် “ဣန္ဒြိယ ပစ္စယ- ဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ”ဟု မထည့်ရ။] သုခ ခုက္ခ သောမနဿ ဒေါမနဿိန္ဒြိ- ယာနံ၊ တို့၏။ (ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ။) သဟဇာတဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘိဝိက္ခာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာ အတိုင်း။ ဩဇ္ဇာရိကာ ကာရာနုပိပနံ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အခြင်းအရာသို့ အစဉ် ရောက်စေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ။) [ဥပေက္ခိန္ဒြေ၏ အခြင်းအရာက မထင်ရှားသော

တိက္ခပန္နာဒိ။ ။ ခိုရာဖြစ်သော စက္ခုပသာဒက ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်၍ ထက်လျှင် စက္ခုဝိညာဉ်စသော အမှီတရားတို့သည် အမြင် အားကောင်းသောအားဖြင့် ထက်ကုန်၏။ စက္ခုပသာဒက ညွှဲလျှင် အမှီတရားတို့လည်း ညွှဲကုန်၏။ မှီရာပသာဒက အလယ်အလတ် အားရှိလျှင် အမှီတရားတို့လည်း အလယ်အလတ်သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ကြောင့် သုခိန္ဒြေ အစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာကို “ဩဠာရိကာ ကာရ” ဟု ဆိုသည်။] ဥပေက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ။ (ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ။) (သဟ-
 ဇာတဓမ္မေ အဘိဘဝိတာ။) သန္တပဏိတ မဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ၊ ငြိမ်သက်
 သော အခြင်းအရာ၊ မှန်မြတ်သော အခြင်းအရာ၊ မဇ္ဈတ္တအခြင်းအရာသို့ အစဉ်
 ရောက်စေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ)။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ (ဣန္ဒြိယ-
 ပစ္စယဘာဝေန၊ သာဓေတဗ္ဗံ)။ ပဋိပက္ခာဘိဘဝနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို
 လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းသည်၎င်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့၏။ ပသန္နာ-
 ကာရာဒိဘာဝသမ္ပာပနံ၊ ကြည်လင်သောအခြင်းအရာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သို့
 ရောက်စေခြင်းသည်၎င်း။ (ကိစ္စံ)။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယဿ၊ ။ (ဣန္ဒြိယ-
 ပစ္စယဘာဝေန၊ သာဓေတဗ္ဗံ)။ သံယောဇနတ္တယ ပဟာနဉ္စေ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
 သီလဗ္ဗတပရာမာသဟူသော သံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်းကို ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။
 သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ တို့၏။ တပ္ပဟာနဘာဝိမုခဘာဝ ကရဏံ စ၊ ထို သံယောဇဉ်
 သုံးပါးအပေါင်းကို ပယ်ခြင်းသို့ ရှေးရှုကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်၎င်း။
 (ကိစ္စံ၊ တည်း။)

အညိန္ဒြိယဿ၊ ။ (ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ)။ ကာမရာဂဗျာ-
 ပါဒါဒိတနုကရဏပဟာနဉ္စေ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒ အစရှိသော သံယောဇဉ်
 တို့ကို နည်းပါးအောင်ပြုခြင်း၊ ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။ (သကဒါဂါမိမဂ်က နည်းပါး
 အောင်ပြုခြင်း၊ အနာဂါမိမဂ်က ပယ်ခြင်းတည်း။) သဟဇာတာနံ၊ တကွ
 ဖြစ်ဘက်တရားတို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသာနုဝတ္တာပနံ စ၊ အလိုသို့ လိုက်စေ
 ခြင်းသည်၎င်း။ (ကိစ္စံ)။ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၊ ။ (ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန
 သာဓေတဗ္ဗံ)။ သဗ္ဗကိစ္စေသု၊ အလုံးစုံသော ပယ်ခြင်းကိစ္စတို့၎င်း။ ဥဿုက္ကပဟာ-
 နဉ္စေ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။ (အားထုတ်မှုကို
 ပယ်ခြင်းဟူသည် အားမထုတ်ခြင်းတည်း။) သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ အမတာဘိ-
 မုခဘာဝပစ္စယတာစ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှုကုန်သည်၏အဖြစ်၏အကြောင်း၏
 အဖြစ်သည်၎င်း။ (ကိစ္စံ)။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၎င်း။
 ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားပြင့်။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဝိဇာနိယာ၊ ။

အမတာဘိမုခ။ ပေ။ သမ္ပယုတ္တာနံ။ ။ အမတာဘိမုခဘာဝသည် အညာတာဝိန္ဒြေ၏
 မူလကိစ္စတည်း။ ထို အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကား
 သမ္ပယုတ်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုရသောကိစ္စတည်း။ ထို့ကြောင့် “အမတာဘိမု-
 ဘာဝေါ စ တဗ္ဗာဝပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနံ” ဟု ရှိလျှင် သာဓ် ကောင်းမည် တင်သည်။
 ဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်ပါ။ အမတာဘိမုခဘာဝေါ စသည် အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၏ စပ်ပုဒ်
 တဗ္ဗာဝပစ္စယသည် သမ္ပယုတ္တာနံ၏ စပ်ပုဒ်၊ တာ-ပစ္စည်းသည် အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၏
 စပ်ပုဒ်တည်း။

ဘူမိတောတိ(ပဒဿ)၊ ဇါ။ (ဝိတ္တာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော)။ ၈၊ ဆက်။
 ဧတ္ထေ၊ ဤ ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ စက္ခု။ ပေ။ ဒေါမနသိန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုန္ဒြေ
 သောတိန္ဒြေ သာနိန္ဒြေ ဇိဝှိန္ဒြေ ကာယိန္ဒြေ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ
 ဒေါမနသိန္ဒြေတို့သည်။ ကာမာဝစရာနေဝ၊ -ကာမာဝစရတို့သာတည်း။ မနိ-
 န္ဒြိယ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ဥပေက္ခိန္ဒြိယာနိ၊ မနိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့သည်၎င်း။
 သဒ္ဓါ။ ပေ။ ပညိန္ဒြိယာနိ ၈၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ ဝိရိယိန္ဒြေ သတိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေ
 တို့သည်၎င်း။ စတုဘူမိပရိယာပန္နာနိ၊ ၄-ပါးသော ဘုံတို့၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။
 သောမနသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကာမာဝစရ ဂ္ဂူပါဝစရ လောကုတ္တရာဝေနေ၊ ကာမာ-
 ဝစရ ဂ္ဂူပါဝစရ လောကုတ္တရာတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နံ၊ ဘုံ ၃-ပါး
 အပေါင်း၌ အကျုံးဝင်၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ တီဏိ၊ ၃-ပါးသော ဣန္ဒြေ
 တို့သည်။ လောကုတ္တရာနေဝ၊ လောကုတ္တရာတို့သာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘူမိ-
 တောပိ၊ ဘုံအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယံ ဝိဇာနိယာ။ ဟိ၊ အကျုံးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊
 သို့။ ဝါ၊ ဤ အတ္တ စသော ဝိနိစ္ဆယအားဖြင့်။ ဝိဇာနန္တော၊ အထူးသိသော။
 သံစေဂဗဟုလော၊ များသောသံဝေဂရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊
 ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ
 တို့ကို။ ပရိညာဒယ၊ ပိုင်းခြားကာသိ၍။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊
 အဆုံးဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အကျိုးတည်း။

၂၂၀။ နိဒ္ဒေသဝါရေ၌။ ယံ စက္ခု စတုန္ဒံ မဟာဘူတာနန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ၊ ၌။ ပဒဘာဇနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေ-
 နေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းပြင်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇါ။ ၈၊ ဆက်။ ဝိရိယိန္ဒြိယသမာဓိ-
 န္ဒြိယ နိဒ္ဒေသာဒီသု၊ ဝိရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ သမာဓိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ အစရှိသည်တို့၌။
 သမ္မာဝါယာမော။ ပေ။ မိစ္ဆာသမာဓိတိ အာဒိနိ၊ သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာ-
 ဝါယာမော သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာသမာဓိ အစရှိသောစကားတို့ကို။ န ဝုတ္တာနိ၊
 ဟောတော်မမူအပ်ဘုန်။ [မဟောပုံကို ပါဠိဂေါ်၌ [ကြည့်ပါ။] ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တာ၊ အလုံးစုံသောဝိရိယ အလုံးစုံသောသမာဓိ

ပညိန္ဒြိယာနိ စတုဘူမိပရိယာပန္နာနိ။ ။ ဤ၌ ပညိန္ဒြိယကို “စတုဘူမိပရိယာပန္န” ဟု
 ဆိုထား၏။ ရှေးက အဘိဓမ္မာညှပ်အကောက်တို့၌ “ပညိန္ဒြိယ” အရ လောကပညာကိုသာ
 ကောက်ကြသည်။ ဤအဆိုနှင့် မညီပါ။

သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တာ။ ။ ဝိရိယဟုဆိုလျှင် သမ္မာဝိရိယဖြစ်စေ မိစ္ဆာဝိရိယဖြစ်စေ သမ္မာ
 မိစ္ဆာတွင် မပါဝင်သော အဗျာကတဝိရိယဖြစ်စေ ဝိရိယအားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်ခြင်းကို
 “သဗ္ဗသင်္ဂါဟက” ဟု ဆိုသည်။ သမာဓိန္ဒြိယ၌လည်း နည်းတူ။ ဤသို့ ဝိရိယအားလုံး သမာဓိ
 အားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်သောကြောင့် သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသမာဓိ ခေါ်သည်ဖြင့် ချီးမြှား၍
 ဟောတော်မမူတော့ ဟူလို။

တို့ကို သိမ်းယူနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊ ဤဣန္ဒြိယ
 ဝိဘင်း၌။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကာနိ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။
 ကထိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။
 ဣတ္ထ၊ ဤဣန္ဒြေတို့တွင်။ ဒသဣန္ဒြိယာနိ၊ ၁၀-ပါးသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့
 သည်။ လောကီယာနိ၊ လောကီတို့သည်။ (ဟုတွာ)။ ကာမာဝစရာနေဝ၊ ကာမာ-
 ဝဝရတို့သည်သာ။ (ဟောန္တိ)။ တီဏိ၊ ၃-ပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။ လောကုတ္တရာ-
 နိ၊ လောကုတ္တရာတို့တည်း။ နဝ၊ ၉-ပါးသော မရှိခြင်းအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်။
 လောကီယသောကုတ္တရာမိဿကာနိ၊ ကုန်၏။ ဣသိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနီ သအဖွင့် ပြီး၏။

၂-ပဉ္စာပုစ္ဆက အဖွင့်

၂၂၁-၃။ ပဉ္စာပုစ္ဆကော၌။ သဗ္ဗေသပ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ကုသလာ-
 ဒိဝိဘာဂေါ၊ ကုသလအစရှိသော ဝေဘန်အပ်သောအထူးကို။ ပါဠိနယာနုသာ-
 ရေနေဝ၊ ပါဠိတော်နည်းကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၏။ ပန၊
 ဆက်။ အာရမ္မဏတ္တိကေသု၊ အာရမ္မဏတိက်တို့၌။ သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာတိ၊
 သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာဟူသောစကားကို။ စက္ခု။ ပေ။ ပုရိသိန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုန္ဒြေ
 သောတိန္ဒြေ ဘာနိန္ဒြေ ငိုဝိန္ဒြေ ကာယိန္ဒြေ ဣတ္တိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့ကို။ (ရုပ်
 သက်သက် ဣန္ဒြေတို့ကို။) သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ
 ပန၊ ဇိဝိတိဒြေကိုကား။ အဂ္ဂပမိဿကတ္တာ၊ နာမ်ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့် ရောနေသည်၏
 အပြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤသတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာဟူသော စကားရပ်၌။ အနာ-
 ဘယံ ဟောတော်မူအပ်။ ခုန္ဒိန္ဒြိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒေ ၂-ပါးကုန်သော။
 ဣန္ဒြိယာ၊ တို့သည်။ (“ပရိတ္တာရမ္မဏာ”၌စပ်။) ဧဝံ၊ ဤ ခုန္ဒိန္ဒြိယာ ပရိတ္တာ-
 ရမ္မဏာဟူသောစကားကို။ သုခဒုက္ခဒ္ဓယံ၊ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ ၂-ပါးအပေါင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုသုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေသည်။ ဧကန္တ-
 ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ ဧကန် ကာပတရားဟူသောအာရုံရှိ၏။

ဝေဝသန္တေပိ။ ။ ဤသို့ ဣန္ဒြေအားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်လျှင် ထိုထိုဘ၌ မရှိသောဣန္ဒြေ
 တို့ကိုလည်း ထိုသို့ဘဲဖြင့် သိမ်းယူနိုင်ပါသလော-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဧဝံ သန္တေပိ”
 စသည်ကို ပိန်သည်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တုဖြစ်သော်လည်း ထိုထိုဘ၌ မရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို သိမ်း
 ယူသော သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တုမဟုတ်၊ ဝိရိယိန္ဒြေဟုဆိုလျှင် သမ္မာ မိတ္တာ ဟုတ်-မဟုတ် ဝီရိယ
 အားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်သော သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တုဖြစ်သည်-ဟူလျှင် ထို့ကြောင့် ဘုံအားဖြင့်
 သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တု မဟုတ်ကြောင်းကို သိဝေလို့၍ “ဧဝံ သန္တေပေပတ္တံ။ ပေ။ ကာမာဝစရာ-
 နေဝ” စသည်ကို ပိန်သည်။

ဒေါမနသိန္ဒိယံ။ပေ။မဟဂ္ဂတာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ ကာမာဝစရဓမ္မေ၊ ကာမာ-
 ဝစရတရားတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်ရာအခါ၌။ ပရိတ္တာ-
 ရမ္မဏံ၊ ကာမတရားဟူသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ရူပါဝစရ-
 ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရတရားတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ၌။
 မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ၊ မဟဂ္ဂတ်တရားဟူသော အာရုံရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ပဏ္ဏတ္တိံ ၊
 ပညတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ၌။ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ကာမ မဟဂ္ဂတ်
 ဝိမုတ်ဟု မဆိုလိုက်သော အာရုံရှိသည်။ (ဟောတိ)။ နဝိန္ဒိယာ သိယာ ပရိတ္တာ-
 ရမ္မဏာတိ၊ ကား။ မနိန္ဒိယံ။ပေ။ ဥပေက္ခိန္ဒိယာနိ စေဝ၊ မနိန္ဒေ ဇီဝိတိန္ဒြေ
 သောမနသိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့ကို၎င်း။ သဒ္ဓါဒိ ပဉ္စကဉ္စ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော
 ငါးပါးသော ဣန္ဒြေအပေါင်းကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤနဝိန္ဒိယာ သိယာ
 ပရိတ္တာရမ္မဏာဟူသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ဇီဝိတိန္ဒိယံ၊ ကို။
 ရူပမိဿကတ္တာ၊ ရုပ်နှင့် ရောနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာရမ္မဏေသု၊ အာရုံ
 မရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အာရုံကို မယူတတ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။
 သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်ပြီးသည်။ (သမာနံ)ပိ၊ လည်း။ အရူပကောဋ္ဌာသေန၊
 နှာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော အဘို့အစပြင့်။ သိယာပက္ခေ၊ သိယာအဘို့၌။ သင်္ဂဟိတံ၊
 သိမ်းယူအပ်ပြီ။

စတ္တာရိ ဣန္ဒိယာနိတိ၊ ကား။ သုခ။ပေ။ အညာတာဝိန္ဒိယာနိ၊ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိ-
 နြေ ဒေါမနသိန္ဒြေ အညာတာဝိန္ဒြေတို့ကို။ (န ဝတ္တဗ္ဗာ ဥပစပ်။) [ပါဠိတော်
 စာအုပ်တို့၌ “စတ္တာရိန္ဒိယာ န ဝတ္တဗ္ဗာ” ဟု ရှိ၏။] ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထို သုခိန္ဒြေ
 ဒုက္ခိန္ဒြေ ဒေါမနသိန္ဒြေ အညာတာဝိန္ဒြေတို့သည်။ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကေ၊ ၌။ နဘဇန္တိ၊
 မကပ်ဝင်ကုန်။ မဂ္ဂဟေတုကန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ သဟဇာတဟေတု၊
 သဟဇာတဟိတ်ကို။ သန္ဓာယ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဝိရိယ ဝိမံသဇေဋ္ဌကကာလေ၊
 ဝိရိယ ဝိမံသတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ရာအခါ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ မဂ္ဂါဓိပတိ၊ မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိဟူသော သဟဇာတ ပစ္စည်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဆန္ဒစိတ္တကာလေ၊ ဆန္ဒ
 စိတ္တတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ရာအခါ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဂ္ဂဟေတုက မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိဟု မဆိုလိုက်သည်။ (ဟောတိ)။ [အနညာတညဿာမိတိန္ဒိယံဟု ကတ္တား
 ရှိသောကြောင့် “န ဝတ္တဗ္ဗံ” ဟု ပါဠိတော်အတိုင်းရှိပါစေ။ အညိန္ဒိယံဟု ကတ္တား
 ရှိရာ၌လည်း “န ဝတ္တဗ္ဗံ” ပင်တည်း။]

ဒသိန္ဒိယာ။ပေ။ဥပ္ပုဒိနောဘိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ သတ္တ၊ န်သော။
 ရူပိန္ဒိယာနိ၊ ရုပ်ဣန္ဒြေတို့ကို၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကိန္ဒိယာနိစ၊ ဝိပါကံ
 ဣန္ဒြေတို့ကို၎င်း။ သန္ဓာယ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဒသိန္ဒိယာနိ၊ ဒသိန္ဒိယတို့ဟူသည်။
 ဒေါမနသေေန၊ ဒေါမနသိန္ဒြေနှင့်။ သဒ္ဓိံ ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာနေဝ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသော နဝိန္ဒိယတို့ပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၁၀-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။

ဒေါမနသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပဏ္ဍိတံ ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ဥ။ နဝတ္တဗ္ဗာ-
 ရမ္မဏံ၊ ဥပုန္န ဥပပါဒိဟု မဆိုထိုက်သော အာရုံရှိသည်။ (ဟောတိ)။ သေသာနိ၊
 ဒေါမနသိန္ဒြိယ မှ ကြွင်းသော ၉-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ (မနိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ
 သောမနသိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကိန္ဒြေတို့သည်။) နိဗ္ဗာန ပစ္စေကေဏ-
 ကာလေပိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ရာအခါ၌လည်း။ (နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။)
 [ပိဖြင့် ပဏ္ဍိတံ အရကိုပေါင်း။] တိဏိန္ဒြိယာနိ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိတိ၊ ကား။ တိဏိ၊
 ကုန်သော။ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနိ၊ လောကုတ္တရဣန္ဒြေတို့သည်။ (ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ-
 နိ၊ ဗဟိဒ္ဓုဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိကုန်၏။) စတ္တာရိတိ၊ ကား။ သုဒ ဒုက္ခ-
 သောမနသ ဒေါမနသာနိ၊ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ သောမနသိန္ဒြေ ဒေါမနသိန္ဒြေ
 တို့သည်။ (သိယာ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-စသောပါဠိတော်၌စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊
 ထို သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ သောမနသိန္ဒြေ ဒေါမနသိန္ဒြေတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေပိ၊
 အဇ္ဈတ္တတရားတို့ကို၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မေပိ၊ ဗဟိဒ္ဓတရားတို့ကို၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။
 ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌိန္ဒြိယာတိ၊ ကား။ မနိန္ဒြိယ ဇီဝိတိန္ဒြိယ ဥပေက္ခိန္ဒြိယာနိ
 စေ၊ မနိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့သည်၎င်း။ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကဉ္စ၊ သဒ္ဓါအစ
 ရှိသော ၅-ပါးသော ဣန္ဒြေအပေါင်းသည်၎င်း။ (သိယာ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-
 စသော ပါဠိတော်၌စပ်။) တတ္ထ၊ ထို ၈-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ အာကိဉ္စညာ-
 ယတနကာလေ၊ အာကိဉ္စညာယတနဈာန် ဖြစ်ရာအခါ၌။ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတာ၊
 န ဝတ္တဗ္ဗတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎်။

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣမသိမ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ၊ ဥလည်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိ-
 ယာနိ၊ တို့ကို။ ကာမာဝစရာနိ၊ ကာမာဝစရဣန္ဒြေတို့ကို၎င်း။ တိဏိ၊ ၃-ပါးသော
 ဣန္ဒြေတို့ကို။ လောကုတ္တရာနိ၊ လောကုတ္တရာ ဣန္ဒြေတို့ကို၎င်း။ နဝ၊ ၉-ပါးသော
 ဣန္ဒြေတို့ကို။ လောကိယလောကုတ္တရ မိဿကာနေဝ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ
 ရောသော ဣန္ဒြေတို့ကိုပင်၎င်း။ ကလိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤ
 ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းသည်လည်း။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေန၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်းနှင့်။
 သဒ္ဓိံ ။ ကေပရိစ္ဆေဒေါ၊ တူသော အပိုင်းအခြားရှိသည်သာ။ ဟောတိ။
 ပန၊ ဆက်။ အယံ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ၊ ဤ ဣန္ဒြိယဝိဘင်းကို။ ဒိပရိဝဋ္ဌံ၊ ၂-ပါးလော
 ပြောင်းလဲကြောင်းနည်းရှိအောင်။ နိဟရိတွာ၊ ရှိ။ ဘာဇေတွာ၊ ရှိ။ ဒသိတော၊
 ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ [“ဒေပရိဝဋ္ဌံ”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ သမာသံပြီးသော
 အခါ “ဒိပရိဝဋ္ဌံ”ရုံမှ ကောင်းသည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း မပါသောကြောင့်
 “ဒိပရိဝဋ္ဌံ”ဟု ဆိုသည်။]

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ဝိဘင်္ဂိဋ္ဌကထာယ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတသ။

ဣန္ဒြိယဝိဘင်းအပွင့် ပြီး၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တသာဓနီယ

ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်

၂၂၅။ ဣဒါနိ၊ ဣန္ဒြိယဝိဘင်းကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (“အတ္တသံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ ဟောတိ” ။ ။) တဒနန္တရေ၊ ထို ဣန္ဒြိယဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ သော။) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယာ အယံ တန္တိ၊ အကြင်ပါဠိ တော်ကို။ (ဘဂဝတာ) နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားတော်မူအပ်ပြီ။ တဿာ (တန္တိယာ)၊ ထို ပါဠိတော်၏။ အတ္တသံဝဏ္ဏနံ၊ အနက် အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသော သံဝဏ္ဏနာဆရာသည်။ ဝိဘာဇဝါဒိ- မဏ္ဍလံ၊ ခွဲခြားဝေခွဲသော ပြောဟောလေ့ရှိသော သာဝကတို့၏ အပေါင်းသို့။ ဝါ၊ ခွဲခြားဝေခွဲသော ဟောတော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိသတ်သို့။ ဩတရိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍။ အာစရိယေ၊ ရှေးဆရာတို့ကို။ (မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အနက်ကို ဖွင့်ပြကြသော ရှေးဆရာတို့ကို။) အနတ္တာစိက္ခန္တေန၊ မစွပ်စွဲသည်။ (ဟုတွာ) စ၊ ဖြစ်၍ ၎င်း။ (ထိုအဆိုအတိုင်း မဖောက်မပြန်ဖွင့်ဆိုလျှင် စွပ်စွဲရာမရောက်။) သကသမယံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အယူကို။ အဝေါက္ကမန္တေန၊ မပဲ မရှောင်သည်။ (ဟုတွာ) စ၊ ၎င်း။ ပရသမယံ၊ သူတပါးတို့၏ အယူကို။ အနာယူဟန္တေန၊ အားမထုတ်သည်။ ဝါ၊ ပေါင်း၍မယူသည်။ (ဟုတွာ) စ၊ ၎င်း။ [ဝေါက္ကမန်ဖြစ်ပုံ၊ အနာယူဟန်ဖြစ်ပုံကို ဒီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်ကို။ အပ္ပဋိဗာဟန္တေန၊ မတားမြစ်သည်။ (ဟုတွာ) စ။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်းကို။ အနုလောမေန္တေန၊ လျော်စွာပြုသည်။ (ဟုတွာ) စ။ မဟာ- ပဒေသေ၊ မဟာပဒေသ ၄-ပါးတို့ကို။ ဩလောကေန္တေန၊ ကြည့်ရှုသည်။ (သုတ္တန်၌လာသော မဟာပဒေသ ၄-ပါးတို့ကို ကြည့်ရှုသည်။) ဓမ္မံ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်ကို။ ဒီပေန္တေန၊ ထင်ရှားပြသည်။ (ဟုတွာ) စ။ အတ္ထံ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်၏အနက်ကို။ သင်္ဂဟန္တေန၊ သိမ်းယူသည်။ (ဟုတွာ) စ၊ ၎င်း။ [တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခေ အညာဏ-စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ပါဠိတော် ချင်းဖွင့်သော အနက်ရှိ၏။ ထိုအနက်အဖွင့်ကို သိမ်းယူလျက်-ဟူလို။] တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်။ ပုန၊ တဖန်။ အာဝတ္ထေတွာ၊ လည်စေ၍။ အပရေဟိပိ၊ အခြား

အနုလောမေန္တေန။ ။ အနုလောမေန္တပုဒ်ကို “လျော်စေသည်” ဟု ၎င်း၊ “မဆန့်စေ သည်” ဟု ၎င်း ကာရိတ်အနက် ပေးကြ၏။ အနုလောမပုဒ်က ဓာတ်မဟုတ်သောကြောင့် ကာရိတ် ထေး-ပစ္စည်း မသက်နိုင်။ ကရ-ဓာတ်၏ အနက်၌ ထု-ပစ္စည်းသက်၍ ဧ-ပြု၊ အန္တ- ပစ္စည်းမှ (အ) ကို ချေ။

လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ ပရိယာယ်အနက်တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗိသန္ဓေန၊ အကျယ် ညွှန်ပြသည်။ (ဟုတ္တာ) စ၊ ၎င်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကိုဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (ဤ “ယသ္မာ” စသော ဝါကျကို “တသ္မာ အညတြ” စသော ဝါကျနှင့် တွဲပါ။)

စ၊ ဆက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ ပကတိယာပိ၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း။ ဒုက္ကရာဝ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်သာ။ ဝါ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သည်သာ။ ယထာ (ယေန ကာရဏေန)၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၎င်း၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ ပကတိယာပိ၊ လည်း။ ဒုက္ကရာဝ၊ သည်သာ။ တထာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။) ပေါရာဏာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) သစ္စံ၊ သစ္စာတရား၎င်း။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ ဟူသော အမည်ပညတ်၎င်း။ ဝါ၊ သတ္တမ္မကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပဋိသန္နိ၊ ပဋိသန္ဓေ၎င်း။ ပစ္စယာကာရမေဝ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပင်လျှင်၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) စတုရော၊ ၄-ပါးကုန်သော။ မ္မော၊ တို့ကို။ ဒုဒ္ဒသာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိမြင်အပ်ကုန် ၎င်း၏။ ဝါ၊ သိမြင်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဒေသေတုံစ၊ ဟောခြင်းငှါလည်း။ သုဒုက္ကရာ၊ အလွန် ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟု။)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏ အာစရိယေ အနုဗ္ဗာစိက္ခန္ဓေန စသော အစီအရင်ဖြင့် ဖွင့်ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်၊ ပင်ကိုယ် အားဖြင့်လည်း အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၏ ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အာဂမာဓိ- ဂမပ္ပတ္တေဟိ၊ အာဂမဟူသော ပရိယတ် အဓိဂမဟူသော ပဋိဝေခေသို့ ရောက် ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ပဋိစ္စ

ပကတိယာပိ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကိုဖွင့်ရာ၌ အဋ္ဌကထာသည် အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ရလိမ့်မည်။ ဤသို့ ပင်ကိုယ်ပါဌ်ရှိ အတိုင်း ပင် ခဲယဉ်းလှလေပြီ။ “အဝိဇ္ဇာသည် သင်္ခါရအား မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏” စသောအားဖြင့် ချဲ့ထွင်၍ ဖွင့်ဆိုရေးသားရာ၌ ခဲယဉ်းကြောင်းမှာ ဆိုတွယ်မလိုတော့- ဟူလျှင် အပိသဒ္ဓါကို သမ္မာဝနာဇောတက-ဟု ရှေးနိဿယ၌ ဆို၏။

ပစ္စယာကာရ။ ။ အဝိဇ္ဇာဒိက္ခာ၊ သော။ ပစ္စယမေဿ၊ ၎င်း။ သင်္ခါရဒိပစ္စယုပ္ပန္နမ္မေ ပတိ၊ သင်္ခါရ အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုစွဲ၍။ ဟေတုအာဒိနာ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယ- ဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပစ္စယာကရော၊ မည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေတိ အတ္ထော—အန။ “ပစ္စယဿ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရား၏+အာကာရော၊ ဟေတုစသော သတ္တိဖြင့် သင်္ခါရ အစရှိသည်တို့အား ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာတည်း။ ပစ္စယာကာရော၊ န။

•သမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏။ အတ္တသံဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူစွာ မပြုအပ် မပြုနိုင်ပါ တကား။ ဣတံ၊ သို့။ ပရိတုလယိတွာ၊ အဖန်ဖန် နှိုင်းချိန်၍။ (တသ္မာ အာရဘိ- သာမိ-၌စပ်။)

ဂါထာ။ ။အဟံ၊ ငါသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပစ္စယာကာရဝဏ္ဏနံ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာကို။ ဝတ္ထုကာမော၊ ဆိုခြင်းငါ့အလို ရှိသည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်လသော်။) သာဂရံ၊ သမုဒ္ဒရာသို့။ အဇ္ဈောဂါဇ္ဈော၊ သက်ဝင်သော ယောက်ျားသည်။ ပတိဠံ၊ ထောက်တည်ရာကို။ (နာဓိဂစ္ဆတိ) ဣ၊ မရသကဲ့သို့။ (တထာ၊ အတ္တနောယေဝ၊ မိမိ၏သာ။ ဉာဏပလေန၊ ဉာဏ် အစွမ်းဖြင့်။) ပတိဠံ၊ ထောက်တည်ရာ နည်းလမ်းကို။ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ မရပါ တကား။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မိမိ၏ဉာဏ်ဖြင့် ထောက်တည်ရာနည်းလမ်းကို မရပါ သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤပါဠိတော်ဟူသော ပရိယတ် သာသနာတော်ကို။ ဝါ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်ဟူသော သာသနာတော် ကို။ နာနာဒေသနာနယ မဏ္ဍိတံ၊ အမျိုးမျိုးသော ဒေသနာနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်၏။ ပုဗ္ဗာစရိယပဂ္ဂေါ စ၊ ရှေးဆရာတို့၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ သည်လည်း။ အဗ္ဗောစ္စိန္ဒော၊ မပြတ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုတယံ၊ ထို နာနာဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ၊ ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂ ဟူသော နှစ်ပါးစုံကို။ သန္နိဿာယ၊ ကောင်းစွာမှီ၍။ ဧတဿ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏။ အတ္တဝဏ္ဏနံ၊ အနက်အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ အာရဘိသာမိ၊ အားထုတ်ပါအံ့။ တံ၊ ထို အဋ္ဌကထာကို။ (တုမေ၊ အသင်သောတုတို့သည်။) သမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ် သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) သုဏာထ၊ နာယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက် ကြကုန်လော့။

ဟိ၊ သာဓကကား။ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်။ ယော ကောစိမံ အဋ္ဌိံ ကတွာ သုဏေယျ။ ပေ။ အဒေသနံ မစူဇာဒေသ ဂစ္ဆေတိ၊ မှုသော။ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)၊ ဤဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [ယော ကောစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ၊ ဤတရားကို။ အဋ္ဌိံ၊ မိမိ၏စီးပွားကို။ ဝါ၊ မိမိမှာ စီးပွားရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ (တနည်း) အဋ္ဌိံ ကတွာ၊ မမေ့စေဘဲ အရိုးစွဲအောင်ပြု၍။ သုဏေယျ၊ နာယူလေ့ကျက်

အဋ္ဌိံ ကတွာ။ ။ဋီကာ၌ “အတ္ထံ ကတွာ”ဟု ဖွင့်၏။ ထွက်ကို ငွ-ပြု၍ သုတ္တန္တံ စိ-ပစ္စည်း၊ တနည်း ဤ-ပစ္စည်းဟု ကြံပါ။ [မဇ္ဈိကား ဣ-အာဂုံဟု ဆို၏။] အတ္ထံကို “ဟိတံ” ဟု အနုဖွင့် ၏။ “အတ္တသဒ္ဓါ ဟိတအနက်ဟော”ဟုလို့၊ “တရားတော်သည် ငါ၏စီးပွားဖြစ်၏”ဟု သဘော ထား၍ နာယူခြင်းကို “အဋ္ဌိံ ကတွာ သုဏေယျ”ဟု ဆိုသည်။

ဆောင်ရွက်ရာ၏။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေးကာလ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ စ၍နာယူရာရှေးကာလမှစ၍ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ၊ သုတမယဉာဏ် စိန္တာမယဉာဏ် အစရှိသော ဉာဏ်အထူးကို။ ဝါ၊ တဒဂ် ဝိက္ခမ္ဘနအစရှိသည်ဖြင့် ကိလေသာကုန်ခြင်းအထူးကို။ လဘေထ၊ မချွတ်ကော် အမှန်ရနိုင်၏။ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကိ။ ဝါ၊ ကိ။ လဒ္ဓါန၊ မချွတ်ကော် အမှန်ရ၍။ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်။ မစ္စုရာဇဿ၊ သုံးဆယ်တံ အလုံးစုံကို အကုန်မေ့နှင်း ရှင်သေမင်း၏။ ဝါ၊ သည်။ အဒဿနံ၊ မမြင်အပ် မမြင်နိုင်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆေ၊ ကော်ထုတ်ချောက် ရောက်နိုင်ပေသတည်း။]

အနုဋီကာ။ ။ “အဋ္ဌိ” ကတွာ” ဟူသော ဤအဋ္ဌကထာကိုပင် အနုဋီကာ၌ “အတ္တာနံ အတ္ထိကံ ကတွာ” ဟု ဋီကာနည်းမှ တနည်းဖွင့်သေး၏။ တရားနာသောအခါ “မိမိမှာ စီးပွားရှိသည်ကိုပြု၍ = တရားကိုသိရခြင်းမှာ မိမိမှာ စီးပွားကြီးတက်လာသည်-ဟု သဘောထား၍ နာပါ” ဟူလို၊ ဤနည်း၌ အတ္တာ ယဿ အတ္ထိတိ အဋ္ဌိ” ဟု အဿတ္ထိအနက်၌ ဤ-ပစ္စည်း ဟု ကြပါ။

တနည်း။ ။ ဋီကာ၌ “ယထာ ဝါ နနဿတိ။ ပေ။ အဋ္ဌိ” ကတွာ” ဟု အဋ္ဌကထာကို တနည်းဖွင့်သေး၏။ ဤနည်း၌ကား အဋ္ဌိသဒ္ဓါသည် “အရိုး” အနက်ဟောတည်း။ တရားနာသောအခါ ထိုတရားကို နောက်နောက်ကလ၌ ပျောက်ပျက်၍ မသွားသို့ရာ “အရိုးစွဲအောင် မှတ်မှတ် သားသားနာယူပါ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤနည်း၌ “အဋ္ဌိဂတ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂတပုဒ် အကြေကြပါ။

ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။ ။ ပုဗ္ဗော စ၊ စ၍နာယူရာ ရှေးကာလလည်း။ အပရော စ၊ နောက်ကာလလည်း။ ပုဗ္ဗာပရိ၊ ရှေးကာလ နောက်ကာလ (သမာဟာရဒ္ဓနံ) ။ ပုဗ္ဗာပရေ + ဘဝံ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ဝိသေသံကို ဉာဏဝိသေသံ၊ ကိလေသက္ခယဝိသေသံ စ” ဟု ဋီကာ၌၎င်း “သုတစိန္တာမယာဒိ” ဉာဏဝိသေသံ၊ တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနဒိနာ ကိလေသက္ခယဝိသေသံ” ဟု အနုဋီကာ၌၎င်း ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်အတိုင်းပင် ပိဋကတ်ကျမ်းစာများကို လိုလိုချင်ချင် သင်ယူပို့ချသူသည် သင်ရင်းချရင်းပင် (လိုလိုချင်ချင် မနာယူသူတို့ မရနိုင်သော) သုတမယဉာဏ်အထူးကို၎င်း၊ ကျမ်းစာကို အခြေခံ၍ ကြစဉ်စဉ်းစားတတ်သော စိန္တာမယဉာဏ်အထူးကို၎င်း ရပါသည်။ ကျမ်းစာကို ကြည့်ရှုပို့ချသင်ယူရသောအခါ ရာဂ ဒေါသ ဣဿာ မစ္စရိယ စသော အကုသိုလ်များကို တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့်၎င်း၊ အတော်ကြာအောင် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့်၎င်း ပယ်နိုင်ပါသည်။

[ဆောင်] စာချ စာသင် အလုပ်ခွင်ဝယ် နေ့စဉ်မွေ့လျော် များသူတော်တို့ ရှင်ပျော်လုံ့လ သဒ္ဓါကြံ၍ ဉာဏစင်ဖြူ သင်ချပူကား၊ ... ထိုသို့စီးပွား၊ သုတများသဖြင့် စဉ်းစားဉာဏ်ကြွယ် အမြင်ကျယ်၏။ ... မက္ခယံစေကာ၊ ကိလေသာလည်း သူ ငါ ရုန်ကြမ်း ဖြစ်စတမ်းသို့ ဗရမ်းဗတာ၊ မဖြစ်လာဘဲ ဣဿာ မစ္စရု မထကြွား။ ရာဂ ဒေါသော မာန မောတို့ အပြောမကျယ် သေးငယ်ငယ်မှ စ၍ ပဟာန်၊ တဒဂ်နံနှင့် ဝိက္ခမ္ဘန ပယ်နိုင်ကြသည်၊ ... သင် ချအကျိုး၊ စာတန်ခိုး။

ဟိ၊ ချဲ့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတံ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရုပ်တို့၌။ အာဒိတောယေဝ၊ အစမှစ၍ သာလျှင်။ ဟာဝ၊ အပဉ်အတိုင်း။ [ယောဇနာ၌ တာဝကို “ပဌမံ” ဟု ဖွင့်၏။] ဒေသနာဘေဒတော၊ ဒေသနာ အပြားအားဖြင့် ၎င်း။ အတ္တလက္ခဏေကဝံခာဒိတော၊ အတ္တ၊ လက္ခဏ၊ ကေဝိဓ အစရှိသော အားဖြင့်၎င်း။ အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ ဝဝတ္ထာနာဝ၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းအား ဖြင့်၎င်း။ ပိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုဒေသနာဘေဒတော အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်။ ဒေသနာဘေဒတောတိ၊ ဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္ထာရုံ၊ ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ အံ။ ဝလ္လိဟာရကနံ၊ နွယ်ကို ပယ်ရှားကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဝလ္လိဂူဟဏံ ဝိယ၊ နွယ်ကို ဆွဲယူခြင်းကဲ့သို့။ (တတာ) ဘဂဝတော၊ ၏။ အာဒိတောဝါ၊ အစမှသော်၎င်း။ မဇ္ဈတောဝါ၊ အလယ်မှသော်၎င်း။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသည်။ (အတ္ထိ။ တာဝ၊ ထို အဆုံးတိုင်အောင်၎င်း။) (ဤ စကားဖြင့် ဟောတော်မူနည်း ၂-နည်းကို ပြ၏။) တတာ၊ ထိုမှတပါး။ ပရိယော- သာနတောဝါ၊ အဆုံးမှသော်၎င်း။ မဇ္ဈတောဝါ၊ သော်၎င်း။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ အာဒိ၊ အစသည်။ (အတ္ထိ။ တာဝ၊ ထို အစတိုင်အောင်၎င်း။) (ဤလည်း ၂-နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ၄ ပါး အပြားရှိသော။ ပဋိစ္စ- သမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာတော်သည်။ (ဟောတိ)။

ဟိ၊ ချဲ့။ [ဥပမာအကျဉ်း ပါပြီးဖြစ်၍ ဟိကို ဝိတ္ထာရဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာ၌ တပျါကဋိကရဏဟု ဖွင့်၏။] ဝလ္လိဟာရကေသု၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပုရိသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကော၊ တယောက်သော ယောက်ျားသည်။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်၏။ မူလမေဝ၊ အရင်းအစကိုသာ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထို ယောက်ျားသည်။ တံ၊ ထိုနွယ်ကို။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဆေတွာ၊ ဖြတ်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာကဗ္ဗိတွာ၊ ဆွဲငင်၍။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ကမ္မေ၊ ဆိုင်ရာအလုပ်၌။ (နွယ်ဖြင့် ချည်တုပ်၍ ပြုဘွယ်အလုပ်၌။) ဥပနေတိ ယထာ၊ ကပ်ဆောင်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္မဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ၃ပ။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ငရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာဒိတော၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝ ပရိယောသာနာပိ၊ အဆုံးဖြစ်သော ငရာ မရဏတိုင်အောင်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒေသေတိ။

ပန၊ ကား။ တေသု ပုရိသေသု၊ ထိုယောက်ျား ၄-ယောက်တို့တွင်။ ဧကော၊ သည်။ ဝလ္လိယာ၊ ၏။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိန္နိတွာ၊ ၍။ ဥပရိဘာဂံယေဝ၊ အထက်အဘို့ကိုသာ။ အာကဗ္ဗိတွာ၊

၍။ အာဒါယ။ ၍။ ကမ္မေ ဌ။ ဥပနေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တံ ဝေဒနံ၊ ထိုဝေဒနာကို။ အဘိနန္ဒတော၊ အလွန်နှစ်သက်သော။ အဘိဝေဒတော၊ ကောင်းလေစွဟု အားရနှစ်လို ပြောဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ စားမျှ သည့်အနေ ပြီးဆုံးစေ၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထို ယောက်ျား၏။ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်တတ်သောတဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဝေဒနာသု၊ ထို၌။ ယာ နန္ဒိ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အကြင်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာ သည်။ (အတ္တိ)။ တံ၊ ထို တဏှာသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်တည်း။ တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ)။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈတော၊ အလယ်ဖြစ်သော ဝေဒနာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ ပရိယောသာနာပိ၊ အဆုံး ဖြစ်သော ဇရာမရဏတိုင်အောင်လည်း။ ဒေသေတိ။

၈။ သည်သာမကသေး။ တေသု ပုရိသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကော၊ သည်။ ဝလ္လိယာ၊ ၎င်း။ အဂ္ဂံ၊ အဖျားကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ သော၊ သည်။ အဂ္ဂေ ဌ။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ အဂ္ဂါနုသာရေန၊ အဖျားကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ယာဝ မူလာ၊ အရင်းတိုင်အောင်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ အာဒါယ။ ၍။ ကမ္မေ ဌ။ ဥပနေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ တေံ၊ ဤစကားကို။ (မယာ၊ ငါဘုရားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ) နုခေါ၊ ဖြစ်သလော။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ နော(ဟောတိ)၊ မဖြစ်သလော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ ဝေါ၊ တို့၏။ (မတိ၊ အလိုသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ [“ကထံ ဝါ” ဟုရှိသော်လည်း “ကထံ ဝေါ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။] ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝေံ၊ ဤအတိုင်းသာ။ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဇာတိကြောင့် ဇရာ မရဏဖြစ်၏ ဟူ၍။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ (မတိ၊ အလိုသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။) ဘဝပစ္စယာဇာတိ။ ပေ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ တေံ၊ ဤစကားကို။ (မယာ) ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) နုခေါ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ နော (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ ကထံ၊ လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ၎င်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ (မတိ၊ အလိုသည်။) ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္မဝန္တိ)။ ဝေံ၊ သာ။ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရ တို့ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍။ နော၊ တို့၏။ (မတိ၊ သည်။) ဟောတိ။ (ဣတိ၊ ဤသို့

လျှောက်ပြီ။) (ဣတိ သို့။) ပရိယောသာနတော၊ အဆုံးဖြစ်သော ဇရာ မရဏမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ အာဒိတောပိ၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တိုင်အောင်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ တေသု ပရိယေသု၊ တို့တွင်။ ဧကော၊ သည်။ ဝလ္လိယာ၊ ၏။ မဇ္ဈ-မေဝ၊ အလယ်ကိုသာ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိန္ဒိ-တော၊ ရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ ဩတရန္တော၊ သက်ဆင်းလျက်။ ယာဝမူလာ၊ တိုင်အောင်။ အာဒါယ၊ ရှိ။ ကမ္မေ၊ ၌။ ဥပသနတိယတော၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရော၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဣမေ အာဟာရာ၊ ဤ အာဟာရတို့သည်။ ကိ နိဒါနာ၊ အဘယ်အကြောင်း နိဒါန်းရှိကုန်သနည်း။ ကိ သမုဒယာ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ ကိ ဇာတိကာ၊ အဘယ်ဇာတ်မြစ် ရှိကုန်သနည်း။ (အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ဇာတိ ရှိကုန်သနည်း။) ကိ ပဘဝါ၊ အဘယ် အစအမှန်ရှိကုန် သနည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ တဏှာနိဒါနာ၊ တဏှာ ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် တဏှာဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ တဏှာ ဇာတိကာ၊ တဏှာဟူသော ဇာတ်မြစ်ရှိကုန်၏။ တဏှာ ပဘဝါ၊ တဏှာဟူသော အစအမှန် ရှိကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ စ တဏှာ၊ ဤ တဏှာသည်လည်း။ ကိ နိဒါနာ၊ အဘယ်အကြောင်း ရှိသနည်း။ [ကိ သမုဒယာ စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထား သည်။ ထို့နောက် “တဏှာ ဝေဒနာနိဒါနာ” စသော အဖြေဝါကျကိုလည်း မြှုပ်ထားသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေယျာလမြှုပ်ထားပုံကို သိပါ။] သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ကိ နိဒါနာ၊ ကုန်သနည်း။ ပေ၊ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်း ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာ၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အဝိဇ္ဇာ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဇာတိကာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ဇာတ်မြစ်ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ ပဘဝါ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အစအမှန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဇ္ဈတော၊ အလယ် ဖြစ်သောတဏှာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ အာဒိတော၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တိုင်အောင်။ ဒေသေတိ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤ ၄-မျိုး အပြားအားဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ အမေးတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်မြတ်၏။ သမန္တသဒ္ဓကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ ဒေသနံ၊ ဝိလာသပုတ္တတ္တာ ဟု ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်

စမ္ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်တော်မူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ (ဝေ၊ သို့။ ဒေသေတိ၊ ဇါ။) ဟိ၊ ခွဲ။ သမန္တဘဒ္ဒကော၊ သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ (အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားသည်။) တတော တတော၊ ထိုထို ဒေသနာအားဖြင့်။ ဉာယပုဂ္ဂိုလောယ၊ သိသင့်သိထိုက်သော မဂ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သိသင့် သိထိုက်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်နိုင်သည်သာ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ (သမန္တဘဒ္ဒကမုတပါး ဒေသနာဝိလာသဖြစ်ပုံကား။) ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုဝေသာရဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်မိဒါယောဂေန၊ ၄-ပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ် ၄-ပါးသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဉာဏ်တို့နှင့် ယှဉ်တော်မူခြင်း ကြောင့်၎င်း။ စတုမ္ဘိဝေဒနာဝပုတ္တိယာ စ၊ ဓမ္မ အတ္တ ဒေသနာ ပဋိဝေဒနာအားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိသော နက်နဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒေသနာဝိလာသပုတ္တော၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ရောက်တော်မူပြီ။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသနာဝိလာသပုတ္တတ္တာ၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာနယေဟေဝ၊ အမျိုးမျိုးသော နည်းတို့ဖြင့်သာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ။

ပန၊ အထူးကား။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ (ပဝတ္တိတာ ၌ ပဓာနစပ်။) ဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (ဒေသနာ ၌ အပဓာနစပ်။) (တနည်း) အဿ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (ဒေသနာ ၌ ဋီကာစပ်သည်။) အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ အနုလောမဒေသနာ၊ အကြင်အနုလောမဒေသနာသည်။ (ပဝတ္တာ၊ ပြီ။) [နောက်၌ “ယာဝ ပရိယောသာနာပဝတ္တာ”ဟု လာလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် “ပဝတ္တာ”ဟု ထည့်သည်။] ယာ၊ ထိုအနုလောမဒေသနာကို။ (ပဝတ္တိတာ ၌စပ်။) ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂသမ္ပုဋ္ဌံ၊ ခွဲခြားဝေခွဲအပ်သောဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၌ ပြင်းစွာတွေ့ဝေသော။ ဝိနေယျဇနံ၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သမနုပဿတော၊ ကောင်းစွာအဖန်ဖန် မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ (တနည်း) သမနုပဿတော၊ ကောင်းစွာအဖန်ဖန် မြင်တော်မူသော။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယတာသဇကဟိ၊

ဝိသေသတော ပနဿ။ ။သမန္တဘဒ္ဒက၏ အဖြစ်၊ ဒေသနာဝိလာသပုတ္တ၏ အဖြစ်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်ကို ၄-မျိုး ၄-စား ဟောတော်မူခြင်း၌ တူမျှသော အကြောင်း ဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ အနုလောမ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း၊ ပဋိလောမဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ အလယ်မှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ အဆုံးမှစ၍ အစတိုင်အောင် ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း—ထိုအကြောင်းအသီးအသီးကို ခွဲ၍ ပြလိုသောကြောင့် “ဝိသေသတော ပနဿ” စသည်ကို မိန့်သည်။

အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိသန္ဓေသနတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ ၎င်း။ ဥပတ္တိက္ကမသန္ဓေသနတ္ထု၊ ဖြစ်ပုံအစဉ်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။

ပရိယောသာနတော၊ အဆုံးဖြစ်သော ဇရာမရဏမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာ ပဋိလောမဒေသနာ၊ အကြင်ပဋိလောမဒေသနာတော်သည်။ (ပဝတ္တာ)။ သာ၊ ထိုပဋိလောမဒေသနာတော်ကို။ (ပဝတ္တိတာ-ထည့်ပါငြိ၌စပ်။) အယံ လောကော၊ ဤ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ရောက်ရှာလေစွတကား။ ဇာယတိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ရ၏။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏။ ဇိယတိ စ၊ အိုလည်း အိုရ၏။ မိယတိ စ၊ သေလည်း သေရ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်။] နယေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္ဆံ၊ သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ လောကံ၊ ကို။ အနုဝိလောကယတော၊ အဖန်ဖန်ကြည့်ရှုတော်မူလသော်။ ဝါ၊ အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုတော်မူသော။ (အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။) ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိဝေဓာနုသာရေန၊ ရှေးအဘို့၌ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဇရာမရဏာဒိကဿ၊ ဇရာ မရဏ အစရှိသော။ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ၊ ထိုထို ဒုက္ခ၏။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဓိကတ-ကာရဏသန္ဓေသနတ္ထံ၊ သိတော်မူအပ်သော အကြောင်းကို ကောင်းစွာ ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်တော်မူအပ်ပြီ။) [ပဝတ္တိတာတိ ဉာတဗ္ဗာ-မှ ပဝတ္တိတာကို လိုက်စေသည်။]

ပန၊ ကား။ မဇ္ဈတော၊ အလယ်ဖြစ်သော တဏှာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာဒိ၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာသည်။ (အတ္တိ)။ တာ၊ ထို အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင်။ ယာ(ဒေသနာ)၊ သည်။ (ပဝတ္တာ၊ ၏။) သာ၊ ထိုဒေသနာကို။ အာဟာရနိဒါနပဝတ္တာပနာနုသာရေန၊ အာဟာရတို့၏ အကြောင်းကို အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်စေခြင်းကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်မျှလောက်။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ အစွန့်သည်။ (အတ္တိ)။ တာ၊ ထို အတိတ် အစွန့်တိုင်အောင်။ [“အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ အတိတော အဒ္ဓါ” အရ အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင်ကို ဆိုသည်။] အတိဟရိတု၊ ရှေးရှုဆောင်ပြီး၍။ ပန၊ တဖန်။ အတိတဒ္ဓတော၊ အတိတ် အစွန့်မှ။ (အင်ဇာ-မှ)။ ပဘူတိ၊ စ၍။

ယာ ပန မဇ္ဈတော။ပေ။အာဒိ။ . . .တဏှာဟူသော အလယ်မှစ၍ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အစတိုင်အောင်ကို “ယာ ပန။ပေ။အာဒိ”ဟု ဆိုသည်။ ဣမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာဟာရာ ကိန္နိဒါနာ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပုံကို ပြန်၍ကြည့်ပါ။ “သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာ-နိဒါနာ” စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ဟောတော်မူထားသည်။

ဟေတုဖလပဋိပါဋိသန္ဓေသနတ္ထံ၊ အကြောင်းအကျိုးတို့၏ အစဉ်ကို ကောင်းစွာ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပဝတ္တိတာ၊ ပြီ။) ပန၊ ကား။ မဇ္ဈတော၊ အလယ်ဖြစ်သော တဏှာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ အဆုံးဖြစ်သော ဇရာ မရဏ တိုင်အောင်။ ယာ(ဒေသနာ)၊ အကြင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်သည်။ ပဝတ္တာ၊ ပြီ။ သာ၊ ကို။ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနေ၊ ကာလ၌။ ဝါ၊ ကာလဝယ် ပါဝင်သော တရားအပေါင်း၌။ (ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် အစရှိသော တရား ဂ-ပါး၌။) အနာဂတဒ္ဓဟေတု သမုဋ္ဌာနတော၊ အနာဂတ် အခွန်၏ အကြောင်း၏ဖြစ်ကြောင်းမှ။ ပတုတိ၊ ရှိ။ အနာဂတဒ္ဓသန္ဓေသနတ္ထံ၊ အနာဂတ် အခွန်ကို ကောင်းစွာပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပဝတ္တိတာ၊ ပြီ။)

တာသု၊ ထို ၄-မျိုးသော ဒေသနာတို့တွင်။ (ယာသာ အနုလောမဒေသနာ ၌စပ်။) ပဝတ္တိကာရဏသမ္မူဠဿ၊ သံသရာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၌ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေသော။ ဝိနေယျဇနဿ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းအား။ ယထာသကေ-ဟိ၊ အကြင်အကြင် မိမိ၏စွဲစွဲဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိသန္ဓေသနတ္ထံ၊ သံသရာဖြစ်ပုံကို ကောင်းစွာပြုခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္ဓေသနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစဉ်ကို ကောင်းစွာပြုခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာသာ အနုလောမဒေသနာ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို အနုလောမဒေသနာတော်ကို။ ဣပ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း ပါဠိတော်၌။ နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျာ။ [“အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်” စသည်ဖြင့် အနုလောမဒေသနာ တော်ကို ဟောထားတော်မူသည်-ဟူလို။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကဿွာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အနုလောမဒေသနာတော်၌။ (တနည်း) ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည် တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။

သာ။ပေ။ပဋိပါဋိသန္ဓေသနတ္ထံ။ ။ထို အလယ်မှစ၍ အစတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ် သော ဒေသနာတော်ကိုကြည့်လျှင် “ဣမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာဟာရာ။ပေ။ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ တဏှာနိဒါနာ” စသည်ဖြင့် အာဟာရတို့၏ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား ရှိ တည်စေတော်မူပြီးလျှင် “တဏှာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ကိ နိဒါနာ။ပေ။ ဝေဒနာနိဒါနာ၊ ဝေဒနာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ကိ နိဒါနာ။ပေ။ ဖဿနိဒါနာ” စသည်ဖြင့် တဏှာနိဒါနာ စသည်ကို ပိုင်းခြားတော်မူသည်။ ထိုပိုင်းခြားပုံကို အစဉ်လျှောက်သောအခါ “သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ” စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ရောက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် “ယာဝ အတိတံ အဒ္ဓါနံ အတိဟရိတံ” ဟု ဆိုသည်။ ထို အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ရောက်ပြီးနောက် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်” စသည်ဖြင့် အကြောင်းအကျိုး အစဉ်အဆက်ကို ပြတော် မူသည်။ ပါဠိတော်ရင်း ကြည့်ပါ။

ပကတိဝါဒီနံ၊ ပကတိကို ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော ကာပိလဆရာတို့၏။ ပကတိ၊ ပကတိသည်။ (အကာရဏံ၊ သူ့အတွက် အကြောင်းမရှိသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ မူလကာရဏံ၊ မူလအကြောင်းသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထိုအတူ။) အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ အကာရဏံ၊ သူ့အတွက် အကြောင်းမရှိသော။ လောကဿ၊ ၎င်း။ မူလကာရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) အကာရဏံ၊ သော။ (မူလကာရဏံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ မှန်၏။ အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ [မူလပဏ္ဏာသ၊ မူလပရိယာယဝဂ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်။] အဝိဇ္ဇာယ၊ ၎င်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်း ရှိပါသော်လည်း။ ယေန (ပရိယာယေန)၊ အကြင် ပရိယာယ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင် အကြောင်း ဝိကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) မူလကာရဏံ၊ မူလအကြောင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။ (သော) ပရိယာယော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။

ပန၊ ပရိယာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထိုအကြောင်း ဟူသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (သော ပရိယာယော၊ ထိုအကြောင်းဟူသည်။) ဝဇ္ဇကထာယ၊ ဝဇ္ဇကထာ၏။ ဝါ၊ ဝဇ္ဇကို ဟောကြောင်း တရားစကား၏။ သီသဘာဝေါ၊ အဦးပစာန၏ အဖြစ်တည်း။ [ဝဋ်တရားတွင် အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော ဝဋ်မြစ် ၂-ပါးရှိ၏။ ထို ဝဋ်မြစ် ၂-ပါး တွင်လည်း အဝိဇ္ဇာသည် တဏှာ၏လည်း အကြောင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝဋ္ဌကထာယ သီသဘာဝေါ” မှ ဆိုသည်။ တဏှာ၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံကို ဋီကာ၌ ပြထားသည်။] ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဇ္ဇကထံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလသော်။ ငဝိဇ္ဇာဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဘဝတဏှဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဧ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ သိသံ၊ အဦးပစာနကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ အခါမှ။ ဝါ၊ ဤမည်သော မင်း၊ ဤမည်သော ဘုရားလက်ထက်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။ အထပစ္စာ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဝါ၊ ထိုမည်သောမင်း၊ ထိုမည်သော ဘုရားလက်ထက်မှနောက်၌။ သမတဝိ၊ စ၍ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၎င်း။ ပရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကောဋီ၊ အစွန်းအစ အပိုင်းအခြားသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ၏ ပုရိမကောဋီ၏

ပရိမာ ကောဋီ န ပညာယတိ။ ။ပရိမမရိယာဒါ န ဒိဿတိ။—နိဒါနဝဂ္ဂ၊ အနုမတဂ္ဂသယုတ်—ဋ။ ဤ၌ ကောဋီသဒ္ဓါ၏ မရိယာဒါအနက်ကို ဖွင့်သည်။ ထို အပိုင်း အခြားဟူသည်လည်း ပရိမသဒ္ဓါကိုထောက်၍ ရှေး အစွန်း=အစွန်း (အစ)ဟု သိရ၏။

မထင်ရှားခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အထစ ပန၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဣဒ္ဓပစ္စယာ၊ ဤအာသဝေါတရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူပြီ။

ဘဝတဏှဝါ၊ ကိုသော်လည်း။ (သီသံ၊ ကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ကထေသိ၊ ပြီ။) ယထာဟ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ မှ။ ဝါ၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ဦး။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ သေး။ အထပစ္စာ၊ ဦး။ ဝါ၊ ဦး။ သမဘဝိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဝတဏှာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋီ၊ သည်။ န ပညာယတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံစ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေံ၊ ဤဘဝတဏှာ၏ ပုရိမကောဋီ၏ မထင်ရှားခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထစ ပန၊ ထိုသို့ဘဝတဏှာ၏ ပုရိမကောဋီ၏ မထင်ရှားခြင်းကိုဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဣဒ္ဓပစ္စယာ၊ ဤ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စေဒဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဇ္ဇကထံ၊ ဝဇ္ဇကထာကို။ ဝါ၊ ဝဇ္ဇကိုဟောကြောင်း တရားစကားကို။ ကထေန္ဓော၊ သော်။ ဒွေဝ၊ ၂-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသော ဤတရားတို့ကို။ သီသံ၊ အဦးပဓာနကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ကထေသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ သုဂတိဘဝ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝိသေသဟေတုတုတတ္ထာ၊ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒွေဝ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သီသံ၊ ကို။ ကတူ၊ ရှိ။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိသေသဟေတု၊ ထူးသောအကြောင်းတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိသေသဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော၊ အဝိဇ္ဇာသည် လွမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ အဂ္ဂိသန္တာပုလဂုဋ္ဌာဘိဃာတ ပရိသမာဘိဘူတာ၊ မီးဖြင့် ပြင်းစွာမြိုက်ခြင်း၊ လက်ရိုက်ဖြင့် ပြင်းစွာရိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသည် လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော။ ဝဇ္ဇဂဝါ၊ သတ်ထိုက်သော နွားမသည်။ တာယ ပရိဿမာတုရတာယ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းဖြင့် လွန်စွာနာကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရဿာဒမ္ပိ၊ မသာယာ ထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထနော၊ ဒိမိ၏။ အနတ္တာဝဟမ္ပိစ၊ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ [ဝိသမ္ပါသည်၊ ဂရဟာဇောတက၊ စ-သဒ္ဓါသည် သမုစ္စည်း။] ဥဏှောဒကပါနံ၊ ရေပူကိုသောက်ခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ကိလေသသန္တဝပတော၊ ကိလေသာ၏

ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်းကြောင့်။ နိရဿာဒမ္ပိ၊ မသာယာအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတတော၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ကျရောက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အနတ္တာဝဟမ္ပိ စ၊ စီးပွားမဲ့ကိုဆောင်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပါဏာတိပါတာဒိ ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော။ အနေကပ္ပကာရံ၊ တပါးမက များသော အပြားရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္ပံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းကံကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်မိ၏။

ပန၊ ကား။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝကိုတောင်တတ်သော တဏှာသည်။ သုဂတိဂါမိနော၊ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၎င်း။ ဝိသေသဟေတု၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဘဝတဏှာ၊ သည်။ သုဂတိဂါမိနော၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၎င်း။ ဝိသေသဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝတဏှာတိဘူတော၊ ဘဝတဏှာသည် လွမ်းမိုးနှိပ်ခက်အပ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ယထာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဂါဝိ၊ နွားမသည်။ သိတုဒကတဏှာယ၊ ရေအေး၌ တပ်မက်သော တဏှာဖြင့်။ သအဿာဒိ စ၊ သာယာဘွယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ပရိဿမဝိနောဒနဉ္စ၊ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ သိတုဒကပါနံ၊ ရေအေးကို သောက်ခြင်းကို။ (အာရဘတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ကိလေသသန္တာပဝိရဟတော၊ ကိလေသာ၏ ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ သအဿာဒိ စ၊ သာယာဘွယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သုဂတိသမ္မာပနေန၊ သုဂတိဘဝသို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခ ပရိဿမဝိနောဒနဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခဟူသော ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒိ ၊ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိ အစရှိသော။ အနေကပ္ပကာရံ၊ သော။ သုဂတိဂါမိကမ္ပံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၎င်း။

ပန၊ ဆက်။ ဝဇ္ဇကထာယ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း။ သိသဘူတေသု၊ အဦးပခာန ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသု ဓမ္မေသု၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသော ဤတရားတို့တွင်။ ကတ္တဝိ၊ အချို့သုတ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝမ္ပမူလိကံ၊ တပါးသော တရားဟူသော မူလရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၎င်း။ သေယျထိဒိ၊ အဘယ်ဒေသနာနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇူပနိသာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မှီရာအကြောင်းရှိကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သင်္ခါရူပနိသံ၊ သင်္ခါရဟူသော မှီရာအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာတော်တည်း။ [အာဒိနေရာ၌ “အာဒိ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “ဣတိ အာဒိ” ဤသို့ အစရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၎င်း”ဟု ပေးပါ။ နောက်၌လည်း နည်းတူ။ နိဒါနသံယုတ်၊ ဒေသလဝဂ်၊ ဥပနိသသုတ်။]

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ (အဝိဇ္ဇာကိုမူထားပုံမှတပါး တဏှာကိုမူထားပုံကား။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပါဒါနိယေသု၊ ဥပါဒါနိ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အသာဒါနုပယိနော၊ သာယာတွယ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဇုတိ၊ တိုးပွား၏။ တဏှာ-ပစ္စယာ၊ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ အာဒိ၊ တည်း။ [နိဒါန သံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ဥပါဒါနသုတ်။] ကတ္တစိ၊ အချို့သတ္တန်၌။ ဥဘယမ္ပလိကမ္ပိ၊ ၂-ပါးစုံသော မူလရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ (ဒေသနံ၊ ကိ။ ဒေသေတိ၊ ၏။) သေယျထိဒံ၊ အဘယ်ဒေသနာနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏရှိသော။ တဏှာယ၊ နှင့်။ သံယုတ္တဿ၊ စပ်ယှဉ်သော။ [ဋီကာ၌ “သံယုတ္တဿ” ဟု ရှိ၏။ “တဏှာပဋိဗဒ္ဓဿ” ဟု ဖွင့်သော ယောဇနာအလိုကား သံယုတ္တဿဟု ရှိမှ သင့်သည်။ သို့သော် အင်္ဂုတ္တိရုံပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း “သမ္ပယုတ္တ” ဟု ရှိလေ၏။] ဗာလဿ၊ မိုက်သော သတ္တဝါ၏။ [ယောဇနာ၌ သမ္ပဒါနိဟု ဖွင့်၏။ မကောင်း။] ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ အယံ ကာယော၊ ဤ သိညာဏက ခန္ဓာပဉ္စကဟူသော ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ ဤ အာယတနဆက္ကဟူသော ကိုယ်သည်။ သမုဒါဂတော၊ ဖြစ်ပြီ။ [သမုဒါဂတောတိ ဥပ္ပန္နော။ ဋီကာ။]

ဣတိ၊ ဤသို့။ အယဉ္ဇေဝ ကာယော၊ ဤ အဗ္ဘတ္တဖြစ်သော ကိုယ်သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ နာမရူပံ စ၊ နာမ်ရုပ်သည်၎င်း။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့ အပြားရှိသော။ တေ ဒွယံ၊ ဤတရား ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဒွယံ၊ တရား ၂-ပါး အပေါင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဖဿော၊ သည်၎င်း။ သဋ္ဌေစ၊ ၆-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ)။ ယေဟိ၊ ယင်း ၆-ပါးသော အာယတနတို့ကြောင့်။ (ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ဖဿေန၊ သည်။) [ဤသို့ ထည့်ရ ပုံကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။] ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သော။ ဗာလော၊ သည်။ သုခ-ဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ တည်း။ [နိဒါန သံယုတ်၊ အာဟာရဝဂ်၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဋီကာ၌ အာဒိ-သဋ္ဌေန “ဧတေသံ ဝါ အညတရေန၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ

ဝေမယံ ကာယော။ ။ “ဝေန္တိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတတ္တာ တဏှာယ သံယုတ္တတ္တာ စ” ဟု ဋီကာ ဖွင့်၏။ “ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသည် ပိတ်ဆို့အပ်သည်၏ အဖြစ်၊ တဏှာနှင့် စပ်ယှဉ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်” ဟူလို။ “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ တဏှာယ သံယုတ္တဿ” ကိုပင် ဖော်တုမန္တ ဝိသေသန ဟု ယူဆ၍ ဤသို့ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။ “အယံ ကာယောတိ သိညာဏကကာယော ခန္ဓပဉ္စကံ” ဟု ပဌမနည်း ဖွင့်၏။ နောက်၌ “ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿော သဋ္ဌေဝါယတနာနိ” ကို ကြည့်၍ “အာယတနဆက္ကံ ဝါ” ဟု ဋီကာ၌ တနည်းဖွင့်သည်။

ဇာကျာယ သံယုတ္တဿာ”တိအာဒိ ယောဇေတဗ္ဗံ ဟု ဆို၏။ ဗာလဿ နေရာ၌ ပဏ္ဍိတဿကိုထည့်၍ ဆိုရုံသာတည်း။ ပါဠိတော်၌လည်း ထိုအတိုင်းပင် ရှိသည်။] တာသု တာသု ဒေသနာသု၊ သုတ္တန်၌လာသော ထိုထို ဒေသနာတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဒေသနာတော်သည်။ ဣဓ၊ ဤ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ အဝိဇ္ဇာဝသေန၊ အဝိဇ္ဇာ၏အစွမ်းဖြင့်။ [အဝိဇ္ဇာ-သိသေနဟုဆိုလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ဧကဓမ္မမူလိကာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ တည်း။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ အတ္တ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌။ ဒေသနာဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကျုံး ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

အတ္တတောတိ(ပဒဿ)။အတ္တတောဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္ထာရော၊ နေဝေဒိတဗ္ဗာ)။အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္တ-တော၊ အနက်အားဖြင့်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။) သေယျထိဒံ၊ ထိုအနက် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပူရေတံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ပြည့်ကျင့်ခြင်းငှါ။ အယုတ္တဋ္ဌေန၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ (ပြည့်လေ မကောင်းလေ ဖြစ်သောကြောင့်။) ကာယဒုစရိတားဒိ၊ ကာယဒုစရိက် အစရှိ သောမကောင်းမှုသည်။ အဝိနိယံနာမ၊ အဝိနိယမည်၏။ အလဒ္ဓဗ္ဗံ၊ မရထိုက်သော တရားမည်၏။ ဣတိအတ္ထော။ (ယာံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။) တံ အဝိနိယံ၊ ထိုမရထိုက်သော ကာယဒုစရိက်အစရှိသော မကောင်းမှုကို။ ဝိနိတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့မရထိုက်သော ကာယဒုစရိက် အစရှိသော မှကောင်းမှုကို ရတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သာံ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တဗ္ဗိပရိတတော၊ ထို အဝိနိယ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ကာယသုစရိတာဒိ၊ ကာယသုစရိက်အစရှိသော ကောင်းမှုသည်။ ဝိနိယံနာမ၊ ဝိနိယ မည်၏။ (ယာ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။) တံ ဝိနိယံ၊ ထို ရထိုက်သော ကာယသုစရိက် အစ ရှိသောကောင်းမှုကို။ န ဝိနိတိ၊ မရတတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ရထိုက် သော ကာယသုစရိက် အစရှိသော ကောင်းမှုကို မရတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

တံ အဝိနိယံ။ပေ။န ဝိနိတိ။ ။ဤ ၂-ဝါကျသည် လဟုကနည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ဝိဂြိုဟ် ကျိပြသော ဝါကျတည်း။ ဝိနိတိတိ ဝိဇ္ဇာ=မရထိုက်သော ဒုစရိက်ကို မရဘဲ၊ ရထိုက်သော သုစ ရိက်ကို ရတတ်သောကြောင့် ဉာဏ်သည် ဝိဇ္ဇာမည်၏။ ရုဗာဒိ ဝိဓ-ဓာတ်သည် လာဘအနက် ကိုဟော၏။ ဣ-ပဉ္စည်း၊ ဖျက်ဇပြုံး ဝဒေဘော်လာ၊ ဣတ္ထိဇောတက အာ-ပစ္စည်းသက်၊ ‘န+ဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ’ ဟုပြု၍ ဝိဇ္ဇာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟကို အရကောက်ရသည်။

(ယာ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။) ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ရာသဋ္ဌံ၊ အရဟူသော အနက်ကို၎င်း။ အာယတနာနံ၊ စက္ခု စသော အာယတနတို့၏။ အာယတနဋ္ဌံ၊ မိမိဋ္ဌိမှီသော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက်ကို၎င်း။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သုညဋ္ဌံ၊ သတ္တဇီဝမု ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို၎င်း။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ တထဋ္ဌံ၊ ထို ပိဋက စသည်အတိုင်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအနက်ကို၎င်း။ [“ဒုက္ခဿ ပိဋကဋ္ဌော” စသည်ကို သတိပြုပါ။] ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဓိပတေယျဋ္ဌံ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို၎င်း။ အဝိဒိတံ၊ မသိအပ်သည်ကို။ ဝါ၊ မသိအောင်။ ကရေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ (ယာ၊ သည်။) ဒုက္ခာဒိနံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာ အစရှိသည်တို့၏။ ပိဋကဒိဝသေန၊ ပိဋက အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ စတုပ္ပိဓံ စတုပ္ပိဓံ၊ ၄-ပါးအပြားရှိသော ၄-ပါးအပြားရှိ သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အဝိဒိတံ၊ ကို။ ဝါ၊ အောင်။ ကရေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ (သာ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

(ယာ၊ သည်။) အန္တဝိရဟိတေ၊ အဆုံးမှကင်းသော။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ (အဝိဇ္ဇာအားကြီးသော လူမိုက်များအတွက် သံသရာသည် အဆုံးမရှိ။) သဗ္ဗ-ယေဒနိ ဂတိ ဘဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသေသု၊ အလုံးစုံသော ယောနိ၊ အလုံးစုံသော ဂတိ၊ အလုံးစုံသော ဘဝ၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ အလုံး စုံသောသတ္တာဝါသတို့၌။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဇဝါပေတိ၊ သွားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ (ယာ၊ သည်။) ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု၊ ဣတ္ထိပုရိသ အစရှိသော ပညတ်တို့၌။ ဇဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိသည် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာဒိသု၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၌။ န ဇဝတိ၊ မဖြစ်တတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ [“အဝိဇ္ဇမာနဇဝါ” ဟု ဆိုလို လျက် “အဝိ+ဇာ” ကိုယူ ကျန်သမျှကိုချေ၊ ဒွေဘော်လာ။]

အဝိဒိတံ ကရေတိ။ ။ ဤစကားလည်း ဝိဂြိုဟ်ပြုပင်၊ ဝိဂြိုဟ်စစ်မှာ “ဝိဒိတိတိ ဝိဇ္ဇာ” ဟုပြု၊ ဤ၌ ဝိဒိ-ဓာတ်သည် ဉာဏ အနက်ဟောတည်း။ ထို့နောက် “န+ဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဆက်၊ မှန်၏—“မသိအပ်သည်ကို ပြုတတ်” နှင့် “မသိတတ်” မှာ သဘောတူပင်တည်း။

အန္တဝိရဟိတေ။ ပေ။ ဇဝါပေတိ။ ။ အန္တမှ (အ) ကို၎င်း၊ ဝိရဟိတမှ (ဝိ) ကိုပိုင်း၊ ဇဝမှ (ဇ) ကို၎င်း ယူ၍ နှစ်၊ ရဟိတ၊ ဝ ဟိုကို ဝဏ္ဏနာသ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ချေ၍၎င်း၊ ဒုတိယ ဇ အက္ခရာကို ဝဏ္ဏာဂမ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် လာစေ၍၎င်း၊ ရိုးရာအတိုင်း ‘အာ-ပစ္စည်း သက်၍၎င်း ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟု ဖြစ်ရသည်။

‘ [ဝိဂ္ဂိုဟ်ဝါကျ အနက်ဖြစ်သော သဒ္ဓတ္တမှတပါး အဝိဇ္ဇာ၏ သဘာဝတ္ထ လက္ခဏတ္ထကို ပြလိုသောကြောင့် “အပိစ” စသည်ကို မိန့်။] အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ စက္ခုဝိညာဏာဒိန္နံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မာနံစ၊ တရားတို့ကို၎င်း။) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋိစ္စ- သမုပ္ပနာနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးပဋိစ္စသမုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဆာဒနတောပိ၊ ပိုးလွမ်း တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ဖလံ၊ အကျိုး သည်။ ဧတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သေ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ (အကျိုးတရား၏စွဲ၍ ဖြစ်ကြောင်းသည်။) ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ ပဋိစ္စာတိ (ပဒဿ)၊ ပဋိစ္စဟူသော ပုဒ်၏။ တေန၊ ထိုအကြောင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န (ဧတိ)၊ မဖြစ်တတ်။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ အပုစ္စက္ခိတော၊ မပုစ္စမူ၍။ (ဧတိ ဖြစ်တတ်၏။) ဣတိ အတ္ထော။ ဧတိတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိစေတ၊ စ၍လည်း ဖြစ်တတ်၏။ ဝါ၊ ဥပါဒ်လည်း ဥပါဒ် တတ်၏။ ပဝတ္ထတိစ၊ ဥပါဒ်ပြီးနောက် ဖြစ်တည်လည်း ဖြစ်တည်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [ပဝတ္ထတိဋ္ဌိ ပ-သည် ပစ္စာ-အနက်ဟော။]

အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ ဥပကာရကဋ္ဌော၊ လျော်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ဝါ၊ လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ အနက်တည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် “ပဋိစ္စ+သံ+ဥပ္ပါဒ” ဟု ၃-ပုဒ်ခွဲ၊ ပဋိစ္စ၌ ပတိရှေး ဝှိုသော ဣဇာတ်၊ တွာ-ပစ္စည်းတည်း။ ရှေးရှုရောက်” ဟု သဒ္ဓတ္တဖြစ်၏။ “စွဲ၍” ဟူသော အနက်ကား ဝေါဟာရတ္ထတည်း။ ပဋိစ္စ၏ကို “ပစ္စယသာမဂ္ဂိ” ဟု အခြားနေရာ၌ ထည့် သည်။ သံသည် “သင်္ဂတိ” အနက်ဟောတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တေသ္မာတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ သင်္ဂမ္ပ+ ဥပ္ပါဒေါ သမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စ+သမုပ္ပါဒေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။

ပစ္စယော။ ။ “ပတိ+ဣ-ဇာတ်” ဟု ခွဲ၍ ဣ-ကို ဧ-ပြု၊ ဧ-ကို အယ-ပြု၍ “ပစ္စယ” ဟု ဖြစ်၏။ ပတိကို “ပဋိစ္စ” ဟု ဖွင့်၏။ “ယံ ပဋိစ္စ၊ အကြင်အကြောင်းကိုစွဲ၍” ဟူသော စကား ကို ကောက်ချက်ချလျှင် “အကြင် အကြောင်းကြောင့်” ဟု အဓိပ္ပါယ် ရ၏။ သို့ကြောင့် ပဋ္ဌာနီး အဋ္ဌကထာ၌ “ပဋိစ္စ တေသ္မာ ဧတိတိ ပစ္စယော” ဟု ဝစနတ္ထပြုသည်။ “တေသ္မာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်” ဟု ကာရဏအနက် ပေးပါ။ “အကျိုးတရား၏ စွဲ၍ဖြစ်ကြောင်း တရား” ဟုလို့၊ ဤကား ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထတည်း။

အပိစ။ ။ သဒ္ဓတ္တကိုပြုပြီး၍ လက္ခဏတ္ထကို ပြလိုသောကြောင့် “အပိစ ဥပကာရက- ဋ္ဌော ပစ္စယဋ္ဌော” ဟု မိန့်သည်။ မှုန်၏-ပစ္စည်းတရားဟူသမျှသည် ဥပကာရကလက္ခဏာ ရှိသည်ချည်းတည်း။ လက္ခဏတော ပန ဥပကာရကလက္ခဏော ပစ္စယော။ - ပဋ္ဌာနီး အဋ္ဌကထာ။

အဝိဇ္ဇာစ၊ အဝိဇ္ဇာလည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသည်။ ပစ္စယောစ၊ အကျိုးတရား၏ စွဲ၍ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဟုတ်၏။ ဝါ၊ လျော်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သော အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊ ၏။ တဿ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ထို အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (အဝိဇ္ဇာ ဟူသော လျော်သောအကျိုးကို ပြုတတ် လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ ခွဲစပ်။)

(ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) သင်္ခတံ၊ ပြုစီမံအပ်သောအကျိုးကို။ အဘိသင်္ခရောန္တိ၊ ပြုစီမံတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) သင်္ခါရာ၊ တို့မည်၏။ အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ တို့၎င်း။ သင်္ခါရသဒ္ဓေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ အာဂတသင်္ခါရာစ၊ လာသောသင်္ခါရ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဒုဝိခာ၊ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးတို့တွင်။ ပုညာ-ပုညာနေဥာဘိသင်္ခါရာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဥာဘိ-သင်္ခါရဟူကုန်သော။ တယော၊ ၃-ပါးသော သင်္ခါရတို့၎င်း။ ကာယဝစီမိတ္တ-သင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရ ဟူကုန်သော။ တယော၊

ဥပကာရက။ ။ထောမနိဓိဝယ် ဥပကာရက၏ အနက်ကို ပြရာ၌ “ပဓာနဿ အနု-ဂုဏဿ သမ္မာဒနေ=ပဓာနအား+လျော်သောဂုဏ်ကို+ပြီးစေခြင်း”ဟု ပြ၏။ ထို၌ “အနု= အလျော်”ဟူသော အနက်ကို ထောက်၍ ပစ္စယောနှင့်တူရာဝယ် ရွှေ့ပုဒ်၌ စတုတ္ထိဝိဘတ် ဖြင့် “ဓမ္မာနံ+ပစ္စယော”ဟု သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ အနုသဒ္ဓါ၏အနက် မပါဘဲ “ပစ္စယော= ကျေးဇူးပြု”ဟု အများပေးရိုး အနက်၌ ရိုးရာဖြစ်သောကြောင့် “နားအကြား”ခံသာ သော်လည်း “တရားတို့အား+ကျေးဇူးပြု”ဟု စာစပ်၍ မရသောကြောင့် သဒ္ဓါနည်း မမှန်ပါ။ “အနုဂုဏ်”အရဝယ် ဂုဏ် ဟူရာ၌လည်း အဘိဓာန်လာ ဂုဏသဒ္ဓါ၏ အနက်တို့တွင် အာနိသံသ (အကျိုး) ဟူသော အနက်နှင့်သာ လျော်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပကာရက= လျော်သောအကျိုးကို ပြုတတ်”ဟု အနက်မှတ်ပါ။

ဒုဝိခာ သင်္ခါရာ။ ။သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရကိုပြရာ နောက်နား၌ အဘိ-သင်္ခရဏကသင်္ခါရ ပါ၏။ ထို အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် တေဘူ-မကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် စေတနာများဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် အရ တူဖြစ်နေ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် သင်္ခါရ ၂-မျိုး မပြားနိုင်၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါတမျိုးထည်း၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့လည်း ပါဝင်နိုင်ရကား “ဒုဝိခာ သင်္ခါရာ”အရ အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား။ ။သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့် လာသော သင်္ခါရအရ၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ နှင့် အရတူဟု ဆိုအပ်သော အဘိသင်္ခရဏက သင်္ခါရတို့လည်း ပါဝင်နေသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို ပြရာဖြစ်သော ဤနေရာ၌ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”အရ ယူရသော သင်္ခါရက လိုရင်းပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရာ၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် အရတူသော အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရကို

၃-ပါးသော သင်္ခါရတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ဆ၊ ဤ ၆-ပါးသော သင်္ခါရတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့တည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ လောကီယ ကုသလာကုသလ စေတနာမတ္ထမေဝ၊ လောကီဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာမျှသည်သာ။ ဟောန္တိ။ [ဝေဖြင့် လောကုတ္တရာကို ကုန်။]

ပန၊ ကား။ သင်္ခတသင်္ခါရော၊ သင်္ခတသင်္ခါရ၎င်း။ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရော၊ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရ၎င်း။ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရော၊ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရ၎င်း။ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော၊ ပယောဂါဘိသင်္ခါရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ ၄-ပါးတို့သည်။ သင်္ခါရသဒ္ဓေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ အာဂတသင်္ခါရာ၊ လာသောသင်္ခါရတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၄-ပါးသော သင်္ခါရတို့တွင်။ ဗုဒ္ဓါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝါ၊ ကံစသော အကြောင်းတရားတို့ ကပ်ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သောတရားတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဣတိ အာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (မဟာဝဂ္ဂ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌။) ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သပစ္စယာ၊ ကံ စသော အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ မမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတသင်္ခါရာနာမ၊ သင်္ခတသင်္ခါရတို့ မည်၏။ ဝါ၊ ကံစသော အကြောင်းတို့ ကောင်းစွာကပ်ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သော သင်္ခါရတို့ မည်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံ ၃-ပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပမ္မော၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့သည်။ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာ၊ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့တည်း။ ဝါ၊ ကံသည် ရှေးရှုပြုစီမံအပ်သော သင်္ခါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တေပိ၊ ထို အဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊

မသွင်းဘဲ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဟူသော နာမည်ဖြင့် သီးခြားယူရသည်။ ထို့ကြောင့် နှုတ်ခါ သင်္ခါရာ၌ သင်္ခါရ ၂-မျိုး ရနိုင်ပါသည်—ဟူလို။ [ဃဒိပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာပိ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတာ၊ တေ ပန ဣမိဏာ ဒေသနာယ ပမာနာတိ ဝိသု ဝုတ္တာ။—ဋီကာ။]

ဂေါပလီဗဒ္ဓနည်း။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” အရ ယူအပ်သော သင်္ခါရတို့ကို သီးခြားယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတာ သင်္ခါရာ—အရ၌ သွင်း၍ မယူရခြင်းကို ဂေါပလီဗဒ္ဓနည်းဟု အနုဂ္ဂီကာ၌ ဆိုသည်။ “ဂေါ” အရ၌ နှားအားလုံး (ဝစ္စ၊ အပ္ပ၊ ဗလီဗဒ္ဓ၊ ဇရဂ္ဂဝ) တို့ကို ယူနိုင်သော်လည်း ဗလီဗဒ္ဓကို သီးခြားယူပြီးဖြစ်၍ “ဂေါ” အရ၌ မယူရသကဲ့သို့တည်း။ [ဗုဒ္ဓိဓာပိတိ၊ ဧတ္ထေ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရံ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတံ သန္ဓာယ တတ္ထ ဝုတ္တိဗ္ဗိ ဝဇ္ဇေတွာံ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရာ ယောဇေတဗ္ဗာ။—ဋီကာ။] ဋီကာ၌ နောက်တနည်း ပြသေး၏။

ဝတ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထေဝ၊ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာဟူသော ဤပါဠိ၌ပင်။ သင်္ခါရံ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိသံပန၊ အသီးအခြားကား။ နေသံ၊ ထို အဘိသင်္ခတ သင်္ခါရတို့၏။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာရာ ပါဠိရပ်သည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ [ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ သုံးစွဲရိုးရှိသော်လည်း ပါဠိ တော်၌ သီးခြား သုံးစွဲအပ်သောနေရာကို မတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ” ဟူသော ပါဠိအတွင်း သွင်း၍ယူပါ-ဟူလို။]

ပန၊ ကား။ တေဘူမက ကုသလာ ကုသလ စေတနာ၊ ဘုံ၃-ပါး၌ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာကို။ အဘိသင်္ခဏက သင်္ခါရောတိ၊ အဘိသင်္ခဏကသင်္ခါရဟူ၍။ ဝါ၊ ပြုစီမံတတ်သော သင်္ခါရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို အဘိသင်္ခဏကသင်္ခါရ၏။ (အာဂတဋ္ဌာနံ ၌စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာ-ဂတော၊ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာရှိသော။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပုညံ၊ ပုည ဖြစ်သော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ စေ အဘိသင်္ခဏောတိ၊ အကယ်၍ ပြုစီမံအံ့။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (နိဒါနသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ပရိဝိမံသန သုတ်၌။) အာဂတဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ [အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် သဘောတူပင်တည်း။]

ပန၊ ကား။ ကာယိကစေတသိကံ၊ ကိုယ်၌လည်းဖြစ်၊ စိတ်၌လည်းဖြစ်သော။ ဝိရိယံ၊ ကို။ ပယောဂါဘိသင်္ခါရောတိ၊ ပယောဂါဘိသင်္ခါရဟူ၍။ ဝါ၊ လုံ့လ ပယောဂဖြစ်သော ပြုစီမံတတ်သော သင်္ခါရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပယောဂါဘိသင်္ခါရသည်။ (အာဂတော ၌စပ်။) ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အဘိသင်္ခါရဿ၊ စက်ဘီး၏ လည်အောင် ပြုစီမံတတ် သော လုံ့လပယောဂ၏။ ဂတိ၊ အဟုန်အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ-တိကံ၊ ထို အဟုန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတိုင်အောင်။ ဂန္ဓာ၊ လိမ့်ကာ လိမ့်ကာ သွားပြီး၍။ အက္ခာဟတံ မညေ(အက္ခေ + အာဟတံမညေ)။ ဝင်ရိုး၌ ထည့်သွင်း အပ်သော စက်ဘီးကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ၊ မတ်မတ် ရပ်တည်ပြီ။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (အင်္ဂုတ္တိရံ၊ တိကနိပါတ်၊ ရထကာရဝဂ်၊ သစေတန သုတ်၌။) အာဂတော၊ ပြီ။

အဘိသင်္ခါရဿ။ပေ။အဋ္ဌာသိ။ ။အဘိသင်္ခါရဿံ ဂတိ-ပယောဂဿ ဂမနံ၊ အက္ခာ-ဟတံ မညေ-အက္ခေ ပဝေသေတွာ ငွပ်တမိဝ၊ (စက်ဘီးသည် လိမ့်၍ လိမ့်၍ သွားပြီး နောက် အဟုန်ကုန်သောအခါ ဝင်ရိုး၌တပ်အပ်သော စက်ဘီးသည် မြေကြီးပေါ်၌ လဲ၍ မသွားဘဲ မတ်မတ်ရပ်တည်သကဲ့သို့ မတ်မတ်ရပ်တည်နေသည်-ဟူလို။) [အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ ပဝတ္ထနတ္ထံ=(လည်စေခြင်းအကျိုးငှါ)၊ အဘိသင်္ခါရဿ အဘိသင်္ခါရော၊ တဿ ဂတိ ဝေဂဿ ပဝတ္ထံ=(အဟုန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း)၊ တံ သန္ဓာယာဟ ပယောဂဿ ဂမနံ။-သစေတနသုတ် ဋီကာ။]

၈။ ဆက်။ ကေဝလံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရမဖက် သက်သက်။ ဇေတယေဝ၊ ဤ သင်္ခါရသင်္ခါရ စသော ၄-မျိုးတို့သည်သာ။ (သင်္ခါရသဗ္ဗေန၊ သင်္ခါရသဗ္ဗါဖြင့်။ အာဂတော၊ လာသော သင်္ခါရတို့သည်။) န၊ မဟုတ်သေး။ အညေပိ၊ သင်္ခါရသင်္ခါရစသော ၄ မျိုးတို့မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (အနေကသင်္ခါရာဌ္ဍိစပ်။) အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခ။ [ဓမ္မဒိန္နာဘိက္ခုနီက ခင်ပွန်းဟောင်းကိုခေါ်သော အာလုပ်။] သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသေမာပတ်သို့။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ကောင်းစွာရောက်သော။ ဝါ၊ ဝင်စားသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီသင်္ခါရသည်။ (စကားလုံးကို ပြုစီမံတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရသည်။) နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတော၊ ထို ဝစီသင်္ခါရ ချုပ်ရာကာလမှ နောက်၌။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရသည်။ (ကာယကို ပြုစီမံတတ်သော အဿာသ ပဿာသသည်။) (နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။) တတော၊ ထို ကာယသင်္ခါရချုပ်ရာကာလမှ နောက်၌။ ဝိတ္တသင်္ခါရော၊ ဝိတ္တသင်္ခါရသည်။ (ဝိတ်သည် ပြုစီမံအပ်သော ဝေဒနာသညာစသောစေတသိက်သည်။) (နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။) ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ (မူလပဏ္ဏာသ၊ စူဠယမကဝဂ်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် အစရှိသော။) နယေန၊ နည်းဖြင့်။ သင်္ခါရသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ အာဂတော၊ လာကုန်သော။ အနေကသင်္ခါရာ၊ တပါးမက များစွာကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ (သန္တိ။) တေသု၊ ထို သင်္ခါရတို့တွင်။ ယော၊ အကြင် သင်္ခါရသည်။ သင်္ခါရသင်္ခါရော၊ သင်္ခါရသင်္ခါရ၌။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ န ဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ သော သင်္ခါရော၊ သည်။ နတ္ထိ။

၉။ ဣတော၊ ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရဟူသောပုဒ်မှ။ ပရံ၊ ငနာက်၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ အာဒိသု၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ (ပစ္စယာပုဒ်ကို၎င်း၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တုံပုံကို၎င်း။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောပုဒ်ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ အဝုတ္တော၊ မဖွင့်ဆိုအပ်သေးသော ပုဒ်၌။ (အတ္တော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) (ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။) ဝိဇာနာတိ၊ သညာ ပံညာတို့သိပုံမှ တမျိုးတဖုံသိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။) ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ (ယံ၊ သည်။) နမတိ၊ အာရုံသို့ ညွတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) နာမံ၊ နာမ မည်၏။ (ယံ၊ သည်။) ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ရူပံ၊ ရူပ မည်၏။ (ယံ၊ သည်။) အာယေ၊ ထိုထို ဒွါရ အာရုံတို့၌ ဖြစ်တတ်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့ကို။ [အာယေပုဒ်၏အနက်ကို အာယတနဝိတင်း အဋ္ဌကထာဋီကာကို ကြည့်၍ ပေးသည်။ ယောဇနာ၌ကား “အာယေ သံသာရဗုက္ခေ”ဟု ဖွင့်၏။] တနောတိ၊ ချဲ့ထွင်တတ်၏။* (ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။) အာယတနံ၊

အာယတနမည်၏။ (ယံ၊ သည်။) အာယတံ စ၊ ရှည်လျားလှစွာသော သံသာရ ဒုက္ခကိုလည်း။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) အာယတနံ၊ အာယတန မည်၏။ (ယော၊ သည်။) ဖုသတိ၊ တွေ့ထိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဖဿော၊ ဖဿ မည်၏။ (ယာ၊ သည်။) ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ မည်၏။

(ယာ၊ သည်။) ပရိတဿတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မှတ်သိပ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) တဏှာ၊ တဏှာမည်၏။ [တယ-ဓာတ်၊ ဣ-ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိ ဇောတက အာ-ပစ္စည်းဖြင့် “တဏှာ” ဟု ပြီး၏။] (ယံ၊ သည်။) ဥပါဒိယတိ၊ ကပ်၍ ယူတတ်၏။ ဝါ၊ စုံလမ်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန မည်၏။ (ယော၊ သည်။) ဘဝတိ စ၊ ကံကြောင့်လည်း ဖြစ်တတ်၏။ ဘာဝယတိ စ၊ ဥပပတ္တိဘဝကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော။) ဘဝေါ၊ ဘဝ မည်၏။ ဇနနံ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဇီရဏံ၊ ဆွေးမြည့် ယိုယွင်း အိုမင်းခြင်း။ ဇရာ၊ ဆွေးမြည့်ယိုယွင်း အိုမင်းခြင်း။ ဇေတန၊ ဤသဘော တရားဖြင့်။ (ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။) မရန္တိ၊ အသက်ကို စွန့်ကြာရကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) မရဏံ၊ မရဏ မည်၏။ သောစနံ၊ ဝမ်းနည်းခြင်း။ သောကော၊ ဝမ်းနည်းခြင်း။ [“စိုးရိမ်ခြင်း” ဟု မပေးနှင့်။] ပရိဒေဝနံ၊ ငိုကြွေးခြင်း။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်း။ (ယံ၊ သည်။) ဒုက္ခယတိ၊ ဆင်းရဲစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ (ယံ၊ သည်။) ဥပ္ပါဒိဋ္ဌိတိဝေသေန၊ ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဓော၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ခဏတိ၊ တူးဖွဲ့တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မည်၏။ ဒုမ္မနဿ၊ မကောင်းသောစိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ ဒေါမနဿံ၊ မကောင်းသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ။ ဘုသော၊ ပြင်းပြသော။ အာယသော၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းပြသော ပင်ပန်းခြင်း။ [ဥပသဒ္ဓါ ဘုသအနက်ဟော။]

သမ္မဝန္တိတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာစသည်တို့ မဖက် သက်သက်။ သောကာဒိဟေဝံ၊ သောကအစရှိ သောပုဒ်တို့နှင့်သာ။ (သမ္မဝန္တိသဒ္ဓဿ၊ သမ္မဝန္တိသဒ္ဓါကို။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုထိုက်သည်ကား။) န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်ကား။ သဗ္ဗပဒေဟိ(ပိ)၊ အလုံးစုံသော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ အစရှိသောပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ သမ္မဝန္တိသဒ္ဓဿ၊ ကိ။ ယောဇနာ၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဤ။ (အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္မဝန္တိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ပိညာဏံ သမ္မဝတိ စသည်ဖြင့် ပုဒ်တိုင်းနှင့်ယှဉ်ပါစေ- ဟူလို။) ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဣတရထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သမ္မဝန္တိသဒ္ဓါကို အလုံးစုံသောပုဒ်တို့နှင့်

ယှဉ်စေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာမှတစ်ပါး သောက စသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ ယှဉ်စေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ [လက္ခဏပုဒ် တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့် ဣတရုထာ နောက်၌ “အတ္တေ ဂယမာနေ” ဟု မထည့်ရတော့။] (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။) ကိံ၊ မည်သည့်အရာကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ပညာယေယျ၊ မထင်ရှားကုန်ရာ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ သမ္ဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဟူ၍။) ယောဇနာယ၊ ပုဒ်ကိုယှဉ်စေခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာလည်းဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသည်။ ပစ္စယော စ၊ အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤ ၂-ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယ မည်၏။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ထို အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခကျိုးဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယ-ပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထာနံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောပစ္စည်း၊ သင်္ခါရဟူသောပစ္စယုပ္ပန်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ဧသ(ဧသော)၊ ဤအစီအရင်သည်။ နယော၊ အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

ဝေန္တိ၊ ဝေဟူသော သဒ္ဓါသည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌနယနိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော နည်းကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဓါတည်း။ [“အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကြ၏။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရ၏” စသည်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောနည်းကို နိဒ္ဒိဋ္ဌနယဟု ဆိုသည်။] တေန၊ ထိုစောဟူသောပါးဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ (ကာရဏေဟိ ဝေ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ။ (သင်္ခါရာဒယော၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဣဿရနိမ္မာနာဒိဟိ၊ ဗြဟ္မာ ဗိဿကိံး အစိုးရသူတို့၏ ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ န၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြု၏။ [“သဗ္ဗပဒ်သာဝဓာရဏ” နှင့်အညီ “အဝိဇ္ဇာဒီဟေဝ ကာရဏေဟိ” ဟု ဝေသဒ္ဓါ ထည့်နိုင်၏။ ၊ ထို ဝေသဒ္ဓါရှိလျှင် နိဝတ္တေတဗ္ဗလည်း ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “န ဣဿရ-နိမ္မာနာဒိဟိ” ဟု နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကိုပြသည်။] တေဿာတိ၊ ကား။ ယထာ-ဝုတ္တဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ (ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ၌စပ်။) ဂေဝလဿာတိ၊ ကား။ အသမ္ဘိဿဿ၊ သုခနှင့် မရောသော။ ဝါ၊ တနည်း။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော။ (ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ၌စပ်။) ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမူဟဿ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏။ (သမုဒယော ဧဟာတိ ၌စပ်။ ခန္ဓသဒ္ဓါ သမူဟ(ရာသိ)အနက်ဟော။) သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ (သမုဒယော၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သုခသုဘာဒိနံ၊ သုခသုဘ အစရှိသည်တို့၏။ (သမုဒယော၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သမုဒယောတိ၊

ကား။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတီတိ၊ ကား။ သမ္ဘဝတိ၊ ကောင်းစွာထင်ရှား၏။ [“သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏” ဟု အနက်မပေးဘဲ ပရိယာယ်ကဲ့အောင် “ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏” ဟု အနက်ပေးပါ။ “ဘူဟူ-သတ္တယံ” ဟူသော ဓာတ်နက်နှင့် အညီတည်း။] ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဝါ၊ ဤဥဒ္ဓေသဝါရ၌။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

လက္ခဏာဒိတောတိ(ပဒဿ)၊ လက္ခဏာဒိတောဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့၏။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။) သေယျထိဒိ၊ အဘယ်လက္ခဏာ အစရှိသည်နည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အညာဏ-လက္ခဏာ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မောဟန-ရသာ၊ တံသမဂီပုဂ္ဂလ၊ သမ္မယုတ္တမ္မတို့ကို လွန်စွာတွေ့ဝေစေခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံ၏သဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ အာသဝပဒဋ္ဌာနာ၊ အာသဝေါတရား ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ [“အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော” ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် “အာသဝပဒဋ္ဌာနာ” ဟု ဆိုသည်။] သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ တို့သည်။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ၊ ပြုစီမံခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်၏။ အာယုဟန-ရသာ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ အားထုတ်ခြင်းကိစ္စ ရှိကုန်၏။ (တနည်း) အာယုဟနရသာ၊ ဝိညာဉ် နှာမ်ရုပ်ဟူသော အကျိုးတရား အစုကို ပေါင်းယူခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏။ [ဋီကာကြည့်ပါ။] ဧတနာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဧတနာ ပဓာနဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဝိဇာနန-လက္ခဏံ၊ သညာ ပညာတို့သိပ္ပံမှ တမျိုးတဖုံ သိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ နှာမ်ရုပ်တို့၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်၏ အဖြစ်ဟူသော ကိစ္စရှိ၏။ (“ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပ”ကို ရည်ရွယ်သည်။) ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရှေးဘဝနှင့်တကွ ဆက်စပ်တတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [ပဋိသန္ဓေ ဟူသည် ရှေးဘဝ စုတံ၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဘဝ အပြတ်၌ ဆက်စပ်သော တသားတည်း။] သင်္ခါရပဒဋ္ဌာနာ၊ သင်္ခါရဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒဋ္ဌာနာ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။

နှာမံ၊ နှာမ်သည်။ နမနလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ညွတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မယောဂရသံ၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွ ယှဉ်စပ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ [ယှဉ်စပ်ခြင်းကိစ္စ ရှိလျှင် ယှဉ်စပ်တတ်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဝိညာဏေန

သဟ သမ္ပယုဇ္ဇတိ”ဟု ဖွင့်သည်။] အဝိနိဗ္ဗောဂပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အသီးအသီး ခွဲခြား၍မရသော စေတသိက်တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [စိတ်တခုဝယ် စေတသိက်များယှဉ်ရာ၌ ထိုစေတသိက်အချင်းချင်း ခွဲခြား၍ မရ။] ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပနုလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိကိရဏရသံ၊ ရုပ် အချင်းချင်း မတူ ကျခြင်းကိစ္စရှိ၏။ [ဋီကာကြည့်ပါ။] အပ္ပာကတပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အပ္ပာကတတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ [“ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”နှင့် အညီ နာမ်၏ ပဒဋ္ဌာန်လည်း ဝိညာဉ် ရုပ်၏ ပဒဋ္ဌာန်လည်း ဝိညာဉ်ပင်ဖြစ် သည်။] သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ အာယတနလက္ခဏံ၊ အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ အာယမည်သော စိတ် စေတသိက်တရားတို့ကို ချဲ့ထွင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဒဿနာဒိရသံ၊ မြင်ခြင်းအစရှိသောကိစ္စရှိ၏။ [အာဒိဖြင့် သဝန စသည်ကို ယူ။] ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝတ္ထု၏အဖြစ်၊ ဒ္ဓါရ၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ နာမရူပပဒဋ္ဌာနံ၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဗုသနုလက္ခဏော၊ အာရုံကိုထိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သဗ်ဇ္ဇနရသော၊ အာရုံ၌ ထိခတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သင်္ဂတိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဝတ္ထု အာရုံ ဝိညာဉ် ၃-ပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောတရား ဟု ယောဂီ တို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [“တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော”အရ ဆိုသည်။] သဠာယတနပဒဋ္ဌာနော၊ သဠာယတနဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနုဘဝနုလက္ခဏာ၊ အာရုံကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဝိသယရသသမ္ဘောဂရသော၊ အာရုံ၏အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သုခဒုက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သုခဒုက္ခတရား၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်လာ၏။ ဖဿပဒဋ္ဌာနာ၊ ဖဿဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဟေတုလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ ရှိ၏။ အဘိနန္ဒနရသော၊ ရူပစသော အာရုံတို့ကို အလွန်နှစ်သက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အတိတ္တဘဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ တင်းတိမ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [အာရုံများလေ တဏှာပျားလေ ဖြစ်သောကြောင့် “ရူပ စသော အာရုံကိုယူရာ၌၊ တဏှာသည် တင်းတိမ်မှု မရှိ”ဟု ရှေးရှုထင်လာ ၏။] ဝေဒနာပဒဋ္ဌာနာ၊ ဝေဒနာဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။* ဂဟံဏလက္ခဏံ* စွဲမြဲဝွာယူခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အမုဒ္ဓနရသံ၊ အာရုံကို မလွှတ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ တဏှာဒဠတ္တဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တဏှာ၏ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ဟု၎င်း၊ ဒိဋ္ဌိဟု၎င်း၊ ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှု

ထင်လာ၏။ [ကမုပါဒါန်အတွက် တဏှာဒဋ္ဌတ္တပစ္စုပဋ္ဌာန, ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန်, အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့အတွက် ဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနတည်း။] တဏှာ-ပဒဋ္ဌာနံ၊ တဏှာဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ကမ္မ-ကမ္မဗလလက္ခဏော၊ ကံဟူသော လက္ခဏာ၊ ကမ္မဗလဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ [ကမ္မဘဝအတွက် ကမ္မလက္ခဏာဟု၎င်း၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် ကမ္မဗလလက္ခဏာဟု၎င်း ဆိုသည်။] ဘာဝနဘဝနရသော၊ ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ [ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ကမ္မဘဝကို ဘာဝနရသ ဟု၎င်း၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသောကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝကို ဘာဝနရသဟု၎င်း ဆိုသည်။] ကုသလာကုသလာဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာ-ကတဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [ကမ္မဘဝအတွက် ကုသလာ-ကုသလပစ္စုပဋ္ဌာန ဟု၎င်း၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် အဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာန ဟု၎င်း ဆိုသည်။] ဥပါဒါနပဒဋ္ဌာနော၊ ဥပါဒါန်ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိအာဒိနံ၊ ဇာတိ အစရှိသော တရားတို့၏။ လက္ခဏာဒိနိ၊ လက္ခဏာ အစ ရှိသည်တို့ကို။ သစ္စဝိဘင်္ဂေါ၊ ဥ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗျာနိ၊ ကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၌။ ဝါ၊ ဤ ဥဒ္ဒေသဝါရ၌။ လက္ခဏာဒိတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗျော။

ကေဝိဓာဒိတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေဝိဓာဒိတော ဟူသော မာတိကာပုဒ်၌။ (ဝိတ္တာရော ဝေံ ဝေဒိတဗျော။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အညာဏာဒဿနမောဟာဒိ-ဘာဝတော၊ မသိခြင်း၊ မမြင်ခြင်း၊ တွေ့ဝေခြင်း အစရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကေဝိဓာ၊ တပါးသာ အဘိရှိ၏။ အပုဋိပတ္တိမိစ္ဆာပုဋိပတ္တိတော၊ လုံးလုံးမကျင့် ခြင်း၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာ- သင်္ခါရတော၊ သင်္ခါရရှိသော မောဟ၊ သင်္ခါရမရှိသော မောဟအားဖြင့်။ ဝါ၊ သသင်္ခါရမောဟ၊ အသင်္ခါရမောဟအားဖြင့်။ (ဒုဝိဓာ)။ ဝေဒနာတ္တယသမ္ပ-ယောဂတော၊ ဝေဒနာ ၃-ပါးအပေါင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ ၏။ စတုသစ္စအပုဋိဝေတော၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းအားဖြင့်။ စတု-ဗ္ဗိဓာ၊ ၏။ ဂတိပဉ္စကာဒိနဝစ္ဆာဒနတော၊ ဂတိ ၅-ပါး အပေါင်း၏ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ဒွါရာရမ္မဏတော၊ ၆-ပါးသော ဒွါရ၊ ၆-ပါးသော အာရုံအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ နာလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (အဝိဇ္ဇာသာ မက အားလုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။) အဂ္ဂပဓမ္မေသု၊ နာမ်တရား တို့၌။ ဆဗ္ဗိဓာ၊ ၆-ပါးအပြားရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ သာသဝံ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောဒိ ဘာဝတော၊ အာသဝေါတရားနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၏အဖြစ် " အစရှိ သည်တို့၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကေဝိဓာ၊ တပါးသာ အဖို့ရှိ၏။ [သာသဝံ အနာသဝံ

ဟု ၂-ဖို့မရှိ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၊ ဝိပါကဓမ္မဟု ၂-ဖို့မရှိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ၁-ဖို့စီသာ ရှိသည်။] ကုသလာကုသလတော၊ ကုသိုလ်သင်္ခါရ၊ အကုသိုလ်သင်္ခါရအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော ဇာ။ ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတ တိန မဇ္ဈိမ မိစ္ဆတ္တနိယတာနိယတတော၊ ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတ အပြား၊ တိနမဇ္ဈိမအပြား၊ မိစ္ဆတ္တနိယတ အနိယတ အပြားအားဖြင့်။ တထာ၊ ထို့အတူ ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိဘာဝတော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ တိဝိဓော ဇာ။ စတုယောနိသံဝတ္တနတော၊ ၄-ပါးသောယောနိကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော ဇာ။ ပဉ္စဂတိဂါမိတော၊ ၅-ပါးသော ဂတိသို့ ရောက်ကြောင်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော ဇာ။

ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ လောကိယဝိပါကာဒိဘာဝတော၊ လောကီဝိပါကံ ဝိညာဉ်အစရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ ၁-ပါးသာ အဖို့ရှိ၏။ သဟေတုကာဟေတုကာဒိတော၊ သဟေတုကဝိညာဉ် အဟေတုကဝိညာဉ် အစရှိသော အံပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ ဇာ။ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော၊ ဘဝ ၃-ပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာတ္တယသမ္ပယောဂတော၊ ဝေဒနာ ၃-ပါးအပေါင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ အဟေတုက ဒုဟေတုက တိဟေတုကတော စ၊ အဟေတုကဝိပါကံဝိညာဉ်၊ ဒုဟေတုကဝိပါကံဝိညာဉ်၊ တိဟေတုကဝိပါကံ ဝိညာဉ်အားဖြင့်၎င်း။ တိဝိဓံ ဇာ။ ယောနိဂတိဝေဒန၊ ၄-ပါးသောယောနိ၊ ၅-ပါးသောဂတိတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ စ၊ ၄-ပါးအပြားရှိသည်၎င်း။ ပဉ္စဝိဓံ စ၊ ၅-ပါးအပြားရှိသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ ဝိညာဏသန္နိဿယတော၊ ဝိညာဉ်ဟူသော မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ကမ္မပစ္စယတော စ၊ ကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ဧကဝိဓံ ဇာ။ သာရမ္ပဏာနာရမ္ပဏတော၊ သာရမ္ပဏ အနာရမ္ပဏအားဖြင့်။ (နာမ်က သာရမ္ပဏ၊ ရုပ်က အနာရမ္ပဏအားဖြင့်။) ဒုဝိဓံ ဇာ။ အတိတာဒိတော၊ အတိတ်၊ အစရှိသောအားဖြင့်။ တိဝိဓံ ဇာ။ ယောနိဂတိဝေဒန၊ အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ စ၊ သည်၎င်း။ ပဉ္စဝိဓံစ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ဇာ။)

သဋ္ဌာယတနံ၊ သဋ္ဌာယတနသည်။ သဉ္ဇာတိသမောသရဏဋ္ဌာနတော၊ ကောင်းစွာ ပေါက်ဖွားရာဌာန၊ ပေါင်းဆုံရာဌာနအားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ ဇာ။ ဘူတပ္ပသာအဝိညာဏာဒိတော၊ တူတရုပ်၌မှီသော ပသာဒရုပ်၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော အားဖြင့်။ ဒုဝိဓံဇာ။ [စက္ခာယတနစသည်ကို တူတပသာဒဟု၎င်း၊ မနာယတနကို ဝိညာဏဟု၎င်း ဆိုသည်။ အာဒိဖြင့် ဝတ္ထုဝိညာဉ်ဟူသော ဒုက၊ ရုပ်နာမ်ဟူသော ဒုက စသည်ကိုယူ။] သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တနောဘယ ဂေါစရတော၊ ရောက်သော အာရုံဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်၏အဖြစ်၊ *မရောက်သောအာရုံ ဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်၏အဖြစ်၊ *၂-ပါးစုံမဟုတ်သော ကျက်စားရာရှိသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်။ တိဝိဓံ ဇာ။ [စက္ခူ သောတကိုရည်၌ယံ၍ သမ္ပတ္တဂေါစရ၊ သာနာ-

ဒိတ္တယကိုရည်ရွယ်၍ အသမ္ပတ္တဂေါစရ၊ မနာယတနကိုရည်ရွယ်၍ နောဘယ-
 ဂေါစရ ဟု ဆိုသည်။] ယောနိဂတိပရိယာပန္နတော၊ ယောနိဂတိ၌ အကျုံးဝင်
 သောအားဖြင့်။ စတုပ္ပိဓံ စ၊ သည်၎င်း။ ပဉ္စဝိဓံ စ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဣမိနာ နယေန၊ အားဖြင့်။ ဖဿာဒိနမ္ပိ၊ ဖဿ အစရှိသည်တို့၏လည်း။
 ကေဝိဓာဒိဘာဝေါ၊ ကေဝိဓ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၌။ ကေ-
 ဝိဓာဒိတောပိ၊ ကေဝိဓ အစရှိသောအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္စယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။

အင်္ဂါနဉ္စ ဝဝတ္တာနာတိ၊ ဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္တာရော ဧဝံ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော)။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့၌။ သောကာဒယော၊
 သောက အစရှိသည်တို့ကို။ ဘဝစက္ကယ၊ ဘဝစက်ဝိုင်း၏။ အဝိစ္စေဒဒဿနတ္ထံ၊
 မပြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဇရာ-
 မရဏဗ္ဗာဟတဿ၊ ဇရာမရဏသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော
 သတ္တဝါ၏(သန္တာနံ၌)။ တေ၊ ထို သောကအစရှိသောတရားတို့သည်။ သမ္ပဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ အဿုတဝါ ဘိက္ခဝေ
 ပုထုဇ္ဇနော။ပေ။ သမ္မောဟမာပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 အဿုတဝါ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမ မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊
 သည်။ သာရိရိကာယ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခာယ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊
 သည်။ ဖူဠော၊ တွေထိအပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ သောစတိ၊ ဝမ်းနည်း၏။
 ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဥရတ္တာဠိ၊ ရင်ကို ထ၍ထု၍။
 (ကြိယာဝိသေသန)။ ကန္တတိ၊ မြည်တမ်း၏။ သမ္မောဟံ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့။
 အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။]

စ၊ ဆက်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တေသံ၊ ထိုသောက အစရှိသောတရား
 တို့၏။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)တာဝ၊ ထိုသောကစသည်တို့ ဖြစ်ခြင်း
 ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၎င်း။ (ပဝတ္ထိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊
 ထိုကြောင့်။ ပုနပိ၊ တပန်လည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည့်။
 (သမ္ပဝန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်ဝိုင်းသည်။ သမ္ပန္နမေဝ၊ မက်စပ်
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုသောက အစရှိ
 သည်တို့ကိုလည်း။ (ကေသဓေပံ ကတွာ ဌိစပ်။) ဇရာမရဏေနေဝ၊ ဇရာမရဏ
 ဖြင့်သာ။ ကေသဓေပံ၊ တပေါင်းတည်း ချိုးချဉ်းမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဒွါဒသေဝ၊
 ၁၂-တို့သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါနိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါ
 တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌။
 ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၌။ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ ဝဝတ္တာနတောပိ၊
 ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္စယော ဝိညာတဗ္ဗော။ အယံ၊ ဤ

ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ နိဒ္ဒေသဝါရမှ ဦးရှေးစွာ။ ဧတေ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
ဝိဘင်း၌။ ဥဒ္ဒေသဝါရဝယေန၊ ဥဒ္ဒေသဝါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခေပကထာ၊
အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

၂၂၆။ ဣဒါနိ၊ ဥဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နိဒ္ဒေသဝါရ-
ဝယေန၊ နိဒ္ဒေသဝါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်
မူကြောင်းစကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဝိဇ္ဇာ-
ပံစယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာပစယာ သင်္ခါရာ
ဟူသောပါဠိရပ်၌။ အဝိဇ္ဇာပစယေသု၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သော။
သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရအကျိုးတရားတို့ကို။ ဒဿေတဗ္ဗေသု၊ ပြုထိုက်ကုန်လသော်။
[အင်ဇ္ဇံ ဒဿေတံ ခွဲစပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုတ္တေ၊ အကျိုးဖြစ်သောသားကို။
ကထေတဗ္ဗေ - ပြောပြထိုက်သော်။ (တစုံတယောက်သောသူက ပြောပြထိုက်
သော်။ ဝါ၊ ပြောပြထိုက်ရာအခါ၌။) ပဌမံ၊ သားကိုမပြောပြမီ ရှေးဦးစွာ။ ပီတာ၊
အဘကို။ ကထိယတိ၊ ပြောပြအပ်၏။ ဟိ၊ လဒ္ဒဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့
အဘကို ရှေးဦးစွာ ပြောပြခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ မိတ္တဿ၊ မိတ္တ
မည်သော အဘ၏။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဒတ္တဿ၊ ဒတ္တမည်သော အဘ၏။
ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝါ၊ ကို။ သုကထိတော၊

ဇရာမရဏကို အင်္ဂါတပါးသာပြုပုံ။ ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါကိုပြရာ၌ ဇရာမရဏ ၂-ပါး
ကို အဘယ်ကြောင့် အင်္ဂါတပါးတည်း ပြထားပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား—
ထို ၂-ပါးလုံးသည် ဇာတိကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းအားဖြင့် တူမျှ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာဝယ် မအိုဘဲ
အေသုမရို့ အနည်းဆုံး ငွီအခိုက်၌ ရင့်ရ အိုရသေး၏။ အိုခြင်းဟူသမျှလည်း မသေသော အို
ခြင်းမရှိ၊ ငွီအခိုက်ရောက်၍ အိုလျှင် တင်အခိုက်၌ ကေနံပျက်ရမည်။ ထို ၂-ပါးတွင်
လည်း မရဏသည် ဇရာကြောင့် ဖြစ်ရမည်မဟုတ်၊ ဇာတိကြောင့်သာဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့်
ထို ၂-ပါးကို အင်္ဂါတပါးတည်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

အနုဋီကာ။ ။ယသ္မာ ပန န အမရဏာ ဇရာ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေသံ ဥပ္ပတ္တိမန္တာနံ (ဖြစ်
ခြင်းရှိသော တရားအားလုံးတို့၏) ပါကနန္တရဘေဒတော (ငွီအခိုက်၌ ရင့်၍ ရင့်ခြင်း၏
အခြားမဲ့၌ ပျက်ရခြင်းကြောင့်တည်း။) န ဘာဇရံမရဏံ (မအိုသော ဘေဒခြင်းလည်း မရှိ၊)
အပါကဘေဒါဘာဝါ (ငွီအခိုက်၌ မရင့် မအိုဘဲ ပျက်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။) တသ္မာ
တဒုဘယမေကမင်္ဂံ ကတံ။

လွယ်ကူစွာပြောပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။၊ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့အဘက်
 ရှေးဦးစွာပြောပြအပ်ပြီးမှ သားကိုပြောပြလျှင် လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဝါ။ သူတပါး သိလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဒေသနာကုသလော၊ တရား
 ဟောပြတော်မူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 သင်္ခါရာနံ၊ အကျိုးဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ဇနကတ္ထေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ [ပိတုသဒိသံ၌ ဟိတ်အဖြစ်ဖြင့်စပ်။ ယောဇနာ၌ တတိယာ
 ဝိသေသနဟု ဖွင့်လေ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ဇနကတ္ထေန၊ ဖြစ်စေတတ်သောအနက်
 ကြောင့်” ဟု ပေးလေ၏။] ပိတုသဒိသံ၊ အဘနှင့်တူသော။ အဝိဇ္ဇာ၊ အကြောင်း
 ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို။ တာဝ၊ သင်္ခါရတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဒေယေတံ၊ ပြတော်မူ
 ခြင်းငှါ။ တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခေ အညာဏံတိ အာဒိံ၊ အစရှိသောစကား
 ရပ်ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသောပါဠိ၌။ [ဒုက္ခေ အညာဏံတိ ဝုစ္စတိ
 ၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ဧ။၊ ယာထာဝ-
 သရသလက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို။
 ဇာနိတံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သိခွင့်ကို။ ပဿိတံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ မြင်ခွင့်ကို။
 ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍သိခွင့်ကို။ န ဒေတိ၊ မပေး။
 ဆာဒေတွာ၊ ဖိုးလှမ်း၍။ ပရိယောနန္နိတွာ၊ မြေးယှက်၍။ ဂန္ဓေတွာ၊ ထုံးဖွဲ့၍။
 တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခေ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။၊
 တထာ၊ တူ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) ဒုက္ခသမုဒယဿ၊
 ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့်ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယသစ္စာ၏။
 (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ ဇာနိတံ ပဿိတံ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ
 ပရိယောနန္နိတွာ ဂန္ဓေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံတိ ဝုစ္စ-
 တိ။) [ဤပုဒ်များကို ပေယျာလမြှုပ်တားသည်။] (အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) ဒုက္ခ-
 နိရောဓဿ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာ၏။ (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ
 ။ပေ။ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံတိ ဝုစ္စတိ။) (အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) ဒုက္ခနိရောဓ-

---

ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။ ။အဝတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္ထတိတိ အဒဝါ=ဖြစ်သောတရား၊ ယော
 ယော+အဝေါ ယထာဝံ=ဖြစ်တိုင်းသောတရား၊ ယထာဝဿ+ဘာဝေါ ယာထာဝေါ=
 ဖြစ်သောတရားတိုင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖုသနစသော မှန်ကန်သော သဘော၊ ရှည်တဗ္ဗော
 (ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗော)တိ ရသော၊ သဿ+ရသော သရသော= (ဗဿစသော မိမိ၏ ထိုးထွင်း၍သိ
 ထိုက်သော ဖုသနစသော သဘော)၊ လက္ခိယတိ အနနာတိ လက္ခဏံ=(မှတ်သားကြောင်း
 ဖုသနစသော လက္ခဏာ)၊ သရသော စ+သော+လက္ခဏံ စာတိ သရသလက္ခဏံ၊ ယာထာ-
 ဝေါ စ+သော+သရသလက္ခဏာတိ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။

ဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာ၏။ ယာထ၊ ဝသရသလက္ခဏံ၊ ကို။ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ န ဒေတိ။ ဆာဒေတော ပရိယောနန္ဒိတော ဂန္ဓေတော တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ စတူသု၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ (ဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသော) ဤ ပါဠိရပ်တို့၌။ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန၊ သုတ္တန်၌လာသော ဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကို။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ နိက္ခေပကဏ္ဍော၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီ နိက္ခေပ-ကဏ္ဍ၌။) အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗန္ဓေ အညာဏံတိ၊ ပုဗ္ဗန္ဓေ အညာဏံ အစရှိသည်ဟူ၍။ အပရေသုပိ၊ ဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသည်တို့မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ဌာနေတို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကို။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပုဗ္ဗန္ဓေ အညာဏံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ပုဗ္ဗန္ဓေ-တိ၊ ကား။ အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလတည်း။ အတိတာနိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓဓာတု အာယတနာနိ၊ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတနတို့တည်း။ များသော အားဖြင့် “သရသင်္ချာ နည်းရာဇ္ဇေကျ” ဟု ဒွန်ပုဒ်စည်းကမ်းရှိသောကြောင့် သရ နည်းသော ဓာတုကို အာယတန၏ရှေ့၌ ထားသည်။] အပရန္တေတိ၊ ကား။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ တည်း။ အနာဂတာနိ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ခန္ဓဓာတု အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ ပုဗ္ဗန္ဓာပရန္တေတိ၊ ကား။ တဒု-ဘယံ၊ ထို ၂-ပါးစုံသော အတိတ် အနာဂတ်ကာလတည်း။ ဝါ၊ ထို ၂-ပါးစုံသော ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတနတည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာဒိနံ၊ သင်္ခါရ အစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ-ဒိနိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့တည်း။ [ဣမေသု-ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဝေ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။] ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိတိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ သင်္ခါရာဒေယော၊ သင်္ခါရအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကျိုးတရားတို့တည်း။ [ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ရှေ့၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တဏှ၊ ထို ပုဗ္ဗန္ဓေ အညာဏံ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိတာနိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာဒိနံ၊ တို့၏။ ယာထာဝသရသ-လက္ခဏံ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်တိုင်း၏ အဖြစ်ဟူသော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို။ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ န ဒေတိ။ ဆာဒေတော၊ ပရိယောနန္ဒိတော ဂန္ဓေတော တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။၊ တထာ၊ တူ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာဒီနံ၊ တို့၏။ (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။ ပေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပရန္တေ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။) (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) အတိတာနာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာဒီနံ၊ တို့၏။ (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။ ပေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။၊) (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဣဒပ္ပတ္တယတာယ စေဝ၊ ဤ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား၏၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဓမ္မာနုဉ္စ။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ဖြစ်သော သင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏၎င်း။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ န ဒေတိ။ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္နိတွာ ဂန္ဓေတွာ တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ ဤသင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သောတရား၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ဖြစ်သော သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၌။ အညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။၊ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤ ပုဗ္ဗန္တေအစရှိသော ဌာနတို့၌။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ အညာဏံ၊ ကို။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတံ၊ ပြီ။

ဝေ၊ ဤသို့အဘိဓမ္မာဒေသနာနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ကိ* အဘယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိစ္စတော စေဝ၊ ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဇာတိတော စ၊ ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကထိတာနာမ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဟိ၊ အဖြေကား။ (တနည်*)ဟိ၊ ချုံ။ ဧယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဌာနာနိ၊ ဤ ပုဗ္ဗန္တေ အစရှိသော ဌာနတို့ကို။ ဇာနိတုံ၊ ပဿိတုံ၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ၊ န ဒေတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိစ္စတော၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ကထိတာ၊ ပြီ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤ ပုဗ္ဗန္တေ အစရှိသော ဌာနတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။၊ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတိတောပိ၊ ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်လည်း။ ကထိတာ၊ ပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ယံ ဝေဂ္ဂပံ အညာဏံ အဒဿနံတိ အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဝိသတိ၊ ၂၅-ပါးသော။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဧ။၊ လက္ခဏံ၊ မှတ်သားထိုက်သော လက္ခဏာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဂဟိတာနိ၊ ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အညာဏံ အဒဿနံ အစရှိသော ဓမ္မသင်္ဂဏီ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌။ [ပဉ္စဝိသတိ ပဒါနိ ကထိတာနိ ဌာနံ။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ [သုကထိတာ နာမ န ဧကောတိ၊ သုကထိတာနာမံ ဟောတိ-တို့၌ စပ်။]

အံဠဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။) ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ပဉ္စဝီသတိယာ၊ သော။ ပဒေဟိ၊ အညာဏံ အဒဿနံ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ လက္ခဏေ၊ မှတ်သားထိုက်သော သဘောကို။ အကထိတေ၊ မဟောအပ်သော်။ သုကထိတာနာမ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပန၊ အနွယ်ကား။ လက္ခဏေ၊ မှတ်သားထိုက်သော သဘောကို။ ကထိတေယေဝ၊ ဟောအပ်သော်သာ။ သုကထိတာနာမ၊ သည်။ ဟောတိ။ ပုရိသော၊ သည်။ နဠ၊ ပျောက်သော။ ဂေါဏံ၊ နွားကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရှာလသော်။ မနဿေ၊ တို့ကို။ ပုဇ္ဈေယျ၊ မေးရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မေးရာသနည်း။) အယျ၊ အရှင်တို့။ သေတံ၊ ပြုသော။ ဂေါဏံ၊ ကို။ ပဿထအပိ၊ မြင်လိုက်ကြပါကုန်၏လော။ ရတ္တံ၊ နိသော။ ဂေါဏံ၊ ကို။ ပဿထ (အပိ)၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုဇ္ဈေယျ၊ မေးရာ၏။) တေ၊ ထိုလူတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်ရာသနည်း။)

ဣမသ္မိံ ရဋ္ဌေ၊ ဤနိုင်ငံ၌။ သေတရတ္တံနံ၊ ပြုကုန်၊ နိကုန်သော။ ဂေါဏာနံ၊ တို့၏။ အန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေ၊ အသင်၏။ ဂေါဏဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ အမှတ်အသားသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။) အထ၊ ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌။ တေန၊ ထိုနွားရှင်ယောက်ျားသည်။ (ဂေါဏဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ အမှတ်အသားသည်။) သဿံ၊ ဆက်စပ်နေသော ဦးချိုတည်း။ (ဣတိ)ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ နဂံလံ၊ ထွန်တုံးနှင့်တူသော ဦးချိုတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဂေါဏော၊ သည်။ ဝါ၊ကို။ သုကထိတောနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အဠဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကထိတာ၊ (သမာနာ)ပိ။ ပုန ပဉ္စဝီသတိယာပဒေဟိ လက္ခဏေ အကထိတေ သုကထိတာ နာမ န ဟောတိ။ လက္ခဏေ ပန ကထိတေယေဝ သုကထိတာ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ လက္ခဏဒဿနတ္ထိ၊ လက္ခဏာကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဉ္စဝီသတိ၊ သော။ ယာနိ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ [ရွှေက “တတ္ထ” နှင့် ဤ “ကထိတာနိ” ကို ပေါင်း၍ “ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍ၌ *ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ” ဟူလို။] တေသမ္ပိ ထို ၂၅-ပါးသော ပုဒ်တို့၏လည်း။ ဝဒသန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သေယျထိဒံ၊ ၂၅-ပုဒ်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဉာဏ်နာမ၊ ဉာဏ်မည်သည်။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိဘတ်သော သဘောတည်း။ သာ၊ ဉာဏမည်သော ထိုပညာဟူသည်။ အတ္တတ္ထိ၊ အကျိုး အကျိုးကို၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးတိုင်းကို၎င်း။

(တနည်း) အတ္တတ္ထံ၊ အကျိုးဖြစ်သော အကျိုးကို၎င်း။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော အကျိုးကို၎င်း။ ကာရဏကာရဏံ၊ အကြောင်းအကြောင်းကို၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းတိုင်းကို၎င်း။ (တနည်း) ကာရဏကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်းကို၎င်း။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော အကြောင်းကို၎င်း။ စတုသစ္စဓမ္မံ၊ ၄-ပါးသော သစ္စာတရားကို၎င်း။ ဝိဒိတံ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရေတံ၊ ။။ [“ဝိဒိတံ” ကို “ပါကဋံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ပန၊ ကား။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်လသော်။ တံ၊ ထို အတ္တအတ္တ ကာရဏကာရဏ၊ စတုသစ္စဓမ္မကို။ ဝိဒိတံ ပါကဋံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ပြုခွင့်ကို။ န ဒေတိံ၊ ဣတိ ဉာဏပစ္စနိကတော၊ ဤသို့ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညာဏံ၊ အညာဏမည်၏။ [“အ” သဒ္ဒါ ဝိရုဒ္ဓ အနက်ဟော-ဟူလို။] ဒဿနန္တိပိ၊ မြင်တတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ ပညာပင်တည်း။ သာပိ၊ ထို ဒဿနမည်သော ပညာသည်လည်း။ တံ အာကာရံ၊ ထို အတ္တအတ္တ၊ ကာရဏကာရဏ၊ စတုသစ္စဓမ္မဟူသော အခြင်းအရာကို။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ လသော်။ တံ၊ ထိုအတ္တအတ္တစသော အခြင်းအရာကို။ ပဿတံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ မြင်ခွင့်ကို။ န ဒေတိံ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒဿနံ၊ အဒဿနမည်၏။ အဘိသမယောတိပိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို အဘိသမယမည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏။

ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော်။ တံ၊ ထို အတ္တအတ္တ စသော အခြင်းအရာကို။ အဘိသမေတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခွင့်ကို။ န ဒေတိံ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဘိသမယော၊ မည်၏။ အနုပောဓော (တိပိ)၊ လျော်စွာ သိတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း။ (ပညာ၊ တည်း။) သမ္မောဓော (တိပိ)၊ မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိတတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ (ပညာ၊ တည်း။) ပဋိဝေဓော (တိပိ)၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို အနုပောဓ၊ သမ္မောဓ၊ ပဋိဝေဓမည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ အနုပဇ္ဇိတံ၊ လျော်စွာ သိတတ်၏။ သမ္မုဇ္ဈိတံ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိတတ်၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော်။ တံ၊ ထိုအတ္တ အတ္တစသော အခြင်းအရာကို။ အနုပဇ္ဈိတံ၊ လျော်စွာ သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ လျော်စွာ သိခွင့်ကို။ သမ္မုဇ္ဈိတံ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှါ။ ငါ၊ မဖောက် မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခွင့်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခွင့်ကို။ န ဒေတိံ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပဇ္ဈိတော၊ မည်၏။ အသမ္မောဓော၊ မည်၏။ အပဋိဝေဓော၊ မည်၏။

• သင်္ကါဟနာတိပိ၊ သက်ဝင်တတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို သင်္ကါဟနာမည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ သို့။ ဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ဗသိတော၊ ပွတ်တိုက်၍။ [ရှေးနိဿယ၌ “ညွှစ်၍” ဟု ပေး၏။] ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော်။ တံ၊ သို့။ ဂါဟေတွာ၊ ၍။ ဗသိတော၊ ၍။ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ယူခွင့်ကို။ န ဒေတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသင်္ကါဟနာ၊ မည်၏။ ပရိယောဂါဟနာတိပိ၊ ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်တတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို ပရိယောဂါဟနာမည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ သို့။ ဩဂါဟိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ အနုပဝိသိတွာ၊ အစဉ်အတိုင်းဝင်၍။ ဂဏှာတိ၊ [“ဩဂါဟိတွာ” ကို “အနုပဝိသိတွာ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ ဩဂါဟိတွာ၊ အနုပဝိသိတွာ။ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ယူခွင့်ကို။ န ဒေတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရိယောဂါဟနာ၊ မည်၏။ သမပေက္ခနာတိပိ၊ အညီအမျှ ရှုတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို သမပေက္ခနာ မည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ သမံ၊ အညီအမျှ၎င်း။ သမ္မာစ၊ ကောင်းစွာ၎င်း။ ပေက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ။ တံ သမံ သမ္မာ စ ပေက္ခိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ရှုခွင့်ကို။ န ဒေတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမပေက္ခနာ၊ မည်၏။ [“သမံ + ပေက္ခနာ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “သမံ ပေက္ခတိ” ဟု ၎င်း၊ “သံ + အပေက္ခနာ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “သံကို သမ္မာ” ဟု ၎င်း ဖွင့်သည်။] ပစ္စဝေက္ခဏာတိပိ၊ တဖန် ရှုတတ်သော သဘောတရား ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထို ပစ္စဝေက္ခဏာမည်သော ပညာသည်။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တဖန် ရှုတတ်၏။

ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ တံ၊ ထို အတ္တတ္ထစသော အခြင်းအရာကို။ ပစ္စဝေက္ခိတုံ၊ တဖန် ရှုခြင်းငှါ။ ဝါ၊ တဖန် ရှုခွင့်ကို။ န ဒေတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မည်၏။ အဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်

အသံဂါဟနာ။ ။ ဂဟ-ဓာတ်သည် ယူခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဂါဟူ-ဓာတ်ကား သက်ဝင်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ အတွင်းသို့ သက်ဝင်ဟူသည် သမုဒြာထည်းသို့ သက်ဆင်းသက်သို့ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ” နေရာ၌ “ဂါဟေတွာ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “သက်ဝင်၍” ဟု ပေးပါ။ ထို ဂါဟေတွာကိုပင် “ဗသိ-တွာ၊ ပွတ်တိုက်၍” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည့် ဂဏှာတိကား ထို ဂါဟူ၏ ဓာတ်နက်ကို ဖွင့်ခြင်း မဟုတ် အဓိပ္ပါယ်ကိုဖွင့်ခြင်းတည်း။ ထိုအဘိုင်းမှန်လျှင် “အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ ဂဟေတွာ” ၌လည်း “ဂါဟေတွာ” ဟု ရှိရပေလိမ့်မည်။ “ပရိယောဂါဟနာ” ၌လည်း ပရိ + အဝ + ဂါဟူဓာတ် ယု-ပစ္စည်းပင်တည်း။ ဤသို့ ဂါဟူ-ဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် န-ကို ထာ-မပြန်ဘဲ ရှိရပေသည်။

သော။ ကိဉ္စိကမ္ပံ၊ တစုံတခုသော အမှုသည်။ န အတ္ထိ။ သယဉ္စ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ အပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ။ ကမ္ပံ၊ အလုပ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပစ္စက္ခကမ္ပံ (မ္မာ)၊ မည်၏။ ဒုမ္မေဓဘာဝ-
 တာယ၊ ပညာမရှိသူ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုမ္မေဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ဗာလတာယ၊ မလိမ္မာ
 သူ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလံ၊ ဗာလျမည်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီ
 ဘာသာဋီကာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အကုသလပဒဘာဇနီအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ “ဘာဝတာ-
 ယ”ဟု ရှေးပါဌ်ရှိရာ၌ကား ဘောအနက် ၂-ချက် မဖြစ်နိုင်။]

သမ္ပဇညံတိပိ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော သဘောတရား
 ဟူသည်လည်း။ ပညာ၊ တည်း။ သာ၊ ထိုသံဃဇညမည်သောပညာသည်။ အတ္တ-
 တ္ထိ၊ အကျိုး အကျိုးကို၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးတိုင်းကို၎င်း။ (တနည်း) အတ္တတ္ထိ၊
 အကျိုးဖြစ်သော အကျိုးကို၎င်း။ ဝါ၊ မှန်ကန်သောအကျိုးကို၎င်း။ ကာရဏ-
 ကာရဏံ၊ အကြောင်း အကြောင်းကို၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းတိုင်းကို၎င်း။
 (တနည်း) ကာရဏကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်းကို၎င်း။ ဝါ၊
 မှန်ကန်သော အကြောင်းကို၎င်း။ စတုသစ္စဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
 ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊
 ရှိ။ ဝါ၊ လသော်။ တံ အာကာရံ၊ ထိုအတ္တတ္ထ စသောအခြင်းအရာကို။ ပဇာနိတွာ၊
 အပြားအားဖြင့် သိခြင်းငှါ။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် သိခွင့်ကို။ န ဒေတိ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အသမ္ပဇညံ၊ မည်၏။ မောဟနဝသေန၊ တွေဝေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 မောဟော၊ မည်၏။ ပမောဟနဝသေန၊ အားကြီးသော တွေဝေခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပမောဟော၊ မည်၏။ သမ္မောဟနဝသေန၊ ထက်ဝန်းကျင် တွေဝေခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မောဟော၊ မည်၏။ အဝိနိယံ၊ မရထိုက်သော ကာယစုစရိုက်
 စသည်ကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၌။ ဩဟနတိ၊ နှစ်သက်တတ်၏။
 ဩသိဒါပေတိ၊ နှစ်မြှုပ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဗော၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋ-
 သ္မိံ၊ ဩ၊ ယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ၊
 မည်၏။ အပ္ပဟိနဝသေန၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။

အပစ္စက္ခကမ္ပံ။ ။ “ပစ္စက္ခံ+ကမ္ပံ ပစ္စက္ခကမ္ပံ၊ နတ္ထိ+ပစ္စက္ခကမ္ပံ ဝေထိသာတိ အပစ္စက္ခ-
 ကမ္ပံ”ဟု ဝစနတ္ထုပ္ပုစေလို၍ “နာဿာ ကိဉ္စိ ကမ္ပံ အတ္ထိ”ဟု ပဋ္ဌမဖွင့်သည့် “သယဉ္စ” ၌
 သယ်သည် တတိယန္တနိပါတ်ပုဒ်ဆိုလျှင် “ကတံ ကမ္ပံ”ဟု ရှိသင့်၏။ ပဌမန္တနိပါတ်ပုဒ်ဆိုလျှင်
 “ကတကမ္ပံ”ဟုရှိမှ သင့်မည်။ “အပစ္စက္ခံ+ကမ္ပံ ယေန အဝိဇ္ဇာသညောဇနေနာတိ အပစ္စက္ခ-
 ကမ္ပံ”ဟု ပြုစေလိုသည်။ ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာသညောဇနံ”ဟု ရှိသောကြောင့် “အပစ္စက္ခ-
 ကမ္ပံ”ဟု ထားသည်။ အဝိဇ္ဇာကို၎င်းလျှင် “အပစ္စက္ခကမ္ပံ”ဟု ရှိရမည်။

ပုံနပျွန်၊ အဖန်ဖန်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတောစ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ မည်၏။ [အနုသယသဒ္ဓါသည် အပုပ္ဖိနအနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “အပုပ္ဖိနဝသေန”သည် အနုသယ၏ အနက်တမျိုးတည်း။ “ပုနပျွန် ဥပ္ပဇ္ဇနတော”ဖြင့် အနုသယ၏ အနက်တမျိုးကို ပြပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။ ပုနပျွန်သည် အနု၏အနက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနသည် သယ၏အနက်တည်း။]

မဂ္ဂေ၊ လမ်းခရီး၌။ ပရိယုဋ္ဌိတစောရာ၊ ထကြွသောသူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဒ္ဓိကေ၊ ခရီးသွားသူတို့ကို။ (ပရိယုဋ္ဌန္တိ) ဝိယ၊ လူယူကုန်သကဲ့သို့။ (တတာ၊ တူ။) ကုသလ-စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ လူယူတတ်၏။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ ဝိလုမ္မ-တိ၊ လုယက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ နဂရဒ္ဓါရေ၊ မြို့တံခါးပေါက်၌။ ပလိဆသင်္ခါတယ၊ တံခါးကျည်ဟု ဆိုအပ်သော။ လဆိ-ယာ၊ တံခါးကျည်သည်။ ပတိတာယ၊ ကျပြီးလသော်။ (တနည်း)လဆိယာကို။ ပါတိတာယ၊ ချအပ်ပြီးလသော်။ အန္တောနဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဗဟိနဂရဂမနမ္ပိ၊ မြို့ပြင်သို့ သွားခြင်းသည်၎င်း။ ဗဟိနဂရေ၊ ၌။ မနုဿာနံ၊ အန္တောနဂရပဝေသနမ္ပိ၊ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခြင်းသည်၎င်း။ ပစ္စိဇ္ဇတိယထာ၊ ပြတ်စဲသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာသျှင်။ ယထ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သက္ကာယနဂရေ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ ၅-ပါး အပေါင်းဟူသော မြို့၌။ [“သန္တော + ကာယော သက္ကာယော”ကို ရည်ရွယ်သည်။] အယံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ ပတိတာ၊ ကျရောက်ပြီ။ တထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေနိုင်သော။ ဉာဏဂမနံ၊ ဉာဏ်၏ သွားခြင်းသည်။ ပစ္စိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်စဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ လဆိနာမ၊ လဆိမည်သည်။ ဟောတိ။

အကုသလဉ္စ၊ အကုသိုလ်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအကုသိုလ်ဟူသည်။ မူလဉ္စ၊ မူလလည်း ဟုတ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလမူလံ၊ မည်၏။) [ဤအလို ကမ္မ-ဓာရည်းတွဲ။] ဝါ၊ တနည်း။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ် စေတသိက်တို့၏။ မူလံ၊ အရင်းအမြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလမူလံ၊ မည်၏။ [ဤအလို ဆဋ္ဌိတပျုရိတ်တွဲ။] ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအကုသလမူလသည်။ အညံ၊ မောဟမှ အခြားသော တရားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣစ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၌။ အဓိဗ္ဗေတော၊ အလိုရှိအပ်သော။ မောဟော၊ မောဟပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟော၊ မောဟသည်။ အကုသလမူလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော မူလတည်း။ ဝါ၊ အကုသိုလ်တို့၏ အရင်းအမြစ်တည်း။ အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဝေလက္ခဏာံ၊ ဤသို့ လက္ခဏာရှိသော။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ အဝိဇ္ဇာနာမာတိ၊ အဝိဇ္ဇာမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဉ္စဝိသတိ ပဒ-ပသေန၊ * ၂၅-ပါးသောပုဒ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ။ လက္ခဏံ၊ မှတ်သားထိုက်သော သဘောကို။ ဝေဒိတုဗ္ဗံ၊ ။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ လက္ခဏာ၊ ဤသို့သော လက္ခဏာရှိသော။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်။ (သမာနာ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ၏။ ဧကဒေသော၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [တရားကိုယ်အားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာတွင် ပါဝင်သော မောဟ ဖြစ်သောကြောင့် “ဒုက္ခသစ္စာ ဧကဒေသော” ဟု ဆိုသည်။] သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာကို။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကရေတိ၊ ပြုနိုင်၏။ ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်းနိုင်၏။ သမုဒယသစ္စာ၊ ၏။ ဧကဒေသော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ သဟဇာတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ [လောဘမူစိတ် ဖြစ်ခိုက် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့ သဟဇာတ ဖြစ်ကြသည်။] တံ၊ ထို သမုဒယသစ္စာကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဆာဒေတိ၊ ၏။

နိရောဓသစ္စာ၊ ၏။ ဧကဒေသော၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ သဟဇာတာ၊ သည်။ န (ဟောတိ)။ တံ၊ ထို နိရောဓသစ္စာကို။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ န ကရေတိ။ ဧကဝလံ၊ အာရုံပြုခြင်းမဖက် သက်သက်။ ဝါ၊ ဧကဒေသစသည် မဖက် သက်သက်။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂသစ္စာသာပိ၊ ၏လည်း။ ဧကဒေသော၊ သည်။ န (ဟောတိ)။ သဟဇာတာ၊ န (ဟောတိ)။ တံ၊ ထို မဂ္ဂသစ္စာကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ န ကရေတိ။ ဧကဝလံ၊ အာရုံပြုခြင်းမဖက် သက်သက်။ ဝါ၊ ဧကဒေသ စသည်မဖက် သက်သက်။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာရမ္မဏတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ [“ဒုက္ခာရမ္မဏတာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် “ယ” ကြောသည်။ ဋီကာ၌ အခြားနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။] တဉ္စ၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ သိမုဒယာရမ္မဏတာ၊ သမုဒယသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ၊ ထို သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ နိရောဓာရမ္မဏတာ၊ နိရောဓသစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ၊ ထို နိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂါရမ္မဏတာ၊ မဂ္ဂသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ၊ ထို မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ ဆာဒေတိ၊ ၏။

ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ သစ္စာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့သည်။ ဒုဒ္ဒသတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မြင်နိုင်ခဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်။ ဂမ္ဘီရတ္တာ၊ သဘောအားဖြင့် နက်နဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဒ္ဒသ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ မြင်နိုင်ခဲကုန်သည်။ (ဟောဋီ)။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ဂမ္ဘီရဇေဝ၊ နက်နဲသည်၎င်း။ ဒုဒ္ဒသ-

ဥ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ မြင်နိုင်ခဲ့သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ တတ္ထ၊ ထို သစ္စာတို့တွင်။ ဒုက္ခံ နာမ၊ ဒုက္ခ မည်သည်။ ပါကဠံ၊ ထင်ရှား၏။ [ထင်ရှားသည့်အတွက်ကြောင့် အိုရ၊ နာရလျှင် “ဒုက္ခ-ဒုက္ခ” ဟု ပြောကြသည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင် ထင်ရှားပါသော်လည်း။ လက္ခဏဿ၊ မှတ်သားအပ်သော သဘော၏။ ဝါ၊ ကို၊ ဒုဒ္ဒသတ္တ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘိရံနာမ၊ နက်နဲသည် မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီး။ သမုဒယေပိ၊ သမုဒယသစ္စာ၌လည်း။ ဧသေဝ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအခါအရင်သည်ပင်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

ပန၊ ကား။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ မဇ္ဇေတွာ၊ မှုတ်ဖြင့်မွေ့၍။ [ဒို့ဓိမ်းကိုမွေ့၍ အဆီထုတ်ရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း အဆီထုတ်ဘို့ရန် မွေ့၍-ဟုလို။ ရှေးနိဿယ၌ “မဒ္ဒေတွာ၊ နယ်၍၊ ညှစ်၍” ဟု ရှိ၏။] ဩဇာယ၊ အဆီဩဇာကို။ နိဟရဏံ နာမ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်း မည်သည်။ ဘာရော ယထာ၊ ဝန်လေးသကဲ့သို့၎င်း။ သိနေရပါဒတော၊ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေမှ။ ဝါလိကာယ၊ သဲကို။ ဥဒ္ဒရဏံနာမ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းမည်သည်။ ဘာရော(ယထာ)၊ ဝန်လေးသကဲ့သို့၎င်း။ ပဗ္ဗတံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ပိဋေတွာ၊ ညှစ်၍။ ရသဿ၊ အရည်ကို။ နိဟရဏံနာမ၊ မည်သည်။ ဘာရော(ယထာ)၊ ၎င်း။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်။ ဂမ္ဘိရတာယ ဝေ၊ နက်နဲကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ပင်။ ဒုဒ္ဒသာနံ၊ ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ နိရောဓသစ္စံ ပန၊ သည်ကား။ အတိဂမ္ဘိရဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာထက် သာလွန်၍ နက်နဲသည်၎င်း။ အတိဒုဒ္ဒသဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာထက် သာလွန်၍ မြင်နိုင်ခဲ့သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဒုဒ္ဒသတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘိရာနံ၊ ကုန်သော။ [ရှေးသစ္စာ ၂-ပါးကို ဆိုသည်။] ဂမ္ဘိရတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒုဒ္ဒသာနံ စ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ် သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ [နောက်သစ္စာ ၂-ပါးကို ဆိုသည်။] စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စာဒကံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ မောဟန္တကာရံ၊ မောဟ တည်းဟူသောအမှိုက်မှောင်ဖြစ်သော။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ [အဘိဓာန်၌ “အန္တကာရေ” ဟု ပုလ္လင်ရှိသောကြောင့် “ပဋိစ္စာဒကော မောဟန္တကာရော” ဟု ရှိမှ အယံနှင့် လိုက်လျော၍ ကောင်းမည် ထင်သည်။] (ဣတိ၊ အပြီးတည်း)။

• • အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။)

• အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။

သင်္ခါရပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်

သင်္ခါရပဒေ၊ သင်္ခါရပုဒ်၌။ [အနာမသိတွာ သင်္ခါရေယေဝ ဒယောန္တော
 ၌စပ်။] ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌။ (အောက်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရဟူသော
 ဥဒ္ဓေသ အဖွင့်၌။) ဝုတ္တသင်္ခါရေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ခါရတို့တွင်။ သင်္ခါရ-
 သဒ္ဓေန၊ ကြောင့်။ အာဂတသင်္ခါရေ၊ လာသော သင်္ခါရတို့ကို။ အနာမသိတွာ၊
 မသုံးသပ်မူ၍။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေယေဝ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကိုသာ။ ဒယောန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (တနည်း) ဒယောန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော။ (ဘဂဝါ၊ သည်။) တတ္ထ
 ကတမေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရေတိ အာဒိံ၊ အစရှိသော
 စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တတ္ထ ကတမေ အစရှိသော စကားရပ်၌။
 (ယော၊အကြင်သဘောတရားသည်။) အတ္တနော၊မိမိကို။ ကာရကံ၊ပြုတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပုနာတိ၊ ဖြုစင်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြုစင်အောင် သုတ်သင်တတ်၏။
 ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြုစင်အောင်သုတ်သင်တတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) (သော၊ ထိုသဘောတရားသည်။) ပုညော၊ပုညမည်၏။
 (ယော၊သည်။) အဿ၊ ထို မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုဆန္ဒကို
 လည်း။ ပူရေတိ၊ပြည့်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏
 အလိုဆန္ဒကိုလည်း ပြည့်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) သော၊ သည်။ ပုညော၊
 မည်၏။ (ယော၊သည်။) ပုဇ္ဇံ၊ ပူဇော်ထိုက်သော။ ဘဝံ စ၊ သုဂတိဘဝကိုလည်း။
 နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပူဇော်ထိုက်သော သုဂတိ
 ဘဝကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) (သော၊ သည်။) ပုညော၊
 မည်၏။

ပုနာတိ အတ္တနော ကာရကံ။ ။ဤနည်း၌ “ပု-သောဓေ”ဟူသော ဘူဝါဒိ ကိယာဒိ
 ဓာတ်တည်း။ ကိယာဒိဖြစ်သောကြောင့် နာ-ပစ္စည်းဖြင့် “ပုနာတိ” ဟု ဆိုသည်။ “ပုနာတိတိ
 ပုညော”ဟု ဝိဂ္ဂိုဟိပြုပါ။ ပု-ဓာတ်၊ ယ-ပစ္စည်း၊ န-လာ ချ-ကို ဥ-ပြု၊ ဒွေသော်လည်း မိမိကို
 ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြုစင်စေပုံကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။

ပူရေတိ စဿ။ ။ဤနည်း၌ “ပူရေတိတိ ပူရဇာက” ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိနည်း
 အားဖြင့် ပု-၌ ည-ကို ရဿ၊ ရ-နှင့် က-ကို ဥ-ပြု၍ “ပုည” ဟု ပြီးရသည်။ ကောင်းမှု
 ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈာသယကို ပြည့်စေပုံကိုလည်း ဋီကာ၌ ရှုပါ။

ပုဇ္ဇေ ဘဝံ။ ။ဤနည်း၌ကား “ပုဇ္ဇံ နိဗ္ဗတ္တေတိထိ ပုဇ္ဇနိဗ္ဗတ္တကော” ဟု ဆိုလိုလျက်
 ဇ-ကို ည-ပြု၊ နိဗ္ဗတ္တက-ပုဒ်ကိုလည်း ချေ၍ “ပုည” ဟု ပြီးရသည်။ ပုဇ္ဇ-၌ ပုဇ-ဓာတ်၊
 ထောမနိဓိ-၌ “ယတိ-ပစ္စည်း” ဟု ဆို၏။ ပုဇ္ဇိယတေတိ ပုဇ္ဇော(ဘဝါ)။ [ပုရကော ပုဇ္ဇ-
 နိဗ္ဗတ္တကော စ နိရုတ္တိလက္ခဏေန “ပုညော” ဟိ ဝေဒိတဗျော။—ဋီကာ။]

(ယော၊ သည်။) ဝိပါကံ၊ နာမ်ဝိပါကံအကျိုးကို၎င်း။ ကဋတ္တာရူပဉ္စ၊ ကဋတ္တာရူပံအကျိုးကို၎င်း။ အဘိသင်္ခါရေတိ၊ ပြုစီမံတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ နာမ်ဝိပါကံအကျိုးကို၎င်း၊ ကမ္မဇရုပ်အကျိုးကို၎င်း ပြုစီမံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) (ယော၊ သည်။) အဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ပုညောဝ၊ မိမိကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြူစင်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်။ ဝါ၊ မိမိကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုဆန္ဒကိုလည်း ပြည့်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်။ ဝါ၊ ပူဇော်ထိုက်သော သူဂတိဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်။ အဘိသင်္ခါရော၊ အဘိသင်္ခါရတည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ပုညသည်ပင် အဘိသင်္ခါရ။

ပုညပဋိပက္ခတော၊ ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပုညော၊ အပုညမည်၏။ [အ-သဒ္ဓါ ဝိရုဒ္ဓအနက်ဟော။] အပုညောဝ၊ ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင်။ အဘိသင်္ခါရော၊ တည်း။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင် အဘိသင်္ခါရ။ န ဣတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာနေဉ္စ၊ မည်၏။ အာနေဉ္စမေဝ၊ မတုန်လှုပ်တတ်သော တရားသည်ပင်။ အဘိသင်္ခါရော၊ အကျိုးဝိပါကံကို ပြုစီမံတတ်သော တရားတည်း။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော၊ ရား။ (ယော၊ သည်။) အာနေဉ္စ၊ မတုန်လှုပ်တတ်သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကိုလည်း။ အဘိသင်္ခါရေတိ၊ ပြုစီမံတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ယော၊ သည်။) အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။

ကာယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော။ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရတည်း။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော သင်္ခါရ။... [ယောဇနာ၌ ကာယေနကို ကတ္တားအနက် ဖွင့်၏။ ထိုအလို “ကိုယ်အည်” ဟု ပေးရလိမ့်မည်။ စဉ်းစားပါ။] ဝါ၊ တနည်း။ ကာယတော၊ ကိုယ်ကြောင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ (သင်္ခါရော၊ တည်း။) ကာယသင်္ခါရော၊ ကိုယ်ကြောင့်

• အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော။ ။ “န ဣတိတိ အာနေဉ္စ” သည် လဟုကနည်းအားဖြင့် ပြုအပ်သော ဝစနတ္တတည်း။ “န ဣတိတိ အာနေဉ္စ” သုတ္တံ၌ ဣ-ပစ္စည်းသက်၍ “အာနေဉ္စယေဝ အာနေဉ္စ” ဟု ပြုပါ။ ဣ-အနုဇနကြောင့် အာဉ္စ ဝုဒ္ဓိ၊ နိဉ္စိကား ဣကို သုတ်ကြီးဖြင့် ပြုပါ။ သမာဓိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကာမစွန္ဒစသော နီဝရဏတို့၏ အလွန်ဝေးကွာကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မတုန်မလှုပ်တတ်သော အရူပဈာန်ကို “အာနေဉ္စ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုအရူပဈာန်သည်ပင် အကျိုးဝိပါကံကို ပြုစီမံတတ်သောကြောင့် အဘိသင်္ခါရလည်း မည်၏။ ကဋတ္တာရုပ်ကိုကား မပြုမစီမံတတ်။ နောက်နည်း၌ကား “အာနေဉ္စ” အရ အရူပဈာန်ကို မယူဘဲ ထိုဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သော ခံ့ရှုပ်ဘဝကို မျှရသည်။ ထို့ကြောင့် “အဘိသင်္ခါရေတိတိ အဘိသင်္ခါရော၊ အာနေဉ္စ အဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော” ဟု ဒုတိယာတပျရိတ် ပြုပါ။

ဖြစ်သော သင်္ခါရ။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာယဿ၊ ကာယဒွါရ၏။ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရ် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဝစီသင်္ခါရစိတ္တသင်္ခါရေသုဝါ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့၌လည်း။ ဒေသေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင် သည်ပင်။ နယော၊ အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသောတိက်တို့တွင်။ ပဌမတ္တိကော၊ ပဌမတိက်ကို။ (ပုညာဘိ- သင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတိက်ကို။) ပရိဝိမံသနသုတ္တ- ဝသေန၊ ပရိဝိမံသနသုတ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုပရိဝိမံသနသုတ်၌။ ပုညဇ္ဇေ သင်္ခါရံ၊ အဘိသင်္ခါရတို့။ ပေ။ အာနေဉ္ဇာ- ပဂံ ဟောတိ ဝိညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ပုညံ၊ ပုညဖြစ်သော။ (ရွှေအတိုင်း အနက်အကျယ်ပေးပါ။) သင်္ခါရံ၊ အကျိုးတရားကို ပြုစီမံတတ်သောကံကို။ စေ အဘိသင်္ခါရတိ၊ အကယ်၍ ပြုစီမံအံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ ပုညသင်္ခါရကို ပြုစီမံလ သော်။) ပုညပဂံ၊ ပုည၏အကျိုးဖြစ်သော ဘဝသမ္ပတ္တိသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပုညံ၊ ပုည၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ စေ အဘိသင်္ခါရတိ၊ အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ အပုည သင်္ခါရကို ပြုစီမံလသော်။) အပုညပဂံ၊ အပုည၏အကျိုးဖြစ်သော ဘဝဝိပတ္တိသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ အာနေဉ္ဇံ၊ မတုန်လှုပ်တတ် သော။ (သမာဓိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့ ဝေးကွာသည့်အတွက် မတုန်လှုပ် တတ်သော။) သင်္ခါရံ၊ အကျိုးတရားကို ပြုစီမံတတ်သော အရူပကံကို။ စေ အဘိ- သင်္ခါရတိ - ပေ။ အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ အာနေဉ္ဇသင်္ခါရကို ပြုစီမံလသော်။) အာနေဉ္ဇာပဂံ၊ အာနေဉ္ဇကံ၏အကျိုးဖြစ်သော အရူပဘဝသို့ ကပ်ရောက်တတ် သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ -နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်။]

ဒုတိယတ္တိကော၊ ကာယသင်္ခါရအစရှိသော ဒုတိယတိက်ကို။ တဒန္တန္တရဿ၊ ထိုပရိဝိမံသနသုတ်၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော။ ဝိဘင်္ဂသုတ္တဿ၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်၏။ ဝါ၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ပြီ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ- သုတ္တပရိယာယေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို ဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ တယောမေ။ ပေ။ စိတ္တသင်္ခါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ။)

ကာယဿ သင်္ခါရော။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “ကာယဿ၊ ကာယဒွါရသည” ဟု ကတ္တား အနက်ပေးလေ၏။ ယောဇနာ၌ကား “ကာယဿာတိ ပဗံ သင်္ခါရေတိပဒေ သာမိ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ကာယဓ်သင်္ခါရ၊ ဝါ-ကာယနှင့်ဆိုင်သော သင်္ခါရ” ဟုလှို၊ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ ဖွင့်ပုံက ကောင်းသည်။ ကောင်းရုံသာမက “ကာယဿာတိ ဒွါရဿ၊ သာမိဘာဝေန နိဒ္ဒေ- သော ကဓော” ဟူသော ဒီကာနှင့်လည်း ညသည်။

ကတမေ တယော။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရဂင်း။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီ
 သင်္ခါရဂင်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ္တသင်္ခါရဂင်းတည်း။] ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး
 စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေသံ သုတ္တာနံ၊ ဤ ပရိဝိမံသန
 သုတ်၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထိုပညာဘိသင်္ခါရ
 အစရှိသောသင်္ခါရတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။
 အယံ အဘိဓမ္မောနာမ၊ ဤအဘိဓမ္မာတရားတော်မည်သည်ကို။ အဓနာ၊ ယခုမှ။
 န ကတော၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်။ ဗာဟိရကဏ္ဍသီဟိဝါ၊ သာသနာပဖြစ်သော
 ရသေ့တို့သည် သော်၎င်း။ သာဝကေဟိ ဝါ၊ သာဝကတို့သည် သော်၎င်း။
 ဒေဝတာဟိ ဝါ၊ နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်သော်၎င်း။ နာပိ တာသိတော၊ ဟောအပ်
 သည်လည်း မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အယံ၊ ဤ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။
 သဗ္ဗညုဇိနဘာသိတော၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည် ဟောတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။
 အဘိဓမ္မေပိ၊ အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌၎င်း။ သုတ္တေပိ၊ ဘုရားဟောအပ်သော
 သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၎င်း။ ဧကသဒိသာဝ၊ တထပ်တည်းတူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
 တန္တိ၊ ပါဠိတော်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဣမဿ အတ္ထဿ၊
 ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ပြလိုခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ (ဧတေသံ သုတ္တာနံ ဝသေန တေ ဂဟိတာ။ ဣတိ၊ ဤကား
 အဖြေတည်း။)

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တေ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပဘောဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။
 ဒဿေတံ၊ ငှါ။ တတ္ထ ကတမော ပညာဘိသင်္ခါရေတိ အာဒိ*၊ အစရှိသော
 စကားရပ်ကို။ အာယ၊ ပြီ။ ဗုတ္ထ၊ ထိုတတ္ထ ကတမော ပညာဘိသင်္ခါရေ အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌။ ကုသလာ စေတနာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အနိယမတော၊
 မည်သည့် ကုသိုလ်စေတနာဟု သတ်မှတ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့်။ စတုဘူမိက*
 စေတနာပိ၊ ဘုံ ၄-ပါး၌ဖြစ်သော စေတနာကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ကုသလာ စေတနာဟူသောပါဠိဖြင့် စတုဘူမိကစေတနာကို
 ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ကာမာဝစရာ ဂ္ဂပဝစရာတိ၊ ဟူ၍။ နိယမိ-
 တတ္တာ၊ မှတ်သားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရ-

---

အယံ အဘိဓမ္မော နာမ။ *အဋ္ဌသာလိနိ နိဒါနကထာ၌ ပြုအပ်သည့်အတိုင်း
 ဝိတဏှာဝိဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က အဘိဓမ္မာကို ဇိနဘာသိတဟု မယူလိုကြ။ ထိုဝါဒကို ပယ်ပြီး
 ဖြစ်အောင် ပရိဝိမံသနသုတ်၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၌လာသော ပညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့ကို
 ဤ၌ ထုတ်ပြရသည်။ မှန်၏ - ထိုသုတ်တို့ကိုကား ဇိနဘာသိတ မဟုတ် ဟု မပယ်ကြ။
 ဇိနဘာသိတဟု အားလုံး လက်ခံထားအပ်သော ထိုသုတ်များနှင့် ဤ အဘိဓမ္မာ၏
 တထပ်တည်းဖြစ်သောကြောင့် ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏ ဇိနဘာသိတ ဖြစ်ကြောင်း
 ထင်ရှားသည်-ဟူလို။

ကုသလစေတနာ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရသ၊ ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ ပညာဘိသင်္ခါရောနာမ၊ မည်၏။ ဒါနမယာတိ အာဒိတိ၊ အစရှိသောပါဌ်တို့ဖြင့်။ တာသံ ယေဝ စေတနာနံ၊ ထိုစေတနာတို့၏ပင်။ ပညကြိယဝတ္ထုဝသေန၊ ပညကြိယဝတ္ထု၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံကို။ ဒသိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဒါနမယ အစရှိသော စေတနာတို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာဝ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်စေတနာတို့သည်သာ။ ဒါနသီလမယာ၊ ဒါနမယ သီလမယတို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဘာဝနာမယာပန၊ ဘာဝနာမယစေတနာတို့သည်ကား။ တေရသပိ၊ တို့သည်လည်း။ (ဟောန္တိ)။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ မဓံ၊ တရားကို။ ဝါ၊ ပါဠိကို။ သဇ္ဈာယမာနော၊ သရဇ္ဈာယ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကံ အနုသန္နိဂတပိ၊ တခုသော အနုသန္ဓေကို လွန်သွားပြီးသောတရားကို၎င်း။ ဒေ အနုသန္နိဂတေပိ၊ နှစ်ခုသော အနုသန္ဓေတို့ကို လွန်သွားပြီးသော တရားတို့ကို၎င်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိလိုက်။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်မှ။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်လသော်။ ဇာနာတိ ယထာ၊ သိသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကသိဏပရိကမ္မံ၊ ကသိဏ်းပရိကမ်ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပဂုဏဇ္ဈာနံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဈာန်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပဂုဏကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မနသိ ကရောန္တဿ စ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တပိ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လည်းဖြစ်သော။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘာဝနာမယာပန တေရသပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

တတ္ထ ဒါနမယာဒိသု၊ ထို ဒါနမယ အစရှိသည်တို့တွင်။ [“တတ္ထ ဒါနမယာဒိသုတိ နိဒ္ဒါရဏံ” ဟု ယောဇနာရှိသောကြောင့် တတ္ထနှင့် ဒါနမယာဒိသုကို အရတူ စွဲလိုက်ရသည်။ ရှေးစာအုပ်တို့၌ “ဒါနမယာဒိသု” ပါဟန်မတူ။] ဒါနံ၊ ဒါနကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒါနံ၊ ကို။ အဓိကိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယာ စေတနာ၊ အကြင် စေ့ဆော်ခြင်းသည်။ ယာ သဉ္ဇေတနာ၊ အကြင် ကောင်းစွာစေ့ဆော်ခြင်းသည်။ ယံ စေတယံတတ္ထံ၊ အကြင်စေ့ဆော်တတ်သောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစေတနာကို။ ဒါနမယော ပညာဘိသင်္ခါရေတိ၊ ဒါနမယ ပညာဘိသင်္ခါရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ [“သီလံ အဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဉ္ဇေတနာ စေတယံတတ္ထံ၊ အယံ ဖုစ္စတိ သီလမယော ပညာဘိသင်္ခါရေတိ” ကို ပေယျာလံမြှုပ်ထားသည်။] ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဘာဝနံ အဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဉ္ဇေတနာ စေတယံ- တတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘာဝနာမယော ပညာဘိသင်္ခါရေတိ။ အယံ၊ ဤ ဒေသနာ

တော်သည်။ သင်္ခေါပဒေသနာ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော ဒေသနာတော်တည်း။ [ဉာဏ
ဝိဘင်း၊ တိကနိဒ္ဒေသ၌ကား စေတနာဟု မလာ။ ပညာဟုသာ လာသည်။]

ပန၊ ဆက်။ စိဝရာဒိသု၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။
ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့တွင်။ [ဝိနည်း၌လာသော ဒါနပစ္စည်းကို ပြသည်။] (တံတံ၊
ထိုထိုပစ္စည်းကို။ ဒေန္တဿ၊ ပေးလှူသောပုဂ္ဂိုလ်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ရူပါဒိသု၊
ရူပါရုံအစရှိကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့တွင်။
[အဘိဓမ္မာ၌လာသော ဒါနအာရုံကို ပြသည်။] (တံတံ၊ ထိုထိုအာရုံကို။ ဒေန္တ-
ဿ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အန္ဓာဒိသု၊ အန္ဓ အစရှိကုန်သော။ ဒဿသု၊ ကုန်သော။
ဒါနဝတ္ထုသု၊ ဒါနဝတ္ထုတို့တွင်။ [သုတ္တန်၌လာသော ဒါနဝတ္ထုတို့ကို ပြသည်။]
တံတံ၊ ထိုထို ဒါနဝတ္ထုကို။ ဒေန္တဿ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုပစ္စည်းတို့ကို။ ဝါ၊ ထို
အာရုံတို့ကို။ ဝါ၊ ထို အန္ဓအစရှိသော ဒါနဝတ္ထုတို့ကို။ ဥပ္ပါဒနတော၊ ဖြစ်စေရာ
အခါမှ။ (ဖြစ်အောင် စုဆောင်းရာအခါမှ။) ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပုပ္ဖဘာဂေ၊ မစွန့်ကြမိ
ရွှေအဘို့ကာလ၎င်း။ [ဣတိ ၌စပ်၊ ပုပ္ဖစေတနာ ဖြစ်ရာကာလကိုပြသည်။] ပရိ-
စ္စာဂကာလေ၊ စွန့်ကြရာကာလ၎င်း။ [မုဉ္ဇစေတနာ ဖြစ်ရာကာလကို ပြသည်။]
ပစ္စာ၊ စွန့်ကြပြီးရာကာလမှ နောက်၌။ သောမနဿစိတ္တေန၊ သောမနဿနှင့်
ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ အနုဿရဏေစ၊ အောက်မေ့ရာကာလ၎င်း။ [အပဒုစေတနာ
ဖြစ်ရာကာလကို ပြသည်။] ဣတိ၊ ဤသို့။ တိသု၊ ကုန်သော။ ကာလေသု၊ ကာလ
တို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဒါနမယာနာမ၊ ဒါနမယာ မည်၏။
ဝါ၊ ဒါနဖြစ်သော စေတနာ မည်၏။ [မယ အနက်မရှိ။] (တနည်း) ဒါနမယာ
နာမ၊ ရှေးရှေးဒါနသည် ဖြစ်စေအပ်သော နောက်နောက်ဒါန မည်၏။ [ဤအလို
နိဗ္ဗတ္တအနက်၌ မယ-ပစ္စည်းသက်။]

ပန၊ ကား။ သီလံ၊ သီလကို။ ပရိပူရဏတ္တာယ၊ ပြည့်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊
ပြည့်ကျင့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ [ကာရိတ်ပစ္စည်း အကြေကြံ။] ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရှင်ရဟန်း
ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏
သန္တာန်၌၎င်း။ [ပာတ္တာ စေတနာ ၌စပ်။] ပဗ္ဗဇန္တဿ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့
ကပ်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၎င်း။ မနောရထံ၊ စိတ်၏အလိုကို။ မတ္တကံ၊
အလွတ်အထိပ်သို့။ ဝါ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ (အဟံ၊ သည်။)
ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ပြီးသည်။ အမှီဝတ၊ ဖြစ်ပေပေါ့
တကား။ သာမ၊ ကောင်းလေစွ။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇ-
န္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်၌
လာသောသီလကို။ သံဝရန္တဿ၊ စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။
[ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ပြသည်။] စိဝရာဒိသု၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။
ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ဗဟုဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။

[ပစ္စယသန္တိသိတသီလကို ပြသည်။] ရူပါဗီဇ၊ ရူပအစရှိသော အာရုံတို့သည်။ အာပါတကတေသု၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လသော်။ စက္ခုဒွါရုဒိနီ၊ စက္ခုဒွါရ အစရှိသော ဒွါရတို့ကို။ သံဝရန္တယ၊ ဌ်၎င်း။ [ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို ပြသည်။] အာဇီဝံ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို။ သောဓေန္တယစ၊ သုတ်သင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၎င်း။ [အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ပြသည်။] ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ သီလမယာနာမ၊ သီလမယာ မည်၏။ ဝါ၊ သီလဖြစ်သော စေတနာ မည်၏။ (တနည်း) သီလမယာနာမ၊ ရှေးရှေးသီလသည် ဖြစ်စေအပ်သော နောက်နောက်သီလ မည်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂေန၊ ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝေန္တယ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။ ဝါ၊ တိုးပွားစေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌လာသော နည်းတို့တွင် ဒွါရ ၆-ဖုံကို ပြပြီး၍ အာရုံ ၆-တန်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ရူပေ” စသည်ကို မိန့်။] ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ပေ။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကို။ (အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တယ။) [အာရုံ ၆-တန်ကို ပြပြီး၍ ဝိညာဉ် ခြောက်ဝကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုဝိညာဏံ” စသည်ကို မိန့်။] စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ ပေ။ မနောဝိညာဏံ၊ ကို။ (အနိစ္စတော။ ပေ။ ဘာဝေန္တယ။) [ဝိညာဉ် ခြောက်ဝကို ပြပြီး၍ ဖဿ ၆-ထွေကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုသမ္မာသံ” စသည်ကို မိန့်။] စက္ခုသမ္မာသံ၊ စက္ခုသမ္မာသကို။ ဝါ၊ စက္ခုဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္မာသကို။ ပေ။ မနောသမ္မာသံ၊ ကို။ (အနိစ္စတော။ ပေ။ ဘာဝေန္တယ။) [ဖဿ ၆-ထွေကို ပြပြီး၍ ဝေဒနာ ၆-ကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုသမ္မာသင် ဝေဒနံ” စသည်ကို မိန့်။] စက္ခုသမ္မာသင်၊ စက္ခုသမ္မာသကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပေ။ မနောသမ္မာသင်၊ မနောသမ္မာသကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ (အနိစ္စတော။ ပေ။ ဘာဝေန္တယ။) [ဝေဒနာ ၆-ကို ပြပြီး၍ သညာ ၆-ကို ပြလိုသောကြောင့် “ရူပသညံ” စသည်ကို မိန့်။] ရူပသညံ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောသညာကို။ ပေ။ ဓမ္မသညံ၊ ဓမ္မာရုံ၌ ဖြစ်သော သညာကို။ (အနိစ္စတော။ ပေ။ ဘာဝေန္တယ။) [သညာ ၆-ကို ပြပြီး၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အမြက်မျှ ပြလိုသောကြောင့် “ဇရာမရဏံ” စသည်ကို မိန့်။] ဇရာမရဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တယ ပဝတ္တာ စေတနာ ဘာဝနာမယာ နာမ၊ ဘာဝနာမထံ မည်၏။ ဝါ၊ ဘာဝနာဖြစ်သော စေတနာ မည်၏။ (တနည်း) ဘာဝနာမယာ နာမ၊ ရှေးရှေးဘာဝနာသည် ဖြစ်စေအပ်သော နောက်နောက်ဘာဝနာ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဝိတ္တာရကထာ၊ အကျယ်ကိုဆိုကြောင်း စကားတည်း။

' အပုညာဘိသင်္ခါရနိဒ္ဒေသေ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ နိဒ္ဒေသဉ္စ။ အကုသလာ စေတနာတံ၊ ကား။ ဒွါဒေသ အကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ တည်း။ ကာမာဝစရာတံ၊ ကာမာဝစရာဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ဝုတ္တာ ဌိစပံ)။ တတ္ထ၊ ထို ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ် စေတနာတို့တွင်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒေါမနဿသဟဂတစေတနာ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ် စေတနာတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသ၊ ဒေါမနဿ သဟဂုတ်စေတနာမှ ကြွင်းကုန်သော ၁၀-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာတို့သည်။ ရူပါရူပဘဝေပိ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝ၌လည်း။ ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်နိုင်ပါပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်နိုင်ပါကုန်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘဝ အရူပဘဝ၌။ ပဋိသန္နိံ၊ ကို။ န အာကမ္ဘန္တိ၊ မငင်နိုင်ကုန်။ ကာမာဝစရေယေဝ၊ ကာမာဝစရဘဝ၌သာ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အဝစာရေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမာဝစရာတွေဝ၊ ကာမာဝစရာတို့ဟူ၍သာ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။

အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရနိဒ္ဒေသေ၊ ဌိ။ ကုသလာ စေတနာ အရူပါဝစရာတံ၊ ကား။ စတဿော၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရကုသလစေတနာ၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ်စေတနာတို့သည်။ (အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။) ဟိ၊ မှန်။ စတ-ဿော၊ ကုန်သော။ တော၊ ဤ အရူပါဝစရကုသိုလ် စေတနာတို့ကို။ အနိဉ္စန-ဌေန၊ မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနိဉ္စနဿ၊ မတုန်လှုပ် သော အကျိုးဝိပါက်ကို။ အဘိသင်္ခါရဏဌေနစ၊ ပြုစီမံတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ရူပါဝစရ-စတုတ္ထဗ္ဗန္တနတော၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဗျာန်မှ။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ကုသလ-ဝိပါက ကြိယစေတနာ၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါကံ၊ ကြိယာစေတနာတို့၎င်း။ ဒွါဒေသ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရစေတနာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဒေသ၊ တဆယ့် ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိစ္စလဌေန၊ မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဖန္နနဌေန၊ မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာ-နေဉ္စာ နမ၊ အာနေဉ္စာတို့မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစေတနာတို့တွင်။ ရူပါဝစရာ၊ သော။ ကုသလာ၊ သော။ စေတနာ၊ သည်။ အနိဉ္စာ၊ မတုန်လှုပ်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သရိက္ခကမ္မိ၊ တူသည်လည်း ဖြစ်သော။ အသရိက္ခကမ္မိ၊ မတူသည်လည်းဖြစ်သော။ သဏ္ဍနမ္မိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွ လည်းဖြစ်သော။ အနိဉ္စနမ္မိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပါရူပံ၊ ရုပ်ဝိပါကံ နာမ်ဝိပါကံကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာနေဉ္စာဘိ-သင်္ခါရော နာမ၊ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရ မည်သည်။ န ဟောတိ။ [ရူပဝိပါကံကို "အသရိက္ခက၊ သဏ္ဍန"ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ကား။ ဝိပါကကြိယစေတနာ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်စေတနာ၊ ရူပါဝစရ ကြိယာစေတနာတို့သည်။ အဝိပါကတ္တာ၊ အကျိုးမရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ ကို၊ န အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ မပြုစီမံနိုင်ကုန်။ တထာ၊ တူ။ အရူပါဝစရ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကကြိယစေတနာပိ၊ ဝိပါက်စေတနာ၊ ကြိယာစေတနာတို့သည် လည်း။ (အဝိပါကတ္တာ၊ ဝိပါကံ န အဘိသင်္ခရေန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဧကောဒသပိ၊ ၁၁-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတော စေတနာ၊ တို့သည်။ အာနေဉ္စာဝ၊ အာနေဉ္စ တို့သာမည်၏။ န အဘိသင်္ခါရာ၊ အဘိသင်္ခါရတို့ မမည်။ ပန၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ၄-ပါး အပြားရှိသော။ အရူပါဝစရကုသလစေတနာ၊ အရူပါဝစရကုသိုလ် စေတနာကို။ ဝါ၊ သည်။ [“ဇနေတိ၊ ဝုစ္စတိ”တို့၌ စပ်။] ဟတ္ထိအသာဒိနံ၊ ဆင်၊ မြင်းအစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ သဒိသာဝ၊ တူသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆာယာ၊ အရိပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဒိသံ၊ တူသော။ နိစ္စလံ၊ မတုန်လှုပ်သော။ အရူပမေဝ၊ အရူပဝိပါက်ကိုသု။ ဇနေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဧဝံ၊ တူ။ ပုညဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ပုညဘိသင်္ခါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ တေရသ၊ ၁၃-ပါးကုန်သော စေတနာတို့၎င်း။ အပုညဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွါဒသ၊ ၁၂-ပါးကုန်သော စေတနာတို့၎င်း။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ဖြင့်။ စတ- သော၊ ၄-ပါးကုန်သော စေတနာတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ ဤ စေတနာတို့သည်။ ပရိပိဏ္ဍိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပေါင်းအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ)။ ဧကေနတိံ သ၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝိံ၊ သည်။ အပရိမာဏေသု၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြဝဠာတို့၌။ အပရိမာဏာနံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇနက ကုသလာကုသလ- စေတနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာတို့ကို။ [“ဓာရယမာနော” စသည်၌ စပ်။] မဟာတုလာယ၊ ကြီးစွာသော ချိန်ခွင်ဖြင့်။ [ရှေးက “ရာဇ” ဟု ခေါ်အပ်သော ချိန်ခွင်ကြီးတည်း။ ယခုအခါ “ကတ္တား” ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။] ဓာရယမာနော ဝိယ၊ ဆောင်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ ချိန်သကဲ့သို့၎င်း။ နာဠိယံ၊ ကွမ်းစားခွက်၌။ မက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ မိနမာနောဝိယ၊ ချင့်သကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗ- ညတညာဏေန၊ တော်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍။ ဧကေနတိံ သ- မေဝ၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်သော စေတနာကိုသာ။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူပြီ။

ဣဒါနိ၊ ပုညဘိသင်္ခါရ စသည်ကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ အပရိမာဏေသု၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ တို့၌။ အပရိမာဏာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ဟိုသည်။ ကုသလာကုသလကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို။ အာယူဟမာနာ၊ အားထုတ်

ကုန်လသော်။ ယေဟိ ဒွါရေဟိ၊ အကြင်ဒွါရတို့ဖြင့်။ အာယူဟန္တိ၊ အားထုတ်ကြကုန်၏။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ကမ္မဒွါရနိ၊ ထိုကံကို အားထုတ်ကြောင်း ဒွါရတို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ)။ တတ္ထ၊ ပေး။ ကာယသဉ္ဇေတနာတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ (ဘဂဝါ)အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တတ္ထ ကတမော ကာယသင်္ခါရော ကာယသဉ္ဇေတနာအစရှိသော စကားရပ်၌။ ကာယသဉ္ဇေတနာတိ၊ ကား။ ကာယဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ကာယဒွါရတော၊ ကာယဒွါရကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ၊ တို့၎င်း။ ဒွါဒဿ၊ ကုန်သော။ အကုသလစေတနာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမဝိသတိ၊ အတိကျနှစ်ဆယ်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ (ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။) - [ကာယတော၊ ကာယဒွါရကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရော၊ တည်း။ ကာယသင်္ခါရော၊ ရ။] ကာယသင်္ခါရေ၊ ၌။ အာဒိနဂ္ဂဟဏစောပနံ၊ ဆိုင်၍ယူခြင်း၊ အဆင်သင့် ယှဉ်လာသည်ကိုယူခြင်း၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းသို့။ ပါပယမာနာ၊ ရောက်စေကုန်လျက်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသတိ၊ သော။ ကုသလာကုသလစေတနာ၊ တို့သည်။ (ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

ဝစီသဉ္ဇေတနာတိ၊ ကား။ ဝစီဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ၍။ ဝစီဒွါရတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဝိသတိ၊ သော။ တာယေဝ၊ ထို စေတနာတို့သည်ပင်။ (ဝစီသင်္ခါရော၊ မည်၏။) ဝစီဒွါရေ၊ ၌။ ဟနုသဉ္ဇောပနံ၊ မေး၏လှုပ်ရှားခြင်းသို့။ ဝါကျဘေဒိ၊ စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းသို့။ ပါပယမာနာ၊ ရောက်စေကုန်လျက်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဝိသတိ၊ သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ (ဝစီသင်္ခါရော၊ မည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇတိ။ ပန၊ ဆက်။ တော၊ ဤ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရကို ယူခြင်း၌။ ဝါ၊ ဤ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ ဝစီသဉ္ဇေတနာကို ယူခြင်း၌။ အဘိညာစေတနာ၊ အဘိညာဉ်စေတနာကို။ [နဂဟိတာ ၌ဗ်။] ဝါ၊ သည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ။ [သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံအရ၌ အဘိညာဉ်စေတနာက ဝိညာဉ်အကျိုးကို မပေးနိုင်-ဟူလို။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတာ၊ မယူစွမ်း။ စ၊ ဆက်။ အဘိညာစေတနာ၊ သည်။ (ဝိညာဏဿ ပစ္စယော န ဟောတိ) ယထာ။ ဝေ၊ တူ။ ပုဗ္ဗေစေတနာပိ၊ ပုဗ္ဗေစေတနာသည်လည်း။ (ဝိညာဏဿ ပစ္စယော) န ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုပုဗ္ဗေစေတနာကိုလည်း။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်၌။ အပနေတဗ္ဗာ၊ ဖယ်ရှားထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (အဘိညာဉ်စေတနာ၊ ပုဗ္ဗေစေတနာလည်း ပါကုန်သော။) တော၊ ဤ နှစ်ဆယ်သော စေတနာတို့သည်။ ဟောန္တိ။

မနောသဉ္စေတနာတိ၊ ကား။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိညတ္တိ-
ယော၊ ဝိညတ်တို့ကို။ အသမုဋ္ဌာပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ မနောဒွါရေ၊ ဌ။ ဥပ္ပန္နာ၊
ကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကေုနတိံသ၊ တခုယုတ်
သုံးဆယ်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ (စိတ္တသင်္ခါရော၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ အပရိမာဏေသု၊ ကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ တို့၌။ အပရိမာဏာ၊
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကုသလာကုသလကမ္မံ၊ ကို။ အာယူဟ-
မာနာ၊ အားထုတ်ကုန်လသော်။ တိဟိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဒွါရေတိ၊
တို့ဖြင့်။ အာယူဟန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာယူဟနကမ္မဒွါရံ၊ အားထုတ်ကြောင်း ကမ္မ-
ဒွါရကို။ (ဘဂဝါ) ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဒွိန္ဒပိ၊ ၂-ပါးလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသံ တိကာနံ၊ ဤတိက်တို့၏။ (ပုညာဘိသင်္ခါရ စသောတိက်၊
ကာယသဉ္စေတနာစသော တိက်တို့၏။) အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမ္ပယောဂေါ၊
ယှဉ်တွဲပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း။ (ဂံ၊
ခွဲ။ (တနည်း)ဟိ၊ အဖြေကား။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကာယဒုစ္စရိတာ၊
ကာယဒုစ္စရိုက်မှ။ ဝိရမန္တဿ၊ ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဝါ၊
အချို့သော ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဝစိ-
ဒုစ္စရိတာ၊ မှ။ ဝိရမန္တဿ၊ ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သိယာ။ ဝစိသင်္ခါရော၊
သည်။ (ဟောတိ)။ ဝေ၊ ဤသို့။ အဠ၊ ကုန်သော။ ကုသလစေတနာ၊ ကုသိုလ်
စေတနာ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရစေတနာတို့သည်။ ပုညာ-
ဘိသင်္ခါရော စ၊ သည်၎င်း။ ကာယသင်္ခါရော စ၊ သည်၎င်း။ ဝစိသင်္ခါရော စ၊
သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ မနောဒွါရေ၊ ဌ။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ တေရသ၊ ကုန်သော။
[မဟာကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်ကိုဆိုသည်။] စေတနာ၊ တို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော စ
စိတ္တသင်္ခါရော စ ဟောတိ။ အပုညာဘိသင်္ခါရောပိ၊ သည်လည်း။ ကာယဒုစ္စရိတ-
ဝသေန၊ ကာယဒုစ္စရိုက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဖြစ်ရာအခါ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။
ဝါ၊ အချို့သော အပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ (ဟောတိ)။
ဝစိဒုစ္စရိတဝသေန၊ ဝစိဒုစ္စရိုက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ သိယာ။ ဝစိ-
သင်္ခါရော(ဟောတိ)။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒွါရာနိ၊ တို့ကို။ (ကာယဒွါရ ဝစိဒွါရ
တို့ကို)။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွတ်၍။ မနောဒွါရေ၊ ဌ။ ပဝတ္တိယံ သိယာ။ စိတ္တသင်္ခါရော။
(ဟောတိ)။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကာယသင်္ခါရောပိ၊
သည်၎င်း။ ဝစိသင်္ခါရောပိ၊ စိတ္တသင်္ခါရောပိ။ ဟောတိ။ [ပုညာဘိသင်္ခါရ၊
အပုညာဘိသင်္ခါရတို့၏ ကာယသင်္ခါရ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကို ပြသော်လည်း
အာနေညာဘိသင်္ခါရမှာ စိတ္တသင်္ခါရ တမျိုးသာရှိ၍ ထင်ရှားသောကြောင့် ယှဉ်
တွဲပုံကို အထူးမပြတော့။ -ဋီကာ။]

' ပုညာဘိသင်္ခါရ-စသည်ကို မှုတည်၍ ကာယသင်္ခါရ-စသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကို ပြုပြီးလျှင် ကာယသင်္ခါရ-စသည်ကို မှုတည်၍ ပုညာဘိသင်္ခါရ-စသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကို ပြုလိုသောကြောင့် "ကာယသင်္ခါရော ပန" စသည်ကိုမိန့်။ ပန၊ ကာ။ ကာယသင်္ခါရော သည်း။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဝါ၊ အချို့သော ကာယသင်္ခါရသည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော သည်း။ (ဟောတိ)။ သိယာ အပုညာဘိသင်္ခါရော။ (ဟောတိ)။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော သည်း။ န (ဟောတိ)။ ဝစီသင်္ခါရော သည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ပန၊ ကာ။ စိတ္တသင်္ခါရော သည်း။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဝါ၊ အချို့သော စိတ္တသင်္ခါရသည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ)။ သိယာ အပုညာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ)။ သိယာ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ နာမ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ တို့မည်၏။

* ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ့။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဣမေ သင်္ခါရော တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတေ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိနိုင်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။) အဝိဇ္ဇာဘာဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ ဣမေသံ သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။) ဘာဝသော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိနိုင်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်း။ ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခ အစရှိသော သစ္စာ ၄-ပါးတို့၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သော။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မောဟသည်။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟိနံ၊ မပယ်အပ်သေးသည်။ ဟောတိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာဝ၊ သမုဒယသစ္စာ-စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ)။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌၎င်း။ ပုပ္ဖန္တာဒိသု၊ ပုပ္ဖန္တ-အစရှိသည်တို့၌၎င်း။ အညာဏေန၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မောဟကြောင့်။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသာရ၌ဖြစ်သော ဒုက္ခကို။ သုခသညာယ၊ သုခဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ (စွဲလမ်းမှတ်ထင်၍) တဿ၊ ထိုသံသာရဒုက္ခ၏။ ဟေတုဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တိဝိစေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အာရတတိ၊ အားထုတ်၏။

သမုဒယေ၊ သမုဒယသစ္စာ၌။ အညာဏေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဟေတုဘူတေပိ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်၍လည်း 'ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာပရိက္ခာဓရေ၊ တဏှာ၏ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တဏှာသည် ဆင်ပြင်အပ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သုခမဟတုတော၊ သုခ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတွာ)။ အာရတတိ၊ ပန၊ ကာ။ နိရောဓေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌၎င်း။ မဂ္ဂေ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၌၎င်း။ အညာဏေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ၎င်း။ အနိရောဓဘူတေပိ၊ နိရောဓ မဟုတ်သည်ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတိဝိသေသေ၊ ဂတိအထူး

တို့ကို။ (လောကထုပ်ကာဟု မှတ်ထင်အပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန စသော ဂတိအထူးတို့ကို။) ဒုက္ခနိရောဓသညီ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဟု မှတ်ထင်ခြင်း ရှိသည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍၎င်း။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ အမဂ္ဂဏှာတသုပ္ပါ လမ်းကြောင်းမဟုတ်ဘဲ ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယညာမရတပါဒီသ၊ ယဉ်ပူဇော်ခြင်း မအိမသေဘို့ရန် ကျင့်ခြင်း အစရှိသည်တို့၎င်း။ [“အမရတပေါ”၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ၂-နည်းဖွင့်သေး၏။ ထိုအတိုင်းလည်း ပေးပါ။] နိရောဓမဂ္ဂ သညီ၊ နိရောဓ၏လမ်းကြောင်းဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတော့၊ ၎င်း၎င်း။ ဒုက္ခ နိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းကို။ ပတ္တယမာနော၊ တောင့်တသည်။ (ဟုတော့၊ ၎င်း။) ယညာမရတပါဒီမုခေန၊ ယည အမရတပ အစရှိသည်ကို အဦးပြုလုပ်ခြင်း။ တိဝိစေ ပိ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တ သင်္ခါရတို့ကို။ အာရတတံ။

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ (“ယဿ ဟိ ဒုက္ခာ ဒီသု”စသည်ဖြင့် ပြအပ်ခဲ့သောသတ္တဝါသည်။) စတူသု၊ ၄-ပါးကုန်သော။ သစ္စေ သု၊ တို့၎င်း။ တာယ၊ အပ္ပဟိနာဓိဇ္ဇတာယ၊ ထို မပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထိုအဝိဇ္ဇာကို မပယ်ရသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဇာတိ ဇရာ ရောဂ မရဏာဒိ အနေကာဒီနဝ ဝေါကိတ္ထံ၊ ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ၊ ရောဂဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခအစရှိသော တပါး မက များသောအဖြစ်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ ပညာဖလသင်္ခါတံ၊ ကောင်းမှု၏

အမရတပေါ။ ။အမရဏတ္ထာတိ ဂဟိတာ ဒုက္ခရက္ခိယာ အမရတပေါ၊ အမရဖြင့် ဣမရအကျိုးကို ဟူပါ။ အမရေတိ ဂဟိတော တပေါ အမရတပေါ၊ မအိမိသေ အမြဲ နေရခြင်း (နိဗ္ဗာန်) ဟူသော အကျိုးရှိ၏ဟု မှတ်ယူအပ်သော ဒုက္ခရအကျင့်၊ [နွေအခါ ဝယ် နေပူသောအရပ်၌ မီး ၄-ပုံပတ်ပတ်လည် ဖို့၍ ထို ၅-မျိုးသော အပူကို ခံခြင်းဟူသော အကျင့်ကို “ပဉ္စာတပတပွန်” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ အပူခံခြင်းစသော အကျင့်ကို “ဒုက္ခရ အကျင့်”ဟု ဆိုသည်။] (တနည်း) အမရသဒ္ဓါသည် လူတို့ကိုသို့ မြန်မြန် မသေဘော နတ် ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ အမရတ္ထံ + တပေါ အမရတပေါ = နတ် ဖြစ်ဘို့ရန် ကျင့်ခြင်း။

တနည်း။ ။မာရေတိတိ မရော၊ မရ-ဓာတ်၊ ကာရိတ်-ပစ္စည်းကို ချေ၊ အ-ပစ္စည်း၊ ဆင်းရဲလွန်းသည့်အတွက် မိမိကိုယ်ကို မိမိ သတ်သေသောအကျင့်ကို “အမရတပ” ဟု ခေါ်၏။ ဤ၌ မရ ကိုပင် “အမရ”ဟု ဆိုထားသည်။ ဥပမာ—လိမ္မော်ပြောရာ၌ “မြင်အပ် သော ဒိဋ္ဌကိုပင် အဒိဋ္ဌ”ဟု ပြောရာဝယ် ဒိဋ္ဌသဒ္ဓါသည် အဒိဋ္ဌနှင့် အနက်တူသကဲ့သို့ တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤ “အမရ”လည်း “မရ”နှင့် အနက်တူဟု ပုတ်ပါ။ [ဒုက္ခတ္ထာ ဝါ မရော မာရကော တပေါအမရတပေါ၊ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌသဒ္ဓေါ ဝိယ မရေသု (သေတတ် သော သတ္တဝါတို့၌) အမရသဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။]

အကျိုးဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ဒုက္ခတေ၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ အဇာနန္တော၊ မည်သည်။ (ဟုတွာ)။ တဿ၊ ထိုကောင်းမှု၏အကျိုးကို။ အမိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ကာယဝစံ စိတ္တသင်္ခါရဘေဒံ၊ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီ-သင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရအပြားရှိသော။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ နာရတတိ၊ ၏။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) ငဒဝစ္ဆရကာမကော၊ နတ်သွီးကို အလိုရှိသော ယောက်ျားသည်။ မရူပပါတံ၊ သိကြား သစ်ပင်၊ ဗြဟ္မာ၏တောင်ထွတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အရပ်မှ ခုန်ချခြင်းကို။ (အာရတတိ)ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့တည်း။

၈၊ သည်သာမကသေး။ သုခသမ္မတဿာပိ၊ သုခဟု သမုတ်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ တဿ ပုညဖလဿ၊ ထို ကောင်းမှု အကျိုး၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ မုဟာပရိဋ္ဌာဟဇနကံ ၈၊ ကြီးစွာသော ပူလေင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ [ဘာဝပဓာန ဘာဝလောပက္ကံ။] ဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ ၈၊ ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (အဆုံးမရောက်ခင် မသေမီ အကြား၌ သုခ၏ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းဟူသော ဝိပရိဏာမဒုက္ခကို၎င်း။) အပ္ပဿာဒတဉ္စ၊ အနည်းငယ်သာ သာယာဘွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အပဿန္တော၊ မမြင်နိုင်သည်။ (ဟုတွာ)ပိ၊ ဤလည်း။ တပ္ပဝ္ဗယံ၊ ထို ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ [ယောဇနာ၌ “ကောင်းမှုအကျိုး၏ အကြောင်းဖြစ်သော”ဟု ပေးလေ၏။] ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပုညာဘိ-

မရူပပါတံ။ ။ဇာတိအစဉ်းသာဒုက္ခသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် မရူပပါတသို့ ကျရောက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣန္ဒြေမ ဗြဟ္မကူဋသညိတ ဗ္ဗတသိခရူပပါတော မရူပပါတော။-အနု။မရူသစ္စါသည် နတ် ဗြဟ္မာဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ “လူနု နမ=သိကြား၏သစ်ပင်”ဟု သမုတ်အပ်သော အလွန်မြင့်သော သစ်ပင်ကို၎င်း၊ ဗြဟ္မကူဋ=ဗြဟ္မာ၏ အထွတ်”ဟု သမုတ်အပ်သော တောင်ထွတ်ကို၎င်း “မရူ”ဟု ယူပါ။ မရူတေး၊ သိကြားသစ်ပင်၊ ဗြဟ္မာ၏ တောင်ထွတ်ဟု သမုတ်အပ်သောအရပ်မှ။ ပပါတော၊ ခုန်ချခြင်းတည်း။ မရူပပါတော၊ ခြင်း။ ထိုကဲ့သို့ ခုန်ချလျှင် နတ်သွီးကိုရသည်”ဟု ပြောဆိုကြသောကြောင့် ထိုနေရာမှ ခုန်ချခြင်းနှင့် ဇာတိဒုက္ခ အစရှိသော ဒုက္ခသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် တူ၏။ [စာအုပ်တို့၌ “ဣန္ဒြေဒု”ဟု ရှိ၏။]

အပ္ပဿာဒတံ ၈။ ။ကောဒဿကနိပါတ် ပါနိယဇာတ်၌ “မဟဿာဒါ သုခါ ကာမာ” ၏ပြောင်းပြန် “အပ္ပဿာဒါ ဒုခါ ကာမာ”ဟုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဿာဒ” ၌ အပ္ပ+အဿာဒဟု ပွားဖြတ်ပါ။ အပ္ပေါ+အဿာဒေါ ယဿာတိ အပ္ပဿာဒံ (ပုညဖလံ)။ အပ္ပဿာဒဿ ဘာဝေါ အပ္ပဿာဒတော။ ရှေးနိဿယ၌ကား “အပ္ပဿာဒတဉ္စ၊ ချမ်းသာခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း”ဟု ပေး၏။ အချို့ ဆရာများလည်း “အပ္ပဟရိတေ”ပုဒ်၌ကဲ့သို့ အပ္ပသစ္စါ၏ အဘဝအနက်ကိုယူ၍ “သာယာဘွယ် မရှိသည်၏အဖြစ်”ဟု ပေးကြ၏။ စဉ်းစားပါလေ။

သင်္ခါရံ၊ ကိံ။ အာရဘတိ၊ ဧ။ (ကောဝိယ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) သလဘော၊ ပိုးပရံသည်။ ဒီပသိခါဘိနိပါတံ၊ မီးလျှံသို့ရှေးရှု ကျရောက်ခြင်းကို။ (မီးလျှံသို့ အတင်းတိုးခြင်းကို။) (အာရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့၎င်း။ မဓဗိန္ဒု-ဂိဓွေ၊ ပျားရည်ပေါက်၌ မက်မောသောယောက်ျားသည်။ မဓလိတ္တသတ္တဓာရာ-လေဟနံ၊ ပျားရည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ဓားသွင်းကို လျက်ခြင်းကို။ (အာ-ရဘတိ) ဝိယစ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့၎င်းတည်း။

စ၊ အဘူတပါးကား။ (ပညာဘိသင်္ခါရကို အားထုတ်ပုံမှတပါး အပညာဘိ-သင်္ခါရကို အားထုတ်ပုံကား။) သဝိပါကေသု၊ မဒကောင်းသောအကျိုးနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမုပသေဝနာဒီပ၊ ကာမကို မှီဝဲခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အာ-ဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတွာ)။ [“ဒု-သ-န-သော”ဟု အော်ကြသော သဋ္ဌေးသားတို့၏ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြင့် ကာမကိုမှီဝဲခြင်းသည် လောဟကမ္မိင်္ဂရံ၌ ဖြစ်ရခြင်းဟူသော အကျိုးဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ကာမမှီဝဲမှု စသည်တို့၌ အပြစ်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍။] သုခသညာယစေဝ၊ သုခ ဟူသော သညာကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာဘိဘူတတာယစ၊ ကိလေသာသည် လှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒွါရတ္ထယပ္ပဝတ္ထမ္ပိ၊ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော သုံးပါးသော ဒွါရအပေါင်း၌ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အပညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကိံ။ အာရဘတိ၊ ဧ။ (ကောဝိယ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) ဗာလော၊ ကလေး သည်။ ဂူထကီဠနံ၊ ကျင်ကြီးကို ကစားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ် သကဲ့သို့၎င်း။ မရိတုကာမော၊ သေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောက်ျားသည်။ ဝိသခါဒနံ၊ အဆိပ်ကို စားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယစ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့ ၎င်းတည်း။ စ၊ ကား။ အာဂ္ဂပ္ပဝိပါကေသု အပိ၊ အရူပဝိပါက်တို့၌ သော်မှလည်း။ [အလွန် အထက်တန်းကျသော ဝိပါက် ဖြစ်သောကြောင့် သမ္မာဝနာအပီဖြင့် ဆိုသည်။] သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၏အဖြစ်၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကို။ အနဝဗုဇ္ဈမာနော၊ ထိုးထွင်း၍မသိနိုင်သည်။ (ဟုတွာ)။ သဿတာဒိ-ဝိပလ္လာသေန၊ သဿတ အစရှိသော ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်။ စိတ္တသင်္ခါရဘူတံ၊ စိတ္တသင်္ခါရဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရံ၊ ကိံ။ အာရဘတိ၊ ဧ။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) ဒိသာမူဠော၊ အရပ်မျက်နှာ၌ တွေ့ဝေသော ယောက်ျားသည်။ (မျက်စိလည် လမ်းမှားသော? ယောက်ျားသည်။) ပိသာစ-နဂဏထံမုခ မဂ္ဂဂမနံ၊ ဘီလူးမြို့သို့ ရှေးရှုနေသောလမ်းကို သွားခြင်းကို။ (အာ-ရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့တည်း။

[နိဂုံးကို ပြလို၍ “ဝေ” စသည်ကို မိန့်။] ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်း အားဖြင့်။ [“ဇာနိတဗ္ဗမတံ” စသည်၌ စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘာဝ-တောဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှိခြင်းကြောင့်သာ။ [“အဝိဇ္ဇာယ၊ ဘာဝတောဝ”ဟု ရှိလျှင်

ကောင်း၏။] သင်္ခါရဘာဝေါ၊ သင်္ခါရတို့၏ ရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) (အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မရှိလျှင်။ (သင်္ခါရဘာဝေါ၊ သင်္ခါရတို့၏ ရှိခြင်းသည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာ ရှိခြင်းကြောင့်သာ သင်္ခါရတို့၏ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်၊ အဝိဇ္ဇာ မရှိလျှင် သင်္ခါရတို့၏ မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣမေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ အပွက်အဝိပ္ပယ်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်၏။ စ၊ သာဓကကား။ အဝိဒ္ဓါ၊ ဘိက္ခဝေပေ။ အဘိသင်္ခရေတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ (သုတ္တံ)၊ ဤ ပါဠိတော်ကို။ (ဘဂဝတာ)ဝိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခဝေတို့။ အဝိဒ္ဓါ၊ ဉာဏ်ပညာမရှိသော သတ္တဝါသည်။ (ဝိဒေါ ယဿ အတ္တိတိ ဝိဒါ၊ န ဝိဒါ အဝိဒ္ဓါ။) အဝိဇ္ဇာဂတော၊ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာရှိသည်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတာ)။ ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ စိမ့်ပြုလုပ် အားထုတ်၏။ အပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ အဘိသင်္ခရေတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဝါ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ ဝါ၊ ရဟန်းသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပယိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီ။ (တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။) သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ ဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ နေဝ အဘိသင်္ခရေတိ၊ မစိမ့် မပြုလုပ် အားမထုတ်တော့။]

ဤ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံကို ပြရာ၌။ (ဌတော၊ ရပ်တန့်၍။ စောဒကော၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အာဟ၊ ပြီ။ (ကံ '၊ အဘယ်သို့ ဆိုသနည်း။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤ အပွက် အဝိပ္ပယ်ကို။ တာဝ ဂဏှာမ၊ မှတ်ယူနှင့်ပါကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မှတ်ယူနှင့်ပါကုန်သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ပြဿနာကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက် သေး၏။ (ကံ '၊ အဘယ်သို့ ဆိုထိုက်သေးသနည်း။) ကတမေသံ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ကထံ၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ ဤ ပြဿနာကို။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြီ။) တဏှံ၊ ထိုစောဒနာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤအဖြေကို။ ဝုတ္တိတိ၊ ဆိုအပ် ၏။ (ကံ '၊ အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း။) (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) ပုညာနံ၊ ပုညတို့အား။ ဝါ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ဒုဝိဇာ၊ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ပံရေသံ ပန၊ ပုညမှတစ်ပါးသော အပုညတို့အားကား။ ဝါ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရမှတစ်ပါးသော အပုညာဘိသင်္ခါရတို့အားကား။ အနေကဓာ၊

တပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ။) သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်၌ဖြင့်ကုန်သော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ကေဝါ၊ တပါးသောအဘို့အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု၏ ဟူ၍။ မတော၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ပုညာနံ ဒုဝိဇာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန စ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတုပနိဿယပစ္စည်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဝေါ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ သာ၊ ထို အဝိဇ္ဇာသည်။ [“ပစ္စယော ဟောတိ”၌စပ်။] အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဓယတော၊ ကုန်ခြင်းသဘော အားဖြင့်၎င်း။ ဝယတော၊ ပျက်ခြင်းသဘော အားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပသနကာလေ၊ သုံးသပ်ရာအခါ၌။ ကာမာဝစရနံ၊ ကုန်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရနံ၊ တို့အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ အဘိညာစိတ္တေန၊ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် (စေတောပရိယဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ အနာဂတံသဉာဏ်ဖြင့်။) သမောဟဝိတ္ထဇာနနကာလေ၊ မောဟနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုသိရာအခါ၌။ ရူပါဝစရနံ၊ ကုန်သော။ (ပုညာဘိသင်္ခါရနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ အင်ဇာသမတိက္ကမနက္ကာယ၊ အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒါနာဒီနိ၊ ဒါနအစရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရ ပုညကိရိယဝတ္ထုနံ၊ ကာမာဝစရ ပုညကိရိယဝတ္တုတို့ကို။ ပူရေန္တယ စေဝ၊ ဖြည့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တယ စ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၎င်း။ ဒိန္နံပိ၊ ၂-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရ၊ ရူပါဝစရပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပူဇ္ဈာ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာ ဟေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဘဝရူပဘဝသမ္ပတ္တိယော၊ ကာမဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ရူပဘဝသမ္ပတ္တိတို့ကို။ ပဠောတု၊ ရှဲ့။ တာနေဝ ပုညာနိ၊ ထို ပုညတို့ကိုပင်။ ကရောန္တယ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဒိန္နံပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။)

အနေကော ပန ပရေသန္တိ၊ ကား။ အပုညာဘိသင်္ခါရနံ၊ ငှါအား။ အနေကော၊ တပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကတံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (အပုညာဘိသင်္ခါရနံ အနေကော ပစ္စယော ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ၊ အဖြေကား။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂ အစရှိကုန်သော အကုသိုလ်တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလေ၊ ဖြစ်ရာအခါ၌။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏပစ္စယ သတ္တိဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) (အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။) ဂရုက္ကာ၊ အလေးဂရုပြု၍။ အဿာဒနကာလေ၊ သာယာရာ အခါ၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏပုနိဿယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

(ပစ္စယော ဟောတိ။) အဝိဇ္ဇာသမ္ပုဋ္ဌဿ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသော။
 ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [ဟေတုမန္တဝိသေသန။]
 အနာဒိနဝဒဿာဝံနော၊ (ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏) အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိ
 သည်ဖြစ်၍။ ပါဏာတိပါတာဒိနိ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အမှုတို့ကို။
 ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ပကတူပ-
 နိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ဒုတိယဇနာဒိနံ၊ ဒုတိယဇော
 အစရှိသည်တို့အား။ အနန္တရ။ ပေ။ ဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိ၊
 သမနန္တရပစ္စယသတ္တိ၊ အနန္တရူပနိဿယပစ္စယသတ္တိ၊ အာသေဝနပစ္စယသတ္တိ၊
 နတ္ထိပစ္စယသတ္တိ၊ ဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ယံ ကိစ္ဆိ၊
 အမှတ်မရှိ တစ်စုတခုသော။ အကုသလံ၊ ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုဆဲပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်
 ၌။ ဟေတုသဟဇာတ။ ပေ။ အဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိ။ ပေ။ တို့ဖြင့်။
 (ပစ္စယော ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အနေကဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပစ္စိမာနံ သာ ကေဓာ ပစ္စယော မတာတိ၊ ကား။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရနံ၊
 တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေနော၊ ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့် သာလျှင်။
 ကေဓာ၊ တပါးသော အဘို့အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု၏ဟူ၍။ မတာ၊
 သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သော ဥပနိဿယပစ္စယတာဝေါ၊
 ထို ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ (အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား ဥပနိဿယ
 သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။) ပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဆီအပ်ပြီးသောနည် ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအကျယ်တည်း။
 (“ပစ္စယော ဟောတိ ပုညာနံ” ဂါသာ၏အကျယ်တည်း။)

ဧတ္ထိ ဤ အဝိဇ္ဇာ၏သင်္ခါရတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြရာ၌။ (ဌတော၊ တန်ရပ်၍။
 ဧဝဒကော၊ သည်။) အာဟ၊ ဆိုပြီ။ (ကိ)။ ကိ ပန၊ အသို့ပါနည်း။ အယံ
 အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကော၊ တပါးတည်းသည်။ (ဟုတွာ)၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ သင်္ခါရနံ၊
 တို့အား။ ပစ္စယော (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဥဒါယ၊ သို့မဟုတ်။ အညေပိ၊
 အဝိဇ္ဇာမှတပါး အခြားသော တရားတို့သည်လည်း။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ (အာဟ)။ ဧတ္ထိ ဤ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံကို စောဒနာရာ၌။
 (တယာ၊ သင် စောဒကသည်။) ကိစ္ဆိ၊ တစ်စုတခုသော အပြစ်တင်စကားကို။
 (ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်သေး၏။ တဝ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊ စောဒနာသည်။ အသမတ္တာ၊
 အပြီးသို့မရောက်သေး။ (မပြည့်စုံသေး။) အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန်သော အပြစ်တင်
 စကားကို။ 'တာဝ မြူဟိ၊ ဆိုပါဦးလော့။) [ဤ “ကိစ္ဆတ္ထ” ပုဒ်၏အဖွင့်ကို
 အဋ္ဌသာလိနိဘာသာသင်္ဃိကာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ မာတိကာအဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ။] တာဝ၊
 အခြားတရားတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ကော၊ တပါးတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။
 (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရနံ ပစ္စယော)၊ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။

(ဝေံသတိ၊ သော်။) ကေကာရဏဝါဒေါ၊ တခုတည်းသောအကြောင်းရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝါဒသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ သို့ဟုတ်။ အညေပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှတပါး အခြားတရားတို့သည်လည်း။ (ယဒိ) သန္တိ၊ အကယ်၍ရှိကုန်အံ့။ (ဝေံသန္တေသု)။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော၊ တပါးသော အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာဝ ဗြူဟိ၊ ဆိုပါဦးလော့။ (ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော တပါးသော အကြောင်းကို ညွှန်ပြတော်မူခြင်းသည်။) နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဥပပဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာ။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဥပပဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ကေတော၊ တခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧကံ၊ တခုသောအကျိုးသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိနိုင်။ ကေတော၊ ကြောင့်။ အနေကံ၊ တပါးမက များသောအကျိုးသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိနိုင်။ အနေကတောပိ၊ တပါးမက များသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ နော အတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိနိုင်ပါသော်လည်း။ ကေဟေတုဖလဒီပနေ၊ တခုသောအကြောင်း၊ တခုသော အကျိုးကို ပြခြင်း၌။ အတ္ထော၊ အကျိုးပယောဇဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ကေတော၊ တခုသော။ ကာရဏတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဧကံဖလံ၊ တခုသော အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ။ (ကေတော၊ သော။ ကာရဏတော၊ ကြောင့်။) အနေကံ၊ တပါးမက များသောအကျိုးသည်။ န (အတ္ထိ)၊ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိအပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဧကံ၊ သော။ (ဖလံ၊ သည်။) န (အတ္ထိ)။ ပန၊ အနုယကား။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ တပါးမက များစွာသာလျှင်ဖြစ်သော။ (ဖလံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ တဘာဟိ၊ ထိုကောင်း မှန်၏။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဥတု ပထဝီ ဝိဇ သလိလသင်္ခါတေဟိ၊ ဥတု၊ မြေ၊ မျိုးစေ့၊ ရေဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ သော။ ရူပဂန္ဓရသဒိအင်္ဂါရသင်္ခါတံ၊ ရူပ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ အစရှိသော အညွန့်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဥပပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဒိသတိ၊ တွေ့မြင်အပ် ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်များစွာသောအကြောင်းတို့ကြောင့် များစွာဖြစ်သော အကျိုး ကို တွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ယံတေ ကေကဟေတုဖလဒီပနံ၊ အကြင် တခုတခုသော အကြောင်း၊ တခုတခုသော အကျိုးကိုပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တခုတခုသောအကြောင်း၊ တခုတခုသောအကျိုးကိုပြရာ၌။ အတ္ထော၊ အကျိုး ပယောဇဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပယောဇနံ၊ ပယောဇဉ်သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ (အတ္ထောကို ပယောဇနံ ဟု၎င်း၊ အတ္ထိကို ဝိဇ္ဇတိဟု၎င်းဖွင့်သည်။)

ဟိ၊ ချွဲ။ ဘဂဝါ၊ သဉ္စ။ ကတ္တစိ၊ အချိုပါဠိရပ်၌။ ပဓာနတ္တာ၊ ပဓာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္တစိ၊ ၌။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္တစိ၊ ၌။ အသာဓာရဏတ္တာ၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာ-ဝိလာသဿ စ၊ ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်စမှယ်ကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်အား၎င်း။ ဝိနေယျာနဉ္စ၊ ဆုံးမထိုက်သူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား ၎င်း။ အနုဂ္ဂပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဟေတုဝါ၊ အကြောင်းကိုသော်၎င်း။ ဖလံဝါ၊ အကျိုးကိုသော်၎င်း။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဟိ၊ ချွဲ။ (နိဒ္ဒေသမှတပါး ပဋိနိဒ္ဒေသကိုပြဦးအံ့။) ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၌။ ဧကမေဝ၊ သော။ ဟေတု၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကို၎င်း။ ဖလဉ္စ၊ ဝေဒနာဟူသောအကျိုးကို၎င်း။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ ပဓာနဟေတု၊ ပဓာနအကြောင်း ဖည်း။ (ကသွာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။) ယထာဖဿံ၊ ဖဿအားလျော်စွာ။ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတော၊ -ဝေဒနာ၏ အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကြောင့် တည်း။ ဝေဒနာစ၊ သည်လည်း။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပဓာနဖလံ၊ ပဓာနအကျိုးတည်း။ (ကသွာ၊ နည်း။) ယထာဝေဒနံ၊ ဝေဒနာအားလျော်စွာ။ ဖဿဝဝတ္ထာနတော၊ ဖဿ၏ အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ [“ဝဝတ္ထာန”ကို ဝိ+ ဣဝ+တာန ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ဝိ=ပိသိဝိသံ+အဝ=အဝစ္စိန္တိတွာ+တာနံ၊ ဤသို့ အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကိုပင် “ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း” ဟု ဆိုကြသည်။]

- [ပဓာနတ္တာ၏ အကျယ်မှတပါး ပါကဋတ္တာ၏ အကျယ်ကို ပြလို၍ “သေမှ-သမုဋ္ဌာနာ” စသည်မိန့်။] သေမှသမုဋ္ဌာနာ၊ သလိပ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန် သော။ အာဗာဓာ၊ အနာရောဂါတို့၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံ ဟေတု၊ တခုသောအကြောင်းကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဟိ၊ မှန်၊ ဧတ္ထ၊ ဤ အနာရောဂါ၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့တွင်။ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထ အာဗာဓေသု” ဟု စွဲလေ၏။] သေမှော၊ သလိပ်သည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှား၏။ ကမ္မာဒယော၊ ကံ အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ န(ပါကဋ္ဌာ)၊ မထင်ရှား ကုန်။ [ပါကဋ္ဌတ္တာ၏ အကျယ်မှတပါး အသာဓာရဏတ္တာ၏ အကျယ်ကို ပြလို၍ “ယေကေစိ” စသည်မိန့်။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညံ့ အလုံးစုံကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အယောနိသော၊ မနုသိကာရ-မူလကာ၊ အယောနိသော မနုသိကာရဟူသော အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အသာဓာရဏတ္တာ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကံ၊ ဟေတု၊ ကို။ အာဟ၊ ဖြီ။ ဟိ၊ မှန်။ အယောနိသော မနုသိကာရော၊ သည်။

အကုသလာနံ၊ တို့၏။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်းတည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိနိ၊ ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ သာဓာရဏာနိ၊ အခြားသော ကုသိုလ် အပျာကတ တရားတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အကြောင်းတို့ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ပဓာန၊ ပါကဋ္ဌ၊ အသာဓာရဏစသော အကြောင်း ကြောင့် တခုတည်းသော ဟေတုဖလကို ပြတော်မူရခြင်းဟူသော ထိုအကြောင်း ကြောင့်။) ဣမ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ [“ဒိပိ- တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ” တို့၌ စပ်။] ဝါ၊ သည်။ [“ဟေတု” ၌စပ်။] အညေသု၊ အဝိဇ္ဇာမှ အခြားကုန်သော။ ဝတ္ထာရမ္မဏ သဟဇာတဓမ္မာဒိသု၊ ဝတ္ထု အာရုံ၊ တကုဖြစ်ဘက်တရား အစရှိကုန်သော။ သင်္ခါရကတရဏေသု၊ စေတနာဟူသော သင်္ခါရ၏ အကြောင်းတို့သည်။ [သဟဇာတဓမ္မ အရ၌ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ စသည်တို့လည်း ပါ၏။] ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှား ရှိပါကုန်သော်လည်း။ အသာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဘွယ် ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝစတိ၊ တိုးပွား၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ- သမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာသဝသမုဒယော၊ အာသဝေါတို့၏

အယောနိ။ပေ။အသာဓာရဏော။ ။“အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် “အယော- နိသော မနသိကရသည် အကုသိုလ်တို့၏ အသာဓာရဏ အကြောင်းတည်း” ဟု သိရ၏။ ထို အယောနိဒ္ဓသာမနသိကရ ဟူသည်လည်း အကုသိုလ်ဇော ဝိတိဘွင် ပါဝင်သော အာ- ဝဇ္ဇန်းပင်တည်း။ ဝတ္ထုအာရုံတို့ကား စက္ခုဝတ္ထုသည် ကုသိုလ်၏အကြောင်းလည်း ဖြစ် နိုင်၏။ အပျာကတ၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ရူပါရုံတခုတည်းသည်ပင် ကုသိုလ်၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ အပျာကတ၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သာဓာရဏ အကြောင်းများတည်း။

အသာဒါနုပဿိနော။ ။ပါဠိတော်၎င်းဖြစ်သော နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ဥပါ- ဒါနုသုတ်၌ “ဥပါဒါနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အသာဒါနုပဿိနော” ဟု ရှိ၏။ (ဋီကာ၌ ကား အခြားလသုတ်ကို ပြတားသည်။) ထို၌ “အသာဒ=သာယာဘွယ် ဟူ၍ + အနုပဿ= အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော တရားဟူသည် (မသးယာထိုက်သည်ကို သာယာဘွယ်ဟု အမှားရှု နေသော မိစ္ဆာညစ်) အဝိဇ္ဇာတည်း။ ထို အဝိဇ္ဇာကြောင့် တဏှာတိုးပွားရကား အဝိဇ္ဇာ သည် တဏှာ၏အကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ [ဋီကာ၌ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို “တဏှာဝါ” စသော နောက်နည်း၌သာ ပြသည်။]

အဝိဇ္ဇာသမုဒယော။ ။ဤ ပါဠိတော်ကား မူလဂဏ္ဍာသ၊ မူလပရိယာယဝဂ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သုတ်တည်း။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ကာမာသဝ(တဏှာ) ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ နောက်နောက် အဝိဇ္ဇာသဝတို့ ဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့အကြောင်းလည်း ဖြစ်၏ဟု သိရ၏။

ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အညေသံပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရပေတုနံ၊ သင်္ခါရ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဟဏှာဒိနံ၊ တဏှာ အစရှိသည်တို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ (တသ္မာ) ပဓာနတ္တာ၊ ဤသို့ ပဓာနအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘိက္ခဝ၊ တို့။ အဝိဒ္ဓါ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ သည်။ (ဟုတ္တာ) ပုညာဘိသင်္ခါရံပိ၊ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ၎င်း။ [ဤပုဒ်များ၏ အနက်ကို ရှေ့၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ (တသ္မာ) ပါကဋတ္တာ၊ ဤသို့ ထင်ရှားသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။ အသာဓာရဏတ္တာစ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။) ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ၊ ဆက်။ ဧတေနေဝ ဧကေက ဟေတုဖလ ဒီပန ပရိဟာရ ဝစနေန၊ ဤ တခုတခုသော အကြောင်းအကျိုးကို ပြခြင်း၌ဖြေရှင်းကြောင်းစကားပြင်ပင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဒေလုံးစုံသော သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဧကေက ဟေတုဖလဒီပနေ၊ တခုတခုသာ အကြောင်းအကျိုးကိုပြခြင်း၌။ ပယေ ဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဧတ္ထ၊ ဤအဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ရာ၌။ (ဋ္ဌတ္တာ၊ ဤ။ စောဒေကာ၊ သည်။) အာဟ၊ (ကို၊ နည်း။) ဝေ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ (အကြောင်းတပါး၊ အကျိုးတပါးကိုပြခြင်း၌ အကျိုးပင်ယာဇဉ်ရှိပါသော်လည်း။) ဧကန္တာနိဋ္ဌဗလာယ၊ ဧကန် အနိဋ္ဌဗလရိသော။ ဘာဝဇ္ဇာယ၊ အပြင်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ ၎င်း။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္တံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (အနဝဇ္ဇာသုခဝိပါကဖြစ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ ဗာဝနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။) ယုဋ္ဌတိ၊ သင့်ပါအံ့နည်း။ ဟိ၊ စောဒနာသင့်၏။ နိဗ္ဗုဗိဇတော၊ ခါးသော တမာစေ့မှ။ ဥစ္ဆ၊ ချိုသောကြံပင်သည်။ န ဥပ္ပဗ္ဗတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ လို။ (အာဟ၊ ပြီ။) ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ယုဋ္ဌိယတိ၊ မသင့်လတ္တံ့နည်း။ (ယုဋ္ဌိယတိဝေ၊ သင့်လတ္တံ့သည်သာ။) ဟိ၊ မှန်။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဝိရုဒ္ဓေါစ၊ ဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်သော။ အင်္ဂုဒ္ဓေါစ၊

အညေသံပိ တဏှာဒိနံ။ ။ တဏှာဒိနံနှင့် သင်္ခါရပေတုနံသည် အရတူ၏။ အညေသံပိ အညစ် အပါဠိန်ကို အဝိဇ္ဇာခံ၍ သင်္ခါရဖြစ်သို့ရန် အကြောင်းတို့တွင် အဝိဇ္ဇာမှတစ်ပါးသော တဏှာဝေသာ အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိသေး၏။ သို့သော် ထိုတဏှာဝေသာ အကြောင်းထိုထက် အဝိဇ္ဇာသည်သာ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ သို့ကြောင့် နည်း-အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရ၏အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာသည်တို့၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်သော။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သဒိသော၊ တူသည်လည်း ဖြစ်သော။ အသဒိသော၊ မတူသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှား၏။ တေစ၊ ထိုအကျိုးတရားတို့သည်လည်း။ ဝိပါကာဝေ၊ ဝိပါကတို့ချည်းသာ။ န၊ မဟုတ်ကုန်။

ဟိ၊ ချဲ့။ လောကော၊ လောက၌။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဌာနသဘာဝ- ကိစ္စာဒိဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဌာန၊ သဘာဝ၊ ကိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်၎င်း။ အဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဌာန၊ သဘာဝ၊ ကိစ္စ အစရှိသော အားဖြင့် မဆန့်ကျင်သော။ (ပစ္စယော) စ၊ ၎င်း။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှား၏။ ဟိ၊ ထပ်၍ ချဲ့ဦးအံ့။ ပုရိမဓိတ္ထံ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သောစိတ်သည်။ အပရစိတ္တဿ၊ နောက်၌ဖြစ်သော စိတ်၏။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ (တနည်း) ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ တည်ရာဌာနအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း တည်း။ [သဒသနာတော်၏အကြောင်းကိုပြုပြီး၍ လောကီအကြောင်းကို ပြလို သောကြောင့် “ပုရိမဓိပ္ပါဒိသိက္ခာ” စသည်မိန့်။ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပုရိမဓိပ္ပါဒိသိက္ခာစ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော အတတ်စသည်ကို သင်ယူခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စယ၊ နောက်၌။ ပဝတ္ထမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သိပ္ပါဒိကိရိယာနံ၊ အတတ်ကို သင်ယူခြင်းအစရှိသော အလုပ်တို့၏။ (ပစ္စယော)။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ရူပဿ၊ ရူပ၏။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဒိရာဒိနိစ၊ နို့၊ ရည် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဒဓိအာဒိနိ၊ နို့၊ ဓမ်း အစရှိသည် တို့၏။ (ပစ္စယော)။ အာလောကော၊ အရောင်အလင်းသည်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏။ ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ၊ ကိစ္စအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ (ပစ္စယော)။ ဣဋ္ဌာ- ဒယောစ၊ တင်လဲ အစရှိသော အဆောက်အဦတို့သည်လည်း။ အာသဝါဒိနိ၊ အရက် အစရှိသည်တို့၏။ (ပစ္စယော)။ ပန၊ ကား။ စက္ခုရူပါဒယော၊ စက္ခု- ပသာဒ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊ တို့အား။ ဌာနာဝိရုဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းအားဖြင့် မဆန့်ကျင်ကုန်သော။ (တနည်း) ဌာနာဝိရုဒ္ဓေါ၊ တည်ရာဌာနအားဖြင့် မဆန့်ကျင်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့တည်း။ ပုရိမဇဝနာ- ဒယော၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော ဇော အစရှိသည်တို့သည်။ ပစ္ဆိမဇဝနာဒိနိ၊ နောက်၌ ဖြစ်သော ဇောအစရှိသည်တို့အား။ သဘာဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် မဆန့် ကျင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကိစ္စာဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဝ၊ ကိစ္စအားဖြင့် မဆန့်ကျင်သည် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့တည်း။)

စ၊ သည်သမကသေး။ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်၊ မဆန့်ကျင်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓါ ယထာ၊ ဇာင်ရှားကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ သဒိသာ- သဒိသာပိ၊ တူကုန်၊ မတူကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (ပစ္စယာ သိဒ္ဓါ။) ဟိ၊ ချဲ့။ သဒိသမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥဗ္ဗုအာဟာရသင်္ခါတံ၊ ဥတု

အာဟာရဟု ဆိုအပ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ဘုရားသည်။ ရူပဿ၊ ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၏။ ပစ္စယော ဟောတိ။ စ၊ ကား။ (ကနည်း) စ၊ ဓမ္မတို့၏တူပုံမှတပါး လောကပစ္စည်းတို့၏ တူပုံကား။ သာလိမိဇာဒိနံ၊ သလေးမျိုးစေ့ အစရှိသောအကြောင်းတို့သည်။ သာလိဖလဒိနံ၊ သလေးသီး အစရှိသော အကျိုးတို့၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ အသဒိသမ္ပိ၊ မတူသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ဘုရားသည်။ အရူပဿ၊ နာမ်တရား၏၎င်း။ အရူပံစ၊ နာမ်တရားသည်လည်း။ ရူပဿ၊ ရုပ်ဘုရား၏၎င်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ငေါလောမာဝိလောမ ဝိသာဏဒဇိတိလပိဋ္ဌာဒိနစ၊ နွားမွေး၊ ဆိတ်မွေး၊ ဦးချို၊ နို့ဓမ်း၊ နှမ်းမုံညက် အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဒဗ္ဗဘူတနကာဒိနံ၊ နေဇာမြက်၊ ရုံးပင် အစရှိသော အကျိုးတို့၏။ (ပစ္စယော၊ မတူသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ)။ [ယောဇနာ၌ အဝိကို “ရတ္ထဇဠက” ဟု ဖွင့်၏။ (သိုး) ဟု အနက်ဆိုကြ၏။ “ဘူတန၊ ရုံးပင်” ဟု ဦးဟုတ်စိန် အစီစာနိဋ္ဌဆို၏။ ယောဇနာ၌ “ဩသဓိဝိသေသ၊ သေးပင်အထူး” ဟု ဖွင့်သည်။]

[“ဝိပါကာ ဝေ တေစန” ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ” စသည်မိန့်။] စ၊ ဆက်။ ယော၊ အကြင် အကြောင်းတရားတို့သည်။ ငယသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြင် အကျိုးတရားတို့၏။ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်၊ မဆန့်ကျင်ကုန်သော။ သဒိသာ သဒိသာ၊ တူကုန်၊ မတူကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို အကျိုးတရားတို့သည်။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို အကြောင်းတရားတို့၏။ ဝိပါကာယေဝ၊ ဝိပါကံတို့ချည်းသာ။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိပါကဝသေန၊ ဝိပါကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဝိပါကံနှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း။ ဧကန္တာနိဋ္ဌဗလသဘာဝဝသေန စ၊ ဧကန် အနိဋ္ဌဗလသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ သာဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ ပုညာဘိ- သင်္ခါရာဒိနံ၊ ဤ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏။ (“ပစ္စယော” ၌စပ်။) ယထာနုရူပံ၊ အကြင်အကြင် အလျော်အတိုင်း။ ဝါ၊ အလျော်အားလျော်စွာ။ ဌာနကိစ္စ သဘာဝ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓ ပစ္စယဝသေန၊ ဌာန၊ ကိစ္စ သဘာဝအားဖြင့် ဆန့်ကျင် မဆန့်ကျင်သောအကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဒိသာသဒိသပစ္စယ- ဝသေနစ၊ တူ မတူသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ အဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သော ပစ္စယဘာဝေါ၊ ထိုအကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ [ဗုတ္တော ဝေ ၌စပ်။] ယဿ ဟိ။ ပေ။ သင်္ခါရေ အာရုဘာတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တောံဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ [“ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ” စသော ပုစ္ဆာ၏ အဖြေ၌ ဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို။] အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အညောပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းမှ အခြား

လည်းဖြစ်သော။ ပရိယာယော၊ အကြောင်းတည်း။ [ပရိယာယောတိ ကာရဏံ။ ယောဇနာ။] ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စုတူပပါတေ၊ စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း၌၎င်း။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏေ၊ လက္ခဏာ၌၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နမေဓု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန်တရားတို့၌၎င်း။ ဝိမုယုတိ၊ တွေဝေ၏။ သော၊ ထိုစုတူပပါတ စသည်၌ တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယတော၊ အကြံ့ကြောင့်။ တိပိဓေ၊ ၃ ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ဧတေ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ စိမ့်ပြုလုပ်အားထုတ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ သည်။ တိဝိဓာနံပိ၊ ၃-ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို သင်္ခါရတို့၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ [“တတော ပစ္စယော” သည် ဉာပကဟိတံဖြစ်သေးကြောင့် “ဣတိ ဝိညာယတိ” ဟု ထည့်၍စပ်သည်။ တိဝိဓာနမ္ပိယံ ကို “တိဝိဓာနမ္ပိ အယံ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်။]

ပန၊ ပရိယာရ။ ပေ။ အံ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧတေသု၊ ဤစုတူပပါတ စသည်တို့၌။ ဝိမုယုတိ၊ တွေဝေ၏။ သော၊ ထိုတွေဝေ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိပိဓေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ကရေတိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိဓေ၊ ဤသို့မေးအံ့။ တာဝ၊ ပဋိသန္ဓေ စသည်ကိုမှ ရှေးဦးစွာ။ စုတိယာ၊ စုတေခြင်း၌။ ဝိမုဇ္ဇော၊ တွေဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး စုံသော ဘဝတို့၌။ [“စုတူပပါတာဒိသု” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်လေ၏။] ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မရဏတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စုတိံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသော စုတိကို။ အဂ္ဂဏန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့်မယူနိုင် သည်။ (မသိသည်။) (ဟုတွာ)။ သတ္တော၊ သည်။ မရတိ၊ သေ၏။ သတ္တဏ၊ ၏။ ဒေသန္တရသကံမနံ၊ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော အကြံတို့ကို။ ဝိကဗ္ဗတိ၊ အထူးထူးကြံစည်၏။ ဥပ- ပပါတေ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၌။ ဝိမုဇ္ဇော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပပါတံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို။ အဂ္ဂဏန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့် မယူနိုင် သည်။ (မသိသည်။) (ဟုတွာ)။ သတ္တော၊ သည်။ ဥပပဗ္ဗတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေ၏။ သတ္တဏ၊ ၏။ နဝသရီရပါတုဘာဝေါ၊ အသစ်ဖြစ်သောကိုယ်၏ ထင်ရှားဖြစ် ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော အကြံတို့ကို။ ဝိကဗ္ဗ- တိ၊ ၏။

[“စုတူပပါတေ”ကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “သံသာရေ”ကို အကျယ်ပြုလိုသော ကြောင့် “သံသာရေ ဝိမုဇ္ဇော”စသည်ကို မိန့်။] သံသာရေ၊ ၌။ ဝိမုဇ္ဇော၊ သည်။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပဋိ။ ပေ။ သံသာရေတံ ပဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ ယော သေ သံသာရေ၊ အကြင်သံသရာသည်။ (အတ္ထိ)။ [ဤ

ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပိဋိ စသော ဂါထာဇာနက်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဂ္ဂိကာ နိဒါနကထာ၊ သံသာရစိန္တာဗ-ဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တံ၊ ထိုသံသရာကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ (ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အစဉ်ဟူ၍။) အဂ္ဂဏှန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့် မယူနိုင်သည်။ (မသိသည်။) (ဟုတော့)။ အယံသတ္တော၊ သည်။ အသ္မာလောကော၊ ဤလောကမှ။ ပရိလောကံ၊ နောက်လောကသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပရတ္ထာ လောကော၊ တပါးသော ရွှေလောကမှ။ ဣမံ လောကံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာခဲ့၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော အကြံတို့ကို။ ဝိကပေတိ၊ [သံသာရေကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “သင်္ခါရနဉ္စ လက္ခဏေ”ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် “သင်္ခါရနဉ္စ လက္ခဏေ” စသည်မိန့်။] သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိမူဠော၊ သည်။ သင်္ခါရနံ၊ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့၏။ သဘာဝလက္ခဏံ၊ သဘောလက္ခဏာကို၎င်း။ [သ၊ မိမိ၏။ ဘာဝ၊ အမှတ်အသား။ ပထဝီဓာတ်၏ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ဖဿ၏ ဖုသနလက္ခဏာ စသည်ကို ဆိုသည်။] သာမညလက္ခဏဉ္စ၊ သာမညလက္ခဏာကို၎င်း။ ဝါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာကို၎င်း။ [ရုပ်အားလုံး၏ ရူပနလက္ခဏာ၊ နာမ်အားလုံး၏ နမနလက္ခဏာကို ဆိုသည်။] အဂ္ဂဏှန္တော၊ သည်။ (ဟုတော့)။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍၎င်း။ အတ္တနိယဒဘော၊ အတ္တ၏ဥစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုဝတော၊ ခိုင်မြဲသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ခိုင်မြဲ၏ဟူ၍၎င်း။ သုဘတော၊ တင့်တယ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ၏ဟူ၍၎င်း။ သုခတော၊ သုခအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိကပေတိ၊ ၏။

• [“သင်္ခါရနဉ္စ လက္ခဏေ”ကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု”ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် “ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု ဝိမူဠော” စသည်မိန့်။] ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၌။ ဝိမူဠော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ သင်္ခါရဒိနိ၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ပုံကို။ အဂ္ဂဏှန္တော၊ သည်။ (ဟုတော့)။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဇာနာတံဝါ၊ သိလည်း စိ၏။ န ဇာနာတံဝါ၊ မသိလည်း မသိ။ သော ဝေ၊ ထိုအတ္တသည်သာ။ ကဇေတိ စ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပြု၏။ ကာရေတိ စ၊ သူတပါးကိုလည်း ပြုစေ၏။ သော၊ ထို အတ္တသည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုအတ္တ၏။ အဏုဏုဿရာဒယော၊ အဏုဏု အစိုးရသူ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကံလလာဒိဘာဝေန၊ ကလလရေကြည် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သရိရံ၊ ကိုယ်ကို။ သဏ္ဌာပေတ္တာ၊ ကောင်းစွာတည်စေ၍။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သမ္ပာဒေန္တိ၊ ပြီးစီးစေကုန်၏။ သော၊ ထိုအတ္တသည်။ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတော့)။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိ၏။

ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ တဏှိယတိ၊ မှတ်သိပ်ဆာလောင်မှု တဏှာကို ပြု၏။
 [“ဟဏှာ” နှာမ်ပုဒ်နောင် ကရ-ဓာတ်အနက်၌ ဣယ-ပစ္စည်းသက်။] ဥပါဒိယတိ၊
 စွဲလမ်း၏။ ဆုဋ္ဌိယတိ၊ ရှေးဘဝနှင့် နောက်ဘဝ၏ ဆက်စပ်မှုကိုပြု၏။ [ဤ၌လည်း
 ကရ-ဓာတ်၏အနက်၌ ဣယ-ပစ္စည်း၊ စုရာဒိဖြစ်၍ ဆုဋ္ဌယတိ ရှိလျှင် ကောင်း၏။
 “ရှေးဘဝနှင့် နောက်ဘဝကို ဆက်စပ်၏” ဟု ပေးပါ။]

သော၊ ထို အတ္တသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ ဘဝတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နိယတိ
 သင်္ကတိ ဘာဝပရိဏတော၊ မြဲသောအားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဒေဝ မနုဿ
 စသော ထိုထို အဖြစ်တို့၌ ကိုင်းညွတ်ကြကုန်၏။ ဝါ၊ မြဲသော ပေါင်းဆုံခြင်း
 ကြောင့် ဒေဝ မနုဿ စသော ထိုထိုအဖြစ်တို့၌ ကိုင်းညွတ်ကြကုန်၏။ ဣတိဝါ၊
 သော်၎င်း။ ဝိကပေတိ၊ ၏။

သော၊ ထို သတ္တဝါသည်။ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊
 သည်။ အန္တိကတော၊ မကာဏ်းသော်လည်း ကာဏ်းသကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်။
 (ဟုတ္တာ)။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိကပေန္တော၊ ကြံစည်
 လျက်။ [အဘိသင်္ခရေတိ ၌စပ်။] ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ အန္တော၊
 မျက်စိ ၂-ဖက်လုံး ပျက်သူသည်။ ပထဝိယံ၊ မြေပေါ်၌။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်
 လသော်။ မဂ္ဂမ္ပိ၊ လမ်းမှန်ကိုလည်း။ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ၊ သွားမိသကဲ့သို့။)
 အမဂ္ဂမ္ပိ၊ လမ်းမှားကိုလည်း။ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ။) ထလမ္ပိ၊ ကြည်းကုန်းအရပ်
 ကိုလည်း။ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ။) နိန္ဒမ္ပိ၊ ချိုင့်ဝှမ်းအရပ်ကိုလည်း။ (ပဋိပဇ္ဇတိ
 ယထာ။) ဝိသမ္ပိ၊ မညီညွတ်သော အရပ်ကိုလည်း။ ပဋိပဇ္ဇတိယထာ၊ သွားမိ
 သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ပုညံ၊ ပုညဖြစ်သော။ (သင်္ခါရံပိ၊ သင်္ခါရကိုလည်း။
 အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပြုမိ၏။) အပုညံ၊ အပုညဖြစ်သော။ (သင်္ခါရံပိ၊ အဘိသင်္ခရေ-
 တိ။) အာနေဉ္စံ၊ အာနေဉ္စဖြစ်သော။ သင်္ခါရံပိ၊ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊
 ပြုမိ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။

သော ဝေ။ပေ။အဘိသင်္ခရေတိ။ ။“ဝေ အဝိဇ္ဇာယ အန္တိကတော”ဖြင့် စတုပပါထ
 စသည်၌ ဝိမုဋ္ဌဖြစ်ခဲ့ပုံကို ညွှန်ပြသည်။ “ဝေ ဝိကပေန္တော”ဖြင့် “သတ္တာ မရတိ။ပေ။
 ဝိကပေတိ” စသည်ဖြင့် ဝိကပေတိ ကြိယာပါသော ဝါကျများကို ညွှန်ပြသည်။ “ဤ ဆိုအပ်
 ပြီးသောနည်းဖြင့် အဝိဇ္ဇာက ကာဏ်းသကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍ ဤ ဆိုအပ်ပြီး
 သောနည်းဖြင့် အမျိုးမျိုးကြံသည်” ဟုလို့ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာက ကာဏ်းအောင် ပြုအပ်သည်
 ကိုပင် ဋီကာ၌ “အဝိဇ္ဇာ အကုသလံ စိတ္တံ ကတွာ” ဟု ဆိုသည်။ အဝိဇ္ဇာက စိတ်ကို
 အကုသလဖြစ်အောင် (အပြစ်မကင်းအောင်) ပြုအပ်သည်ကို “အကုသလံ စိတ္တံ ကတွာ” ဟု
 ဆိုသည်။ ထို အကုသလသဒ္ဓါသည် သာဝဇ္ဇ အနက်ဟောတည်း။

• တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော။ပေ။ဥပသန္တော စရိယတီတိ၊ ဟူသော၊ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)၊ ဤ ဂါထာစကားကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [ယထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဇစ္စန္ဓော၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသော။ နရော၊ သတ္တဝါသည်။ အပရိဏာယကော၊ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ မရှိသည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်လသော်။)ကေဒါ၊ တရံတခါ၌။ မဂ္ဂေန၊ မှန်သောလမ်းဖြင့်။ ယာတိ၊ သွားမိ၏။ ကေဒါ၊ ၌။ ဥမ္မဂ္ဂေနာပိ၊ မှားသောလမ်းဖြင့်လည်း။ ယာတိ၊ သွားမိ၏။ တထာ၊ တူ။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ သံသရံ (သံသရန္တော)၊ ကျင်လည်ရသော။ ဗာလော၊ အဝိဇ္ဇာဖုံးလွှမ်းသဖြင့် မိုက်ကာဏ်းနေသော သတ္တဝါသည်။ အပရိဏာယကော၊ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ကလျာဏမိတ္တ မရှိသည်။ (သမာနော၊ သော်။) ကေဒါ၊ ၌။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြုမိ၏။ ကေဒါ၊ ၌။ အပုညံ အပီ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ပြုမိ၏။

• ယဒါစ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဟောညွှန်းထားသည့် တရားတော်မြတ်ကို။ ဥ တ္တာ၊ သိရ၍။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဘိသမေသတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိလတ္တံ့။ တဒါ၊ သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိရာ ထိုအခါ၌။ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ငြိမ်အေးခြင်းကြောင့်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်းအေးလျက်။ စရိယတိ၊ လှည့်လည်ရလတ္တံ့။]....အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ပဒသ္မိံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်ဖြစ်သော စကားတည်း။

• အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

• သင်္ခါရပဒ နိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။

အပရိဏာယကော။ ။ပရိ+နိ-ဓာတ်၊ဏှ-ပစ္စည်း၊ ရ-ကြောင့် န-ကို ဣ-ပြန်၊ ပရိဏေ-တီတိ ပရိဏာယကော=ထက်ဝန်းကျင်ပို့ဆောင်တတ်သော ကလျာဏမိတ္တ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တ မရှိသူသည် “နတ္ထိ ပရိဏာယကော ယထာတိ”ဟူသော ဝစနတ္ထအရ အပရိဏာယကမည်၏။ “ပရိဏာယက” အရ အရဟတ္တမဂ်ကို ပြီးစေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တကို၎င်း၊ အရဟတ္တမဂ် အဆုံးရှိသော ဉာဏ်ကို၎င်း၊ ဋီကာ၌ ၂-နည်းပြု၏။ ထိုတွင် ပဌမနည်းအလို “ရှေ့ဆောင်လမ်းပြအရဟတ္တမဂ်ကို ပြီးစေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တ မရှိသော”ဟု ပေး၊ ဒုတိယနည်းအလို “နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်မရှိသော”ဟု ပေးပါ။

• ဋီကာ။ ။အပရိဏာယကော ဗာလောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပုဋိပါဒကကလျာဏမိတ္တ-ရဟိတောတိ အဇ္ဈော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါဝသာနံ ဝါ ဉာဏံ။ပေ။ပရိဏာယကန္တိ ဝုတ္တံ။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသ အပွင့်

၂၂၇။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသေ ဌံ။ စက္ခုဝိညာဏံတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ကုသလဝိပါကံ၊ ကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဉ်၎င်း။ အကုသလဝိပါကံ၊ အကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဉ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၂-ပါးအပြား ရှိသည်။ ဟောတိ။ သောတ ဘာန ဇိဝါ ကာယဝိညာဏာနိ၊ သောတဝိညာဉ်၊ ဘာနဝိညာဉ်၊ ဇိဝါဝိညာဉ်၊ ကာယဝိညာဉ်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ ၂-ပါးစီတို့ တည်း။ ပန၊ ကား။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ [“ဗာဝိသတိဝိဓံ ဟောတိ” ၌စပ်။] ကုသလာ ကုသလဝိပါကံ၊ ကုသလဝိပါကံ၊ အကုသလဝိပါကံ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊ မနောဓာတ်တို့၎င်း။ တိဿော၊ ၃-ပါး ကုန်သော။ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယော၊ အဟိတ်မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သဟေတုကာနိ၊ သဟိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရ ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ ကာမာဝစရဝိပါကံစိတ်တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာနိ၊ ရူပါဝစရာဝိပါကံစိတ်တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရာနိ၊ အရူပါဝစရာဝိပါကံစိတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗာဝိသတိဝိဓံ၊ ၂၂-ပါး အပြား ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဝိညာဏေဟိ၊ ဤ ဝိညာဉ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာတ္ထိံ သ၊ ၃၂-ပါး သော။ လောကီယဝိပါက ဝိညာဏာနိ၊ လောကီဝိပါကံ ဝိညာဉ်တို့သည်။ ဝါ၊ ထို့ကို။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ သိမ်းယူအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ [ဤစကားဖြင့် ဝိညာဏံအရ လောကီဝိပါကံဝိညာဉ်ကိုရယူပုံကို သိပါ။] လောကုတ္တရာနိ ပန၊ လောကုတ္တရာဝိပါကံတို့ကိုကား။ ဝဇ္ဇကထာယံ၊ ဝဋ်ကို ဆိုရာဆိုကြောင်း စကား “ရပ်၌။ န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မယှဉ်စပ်အပ်ကုန်။ ဝါ၊ မသုံးစွဲအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။

တထာ၊ ထို ဝိပါကံဝိညာဉ်ကိုသာ ယူရာ၌။ [ယောဇနာ၌ “တသ္မိံ သင်္ခါရ-ပစ္စယာ ဝိညာဏံတိဝစနေ” ဟု ဖွင့်လေ၏။] (စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိဒိသိ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။ ပန၊ စောဒနာပါဦးအံ့။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ဣဒိ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိပါကံဝိညာဉ် သည်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တေ (အတ္တဇာတံ)၊ ဤအနက်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်ပါသနည်း။ ဝါ၊ သိနိုင်ပါသနည်း။ (ဣတိ ဤဒိသိ၊ ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ စောဒနာ၊ စောဒနာသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ၊

ဆည်းပူးအပ်သောကံ၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ ဖြစ်လသော်။) ဝိပါကာဘာဝ-
 တော၊ အကျိုး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ သည်။
 သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ အတ္တဇာတံ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။)
 ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်
 တည်း။ ဝိပါကဉ္စ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ၊ ဆည်းပူး
 အပ်ပြီးသောကံ၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ)။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ (ဝိပါကဉ္စ၊
 သည်လည်း။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။) ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏
 သန္တာန်၌။ သဗ္ဗဝိပါကာနိ အလုံးစုံသော ဝိပါကံတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်
 ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်ကား။ (သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗဝိပါကာနိ) န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊
 ထို့ကြောင့်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤ ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်။
 ဟောတိ။ ဣတိ ဧတံ (အတ္တဇာတံ)၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်၏။

ကတရသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အဘယ်သင်္ခါရဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကတရ-
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးအံ့။ တာဝ၊ ရူပါဝစရ-
 ပုညာတိသင်္ခါရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) ကာမာဝစရပုညာတိ-
 သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စက္ခု-
 ဝိညာဏာဒိနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသောစိတ်တို့၎င်း။ မနောဝိညာဏေ၊ မနော
 ဝိညာဉ်၌။ (မနောဝိညာဉ်ထဲက)။ ဧကော၊ တပါးသော။ မနောဓာတု၊ မနော
 ဓာတ်၎င်း။ [ပါဠိတော်၌ ဝိညာဉ် ၆-ပါးသာပြသောကြောင့် မနောဝိညာဉ်ထဲက
 ကုသလဝိပါကံ သမ္ပုဋိ၌ နန်းတည်းဟူသော မနောဓာတ်ကို “မနောဝိညာဏေ
 ဧကော မနောဓာတု” ဟု ဆိုသည်။] ဒွေ၊ ကုန်သော။ မနောဝိညာဏဓာတုယော၊
 တို့၎င်း။ [ကုသလဝိပါကံ သန္တိရဏ ၂-ပါးကို ဆိုသည်။] ဇာဠ၊ ကုန်သော။
 ကာမာဝစရမဟာဝိပါကာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောဠာ၊ ၁၆-ပါးသော
 ဝိပါကံဝိညာဉ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ဟော
 တော်မူသနည်း။ ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ။ ပေ။ သသင်္ခါရေနာတိ၊
 ဟူ၍။ (အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။) [ဤပါဠိများ၏အနက်ကိုမေ့သင်္ကေတပါဠိတော်
 နိဿယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာ၏ ပဒဘာဇနီ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ကား။ ရူပါဝစရပုညာတိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါ-
 ဝစရ ဝိပါကာနိ ရူပါဝစရ ဝိပါကံစိတ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ယထာဟ၊ နည်း။
 တံဒဿဝ ရူပါဝစရဿ။ ပေ။ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။)
 [ဤပါဠိတို့၏ အနက်ကိုလည်း ထိုနေ့ဆု၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ။] ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပုညာတိ-
 သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ပုညာတိသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧကဝိသတိဝိစီ၊
 ၂-ပါး အပြားရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပန၊

ကား။ “အပညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ ဧကော မနောဓာတု၊ ဧကော မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၎င်း။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ သတ္တဝိဓံ၊ ၇-ပါး အပြားရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ။ ယထာဟ၊ နည်း။ အကုသလဿ ကမ္မဿ။ ပေ။ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဤပါဠိတို့၏ အနက်များကိုလည်း ထိဉ်ပင် ရေးခဲ့ပြီ။] ပန၊ ကား။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပဝိပါကာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိဝေံ၊ သို့။ စတု-ဗ္ဗိဓံ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ယထာဟ၊ နည်း။ တဿေဝ အရူပါဝစရဿ။ ပေ။ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဤပါဠိတို့၏ အနက်များကို ထိုနေရာ၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ။]

[ထိုဝိညာဉ်တို့၏ဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “ဝေံ” စသည်မိန့်။] ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တံ (ဝိညာဏံ)၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ အဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ ဟံ၊ ချဲ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေတို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဒိဓော၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေတို့တွင်။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ (ဒေ ပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-တို့၎င်း။) ဒေ မနောဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ [သမ္မုဒ္ဓိစ္စိုရ်ဒေကိုဆိုသည်။] သောမနဿသဟဂတာယေတုက မနောဝိညာဏဓာတု၊ ၎င်း။ [သောမနဿသန္တိရဏကိုဆိုသည်။] ဣတိ၊ သို့။ ဧဝေသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤဝိညာဉ်တို့သည်။ ပဉ္စပေါကာရဘဝေ၊ ပဉ္စပေါကာရံဘဝံ။ ပဝတ္တိယုဂ္ဂယဝ၊ ပဝတ္တိအခါ၌သာ။ ပဝတ္တန္တိ။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဧကေနဝိသတိ၊ သော။ (ဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။) [ပဋိသန္ဓေစိတ်တခုယုတ် ၂၀-ကိုဆိုသည်။] တိသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ယထာနုရူပံ၊ အကြင်အကြင်လျော်သည့်အတိုင်း။ ပဝတ္တိယံပိ၊ ပဝတ္တိအခါ၌၎င်း။ ပဋိသန္ဓိယံပိ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၎င်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) တာဝ၊ မနောဓာတ်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ)။ ကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသောဝိညာဉ်တို့သည်။ ကုသလဝိပါကေနဝါ၊ ကုသလဝိပါကံ အားဖြင့်သော်၎င်း။ အကုသလဝိပါကေနဝါ၊ အကုသလဝိပါကံအားဖြင့်သော်၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ဖြစ်ရသော။ ယထာက္ကမံ၊ အကြင်အကြင်အစဉ်အတိုင်း။ ဝါ၊ အစဉ်အားလျော်စွာ။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ ဥပဂတိန္တိယဿ၊ ကပ်ရောက်သော ဣန္ဒြေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်

တို့၏။ အာပါတဂတံ၊ ရှေးရှုကျရောက်သော။ ဣဋ္ဌံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌမူလည်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တမူလည်း ဖြစ်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ စက္ခာဒိပဿာဒိ၊ စက္ခု အစရှိသော ပဿာဒကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဒဿန၊ ပေ။ ကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စ၊ ကြားခြင်းကိစ္စ၊ နံခြင်းကိစ္စ၊ သာယာခြင်းကိစ္စ၊ တွေ့ထိခြင်းကိစ္စတို့ကို။ သာဓေယမာနာနံ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ။ အကုသလဝိပါကာနံ၊ ကုန်သော။ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ ကုန်သော။) ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသော ဝိပါကံတို့သည်။ တထာ၊ တူ။ (ပဝတ္တန္တိ)။ [အလုံးစုံတူသည်ဟု ထင်မည်စိုး၍ “ကေဝလံ ဟိ” စသည်မိန့်။] ဟိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူးကား။ ကေဝလံ၊ ဣဋ္ဌ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဖေက် သက်သက်။ တေသံ၊ ထိုအကုသလဝိပါကံဝိညာဉ်တို့၏။ အနိဋ္ဌံ၊ အနိဋ္ဌမူလည်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ အယမေဝ၊ ဤ အနိဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်သာ။ ဝိသေသော၊ ကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့မှ ထူး၏။ စ၊ ဆက်။ ဒသာပိ၊ ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တို့သည်။ နိယတဒွါရာရမ္မဏဝတ္ထုဋ္ဌာနာနံ၊ မြသောဒွါရ၊ မြသောအာရုံ၊ မြသောဝတ္ထု၊ မြသောဌာန ရှိကုန်သည်၎င်း။ နိယတကိစ္စာနေဝ စ၊ မြသောကိစ္စ ရှိကုန်သည် သာလျှင်၎င်း။ ဘဝန္တိ။ [စက္ခုဝိညာဉ်တို့သည် စက္ခုဒွါရ၌သာ ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍သာ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီ၍သာ ပဉ္စဝိညာဉ်ဌာန၌သာ ဒဿနကိစ္စ ရှိသည်ဖြစ်၍ အမြဲဖြစ်ကြ၏။ သောတဝိညာဉ် စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ပကိဏ်းပိုင်းက ဒွါရသင်္ဂဟ စသည်ကို သတိပြုပါ။]

တတော၊ ထို ၁၀-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့တွင်။ [ယောဇနာ၌ “ဒေသသု ဝိညာဏေသု”ဟု ရှိ၏။ အနန္တရံဟု လာလတ္တံ ဖြစ်သောကြောင့် “တတော၊ ထိုမှ နောက်၌”ဟု မဒပးထိုက်။] ကုသလဝိပါကာနံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ကုသလဝိပါကမနောဓာတု၊ သည်။ တေသညေဝ၊ ထို စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏ပင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ သမ္ပုဋ္ဌိစွနကိစ္စံ၊ အာရုံကို ခံယူခြင်းကိစ္စကို။ သာဓေယမာနာ၊ လျက်။ ပဝတ္တတိ။ တထာ၊ တူ။ အကုသလဝိပါကာနံ၊ ကုန်သော။ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။) အနန္တရာ၊ ၌။ အကုသလဝိပါကာ၊ သော။ (မနောဓာတု တေသညေဝ အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဗ ဟဒယဝတ္ထု၊ နိဿာယ သမ္ပုဋ္ဌိစွနကိစ္စံ သာဓေယမာနာ ပဝတ္တတိ။) စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤ သမ္ပုဋ္ဌိစွနိနံ ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ အနိယတဒွါရာရမ္မဏံ၊ မမြသောဒွါရ၊ မမြသောအာရုံ ရှိသည်၎င်း။ နိယတဝတ္ထုဋ္ဌာနံ၊ မြသောဝတ္ထု၊ မြသောဌာန ရှိသည်၎င်း။ နိယတကိစ္စု၊ မြသောကိစ္စရှိသည်၎င်း။ ဖဟာတိ။ [အနိယတဒွါရာရမ္မဏ စသည်ဖြစ်ပုံကို ဝိထိဆိုရိုး နားလည်မှ သိနိုင်မည်။]

ပန၊ ကား။ သောမနဿသဟဂတာ၊ သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏ-
 ဓာတု၊ အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည်။ [သောမနဿ သန္တိရဏကို ဆို
 သည်။] ကုသလဝိပါကမနောဓာတုယာ၊ ဧ။ အနန္တရံ၊ ဌ။ တဿာ ဝေ၊ ထို
 ကုသလဝိပါက မနောဓာတ်၏ပင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရှိ။ ဟဒယဝတ္ထု။
 နိဿယ၊ ရှိ၎င်း။ သန္တိရဏကိစ္စံ သာယေမာနာ၊ သည်။ (ဟုတွာ)စ၊ ၎င်း။
 ဆယု၊ ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ ထို့၌။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ အားရှိသော အာရုံ၌။
 [တဒါရုံ ကျမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ဗလဝါရမ္မဏေ”ဟု ဆိုသည်။] ကာမာဝစရ-
 သတ္တာနံ၊ ထို၏ သန္တာန်၌။ [ရူပါရူပသတ္တဝါတို့မှာ တဒါရုံ မကျသောကြောင့်
 “ကာမာဝစရသတ္တာနံ”ဟုဆိုသည်။] ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ လောဘသမ္ပယုတ္တ-
 ဇဝနာဝသာနေ၊ လောဘသမ္ပယုတ်ဇော၏အဆုံး၌။ ဘဝင်္ဂဝိထိံ၊ ဘဝင်အစဉ်
 ကို။ ပစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ (ဘဝင် မကျစေသေးဘဲ ဖြတ်၍။) ဇဝနေန၊ ဇောသည်။
 ဂဟိတာရမ္မဏေ၊ ယူအပ်ပြီးသော အာရုံ၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန စ၊ တဒါရုံ၏
 အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ သကိံ ဝါ၊ တကြိမ်သော်၎င်း။ ဒွိက္ခတ္တု ဝါ၊ သော်၎င်း။
 ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ၁-ကြိမ်၊ သို့မဟုတ် ၂-ကြိမ် ဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း။
 စိတ္တပွဝတ္တိဂဏနာယံ၊ စိတ်ဖြစ်ပုံကို ရေတွက်ရာအခင်း၌။ သဗ္ဗဒွါရေသု၊ ထို့၌။
 တဒါရမ္မဏေ၊ တဒါရုံဖြစ်ရာအခါ၌။ ဒေ၊ ဝေ၊ ၂-ကြိမ်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
 စိတ္တဝါရာ၊ စိတ်အကြိမ်တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊
 ဤ တဒါရုံကိစ္စတပ်သော စိတ်သည်။ တဒါရမ္မဏံတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပိဋ္ဌဘဝင်္ဂံ တိ
 စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ။ [ပိဋ္ဌဘဝင်
 အမည်ရပုံကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ အဗျာကတဝိပါကုဒ္ဓါရကထာ အဖွင့်၌
 ပြခဲ့ပြီ။]

အနိယတ ဒွါရာရမ္မဏံ၊ မမြဲသော ဒွါရ၊ မမြဲသော အာရုံရှိသည်၎င်း။
 နိယတဝတ္ထုကံ၊ မြဲသော ဟဒယဝတ္ထုရှိသည်၎င်း။ အနိယတဋ္ဌာနကိစ္စဉ္စ၊ မမြဲ
 သောဋ္ဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဣတိဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ ပဋိသန္ဓေ
 စိတ် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ။) တေရသ၊ ၁၃-ပါးသော စိတ်တို့သည်။
 ပဉ္စဂေါကာရဘဝေ ပဝတ္တိယံယေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗျာနိ။ သေသေသု၊
 ကုန်သော။ ကျေနဝိသတိယာ၊ သော။ စိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော
 စိတ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ အနုရူပါယ၊ လျော်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ အား
 ဖြင့်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဝတ္တတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်အား။)

ပန၊ ကား။ ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ တာဝ၊ သဟိတ် ကာမာဝစရစိတ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။
 (နိဒ္ဓိဋ္ဌာ)။ ကုသလာကုသလဝိပါကာ၊ ကုသလဝိပါကံ၊ အကုသလဝိပါကံ ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဒေ၊ ကုန်သော။ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယော၊ အဟိတ်
 မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည်။ [အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ၂-ခုကိုဆိုသည်။] ပဉ္စဒွါရေ၌။

ကုသလာကုသလဝိပါက မနောဓာတုနံ၊ ကုသလဝိပါက်၊ အကုသလဝိပါက် ဖြစ်သော မနောဓာတ်တို့၏။ [သမ္ပုဒ္ဓိစွဲနှိုးစိတ်ကို ဆိုသည်။] အနန္တရံ၊ အခြား မှဲ့၌။ သန္တိရဏကိစ္စံ၊ သန္တိရဏကိစ္စ၎င်း။ [ဣတိ ခွဲစပ်။] ဆသု၊ ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ (“ဗလဝါရမ္မဏေ ကာမာဝစရသတ္တာနံ ယေဘုယျေန” ဟု ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။) တဒါရမ္မဏကိစ္စံ၊ ၎င်း။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဒိန္နု- ပဋိသန္နိတော၊ ပေးအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက် ကာလ၌။ ဘဝဂံပစ္စေဒကေ၊ ဘဝင်ကိုဖြတ်တတ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ် သည်။ အသတိ၊ မရှိလသော်။ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ ၎င်း။ အန္တေ၊ ဘဝ၏အဆုံး၌။ စုတိ- ကိစ္စဉှ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ သာဓေယမာနာ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ နိယတဝတ္ထုကာ၊ မြဲသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်၎င်း။ (ဟဒယ ဝတ္ထုကြိသာ မှီကုန်သည်၎င်း။) အနိယတဒွါရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ၊ မမြဲသော ဒွါရ၊ မမြဲသော အာရုံ၊ မမြဲသော ဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟုတွာ၊ ပဝတ္တန္တိ။

အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရသဟေတုကစိတ္တာနိ၊ သဟိတ် ကာမာဝစရ ဝိပါက်စိတ်တို့သည်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ (ဗလဝါရမ္မဏေ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်။) ဆသု ဒွါရေသု၊ တို့၌။ တဒါရမ္မဏကိစ္စံ၊ ၎င်း။ အတ္တနာ ဒိန္နုပဋိသန္နိတော ဥဒ္ဓံ ဘဝဂံပစ္စေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ အသတိ။ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စံ စ ဣတိ ဝီဏိ ကိစ္စာနိ။ သာဓေယမာနာနိ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ နိယတဝတ္ထုကာနိ၊ မြဲသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်၎င်း။ အနိယတဒွါရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာနိ၊ မမြဲသော ဒွါရ၊ မမြဲသောအာရုံ၊ မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရာနိ၊ အရူပါဝစရဝိပါက်တို့သည်၎င်း။ အတ္တနာ ဒိန္နုပဋိ- သန္နိတော• ဥဒ္ဓံ ဘဝဂံပစ္စေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ အသတိ။ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စံ စ။ ဣတိ၊ သို့။ ကိစ္စဒယံ၊ ကိစ္စ ၂-ပါး အပေါင်းကို။ သာဓေယမာနာနိ၊ ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ။ တေသု၊ ထို ရူပါဝစရဝိပါက်၊ အရူပါဝစရဝိပါက်တို့တွင်။ ရူပါဝစရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်တို့သည်။ နိယတဝတ္ထုရမ္မဏာနိ၊ မြဲသော ဝတ္ထု၊ မြဲသောအာရုံ ရှိကုန်သည်၎င်း။ အနိယတဋ္ဌာနကိစ္စာနိ၊ မမြဲသောဌာန၊ မမြဲ သောကိစ္စ ရှိကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ)။ ဣတရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်မှ အခြား သော အရူပါဝစရဝိပါက်တို့သည်။ အဝတ္ထုကာနိ၊ မှီရာဝတ္ထု မရှိကုန်သည်၎င်း။ နိယတာရမ္မဏာနိ၊ မြဲသောအာရုံ ရှိကုန်သည်၎င်း။ အနိယတဋ္ဌာနကိစ္စာနိ၊ မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။ ဣတိ ဝေံ၊

သို့။ တာဝ၊ ကောဒသ တဒါရမ္မဏစိတ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ)။ ဗာတ္တိ*သ-
 ဝိခိပိ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ပဝတ္တိ-
 ယံ၊ ဌံ။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝက သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပဝတ္တိအခါ၌။ အဿ၊ ထိုဗာတ္တိ*သဝိခိညာဉ်အား။
 တေ တေ သင်္ခါရာ၊ ထိုထို သင်္ခါရတို့သည်။ ကမ္မပစ္စယေန စ၊ ကမ္မပစ္စယသတ္တိ
 ဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယာ၊
 ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ။

တတ္ထ၊ ထို၃၂-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌။ [အပေါင်းအာဓာရ အစိတ်အာဓေယံ
 စပ်။] ဝါ၊ တို့တွင်။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ ယာနိ တောနိ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ၊
 အကြင် တဒါရမ္မဏစိတ်ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထို တဒါရမ္မဏစိတ်တို့
 တွင်။ ကေပိ၊ တခုသောစိတ်သည်လည်း။ ရူပါရူပဘဝေ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၌။
 တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ (တနည်း) တဒါရမ္မဏံ ဟုတွာ၊
 တဒါရုံအဖြစ်ဖြင့်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (တေသု၊ ထို
 စိတ်တို့တွင်။ ကေပိ၊ ရူပါရူပဘဝေ တဒါရမ္မဏံ ဟုတွာ။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်
 သနည်း။) ဗိဇာဘဝါ၊ မျိုးစေ့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (တေသု၊ ကေပိ ရူပါရူပဘဝေ
 တဒါရမ္မဏံ ဟုတွာ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ ယံ၊
 အကြင် ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေ့သည်။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏော-
 သု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ တဿ၊ ထို တဒါရုံကို။ ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်
 သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထို ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၌။ ကာမာဝစရ-
 ဝိပါကသင်္ခါတံ၊ ကာမာဝစရဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော။ (တံ) ပဋိသန္ဓိဗိဇံ၊ ထို ပဋိ-
 သန္ဓေ မျိုးစေ့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဤ အဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ၌
 “ဗိဇယာဘာဝတော နတ္ထိ၊ ဗြဟ္မာနမ္မိ ဣမဿ ဟိ၊ ပဋိသန္ဓိမနော ဗိဇံ၊ ကာမာ-
 ဝစရသညိတံ” ဟု ဆိုသည်။]

(ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။) (ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့၏မရှိခြင်းကြောင့် တဒါရုံ
 မဖြစ်လသော်။) စက္ခုဝိညာဏာဒိနံပိ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်တို့၏လည်း။
 (ဝိပါကံချင်းတူသော စိတ်တို့၏လည်း။) ရူပဘဝေ၊ ၌။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်း
 သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ မေးအံ့။
 (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံပိ ရူပဘဝေ အဘာဝေါ) န (အာပဇ္ဇတိ)၊ မဖြစ်။
 (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။) ဣန္ဒြိယပဝတ္တိအာနုဘာဝတော၊ စက္ခုန္တေ၊
 သောတိန္ဒြေတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့်၎င်း။ ဒွါရဝိထိဘောဒေါ ဒွါရ
 အထူးအပြား၊ ဝီထိ အထူးအပြား၌။ စိတ္တနိယမတော စ၊ စိတ်၏ မြဲခြင်းကြောင့်
 ၎င်းတည်း။ [ဤ အဓိပ္ပါယ်များကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ဝီထိပိုင်း တဒါရမ္မဏ-
 နိယမအခန်း၌ ဤ ဟ်တို့အတိုင်း ပြခဲ့ပါပြီ။]

စ၊ ဆက်။ တေံ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ရူပါရူပ-
 တဝေ၊ ဌ။ န ပဝတ္ထတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။
 အကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့သို့။ နာနုဗန္ဓ-
 တိ၊ အစဉ်မလိုက်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ (အကာမာဝစရဓမ္မာနံ၊
 တို့၏။) အဇနကတ္တာစေဝ၊ မိမိကို မဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 ဇနကဿ၊ မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သောတရား၏ (သဘောနှင့်)။ အသဒိသတ္တာစ၊
 မတူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယထာနာမ၊ မည်သည်ကား။
 ဂေဟာ၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ဗဟိ၊ အိမ်အပြင်သို့။ ဂန္တုကမော၊ သွားလိုသော။
 တရုဏဒါရကော၊ နုနယ်သောကလေးသည်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ ဇနကံ၊
 သော။ ပိတရံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အညံ၊ အဘမှအခြားသော။ ပိတုသဒိသံ၊ သော။
 ဟိတုကာမံ၊ စီးပွားကို လိုလားသော။ ဉာတိံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အင်္ဂုလိယံ၊
 လက်ချောင်း၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ အနုဗန္ဓတိယထာ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။
 အညံ၊ အဘ၊ အဘနှင့်တူသော ဆွေမျိုးမှ အခြားသော။ ရာဇပရိသာဒိံ၊ မင်း
 ခစားယောက်ျားအစရှိသူကို။ (အင်္ဂုလိယံ၊ ဂဟေတွာ။) န (အနုဗန္ဓတိ)ယထာ၊
 အစဉ်မလိုက်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ တေံပိ၊ ဤ တဒါရုံသည်လည်း။ ဘဝင်္ဂီ-
 ရမ္မဏတော၊ ဘဝင်၏အာရုံမှ။ ဗဟိ၊ ပြင်ဘက်သို့။ နိက္ခမိတုကာမံ၊ ထွက်ခြင်းငှါ
 အလိုရှိသည်။ (သမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။) သဘာဂတယ၊ သဘောတူသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ ဇနကံ၊ သော။ ပိတရံ ဝါ၊ အဘမူလည်း
 ဖြစ်သော။ ပိတုသဒိသံဝါ၊ အဘနှင့်တူသူမူလည်းဖြစ်သော။ ကာမာဝစရဇေဝ-
 ဇေဝ၊ ကာမာဝစရဇောသို့သာ။ အနုဗန္ဓတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ အညံ၊ ကာမာဝစရ-
 ဇောမှ အခြားသော။ မဟဂ္ဂတံဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဇောသို့သော်၎င်း။ အနုတ္တရံဝါ၊
 လောကုတ္တရာဇောသို့သော်၎င်း။ န (အနုဗန္ဓတိ)၊ အစဉ်မလိုက်။ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကို
 ယူ၍ “ဇနကံ တံသမာနံဝါ၊ ဇဝနံ အနုဗန္ဓတိ။ န တု အညံ တဒါလမ္ပံ၊ ဗာလ-
 ဒါရကလိလယာ”ဟု အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ၌ ဆိုထားပြီ။]

စ၊ ဆက်။ တေံ၊ ဤ တဒါရုံသည်။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရေ၊ မဟဂ္ဂုတ်
 လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့သို့။ နာနုဗန္ဓတိယထာ၊ အစဉ်
 မလိုက်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယဒါ၊ ဌ။ ဧတေကာမာဝစရဓမ္မေပိ၊ ဤ ကာမာ-
 ဝစရ တရားတို့သည်လည်း။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်
 သည်။ ဟိတွာ ပဝတ္ထန္တိ။ တဒါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ တေပိ၊
 ထို ကာမာဝစရတရားတို့သို့လည်း။ နာနုဗန္ဓတိ၊ အစဉ်မလိုက်။ ကသ္မာ၊ နည်း။
 အပရိစိတဒေသတ္တာ၊ မလေ့ကျက်အပ်သောအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (တဒါ-
 ရမ္မဏဿ၊ ၎င်း။) အတ္တန္တု ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ စ၊ စင်စစ် ကာမတရားဟူသော
 အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဟိ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုတဒါရုံသည်။ [“ဓမ္မေ အနုဗန္ဓတိ”၌ လှမ်းစပ်။] ပိတရံဝါ၊ အဘသို့သော်၎င်း။ ပိတုသဒိသံ၊ အဘနှင့်တူသော။ ဉာတိ ဝါ၊ ဆွေမျိုးသို့သော်၎င်း။ အနုဗန္ဓန္တောပိ၊ အစဉ်လိုက်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ တရုဏဒါရကော၊ နုနယ်သောကလေးသည်။ ဃရဒ္ဓါရအန္တရဝိထိ-စတုက္ကာဒိမ္မိ၊ အိမ်တံခါးပေါက်၊ လမ်းအကြား၊ လမ်း ၄-ခု အဆုံရှိသော။ ပရိစိတေ ယေဝ၊ လေ့ကျက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသေ၊ အရပ်၌။ အနုဗန္ဓတိ ယထာ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ အရညံဝါ၊ တောသို့သော်၎င်း။ ယုဒ္ဓဘူမိံ ဝါ၊ စစ်မြေပြင်သို့သော်၎င်း။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသော အဘနောက်သို့။ ဝါ၊ သွားသော ဆွေမျိုးနောက်သို့။ န (အနုဗန္ဓတိယထာ)၊ အစဉ်မလိုက်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ကာမာဝစရဓမ္မေ တို့သို့။ အနုဗန္ဓန္တမ္ပိ၊ အစဉ်လိုက်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ (တံ၊ ထိုတဒါရုံသည်။) [“တဉ္စိ” မှ တံကိုပြန်စွဲသည်။] အမဟဂ္ဂတဒိမ္မိ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ကာမာဝစရအစရှိသော။ ပရိစိတေ ယေဝ၊ လေ့ကျက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသေ၊ အရပ်နှင့်တူသော အာရုံ၌။ ပဝတ္တမာနေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ကာမာဝစရတရားတို့သို့။ အနုဗန္ဓတိ။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ။ ပဝတ္တမာနေ၊ ကုန်သော။ (ဓမ္မေ၊ ကာမာဝစရတရားတို့သို့။) န (အနုဗန္ဓတိ)၊ အစဉ်မလိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ၌ “ဌာနေ ပရိစိတေယေဝ။ တံ ဣဒိ ဗာလကော ဝိယ။ အနုယာတိတိ နာညတ္ထ၊ ဟောတိ”ဟု ဆိုထားသည်။]

စ၊ သည်သာမကသေး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို တဒါရုံ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကာမာဝစရဝိပါကော၊ သည်၎င်း။ ကိရိယမနောဓာတု၊ သည်၎င်း။ [ပဉ္စ-ဒ္ဓါဂ္ဂဝဇ္ဇန်းကို ဆိုသည်။] သောမနဿသဟဂတာ၊ သော။ ကိရိယအဟေတုက-မနောဝိညာဏဓာတု၊ အဟိတ်ကြိယာဖြစ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၎င်း။ [ဟသိတုပ္ပါဒ်ကို ဆိုသည်။] ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ ၂၅-ပါးသော တရားတို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အစ္စန္တပရိတ္တ-မေဝ၊ စင်စစ် ကံမတရားသာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တသ္မာပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ဧတံ၊ ဤ တဒါရုံသည်။ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာရမ္မဏေ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာဟူသော အာရုံရှိကုန်သော၊ ကံမာဝစရဓမ္မပိ၊ ကာမာ-ဝစရတရားတို့သို့သော်လည်း။ နာနုဗန္ဓတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝါ၊ တနည်း။ ဣမာယ ယုတ္တိကထာယ၊ ဤ အသင့်ယုတ္တိကို ဆိုကြောင်း စကားဖြင့်။ ကံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေး အဋ္ဌ-ကထာ၌။ ဧကန္တေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ကံ၊ အဘယ်သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။) ကောဒဿ၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ၊ တဒါရုံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စိတ်တို့သည်။ [တကယ် တဒါရုံမဟုတ်၊ တဒါရုံ

ကိစ္စတပ်နိုင်သောစိတ်သာ ဖြစ်သည်။] နာမဂေါတ္တံ၊ နာမညံ၊ အနွယ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဇဝနေ၊ ဇောသည်။ ဇဝိတေ၊ စောလသော်။ တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ထို ဇော၏အာရုံကို။ န ဂဏန္တိ၊ မယူနိုင်ကုန်။ [ဤသို့ ၂-နက်ပေးရုံကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ပဏ္ဏတ္တံ၊ ပညတ်ကို။ (နာမဂေါတ္တပညတ်မှ တပါးသော ပညတ်ကို။) အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဇဝနေ ဇဝိတေ။ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ န လဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ တိလက္ခဏာရမ္မဏံကဝိပဿနာယ၊ ၃-ပါးသော လက္ခဏာ ဟူသော အာရုံရှိသော ဝိပဿနာဖြစ်ရာအခါ၌။ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနိယာ၊ သင်္ခါရပဝတ္တတို့မှ ထမြောက်သောမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဗလဝိပဿနာယ၊ အားကြီးသော ဝိပဿနာဖြစ်ရာအခါ၌။ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။

ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရူပါဝစရတရား၊ အရူပါဝစရတရားတို့ကို။ [“ရုပ်တရား၊ နာမ် တရားတို့ကို” ဟု မပေးနှင့်။] အာရဗ္ဗ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယတ ဓမ္မေသု၊ မိစ္ဆတ္တနိယတ တရားတို့၌။ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ သမ္မတ္တနိယတ ဓမ္မေသု၊ သမ္မတ္တနိယတ တရားတို့၌။ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ လောကုတ္တရဓမ္မေ အာရဗ္ဗ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ အဘိညာ-ဉာဏံ၊ အဘိညာဉာဏ်ကို။ အာရဗ္ဗ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကို။ အာရဗ္ဗ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ဒုဗ္ဗလာရမ္မဏေ၊ အားမရှိ သောအာရုံ၌။ (တဒါရုံဖြစ်လောက်အောင် အသက်မရှည်သောအာရုံ၌။) တဒါ-ရမ္မဏံ န လဗ္ဗတိ။ ဆသု ဒွါရေသု၊ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ အားကြီးသော အာရုံသည်။ အာပါတဂတေယေဝ၊ ရှေးရှု ကျရောက်သော်သာ။ (တဒါရမ္မဏံ) လဗ္ဗတိ။ လဗ္ဗမာနုဿ၊ ရအပ်ပြန်သော်လည်း။ ကာမာဝစရေယေဝ၊ ကာမာဝစရ အာရုံ ၌သာ။ လဗ္ဗတိ။ ရူပါရူပတဝေ၊ ၌။ တဒါရမ္မဏံနာမ၊ တဒါရုံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝတ္ထံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။)

ပန၊ဆက်၊ သေသေသု။ပေ။ န ပဝတ္တတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊အကြင်စကားကို။ (မယာ)•ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (“ပဝတ္တိယံ ပန ကုသလာ ကုသလဝိပါကာ”၏ အထက်နား၌ ဆိုခဲ့ပြီ။) တံ၊ထိုစကားကို။ (တဿ၊ ထိုစကား၏။) အတိသဒ္ဓိတ္ထ-တ္တာ၊ အလွန် ချိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗိဇာနံ၊ မသိအပ် မသိနိုင်။ ဝါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ အလွန် ချိုးအပ်သည့်အတွက် မသိအပ်၊ မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ•အလွန် ချိုးအပ်သည့်အတွက် ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အံဿ၊ ထိုစကား၏။ ဝိတ္တာရနယ ဒဿနတ္ထံ၊ အကျယ်ဖြစ်သောနည်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိသန္ဓိယော၊ ပဋိသန္ဓေတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက်တို့နည်း။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်တို့သည်။

ကတိ၊ တို့နည်း။ ကေန၊ အဘယ်စိတ်ဖြင့်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ပဋိသန္ဓိယာ၊၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤ ပြဿနာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

[ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၊ ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ စသော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ပြလို၍ အညဉ်ပဋိသန္ဓိယာ စသည်မိန့်။] အညဉ်ပဋိသန္ဓိယာ၊ သညာမရှိသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေနှင့်။ (အညဉ်တို၌ဖြစ်သောရုပ်ပဋိသန္ဓေနှင့်။) သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိသတိ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) [ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၏အဖြေတည်း။] ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (“သေသေသု ကေနဝိသတိယာ စိတ္တေသု” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။) ကေနဝိသတိ၊ တခုယုတ် ၂၀-သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) [ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ၏အဖြေတည်း။] တတ္ထ၊ ထိုတခုယုတ် ၂၀-သော ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့တွင်။ အကုသလ ဝိပါကာယ၊ အကုသလ ဝိပါက် ဖြစ်သော။ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်။ [အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သန္တိရဏကို ဆိုသည်။] အပါယေသု၊ အပါယ်ဘုံတို့၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလဝိပါကာယ၊ ကုသလဝိပါက်ဖြစ်သော။ (အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။) မနုဿ-လောကေ၊ လူ့ပြည်၌။ ဇစ္စန္တ ဇာတိဗခိရဇာတိဥမ္မတ္တက ငွေ့မူက နပုံသကာဒိနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသူ့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းသူ့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ရူးသူ့ အရည်ယိုသော ခံတွင်းရှိသူ့ နပုံးပဏ္ဍုန် အစရှိသူတို့၏။ (ပဋိသန္ဓိဟောတိ။) [ဤစကားကိုယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ “ကုသလဝိပါကောပေက္ခာ-သဟဂတသန္တိရဏံ ပန ကာမသုဂတိယံ မနုဿာနဉ္စေဝ ဇစ္စန္တာဒိနံ” စသော စကားကို ဆိုသည်။ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ထို၏ အခြေပြု၍ ရေးခဲ့ပြီ။]

အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ သဟေတုက မဟာဝိပါကေဟိ၊ သဟိတ် မဟာဝိပါက် တို့ဖြင့်။ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၌၎င်း။ မနုဿေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပုညဝန္တာနံ၊ ဘုန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဋိသန္ဓိ ဟောကိံ၊ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရ ဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရူပိ ဗြဟ္မလောကေ၊ ရုပ်ရှိသော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။) စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အရူပလောကေ၊ ၌။ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ယေန စ၊ အကြင်စိတ်ဖြင့်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊ သာ ဇေ၊ ထို ပဋိသန္ဓေသည်ပင်။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ ဝါ၊ အား။ အနုရူပပဋိသန္ဓိ နာမ၊ လျော်သော ပဋိသန္ဓေ မည်၏။ [“န ကိဉ္စိ အတ္တနော အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ န ပဝတ္တတိ” ဟု ဆိုခဲ့သောစကားနှင့်လျော်အောင် “တဿ အနုရူပပဋိသန္ဓိ နာမ” ဟု ဆိုသည်။ တတ္ထ အကုသလဝိပါကာယမှစ၍ ဤ တိုင်အောင်သော စကားဖြင့်

“ကေန ကတ္ထပဋိသန္ဓိ ဟောတိ” ဟူသော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ပြုပြီးပြီ။ ယခု အခါ ကိ*ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏ်၏အဖြေကို ပြုလိုသောကြောင့် “သင်္ခေပတော ပဋိသန္ဓိယာ” စသည်မိန့်။] သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ကမ္မံ၊ ကံအာရုံ၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကမ္မနိမိတ်အာရုံ၎င်း။ ဂတိနိမိတ္တံ၊ ဂတိနိမိတ်အာရုံ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည် တို့တည်း။ (တနည်း) သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ ကမ္မံ၊ ၎င်း။ ပေ။ ဂတိနိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။ (ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။) တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော အာရုံတို့တွင်။ ကမ္မံနာမ၊ ကံမည်သည်။ အာယုဟိတာ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ကုသလာကုသလ စေတနာ၊ ကုသိုလ်စေတနာ၊ အကုသိုလ်စေတနာတို့တည်း။ ယံ ဝတ္ထု၊ အကြင်ဝတ္ထုကို။ (ဒါနဝတ္ထုစသည်ကို။) အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာယုဟတိ၊ အားထုတ်၏။ (တံ ဝတ္ထု၊ သည်။) ကမ္မနိမိတ္တံနာမ၊ မည်၏။ (ကံ၏အကြောင်း မည်၏။) တတ္ထ၊ ထိုကံ၊ ကမ္မနိမိတ်တို့တွင်။ အတိတေ၊ သော။ ကပ္ပကောဋိ- သတသဿမတ္တကသ္မံ ပိ၊ ကမ္ဘာကုဋေတသိန်းတို့၏ အထက်၌သော်မှလည်း။ (ပိသဒ္ဓါသမ္ဘာဝနာဇောတက။) ကမ္မေ၊ ကံကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ တသ္မိ* ခဏေ၊ ထို မရဏာသန္ဓခဏ၌။ [တသ္မိ* ခဏေတိ “တသ္မိ* ပဋိသန္ဓိကဏေ” ဟု ယောဇနာ၌ စွဲလေ၏။] ကမ္မံဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ၊ သည်သော် ၎င်း။ အာဂန္ဓာ၊ လာသကဲ့သို့ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။ [အာဂန္ဓာတိ အာဂတံ ဝိယ ဟုတွာ။-ဋီကာ။ တကယ်မလာနိုင်သောကြောင့် “အာဂတံဝိယ” ဟု ဆိုသည်။]

* တတြ၊ ထို ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်တို့တွင်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ကမ္မနိမိတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥပဋ္ဌာ* နေ၊ ထင်ခြင်း၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ဂေါပကသီဝလိနာမ၊ ဂေါပကသီဝလိမည်သူသည်။ (မင်း၏စီးပွားဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ဂေါပကအမျိုး၌ဖြစ်သော သီဝလိမည်သူသည်။) တာလပိဋ္ဌိကဝိဟာရေ၊ တာလပိဋ္ဌိကကျောင်းတိုက်၌။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ကာရေသိ၊ ပြုစေပြီ။ တဿ၊ ထို ဘုရားဒကာဖြစ်သော ဂေါပကသီဝလိအား။ [ဥပဋ္ဌာသိ ခွဲစပ်။] ဝါ၊ သည်။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာညောင်စောင်း၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ စေတိယံ၊ စေတီတော်သည်။ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ထင်လာပြီ။ သော၊ ထိုဘုရားဒကာဖြစ်သော ဂေါပကသီဝလိသည်။ တဒေဝနိမိတ္တံ* ထိုစေတီတော်ဟူသောအာရုံကိုပင်။ ဂဏိတွာ၊ ယူ၍။ ကာလံ၊ ကွယ်လွန်ချိန်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ရပြီ။ (ဣတိ၊ ဤကား ဝတ္ထုတည်း။)

အညာ၊ အခြားသော။ သမ္ပုဋ္ဌိကာလကိရိယာနာမ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသော သေခြင်းကိုပြုခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပရမ္မုခံ၊ မျက်ကွယ်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားနေသူ၏။ ဖစ္စတော၊ နောက်မှ။ တိခိဏေန၊ ထက်စွာသော။

အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖြတ်ကုန်၏။ နိပ္ပဇ္ဇိတော၊ လျောင်း၍။ နိဒ္ဒါယန္တဿာပိ၊ အိပ်ပျော်နေသူ၏လည်း။ တိခိဏေန အသိနာ သိသံ ဆိန္ဒန္တိ။ ဥဒကော၊ ရေ၌။ ဩသီဒါပေတွာ၊ နစ်မြုပ်စေ၍။ ဝါ၊ နှစ်၍။ မာရေန္တိ၊ သေစေကြကုန်၏။ ဝါ၊ သတ်ကြကုန်၏။ ဝေဇ္ဇပေ၊ ဤသို့သဘောရှိ သော။ ကာလေပိ၊ အခါ၌သော်မှလည်း။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သော။ ကမ္မံဝါ၊ ကံအာရုံသည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ၊ ကမ္မနိမိတ် အာရုံ သည်သော်၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။

အညံ၊ သမ္မုဋ္ဌကာလကိရိယာမှ အခြားသော။ လဟကမရဏံနာမ၊ လျင်မြန် သော သေခြင်းမည်သည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ နိခါဒဒဏ္ဍကမတ္ထကသ္မိံ၊ ဆောက်ရိုး၏ထိပ်၌။ နိလိနမက္ခိကံ၊ နားနေသော ယင်ကောင်ငယ်ကို။ မုဂ္ဂရေန၊ လက်ရိုက်ဖြင့်။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ပိသန္တိ၊ ကြိတ်ချေကြကုန်၏။ ဝေဇ္ဇပေ ကာလေပိ ကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ 'ပိသယ- မာနာယ၊ ကြိတ်ချေအပ်သော။ မက္ခိကာယ၊၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကာယဒ္ဓါရာ- ဝဇ္ဇနံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ဘဝံ၊ ကို။ နာဝဇ္ဇေတိ၊ မလည်စေနိုင်။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနမေဝ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းစိတ် သည်သာ။ (ဘဝံ၊ ကို။) အာဝဇ္ဇေတိ၊ လည်စေနိုင်၏။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်။ ဇဝိတွာ၊ စော့ပြီး၍။ ဝါ၊ စော့ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဘဝံ၊ သည်။ ဩဘရတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒုတိယဝါရေ၊ ဒုတိယဝိထိအကြိမ်၌။ ကာယ- ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ [ပုဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကိုဆိုသည်။] ဘဝံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ကာယဝိညာဏံ၊ ၎င်း။ သမ္ပဋိစ္စနံ၊ ၎င်း။ သန္တိရဏံ၊ ၎င်း။ ဝေါဋ္ဌပနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဇဝနံ ဇဝိတွာ ဘဝံ၊ ဩဘရတိ။ တတိယဝါရေ၊ တတိယဝိထိအကြိမ်၌။ မနောဒ္ဓါရာ- ဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဘဝံ၊ အာဝဇ္ဇေတိ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဇဝနံ ဇဝိတွာ ဘဝံ၊ ဩဘရတိ။ ဧေသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤတတိယဝိထိ၏ဘဝင်ကျရာဌာန၌။ ကာလကိရိယံ၊ သေချိန်ကို ပြုခြင်းကို။ ဝါ၊ ပြုအပ်သောသေခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ စကားကို။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ။ အာဘတံ၊ ဆောင်ပြအပ်သနည်း။ အဂ္ဂပ- ဝမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဝိသယောနာမ၊ အာရုံမည်သည်။ ဝေလဟကော၊ ဤသို့လျင်မြန်စွာထင်၏။ ဝါ၊ သို့ကလောက် လျင်မြန်စွာထင်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဧပနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာဘတံ၊ ပြီ။)

ဂတိနိမိတ္တံနာမ၊ ဂတိနိမိတ်မည်သည်။ နိဗ္ဗတ္တနကဩကဒေဝံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ သောအရပ်၌။ ဧကော၊ တမျိုးသော။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗတ္တနကဩကာသတို့တွင်။ နိရယေ၊ ငရိ၌။ (နိမိတ္တေ၊ သည်။) ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ထင်လာလသော်။ လောဟကုမ္ဘိသဒိသော၊ သံအိုးကြီးနှင့်တူသည်။ ဟုတွာ၊

ဥပဋ္ဌာတိ။ မနုဿလောကေ ဌိ။ (နိမိတ္တေ)ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ လသော်။ မာတုကုစ္စိ၊ အမိဝမ်းရေသည်။ ကမ္မလယာနသဒိသ၊ ကမ္မလယာဉ်နှင့် တူသည်။ ဟုတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ဒေဝလောကေ ဌိ။ (နိမိတ္တေ)ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ လသော်။ ကပ္ပရုက္ခဝိမာန သယနာဒိနိ၊ ပဒေသာပင်၊ ဗိမာန်၊ အိပ်ရာ အစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဝေ၊ သို့။ ကမ္ပံ၊ ၎င်း။ ကမ္ပနိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဂတိနိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။

အပရော နယော၊ အခြားတနည်းကား။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အာရုံ၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အာရုံ၎င်း။ န ဝတ္တဗ္ဗဉ္စ၊ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်အာရုံ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တို့ကံ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။ အသည် ပဋိသန္ဓိ၊ သညာမရှိသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေ သည်။ (အသညသတ်ပဋိသန္ဓေသည်။) အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံမရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဣတိ ပိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယဉ္စလည်း မပါ။] တတ္ထ၊ ထို အတိတ်စသော အာရုံတို့တွင်။ ဝိညာဏဉ္စ၊ ပေ။ ပဋိသန္ဓိနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနပဋိသန္ဓေ နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓေတို့၏။ အတိတမေဝ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ (ဟောတိ။) [ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို ယူ၍ “အတိတံတွက် မဟဂ္ဂုတ်ချိုး” ဟု၎င်း၊ “မဟဂ္ဂုတ်မှာ၊ မြိပ္ပုလာ၊ ဝိညာ နေဝါ ခြောက်” ဟု၎င်း စသည်ဖြင့် အခြေပြု အာရမ္မဏသင်္ဂဟဉ္စပင် အကျယ်ပြုခဲ့ပြီ။] ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေတို့၏။ အတိတံ ဝါ၊ အတိတ်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန် ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်မူလည်းဖြစ်သော။ (အာရမ္မဏံ ဟောတိ။) သေသာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော ပဋိသန္ဓေတို့၏။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်ဖြစ်သော။ (အာရမ္မဏံ ဟောတိ။) ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ တိသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ [ဟောတိ၊ နတ္ထိတို့၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိတာရမ္မဏဿဝါ၊ အတိတ် ဟူသော အာရုံ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဝါ၊ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၎င်း။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာ။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟူသော အာရုံရှိသော။ စုတိစိတ္တံနာမ၊ စုတိစိတ် မည်သည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏာယ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၎င်း။ အနန္တရံ၊ ၌။ တိသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဘသေန၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနာကာရေ၊ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို။ ဝေဒိတုဗ္ဗော။

သေယျထိဒါ၊ အဘယ်ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာနည်း။ တာဝ၊ ဒုဂ္ဂတိမှ ဒဂ္ဂဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ၊ သော။) ကာမာဝစရသုဂတိယံ၊ ကာမာဝစရသုဂတိဘိက္ခုနီ၊ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ပါပကမ္မိနော၊ မကောင်းမှုကံရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ သည်။ တာနိဿ။ ပေ။ ဩလမ္မန္တိတိ အာဒိဝစနတော၊ တာနိဿ။ ပေ။ ဩလမ္မန္တိ အစရှိသည်တို့ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (“ထိုသေခါနီးအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအာရုံတို့သည် တွဲရရှိ ဆွဲသကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏။ ဤသို့ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာ ညောင်စောင်း၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ယထူပစိတံ၊ အကြင်အကြင် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ ပါပကမ္မံဝါ၊ မကောင်းမှုကံ သည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကမ္မနိမိတ် သည်သော်၎င်း။ မနောဒွါရေ ဌံ၊ အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထို အာရုံကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဥပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ၊ တဒါရုံ အဆုံးရှိသော။ (ဇဝနဝိထိယာ ဝါ၊ ဇောဝိထိ၏သော်၎င်း။) သုဒ္ဓါယ၊ တဒါရုံ မဖက် သက်သက်သော။ ဇဝနဝိထိယာ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အနန္တရံ ဌံ၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ ရှိ။ စုတိစိတ္တံ ဥပုဇ္ဇတိ။ [တဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတို့မှာ အာရုံတူမြဲ ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝင်္ဂဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတော စုတိစိတ္တံ”ဟု ဆိုသည်။] တသ္မိံ၊ ထို စုတိစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးလသော်။ အာပါတကတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်သော။ တဒေဝ ကမ္မံ ဝါ၊ ထို ကံအာရုံကိုသော်၎င်း။ တဒေဝ ကမ္မနိမိတ္တံဝါ၊ ထို ကမ္မနိမိတ်ကိုသော်၎င်း။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ အနုပစ္စိန္နကိလေသဗလဝိနာမိတံ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ဖြတ်အပ် သေးသော အဝိဇ္ဇာ တဏှာစသော ကိလေသာတို့၏ အစွမ်းသည် ညှတ်စေအပ် သော။ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ၊ ဒုဂ္ဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပုဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတိတာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်ဟူသော အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၎င်း။ အနန္တရာ၊ ဖြစ်သော။ အတိတာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်း။

အပရဿ၊ အခြားသော သတ္တဝါ၏။ မရဏသမယေ ဌံ၊ ဝတ္တပ္ပကာရကမ္မဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ နရကာဒီသု၊ ငရဲ အစရှိသည်တို့၌။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကံ၊ မီးတောက် မီးလျှံ အဆင်း အစ ရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ တဿ၊ ထို သတ္တဝါ၏။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ၂ ကြိမ်။ ဘဝင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပုဇ္ဇတော၊ ဖြစ်၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ် ပြီးလသော်။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထို ထင်လာသောအာရုံကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု ၍။ ဧကံ၊ တချက်သော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၎င်း။ မရဏဿ၊ သေ ခြင်း၏။ အာသန္နဘဝေန၊ နီးကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ နီးကပ်သည့် အတွက်။ မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ၊ နဲ့ သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်

ကြောင့်။ ပဉ္စ ဇေနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိထိ ဝိထိစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဘဝဂံဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတော။ ဧကံ စုတိစိတ္တံ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ တောဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စိတ်အစဉ်ဖြင့်။ ဧကောဒသ၊ တဆယ့်တချက်ကုန်သော။ စိတ္တက္ခဏာ၊ စိတ္တက္ခဏာတို့သည်။ အတိတော၊ ကုန်လွန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အဝသေသပဉ္စ စိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ ကြွင်းကျန်သော ၅-ချက်သော စိတ္တက္ခဏာအသက်ရှိသော။ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ၌ပင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ [ဤအဓိပ္ပါယ်များကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ မရဏုပ္ပတ္တိအခင်း၌ပြုပြီးဖြစ်သည်။ အာရုံ၏အသက်ကို ၁၆-ချက်ဖြင့် ပိုင်းခြားထားသည်။] အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။

အပရဿ၊ အခြားသောသတ္တဝါ၏။ မရဏသမယေ၊ ၌။ ပဉ္စန္ဒ ခွါရာနံ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ခွါရေ၊ ၌။ ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဟိနံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပိတံ အာဂစ္ဆတိ။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ယတက္ကမေန၊ အကြင်အကြင်အစဉ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌပနာဝသာနေ၊ ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌောစိတ်၏အဆုံး၌။ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇေနာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော၊ ၌။ ဘဝဂံဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတော ဧကံ စုတိစိတ္တံ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ တောဝတော၊ ဖြင့်။ ဒွေ ဘဝဂံါနိ၊ ၎င်း။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ၎င်း။ ဒဿနံ၊ မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်၎င်း။ သမ္မုဋ်စွနံ၊ သန္တီရဏံ၊ ဝေါဋ္ဌပနံ၊ ပဉ္စ ဇေနာနိ၊ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ၊ ဧကံ စုတိစိတ္တံ။ ဣတိ ပဉ္စဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတိတာ ဟောန္တိ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အဝသေသ ဧကစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ တသ္မိံ - ယေဝ အာရမ္မဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံပိ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။ သေ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ)။ အတိတာရမ္မဏာယ သုဂတိစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတိတာပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တနာကာရေ၊ တည်း။

ပနံ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ သော။ ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္မဿ၊ ဆည်းပူး အပ်သောအပြစ်မရှိသော ကံရှိသောသတ္တဝါ၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ တံ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ၊ ထိုအပြစ်မရှိသောကံသည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ မနောဒွါရေ အာပိတံ အာဂစ္ဆတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ကဏ္ဍပက္ခေ၊ ၌။ သုက္ကပက္ခံ၊ ကို။ ဌပတော၊ ၌။ သပ္ပံ၊ အလုံးစုံသောအစီအရင်ကို။ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အတိတာရမ္မဏာယ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ အနန္တရာ အတိတာပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ သုဂတိပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရေ။

ပန၊ ကား။ သုဂတိယံ၊ ဌ။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်သော အပြစ်မရှိသော ကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ တာနိဿ တမိဿမယေ ဩလမ္ပန္နိတိ အာဒိ ဝစနတော၊ တာနိ။ပေ။ဩလမ္ပန္နိ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ မရဏမဉ္ဇေ၊ ဌ။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ယထူပစိတံ၊ အကြင်အကြင် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ၊ အပြစ်မရှိသော ကံသည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကမ္မနိမိတ်သည်သော်၎င်း။ မနောဒွါရေ၊ ဌ။ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ တဉ္စ၊ ထိုကံ၊ ကမ္မနိမိတ် အာရုံသည်လည်း။ ဥပစိတ ကာမာဝစရာ နဝဇ္ဇကမ္မဿေဝ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကာမာဝစရာ ဖြစ်သော အပြစ်မရှိသောကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ (မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။) ပန၊ ကား။ ဥပစိတမဟဂ္ဂတကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်သောမဟဂ္ဂုတ်ကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ၊ သည်သာ။ [“ဝေ”ဖြင့် ကံကို ကန့်။] အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ တံ၊ ထိုအာရုံကို။ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော။ တဒါရမ္မဏ-ပရိယောသာနာယ၊ တဒါရုံ အဆုံးရှိသော။ (ဇဝနဝိထိယာ ဝါ၊ ဇောဝိထိ၏ သော်၎င်း။) သုဒ္ဓါယ၊ တဒါရုံမဖက် သက်သက်သော။ ဇဝနဝိထိယာ ဝါ၊ ဇောဝိထိ၏သော်၎င်း။ အနန္တရံ၊ ဌ။ ဘဝင်္ဂဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတော စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ၊ ထိုစုတိစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးလသော်။ တဒေဝ ကမ္မံ ဝါ၊ ထိုကံကိုသော်၎င်း။ (တဒေဝ) ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အာရဗ္ဗ။ အနုပစ္စန္နကိလေသဗလဝိနာမိတံ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ဖြတ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာတဏှာစသော ကိလေသာတို့၏အစွမ်းသည် ညှစ်စေအပ်သော။ သုဂတိ-ပရိယာပန္နံ၊ သုဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အတိတာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ စုတိယာ၊ ။။ အနန္တရာ၊ ဌ။ အတိတဖ-ရမ္မဏာ ဝါ၊ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ န ဝတ္တဗျာရမ္မဏာ ဝါ၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်အာရုံရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။

အပရဿ၊ အခြားသောသတ္တဝါ၏။ မရဏသမယေ၊ ဌ။ ကာမာဝစရာ နဝဇ္ဇ-ကမ္မဝသေန၊ ကာမာဝစရာဖြစ်သော အပြစ်မရှိသောကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနဿ-လောကေ၊ ဌ။ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ၊ အမိ၏ ဝမ်းရေအဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဒေဝလောကေ၊ ဌ။ ဥယျာနကပ္ပရုက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ၊ ဥယျာဉ်၊ ပဒေသာပင် အစရှိသည်တို့၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ သုဂတိနိမိတ္တံ၊ သုဂတိနိမိတ်ဖြစ်သော ရူပါရုံသည်။ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တေ၊ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ်၌။ ဒဿိတာနက္ကမေနေဝ၊ သာလျှင်။ စုတိစိတ္တာနန္တရံ၊ ဌ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတိတာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ စုတိယာ၊ ။။ အနန္တရာ၊ သော။ ပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။ °

အပရဿ၊ မရဏသမယေ ဉာတကာ၊ တို့သည်။ တာတ၊ အမောင်။ တဝတ္ထာ-
ယ၊ သင်၏အကျိုးငှါ။ (သင့်အတွက်။) အယံ ဗုဒ္ဓပူဇာ၊ ဤ ဘုရားကို ပူဇော်
ခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပသာဒေဟိ၊ ကြည်လင်စေပါလော့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ပြောဆို၍။ ပုပ္ဖ ဒါမ ဇေပဇ္ဇကာဒိဝသေန၊ ပန်းကုံး
တံခွန်၊ ကုက္ကား အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံကို
သော်၎င်း။ [ဥပသံဟရန္တိ ဌိစပ်။] မေဿဝန တူရိယပူဇာဒိဝသေန၊ တရား
နာခြင်း၊ တူရိယာဖြင့် ပူဇော်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သဒ္ဓါ-
ရမ္မဏံ ဝါ၊ သဒ္ဓါရုံကိုသော်၎င်း။ ဓူမဝါသ ဂန္ဓာဒိဝသေန၊ အခိုး အထုံ အနံ
အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ၊ ဂန္ဓာရုံကိုသော်၎င်း။ တာတ၊
အမောင်။ ဣဒံ၊ ဤ လျက်ဖွယ်ကို။ သာယဿ၊ သာယာစမ်းပါလော့။ တဝတ္ထာ-
ယ၊ သင်၏အကျိုးငှါ။ (သင့်အတွက်။) ဒါတဗ္ဗံ ပေးလှူထိုက်သော။ ဒေယျမေံ၊
ဒေယျမေ့တည်း။ ဝါ၊ လှူဘွယ်ဝတ္ထုတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ၍။ မရဖာဏိ-
တာဒိဝသေန၊ ပျားရည် တင်လဲ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ
ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ တာတ၊ အမောင်။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဖုဿဿ၊ တွေ့ထိစမ်း
ပါလော့။ တဝတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗံ ဒေယျမေံ။ ဣတိ ဝတော စိနပဇ္ဇသေးမာရ-
ပဋ္ဌာဒိဝသေန၊ စိန်တိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်၊ သောမာရတိုင်း၌ ဖြစ်သောအဝတ်
အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊
ပဉ္စဒ္ဓါရေ။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ကြကုန်၏။

တဿ၊ ထိုဘတ္တဝါ၏။ ဝါ၊ သည်။ အာပါတဂတေ၊ ရွှေရူက္ခခြင်းသို့ ရောက်
သော။ တသ္မိံ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ၊ ထို ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံ၌။ ယထာဏ္ဏ-
မေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌပနာဝသာနေ၊ ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌော၏အဆုံး၌။ မရဏဿ၊
သေခြင်း၏။ အာသန္နဘာဝေန၊ နီးကပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ မန္ဒိ-
ဘူတ ဝေဂတ္တာ၊ နံ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ပဉ္စ၊ ၅-ကြိမ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ ဇောတို့သည်၎င်း။ ဒေ၊ ကုန်သော။ တဒါ-
ရမ္မဏာနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဘဝင်္ဂဝိဿံ၊
ဘဝင်၏အာရုံကို။ (ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင် တပါးပါးသော အာရုံကို။)
အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ဧကံ စုတိစိတ္တံ။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ တဒဝသာနေ၊ ထိုစုတိ၏အဆုံး၌။
ကေစိတ္တက္ခဏသိတိကေ၊ စိတ္တက္ခဏတချက်မျှသာတည်ခြင်းရှိသော။ တသ္မိံ ယေဝ
အာရမ္မဏေ၊ ထိုအာရုံ၌ပင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယပိ၊ ဤသည်လည်း။
အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ အပရဿ၊ နှို။ ဝါ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန၊
ပထဝီ ကသိဏဇ္ဈာန် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတဿ၊ ရအပ်
ပြီးသော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန် ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဂတိယံ၊ သုဂတိဘဝ၌။ ဌိတဿ၊

တည်စဉ်။ မရဏသမယေ ဌံ။ ကာမာဝစရကုသလကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာ-
 နံ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊
 ဂတိနိမိတ်တို့တွင်။ အညတရသို့ သော။ ပထဝီကသိဏာဒိကံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း
 အစရှိသော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ ကမ္မနိမိတ်သည်သော်၎င်း။ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်
 စိတ်ဟူသော ကံသည်သော်၎င်း။ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ စက္ခု-
 သောတာနံ၊ စက္ခုဒွါရ၊ သောတဒွါရတို့တွင်။ အညတရသို့ ဝါ၊ အမှတ်မထား
 တပါးပါးသော ဒွါရ၌မူလည်း။ ကုသလပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏
 အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဏီတံ၊ မုန့်မြတ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပါတံ
 အာဂစ္ဆတိ။ တဿ၊ ထို သတ္တဝါ၏။ ယထာက္ကမေန ဥပ္ပန္နဝေဠုပနာဝသာနေ၊ ဌံ။
 မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇဝနာနိ ဥပ္ပဇန္တိ။

ပန၊ ဆက်။ မဟဂ္ဂတဂတိကာနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဂတိ ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (ဣပ
 ဘုံသို့ သွားမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။) တဒါရမ္မဏံ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇဝနာ-
 နန္တရံယေဝ၊ ဇော၏အဆုံး၌သာ။ ဘဝင်္ဂဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ ဧကံ စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ၊ ထို စုတိ၏။ အဝသာနေ၊ ဌံ။ ကာမာ-
 ဝစရမဟဂ္ဂတသုဂတိနံ၊ ကာမာဝစရသုဂတိ၊ မဟဂ္ဂတသုဂတိတို့တွင်။ အညတရ-
 သုဂတိ ပရိယာပန္တံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော သုဂတိ၌ အကျုံးဝင်
 သော။ [ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ၌စပ်။] ယထူပဋိတေသု၊ အကြင်အကြင် ရှေ့ရှုထင်လာပြီး
 ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရရမ္မဏံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး
 သော အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ န ဝတ္ထဗ္ဗာ-
 ရမ္မဏာယ၊ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်အာရုံရှိသော။ သုဂတိ-
 စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ သော။ အတိတပစ္စုပ္ပန္န န ဝတ္ထဗ္ဗာနံ၊ အတိတ်အာရုံ၊
 ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံတို့တွင်။ အညတရရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊
 တည်း။ ဇောေန အနုသာရေန၊ ဤ အစဉ်လိုက်အပ်သော ရူပါဝစရစုတိ၏
 အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနည်းဖြင့်။ အာရမ္မစုတိယာပိ၊ အာရမ္မစုတိ၏လည်း။
 [ပံဖြင့် ရူပါဝစရစုတိကို ပေါင်း။] အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အတိတနုဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်
 အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံရှိသော။ သုဂတိ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတိတ-
 န ဝတ္ထဗ္ဗ ပစ္စုပ္ပန်အာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ
 ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တနာကာရော၊ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာတည်း။

ပန၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ သော။ ပါပကမ္မိနော၊ ၏။ ဝုတ္တနယေနဝ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ (“သုဂတိယံ ဌိတဿ ပန” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
 ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။) တံ ကမ္မံ ဝါ၊ ထိုကံသည်သော်၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊
 သည်သော်၎င်း။ ဂတိနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ (အာပါတံ

အာဂစ္ဆတိ။) ပဉ္စဒါရေ ပန၊ ပဉ္စဒါရုဉ်ကား။ အကုသလုပ္ပတ္တိ ဟေတုဘူတံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ယထာက္ခမေန၊ အကြင် အကြင် အစဉ်အားဖြင့်။ စုတိစိတ္တာဝသာနေ၊ စုတိစိတ်၏အဆုံး၌။ ဒုဂ္ဂတိ ပရိယာ- ပန္နံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ အကျုံးဝင်သော။ တေသု အာရမ္မဏေသု၊ ထိုကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် အာရုံတို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အာရုံ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အတိတာရမ္မဏာ- ယ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၎င်း။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတိတ ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏာယ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ ပဝတ္တနာကာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ တောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဧကုနဝိသတိ- ဝိဿောပိ၊ တခုယုတ် နှစ်ဆယ်အပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။ (ဗဒ္ဓိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိကိစ္စတပ်သောဝိညာဉ်၏။) ပဋိသန္ဓိဝေနေ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒီပိတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တယိဒံ၊ ထို ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) သန္ဓိမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဒိဓာ၊ ၂-ပါးအပြားရှိသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို ဝိပါက်ဝိညာဉ်၏။ မိဿာ- ဒီဟံ၊ ရောနှောခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဒုဝိဓာဒိကော၊ ဒုဝိဓ အစရှိသော။ ဘေဒေဟိ၊ အပြားကို။ (ဝေဒိတဗျော၊ ၎င်း။) [ဘေဒေဿ ဘေဒေဟိ+အဿ-ယောဇနာ။] ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကုနဝိသတိ ဝိဓမ္မိ၊ သော။ ဣဒံ ဝိပါက- ဝိညာဏံ၊ ဤ ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ [“တယိဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဧဝံ”ကို အကျယ်ချဲ့သော စကားတည်း။] ပဋိသန္ဓိမ္ပိ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဒိဓာ၊ ၂-ပါး အပြား ရှိသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဝတ္တတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာသကံ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဧတဿ၊ ဤဝိပါက်ဝိညာဉ်ကို။ ဇနကံ၊ ဖြစ်စေ တတ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယေန စေ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းအားဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း အား ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဟိ၊ သာဓကကား။ ကုသလာ ကုသလံ၊ ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ(သုတ္တံ)၊ ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထို ဝိပါက် ဝိညာဉ်၏။ မိဿာဒီဟံ၊ ရောနှောခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒုဝိဓာဒိကော၊ ဒုဝိဓ အစရှိသော။ ဘေဒေဟိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗျော၊ ၎င်း။ သေယျထိဒံ၊ ဒုဝိဓ အစရှိသော အပြားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣဒံ၊ ဤ ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ပဋိသန္ဓိဝေနေ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။

ကေဓာ၊ တပါးသော အဘို့အားဖြင့်။ ဝတ္တမာနမှီ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ သဟ၊ မိဿာမိဿဘေဒတော၊ ရောနှောခြင်း၊ မရောနှောခြင်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ရောနှောအပ်သော ဝိညာဉ်၊ မရောနှောအပ်သောဝိညာဉ် တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်၎င်း။ ကာမရူပါရူပဘဝဘေဒတော၊ ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်၎င်း။ အဏ္ဏဇ ၂။ ပေ။ ယောနိဝသေန၊ အဏ္ဏဇယောနိ၊ ဇလာဗုဇယောနိ၊ သံသေဒဇယောနိ၊ ဩပပါတိကယောနိတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်၎င်း။ ဂတိဝသေန၊ သွားရောက်အပ်သော ဂတိ၏အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ လားရာဂတိ၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်၎င်း။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဝသေန၊ ဝိညာဉ်တည်ရာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓံ၊ သည်၎င်း။ သတ္တာဝါသဝသေန၊ သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓံ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ။

တတ္ထ၊ ထို မိဿာမိဿစသော အပြားတို့တွင်။ မိဿံ၊ ရုပ်နှင့် ရောနှော အပ်သော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘာဝဘေဒါ၊ ဘာဝရုပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ သဘာဝ၊ အဘာဝဟူသော ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ (ဟောတိ)။ တတ္ထ စ၊ ထို သဘာဝ၊ အဘာဝ ၂-ပါးအပြားတွင်လည်း။ သဘာဝံ၊ ဘာဝရုပ်နှင့် တကွ

ယောနိဝသေန။ ။ယောနိသဒ္ဓါသည် အဘိဓာန်(ဂဌဂ)၌လာသော အနက်တို့တွင် ခန္ဓကောဋ္ဌာသ (ခန္ဓာတို့၏ အဘို့အစု) အနက်ဟောတည်း။ “ခန္ဓာတို့၏ အစု” ဟူရာ၌ အစုသာမည မဟုတ်၊ ခန္ဓာတို့၏ အစုအားဖြင့် (တစုနှင့်တစု မတူသော) ဖြစ်နေပုံ အထူး တည်း။ အဏ္ဏဇ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာအစု ဖြစ်နေပုံသည် ပဋိသန္ဓေ တည်စကပင် ဇလာဗုဇ၊ သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၏ စုဝေးတည်နေပုံနှင့်တူ။ အဏ္ဏဇ သတ္တဝါအချင်းချင်း လည်း ခန္ဓာအစုဖြစ်ပုံ မတူသေး။ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကြက်မျိုး၊ ငှက်မျိုး ‘စသည်ဖြင့် ခွဲနိုင်သေး၏။

မူလပံ ဋီကာ။ ။ယုဝန္တိ တာယ သတ္တာ အမိဿိတာပိ သမာနဇာတိတာယ မိဿိတာ ဟောန္တိတိ ယောနိ၊ (သတ္တဝါတို့သည် ပင်ကိုယ်က အချင်းချင်းမရောကြသော်လည်း အကြင် ခန္ဓကောဋ္ဌာသဖြစ်ပုံ အထူးကြောင့် တူသော ဇာတ်ရှိသည့်အတွက် ရောနှောလျက် ဖြစ်ကြ ရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ယောနိ အမည်ရသည်။) [“ယု-မိဿနေ” ဟူသော ဓာတ်နက်၊ နိ-ပစ္စည်း။] သာ ပန အတ္ထတော(တရားကိုယ် အနက်အားဖြင့်)၊ အဏ္ဏာဒိဉ္စပ္ပတ္တိဋ္ဌာနပိသုဋ္ဌော ခန္ဓာနံ ဘာဂသော (အဘို့အစုအားဖြင့်)၊ ပဝတ္ထိဝိသေမသောတိ အာဟ-ခန္ဓကောဋ္ဌာသော ယောနိ နာမာတိ။-မဟာသိဟနာဒသုတ်အဖွင့်။

မှတ်ချက်။ ။ဤ ဋီကာ စကားအရ အခုစသော ဖြစ်ရာဋ္ဌာနအားဖြင့် အထူး ပြုအပ် ခဲ့ခြားအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ ကိုယ်အုပ်စုနှင့်ကိုယ် ဖြစ်နေပုံအထူးကို “ယောနိ” ခေါ်သည် ဟု မှတ်ပါ။ “သမာနဇာတိတာယ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ထိုယောနိကိုပင် “ဇာတ်တူအမျိုး” ဟုလည်း ခေါ်နိုင်သည်။ ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြုရာ၌ “ယုဝန္တိ မိဿိ ဘဝန္တိ သတ္တာ တောယာတိ ယောနိ” ဟု အတိုချုပ်ပြုပါ။

ဖြစ်သော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ခွံဓာ၊ ဣတ္ထိဘာဝ၊ ပုရိသဘာဝဟူသော ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်။ (ဟောတိ)။ အာဒိနာ၊ အစဖြစ်သော ရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်နှင့်။ သဟ၊ တက။ ဩမတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ (ဩမကပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်။) ဒွေဝါ၊ ၂-ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တယောဝါ၊ ၃-ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသကာ၊ ဒသကတို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။ မိဿံ ခွံဓာ ဘာဝဘေဒါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ၊ ကိံ) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ ဧတ္ထ၊ ဤမိဿ အမိဿ ၂-ပါးအပြားတွင်။ အရူပဘဝါ၊ ကိံ။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ရူပမိဿံ၊ ရုပ်နှင့်ရောနှောသော။ ယံ တေံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ၊ ထိုရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယသင်္ခါတေန၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဘာဝေန၊ ဘာဝရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဇာတိပဏ္ဍကပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် ပဏ္ဍက်ဖြစ်သူ၏ ပဋိသန္ဓေကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဘာဝေန၊ သဟ၊ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်၎င်း။ သဘာဝံ၊ ဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သောပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ၎င်း။ အဘာဝံ၊ ဘာဝရုပ် မရှိသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ သဘာဝံ တတ္ထ စ ခွံဓာတိ၊ ကား။ တတ္ထာပိ၊ ထို သဘာဝံအဘာဝ ပဋိသန္ဓေ ၂-မျိုးတွင်လည်း။ ယံ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ သဘာဝံ၊ ဘာဝ ရုပ်နှင့် တကွဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝါ- နံ၊ ဣတ္ထိဘာဝ၊ ပုရိသဘာဝတို့တွင်။ အညတရေန၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သော ဘာဝနှင့်။ သဟ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓမေဝ၊ ဟောတိ။ ၏။

•
 ဒွေဝါ။ပေ။ သဟာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ မိဿံ၊ ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၎င်း။ အမိဿံ၊ ရုပ်နှင့် မရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ ဒွယေ၊ ဤ ၂-ပါးအပေါင်း တွင်။ အာဒိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ရူပမိဿံ၊ သော။ ယံ တေံ ပဋိသန္ဓိ- ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တေန၊ ထို ရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့်။ သဟ၊ [“အာဒိနာ သဟ” ၏ အကျယ်] ဝတ္ထုကာယဒသကဝသေန၊ ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယဒသကတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွေဝါ၊ ၂-ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသကဝသေန၊ အားဖြင့်။ တယောဝါ၊ ကုန်သော။ ဒသကာ၊ တို့သည်။ ဩမတော၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဣတော၊ ဤ ၂-ပါး၊ ၃-ပါးထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ရူပပရိဟာနိ၊ ရုပ်တို့၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ဤကား ဂါထာအကျယ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တံ တေံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့် ရော၍ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဩမက ပရိမာဏံ၊ ယုတ်လျော့ သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ [ဟုတွာ

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်။] အဏ္ဏဇ ဇလာဗုဇနာမိကာသု၊ အဏ္ဏဇအမည်ရှိကုန်၊ ဇလာဗုဇ အမည်ရှိကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသု၊ ယောနိတို့၌။ ဇာတိဥက္ကာယ၊ မွေးဖွားခါစ ကာလ၌ဖြစ်သော သိုးငယ်၏အမွေး၏။ ဝါ၊ အမိဝမ်းဝယ်ပဋိသန္ဓေ နေစဉ် ခွဲထုတ်၍ယူအပ်သော သိုးငယ်၏ အမွေး၏။ ဧကေန၊ တမျှင်သော။ အသုနာ၊ အမွေးမျှင်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓတတေလသပ္ပိမဏ္ဍပုမာဏံ၊ အတွင်းသို့ နှစ်၍ ထုတ်ဆယ်အပ်သောဆီကြည်၊ ထောပတ်ကြည် ပမာဏရှိသည်၎င်း။ ကလလန္တိ၊ ကလလရေကြည်ဟူ၍။ လဒ္ဓသခံ၊ ရအပ်သော အခေါ်အဝေါ် ရှိသည်၎င်း။ ဟုတော၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ [အကျယ်ကို ခန္ဓဝိသင်္ဂ ပကိဏ္ဍကကတ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ၊ ထိုရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အရာ၌။ ယောနိနံ၊ ၄-ပါးသော ယောနိ တို့၏။ ဂတိဝေနေ၊ ၅-ပါးသော ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ၅-ပါးသော ဂတိနှင့် စပ်သဖြင့်။ သမ္ဘဝဘေဒေါ၊ ထင်ရှားရှိခြင်း၏အပြားကို။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း၏ အပြားကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ဟိ၊ ချဲ့။ တောသု၊ ဤဂတိတို့တွင်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌၎င်း။ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ဘုမ္မဇိုင်းသည် ကြပ်အပ်ကုန်သော။ ဒေဝေသုစ၊ နတ်တို့၌၎င်း။ ပုရိမိကာ၊ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိဿော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ယောနိယော၊ ယောနိတို့သည်။ (အဏ္ဏဇ ဇလာဗုဇသံသေဒဇတို့သည်။) န (သန္တိ)၊ မရှိ ကုန်။ ဂတိတ္တယေ၊ ကြွင်းသော ဂတိ ၃-ပါးအပေါင်း၌။ စတဿောပိ၊ ၄-ပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ယောနိယော၊ တို့သည်။) ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ နိရယေစ၊ ၌၎င်း။ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော။ ဒေဝေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ (ပုရိမိကာ တိဿော ယောနိယော န သန္တိ) ယထာ၊ မရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေ သုစ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိက ပြိတ္တာတို့၌လည်း။ ပုရိမိကာ တိဿော ယောနိယော န သန္တိ ဣတိ ဝေဒိတဗျော၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထို ငရဲသား၊ ဘုမ္မဝဇ္ဇနတ်၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာတို့သည်။ ဩပပါတိကာဝေ၊ ဩပပါတိကတို့ချည်းသာ။ ဟောန္တိ။ [“ နိရယေ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု ” စသည်ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ “စတဿောပိဂတိ- တ္တယေ” ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “သေသေ ပန” စသည်မိန့်။] ပန၊ ကား။

နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေ။ ။နိဿေသံ စျမိယတေတိ နိဇ္ဈာမာ (တဏှာ)၊ “ဈမ ဒါဟေ” ဟူသော ဓာတ်နောင် က-ပစ္စည်းဖြင့် “ နိဇ္ဈာမာ ” ဟု ကမ္မသာဓန ပြီးပါစေ ယောဇနာ၌ “နိဇ္ဈာမေတိ ဒဟတိတိ နိဇ္ဈာမာ” ဟု (ကတ္ထိသာဓန တောရ၏၊ ပါဂ္ဂိယျက် ဟန်တူသည်။ “ နိဇ္ဈာမိယတေ ဒယုတေတိ နိဇ္ဈာမာ ” ဟုသာဖြစ်သည်။ နိဇ္ဈာမာ စ+ သာ+တဏှာ စာတိ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှာ ယေသံ အတ္ထိတိ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ။ ပေတနှင့် ကမ္မဓာရည်းတူ။ တကိုယ်လုံး အမြဲမီးလောင်နေသောကြောင့် ကာမတဏှာ ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ မီးလောင်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား ကာမကိုလည်း မခံစားနိုင်။ သံသေဒဇလည်း မဖြစ်နိုင်။ ဩပပါတိကယောနိ ဇာမျိုးသာ ဖြစ်နိုင်တော့သည်။ [ဋီကာကျော်နိဿယ၌ကား မဏိမဉ္ဇူသာကိုမို့၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုခဲ့၏၊ မကောင်းပါ။]

သံသေ၊ နိရယ စသည်တို့မှ ကြွင်းသော။ တိရစ္ဆာန်။ပေ။သင်္ခါတေ၊ တိရစ္ဆာန်
ဂတိ၊ ပြိတ္တာတို့၏အထူးဖြစ်ရာဂတိ၊ မနုဿဂတိဟု ဆိုအပ်သော။ ဂတိတ္ထယော၊
၌၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ဝဇ္ဇိတဘုမ္မဒေဝေသု၊ ကြည်အပ်ခဲ့သော ဘုမ္မဇိဝ်းတို့၌၎င်း။
စတဿော၊ ယောနိယော ဟောန္တိ။

တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင်။ ရူပိသ၊ ရုပ်ရှိသော ဗြဟ္မာတို့၌။ ဝါ၊ ရူပဗြဟ္မာတို့၌။
တိံ သ၊ ၃၀-သော။ ရူပါနိစေဝ၊ ရုပ်တို့သည်၎င်း။ နဝ၊ ၉-ပါးကုန်သော။ ရူပါနိ
စေဝ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။ သံသေဒဇောပပါတီသု၊ သံသေဒဇသတ္တဝါ၊ ရူပဗြဟ္မာမှ
ကြွင်းသော ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၌။ ဥက္ကံသတောဝ၊ အလွန်အားဖြင့်သာ။
သတ္တတိ၊ ၇၀-သော။ (ရူပါနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) အတဝါ၊ ကား။ အဝကံသတော၊
ယုတ်လျော့သောအားဖြင့်။ တိံ သ၊ သော။(ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) တာဝ၊ သံသေဒဇ၊
ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု)။ ဩပပါတိကယောနိကေသု၊
ဩပပါတိကယောနိရှိသောသတ္တဝါတို့တွင်။ ရူပိဗြဟ္မေသု၊ တို့၌။ စက္ခုသောတ-
ဝတ္ထုဒသကာနံ၊ စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဝတ္ထုဒသကတို့၎င်း။ ဇီဝိတနဝ-
ကဿစ၊ ဇီဝိတနဝက၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ ကလာပါနံ၊ တို့၏။
ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ တိံ သ၊ သော။ရူပါနိစ၊ တို့သည်၎င်း။နဝ၊ ကုန်သော။
ရူပါနိစ၊ သည်၎င်း။ ပဋိသန္နိဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပန၊ ကား။ ရူပိ-
ဗြဟ္မေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သံသေဒဇ ဩပပါတိကေ-
သု၊ သံသေဒဇသတ္တဝါ၊ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၌။ ဥက္ကံသတော၊ အားဖြင့်။ စက္ခု
။ပေ။ဒသကာနံ၊ စက္ခုဒသက။ပေ။ဝတ္ထုဒသကတို့၏။ဝသေန၊အားဖြင့်။ သတ္တတိ၊
သော။ (ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) စ၊ ဆက်။ တာနိ၊ ထို ၇၀-သောရုပ်တို့သည်။နိစ္စံ၊အမြဲ။
ဧဒေဝေသု၊ တို့၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။

တတ္ထ၊ ထိုဒသကတို့တွင်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်း၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊၎င်း။
ဩဇာ၊ ၎င်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ဓာတုယောစာပိ၊ ဓာတ်ကြီးတို့၎င်း။စက္ခု-
ပသာဒေါ၊ ၎င်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသရူပ ပရိမာဏော၊ ၁၀-ပါး
သော ရုပ်အတိုင်းအရည်ရှိသော။ အယံ ရူပပုဉ္ဇော၊ ဤရုပ်အစုသည်။ စက္ခု-
ဒသကောနာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော ဒသကတို့ကို။ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဇစ္စန္ဒဗေရိ အသာနက-
နပုံသကဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသောသတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နား
ထိုင်းသောသတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် သာနမရှိသောသတ္တဝါ၊ နပုံးပဏ္ဍုက်၏
(သန္တာန်၌)။ ဇိဝိကာယ ဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တိံ သ၊
ရူပါနိ၊ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပန၊ ဆက်။ ဥက္ကံသာဝကံသာနံ၊ အလွန်ဖြစ်သောရုပ်၊ အလျော့
ဖြစ်သောရုပ်တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ အနုရူပတော၊ အလျော်အားဖြင့်။
ဝိကပေါ၊ အထူးပြုအပ်သော အစီအရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ စုတိသန္တိနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာရမ္မဏ။ ပေ။ ဝိစာရေဟိ၊ ခန္ဓာ၊ အာရုံ၊ ဂတိ၊ ဟိတ်၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့ဖြင့်။ ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ ကွဲပြားခြင်း၊ မကွဲပြားခြင်းအထူးကို။ ပရိညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍သိထိုက်သေး၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ မိဿာမိဿတော၊ ရုပ်နှင့်ရောသောပဋိသန္ဓေ၊ ရုပ်နှင့်မရောသော ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ ၂-ပါးအပြားရှိသော။ ယာ သော ပဋိသန္ဓိ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေသည်၎င်း။ အဿာ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ၏။ အတိတာနန္တရာ၊ အတိတ်အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ (လွန်ခဲ့ရာဘဝ၌ဖြစ်သော)။ ယာ စုတိ၊ အကြင်စုတိသည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ တာသံ၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဣမေဟိ ခန္ဓာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ ကွဲပြားခြင်း မကွဲပြားခြင်း အထူးကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

ကထံ၊ အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ စတုက္ခန္ဓာယ၊ ၄-ပါးသော ခန္ဓာရှိသော။ အရူပစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ စတုက္ခန္ဓာဝ၊ ၄-ပါးသောခန္ဓာ ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏတောပိ၊ အာရုံအားဖြင့်လည်း။ အဘိန္နာ၊ မကွဲပြားသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ကဒါစိ၊ ၌။ အမဟဂ္ဂတ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓပညတ် အာရုံရှိသော။ (အရူပစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ သော)။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တတရားဟူသော အာရုံရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။) အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ အရူပဝိစရစုတိ၊ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။) အရူပဘူမိသုယေဝ၊ အရူပဘုံ အချင်းချင်းတို့၌သာ။ နယော၊ သိကြောင်းနည်းတည်း။

“ အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာ။ ။ပိဖြင့် စတုက္ခန္ဓာဝကိုပေါင်း၊ ခန္ဓာအားဖြင့်သာ (၄-ပါးချင်းတူသောကြောင့်) အဘေဒဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ အာရုံအားဖြင့်လည်း (ထိုဘုံ၌ ပြန်၍ ဖြစ်သောကြောင့်) အဘေဒဖြစ်သည်—ဟူလို။

အမဟဂ္ဂတ။ မေ။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ။ ။ ပဌမအရူပဘုံမှ စုတေ၍ ဒုတိယအရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေရာဝယ် စုတိသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြု၍၊ ပဋိသန္ဓေက အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ချွန်ကို အာရုံပြုသည်။ တတိယာရူပမှ စတုတ္ထာရူပဘုံသို့ ပြောင်း၍ ပဋိသန္ဓေနေရာ၌လည်း နည်းတူ။

အရူပဘူမိသုယေဝ။ ။ ဤ ပြုခဲ့သောနည်းသည် အရူပဘုံ အချင်းချင်း၌ဖြစ်သောစုတိ ပဋိသန္ဓေသာတည်း။ ဤနည်းလည်း အပြည့်အစုံမဟုတ်သေး။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ စုတိ နောင်ထိုဘုံ၌ ပြန်၍ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ပဋိသန္ဓေ၎င်း၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ စုတိနောင် အထက်တတိယာရူပဘုံ၌ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေ၎င်း၊ ထိုဘုံမှစုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ပြန်၍ဖြစ်သော တတိယာရူပပဋိသန္ဓေ၎င်း ကျန်သေး၏။ ထို့ကြောင့် “နယော” ဟု ဆိုလည်း။

ပန၊ ကား။ ကဒါစိ၊ ဌံ။ စတုက္ကန္တယ၊ သော။ အာဂ္ဂပုဗ္ဗတိယာ၊ ဧ။ အနန္တရာ၊ သော။ ပဉ္စက္ကန္တ၊ သော။ ကာမာဝစရပဋိသန္နိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ကဒါစိ၊ ဌံ။ ပဉ္စက္ကန္တယ၊ သော။ ကာမာဝစရတိယာ ဝါ၊ ကာမာဝစရတိ၏သော်၎င်း။ ဂ္ဂပါဝစရတိယာ ဝါ၊ ဧသော်၎င်း။ အနန္တရာ၊ စတုက္ကန္တ၊ အာဂ္ဂပုဗ္ဗသန္နိ (ဟောတိ)။ ဝေ၊ တူ။ အတိတာရမ္မဏတိယာ၊ အတိတ်ဟူသော အာရုံရှိသော စုတိ၏။ (အနန္တရာ) အတိတနဝတ္ထဗ္ဗ ပစ္စုပ္ပန်နာရမ္မဏာ၊ အတိတ်အာရုံ ပညတ်အာရုံ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္နိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ကေစုသုဂတိစုတိယာ၊ အချိုသောသုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရာ)။ ကေစုဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္နိ၊ အချိုသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္နေသည်။ (ဟောတိ)။ အဟေတုကစုတိယာ၊ ဧ။ (အနန္တရာ)။ သဟေတုကပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ ဒုဟေတုကစုတိယာ (အနန္တရာ)။ တိဟေတုကပဋိသန္နိ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဥပေက္ခာသဟဂတစုတိယာ (အနန္တရာ) သောမနဿသဟဂတပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ အပ္ပိတိကစုတိယာ၊ အပ္ပိတိကစုတိ၏။ (အနန္တရာ) သပ္ပိတိကပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ အဝိတက္ကစုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိတက္ကပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ အဝိစာရစုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိစာရပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ အဝိတက္က အဝိစာရစုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္နိ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ တဿ၊ ထိုထို ယှဉ်အပ်ပြီးသောနည်း၏။ ဝိပဒိတတောစ၊ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်လည်း။ ယထာယောဂံ၊ အကြင် အကြင် ယှဉ်ထိုက်သော အနက်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ ယှဉ်စေရ၏။ [ဤဝါကျအရ ပြောင်းပြန် ယှဉ်စေပုံကို ဋီကာ၌ ပြထား၏။]

• ကေစု သုဂတိ စုတိယာ။ • ။ ရူပ အရူပ စုတိနောင် ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္နေ မဖြစ်နိုင်၊ တာကြောင့်နည်း— ထို ဈာန်များ၏ရွှေ့ဖြစ်သော ဥပစာရ ကာမာဝစရဈာန်သည်သာ သုဂတိ၌ အကျိုးပေးခွင့်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဒုဂ္ဂတိ၌ ပဋိသန္နေနေရ မည် “ကေစု သုဂတိစုတိ”၏ အရ ရူပ အရူပစုတိကို ကြည့်ပါ။ [ကေစု သုဂတိတိ မဟဂ္ဂတဝဇ္ဇသုဂတိ အဓိပ္ပေတတိ အာဟာ—ရူပါရူပါဝစရာနန္တိ အာဒိ။—အနု။]

ကေစု ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္နိ။ ။ ဤ၌ ကေစုသဒ္ဓါ ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ဋီကာ၌ ပြထား၏။ “နာနတ္ထကာယ နာနတ္ထသည်” ဟူသည် လူနှင့် နတ်များတည်း။ ထိုနတ်တို့တွင် ဝိနိပါဝိက အသုဓနတ်တို့ကို ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္နေရှိသူတို့ဟု ယူ၍ ထိုနတ်တို့ကို ကြည့်လိုသောကြောင့် “ကေစုဒုဂ္ဂတိ” ဆိုသည် ဟု ဗုဒ္ဓမဖွင့်၏။ အထဝါတက်နည်းမှာ ထင်ရှားပြီ။

ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ။ “ကေစုဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ကေစုသုဂတိပဋိသန္နိတိ အာဒိနာ ယံ ယံ (အတ္တဇာတိ)ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တံ ယောဇေတဗ္ဗတိ အတ္တော။—ဋီကာ။ ဤ ဋီကာအဖွင့်ကိုကြည့်၍ “ယံယံ+ယောဂံ ယထာယောဂံ”ဟု ပြုပါ။ “ယှဉ်စပ်ထိုက်သော အရာသည် စုတိပဋိသန္နေတည်း။ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထိလိန်ဖြင့် “ယောဇေတဗ္ဗာ”ဟု ဆိုသင့်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးဘယ်ရှိသောကြောင့် “ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝသေန ။ပေ။ကတော”ဟု ဋီကာမိန့်သည်။

ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ လဒ္ဓပစ္စယံ၊ ရအပ်သော အကြောင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧတံ ဓမ္မမတ္တံ၊ ဤ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည်။ ဘဝန္တရံ၊ ဘဝ တပါးသို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဝါ၊ ကပ်ရောက်သည်ဟု ဆိုရ၏။ အဿ၊ ထို ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၏။ တတော၊ ထို ဘဝဟောင်းမှ။ သင်္ကန္တိ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ တတော၊ ထို ဘဝဟောင်း၌။ ဝါ၊ ထိုဘဝ ဟောင်းက။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ လဒ္ဓပစ္စယံ၊ ရအပ်သော အကြောင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ (ပဋိသန္ဓေကျိုးပေးဘို့ရန် ကံ စသော ရအပ်သော အကြောင်း ရှိသည်ဖြစ်၍) ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ၊ ဤ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည်။ (ပဋိသန္ဓေအခါ၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား မျှသည်။) ဘဝန္တရံ၊ သို့။ ဥပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ န (ဥပေတိ)၊ ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်။ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင် သည်။ န (ဥပေတိ)။ တဿ၊ ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၏။ အတိတဘဝတော၊ အတိတ်ဘဝမှ။ ဣဓ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ သင်္ကန္တိအပ်၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည် လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော၊ ထို အတိတ်ဘဝ၌။ ဝါ၊ ထို အတိတ်ဘဝက။ ဟေတု၊ ကံစသော အကြောင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြည့်၍လည်း။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ န (အတ္ထိ)။ တယိဒံ (တံ ဣဒံ)၊ ထို ဆိုအပ် ပြီးသောအနက်ကို။ (လဒ္ဓပစ္စယ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည် ဘဝတပါးသို့ ကပ်ရောက်၏ဟူသောအနက်ကို) ပါကဇ္ဇေန၊ ထင်ရှားသော။ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိ- က္ကမေန၊ လူတို့၏စုတိ ပဋိသန္ဓေအစဉ်ဖြင့်။ ပကာသယိဿာမ၊ ထင်ရှားပြကုန်အံ့။

ဟိ၊ ချဲ့။ အတိတဘဝသို့*၊ လွန်ခဲ့ပြီးသောဘဝ၌။ သရသေန၊ မိမိ၏သဘော အားဖြင့်။ သမာသန္ဓမရဏဿ ဝါ၊ အလွန်နီးသော သေခြင်းရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဥပက္ကမေန၊ မိမိလုံ့လ၊ သူတပါးတို့၏ လုံ့လကြောင့်။ (မိမိတာသာ အဆိပ်သောက်ခြင်းစသော လုံ့လ၊ သူတပါးတို့၏ သတ်ခြင်းစသော လုံ့လ

လဒ္ဓပစ္စယံ ။ပေ။ ဝိနာ ဟောတိ။ ။ဤဂါထာ၌ လဒ္ဓပစ္စယံ ။ပေ။ ဘဝန္တရမပေတိ ဟူသော ပါဠိဖြင့် “ရှေးရှေးဘဝက ကံစသောအကြောင်းကို ရသည်ဖြစ်၍ ရုပ်တရား နာမ်တရားများသည် ဘဝအသစ်သို့ ပဋိသန္ဓေအဖြစ်ဖြင့် ကပ်ရောက်၏”ဟု ဆိုသော ကြောင့် “သတ္တဝါသည် (အတ္တသည်) သေလျှင် ပြတ်၏”ဟု ယူဆသော ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ နာဿ တတော သင်္ကန္တိပါဠိဖြင့် “ရှေးဘဝက ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား သည် (အတ္တသည်) ပြောင်းရွှေ့၍လာ၏”ဟူသော သဏ္ဍတဒိဋ္ဌိကိုလည်း တားမြစ်ပြီးဖြစ်၏။ န တတော ဟေတု ဝိနာ ဟောတိ ပါဠိဖြင့် “သတ္တဝါသည် (အတ္တသည်) တရုတ်ယောက် ဖန်ဆင်းမှုကြောင့် ယခုအသစ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏”ဟူသော နဝသတ္တပါတုဘဝဒိဋ္ဌိကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်၏။

ကြောင်း။ သမာသန္တမရဏထာဝါ၊ အလွန်နီးကပ်သော သေခြင်းရှိသည်မှလည်း ဖြစ်သော။ [အသဟန္တဿ ဌံ စပ်။] အသယာနံ၊ သည်းမခံအပ်၊ သည်းမခံနိုင် ကုန်သော။ သဗ္ဗင်္ဂ ပစ္စင်္ဂသန္တိ ဗန္ဓနုဇ္ဈေဒကာနံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အဆက်အစပ်တို့ကို နှောင့်ဖွဲ့တတ်သော အကြောတို့ကို ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ မာရဏန္တိကဝေဒနာသတ္တာနံ၊ သေခြင်းဟူသော အဆိုးရှိသော ဝေဒနာတည်းဟူ သော လက်နက်တို့၏။ [“သတ္တာနံ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။] သန္တိပိတံ၊ ပြင်းစွာ ကျရောက်ခြင်းကို။ အသဟန္တဿ၊ သည်းမခံနိုင်သော သတ္တဝါ၏။ [“ဝိညာဏံ”၌ ပဝေဒစပ်။] အာံတပေ၊ နေပူ၌။ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဍိတု၊ ပစ်ချအပ်သော စိမ်းစိုသော ထန်းရွက်သည်ကဲ့သို့။ ကမေနေ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သရိ- ရေ၊ ကိုယ်သည်။ ဥပသုဿမာနေ၊ ခြောက်ကပ်လသော်။ စက္ကာဒိသု၊ စက္ခု အစ ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ပြီးကုန်လသော်။ [ဤစကား အင်္ဂါ သေခါနီးအခါ၌ မျက်စိမမြင်မှု၊ နားမကြားမှု၊ နှာခေါင်းအနံ့မရမှု၊ လျှာ၏ အရသာမတွေ့မှု စသည်တို့ဖြစ်တတ်ကြသည်။ ချုပ် ဟူရာ၌ လုံးဝချုပ်သွားသည် မဟုတ်၊ စက္ခုစသည်တို့ အားနည်းနေကြသည်ဟု ဆိုလိုသည်။] ဟဒယဝတ္ထု- မတ္တေ၊ ဟဒယဝတ္ထုမျှသည်၎င်း၊ ကာယိန္ဒြိယ မနိန္ဒြိယ ဇီဝိတိန္ဒြိယေသု၊ တို့သည် ၎င်း။ ပတိဋ္ဌိတေသု၊ တည်ကုန်လသော်။ တခံဏာဝသေသံ၊ ထိုသေခါနီးအခါ၌ ကြွင်းကျန်သော။ ဟဒယဝတ္ထု သန္တိသိတံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို ကောင်းစွာမှီသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ [“အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတံ”၌ စပ်။] ဂရုသမာသေဝိတာသန္တ ပုဗ္ဗ- ကတာနံ၊ ဂရုကံ၊ သို့မဟုတ် အမြဲမှီဝဲအပ်သော အာစိဏ္ဏကံ၊ သေခါနီးအခါ၌ ပြုအပ်သော အာသန္နကံ၊ ရှေးရှေးဘဝ ရှေးကာလ၌ ပြုအပ်သော ကရုတ္တာကံ တို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မတား တပါးပါးသော။ [“ကမ္မံ ဝါ”၌စပ်။] လခွါ- ဝသေသ ပစ္စယသင်္ခါရ သင်္ခါတံ၊ ရအပ်ပြီးသော ကြွင်းသော အဝိဇ္ဇာတဏှာ စသော အကြောင်းရှိသော သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော။ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အရ သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော။) ကမ္မံဝါ၊ ကံကိုသော်၎င်း။ တဒုပဋ္ဌာပိတံ၊ ထိုကံ သည် ထင်စေအပ်သော။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တသင်္ခါတံ၊ သော။ ဝိသယံ ဝါ၊ အာရုံကိုသော်၎င်း။ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတံ။

ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင် တပါး ပါးကို အာရုံပြု၍ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ (ဝိညာဏံ ဝိသယမာရဗ္ဗ ပဝတ္တတံ-ဟု ဆိုအပ် မှဲ့သော ထိုဝိညာဉ်ကို။) [နာမေတိ ဌံစပ်။] တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ၊ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိန္ဒတ္တာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စာဒိတောဒိနဝေ၊ အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အပြစ်ရှိသော။ (အပြစ်ကို အဝိဇ္ဇာကံ ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သော။) တသ္မိံ ဝိသယေ၊

ထိုက် အစရှိသော အာရုံတပါးပါး၌။ တဏှာ၊ သည်။ နာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ သဟဇာတသင်္ခါရာ၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ခိပန္နိ၊ ပစ်ချ ကုန်၏။ ဝါ၊ ပစ်ချသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။ သန္တတိဝသေန၊ အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (တခုတည်းမဟုတ်ဘဲ ဝိညာဉ်အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။) တဏှာ-ယ၊ သည်။ နာမိယမာနံ၊ ကံစသော အာရုံတခုခုသို့ ညွတ်စေအပ်သည်၎င်း။ သင်္ခါရေဟံ၊ တကွဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ခိပ္ပမာနံ၊ ပစ်ချအပ်သကဲ့သို့ဖြစ် သည်၎င်း။ (ဟုတွာ) ဩရိမတီရရုက္ခဝိနိဗန္ဓရဇ္ဇ၊ ဤဘက်၌ဖြစ်သော ကမ်းပေါ်

တဏှာ နာမေတိ။ ။ “စုတေခါနီး၌ တဏှာက ကံစသော အာရုံကို အာရုံပြု နေသော စိတ်ဝိညာဉ်ကို ညွတ်စေသည်” ဟု ဆိုရာ၌ တဏှာသည် ထိုအချိန်၌ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ပါဘဲလျက် အဘယ်နည်းဖြင့် ညွတ်စေသနည်းဟု မေးတယ်ရှိ၏။ တဏှာသည် မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်၎င်း၊ စုတေခါနီး စိတ်အစဉ်ကလည်း ပရိကတံ = ရင့်ကျက်၍ အဆုံးသို့ ရောက်နေသောကြောင့်၎င်း၊ စိတ်ဝိညာဉ်အစဉ်သည် ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ကံစသော အာရုံသို့ ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်းနေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို တဏှာကညွတ်စေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မှန်၏ - တဏှာကို ပယ်ပြီးဖြစ်လျှင် ရဟန္တာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး စိတ်အစဉ်သည် ကံစသော အာရုံကို အာရုံပြုမည် မဟုတ်။

သဟဇာတသင်္ခါရာ ခိပန္နိ။ ။ “သင်္ခါရာ” အရ စုတေခါနီး ဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါဝင်သော စေတနာကို ယူပါ။ (တနည်း) စေတနာနှင့် တကွဖြစ်သော ဗယစသော ယှဉ်ဘက်စေတသိက်များကို ယူပါ။ ထိုသင်္ခါရတို့က ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို ကံ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်စသော အာရုံတခုခုသို့ ရောက်အောင် ပစ်ချကြသည်-ဟုလို့၊ [“ပစ်ချ” ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ် ပစ်ချသည်မဟုတ်၊ ထို ကံစသော အာရုံ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် တည်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်လောက်အောင် သဟဇာတသင်္ခါရတို့က ဖြစ်နေကြသည်ကို ပစ်ချသကဲ့သို့ ဖြစ်နေရကား “ခိပန္နာ ဝိယ” ဟု ဋီကာ ဆိုသည်။] ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ မရဏပ္ပတ္တိကထာ၌လည်း ပြထားပါသည်။

တံ သန္တတိဝသေန။ ။ “တံ” အရ ဝိညာဉ်ကို ယူရ၏။ ထိုဝိညာဉ်ဟူသည် စုတိ ဝိညာဉ်၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့် ထိုထိုဝိညာဉ်တို့၏အနီး ရွှေ့ကဖြစ်သော ဝိညာဉ်တည်း။ ထိုအားလုံးကိုပင် တစဉ်တတန်းတည်း ဖြစ်သောကြောင့် “တံ” ဟု ဧကဝစိတားသည်။ ထိုသို့ တသန္တာန်တည်းဖြစ်ကြသော ဝိညာဉ်အများတွင် တဏှာက ညွတ်စေအပ်သော ဝိညာဉ်ဟူသည် စုတိအနီး ရွှေ့ကဖြစ်သော ဝိညာဉ်တည်း။ သင်္ခါရတို့က ပစ်ချအင်သော ဝိညာဉ်ဟူသည် နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်တည်း။

ဩရိမတီရ ။ပေ။ အတိက္ကမကော ဝိယ။ ။ ရေမြောင်းအနီးအပါး၌ ပေါက်သော သစ်ပင်ဝယ် ချည်ထားအပ်သောကြိုးကို ဆွဲကိုင်၍ မြောင်း၏ ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ရန်၍ ကျော်လွန်သော ယောက်ျားသည် ဤဘက်ကမ်း၌ ကြိုးကိုလွှတ်၍ ဟိုဘက်ကမ်းမြေ၌ ရပ်တည်ရသကဲ့သို့ ရှေးဘဝ၌ ထင်လာသော ကံ အစရှိသော အာရုံကို ကြိုးနှင့်တူ၏ ဟု၎င်း၊ တဏှာကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ကူးလိုသော ဆန္ဒနှင့် တူ၏ ဟု၎င်း၊ ပစ်ချသော သင်္ခါရတို့ကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ခုန်လိုက်သော ပယောဂနှင့်တူ၏ဟု၎င်း မှတ်ပါ။

ဝယ် ပေါက်နေသော သစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သောကြိုးကို။ အာလမ္ဗိတော၊ ဆွဲ
 ကိုင်၍။ မာတိကာတိက္ကမကော၊ မြောင်းကိုကျော်လွှားသော။ (ပုရိသော)ဝိယ၊
 ဧယာကျားသည်ကဲ့သို့။ ပုရိမံ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော။ နိဿယံစ၊ မှီရာအာရုံကိုလည်း။
 ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ အပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ကမ္မသမ္ပဋ္ဌာပိတံ၊ ကံသည်ဖြစ်စေအပ်
 သော။ နိဿယံစ၊ ကိုလည်း။ အဿာဒယမာနံဝါ၊ သာယာလျက်သော်၎င်း။
 ဝါ၊ ရလျက်သော်၎င်း။ အနဿာဒယမာနံဝါ၊ မသာယာလျက်သော်၎င်း။ ဝါ၊
 မရလျက်သော်၎င်း။ အာရမ္မဏာဒီဟိယေဝ၊ အာရုံအစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်
 သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တတိ။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ရှေ့စိတ်၊ နောက်စိတ်တို့တွင်။ ဝါ၊ ဤ စုတိပဋိသန္ဓေ
 တို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောစိတ်ကို။ (ဝုစ္စတိစပ်။) စဝနတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ
 ရွှေ့လျော့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စုတိတိ၊ စုတိဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၏။) ပစ္စိမံ၊
 နောက်၌ဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော၊ ဘဝဟောင်းအပြတ်
 တွင် တပါးသော ဘဝအသစ်ကို အစစွာ ဆက်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ပဋိသန္ဓိတိ၊ ပဋိသန္ဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ တဒေတံ (တံ တေ)၊ ထိုဆိုင်အပ်ပြီးသော ဤ

• ပုရိပဉ္စ အပရဉ္စ နိဿယံ။ ။ဟိုဘက်ကမ်းသို့ခန့်၍ ကျော်လွန်သော ယောကျ်ား
 သည် ဤဘက်ကမ်းကကြိုးကို လွှတ်လိုက်သကဲ့သို့ စုတိအခိုက်၌ ဤဘက်က ကံစသော
 အာရုံကိုမယူဘဲ လွတ်၍ စုတိကို ကျော်လွန်ပြီးမှ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေသည်
 ကံစသော အာရုံချည်း မဟုတ်တော့ဘဲ ကံစသော အာရုံလည်းပါသော သမ္ပယုတ္တ
 စေတသိက်တို့လည်း ပါသောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ရှေးက
 ဣသော ကမ္မပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်။

ကမ္မသမ္ပဋ္ဌာပိတံ နိဿယံ။ ။ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သော ယောကျ်ားသည်
 (ဟိုဘက်ကမ်း၌ သစ်ပင်ကိုချည်ထားအပ်သော ကြိုးကဲ့သို့) ဆွဲကိုင်စရာရှိလျှင် ဆွဲကိုင်၍
 မြေ၌ ရပ်တည်၏။ ဆွဲကိုင်စရာမရှိလျှင် မိမိအားအစွမ်း၊ မိမိပယောဂဖြင့် မြေ၌ ရပ်တည်
 ၏။ ထိုအတူ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ဘဝသစ်၌ မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုရှိလျှင် ထိုဝတ္ထုကို
 မှီသောအားဖြင့် ရောက်လျှင်၎င်း၊ စတုဝေါကားရဘုံဖြစ်၍ မှီစရာမရှိလျှင် မမှီဘဲ၎င်း၊
 အာရမ္မဏ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ကမ္မပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းသက်သက်ကြောင့်သာ တည်သည်။
 [အဿာဒယမာနံပုရိမံ အနက်ကို ငြိုကား၌ ဖွင့်ထားသည်။]

ဝုတိ၊ ပဋိသန္ဓိ။ ။စုတိ ပဋိသန္ဓေ အမည်ရခြင်း၏ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိနိမိတ်ကို ပြလို၍
 “စဝနတော၊ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော” ဟု မိန့်သည်။ စဝတိတိ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓဟ-
 တိတိ ပဋိသန္ဓိ” ဟု ပြပါ။ ထို ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတောပုဒ်ကို “ဘဝန္တရဿ အာဒိ
 သမ္ပန္နနတော” ဟု ငြိုကား၍ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “ပဋိသန္ဓဟတိ၊ ဘဝဟောင်းအပြတ်တွင်
 ဘဝအသစ်ကို အစစွာ ဆက်စပ်တတ်၏။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိ” ဟု အနက်ပေးပါ။ တနည်း—
 ဘဝန္တရာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အသစ်ဖြစ်သော တပါးသော ယောနိ ကတိ ဝိညာဏဋီတိ
 သတ္တာဝါသတို့ကိုလူ-ဟု ငြိုကားဖွင့်၏။

ဝိညာဉ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ (“တံသန္တတိဝသေန။ ပေ။ ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တတိ” ဟု ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော ဤဝိညာဉ်ကို။ ဝါ၊ သည်။) ပုရိမဘဝါပိ၊ ရှေးအတိတ်ဘဝ မှလည်း။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ န အာဂတံ၊ ရောက်လာသည်မဟုတ်။ တတော- ပံ၊ ထိုရှေးဘဝ၌လည်း။ ဝါ၊ ကလည်း။ ကမ္မသင်္ခါရနာမိတဝိသယာဒိဟေတု၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၊ စုတိအာသန္နဇောဝိညာဉ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော သင်္ခါရ၊ ညွတ်စေတတ်သော တဏှာ၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် အာရုံအစရှိသော အကြောင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြည့်၍လည်း။ န ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗွံ။

ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ ဘဝဟောင်းမှ မလာခြင်း၊ ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်း၌။ [နောက်အကျယ်ကို ကြည့်၍ ပေးသည်။] ပဋိဇောသာဒိကာ၊ ပုံတင်သံအစရှိသော အကြောင်းအရာ တို့သည်။ နိဒဿနာ- နိ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ (တေဿ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။) သန္တာနဗန္ဓတော၊ အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် ပွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကတာပိ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နာနတာပိ၊ တသီးတခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ။

ကမ္မ။ ပေ။ ဟေတု။ ။ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ရှေးကံကို “ကမ္မ” ဟု၎င်း၊ စုတေခါနီးဖြစ်သော ဇောဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော စေတနာ၊ (တနည်း) အလုံးစုံသော ဗဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို “သင်္ခါရ” ဟု၎င်း၊ ညွတ်စေတတ်သော တဏှာကို “နာမိတ” ဟု၎င်း၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် တစ်ပါးကို “ဝိသယ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ “ထိုအားလုံးကို ကြည့်၍လည်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် မဖြစ်နိုင်” ဟူလို၊ ဝိသယာဒိန္ဒ အာဒိဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးလွှမ်းခြင်း စသည်ကို ယူပါ။

ပဋိဇောသာဒိကာ။ ။ပတိ=တဖန် ပြန်၍ + ဇောသ=ကျယ်စွာသော အသံ၊ တောင်၏ အနီး၌ ဟစ်အော်လိုက်သော အခါ အသံသည် တောင်နံရံ၌ ထိခိုက်၍ ထို တောင်နံရံမှ ပြန်သောအသံဖြစ်၏။ ထိုအသံကို “ပုံတင်သံ” ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုပုံတင် သံသည် မူလ ဟစ်အော်သောလူ၏ အသံလည်း မဟုတ်၊ ထို မူလ ဟစ်အော်သော လူ၏ အသံနှင့်လည်း ကင်း၍ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ဤပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်လည်း မူလ ကံစသော ရှေးဘဝက အကြောင်းများလည်း မဟုတ်၊ ထိုအကြောင်းများနှင့်လည်း ကင်း၍မဖြစ်-ဟူလို။

အာဒိဖြင့်ယူဘုယ်။ ။ပဋိဇောသာဒိန္ဒ အာဒိဖြင့် ပဒီပ (မူလဆိမ်းမှ ကူးယူ အပ်သော နောက်ဆိမ်း) ကို၎င်း၊ မုဒ္ဒါ (တံဆိပ်တုံးကို စက္ကူ၌ နှိပ်လိုက်သောအခါ ထင်လာသော တံဆိပ်ထု) ကို၎င်း၊ ဆာယာ (မှန်ကြည့်သောအခါ ထင်သာသော မျက်နှာရိပ်) ကို၎င်း ယူရသည်။ [ဆာယာကိုပင် “ပဋိဗိမ္ဗ = အတုရုပ်” ဟုလည်း သုံးစွဲသည်။]

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ချဲ့။ ဧတေ ဝိညာဏဿ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ ပုရိမဘဝတော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဘဝဟောင်းမှ။ ဣမ၊ ဤ ဘဝသစ်သို့။ ဧတ္ထ အနာဂမနေ၊ ဤသို့ မလာခြင်း၌၎င်း။ အတိတဘဝပရိယာပန္နဟေတုဟိ၊ အတိတ် ဘဝဟောင်း၌ အကျိုးဝင်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဥပ္ပါဒေ စ၊ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်း၌၎င်း။ ပဋိသေသ ပဒီပ မုဒ္ဒါ ပဋိဗိမ္မပ္ပကာရာ၊ ပဲ့တင်သံ၊ ဆီမီး၊ တံဆိပ်ရာ၊ အတူအရပ် အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းအရာတို့သည်။ နိဒဿနာနိ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိသေသ ပဒီပ မုဒ္ဒစ္စာယာ၊ ပဲ့တင်သံ၊ ဆီမီး၊ တံဆိပ်ရာ၊ အရိပ်တို့သည်။ သဒ္ဓါဒိဟေတုကာ၊ မူလအသံအစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ အညတြ၊ အကျိုးက အကြောင်းရှိရာ အခြားအရပ်သို့။ (တနည်း) အညတြ၊ အကြောင်းက အကျိုးရှိရာ အခြားအရပ်သို့။ အဂန္နာ၊ မသွားမူ၍။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ [အာဂန္တာဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “အဂန္တာ၊ မသွားကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ” ဟု ပေးပါ။] ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဣဒံ စိတ္ထိ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်စိတ်သည်။ (အညတြ၊ မူလကံစသော အခြားသော အကြောင်းရှိရာသို့။ (တနည်း) အညတြ၊ အကြောင်းကံစသည်နှင့်အတူ တည်ပြီးနောက်မှ ခွဲခွဲ၍ အခြားသော အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့ အဂန္တာ၊ ဟောတိ။)

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌။ သန္တာနုဗန္ဓတော၊ အစဉ်သန္တာနုအားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကတာပိ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နာနတာပိ၊ တသီး တခြား ကဲ့ပြားသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ၊ လဒ္ဓ ဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ သန္တာနုဗန္ဓေ၊ အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဧကတာ၊ သည်။ ယဒိ ဘဝယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ)။ ခိရတော၊ ရှေ့အဘိ၌ဖြစ်သော နို့ရည်မှ။ ဒမိ၊ နောက် အဘိ၌ဖြစ်သော နို့ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ နို့ချဉ်သည်။ သမ္ပူတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။

အညတရံ အဂန္တာ။ ။ဋီကာ၌ ၂-နည်း ဖွင့်၏။ ပဲ့တင်သံ၏ မူလအသံ ဖြစ်ရာ အရပ်သို့ မသွားခြင်း၊ ကူးယူအပ်သော ဆီမီးစသည်၏ မူလ ဆီမီး စသည် ရှိရာသို့ မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ” ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏ မူလ ကံ စသော အကြောင်းရှိရာသို့ (အကျိုးက အကြောင်းရှိရာသို့) မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ” ဟု ဆိုရသည်။ ဋီကာ၌ အထ ဝါ စသည်ဖြင့် တနည်းဖွင့်သေး၏။ ထိုနည်းအလို အကြောင်းဖြစ်ရာအရပ်၌ အကြောင်းနှင့်အတူ စုံတေးတည်နေပြီးနောက် အကြောင်းမှ တွက်ခွဲ၍ အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့ မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ” ဟု ဆိုသည်။ ထို ဆိုသည်အတိုင်း ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည် အကြောင်းကံ စသည်နှင့် အတူတည်ပြီး၍ ထို့နောက်မှခွဲ၍ အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့ မသွားပါ—ဟူလို။

န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ [“တခုတည်းဖြစ်သောကြောင့် နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မံ ၂-မျိုး မဖြစ်နိုင်ရာ-ဟူလို။] ကေန္တနာနတာ၊ ကေန တသီးတခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတာပိ တဝေယျ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့။ (ဝေံသတိ)။ ဓမိသည်။ ခိရယ၊ နို့ရည်၏။ ဝါ၊ နှင့်။ အဓိနော၊ ဆက်စပ်သည်။ န သိယာ။ [ဒဓိက နပုံလိန်ဖြစ်သောကြောင့် “အဓိနံ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] သဗ္ဗဟေတု ဟေတု-သမုပ္ပန္နေသု၊ အလုံးစုံသောအကြောင်း၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အကျိုးတို့၌။ သေ(သော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်။ နယော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဝေံ၊ ဤသို့ ကေန္တ ကေတာ၊ ကေန္တနာနတာသည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗလောက ဝေါဟာရလောပေါ၊ အလုံးစုံသော လောက အသုံးအနှုန်း၏ ကျေပျောက် ပျက်စီးခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော စ၊ ထို သဗ္ဗလောက ဝေါဟာရလောပကိလည်း။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိထိုက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သဗ္ဗလောက ဝေါဟာရလောပကိ အလိုမရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣ၊ ဤ တခုတည်းသော အစဉ်သန္တာန်၌။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ကေတာဝါ၊ သို့၎င်း။ နာနတာဝါ၊ သို့၎င်း။ န ဥာဂန္တဗ္ဗာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မကပ်ရောက်ထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဣ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဣ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌” ဟု စွဲ၏။] ဌတု၊ ၍။ (စောဒကော၊ သည်။) အာဟ၊ ဆိုပြီ။ (ကိ၊ နည်း။) ဝေံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အသကံန္တိ ပါတုဘာဝေ၊ ရှေးဘဝမှ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ဘဝသစ်ဝယ် ဝိညာဉ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိ မနုဿတ္တဘာဝေ၊ ဤ လူ့အတ္တဘော၌။ ယေ

သဗ္ဗ၊ ပေ။ လောပေါ။ ။ “လောပ” ဟူသည် ထိုဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်း၏ ပျောက်ခြင်းတည်း။ အကြောင်း အကျိုးသည် ကေတာ ဖြစ်လျှင်၎င်း၊ နာနတာ ဖြစ်လျှင်၎င်း၊ “ငါသည် ရှေးတုန်းက ရောဟိတဿ မည်သောရသေ့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ” စသော အသုံး အနှုန်းမျိုး မဖြစ်နိုင်တော့-ဟူလို၊ ဘာကြောင့်နည်း-တခုတည်းဖြစ်လျှင် “ရှေးတုန်းက+ငါ” ဟုပင် မရှိနိုင်၊ အသီးအသီး ဖြစ်လျှင်လည်း ရောဟိတဿ ရသေ့လည်း တခြား၊ ယခု ငါလည်း တခြားပင် ဖြစ်ရကား “ရှေးတုန်းက+ငါ” ဟု မရှိနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လောက အသုံးအနှုန်းတွေ ပျောက်ကွယ်စရာရှိတော့သည်-ဟူလို။

ဣတ္ထာဟ။ ။ “န ကေန္တံ ကေတာဝါ၊ နာနတာဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ” ဟူသော စကားနှင့် စပ်၍ စောဒနာကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်ပြလိုသောကြောင့် “ဣတ္ထာဟ” စသည်မိန့်၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏ ဘဝဟောင်းမှ မပြောင်းခဲ့ဘဲ ဘဝသစ်၌ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ရှိလျှင် “ဤဘဝ၌ ခန္ဓာတွေက ချုပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ နောက်ဘဝ အကျိုးပေးမည့်ကံလည်း ထို နောက်ဘဝသို့ မသွားခြင်းကြောင့်” စောဒနာစရာ ရှိနေသည်-ဟူလို။

ခန္ဓာ၊ ထိုသည်။ (သန္တိ)။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ချုပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဖလပစ္စယထ၊ အကျိုးဝိညာဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မထ၊ ကံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝသစ်သို့။ အဂမနတောစ၊ မသွားခြင်းကြောင့်၎င်း။ အညထ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ အညတောစ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်ပြုအပ်သော ကံကြောင့်လည်း။ တံ ဖလံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သိယာ နန၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ် လော။ စ၊ ဆက်။ ဥပဘုဉ္ဇကေ၊ ခံစားတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသတိ၊ သော်။ ကထ၊ အဘယ်သူ၏အပေါ်၌။ တံ ဖလံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာတော့အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိဓာနံ၊ ကေန္တကေတာ နာနတာသို့ မကပ်ရောက်ထိုက် ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအစီအရင်သည်။ န သုန္ဓရံ၊ မကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ပြီ။)

• တဩ၊ ထိုစောဒနာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သောအဖြစ်ကားကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ယံ ဖလံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ ဧတံ၊ ဤအကျိုးသည်။ အညထ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ [ကံပြုသူ၏သန္တာန်၌သာဖြစ်သည်- ဟူလို။] အညတောစ၊ အခြားသူပြုအပ်သော ကံကြောင့်လည်း။ န (ဟောတိ)။ [မိမိပြုအပ်သောကံကြောင့်သာဖြစ်သည်-ဟူလို။] ဗီဇာနံ၊ မျိုးစေတို့ကို။ အဘိ- သခါရော၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းသည်။ ဧတထ၊ အတ္တထ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သာကော၊ ပြီးစေတတ်၏။

• ဟိ၊ ခဲ့။ ကေသန္တာနသ္မိံ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ- မာနံ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထို တခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ [န ဟောတိ ၌စပ်။] ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ကေတ္ထိနာနတ္တာနံ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်၊ တသီးတခြား ကွဲပြား ကုန်သည်၏အဖြစ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ် ကြောင့်။ (“န ကေန္တမေကတာဝါ နာနတာဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ” ဟု တားမြစ်အပ် ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အညထ၊ အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇ-

အညထ အညတောစ။ ။အညထ ပုဂ္ဂလထ၊ အညတော စ ပုဂ္ဂလတော တံ ဖလံ နန သိယာ။—ယောဇနာ။ ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ထိုသူပြုအပ်သော ကံမှတပါး အခြားသူ ပြုအပ်သောကံကြောင့် အကျိုးဖြစ်စရာ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော—ဟူလို။

ဥပဘုဉ္ဇကေစ။ ဝေ။ ဝိဓာနံ။ ။ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားမည့်သူ မရှိလျှင်လည်း အဘယ်သူ့သန္တာန်မှာ ထို အကျိုးဖြစ်စရာ ရှိရာတော့အံ့နည်း။ ထို့ကြောင့် “ကေန ကေတာအဖြစ်၊ နာနတာအဖြစ်သို့မရောက်ထိုက်” ဟူသော ဤစကားသည် မကောင်းပါ ဟု စောဒနာသည်။

တိ)။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ အညတော၊ အခြားသူ ပြုအပ်သောကြောင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ (ဝတ္တပ္ပံ၊ ဆိုထိုက်သည်။) န ဟောတိ။ စပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဗိဇာနံ၊ မျိုးစေတို့ကို။ အဘိသင်္ခါရော၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းသည်။ တေဿ အတ္တဿ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ အမ္မဗိဇာဒိနံ၊ သရက်မျိုးစေ အစရှိသည်တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရောယု၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့ကို။ ကတေယု၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော်။ တဿ ဗိဇယ၊ ၏။ သန္တောနေ၊ ဤ။ လဒ္ဓပစ္စယော၊ ရအပ်သော ပြုပြင်မှုအကြောင်း ရှိသော။ ကာလန္တရေ၊ ပြုပြင်ရာကာလမှ အခြားသောကာလ၌။ ဖလဝိသေသော၊ အကျိုးအထူးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လသော်။ အညဗိဇာနံ၊ အခြားမျိုးစေတို့၏အတွက်။ န (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အညဘိသင်္ခါရ ပစ္စယာပိ၊ အခြား ပြုပြင်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တာနိ ဗိဇာနိစ၊ ထို မျိုးစေတို့သည်၎င်း။ တေ အဘိသင်္ခါရဝါ၊ ထို ပြုပြင် စီရင်ခြင်းတို့သည်၎င်း။ ဖလဋ္ဌာနံစ၊ အသီးဖြစ်ရာ အရပ်သို့လည်း။ န ပါပုဏန္တိ (ယထာ)၊ မရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤ မချွတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော ဥပမာနကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗာလသရီရေ၊ ကလေး၏ကိုယ်၌။ (ကလေးအရွယ်တုန်းက ကိုယ်၌။) ဥပယုတ္တေဟိ၊ ယှဉ်စပ်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အသုံးပြုအပ်ကုန်သော။ ကာလန္တရေ၊ အခြားသော ကြီးရာအခါ၌။ ဝုဇသရီရဒိယု၊ ကြီးရင့်သောကိုယ် အစရှိသည်တို့၌။ ဖလဒေဟိ၊ အကျိုးကိုပေးတတ်ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေါသဓာဒိဟိ စာပိ၊ စိတ်မှု နှုတ်မှုပညာ၊ စိတ်မှု လက်မှုအတတ်၊ ကျန်းမာရေး ဆေးကျွေးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ဤအဓိပ္ပါယ်တို့ကို ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဥပဘူဠကေ။ ပေ။ သိယာတိ၊ ဟူသော။ ယမ္ပိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ရှေ့နား၌ ဆိုခဲ့ပြီ။) တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ (ဝဒါမ၊ ဆိုကုန်ဦးအံ့။) ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ဘူဠက-

ဗိဇာနံ အဘိသင်္ခါရော။ ။ သရက်စေ့မှ သာ၍ချိုသော အသီးရှိသော သစ်ပင်ပေါက်သို့ရန် သရက်စေ့ကို စတုမရရည်လည်း၌ စိမ့်သောအားဖြင့် ဓာတ်ခိုး ဓာတ်ငွေ့တွေကို ထုစေရ၏။ ရှောက်စေ့ကို ချိပ်ရည်ဖြင့် သွန်လောင်းသောအားဖြင့် ထုစေရ၏။ ဤသို့ ထုစေခြင်းကို “မျိုးစေ့တို့ကို ပြုပြင်ခြင်း”ဟု ဆိုသည်။—ဋီကာ။ မှန်၏။ “မကောင်းအောင် ထုစေခြင်းလည်း ရှိသေး၏။ သရက်ပင်၏ အနီးအပါး၌ ခါးတောက်မြစ် (ခွေးတောက်မြစ်)ကို စိုက်လျှင် ထို သရက်ပင်၏ အချိုအရသာ ပျက်နိုင်၏ဟု ဒုကနိပါတ်၊ ဒမိဝါဟန ဇာတ်တော်၌ ဆိုသည်။ [“ခါးတောက်မြစ်ယှက်၊ စိုက်ရောဖက်သား၊ သရက်ပင်မင်း၊ သီးချိုကင်းသို့—စတုမ္မသုာရ၊ ကိုးခန်းပျို့။]”

သမ္ပုတိ၊ ခံစားတတ်သူဟူ၍ သမုတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ခံစားတတ်သူဟူ၍ သမုတ်အပ်သော နာမည်ပညတ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီး၏။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဖလပ္ပါဒေန၊ အသီး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဖလတိ သမ္ပုတိ၊ သီး၏ဟူ၍ သမုတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သီး၏ဟူ၍ သမုတ်အပ်သော နာမည်ပညတ်သည်။ သိဒ္ဓါယထာ၊ ပြီးစီးသကဲ့သို့တည်း။

ဟိ၊ ချဲ့။ ရုက္ခသင်္ခါတာနံ၊ သစ်ပင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ်အပ်ကုန်သော။ မ္ဗောနံ၊ ရုပ်တရား အဆက်ဆက်တို့၏။ ဧကဒေသ ဘူတဿ၊ တစ်တံတဒေသဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရုက္ခဖလဿ၊ သစ်သီး၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ကို။ ဖလတိတိဝါ၊ သီး၏ဟူ၍၎င်း။ ဖလိတောတိဝါ၊ ဖြစ်သော အသီးရှိ၏ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒေဝမနုဿ သင်္ခါတာနံ၊ နတ်လူဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ်အပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဧကဒေသ ဘူတဿ၊ တစ်တံတဒေသ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပဘောဂသင်္ခါတဿ၊ သုံးဆောင် ခံစားဘွယ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သုခဒုက္ခဖလဿ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲဟူသော အသီး၏။ ဥပ္ပါဒေနေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ဒေဝေါဝါ၊ နတ်ကို သော်၎င်း။ မနုဿောဝါ၊ လူကိုသော်၎င်း။ (ဝုစ္စတိ ဌိစပ်။) ဥပဘူတတိတိဝါ၊ သုံးဆောင် ခံစားတတ်၏ဟူ၍သော်၎င်း။ သုခိတောတိ ဝါ၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်းရှိ၏ ဟူ၍သော်၎င်း။ ဒုက္ခိတောတိဝါ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏ဟူ၍သော်၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤတခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ အညေန၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်းမှ အခြားသော။ ဥပဘူတကေန နာမ၊ သုံးဆောင်ခံစား ဖြစ်သူ မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယောပိ၊ အကြင် ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ဝေံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း။ (အကျိုးတရားဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဘူတကဟူသော သမ္ပုတိပညတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း။) ဧတေ သင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရ

တိတ္ထံ။ ပေ။ သိဒ္ဓါ။ ။ တတ္ထဓိစပ်ရာ မပါသောကြောင့် “ဝဂါမာတိ ဝစနသေသော” ဟု ဇိကာဖင့်၏။ (တနည်း) တတ္ထံကို သိဒ္ဓါ၌ စပ်စေလိုသောကြောင့် “တတ္ထဝါ။ ပေ။ သိဒ္ဓါ။ ဘူတကသမ္ပုတိတိ သမ္ပန္နော” ဟု တနည်းဖွင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား— “ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိ ဟု တရားတော်အရ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ “ထိုသို့မရှိလျှင် ကံစသော အကျိုးသည် အဘယ်အပေါ်၌ ဖြစ်မည်နည်း” ဟု မေး၏။ ထိုအမေးကို “ဖလဿပုပ္ပတ္တိယာ” စသည်ဖြင့် ဖြေသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မရှိပါ။ ရုပ်နာမ်သာ (အစဉ်သန္တာန်တခု၌) ကံစသော အကြောင်း၊ ထိုကံ၏ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရှိ၏။ ထိုသို့ အကျိုးဖြစ်လာသောအခါ “ခံစားတတ်သူ” ဟူသော နာမည်ပညတ်သည် အလိုလိုပြီးစီးတော့သည်။—ဇာလိ၊ [ဥပမာကား ထင်ရှားပြီ။]

တို့သည်။ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အရ သင်္ခါရတို့သည်။) ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှား ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဖြစ်၍မူလည်း။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဖြစ်၍မူလည်း။ (ဖလဿ၊ ပစ္စယာ၊ သိယံ။) စ၊ ဆက်။ (သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။) ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။ ဖလဿ၊ ပစ္စယာ၊ ယဒိ သိယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။) (ဧဝံ သန္တေသု။) ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ဆဲဧကန္တံသာ။ နေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ဝိပါကေန၊ အကျိုးသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ (သင်္ခါရာ) အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။ ဖလဿ၊ ပစ္စယာ။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဧဝံ သန္တေသု။) ပဝတ္တိတော၊ အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ဝါ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ရာအခါမှ။ ပုဗ္ဗေစ၊ ရှေး၌၎င်း။ ပစ္စာစ၊ နောက်၌ ၎င်း။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။)

သော၊ ထိုပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ပြောဆိုထိုက်၏။ (ကံ၊ နည်း။) ဧတေ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ ကတတ္တာဝေ၊ ပြုအပ် ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။ (ပြုပြီးမှသာ။) ပစ္စယာ၊ အကျိုးတရား၏ အကြောင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။) စ၊ ထိုသို့ပင်အကြောင်းဖြစ်နိုင် ပါကုန်သော်လည်း။ နိစ္စံ၊ ဖလာဝဟာ၊ ကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ။) တတ္ထ၊ ထို ပြုပြီးမှ အကြောင်းဖြစ်ရာ၌။ ဝါ၊ အမြဲအကျိုးကို မဆောင်နိုင်ရာ၌။ ပါဠိတောဂါ- ဒိကံ၊ အာမခံခြင်း အစရှိသည်ကို။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာဟူ၍။ ဝေဒိ- တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကတတ္တာဝေ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာဝါ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာဝါ၊ ၎င်း။ (အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ။) န(ဟောန္တိ)၊ မဟုတ် ကုန်။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ ကာမာဝစရဿ၊ ပေ။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတီတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားရပ်သည်။ (အတ္ထိ။ တံ၊ ထို စကားရပ်ကို။ ဘဂဝါ၊ အာဟ။) [ကာမာဝစရဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်သာ။ ဥပစိ- တတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်သာ။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဖြစ်သော။ စက္ခု- ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ခဏတ္တယသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] ယထာရဟဿ၊ ထိုက်တန်သည်အားလျော်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာစ၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဖလာ- ဝဟာ၊ အကျိုးကို ဆောင်နိုင်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ။ (ကဿ၊ နည်း။) ဝိပက္က- ဝိပါကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (အကျိုးပေးပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။)

စ၊ ဆက်။ တေဿ အတ္တဿ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ (အကျိုးပေးပြီးလျှင် နောက်ထပ်အကျိုးကို မဆောင်နိုင်ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။) ဝိဘာဝနေ၊ ထင်စွာ ပြခြင်း၌။ ဣဒံ ပါဠိဘောဂါဒိကံ၊ ဤ အာမခံခြင်း အစရှိသည်ကို။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ [ပါဠိဘောဂါဒိကံ စသော ဥပမာ အကျဉ်းသည် ဂါထာ၌ ပါပြီးဖြစ်၏။ ထို ဥပမာကို ချဲ့ပြလိုသောကြောင့် “ယထာ ဟိ” စသည် မိန့်။] ဟိ၊ ချဲ့။ လောကေ၊ လောက၌။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ အတ္တဿ၊ အစီးအပွားကို။ [ယောဇနာ၌ အတ္တဿကို “ပယောဇနဿ၊ အကျိုးကို” ဟု ဖွင့်၏။] နိယျာတနတ္ထံ၊ အပ်နှင်းခြင်း အကျိုးငှါ။ (ပြန်၍ဆပ်ခြင်း အကျိုးငှါ။) ပါဠိဘောဂေါ၊ ပြန်၍ ဆပ်ခြင်း၌ စောင့်ရှောက်သူသည်။ ဝါ၊ အာမခံသူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဏ္ဍဝါ၊ ဘဏ္ဍာ ကိုမူလည်း။ ကိဏာတိ၊ ဝယ်အံ့။ ဣဏဝါ၊ ကြေးမြီကိုမူလည်း။ ဂဏာတိ၊ ယူအံ့။ (တတ္ထ၊ ထိုဘဏ္ဍာကိုဝယ်ခြင်း၊ ကြေးမြီကို ယူခြင်း၌။) တဿ၊ ထိုအာမခံပုဂ္ဂိုလ် ၏။ တံ ကိရိယာကရဏမတ္တမေဝ၊ ထို အာမခံမှုကြိယာကို ပြုခြင်းမျှသည်သာ။ ဝါ၊ ထို ဘဏ္ဍာဝယ်မှုကြိယာကို ပြုခြင်းမျှသည်သာ။ ဝါ၊ ထို ကြေးမြီယူမှု အစ ရှိသော ကြိယာကို ပြုခြင်းမျှသည်သာ။ တဒတ္တနိယျာတနာဒိမှိ၊ ထိုစီးပွားကို ပြန်၍ ဆပ်ခြင်း အစရှိသည်၌။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ ယထာ။ ကိရိယာယ၊ ဝယ်ခြင်း ကြေးယူခြင်း ကြိယာ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အဝိဇ္ဇမာနတာဝါ၊ ထင်ရှား မရှိသည်၏

ပါဠိဘောဂေါ။ ။ဘောဂေါ၌ ပါလန အနက်ဟော ဘုဇ-ဓာတ်၊ ဏ-ပစ္စည်း၊ ပဏိဒါနေ၊ ဘဏ္ဍာဘိုးကို ပေးခြင်း၊ ကြေးကို ဆပ်ခြင်း၌ +ဘောဂေါ၊ စောင့်ရှောက်သူ တည်း။ ပါဠိဘောဂေါ၊ သူ။ ပါဠိဘောဂေါ ဝေ + (သုတ္တံ၌ ဏ-ပစ္စည်းသက်၍) ပါဠိ-ဘောဂေါ = “အစားပေးခြင်း၊ အကြေးပေးခြင်း၌ စောင့်ရှောက်သူ” ကိုပင် “အာမခံသူ = တာဝန်ခံသူ” ဟု ဆိုသည်။ လောင်းကစားရာ၌ ဒိုင်လုပ်သူကိုလည်း “ပါဠိဘောဂ” ဟု ခေါ်၏။

ဘဏ္ဍဝါ။ပေ။ဂဏာတိ။ ။ဤစကားဖြင့် ပါဠိဘောဂေါ ဟောတိကိုပင် ထပ်၍ သရုပ်ဖော်သည်။ ဘဏ္ဍာကို ဝယ်လျှင် ဘဏ္ဍာဘိုးကို ပြန်၍ ပေးရ၏၊ ကြေးကို ယူလျှင် အတိုးနှင့်တကွ ပြန်၍ ဆပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာကို ဝယ်ခြင်းသည်ပင် “အဖိုးပေးပါမည်” ဟု အာမခံရာ ရောက်၏။ အကြေးယူခြင်းသည်ပင် “ပြန်၍ ဆပ်ပါမည်” ဟု အာမခံရာ ရောက်၏။

တံကိရိယာကရဏမတ္တပေဝ။ ။သာ ဝေ၊ ထို အာမခံခြင်းသည်ပင် + ကိရိယာ၊ ပြုခြင်း အမှုအရာတည်း။ တံကိရိယာ—တံကိရိယာယ၊ ကို + ကရဏံ၊ တံကိရိယာကရဏံ။ တံကိရိ-ယာကရဏံ + မတ္တံ တံကိရိယာကရဏမတ္တံ။ ဝေ သည် သန့်ဋ္ဌာနာဝခာရဏ၊ ထို သူ၏ အာမခံမှုကို ပြုရုံသာလျှင် (ကြေးဆပ်ဘို့အတွက်) အကြောင်းဖြစ်သည်။ ထို အာမခံခြင်း ကြိယာ၏ ထိုအစိုက်၌ ထင်ရှားရှိခြင်း မရှိခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်ပါ-ဟူလို။

အဖြစ်သည်၎င်း။ (ပစ္စယော,န ဟောတိ၊ မဟုတ်။) စ၊ သည်သာ မကသေး။ တဒတ္တနိယျာတနာဒိတော၊ ထို စီးပွားကို ပြန်၍ ဆပ်ရာ အခါ အစရှိသည်မှ။ ပရိပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဓာရကော၊ ဆောင်ရွက်နေသည်သာ။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်တော့သကဲ့သို့။ ကသ္မာ၊ နည်း။ နိယျာတနာဒိနံ၊ အပ်နှင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ ပြန်၍ဆပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [အာဒိဖြင့် အတိုးပေးခြင်းတို့ကို ယူပါ။]

ဧဝံ၊ တူ။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။ သင်္ခါရာပိ၊ ကံဟူသော သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အတ္တနော၊၏။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဖလဒါနတော၊ အကျိုးပေးပြီးရာအခါမှ။ ပရိပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဖလာဝဟာ န ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [“တယိဒိ သဗ္ဗမ္ပိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနံ သန္တိမ္ပိ” မှစ၍ “ဖလာဝဟာ ဟောန္တိ” တိုင်အောင် မိဿာမိဿအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ သင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြပြီးရကား နိဂုံးကို ပြလိုသောကြောင့် “တ္ထောဝတာ” စသည်ကို မိန့်။] တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ မိဿာမိဿဝသေန၊ မိဿအမိဿအပြားအားဖြင့်။ ဒွိဓာပိ၊ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏဿ၊ ၏။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

န စ၊ ပေ။ ဓာရကော။ ။ မိတာဝန်ခံထားသောငွေ (ကြေး)ကို ပြန်၍ ပေးဆပ်ပြီးသောအခါ ထို တာဝန်ကို အာမခံသူက ဆက်၍ ဆောင်နေတော့သည် မဟုတ်။ ဆောင်နေဘယ်လည်း မလိုတော့သကဲ့သို့ ထိုအတူ ကံပြုလိုက်ခြင်းသည် အကျိုးပေးဘို့ရန် တာဝန်ခံခြင်း (အာမခံခြင်း) ဖြစ်၏။ အကျိုးပေးပြီးသောအခါ၌ကား ကံ၏သတ္တိအရှိန် ကုန်ပြီးသောကြောင့် ခန္ဓာအစဉ်၌ ထိုက်သည် (ကံ၏သတ္တိသည်) တည်ရှိနေတော့သည် မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

ဖလဒါနတော ပရမ္ပိ။ ။ ကံဟူသော သင်္ခါရတို့သည် ထိုက်တန်သော ဒုက္ခကျိုးကို ပေးပြီးရာကာလမှ နောက်၌ ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ကံအဖြစ်ဖြင့် ဆက်၍ တည်ကြတော့သည် မဟုတ်။ ကြေးဆပ်ပြီးသောအခါ အာမခံသူသည် ဆက်၍ တာဝန်ကို မဆောင်တော့သကဲ့သို့ အကျိုးပေးဘို့ရန် ထပ်မံ၍ တာဝန်ကို မဆောင်ကြတော့။ ထို့ကြောင့် “အပရာပရိယဝေဒနိယကံသည် တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်မရမီ အကျိုးပေးသည်” ဟု ဆိုသော်လည်း ဆိုင်ရာအကျိုး မပေးရသေးလျှင်သာ နိဗ္ဗာန်ရသည့်ဘဝတိုင်အောင် လိုက်သည်။ ဆိုင်ရာအကျိုးကို ပေးပြီးဖြစ်လျှင်ကား နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် မလိုက်နိုင်-ဟု မှတ်ပါ။

ဣဒါနိ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ သင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ဗာတ္တိံသ ဝိညာဏေသု၊ ဤ ၃၂-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌။ (လောကီဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့၌။) သမ္မောဟဝိဿာတတ္ထံ၊ ပြင်းစွာ တွေ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ [ဝိဇာနိတဗျာဉ်စပ်။] ဘဝါဒီသု၊ ဘဝအစရှိသည်တို့၌။ (ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဝိညာဏဋီတိ၊ သတ္တာဝါသတို့၌။) ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ပဝတ္တိအခါတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ [ဝိဇာနိတဗျာဉ် စပ်။] ဝါ၊ တို့သည်။ [ပစ္စယာ(ဟောန္တိ)၌စပ်။] ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ ယေသံစ၊ အကြင်ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့ အား၎င်း။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။ တထာ၊ ထိုအခြင်း အရာအားဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အတွက်။) ဝိဇာနိတဗျာ၊ သိထိုက် ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ [အတ္ထော ဌံ စပ်။] တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ စာဝါ၊ ဘဝတို့၎င်း။ စတသော ယောနိယော၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စဂတိယော၊ တို့၎င်း။ သတ္ထ၊ ၇-ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏဋီတိယော၊ တို့၎င်း။ နဝ၊ သတ္တာဝါသာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤအားလုံးတို့သည်။ ဘဝါဒီယောနာမ၊ ဘဝါဒီတို့ မည်၏။ (ဘဝါဒီသုအရ ဘဝါဒီတို့မည်၏။) ဧတေသု ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိ- ယံ၊ ၌၎င်း။ ပဝတ္ထေ စ၊ ၌၎င်း။ ဧတေ၊ ဤသင်္ခါရတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ယေသံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ)။ ယထာ စ၊ အကြင် အခြင်း အရာအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ (တေသံ၊ ထိုဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အတွက်။) တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိဇာနိတဗျာ၊ ၎င်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတို့တွင်။ တာဝ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဇ္ဇေ သော။) ပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ ၌။ ဝါ၊ တွင်။ ကာမာဝစရ အဋ္ဌ စေတနာ- ဘေဒေါ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော ဂ-ပါးသော စေတနာအပြားရှိသော။ ပုညာဘိ- သင်္ခါရော၊ သည်။ [မဟာကုသိုလ် ဂ-ပါး၌ရှိသော စေတနာကို ဆိုသည်။] အဝိသေသေန၊ အထူး မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အထူးမမ၊ သာမညအားဖြင့်။ ကာမဘဝေ၊ ကာမဘဝ၌။ သုဂတိယံ၊ သုဂတိတို့၌။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါက- ဝိညာဏာနံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ (အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သန္တိ- ရဏနှင့်တကွ မတာဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့အား။) ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ နာနာက္ခဏိက-

---

အဝိသေသေန ကာမဘဝေ။ ။တိဟိတ် ပုညာဘိသင်္ခါရသည် တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်အား ၂-ပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ “မဟာကုသိုလ်စေတနာ ပုညာဘိသင်္ခါရ ဂ-ပါးလုံး၏ ကာမသုဂတိဘဝ၌ မဟာဝိပါက် ဂ-ပါးနှင့် အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တိရဏ၊ ဤ ၉-ပါးသော ဝိညာဉ်အား ကျေးဇူးပြု၏” ဤသို့စသည်ဖြင့် တလုံးတည်းပေါင်း၍ ပြသောကြောင့် “အဝိသေသေန” ဟု ဆိုသည်။ [အဝိသေသေနာတိ။ပေ။ သာမညတော၊ ပိဏ္ဏဝသေနာတိ အတ္ထော။-ဋီ။]

ကမ္မပစ္စယေနစေတံ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယသတ္တိ၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိ၎င်း။ ဣတိ၊ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ရူပါဝစရ ပဉ္စ ကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ ရူပါဝစရဖြစ်သော ၅-ပါးသော ကုသိုလ်စေတနာ အပြားရှိသော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ရူပ-ဘဝေ၊ ဌံ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ဌံ။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ၅-ပါးကုန်သော ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အားသာ။ (တနည်း) ပဋိသန္ဓိယံဝေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌စ၍ပင်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ၅-ပါးကုန်သောဝိပါက ဝိညာဉ်တို့အား။ (နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနစေတံ၊ ဥပနိဿယပစ္စယေနစ၊ ဣတိ ဒွိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ)။

ပန၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒ ကာမာဝစရော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ၈-ပါး အပြား ရှိသော ကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ သုဂတိယံ၊ ဌံ။ ဥပေက္ခာ ။ပေ။ ဝဇ္ဇာနံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတိ အဟိတ်မနောဝိညာဏ ဓာတ်သဉ္ဇ ဩအပ်ကုန်သော။ (ဥပေက္ခာသန္တိရဏသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။) [ပဋိသန္ဓေ အခါမဟုတ်သောကြောင့် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ကို ကြဉ်ထားသည်။] သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ အဟိတ်ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား။ [အဟိတ် ကုသလဝိပါကဝိညာဉ်ကို ဆိုသည်။ အဟိတ် ကုသလဝိပါကဝိညာဉ်ကို မဟာဝိပါကလောက အကျိုးမကြီးသောကြောင့် “ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ”ဟု ဆိုထားသည်။] ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တေ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ဌံ။ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ သေဝ၊ ထို ဝုတ္တပ္ပဘေဒ ကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်ပင်။ ရူပ-ဘဝေ၊ ဌံ။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား။ (စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် သမ္ပုဋ္ဌိစွဲရ်း သန္တိရဏတို့အား။) တထေဝ၊ ထိုအတူ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်ပင်။ ပဝတ္တေ၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ဌံ။ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဌံ။ အဋ္ဌန္တံပိ၊ ရှစ်ပါး လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။) ပရိတ္တ-ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ အဟိတ်ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား။ [အဟိတ်ကုသလဝိပါက ကိုဆိုသည်။] တထေဝ၊ ထိုအတူ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်ပင်။ ပဝတ္တေ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။

ပဋိသန္ဓိယံ ဝေ ပဉ္စန္ဒံ ။ ရူပါဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရကုသိုလ်စေတနာ ၅-ပါးသည် ရူပဘဝယ် ပဝတ္တိအခါ၌လည်း ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်၍ ဖြစ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် “ပဋိသန္ဓိယံ ဝေ”၌ “ဝေ”ဖြင့် ပဝတ္တိအခါကိုမကန့်နိုင်ရကား ဝေကို “အဋ္ဌာနပယုဂ်” ဟု ကြံ၍ “ပဉ္စန္ဒံ ဝေတိ ယောဇေတဗ္ဗော”ဟု ယောဇနာဖွင့်သည်။ (တနည်း) ဝေကို နိယမတ္ထကြံ၍ “ပဋိသန္ဓေအခါကို ဥပလက္ခဏတ္ထ နိယမတ္ထအားဖြင့် မှတ်၍ ဆိုသည်။ ပဋိသန္ဓေအခါမှစ၍ ပဝတ္တိအခါ၌လည်း ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်” ဟုလိမ့်—ယောဇနာ။

တတ္ထ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ ဝါ၊ တွင်။ နိရယေ၊ ၌။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနုတ္တေရဿ၊ ၏။ နရကစာရိကာဒိသု၊ ငရဝယ် ဒေသစာရိလှည့်လည်တော်မူရာအခါ အစရှိသည် တို့၌။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏ သမာယောဂေ၊ ဣဋ္ဌာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (သတိ)။ (အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ ရူပသဒ္ဓစသော ဣဋ္ဌာရုံနှင့် ပေါင်းမိသော်။) သော၊ ထို ကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ပစ္စယော၊ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ တိရစ္ဆာနေသု၊ ကုန်သော။ နာဂသုပဏ္ဏ- ပေတ မဟိဒ္ဓိကေသုစ၊ တန်ခိုးကြီးသောနဂါး၊ ဂဠုန်၊ ပြိတ္တာတို့၌လည်း။ ဣဋ္ဌာ- ရမ္မဏံ၊ ကို။ လတ္တတိယေဝ၊ ရအပ်သည်သာ။ သေဝ၊ ထိုကာမာဝစရ ပုညာဘိ- သင်္ခါရသည်ပင်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သုဂတိယံ၊ ၌။ သောဠသန္နံပိ၊ တဆယ့် ခြောက်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ကုသလဝိပါက ဝိညာဉ်တို့အား။ [အဟိတ်ကုသလဝိပါက ၈-ပါး မဟာဝိပါက ၈-ပါးတို့အား။] တထေဝ၊ ထိုအတူပင်။ ပဝတ္တေစ၊ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ အဝိသေသေ- န၊ အားဖြင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ဒသန္တံ၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

[ပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြပြီး၍ အပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ကျေးဇူး ပြုပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “ဒွါဒသာ ကုသလစေတနာ” စသည်မိန့်။] ဒွါဒသာ- ကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ် စေတနာအပြားရှိသော။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဧကဿ၊ တပါး သော။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်အားသာ။ (ပဋိသန္ဓေကိစ္စတပ်သော အကုသလ ဝိပါက ဥပေက္ခာသန္တီရဏအားသာ။) [ဝေသဒ္ဓါ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ။] တထေဝ ပဋိ-

အဝိသေသေန ။ပေ။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။ ။ “မည်သည့်ပုညာဘိသင်္ခါရ” ဟု မခွဲခြားဘဲ ပုညာဘိသင်္ခါရ ကာမရူပအားလုံးကို တပေါင်းတည်း ယူသောကြောင့် “အဝိသေသေ- န” ဟု ဆိုသည်။ ရူပဘဝ၌ မဟာဝိပါကများမဖြစ်နိုင်၊ ရူပဝိပါက ၅-ပါးနှင့် အဟိတ် ကုသလဝိပါက (ကျွေ၊ သောတဝိညာဉ်၊ သမ္ပုဋ္ဌိစွဲ၊ နိဗ္ဗာန်ရဏ ၂-ပါး) တို့သာ ဖြစ်နိုင် သောကြောင့် “ဒသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ” ဟု ဆိုသည်။ ထို ၁၀-ပါးတွင် ရူပဝိပါက တို့သာ ရူပပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဖြစ်နိုင်ကြသည်။

• ဒွါဒသာကုသလ ။ပေ။ ပဋိသန္ဓိယံ ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည် ကျေးဇူး မပြုနိုင်သောကြောင့် ဤ၌ အပုညာဘိသင်္ခါရ ၁၂-ပါးလုံး ယူထားခြင်းကို စိစစ် ထိုက်၏ဟု ငွှ်ကာဆို၏။ အနုဂ္ဂိကာ၌ကား “ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ” ပုဒ်ကို သမာသ်စုဒ်ဟု မယူဘဲ “ဒွါဒသတုဒ်၊ အကုသလစေတနာဘေဒေါ တပုဒ်” ဟု ယူ၍ ဒွါဒသံ ပဌမာကုလည်း ဘုမ္မတ္ထ (နိဒ္ဓါရဏတ္ထ) ဟု ယူလျှင် စိစစ်စရာ မလိုပါ။ ဒွါဒသာ တို့တွင်။ အကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ ၁၁-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားသည်။ (ပဋိသန္ဓေအခါကို ရည်ရွယ်သည်)။ ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားသည်။ (ပဝတ္တိအခါကို ရည်ရွယ်သည်)။ ဤသို့ ပေးလျှင် အဓိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်။—ဟူလို။

သန္နိယံ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပဝတ္ထေ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ဆန္ဒါဇ်-ပါး ကုန်သော ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ [သန္တိရဏမုကြွင်းသော အကုသလဝိပါက် ဝိညာဉ်များကိုဆိုသည်။] ပဝတ္ထေ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပဋိသန္နိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ သတ္တန္တံပိ ကုန်သော။ အကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်များ၊ တို့အား။ ပဝတ္ထေစ ပဋိသန္နိယံစ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ကာမဘဝေ၊ ဤ။ သုကတိ-ယံ၊ ဤ။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ တေသံယေဝ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား ပင်။ တထေဝ ပဝတ္ထေ ပစ္စယော။ (ဟောတိ)။ ပဋိသန္နိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ရူပဘဝေ၊ ဤ။ စတန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါက်ဝိညာဉ်များ၊ အကုသလ ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ (စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိုက်၊ သန္တိ-ရဏတို့အား။) တထေဝ ပဝတ္ထေ။ ပေ။ ပဋိသန္နိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။

စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုအပုညဘာဝိသင်္ခါရသည်။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရ ဘုံ၌။ ဝါ၊ ကာမာဝစရဘုံက။ အနိဋ္ဌရူပဒဿနသဒ္ဓသဝနဝေနေ၊ အနိဋ္ဌရူပပါရမီကို မြင်ရခြင်း၊ အနိဋ္ဌသဒ္ဓါရုံကိုကြားရခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဤ။ အနိဋ္ဌာ၊ အနိဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒယောနာမ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ကာမာဝစရဒေဝလောကေပိ၊ ၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူမရှိကုန်။ [ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ အနိဋ္ဌာရုံမရှိသောကြောင့် ကာမဘုံက အနိဋ္ဌရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံကို မြင်ရ ကြားရမှ ဗြဟ္မာဘုံသန္တာန်ဝယ် အကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဉ်စသည်ဖြစ်ကြသည်— ဟုလျှင်။] အာနေဉ္စဘာဝိသင်္ခါ-ရော၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ဤ။ စတန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါက် ဝိညာဉ်များ၊ အရူပ ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေဝ ပဝတ္ထေ စ ပဋိသန္နိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

[ပုညဘာဝိသင်္ခါရ စသည်ကို ပြပြီး၍ ကာယသင်္ခါရ စသည်ကို ပြလိုသော ကြောင့် “ကာမာဝစရ”စသည်မိန့်။] ပန၊ ကား။ ကာမာဝစရကုသလကုသလ-တော၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် အကုသိုလ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကနယေန၊

တထာ ကာမာဝစရ။ ပေ။ပိ။ ။ဤစကားကို ဋီကာဆရာ မနုတ်သက်၊ ထို့ကြောင့် “ဒေဝါနံ ပန။ ပေ။ကထံ န သိယာ”ဟု မိန့်သည်။ နတ်တို့၏ စူးတခါနီး၌ “ဆင်နား ပန်းညှိုး၊ ပုဆိုး နှမ်းပါး၊ ဂျိုင်းကြား ချွေးယို ကိုယ်ရောင် ဆင်းယုက်၊ နန်းထက်မမေ့၊ နတ်ဘုရေ၊ စုတေ နိမိတ်ငါး”ဟု အနိဋ္ဌာရုံနိမိတ်များ ထင်လာတတ်၏ဟု သုတ်မဟာ ဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။ ထိုအခါ ညှိုးနှမ်းသောပန်း စသည်တို့သည် အဘယ်မှာ အနိဋ္ဌာရုံမဟုတ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ အနိဋ္ဌာရုံအစစ်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တထာ ကာမာဝစရ ဒေဝလောကေပိ” စသောစကားကို ဋီကာဆရာ ပယ်လိုသည်။ အနုဋီကာ၌ “ထို အနိဋ္ဌာရုံများသည် တချို့နတ်များ၌သာ တဘဝ တခါလောက်သာ ဖြစ်လေ့ရှိ၍ မများသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ မသုံးသပ်ဘဲ ကြည့်တားလိုက်ပါသည်”ဟု ဖာထေးသွားသည်။

အလုံးစုံကို သိမ်းယူကြောင်းနည်းဖြင့်။ ဝိသတိ စေတနာဘေဒေါပိ၊ ၂၀-သော စေတနာအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်း။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ ဒသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ဌံ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ-ပစ္စယေန စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ ဣတိ ဒွိစာ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ သွေဝ၊ ထို ၂၀-သော စေတနာအပြားရှိသော ကာယသင်္ခါရသည်ပင်။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ တေရသန္တံ၊ ကုန်သော။ (ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား၎င်း။) ရူပဘဝေ၊ ဌံ။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား၎င်း။ တထေဝ ပဝတ္ထေ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော(ဟောတိ)။ သွေဝ၊ ထို ၂၀-သော စေတနာအပြားရှိသော ကာယသင်္ခါရသည်ပင်။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ တေဝိသတိ-ယာ၊ ၂၃-ပါးသော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပဝတ္ထေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ဝစိသင်္ခါရေပိ၊ ဌံလည်း။ ဒေဝေ နယော၊ တည်း။

ပုံန၊ ကား။ အဋ္ဌဝိသတိ ဧကေနတိသစေတနာ ဘေဒေါပိ၊ ၂၀-ပါးသော စေတနာအပြား၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်သော စေတနာအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ သည်း။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ ကာမ ရူပ အရူပဘဝ တို့၌။ ဧကေနဝိသတိယာ၊ သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ။ တထေဝ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိ-ယံ။ နော ပဝတ္ထေ။ သွေဝ၊ အဋ္ဌဝိသတိ ဧကေနတိသ စေတနာ အပြားရှိသော ထို စိတ္တသင်္ခါရသည်ပင်။ ဒွိသု ဘဝေသု၊ ကာမ ရူပဘဝတို့၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။

သွေဝ ကာမဘဝေ။ ပေ။ ရူပဘဝေ။ ။ ပဋိသန္ဓေ ကိစ္စတပ်သော သန္တိရဏ ၂-ပါးမှ ကြွင်းသော အဟိတ်ကုသလဝိပါက်၊ အကုသလဝိပါက်ကို “တေရသန္တံ” ဟု၎င်း၊ ရူပဘုံ၌ ဆာနု၊ ဝိဂါ၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေတို့ကို ကြည့်၍ သန္တိရဏ ၂-ပါးကို ထည့်ပြီးလျှင် “နဝန္တံ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

ဧကေန တိသ။ ပေ။ ဘေဒေါပိ။ ။ ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ ၂၀ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ၉-ပါးကို “ဧကေနတိသ”ဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာ၌ အဋ္ဌဝိသတိကို မပွင့်၊ ယောဇနာလက်ထက်၌ ပါဟန်မတူ၊ ယခုစာအုပ်များ၌ “အဋ္ဌဝိသတိ၊ ဧကေနတိသ”ဟု ရှိ၏။ စတုက္ကနည်းအားဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်မျောက်ကိုယူလျှင် ၈-ပါးသာ ရသောကြောင့် “အဋ္ဌဝိသတိစေတနာ” ဖြစ်၏။ မဟဂ္ဂုတ်စေတနာများကို ကာယဝစိသင်္ခါရ၌ မသွင်းဘဲ စိတ္တသင်္ခါရ၌သာ သွင်းခြင်းမှာ မဟဂ္ဂုတ်ဇောတို့က ကာယဝိညာတ်၊ ဝစိဝိညာတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်တည်း။

သွေဝ ဒွိသု ဘဝေသု။ ။ စိတ္တသင်္ခါရသည် တခုယုတ် သုံးဆယ် ရှိသော်လည်း စိတ္တသင်္ခါရအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် “သွေဝ”ဟု ဧကဝစ် ဆိုသည်။ ထို တခုယုတ် သုံးဆယ်တွင် ကာမ-ရူပ နှစ်ဘဝ၌ ပဝတ္ထိအခါ သက်သက် ကျေးဇူးပြုသော စိတ္တသင်္ခါရ မှာ ကာမာဝစရ စိတ္တသင်္ခါရ တစ်စုံသာတည်း။ ထို့ကြောင့် သွေဝကို အပေါင်း၏ အမည် ကို တစိတ်၌ တင်စားသော ကေးဒေသျှူပစာရစကား-ဟု မှတ်ပါ။ [တဒေကဒေသော ပန။ ပေ။ သမုဒါယော ဝုတ္တော။ -ဋီကာ။]

ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ (“ကာမဘဝေ တေရသန္တံ၊ ရူပဘဝေ နဝန္တံ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။) တေရသန္တံ၊ ၁၃-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၎င်း။ နဝန္တံ ၈၊ ၉-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွါဝိသတိယာ၊ ၂၂-ပါးသော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ။ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ ပန၊ ကား။ တိသု ဘဝေသု၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဘဝတို့၌။ ဒွတ္တိံသာယပိ၊ ၃၂-ပါး လုံးလည်း ဖြစ်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ စေဝ ပဋိသန္ဓိယံ စ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ယောနိ ဂတိစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ တေ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ [ဝိဇာနိတဗျာဉ်စပ်။] ယေသံ၊ အကြင်ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား။ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ)။ ယထာ စ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တထာ၊ ထို ဝိပါက ဝိညာဉ်တို့အား ကျေးဇူးပြုခြင်း ဟူသော ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဝိဇာနိတဗျာ၊ ကုန်၏။ ဧတေနော၊ နယေန၊ ဖြင့်။ ယောနိ အာဒိသုပိ၊ ယောနိ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝေဒိတဗျာ။

တဏှ၊ ထို သင်္ခါရတို့၌။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ အာဒိတော၊ အကျယ် ပြအပ်ပြီးသော ဘဝတည်းဟူသော အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မုခမတ္တပ္ပကာသနံ၊ အကျဉ်း အမြက်မျှကို ပြခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣမေသု သင်္ခါရေသု၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ အပညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။) ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ဒွိသု၊ ဘဝေသု၊ ကာမ ရူပဘဝတို့၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သပ္ပံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါကံကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အဏ္ဏဇာဒိသု၊ အဏ္ဏဇာဒိအစရှိကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသု၊ ယောနိတို့၌။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဇနေတိ)။ ‘ဒေဝမန္တဿသင်္ခါတာသု၊ နတ် လူဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒွိသု ဂတိသု (တထာ ဇနေတိ။) နာနတ္တကာယ ။ပေ။ သင်္ခါတာသု၊ နာနတ္တကာယနာနတ္တံသညီ

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ။ ။ဘဝ အစရှိသည်တို့၌ ဝိပါကဝိညာဉ် ဖြစ်ပုံကို အကျယ် အားဖြင့် ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့သော် နည်းအမြက်ကိုပြရာ၌ ဘဝကို အစပြု၍ ပြလိုသော ကြောင့် “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ”ဟု မိန့်သည်။ [ဃတ္ထ စ ဝိတ္ထာရပ္ပကာသနံ ကတံ၊ တတော ဘဝေဘာ ပဋ္ဌာယ မုခမတ္တပ္ပကာသနံ ဣတုကာမော အာဟ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ။—ဋီကာ။]

နာနတ္တကာယနာနတ္တံသညီ။ ။ [ကာယ-ဟူသည် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်တည်း၊ သညာ-ဟူသည် ပဋိသန္ဓေသညာတည်း။] လူတို့၌ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်သည် တယောက်နှင့်တယောက် မတူကြ။ ပဋိသန္ဓေသညာလည်း သူဂတိ အဟိတိ၊ ဒွိဟိတိ၊ တိဟိတိအားဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှိသောကြောင့် မတူကြ။ ထို့ကြောင့် လူတို့ကို “နာနတ္တကာယ နာနတ္တံသညီ ဝိညာဏဒ္ဓိတိ” ဟု ဆိုသည်။

ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ နာနတ္တကာယကေတ္တသညီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ကေတ္တကာယနာနတ္တသညီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ကေတ္တကာယ ကေတ္တသညီ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ [ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု ဋ္ဌိစပ်။] မနုဿာနဉ္စေဝ၊ လူတို့၏၎င်း။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယဇ္ဈာနဘူမိနဉ္စ၊ ပဌမဈာန်ဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်ဘုံ၊ တတိယဈာန်ဘုံတို့၏၎င်း။ ဝဿေန၊ အပြားအားဖြင့်။ စသုဿ၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ တို့၌။ (တထာ ဇနေတိ)။ ပန၊ အထူးကား။ ဧဝ (ဧသော)၊ ဤပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ အသညသတ္တာဝါသေ၊ အသညသတ္တာဝါသ၌။ ရူပမတ္တမေဝ၊ ရုပ်မျှကိုသာ။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပြုစီမံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတူသုယေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသု စ၊ တို့၌လည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ အတ္တနော သဗ္ဗံ ဝိပါကံ ဇနေတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝ (ဧသော)၊ ဤပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ဘဝေသု၊ ဤကာမဘဝ၊ ရူပဘဝတို့၌၎င်း။ စတူသု(တောသု)ဝိညာဏဋ္ဌိစိသု၊ တို့၌၎င်း။ စတူသု (တောသု) ယောနိသု၊ တို့၌၎င်း။ ဒိဋ္ဌိသု (တောသု) ဂတိသု၊ တို့၌၎င်း။ စတူသု (တောသု) ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ တို့၌၎င်း။ စတူသု (တောသု) သတ္တာဝါသေသုစ၊ သတ္တာဝါတို့၏တည်နေရာ ဘုံဌာနတို့၌၎င်း။ ကေဝိသတိယာ၊ သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ဝုတ္တနုယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ယထာသမ္ပံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသ္မိံ ယေဝ၊ သော။ ကာမဘဝေ၊ ၌၎င်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသု၊ တို့၌၎င်း။ အဝဿေသာသု၊ ဒေဝဂတိ၊ မနုဿဂတိမှ ကြွင်းကုန်သော။ တိသု ဂတိသု၊ တို့၌၎င်း။ နာနတ္တကာယကေတ္တသညီသင်္ခါတာယ၊ သော။ ကေဿာ၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ။

မြဟ္မာများ။ ။ပဌမဈာန်မြဟ္မာတို့သည် ရုပ်ခန္ဓာချင်းမတူဘဲ ပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေချင်း တူသောကြောင့် နာနတ္တကာယ ကေတ္တသညီဝိညာဏဋ္ဌိတိ တို့တည်း။ ဒုတိယဈာန်မြဟ္မာတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့် တူကြ၍ ပဋိသန္ဓေသညာအားဖြင့် အချို့က ဒုတိယဈာန်ဝိပါကံ၊ အချို့က တတိယဈာန်ဝိပါကံ ဖြစ်သောကြောင့် မတူကြ။ ထို့ကြောင့် ကေတ္တကာယနာနတ္တသညီဝိညာဏဋ္ဌိတိ တို့တည်း။ တတိယဈာန်မြဟ္မာတို့သည် ရုပ်ခန္ဓာချင်းလည်း တူ၊ စတူတ္တဈာန် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ချင်းလည်း တူကြသောကြောင့် ကေတ္တကာယ ကေတ္တသညီဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့တည်း။

ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ ။အပုညာဘိသင်္ခါရ ဟူသော အကုသိုလ် စေတနာသည် ရွေ့ဝါကျ၌ “ဒိဋ္ဌိသု ဂတိသု” ဟု ပြုအပ်ခဲ့သော မနုဿဂတိ၊ ဒေဝဂတိမှ ကြွင်းသော နိရယ၊ ပေတ၊ တိရစ္ဆာနဂတိ ၃-ပါးတို့၌၎င်း၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇-ပါးတွင် နာနတ္တကာယ ကေတ္တသညီ ဟူသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ တပါး၌၎င်း၊ သတ္တာဝါသ ၉-ပါးတွင် နာနတ္တကာယကေတ္တသညီဟူသော သတ္တာဝါသ၌၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေး၏။

၌၎င်း။ တာဒိသေယေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧကသ္မိံ၊ သတ္တာဝါသေစ၊ ၌၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိပစ္စတိ၊ ရင့်ကျက်၏။ ဝါ၊ အကျိုးပေး၏။ [ဘဝ ဂတိ။ပေ။ သတ္တာဝါသတို့သည် အရ မကွဲသောကြောင့် “တာဒိသေယေဝစ”ဟု စသဒ္ဓါ မပါလျှင် ကောင်း၏။ ဘာကြောင့်နည်း— အချင်းချင်း အနက်အရ မတူမှသာ ဆည်းဘို့ရာ အနက်ရှိသောကြောင့်တည်း။ သို့သော် ယောဇနာ၌ကား “ကာမတဝေ စ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ထားသောကြောင့် ရှေးကပင် ထို စသဒ္ဓါ ပါနေဟန်တူသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ(သော)၊ ဤ အပူညာဘိသင်္ခါရသည်။ ဧကသ္မိံ၊ သော။ ဘဝေ စ၊ စတုလု ယောနိယစ၊ တိယု ဂတိယု စ၊ ဧကိဿာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ စ၊ ဧကမ္ပိ၊ သတ္တာဝါသေ စ။ [ဤ၌ လည်း စသဒ္ဓါ အပိုပင်။] သတ္တန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ။ [နာနာက္ခဏိကမ္မပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းကို ညွှန်းသည်။] ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္ထေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံ၊ သော။ အရူပဘဝေ၊ ၌၎င်း။ ဧကိဿာ၊ ဩပပါတိကယောနိယာ၊ ၌၎င်း။ ဧကိဿာ၊ ဒေဝဂတိယာ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိယု၊ ကုန်သော။ တိယု ဝိညာဏဋ္ဌိတိယု၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၌၎င်း။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိယု၊ ကုန်သော။ စတုလု၊ သတ္တာဝါသေသုစ၊ သတ္တာဝါသတို့၌၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဝိပစ္စတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ(သော)၊ ဤအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသည်။ ဧကသ္မိံ ယေဝ ဘဝေ၊ ဧကိဿာ ယောနိယာ၊ ဧကိဿာ ဒေဝဂတိယာ၊ တိယု ဝိညာဏဋ္ဌိတိယု စတုလု သတ္တာဝါသေသု၊ စတုန္တံ ဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္ထေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

သတ္တာဝါသ။ ။သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာဌာနကို “သတ္တာဝါသ”ဟု ခေါ်၏။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇-ပါး၌ အညညသတ်တည်းဟူသော သတ္တာဝါသကိုထည့်သော် ၈-ပါး ဖြစ်၏။ နေဝသညီနာသညီသတ္တာဝါသကိုထည့်သော် ၉-ပါးဖြစ်၏။ [ဤဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ သတ္တာဝါသတို့ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ပဋိသန္ဓိစတုက္က အဆုံး၌ ဂါထာနှင့် တကွ ပြထားသည်။ အညညသတ်တို့၌ ဝိညာဉ် မရှိ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဘ၌လည်း နေဝဝိညာဏ နာဝိညာဏဖြစ်၍ ထင်ရှားသောဝိညာဉ် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထို ၂-ဘုံသည် ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇-ပါး၌ မပါဝင်ကြ။ သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာဖြစ်သောကြောင့် “သတ္တာဝါသ ဘုံကိုးစ”၌ကား ပါဝင်ကြသည်။]

စတုန္တံ ဝိညာဏာနံ။ ။ဘဝယောနိ ဂတိ သတ္တာဝါသအားဖြင့် ခွဲလျှင် အာရပ္ပ ဝိပါကံ ဝိညာဉ် ၄-ပါးလုံး ရသောကြောင့် “စတုန္တံ ဝိညာဏာနံ”ဟု ဆိုထားသော်လည်း ဝိညာဏဋ္ဌိတိအားဖြင့် ခွဲလျှင် စတုတ္တာရပ္ပသည် ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၇-ပါးတွင် မပါဝင်၊ ထို့ကြောင့် ဝိညာဏဋ္ဌိတိကိုလျှင် “တိဏ္ဍိ ဝိညာဏာနံ၊ တိယု ဝိညာဏဋ္ဌိတိယု စ ပစ္စယော ဟောတိ”ဟု ယှဉ်စေသင့်ကြောင်းကို ဋီကာ၌ ဆိုထားသည်။

[ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်ကို ပြုပြီး၍ ကာယသင်္ခါရ စသည်ကို ပြုလိုသောကြောင့် “ကာယသင်္ခါရောပိ” စသည်မိန့်။] ကာယသင်္ခါရောပိ၊ သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသ္မိံ၊ သော။ ကာမဘဝေ၊ ဌိ။ စတုသု ယောနိသု၊ ပဉ္စသု ဂတိသု၊ ဒ္ဓိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ ဒ္ဓိသု သတ္တာဝါသေသု၊ တိဋ္ဌိ။ [ဤ၌ အရတူနေသောကြောင့် စသဒ္ဓါ မပါခြင်းသည် ကောင်း၏။] ပဋိသန္ဓိံ ဒတော၊ အတ္တနော သဗ္ဗံ ဝိပါကံ ဇနေတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝ(ဧသော)၊ ဤကာယသင်္ခါရသည်။ ကေသ္မိံ ဘဝေ။ စတုသု ယောနိသု ပဉ္စသု ဂတိသု၊ ဒ္ဓိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ ဒ္ဓိသု သတ္တာဝါသေသု၊ တိဋ္ဌိဝင်္ဂး။ [ဤ၌ စသဒ္ဓါ ပါပြန်သည်၊ ရှေ့နောက်မညီ။] တေဝိသတိယာ၊ သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ [ကာမဝိပါကံ တေဝိသကို ဆိုသည်။] တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ၊ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ဝစိသင်္ခါရေပိ ဧဝေဝ နယော။

* ပန၊ ကား။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကံ၊ သော။ သတ္တာဝါသံ၊ ကိ။ [အသည်သတ် သတ္တာဝါသကို ဆိုသည်။] ဌပေတော၊ ၍။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ သတ္တာဝါသဌိ။ န ဝိပစ္စတိ၊ မရင့်ကျက်သည်ကား။ ဝါ၊ အကျိုးမပေးသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဝိပစ္စတိ ယေဝ၊ ရင့်ကျက်သည်သာ။ ဝါ၊ အကျိုးပေးသည်သာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝ(ဧသော)၊ ဤစိတ္တသင်္ခါရသည်။ တိသု ဘဝေသု၊ စတုသု ယောနိသု၊ ပဉ္စသု ဂတိသု၊ သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ အဋ္ဌသု သတ္တာဝါသေသု၊ တိဋ္ဌိ။ [ဤ၌ စသဒ္ဓါ မပါ။] ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဒုတ္တိံသာယ၊ သော။ ဝိပါက ဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော(ဟောတိ)။

ပန၊ ဆက်။ အဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်မရှိသော။ သတ္တာဝါသေ၊ အသည်သတ် ဟူသော သတ္တာဝါသဌိ။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပိစ၊ ထိုသို့ပင်မရှိပါသော်လည်း။ အသည်သတ္တေသု၊ တိဋ္ဌိ။ ကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်တို့အား။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယေန၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ဣတိ(ဣဒံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ (အာဒိတော၊ အကျယ်ပြုအပ်ပြီးသော ဘဝတည်းဟူသော အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ မုခမတ္တပကာသနံ၊ အကျဉ်း အမြက်မျှကို ပြခြင်းတည်း။) [နိဂုံးကို ပြလို၍ “ဝေ” စသည်မိန့်။]

အပိစ ။ ပေ။ ပစ္စယောတိ။ ။ “အဝိညာဏကေ ပန သတ္တာဝါသေ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ နတ္ထိ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီးနောက် အသည်သတ် သတ္တာဝါသဌိ ဝိညာဉ် မရှိစေကာမူ (ဝိညာဉ်မရှိသည့်အတွက် သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အရတွင် မပါဝင်စေကာမူ) ပုညာဘိသင်္ခါရက ကျေးဇူးပြုနိုင်ပုံကို ပြလို၍ “အပိစ” စသည်ကိုမိန့်သည်။ ပစ္စယောတိဌိ ဣတိကို “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ မုခမတ္တပကာသနံ” ပြန်လှည့်ပါ။

ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘဝါဒီသု၊ ဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ၊ ပဝတ္တိအခါတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ ယေသံစ၊ အကြင် ဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့အား၎င်း။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေသံ၊ ထို ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အတွက်။) ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ဝိညာဏပဒနိဒ္ဓေသော၊ သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဓေသအဖွင့်

၂၂၇။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပနိဒ္ဓေသေ၊ ဤ။ [ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္စယော၌ စပ်။] ဒေသနာဘေဒတော၊ ဒေသနာတို့၏ အထူးအပြား အားဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊ အလုံးစုံသောဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟာ၊ သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယနယာ၊ ကျေးဇူးပြုပုံနည်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝိနိစ္စယော ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။ [ယောဇနာ၌ “ဝိညာတဗ္ဗော” နေရာဝယ် “ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု ရှိ၏။] ဒေသနာဘေဒတေတိ၊ ဟူသော စကားရပ်၌။ (ဝိနိစ္စယော၊ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဝိညာတဗ္ဗော။) တတ္ထ ။ပေ။ ဥပါဒါယရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ တာဝ၊ နာမပဒမှရှေးဦးစွာ။ (နိဋ္ဌိဋ္ဌဿ၊ သော။) သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၎င်း။ ဣဓစ၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၎င်း။ ရူပပဒဿ၊ ရူပပုဒ်၏။ အဘေဒတော၊ မကွဲပြားသောအားဖြင့်။ ဂေသဒိသာ၊ ဗာထပ်တည်းတူသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ နာမပဒံဿ၊ နာမပုဒ်၏။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ (ဒေသနာကတာ။)

ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တန္တသ္မိံ ။ ဤ။ တတ္ထ။ပေ။မနသိကာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣဓ၊ ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ။ပေ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ)။ ဟိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ စက္ခုဝိညာဏပစ္စယာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ယမ္ပိ နာမ်၊ အကြင်နာမ်တရားသည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ (တံစ၊ ထို နာမ်တရားသည်လည်း။) [ပါကဋံ ၌ စပ်ပါ။] စိတ္တဿ၊ ၏။ ငွိတိ၊ တည်ကြောင်းတည်း။ အရူပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်

ဒေသနာဘေဒတော။ ။နာမ်ရုပ်တို့ကို ဟောတော်မူရာဝယ် သုတ္တန် ပါဠိတော်၌ ဟောပုံတမျိုး၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌ ဟောပုံတမျိုး၊ ဤသို့ ဟောတော်မူပုံ ကွဲပြားခြင်းကို “ဒေသနာဘေဒ”ဟု ဆိုသည်။—ဋီကာ။

ကုန်သော။ မောနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ အသက်တည်း။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ အညဓမ္မသန္ဓိ-
 သယေန၊ အခြားတရားဟူသော မှီရာအားဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတော၊ မယူထိုက်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါကဠံ၊ ထင်ရှား၏။ တံ၊ ထိုနာမ်တရားကို။ ဒဿေန္တော၊
 ပြုတတ်မှုလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စေတနာဗဿ မနသိကာရဝေနေ၊ စေတနာ
 ဗဿ မနသိကာရတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ၊ ကို။ တိဓာ၊ ၃-ပါးအပြား
 အားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြား၍။ ဒီဟိ၊ ကုန်သေး။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာ-
 က္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ဘိံ၊ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ ပန၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌။
 (သင်္ကဏန္တော အာဟန္တိစပ်။) တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တဉ္စ၊ ဟောတော်
 မှအပ်ပြီးသော နာမ်တရားကို၎င်း။ အဝုတ္တဉ္စ၊ မဟောအပ်သော နာမ်တရားကို
 ၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ နာမံ၊ နာမ်တရားကို။ သင်္ကဏန္တော၊ သိမ်းယူတော်မူလိုသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ တယော၊ ပေ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ တယော၊ ကုန်သော။
 ဣဓေ ခန္ဓာဝ၊ ဤ ခန္ဓာတို့သည်သာ။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်
 သလော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမံနာမ၊ နာမ်မည်သည်။ န ဟောတိ(ကိံ)၊ မဖြစ်
 သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမံ၊ နာမ်သည်။)
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။ နေ၊ မဟုတ်။ (ဟောတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာ။)

အညဓမ္မသန္ဓိသယေန။ ။စိတ္တဿ ဌိတိဟူသော ပုဒ်၌ “ဌိတိ-တည်ကြောင်းဖြစ်သော
 ဇီဝိတိ၌နေနာမ်သည် စိတ်ဟူသော အခြားတရားကို မှီ၍ဟောမှ ထင်ရှား၏။ “အဂ္ဂပီန
 ဓမ္မာနံ အာယု”၌ အာယုဖြစ်စေ၊ ဇီဝိတိ၌နေနာမ်သည် အခြား အဂ္ဂပီတရားတို့ကို မှီ၍
 ဟောမှ ထင်ရှား၏။ “မှီ”ဟု ဆိုရာ၌ အခြားတရားတို့နှင့် ဆက်သွယ်၍ ဟောတော်မူ
 ခြင်းတည်း။

ဝေ အဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတော ပါကဠံ။ ။စက္ခုဝိညာဉ်ကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်တရားသည်
 ဤသို့ အခြားတရားကိုမှီ၍ ဉာဏ်ဖြင့်ယူအပ်သောကြောင့်(ယူနိုင်သောကြောင့်) ဝေဒနာ
 သညာ စေတနာ ဗဿ မနသိကာရအားဖြင့် ထင်ရှား၏။ ထို ထင်ရှားသော တရား
 တို့ကို ပြုတော်မူလိုသောကြောင့် သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ စေတနာ ဗဿ မနသိကာရ
 အားဖြင့် သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ၃-ပါးခွဲခြား၍ ဝေဒနာ သညာဟူသော ခန္ဓာ ၂-ပါးနှင့်တကွ
 ဟောတော်မူသည်။

တယော ခန္ဓာ။ ။အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူရာ၌ “တယော ခန္ဓာ” ဟု
 သင်္ချာမဟုတ်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စသည်ဖြင့် သရုပ်သာပါ၏။ ထို သရုပ်က ခန္ဓာ ၃-ပါး
 ရှိသောကြောင့် “တယော ခန္ဓာ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်၍ပြထားသည်။ “ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊
 သညာက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော”ဟု ထိုက်ရိုက် ဟောတော်မူလိုက်လျှင် ထို ပါဠိရုပ်က
 ခန္ဓာ ၃-ပါးရှိကြောင်းကို ပြစွမ်းနိုင်၏။ ထိုသို့ ပြစွမ်းနိုင်သည်ကိုပင် ဋီကာ၌ “အတ္ထတော
 ပန” ဟု ဆိုသည်။

[ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့် “ဝိညာဏံ” ဟု မတည့်ပါသနည်း။ ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တသ္မိံ ပန စသည်မိန့်။” ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝိညာဉ်သည် နာမ်တရားဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ထိုအကျိုးဖြစ်သော ဝိညာဉ်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သော်။ (နာမရူပအရ၌ သွင်း၍ယူအပ်သော်။) နာမဝိညာဏ- သာစ၊ နာမ်တရားဖြစ်သော ဝိညာဉ်၎င်း။ (နာမရူပဝယ် နာမအရ၌ ပါသော အကျိုး ဝိညာဉ်၎င်း။) ပစ္စယဝိညာဏသာစ၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်၎င်း။ (ဝိညာဏပစ္စယာ၌ အကြောင်းဖြစ်သောဝိညာဉ်၎င်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္နံ၊ သော။ ဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ သဟဘာဝေါ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပစ္စယဉ္စာနေ၊ အကြောင်းနေရာ၌။ ဌပေတွာ၊ ထားပြီး၍။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ စေတသိုက်နာမ်ကို။ ဒဿေတု၊ ငါ့။ တယောဝ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ [ဝေဖြင့် ဝိညာဏကုန္တာကိုကုန်။] ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ် ၏။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ သဗ္ဗဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတော စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဒေသနာဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန၊ ကား။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတောတိ ဧထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဝိနိ- စွဿော ဝေ ဝိညာတဗ္ဗော။) နာမံ၊ နာမ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ သတ္တာဝါသံ၊ အသညသတ်သတ္တာဝါသကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗ၊ ပေ။ သတ္တာဝါသေသု၊ အလုံး စုံသော ဘဝ၊ အလုံးစုံသောယောနိ၊ အလုံးစုံသောဂတိ၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ ဌိတိ အသညသတ်မှုကြွင်းသော အလုံးစုံသော သတ္တာဝါသတို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဗ္ဗိသု၊ ကုန်သော။ ဘဝေသု၊ ကာမ၊ ရူပဘဝတို့၌၎င်း။ စတုသု ယောနိသု၊ ပဉ္စသု ဂတိသု၊ ပုရိမာသု၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ (အာကာသာနဉ္စပ ယုတနာမံစသော ၃-ပါး၏ရှေ့၌ ဖြစ်ကုန်သော။) စတုသု၊ ဝိညာဏဌိတိသု၊ တို့၌၎င်း။ (နာနတ္ထကာယ နာနတ္ထသညီစသော ဝိညာဏဌိတိ ၄-ပါးကိုဆိုသည်။) ပဉ္စသု၊ သတ္တာဝါသေသု စ၊ သတ္တာဝါသတို့၌၎င်း။ [ရှေ့ ၄-ပါး၌ အသညသတ် သတ္တာဝါသကို သွင်းပါ။] ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ယက်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သော။ တေသ္မိံ နာမရူပေ၊ ဤ နာမ်ရုပ်တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘာဝက ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဘာဝရုပ်မရှိသော ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏၎င်း၊ အဏ္ဏဇာ- နဉ္စ၊ အဘာဝက အဏ္ဏဇသတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ပဋိသန္နိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္ထုကာယ- ဝသေန၊ ဝတ္ထုဒေသက၊ ကာယဒေသကတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ရူပတော၊ အားဖြင့်။

အဘာဝက။ပေ။အဏ္ဏဇာနဉ္စ။ ။အဘာဝက(ဘာဝရုပ် မရှိသော) ဂဗ္ဘသေယျကတို့ အတွက် ဇာဝမပါဘဲ ဝတ္ထုဒေသက၊ ကာယဒေသက ၂-ပါးသာ ရထိုက်သကဲ့သို့ အဏ္ဏဇတို့ အတွက်လည်း ထို ၂-ပါးသာ ရထိုက်ပုံကို ပြသောကြောင့် “အဘာဝကပုဒ်ကို အဏ္ဏဇာနိ ဌိလည်း ယှဉ်စေပါ” ဟု ဋီကာဆိုသည်။

ဒွေ၊ ကုန်သော။ သန္တတိသိသာနိ၊ ရုပ်အစဉ်၏ အဦးအစတို့သည်၎င်း။ တယော၊ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ပါတုဘဝန္တိ။ တံသွာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်နာမ်တို့၏။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ရူပရူပတော၊ ရူပရုပ်အားဖြင့်။ ဝိသတိ၊ သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့၎င်း။ [ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယဒသကကလာပံ၌ ပါဝင်သောရုပ် ၂၀-ကို ဆိုသည်။] တယော၊ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတဝိသတိ၊ သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ကား။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသော တရားတို့ကို ယူခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့်။ ဧကသန္တတိသိသတော၊ တခုသောသန္တတိသိသဖြစ်သော ဒသကမှ။ နဝ၊ ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ (မဟာဘူတိ ၄-ပါး၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ ဇီဝိတဟူသော ရုပ်တရားတို့ကို။) အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ (ရုပ်ကလာပံ ၂-ခုတွင် တခုသောရုပ်ကလာပံမှ ရုပ်၉-ခုတို့ကိုဖယ်၍။) စုဒ္ဓသာ၊ ကုန်သော။ [ရုပ် ၁၀-ပါးနှင့် နာမ်ခန္ဓာ ၃-ပါးတို့ကိုဆိုသည်။] (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။) သဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဘာဝဒသကံ၊ ဘာဝဒသကကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ တေတ္ထိံ သ၊ သော။ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။) တေသံပိ၊ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့၏လည်း။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ အားဖြင့်။ သန္တတိသိသဒယတော၊ သန္တတိသိသ ၂-ပါးအပေါင်းမှ။ အဋ္ဌာရဿ၊ ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ပန္နရဿ၊ ကုန်သော။ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။)

စ၊ ဆစ်။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဩပပါတိကသတ္တေသုတို့တွင်။ ပြဟ္မကာယိကာဒိနံ၊ ပဌမဈာန် ပြဟ္မာအစရှိသည်တို့၏။ ပဋိသန္နိက္ခဏေ ၌။ စက္ခုသောတဝတ္ထု ဒသကာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကဿစ၊ ၎င်း၎င်း။ ဝသေန၊ အပြားဖြင့်။ ရူပ-

သန္တတိသိသာနိ။ ။ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ဝတ္ထုဒသက ကာယဒသက တို့သည် အစပဌမဖြစ်ရကား ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ထိုဝတ္ထု၊ ကာယဒသကတို့ကို “သန္တတိသိသ” ဟု ခေါ်သည်။ [သန္တတိယာ၊ တဘဝလုံး ဖြစ်နေသော ရုပ်ကလာပံ အစဉ် + သိသာနိ၊ ဦးခေါင်းပမာ အရင်းမူလ အစဖြစ်သော ရုပ်တို့တည်း။ သန္တတိသိသာနိ၊ တို့။ -ဋီကာ။]

ရူပ ရူပတော။ ။ [ရူပ + ရူပ - ရုပ်ဟု နာမည်ရသည့်အတိုင်း တကယ် ဖောက်ပြန်တတ်သော နိပ္ပန္နရုပ်။] အာကာသဓာတ် စသော အနိပ္ပန္နရုပ်တို့သည် ပရမတ္ထသတော အားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် “ရုပ်” ဟု သမုတ်ထားအပ်သော သမ္မုတ်ရုပ်များသာတည်း။ ထိုအနိပ္ပန္နရုပ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်လိုသောကြောင့် “ရူပရူပတော” ဟု အဘိန္နဝိသေသနပုဒ်ကို မိန့်သည်။ ဤ ရူပရူပတောကို ဝိသတိဓမ္မာ၌ အဘိန္နဝိသေသန စပ်ပါ။ ယောဇနာ၌ကား အပါဒါန်ဟုယူ၍ “ဂယုမာနာ” ဟု ထည့်၍ စပ်လေ၏။ မကောင်း။

ရူပတော၊ ရူပရုပ်အားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ သန္တတိသီသာနိ၊ ရုပ်ကလာပ်အစဉ်၏အံဠိး အစပုဇာနရုပ်တို့သည်၎င်း။ တယော အရူပိနော၊ ခန္ဓာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ပါတုဘဝန္တိ။ [ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကနှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ရုပ်ပိုင်း ရူပပဝတ္တိက္ကမအခန်း၌ ရှုပါ။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်နာမ်တို့၏။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ရူပရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဧကေနစတ္တာလီသ၊ တခုယုတ်လေးငယ်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ တယော အရူပိနော ခန္ဓာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ ၄၂-ပါးသော။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပန၊ ကား။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ အားဖြင့်။ သန္တတိသီသတ္တယတော၊ သန္တတိသီသ ၃-ပါးအပေါင်းမှ။ သတ္တဝီသတိ၊ သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ရှိ။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။)

ပန၊ ကား။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ [ပါတုဘဝန္တိ ၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ဘာဝရုပ်နှင့် တကူးဖြစ်သော ပြည့်စုံသော အာယတနရှိကုန်သော။ သေသဩပပါတိကာနံ၊ ကြွင်းကုန်သော ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ သံသေဒဇာနဝါ၊ သံသေဒဇ သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ရူပရူပတော၊ သတ္တသန္တတိသီသာနိ၊ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ စပါတုဘဝန္တိ။ တသ္မာ၊ တေသံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏။ ဝိတ္တာရေန ရူပရူပတော၊ သတ္တဝါ ၇၀-သော။ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသတ္တဝါ၊ ၇၃-ပါးသော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန၊ အားဖြင့်ကား။ သန္တတိသီသ-ဆက္ကတော၊ သန္တတိသီသဆက္ကမ။ စတုပညာသ၊ သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေ-တွာ။ ဧကေနဝီသတိ၊ တခုယုတ်နှစ်ငယ်သော။ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။) သေ (သေသ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဥက္ကသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။ (နယော၊ သိကြောင်းနည်းတည်း။)

သေသဩပပါတိကာနံ ။ ဆိုအပ်ပြီးမှ ကျန်သမျှကို “သေသ” ဟု ဆိုရိုးတည်း။ ဤ၌ ကာမဘဝအတွက် ဆိုအပ်ပြီး ဩပပါတိက မရှိသေး။ ထို့ကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဂဗ္ဘသေယျက သံသေဒဇတို့ကို သေသ၏ အပါဒါနံ-ဟု ယူ။ [အဏ္ဏဇ ဂဗ္ဘသေယျကေဟိ ပန။ပေ။ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။-ဋီကာ။]

တနည်း ။ ။ “ဩပပါတိကသတ္တေသု ဗြဟ္မကာယိကာဒိနံ” စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီ ထို ဗြဟ္မကာယိကာဒိ ဩပပါတိကတို့ကို သေသ၏ အပါဒါနံ ခံပါ။ ထို သေသဩပပါတိကတို့လည်း ကာမဘဝအား အရူပဘုံသားအားဖြင့် ၂-မျိုး ရှိသောကြောင့် အရူပဩပပါတိကတို့ကို တားမြစ်လို၍ “ကာမဘဝေ” ဟု အထူးပြုသည်။ [အဝေါ။ပေ။ ကာမဘဝေတိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ပံန၊ ကား။ အဝကံသေန၊ အယုတ်အားဖြင့်။ တံတံ ဂ္ဂပသန္တတိသီသဝိ-
 ကလာနံ၊ ချိုတဲ့သော ထိုထို ဂ္ဂပသန္တတိသီသဂ္ဂိသော သတ္တဝါတို့၏။ တဿတဿံ၊
 ထိုထို ချိုတဲ့သော ရုပ်ကလာပ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဟာ-
 ပေတွာ ဟာပေတွာ၊ ယုတ်လျော့စေ၍ ယုတ်လျော့စေ၍။ သခေပတောစ၊
 အကျဉ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရတောစ၊ အကျယ်အားဖြင့်၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ-
 ပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမဂ္ဂပသင်္ခါတာ၊ နာမ်
 ရှုပ် ဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပန၊ ကား။ အဂ္ဂပိနံ၊ အဂ္ဂပ
 ဗြဟ္မာတို့၏။ တယောဝ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂပိနော ခန္ဓာ၊ ထို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)။
 အသညိနံ၊ သညာမရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏။ (အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏။) ရူပတော၊
 ရုပ်အားဖြင့်။ ဇိဝိတိန္ဒြိယနဝကမေဝ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယနဝကသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ သေ (သော)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ ပဝတ္တိအခါမှ ရှေး
 ဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံသော။) ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ ရူပပဝတ္တိ-
 ဒေသေ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာ အရပ်၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ-
 စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ပဝတ္တဉ္စတုတော၊ ဖြစ်သော ဉ္စတုကြောင့်။ ဉ္စတုသမုဋ္ဌာနံ၊
 ဉ္စတုဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ သဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သဒ္ဓဋ္ဌက ကလာပ်သည်။ ပါတု-
 ဘဝတိ။ [အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ရူပပဝတ္တိက္ကမ အခန်းက “ဌိတိကာလ မုပါဒါယ
 ဉ္စတုသမုဋ္ဌာနံ” နှင့် သဘောတူပင်တည်း။] ပန၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ရူပံ၊
 ကို။ န သမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ
 စိတ်သည်။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတိတ ပုရိသော၊ ကျသော ယောက်ျား
 ညီ။ ပရဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။
 န သက္ကောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊ မှီရာဝတ္ထု၏၊
 အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မှီရာဝတ္ထု၏ အားမရှိသည့်အတွက်။ ဒုဗ္ဗလ-
 တ္တာ၊ မိမိဟူသော ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ သမုဋ္ဌာ-
 ပေတံ န သက္ကောတိ။ ပန၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော၊ မှ။ ဉ္စံ၊ အထက်ဖြစ်သော
 နောက်ကာလ၌။ ပဌမဘဝင်္ဂတော၊ ပဌမဘဝင်္ဂမှ။ ပဘတိ၊ စ၍။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနကံ၊
 စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ သဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ (ပါတုဘဝတိ)။ သဒ္ဓပါတု-
 ဘာဝကာလေ၊ သဒ္ဓရုပ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ရာအခါ၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော၊ မှ။ ဉ္စံ၊
 ၌။ ပဝတ္တဉ္စတုတောစေ၊ ဖြစ်သော ဉ္စတုကြောင့်၎င်း။ စိတ္တတောစ၊ စိတ်ကြောင့်
 ၎င်း။ သဒ္ဓနဝကံ၊ သဒ္ဓနဝက ကလာပ်သည်။ (ပါတုဘဝတိ)။

ပန၊ ကား။ ကဗဠိကာရာဟာရပဇိဝိနော၊ ကဗဠိကာရအာဟာရကိုမှီ၍
 အသက်ရှင်ကြရကုန်သော။ ဧဝံ ဂဗ္ဗသေယုကသတ္တာ၊ အကြင် ဂဗ္ဗသေယုက
 သတ္တဝါတို့သည်။ (သန္တိ)။ ကေသံ၊ ထို ဂဗ္ဗသေယုကသတ္တဝါတို့၏။ [အာဟာရ-

သမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၌စပ်။] အံဃာ၊ ထိုအမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းသော သတ္တဝါ၏။ မျှတားသည်။ အန္တံစ၊ စားဖွယ်လည်းဖြစ်သော။ ပါနုဉ္စ၊ သောက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သော။ ယံဘောဇနံ၊ အကြင်အစာကို။ ဘုဉ္စတိ၊ စား၏။ မာတုက္ခန္ဓိဂတော၊ အမိဝမ်း၌ ရောက်နေသော။ သော နရော၊ ထို သတ္တဝါသည်။ တေန၊ ထိုအမိ စားအပ်သောအစာဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို အမိဝမ်း၌။ ယာပေတိ၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေရ၏။ ဝါ၊ မျှတရ၏။ ဣတိ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (သင်္ဂါထာဝဂ္ဂုညယုတံ၊ ဣန္ဒြကသုတ်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) မာတရာ သည်။ အဇ္ဈောဟရိတာဟာရေန၊ စားမျှအပ်သောအာဟာရသည်။ အနုဂတေ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌၎င်း။ ဩပပါတိကာနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗပုဋ္ဌမံ၊ အလုံးစုံသော အစာတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မုဂတံ၊ ခံတွင်း၌ ရောက်သော။ ခေဋ္ဌံ၊ တံထွေးကို။ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ၊ စားမျှရာခါ၌၎င်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ (ပါတုတဝတိ)။

ဣတိ သို့။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌ-ကဿ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်၏၎င်း။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ စိတ္တသမု-ဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဥက္ကံသတေ၊ အားဖြင့်။ ခုန္တံ၊ ကုန်သော။ နဝကာနံစ၊ နဝက ကလာပ်တို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဆဗ္ဗိသတိဝိဓံ၊ ၂၆-ပါးအပြားရှိသောရုပ်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး ခန္ဓဝိတင်း၌။ ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ၊ တခုတခုသော စိတ္တက္ခဏ်။ တိက္ခဏံ၊ ၃-ကြိမ်။ (ဥပါဒိ၊ ဌိ၊ ဘင်၊ ခဏအားဖြင့် ၃-ကြိမ်။) ဥပုဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ ကမ္မံသမုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ သတ္တတိဝိဓံ၊ ၇၀-အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်၎င်း။ ဣတိ သို့။ ဆန္ဒဝတိဝိဓံ၊ ၉၆-ပါးအပြားရှိသော။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်၎င်း။ တယော အရူပိနော၊ ခန္ဓာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ သို့။ 'သမာသတော၊ အားဖြင့်။ နဝနဝတိ၊ ၉၉-ပါးသော။ ဓမ္မာ၊ ထိုကို။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။)

'ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓရုပ်သည်။ အနိယတော၊ မမြဲ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ကဒါစိဒေဝ၊ တရံတခါ၌သာ။ ပါတုဘဝတော၊ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓံ၊ ၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ (စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။) တံ၊ ထိုသုဒ္ဓရုပ်ကို။ အပနေတွာ၊ သတ္တနဝတိ၊ ၉၇-ပါးသော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ထိုကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တာနံပိ၊ အိပ်ပျော် သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပမတ္တာနံပိ၊ အမှတ်တမဲ့လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စရန္တာနံပိ၊ လှည့်လည်သွားလာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခါဒန္တာနမ္ပိ၊ ခဲစား

သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပိဝန္တာနံပိ၊ သောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဒိဝါစ၊ ဌို၎င်း။ ရတ္တိံ စ၊ ဌို၎င်း။ ဧတေ၊
 ဤ နာမ်ရုပ်တို့သည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊
 ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏။ တံဝိညာဏပစ္စယဘာဝံ၊ ထိုဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ကုန်အံ့။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့တွင်။
 [ကမ္မဇရူပံ တိသမုဋ္ဌာနိကံ ဌိစပံ။] ယံ တေ ကမ္မဇရူပံ၊ အကြင် ကမ္မဇရုပ်သည်။
 (အတ္တိ)။ တံ၊ ထို ကမ္မဇရုပ်သည်။ [န သက္ကောတိ ဌိစပံ။] ဘဝ။ ပေ။ သတ္တာ-
 ဝါသေသု၊ ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဝိညာဏဋီတိ၊ သတ္တာဝါသတို့၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊
 အလုံးစုံသောရုပ်တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ပတိဋ္ဌယန္တံပိ၊ တည်ရပါသော်လည်း။ တိသမု-
 ဋ္ဌာနိကရူပေန၊ စိတ္တဇ ဥတုဇ အာဟာရဇဟူသော တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်။
 အနုပတ္တဒ္ဓံ၊ မထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။) သဏ္ဍာတုံ၊
 ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တိသမုဋ္ဌာနိကံပိ၊ တိသမုဋ္ဌာ-
 နိကရုပ်သည်လည်း။ တေန၊ ထို ကမ္မဇရုပ်သည်။ အနုပတ္တဒ္ဓံ၊ သည်။ (သမာနံ၊
 သဏ္ဍာတုံ) န (သက္ကောတိ)။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ဝါတဗ္ဗာဟတော၊ လေသည်
 တိုက်ခတ်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်သည်
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတုဒ္ဓိသဝဝတ္ထာပိတော၊ ၄-ပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့၌
 အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်စေအပ်ကုန်သော။ နဋ္ဌကလာပိယောဝိယ၊ ကျ။
 အစည်းတို့သည်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥမိဝေဂဗ္ဗာဟတော၊ လှိုင်းအဟုန်သည် ပုတ်ခတ်
 အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ မဟာသမုဋ္ဌေ၊ ၌။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ (ကျန်းငယ် စသည်၌။)
 လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ၊ ရအပ်သော တည်ရာရှိကုန်သော။ ဘိန္ဒဝါဟနိကာဝိယစ၊ အချင်း

ဝေဒ္ဓိသဝဝတ္ထာပိတော။ ။ ရုပ် ၄-မျိုးရှိသောကြောင့် ကျ။ စည်း ၄-စည်းဖြင့် ဥပမာ
 ပြုသည်။ ။ ကျ။ စည်း ၄-စည်းရှိ၏။ အရင်းဘက် (ခြေဘက်)၌ တစည်းနှင့်တစည်းမထိဘဲ
 ခွဲ၍ တည်စေအပ်သည်ကို “ဝေတ္ထာပိတော” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ခြေဘက်က ခွဲခြားထားအပ်
 သော်လည်း အထက်(ဦးခေါင်း)ဘက်၌ အချင်းချင်းမရှိ၍ တည်နေသောကြောင့် လေတိုက်
 သော်လည်း မလဲဘဲ တည်နေနိုင်ကြသကဲ့သို့၎င်း။

ဘိန္ဒဝါဟနိကာ။ ။ တစင်းနှင့်တစင်း ကွဲပြား၍နေသည်ကို “ဘိန္ဒ” ဟု ဆို၏။ ထိုသို့
 ဘိန္ဒပြစ်သော်လည်း အချင်းချင်း တွဲဖက်၍ တည်သော လေတိုက်ကို “ဘိန္ဒဝါဟနိကာ” ဟု
 ဆိုသည်။ ထိုလေတိုက်သည် တစင်းနှင့်တစင်း (လည်ဖက်သကဲ့သို့) တွဲဖက်၍ တည်နေရကား
 အောက်ကလည်း ထောက်တည်ရာ ရှုနေသောကြောင့် လှိုင်းပုတ်စေကာမူ ကွဲကွာ၍ မသွား
 သကဲ့သို့၎င်း၊ ထိုအတူ ကမ္မဇရုပ်နှင့် တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်များသည် ခန္ဓာတကိုယ်လည်းဝယ်
 အချင်းချင်း ထောက်မရှိ၍ တသက်လုံး တည်ကြသည်။

ချင်း မထူကွဲပြား ခြားနားသော လှေတို့သည်ကဲ့သို့၎င်း။ အညမညပတ္တဒ္ဓါနေဝံ၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့အပ်ကုန်သည်သာ။ (ဟုတွာ)။ တောနိ၊ ဤစတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်တို့သည်။ အပတမာနာနိ၊ မလဲ မပြိုကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ သဏ္ဍဟိတွာ၊ ကောင်းစွာတည်၍။ ကေပိ ဝဿံ၊ တနှစ်ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဒေဝံ ဝဿာနိ၊ ၂-နှစ်တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ပေ။ ဝဿသတပိ၊ အနှစ်တရာ ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယုက္ခယောဝါ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသည်သော်၎င်း။ ပုညက္ခယောဝါ၊ ကောင်းမှု၏ ကုန်ခြင်းသည်သော် ၎င်း။ (ဟောတိ)။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တည်ကုန်၏။ ဣတိဇေံသို့။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတောပိ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း။ ဣေ၊ ဤ စတု သမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့၌။ [“ဣေ၊ ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပနိဒ္ဒေသ၌” ဟု ရှေး နိဿယ စွဲ၏။] ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

စ၊ ဆက်။ သင်္ဂဟာတိ ဣေ၊ သင်္ဂဟာဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော။) အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ပဝတ္တိပဋိသန္တိသု၊ တို့၌၎င်း။ ပဉ္စဂေါကာရ- တဂေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံစ၊ ၌၎င်း။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယံနာမမေဝ၊ အကြင် နာမ်သည်သာလျှင်၎င်း။ အသညိသု၊ သညာမရှိသောသတ္တဝါတို့၌။ (အသညသတ် သတ္တဝါတို့၌။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါ၌၎င်း။ ပဉ္စ- ဝေါကာရဂေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံစ၊ ၌၎င်း။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယံ ရူပ-

‘ပဉ္စဂေါကာရဂေ စ ပဝတ္တိယံ။’ ။ ‘ဒေဝပဉ္စဝိညာဉ် ၁၃-၏ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပုံကို အဘို့ မေတ္တသင်္ဂဟ-ရူပပဝတ္တိက္ကမအတိုင်း သိပါ။ ရှေးဘဝ ကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် မျှော်ကို မဖြစ် စေနိုင်သော ပဉ္စဝိညာဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌ နာမ်သာဖြစ်၏။ ရုပ်မဖြစ်၊ ဤဘဝ၌ ထိုပဉ္စဝိညာဉ် နှင့် စေတသိက်တို့ဖြစ်ရာဝယ် သဟဇာတဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စေတသိက် နာမ်သာ ဖြစ်၏။ ရုပ်မဖြစ်၊ ဤကို ရည်ရွယ်၍ “ပဉ္စဂေါကာရဂေစ ပဝတ္တိယံ။ ပေ။ နာမမေဝ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံ” ဟူသော ရခိုင်သည်။ [ရှေးဘဝက ဝိညာဉ် ကြောင့် ပဉ္စဝိညာဉ်မှတပါး အခြားဝိညာဉ်တို့ဖြစ်ပုံကို ရည်ရွယ်လျှင်ကား ပဉ္စဂေါကာရဘုံ၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ” ဟု ဖြစ်နိုင်သည်။—ဒီကာ။]

အသညိသု။ ပေ။ ရူပမေဝ။ ။ အသညသတ်တို့၌ သဟဇာတဝိညာဉ်အတွက် ယုံမှားဘွယ် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကမ္မဝိညာဉ်ကိုသာ ရည်ရွယ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ “ပဉ္စဂေါကာရဂေ စ ပဝတ္တိယံ” ၌လည်း ဘဝင်အာရုံသော နာင်ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေတတ် သော ရှေးကံမှ တပါးသော အခြား ရှေးကံကြောင့် ရုပ်ကိုသာ ဖြစ်စေရာအခါကို ရည် ရွယ်၍ “ရူပမေဝ” ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပြင်—နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားရာအခါ၌ ရှေးကမ္မဝိညာဉ် ကြောင့် ရုပ်သာဖြစ်၏။ ဘဝင်စသော ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ရာအခါမှ တပါးသော စိတ်ဖြစ်ရာ၌ လည်း ရှေးကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် ရုပ်သာဖြစ်နိုင်သည်။

မေဝ စ၊ အကြင် ရုပ်သည်သာလျှင်၎င်း။ ပဉ္စဝေါကာရတေ၊ ဤ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ယံ နာမဂ္ဂပံ စ၊ အကြင် နာမ်ရုပ်သည်၎င်း။ (သမ္ဘဝတိ)။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော နာမ်၊ ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်ကို။ နာမဉ္စ၊ နာမ်လည်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်လည်း။ နာမဂ္ဂပဉ္စ၊ နာမ်ရုပ်လည်း။ နာမဂ္ဂပံ၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧကဒေသသဂ္ဂပေကသေသနယေန၊ တစိတ်တပိုင်းအားဖြင့်တူသော ရုပ်သွင်ရှိသောပုဒ်တို့၏ တပုဒ်ထည်း ကြွင်းကျန်သော နည်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟေတု၊ သိမ်းယူ၍။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပဉ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အသညိသု၊ အသညသတ်တို့၌။ ဝိညာဏာဘာဝါ၊ ဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပဉ္စံ ဝစနံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံဟူသော စကားသည်။) အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ စောဒနာအံ၊ ဣဒံပိ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံဟူသော စကားသည်လည်း။ အယုတ္တံ၊ အသညသတ်အတွက် မသင့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ)။

နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ ဝိပါကံစ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်၎င်း။ အဝိပါကံစ၊ ဝိပါကံဝိညာဉ်မှ တပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာဝိညာဉ်၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ မတံ၊ သိအပ်၏။ (တတော၊ ထို့ကြောင့်။) ဣဒံ၊ အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံဟူသော ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဟိ၊ ခွဲ။ နာမဂ္ဂပဿ၊ ၏။

• ပဉ္စဝေါကာရတေ သဗ္ဗတ္ထ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဝတ္ထိအခါကို “သဗ္ဗတ္ထ” ဟု ဆိုသည်။ ဤဘဝ၌ သဟဘာတဝိညာဉ်ကြောင့် စေတသိက်နာမ်လည်း ဖြစ်နိုင်၊ စိတ္တရုပ်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ရှေးဘဝ၌ ပြုအံ့ခဲ့သော ကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် (ပဉ္စဝိညာဉ်မှတပါးသော ဝိပါကံနာမ်ဖြစ်ရာအခါ၌) ဝိပါကံနာမ်လည်း ဖြစ်နိုင်၊ ကမ္မရုပ်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံ” ဟု ဆိုသည်။

ဧကဒေသသဂ္ဂပေကသေသ။ ။ ဤစကားအရ “နာမဉ္စ + ရူပဉ္စ + နာမဂ္ဂပဉ္စ” ဟု သုံးမျိုးထွက်၏။ ထို ၃-မျိုးတွင် တတိယဖြစ်သော နာမဂ္ဂပံ၏ မိမိနှင့် တစိတ်တူသော ၁-နံပါတ် နာမ်သို့၎င်း၊ ၂-နံပါတ် ရူပသို့၎င်း ပေါင်း၍ မိမိဟူသော နာမဂ္ဂပံပုဒ်က ကျေပြင်းကို “ဧကဒေသ သဂ္ဂပေကသေသ” ဟု ဆိုသည်။

အသညိသု။ ။ ဣဒံပိ။ ။ အသညိသုကျာဒိ စောဒနာ၊ နာယုတ္တံ ဣဒံပိကျာဒိ ပရိဟာရော။—ဤသို့ ယောဇနာရှိသောကြောင့် နာယုတ္တံနောက်၌ ပိုမိမိစေတံ “နာယုတ္တံ ဣဒံပိ” ဟု တဝါကျတည်း ရှိပေစေ၊ ဤသို့ ရှိမှသာ ဣဒံအတွက် နာယုတ္တံ လှည့်၍ စပ်သောကြောင့် စပ်ပုဒ်ရှိသည်။ ယခုစာအုပ်တို့၌ နာယုတ္တံနောက်၌ ပိုမိမိစေတံ “ဣဒံပိ” ဟု ရှိသည်ကား မမှန်ပါ။

ဟေတု၊ သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္တိ)။ တံ၊ ထို ဝိညာဉ်ကို။ ဝိပါကာ-
 ဝိပါကဘေဒတော၊ ဝိပါကဝိညာဉ်၊ ဝိပါကဝိညာဉ်မှ တပါးသော ကုသိုလ်
 အကုသိုလ် ကြိယာဝိညာဉ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ မတံ၊ သိအပ်၏။
 ဣဒံ၊ အသညသတ်တို့၌ ဤရုပ်သည်လည်း။ အသညသတ္တေသု၊ ထို၌။ ကမ္မ-
 သမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ရှေးကံ၊ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စ-
 ဝေါကာရတဝေ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝ၌။ (အသညသတ်တို့ မရောက်မီ ပဉ္စ-
 ဝေါကာရ ဘဝတုန်းက။) ပဝတ္ထ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ ပစ္စယာ၊ ဖြစ်သော
 အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။)
 ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ပဉ္စဝေါကာရေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌။ ပဝတ္ထိယံ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။
 ကုသလာဒိ စိတ္တက္ခဏေ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ စိတ္တက္ခဏ၌။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊
 ကံ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ (ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။
 “အတိတ်ဘဝကဖြစ်ခဲ့သော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်-ဟူလို။)
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဟူသော
 ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ဂဟတောပိ၊ ရထိုက်
 သမျှကို သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်လည်း။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံဟူသော
 ပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

‘ပစ္စယနယာတိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝိတ္တာရံ၊ ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတော
 ဒသေမိ)။ ထုတ်၍ပြဋ္ဌိအံ။ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ နဝေံ၊
 ဇု-ပါး အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထုရူပဿ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်အား။ နဝေံ၊ ဇု-ပါး အပြား
 အားဖြင့်၎င်း။ သေသရူပဿ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်မှ ကြွင်းသော ရုပ်အား။ အဋ္ဌဓာ၊
 အားဖြင့်၎င်း။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ ရှေးရှေးဘဝက
 ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်အား။ ဧကေဝ၊
 တပါးသောအဘို့အားဖြင့်။ (ပစ္စယော) ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ တဒညံ၊ ထို
 ဝိပါကဝိညာဉ်၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်တို့မှ တပါးသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။
 တဿ တဿ၊ ထိုထို နာမ်ရုပ်အား။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။
 (ပစ္စယော ဟောတိ)။

ကုသလာဒိ စိတ္တက္ခဏေ။ ။အာဒိဖြင့် အကုသလ ကြိယာစိတ္တက္ခဏံသာ မက
 ဝိပါကစိတ္တက္ခဏကိုလည်း ယူပါ။ မုနံ၏-အချို့သော ရှေးကံသည် ဝိပါကစိတ်ကို၎င်း၊
 ကမ္မဇရုပ်ကို၎င်း ဖြစ်စေတတ်သော်လည်း အချို့ကား ဝိပါကအကျိုးရင်းကို မဖြစ်စေ
 တတ် ကမ္မဇရုပ်တို့ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။-ဋီကာ။ [ဝိပါကစိတ်သည် ရှေးကံ၏ မုရ
 အကျိုးတည်း။ ကမ္မဇရုပ်ကား ရှေးကံ၏ နိဿန္တဖလ (အလျိုးဆက်) တည်း။]

ဟိ၊ ချဲ့။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သော်၎င်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌ သော်၎င်း။ ဝိပါကသင်္ခါတံ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ တေ နာမံ၊ အကြင် နာမ်သည်။ (အတ္ထိ) ။ ဂ္ဂပမိဿဿ၊ ဂ္ဂပနှင့်ရောသော။ တဿ ဝါ၊ ထို ဝိပါက် ဝိညာဉ်အားသော်၎င်း။ ဂ္ဂပအမိဿဿ၊ ဂ္ဂပနှင့်မရောသော။ (တဿ ဝါ၊ ထို ဝိပါက်ဝိညာဉ်အားသော်၎င်း။) ပဋိသန္ဓိကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ အညံ ဝါ၊ အခြားအခါ၌ ဖြစ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဝိပါကဝိညာ-
ဏံ၊ သည်။ သဟဇာတံ။ ပစ္စယေတိ၊ သဟဇာတပစ္စည်း။ ပေ။ အဝိတပစ္စည်း တို့ဖြင့်။ နဝဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝတ္ထုဂ္ဂပဿ၊ ဟဒယဝတ္ထုဂ္ဂပအား။ ပဋိ-
သန္ဓိယံ၊ ဤ။ ပေ။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဝတ္ထုဂ္ဂပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုဂ္ဂပကို။ ဌပေတွာ၊
၍။ သေသဂ္ဂပဿ၊ ကြွင်းသော ဂ္ဂပအပေါင်းအား။ နဝသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု၊
ဤ ပစ္စည်းတို့တွင်။ အညမညပစ္စယံ၊ ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ သေသေဟိ၊
ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ အကျိုး တရားကို ပြုစီမံတတ်သော ကမ္မဝိညာဉ်သည်။ အသညသတ္တ ဂ္ဂပဿ ဝါ၊ အသည-
သတ္တဝါတို့၏ ဂ္ဂပအားသော်၎င်း။ ပဉ္စဝေါကာရေ၊ ဤ။ ကမ္မဇဿ ဝါ၊ ကမ္မဇရုပ် အားသော်၎င်း။ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ ဥပနိဿယ ဝသေန၊ ဥပနိဿယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကဓာဝ၊ တပါးသောအဘိအား ဖြင့်သာ။ ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝသေသံ၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်မှကြွင်းသော။ ပဌမဘဝင်္ဂတော၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။
ဝိညာဏံ၊ သည်။ တဿ တဿ၊ နာမဂ္ဂပဿ၊ အား။ ယသာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပန၊ ဆက်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို နာမ်ဂ္ဂပအား။ ပစ္စယနယေ၊ ကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို။ ဒဿိယမာနေ၊ ပြအပ်သော်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ ပဋ္ဌာနကထာ၊ ပဋ္ဌာနကထာသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ၊ အကျယ်ချဲ့ထိုက်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို။ န အာရတာမ၊ အားမထုတ်ကုန်တော့အံ့။

တတ္ထ၊ ထို ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံ ဟူသော စကားရပ်၌။ (ဌတွာ၊ ၍။ စောဒကဿ၊ ၍။ ဤဒိသိ၊ သော။ စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ၍။ (ကိဒိသိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဂ္ဂပအပ်သော။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ နည်း။) ပန၊ ပရိဟာရ

သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန။ ။ အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်ဝယ် ပကတုပနိဿယ ပစ္စည်း၌ ဂ္ဂပ တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ဟောတော်မူ။ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ကား “ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ=အကြင် အကြောင်းရှိလျှင် အကြင် အကျိုးဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းသည် ထို အကျိုး၏ ဥပနိဿယတည်း”ဟု ဟောတော်မူသည်။

ပက္ခမုတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ပဋိသန္နိနာမရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေနာမ်ရုပ်သည်။ ဝါ၊ က။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိ ထိုက်သနည်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဤဒိသိ၊ သော။ စောဒနာ၊ သိယာ၊ ၎င်း။) (ပဋိသန္နိနာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတေ၊ ကို။) သုတ္တတောစ၊ ပါဠိတော်အားဖြင့်၎င်း။ ယုတ္တိတောစ၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်၎င်း။ (ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ များသောအားဖြင့်။ ဝေဒနာဒိနံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယတော၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိ ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီး၏။ [စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတရားဟူသည် စေတသိက်နာမ်တရားတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝေဒနာဒိနံ” ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ကား။ ယုတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ [သိဇ္ဇတိ ခွဲစပ်။] ဣဓ၊ ဤ လောက၌။ ဒိဋ္ဌေန၊ တိုက်ရိုက်မြင်အပ်သော။ စိတ္တဇေန၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ ရုပ်ကြောင့်။ (စိတ်ကြည်လင်သော် ရုပ်ကြည်လင်ခြင်း၊ စိတ်မကြည်လင် သော် ရုပ်မကြည်လင်ခြင်းကြောင့်။) အဒိဋ္ဌဿာပိ၊ တိုက်ရိုက် မမြင်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး ၎င်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စိတ္တေ၊ သည်။ ပသန္နေဝါ၊ ကြည်လင်သော်၎င်း။ အပ္ပသန္နေဝါ၊ သော်၎င်း။ တဒန္တရူပါနိ၊ ထိုစိတ်အားလျော်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့ကို။ ဥပ္ပဠမာနာနိ၊ ဖြစ်သည်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌေနစ၊ မြင်အပ် သော စိတ္တဇရုပ်ဖြင့်လည်း။ အဒိဋ္ဌဿ၊ တိုက်ရိုက်မမြင်အပ်သောရုပ်ကို။ အနုမာနံ၊ လျော်စွာသိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ မှန်းဆနိုင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဒိဋ္ဌေန၊ တိုက်ရိုက်မြင်အပ်သော။ ဣမိနာ စိတ္တဇ ရူပေန၊ ဤစိတ္တဇရုပ်ကြောင့်။ အဒိဋ္ဌဿာပိ၊ တိုက်ရိုက်မမြင်အပ်သည်လည်းဖြစ် သော။ ပဋိသန္နိရူပဿ၊ အား။ ဝိညာဏံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိတေ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိနိုင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿာပိ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ [ဝိညာဏပစ္စယတော ခွဲစပ်။] စိတ္တသမုဋ္ဌာနုဿော၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၏ ကဲ့သို့။ ဝိညာဏပစ္စယတော၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ အာဂတာ၊ လာပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။... ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပစ္စယနယတောပိ၊ ကျေးဇူးပြုပုံနည်းအား ဖြင့်လည်း။ တွေ၊ ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ် ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၎င်း။

ဝါ ဆက်။ ဣတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပတိ။ ဟူ၍။ ဘာသမာနေန၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ ဟောတိ ၌ ဝပံ။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပရိက္ခမာနာနံ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်တတ်ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့၏ ဉာဏ်၌။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နာမဂ္ဂပမတ္ထမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှကိုသာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ သက္ကော၊ သက္ကပါကို။ န (ဒိဿတိ)၊ မတွေ့မြင်အပ်။ ပေါသော၊ ယောက်ျားကို။ န (ဒိဿတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမဏေနဝါ၊ သမဏအမည်ရသူသည်သော်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝါ၊ ဗြာဟ္မဏ အမည်ရသူသည်သော်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်သော်၎င်း။ မာရေနဝါ၊ မာရ်သည်သော်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်သော်၎င်း။ လောကသ္မိံ ၊ ၌။ ကေနစိဝါ၊ တစုံတယောက်သည်သော်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မလည်စေအပ် မလည်စေနိုင်သော။ ဝါ၊ မတွန်းလှန်အပ် မတွန်းလှန်နိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားတည်းဟူသောစက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်သည်။ ဝါ၊ လည်စေတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပပဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

•ပပ္ပစက္ကံ ပဝတ္တိတံ။ ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပ” ဟု ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ်မျှသာ ဖြစ်၏။ “ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မရှိ” ဟု ဟောတော်မူရာဇာနည်၏ ထို ဟောတော်မူအပ်သော ‘တရားတော်ကို မည်သူမျှ မတွန်းလှန် မပယ်ဖျက်နိုင်၊ ထို့ ကြောင့် ‘တရားတည်းဟူသော အာဏာစက်ကို ဖြစ်စေတော်မူအပ်ရာ (လည်စေတော်မူအပ်ရာ) ရောက်သည်’ ဤ အလို “ဓမ္မစက္ကံ” အရ “ဘုရားရှင်၏ အာဏာစက်” ဟု ဟူပါ။

ဋီကာ။ ။ (တနည်း) “နာမ်ရုပ်သာရှိ၏” ဟု ပြကြောင်းဖြစ်သော “ဝိညာဏပစ္စယာ *နာမဂ္ဂပ” ဟူသော တရားတော်ဖြင့် အဆက်မပြတ် ဖြစ်၍နေသော နာမ်ရုပ်၏ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ကြောင်းကို ပြတော်မူ၏၊ [သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။] ဒုက္ခသစ္စာကို တိုက်ရိုက် ပြသော်လည်း ထိုအကြောင်းဖြစ်သော တဏှာ သမုဒယသစ္စာကိုလည်း ဖလူပစာရအားဖြင့် ပြတော်မူ၏၊ ထိုဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိရောဓကို၎င်း၊ ထိုနိရောဓ၏ အကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂကို၎င်း အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ပြတော်မူ၏၊ ဤသို့ သစ္စာ ၄-ပါးကို ပြတော်မူသော တရားတော်သည် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ်တော်ပင်တည်း၊ မှန်၏—ဓမ္မစက္ကပပတ္တနသုတ်၌ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ” စသည်ဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို ထင်ရှားပြခြင်းကိုပင် အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ” ဟု ဟောတော်မူသည်။

သဠာယတနပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်

၂၂၉။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ သဠာယတနနိဋ္ဌေသေ။ ဌှိ။ (ဝိနိစ္စယော ဝေဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။) ခန္ဓတ္ထယံ၊ နာမ်ခန္ဓာ ၃-ပါးအပေါင်းကို။ နာမံ၊ နာမ်ဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်
 ၏။ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ၊ ဘူတရုပ်၊ ဝတ္ထုရုပ် အစရှိသောရုပ်ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ (မတံ)။
 ကတေကသေသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကေသေသံအဖြစ်ရှိသော။ တံ၊ ထို နာမဂ္ဂပ
 သည်။ တာဒိသံသေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုသဠာ
 ယတနအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ။) [“ကတေကသေသံ တံ၊
 တဿ” တို့ အရ သဒ္ဓါ ရသော်လည်း “ပစ္စယော” အရ ကျေးဇူးပြုသော
 တရားမှာ သဒ္ဓါမဟုတ်။ နာမ်ရုပ် သဠာယတနတရားတည်း။ ထို့ကြောင့် အနက်
 ပါ ယူရသော ဥပစာစကားဟု မှတ်ပါ။] ဟိ၊ ချဲ့။ သဠာယတနဿ၊ ၏။ ပစ္စယ-
 ဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယံ ဝေဝေ နာမဂ္ဂပံ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်သည်။
 (အတ္ထိ)။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တွင်။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္ထယံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော
 ခန္ဓာ ၃-ပါးအပေါင်းကို။ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ (မတံ)။ ပန၊ ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ [မတံ
 ဌှိ စပ်။] သကသန္တတိ ပရိယာပန္နံ၊ မိမိခန္ဓာအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော။ [ဘူတ-
 ဝတ္ထာဒိကံ ဌှိ စပ်။] နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကေနံအားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊
 ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုရုပ်တို့၎င်း။
 ဝိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဝိဝိတိန္ဒြေ၎င်း။ ဣတိ ဝေဝေ၊ ဤသို့။ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ၊ ဘူတရုပ်၊ စက္ခု
 ဝတ္ထု အစရှိသော ရုပ်ဟူ၍။ မတံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ နာမဂ္ဂ၊ နာမ်လည်း။ ရူပဂ္ဂ၊ ရုပ်လည်း။ နာမဂ္ဂပဂ္ဂ၊ နာမ်ရုပ်လည်း။
 နာမဂ္ဂပံ၊ နာမ် ရုပ် နာမ်ရုပ်။ ဣတိဝေဝေ၊ ဤသို့။ ကတေကသေသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 ကေသေသံ အဖြစ်ရှိသော။ တံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ [ဝေဒိတဗ္ဗံ ဌှိ စပ်။] ဝါ၊ သည်။
 [ပစ္စယော ဌှိ စပ်။] ဆဠာယတနဂ္ဂ၊ ဖိ-ခုမြောက် မနာယတနလည်း။ သဠာယတန-
 ဂ္ဂ၊ ဖိ-ပါးသော အာယတနလည်း။ သဠာယတနံ၊ ဖိ-ခုမြောက် မနာယတန၊
 ဖိ-ပါးသော အာယတန။ ဣတိဝေဝေ၊ သို့။ ကတေကသေသေဝေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော

နိယမတော။ ဤ နိယမတောဖြင့် မမြဲသော (တရုတခါသာ) ကျေးဇူးပြုခြင်းကို
 ကန်သည် မဟုတ်။ ကေနံကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုလို၍ ဆိုအပ်သော ဝိသေသနတည်း။ [နိယမ-
 တောတိ စ ဣဒံ။ ပေ။ ကေန္တေန သဠာယတနဿ' ပဝတ္ထမာနဿ ပစ္စယဘာဝံ သန္ဓာယ
 ဝုတ္တံ။—ဋီကာ။] ဤဋီကာ၌ ကေန္တေနသည် နိယမတော၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း။

ဆဠာယတနဂ္ဂ။ ပေ။ သဠာယတနံ။ ။ ဤ ကေသေသံပြုရာ၌ 'သဠာယတနံ
 ဟူသော ပုဒ်သည် ကြွင်းကျန်သော သဠာယတနပုဒ်နှင့် သူတိ မတူသောကြောင့် သဒ္ဓ
 သရူပေကသေသံ မဟုတ်။ အနက်အားဖြင့်ကား ဆဠာယတန ဟူသည် သဠာယတန၏
 တစိတ်တပိုင်း မနာယတနတည်း။ ထို့ကြောင့် အတ္ထကေဒေသ သရူပေကသေသံ-ဟု
 ဋီကာဖွင့်သည်။ အထ ဝါ စသော ဋီကားနည်းကို ဋီကာအဓိပ္ပါယ်၌ ကြည့်ပါ။

ကေသေသံအဖြစ်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သဠာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [“ကတေကသေသ”၌ ဘာဝပူဇာနုက္ကမ္ပ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံပြီးသောအခါ “သဠာယတနဿ”နှင့် အရ တူမည်။] ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကတေကသေသံ၊ သော။ တံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကတေကသေသသေဝ၊ သော။ သဠာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပတံ၌။ နာမမေဝ၊ နာမ်သည်သာ။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ တဉ္စ၊ ထို နာမ်သည်လည်း။ ဆဠာယတနဿေဝ၊ ဇု-ခုမြောက် မနာယတနအားသံ။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ အညဿ၊ မနာယတနမှ အခြားသော ၅-ပါးသော အာယတနအား။ (ပစ္စယော)န(ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကတေကသေသံ၊ သော။ တံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကတေကသေသသေဝ၊ သော။ သဠာ- ယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယောဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) ဟိ၊ မှန်။ နာမ- ပစ္စယာ ဆဠာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဗျာကတဝါရေ၊ ၌။ ဝက္ကတိ၊ ဟောတော်မူ လတ္တံ့။ (ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းဝယ် အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၊ အဗျာကတ- ဝါရ၌ ဟောတော်မူလတ္တံ့။) ဟိ၊ မှန်။ ဣမ၊ ဤနာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ ဟူသောစကားရုပ်၌။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းယူအပ်သော နာမ်ရုပ်ကိုသာ။ တတ္ထ၊ ထိုအဗျာကတဝါရ၌။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထိုနာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံဟူသော ပါဠိရုပ်၌။ (ဌက္ခာ၊ ၍။ စောဒကဿ၊ ၎င်း။ ဤဒိသိ၊ သော။ စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ၎င်း။ (ကိဒိသိ၊ သော။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ နည်း။) ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ နာမရူပံ၊ သည်။ သဠာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ကတံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်ပါသနည်း။ ဝါ၊ သိနိုင်ပါသနည်း။ (ဣတိ ဤဒိသိ၊ သော။ စောဒနာ သိယာ၊ ၎င်း။) နာမရူပဘာဝေ၊ နာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိလ သော်။)ဘာဝတော၊ သဠာယတန၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နာမရူပံ၊ သည်။ သဠာ- ယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ ဧတံ၊ ကိ။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ဝါ၊ သိနိုင်၏။)

ဟိ၊ ချဲ့။ တဿ တဿ နာမသံ၊ ထိုထိုနာမ်၏၎င်း။ တဿ တဿ ရူပဿ စ၊ ထိုထိုရူပ၏၎င်း။ ဘာဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိလသော်။) တံတံ အာယတ- နံ၊ သည်။ ဟောတိ။ အညဿ၊ ထိုထိုနာမ်ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းမှ တပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ (တံတံ အာယတနံ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသဠာယတန၏။ [ယောဇနာ၌ အဿကို “နာမရူပဿ”ဟု စွဲလေ၏။ ဘာဝိတာ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် မကောင်း။]

သာ တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော ထိုသဘောသည်။ ပစ္စယနယသ္မိညေဝ၊ ကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို ပြရာ၌ပင်။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ [နေယျံ ခန္ဓစပ်။] ပဋိသန္ဓိယံဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သော် ၎င်း။ ပဝတ္ထေဝါ၊ သော်၎င်း။ ယံ၊ အကြင် နာမ်ရုပ်သည်။ ယဿ၊ အကြင်သဠာ- ယတနအား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာစ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ ထိုသဠာယတနအား ထိုပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ နေယျံ၊ ဆောင်ယူ ထိုက်၏။ ဝါ၊ သိထိုက်၏။ တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အတ္တဒီပနာ၊ အနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာရူပေ၊ အရူပဘ၌။ ပဋိ- သန္ဓိပဝတ္တိသု၊ တို့၌။ နာမမေဝ၊ နာမ်သည်သာ။ ဓဋ္ဌာ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတန အား။ သတ္တဓာ၊ ၇-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ တံ၊ ထို ၇-ပါး အပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်။ အဝကံသတော၊ အယုတ်အလျော့အား ဖြင့်။ ဧဟာတိ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တာဝ၊ ပဝတ္တိအခါမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ၊ သော။) ပဋိသန္ဓိယံ၌။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗတ။ ပေ။ ပစ္စယေဟိ၊ သဟဇာတပစ္စည်း၊ အညမညပစ္စည်း။ ပေ။ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ အားဖြင့်။ နာမံ၊ သည်။ ဓဋ္ဌာယတနဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတန အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသန္ဓေနာမ်တို့တွင်။ ကိဉ္စ၊ အချို့နာမ်သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိ၎င်း။ ကိဉ္စ၊ အချို့နာမ် သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ အာဟာရပစ္စယသတ္တိ၎င်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အည-

တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ။ ။တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏+ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တဗ္ဗာဝေါ။ ဘဝတိ သီလေနာတိ ဘာဝိ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော သဠာယတန။ တဗ္ဗာဝေ+ဘာဝိ တဗ္ဗာဝဘာ- ဝိ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသော သဠာယတန။ တဗ္ဗာဝဘာဝိနော+ဘာ- ဝေါ တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ။ ဤသို့သာ သဒ္ဓါအနက်ဖြစ်သင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ “တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ- ဝတာ”ဟု ဘာဝတပုဒ်ပိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ “တဗ္ဗာဝ ဘာဝိဘာ- ဝါကာရ”ကိုပင် “တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ”ဟု ဆိုထားသည်။

ကိဉ္စိ ပနေတ္ထ။ ။ဝိပါင်နာမ်တို့တွင် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟိတ်များသည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌၎င်း၊ နောက်၌လာမည့် ပဝတ္တိအခါ၌၎င်း ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင် သေး၏။ ဖဿ စေတနာဟူသော အာဟာရတို့သည် အာဟာရပစ္စယသတ္တိဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြုနိုင်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ဟေတုသတ္တိဖြင့် ပို၍ကျေးဇူးပြုသောအခါ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဖြစ်၏။ အာဟာရသတ္တိဖြင့် ပို၍ ကျေးဇူးပြုသောအခါ နဝဓာ ပစ္စယော ဖြစ်၏။ ဋီကာ၌ နာမ်ဗျူဟာကို ဣန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအခါကို ရည်ရွယ်၍ ဒသဓာ ပစ္စယောကိုလည်း ပြသေး၏။

တံပိ၊ အခြားသော ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ တဿ၊ ထို အခြားသော ပစ္စယသတ္တိ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ အတိုးအလျော့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္တေပိ၊ ပဝတ္တိအခါ၌လည်း။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကံနာမ်သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ (သတ္တဓာဟု၎င်း၊ အညတပိဟု၎င်း ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။) ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဣတရံ၊ ဝိပါကံ နာမ်မှ အခြားသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာနာမ်သည်။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့တွင်။ ဝိပါကပစ္စယ ဝဇ္ဇေဟိ၊ ဝိပါကပစ္စည်းသည် ကြည့်အပ်ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ဇီ-ပါးကုန်သော ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဣ၊ ဤနာမ်တို့တွင်။ ကိဉ္စ၊ အချို့နာမ်သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ၎င်း။ ကိဉ္စ၊ သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ၎င်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ အညတပိ၊ အခြားသော ပစ္စယသတ္တိ အားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ တဿ၊ ထို အခြားသော ပစ္စယသတ္တိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညသ္မိံ၊ အညပဘဝမှ အခြားသော။ ဘဝေပိ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌လည်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဆဋ္ဌဿ၊ ဇီ-ခု ဝမြောက် မနာယတနအား။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ တံ၊ ထိုနာမ်သည်။ ဣတရေသံ၊ မနာယတနမှ အခြားကုန်သော အာယတနတို့အား။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ- ရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာရူပတော၊ အရူပ ဘဝမှ။ အညသ္မိံ၊ သော၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေပိ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌လည်း။ တံ ဝိပါကနာမံ၊ ထို ဝိပါကံနာမ်သည်။ ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ဟဒယဝတ္ထု၏။ သဟာယံ၊ အဖော်သဟသည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။ ဆဋ္ဌဿ၊ ဇီ-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ မနာယတနဿ၊ အာ။ အာရူပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ဝုတ္တံ ယတာ၊ ဆိုအပ်ပြီးကဲ့သို့။ တထေဝ၊ သာလျှင်။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ သတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤ ဝိပါကံနာမ်သည်။ ဣတရေသံ၊ မနာယတနမှ အခြား ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒိန္ဒံ၊ စက္ခာယတန အစရှိသော အာယတနတို့အား။ စတုမဟာဏူတသဟာယံ၊ ၄-ပါးသော မဟာဘုတ်ဟူသော

ဥက္ကံသာဝကံသော။ ။ ၇-ပစ္စည်းသည် အယုတ်အလျော့ဆုံး အနည်းဆုံး ဖြစ်၏။ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယောသည် သတ္တဓာ ပစ္စယောထက် ဥက္ကံသ ဖြစ်၏။ နဝဓာ ပစ္စယောသည် အဋ္ဌဓာ ပစ္စယောထက် ဥက္ကံသ ဖြစ်၏။ ဋီကာအလို ဒသဓာ ပစ္စယောသည် နဝဓာ ပစ္စယော ထက် ဥက္ကံသ ဖြစ်၏။ ဒသဓာ ပစ္စယောအောက် နဝဓာ ပစ္စယောသည် အဝကံသ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဝသည်ဖြင့် အဋ္ဌဓာ သုတ္တဓာ ပစ္စယောတို့၏ အဝကံသဖြစ်ပုံကို သိပါ။

အဖော်သဟဲရှိသည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ သဟဇာတ။ ပေ။ အဝိဂတဝသေန၊ သဟဇာတ
 ပစ္စည်း။ ပေ။ အဝိဂတပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ နှာမ်တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ အချို့
 နှာမ်သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ၎င်း။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ၎င်း။
 ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အညထာပိ၊ အခြားသော ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော
 ဟောတိ။ တဿ၊ ထို အခြားသော ပစ္စယသတ္တိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊
 စပ်သဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္ထေပိ၊ ပဝတ္တိအခါ၌လည်း။ တထာ၊ တူ။ ပါကံ၊ ဝိပါကံနှာမ်သည်။
 ပါကဿ၊ ဝိပါကံနှာမ်အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ အပါကံ၊ ဝိပါကံနှာမ်မှတပါး
 သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနှာမ်သည်။ အဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံနှာမ်မှ
 တပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနှာမ်ဖြစ်သော။ ဆဋ္ဌဿ၊ ၆-ခုမြောက်
 မနာယတနအား။ ဆော ပစ္စယော ဟောတိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပဝတ္ထေပိ၊ ပဝတ္တိအခါ၌
 လည်း။ ပဉ္စဂေါကာရတဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ)
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝိပါကနာမံ၊ ဝိပါကံနှာမ်သည်။
 ဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံနှာမ်ဖြစ်သော။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတန
 အား။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ သတ္တော ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။
 အဝိပါကံ၊ ဝိပါကံနှာမ်မှ တပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနှာမ်သည်။
 အဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံနှာမ်မှ တပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနှာမ်
 ဖြစ်သော။ ဆဋ္ဌဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနအား။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်
 သာ။ တတော၊ ထို ၇-ပစ္စည်းမှ။ ဝိပါကပစ္စယံ၊ ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။
 ဆောဝ၊ အားဖြင့်သာ။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဝုတ္တနယေနောံ၊
 သာလျှင်။ (နာမမေဝ ဟိ အာရုပ္ပေ စသော ဂါထာ၏အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်။) ဧတ္ထ၊ ဤ ပဝတ္ထေပိ တထာ ဟောတိ စသော ဂါထာ၌။
 ဥက္ကံသာဝကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထေဝ၊ ထို ပဉ္စဂေါကာရတဝ၌ပင်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကံနှာမ်သည်။ သေသ-
 ပဉ္စန္ဒါ၊ ဆဋ္ဌာယတနမှကြွင်းသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား။ စတုဇာ၊
 အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ အဝိပါကံပိ၊ ဝိပါကံနှာမ်မှတပါး
 သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနှာမ်ကိုလည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။
 ပကာသိတံ၊ ထင်ရှား ပြအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထေဝ၊ ထို ပဉ္စဂေါကာရတဝ၌ပင်။
 ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ သေသာနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနမှ ကြွင်းကုန်သော။ စက္ခာ-
 ယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒါ၊ ၅-ပါးသော အာယတန
 တို့အား။ စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကံပိ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသော မှီရာဝတ္ထု ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဣတရံပိ၊ စက္ခုပသာဒအစရှိသော မှီရာဝတ္ထုမှ တပါးသော

ဟဒယဝတ္ထုဟူသော မှီရာဝတ္ထုရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိပါကနာမံ သည်။ ပစ္စာဇာတ။ပေ။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကနာမံကို။ (ပကာသိတံ) ယထာ၊ ထင်ရှားပြအပ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ အဝိပါကံပံ၊ ကိုလည်း။ ပကာသိတံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒိတေဒိပိ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားရှိသော နှာမ်သည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုစက္ခာယတနအစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား။ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ ရုပ်မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌိ) နာမေဝ၊ သာ။ ပဋိသန္ဓိယံဝါ၊ ခွံသော်၎င်း။ ပဝတ္ထေဝါ၊ ခွံသော်၎င်း။ ယဿ ယဿ အာယတနဿ၊ အကြင် အကြင် စက္ခာယအစရှိသော အာယတနအား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာစ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယော)ဟောတိ။ တဏှာ၊ ထိုထို အာယတနအား ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ကား။ ဣ၊ ဤနှာမ်ရုပ်တွင်။ ရူပံ၊ သည်။ အာရူပဘဝေ၊ ခွံ။ ဧကာယတနဿာပိ၊ တခုသော အာယတနအားလည်း။ ပစ္စယော န ဘဝတိ။ ပန၊ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓတဝေ၊ ၅ ပါးသော ခန္ဓာရှိသော ပဉ္စဝေါကာရဘဝဉ္စံ။ ရူပတော၊ ရုပ်တွင်။ [နိဒ္ဒါရဏေ တောပစ္စယော။-ယောဇနာ။] သန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနအား။ ဆဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့သည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား။ အဝိသေသတော၊ အထူးမဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အထူး မမှသာမညအားဖြင့်။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယော)ဟောန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ရူပတော၊ ရုပ်တွင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ခွံ။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ သော။ မနာယတနဿ၊ အား။ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ ပန၊ ဘူတရုပ်တို့သည်ကား။ အဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ခွံ၎င်း။ ပဝတ္ထေ စ၊ ခွံ၎င်း။ [အဝိသေသတောကို ထပ်ဖွင့်။] ယံယံ အာယတနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿတဿ၊ ထိုထို အာယတန၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ပဉ္စန္ဒံပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်စေအံ့။ စက္ခာယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယအစရှိသော အာယတနတို့အား။ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စတုဓာ ပိစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတေသံ၊ ဤစက္ခာယအစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား။ ပဝတ္ထိယံ၊ ခွံ။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတရုပ်သည်၎င်း။ အာဟာရောစ၊ ကပဇိကာရာဟာရရုပ်သည်၎င်း။ တိဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဇာနေဝ၊ ထို စက္ခာယတနအစရှိသော

၅-ပါးသော အာယတနတို့သည်ပင်။ ဆဋ္ဌဿ၊ ဇိ-ခုမြောက် မနာယတနအား။ (စက္ခုဝိညာဉ်စသော မနာယတနအား။) ဆဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ တဿေဝ၊ ထို ဇိ-ခုမြောက် မနာယတနအားပင်။ ပဉ္စဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန၊ ချဲ့။ [တေသံ ပနာတိ အာဒိ ဝိတ္တာရော။-ယော-ဇနာ။] စက္ခာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ဤ အာယတနတို့ အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ခွဲ၎င်း။ ပဝတ္ထေစ၊ ခွဲ၎င်း။ အတ္ထိ အဝိဂတ ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဇီဝိတံ၊ ရုပ်ဇီဝိတသည်။ တိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

အာဟာရော စာတိ (တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝိတ္တာရော ဝေ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။) အာဟာရော စ၊ အာဟာရရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထိ အဝိဂတ အာ-ဟာရဝသေန တိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုအာဟာရသည်။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရူပဇီဝိနော၊ အာဟာရကိုမို့၍ အသက်ရှင်လေ့ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အာဟာရုနုဂတေ၊ အာဟာရသည် အစဉ် လိုက်အပ်သော။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ပဝတ္ထိယံယေဝ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌သာ။ (ပစ္စ-ယော ဟောတိ။) ပဋိသန္ဓိယံ၊ ခွဲ။ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ။)

[တာနေဝ ဆဓာ စသည်ကို ဖွင့်ပြလို၍ “တာနိ ပန” စသည် မိန့်။] ပန၊ ကား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ တာနိ စက္ခာယတနာဒိနံ၊ ထို စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ သော။ စက္ခု၊ ပေ။ သင်္ခါတဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ ဃာန ဝိညာဉ်၊ ဇိဝိဝိညာဉ်၊ ကာယဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မနာယတနဿ၊ အား။ နိဿယ။ ပေ။ ဝသေန၊ နိဿယပစ္စည်း။ ပေ။ အဝိဂတပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆဟိ အာကာရေဟိ။ ပဝတ္ထေ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယာ) နော (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ကား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ တဿေဝ အဝသေသ မနာယတနဿ၊ ထိုကြွင်းသော မနာယတနအားပင်။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ-ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဓာ ပဝတ္ထေ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ခွဲသော်၎င်း။ ပဝတ္ထေ ဝါ၊ ခွဲသော်၎င်း။ ယဿ ယဿ အာယတန-ဿ၊ အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယတာ စ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်း။ (ပစ္စယော)ဟောတိ။ တတာ၊ ထိုထိုအာယတနအား ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ကား။ ဥဿ၊ ၂-ပါးစုံသော။ ယံ နာမရူပံ၊ အကြင် နာမ်ရုပ်သည်။ ယဿ၊ အကြင်သဋ္ဌာယတနအား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယတာစ၊ အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) တမ္ပိ၊ ထို ၂-ပါးစုံသော နာမ်ရုပ်၏ ထိုပစ္စုပ္ပန်တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံကိုလည်း။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော ပဋိသန္ဓေ

အခါ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။ ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။
 သေယျထိဒံ၊ အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း။ တာဝ၊ ပဝတ္ထိအခါမှ ရှေးဦးစွာ။
 (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ)။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပဉ္စဂေါကာရတဝေ၊ ၌။ ခန္ဓတ္တယဝတ္ထုရူပ-
 သင်္ခါတံ၊ နာမ်ခန္ဓာ ၃-ပါးအပေါင်း ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ နာမရူပံ၊
 သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနအား။ သဟဇာတ အညမည-
 နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ-ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ပစ္စယာဓိဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ နာမ်ရုပ် ၂-ပါးက
 သဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌။ မုခမတ္ထံ၊ အမြက်မျှတည်း။ (အကျဉ်းမျှ
 တည်း။) ပန၊ ဆက်။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လိုက်
 သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ယောဇေတံ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း
 ၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနာမ်ရုပ် ၂-ပါးက သဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ
 ၌။ ဝိတ္တာဓော၊ ကို။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်တော့။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နာမရူပပစ္စယာ၊ သဋ္ဌာယတနနိဒ္ဒေသော၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၇၀။ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။)
 ဖဿာ၊ ဖဿတို့သည်။ သင်္ခေပါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ပဿအာဒယော၊
 စက္ခုသမ္ပဿ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ၆-ပါးတို့သာတည်း။ ဝိတ္တာရေန၊
 အကျယ်အားဖြင့်။ ဧတေ၊ ထို ဖဿ ၆-ပါးတို့သည်။ ဝိညာဏမိဝ၊ ဝိညာဉ်သည်
 ကဲ့သို့။ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံတုန်းက ဝိညာဉ်သည်ကဲ့သို့။) ဗာတ္ထိံ သ၊
 ၃၂-ပါးသည်။ ဘဝန္တိ။ တိ၊ ချဲ့။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။
 စက္ခုသမ္ပဿောတိ အာဒယော၊ စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိကုန်သော။ ဆဋ္ဌေဝ၊
 သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ အာဂတော၊ လာကုန်ပြီ။ ဝိတ္တာရေန
 ပန၊ အားဖြင့်ကား။ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကုသလ-
 ဝိပါကာ၊ ကုသလဝိပါကံ ဖဿတို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ အကုသလဝိပါကာ၊
 အကုသလဝိပါကံ ဖဿတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသ၊ ၁၀-ပါးတို့၎င်း။ သေသာ၊
 စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိကုန်သော ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကံ ၁၀-ပါးတို့မှ
 ကြွင်းကုန်သော။ ဗာဝိသတိလောကီယဝိပါက ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ၂၂-ပါး
 သော လောကီဝိပါကံဝိညာဉ်နှင့်၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဝိသတိ၊ သော။
 (ဖဿာ) စ၊ ဖဿတို့၎င်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော
 ဖဿတို့သည်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တဝိညာဏမိဝ၊ ဟောတော်မူအပ်

သော ဝိညာဉ်သည်ကဲ့သို့။ ဗာတ္ထိံ သ၊ သည်း။ ဟောန္တိ။ ပန၊ ဆက်။ ဗာတ္ထိံ သဝိဇ္ဇာပိ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ တေဿ ဖဿဿ၊ အား။ ယံ သဠာယတနံ၊ အကြင် ၆-ပါးသော အာယတနသည်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

တတ္ထ၊ ထို ၆-ပါးသော အာယတန၌။ ဆဋ္ဌေန၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော။ စက္ခာဒိံ၊ စက္ခု အစရှိသော အာယတနကို။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနဟူ၍။ ဝိစက္ခဏာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဗာဟိရေဟိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရုယတန ဖြစ်ကုန်သော။ ဆဟိပိ၊ ၆-ပါးတို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ ဝိစက္ခဏာ၊ တို့သည်။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနကို။ ဣစ္ဆန္တိ။ [ဗာဟိရေဟိပိ၌ “ပိ”ဖြင့် အဇ္ဈတ္တိကာယတန ကို ပေါင်းပါ။ ထို့ကြောင့် “သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော” ၌ “သဠာယတန” အရ စက္ခုစသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနကိုသာ ယူသောနည်း၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတန နှင့် ဗာဟိရုယတန ၂-ပါးစုံကို ယူသောနည်းအားဖြင့် ၂-နည်းရှိသည်-ဟု မှတ်ပါ။] တတ္ထ၊ ထို ဝိစက္ခဏ ၂-မျိုးတို့တွင်။ တာဝ၊ ဒုတိယ ဝိစက္ခဏမှ။ ရှေးဦး စွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။) ယေ၊ အကြင် ဝိစက္ခဏတို့သည်။ အယံ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၌။ ဥပါဒိန္နက ပံဝတ္တိကထာ၊ သက်ရှိခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အပေါင်း၏ ဖြစ်ပုံကို ဆိုကြောင်း စကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကသန္တတိ ပရိယာပန္နမေဝ၊ တခုသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အကျိုးဝင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပစ္စယံ၊ ပစ္စည်းတရားကို၎င်း။ (သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောဝယ် သဠာယတနကို၎င်း။) ပစ္စယုပ္ပန္နု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို၎င်း။ ဒီပန္တိ၊ ကုန်၏။

တေ၊ ထို ဝိစက္ခဏတို့သည်။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိ-အနုဿာရတော၊ ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ သဠာယတနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အညတ္ထ၊ အရူပဘုံမှတစ်ပါးသော ပဉ္စဂေါကာရဘုံ၌။ သဗ္ဗသင်္ဂဟတော၊ အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကို သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်။ သဠာယတနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေသသရူပေကသေသံ၊ ဧကေသ သရူပေကသေသံကို။ (“သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနံ” ဟူသော ဧကေသ သရူပေကသေသံကို။) ကတော၊ ၍။ ဆဋ္ဌေန၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနနှင့်။ သဟ၊ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ စက္ခာဒိံ၊ စက္ခုအစရှိသော အာယတနကို။ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣစ္ဆန္တိ။ [ဤစကားဖြင့် “ပဌမ ဝိစက္ခဏတို့က သဠာယတန အရ အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါးကိုသာ ယူလိုသည်” ဟု မှတ်ပါ။] ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိကာယတနသည်။ သဠာယတနဉ္စ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနလည်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ ၆-ပါးသော အာယတနလည်း။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန သဠာယတန။ ဣတေဝ၊ သို့သာ။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် ဝိစက္ခဏတို့သည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နမေ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကိုသာ။ (ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဖဿကိုသာ။) ဧကသန္တတိ ပရိယာပန္နံ၊ တခုသော ခန္ဓာ အစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော ဖဿကို။ ဒီပေန္တိ။ ပစ္စယံ ပန၊ ပစ္စည်းကိုကား။ (ပစ္စည်း ဖြစ်သော သဠာယတနကိုကား။) သိန္နသန္တာနံပိ၊ ကွဲပြားသောသန္တာန် ရှိသည် လည်းဖြစ်သော သဠာယတနကို။ (ဒီပေန္တိ)။ ဟေ၊ ထိုဝိစက္ခဏတို့သည်။ ယံယံ အာယတနံ၊ သည်။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံး စုံသော အာယတနကို။ ဒီပေန္တော၊ ပြုလိုကုန်သည်။ (ဟုတော့)။ ဗာဟိရံပိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရုယတနကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတော၊ သိမ်းယူ၍။ ဆဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဟ၊ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ တဒေဝ၊ ထိုအာယတနကိုပင်။ ဗာဟိရေဟိ၊ ကုန်သော။ ရူပါယတနာဒီဟိပိ၊ ထို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ သဠာယတနံတိ၊ ဟူ၍။ ဣစ္ဆန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံပိ၊ ထိုဗာဟိရုယတနသည်လည်း။ [သင်္ခံ ဝစ္ဆတိ၌စပ်။] ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ဇ-ဒုံမြောက် ဓမ္မာယတနလည်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ ရူပါယတနစသော ဇ-ပါး သော အာယတနလည်း။ သဠာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတန သဠာယတန။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ဤ သဠာယတန၊ သဠာယတနတို့၏။ ဧကသေသေ၊ ကိ။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ သဠာယတနံတေ၊ ဟူ၍သာ။ သင်္ခံ ဝစ္ဆတိ။ [ဤစကားဖြင့် “ဒုတိယ ဝိစက္ခဏတို့က သဠာယတနအရ အဇ္ဈတ္တိကာယတန ဇ-ပါးနှင့် ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရုယတနကို ယူလိုသည်”ဟု မှတ်ပါ။]

ဧတ္ထ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ (ဌတွာ စောဒကော၊ သည်။) အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ န သမ္မောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဧကမ္ပာ၊ ယော။ အာယတနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ န (သမ္မောန္တိ)၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ အယံ စ၊ ဤ ဖဿကိုလည်း။ သဠာ

န သဗ္ဗာ။ ပေ။ သမ္မောတိ။ ။ “သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော”ဟု ဖဿကို ဧကဝစနန္တ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ အာယတန အားလုံးကြောင့် ဖဿ တပါးသာ ဖြစ်လျှင် ထို ဖဿော ဟူသော ဧကဝစနန္တ သဒ္ဓါသည် သင့်စရာရှိ၏။ [“ယဒိ သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော။ ပေ။ ယုဇ္ဇေယျ”-ဋီကာ။] စင်စစ်မှာကား “အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖဿတပါးသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ စက္ခုသမ္ပဿ စသောအားဖြင့် ဖဿအများ ဖြစ်ကြ သည်” ဟူလို။

နာပိ ဧကမ္ပာ။ ပေ။ သဗ္ဗေ ဖဿာ။ ။ စက္ခုယတန စသော အာယတန တပါး တပါးကြောင့် စက္ခုသမ္ပဿ စသော အလုံးစုံသော ဖဿအများ ဖြစ်နိုင်လျှင် ထို ဖဿ အားလုံးကိုပင် သာမညနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် “ဖဿော”ဟု ဧကဝစနန္တ ဟောတော်မူ သင့်ရာ၏။ [အထာပိ ဧကောယတနာ။ ပေ။ ဝေဒေဝေသေန ဧကဿ ဝစနံ ယုဇ္ဇေယျ။-ဋီကာ။..... တဒေဝေဝေသေနာတိ တဿ ဖဿဿ ဒေဝေဝေသေန၊ ဖဿသာမည-တောတိ အတ္ထော။-အန။]

ယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဧကော၊ တပါးတည်းသော ဖဿကိုသာ။
 ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သော၊ ထို တပါးတည်းသော ဖဿကို။ ကဿ၊
 ကြောင့်။ (ဝုတ္တော၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ပြီ။) တတြ၊ ထို စောဒနာ
 စကားရပ်၌။ ဣဒါ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ ဧဝံ၊ ဤစကား
 သည်။ (အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့် တပါးသောဖဿ မဖြစ်နိုင်၊ တပါး
 သော အာယတနကြောင့်လည်း အလုံးစုံသော ဖဿတို့ မဖြစ်နိုင်ကုန် ဟူသော
 ဤစကားသည်။) သစ္စံ၊ မှန်ပါပေ၏။ သဗ္ဗေတိ၊ အလုံးစုံသော အာယတနတို့
 ကြောင့်။ ဧကော၊ တခုသော ဖဿသည်။ (န သမ္မောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။) ဝါ၊
 တနည်း။ ဧကမ္ပာ၊ တပါးသော အာယတနကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော
 ဖဿတို့သည်။ န သမ္မောန္တိ။

ပန၊ အန္ဓယကား။ အနေကေဟိ၊ တပါးမက များစွာကုန်သော အာယတန
 တို့ကြောင့်။ ဧကော၊ တပါးသော ဖဿသည်။ သမ္မောတိ။ ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ်
 ကား။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုသမ္ပယ တပါးထည်းသည်။ [သမ္မောတိ ဟု
 ထည့်၍စပ်။] စက္ခာယတနာ၊ ကြောင့်၎င်း။ ရူပါယတနာ၊ ကြောင့်၎င်း။ စက္ခု-
 ဝိညာဏသင်္ခါတာ၊ သော။ မနာယတနာ၊ ကြောင့်၎င်း။ အဝသေသာ၊ မိမိ
 ဟူသော ဖဿမူကြွင်းသော။ သမ္ပယုတ္တမ္မောယတနာစ၊ သမ္ပယုတ်တရားဟူသော
 ဓမ္မာယတနကြောင့်၎င်း။ (သမ္မောတိ)။ ဣတိ(ဣဒံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။
 (ဝိသဇ္ဇနံ၊ တည်း။) ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ်၌။ ယထာ-
 နှရူပံ၊ အကြင် အကြင် လျော်သည့်အတိုင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။
 [“သောတသမ္ပယော သောတာယတနာ သဒ္ဓါယတနာ သောတဝိညာဏ-
 သင်္ခါတာ မနာယတနာ အဝသေသာ သမ္ပယုတ္တမ္မောယတနာ စ” ဤသို့ စသည်
 ဖြင့် ယှဉ်စေပါ။]

တိ၊ မှန်။ တဿာဓေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ များစွာသော အာယတနတို့
 ကြောင့် ဖဿတပါး၏ ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်ပင်။) [ဒီပိတော ၌စပ်။] တာဒိနာ၊
 တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဓ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ
 ဝိသင်း၌။ (တနည်း) ဣဓ၊ ဤ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောဟူသော ပါဠိရပ်၌။
 ဧကဝစနန္ဒိဒ္ဓေသေန၊ ဧကဝစကို ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်။ ဧကောပိ၊ တပါးထည်း
 သာ ဖြစ်သော။ အယံ ဖဿော၊ ကို။ အနေကာယတနပုတဂေါဣတိ၊ တပါးမက
 များစွာသော အာယတနဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏ ဟူ၍။ ဒီပိတော၊ ပြတော်

ဧကောပုနေကာ။ပေ။ပုတဂေါ။ ။“ဧကောပိ+အနေကာယတနပုတဂေါ” ဟု ပုဒ်ခွဲ
 ဘိုရန် ဋီကာ ဖြစ်သည်။ “ဖဿတပါးတည်းသည် များစွာသော အာယတန ဟူသော
 ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏” ဟူရာ၌ “ယထာ စက္ခုသမ္ပယော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကား
 ကိုပင် ပြန်၍ကြည့်ပါ။

မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ချွဲ။ ကေဝစနနိဒ္ဒေသေနာတိ၊ ကား။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော-
 တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ကေဝစနနိဒ္ဒေသေန၊ အားဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။
 အာယတနေဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧကော ဖဿော ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ တာဒိနာ၊
 တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒီပိတော၊ ပြီ။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။

ပန၊ ကား။ အာယတနေသု၊ တို့တွင်။ [ပဉ္စ စသည်၌စပ်။] ဆဓာ၊ ၆-ပါး
 အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယတ္ထေ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌။ ပဉ္စ၊ စက္ခာယတန အစ
 ရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏၊ တတော၊
 ထို ၅-ပါးသော အာယတနတို့မှ။ (ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော။) ဧကံ၊ တပါးသော
 မနာယတနကို။ နဝဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယတ္ထေ၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ဗာဟိရာနိ၊
 အပဉ္စဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ၆-ပါးသော အာယတနတို့ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။
 ဧဿ၊ ဤ မနောသမ္ဘယအား။ ပစ္စယတ္ထေ၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။

တတြ၊ ထို ဂါတာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိဘာဝနာ၊ ထင်စွာ
 ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ တာဝ၊ မနာယတနမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ)။ စက္ခာယတနာ-
 ဒိနိ၊ စက္ခာယတနအစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသော အာယတနတို့သည်။ စက္ခာ-
 သမ္ဘယာဒိတေဒတော၊ စက္ခာသမ္ဘယအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓဿ၊
 သော။ ဖဿဿ၊ အား။ နိဿယ။ ပေ။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဆဓာ ပစ္စယာ
 ဟောန္တိ။ တတော၊ ထို ၅-ပါးသော အာယတနတို့မှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော။
 ကေ၊ သော။ ဝိပါကမနာယတနံ၊ ဝိပါကဖြစ်သော မနာယတနသည်။ အနေက-
 တေဒဿ၊ တံပါးမက များသော အပြားရှိသော။ ဝိပါကမနောသမ္ဘယဿ၊
 ဝိပါကဖြစ်သောမနောသမ္ဘယအား။ သဟဇာတ။ ပေ။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။
 နဝဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ ဗာဟိရေသု၊ ဗာဟိရာယတနတို့တွင်။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ စက္ခာ-
 သမ္ဘယဿ၊ အား။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန၊ အပြား
 အားဖြင့်။ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သဒ္ဓါယတနာဒိနိ၊ တို့သည်။ သောတ-
 သမ္ဘယာဒိနိ၊ တို့အား။ တထာ၊ တူ။ (စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။) ပန၊ ကား။
 မနောသမ္ဘယဿ၊ အား။ တာနိ၊ ထို ရူပါယတန အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ ဓမ္မာ-
 ယတနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ တထာ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ၄ ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်၎င်း။

တထာ စ။ ။ “တာနိ” အရ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံစသည်ကို၎င်း၊ “ဓမ္မာယတနံ” အရ ပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်သော ရူပရုပ် (နိဗ္ဗန္ဓရုပ်) ကို၎င်း ရည်ရွယ်၍ ထို အာယတနတို့က မနောသမ္ဘယအား
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖသော ၄-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဆိုသည်။

အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနဝစ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းမျှဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ (ပစ္စယာ ဟောန္တိ။) ဣတိဝေ၊ သို့။ ဗာဟိရာနိ၊ အပဉ္စ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ဖိ-ပါးသော အာယတနတို့ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ဧတဿ၊ ဤမနောသမ္ဘယအား။ ပစ္စယ-တ္ထေ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သဠာယတနပစ္စယာ၊ ဖဿပဒနိဇ္ဇေသော၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝေဒနာပဒနိဇ္ဇေသအာပွင့်

၂၃၁။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာနိဇ္ဇေသေ၊ ၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) ဒွါရတော၊ ဒွါရ ဖိ-ပါးအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဘယဇာဒိကာ၊ စက္ခုသမ္ဘယဇာ အစရှိ ကုန်သော။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ဖိ-ပါးပင်လျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တာ၊ ထို ဖိ-ပါးသောဝေဒနာတို့ကို။ ပဘောဒေန၊ အပြား အားဖြင့်။ ဧကုနနုဝတိ၊ တပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခုသမ္ဘယဇာ ဝေဒနာတိ အာဒိနာ၊ စက္ခုသမ္ဘယဇာ ဝေဒနာ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ စက္ခုသမ္ဘယဇာဒိ-ကာ၊ ကုန်သော။ ဒွါရတော၊ အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တာ၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ပဘောဒေန၊ အားဖြင့်။ ဧကုနနုဝတိယာ၊ သော။ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ အညီအမျှ ဧကုပ္ပါဒ တာ အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကုနနုဝတိတိ၊ 'တပါးဖြင့်ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်ဟူ၍။ မတာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ တောသု ဝေဒနာသု၊ တပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်သော ဤ ဝေဒနာတို့တွင်။ ဣမ၊ ဤ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာဟူသောပါဠိ၌။ ဝိပါက-စိတ္တယုတ္တာဝ၊ ဝိပါကစိတ်နှင့်သာ ယှဉ်ကုန်သော။ ဗာတ္တိံသ၊ ၃၂-ပါးသော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာသိတာ၊ ရှေး ဆရာတို့ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ၃၂-ပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်။ ပဉ္စဒါရမ္ပိ၊

အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနဝစ။ ။ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော(အတိတ် အနာဂတ် ကာလဝိမုတ် ဖြစ်သော) ရူပါယတနစသော အာယတန ဖိ-ပါးလုံးနှင့် ပစ္စုပ္ပန် မဟုတ်သော ရူပရုပ်မှ တပါးသော အခြား ဓမ္မာယတနကို ရည်ရွယ်၍ ထိုအာယတနတို့က မနောသမ္ဘယအား ပုရေဇာတစသည် မဖက် အာရမ္မဏ သက်သက်မျှဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဆိုသည်။ [တထာ စာတိ။ပေ။သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာတိ။ပေ။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။—ဋီကာ။]

ပဉ္စဒွါရ၌။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ၅-ပါးသော ဝေဒနာတို့အား။ (စက္ခု-
 သမ္ပယဇာစသော ၅-ပါးသော ဝေဒနာတို့အား။) အဋ္ဌဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော
 (ဟောတိ)။ (ပဉ္စဒွါရမှ၊ ပဉ္စဒွါရ၌။) ဖဿော၊ သည်။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသော
 ကာမဝိပါက် ဝေဒနာတို့အား။ ဧကော၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) မနော-
 ဒွါရေပိ၊ မနောဒွါရ၌လည်း။ သော၊ ထို ဖဿသည်။ တထာ၊ ထို ဂ-ပါးအပြား
 တပါးသောအတို့အားဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။)

ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို ၃၂-ပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ပဉ္စဒွါရ၌။
 စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကာနံ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သော။
 ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာတို့
 အား။ စက္ခုသမ္ပယာဒိကော၊ စက္ခုသမ္ပယ အစရှိသော။ ဖဿော၊ သည်။
 သဟဇာတ။ ပေ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ သေသာနံ၊
 စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထု ပဉ္စဝေဒနာမှ ကြွင်းကုန်သော။ [ကာမာဝစရဝိပါက-
 ဝေဒနာနံ ၌စပ်။] ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ၊ တပါးတပါးသော ဒွါရ၌။ (ပဉ္စဒွါရတွင်
 တပါးတပါးသော ဒွါရ၌။) သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနသန္တိရဏတဒါရမ္ပဏ ဝသေန၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန်း၊
 သန္တိရဏ၊ တဒါရုံတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါက-
 ဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ စက္ခုသမ္ပယာဒိကော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပနိဿယ-
 ဝသေန၊ ဥပနိဿယ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကောဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

မနောဒွါရေပိ သော တထာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ (ဝိတ္တာရံ၊ ကိ။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိ-
 တာ ဒဿေမိ၊ အံ။) မနောဒွါရေပိ၊ ၌လည်း။ တဒါရမ္ပဏဝသေန၊ တဒါရုံ၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ၊ တို့အား။
 သဟဇာတမနောသမ္ပယသင်္ခါတော၊ တကွဖြစ်သော မနောသမ္ပယဟု ဆိုအပ်
 သော။ သော ဖဿော၊ သည်။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော
 ဟောတိ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ပဋိသန္တိဘဝဂ်စုတိဝသေန၊ ပဋိသန္တေ ဘဝင်
 စုတိတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနံပိ၊ ဘုံ
 ၃-ပါး၌ဖြစ်သော ဝိပါက်ဝေဒနာတို့အားလည်း။ (သဟဇာတ မနောသမ္ပယ-
 သင်္ခါတော၊ သော။ သောဖဿော၊ သည်။ တထေဝ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။)
 [ဤသို့ ရွှေပုဒ်တို့ကို လိုက်စေ၍ စုပ်ရပုံကို ဋီကာ၌ ပြထားသည်။] ပန၊ ဆက်။

မနောဒွါရေပိ သော တထာ။ ။တထာဖြင့် ပဉ္စဒွါရ၌ ပြအပ်ပြီးသော အဋ္ဌဓာ
 ကို၎င်း၊ ဧကောကို၎င်း ပြန်၍ညွှန်းသည်။ မှန်၏-အကျယ်၌ “မနောဒွါရေပိ ဟိ”
 စသည်ဖြင့် “အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ” ဟု၎င်း၊ “ဧကော ပစ္စယော ဟောတိ” ဟု၎င်း
 ပြလိုမည်။ [ယောဇနာ၌ကား “တထေဝ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိတိ သမ္ပန္နော”
 ဟု ဆို၏။ ဧကော ပစ္စယော မှပါ။]

မနောဒွါရေ ဌ။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။
 ယာ တော ကာမာဝစရဒဝဒနာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ တာသံ၊ ထို ကာမာဝစရ
 ဝေဒနာတို့အား။ မနောဒွါရေ ဌ။ အာဝဇ္ဇနသမ္ပယုတ္တော၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်
 သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ မနောသမ္ပယော၊ သည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧက-
 ဝေ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗဿပစ္စယာ၊ ဝေဒနာပဒနိဇ္ဇေသော၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဏှာပဒနိဇ္ဇေသအဖွင့်

၂၃၂။ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာနိဇ္ဇေသေ။ (အတ္တော ဝေ ဝေဒိတဗျော)။ ဣေ၊
 ဤဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာနိဇ္ဇေသဌ။ ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ရူပတဏှာအစရှိသည်
 တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဆ၊ ကုန်သော။ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဒိပိတာ၊ ပြုတော်မူအပ်
 ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဖိ-ပါးသော တဏှာတို့တွင်။ ပဝတ္တာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံ
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဧကကာ၊ တပါးတပါးသောတဏှာကို။ တိဝိဓော၊ ၃-ပါး
 အပြားရှိ၏ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ပြီးအံ့။ ဣမသ္မိံ ဝေဒနာပစ္စယာ
 တဏှာနိဇ္ဇေသေ ဌ။ [ဒိပိတာ စသည်၌စပ်။] သေဋ္ဌိပုတ္တော၊ သေဋ္ဌေး၏သား။
 ဗြာဟ္မဏပုတ္တော၊ ပုတ္တား၏သား။ ဣတိ၊ သို့။ ပိတိတော၊ အဖမှ။ နာမဝသေန၊
 လာသောနာမည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လာသောနာမည်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုတ္တော၊
 ကို။ (ဒိပိတော)ဝိယ၊ ထင်ရှားအောင်ပြအပ်သကဲ့သို့။ (တတာ၊ တူ။) ရူပတဏှာ၊
 ရူပါရုံ၌ တပ်မက်တတ်သောတဏှာပေ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ တပ်မက်တတ်

ယာ ပနေတာပေ။ ဧကော။ “မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ဝေဒနာ”ဟူရာ၌ “စက္ခု-
 သမ္ပဿဇာဝေဒနာ” စသည်ကဲ့သို့ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော ဝိပါက်ဝေဒနာသာ မက အနုပါ-
 ဒိန္နကဖြစ်သော (ဝိပါက် မဟုတ်သော) ကုသိုလ် စသည်၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာများလည်း
 ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ပစ္စယံ (ဗဿ ဟူသော ပုဒ်ကို) အနုပါဒိန္နပိ (ဥပါဒိန္န
 မဟုတ်သော ဝေဒနာကိုလည်း) ဧကစိ ဣစ္ဆန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဥပနိဿယဝသေန။ ။ စက္ခုသမ္ပဿစသော ဗဿသည် သမ္ပုဒ္ဓိစွန်းနှင့် ယှဉ်သော
 ဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ အနန္တရစသော (အနန္တရမျိုးဆိုင်ရာ) ပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုနိုင်၏။ သို့သော် ဥပနိဿယဟူရာ၌ အနန္တရပနိဿယလည်း ရနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊
 ပကတူပနိဿယက သန္တိရဏ တဒါရုံ ဝေဒနာတို့အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ သမ္ပုဒ္ဓိစွန်းနှင့်
 သဘောတူ (ဆက်ဆံ) သောကြောင့်၎င်း အနန္တရပစ္စည်းများကို မပြုတော့ဘဲ ဥပ-
 နိဿယဝသေန”ဟု ပစ္စည်းတပါးတည်းကိုသာ ပြသည်။ [သေသာနတိ ဧတ္ထ။ ပေ။
 ဧကောတိ ဝုတ္တံ။ -ဋီကာ။]

သော တဏှာ။ ဣတိ၊ သို့။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံမှ။ နာမဝသေန၊ လာသော နာမည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လာသောနာမည်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမာ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဒိပိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြတော် မူအပ်ကုန်ပြီ။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိအတ္ထေ၊ တတ္ထ၊ ထိုရူပ တဏှာအစရှိသည်တို့တွင်။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌။ (ရူပါရုံအပေါ်၌။) တဏှာ၊ တပ်မက် တတ်သော တဏှာတည်း။ ရူပတဏှာ၊ ရူပါရုံ၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာ။ ဣတိဣမိနာနယေန၊ ပြင့်။ .ပဒတ္ထော၊ ပဒိတို့၏အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စ ပန၊ ထာ၍ဆက်ဦးအံ့။ တာသု တဏှာသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကာ၊ သော။ တဏှာ၊ ကို။ [မသာ ၌စပ်။] ပဝတ္တိအာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကာမတဏှာ၊ ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ ၃-ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ မတာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (ပဝတ္တိအာကာရအားဖြင့် ၃-ပါးအပြားရှိ၏ဟူသော စကားသည် မှန်၏။) (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ ရူပတဏှာ ဝေ၊ သည်ပင်။ [ဟောတိ ၌စပ်။] ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ စက္ခုယ၊ စက္ခုပသာဒ ၏။ အာပါတကတံ၊ သော။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ကို။ ကာမဿာဒဝသေန၊ ဝတ္ထုကြာမကို လွန်စွာသာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဿာဒယမာနာ၊ လွန်စွာသာယာလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ကာမတဏှာနာမ၊ ကာမတဏှာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ယဒါ၊ ၌။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ထို ရူပါရုံသည်ပင်။ ဓုဝံ၊ မြဲ၏။ သဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ သဿတဒိဋ္ဌိယံ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တတိ။ တဒါ၊ ၌။ ဘဝတဏှာနာမ၊ ဘဝတဏှာမည်သည်။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ၊ မှန်။ သဿတ- ဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ သော။ ရာဂေါ၊ ကို။ ဘဝတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ထို ရူပါရုံသည်ပင်။ ဥစ္စိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တတိ။ တဒါ၊ ၌။ ဝိဘဝတဏှာနာမ၊ ဝိဘဝတဏှာမည်သည်။ ဝါ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ

ယဒါ။ ဝေ။ ဘဝတဏှာနာမ။ ။ ရူပါရုံကိုဖြစ်စေ၊ သဒ္ဓစသော အာရုံကိုဖြစ်စေ၊ အတ္တဟုဟူ၍ ထိုအတ္တသည် “မြဲ၏”ဟု ယူတတ်သောဒိဋ္ဌိကို (သဿတဒိဋ္ဌိကို) “ဘဝ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုဘဝနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာသည် ဘဝတဏှာ မည်၏။ [ဘဝတိ၊ အတ္တသည် မပြတ်မစဲ အမြဲဖြစ်နေ၏။ ဣတိ ဘဝေါ၊ ဤစကားဖြင့် “ဘဝ”အရ ဒိဋ္ဌိ မရသေး။ “ဘဝေါ ဣတိ (အမြဲဖြစ်၏ဟူ၍) + ပဝတ္တာ + ဒိဋ္ဌိ ဘာဒိဋ္ဌိ”ဟု ပြုမှ အယူ (ဒိဋ္ဌိ) ရသည်။ ဤနေရာ၌ကား ဒိဋ္ဌိသဒ္ဓါ မပါသောကြောင့် အာရုံ၏ ဘာအမည်ကို အာရမ္မဏိဘဒိဋ္ဌိ၌ တင်စား၍ ဒိဋ္ဌိကို (ကာရဏပဿာဒအားဖြင့်) ဘဝ-ဟု ခေါ်ပါ။ ဘဝန၊ ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်။ ဝါ၊ သဿာဒိဋ္ဌိနှင့် + သဟဂတာ (တကွဖြစ်သော) + တဏှာ၊ တဏှာတည်း။ ဘဝတဏှာ၊ တဏှာ။]

ဖြစ်သော တဏှာမည်သည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိယဟဂတော၊ သော။
 ဣဂေါ၊ ကို။ ဝိဘဝတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓတဏှာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။
 သေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို
 ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ တော
 တဏှာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တော၊ ထိုတဏှာတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တဂ္ဂူပါဒိသု၊ အဇ္ဈတ္တဂ္ဂူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌။
 အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈-ပါးသော တဏှာတို့၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓဂ္ဂူပါရုံ အစရှိသည်
 တို့၌။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆတ္ထိံသ၊ ၃၆-ပါးသော တဏှာသည်။
 (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆတ္ထိံသ၊ ၃၆-ပါးသော
 တဏှာ၎င်း။ အနာဂတော၊ ကုန်သော။ ဆတ္ထိံသ၊ ၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။
 ဆတ္ထိံသ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသတံ၊ တရားရှစ်ပါးသော။ တဏှာ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ။ [တဏှာ ၃-တန်ကို အရင်းခံ၍ အာရုံ ၆-ပါးဖြင့်၎င်း၊ သန္တာန် ၂-ပါး
 ဖြင့်၎င်း၊ ကာလ ၃-ပါးဖြင့်၎င်း ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ မြောက်၍ တဏှာ ၁၀၈-ပါး
 ဖြစ်သည်-ဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ တော၊ ထို ၁၀၈-ပါးသော တဏှာတို့ကို။ ဝါ၊
 တို့သည်။ သဒ္ဓိပုမာနာ၊ ချိုးအပ်ကုန်လသော်။ ဂ္ဂူပါဒိအာရမ္မဏဝေနေ၊ ဂ္ဂူပါရုံ
 အစရှိသော အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဆ၊ ၆-ပါးသော တဏှာတို့သည်။
 (ဟောန္တိ)။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမတဏှာဒိဝေနေ၊ ကာမတဏှာ အစရှိသည်
 တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ တိသောဝ၊ ကုန်သော။ တဏှာ ဟောန္တိတံ ဝေဒိတဗျာ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အဿာဒေ-
 တ္တာ၊ လွန်စွာသာယာ၍။ ဝါ၊ လွန်စွာသာယာခြင်းကြောင့်။ ပုတ္တေ၊ ၌။ မမက္ကေ-
 န၊ ငါ့ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မြတ်နိုးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတိယာ၊
 နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးပေးသော အထိန်းအား။ မဟာသက္ကာရံ၊ များစွာသော
 သက္ကာရကို။ (များစွာသော လခပေးမှုကို) ကရေန္တိ ဝိယ၊ ပြုရကုန်သကဲ့သို့။
 (တတာ၊ တူ။) ဂ္ဂူပါဒိ အာရမ္မဏဝေနေ၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဗ္ဗမာနံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊

ဝိဘဝတဏှာ။ ။ ဝိ သဒ္ဓါသည် ပဋိသေခ အနက်ဟော၊ န + ဘဝလိ-အတ္ထသည်
 အမြဲ မဖြစ် သေလျှင် ပြတ်၏။ ဣတိ ဝိဘဝေါ- မည်၏။ ဤ၌လည်း ဝိဘဝ၏(ဥစ္စေဒ
 အသည်ကို ဒိဋ္ဌိ၌တစ်စား၍ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကိုပင် “ဝိဘဝ”ဟု ခေါ်ထားသည်။ ဝိဘဝေန +
 သဟဂတာ + တဏှာ ဝိဘဝတဏှာ၊ [ဝိဘဝေါ ဣတိ + သေလျှင် အတ္ထသည် မဖြစ်တော့၊
 ပြတ်၏ဟူ၍ + ပဝတ္တာ + ဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။]

မမက္ကေန။ ။ မမ + ဣဒိ မမံ [ဤပုဒ်ပြီးပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယ
 အုပ်၊ ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။] မမာ-ငါ့ဥစ္စာ၏ + ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ မြတ်နိုးသောဘာတည်း။ မမတ္တ-ဏှာ၊ “ငါ့ဥစ္စာ၏အဖြစ်”-သဒ္ဓတ္ထ၊ “မြတ်နိုး
 သည်၏အဖြစ်”-ဝေါဟာရတ္ထ၊ “ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးတတ်သောတဏှာ၊ (သဘာဝတ္ထ)။

ကို။ (သားနှင့်တူသော ဝေဒနာကို။) အဿာဒေတုာရိ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ-
 ယ၊ ဌိ။ မမတ္တေန၊ ကြောင့်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဒါယကာနံ၊ ရူပါရူအစရှိသော
 အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သော။ (ဓာတိနှင့်တူစွာ ရူပါရူ အစရှိသော အာရုံကို
 ပေးတတ်ကုန်သော။) စိတ္တကာရ၊ ပေ။ ဝေဇ္ဇာဒိနံ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီ ပန်းပု
 ရုပ်တို့ကိုပြုလုပ်တတ်သော ပန်းချီ ပန်းပုဆရာ၊ တီးတတ်သော စောင်းသွား၊
 နှံ့သာသည်၊ ဖြေသည်၊ ရက်ကန်းသည်၊ ရသာယနဆေးကိုစိမ့်တတ်သော သမား
 တော် အစရှိ သူတို့အား။ မဟာသက္ကာရိ၊ များစွာသောသက္ကာရကို။ (များစွာသော
 အပေးမှုကို။) ကဏ္ဍိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ သော တဏှာ၊
 သည်။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈။ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေဒနာတို့တွင်။ ဝိပါကသုခဝေဒနာ၊
 ဝိပါကဖြစ်သော သုခဝေဒနာကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (တဏှာအား
 ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဝိပါကသုခဝေဒနာကို အလိုရှိအပ်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကောဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ သော၊ ဤ ဝိပါကဝေဒနာသည်။ ဧကဓာဝ၊
 တပါးသော အဖို့အားဖြင့်သာ။ တဏှာယ၊ အား။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဧက-
 ဓာတိ၊ ကား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။

ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ [ပတ္တယတိ၊ ဣစ္စတိ၊ ဘာသိတာတိဉ်စပ်။]
 ဒုက္ခိ။ ဆင်းရဲခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ပတ္တယတိ၊ တောင့်တ
 ၏။ သုခိပိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဘိယျော၊ အလွန်။ ဣစ္စတိ၊

ဝိတ္ထ၊ ပေ။ ဝေဇ္ဇာဒိနံ။ ။ ဝိတ္တကာရသည် ရူပါရူလှလှကို ရေးဆွဲတတ်၊ ထုလုပ်တတ်
 သော ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပုဆရာတည်း။ ဂန္ဓဗ္ဗသည် အသံကောင်းကောင်း တီးတတ်သော
 စောင်းသမားတည်း။ ဂန္ဓကသည် အနံ့ကောင်းကောင်း ပြုတတ်သော နံ့သာသည်တည်း။
 သုဒသည် အရသာကောင်းကောင်း ချက်တတ်သော စဖိုသည်တည်း။ တန္တဝါယသည်
 အထွေးကောင်းသော အဝတ်တို့ကို ရက်လုပ်ပေးတတ်သော ရက်ကန်းသည်တည်း။
 ဝေဇ္ဇသည် ဩဇာရုပ် ကောင်းကောင်းပါသော ရသာယနဆေးကို စိမ့်တတ်သော
 သမားတော်တည်း။ ထို ရသာယနဆေးကို စားရလျှင် အသက်ဒိဋိတရုပ်ကို ကြာရှည်အောင်
 ထောက်ပံ့နိုင်၏။

ယသ္မာ ဝါ။ ။ ရှေ့နည်း၌ ဝိပါကသုခဝေဒနာသည်သာ တဏှာအား ကျေးဇူးပြု
 ပုံကို ပြု၏။ ယသ္မာ၊ တက်သော ဤနည်း၌ကား သုခ ဒုက္ခ ဥပပက္ခာဟူသော ဝိပါက
 ဝေဒနာ ၃-မျိုးလုံးက အသူးအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို၎င်း၊ ဝိပါကမဟုတ်သော ကုသိုလ်
 အကုသိုလ် ဝေဒနာကလည်း သာဓညအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို၎င်း ပြသည်။

ဒုက္ခိ ပေ။ ဣစ္စတိ ။ ။ “ဒုက္ခိ သုခံ ပတ္တယတိ” ဖြင့် ဒုက္ခဝေဒနာက သုခကို
 တောင့်တသော တဏှာအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြ၏။ “သုခိ ဘိယျောပိ ဣစ္စတိ” ဖြင့် သုခ
 ဝေဒနာက နဂိုရ်အပ်ပြီးသော သို့မဟုတ် တိုး၍ တောင့်တသော တဏှာအား ကျေးဇူး
 ပြုပုံကို ပြသည်။

လိုလားတောင့်တပြန်၏။ ပန၊ ကား။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ သန္တတ္တာ၊
 ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမိစ္စေဝ၊ သုခဟူ၍ပင်။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်
 ဆိုနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာဣတိ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
 တဏှာဟူ၍။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
 သော။ တိဿောပိ၊ ၃-ပါးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ တဏှာ-
 ယ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ [တသ္မာ တိဿောပိ ဝေဒနာ
 တဏှာယ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ (တသ္မာ) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဣတိ၊ ဟူ၍။
 မဟေသိနာ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။]

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဟူသောအကြောင်း
 ရှိသည်။ (သမာနာ)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အနုသယံ၊ အနုသယဝေဒနာကို။
 ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ (တဏှာ၊သည်။) နဟေတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဿိ-
 မတော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိသော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်းမှု
 တို့ကို မျှောပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ န
 ဟေတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝေဒနာပစ္စယာ, တဏှာပဒနိဇ္ဇေသော၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဥပေက္ခာ ပန။ပေ။ ဘာသိတာ ။ ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်ရကား
 သုခဟုပင် ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပေက္ခာဝေဒနာလည်း သုခကဲ့သို့ သာလွန်၍ လိုလား
 တောင့်တသော တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်” ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဥပေက္ခာဟူရာ၌ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာမှတစ်ပါး အခြားသော
 ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာနှင့် လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်၌ယှဉ်သော ဥပေက္ခာကိုသာ
 ဟုပါ။ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာကား အနိဋ္ဌဖြစ်သော ဒုက္ခ၌ သွင်းယူရသည်။ ထိုသို့
 သွင်းယူရသောကြောင့် “ဒုက္ခကဲ့သို့ သုခကို တောင့်တသော တဏှာအား ကျေးဇူးပြု
 သည်” ဟု မှတ်ပါ။

ဝေဒနာပစ္စယာ စာပီ ။ ။ “ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းရှိတိုင်း တဏှာ
 ဖြစ်တမ်း” ဆို၍ “ရဟန္တာတို့ သန္တာန်၌လည်း တဏှာဖြစ်သည်” ဟု မှတ်ရမည်
 လောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဝေဒနာပစ္စယာ စာပီ” စသော ဂါထာကို
 မိန့်သည်။ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာဖြစ်ရာ၌ ခန္ဓာအစဉ်ငယ် အနုသယအဖြစ်ဖြင့် ကိန်းဝပ်
 နေသော တဏှာရှိသည့်သာ ပရိယုဋ္ဌာနတဏှာ ဖြစ်နိုင်၏။ နဂိုခါက အနုသယတဏှာ
 ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာတို့ သန္တာန်၌ကား ဝေဒနာကြောင့် တဏှာမဖြစ်နိုင်ပါ။— ဟူလို့။
 [ဝေဒနာ + ပစ္စယာ ယသ္မာတိ ဝေဒနာပစ္စယာ (တဏှာ)၊ “အပိ” သဒ္ဒါသည်
 သမ္မာဝိနာဇောတက၊ “စ” သည် ဝါကျာရမ္မဇောတက၊ ဝုသိမတော၏ သဒ္ဒတ္တကို
 ရိုကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၃။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနနိဒ္ဒေသေ။ ဤ။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိာဗ္ဗော။) ဥပါဒါနာနိ၊ ဥပါဒါနိတို့သည်။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးတို့တည်း။ တာနိ၊ ထို ၄-ပါးသော ဥပါဒါနိတို့ကို။ အတ္ထဝိဘာဂတော၊ အနက်၏ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားအားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရာ၊ တရားတို့ကိုအကျဉ်းချုံးခြင်း၊ အကျယ်ချဲ့ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ကမတောစ၊ အစဉ်အားဖြင့်၎င်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ (ဤ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။) ဥပါဒါနန္တိ ကာမုပါဒါနံ။ ပေ။ အတ္ထဝါဒုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ဥပါဒါနာနိ၊ ဤ ဥပါဒါနိတို့သည်။ အာဂဘာနိ၊ လာကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ၄-ပါးသော ဥပါဒါနိတို့၏။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အတ္ထဝိဘာဂေါ၊ အနက်၏ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားတည်း။ (ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။) ဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ ဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော။ ကာမံ၊ ကာမကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်၏။ ဝါ၊ စွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။) ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန မည်၏။ ကာမောစ၊ ဝတ္ထုကာမကို လိုလားတတ်သော ကိလေသာ ကာမလည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုကိလေသာကာမဟူသည်။ ဥပါဒါနဉ္စ၊ စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤ အနက်ကြောင့်လည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဥပါဒါနန္တိ၊ ကား။ ဒဠ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ စွဲမြဲစွာယူခြင်းတည်း။ ဝါ၊ စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘော၊ ဤ ဥပါဒါနိဟူသော ပါဠိ၌။ ဥပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒဠ္ဇတ္ထော၊ ဒဠ္ဇအနက် ရှိ၏။ ဝါ၊ စွဲမြဲဟူသောအနက်၊ ရှိ၏။ (ကေသုဝိယ၊ အဘယ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်း။) ဥပါယာသ ဥပကဋ္ဌာဒိသုဝိယ၊ ဥပါယာသ၊ ဥပကဋ္ဌာ အစရှိသောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့ တည်း။ [ဥပါယာသ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း။ ဥပကဋ္ဌာ၊ အလွန်နိုးကပ်၏။ နိုးကပ်အနက်ကို ဟောရာ၌ ထောမနိဝိဝယ် “ဥပကဏ္ဍာ”ဟု ရှိ၏။]

ဥပါဒါနံ။ ။ “ဥပသဒ္ဓါသည် ဒဠ္ဇ အနက်ဟော” ဟု ဆိုရာ၌ “ဥပ=အလွန် + အာယာသော = ပင်ပန်းခြင်း”ဟု ၎င်း၊ “ဥပကဋ္ဌာ (ဥပကဏ္ဍာ) = အလွန် + နိုးကပ်” ဟု ၎င်း၊ ပုံစံထုတ်၏။ ထို၌ “အလွန်” ဟူသည် “ဒဠ္ဇ = စွဲမြဲမြဲ” နှင့် သဘောတူပင်တည်း။ အာဒိယတိ၌ ဒိဝါဒိ ယ-ပစ္စည်း၊ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲမြဲ ယူတတ်၏။ ဣတိ ဥပါဒါနံ။

ကာမုပါဒါနံ။ ။ “ကာမံ (=ဝတ္ထုကာမကို) + ဥပါဒါနံ = (စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော တရားတည်း)။ ကာမုပါဒါနံ” ဟု ဒုတိယာတပျုရိသ်၎င်း၊ “ကာမော စ = ကိလေသာ ကာမလည်း ဟုတ်၏ + သော + ဥပါဒါနဉ္စာတိ ကာမုပါဒါနံ” ဟု ကမ္မဓာရဉ်း၎င်း အဋ္ဌကထာအတိုင်း ၂-မျိုးတို့ပါ၊ ဒိဠုမါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံပုဒ်တို့၌လည်းနည်းတူ။ [သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဖြစ်ပုံကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ သမုစ္စည်းပိုင်း အကုသလသင်္ဂဟ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဒိဋ္ဌိစ၊ ဒိဋ္ဌိလည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဟူသည်။ ဥပါဒါ-
 နဉ္စ၊ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သောသဘောတရားလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ-
 ပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌိပါဒါနမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ ရှေ့ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို။
 ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲစွာယူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။
 အတ္တာစ၊ အတ္တသည်၎င်း။ လောကောစ၊ လောကသည်၎င်း။ သဿတော၊ အခါ
 ခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဝါ၊ မြဲ၏။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်
 တို့၌။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ၊ ရှေ့ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ နောက်၌ဖြစ်သော
 မိစ္ဆာအယူသည်။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သီလဗ္ဗတံ၊ နွားတို့၏
 အလေ့အကျင့်ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။
 သီလဗ္ဗတဉ္စ၊ နွားတို့၏ အလေ့အကျင့်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထို နွားတို့၏အလေ့
 အကျင့်ဟူသည်။ ဥပါဒါနဉ္စ၊ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သောသဘောတရားလည်း ဟုတ်၏။
 ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဥပါဒါနဉ္စာတိပိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့်လည်း။
 သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။
 ဂေါသီလဂေါတောဒိနိ၊ နွားတို့၏အလေ့၊ နွားတို့၏အကျင့် အစရှိသည်တို့သည်။
 [ဥပါဒါနာနိဉ္စ စပံ၊ အာဒိဖြင့် ခွေးတို့၏အလေ့၊ ခွေးတို့၏အကျင့်စသည်ကို ယူ။]
 ဝေံ၊ ဤသို့ နွားတို့၏အလေ့၊ နွားတို့၏အကျင့် စသည်ဖြင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကိလေသာမှ
 စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။
 အဘိနိဝေသတော၊ စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ သယမေဝ၊ ဂေါသီလ
 ဂေါတတဟူသော မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်။ ဥပါဒါနာနိ၊ ဥပါဒါနိတို့မည်၏။ ဣတိ၊
 ထို့ကြောင့်။ (သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဥပါဒါနဉ္စာတိပိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့်လည်း။
 သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။) [အာရမ္မစိကဒိဋ္ဌိ၏ ဥပါဒါနံ
 အမည်ကို ဂေါသီလ ဂေါတတဟူသောအာရုံ၌ တင်စား၍ ဂေါသီလ ဂေါတ
 ကိုလည်း ဥပါဒါနိဟု ခေါ်နိုင်သောကြောင့် “သီလဉ္စ + တံ + ဥပါဒါနဉ္စ”ဟု
 အရတူ ကမ္မဓာရည်း ပြုနိုင်ပါသည် - ဟူလို။]

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတေန၊ ဤ သဘောတရားဖြင့်။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြ
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောဆိုကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုသဘော
 တရားသည်။) ဝါဒေါ၊ ဝါဒ မည်၏။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဥပါဒိယန္တိ၊ စွဲမြဲစွာယူတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စွဲမြဲစွာယူကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ဥပါဒါနံ၊
 မည်၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝဒန္တိဝါ၊ ပြောဆိုမှုလည်း ပြောဆိုတတ်ကုန်သနည်း။
 ဥပါဒိယန္တိ ဝါ၊ စွဲမြဲစွာယူမှုလည်း ယူဘတ်ကုန်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေး
 တည်း။) အတ္တနံ၊ အတ္တကို။ (ဝဒန္တိဝါ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤကား အဖြေတည်း။) အတ္တနာ၊ အတ္တကို။ ဝါရုပါဒါနံ၊ ပြောဆိုကြောင်း၊

စွဲမြဲစွာယူကြောင်း သဘောတရားတည်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း၊ စွဲမြဲစွာယူကြောင်း သဘောတရား။ ဝါ၊ တနည်း။ အတ္တဝါဒမတ္ထမေဝ၊ အတ္တဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူမျှသည်ပင်။ [အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဌိဝံ။] တေေန၊ ဖြင့်။ အတ္တာတံ၊ အတ္တဟူ၍။ ဥပါဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့ အတ္တဟု စွဲမြဲစွာယူကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တံ၊ ထို သဘောတရားသည်။) အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ မေ့သင်္ခေပင်္ဂတ္ထာရမှ ရှေးဦးစွာ။ တေသံ၊ ထို ကာမုပါဒါနံ အရှေ့သောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထင်တာဂေါ၊ အနက်၏ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားတည်း။

ပန၊ ကား။ မေ့သင်္ခေပင်္ဂတ္ထာရေ၊ တရားတို့ကို အကျဉ်းချုံးခြင်း၊ အကျယ် ချဲ့ခြင်းတို့။ [သင်္ခေပတော ဝိတ္ထာရတောတို့၌စပ်။] တာဝ၊ ဝိတ္ထာရမှ ရှေးဦးစွာ။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ [ဝုတ္တံ ဌိဝံ။] တတ္ထ ကတမ်။ ပေ။ ကာမုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တဏှာဒဇ္ဇတ္တံ၊ တဏှာ၏ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ။ [ဤကာမစ္ဆန္ဒောစသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မေ့သင်္ခေပင်္ဂတ္ထာရေ နိဿယ နိက္ခေပကဏှ၊ အာသဝဂေါစ္စက အခဏ်း၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တဏှာဒဇ္ဇတ္တံနာမ၊ တဏှာဒဇ္ဇတ္တ မည်သည်။ ပုရိမတဏှာ-ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သောတဏှာ၏ ဥပနိဿယပစ္စည်းကြောင့်။ ဒဇ္ဇ-သမ္ဘူတာ၊ ခိုင်မြဲသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ဥတ္တရတဏှာဝေ၊ နောက်၌ ဖြစ်သော တဏှာပင်တည်း။ ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ကေစံ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ (ကိ) အပ္ပတ္တဝိသယပတ္တနာ၊ မရောက်အပ်၊ မရအပ်သေးသော အာရုံကို တောင်တခြင်းသည်။ တဏှာ၊ တဏှာတည်း။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်း။) အန္ဓကာရေ၊ အမှိုက်မှောင်၌။ စောရဿ၊ ခိုးသူ၏။ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ ဘဏ္ဍာဘက်သို့ လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်းကဲ့သို့တည်း။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ရောက်အပ်၊ ရအပ်သော အာရုံကို ယူခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနုတည်း။ (ကိမိဝ၊ နည်း။) တဿေဝ၊ ထို ခိုးယူသူ၏ပင်။ ဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ ဘဏ္ဍာကို ယူခြင်းကဲ့သို့တည်း။

အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ ။ [အတ္တလမ်းကို သင်္ဂြိုဟ်တာသင်္ဂြိုဟ် အမူရှုခြင်းပိုင်း အကုသလ သင်္ဂဟ ဥပါဒါနုအဖွင့်၌ ရှုပါ။] ဝါဒေါက္ခိဂ်၊ ဥပါဒါနုကိုဂ်၊ အဋ္ဌကထာအတိုင်း င ရဏ သာဓိပြု၍ ထို ၂-ပုဒ်ကို ကမ္မဓာရဉ်း တွဲပြီးနောက် အဋ္ဌကထာအတိုင်း “အတ္တနော+ဝါဒုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ” ဟု ဆဋ္ဌိတပျုရိသံ တွဲပါ။

အတ္တဝါဒမတ္ထမေဝါ။ ။ ဤနည်း၌ကား အတ္တနှင့် ဝါဒကို ရှေးဦးစွာတွဲ၍ ဥပါဒါနုကို “အတ္တာတံ ဥပါဒိယန္တိ တေန” ဟု ဣရဏသားပြုပြီးလျှင် “အတ္တဝါဒမေဝ+ဥပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ” ဟု တွဲ၊ အတ္တဟုပြောဆိုကြောင်းအယူသည်ပင်+အတ္တဟု စွဲမြဲစွာယူကြောင်းလည်း ဖြစ်သောကြောင့် အတ္တာဒုပါဒါနံ” ဟု အမည်ရ၏။

၈။ တနည်းကား။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတဏှာဥပါဒါန်တရားတို့သည်။ အပ္ပိစ္စတာ-
 သန္တုဋ္ဌိတာပဋိပက္ခာ၊ ပစ္စည်း ၄-ပါးတို့၌ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်၊ တင်းတိမ်
 ရောင်ရဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း။ [တဏှာသည် အပ္ပိစ္စတာ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ဥပါဒါန်သည် သန္တုဋ္ဌိတာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။] တထာ၊
 ထိုမှတပါး။ (တေဓမ္မာ၊ ထို တဏှာ ဥပါဒါန်တရားတို့သည်။) ပရိယေသနာရက္ခ-
 ဒုက္ခမူလာ၊ ရှာရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ၏အရင်းခံ၊ စောင့်ရှောက်ရခြင်း
 ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခ၏ အရင်းခံတို့တည်း။ ဣတိ (အာဟု)။ [တဏှာသည်
 ပရိယေသနဒုက္ခ၏ မူလတည်း။ ဥပါဒါန်သည် အာရက္ခဒုက္ခ၏ မူလတည်း။]
 ပန၊ ကား။ သေသုပါဒါနတ္ထယံ၊ ကြွင်းသော ဥပါဒါန် ၃-ပါးအပေါင်းသည်။
 သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိမတ္ထမေဝ၊ ဒိဋ္ဌိမျှသဘ်တည်း။ [နောက် ၃-ပါးတို့၏
 တရားကိုယ်ကို အကျဉ်းချုံးလျှင် ဒိဋ္ဌိသာ ရသည် - ဟူလို။]

ပန၊ ကား။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့တဏှာနိဒ္ဒေသ၌။ ရူပါဒီသု^၁
 ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌။ ဝုတ္ထာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အဋ္ဌသတပုဘေဒါယ၊ တရား
 ရှစ်ပါး အပြားရှိသော။ တဏှာယပိ၊ ၎င်းလည်း။ ဒဋ္ဌဘာဝေါ၊ ခိုင်မြဲသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်တည်း။ [ဤစကားအရ “ကာမုပါဒါန်
 သည် အကျယ်အားဖြင့် ၁၀၀-ပါး ပြားသည်-ဟူလို။] ဒသဝတ္ထုကာ၊ ၁၀-ပါး
 သော တည်ရာအာရုံရှိသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ တည်း။
 ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း။ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ။ ဒိဋ္ဌပါဒါနန္တိ၊
 ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဤစကားအရ “ဒိဋ္ဌပါဒါန်သည် အကျယ်အားဖြင့်
 ၁၀-ပါးပြားသည်” ဟူလို။ ဤ နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဟီ
 ပါဠိတော်နိဿယ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ဥပါဒါနဂေါစ္စက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ကား။ သီလဝတေဟိ၊ နွားတို့၏အလေ့အကျင့် ခွေးတို့၏ အလေ့အကျင့်
 တို့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိပရမသနံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်။
 ဝါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ကြောင်းအယူသည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ တည်း။
 ယထာဟ၊ နည်း။ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ)။
 [ဤစကားအရ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် ယူပုံအကျယ်ကို ပြသည်။ ဤပုဒ်တို့၏အနက်ကို
 ဥပါဒါနဂေါစ္စက၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ။] ဝိသတိဝတ္ထုကာ၊ ၂၀-သော တည်ရာအာရုံ
 ရှိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ တည်း။ ယထာ-
 ဟ၊ နည်း။ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ။ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ။) [ဤစကား
 အရ “အတ္တဝါဒုပါဒါန်သည် အကျယ်အားဖြင့် ၂၀-ပြားသည်” ဟူလို။ ဤပုဒ်
 တို့၏ အနက်ကိုလည်း ရေးခဲ့ပြီ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂၀ ဟူသည်လည်း ဤ ၂၀-ပင်။]
 အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဣ၊ ဤ ဥပါဒါနနိဒ္ဒေသ၌။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာဇော၊
 တရားတို့၏အကျဉ်း အကျယ်တည်း။

ပန၊ ကား။ ကမတောတိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (လဗ္ဘမာနော၊ ရထိုက်သော။) ကမော၊ ကမသည်။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ၎င်း။ ပဟာနက္ကမော၊ ၎င်း။ ဒေသနာက္ကမော၊ ၎င်း။ (ဣတိ) တိဝိဇော၊ ၃-ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးတို့တွင်။ အနမတဂ္ဂေ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော။ ဝါ၊ သိအပ်သော အစရှိသော။ [မတော ယေဝ အမတော၊ နတ္ထိ အမတော ယဿာတိ အနမတော၊ အနမတော အဂ္ဂေါ ယဿာတိ အနမတဂ္ဂေါ (သံသာရော)။ (တနည်း) အနမတဂ္ဂေ၊ နှစ်ရာထောင်လျှောက်၊ ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်လည်း၊ မဖောက်မပြန်၊ ဧကန်မသိအပ်သော အစရှိသော။ ဝါ၊ သိအပ်သော အစရှိသော။ [အနု အမတဂ္ဂ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ အနု၊ အစဉ်လျှောက်၍။ အမတဂ္ဂ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော သံသာရော။] သံသာရော၊ ၌။ ဣမဿ၊ ဤ ကိလေသာ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။) ဣတိ၊ ဤ ဆိုဘွယ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အစရှိသော ကိလေသာတို့၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်-ဟုတ် မုချအားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်ကို။ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ် မဆိုနိုင်။

ပန၊ ကား။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ဧကသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ အတ္တဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ အတ္တဟုယူခြင်းလျှင် ရွှေသွားရှိသော။ သဿတု-စ္စေဒါဘိနိဝေသော၊ သဿတ ဥစ္စေဒဟု မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှနေနက်၌။ အယံ အတ္တာ၊ သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဝါ၊ မြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ အတ္တဝိသုဗ္ဗတ္ထံ၊ အတ္တ၏ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ (အယံ အတ္တာ၊ သည်။) ဥစ္စိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော။ ပရလောက နိရုဒ္ဓပက္ခယ၊ ပရလောကကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ (ဥစ္စေဒအယူရှိသောကြောင့် ပရလောက မရှိဟု ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။) ကမုပါဒါနံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ပဌမံ အတ္တဝါဒပါဒါနံ (ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှနေနက်၌။ ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတကမုပါဒါနာနိ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနံ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတေသံ၊ ဤဥပါဒါနံတို့၏။ ဧကသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ တည်း။

ယေဘုယျေန။ ။ ဤပုဒ်၏ စပ်ရာသည် “သဿဘုဒ္ဓေဒါဘိနိဝေသော” တည်း။ ဤစကားအရ “များသောအားဖြင့် သဿဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိဟူသော ဒိဋ္ဌိပါဒါနံသည် အတ္တဂ္ဂါဟ (အတ္တာဒါပါဒါနံ) ရွှေသွားရှိ၏။ “အတ္တာဒါပါဒါနံက အလျှင်ဖြစ်၏” ဟူ၍၊ [“ယေဘုဒ္ဓယုန” နှင့် စပ်၍ “တနုတခါ၌ သဿဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိတို့က အတ္တဒိဋ္ဌိ (အတ္တဝါဒါပါဒါနံ) ၏ အလျင်ဖြစ်ပုံကို ငိုကာပြသည်။]

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမမှ တပါး ပဟာနက္ကမကား။ ဧတ္ထိ ဤ ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌပါဒါနာဒိနံ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန် အစရှိသော ၃-ပါးသော ဥပါဒါန်တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ ဒိဋ္ဌပါဒါနိဒိနံ၊ တို့၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဇတ္တာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သတ်ထိုက် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ (ပဟိယတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။) အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတ္တာ၊ အရဟတ္တ မဂ်သည် သတ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤဆုံအပ်ပြီးကား။ ဧတေသံ၊ ဤဥပါဒါန်တို့၏။ ပဟာနက္ကမော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ (ပဟာနက္ကမမှတပါး ဒေသနာက္ကမကား။) မဟာဝိသယတ္တာ၊ ကာမုပါဒါန်က ကျယ်သောအရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါကဋ္ဌတ္တာစ၊ လောက၌ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဧတေသု၊ ဤ ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ ပဌမံ ဒေသိတံ။ ဟိ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထို ကာမုပါဒါန်သည်။ အဋ္ဌစိတ္တ သမ္ပယောဂါ၊ ရှစ်ပါးသော လောဘမူစိတ်နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မဟာဝိသယံ၊ ကျယ်သော အရာရှိ၏။ ဣတရာနိ၊ ကာမုပါဒါန်မှ တပါးသော ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် တို့သည်။ စတုစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ ၄-ပါးသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဝိသယာနိ၊ ကျဉ်းသောအရာ ရှိကုန်၏။ စ၊ မဟာဝိသယတ္တာဟူသော ဟိတ် ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး ပါကဋ္ဌတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကား။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ အာလယာရာမာယ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာရာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသော။ [အချို့နေရာ၌ “ကပ်ငြိတွယ်တာရာ ၅-ပြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသော”ဟု ပေးရသည်။] ပဇာယ၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၌။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတရာနိ၊ ကာမုပါဒါန်မှ တပါးသော ဥပါဒါန်တို့သည်။ န(ပါကဋ္ဌာနိ)၊ ကုန်။

ကာမုပါဒါနဝါ၊ ကာမုပါဒါန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝတ္ထုကာမာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ သမဓိဂမတ္ထံ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလော၊ များသော ကောတူဟလမင်္ဂလာ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူ ရှိသည်။ ဟောတိ။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိ။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ သံသယ ဒိဋ္ဌိဟု ရှိ၏။] သာ၊ ထို ကောတူဟလမင်္ဂလာ အစရှိသော အယူသည်။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဟု ပေးပါ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒန္တရံ၊ ထို ကာမုပါဒါန်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ ကို။ (ဒေသိတံ)။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌပါဒါန် သည်။ ပဘိဇ္ဇမာနံ၊ ကွဲပြားလသော်။ သီလဗ္ဗတံအတ္တဝါဒုပါဒါနဝသေန၊ သီလဗ္ဗ တုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဝံ၊ ၂-ပါး အပြား သည်။ ဟောတံ။ တသ္မိံ ဒုယေ၊ ထို ၂-ပါးအပေါင်းတွင်။ ဂေါကိရိယံဝါ၊

နွားတို့၏ အမှုအရာကိုသော်၎င်း။ ကုက္ကုရကိရိယံဝါ၊ ခွေးတို့၏ အမှုအရာကို သော်၎င်း။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ (မြင်၍ဖြင့်လည်း)။ ဝေဒိတဗ္ဗတော၊ သိထိုက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ကို။ ပဌမံ ဒေသိတံ။ သုဗ္ဗတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ကို။ (ဒေသိတံ)။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးကား။ ဧတေသံ၊ ဤဥပါဒါနံတို့၏။ ဒေသနာက္ခမော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ တဏှာ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနံ ၄-ပါးအပေါင်းတွင်။ ပုရိမဿ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော ကာမုပါဒါနံအား။ ဧကော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ သေသတ္တယဿ၊ ကြွင်းသော ဥပါဒါနံ ၃-ပါးအပေါင်းအား။ သတ္တော၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ အဋ္ဌဓာဝါပိ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ (ပစ္စယော) ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒေသိတေ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော။ ဧတ္ထ ဥပါဒါနံစတုက္ကေ၊ ဤဥပါဒါနံ ၄-ပါးအပေါင်းတွင်။ ပုရိမဿ၊ သော။ ကာမု-ပါဒါနဿ၊ အား။ ကာမတဏှာ၊ သည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကောဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ (ကဿ၊ နည်း။) တဏှာဘိနန္ဒိတေသု၊ တဏှာဖြင့် လွန်စွာ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ ဝိသယေသု၊ အာရုံတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကာမုပါဒါနံ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ကား။ သေသတ္တယဿ၊ ကြွင်းသော ဥပါဒါနံ ၃-ပါး အပေါင်းအား။ သဟဇာတံ၊ ပေ။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သတ္တဓာဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဥပနိဿယေန၊ နှင့်။ သဟ၊ အဋ္ဌဓာဝါပိ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ပစ္စယော ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပ-နိဿယဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တဒါ၊ ၌။ အသဟဇာတာဝ၊ သဟဇာတ မဟုတ်သော တဏှာသည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တဏှာပစ္စယာ၊ ဥပါဒါနံပဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၄။ ဥပါဒါနံပစ္စယာ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ [ဂါထာတွင်းက ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော ၌စပ်။] အတ္တတောစေဝ၊ ဝစနတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မတောစေဝ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်၎င်း။ သာတ္တတောစ၊ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ဘေဒသင်္ဂဟာစ၊ ဘဝတို့၏အပြား၊ ဘဝတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းအကျဉ်းအားဖြင့် ၎င်း။ ယံ၊ အကြင်ဥပါဒါနံသည်။ ယဿ၊ အကြင်ဘဝအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုသည်။ (ဟောတိ)။ တတောစေဝ၊ ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကျေးဇူးပြုဟန် အားဖြင့်၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ (ဝိနိစ္စယော ဝေ ဝိညာတဗ္ဗော။) (ယော၊ အကြင် သဘောတရားသည်။) ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ဒုဝိဓေနာတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ [အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ အတ္တိ ဥပပတ္တိဘဝေါတို့၌စပ်။] ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထဝါ၊ လျှိုပြင် တနည်းကား။ ဒုဝိဓေနာတိ၊ ဒုဝိဓေနဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ပစ္စတ္တတ္ထော၊ ပဌမာ ဝိဘတ်၏အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းပိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ (ဘဝေါ၊ သည်။) ဒုဝိဓော၊ ၏။ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။ အတ္တိတိ၊ ကား။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။

ကမ္မမေဝ၊ ကံသည်ပင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကံသည်ပင်ဘဝ။ [ကံ၏ ဘဝမည်ပုံကို နောက်၌ပြုလိမ့်မည်။] ဥပပတ္တိယေဝ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်ပင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်ပင် ဘဝ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကမ္မ၊ ဥပပတ္တိ ၂-ပါး တို့တွင်။ ဥပပတ္တိ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်။ [ဘဝေါ၌စပ်။] ဘဝတိတိ၊ ဘဝတိဟူသော ကတ္ထုသင်္ခ ၀စနတ္ထကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ပန၊ ကား။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ [ဘဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၌စပ်။] သုကောရဏတ္တာ၊ သုခ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပွင့်တော်မူခြင်းကို။ သုခေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထော ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဘဝ- ကာရဏတ္တာ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး ဥပပတ္တိ ဘဝအမည်ကို အကြောင်းကမ္မဘဝ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဖလူပစာရအားဖြင့်)။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဝတ္တိတော။ ။ပါဒ္ဒိတော်၌ “ဘဝေါ ဒုဝိဓေန အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ အတ္တိ ဥပပတ္တိ- ဘဝေါ” ဟုသာ ရှိ၏။ ထိုတွင် ဒုဝိဓေနကို “ဒွိဟိ အာကာရေဟိ” ဟု ဖွင့်၏။ ဝိကို အာကာရဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ထို ဒုဝိဓေန၏ ပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ပဝတ္တိ- ထော” ဟု စပ် ပုဒ်ထည့်သည်။ အထဝါတင်သောနည်း၌ “ဒုဝိဓေန၊ ၂-ပါး အပြားရှိ၏” ဟု ပေး၊ ထို ၂-ပါး၏ သရုပ် ကို “အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ” စသည်ဖြင့် ဖော်သည်။

ကမ္မံ ပန။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇ ရုပ်များဖြစ်သောကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝကို အရကောက်ရာ၌ “ဘဝတိတိ” ဟု ကတ္ထုသင်္ခ ပြုနိုင်ပါပေ၏။ ကမ္မဘဝကို အရကောက်ရာ၌ကား အဘယ်နည်းဖြင့် “ဘဝတိတိ” ဟု ကတ္ထုသင်္ခ ပြုနိုင်ပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ကမ္မံ ပန” စသည်မိန့်၊ အကျိုးသုခရဘူအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ် (နဝမဏေ) ကို ‘ဖလူပစာရ အားဖြင့် “သုခေါ” ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ကံကိုလည်း ဥပပတ္တိဘဝ၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝတိတိ” ဟူသော ကတ္ထုသင်္ခဝစနတ်ကြောင့်ပင် ဘဝအမည်ကို ရနိုင်ပါသည်—ဟုလို၊ ဤစကားအရ “ဘဝတိတိ” ဟူသော ကတ္ထုသင်္ခသည် ဘဝ ၂-မျိုး လုံးနှင့် ဆက်ဆံ၏ဟုမှတ်ပါ။ [ဖလဝေါဟာရ=အကျိုး၏အမည်၊ ဝါ-ဖလူပစာရ။]

တတ္ထ ကတမော ကမ္မဘဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဗြိသု၊ ကုန်သော။ တေသု
 ဘဝေသု၊ တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ဘဝကို။ ကမ္မဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (အတ္ထိ ကမ္မဘဝေါ အတ္ထိ ဥပပတ္တိဘဝေါ ဟု ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ။) သော၊ ထို ကမ္မဘဝသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။
 ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသော သဒ္ဓါတို့သည်။ ဝုတ္တတ္ထာ
 ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက် ရှိကုန်သည်သာ။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနဝသေသံ၊
 အကြွင်းအကျန် မရှိသော။ [သာဝသေသသဗ္ဗ၊ အနဝသေသသဗ္ဗ ၂-မျိုးတွင်
 အနဝသေသသဗ္ဗဟု သိစေသည်။] တံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်
 တတ်၏။ ဂမေတိ စ၊ ရောက်စေလည်း ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝ-
 ဂါမိ၊ မည်၏။ [ဂါမိ၌ ထိ-ပစ္စည်း ဖြစ်သော်လည်း ကမ္မကိုင့်၍ ဂါမိဟု ရသဖြင့်
 ရှိစေရသည်။] ဣမိနာ၊ ဤ ဘဝဂါမိကမ္မံ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊
 လောကုတ္တရာကံကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ကထာ
 သည်။ ဝဇ္ဇကထာ၊ ဝဋ်ကိုဆိုကြောင်း ကထာတည်း။ တဉ္စ၊ ထို လောကုတ္တရာကံ
 သည်လည်း။ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတံ၊ ဝဋ်မှကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုမှီ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်
 ၏။ ကရိယတိ၊ သတ္တဝါတို့သည် ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကမ္မသည်၏။
 ကာမဘဝါဒိသု၊ ကာမဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝိညာတဗ္ဗော။)
 ကာမသင်္ခါတော၊ ကာမဟု ဆိုအပ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ကာမဘဝေါ၊
 ကာမဟု ဆိုအပ်သောဘဝ။ ရူပိရူပဘဝေသု၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၌။ သေ
 (သော)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်။ နယော၊ တည်း။

* ကာမဘဝေါ။ ။အဝိစိနှင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်အတွင်း၌ဖြစ်သော ကာမ
 ဝိပါက် စိတ် စေတသိက်နှင့် ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကို “ကာမ”ဟု ခေါ်၏။
 ထိုတရားတို့သည် ကာမီယတေ၊ ကာမတဏှာသည် အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။
 “ကာမော”ဟု ဝစနတ်ပြု၍ “ကာမ”အမည် ရကြ၏။ ကံခလသာကာမ၏ အာရုံဖြစ်သည့်
 အတွက် ကာမတဏှာနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း သဟစရဏနည်းအားဖြင့် “ကာမ”
 အမည် ရနိုင်၏။ [အခြားနည်းများလည်း ရှိသေး၏။ ဝိသုဒ္ဓိမင်း မဟာဒီကာ ပညာဘူမိ-
 နိဒ္ဒေသ၌ ရှုပါ။] ထို ကာမဝိပါက် ကမ္မဇရုပ်သည်ပင် ကံကြောင့် ဖြစ်ရသောကြောင့်
 “ဘဝတိတိ ဘဝါ”အရ ဘဝလည်း မည်၏။ ထို ၂-နည်းပေါင်းစပ်၍ “ကာမသင်္ခါတော+
 ဘဝေါဝု ကာမဘဝေါ”ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

သေ။ပေ။ဘဝေသု။ ။ပဒ္ဒမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံနှင့် အကနိဋ္ဌမြဟ္မာ့ဘုံ အတွင်း၌ဖြစ်သော
 ရူပဝိပါက် စိတ် စေတသိက်နှင့် ထိုဘုံ ဦး၌ ရဘိုက်သော ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာကို
 “ရူပ”ဟု ခေါ်၏။ ထို ခန္ဓာတို့သည်(ရုပ် ကို မစက်ဆုပ်နိုင်သော ရူပတဏှာ၏ ရူပအမည်ကို
 ထိုခန္ဓာတို့၌ တစ်စားသောအားဖြင့် “ရူပ”အမည် ရကြ၏။ ထို့နောက် “ရူပမေဝ ဘဝေါ”
 ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ရူပဘဝ အမည်ရသည်။

သညာဝတံ၊ သညာရိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဘဝေါ၊ တည်း။ သညာဘဝေါ၊ သညာရိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဘဝ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတ္ထ ဘဝေ၊ ဤဘဝ၌။ သညာ၊ သည်း။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဘဝေါ၊ မည်၏။ ဝိပရိယယေန၊ သညာဘဝ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ အသညာဘဝေါ၊ မည်၏။ ဩဋ္ဌာရိကသညာယ၊ ထင်ရှားသောသညာ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သုခုမာယ၊ သိမ်မွေ့သော။ (သညာယ၏။) ဘာဝါစ၊ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသိဘဝေ၊ ဤဘဝ၌။ နေဝသညာနာသညာ၊ သညာလည်းမဟုတ် သညာမဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သော သညာသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊

အရူပဘဝ။ ။အာကာသာနဉ္စာယဘနဘိန္ဒူ ဘဝင်္ဂ ဟု ခေါ်အပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနတံ၏ အတွင်း၌ဖြစ်သော အရူပဝိပါက်ကို “အရူပ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုအရူပဝိပါက်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကို အရူပတဏှာသည် အာရုံပြုရကား ဖလူပစာရအားဖြင့် “အရူပ”အမည်ရကြ၏။ ထို့နောက် “အရူပမေဝ+ဘဝေါ အရူပဘဝေါ”ဟု ပြုပါ။ [သေနယောဖြင့် အရတု ကမ္မာရုံကိုသာ ညွှန်းသောကြောင့် “သင်္ခါတော” မထည့်ဘဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ ဝိပုတ္တိပြုသည်။]

သညာဘဝ။ ။ “သညာဝတံ(သညာဝန္တေနံ)+ဘဝေါ”ဟု ဝိပုတ္တိပြုရာ၌ တပျာရိသ်သမာသ်ပြီးသောအခါ “သညာဝန္တေနံ”ဟု ပြီး၏။ ထိုသို့ ပြီးပြီးမှ ဝန္တေနံ ချေ၍ “သညာဘဝ”ဟု ပြီးရသည်။ [ယောဇနာ၌ကား “သညာ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတိ သညာ၊ သညာဝန္တောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝန္တသဒ္ဓဿ လောပံ ကတော သညာတိ ဝတ္ထ”ဟု ဆို၏။ ထို့နောက်မှ “သညာနံ+ဘဝေါ သညာဘဝေါ”ဟု ပြုစေလိုသတဲ့။ ထိုအဆိုကို “ဝန္တသဒ္ဓဿ လောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”ဟူသော ဋီကာနှင့် မညီဟု မှတ်ပါ။ သို့မဟုတ် ပါဠိပျက်နေဟန် တူသည်။ အနုဋီကာ၌ “ဘဝင်္ဂမူလက” ကဲ့သို့ “သညာဝ ဘဝေါ=သညာရိသောဘဝ”ဟု ဆိုလိုလျက် နိသဒ္ဓါကို ချေထားသည်ဟု တနည်း ဖွင့်သေး၏။ ထိုနည်းကို အနုဋီကာ၏ သီးခြား တနည်းဟု မှတ်ပါ။]

သညာဝါပေ။အတ္ထိ။ ။ဤ ဒုတိယနည်း၌ကား သညာ၏အမည်ကို ဘဝ၌ တင်စား၍ ဘဝကို သညာဟု ခေါ်၏။ ဌာနိသညာ၏အမည်ကို ဌာနဘဝ၌ တင်စားသော ဌာနျပစာရတည်း။ ထို့နောက် သညာနှင့်ဘဝကို “သညာသင်္ခါတော+ဘဝေါ သညာဘဝေါ”ဟု ကမ္မဓာရ် တွဲပါ။ [ဥပစာတင်ရာ၌ မူလ လိနံ၊ ဝစ်အတိုင်း ရှိရ၏။ ထို့ကြောင့် သညာကို ဥပစာတင်ထားသည်ဟု ကြံသည်။ အသညာဘဝင်္ဂလည်း “သညာဘဝေါ”ဟု ပြီးမှ “န+သညာဘဝေါ အသညာဘဝေါ”ဟု ပြုပါ။ နေဝသညာနာသညာလည်း နေဝသညာနာသညာ၏ အမည်ကို ဘဝ၌တင်စားပြီးမှ ဘဝနှင့် တွဲပါ။]

မဟာဋီကာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ကား “သညာဝါ”စသောနည်း၌ “သညာ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ သညော”ဟု ပြု၍ သညာနောင် အထွတ်အနက်၌ အ-ပစ္စည်း သက်ပြီးလျှင် “သညာဘဝေါတိပိ ပါဋ္ဌော”ဟူသောဋီကာသည် “သညာဝါ ဧတ္ထ ဘဝေ အတ္ထိ”ကို ရည်ရွယ်၍ ပြအပ်သော ပါဠိဟု ယူလေ၏။ [ဩထ ဝါ အတ္ထေ အကာရံ ကတော သညာဘဝေါတိပိ ပါဋ္ဌော၊ တေနာဟ—သညာဝါတိအာဒိ။—ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။]

မည်၏။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ဝေါကိဏ္ဍော၊ ရောပြွမ်းအပ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ဧကေါကာရဘဝေါ၊ တပါးသောရူပက္ခန္ဓာသည် ရောပြွမ်းအပ်သောဘဝ။ ဝါ၊ တနည်း။ အဿ ဘဝဿ၊ ဤဘဝ၏။ ဧကော၊ သော။ ဝေါကာရော၊ ဖြန့်၊ ခွဲအပ်သောခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ၊ မည်၏။ (တနည်း) အဿ ဘဝဿ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဝေါကာရော၊ ဖြန့်၊ ခွဲခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ၊ မည်၏။ စတုဝေါကာရ။ ပေ။ ဘဝေသု၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပစ္စုဝေါကာရဘဝတို့၌။ ယေ(ဧသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပပတ္တိဘဝေါတိ၊ ကား။ နဝိဇောပိ၊ သော။ ယေ (ဧသော)၊ ဤဘဝကို။ ဥပပတ္တိဘဝေါနာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ ဓမ္မ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဣတ္ထိ၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန၊ ကား။ (အတ္တတော၏ အကျယ်မှတ်ပါး ဓမ္မတော၏ အကျယ်ကား။) ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝိညာတဗ္ဗော။) ဟိ၊ ခွဲ။ ဣတ္ထိ၊ ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ဟူသည်။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်။ ဝါ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ တေရဿ၊ ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့တည်း။ (မဟာကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်ဘိဒ္ဓိယျာဉ်သော ဝေတနာတို့တည်း။) အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ဟူသည်။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ (စေတနာ၊ တို့တည်း။) အာနေဉာဘိသင်္ခါရော၊ ဟူသည်။ စတဿော၊ ကုန်သော။ (စေတနာ၊ တို့တည်း။) သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္ပန္နိ၊ ဟူသော။

ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ ။ဧကဝေါကာရ၌ ဧကကို “ဧကေန ခန္ဓေန”ဟု ၎င်း၊ ဝေါကာရကို “ဝေါကိဏ္ဍော” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ “ဝေါကိဏ္ဍော” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “ဝိ+အဝ+ကိရဇာတ်၊ ဣ ပစ္စည်း”ဟု ကြပါ။ ကိဓိ ဣကို အ၊ အ-ကို အာဝုဒ္ဓိပြု၊ ဝိ+အဝ ကိရိယတိ၊ ရောပြွမ်းအပ်၏။ ဣတိ ဝေါကာရော။ ဧကေန၊ တပါးသော ရူပက္ခန္ဓာသည်+ ဝေါကာရော၊ ရောပြွမ်းအပ်သော ဘဝတည်း။ ဧကဝေါကာရော၊ ဝ။ ထို့နောက် ဘဝနှင့် ကမ္မဓာရဲ့ဘုံပါ။ [ဝေါကိဏ္ဍောတိ ဧတေန ဝေါကာရသဒ္ဓဿ ကမ္မဿာနေတမာဟ။—မဟာဋီကာ။]

ဧကောဝါ ဝေါကာရော။ ။ဤနည်း၌ကား ဝေါကာရသဒ္ဓါသည် “ခန္ဓာ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ [ဝေါကာရော ယံမကေ ခန္ဓေ။—အဘိဓာန် ၁၁၂၇။] ဝေါကိရိယတိ ပသာရိယတိ ဝိတ္တာရိယတိ၊ ဖြန့်၊ ခွဲအပ်၏။ ဣတိ ဝေါကာရော။ ဝိ+အဝ+ကိရဇာတ် ဣ ပစ္စည်း၊ ကိဓိ ဣကို အ၊ အ-ကို အာဝုဒ္ဓိပြု၊ ဋီကာ၌ “ဝေါကိရတံ ဝါ ဝေါကာရော”ဟု တနည်း ပြုသေး၏။ ထိုအလို ခန္ဓာကို အရမကောက်နိုင်။ “ပြန့်န့်ခြင်း ကိရိယာကိုသာ” အရမကောက်နိုင်၏။ အဿ ဘာဿ၊ ၏။ ဧကော၊ တပါးသော+ဝေါကာရော၊ ဖြန့်၊ ခွဲအပ်သောခန္ဓာသည်။ ဝါ၊ ဖြန့်ခွဲခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ ဧကဝေါကာရော။ ထို့နောက် ဘာပုဒ်နှင့် ကမ္မဓာရဲ့ တွဲပါ။

တေတန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤစေတနာတရားတို့ကို။ (သင်္ကဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်ပြီ။) ဝါ၊ တနည်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မသင်္ခါတာ၊ ကံဟု ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာစယဂါမိနော၊ ကံ ကိလေသာတို့သည် စီအပ်သောစုတိ၊ ဂတိ၊ ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ သင်္ကဟိတာ။ ကာမဘဝေါ၊ ဟူသည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့တည်း။ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော လောကီဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ ကမ္မဇရုပ်ခန္ဓာတို့တည်း။) ရူပဘဝေါ၊ ဟူသည်။ တထာ၊ ထိုအတူ ၅-ပါးသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့တည်း။ အရူပဘဝေါ၊ စတ္တာရော (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)။ သညာဘဝေါ၊ စတုပဉ္စ၊ ၄-ပါး၊ ၅-ပါးကုန်သော။ (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)။ အသညာဘဝေါ ဧကော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓော။ နေဝသညာ နာသညာဘဝေါ စတ္တာရော (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)။ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော၊ ဧကဝေါကာရဘဝ အစရှိသည်တို့သည်။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓေတိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တပါးသောခန္ဓာ၊ ၄-ပါးသောခန္ဓာ၊ ၅-ပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝနိဋ္ဌေသဉ္စ။ ဓမ္မတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

သာတ္ထတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော။) စ၊ ဆက်။ ဘဝနိဋ္ဌေသေ၊ ဌ။ (ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ) ယသ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ သာလျှင်။ သင်္ခါရနိဋ္ဌေသပိ၊ ဌ်လည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ တို့ကိုသာ။ ကာမဉ္စူတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေကုန်ပြီ။ ဧဝံသန္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ ပုရိမာ၊ ငရှား၌ဖြစ်သောပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့ကို။ [သင်္ခါရပဒနိဋ္ဌေသဉ္စ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့ကို “ပုရိမာ” ဟုဆိုသည်။] အတိတကမ္မဝသေန၊ အတိဘိကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘာ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်းတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ။ [“အဘိဓတ ဟောဘဝေါ ပဉ္စ” အရကောက်ကို သတိပြု။] ဣမေ၊ ဤ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို။ [ဘဝနိဋ္ဌေသဉ္စ ဟောတော်မူအပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို။] ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အာယတိံ ၊ ဌ။ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယတ္တာ (ဝုတ္တာ)။ [“ဣဒါနိ၊ ဟေတဝေါ ပဉ္စ” အရကောက်ကို

စေတနာ သမ္ပယုတ္တာ ဝါ။ ။အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ အရ၌ လောကီကုသိုလ်အကုသိုလ် ရ၏။ ထို တရားတို့သည် အကျိုးပေးသောအားဖြင့် စုတိ ပဋိသန္ဓေသို့၎င်း၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်တို့သို့၎င်း ရောက်တတ်ကြသောကြောင့် အာစယဂါမိအမည်ရ၏။ ထိုသို့ ဝိပါက်အကျိုးကို ပေးနိုင်လျှင် ကံနှင့်သဘာတူ၍ “ကံ”ဟု ခေါ်နိုင်သောကြောင့် ကမ္မဘဝ၌ ပရိယာယ် (သဒိသုပစာရ) အားဖြင့် သွင်းယူနိုင်သည်။ [အာစယဂါမိတာယ။ပေ။ ပရိယာယေန ဝိဒတိ။—ဋီကာ။]

သတိပြုပါ။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနဝစနံ၊ ထပ်၍ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (ဘဝအရ၌ ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်ကို ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည်။) သာတ္တကမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌။ တတ္ထံ၊ ပေ။ ကာမာဝစရာတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စေတနာဝ၊ စေတနာတို့ကိုသာ။ (သမ္ပယုတ္တဓမ္မ မဖက် သက်သက်သော စေတနာတို့ကိုသာ။) သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဣပေန၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝါမိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောခံတော်မူခြင်းကြောင့်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာ)။ [အပိဖြင့် စေတနာကိုပေါင်း။]

၈၊ သည်သာ မကသေး။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိညာဏပစ္စယမေဝ၊ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သင်္ခါရာတိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒါနိ၊ ဘဝကိုဟောရာ ယခုအခါ၌။ အသညာဘဝနိဗ္ဗတ္တကမ္ပိ၊ အသညာဘဝကိုဖြစ်စေ ထတ်သော ကံကိုလည်း။ (ဘဝေါတိ ဝုတ္တံ။) ဝါ၊ တနည်း။ ဗဟုနာ၊ များစွာသော စကားဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣတ္ထေ၊ ဤပါ၌၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ ကုန်သော။ ကုသလာကုသလဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ။ ပန၊ ကား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣဓ၊ ဤပါ၌၌။ ဥပပတ္တိဘဝဿာပိ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလာကုသလာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ [အဗျာကတ အရ၌ ဝိပါက် အဗျာကတ၊ ကမ္မဇရုပ် အဗျာကတတို့ကိုယူ။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဣဒံ ပုန ဝစနံ၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသတော်မူအပ်သော စကားသည်။ သာတ္တကမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာ။ ဣတိဝံ၊ ဤသို့။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌။ သာတ္တတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

သာတ္တကမေဝိဒံ ပုနဝစနံ။ ။သင်္ခါရအရတုန်းက ပုညာဘိသင်္ခါရ စသော တရားတို့ကိုပင် ကမ္မဘဝအရ၌ ထပ်၍ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ထပ်၍ဟောတော်မူခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “ဇုစာဒကပုဂ္ဂိုလ်က ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် နိရုတ္တက (အနက် အထူး မရှိသောကြောင့် အကျိုးမရှိသည်) မဟုတ်ပါလော” ဟု စောဒနာမည့်အရေးကို မြော်တောင်း၍ “သာတ္တကမေဝ ပုနဝစနံ=ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် အကျိုးရှိသည်သာ” ဟု ဝေသဒ္ဓါနှင့် တကွ မိန့်ရသည်။ [ဝေ သဒ္ဓန္တပိ စသော ဝါကျတို့ကိုကြည့်၍ သင်္ခါရအရနှင့် ဘဝ အရတို့၏ ဓမ္မချင်းကွဲပြားပုံကို သိပါ။]

မှတ်ချက်။ ။အဘိဓမ္မတ္ထဘင်္ဂဟအဖွင့် ကျမ်းတို့၌ကား သင်္ခါရနှင့် ဘဝအထူးကို ပြုရာယ် ဥပပတ္တိဘဝကို လုံးလုံးမတူညီဘဲ သင်္ခါရနှင့် ကမ္မဘဝအထူးကိုသာ ပြုကြ၏။ ဤ၌ကား “ဘာ” အရ ဥပပတ္တိဘဝကို ယူသောနည်းကိုပါ ထည့်၍ “ဣဓ ဥပပတ္တိ-ဘဝဿာပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ” စသည်ဖြင့် မိန့်သည်။

ဘေဒသင်္ဂဟာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော။) ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တဿ၊ သော။) ဘပဿ၊ ကို။ ဝါ၊ ၏။ ဘေဒတောစေတ၊ အပြားအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟတောစ၊ သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်၎င်း။ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ၊ ကာမဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိယာဘိ၊ ၏။ သော၊ ထိုကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ [ဝါကျတို့၌ နောက်ပုဒ်၏ လိန်သို့ လိုက်ရသောကြောင့် “သော” ဟု ထားသော်လည်း ယံ ကမ္မံကို ပြန်၍ စွဲရသည်။] တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထို ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ရူပရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ သေ နယော။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကာမဘဝါ၊ တို့သည်။ (ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိဘဝဟူသော ကာမဘဝတို့သည်။) (ဟောန္တိ။) သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထို ကာမဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ။ (ကာမုပါဒါနပစ္စယာ။) ဒွေ၊ ရူပဘဝါ၊ ရူပဘဝတို့သည်။ (ကမ္မရူပဘဝ၊ ဥပပတ္တိရူပဘဝတို့သည်။) (ဟောန္တိ။) သညာဘဝ။ ပေ။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထို ရူပဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ။ (ကာမုပါဒါနပစ္စယာ။) ဒွေ၊ အရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ (ကမ္မအရူပဘဝ၊ ဥပပတ္တိအရူပဘဝတို့သည်။) (ဟောန္တိ။) သညာ။ ပေ။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထို အရူပဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ။) စ၊ ဆက်။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ သဒ္ဓိံ၊ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ။) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တဏှာ၊ တူ။ သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ၊ ကြွင်းသော ဥပါဒါနဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ (ဆ သ၊ ၆-ပါးကုန် ၆-ပါးကုန်သော။ ဘဝါ ဟောန္တိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘဝစသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ဘေဒတော စတုဝိသတိ ဘဝါ (ဟောန္တိ။)

ပန၊ ကား။ သင်္ဂဟတော၊ သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော။) ကမ္မဘဝံ၊ ကို၎င်း။ ဥပပတ္တိဘဝံစ၊ ကို၎င်း။ ဧေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတူ၊ ပြု၍။ (ပေါင်း၍။) ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကော၊ သော။ ကာမဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ တပါးစီတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ဘဝါ၊ (ဟောန္တိ။) သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ၊ ကာမုပါဒါနမှ ကြွင်းသော ဥပါဒါနဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ ၃-ပါးသော ဘာတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။

ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟတော၊ သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ခွဲ၊ ခွဲ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ)။ အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ အဝိသေသေန၊ ဥပါဒါန် ၄-ပါးကို အထူးမပြု သာမညအားဖြင့်။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝုပဂံ၊ ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ တည်း။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ တည်း။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ သေနယော။ ဝေံ၊ လျှင်။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ အန္တောဂဓေဟိ၊ သဒ္ဓိံ၊ ခွေ၊ ကာမ-ဘဝါ၊ တို့၎င်း။ ခွေ၊ ရူပဘဝါ၊ တို့၎င်း။ ခွေ၊ အရူပဘဝါ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အပရေနပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ သင်္ဂဟတော၊ အားဖြင့်။ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ)။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝဘေဒံ၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝ အပြားသို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မှု၍။ အန္တောဂဓေ-ဟိ၊ သဒ္ဓိံ၊ ကာမဘဝါဒိဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ တယော၊ ဘဝါ၊ ဟောန္တိ။ ကာမဘဝါဒိဘေဒံစာပိ၊ ကာမဘဝ အစရှိသော အပြားသို့လည်း။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မှု၍။ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ခွေ၊ ဘဝါ၊ ဟောန္တိ။ ကမ္မုပပတ္တိဘေဒံ စ၊ သို့လည်း။ အနုပဂမ္မ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကော၊ ဘဝေါ၊ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣ၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းရှိသော။ ဘဝဿ၊ ၏။ ဘေဒသင်္ဂဟာပိ၊ အထူးအပြား၊ သိမ်းယူ အပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။

ယံ ယဿ ပစ္စယောစေတိတိ၊ ဟူသော မာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝေံ၊ ဝိညာတဗ္ဗော။) စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤဥပါဒါန်တို့တွင်။ ယံ ဥပါဒါန်၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင်ဘဝအား။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ တတောပိ၊ ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။ ဣတိအတ္ထော။ ပန၊ ပရိဟာရ ပက္ခမတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဣ၊ ဤဥပါဒါန်တို့တွင်။ ကိံ၊ အဘယ် ဥပါဒါန်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ဘဝအား။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ နည်း။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥပသု အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်သည်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥပသု အလုံးစုံသောဘဝအား။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ ယေဝ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဥမ္မတ္တကောဝိယံ၊ အရူးနှင့်တူ၏။ သော၊ ထိုအရူးနှင့်တူသော ပုထုဇ္ဇင်သည်။ ဣဒံ၊ ဤအရာသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အပိစာရေတွာ၊ မစိစစ်မှု၍။ ယဿ ကဿစိ၊ သော။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥပသု အလုံးစုံ သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ ပတ္တေတွာ၊ တောင်တ၍။ ယံကိဉ္စိ ကမ္မံ၊ ကရေတိယေဝ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (မည်သည့်ဥပါဒါန်၏ အစွမ်းကြောင့် မည်သည့်ဘဝကို

တောင့်တ၍ မည်သည့်ကံမဆို ပြုနိုင်သောကြောင့်။) [န ဂဟေတဗ္ဗံ ဌိစပ်။] ကေစော၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ သီလဗ္ဗတူပါဒါနေန၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပန၊ အနွယကား။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်ကြောင့်။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော ဘဝသည်။ ဟေတတိ။ ဣတိ (ဣဒံ အတ္ထဇာတံ)၊ ဤအနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယူထိုက်၏။ ဝါ၊ ယူပါလေ။

သေယျထိဒံ၊ အဘယ်သို့ ယူထိုက်သနည်း။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ကေစော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုဿဝဝသေန ဝါ၊ အဆင့်ဆင့် ကြားနာရခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဒိဋ္ဌာနုသာရေနဝါ၊ မြင်အပ်သောအမှုကို အတုလိုက်ခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဧတေ ကာမာ နာမ၊ ဤဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့မည်သည်။ မနုဿလောကေ၊ ။ ခတ္တိယမဟာသာလာဒီသုစေဝ၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရုံသော ခတ္တိယ အစရှိသူတို့၌၎င်း။ ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကေစ၊ ခြောက်ထပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်၌၎င်း။ သမိဒ္ဓါ၊ ကြွယ်ဝကုန်၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ တွေး၍။ တေသံ၊ ထိုဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို။ အဓိဂမတ္ထံ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ အသဒ္ဓမ္မာထဝနာဒီတိ၊ မသူတော်တို့၏တရားကိုကြားနာရခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဝဉ္စတော၊ လှည့်ပတ်အပ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) [မညမာနော ဌိစပ်။] ဣမိနာ ကမ္မေန၊ ဤကံကြောင့်။ ကာမာ၊ တို့သည်။ သမ္ပဒန္တိ၊ ပြီးစီးနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနော၊ မှတ်တင်သည်။ (ဟုတွာ)။ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ ကာယဒ္ဓစ္စရိတာဒိနိပိ၊ ကာယဒုစရိက် အစရှိသည်တို့ကိုသော်မှလည်း။ (သားကောင်ကို သတ်၍ ယဇ်နတ်ပူဇော်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုသော်မှလည်း။) ကဏတိ၊ ပြုရ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုစရိတ ပါရိပူရိယာ၊ ကြောင့်။ အပါယေ၊ ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။ သန္နိဋ္ဌိကေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမေ၊ တို့ကို။ ပတ္ထယမာနော၊ သည်။ (ဟုတွာဝါ၊ ဖြစ်၍သော်၎င်း။) ပဋိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်ပြီးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ဂေါပယမာနော၊ လျှို့ဝှက်စေရသည်။ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ရသည်။ (ဟုတွာ) ဝါ။ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ ကာယဒုစရိတာဒိနိပိ၊ တို့ကိုသော်မှလည်း။ ကဏတိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုစရိတပါရိပူရိယာ၊ အပါယေ၊ ဥပပဇ္ဇတိ။ တဏှံ၊ ထိုအပါယ်၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ မညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ကား။ သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောကဝေဝေ၊ ထိုဒုစရိက်၊ သုစရိက်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာမဘဝ၌ အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာ။

ပန၊ ကား။ အပရော၊ အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓမ္မထာဝနာဒီဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့တရားကိုကြားနာရခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဥပဗြူဟိတညာဏော၊ တိုးပွားစေအပ်သောဉာဏ်ရှိသည်။ (ဟုတော့)။ ဣမိနာကမ္မေန၊ ဤကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ကာမာ၊ သမ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဣတိ မညမာနော (ဟုတော့)။ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ ကာယသုစရိတာဒိနိ၊ ကရောတိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုစရိတပါရိပုရိယာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသုဝါ၊ တို့၌သော်၎င်း။ မနုဿေသုဝါ။ တို့၌သော်၎င်း။ ဥပပဇ္ဇတိ။ တကြ၊ ထိုနတ်၊ လူတို့၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ကမ္မံ၊ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ခန္ဓာ၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ပန၊ ကား။ သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓဝေ၊ ထိုသုစရိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာမဘဝ၌အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ လျှင်။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒဿ၊ သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိမနုဿအစရှိသောအပြားနှင့် တကွဖြစ်သော။ [သပ္ပဘေဒဿာတိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိမနုဿာဒိပ္ပဘေဒဝတော။— ဋီကာ။] သာန္တောဂဓဿ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ။

အပရော၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တတော၊ ထိုကာမဘဝ၌ရှိသော စည်းစိမ်ထက်။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ ကာမာ၊ တို့သည်။ သမိဒ္ဓတရာ၊ သာ၍ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတောဝါ၊ ကြားရ၍သော်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပရိကပေတောဝါ၊ ကြဆ၍သော်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကာမုပါဒါနဝသေနော၊ အစွမ်းကြောင့်သာလျှင်။ ရူပါရူပသမာပတ္တိယော၊ ရူပသမာပတ် , အရူပသမာပတ်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၍။ သမာပတ္တိဗလေန၊ သမာပတ်၏အစွမ်းကြောင့်။ ရူပါရူပဗြဟ္မာလောကော၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တကြ၊ ထိုရူပဗြဟ္မာ အရူပဗြဟ္မာလောက၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ပန၊ ကား။ သညာ။ ပေ။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓဝေ၊ ထိုကာမဘဝ၌ အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ လျှင်။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒါနံ၊ ကုန်သော။ သာန္တောဂဓာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဘဝါနံပိ၊ တို့၏လည်း။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

[ကာမုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုပြီး၍ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြလိုသောကြောင့် “အပရော” စသည်မိန့်။] အပရော၊ သည်။ အယံအတ္တာနာမ၊ ဤအတ္တမည်သည်။ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေါ၊ ၌သော်၎င်း။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဘဝ၌သော်၎င်း။ ဥစ္စိန္နော၊ ပြတ်သည်။ (သမံာနော)။ သုဉ္စိန္နော၊ ကောင်းစွာပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ တဒုပဂံ? ထို ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝ, ရူပါရူပဘဝတို့တွင်

တပါးပါးသောဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ ကရေတိ။ တဿ တံကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ပန၊ ကား။ သညာ-
 ဗာဝါဒယော၊ သညာဘဝ အစရှိသည်တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝေ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒိဋ္ဌပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍိပိ ကာမရူပါရူပဘဝါနံ၊
 ပစ္စယော ဟေတတိ။

[ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုပြီး၍ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို
 ပြလိုသောကြောင့် “အပရော” စသည်မိန့်။] အပရော၊ သည်။ အယံ အတ္တာနာမ၊
 ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊
 သုခံ၊ ခြင်းရှိသည်။ ဟေတတိ။ ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော၊ ကင်းသော ပူလောင်ခြင်း
 ရှိသည်။ ဟေတတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တဝါဒုပါဒါနေန၊ ကြောင့်။ တဒုပဂံ၊
 ထို ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိ ဘဝ၊ ရူပါရူပ ဘဝတို့တွင် တပါးပါးသော ဘဝသို့
 ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ ကရေတိ။ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။
 တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ
 ဝေ။ ဣတိ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ၊ တိဏ္ဍိ ဘဝါနံ
 ပစ္စယော ဟေတတိ။

[အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြုပြီး၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူး
 ပြုပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “အပရော” စသည်မိန့်။ ဤ၌ အတ္တဝါဒုပါဒါနံကို
 ရှေ့ထား၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံကို နောက်ထား၍ ပြရပုံကို ဋီကာ၌ ရှင်းပြထား
 သည်။] အပရော၊ သည်။ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံနာမ၊ မည်သည်။ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိ-
 ဘဝေ ဝါ၊ ရူပါရူပဘဝါနံ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်ကျင့်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခံ၊ သည်။ ပါရိပုရိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ။
 ဣတိ၊ သို့။ (သုတွာ ဝါ၊ ပရိကပေတွာ ဝါ) သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝသေန၊ ကြောင့်။
 တဒုပဂံ ကမ္မံ ကရေတိ။ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ
 ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာဝေ။ ဣတိ သီလဗ္ဗတု-
 ပါဒါနံပိ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍိ ဘဝါနံ ပစ္စယော ဟေတတိ။
 ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤ ဘဝနိဗ္ဗေသ၌။ ယံ၊ အကြင် ဥပါဒါနံသည်။ ယဿ၊
 အကြင်ဘဝအား။ ပစ္စယော ဟေတတိ။ တတောပိ၊ ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်အားဖြင့်
 လည်း။ ဝိနိစ္စယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတေ၊ ဤဥပါဒါနံ ဘဝ
 တို့တွင်။ [ယောဇနာ၌ “ဧတေ ဘဝေသု” ဟု စွဲလေ၏။] ကိံ၊ အဘယ် ဥပါဒါနံ
 သည်။ ကဿ ဘဝဿ၊ အား။ ကထံ၊ အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော
 ဟေတတိ၊ နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးအံ့။ ဥပါဒါနံ၊ ၄-ပါးလုံးသော ဥပါဒါနံ
 သည်။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့်

ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ တံ၊ ထို ၄-ပါးလုံးသော ဥပါဒါန်သည်။ ကာမ-
ဘဝဿ၊ အား။ သဟဇာတာဒိဟိပိ၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စယသတ္တိတို့
ဖြင့်လည်း။ [ပိဖြင့် “ဥပနိဿယသတ္တိကို” ပေါင်း။] (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝိညေယျ၊ သိထိုက်၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့အား၎င်း။ ကာမဘဝပရိယာပနဿ၊ သော။ ကမ္မ-
ဘဝေ၊ ဌံ။ ဝါ၊ တွင်။ ကုသလကမ္မဿေဝ စ၊ အားသာလျှင်၎င်း။ ဥပပတ္တိဘဝဿ
စ၊ အား၎င်း။ စတုဗ္ဗိခံပိ၊ သော။ တေ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊
ကေဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ၊ ဌံ။ အတ္တနာ၊ မိမိဟူသော ဥပါဒါန်
ကိုယ်တိုင်။ သမ္ပယုတ္တ အကုသလ ကမ္မဘဝဿ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်
ကမ္မဘဝအား။ သဟဇာတ။ ပေ။ ပုဘေဒေဟိ၊ ကုန်သော။ သဟဇာတာဒိဟိ၊
တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ (ကာမဘဝ အတ္တနာ)။ ဝိပယုတ္တဿ၊
ဝိပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကမ္မဘဝအား။ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ (ပစ္စယော
ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဘဝဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၅။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိဒိဒ္ဒေသာဒိဿ၊ အစရှိသည်တို့၌။ ဇာတိ အာဒိနံ၊
ဇာတိအစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေနော၊
ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ ဆက်။ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ၊ ဘဝေါဟူသော ဤပါဌ၌။
ကမ္မဘဝေါ၊ ကိုသာ။ အဝိပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုကမ္မ
ဘဝသည်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဥပပတ္တိ-
ဘဝေါ၊ သည်။ (ဇာတိယာ ပစ္စယော)။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ (စ) ပန၊ ထပ်၍
ဆက်ဦးဆုံး။ [ယောဇနာဒိ “စ ပန” ဟု ရှိ၏။] သော၊ ထို ကမ္မဘဝသည်။ ကမ္မ-
ပစ္စယာ ဥပနိဿယပစ္စယ ဝသေန၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ ပကတူပနိဿယ
ပစ္စည်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွိဓာဝ၊ ဖြင့်သာ။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့
မှတ်အပ်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ ဣတိ မပါ။ ဤ၌ ဣတိ ပါ၏။]

တတ္ထ၊ ထို ဘဝပစ္စယာ ဇာတိအစရှိသော စကားရပ်၌။ (ဌတော ကဿစိ
စောဒကဿ ဤဒိသိ စောဒနာ) သိယာ။ (ကိဒိသိ စောဒနာ သိယာ၊ နည်း။)
ပန၊ ပရိယာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိ-
ယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ တေ (အတ္ထဇာတိ)၊ ကို။ ကထံ၊

အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်ပါသနည်း။ ဣတိ (ဤဒိသိ)၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စောဒနာသည်။ စေ သိယာ၊ အံ့။ [“စေ”ပါရှိ “စေသိယာ” ဟု ပေးလိုက်ရသည်။ ထုံးစံအားဖြင့် စေသဒ္ဓါ ပါရှိမဟုတ်ပါ။] ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တေ၊ အပဉ္စိဖြစ်သော အကြောင်းတို့၏ တူကုန်သည်၏အဖြစ် သည်။ (သတိ)ပိ။ (သတ္တာနံ၊ တို့၏။) ဟိနပဏိတတာဒိ ဝိသေသဒဿနတော၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်၊ မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးကို မြင်ရခြင်း ကြောင့်။ (ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ တေံ (အတ္တဇာတံ) ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဗာဟိရေနံ၊ အပဉ္စိဖြစ်ကုန်သော (အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်မှ အပဉ္စိဖြစ်ကုန်သော။) ဇနက ဇနေတ္တိသုက္ကသောဏိတာဟာရာဒိနံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော အဖ၊ ဖြစ်စေတတ်သော အမိတို့၏ သုက်သွေး၊ အစာအာဟာရ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ သမတ္တေ၊ တူမျှကုန်သည်၏အဖြစ် သည်။ (သတိ)ပိ။ [“ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တပိ”၏ အကျယ်တည်း။] သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယမကာနံ၊ အစုံမွေး ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အမှာမွေး ဖြစ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဟိနပဏိတတာဒိဝိသေသော၊ ဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူးကို။ ဒိသတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။

၈၊ ဆက်။ သော၊ ထို ဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူးသည်။ အဟေတု- ကော၊ အကြောင်းမရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ တဿ၊ ထို ဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူး၏။) သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌၎င်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ကမ္မဘဝတော၊ ကမ္မဘဝမှ။ အညဟေတုကော၊ အခြားသောအကြောင်း ရှိသည်။ န (ဟောတိ)။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ၊ ထို ကမ္မ ဘဝကြောင့်ဖြစ်ရသော သတ္တဝါတို့၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ၊ ၌။ အညဿ၊ သော။ ကာရဏဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူးသည်။) ကမ္မဘဝဟေတုကော၊ ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းရှိသည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မံ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိန ပဏိတတာဒိဝိသေသဟေတု၊ ဟိန၏အဖြစ်၊ ပဏိတ၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ ထူးသောအကြောင်းသည်။ [အာဒိဖြင့် သုဝဏ္ဏ နိဗ္ဗတ္တ စသည်ကို ယူပါ။] (ဟောတိ)။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ပေ။ ဟိန- ပဏိတတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ [ယဒိဒံ (ယာ အယံ ဟိန ပဏိတတာ)၊ အကြင် ဟိန၏အဖြစ် ပဏိတ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္တိ)။ (တာယ) ဟိနပဏိတတာ- ယ၊ ထို ဟိန၏အဖြစ် ပဏိတ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ သည်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇတိ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ တေံ (အတ္တဇာတံ)၊ ဇာနိတဗ္ဗံ။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မရှိနိုင်။ သောကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏဉ္ဇေ၊ သည်၎င်း။ ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခဓမ္မဖုဋ္ဌဿ၊ ဇရာမရဏဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခတရားသည် တွေ့ထိအပ်သော။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော သတ္တဝါ၏ သန္တာန်၌။ ဇရာမရဏာဘိသမ္ပန္နာ ဝါ၊ ဇရာမရဏနှင့် စပ်သည် မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ [“သောကာဒယော ဓမ္မာ”၌စပ်။] တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ထိုထို ဉာတိဗျသနအစရှိသော ဒုက္ခတရားသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ သော။ (ဗာလဿ၊ ၏ သန္တာန်၌။) အနဘိသမ္ပန္နာ ဝါ၊ ဇရာမရဏနှင့်မစပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သောကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဇာတိ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿစေဝ၊ ၏၎င်း။ သေစကာဒိနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ပစ္စယော၊ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ထို့ကြောင့် “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ”ဟု ဝိဘကျန္တ တပုဒ်၎င်း၊ “သောက ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါယာသာ”ဟု ဝိဘကျန္တ တပုဒ်၎င်း-ဤသို့ ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးဘက်၌ ပုဒ်ခွဲ၍ ဟောတော်မူသည်။] ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုဇာတိသည်။ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ဥပနိဿယ အဘို့အစုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဥပနိဿယ အမြွက်အားဖြင့်။ ဧကေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဘဝပစ္စယာ၊ ဇာတိအာဒိပဒနိဒ္ဒေသော၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝေမေတဿ စသော နိဂုံးအဖွင့်

၂၄၂။ ဝေ မေ တဿာတိ အာဒိနံ၊ ဝေမေတဿ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဥဒ္ဒေသဝါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သင်္ဂတိအာဒိနံ၊ သင်္ဂတိ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ သမုဒယဝေဝစနာနေဝ၊ သမုဒယသဗ္ဗ၏ ဝေဝုစပရိယံယံ စကားလှယ်တို့သာတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ [ယောဇနာ၌ “တ္ထောတိ ဇာတိအာဒိနိဒ္ဒေသေ”ဟု စွဲလေ၏။] သောကာဒယော၊ သောကအစရှိသည်တို့ကို။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ယာသာ အဝိဇ္ဇာ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာကို။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ တေဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ဤဘဝစက်၏။ အာဒိမ္ပိ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်။ သောကာဒိတိ၊ သောကအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ သိဓ္မိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော ဘဝစက်သည်။ အဝိဒိတာဒိ၊ မဆိုအပ်သော အစရှိသည်၎င်း။ ကာရက-

ဝေဒကရဟိတံ၊ ပြုစီမံတတ်သော ဗြဟ္မာမင်းစသည်၊ ခံစားတတ်သော အတ္တမှ ကင်းသည်၎င်း။ ဒွါဒသဝိသေညတာသည်၊ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကင်းဆိတ်သည်၎င်း။ (ဟုတော့၊ ၎င်း။) သတတံ၊ အကြားမထင်အောင် အစဉ်အတိုင်း ကျယ်ပြန့်သည်။ သမိတံ၊ အကြားမလပ်အောင် ဆက်စပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ (ဟုတော့၊ ၎င်း။) ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဣတ္ထေ ဤဘဝစက်၌။ [ယောဇနာ၌ “ဣတ္ထောတိ ဇရာမရဏာဒိသု၊ နိဒ္ဒါရဏံ” ဟု စွဲလေ၏။] သောကာဒိဟိ၊ သောက် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီးသနည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သော အစရှိသနည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ နည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ဒွါဒသဝိသေညတာသည်၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ စောဒနာအံ့။ ဟိ၊ အဖြေကား။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ ဣတ္ထေ ဤဘဝစက်၌။ သောကဒုက္ခဒေါမနဿ ပါယာသာ၊ သောက ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ အဝိယောဂိနော၊ မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ပရိဒေဝေါစ နာမ၊ မည်သည်လည်း။ (ပရိဒေဝဆိုတာလဲ)။ မူဠဿ၊ မောဟဖြင့် တွေဝေသူ၏ သန္တာန်၌။

သတတံ သမိတံ။ ။ သံပုဗ္ဗ တနဓာတ်တ္ထ (တ) ပစ္စည်းဖြင့် “သတတံ” ဟု နပုလ္လိန်ဖြစ်၏။ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဟု ထောမနိမိဆို၏။ ထို့ကြောင့် သိဒ္ဓိ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် ဓာတုန် (နိ) ကို ချေ၊ နိရုက္ခရ (အကြား မရှိ အဆက်မပြတ်) အနက်ဟောတည်း။ ဥပဗ္ဗာသန္တတိ၌ သန္တတပုဒ်နှင့် ဥပသာရချင်း၊ ဓာတ်ချင်းတူ၏။ သမိတံ၌ “သံ+ဣတ” ဟု ခွဲ၍ သံ ဥပသာရသည် သမ္ပန္န အနက်ဟော၊ ဣဓာတ်သည် ဂတိအနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် “သဂံတံ” ဟု ဋီကာဖွင့်၍ “သမ္ပန္နံ+ဣတံ ဂတိတိ သဂံတံ” ဟု အနုဖွင့်သည်။ အဓိပ္ပါယ်နက်မှာ “အဗျောစိန္တံ(မပြတ်)ဣတိ အတ္ထော” ဟု ဖြစ်၏။

သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟောတော်မူရာ၌ အဝိဇ္ဇာကို အစထား၍ သောက စသည်ကို အဆုံးသတ် ထား၏။ ထို့ကြောင့် ဟဝစက်သည် ဥပါယာသတွင် ပြတ်ပါသလော-ဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-သောကဟူသည် ဒေါမနဿ ဝေဒနာတည်း။ ထို ဒေါမနဿ၌ ဖာဝိဇ္ဇာယှဉ်လျက် ပါ၏။ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့လည်း နည်းတူ၊ ဒုက္ခကား-ဒုက္ခသဟဂုတိ ကာယဝိညာဉ်၌ယှဉ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် တိုက်ရိုက် မယှဉ်၊ ဒေါမနဿနှင့် အနိဋ္ဌာရုံ တည်းဟူသော အာရုံရှိချင်း တူသောကြောင့် ရှေးအဘို့ နောက်အဘို့ အဝိဇ္ဇာယှဉ်လျက် ပါ၏။ ပရိဒေဝဟူသော ဝိကြေးသံ (သဒ္ဓုရပံ) သည်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြင့် တွေဝေသူ၏ သန္တာန်၌သာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သောက စသည်ဖြစ်တိုင်း အဝိဇ္ဇာ ပါဝင်နေ၏။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လျှင် သင်္ခါရ စသည်တို့လည်း ဖြစ်ကြ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဘဝစက်သည် ပြတ်၍ မသွားဘဲ အဝိဇ္ဇာထပ်လျက် လည်ပတ်နေသည်-ဟု မှတ်ပါ။

(ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ ကထမိဒံ ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ စသော ပြဿနာမှ ရှေးဦးစွာ။ တေသု၊ ထိုသောကစသည်တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးစီးကုန်လသော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးစီးတော့သည်သာ။ ဟောတိ၊ (ဣတိ၊ ဤအဖြေသည်။ ဟောတိ)။ [တာဝ၏ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဣတိ ဟောတိ” ဟု ထည့်၍ စပ်သည်။]

အပိစ၊ ရှေးနည်းသာ မကသေး။ ဟိ၊ ချဲ့။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော” တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ စ၊ ဆက်။ အာသဝသမုဒယာ၊ အာသဝ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ကထံ၊ လျှင်။ (အာသဝသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ နည်း။) တာဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (ပရိဟာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။) ဝတ္ထုကာမဝိယောဂေ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်နှင့် ကျွေကွင်းရခြင်းကြောင့်။ သောကော၊ သည်။ ကာမာသဝသမုဒယော၊ ကာမာသဝဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ။

သောက စသည်ဖြစ်ကြောင်း။ “သောကစသည် ဖြစ်လျှင် အဝိဇ္ဇာ ပါဝင်နေ၏” ဟု ဆိုလျှင် “ထို သောကစသည်တို့ကား အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ မှန်၏— “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကံ။ ပေ။ ပါယာသာ သမ္မုဝန္တိ” ဟု ဟောတော်မူသော်လည်း သောကစသည်တို့သည် ဇာတိ၏ အကျိုးရင်း မဟုတ်၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်တတ်သော အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်ရကား ထို သောက စသည်တို့၏ အကြောင်းကိုလည်း မေးသင့်၏။ ထို အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း—ဟူလို့။

• အဖြေကား။ ။ရှေ့၌ ‘ပြအပ်ခဲ့သော “ဇရာ မရဏသင်္ခါတ ဒုက္ခဓမ္မဗုဒ္ဓဿ။ ပေ။ သောကာဒယော စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ” နှင့် အညီ ဇရာမရဏဟူသော ဒုက္ခတရားတို့သည် တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ဉာတိဗျသန၊ ဘောဂ၊ ရောဂ၊ သီလ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ဗျသနတပါးပါး တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့်ဖြစ်စေ သောက စသည်တို့ ဖြစ်တတ်ရကား ဇရာ မရဏဟူသော ဒုက္ခဓမ္မနှင့် တွေ့ထိခြင်းသည်၎င်း၊ ဉာတိဗျသန စသော ဗျသနတမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ထိခြင်းသည်၎င်း သောကစသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သည်။

အပိ စ။ ။သောကစသည်ဖြစ်သောအခါ အဝိဇ္ဇာလည်း ပြီးစီးပုံကို တနည်းပြလို၍ “အပိစ” စသည်မိန့်၊ ဤနည်း၌ “အာသဝသမုဒယာ ဧတေ သောကာဒယော ဟောန္တိ” နှင့် အညီ အာသဝေါတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် သောက စသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ အကျယ်ကို “ဝတ္ထုကာမဝိယောဂေ တာဝ သောကော ကာမာသဝသမုဒယော ဟောတိ” စသည်ကို ကြည့်၍ သိပါ။ ထိုသို့ သောကစသည် ဖြစ်သော အခါ အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင်လား။’ ထို့ ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းလည်း အာသဝေါတရားများပင် ဖြစ်ရကား “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော” ဟု ဟောတော်မူသည်။ [အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌လည်း ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ” ဟု မိန့်သည်။ ဆောင်ပုဒ်ကို အခြေပြုသဖြင့် ပြထားပြီ။]

ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ “တဿ စေ ကာမယာနဿ ။ပေ။ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရူပတိ”တိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) (ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကဝဂ်၊ ကာမသုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ။) [ကာမယာနဿ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို လိုလားသော။ (တနည်း) ကာမ ယာနဿ၊ ကိလေသာကာမ ဟူသော သွားကြောင်း ယာဉ်ရှိသော။ ဆန္ဒဇာတဿ၊ ဖြစ်သောဆန္ဒ ရှိသော။ တဿ ဇန္တုနော၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဟေ ကာမာ၊ ထို ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ သည်။ စေ ပရိဟာယန္တိ၊ အကယ်၍ ဆုတ်ယုတ်ကုန်အံ့။ (ဝေ ပရိဟာယန္တေသု၊ ဤသို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်လသော်။) သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ၊ မြားဖြင့် ပစ်ခင်းအပ်သော သားကောင်သည်ကဲ့သို့။ (သော ဇန္တု၊ ထို သတ္တဝါသည်။) ရူပတိ၊ သောက နှောက်ဝေ ဖောက်ပြန်လေ၏။] ယထာစာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ တနည်း ဟောတော် မူသနည်း။ ကာမတော၊ ကိလေသာကာမကြောင့်။ သောကော၊ ဝမ်းနည်းခြင်း သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ပထျာဝတ္ထ ပဌမပါဒ ဖြစ်၍ ယ ဂိုဏ်းလိုသောကြောင့် “ဇာယတိ”ဟု ဒိသပြုထားသည်။]

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ကာမာသဝကြောင့် သောကဖြစ်ပုံမှ တပါး ဒိဋ္ဌာ သဝကြောင့် သောကစသော အလုံးစုံ ဖြစ်ပုံကား။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော။ ဇေတေ၊ ဤသောကအစရှိသောတရားတို့သည်။ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ၊ ဒိဋ္ဌာသဝဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ယထာဟ၊ နည်း။ တဿ အဟံ။ပေ။ ဥပါယာသာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) (ခုဒ္ဒကဝယ်ယုတ်ပါဠိတော်၊ နကုလပိတုဝဂ်၊ နကုလပိတုသုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ။) [ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ မမံ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိ- နော၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွခြင်းဖြင့် တည်လေ့ရှိသော။ တဿ၊ ထို သတ္တဝါ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝိပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊

ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော။ ။ဤပါဠိကို ဋီကာ၌ မူကဲ့အဖြစ်ဖြင့် ပြု၍ နောက်မှ ဖွင့်၏။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွ၏။ ဣတိ ပရိယုဋ္ဌ=ထကြွသောဒိဋ္ဌိ။ [အနုဿ အဖြစ်ဖြင့် ငြိမ်ဝပ်၍မနေဘဲ ထကြွသောဒိဋ္ဌိ။] တိဋ္ဌတိတိ ဋ္ဌာယိ၊ (တဿလတ္ထ မဟုတ် သော ဣပစ္စည်း) ပရိယုဋ္ဌေန+ဋ္ဌာယိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိ။

ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော။ ။တိဋ္ဌတိ သီလေနာတိ ဋ္ဌာယိ။ ပရိယုဋ္ဌာနတယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွခြင်း ဖြင့်+ဋ္ဌာယိ၊ တည်လေ့ ရှိသူတည်း။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိ၊ သူ။ [ပရိယုဋ္ဌာနကို “ပရိယုဋ္ဌာန တာယ”ဟု ဋီကာဖွင့်သောကြောင့် “ပရိယုဋ္ဌာန”အရ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိကိလေသာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ထကြွခြင်းကြိယာကို ကောက်ပါ။ ပရိယုဋ္ဌာနေန+ ဋ္ဌာယိ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိ။]

ထိုသတ္တဝါ၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာ ဘာဝါ၊ ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဖြစ်မြဲ
တိုင်းသောအခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
သောက။ပေ။ ဥပါယာသာ၊ ထို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

စ၊ ကား။ (တနည်း) စ၊ ဒိဋ္ဌာသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ဖြစ်ပုံမှတပါး
ဘဝါသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ဖြစ်ပုံကား။ ဒိဋ္ဌာသဝ သမုဒယာ၊ ဒိဋ္ဌာ-
သဝ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာ။ ဝေ၊ တူ။ ဘဝါသဝ-
သမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ)။ ယထာဟ၊ နည်း။ ယေပိ တေ
။ပေ။ အာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ခဇ္ဇနိယဝဂ်၊ သီဟ
သုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒိဿာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိ
ကုန်သော။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ လှပသောအဆင်းရှိကုန်သော။ သုခဗဟုလာ၊ များသော
ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သော။ ဥစ္စေယု၊ မြင့်ကုန်သော။ ဝိမာနေသု၊ ဗိမာန်တို့၌။
စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ကြာမြင့်စွာ တည်ရခြင်းရှိကုန်သော။ ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ အကြင်
ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ (သန္တိ)။ တေပိ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ တထာဂတ-
ဿ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတူ၊ ကြားနာရ၍။ ဝါ၊ ကြားနာရခြင်းကြောင့်။
ယေတုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ (အနာဂါမိံ၊ ရဟန္တာတို့ကို ကြည့်ထား၍
များသောအားဖြင့်။) ဘယံ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။
သန္တာသံ၊ ပြင်းစွာထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ။] (ကေသံဝိယ၊ အဘယ်သူတို့
ကဲ့သို့နည်း။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပုပ္ဖနိမိတ္တာနိ၊ ပုပ္ဖနိမိတ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။
မရဏဘယေန၊ သေခြင်းဘေးသည်။ သန္တဇ္ဇိတာနံ၊ လွန်စွာခြိမ်းချောက်အပ်
ကုန်သော။ ဒေဝါနိဝိယ၊ နတ်ကိုကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ၊ ကား။ (တနည်း) စ၊ ဘဝါသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ ဖြစ်ပုံမှတပါး
အဝိဇ္ဇာသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ ဖြစ်ပုံကား။ ဘဝါသဝ သမုဒယာ၊
ကြောင့်။ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာ။ ဝေ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာသဝ သမုဒယာပိ၊
ကြောင့်လည်း။ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ)။ ယထာဟ၊ နည်း။ သ ခေါ သော။ပေ။ ပဋိ-
သံဝေဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) (ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၌
ဟောတော်မူပြီ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သ ခေါ သော ဗာလော၊ ထို ဉာဏ်ပညာ
ကင်း၍ ညံ့ဖျင်းသော လူမိုက်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်။ တိဝိခံ၊ သော။ ဒုက္ခ-
ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။]

တိဝိခံ။ ။ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယုဝိညာဉ်၌ယှဉ်သော ကာယိကဒုက္ခနှင့် ဒေါသမူဒွေး၌
ယှဉ်သော ဒေါမနဿဝေဒနာ ၂-ပါး၊ ဤ ၃-ပါးကို “တိဝိခံ ဒုက္ခဒေါမနဿ”ဟုဆိုသည်။
ထို ၃-ပါး၏ အရင်းခံ နိဒါန်းကိုကား ဋီကာ၌ “တဿာရူပကထာသဝန၊ ကမ္မကာရဏာ
ဒဿန၊ မရဏကာလကမ္မောပဋ္ဌာန”ဟု ၃-မျိုးပင်ပြ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာသဝေ သမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤ
 သောက အစရှိသော တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ တို့သည်။
 သိဇ္ဈမနာ၊ ပြီးစီးကုန်လသော်။ [အာသဝေ သာဓေန္တိ ခွဲစပ်။] အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။
 ဟေတုဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ သာဓေန္တိ၊
 ပြီးစီးစေနိုင်ကုန်၏။ ဝါ၊ သိစေနိုင်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အာသဝေသု၊ တို့သည်။
 သိဒ္ဓေသု၊ ကုန်လသော်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အာသဝေါတည်းဟူသော အကြောင်း၏
 ရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဘာဝတော၊ သောကစသော အကျိုးတရားတို့၏
 ရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ အာသဝတို့၏ အကျိုးဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။
 သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးစီးတော့သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့မုတ်အပ်၏။ တာဝ၊ ဘဝ-
 စက္ကံ အဝိဒိတာဒိစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဣတ္ထိ၊ ဤဘဝစက်၌။ ဝေ၊ သို့။ သောကာ-
 ဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျာ။

ပန၊ ကား။ (သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ ဟူသော အကျဉ်း သင်္ခေပ၏
 အကျယ် ဝိတ္ထာရမှတစ်ပါး ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ ဟူသော အကျဉ်း သင်္ခေပ၏
 အကျယ်ဝိတ္ထာရကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အာသဝေါ
 တရားတည်းဟူသော အကြောင်း၏ရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဘာဝတော၊
 သောကစသော အကျိုးတရားတို့၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊
 လသော်။ ပန၊ တဖန်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္မဝန္တိ။)
 သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ဝိညာဏံ (သမ္မဝတိ)။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဟေတုဖလပရမုရာယ၊
 အကြောင်း အကျိုးတို့၏ အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဝသေန၊ အကြောင်းအကျိုး
 တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ ဒွါဒသင်္ဂါ၊ ၁၂-ပါးသော
 အင်္ဂါရှိသော။ တံဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သော အစရှိ၏။ ဝါ၊
 သိအပ်သော အစမရှိ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီးသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ၏ အစမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ [“ဝိရုဇ္ဈတိ”
 ခွဲစပ်။] “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ အာဒိ မတ္တကထနံ၊ ဤ
 အစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆိုကြောင်းစကားသည်။ (စနည်း)

အာသဝေ သာဓေန္တိ ။ ။ “သာဓေန္တိ၊ ပြီးစေနိုင်ကုန်၏” ဟူရာ၌ သောက
 စသည်တို့ ဖြစ်သောအခါ အာသဝေါတရားများ ပါဝင်သည်ဟု သိစေခြင်းကိုပင် သာဓေ-
 န္တိဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် “အာသဝေ သာဓေန္တိတိ အာသဝေ ဂမေန္တိ ဗောဓေန္တိတိ
 အတ္ထော”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ဥပမာ— “အောက်အကြော၌ ရေတိုးလာသည်ကို မြင်လျှင်
 အထက်အညာ၌ မိုလ်းရွာပြီ”ဟု သိရသကဲ့သို့ သောကတည်းဟူသော အကျိုးကို မြင်ရ
 သဖြင့် အကြောင်း အာသဝေါတရားတို့ကိုလည်း ထိုအကျိုးက သိစေနိုင်သည်—ဟူလို။

ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ၊ ဤ အစမ္ပုကို ဆိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆိုကြောင်းစကားသည်။
ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ စောဒနာအံ။ ဣဒံ၊ ဤ
“အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”ဟူသော စကားသည်။ အာဒိမတ္တကထနံ၊ သည်။
န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တေ၊ ဤ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”ဟူသော
စကားသည်။ ပဓာနဓမ္မ ကထနံ၊ ပဓာနတရားကို ဆိုကြောင်း စကားတည်း။
[ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ-ဟူလို။] ဟိ၊ ချဲ့။ တိဏ္ဍိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝဇ္ဇာနံ၊
ဝဋ်တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (ကိလေသဝဋ်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာသည်။) ပဓာနာ၊
ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကို
ဖြစ်စေခြင်း အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ရသေးခြင်းဟူသော ယူခြင်းဖြင့်။ အဝေသေသံ၊
အဝိဇ္ဇာမှ ကြွင်းသော။ ကိလေသဝဋ္ဌဉ္စ၊ ကိလေသဝဋ်သည်၎င်း။ ကမ္မာဒိနိဓ၊
ကမ္မဝဋ် အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ [အာဒိဖြင့် “ဝိပါကဝဋ်”ကို ယူပါ။] ဗာလံ၊
အဝိဇ္ဇာမကင်းသဖြင့် ညှဉ်းပျင်းသော သတ္တဝါကို။ ပလိဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ရပ်ပတ်ကုန်၏။
(ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) သပ္ပသိရဂ္ဂဟဏေန၊ မြေဦးခေါင်းကို ကိုင်ယူ
ခြင်းဖြင့်။ သေသံ၊ ဦးခေါင်းမှ ကြွင်းသော။ သပ္ပသရိရံ၊ မြေ၏ တကိုယ်လုံးသည်။
ဗာဟံ၊ လက်မောင်းကို။ (ပလိဝေဋ္ဌေတိ) ဝိယ၊ ရပ်ပတ်သကဲ့သို့တည်း။

ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသမုစ္ဆေဒေ၊ အဝိဇ္ဇာကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊
အပ်ပြီးသော်။ တေဟိ၊ ထိုကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့မှ။ ဝိမောက္ခော၊
လွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ (ကောဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) သပ္ပသိရ-
စ္ဆေဒေ၊ မြေဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ ပလိဝေဋ္ဌိတ-

* ဝေ သတိ။ပေ။ အာဒိမတ္တကထနံ။ ။ရွှေဝါကျ၌ “ဘဝစက္ကံ အဝိဇ္ဇိတာဒိ”ဟု ဆိုခဲ့
၏။ ထိုသို့ အစမရှိလျှင် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာဟူသော အစ
ရှိသည်၏အဖြစ် (အစရှိပုံ)ကို ဆိုခြင်းသည် ထိုစကားနှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော-
ဟူလို။ [အာဒိမတ္တ၏ ဝစနတ္တကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

တနည်း။ ။အာဒိမတ္တ၌ မတ္တသဒ္ဒါသည် ဝိသေသနိဝတ္တိ (အထူးကို တားမြစ်သော)
သာမည အနက်ဟောတည်း။ ဘဝစက်သည် အစမရှိလျှင် အဝိဇ္ဇာသည် အစ၌လည်းဖြစ်နိုင်၊
အလယ်၌လည်းဖြစ်နိုင်၊ အဆုံး၌လည်းဖြစ်နိုင်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်နိုင်ပါလျက် အစ၌သာ ဆိုခြင်း
သည် အလယ်၊ အဆုံး၌ ဖြစ်နိုင်သော အဝိဇ္ဇာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော-
ဟူလို။

အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန။ ။“ဂဟဏ=ယူ”ဟူသည် အဝိဇ္ဇာကို သတ္တဝါက ဖြစ်စေခြင်း
တည်း။ ထို့ကြောင့် “အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒနေန”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ [ဤဋီကာ၌ “ကထ-
နေန”ဟု ပါသေး၏။ မဟာဋီကာ၌ မပါ။] ဤ ဥပ္ပါဒနေနဖြင့် (ပရိယတ္တာန) အဝိဇ္ဇာကို
ပြု၏။ ကုသိုလ်ဖြစ်ရာ၌ အဝိဇ္ဇာ မဖြစ်သောကြောင့် “အပ္ပဟာနေနဝါ”ဟု တနည်းပြု၏။
ဤအပ္ပဟာနေနဖြင့် အနုသယအဝိဇ္ဇာကို ပြုသည်။ [ကိလေသာ ဟူသမျှသည် အနုသယ၊
ပရိယတ္တာန၊ ဝိတိက္ကမအားဖြင့် ၃-မျိုးရှိ၏။]

ဗာဟာဝိမောက္ခော ဝိယ၊ ရစ်ပတ်အပ်သော လက်မောင်းမှ လွတ်ခြင်းကဲ့သို့ တည်း။ ယထာဟ၊ နည်း။ “အဝိဇ္ဇာယ။ ပေ။ သင်္ခါရနိရောဓော” တိ အာဒိ၊ အစ ရှိသော။ (ယံ ဝစနံ အတ္ထိ၊ တံ ဝစနံ၊ ဘဂဝါ အာဟ။) (ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ တော်၊ မဟာဓန္ဒက၊ ဗောဓိကထာ၌ ဟောတော်မူပြီ။) [အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ပင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)] ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ယံ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာကို။ ဂဏှတော၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ သော အားဖြင့် ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ မပယ်ရသေးသော အားဖြင့် ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဗန္ဓော၊ ဝဋ်သုံးပါးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်၎င်း။ မဇ္ဇတော၊ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မောက္ခော စ၊ ဝဋ်သုံးပါးမှ လွတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ။ ဣဒံ၊ ဤ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူသော စကားသည်။ တဿ ပစာနဓမ္မဿ၊ ထိုပစာန ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာဟူသော တရားကို။ ကကနံ၊ ဆိုကြောင်းစကားတည်း။ အာဒိ-မတ္တကထနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိဓေံ၊ ဤသို့။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ဤ ဘဝစက် သည်။ အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သော အစရှိ၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တယိဒံ (တံ ဣဒံ)၊ ထို ဘဝစက်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ၊ ကုန် သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သင်္ခါရာဒိနံ၊ သင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုး တရားတို့၏။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထို အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့မှ။ အညေန၊ အခြားသော။ [ဗြဟ္မာဒိနာဝါ၊ အတ္တနာဝါ” တို့၌ စပ်။] ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာတည်း။ မဟာဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာတည်း။ သေဠော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်၏။ သဝိတာ၊ စိမိတတ်၏။ ဣတိဓေံ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆအပ်သော။ သံသာရဿ၊ ကို။ ကာရကေန၊ ပြုတ်တံ သော။ ဗြဟ္မာဒိနာဝါ၊ ဗြဟ္မာ အစရှိသူမှ၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော (ဝေါ) အယံ

တယိဒံ။ ပေ။ ရဟိတံ။ ။ ယသ္မာ၏ အပြင်ဘက် (ရှေ့)၌ နေသော ဤ တယိဒံ ပုဒ်ကို တသ္မာဝါကျ၏ အဆုံးဝယ် “ရဟိတံ” ပုဒ်၌ စပ်၊ ဗြဟ္မာဒိနာသည် ကာရကေန၏ သရုပ်ပြ၊ အတ္တနာသည် ဝေဒကေန၏ သရုပ်ပြတည်း။ ဤသို့ အရကံသောကြောင့် ဝါ သဒ္ဓါ ၂-ပုဒ်ကို စ သဒ္ဓါ၏ အနက်ဟောဟု ဦးကာဖွင့်သည်။ ကာရကေန ဝေဒကက္ခိလည်း ဒွန်သမာသံတံစေလိ၍ “ကာရကဝေဒကရဟိတံတိ၊ စသဒ္ဓတ္ထသမာသံ” ဟု ဦးကာ၌၎င်း၊ “ဒွန္ဒသမာသမာဟံ” ဟု အနု၌၎င်း မိန့်သည်။ [“ကာရကော စ ဝေဒကော စ ကာရက-ဝေဒကံ” ဟု တွဲပြီးမှ ရဟိတံနှင့် တပျူရိသံတွဲပါ။]

ဗြဟ္မာဒိနာ။ ။ “အာဒိသဒ္ဓေန ပဇာပတိဿရ ပုရိသာဒိကေ (ပဇာပတိနတ်၊ ပရမိဿရ ဟူသော ပရမိသာနတ်၊ ပုရိသ အစရှိသည်တို့ကို) သင်္ဂဏှာတိ”—ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ မဟာဋီကာအတိုင်း အာဒိ၏အနက်ကို ယူပါ။ ပကတိနှင့် ပုရိသတို့ပေါင်းမိမှ သတ္တဝါတွေဖြစ်သည်-ဟု မိစ္ဆာအယူရှိသောကြောင့် ပုရိသကိုလည်း ယူရသည်။

အတ္တာ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဤအတ္တသည်။ ဝဒေါ၊ ဟိတံ အဟိတကို ပြောပြတတ်၏။ ဝေဒေယျော၊ သုခအစရှိသည်ကို ခံစားတတ်၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့ကို သိတတ်၏။ (တနည်း) ဝေဒေယျော၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိတတ်၊ သူတပါးတို့သည် သိအပ်၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတေန၊ သော။ သုခဒုက္ခာနံ၊ တို့ကို။ ဝေဒကေန၊ ခံစားတတ်သော။ အတ္တနာဝါ၊ အတ္တမှ၎င်း။ ရဟိတံ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရက-ဝေဒကရဟိတံ၊ ကာရက၊ ဝေဒကမှ ကင်း၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန၊ ကာရကဝေဒကရဟိတံဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရမှတစ်ပါး ဒွါဒသဝိသုညတာသည်ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္တာရကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤဘဝစက်၌။ [ယောဇနာ၌ “ဣ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့တွင်” ဟု နိဒ္ဒါရဏ ဖွင့်လေ၏။] အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ [“သုညာ”၌ စပ်။] ဥဒယဗ္ဗယမေမ္မက္ခာ(မေမ္မက္ခာ)၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုဘာဝေန၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ပူပန်စေတတ်၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သံကိလေသိက္ခာ၊ စ၊ ပူပန်စေတတ်၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဘာဝေန၊ သုခ၏ အဖြစ်မှ၎င်း။ ပစ္စယာယတ္ထဝုတ္တိတ္တာ၊ အကြောင်းတရား၌စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝသဝတ္တနဘူတေန၊ အလိုသို့ လိုက်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေန၊ စ၊ အတ္တ၏အဖြစ်မှ၎င်း။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်၏။ သင်္ခါရာဒိနိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိတော၊ ထိုအတူ။ (သုညာနိ၊ ဓုဝု သုဘ၊ သုခ၊ အတ္တတို့၏ အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ န အတ္တာ၊ အတ္တ မဟုတ်။ န အတ္တနော၊ အတ္တ၏ဥစ္စာလည်း မဟုတ်။ န အတ္တနိ၊ အတ္တ၌လည်း မရှိ။ န အတ္တဝတီ၊ အတ္တလည်း မရှိ။ [ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိစသော ၄-ပါး အတိုင်းဆိုသည်။] သင်္ခါရာဒိနိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ ဣသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဒွါဒသဝိသုညတာသည်။ ၁၂-ပါး အပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏ ဓုဝု အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကင်းဆိတ်၏။ (တနည်း) ၁၂-ပါး အပြားရှိသော ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကင်းဆိတ်၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝဒေါ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ “ဝဒတီတိ ဝဒေါ”ကို “တံတံ ဟိတာဟိတံ၊ ထိုထိုစီးပွား၊ စီးပွားမဲ့ကို။ ပဝတ္တာ၊ အပြားအားဖြင့် ပြောပြတတ်၏။ ဣတိ အတ္တော”ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်နှင့် အညီ “ဝဒေါ”သာ ပါဠိမှန်တည်း။ ရှေးစာအုပ်များ၌ “ဝေဒေါ”ဟု ရှိသည်မှာ ပါဠိပျက်။ [ဝေဒေယျော အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

၈။ ဆက်။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ [“ဝေဒိတဗ္ဗာ” ခွံ စပ်။] တဿ၊ ထိုဘဝစက်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်၎င်း။ တဏှာ၊ သည်၎င်း။ မူလံ၊ အရင်းမူလ ပဓာနတည်း။ အတိတာဒယော၊ အတိတ်အစရှိကုန်သော။ တယော၊ ထို့သည်။ ကာလာ၊ ကာလတို့တည်း။ တေသု၊ ထိုကာလ ၃-ပါးတို့တွင်။ ဝါ၊ ထို ၃-ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင်။ သဂ္ဂပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ (အင်္ဂါနိ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော အင်္ဂါတို့သည်။ အတိတကာလာနိ၊ အတိတ်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း။) အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ (အင်္ဂါနိ၊ ဝိညာဉ်အစ၊ ဘဝအဆုံးရှိသော အင်္ဂါတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း။) ဒွေ ဝေ၊ ၂-ပါးပင် ဖြစ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ စ၊ ဇာတိနှင့် ဇရာ မရဏဟူသော အင်္ဂါတို့သည်လည်း။ (အနာဂတကာလာနိ၊ အနာဂတ်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း။)

ပန၊ ဆက်။ တဿ တေဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ [ဂါထာ၌ တဿကို “တေဿ” ဟု ဖွင့်သည်။] အဝိဇ္ဇာ၊ ၎င်း။ တဏှာ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ မူလန္တိ၊ အရင်းမူလ ပဓာနဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တဒေတံ (တံတေ)၊ ထို ဘဝစက်သည်။ ပုပ္ဖန္နာဟရဏတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော အကြောင်းအဖို့မှ စ၍ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးဝိပါက်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာမူလံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အရင်းမူလရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဝေဒနာ ဝသာနံ၊ ဝေဒနာဟူသော အဆုံးရှိသော ဘဝစက်၎င်း။ အပရန္တသန္တာနတော၊ အနာဂတ်အဖို့ကို ဆက်စပ်လျက် ချဲ့ဖြန့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာမူလံ၊ တဏှာဟူသော အရင်းမူလရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဇရာမရဏာဝသာနံ၊ ဇရာမရဏဟူသော အဆုံးရှိသော ဘဝစက်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။

ပုပ္ဖန္နာဟရဏတော။ ။ “အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေ မူလာနိ” နှင့် အညီ ဘဝစက်၏ မူလ (အခြေအမြစ်) သည် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာအားဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာ ဟူသော မူလသည် “အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ” ဟု ရှေးအတိတ် အကြောင်း ၂-ပါးကို အစပြု၍ “ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ” ဟု ဝေဒနာတွင် ဆုံး၏။ ထို့ကြောင့် “ပုပ္ဖန္နာ-ဟရဏတော” ကို “ပုပ္ဖန္နတော (အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော အတိတ်အကြောင်းအဖို့မှ) ပစ္စုပ္ပန် ဝိပါကဿ (ဝိညာဉ်စသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကို) အာဟရဏတော” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

အပရန္တသန္တာနတော။ ။ ဝေဒနာ၏နောက်၌ “ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ” ဟု တဏှာကို တွေ့ရ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ဟု ၂-ဖွဲ့ရှိသည်တွင် ထို ကဏှာသည် နောက်အဖို့အတွက် အစဖြစ်၏။ ဥပါဒါနိ ကမ္မဘဝ ဟူသော အကြောင်း၊ ဥပပတ္တိဘဝဟု ခေါ်အပ်သော ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုးတို့ကို ဆက်သွယ်လျက် ချဲ့တတ် ဖြန့်တတ်သောကြောင့် “အပရန္တသန္တာန” ဖြစ်၏။ [သံ=ဆက်စပ်လျက် + တာန = ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ။]

တတ္ထ၊ ထို ပုရိမဘဝစက်၊ ပစ္စိမဘဝစက်တို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော ဘဝစက်ကို။ ဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိစရိက်ရှိသူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပစ္စိမံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော ဘဝစက်ကို။ တဏှာစရိတဝသေန၊ တဏှာစရိက်ရှိသူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ပြီ။) ဟိ- မှန်။ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ၊ ဒိဋ္ဌိစရိက်ရှိသူတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (သံသာရနာယိကာ၊ သံသရာထဲ၌ ဆွဲဆောင်တတ်၏။) (တနည်း) ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သံသာရနာယိကာ၊ သံသရာကို ဆောင်တတ်၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ [အဓိပ္ပါယ်ကို ငြိကနိဿယ၌ ကြည့်ပါ။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဌမံ၊ ပဌမဘဝစက်ကို။ (ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ပဌမဿ၊ ၏။) ဇလပုတ္တိယာ၊ သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းက။ [“ပကာသန”၌စပ်။] ဟေတုနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏။ [“အနုပစ္စေဒ”၌စပ်။] အနုပစ္စေဒပကာသနတော၊ မပြတ်မစဲခြင်းကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်။ (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ သမုတ္တိတာယ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။) [ပြုခြင်းကြောင့် ဟောတော်မူသည်မဟုတ်၊ ပြုခြင်းကြောင့် ဟောတော်မူ၏ဟု သိရ၏။ ထို့ကြောင့် “ပကာသနတော”ကို ဉာပကဟိတံ ကြံသည်။] သဿတဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့သတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ ဘဝစက်ကို။ (ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ။ ဒုတိယဿ၊ ၏။) ဥပုန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော အကြောင်းအကျိုးတရားတို့၏။ ဇရာမရဏပကာသနတော၊ ဇရာမရဏကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်။ (ဝိညာယတိ)။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ။ ။သတ္တဝါဟူသည် အတ္တတည်း။ “ထို အတ္တသည် သေလျှင်ပြတ်၏”ဟူသော အယူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတည်း။ ထိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ဖြတ်တောက် ပယ်စွန့်ဘို့ရာ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာပေ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ” တိုင်အောင်သော ပဌမဘဝစက်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဇလပုတ္တိယာ။ပေ။ ။အနုပစ္စေဒပကာသနတော။ ။ဇလပုတ္တိယာ၌ တတိယာ ဝိဘတ်သည် ကတ္တားအနက်ဟောတည်း။ ပကာသန၌ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။ သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် (ဖြစ်ခြင်းက) အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ အဆက်မပြတ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြ၏။ “အကျိုးမရှိဘဲ အကြောင်းတရားမျှတွင် ရုပ်နေလျှင်ကား အဆက်ပြတ်၏။ ထိုသို့ အဆက်မပြတ်ပုံကို အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ခြင်းက ထင်ရှားပြ၏။

သဿတဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ။ ။တဏှာမှစ၍ ဇရာမရဏတိုင်အောင် ဒုတိယဘဝစက်ကို သဿတဒိဋ္ဌိပယ်ဘို့ရန် ဟောတော်မူ၏။ ဘဒ္ဒကြောင့် သိနိုင်သနည်း... ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကျိုးတရားတို့မှာ တဘဝအတွက် ဇရာမရဏဟူသော အဆုံးတရား ရှိနေသည့်အတွက် သဿဘဟု မရှိနိုင်ကြောင်းကို ဒုတိယဘဝစက်က ထင်ရှားပြသောကြောင့် သိနိုင်သည်။

ဝါ၊ တနည်း။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ပုရိမံ၊ ပုရိမဘဝစက်ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကသ္မာ ဝိညာယတိ၊နည်း။)
 ပုရိမဿ၊ ၏။ အနုပဗ္ဗပဝတ္တိံ ဒီပနတော၊ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းကြောင့်။
 (ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန ပုရိမံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊၏။) ဩပပါတိကဝသေန၊
 ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ပစ္ဆိမံ၊ ပစ္ဆိမဘဝစက်ကို။
 (ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ ဝိညာယတိ။ ပစ္ဆိမဿ၊ ၏။) သဟုပုတ္တိံဒီပနတော၊ တကုဖြစ်ပုံကို
 ပြခြင်းကြောင့်။ (ဩပပါတိကဝသေန၊ ပစ္ဆိမံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ဝိညာယတိ။)

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ “တဿ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ မူလံ” ဟူသော အကျဉ်း
 သင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရမုတပါး “အတိတာဒယော တယော ကာလာ”
 ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရကား။ အဿ၊ ထိုဘဝစက်၏။
 တယော၊ ကုန်သော။ ကာလာ၊ ကာလတို့ဟူသည်။ အတိတပစ္စုပ္ပန်နာဂတော၊
 အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်တို့တည်း။ တေသု၊ ထို ဥ-ပါးသော ကာလတို့တွင်။
 ဝါ၊ ထို ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ သရူပတော၊ သရုပ်
 အားဖြင့်။ အာဂတဝသေန၊ လာသောအင်္ဂါတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ၎င်း။
 သင်္ခါရာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ အတိတ-
 ကာလာနိ၊ အတိတ်ကာလ ရှိကုန်၏။ [“အာဂတဝသေန”ဖြင့် တိုက်ရိုက်
 မလာဘဲ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရကို တိုက်ရိုက် ယူသဖြင့် ဆက်သွယ်၍ ယူအပ်သော
 တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝတို့ကို ပယ်သည်။] ဝိညာဏာဒီနိ၊ ဝိညာဉ်အစရှိ
 ကုန်သော။ ဘဝဝသာနာနိ၊ ဘဝ အဆုံးရှိကုန်သော။ အဗ္ဗ၊ ဂ-ပါးသောအင်္ဂါ
 တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလာနိ၊ ကုန်၏။ ဇာတိဇေဝ၊ သည်၎င်း။ ဇဗ္ဗမရဏဉ္စ၊

ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန။ ။ပဋ္ဌမဘဝစက်၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”ဝယ် စကျ
 စသော အာယတနများ မပြည့်စုံသေးသော ကလလရုပ်ကလေးကိုပြု၏။ ထို့နောက်မှ
 “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ” ဟု စကျစသော အာယတနတို့ဖြစ်ပုံကို ပြ၏။
 ထို့ကြောင့် ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့၏ဖြစ်ပုံနှင့် ကိုက်ညီသော အနုပဗ္ဗပဝတ္တိံ(အာယတန
 တို့၏ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပုံ)ကို ပြသောကြောင့် ပုရိမဘဝစက်ကို ဂဗ္ဘသေယျကအတွက်
 ဟောတော်မူအပ်၏ဟု သိနိုင်သည်။

သဟုပုတ္တိံဒီပနတော။ ။ပစ္ဆိမဘဝစက်၌ကား “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”ဟု ဟော
 တော်မူလိုက်လျှင် စကျစသော အာယတနများလည်း ဥပပတ္တိဘဝ ဇာတိတို့ အရတွင်
 ပါဝင်၏။ ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၌လည်း စကျစသော အာယတနများသည် ပဋိသန္ဓေ
 အခါ၌ တပြိုင်နက်ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယဘဝစက်ကို ဩပပါတိကတို့ အတွက်
 ဟောတော်မူသည်ဟု သိနိုင်ပါသည်။ [ဋီကာ၌ “ကမေန ဥပုတ္တိံ”ဟူသော စကားကို
 ထောက်၍ အဘိဓမ္မဩသင်္ဂဟ ရူပပဝတ္တိက္ကမ၌ “ကမေန” ပါဠိသာမှန်ကြောင်းကို သတိ
 ပြုပါ။]

သည်၎င်း။ ဒွေ၊ ၂-ပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ အနာဂတကာလာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပုန၊ တဖန်။ [“ဝေဒိတဗ္ဗ” ခွဲစပ်။] တေ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ဟေတုဖလ-ဟေတုပုဗ္ဗက တိသန္ဓိ(စ)၊ အကြောင်းရှေးရှိသော ဟေတုဖလအစပ်၊ အကျိုးရှေးရှိသောဖလဟေတုအစပ်၊ တဖန် အကြောင်းရှေးရှိသော ဟေတုဖလအစပ် ဟူသော ၃-ပါးသောအစပ် ရှိသည်၎င်း။ စတုဘောဒသင်္ဂဟံ စ၊ ၄-ပါးအပြားရှိသော သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစရှိသည်၎င်း။ [စတုဗ္ဗေဒဟုဆိုလိုလျက် ပဿျာဝတ္ထ အရိယာ ဂါထာပါဒပျက်မည်စိုး၍ “စတုဘောဒ” ဟု ဒွေဘော်မလာဘဲ ထားသည်။] ဝိသတိ အာကာရာရုံ(စ)၊ ၂၀-အပြားဟူသော အကန့်ဒေါက်ဆန် ရှိသည်၎င်း။ တိဝဇ္ဇ(စ)၊ ၃-ပါးသောဝဋ်ရှိသည်၎င်း။ (ဟုတုာ၊ ရှိ။) အနဝဋ္ဌိတ၊ မရပ်မတည်ဘဲ။ ဘမတိ၊ ပတ်ပတ်လည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဟေတုဖလ အစရှိသော စကားရပ်၌။ (ဝိတ္ထာရေ ဝေ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။) သင်္ခါရာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿစ၊ ၏၎င်း။ အန္တရာ၊ အကြားသည်။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဟေတုဖလသန္ဓိနာမ၊ ဟေတုဖလအစပ် မည်၏။ ဝါ၊ သင်္ခါရတည်းဟူသော အကြောင်းတို့နှင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် တည်းဟူသော အကျိုး၏ စပ်ခြင်းမည်၏။ [“အန္တရာ=အကြား” ဟူသည် ဆက်စပ်ခြင်း မဟုတ်သေး၊ ထိုအကြား၌သာ ဟေတုဖလတို့၏ဆက်စပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အန္တရာဟူသော ဌာနဖြင့် ဌာနီ ဆက်စပ်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ။] ဝေဒနာယစ၊ ဝေဒနာဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၏၎င်း။ တဏှာယစ၊ တဏှာဟူသော အနာဂတ်

တိဝဋ္ဌံ။ ။ ဝဋ္ဌဇာတ်သည် အာဝတ္တန (လည်ခြင်း)အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ပုနပုန ပရိဝတ္တန္တိ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း နောက်အကျယ်ပြုရာ၌ “ပုနပုန ပရိဝတ္တနတော” ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်။ ထိုဝဋ္ဌ ၃-ပါး၏သရုပ်ကို ထိုအကျယ်၌ပြုလတ္တံ့။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ၌လည်း “အဝိဇ္ဇာ တဏှပါဒါနာ စ ကိလေသဝဋ္ဌံ” စသည်ဖြင့် ပြထားသည်။

ဝဋ်လည်ဖို့။ ။ “အတီတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ” အရ၌ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မာတဝဂ္ဂိကိရ၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ ၃-ပါးသည် ကိလေသတည်း။ သင်္ခါရနှင့်ကမ္မာတဝသည် ကံတည်း။ ထိုကိလေသကံတို့ကြောင့် ဤဘဝ၌ “ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ” အရ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်မှစ၍ အကျိုး ၅-ပါးဖြစ်ရကား ကိလေသနှင့် ကမ္မသည် ဝိပါကနှင့် ဆက်စပ်လျက် လည်ပတ်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဝဋ္ဌမည်၏။ “ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ” အရ ဝိညာဉ်စသော ၅-ပါးတည်း။ “ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ” အရ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မာဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော ကိလေသနှင့် ကံတို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်စသော ဝိပါကသည်လည်း ကိလေသကမ္မနှင့် ဆက်စပ်လျက် လည်ပတ်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဝဋ္ဌအမည်ရသည်။ [ကိလေသကမ္မ-ဝိပါကာ။ ပေ။ တိဝဋ္ဌန္တိ ဝတ္ထံ။— ဋီကာ။] ဋီကာ၌ အခြားတနည်းလည်း ပါသေး၏။

အကြောင်း၏၎င်း။ အန္တရာ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဖလဟေတုသန္နိနာမ၊ ဖလဟေတုအစပ် မည်၏။ ဝါ၊ ဝေဒနာတည်းဟူသောအကျိုးနှင့် တဏှာတည်းဟူသော အကြောင်း၏စပ်ခြင်း မည်၏။ ဘဝဿစ၊ ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်း၏၎င်း။ ဇာတိယာစ၊ ဇာတိဟူသော အကျိုး၏၎င်း။ အန္တရာ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဟေတုဖလသန္နိ (နာမ)၊ ဟေတုဖလအစပ် မည်၏။ ဝါ၊ ကမ္မဘဝတည်းဟူသော အကြောင်းနှင့် ဇာတိတည်းဟူသော အကျိုး၏စပ်ခြင်း မည်၏။ ဣတိဧဝံ သို့။ ဣဒံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ဟေတုဖလ ဟေတုပုပ္ဖကတိသန္နိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထိုဘဝစက်၏။ သန္နိနံ၊ အစပ်တို့၏။ အာဒိပရိယောသာနဝတ္ထိတာ၊ အစ အဆုံးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော တရားအစုတို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟာ၊ သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစုတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်သို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ တပါးသော။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစုတည်း။ ဝိညာဏ နာမဂ္ဂပသဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဒုတိယော၊ ၂-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ (သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစုတည်း။) တဏှာ ဥပါဒါန ဘဝါ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့သည်။ တတိယော၊ ၃-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ (သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစုတည်း။) ဇာတိ ဇရာ မရဏံ၊ သည်။ စတုတ္ထော၊ ၄-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ (သင်္ဂဟော၊ တည်း။) ဣတိဧဝံ သို့။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝစက်သည်။ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟေတု။ ပေ။ တိသန္နိ။ ။ ပုပ္ဖကဟူသောနောက်ပုဒ်ကို “ဟေတု၊ ဖလ၊ ဟေတု” ဟူသော ရှေ့ဒွန် ၃-ပုဒ်နှင့်တူ၍ ဟေတုရှေ့ရှိသော ဟေတုဖလသန္နိ၊ ဖလရှေ့ရှိသော ဖလဟေတုသန္နိ၊ တဖန် ဟေတုရှေ့ရှိသော ဟေတုဖလသန္နိ၊ ဤသို့အားဖြင့် တိသန္နိကိုသိပါ။ တယော+သန္နယော တိသန္နိ၊ (သမာဟာရဒိဂ်) ဟေတုဖလဟေတု+ပုပ္ဖကာ ယဿာတိ ဟေတုဖလဟေတုပုပ္ဖကံ (တိသန္နိ)၊ ဟေတုဖလဟေတု ပုပ္ဖကံ+တိသန္နိ ယဿာတိ ဟေတုဖလဟေတုပုပ္ဖကတိသန္နိ (ဘဝစက္ကံ)။ [ဋီကာ၌လဟုကနည်းအားဖြင့် ဝိဂ္ဂဟပြုထားသည်။]

စတုဘေဒသင်္ဂဟံ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ စတုသင်္ခေပကိပင် ဤ၌ “စတုဘေဒသင်္ဂဟ” ဟုဆိုသည်။ သင်္ဂဟန္တိ ဣတိ သင်္ဂဟော—အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ (တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ) ဟု အင်္ဂါတို့ကို သိမ်းယူရာ အဘို့အစုကို “သင်္ဂဟ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသင်္ဂဟသည် အဝိဇ္ဇာ အစသင်္ခါရ အဆုံးရှိသော ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ဝိညာဏ်အစ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော ဖလသင်္ဂဟ၊ တဏှာအစ ကမ္မဘဝအဆုံးရှိသော ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ဇာတိအစ ဇရာ မရဏ အဆုံးရှိသော ဖလသင်္ဂဟ၊ ဤသို့ ၄-ပါးပြား၏။ “စတုဘေဒေါ+သင်္ဂဟော ယဿာတိ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ (ဘဝစက္ကံ)။

ပုံန၊ ကား။ (စတုဘေဒသင်္ဂဟဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမှ တပါး ဝိသတိ အာကာရာရုံဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား။) အတိတေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဟေတဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းတို့၎င်း။ ဣဒါနိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုး ၅-ပါး အပေါင်း၎င်း။ ဣဒါနိ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဟေတဝေါ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်း တို့၎င်း။ အာယတိံ၊ နောင် အနာဂတ်ဘဝ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုး ၅-ပါးအပေါင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသတိယာ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ ထိုထိုသင်္ဂဟ၌ ထင်ရှား ပြအပ်ကုန် သော။ ဇေတဟိ အရေဟိ၊ ဤ အကန့်ဒေါက်ဆန်တို့ဖြင့်။ ဝိသတိအာကာရံ၊ ၂၀-အပြားဟူသော အကန့်ဒေါက်ဆန်ရှိ၏။ ဝါ၊ အကန့်ဒေါက်ဆန် ၂၀-ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိသတိ အာကာရာရုံ။ ။တသ္မိံ* တသ္မိံ* သင်္ဂဟေ အာကရိယန္တိ ပကာသီယန္တိတိ အာကာရာ၊ ပဌမသင်္ဂဟ၌ အဝိဇ္ဇာနှင့် သင်္ခါရတို့သာ သရုပ်အားဖြင့် တိုက်ရိုက်လာ၏။ ထိုသို့ သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝတို့ကိုလည်း ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ ကမ္မဘဝတို့ကို “အာကာရ” ဟု ခေါ်ရ၏။ တတိယသင်္ဂဟ၌ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မ ဘဝတို့ကိုယူခြင်းဖြင့် အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတို့၏၎င်း၊ စတုတ္ထသင်္ဂဟ၌ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် ဝိညာဉ် စသည်တို့၏၎င်း အာကာရမည်ပုံကို သိပါ။

တနည်း။ ။အာကာရ သဒ္ဓါသည် ပကာရအနက်ကို ဟော၏။ [အတိတဟေတု အာဒိနံ ဝါ အာကာရာ။—ဋီကာ။] ဤအလို အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါးစသောအပြားကို “အာကာရ” ဟု ခေါ်၏။ ဝိသတိ+အာကာရာ ဝိသတိအာကာရံ၊ ဝိသတိအာကာရ- သင်္ခါတာ+အရာ ယသ္မာတိ ဝိသတိအာကာရာရုံ (ဘဝစက္ကံ)။

အချုပ်မှတ်တမ်း။ ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော ဘဝစက်ဘီးကြီးသည် မျက်မြင် လှည်းဘီးကြီးနှင့်တူ၏။ ထိုလှည်းဘီး၌ အကွပ်တကူဝယ် အဆက်အစပ် ၃-ခုရှိသကဲ့သို့ ၎င်း၊ အဆက် ၃-ခုအတွင်း၌ သစ်သားအပြတ် ၄-ခုရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ အကန့်ဒေါက်ဆန် ၂၀-ရှိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဤ ဘဝစက်၌ သင်္ခါရနှင့် ဝိညာဉ် ဟူသော ဟေတုဖလ တစပ်၊ ဝေဒနာနှင့် တဏှာဟူသော ဖလဟေတု တစပ်၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိ ဘဝဟူသော ဟေတုဖလ တစပ်အားဖြင့် ၃-စပ် (၃-ဆက်) ရှိ၏။ အတိတဟေတု၊ ဣဒါနိ ဖလ၊ ဣဒါနိဟေတု၊ အာယတိံ ဖလအားဖြင့် စတုသင်္ဂဟ (၄-ဖွဲ့ ၄-စု) ရှိ၏။ ထို ၄-စု၌ တစုလျှင် ၅-ပါးစီ အင်္ဂါ (အကန့်ဒေါက်ဆန်) ရှိသကား အကန့်ဒေါက်ဆန်ဟူသော အင်္ဂါ ၂၀-ရှိသည်။ ထိုသို့ရှိသော ဘဝစက်ဘီး၌ လည်ပုံလည်ဟန် ဝဋ်သုံးတန်ရှိ၍ အဆက် မပြတ် လည်နေသည်ဟုလည်း မှတ်ပါ။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ အတိတေ ဟေတံဝေါ ပဉ္စာတိ အာဒိပဒေယု”ဟု စွဲလေ၏။] အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ၎င်း။ သင်္ခါရာ၊ ထို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဇော၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ ဝေ၊ တိုက်ရိုက်ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်သာ။ [သွင်းယူအပ်သောတရား မဟုတ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။] ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဓါ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဉာဏ်ပညာမရှိသော လူပြိုန်းသည်။ ပရိတသ္မတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် တပ်မက်၏။ ပရိတသ္မိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် တပ်မက်သော လူပြိုန်းသည်။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ တဿ၊ ထိုလူပြိုန်း၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။ (သမ္မဝတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှုပါဒါနဘဝါပိ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ ထို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ။ ပေ။ ပဋိသန္နိယာ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ အရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူပြီ။ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ္ဂ ဉာဏကထာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညာဏနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူပြီ။) [ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ၊ ရှေးအတိတ်ဘဝဝယ် ကံဟူသော ဘဝကို။ (ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သော်။ ဝါ၊ ပြုအပ်စဉ်။) မောဟော၊ သည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ အားထုတ်ကြောင်းတရားတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ နိကန္တိ၊ ဘဝ၌ လိုလားတောင့်တခြင်းသည်။ တဏှာ၊ တည်း။ ဥပဂမနံ၊ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ တည်း။ စေတနာ၊ သည်း။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝတည်း။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ၊ ကို။ (ကရိယမာနေ)၊ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္နိယာ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ အတိတကမ္မဘဝသ္မိံ တိ အာဒိပဒေယု”ဟု စွဲလေ၏။] ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ တိ၊ ကား။ ပုရိမေ၊ ရှေးဖြစ်သော အတိတ်ဘဝ၌။ ကမ္မဘဝေ၊ ကံဟူသော ဘဝကို။ အတိတဇာတိယံ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ကမ္မဘဝေ၊ ကို။ ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်စဉ်။ (ပြုတုန်းက။) ဣဟိအတ္ထော။ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုအတိတ်ဘဝ၌။ ဝါ၊ ထို ကံဟူသော ဘဝကို ပြုရာအခါ၌။ ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ နာမရှိသည်တို့၌။ ယော မောဟော၊ အကြင် တွေဝေတတ်သော မောဟသည်။ (အတ္ထိ။) ယေန၊ ယင်းမောဟဖြင့်။ မူဠော၊ တွေဝေသော သတ္တဝါသည်။ ကမ္မံ၊ ကရောတိ။ သာ၊ ထိုမောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတော၊ ပြုသော သတ္တဝါ၏။ ပုရိမစေတနာယော၊ မျှေး၌ဖြစ်သော စေတနာတို့သည်။ (သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။) [ပုရိမစေတနာတို့ကို ဥဒါဟရုဏ်ပြလို၍ “ယထာ”

စသည်မိန့်။] ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ဒါနံ၊ ပေးလှူထိုက်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွားဖြစ်စေ၍၊ မာသံပိ၊ တလပတ်လုံးသော်၎င်း။ သံဝစ္စရံပိ၊ တနှစ်ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဒါနုပကရဏာနိ၊ ဒါန၏ အဆောက်အဦတို့ကို။ သဇ္ဇေန္တဿ၊ ပြုစီရင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိမစေတနာယော ယထာ၊ မလှူမိ ရှေ့အတို၌ဖြစ်သော စေတနာတို့ကဲ့သို့တည်း။

ပန၊ ကား။ ပဋိဂ္ဂါဟကနံ၊ အလှူကိုခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။ ပတိဋ္ဌာပယတော၊ တည်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ (ဥပ္ပန္နာ၊ သော။) စေတနာ၊ ကို။ ဘဒေါတိ၊ ဝစ္စတိ။ [“ဒက္ခန္တိ ဝဇ္ဇန္တိ သတ္တာတောယာတိ ဒက္ခိဏာ” နှင့်အညီ “သတ္တဝါတို့၏ နောက်ဘဝ၌ ကြီးပွားကြောင်း အလှူကို ဒက္ခိဏာ” ဟု ခေါ်သည်။] ဝါ၊ တနည်း။ ကောဝဇ္ဇနေသု၊ တပါးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိကုန်သော။ ဆယု၊ ကုန်သော။ ဇဝနေသု၊ တို့၌။ စေတနာ၊ တို့သည်။ အာယုဟနသခါရာနာမ၊ တို့မည်၏။ သတ္တမာ၊ ၇-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ(နာမ)၊ မည်၏။ ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ [အခြားတနည်းလည်း ရှိသေး၏-ဟူလို။] ယာကာစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ (ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဗ္ဗစေတနာသည်။) ဘဝေါ၊ မည်၏။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုစေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်တို့သည်။ အာယုဟနသခါရာနာမ၊ အားထုတ်ကြောင်း သခါရတို့မည်၏။

ကောဝဇ္ဇနေသု။ ။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝိတိ၌ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇန်းနှင့် ဝုဋ္ဌောဟူသော မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းအားဖြင့် အာဝဇ္ဇန်း ၂-ပါး ပါ၏။ မနောဒွါရ ဝိတိ၌ကား မနောဒွါရာဇဇန်း တပါးသာပါ၏။ ထို့ကြောင့် “ကောဝဇ္ဇနေသု” အရ မနောဒွါရဝိတိ၌ပါသော ဇောတို့ကိုသာ ယူရသည်။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝိတိ၌ ပါသော ဇောတို့ကိုကား ကမ္မပထ မမြောက်သောကြောင့် ဤသခါရ၊ ဘဝတို့အရ၌ မယူရ။ မှန်၏-ပဉ္စဒ္ဓါရိကဇောတို့သည် ကာယဝိညတ် ဝစိဝိညတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ရကား ကာယကံ၊ ဝစိကံကိုမျှ အထမမြောက်စေနိုင်၊ ထို့ထက် ထက်သန်သော မနောကံကို အထမမြောက်စေမှု၌ကား အထူး ဆိုဘွယ် မလို။ [သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၊ ရူပဝတ္ထိက္ကမ အခန်း၌ ပြထားပြီ။]

သခါရနှင့် တဝ အထူး။ ။ ပဌမနည်း အလို ကုသိုလ် ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ပုဗ္ဗစေတနာတို့သည် သခါရတို့မည်၏။ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို စွန့်လှူဆဲခက္ခံ၌ ဖြစ်သော မုဗ္ဗစေတနာ၊ စွန့်လှူမှုမပါသော်လည်း အလားတူဖြစ်သော အလယ်စေတနာသည် ဘဝမည်၏။ ဒုတိယနည်း အလို မနောဒွါရဇောဝိတိ တခုတွင် ရှေ့ဇောစေတနာ ၆-ကြိမ်သည် သခါရမည်၏။ သတ္တမဇောစေတနာသည် ဘဝမည်၏။ တတိယနည်းအလို စေတနာဟူသမျှသည် ဘဝမည်၏။ ထိုစေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်အားလုံးသည် သခါရ မည်၏။ [သခါရ ပုရစေတနာ၊ ဘဝေါတု မုဗ္ဗသတ္တမာ၊ သဗ္ဗာ ဝါ စေတနာ ဘဝေါ၊ သခါရာ သမ္ပယုတ္တကာ။]

[ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ ပါဠိတော်၌လာသော အာယုဟနသင်္ခါရာကို ဖွင့်ပြုပြီး၍ နိက္ခန္တိ တဏှာကို ဖွင့်ပြုလိုသောကြောင့် “နိက္ခန္တိ တဏှာတိ” စသည်ကိုမိန့်။] နိက္ခန္တိတဏှာတိ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ [“နိ- ကာမနာ” ၌စပ်။] တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဖလေ၊ အကျိုးဖြစ်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ ၌။ ယာ နိကာမနာ၊ အကြင် လိုလားခြင်းသည်။ (ယာ)ပတ္တနာ၊ အကြင် တောင့်တခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထိုလိုလားခြင်း၊ တောင့်တခြင်းသည်။ တဏှာနာမ၊ မည်၏။

ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံတိ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဘဝဿ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏။ ပစ္စယ- ဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်၏။ [“ရှေးနိဿယ၌ ကမ္မဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော” ဟု ပေး၏။] ဣဒံ၊ ဤကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ အသုကသ္မိ- နာမဋ္ဌာနေ၊ ထိုမည်သော ဘဝဋ္ဌာန၌။ ကာမေ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ သေဝိဿာမိ၊ မှီဝဲအံ့။ [ကာမုပါဒါန်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဥစ္ဆိဋ္ဌိဿာမိ၊ ပြတ်အံ့။ [ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထိ- သော။ ယံ ဥပဂမနံ၊ အကြင် ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ (ယံ) ဂဟဏံ၊ အကြင် ကာမုပါဒါန်ဖြင့် ယူခြင်းသည်။ (ယံ) ပရာမသနံ၊ အကြင် ကျန်သော ဥပါဒါန် ၃-ပါးဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ၊ ဤ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဤယူခြင်း၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါန် နာမ၊ မည်၏။ စေတနာ ဘဝေါတိ၊ ကား။ အာယုဟနာဝသာနေ၊ အားထုတ်ကြောင်း သင်္ခါရ၏ အဆုံး၌။ ဝုတ္တစေတနာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စေတနာသည်။ (သင်္ခါရနှင့် ဘဝအထူးဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစေတနာသည်။) ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗျော။

ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒိ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာ အဆုံးရှိသော ဖလပဉ္စကသည်။ ပါဠိယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိတော်၌။ အာဂတမေဝ၊ တိုက်ရိုက်လာသည်သာ။ ယထာဟ၊ နည်း။ ဣ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္နိ၊ ရှေးဘဝအပြတ်တွင် နောက်ဘဝကို စပ်ခြင်းသည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ဩက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်း၌သက်ရောက်ခြင်းသည်။ နာမရူပံ၊ တည်း။ ပသာဒေါ၊ စက္ခု အစရှိသော ပသာဒသည်။ အာယတနံ၊ အာယတနတည်း။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိတတ်သောသဘောသည်။ ဖဿော၊ တည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော သဘောသည်။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣ၊ ဥပပတ္တိဘဝသို့ ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော ဤဘဝ၌။ ပုရေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ပြီ။) (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ်၊ ဉာဏကထာ မေဓုတိဉာဏနိဇ္ဇေသ၌ ဟောတော်မူပြီ။)

တတ္ထ၊ ထို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌။ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏ်တိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်စိတ်ကို။ ဘဝန္တရ ပဋိသန္ဓာနဝသေန၊ ဘဝတပါးကို ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဘဝဟောင်းအပြတ်တွင် ဘဝသစ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဩက္ကန္တိ နာမရူပန္တိ၊ ကား။ ဂဗ္ဗေ၊ အမိဝမ်း၌။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏။ ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြင် သက်ဝင်ခြင်းသည်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ (ယံ) ပဝိသနဝိယ၊ အကြင် ဝင်ခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္တိ)။ ဣဒံ၊ ဤ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်တည်း။ ပသာဒေါ အာယတနံတိဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ စက္ကာဒိ-ပဉ္စာယတနဝသေန၊ စက္ခု အစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဖုဋ္ဌော ဖဿောတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဖုဋ္ဌော ဖုသန္တော၊ ထိုသည်။ (ဟုတော၊ ၍။) ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားသည်။ ဖဿော၊ တည်း။ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေနဝါ၊ နှင့်သော်၎င်း။ သဋ္ဌာယတန ပစ္စယေန၊ သဋ္ဌာယတန ဟူသော အကြောင်းရှိသော။ ဖဿေနဝါ၊ နှင့်သော်၎င်း။ သဟုပ္ပန္နံ၊ တကွ ဖြစ်သော။ ယံ ဝိပါကဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝိပါကဝေဒနာသည်။ (အတ္တိ)။ သာ၊ ထိုဝိပါကဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗျော။

ဣဒါနိ ဟေတဝေါပဉ္စာတိ၊ ကား။ တဏှာဒယော၊ တဏှာ အစရှိကုန်သော။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတာဝ၊ တိုက်ရိုက်လာကုန်သော။ တဏှုပါဒါနာဝါ၊ တဏှာ ဥပါဒါနံ၊ ကမ္မဘဝတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ဆက်။ ဘဝေ၊ ကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သော်။ တဿ၊ ထိုဘဝ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ ရှေ့အဘိ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ပြီးကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ)။ ဝါ၊ တနည်း။ တံ သမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုဘဝနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ စ၊ သည်သာမကသေး။ တဏှုပါဒါနဂ္ဂဟဏေန၊ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို ယူခြင်းဖြင့်။ တံ သမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုတဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့နှင့်သမ္ပယုတ်

အဏှာဒယော ။ပေ။ ဘဝါ။ ။စာအုပ်တို့၌ “အာဂတာဝ” ဟု ဝေကိုတွေ့ရ၏။ ထိုဝေမျိုးကို ရှေ့ဝါကျတို့ဝယ် ဝါကျအဆုံး၌သာ သုံးစွဲခဲ့၏။ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စအဖွင့်၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ အဖွင့်တို့ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ “အာဂတာဝ” ဟု ဝေ မပါသင့်၊ ဤယောဇနာလည်း မဖွင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါ။ ဆိုလိုရင်းမှာ—ဤ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌လာကုန်သော တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝတို့ကို “တဏှာဒယော” ဟု ဆိုလိုသည်။ [တဏှာဒယော ဣတိ ပါဠိယံ အာဂတာ တဏှုပါဒါနာဝါတိ သမ္ပန္နော။—ယောဇနာ။ ဤသို့ ယောဇနာ ဆိုသော်လည်း “တဏှာဒယော” ဟု ပါဠိတော်၌ မလာသောကြောင့် မိမိသဘောအတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။]

ဖြစ်သော။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သံညံ။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ပြီးသည်သာ။ ဟောတံ။) ဝါ၊ တနည်း။ ယာယ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာဖြင့်။ မူဠော၊ တောဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ သာ အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာဝ ဟောတံ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ဟေတဝေါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။)

တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣပရိပက္ကတ္တာ၊ ပေ။ ပဋိသန္ဓိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာယ၊ အရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူပြီ။ (ပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ်၊ ဉာဏကထာ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူပြီ။) ဣ၊ ဤဘဝ၌။ အာယတနာနံ၊ စက္ခုစသော အာယတနတို့၏။ ပရိပက္ကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [“ကမ္မကရဏကာလေ” ၌စပံ။] မောဟော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ [“အာယုဟနာ” စသောပုဒ်တို့၏အနက်ကို ရွှေ့ရေးခဲ့ပြီ။] ဣပ ကမ္မဘဝသို့၊ ဤကံ၏ဖြစ်ရာဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယတံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ) ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိတော်၌။ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ ဣပ ပရိပက္ကတ္တာတိ အာဒိပဒေသု” ဟုစွဲလေ၏။] ဣပ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပရိပက္ကာယတနဿ၊ ရင့်ကျက်သော အာယတနရှိသော သတ္တဝါ၏။ ကမ္မကရဏကာလေ၊ ကံကိုပြုရာအခါ၌။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာ တော့ဝေခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ပြီ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော မောဟော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနမေဝ။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ “ဥတ္တာနတ္ထမေဝ” ဟုရှိ၏။]

အာယတံ ဖလပဉ္စကံတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒိနိ၊ ဝိညာဉ်အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသောအကျိုးတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဇာနိ၊ ထိုဝိညာဉ်အစရှိသော အကျိုးတို့ကို။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန၊ ဇာတိကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုဝိညာဉ်အစရှိသော အကျိုးတို့၏ပင်။ ဇရာမရဏံ၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာယတံ ။ ပေ။ ကမ္မဿ

ဣပ ပရိပက္ကတ္တာ။ ။ သတ္တဝါတို့၏ မွေးဖွားပြီးစ ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလ၌ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေများ မရင့်ကျက်ကြသေး၊ စိတ်အစဉ်ဝယ် ဘဝင်စိတ်တော့သာ များစွာ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ကမ္မပထမြောက်သောကံကို မပြုစွမ်းနိုင်ရကား ကံအထမြောက်အောင် ပြုနိုင်လောက်သော အရွယ်ကိုမှန်း၍ “ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ဤကား အများအတွက် ဖြစ်ရိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ယောဘုယျေန” ဟု ဝိသေသနထည့်၍ ဖွင့်သည်။ ဘုရားအလောင်းတော်ကား ဝေဿန္တရာမင်း ဘဝ၌ ဖွားမြီးလျှင် ပြီးခြင်း ဒါနပြုဘိုရန် မယ်တော် အထံ၌ တောင်းခံ၍ ဒါနပြုတော်မူပါသည်။]

ဇာတိဂ္ဂဟဏေန။ ။ ဘဝသစ်၌ ဇာတိဟူသည် “ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ရုပ် သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ” တို့၏ အစဆုံးဖြစ်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် ဇာတိကို ယူလိုက်လျှင် ဇာတိ၏တည်ရာ ဝိညာဉ်စသော အကျိုး ၅-ပါးကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်တော့၏။

ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ အရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူပြီ၊ [ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ။] အာယတိံ၊ ၌။ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ကတဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၎်။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ဟောန္တိ)။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝ စက်သည်။ ဝိသတိ အာကာရာရံ၊ ၂၀-အပြားဟူသော အကန် ဒေါက်ဆန် ရှိသည်။ ဟောတိ။

တတ္ထ၊ ထို ဘဝစက်၌။ [“တတ္ထာတိ တေသု ဝိသတိယာ အာကာရေသု” ဟု ယောဇနာ စွဲ၏။] ပုရိမဘဝသ္မိံ၊ ရှေးဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ အကျိုးတရားကို တိုးပွားစေတတ်ကုန်သော ကံတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တေရဟိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ဝိပါကဓမ္မာ၊ အကျိုးတရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တေရဟိံ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကမ္မံ၊ ကံတည်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဝိပါကော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ပုရိမဘဝ၊ တေရဟိဟူသော ဌာနတို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တေရဟိ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကော နာမ၊ ၎်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်ဟူသော။ တေ ပစ္စယာ-ကံဝရဝနံ၊ ဤပစ္စည်းတို့၏ သတ္တိ အခြင်းအရာရှိသော ဝဋ်တရားသည်။ ကမ္မဉ္စေဝ၊ သည်၎င်း။ ကမ္မဝိပါကော စ၊ ကံ၏အကျိုးသည်၎င်း။ (ဟောတိ)။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ပုရိမဘဝသ္မိံ တေရဟိ ဟူသော ဌာနတို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ ကမ္မသင်္ခေပတည်း။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာစသော အကြောင်းတို့ကို ချဉ်းအပ်ရာဖြစ်သောကံတည်း။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တေရဟိ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါက-သင်္ခေပေါ၊ ဝိပါကသင်္ခေပတည်း။ ဝါ၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့ကို ချဉ်းအပ်ရာဖြစ်သော

ကမ္မသမ္ဘာရာ။ ။ “ဝိပါကံ သမ္ဘရန္တိ ဝဇ္ဇန္တိတိ သမ္ဘာရာ”ဟု ပြု၍ ကံကို အရ ကောက်ပြီးလျှင် “ကမ္မာနေဝ+သမ္ဘာရာ ကမ္မသမ္ဘာရာ”ဟု ကမ္မဓာရ်တို့အိုရ်နံ ဋီကာ၌ ပဌမ ပြ၏။ [အခြားနည်းများကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ဒသ ဓမ္မာ ကမ္မံ။ ။ အကြောင်း ၅-ပါးတွင်ပါဝင်သော အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့သည် ကံ၏ အဖော်သဟာယ် ဖြစ်၍ ကံနှင့် သဘောတူသောကြောင့်၎င်း၊ ကံအား ကျေးဇူးများသောကြောင့်၎င်း ကံဟု ဆိုနိုင်၏။ [အဝိဇ္ဇာဒယောပိ ကမ္မသဟာယ-တာယ ကမ္မသရိက္ခကာ တရုပကာရကာ စာတိ ကမ္မန္တိ ဝုတ္တာ။-ဋီကာ။] ထို ၅-ပါးသည် အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ၅-ပါးအားဖြင့် ၁၀-ပါးဖြစ်၏။ [ဝိပါက မ္ပေ၏ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၊ အနာဂတ်အကျိုးအားဖြင့် ၁၀-ပါးဖြစ်ပုံကိုလည်း သိပါ။]

ဝိပါက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ
 စေဝ၊ သည်၎င်း။ ဝိပါကသင်္ခေပေါစ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။
 ဌာနေသု၊ ပုရိမဘဝသို့ တေရဟိဟူသော ဌာနတို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ ကမ္မ
 ဝဋ်တည်း။ ဝါ၊ လည်တတ်သောကံတည်း။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တေရဟိ
 အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ ဝိပါကဝဋ်
 တည်း။ ဝါ၊ လည်တတ်သောဝိပါက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤ
 ဘဝစက်သည်။ ကမ္မဝဋ္ဋေဝ၊ သည်၎င်း။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ပုရိမဘဝသို့၊ တေရဟိ
 ဟူသော ဌာနတို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝတည်း။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။
 ဌာနေသု၊ တေရဟိ၊ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါက-
 ဘဝေါ၊ ဝိပါကဘဝတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤ ဘဝစက်သည်။
 ကမ္မဘဝေါစေဝ၊ သည်၎င်း။ ဝိပါကဘဝေါစ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဒွိသု၊
 ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မပဝတ္တံ၊ ကမ္မပဝတ္တတည်း။ ဝါ၊
 အဆက်မပြတ်ဖြစ်သောကံတည်း။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ တို့၌။) ဝိပါ-
 ကော၊ သည်။ ဝိပါကပဝတ္တံ၊ ဝိပါကပဝတ္တတည်း။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော
 အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ကမ္မပဝတ္တ-
 ဝေဝ၊ သည်၎င်း။ ဝိပါကပဝတ္တံ၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
 ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မသန္တတိ၊ ကံအစဉ်တည်း။
 ဒွိသု၊ ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ တို့၌။) ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကသန္တတိ၊ ဝိပါက်
 အစဉ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ကမ္မသန္တတိ
 စေဝ၊ ကံအစဉ်သည်၎င်း။ ဝိပါကသန္တတိစ၊ ဝိပါက်အစဉ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။
 ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကိရိယာနာမ၊ ပြုအပ်သောကံ
 မည်၏။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ တို့၌။) ဝိပါကော၊ သည်။ ကိရိယာဖလံ
 နာမ၊ ပြုအပ်သောကံ၏အကျိုး မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပိ၊ သော။ ဧတံ၊
 ဤ ဘဝစက်သည်။ ကိရိယာစေဝ၊ သည်၎င်း။ ကိရိယာဖလဉ္စ၊ ကိရိယာ၏အကျိုး
 သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သင်္ခေပေါ။ ။ [ရှေ့ပြုအပ်ခဲ့သော သင်္ခဟကိုပင် ဤ၌ “သင်္ခေပ”ဟု သုံးစွဲသည်။]
 သံခိပုန္တိ ဣတိ သင်္ခေပေါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့ကို ကံဟူသော နာမည်ဖြင့်
 ၎င်း၊ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးတို့ကို ဝိပါကဟူသော နာမည်ဖြင့်၎င်း တပေါင်းတည်း
 ချုံးအပ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကံကို၎င်း၊ ဝိပါက်ကို၎င်း “သင်္ခေပ”ဟု ခေါ်၏။ “ကမ္မ
 မေဝ+သင်္ခေပေါ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ ဝိပါကေယေဝ+ သင်္ခေပေါ၊ ဝိပါကသင်္ခေပေါ”ဟု
 တွဲပါ။ [အခြားနည်းများကို ဋီကာ၌ ပြသေး၏။]

ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။ သမ္ပပုန္နံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ (တနည်း) ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော သန္တိစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပပုန္နံ၊ ဆိုင်ရာအကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝစက်သည်။ ဒုက္ခံ၊ အဖြစ်အပျက်ဒဏ်ကို ခံရသည့် အတွက် ဒုက္ခတည်း။ အနိစ္စံ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်စီးရသောကြောင့် အနိစ္စတည်း။ စလံ၊ ဝိကာရသို့ကပ်ရောက်သောအားဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်၏။ ဣတ္ထရံ၊ ဖြစ်ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ဘင်သို့ ကပ်ရောက်ရသောကြောင့် နည်းငယ်တိုလျှ၊ တဏှာသာတည်း။ အဝုဂံ၊ ပြုမြဲခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော သဘောမရှိ။ ဓမ္မေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ အကျိုးတရားတို့သည်။ ဟေတုသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဘဝန္တိ၊ စ၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်း။ ဣ၊ ဤအကြောင်းတရားအကျိုးတရားတို့၌။ ဝါ၊ ဤ ဘဝစက်၌။ အတ္တာဝ (ဝါ)၊ မိမိသည်၎င်း။ ပရောဝ (ဝါ)၊ သူတပါးသည်၎င်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ [“ဝါ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏအကျိုးငှါ ရသယုတားသည်။]

ဟေတုသမ္မာရပစ္စယာ၊ အကျိုးတရားတို့ကို တိုးပွားစေတတ်သောအကြောင်းဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းတရား၊ အကြောင်းအဆောက်အဦဖြစ်သော တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဓမ္မေ၊ အကျိုးတရားတို့ကို။ သဉ္စနေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဟေတုနဉ္စ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏လည်း။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ မှုအပ်ပြီ။ ဟေတုသု၊ အဝိဇ္ဇာ

ဝေ သမ္ပပုန္နံ။ ။ကမ္မတော ဝိပါကော=ကံကြောင့် ဝိပါကံဖြစ်၊ ထိုကမ္မသမ္မာဒတင်္ဂလည်း အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို “ဝေ”ဟု ပြန်၍ညွှန်းသည်။ (တနည်း) ဂါထာ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော “တိသန္တိ စတုပဘေဝသင်္ဂဟံ”စသည်ကို ဝေဖြင့် ပြန်ညွှန်းသည်။ [ဝေ သမ္ပပုန္နံတိ ကမ္မတော။ပေ။ သင်္ခါရတိ ဝေ သမ္ပပုန္နံ တိသန္တိ အာဒိဝသန ဝါ သမ္ပပုန္နံ။—ဇီကာ။]

သဟေတုကံ။ ။“ဝေ သမ္ပပုန္နံ” အရ၌ ဝိပါကဟူသော အကျိုး၊ သင်္ခါရဟူသော အကျိုးတရားတို့ကို ယူရသောကြောင့် “သဟေတုကံ=ကံဟူသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော”ဟု ဆိုသည်။

ဣတ္ထရံ။ ။သက္ကတ၌ ဣဏ်ဓာတ်+တရုပ် ပစည်းဖြင့် ပြီးသော ဣတုရသဒ္ဒါသည် ပါဠိ၌ “ဣတ္ထရ”ဟု ဖြစ်၏။ နိစ စသော အနက်ကိုဟော၏။ [အများထောက်လျှင် အနည်းသည် နိစ၊ အရှည်ဓာတ်လျှင် အတိုသည် နိစ။] ထို့ကြောင့် ပါဠိ၌ အနည်းငယ်အနက်၊ တိုလျှအနက်များကိုဟော၏။ ဋီကာ၌ “ဂမနဓမ္မ”ဟု၎င်း ထိုပုဒ်ကို အနုဋီကာ၌ “ဘဂ်-ဂမနဓမ္မ=ဘင်သို့ကပ်ရောက်ခြင်း သဘောရှိ၏”ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ—“ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ရသောကြောင့် ကြာရှည်စွာ မတည်၊ တဏှာမျှသာတည်၏”ဟု ဆိုလိုသည်။

စသော အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဥပရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ပြီးကုန်လသော်။ ဆိန္ဒ၊ ပြတ်သော။ ဝဋ်၊ ဝဋ်တရားသည်။ န ဝဋ်တံ၊ မလည်တော့။ ဝေ၊ သို့။ ဒုက္ခန္တကိရိယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ။ ဣမ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဗြဟ္မစရိယံ စ၊ မြတ်သောအကျင့်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ သတ္တေစ၊ သတ္တကိုလည်း။ ဝါ၊ အတ္တကိုလည်း။ အနုပလဗ္ဗန္တေ၊ မရအပ်သော်။ ဝါ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥစ္စေဒေါ၊ အတ္တသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟူသော ဥစ္စေဒအယူသည်။ နေဝ (ဟောတံ)၊ မဖြစ်တော့။ သဿတံ၊ အတ္တသည် မြဲ၏ဟူသော သဿတအယူသည်။ န (ဟောတံ)၊ မရှိတော့။

[“ဝိသတိအာကာရာရံ” ၏ အကျယ်ကို ပြုပြီး၍ “တိဝဋ်မနဝဋ်တံ” ၏ အကျယ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် “တိဝဋ်မနဝဋ်တံ ဘမတိ” စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ ကား။ (တနည်း) ပန၊ ဆက်။ တိဝဋ်မနဝဋ်တံ ဘမတိတိ ဣ၊ ဤ။ သင်္ခါရတဝါ၊ သင်္ခါရဘဝတို့သည်။ ကမ္မဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်တည်း။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော ကံတည်း။ အဝိဇ္ဇာတကျပါဒါနာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည်။ ကိလေသဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်တည်း။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော ကိလေသာတည်း။ ဝိညာဏနာမဂ္ဂပသဠာယတနဖယာဝေဒနာ၊ ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ်သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝိပါကဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တည်း။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဝဋ်တံ၊ တို့ဖြင့်။ (တိဝဋ်-၌ အဘိန္နဝိသေသနစပ်။) တိဝဋ်၊ သုံးပါးသော လည်ခြင်းရှိသော။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ ကိလေသဝဋ်၊ သည်။ န ဥပစ္စိဇ္ဇတိ၊ မပြတ်သေး။ တာဝ၊ ထိုကိလေသဝဋ် မပြတ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အနုပစ္စိန္နပစ္စယတ္တာ၊ မပြတ်သေးသော ကိလေသာအကြောင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနဝဋ်တံ၊ မရပ်မတည်သည်။ (ဟုတော့)။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ပရိဝဋ်တော၊ လည်ခြင်းအားဖြင့်။ ဘမတိယေဝ၊ ချာချာလည်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝေ၊ သို့။ ဘမမာနံ၊ ချာချာလည်သော။ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ)၊ ထိုဘဝစက်ကို။ သစ္စပ္ပဘဝတော၊ စ၍ဖြစ်ရာ သစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးသစ္စာတို့၏ စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ ကိစ္စာ၊ ကိစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ ဝါရဏာ၊

သစ္စပ္ပဘဝတော။ ။ဋီကာ၌ “သစ္စတော” ဟု ပဋမဖွင့်၏။ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် “သစ္စာနိဝေ+ပဘဝါ=သစ္စပ္ပဘဝါ” ဟု အရတူ ကမ္မစာရံ ပြုစေလိုသည်။ “စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်” ဟု အနက်ပေးပါ။ [ကမ္မစာရယဒဿနဉ္စေတံ သမုဒယသစ္စန္တိ ဝုတ္တံ။—မဓု။ ဤ၌ သမုဒယသစ္စာကို စဉ်းစားပါ။ နောက်၌ ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း ပြုလိမ့်မည်။] “သစ္စာနံ ဝါ ပဘဝတော=အကျိုးသစ္စာတို့၏ + စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်” ဟု တနည်းဖွင့်၏။

တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဥပမာဟိ စ၊ ဥပမာတိဖြင့်၎င်း။ ဂမ္ဘိရနယဘေဒါ စ၊ ဂမ္ဘိရနယတို့၏အပြားအားဖြင့်၎င်း။ (တနည်း) ဂမ္ဘိရနယဘေဒါ၊ ဂမ္ဘိရဘေဒနယဘေဒအားဖြင့်၎င်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) အဝိသေသေန၊ စေတနာ၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မ ဟု အထူး မမ၊ သာမညအားဖြင့်။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ သစ္စ ဝိတင်းပါဠိတော်၌။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော ပါဠိရပ်၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဒုတိယ- သစ္စပုတံ၊ ဒုတိယသစ္စာ ဟူသော အစအမှန်ရှိသော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ ဒုတိယ သမုဒယသစ္စာတည်း။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ သော။) ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဒုတိယသစ္စပုတံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ ပဌမ ဒုက္ခသစ္စာတည်း။ [ဝိညာဉ်က အကျိုးတရားဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်ကို ပဌမသစ္စာဟု ဆိုသည်။] ဝိညာဏာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာနိ၊ ကုန်သော။) နာမရူပါဒီနိ၊ နာမ်ရုပ် အစရှိကုန်သော။ ဝိပါကဝေဒနာပရိယောသာနာနိ၊ ဝိပါက ဝေဒနာဟူသော အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ ပဌမသစ္စပုတံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝိပါကဝေဒနာကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ သော။) တဏှာ၊ သည်။ ပဌမသစ္စပုတံ၊ သော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ တည်း။ တဏှာယ၊ ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ သော။) ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဒုတိယသစ္စပုတံ၊ သော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ တည်း။ ဥပါဒါနတော၊ ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ သော။) ဘဝေါ၊ ဂံမ္ဘဘဝ ဥပပတ္တိဘဝသည်။ ဒုတိယသစ္စပုတံ၊ သော။ ပဌမ ဒုတိယသစ္စဒ္ဓယံ၊ ပဌမသစ္စာ ဒုတိယသစ္စာ နှစ်ပါးအပေါင်းတည်း။ [ကမ္မဘဝအတွက် ဒုတိယ သမုဒယသစ္စာ၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် ပဌမဒုက္ခသစ္စာဟု ဆိုသည်။] ဘဝတော၊

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ။ “ကုသလာကုသလံ” ဟု ကုသလာသမည နှင့် ဆိုသော် လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်က ဝဋ်ကိုပြသော ဝဋ်ကတော ဖြစ်သောကြောင့် သာသုဝဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူရသည်။ [ဝဋ်ကတောယ ဝတ္ထုမာနတ္တာ သာသဝန္တိ ဝိညာယတိ။-ဋီကာ။] ။

ဒုတိယသစ္စံပမသစ္စံ။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူရာ၌ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ သမုဒယသစ္စနှင့်အညီ အဝိဇ္ဇာဟူသော စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မသည် သမုဒယသစ္စာ ၌ ပါဝင်၏။ သင်္ခါရာဟူသော စေတနာလည်း သမုဒယသစ္စာ၌ပင် ပါဝင်၏။ ထိုသမုဒယ သစ္စာသည် ဒုက္ခ သမုဒယ၊ နိရောဓ် မဂ္ဂ-ဟု ရေတွက်ရာဝယ် နှစ်ပါးမြောက်လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို ရည်ရှယ်၍ “ဒုတိယသစ္စပုတံ” ဟု၎င်း၊ သင်္ခါရကို ရည်ရှယ်၍ “ဒုတိယသစ္စံ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ နောက်၌လည်း နည်းတူ။

ဥပပတ္တိဘဝကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ သော။) ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ဒုတိယသစ္စ-
 ပွဘဝံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ ဇာတိယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ သော။) ဇရာ-
 မရဏံ၊ သည်။ ပဌမသစ္စပွဘဝံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ တာဝ၊
 ကိစ္စ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဣဒံ၊ ဤ ဘဝစက်ကို။ သစ္စပွဘဝတော၊ စ၍ဖြစ်ရာ
 သစ္စာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အကျိုးသစ္စာတို့၏ စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်။
 ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ [အကြောင်းဖြစ်ထိုက်လျှင် အကြောင်းဒုတိယ
 သစ္စာ အကျိုး ဖြစ်ထိုက်လျှင် အကျိုး ပဌမသစ္စာအားဖြင့် သိရသောကြောင့်
 “ယထာရဟံ” ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ကား။ (တနည်း) ပန၊ သစ္စပွဘဝတော ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏
 အကျယ် ဝိတ္ထာရမ္မတပါး ကိစ္စတော ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်
 ဝိတ္ထာရကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
 တရားတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝတ္ထု၊ သူ စ၊ အဝိဇ္ဇာ၏တည်ရာ အာရုံတို့၌လည်း။
 ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးထားထိုက်သော စက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း။
 သတ္ထေ၊ တို့ကို။ သမ္မောဟေတိ၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေစေ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပါတု-
 ဘာဝါယ၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 [ဝတ္ထု၊ သူ စ ပစ္စယော စ ၌ စ သဒ္ဓါတို့သည် အပြန်အလှန်ဆည်းသော အညမည
 ဝါကျသမုစ္စည်းတို့တည်း။] တထာ၊ ထိုအတူ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတဉ္စ၊
 ပြုစီမံအပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်ကိုလည်း။ ဝါ၊ ပြုစီမံအပ်သော ကာယ
 သင်္ခါရ စသည်ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ပြုစီမံတတ်ကုန်၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။
 (ပါတုဘာဝါယ၊ ငှါ။) ပစ္စယာ စ၊ ဟောန္တိ။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္ထုဉ္စ၊
 တည်ရာအာရုံကိုလည်း။ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ သညာ ဝိညာဉ်တို့မှ ထူးသောအားဖြင့်
 ဆိ၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ။ နာမရူပမ္ပိ၊ လည်း။
 အညမညဉ္စ၊ အချင်းချင်းကိုလည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့၏။ သဋ္ဌာယတနဿ၊
 စက္ခုစသော ၆-ပါးသော အာယတန၏။ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ။

သဋ္ဌာယတနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သ ဝိသယေစ၊ စက္ခုစသော မိမိ၏ ရူပ စသော
 အာရုံ၌လည်း။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဖဿဿ၊ ၏။ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ။
 ဖဿောပိ၊ လည်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဖုသတိ၊ ထိ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၏။
 (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ။ ဝေဒနာပိ၊ လည်း။ အာရမ္မဏရသဉ္စ၊
 အာရုံ၏အရသာကိုလည်း။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏။ တဏှာယ (ပါတုဘာဝါယ)
 ပစ္စယောစ ဟောတိ။ တဏှာပိ၊ သည်လည်း။ ရဇ္ဇနိယေ၊ တပ်မက်ထိုက်သော။
 ဓမ္မေ စ၊ ၌လည်း။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်၏။ ဥပါဒါနဿ (ပါတုဘာဝါယ)
 ပစ္စယောစ ဟောတိ။ ဥပါဒါနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ‘ဥပါဒါနိယေ၊ ဥပါဒါနိ၏အာရုံ
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ ဘဝဿ (ပါတု

ဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ။ ဘဝေါပိ၊ လည်း။ နာနာဂတိယ စ၊ အမျိုးမျိုးသော ဂတိတို့၌လည်း။ ဝိက္ခိပတိ၊ အထူးထူး ပစ်ချ၏။ ဇာတိယာ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ။ ဇာတိပိ၊ သည်လည်း။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဇနေတိ။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝေန၊ ရှေး၍ဖြစ်ခြင်းသဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ။ ဇရာမရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပါကဘေဒဘာဝဉ္စ၊ ရင်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကိုလည်း။ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ စွဲမှီ၍ တည်၏။ ဘဝန္တရပါတဘာဝါယ၊ ဘဝတပါး၌ ထင်စွာဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပစ္စယော စ ဟောတိ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သောကာဒိနံ၊ တို့၏။ အဓိဋ္ဌာနုတ္တာ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ၊ ဖြစ်သောကိစ္စအားဖြင့်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤဘဝစက်ကို။ ယထာရဟံ ဝိညာတမ္ပံ။

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ကိစ္စာဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမ္ပ တပါး ဝါရဏာဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ အစရှိသော စကားရပ်တို့တွင်။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ကာရကဒဿန- နိဝါရဏံ၊ ဗြဟ္မာ ဗိဿဏိ၊ အစိုးရသူသည် ပြုစီမံ၏ ဟုမှူးမှားယွင်းယွင်း

သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနုတ္တာ။ ။ ဇရာမရဏဖြစ်လျှင် သောကစသည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနုတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။ သောကစသည်ဖြစ်လျှင် အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင် တော့၏။ အဝိဇ္ဇာပါဝင်လျှင် အဝိဇ္ဇာနှင့်အဖော်သဟာယ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့လည်း ဖြစ်တော့ ၏။ ထို သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ဘို့ရန် ဇရာမရဏက ပကတပုဒ်ဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် “ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတဘာဝါယ” ဟု ဆိုသည်။

ဒွိဓာ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ။ ။ မောဟသည် ဒွာရုံတို့၌ တွေဝေစေခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ဤကိစ္စ သည် မိမိသဘောအတိုင်းဖြစ်သော သရသကိစ္စတည်း။ သင်္ခါရတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ဘို့ ရန်လည်း ကျေးဇူးပြု၏။ ထိုကျေးဇူးပြုခြင်းသည် ဓမ္မန္တရ၏အကြောင်း ဖြစ်ခြင်း ကိစ္စတည်း။ ဤသို့ နှစ်ကိစ္စစီရှိသောကြောင့် “ဒွိဓာ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ” ဟု ခိုကာဆိုသည်။ အပိဖြင့် ရှေ့ နောက် နှစ်ဌာန၌ ပြအပ်သော ဝိညာတမ္ပတို့ကို ပေါင်းပါ။

ကာရကဒဿနနိဝါရဏံ။ ။ “ကာရကဝေဒကရဟိတ” တုန်းက “ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါသံသ- ရဿ ကာရကေန” ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ၌လည်း “သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့ကို ပြုလုပ်သူ သည် ဗြဟ္မာ ဗိဿဏိ၊ အစိုးရသူတည်း” ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူ ကို “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူသောပါဌ်ဖြင့် တားမြစ်၏။ “သင်္ခါရတို့ဖြစ်ဘို့ရန် ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿဏိ၊ အစိုးရသူတို့ ပြုလုပ်ကြသည် မဟုတ်၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်သာ ဖြစ်ကြရသည်”-ဟူလို။

သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကိုတားမြစ်ကြောင်းစကားတည်း။ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ (ဣဒိ)၊ သည်။ အတ္တသင်္ကန္တိဒဿနနိဝါရဏံ၊ အတ္တ၏ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်း ဟူသော မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ကြောင်း စကားတည်း။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ (ဣဒိ)၊ သည်။ အတ္တာတိ ပရိကပ္ပိတဝတ္ထုဘေဒဒဿနတော၊ အတ္တဟူ၍ ကြံစည်အပ်သော နာမ်နှင့်ရုပ်ဟူသော ဝတ္ထု၏ကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဘနသညာနိဝါရဏံ၊ နာမ်နှင့်ရုပ် မကွဲ တခဲနက်ဟူသော အမှတ်သညာကို တားမြစ်ကြောင်း စကားတည်း။

နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တိ အာဒိ၊ စကားသည်။ [“ နိဝါရဏံ၌ တုလျှတ်လိင်္ဂံတံ စပ်ပါ” ဟု ရှေးနိဿယ၌ မှာ၏။ ကောင်းပါပေသည်။ အာဒိသု ရှိသောပါဌ်ကား စပ်ပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက်မရှိ၊ ရှေးဝါကျစာသွားနှင့်လည်း မညီ။ ရှေးဝါကျ၌ “ဣဒိ နိဝါရဏံ” ဟု ရှိခဲ့သည်။] အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ (စက္ခာယတန အတွက်တည်း။ သောတာယတန စသည်တို့အတွက် သုဏာတိ စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။) (အတ္တာ) ဝိဇာနာတိ၊ တမျိုးတဖုံ အားဖြင့်သိ၏။ (မနာယတနအတွက်တည်း။ ဖဿစသည်အတွက် လာလိမ့်မည်။) (အတ္တာ) ဖဿတိ၊ ထိ၏။ (အတ္တာ) ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ (အတ္တာ) တဏှိယတိ၊ တဏှာကို ပြု၏။ ဝါ၊ တပ်မက်တတ်၏။ (အတ္တာ) ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ (အတ္တာ) ဘဝတိ၊ ဘဝအနေအားဖြင့် ဖြစ်၏။ (အတ္တာ) ဇာယတိ၊ ဇာတိအနေ အားဖြင့် ဖြစ်၏။ (အတ္တာ) ဇိယတိ၊ ဆွေးမြည်၏။ (အတ္တာ) မိယတိ၊ သေ၏။ ဣတိ

အတ္တသင်္ကန္တိပေ။ ။ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို နားမလည်သူတို့သည် “ခန္ဓာကိုယ်၌ အတ္တအကောင်ကလေးရှိ၏” ဟု ယူဆ၍ တဘဝဆုံးသောအခါ “ထို အတ္တအကောင်ကလေး သည်ပင် ဘဝသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၏” ဟု ယူဆကြ၏။ ထိုအယူကို တားမြစ်သောအားဖြင့် “နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် အသစ်သည် မိမိပြုအပ်သော ကံ(သင်္ခါရ)ကြောင့်သာ ဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် “ဤဘဝမှ အတ္တကပြောင်းသည် မဟုတ်ပါ” ဟု အတ္တသင်္ကန္တိ အယူကို တားမြစ်ရာရောက်သည်။ [မြန်မာလူမျိုးတို့က “သေတဲ့အခါ အသက်ထွက်သွားပြီ” ဟု ယူကြ၏။ ထိုအသက်ဟူသည် ဤအတ္တပင်တည်း။ အချို့ကား အသက်ကိုပင် “လိပ်ပြာ” ဟု ယူဆကြ၍ လိပ်ပြာ၏ နေ့ဘိုရာအိမ်ကိုပင် ပြုလုပ်ကြသည်။]

ဘနသညာ နိဝါရဏံ။ ။ ရုပ်နာမ်(ခန္ဓာငါးပါး)ကို မခွဲခြားဘဲ အတ္တတခုဟု မှတ်ယူခြင်းကို “ဘနသညာ” ဟု ခေါ်၏။ ထန်းသီးစေ့အတူ ၂-ခုကို ခွဲလိုက်သကဲ့သို့ ရုပ်နှင့်နာမ်ကို ခွဲ၍ “ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ်ဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် ထိုဘနသညာကို တားမြစ်တော်မူရာ ရောက်၏။ [ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ အဘေဒတော ဧကော အတ္တာတိ ဂဟဏံ ဘနသညာ၊ တံ ယမကတာသ ကန္တံ ဆိန္ဒုန္တေန ဝိယ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပမတ္တမေတံတိ ဝစနေန နိဝါရိတံ ဟောတိ။—ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။ “တာလကန္တ=ထန်းအု ထန်းမြစ်” ဟုလည်း ပေးကြ၏။]

ဝေမာဒိ ဒဿန နိဝါရဏံ။ ဤသို့ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ကြောင်း စကားတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒဿန နိဝါရဏတောပိ၊ မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ခြင်း အားဖြင့်လည်း။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ယထာရပဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ။ [ဝိညာတဗ္ဗံ စပိဘိရန် “မိစ္ဆာဒဿန နိဝါရဏတောပိ” ဟု ဝိသေသန ပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝစက္ကံ” ၏နောက်၌ “နိဝါရဏတော” ဟု ပါဘွယ်မလိုပါ။ ရှေးနိဿယ၌လည်း မရှိပါ။ ဝေမာဒိ၌ အာဒိအတွက် အဓိပ္ပာယ်၌ ပြထားပြီ။]

ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန၊ ဝါရဏာဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရမု တပါး ဥပမာဟိ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္တာရကား။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ (ဤယသ္မာ၏ တွဲဘက် တသ္မာကို “တသ္မာ ဝေ ဥပမာဟိပေတံ” ကျမှ တွေ့ရလိမ့်မည်။) ဣ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အင်္ဂါတို့တွင်။ သလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာဝေသန၊ မိမိတပါးတည်း၏ လက္ခဏာ အများနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မမြင်အောင် ဖုံးထား တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အန္ဓောငယ်၊ သူကောင်းနှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တာ)သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အန္ဓဿ၊ ၏။ ဥပက္ခလနိဝိယ၊ ချော်ခြင်းနှင့် တူ၏။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တာ)ဝိညာဏံ။

ဝေမာဒိပေ။ နိဝါရဏံ။ ။ အာဒိဖြင့် “အတ္တာ သောစတိ၊ အတ္တသည် ဝမ်းနဲ့၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဒုက္ခတော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဒုက္ခ ရှိ၏။ ဒေါမနဿိတော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဒေါမနဿ ရှိ၏။ ဥပါယာသိတော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဥပါယာသ ရှိ၏” တို့ကို ယူပါ။ မှန်၏။—ထိုတရားများလည်း ဇာတိရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရကား ဇာကို ကြောင့် ဝမ်းနဲ့မှု (ဒေါမနဿ) စသည် ဖြစ်ရ၏။ “အတ္တက ဝမ်းနဲ့အောင်ပြုလို့ ဝမ်းနဲ့မှု စသည် ဖြစ်ရသည်မဟုတ်” ဟု တားမြစ်ရာရောက်သည်။

သလက္ခဏံပေ။ ဝေသန ။ ။ ဖဿ၏ ဗုဒ္ဓသလက္ခဏာသည် မိမိ တပါးတည်း၏ လက္ခဏာဖြစ်သောကြောင့် သ+လက္ခဏာတည်း။ နမနလက္ခဏာသည် နာမ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော၊ ရူပနလက္ခဏာသည် ရုပ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာတည်း။ အနိမ္မတာ စသော လက္ခဏာသည် ရုပ်နာမ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာပင် တည်း။ ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့၌ ထိုလက္ခဏာတို့ကို ရှုခြင်း၊ မြင်ခြင်းမှတပါး အခြား ရှုရာ၊ မြင်စရာ မရှိသောကြောင့် ထိုလက္ခဏာတို့ကို မမြင်နိုင်ခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးမှုကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် သူကောင်းနှင့် တူ၏။

ဥပက္ခလနံ။ ။ သူကောင်းလမ်းသွားရာ၌ ခြေနင်းပုံမမြဲဘဲ ချော်၍ချော်၍ နေတတ်၏။ ‘ထို ချော်ခြင်းသည် လဲခြင်းစသော’ ဒုက္ခ၏အကြောင်း ဖြစ်၏။ ထိုအတူ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည် သံသရာခရီးသွားရာ၌ ချော်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ထိုချော်မှု (သင်္ခါရ) ကြောင့် ဝိညာဉ်စသော ဝဋ်ဒုက္ခများ ဖြစ်ကြရသည်။

သည်။ ဥပက္ခလိတဿ၊ ချော်သော သူကာဏ်း၏။ ပတနံဝိယ၊ လဲကျခြင်းနှင့် တူ၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ) နာမရူပံ၊ သည်။ ပတိတဿ၊ လဲကျသောသူကာဏ်း၏။ ဂဏ္ဍပိတုဘာဝေါဝိယ၊ အနာ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း နှင့်တူ၏။ နာမရူပပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ) သဠာယတနံ၊ သည်။ ဂဏ္ဍဘေဒ- ပိဋကာဝိယ၊ အနာ၏ ပေါက်ကွဲဘို့ရန် ဖြစ်ပေါ်လာသော အဖုကလေးနှင့်တူ၏။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တော) ဖဿော၊ သည်။ ဂဏ္ဍပိဋက- ဘန္ဓနံဝိယ၊ အနာ၏အဖုကလေးကို ထိခိုက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ) ဝေဒနာ၊ သည်။ ဘန္ဓနဒုက္ခံ ဝိယ၊ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ) တဏှာ၊ သည်။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ပဋိကာရာဘိလာသော ဝိယ၊ ကုစားခြင်းကို လိုလားခြင်းနှင့်တူ၏။ တဏှာ- ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ) ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန် လေးမျိုးသည်။ ပဋိ- ကာရာဘိလာသေန၊ ကုစားခြင်းကို လိုလားခြင်းကြောင့်။ အသပ္ပါယဂုပ္ပာဏံ ဝိယ၊ မသင့်မတော်သော ဆေးဝါးခတ်စာကို ယူခြင်းနှင့် တူ၏။

ပတနံ စသည် ။ ။ လမ်းသွားသော သူကာဏ်းသည် ချော်လျှင် လဲကျတတ်၏။ သင်္ခါရကြောင့် ဘဝအသစ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းလည်း ဘဝသစ်၌ ကျသွားခြင်းပင် တည်း။ လဲကျသောသူကာဏ်း၌ အနာဖြစ်တတ်၏။ ဝိညာဉ်ကြောင့်ဖြစ်သော နာမိရူပ သည် ထိုအနာဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဘာကြောင့်နည်း—အနာသည် ဆင်းရဲ နာကျင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်၍ မစင်မကြယ် ရွံစဘွယ် သန့်ရှည်ထိုက်ကို ယိုထွက်စေသကဲ့သို့ နာမိရူပတို့လည်း ကိလေသာတည်းဟူသော မစင်မကြယ်ထိုက်ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်တည်း။

ဂဏ္ဍဘေဒပိဋက ။ ။ အနာဖြစ်လျှင် အနာမှည့်ရင့်သောအခါ ပေါက်ကွဲဘို့ရန် အနာ၏ထိပ်ဖျား၌ အဖုကလေးပေါ်လာတတ်၏။ နာမိရူပကြောင့် စက္ခုစသော သဠာ ယတနဖြစ်ခြင်းသည် ထိုအဖုကလေးပေါ်လာခြင်းနှင့် တူ၏။ (တနည်း) အနာသည် ဘေးပတ်လည်၌ ကျယ်ပြန့်များပြားသောအခါ အဖုကလေးတွေဖြစ်နေ၏။ စက္ခုစသော အာယတန ၆-ပါးသည် ထိုအနာစက် အဖုကလေးများနှင့် တူ၏။

သန္ဓနံဝိယ စသည်။ ။ အနာ၏ အဖုကလေး၌ အထိအခိုက် များတတ်၏။ ဝတ်ထား အပ်သော အဝတ်နှင့်သော်လည်း ထိခိုက်တတ်သေး၏။ ထိခိုက်လျှင် ဒုက္ခဖြစ်၏။ စက္ခု စသော အာယတနတို့၌ စက္ခုသမ္ပယစသည်၏ဖြစ်ခြင်းသည် အနာ၏ အဖုကလေးများကို ထိခိုက်ခံရခြင်းနှင့် တူ၏။ ဖဿကြောင့် စက္ခုသမ္ပယဇာ ဝေဒနာစသော သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဟူသော ဝေဒနာ ၃-မျိုးဖြစ်ခြင်းသည် အနာ၏ ထိခိုက်မှုကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ [ဤနေရာ၌ ဝေဒနာ ၃-မျိုးလုံးကိုပင် ဒုက္ခဟု ဟောတော်မူသည်။]

ပဋိကာရာဘိလာသော စသည်။ ။ အနာကြောင့် နာကျင်မှုစသော ဒုက္ခဖြစ်လျှင် ထိုဒုက္ခကို ကုစားလိုသော ဆန္ဒဖြစ်၏။ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာဖြစ်ခြင်းသည် ထို ကုစား လိုခြင်းနှင့် တူ၏။ ကုစားသောအခါ မသင့်သောဆေး-အစာတို့ကို စားသုံးမိတတ်၏။ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်ခြင်းသည် ပသင့်သောဆေး-အစာကို စားမိခြင်းနှင့် တူ၏။

ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တော) ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။ ဥပါဒိန္န-
အသပ္ပါယလေပနံဝိယ၊ ဥပါဒိန္နဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ဝယ် မလျှောက်ပတ်သော
လိမ်းဆေးကို လိမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တိ) ဇာတိ၊
သည်။ ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အနာ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ပဝန္တိ) ဇရာမရဏံ၊ သည်။
ဂဏ္ဍဝိကာရတော၊ အနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ဂဏ္ဍဘေဒေါဝိယ၊ အနာ၏
ရင့်ခြင်း၊ ပေါက်ကွဲခြင်းနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ အနာ၏ ပင်ကိုယ်သဘောမှ မတူသော
ဖြစ်ခြင်း၊ ပေါက်ကွဲခြင်းနှင့် တူ၏။

ဥပါဒိန္နလေပနံ ဝိယ။ ။အနာကိုကုစားသောအခါ ကိုယ်၌မသင့်သော လိမ်းဆေး
ကိုလည်း လိမ်းမိတတ်၏။ ဥပါဒါနကြောင့် ကမ္မဘဝဖြစ်ခြင်းသည် ခန္ဓာ အစဉ်ဝယ်
မထင်သော လိမ်းဆေးကို လိမ်းမိခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း—ကမ္မဘဝသည် နောင်
အခါ၌ ဇာတိစသော ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်ရကား ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းကို ခန္ဓာအစဉ်၌
ကောင်းစွာ တည်နေခြင်းကြောင့်တည်း။ [အသပ္ပါယလေပနံ ဝိယ ဒုက္ခဟေတုနော
သန္တာနေ သန္နိဝပနတော—ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၊ ဥပါဒိန္နသဒ္ဓါသည် ကံ၏အကျိုး
ဖြစ်သော ဝိပါကနာမက္ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်အစဉ်ကို၎င်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် “ငါ ငါ့ဥစ္စာ”
ဟု စွဲလမ်းအပ်သော ခန္ဓာတကိုယ်လုံးကို၎င်း ဟော၏။ ဤနေရာ၌ နောက်အနက်သာ
လျော်သည်။]

ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ။ ။ဂဏ္ဍဝိကာရ (အနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း) ဟူသည်
ဖောရောင်ခြင်း၊ သွေးပြည့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းတည်း။ မသင့်သောလိမ်းဆေးကို လိမ်းခြင်း
သည် ထို ဝိကာရကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဘဝကြောင့် ဇာတိဖြစ်ခြင်းလည်း ထိုအနာ၏
ဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း—ဇာတိသည် နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်
ဓမ္မဘဝ အတ္တဘောအနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ထို ဇာတိကြောင့်
ပွားရောင်ခြင်းစသည်နှင့်တူသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးဖြစ်လေ့ ရှိသောကြောင့် ၎င်းတည်း။ [ဂဏ္ဍ-
ဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ အတ္တဘာဝဂဏ္ဍဿ နိဗ္ဗတ္တိ ဝိကာရဘာဝတော၊ တန္တိမိတ္တဉ္ဇဿ
သုနဘာဝါဒိသမ္ပဝတော။—မဟာဋီကာ။]

ဂဏ္ဍဘေဒေါ။ ပေ။ မရဏံ။ ။အနာသည် ညှစ်မထုတ်ရဘဲ အလိုလို ပေါက်ကွဲလျှင်
ရင့်ပြီး မှည့်ပြီးမှသာ ပေါက်ကွဲနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ပေါက်ကွဲခြင်းဘေးကို ယူလျှင် မှည့်
ရင့်ခြင်း ပါကကိုလည်း အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ယူပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် ဇရာ
မရဏ (ရင့်ခြင်း၊ သေခြင်း) ၂-မျိုးကို ဂဏ္ဍဘေဒနှင့်တူ၏ဟု ဆိုသည်။—မဟာဋီကာ။

တနည်း။ ။“ဘေဒ”ဟု ဆိုလျှင် အနာ၏ နဂိုရ်အနေမှ ထူးခြားခြင်းဟူသော
ဝိသဒ္ဓိသုပ္ပတ္တိနှင့်လည်း ဆိုင်၏။ ပျက်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသဒ္ဓိသုပ္ပတ္တိ
ဟူသော ဘေဒသည် ဇရာ၏ ဥပမာဖြစ်၍၊ ပျက်ခြင်းဟူသော ဘေဒသည် မရဏ၏
ဥပမာဖြစ်သည်။ [ဂဏ္ဍဿ ဝါ ဝိသဒ္ဓိသုပ္ပတ္တိဘိဇ္ဇနဉ္စ ဂဏ္ဍဘေဒေါ၊ တတ္ထ ဝိသဒ္ဓိသုပ္ပတ္တိ-
ပါကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။—မဟာဋီကာ။]

ဝါပန၊ တံနည်းကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အပ္ပဋိ-
 ပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိဘာဝေန၊ လုံးလုံးသိမြင်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်၊ မှားမှား
 ယွင်းယွင်း သိမြင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝတိ၊
 လွမ်းမိုးတတ်၏။ (ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) ပဋ္ဌလံ၊ တိမ်လွှာသည်။ ဝါ၊
 တိမ်သလှသည်။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ အဘိဘဝတိဝိယ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။
 တဒဘိတူတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည် လွမ်းမိုးအပ်သော။ ဗာလော၊ လူပြိုနိုး၊ လူအ၊
 လူနု၊ လူပျင်း၊ လူဖျင်း၊ လူမိုက်သည်။ ပေါနောဘဝိကေဟိ၊ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ
 တတ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ဝေဋ္ဌေတိ၊
 ရစ်ပတ်စေ၏။ (ကိမိဝ၊ နည်း။) ကောသကာရကိမိ၊ ပိုးအိမ်ကိုပြုသော ပိုးကောင်
 သည်။ ကောသပ္ပဒေသေဟိ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်အပိုင်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အတ္တာ-
 နံ၊ ကို။ ဝေဋ္ဌေတိဝိယ၊ တည်း။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သင်္ခါရတို့သည် သိမ်းပိုက်အပ်
 သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဂတိသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌိ၊ ထောက်တည်ခြင်းကို။ လတထိ၊
 ၏။ (ကောဝိယ၊ နည်း။) ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟိတော၊ ရွေ့သွားခေါင်းဆောင်

ယသ္မာ ဝါ။ ။ဘဝစက်ကို ဥပမာဖြင့် နားလည်အောင်ပြရာ၌ ပြအပ်ပြီးသော
 နည်းသည် ကောဓိဋ္ဌာန (သူကောင်းတယောက်ယူသော တည်ရာရှိသော) ဥပမာ
 အမျိုးမျိုးဖြင့် သိစေသောနည်းတည်း။ ယခုပြအပ်လတ္တံ့သော နည်းကား နာနာဓိဋ္ဌာန
 (တိမ်သလှ၊ ကောသ၊ ကိမိ စသော အမျိုးမျိုးသော တည်ရာရှိသော) ဥပမာတို့ဖြင့်
 သိစေသောနည်းတည်း။ [ဥပမာဟိ ဘဝစက္ကံ ဝိညာပေဇ္ဇေန ကောဓိဋ္ဌာနေဟိ ဥပမာ
 ဝိသေသေဟိ တံ ဝိညာပေတွာ ဣဒါနိ နာနာဓိဋ္ဌာနေဟိ ဝိညာပေတုံ ယသ္မာဝါတိ အာဒိ
 ဝုတ္တံ။—မဟာဋီကာ။]

ပဋ္ဌလံ ဝိယ အက္ခိနိ။ ။တိမ်သလှ၏ အလွမ်းမိုးခံရသော မျက်စိသည် လုံးလုံး
 မမြင်တတ်လည်း ဖြစ်တတ်၏၊ နဲ့နဲ့ပါးပါး မြင်သော်လည်း အမှားအယွင်းကို မြင်တတ်၏။
 ထို အတူ အဝိဇ္ဇာလွမ်းမိုးအပ်သူသည် ဒုက္ခသဗ္ဗာဓေသည်တို့ကို အပ္ပဋိပတ္တိ (လုံးလုံးမသိ
 ခြင်းလည်း) ဖြစ်တတ်၏။ နဲ့နဲ့ပါးပါး သိပြန်လျှင်လည်း မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ (အမှား) ကို
 သိတတ်၏။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် တိမ်သလှနှင့်တူ၏။ [ပဋိ+ပဒေသာတိဖြင့် ပြီးသော
 ပဋိပတ္တိ ပတ်ပဋ္ဌတိပုဒ်တို့သည် “ပဒ-ဂတိမ္ပိ” နှင့် အညီ၊ ဂတိ (ဉာဏဂတိ) အနက်ကို
 ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “န ပတိပဋ္ဌတိ န ပဿတိ-ဉာဏိဖြင့် မမြင်”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။]

ကောသပ္ပဒေသ။ ။ပိုးအိမ်ကို ပြုလုပ်သော ပိုးကောင်သည် မိမိပြုလုပ်အပ်သော
 ပိုးအိမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့က မိမိကို ရစ်ပတ်စေသကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော
 ဗာလသည်လည်း မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်အပ်သော ပေါနောဘဝိကသင်္ခါရတို့က ဝဋ်၏
 အတွင်း၌ လည်နေအောင် ရစ်ပတ်စေ၏။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် ကောသပ္ပဒေသ=၊
 ပိုးအိမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့နှင့် တူကုန်၏။ [ဝေဋ္ဌေတိ၌ ဝေဋ္ဌဓာတ်သည် ဘူဝါဒီတည်း။
 ကာရိတ် ဏေပစ္စည်း၊ သင်္ခါရေဟိ ကောသပ္ပဒေသေဟိတို့ကား ကာရိတ်ကံ၊ ဓာတ်
 ကတ္တားတို့တည်း။]

အမတ်ကြီးသည် သိမ်းပိုက်အပ်သော။ ရာဇကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ရဇ္ဇေ၊ တိုင်းပြည်၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကို။ (လတတိ)ဝိယ၊ တည်း။ ဥပပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို။ ပရိကပ္ပနတော၊ ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အာရုံပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိညာဏံ၊ သည်း။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ အနေကပ္ပကာရံ၊ တပါးမက များသော အပြားရှိသော။ နာမရူပံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ (ကောဝိယ၊ နည်း။) မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်ရုပ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော မျက်လှည့်ဆရာသည်။ မာယံ၊ အမျိုးမျိုးသော မျက်လှည့်ရုပ်ကို။ (အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ)ဝိယ၊ တည်း။

နာမရူပေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝုဇီ*၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဋ္ဌိ*၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန်ပြောများပြားသည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (ကောဝိယ၊ နည်း။) သုဘူမိယံ၊ ကောင်းသောမြေ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ဝနပ္ပဂုဓမ္မာ၊ တောအုပ်သစ်ပင်အပေါင်းသည်။ (ဝုဇီ*၊ သို့။ ဝိရုဋ္ဌိ*၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ)ဝိယ၊ တည်း။ အာယတနသန္ဓနတော၊ အာယတန

ရာဇကုမာရော ဝိယ။ ။ ရှေ့သွား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော အမတ်ကြီး တယောက် ယောက်က နည်းပေးလမ်းပြုခြင်း၊ ပညာသင်ပေးခြင်း စသောအားဖြင့် သိမ်းပိုက်အပ် မှသာ မင်းသားသည် မင်းအဖြစ်၌ တည်နိုင်သကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့က ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို (အကျိုးဖြစ်ဘို့ရန်) သိမ်းပိုက်အပ်၊ ကျေးဇူးပြုအပ်မှသာ ဝိညာဉ်သည် နေ့ခက်ဘဝ ဟူသော ဂတိတို့၌ တည်နိုင်၏။ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် အမတ်ကြီးနှင့် ကင်း၍ မင်းသား သည် မင်းအဖြစ်၌ မတည်နိုင်သကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏ သိမ်းပိုက်မှုနှင့် ကင်း၍ ဝိညာဉ်သည် နေ့ခက်ဘဝ ဂတိတို့၌ မတည်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော ဝိညာဉ် သည် အမတ်ကြီး စသူတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော မင်းသားနှင့်တူ၏။ ဤ ဥပမာ၌ သိမ်းပိုက် မှုနှင့်ကင်း၍ တည်တံ့မှုကို မရခြင်းသည် ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်* တည်း။ [ပရိဂ္ဂဟေန ဝိနာ ပတိဋ္ဌာလာတော (ပတိဋ္ဌာ+အလာတော)တ္ထေ သာမညံ။— ဇီကာ။]

မာယာကာရော ဝိယ။ ။ မျက်လှည့်ဆရာသည် အမျိုးမျိုးသော မျက်လှည့် အရုပ် ကို ပြုလုပ်၍ ပြသကဲ့သို့ ဝိညာဉ်သည်လည်း ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို ပြုလုပ်တတ် (အာရုံပြုတတ်)၏။ နတ် အရုပ်၊ လူ အရုပ်၊ သားကောင်အရုပ်၊ ငှက်အရုပ်စသောအားဖြင့် အမျိုးမျိုးသော နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ဖြစ်စေ ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် မျက်လှည့်ဆရာနှင့် တူ၏။

ဝနပ္ပဂုဓမ္မာ ဝိယ။ ။ မြေကောင်း၌ ပေါက်ရသော တောသစ်ပင် အပေါင်းသည် စည်စည်ကားကား ကြီးပွားသကဲ့သို့ သဠာယတနတွင် မနာယတနသည် စေတသိက် ဟူသော နာမ်၌ တည်ရမှု၊ စက္ကာယတန စသော ရုပ် အာယတနသည် ကလာပ်တူရုပ် အများ၌ တည်ရမှု အတပ်တပ်ဖြစ်သောအားဖြင့် ကြီးပွား စည်ပင်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သဠာယတနသည် တောအုပ်ကြီးနှင့် တူ၏။

တို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ နည်း။) အရဏီသဟိတာဘိမ္မဒနတော၊ တက္ကဖြစ်သော ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်တို့ကို အလွန် ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ (ဇာယတိ)ဝိယ၊ တည်း။ [အချို့စာအုပ် တို့၌ “အဘိမန္တတော၊ မေ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်” ဟု ရှိ၏။ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်သည် မေ့စရာမဟုတ်၊ ဖိနှိပ်၍ ပွတ်စရာသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အဘိ- မန္တနတော” ပါဠိသာကောင်းသည်။] ဖဿေန၊ သည်။ ဖုဠဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ)အဂ္ဂိနာ၊ သည်။ ဖုဠဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော ဝတ္ထု၏။ ဥာဟောဝိယ၊ ပူလောင်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဝေဒယမာနဿ၊ ခံစားသောပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်)၌။ တဏှာ၊ သည်။ ဝဇုတိ၊ တိုးပွား၏။ (ကာဝိယ)လောဏုဒကံ၊ ဆားငန်ရေကို၊ ပိဝတော၊ သောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပိပါသ၊ ရေသောက်လိုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရေမှတ်သိပ်ခြင်းသည်။ (ဝဇုတိ)ဝိယ၊ တည်း။

တသိတော၊ တဏှာဖြင့် ငတ်မှတ်သူသည်။ ဝါ၊ တဏှာဖြင့် တပ်မက်သူ သည်။ ဘဝေသု၊ ထို့၌။ အဘိလာသံ၊ ကောင့်တခြင်းကို၊ ကရေတိ၊ ၏။ (ကော ဝိယ) ပိပါသိကော၊ လွန်စွာ မှတ်သိပ်ခြင်းရှိသူသည်။ ပါနိယေ၊ သောက်ရေ၌။ (အဘိလာသံ၊ ကရေတိ)ဝိယ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုတောင့်တခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုလူပြိုန်း၏။ ဥပါဒါနံ၊ တည်း။ ဥပါဒါနေန၊ ကြောင့်။ ဘဝံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊

အဂ္ဂိ ဝိယ။ ။ ရှေးခေတ်၌ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်တို့ကို နာနာပွတ်မှ မီးထွက်သကဲ့သို့ စက္ခုစသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနနှင့် ရူပါယတန စသော ဗာဟိရာယတနတို့ ပွတ်တိုက် ထိခိုက်မှ ဖယ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖဿသည် ထွက်ဖော်လာသော မီးနှင့်တူ၏။

ဥာဟော ဝိယ စသည်။ ။ မီးဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော အရာဝတ္ထု၌ ပူလောင် သကဲ့သို့ ဖဿဖြင့် ထိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဝေဒနာအပူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသည် ပူလောင်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ရေငတ်၍ ဆားငန်ရေကို သောက်သူသည် သောက်လေ သောက်လေ အငတ် မပြေသကဲ့သို့ ခံစားမှုဝေဒနာ ဖြစ်သူလည်း တဏှာ မပြေဘဲ တိုးပွားလေတော့၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာသည် ရေငတ်ခြင်းနှင့်တူ၏။

ပိပါသိတော ဝိယ ပါနိယေ။ ။ ရေငတ်သူသည် ရေ၌ တောင့်တမှုကို ပြုသကဲ့သို့ တဏှာဖြင့် ငတ်နေသူသည် ဘဝတို့၌ တောင့်တမှုကို ပြု၏။ ထိုတောင့်တမှုကို ပြုခြင်းသည် ထိုသူ၏ ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌပါဒါနိပင်တည်း။ [ဥပါဒါနေန ဘဝံ ဥပါဒိယတိ စသည်တို့ ထင်ရှားပြီ။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ဥပမာစကားရပ်၌ သင်္ခါရတို့အတွက် “ကောသပုဒေသ ဥပမာ၊ ပရိကာယက ဥပမာ” ဟု ဥပမာ ၂-မျိုးပြသကဲ့သို့ ဝိညာဉ်စသည်တို့အတွက်လည်း ရာဇ ကုမာရ ဥပမာ၊ မာယာကာရ ဥပမာ စသောအားဖြင့် (ရွှေအတွက်တမျိုး၊ နောက်အတွက် တဖုံအားဖြင့်) ဥပမာ ၂-မျိုးစီ ပြထားပုံကို သတိပြုပါ။ [ဣေ စ သင်္ခါရာဒိနိ။ ပေ။ ဒေ ဒေ ပမာ ဝုတ္တာတိ ဒဠဗ္ဗာ။—ဋီကာ။]

၏။(ကောဝိယ)။အာမိသလောဘေန၊အာမိသကိုလိုချင်ခြင်းကြောင့်။(ငါးမျှား
ချိတ်၌ တပ်ထားအပ်သော အစာကို လိုချင်ခြင်းကြောင့်။) မစ္ဆော၊ ငါးသည်။
ဗဒ္ဓိယံ၊ ငါးမျှားချိတ်ကို။ (ဥပါဒိယတိ)ဝိယ၊ တည်း။ ဘဝေ၊ သည်။ သတိ၊
သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကောဝိယ)။ ဗိဇေ၊ မျိုးစေ့သည်။ သတိ၊
သော်။ အကံရော၊ အညွန့် အညွှောက်သည်။ (ဟောတိ)ဝိယ၊ တည်း။ ဇာတဿ၊
ဖြစ်သောလူပြိန်း၏။ အဝယံ၊ မချွတ်ကေန်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။
(ကိမိဝ)။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ ပတနံ၊ လံကျရခြင်းသည်။
(ဟောတိ)ဝိယ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။
ဥပမာဟိပိ၊ ဥပမာတို့ဖြင့်လည်း။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ယထာရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ။

စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ဥပမာဟိဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်
ဝိတ္ထာရမတပါး ဂမ္ဘီရဘေဒါဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝတော၊ သည်။ အတ္တတောပိ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မ-
တောပိ၊အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဒေသနာတောပိ၊ဒေသနာအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိ-
ဝေဓတောပိ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဂမ္ဘီရဘာဝံ၊ နက်နဲ
သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ “ဂမ္ဘီရေ စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဂမ္ဘီရေ စ၊
နက်နဲလည်း နက်နဲ၏။ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း
ထင်ရှား၏။—နိဒါနဝဂ္ဂယယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ နိဒါနသုတ်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဂမ္ဘီရဘေဒတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဧဝံ ဘဝစက္ကံ၊ ယထာရဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ၊ ထို အတ္ထဂမ္ဘီရစသော လေးမျိုးသော ဂမ္ဘီရတို့တွင်။ (အတ္ထဂမ္ဘီရ၌
စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိတော၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်သည်ကား။ န၊မဟုတ်။ (ဟောတိဝေ၊သာ။) ဇာတိံ၊ကို။ ဝိနာစ၊ကြဉ်ဖယ်

ဂမ္ဘီရဝဘာသော။ ။တချို့ ရေအိုင်သည် မနက်သော်လည်း မြက် သစ်ရွက်ဟောင်း
တို့ဖြင့် ပြည့်နေသောကြောင့် နက်သည်ဟု ထင်ရ၏။ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ထို ရေအိုင်
ကဲ့သို့ မနက်ဘဲနှင့် နက်သည်ဟု ထင်ရသောတရား မဟုတ်။ အမှန်ပင် နက်နဲ ခက်ခဲသည်
ဖြစ်၍ နက်နဲခက်ခဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရသောတရား ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဂမ္ဘီရေ စ+
ဂမ္ဘီရဝဘာသော စ”ဟု ဟောတော်မူသည်။ [အဝဘာသတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ အဝဘာ-
သော။ ဂမ္ဘီရေဝေ+ဟုတု+အဝဘာသော ဂမ္ဘီရဝဘာသော။]

န ဇာတိတော။ပေ။န ဟောတိ။ ။“ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ မဖြစ်မဟုတ်” ဟု
ဆိုသဖြင့် “ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်သည်သာ”ဟု အဝဓာရဏအနက် ရနိုင်၏။ ဘ၇
ကြောင့်နည်း—ဇာတိရှိလျှင် ကေန် အိုရ၊ သေရခြင်းကြောင့်တည်း။ [ဤစကားသည် ဇာတိ
ကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်ခြင်းကိုပြသော အနွယ် စကားတည်း။]

၍လည်း။ အညတော၊ အခြားသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဇရာမရဏံ၊ သည်း။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတ္ထု၊ ဤ အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ဇာတိတော၊ ကြောင့်။ (ဇရာမရဏံ၊ သည်း။) သမုဒါဂစ္ဆတိ၊ တကွမပြတ် ပေါင်းစပ်လျက် အထက် အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဇာတိပစ္စယ သမုဒါဂတဋ္ဌဿ၊ ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တကွမပြတ် ပေါင်းစပ်လျက် အထက် အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ် ဟူသောသဘော၏။ ဒုရဝပောမနိယတော၊ ခဲယဉ်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယသမ္ပူတ သမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍ တကွမပြတ် ပေါင်းစပ်မိလျက် အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။

တထာ၊ ထိုအထူး။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ဘဝပစ္စယသမ္ပူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဘဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည်ဖြစ်၍ တကွမပြတ် ပေါင်းစပ် လျက် အထက် အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖော်၍ပေးပါ။] သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာ- ပစ္စယ သမ္ပူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အတ္ထဂမ္ဘီရံ၊ အကျိုးအားဖြင့် နက်နဲ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတေ၊ ဤ ၄-မျိုးသော ဂမ္ဘီရတို့တွင်။ တာဝ၊ ဓမ္မဂမ္ဘီရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော။) အတ္ထဂမ္ဘီရတာ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏ အကျိုးကို။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ နည်း။ ဟေတု- ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ)။ ဟေတုဖလေ၊ အကြောင်း၏ အကျိုး၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။

န ဇာတိံ ဝိနာပေ။ ဟောတိ။ ။ “ဇာတိကြောင့်သာ” ဟု ဝေသဒ္ဓါဖြင့် မဆိုသော ကြောင့် “အခြား အကြောင်းကြောင့်လည်း ဇရာမရဏ ဖြစ်လေသလား” ဟု ယုံမှားဘွယ် ချီ၏။ ထိုယုံမှားဘွယ်ကို ကန့်မြစ်လိုသောကြောင့် “န စ။ ပေ။ ဟောတိ” ဟု မိန့်ရပြန်သည်။ “ဇာတိမှ တပါးသော အခြားအကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏ မဖြစ်” ဟုလိ။ [ဤ စကား သည် နဖြင့် တားမြစ်အပ်သောကြောင့် ဗျတိရေက စကားတည်း။] “ဤသို့ အနွယ် ဗျတိ ရေကအားဖြင့် ပြအပ်သောစကားနှစ်ရပ်ဖြင့် ဇရာမရဏ၏ ဇာတိဟူသော အကြောင်းရှိပုံကို ထင်ရှားစေသည်” ဟု အနုဋီကာ၌ ကောက်ချက်ချသည်။

ဣတ္ထု။ ပေ။ သမုဒါ ဂစ္ဆတိ ။ ။ ဣတ္ထုဖြင့် ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ [ဣတ္ထတိ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏဿ နိဗ္ဗတ္တာ- ကာရံ ဝဒတိ။—အနု။...ဣတ္ထတိ ဣဒံ ပကာရံ၊ ဣမိနာ ပကာရေနာတိ အတ္ထော။— မဟာဋီကာ။]

ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေန အာကာရေန၊ အကြင်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အားဖြင့်၎င်း။ ယဒဝတ္ထာစ၊ အကြင်အခိုက်အတန့်အားဖြင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ တေသံ တေသံ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယေဝံ, ဟောတိ။ တဿ(အာကာရဿ)၊ ထို ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏။ (တဿာ အဝတ္ထာယ၊ ထို အခိုက်အတန့်၏။) ဒုရဝ-
ဗောဓနိယတော၊ ခဲယဉ်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဂမ္ဘိရော၊ ၏။

တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ (ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဂမ္ဘိရော)။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖော်၍ပေးပါ။] ဇာတိယာ၊ ၏။ ဇရာမရဏဿ၊ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ဂမ္ဘိရော။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဓမ္မဂမ္ဘိရံ၊ အကြောင်းအားဖြင့် နက်နဲ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၄-မျိုးသော ဂမ္ဘိရတို့တွင်။ ဓမ္မဂမ္ဘိရတာ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ ဓမ္မောတိနာမံ၊ ဓမ္မဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ)။ ယထာဟ၊ နည်း။ ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ)။ [ဟေတုမိ၊ အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်း၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။]

၈၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ဓမ္မဂမ္ဘိရ၏အကျယ်မှတပါး ဒေသနာဂမ္ဘိရ၏ အကျယ်ကား။ အဿ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ဝါ၊ ကို။ (“ဒေသနာပိ”၌စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနတေနကာရဏေန၊ ထိုထိုအကြောင်းကြောင့်။ (ဝေနေယျ အားလျော်စွာ သိစေနိုင်သော ဂုဏ်သတ္တိရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်)။ တထာတထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အနုလောမ ပဋိလောမ စသော

တဿ ဒုရဝဗောဓနိယတော။ ။တဿဖြင့် ရှေ့ဝါကျ၌ပြုအပ်သော “ယေနာကာ-
ရေနယဒဝတ္ထာစ”ဟူသော ၂-နက်လုံးကိုစွဲပါ။ ယေနာကာရေနာတိ ယေန ပဝတ္ထိ အာကာ-
ရေန၊ သဘာဝဓမ္မာ ဟိ ပစ္စယပိသေသသိဒ္ဓေန (အကြောင်းအထူးကြောင့် ပြီးစီးသော)
ပဝတ္ထိအာကာရေန (ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်)ဝိသိဋ္ဌာကာရာ ဟောန္တိ။ပေ။ယဒဝတ္ထာတိ
ယာယ အဝတ္ထာယ အဝတ္ထိတာ=အကြင်အခိုက်အတန့်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ထို့ နောက်
တဿကို “တဿ အာကာရဿ အဝတ္ထာယ စ”ဟု မဟာဋီကာစွဲ၏။ ထိုတွင် အဝတ္ထာယကို
စွဲခိုက် “ဇဿာ”ဟု ဣတ္ထိလိန်ပြန်သင့်၏။

အဿ တေန တေန ကာရဏေန။ ။[အဿာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ။] “အဿာတိ ဘဝ-
စက္ကဿ”ဟု ယောဒနာစွဲလေ၏။ သို့သော် ဘဝစက်၏ ဒေသနာဂမ္ဘိရဟေတု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏
ဒေသနာဂမ္ဘိရဖြစ်သောကြောင့် ဤ မဟာဋီကာစွဲပုံက ကောင်းသည်။ [တေန တေန
ကာရဏေနာတိ တေန တေန ဝိနေယျာနံ ဗုဒ္ဓါနာနုဂုဏတာသင်္ခါတေန (သိခြင်းအားလျော်
သော ဂုဏ်သတ္တိရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော)ကာရဏေန။ တထာတိ တသ္မိံ ဒေသနာပု-
ကာရေ။—မဟာဋီကာ။]

အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ပဝတ္တေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာပိ၊ ဟောကြောင်းတရားတော်သည်လည်း။ ဂမ္ဘီရာ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအနုလောမစသော အမျိုးမျိုးသော ဒေသနာအပြား၌။ သဗ္ဗညုတညာဏတော၊ မ။ အညံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌံ၊ ယောက်တည်ခြင်းကို။ န ဝလတိ၊ မရနိုင်။ တထာဟိ၊ ထိုစကားကိုချိုးအံ့။ တေ၊ ဤဘဝစက်ကို။ ကတ္တစိ သုတ္တေ၊ အချို့သောသုတ်၌။ အနုလောမတော၊ အနုလုံအားဖြင့်။ (ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ သုတ္တေ၊ ၌။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့်။ (ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ (သုတ္တေ) ၌။ အနုလောမပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ (ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ (သုတ္တေ) ၌။ ဝေဗ္ဗတော၊ အလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ အနုလောမတောဝါ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဋိလောမတောဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ (ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ (သုတ္တေ) ၌။ တိသန္နိစတုသင်္ခေပံ၊ သုံးစပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လေးစုလေးဘို့ရှိအောင်။ (ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ (သုတ္တေ) ၌။ ဒွိသန္နိတိသင်္ခေပံ၊ နှစ်စပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးစုသုံးဘို့ရှိအောင်။

အနုလောမတော ပဋိလောမတော။ ။ဝိနည်း—မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် ဗောဓိကထာ၌ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမ ပဋိလောမ မနသာကာသိ” ဟု လာရာဝယ် “မနသာကာသိ” ဟု နှလုံးသွင်းပုံကိုပြရာ၌နဖြစ်သောကြောင့် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” စသည်ဖြင့် အကြောင်းတရား၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ဖြစ်ခြင်းကို “အနုလောမ” ဟု ခေါ်၏။ “အဝိဇ္ဇာယတောဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော” စသည်ဖြင့် အကြောင်းတရား၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ချုပ်ခြင်းကို “ပဋိလောမ” ဟု ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ကား တရားဟောတော်မူပုံကို ပြရာ၌နဖြစ်သောကြောင့် အစမှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို “အနုလောမ ဒေသနာတော်” ဟု၎င်း၊ အဆုံးမှပြန်၍ အစတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို “ပဋိလောမ ဒေသနာတော်” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

ကတ္တစိ ဝေဗ္ဗတော။ ။ “စတ္တာရောမေ အာဟာရာ ကိ နိဒါနာ။ ပေ။ တဏှာနိဒါနာ” ဟု အလယ်၌ စတော်မူပြီးလျှင် “တဏှာ ကိ နိဒါနာ။ ပေ။ ဖဿနိဒါနာ” စသည်ဖြင့် ရှေ့သို့ အစဉ်အတိုင်းလှည့်၍ “အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ” တိုင်အောင် ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒေသနာတော်ကို အလယ်မှစ၍ ပဋိလောမအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ပြန်၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာဟု ဆိုသည်။ “စက္ခုံ စ ပဋိစ္စ။ ပေ။ တိဏှံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ” စသည်ဖြင့် အလယ်ဖဿမှစ၍ အနုလောမအားဖြင့် “ဒေါမနဿပါယာသာ သမ္မဝဋ္ဌံ” တိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို အလယ်မှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော “အနုလောမဒေသနာ” ဟု ဆိုသည်။

ဒွိသန္နိ တိသင်္ခေပံ။ ။ အလယ်ဖဿမှစ၍ အနုလောမအားဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ “ဝေဒနာနှင့် တဏှာအကြားဝယ် အကျိုးအကြောင်းတစပ်၊ ကမ္မဿဝနှင့် ဇာတိအကြားဝယ် အကြောင်းအကျိုးတစပ်” ဤသို့ ၂-စပ်ရှိ၏။ အဖို့အစုအားဖြင့်ကား ၃-ဖို့ ၃-စု ရှိသည်။ တဏှာမှစ၍ ဟောတော်မူရာ၌ကား တစပ်နှင့် ၂-ဖို့ ၂-စုသာရှိသည်။

(ဒေသိတံ)။ ကတ္တစိ(သုတ္တေ)၊ ဌံ။ ဧကသန္နိဒ္ဓိသင်္ခေပံ၊ တစပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်စု နှစ်ဘို့ရှိအောင်။ ဒေသိတံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဒေသနာ- ဂမ္ဘိရံ၊ ဒေသနာအားဖြင့် နက်နဲ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဒေသနာ- ဂမ္ဘိရတာ၊ ဟောကြောင်း ဒေသနာတော်အားဖြင့် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်တည်း။

ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤ ဘဝစက်၌။ ဝါ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိ သည်တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ယော သဘာဝေါ၊ အကြင်သဘောတရား သည်။ (အတ္တိ)။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ ယေန၊ အကြင်သဘော အားဖြင့်။ [ပဋိဝိဒ္ဓါ၌ ကြိယာဝိသေသနစပ်။] အဝိဇ္ဇာဒေယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ သလက္ခဏတော၊ မိမိ၏ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ သေ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘော သည်။ ဒုပ္ပရိယောဂါယတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘိရော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ပဋိဝေဓ- ဂမ္ဘိရံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့် နက်နဲ၏။ တထာဟိ၊ ထိုကား ကို ချဲ့ဦးအံ့။ ဣ၊ ဤဘဝစက်၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အညာဏဒဿနသစ္စာသမ္ပဋိ- ဝေဓဋ္ဌော၊ သိတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ် ဟူသော သဘော၊ မြင်တတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘိရော၊ ၏။

သင်္ခါရာနု၊ တို့၏။ အဘိသင်္ခရဏာယူဟန သရာဂ ဝိရာဂဋ္ဌော၊ ပြုစီမံတတ် သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ အကြောင်းတရားတို့ကို ပေါင်းစုသိမ်းယူတတ် သည်၏အဖြစ် ဟူသော သဘော၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘော၊ ရာဂမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ (ဂမ္ဘိရော)။ ဝိညာဏ- ဿ၊ ၏။ သုညတအဗျာပါရသင်္ခန္တိ ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ အတ္တမှကင်းဆိတ် သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ဗျာပါရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြောင်းသွားခြင်း မရှိဘဲ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ထင်ရှားဖြစ် သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ (ဂမ္ဘိရော)။ [ဋီကာ၌ “ဘာဝဋ္ဌာ”ဟု ဗဟုဝုဋ်ရှိ၏။] နာမရူပဿ၊ ၏။ ဧကပ္ပါဒဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂနမနရူပနဋ္ဌော၊ အဟူတကဖြစ်ခြင်း သဘော၊ အသီးအသီး ခွဲခြား၍ဖြစ်ခြင်း သဘော၊ အသီး အသီးမခွဲခြားဘဲ ဖြစ်ခြင်းသဘော၊ အာရုံသို့ညွတ်ခြင်းသဘော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည်။ (ဂမ္ဘိရော)။

ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂ။ ။ [ဝိ+နိ+ဘုဇ၊] ဝိသည် ဝိသုံ ဝိသုံ အနက် ဟောတည်း။ နိပ္ပ ဘုဇောတ်သည် ပဝတ္တန အနက်ဟော၊ (တနည်း) ဝဝတ္တာပန အနက်ဟောတည်း။ ဝိသုံဝိသုံ+နိဘုဇ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဝါ၊ မရောရအောင် ပိုင်းခြားထားခြင်း။

သဠာယတနဿ၊ ဇါ။ အဓိပတိလောကဒွါရခေတ္တဝိသယိဘာဝဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြိယ
 ပစ္စယသတ္တိဖြင့် အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ဒွါရအဖြစ်ဟူသော သဘော၊ လယ်ယာနှင့် တူသည်၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ရူပါရုံစသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော
 သည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဖဿဿ၊ ဇါ။ ဖုသနသံဘဏ္ဍနသင်္ဂတိ သန္နိပါတဋ္ဌော၊ တွေ
 ထိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ထိခိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 သဘော၊ ဝတ္ထု အာရုံ ဝိညာဉ် သုံးပါးစုံတို့၏ ပေါင်းဆုံ ကျရောက်ခြင်း ဟူသော
 သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဝေဒနာယ၊ ဇါ။ အာရမ္မဏဂုဿနဘဝန သုခ-
 ဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝနိဇ္ဇိဝဝေဒယိတဋ္ဌော၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားတတ်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ သုခ၏ အဖြစ်၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်၊ မဇ္ဈတ္တ၏ အဖြစ်၊ ဇီဝ
 မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။
 (တနည်း) နိဇ္ဇိဝဖြစ်သော ဝေဒနာ၏ ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)။

အဓိပတိပေ။ဘာဝဋ္ဌော။ ။အဋ္ဌပုဒ်ကို ရှေ့ပုဒ်တိုင်းသို့ လိုက်စေ၍ “အဓိပတိယဋ္ဌ”
 စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။ [ယဋ္ဌ၌ ယသည် အာရုံ။] “စက္ခု၌။ပေ။မနိ၌”ဖြစ်သော
 ကြောင့် “အဓိပတိ”အရ “ဣန္ဒြိယပစ္စယ”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ “လောက၊ ဒွါရ” စသည်
 ကား ဓမ္မသင်္ဂဏီ-ရူပဏဏ၊ ဒုက္ခနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌ လာသော ပုဒ်တည်း။ ထိုပုဒ်များကို
 “လူဇနပလူဇနဋ္ဌေန လောကောပေသော”စသည်ဖြင့် ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ခံပြီ။

ဝိသယိဘာဝ။ ။ [စာအုပ်တို့၌ “ဝိသယဝိသယိဘာဝ”ဟု တွေ့ရ၏။ ဝိသယသည်
 ဝိသဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌ မပါ၊ မဟာဋီကာလည်း မဖွင့်၊ ဝိသယိနှင့် ပြောင်းပြန်လည်း ဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့် “ဝိသယ”ဟု မပါသင့်။] ရူပါရုံ၏ထင်သိုရာ လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 လက္ခဏာရှိသောကြောင့် ရူပါရုံဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည် စက္ခု၏ ဝိသယိဘာဝ
 တည်း။ သောတ စသည်တို့၌ ဤနည်းမိုးပါ။

သံဘဏ္ဍနပေ။သန္နိပါတဋ္ဌော။ ။သံဘဏ္ဍန(ထိခိုက်ခြင်း) သဘောသည် စက္ခုသမ္ပယ
 စသော ၅-ပါးအတွက် ဖြစ်၏။ ဖုသန သင်္ဂတိ သန္နိပါတဋ္ဌဟူသော ၃-ပါးတို့ကား သဠာ
 ယတန ၆-ပါးလုံးအတွက် ဖြစ်၏။ ထိုတွင် ဖုသနသည် ဖဿ၏ သဘောတည်း။ သံဘဏ္ဍနကား
 ဖဿ၏ ကိစ္စတည်း။ သင်္ဂတိသန္နိပါတတို့မှာ ဥပဋ္ဌာန-ကာရ(ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာ
 သော အခြင်းအရာ)တို့တည်း။

အာရမ္မဏပေ။ဝေဒယိတဋ္ဌော။ ။အာရမ္မဏဂုဿနဘဝနသည် ဝေဒနာ၏ကိစ္စရသာ
 တည်း။ ဝေဒယိတသည် ဝေဒနာ၏ လက္ခဏာတည်း။ ဤသို့ လက္ခဏာ အားဖြင့်၎င်း၊ ကိစ္စ
 အားဖြင့်၎င်း ကွဲပြားသောကြောင့် ဝေဒနာ၏ သဘောကို အနုဘဝနဋ္ဌ ဝေဒယိတဋ္ဌဟု
 အဋ္ဌကထာ၌ ၂-မျိုး ခွဲထားသည်။ သုခ ဒုက္ခ မဇ္ဈတ္တဘာဝသည် အစဉ်အတိုင်း သုခဝေဒနာ
 စသော ၃-မျိုးအတွက် သဘောတည်း။

တဏှာယ၊ ဇါ။ အဘိနန္ဒိတဇ္ဈောသာနသရိတာလတာနဒိတဏှာသမုဒ္ဒုပ္ပု-
 ရဏဇ္ဈော၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ သက်ဝင်မျိုသိပ်
 ပြီးဆုံးခြင်းဟူသောသဘော၊ စိစုတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ မာလော
 နွယ်စသော နွယ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ မြစ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်
 ဟူသော သဘော၊ တဏှာသမုဒ္ဒါ၏ ပြည့်နိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော
 သည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဥပါဒါနဿ၊ ဇါ။ အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသပရာမာသ-
 ဒုရတိက္ကမနဇ္ဈော၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့ဖြင့် စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သည်၏အဖြစ်
 ဟူသော သဘော၊ ကာမုပါဒါန်ဖြင့် ယူတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊
 စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ မှားမှားယွင်းယွင်း
 သုံးသပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်

အဘိနန္ဒိတအဇ္ဈောသာန။ ။[နောက်မှ အတ္တကို လိုက်စေ။] သပ္ပိတိကတဏှာယ
 အဘိနန္ဒိတဇ္ဈော=ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာ၏ အလွန်နှစ်သက်သည်၏အဖြစ် ဟူသော
 သဘော။ ဗလဝတရတဏှာယ ဂိလိတာ ပရိနိဋ္ဌာပနံ (သာဓြိအားရှိသောတဏှာ၏ မျိုချ၍
 ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်)အဇ္ဈောသာနဇ္ဈော။—မဟာဇိကာ။

သရိတာ နဒိ။ ။အဘိဝာန်(၆၈၁)၌ သရိတာနှင့် နဒိကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏။ ဤ၌
 ကား ထိုသို့ ပရိယာယ်မဖြစ်သင့်၊ ဘာကြောင့်နည်း...တဏှာ၏ သဘောအမျိုးမျိုးကို ပြု
 ရာဌာနဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် “အလ္လဋ္ဌေန ဝါ သရိတာ”ဟူသောအဋ္ဌသာလိနိ
 နိက္ခေပကဏ္ဍအဋ္ဌကသာအဖွင့်အတိုင်း “သရိတာဋ္ဌ=စိစုတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော”ဟု
 အနက်ပေးလိုက်သည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “အာရုံ၌ငြိခြင်းဟူသော အနက်”ဟု ပေးလေ၏။

တနည်း။ ။ထို နိက္ခေပကဏ္ဍ၌ပင် “သိဃသောတာ သရိတာ ဝိယ”ဟု ဖွင့်သော
 ကြောင့် တောင်ပေါ်မှ အဟုန်ပြင်းပြင်း စီးဆင်းလာသည့်အတွက် လျင်မြန်သောအဟုန်ရှိ
 သော မြစ်ကို “သရိတာ”ဟုခေါ်၏။ သရတိ၊ အဟုန်ပြင်းပြင်း စီးဆင်းတတ်၏။ ဣတိ သရိ-
 တာ။ တဏှာသည် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ အာရုံသို့ “နှားရှူးရှူးထိုး၊ နှားသိုးကြိုးပြတ်၊ နှား
 ငတ်ရေကျက်သို့” အဟုန်ပြင်းပြင်း အတင်းသွားတတ်သောကြောင့် ထိုမြစ်နှင့်တူ၏။ သဗ္ဗာနဒိ
 ဝက်နဒိ” နှင့်အညီ၊ မာယာသာဇ္ဈေယျဟူသော အက္ခေ အကောက် အလှည့်အပတ်များသော
 တဏှာကို နဒိနှင့်တူသည်ဟု မှတ်ပါ။

လတာ။ ။မာလော နွယ်နှင့်တကွ နွယ်ဟူသမျှသည် နိုးရာသစ်ပင်ကို နွယ်၍ တက်
 တတ်သကဲ့သို့ တဏှာလည်း နိုးရာအာရုံကို နွယ်၍တက်ဘတ် (နှစ်သက်ဘတ်=ကြိုက်တတ်)
 ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာသည် နွယ်နှင့်လည်း တူသည်။

အာဒါနဂ္ဂဟဏာပေ။ဇ္ဈော။ ။ဥပ ဥပသာရ မပါသော်လည်း အာဒါနသဒ္ဓါသည်
 ဒဋ္ဌဂါဟအနက်ကို ဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အာဒါနဋ္ဌကို “စတုန္ဒပိ ဥပါဒါနာနံ သမာနော”
 ဟု ဇိကာဖွင့်၏။ ဂဟဏဋ္ဌသည် ကာမုပါဒါန်၏သဘော၊ အဘိနိဝေသစသော အဋ္ဌတို့သည်
 ဒိဋ္ဌါပေါဒါနစသော ၃-ပါးတို့၏ သဘောဟု ဇိကာဖွင့်၏။ ဝိသဒ္ဓိမဂ်မဟာဇိကာ၌ကား တမျိုး
 ဖွင့်ထားသေး၏။

ဟူသော သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဘဝဿ၊ ကမ္မဘဝ၏။ အာယုဟနာဘိ-
 သခိရဏယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသေယု ခိပနဋ္ဌော၊ ပေါင်းစု၍ ယူတတ်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ပြုစီမံတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ယောနိ
 ဂတိ ဋ္ဌိတိ သတ္တနိဝါသတို့၌ ပစ်ချတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။
 (ဂမ္ဘီရော)။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ဇာတိသဉ္ဇာတိဩက္ကန္တိနိဗ္ဗတ္တိပါတုဘဝဋ္ဌော၊
 ခန္ဓာတို့၏တာဝတ၌ အစဖြစ်ခြင်းဟူသော သဘော၊ အာယတနတို့၏ပေါက်ဖွား
 ရာဟူသောသဘော၊ အမိဝမ်း၌ သက်ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းဟူသောသဘော၊
 ခန္ဓာတို့၏ အသစ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော သဘော၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဟူသော သဘော
 သည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ "ဓယဝယဘေဒဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊
 ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်းသဘော၊ ပျက်ပြားတိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊
 မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊
 ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၌။ ပဋိဝေဂေဓိရကာ၊
 ပဋိဝေဂအားဖြင့် နက်နဲသည်၏အဖြစ်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန၊ ဂမ္ဘီရဘေဒါ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး နယဘေဒါ၏
 အကျယ်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဘဝစက်၌။ (တနည်း) ဧတ္ထ၊ ဤ
 အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကတ္တနယော၊ ဧကတ္တနည်း၎င်း။ နာနတ္တနယော၊
 နာနတ္တနည်း၎င်း။ အဗျာပါရနယော၊ အဗျာပါရနည်း၎င်း။ ဝေဓမ္မတာနယော၊
 ဝေဓမ္မတာနည်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အတ္တနယာ၊ အနက်
 သဘောတို့၏ နည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောနည်း

အာယုဟန။ ပေ။ ခိပနဋ္ဌော။ ။ နိဝါသေယု ခိပနဝယ် "နိဝါသခိပန"ဟု ဆိုလိုလျက်
 သိဝိဘတ်ကို မချေသော အလုတ္တသမာသ်ဟု မှတ်ပါး ဤသို့ အလုတ္တသမာသ်ကြံမှု အာယု-
 ဟန အဘိသခိရဏ ပုဒ်တို့လည်း ယောနိ။ ပေ။ ခိပနပုဒ်တို့နှင့်ဒွန်တူနိုင်မည်။ ဒွန်တုံမှလည်း
 ဒွန်၏နောက်၌ရှိသော အဋ္ဌပုဒ်ကို ရှေ့ပုဒ်တို့၌ တုံစပ်နိုင်မည်။

ဓယ ဝယ ဘေဒ ဝိပရိဏာမ။ ။ ဤသဘော ၄-မျိုးလုံးသည် ဇရာ၏သဘောမဟုတ်၊
 မရဏ၏ သဘောသာတည်း။ ဇရာမရဏ ၂-မျိုးတွင် မရဏသည် ပခာနဖြစ်သောကြောင့်
 မရဏ၏ သဘောကိုသာ ပြထားသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ အခြားနည်းများကိုလည်း ဋီကာ
 ၌ ပြထားသေး၏။

အတ္တနယာ။ ။ အတ္တာနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏ သဘောတို့၏ + နယာ၊ ဧကတ္တအစရှိ
 သော နည်းတို့တည်း။ အတ္တနယာ၊ တို့။ (တနည်း) "အတ္တာဝေ + နယာ အတ္တနယာ"ဟု
 ဋီကာ၌ ခုတိယတနည်းပြု၏။ အတ္တာဝေ၊ ထိုသည်ပင် + နယာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၊
 သိအပ်သောသဘောတို့တည်း။ အတ္တနယာ၊ တို့။ (တနည်း) အတ္တာနံ၊ တို့ကို။ နယော၊
 ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူကြောင်း၊ သိကြောင်းဖြစ်သော ဧကတ္တ အစရှိသော နည်းတို့တည်း။
 အတ္တနယာ၊ တို့။ ဤသို့လည်း ဋီကာ၌ တတိယတနည်း ပြသေး၏။

တို့တွင်။ (“ကေတ္တနယော” စသည်၌စပ်၊ ရှေးနိဿယ၌ “တတ္ထ၊ ထို ဘဝစက်၌” ဟု ပေးလေ၏။) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ)။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ (သမ္ဘဝတိ)။ တုတံဝေ၊ ဤသို့။ ဗိဇယ၊ မျိုးစေ၏။ အကုရုဒိဘာဝေန၊ အညွန့်အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရုက္ခဘာဝ-ပုတ္တံ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ၊ ရုပ်နာမ် အစဉ်တို့၏ မပြတ်ခြင်းသည်။ ကေတ္တနယော နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်းကေတ္တနည်းကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန်။ ပဿန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ သန္တာနဿ၊ သန္တာန်၏။ အနုပစ္စေဒါဝဗောဓတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ ဥစ္စေဒ-ဒိဋ္ဌိံ ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိကို။ (သေလျှင် ပြတ်၏ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို။) ပဗဟတိ၊ ပယ်စွန့်နိုင်၏။ မိစ္ဆာ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း။ ပဿ-န္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ သန္တာနာနုပစ္စေဒဿ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်၏ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ကေတ္တဂဟဏ-တော၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်းကြောင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိံ ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို။

‘ သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ။ ပေ။ နယော။ ။ မျိုးစေမှအညွန့်ဖြစ်လာ၏။ ထိုအညွန့်မှ အရွက်ဖြစ် လာ၏။ ထိုမျိုးစေမှပင် ရိုးတံ၊ ပင်လုံး၊ အခက်၊ ရွက်နု၊ ရွက်ကြမ်းစသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အဆက် မပြတ်ဖြစ်နေရကား မျိုးစေသည် သစ်ပင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ (သစ်ပင်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၏)။ ထို့ကြောင့် မျိုးစေနှင့် သစ်ပင်သည် တစဉ်တတန်းတည်းဖြစ်ရကား သန္တာန (အစဉ် အတန်း) မပြတ်ချေ၊ အစဉ်အတန်းမပြတ်လျှင် “တခုတည်းပင်ဖြစ်၏” ဟု ယူရသကဲ့သို့ ထို အတူ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်—ဤသို့စသည်ဖြင့် ဖြစ်ရာ၌ အကြောင်းအကျိုးအားဖြင့် တစဉ်တည်း၊ တသန္တာန်တည်းဖြစ်၍ အဆက်မပြတ်ရကား “တခုတည်းဖြစ်သည်” ဟု သိအပ်သောနည်းသည် ကေတ္တနည်း မည်၏။

ကေတ္တနယော။ ။ ဋီကာ၌ နယကို ၃-နည်းဖြင့်ပြသည့်အတိုင်း ဤ၌လည်း ၃-နည်း ဝိဂ္ဂဟပြုနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြုရာ၌ “ကေဿ၊ တခုတည်း၏+ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (သန္တာန်အစဉ်မပြတ်ခြင်း)တည်း။ ကေတ္တံ၊ ခြင်း” ဟု ရှေးဦးစွာပြုပါ။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်း ၏အဖြစ်ဟူသော + နယော၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၊ သိအပ်သောနည်းတည်း။ ကေတ္တ- နယော၊ နည်း။ (တနည်း) ကေတ္တေန၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် + နယော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆောင်ယူ အပ်၊ သိအပ်သောနည်းတည်း။ ကေတ္တနယော၊ နည်း။ (တနည်း) ကေတ္တေန၊ ဖြင့် + နယော၊ အဝိဇ္ဇာစသော သဘောတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူကြောင်း၊ သိကြောင်းနည်းတည်း။ ကေတ္တ- နယော၊ ကြောင်းနည်း။ ဤသို့ ၃-နည်း ဝစနတ္ထပြုပါ။ နာနတ္တနယ စသည်၌လည်း နည်းတူ။

(မြဲ၏ ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို။) ဥပါဒိယတိ၊ ၎င်း၏။ ပန၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရားတို့ကို။ ယထာသကလက္ခဏဝတ္ထာနံ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော လက္ခဏာဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းသည်။ နာနတ္ထနယောနာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်း နာနတ္ထနည်းကို။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေဿနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိံ၊ သဿတအယူကို။ ဝါ၊ မြဲ၏ဟု ဖြစ်သောအယူကို။ ပဗဟတိ၊ ပယ်စွန့်နိုင်၏။ မိစ္ဆာ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဧကသန္တာနပတိတဿ၊ စာခုတည်းသောသန္တာန်၌ ကျရောက်သော အဝိဇ္ဇာစသော တရားအပေါင်း၏။ (နာနတ္ထ ခွဲစပ်။) သိန္နသန္တာနဿေဝ၊ ကွဲပြားသော သန္တာန်ရှိသော တရားအပေါင်း၏ကဲ့သို့။ နာနတ္ထဂဟဏတော၊ အသီးအသီး၏အဖြစ်ကိုယူခြင်းကြောင့်။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲစွာ ယူ၏။

အဝိဇ္ဇာယ၊ ၎င်း။ (ဗျာပါရာဘာဝ ခွဲစပ်။) သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ ငါအဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေရဦးမည်။ သင်္ခါရာနဝါ၊ တို့၏မူလည်း။ အမေဟိ၊ ငါသင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ (ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း၏။ ဝါ၊ ဦးမည်။) ဣတိဝေမာဒိဗျာပါရာဘာဝေါ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဗျာပါရ၏ မရှိခြင်းသည်။ အဗျာပါရနယောနာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ ယင်း အဗျာပါရနည်းကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဿန္တော၊ သည်။ ကာရကဿ၊ ပြုလုပ်တတ်သော ပရမအတ္တ၏။ အဘာဝါဝဗောဓတော၊ မရှိခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိံ၊ ‘အတ္တဒိဋ္ဌိကို။ ပဗဟတိ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာ၊ ယွင်း။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဗျာပါရေ၊ ဗျာပါရသည်။ အသတိပိ၊ မရှိပါသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော

သိန္နသန္တာနဿေဝ။ ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်သည် (ဘဝခြားသော်လည်း) တစဉ်တတန်းတည်း ဖြစ်၏။ သုမေသာဘဝမှစ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ဘဝတိုင်အောင် တစဉ်တတန်းတည်း ဖြစ်၏။ သို့ပါလျက် “တသန္တာန်တည်း” ဟု မယူဆနိုင်ဘဲ ယခုဘဝ၌ သေသောသတ္တဝါက တယောက်၊ နောက်ဘဝ၌ဖြစ်သောသတ္တဝါကတယောက်ဟု ကွဲပြားသောသန္တာန်ရှိသကဲ့သို့ ယူဆသောကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေလျှင် ပြတ်၏” ဟု ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိကို စွဲမြဲစွာ ယူမိလေတော့သည်။

သမ္မာ ပဿန္တော။ ။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရစသော ဤတရားတို့သည် “နိရိဟာ=အကျိုးတရား ဖြစ်သို့ရန် အားထုတ်ခြင်း မရှိကြ။ နိဇ္ဇိဝါ=ထိုသို့အားထုတ်နိုင်အောင် အသက်ကောင်လည်း မဟုတ်ကြ။ ဓမ္မမတ္တာ=ဆိုင်ရာ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော သဘာဝဓမ္မပျတိသာတည်း။ ဤသို့ သိမြင်သူကို “သမ္မာ ပဿန္တော” ဟု ဆိုသည်။

အကြောင်းတရားတို့၏။ သဘာဝနိယမ သိဒ္ဓေါ၊ မြဲသော သဘောအားဖြင့် ပြီးသော။ ယော ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြင် အကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိ သည်။ (အတ္တိ)။ တဿ၊ ထို အကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို။ အဂ္ဂဟဏ- တော၊ မယူနိုင်ခြင်းကြောင့်။ (မယူတတ်ခြင်းကြောင့်။) အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ၊ ကိ။ ဝါ၊ အကျိုးဖြစ်ဘို့ရာ အကြောင်းအမှုအရာ ကြိယာမဂ္ဂိဟု ဖြစ်သောအယူကို။ ဥပါဒိယတိ ၊ ၎င်း။

ပန၊ ကား။ ခိရာဒိဟိ၊ နို့ ရည်အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဒဓိအာဒိနံ၊ နို့ ဓမ်း အစ ရှိသည်တို့၏။ (သမ္ဘဝေါ) ဝိယ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သင်္ခါရာဒိနံယေဝ၊ တို့၏သာ။ သမ္ဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ အညေသံ၊ သင်္ခါရမှတစ်ပါး အခြားသော တရားတို့၏။ (သမ္ဘဝေါ သည်။) န (ဟောတိ)။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝေဓမ္မတာနယောနာမ၊ မည် ၎င်း၏။ ယံ၊ ယင်း ဝေဓမ္မတာနည်းကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဿန္တော၊ သည်။ ပစ္စယာနုရူပ- တော၊ အကြောင်းအားလျော်သောအားဖြင့်။ ဖလာဝဗောဓတော၊ အကျိုးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိံ ၊ စ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိကို၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိဟူသော အယူကို၎င်း။ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ၊ စ၊ ကို၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးနှင့် စပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာ မရှိဟူသောအယူကို၎င်း။ ပဗဟတိ ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာပဿန္တော၊ သည်။ ပစ္စယာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဖလပုံဝတ္တိံ ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူနိုင်မှု၍။ ဝါ၊ မယူနိုင်သည့်အတွက်။

သဘာဝပေ။ ဟေတုဘာဝေါ။ ။ သဘာဝေါ ဝေ+နိယမော သဘာဝနိယမော= မြဲသော သဘော။ သသမ္ဘာရ အဂ္ဂိနော၊ တွဲတက် ကလာပ်တူ ရုပ်အပေါင်း ဟူသော အဆောက်အဦနှင့်တကွဖြစ်သော တေဇောဟူသောမီးမာတ်၏။ ဥဒ္ဓိမ္မုခတာ၊ အထက်သို့ ပျက်နှာရှိသည်၏အဖြစ် (မီးညွှန်၏ အထက်သို့ တက်ခြင်း)၎င်း။ သသမ္ဘာရဝါယုနော၊ (အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော လေ၏) တိရိယဂမနံ၊ ဖီလာသွားခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောဖြစ်ပုံသည်။ သဘာဝနိယမော ဝိယ၊ မြဲသောသဘော (ထုံးစံ မှုတာ)ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ တေန သိဒ္ဓေါ၊ ထို ထုံးစံအားဖြင့် ပြီးစီးသော။ ယထာသကံ ပစ္စယပုန္ဓဿ ယော ဟေတုဘာဝေါ၊ မိမိအကြောင်း ပစ္စည်းအားလျော်သော အကျိုး ပစ္စယပုန်၏ အကြင် အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (အတ္တိ)။-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဂ္ဂိက။

အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ။ ။ ကဿစိ ကတ္တုနော အဘာဝါ(ပြုလုပ်တတ်သော တစုံတယောက် ၎င်း)တစုံတခုသော တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်) န ကာစိ ကိရိယာ ဖလပဗန္ဓိနံ (တစုံတခု သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာသည် အကျိုးနှင့် ဆက်စပ်ခြင်းမရှိ။ ဝါ-အကျိုးမပေး။) ဣတိ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတိ။-မဟာဂ္ဂိက။ [ဤ နိကာအဖွင့်ကိုထောက်၍ “အကိရိယ ဣတိ၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာ မရှိဟူသော+ဒိဋ္ဌိံ၊ အယူတည်း။ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ယူ”ဟု ဝစနတ္တ ပြုရလိမ့်မည်။ သာမညဖလသုတ် (၃၅၃)ဘာသာဋီကာ၌ကား ဝစနတ္တတမျိုး ပြုခဲ့သည်။]

ယတော ကုတောစိ၊ သင့်လျော်သော တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ယထာ
ကထာစိ၊ သင့်လျော်သော တစုံတခုသော အကျိုး၏။ အသမ္ဘဝဂ္ဂဟဏတော၊
မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ယူခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ စေဝ၊ ကိရင်း။ နိယတဝါဒဉ္စ၊
နိယတဝါဒကိုရင်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဣဒံ
ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ သစ္စပ္ပဘဝတော၊ အားဖြင့်ရင်းပေ။ ယထာရဟံ၊ ဝိညာ

(ကသွားကြောင့်။) သစ္စပ္ပဘဝတော၊ အားဖြင့်ရင်းပေ။ ယထာရဟံ၊ ဝိညာ
တဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ(ယသွား)၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘိရတော၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အဂါမံ၊ ထောက်တည်ရာမရှိသော။ နာနာနယဂ္ဂဟဏတော၊ ကေတ္တ စသော
အမျိုးမျိုးသော နည်းတို့ဖြင့် ယူရခြင်းကြောင့်။ ဒုရတိယာနံ (ဒုရတိယာနံ)၊
ခဲယဉ်းသဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော။ ဝါ၊ လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သော။ အသနိဝိစက္က-
မိဝ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့။ နိစ္စနိမ္မထနံ၊ အမြဲမပြတ်၊ လုံးထွေး မေ့နှောက်တတ်
သော။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ၊ စသည်လည်ဆက်၊ ဤ ဘဝစက်ကို။
သမာဓိပဝရသိလာယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော မြတ်သော ဓားသွေးကျောက်၌။
သုနိသိတေန၊ ကောင်းစွာ သွေးအပ်ပြီးသော။ ဉာဏာသိနာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူ
လော သန်လျက်ဖြင့်။ အပဒါလေတော၊ မဖောက်မခဲနိုင်မှ၍။ ဝါ၊ နိုင်ဘဲ။ သံသာရ-
ဘယံ၊ သံသရာဘေးကြီးကို။ အတိတော၊ လွန်မြောက်နိုင်သော။ ကောစိ၊ တစုံ
တယောက်သည်။ သုပိနန္တရေပိ၊ အိပ်မက်အတွင်း၌ သော်မှလည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ
စဘူးချေ။

ယတော ကုတောစိ။ ပေ။ ဂဟဏတော။ ။ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အကြောင်း
ကြောင့် အမှတ်မရှိသော အကျိုး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုလျှင် သဲမှ ဆီ၊ ကြံမှ နို့ရည် မဖြစ်
နိုင်စရာမရှိ ဖြစ်နိုင်စရာရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ မည်သည့်
အကျိုးမဖြစ်နိုင်ပါဟု အဟေတုအယူကို စွဲစွဲလမ်းလမ်း ယူလေသည်။

နိယတဝါဒဉ္စ။ ။ “ထိုသို့ အကြောင်းမရှိလျှင် အဘယ်နည်းဖြင့် ယခု မျက်မြင်ဖြစ်သော
သတ္တဝါ-အရာဝတ္ထုများ ဖြစ်ရသနည်း”ဟု ထို အဟေတုက အယူရှိသူကို ပြန်၍ မေးလျှင်
“နိယတ=မည်သည့်အချိန်အခါ၌ လူ သို့မဟုတ် နတ်၊ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန် အမျိုးမျိုး
ဖြစ်ရမည်”ဟု အမြဲသတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအယူကို “နိယတဝါဒ”ဟု
ခေါ်၏။ အကျယ်ကို သာမညဗလသုတ်-မက္ခလိဝါဒ၌ ကြည့်ပါ။

ဥပါဒိယတိတိ။ ။ ဤ ဣတိသဒ္ဓါသည် “သဗ္ဗပ္ပဘဝတော ကိစ္စာ” စသည်ဖြင့် ရှေ့၌
ဂါထာကို ပြုပြီးလျှင် “တတ္ထ ယသ္မာ ကုသလာ ကုသလကမ္မ” စသည်ဖြင့် ထိုဂါထာကို
အကျယ် ပြလာခဲ့၏။ “ယခုအခါ ထိုဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ် အကျယ် ပြီး၏”ဟု
ပြသော ပရိသမာပနတ္ထ နိပါတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ‘ဥပါဒိယတိဝိနောကံ’၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ၊
စာအုပ်တို့၌ ပိုဒ်မပါဘဲ “ဝေမိဒံ ဘဝစက္ကံ”နှင့် ဆက်နေသည်မှာ မကောင်းပါ။ ဝေမိဒံ
ဘဝစက္ကံမှမရှိ ဂါထာတရပ်လုံးကား ဆိုအပ်ပြီးကို ပြန်၍ဖူးသော နိဂုံးဝါကျတည်း။

၈။ သာဓကကား။ “ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ။ ပေ။ သံသာရံ နာတိဝတ္ထတိ”
တိ၊ ဟူ၍။ ဇေတံ (သုတ္တံ)၊ ဤပါဠိကို။ ဘဂဝတပိ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်လည်း
နက်နဲ၏။ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စ၊ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားသောအရောင်
လည်း ရှိ၏။ အာနန္ဒ၊ တေဿ ဓမ္မဿ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အကြောင်း အရပ်
ရပ်ကို။ အနန္တဗောဓော၊ ဉာတပရိညာဖြင့် အပန်ဖန် မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋ္ဌိ-
ဝေဓော၊ တိရုဏပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။
အယံ ပဇာ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။

တေဿ ဓမ္မဿ။ ။ တေဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်တဿ ဓမ္မဿ၊ သော ပန အတ္တတော
ဟေဏုပဘဝါနံ (အကြောင်းဟူသော အစအမှန်ရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။) ဟေတု
(အကြောင်းတည်း။) ထို့ကြောင့် “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသည် မိမိကိုစွဲ၍ အကျိုးတရားတို့၏
ဖြစ်စေရာ အကြောင်းတရားတည်း” ဟု မှတ်ပါ။

အနန္တဗောဓော။ ။ “ဉာတပရိညာဝသေန အနန္တဗုဗ္ဗနာ” ဟု သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာ
နိဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ်အဋ္ဌကထာတို့ ဖွင့်ကြ၏။ ထို၏ ဂ္ဂိကာတို့၌ ဉာတပရိညာ
ကို “နာမဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော တဿစ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော” ဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် “န ပဌမာသိနိဝေ-
သမတ္တေန ဟောတိ၊ အထခေါ တတ္ထ အပရာပရံ ဉာဏုပတ္တိသညိတေန အနုအနု ဗုဗ္ဗနေန”
ဟု ဖွင့်၏။ ထိုဉာတ် ၂-ပါးကို ပဌမ နှလုံးသွင်းရုံမျှ မကဘဲ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေသောအား
ဖြင့် သိခြင်းကို “အနုဗောဓ” ခေါ်သည်-ဟူလို။

အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော။ ။ “တိရုဏပဟာန ပရိညာဝသေန အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇနာ” ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ
ဖွင့်၏။ ထို၏ ဂ္ဂိကာ၌လည်း “နိစ္စသညာဒိနံ ပဇာနဝသေန ပဝတ္ထမာနာ ဝိပဿနာဓမ္မေ
(ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို) ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ ဝေနာမ ဟောတိ” ဟု ဖွင့်၏။ ဤအဖွင့်အရ နိစ္စသည်
စသည်ကို ပယ်တတ်သော အနိစ္စာနုပဿနာစသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို “ပဟာနပရိညာ”
ခေါ်သည်ဟုမှတ်ပါ။ ထိုပဟာနပရိညာသည် နာမဂ္ဂပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်တို့မှ
ထိုးတက်၍ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ထိုးထိုးထွင်းထွင်း သိမြင်လာသောကြောင့် ပဋိဝေဓ
ဉာဏ်လည်းမည်၏။ “တဒဓိဋ္ဌာနဘူတာ စ တိရုဏပရိညာ=ရုပ်နာမ်တို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ” ဟု ဆုံးဖြတ်တတ်သောဉာဏ်သည် တိရုဏပရိညာမည်၏။ ထိုတိရုဏပရိညာသည်
ပြုအပ်စွဲသော ဝိပဿနာဉာဏ်လျှင် အရင်းခံရှိ၏။ ဘာကြောင့်နည်း- ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်
“အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ” ဟု ရှုပြီးမှသာ ရုပ် နာမ်တို့ကို အနိစ္စ စသည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သော
ကြောင့်တည်း။

မဂ်ဉာဏ် ။ ။ ထိုတိရုဏပရိညာဖြင့် ပဋိဝေဓ အသိ ဖြစ်ပြီးမှသာ မဂ်ဉာဏ်ပေါ်
လာနိုင်၏။ ထို မဂ်ဉာဏ်သည် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော ပရိညာ၊ သမုဒယ
သစ္စာကို ပယ်ခြင်း ဟူသော ပဟာနအားဖြင့် သိနိုင်ခြင်းကြောင့် ထို တိရုဏ၊ ပဟာန
၂-ပါးတွင် ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “အရိယမဂ္ဂေါ စ ပရိညာပဟာနာဘိသမယဝသေန
ပဝတ္ထိယာ တိရုဏပဟာနပရိညာသင်္ဂဟော စ” ဟု ဂ္ဂိကာ၌ ဖွင့်သည်။

တန္ဒာကုလကဇာတာ၊ ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ၊ ကစီရည်တင်အပ်သော ချည်ထွေး၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ (တနည်း) ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ၊ စာမကလေး၏ ရှုပ်ထွေးသော အသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ မုဒုပဗ္ဗဇာတာ၊ ရှုပ်ထွေးသော ဖြူဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တု၊၍) အပါယ်၊ ကြီးပွားခြင်းမှကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ် ၄-ဘုံကို၎င်း။ သံသာရုံ၊ ကြွင်းသောသံသရာကို၎င်း။ (တနည်း) အပါယ်၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ သံသာရုံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာကို။ နာတိ-

တန္ဒာကုလကဇာတာ။ ။ [သတ္တံ တန္တု ပုမေ တန္တံ။—အဘိဓာန် (၅၂၃)။] အာကုလ သဒ္ဓါသည် ရှုပ်ထွေးခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ အာကုလနံ၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း။ အာကုလံ၊ မြင်း။ အာကုလမေဝ အာကုလကံ၊ သတ္တုတ္တံ ကပစ္စည်း။ (တနည်း) အာကုလန္တံ၊ ပေါင်းစပ် ရှုပ် ထွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အာကုလကာနိ၊ အာကုလကာနံ ဘာဝေါ အာကုလကံ၊ ရှုပ်ထွေး ကုန်သည်၏အဖြစ် (ရှုပ်ထွေးခြင်း)။ တန္ဒာနံ၊ ချည်တို့၏+ အာကုလကံ တန္ဒာကုလကံ၊ ဤ နည်း၌ ထိုထိုနေရာဝယ်ရှိသော ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကို “တန္ဒာကုလက” ဟု ခေါ်၏။ တန္ဒာကုလကမိဝ+ဇာတာ တန္ဒာကုလကဇာတာ(ပဇာ)၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဉာတပရိညာ၊ တိရုဏပရိညာတို့ဖြင့် မသိသော သတ္တဝါအပေါင်းသည် အမြိတ်အဆာချည်တွေ ပေါင်းစု ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်နေရကား အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်မှန်း၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ် ဖြစ်မှန်းကို မသိနိုင်ဘဲ အမျိုးမျိုးသော မိစ္ဆာအယူကို ယူမိလေသည်။

ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ။ ။ ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာတိ ကုလာဂဏ္ဍိကံ ဝုစ္ဆတိ ပေသကံ၊ ရ ကုပ္ပိယသတ္တံ၊ ရက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်ခင်ကို ကစီရည်ဆွတ်ဖြန်း၍ ဘီးဖြင့် ဖီးသောအခါ ချည်အထွေးတွေပါလာ၏။ ထိုချည်ထွေးကို “ကုလာဂဏ္ဍိက” ဟု ခေါ်၏။ (တနည်း) ကုလာ နာမ သာကုဏိကာ၊ တဿာ ကုလာဝကောတိပိ ဂေကေ=တချိုက စာအသိုက်ကို “ကုလာ ဂဏ္ဍိက” ဟု ခေါ်ကြ၏။—နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၆-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ် အဋ္ဌကထာ။ ဋီကာ၌ “သာ ကုဏိကာတိ ဝဋ္ဌစာတကသာကုဏိကာ” ဟု ဖွဲ့ရ၏။ ဝဋ္ဌသည် ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။ “ဝန” ဟု ထင်သည်။ တောစာမကလေးတို့သည် သစ်ပင်၏ အခက်တို့၌ တုံလျားဆွဲ၍နေ သော စာပေါင်းသိုက်ကို ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ထိုစာသိုက်ကို “ကုလာဂဏ္ဍိက” ဟု ခေါ်သည်။ ကုလာဂဏ္ဍိကမိဝ+ဇာတာ ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ။ [ဤပုဒ်၌ မူကဲ့ အမျိုးမျိုးရှိ၏။]

မုဒုပဗ္ဗဇာတာ။ ။ ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်တို့သည် ကြီးလသော် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ် လျက် ကြီးပွားတတ်ကုန်၏။ [တဒုဘယံ ကိရတိဏံ အာကုလံ ဇဋိတံ (ဖြစ်သော ရှုပ်ထွေး ခြင်းရှိသည်) ဟုတ္တု၊ ၀ဆုတိ။—မဟာဋီကာ။] ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မသိသော သတ္တဝါ အပေါင်း လည်း ရှေး၌ ပြအပ်ခဲ့သောနည်းအတိုင်းပင် ရှုပ်ထွေး၍ နေလေသည်။ [အပါယ် စသည် တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

ဝတ္တတိ၊ မလ္လန်မြောက်နိုင်။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သစ္စပ္ပဘဝတော။ ပေ။ ယထာ-
ရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ဇိ။) [ရွှေက ကသွာ အမေးကို ပြန်၍ဖြေဆိုရာ ဣတိ တပုဒ်
အကြေကြံ၍ ရွှေကားကို ပြန်လှည့်ပါ။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဤ ဘဝစက်ကို သစ္စပ္ပဘဝ စသောအားဖြင့်
ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သိထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏
၎င်း။ ပရေသံ ဝါ၊ သူတပါးတို့၏၎င်း။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှါ။ သုခါယ၊
ချမ်းသာအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ (အတ္တ-
ဟိတပရဟိတပဋိပန္နဖြစ်သော ပညာရှိသည်။) အဝသေသ ကိစ္စာနိ၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ကို သိအောင်ပြုခြင်းမှ ကြွင်းသောကိစ္စတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂမ္ဘီရေ၊
နက်နဲလှစွာသော။ ပစ္စယာကာရပ္ပဘေဒေ၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ
အခြင်းအရာဟူသော သတ္တိအပြားရှိသော။ ဣ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ယထာ၊
အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်လသော်။ ဂါမံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထောက်တည်
ခြင်းကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ရာ၏။ ဝေံ၊ ဤ ထောက်တည်ရာ ရနိုင်လောက်အောင်
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သတော၊ သတိ မပြတ်
အမှတ်ရသည်။ (ဟုတော့၊ ၍။) အနုယုဇ္ဈေ၊ ဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ရာ
သတည်း။ ...ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၂၄၃။ ဝေံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ ပတ္တ-
ရန္တောဝိယ၊ ပြန့်သကဲ့သို့၎င်း။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ဝိတ္တာရေန္တောဝိယစံ၊
ကျယ်စေသကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ ချဲ့သကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋိဂဟတညာ-
ဏော၊ မပိတ်ပင်အပ်သော ဉာဏ်ရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
သုတ္တန္တဘာဇနိယေ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌။ နိဂ္ဂုဏ္ဍိံ၊ အထုံးအဖွဲ့ မရှိအောင်။
နိဇ္ဈိ၊ အရှုပ်အထွေး မရှိအောင်။ ပစ္စယာကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာ စသောအကြောင်းတရား
တို့၏အခြင်းအရာသတ္တိကို။ နာနာစိတ္တ ဝသေန၊ အထူးထူးသော စိတ်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့နှင့်စပ်သဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧဝေလံ၊ ဧကစိတ္တ မဖက် သက်သက်။ အယံ ပစ္စယာကာရော၊ ဤ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ အခြင်းအရာ
သတ္တိသည်။ နာနာစိတ္တေသုယေဝ၊ အထူးထူးသော စိတ်တို့၌သာ။ န ဟောတိ၊
ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ဧကစိတ္တေပိ၊ တခုသောစိတ်၌လည်း။ ဟောတိယေဝ၊
ဖြစ်သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကစိတ္တ-

ကွဏိကံ၊ တခုသော စိတ္တကွဏရိသော။ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရောတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ နိဗ္ဗေဿမ္ပ ရှေးဦးစွာ။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ဌပိတာယ၊ ထားတော်မူအပ်သော။ မာတိကာယ၊ ဌှံ။ [“ဒီပယေ”၌ စပ်။] အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ မူလေဟိ၊ မူလတို့ဖြင့်။ [“နဝမူလပဒါ”ဝယ် “နဝမူလ၌ အဘိန္နာ-ဝိသေသန” စပ်။] နဝမူလပဒါ၊ ၉-ပါးသောမူလပုဒ်ရှိကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တတ္ထ၊ ထို ၉-ပါးသောနည်းတို့၌။ စတုက္ကာနိ၊ စတုက္ကတို့ကို၎င်း။ ဝါရဘေဒဉ္စ၊ ဝါရအပြားကို၎င်း။ ဒီပယေ၊ ပြရာ၏။ တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းတည်း။ (ဒီပယေ အရ ပြခြင်း-ဟူလို။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမာတိကာ၌။ [ရှေးနိဿယဝယ် “ဧတ္ထ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနီ၌” ဟု စွဲလေ၏။] အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ။ ပုဘေဒေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ဆဋ္ဌာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် အပြားရှိကုန် သော။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ မူလပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောနည်း၎င်း။ ဝါ၊ အစ၌ အဝိဇ္ဇာရှိသော နည်း၎င်း။ [သင်္ခါရဒိကော-စသည်တို့ကိုလည်း ဤနည်းမှီ၍ပေးပါ။] ဣတိ၊ သို့။ နဝမူလပဒါ၊ ၉-ပါးသော မူလပုဒ်ရှိကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ဣမေ နယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။

တေသ၊ ထို ၉-ပါးသောနည်းတို့၌။ [ဂါထာ၌လာသော “တတ္ထ”ကို ဖွင့်သော ကြောင့် “တို့၌” ဟု ပေးလိုက်သည်။ “ဆတ္ထိံ သစတုက္ကာနိ၊ ဝါရသတံ ဟောတိ” တို့၌ စပ်။ ယောဇနာ၌ကား နိဒ္ဒါရဏဖွင့်လေ၏။ “အဝိဇ္ဇာဒိကော နယော”၌ စပ်လိုဟန်တူသည်။ စာသွားထုံးစံ မကျပါ။] တာဝ၊ သင်္ခါရဒိကနယ အစရှိ သည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ သော။ ယော၊ အယံ နယော၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တတ္ထ၊ ထိုနည်း၌။ ပစ္စယစတုက္ကံ၊ ၎င်း။ ဟေတုစတုက္ကံ၊ ၎င်း။ သမ္ပယုတ္တ-စတုက္ကံ၊ ၎င်း။ အညမညစတုက္ကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာဒိကနယ၌။ (စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ သေသေသုပိ၊ အဝိဇ္ဇာဒိကနယမှ ကြွင်းကုန်သော သင်္ခါရ ဒိကနယ အစရှိသော ၇-ပါးတို့၌လည်း။ (စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကေကသ္မိံ၊ ၁-ပါး ၁-ပါးသော။ နယေ၊ ၌။ စတုန္နံ၊ စတုန္နံ၊ ၄-ပါးကုန် ၄-ပါးကုန်သော။ စတုက္ကာနိ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဆတ္ထိံ သ၊ စတုက္ကာနိ၊ (ဟောန္တိ)။ တတ္ထ၊ ထို ၇-ပါးသော စတုက္ကတို့တွင်။ ဧကေကေန၊ ၁-ပါး ၁-ပါးသော။ စတုက္ကေန၊ ဖြင့်။ စတုန္နံ၊ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝါရာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ ထိုကို။ [“စတုန္နံ စတုန္နံ ဝါရာနံ” အရကို နောက်၌ “ပဌမော နာမရူပဋ္ဌာနေ

နာမဿ”စသည်ဖြင့် အကျယ်ပြုလိမ့်မည်။] သင်္ဂဟိတတ္ထာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုဒ္ဓံပိ၊ ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကသ္မိံ၊ နယေ။ သောဠသ သောဠသ၊ ၁၆-ပါးကုန် ၁၆-ပါးကုန်သော။ ဝါရာ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤအပြားအားဖြင့်။ စတုစတ္တာလိသာမိကံ၊ ၄၄-ပါး အလွန်ရှိသော။ ဝါရသတံ၊ ဝါရတရာသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်

တတ္ထ၊ ထို ၄-ပါးသောစတုက္ကတို့တွင်။ သဗ္ဗပဋ္ဌမေ၊ အလုံးစုံသော နည်းတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာမူလကော၊ အဝိဇ္ဇာမူလရှိသော။ နယေ၊ ဌ။ ယံ ဧတံ ပစ္စယစတုက္ကံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တသ္မိံ၊ ထိုပစ္စယစတုက္ကံ၌။ ပဋ္ဌမော၊ ပဋ္ဌမဝါရသည်။ [“ဒွါဒသဂီကဝါရော နာမ”၌စပ်။] နာမရူပဋ္ဌာနေ၊ နာမရူပ၏အရာ၌။ နာမဿ၊ နာမ၏၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ သဠာယတနဋ္ဌာနေ၊ သဠာယတန၏အရာ၌။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ဆဋ္ဌာယတန၏၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိပုဏ္ဏကေကံယုတ္တော၊ မပြည့်စုံသော အင်္ဂါ ၂-ပါး အပေါင်းနှင့် ယှဉ်သော။ ဒွါဒသဂီကဝါရောနာမ၊ ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဝါရ မည်၏။ [အင်္ဂါအားဖြင့်ကား ၁၂-ပါးပြည့်၏။ ရူပ မပါ၊ ပဉ္စာယတန မပါ သောကြောင့် “မပြည့်စုံသော အင်္ဂုဒ္ဓယ”ဟု ဆိုသည်။]

ဒုတိယော၊ ဒုတိယဝါရသည်။ နာမရူပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ နာမဿေဝ၊ နာမ၏ပင်။ ဝါ၊ ကိုပင်။ (ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။) [အတက်က နာမနှင့် တူသောကြောင့် “ဝေ” သဒ္ဒါ တည့်သည်။] သဠာယတနဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော အာယတန၏။ ဝါ၊ ကို။ န ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပရိပုဏ္ဏကေကံယုတ္တော၊ မပြည့်စုံသောတပါးသော အင်္ဂါနှင့်ယှဉ်သော။ ကောဒသဂီကဝါရောနာမ၊ ၁၁-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဝါရမည်၏။ [နာမရူပအင်္ဂါ၌ ရူပမပါသောကြောင့် “အပရိပုဏ္ဏကေကံယုတ္တော”ဟု၎င်း၊ သဠာယတနအားလုံး မပါသောကြောင့် “ကောဒသဂီကဝါရော နာမ”ဟု၎င်း ဆိုသည်။]

တတိယော၊ တတိယဝါရသည်။ သဠာယတနဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အပရိပုဏ္ဏကေကံယုတ္တော၊ မပြည့်စုံသော တပါးသော အင်္ဂါနှင့်ယှဉ်သော။ ဒွါဒသဂီကဝါရောနာမ၊ ၁၂-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော ဝါရမည်၏။ [သဠာယတန အရာ၌ ပဉ္စာယတန မပါသောကြောင့် “အပရိပုဏ္ဏ ကေကံယုတ္တော”ဟု ဆိုသည်။ စာအုပ်တို့၌ “ပရိပုဏ္ဏ”ဟု ရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “အပရိပုဏ္ဏ”ဟု ရှိသည်။ ရှေးနိဿယအတိုင်းသာ မှန်သည်။]

စတုတ္ထော ပန၊ စတုတ္ထဝါရသည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဂီကောယေဝ၊ ပြည့်စုံ
သော ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်သာ။ [နာမရူပသဋ္ဌာယတန နေရာဝယ် နာမ
ရူပ အပြည့်အစုံ သဋ္ဌာယတန အပြည့်အစုံပါသောကြောင့်၎င်း၊ အင်္ဂါ ၁၂-ပါး
ရှိသောကြောင့်၎င်း “ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဂီကောယေဝ”ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထဝါရ၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထို စတုတ္ထော ပန ပရိပုဏ္ဏ-
ဒွါဒသဂီကောယေဝ၊ ဟူသော စကားရပ်၌။ (ဌတ္တာ ကဿစိ စောဒကဿ
ဤဒိသိ စောဒနာ) သိယာ၊ ၏။ (ကိဒိသိ စောဒနာ သိယာ၊ နည်း။) အယံပိ၊
ဤ စတုတ္ထဝါရသည်လည်း။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ၊ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊
ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (“သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ”ဟု မဟောဘဲ
“ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အပရိ-
ပုဏ္ဏကင်္ဂယုတ္တောယေဝ၊ မပြည့်စုံသော ၁-ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သည်သာ
လျှင်။ (ဟောတိဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ ဤဒိသိသော။ စောဒနာ၊ သည်။
သိယာ၊ ၏။ အပရိပုဏ္ဏကင်္ဂယုတ္တော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊
နည်း။) တဿ၊ ထို ဆဋ္ဌာယတန၏။ (ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာဝယ် ပါဝင်သော
အကြောင်း ဆဋ္ဌာယတန၏။) အနင်္ဂတ္တာ၊ အင်္ဂါမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောဟူသော စကားရပ်၌။
ဖဿောယေဝ၊ သည်သာ။ အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ သည်။ (အင်္ဂါ)၊
အင်္ဂါသည်။ န၊ မဟုတ်။ တဿ၊ ထို ဆဋ္ဌာယတန၏။ တသ္မာ၊ အနင်္ဂတ္တာ၊ ထိုသို့
အင်္ဂါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ စတုတ္ထဝါရသည်။ အပရိပုဏ္ဏ-
ကင်္ဂယုတ္တော၊ သည်။ န (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (ကိံ၊
နည်း။) ပဌမော၊ ပဌမဝါရကို။ (ဂဟိတော ဌှပ်။) သဗ္ဗသင်္ဂဟိကဋ္ဌေန၊ အလုံး
စုံသောတရားတို့ကို သိမ်းယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ယူတော်
မူအပ်ပြီ။) ဒုတိယော၊ ကို။ ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌေန၊ ပစ္စည်း၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်
အားဖြင့်။ (ဂဟိတော)။ တတိယော၊ ကို။ ဂဗ္ဗသေယျကသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊
တို့နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ (ဂဟိတော)။ စတုတ္ထော၊ ကို။ ဩပ-
ပါတိကသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ «ဂဟိ-
တော။ [ဤလည်း ပကာရတခု။]

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမော၊ ကို။ သဗ္ဗသင်္ဂဟိကဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ (ဂဟိ-
တော)။ ဒုတိယော၊ ကို။ ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ (ဂဟိတော)။ တတိယော၊
ကို။ အပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန၊ မပြည့်စုံသော အာယတနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
(ဂဟိတော)။ [ပဋ္ဌာယတနမပါသောကြောင့် “အပရိပုဏ္ဏာယတန”ဟု ဆိုသည်။]
စတုတ္ထော၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော။ [ဤလည်း ပကာရ

တခု။] တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမော၊ ကို။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌေနေဝ၊ အားဖြင့်ပင်။ (ဂဟိတော)။ ဒုတိယော၊ ကို။ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တဝသေန၊ မဟာနိဒါနသုတ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ (ဂဟိတော)။ တတိယော၊ ကို။ ရူပဘဝဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတော)။ စတုတ္ထော၊ ကို။ ကာမဘဝဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော။ [ဤလည်း ပကာရတခု။] ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာစရိယေဟိ၊ ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော ဝါရတို့တွင်။ ပဌမော၊ ကို။ [ဝုတ္တော ခွဲစပ်။] ဝါ သည်။ [ပဝိသတိ ခွဲစပ်။] ဒုတိယာဒီသု၊ ကုန်သော။ တိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောဝါရ၌။ န ပဝိသတိ၊ မဝင်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဝိသတိယေဝ၊ ဝင်သည်သာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကော- တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော။ သေသာနံ၊ ပဌမဝါရမှ ကြွင်းသော ဝါရတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ ထင်ရှားစွာ။ ဘဝိသတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

တဿ၊ ထိုအထူးကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ [“ဥပ- လက္ခယေ”၌ စပ်။] ယတ္ထ၊ အကြင် ဝါရစတုက္ကနှင့် တပါးစီ တပါးစီသော ဝါရ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ အညထာ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌ ဟောတော် မူအပ်သောအခြင်းအရာမှ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ။ ယဟိ၊ အကြင်ဝါရ၌။ ယံ စာပိ၊ အကြင် စကားကိုလည်း။ အဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းတရားသည်။ ယဿ၊ အကြင်အကျိုး တရားအား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံကို။ ဥပလက္ခယေ၊ မှတ်သားရာ၏။

• တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ [“တတြာတိ ဥပလက္ခဏာကာရေ”ဟု ယောဇနာ၌ စွဲလေ၏။] အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ နယော၊ တည်း။ တာဝ၊ ဝိသေသမှု ရှေးဦးစွာ။ (ပဌမဝါရ၌ မည်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ၏စသော အထူးမှ ရှေးဦးစွာ။)

ယံ ယတ္ထ အညထာ ဝုတ္တံ။ ။ “တတြာယံ နယော” စသော အကျယ်စကား၌ “တေ- သုပ် ဝါရသု” သည်၎င်း၊ နောက်၌လာမည့် ပဌမဝါရေ စသည်သည်၎င်း ယတ္ထ၏ အနက် ပြတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဝါရစတုက္ကေ ဧကေကဝါရေစ”ဟု ၂-မျိုးဖွင့်သည်။ အကျယ် စကား၌ “သုတ္တန္တဘာဇနိယေ ဝိယ သင်္ခါရေတိ အဝတော သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တံ”သည် “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ”၏ အနက်ပြတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “သုတ္တန္တဘာဇနိယတော အညထာ သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တံ”ဟု ဖွင့်သည်။

တံ သဗ္ဗံ။ ။ ရှေ့ ၃-ပါး၌ရှိသော ယံသဒ္ဓါ၏ အနက်အားလုံးကို “တံ သဗ္ဗံ”ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် “ထိဝါရ၌ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ထိုစကား ကို၎င်း၊ ထိုဝါရ၌ မဟောအပ်သော ထို စကားကို၎င်း၊ ထိုအကြောင်းတရား၏ ထို အကျိုး တရားအား ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို၎င်း ။ ဥပလက္ခယေ၊ မှတ်သားရာ၏” ဟု အကျယ်စွဲပါ။

(နိဗ္ဗိဋ္ဌေန၊ သော။) အဝိသေသေန၊ အထူး မ မ သာမညအားဖြင့်။ [သင်္ခါရေတိ
 ဝုတ္တံ ခွဲစပ်။] စတုသုဝိ၊ ၄-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ဤဝါရတို့၌။
 [သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တံ ခွဲစပ်။] သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဝိယ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌
 ကဲ့သို့။ သင်္ခါရတိ၊ သင်္ခါရဟူ၍။ အဝတွာ၊ (ဗဟုဝစ်ဖြင့်) ဟောတော်မူမူတ်။
 သင်္ခါရေတိ၊ သင်္ခါရေဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (ကေဝုစ်ဖြင့်) ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထို
 သင်္ခါရေဟူသော ကေဝုစ်စကားကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ နည်း။) ဣတိ
 (စေ)။ ဤသို့ မေးအံ့။ (သင်္ခါရဿ၊ ဧ။) ကေစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တခုသော စိတ္တ-
 က္ခဏ၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တံ၊ ထို သင်္ခါရေဟူသော ကေဝုစ်စကားကို။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတြ၊ ထို သုတ္တန္တ ဘာဇနီယ
 နည်း၌။ နာနာစိတ္တက္ခဏိကော၊ အထူးထူးသော စိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော။ ပစ္စယာ-
 ကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဝိတတ္ထော၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣဓ၊ ဤ အဘိ-
 မဗ္ဗဘာဇနီယနည်း၌။ ကေစိတ္တက္ခဏိကော၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ၌ ဖြစ်သော။
 (ပစ္စယာကာရော၊ ကိ။) အာရဗ္ဗော၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ကေစိတ္တ-
 က္ခဏော၊ ၌။ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။
 ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ခါရတိ အဝတွာ သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤဝါရတို့တွင်။ ပဌမဝါရေ၊ ၌။ ကေစိတ္တက္ခဏပရိယာပန္န-
 မ္မေသင်္ဂဟဏတော၊ တခုသောစိတ္တက္ခဏ၌ အကျုံးဝင်သော တရားတို့ကို သိမ်းယူ
 နိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဗ္ဗဋ္ဌာနသာဓာရဏတောစ၊ အလုံးစုံသော ဝါရဟူသော
 ဌာနနှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ရာ
 ဌာနဟူသောဘဝနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ရူပံ၊ ကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊
 ပယ်စွန့်၍။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမန္နေဝ၊ ဟူ၍သာ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
 [ဤစကားလည်း အညတာဝုတ္တံ၏အကျယ်ပင်တည်း။] ဟိ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုနာမ်သည်။
 ကေစိတ္တက္ခဏ ပရိယာပန္နံ၊ သည်၎င်း။ သဗ္ဗဋ္ဌာန သာဓာရဏဉ္စ၊ သည်၎င်း။
 (ဟောတိ)။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော။ ဝိညာဏပုဝတ္ထိဋ္ဌာနေ၊ ဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ရာ
 ဌာန၌။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဝတ္တတိဝေ၊ သည်သာ။)

ပဌမဝါရေ ပနေတ္ထ။ ။ “သင်္ခါရေ” ဟု ဟောတော်မူပုံသည် ဝါရ ၄-ပါးလုံးနှင့် ဆက်
 ဆံ၏။ ထို့ကြောင့် “သင်္ခါရေ” ဟု ဟောတော်မူပုံကိုပြုရာ၌ “အဝိသေသေန စတုသု” ဟု
 ရ၍ “သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တံ” တိုင်အောင်ပြုပြီးလျှင် ပဌမဝါရ၌ ဟောတော်မူပုံကိုသာ သီးခြား
 ပြလိုသောကြောင့် “ပဌမဝါရေ ပနေတ္ထ” စသည်ကို မိန့်သည်။

ကေစိတ္တံ၊ ပေ။ သာဓာရဏတော စ။ ။ ဤဟိတ်တို့၏ သမ္ပန်သည် “ဝိညာဏပစ္စယာ
 နာမန္နေဝ” ၌ ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်တည်း။ “နာမန္နေဝ ဝုတ္တံ” ၌ ဝေဖြင့် ရှုပကို ဟောတော်
 မမူဟု ကန့်၏။ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ “အဝုတ္တဉ္စာပိ” အရ “ရုပ်ကို ဟောတော်မမူ” ဟု ပဌမ
 သိခဲပါ။

၈၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဌမဝါရ၌။ ဧကစိတ္တက္ကဏပရိယာ-
 ပန္နော၊ သော။ ဧကောဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ သည်။ (ဟောတိ)။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုတပါးသောဖဿအား။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။
 ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာယတနံ၊ ကို။ ဇာတုန္တော၊ ယူတော်
 မှုလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဠာယတနဋ္ဌာနေ၌။ နာမပစ္စယာ ဆဠာယတနန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဧကံ၊ သော။ မနာယတနယေဝ၊ ကိုသာ။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဟိ၊
 မှန်။ တံ၊ ထိုမနာယတနသည်။ ဧကဿ၊ သော။ အကုသလဖဿဿ၊ အကုသိုလ်
 ဖဿအား။ အနုရူပံ၊ သော။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)။
 [ရှေးနိဿယ၌ အနုရူပပစ္စယဘူတံဟု သမာသံရှိ၏။ ကောင်းပါသည်။ အကျယ်
 နိဗ္ဗေသ၌ အကုသိုလ်ဖဿကို စ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် “အကုသလဖဿ-
 ဿ”ဟု အကုသလကို ထည့်၍ ဆိုသည်။]

၉၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤမနာယတနဟူသောနာမ်ကို။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ
 ဧတ္ထာပိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံဟူသော ဤ အင်္ဂါ၌လည်း။ ဝါ၊ ဤအင်္ဂါတို့နား
 ကလည်း။ ကာမံ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ။ (“ဝိညာဏံ”
 ဟူသောနာမည်ဖြင့် အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ။) ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ဟောတော်မူအပ်ပြီးပါသော်လည်း။ ဟေတုဖလ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ အကြောင်း
 အထူး အကျိုးအထူးကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ အင်္ဂပုဏ္ဏတ္ထံစ၊ အင်္ဂါ
 ပြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ပန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ ဣမ၊ ဤ နာမပစ္စယာ ဆဠာ-
 ယတနံ ဟူသောပါဌ၌။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။

ယသ္မာ ၈။ ပေ။ မနာယတနယေဝ အာဟ။ ။ “မနာယတနယေဝ” ၌ ဝေပြင့် စက္ခာယ-
 တန စသော ရှေ့ ၅-ပါးကို ဟောတော်မူဟု ကန့်၏။ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ “အဝုတ္တဉ္ဇာပိ”
 အရ ချန်အာယတနတို့ကို ဟောတော်မူဟုလည်း ဒုတိယသိပါ။ ရုပ်အာယတနကို ဟောတော်
 မူလျှင် သုတ္တန္တဘာဇနီယအတိုင်း “သဠာယတနံ”ဟု ဟောတော်မူပုံကို “အဝုတ္တံ” အရ
 သိ၍ “အညဗ္ဗာ ဝုတ္တံ” အရ “ဆဠာယတနံ”ဟု ဟောတော်မူပုံကိုလည်း သိပါ။ ဇိကာ၌ ဤ
 အတိုင်းဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ရုပ်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်းကို “ယသ္မာ၊ ပေ။ ဖဿော။
 တသ္မာ”ဟု အဋ္ဌကထာအတိုင်း သိပါ။ “တံ ဟိ၊ ပေ။ ပစ္စယဘူတံ” ကား မနာယတနကို
 ဟောတော်မူခြင်း၏ အကျိုးပြတည်း။

ကာမဉ္ဇေတံ၊ ပေ။ ဂဟိတံ။ ။ ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်းသည် စိတ္တက္ကဏတချက်၌ အတူ
 ဖြစ်သောတရားတို့ကိုသာ ပြဆိုနည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရပစ္စယာတုန်းက ဝိညာဉ်ဟု
 သောနာမည်ဖြင့် ယူအပ်ပြီးသောစိတ်ကို “နာမပစ္စယာ ဆဠာယတနံ” ဟူသောပါဌ၌
 ဆဠာယတန (မနာယတန) ဟူသော နာမည်ဖြင့် ထပ်၍မယူသင့်၊ သို့ပါလျက် အဘယ်အကျိုး
 ငှါ ထပ်၍ယူအပ်ပါသနည်းဟု မေးဘူးမရှိသောကြောင့် “ကာမဉ္ဇေတံ” စသည်ကို မိန့်သည်။
 ဟေတုဖလဝိသေသဒဿနအကျိုး အင်္ဂပုဏ္ဏအကျိုးငှါ ထပ်၍ ယူအပ်ပါသည်-ဟူလျှင်။

ဟိ၊ ချဲ့။ တကြ၊ ထို သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ဟူသော ပါဠိ၌။ တေဿ၊ ဤ ဝိညာဉ်၏။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ သင်္ခါရော၊ သည်။ ဟေတု၊ အကြောင်း တည်း။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ့ သာမညအားဖြင့်။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ (ဝိညာဉ် ဟူသော နာမ်သည်။) ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ပန၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ ဟူသော ပါဠိ၌။ အဿ၊ ထို ဆဋ္ဌာယတနံ ဟူသော ဝိညာဉ်၏။ အဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ နာမံ၊ သည်။ ဟေတု၊ တည်း။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဖလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောကာဒယော၊ ထိုကို။ [န ဂဟိတာ-၌ ပစာနအဖြစ်ဖြင့်စပ်။] ဝါ၊ ထိုသည်။ [န သမ္ဘဝန္တိ၊ န ပဝတ္တန္တိ-၌ အပံ့ခံအဖြစ်စပ်။] သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့ သည်။ ဧကစိတ္တက္ခယော၊ ၌။ န သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ စိတ္တပဝတ္တိဋ္ဌာနေစေဝ၊ စိတ်၏ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဟူသော ဘဝ၌၎င်း။ စိတ္တေစ၊ စိတ်၌၎င်း။ န ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ [အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌ ဟောတော် မမူအပ်ကုန်-ဟူလို။]

ပန၊ ဆက်။ ဇာတိဇရာမရဏာနိ၊ ထိုကို။ [ဂဟိတာနိ ၌စပ်။] အစိတ္တက္ခယ- မတ္တာနိ၊ စိတ္တက္ခယတချက် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သည်။ သမာနာနိပိ၊ ဖြစ်ပါ ကုန်သော်လည်း။ စိတ္တက္ခယော၊ ၌။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ အဂံပရိပူရဏတ္ထံ၊ ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါ၏ပြည့်ခြင်း

တကြ ဟိပေ။ ဖလံတိ။ ။ ထိုအကျိုး ၂-ပါးတွင် အင်္ဂပုဏ္ဏအကျိုးမှာ ထင်ရှားသော ကြောင့် မချဲ့တော့ဘဲ ဟေတုဖလဝိသေသနဒဿန အကျိုးကိုသာ ချဲ့ပြလိုသောကြောင့် “တကြ ဟိ” စသည်မိန်း “နာမံ” အရ၌ ဝိညာဉ်ဟူသောနာမံ စေတသိက် ခန္ဓာ ၃-ပါးဟူသော နာမံ ၂-မျိုးလုံးကို ရ၏၊ မှန်၏။-ဝိညာဉ်နှင့် စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးသည် ခွဲ၍မဖြစ်ကြ။ ထို့ ကြောင့် “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” တုန်းက အကျိုးဝိညာဉ်ဟူသည် ဤစိတ် စေတသိက် နာမံ ပင်ဖြစ်၍ “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော” ၌ အကြောင်းမနာယတန ဟူသည်လည်း ဤ စိတ် စေတသိက် နာမံပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အဝိသေသေန=ဝိညာဉ်နာမံ၊ စေတသိက် နာမံဟု မချဲ့ခြားဘဲ သာမည” ဟု ဆိုသည်။

ဇာတိဇရာမရဏာနိ ပန။ ။ သောကစသည်တို့သည် စိတ္တက္ခယတခုတည်း၌လည်း အတူ မဖြစ်နိုင်ကြ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ သောကစသည် မဖြစ်ရကား စိတ်ဖြစ်ရာ ဘုံဋ္ဌာနတိုင်း၌လည်း မဖြစ်ကြ။ ထို့ကြောင့် ဧကစိတ္တက္ခယိက တရားစုတို့ကိုသာ ဟောပြုရာဖြစ်သော ဤ အဘိဓမ္မ ဘာဇနီယနည်း၌ ဟောတော်မမူလျှင် ရှိပါစေတော့၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဇာတိ၊ ရင့်ခြင်းကို ဇရာ၊ ပျက်ခြင်းကို ဖရဏဟုဆိုရကား စိတ္တက္ခယတချက် (ခဏဝယ် ၃-ချက်) ခန့်မျှ မတည်နိုင် သော ဇာတိဇရာမရဏတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဘူးလျှင် ရှိ ရကား “ဇာတိဇရာမရဏာနိ ပန” စသည်ကို မိန့်သည်။ ပါဠိလျှောက်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သိ လောက်ပြီ။

အကျိုးငှါ။ ဂဟိတာနိ၊ ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ ယံ ယထာ ပစ္စယော ယဿဟူသော အကျဉ်းပါဠိ၏ အကျယ်မှ ရှေးဦးစွာ။ [“ဝေဒိ-တဗ္ဗ” ခွဲစပ်။] ဣ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ [“ဣ၊ ဤ ပဌမဝါရ၌” ဟု ရှေးနိဿယ၌ စွဲ၏။] ယံ၊ အကြင်တရားကို။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ယဉ္ဇ၊ အကြင်တရားကိုလည်း။ အဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။ တံ၊ ထို ဟောအပ်၊ မဟောအပ်သော တရားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ပစ္စယစတုက္က၌။ [“ဣ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ” ဟု ရှေးနိဿယ စွဲ၏။] ဣတော၊ ဤ ပဌမဝါရမှ။ ပရေသု၊ ကုန်သော။ ဝါရေသု၊ ၃-ဝါရတို့၌။ ယံ၊ အကြင် အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝါရေ၊ ။ ယော ယော ဝိသေသော၊ သည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တံတံ၊ ထိုထို အထူးကို။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထို လာရာဝါရ၌သာ။ ပကာသယိဿာမ၊ အံ။

ပန၊ ကား။ ယံ ယထာ ပစ္စယော ယဿာတိ ဣ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) သင်္ခါရဿ၊ အား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ-သာဓာရဏေဟိ၊ သမ္ပယုတ်တရား၏အဖြစ်ဖြင့် ဆက်ဆံကုန်သော။ သဟဇာတ ။ပေ။ပစ္စယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ၆-ပစ္စည်းတို့၎င်း၊ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတု ပစ္စည်း၎င်း။ [သမ္ပယုတ္တဓမ္မသာဓာရဏ မဟုတ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းကို သုံးခြားခွဲ၍ ဆိုသည်။] ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ တတ္ထ၊ ထို ၇-ပစ္စည်းတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဟေတုစတုက္ကာဒိနိ၊ ကုန်သော။ [ဋီကာ၌ “ဟေတုကာဒိနိ” ဟု ဆိုသည်။] တိဏိ၊ ကုန်သော။ စတုက္ကာ-နိ၊ တို့ကို။ အဝိဂတသမ္ပယုတ္တအညမည ပစ္စယဝသေန၊ ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရ

ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ “တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ရောက်မှ ဂါထာ၌ “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ ယဉ္ဇ အဝုတ္တံ” ဟူသော ရှေ့ ၂-ပါး၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြီးသည်၊ ထို့ကြောင့် ရှုပ်ကိုင်၎င်း၊ သဠာယတနံ ကိုင်၎င်း၊ သောက စသည်ကိုင်၎င်း မဟောခြင်းကို “ယဉ္ဇ အဝုတ္တံ” ဟု မှတ်ပါ။ “သင်္ခါရေ” ကိုင်၎င်း၊ “နာမရူပ” အရာ၌ “နာမ” ကိုင်၎င်း၊ “ဆဋ္ဌာယတနံ” ကိုင်၎င်း “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ” ဟု မှတ်ပါ။

တိဏိ စတုက္ကာနိ ။ပေ။ဝုတ္တာနိ။ ။ “အဝိဂတ သမ္ပယုတ္တ အညမညပစ္စယဝသေန” ကို တိဏိ စတုက္ကာနိနှင့် အစဉ်အတိုင်းတို့၌ “ဟေတုစတုက္ကကို အဝိဂတပစ္စည်းနှင့်စပ်သဖြင့်၎င်း၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္ကကို သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း၊ အညမညစတုက္ကကို အညမညပစ္စည်း နှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း ဟောတော်မူအပ်ပြီ” ဟု အဓိပ္ပါယ် မှတ်ပါ။

အား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌။ တာနိ၊ ထို ၃-ပစ္စည်းတို့ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ အဝသေသာန၊ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစုမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရဿ၊ အား။ စတုဓာ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေဒိတဗျော၊ သိထိုက်၏။

သင်္ခါရော၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ သင်္ခါရဏေဟိ၊ သမ္ပယုတ်တရား၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆက်ဆံကုန်သော။ ဆဟိ၊ ၆-ပစ္စည်းတို့၎င်း။ [သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတို့ကို ဆိုသည်။] ကမ္မာဟာရပစ္စယေဟိ၊ ထို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှစ်ပစ္စယံသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော် လည်း။ ဣမ၊ ဤ သင်္ခါရက ဝိညာဉ်အား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ တေယေဝ၊ ထို အဝိဂတသမ္ပယုတ္တအညမည ပစ္စည်းတို့ကို ပင်။ အပနေတွာ၊ ၍။ ပဉ္စဓာ(ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာဗဿ၊ အား။ သင်္ခါရဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ တို့၎င်း။ ဣန္ဒြိယာဟာရာဓိပတိဟိ၊ စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝဓာ(ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ကိုးပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း။ ဣမ၊ ဤ ဝိညာဉ်က နာမ်အား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကိုပြရာ၌။ တယော၊ အဝိဂတ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အညမည ပစ္စည်း ၃-ပါးတို့ကို။ အပနေတွာ၊ ဆဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။

နာမံ၊ စေတသိက်ခန္ဓာဟူသော နာမ်သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနအား။ သာမ္မာရဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ တို့၎င်း။ [ဣတိ ၌စပ်။] ပန၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ စေတသိက်နာမ် အပေါင်းတွင်။ ကိဉ္စ၊ အချို့သော် နာမ်သည်။ (ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ ပညာသည်။) အဓိပတိပစ္စယေန၊ ၎င်း။ (ဆန္ဒာဓိပတိ စသည်ကို ဆိုသည်။) ကိဉ္စ၊ အချို့သော နာမ်သည်။ (ဖဿ၊ စေတနာ၊ ဝိညာဏာ- ဟာရသည်။) အာဟာရပစ္စယာဒိဟိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ အနေကဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် များသောအပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း။ ဣမ၊ ဤ စေတသိက်ခန္ဓာဟူသောနာမ်က ဆဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ တယော၊ ကုန်သော။ တေယေဝ၊ တို့ကိုပင်။ အပနေတွာ၊ ၍။ တိဓာဝါ၊ ၃-ပါး အပြားအားဖြင့်သော်၎င်း။ စတုဓာဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ပဉ္စဓာဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။

တိဓာ စတုဓာ ပဉ္စဓာ-ဝါ။ ။သညာ၊ မနသိကာရ စသော တရားတို့ကို ရည်ရွယ်၍ “တိဓာ”ဟု ဆိုသည်။ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ ပစ္စည်း ၃-ပါးတည်း။ ဖဿ၊ စေတနာ စသည်တို့ကား ထို ၃-ပါး၌ အာဟာရ စသည်တည်၍ စတုဓာ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝိတက် စသည်တို့မှာ ထို ၃-ပါး၌ ဈာန၊ ဣန္ဒြိယ စသည်တည်၍ ပဉ္စဓာ ဖြစ်၏။ [ဋီကာ၌ “ဆဓာ ဝါ”ဟုလည်း ဝိကပ္ပဖြည့် သမာဓိအတွက် ရိုးရာ ၃-ပါးတွင် ဈာန၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂပစ္စည်းတည်၍ ၆-ပါးသရုပ်ကို ထုတ်ပြထားသည်။]

ဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ (ပစ္စယော)ယထာ၊ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ သည်။ ဖဿဿ၊ အား။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ဖဿော၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ အား။ သာဓာရဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ တို့၎င်း။ အာဟာရ- ပစ္စယေန စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သတ္တဝါ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ၇-ပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤ ဖဿက ဝေဒနာအား ကျေးဇူး ပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌။ တယော၊ တေယေဝ အပနေတွာ၊ စတုဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)။

ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ အား။ သာဓာရဏေဟိ၊ ဆဟိ၊ တို့၎င်း။ ဈာနိ- န္ဒြိယ ပစ္စယေဟိစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ အဋ္ဌဓာ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှစ်ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤ ဝေဒနာက တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ တေယေဝ၊ တို့ကိုပင်။ အပနေတွာ၊ ပဉ္စဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရဿ၊ အား။ (ပစ္စယော)ယထာ၊ ဝေ၊ တူ။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပါဒါနဿ၊ အား။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ [ဤ၌လည်း “ဝေ” ကို တဏှာ ဥပါဒါနဿသို့ လှည့်စပ်ဘို့ရန် “ယထာ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဿ ပစ္စယော။ ဝေ တဏှာ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယောတိ ယောဇနာ” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်၏။ အဓိပ္ပါယ်လည်း ထင်ရှားပြီ။] ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဘဝဿ၊ အား။ သာဓာရဏေဟိ ဆဟိ၊ မဂ္ဂပစ္စယေန စ၊ ဣတိ သတ္တဝါ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ ၇-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤ ဥပါဒါနက ဘဝအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌။ တယော၊ တေယေဝ၊ တို့ကိုပင်။ အပနေတွာ စတုဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ [ပစ္စယော ၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဘဝက

ဆဋ္ဌာယတနံ။ပေ။ဝေ။ ။ဝိညာဉ်သည် နာမ်အား ၉-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြခဲ့ပြီ။ ထိုအတူ ဆဋ္ဌာယတနဟူသော ဝိညာဉ်သည် ဖဿအား ထို ၉-ပစ္စယသတ္တိဖြင့်ပင် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ ရိုးရာ ၃-ပါးကိုယ်၍ ၆-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို သိပါ။ ထို့ကြောင့် ဝေကို “ဆဋ္ဌာယတနံ ဖဿဿ” ဟု ရှေ့လှည့်စပ်ရသည်။ ဝေနောကံ၌ ပိုမိုခတ်ပါ။ [ယထာ ဝိညာဏံ နာမဿ ပစ္စယော။ ဝေ ဆဋ္ဌာယတနံ ဖဿဿ ပစ္စယောတိ ယောဇနာ။— ယောဇနာ။]

ဥပါဒါနံ။ ပေ။ သတ္တဝါ။ ။ဤ၌ ဥပါဒါနံဟု ဆိုသော်လည်း ကာမုပါဒါနံမှတစ်ပါး ကြွင်း ၃-ပါးကို ယူပါ။ “ကာမုပါဒါနံက ဘဝအားကျေးဇူးပြုပုံမှာ တဏှာတုန်းက ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ် သောကြောင့် အထူးမဆိုတော့” ဟု ခွဲကာမိန့်သည်။ ထို့ကြောင့် တဏှာ ဥပါဒါနဿ ယထာ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဿ၊ ဝေ” ဟု ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း “သတ္တဝါ ပစ္စယော” ဟု ကာမု ပါဒါနက ကမ္မဘဝအား ကျေးဇူးပြုပုံကို သိပါ။ [“သင်္ခါရဿ ဝေ” ၌ ပိုမိုခတ်၍ နိဿယ အတိုင်း ရှေ့လှည့်စပ်ပါ။]

ဇာတိအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌။ သင်္ခတလက္ခဏံ၊ သင်္ခတတရား တို့၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော ဥပါဒ်ကို။ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြင့်သာ။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ တထာ၊ တူ။ (ပရိယာယ် ဥပနိဿယပစ္စယဖြင့်သာ။) ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿ။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ယေ၊ အကြင် ဆရာတို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြ ကုန်၏။ (ကံ၊ နည်း။) ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ဤ ပဌမစတုက္က၌။ သဗ္ဗေသပိ၊ အလုံးစုံ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာဒိနံ၊ တို့အား။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့သည်။ သဟ- ဇာတပစ္စယေန၊ သဟဇာတပစ္စယ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) (ကသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ၌။ ပေ ။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သဟဇာတပစ္စယ- ဝသေနေဝ၊ သဟဇာတပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ပဌမဝါရော၊ ပဌမဝါရကို။ (တနည်း) ပဌမစတုက္ကော၊ ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ၌။ ပေ။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။) ဣတိ ဝဒန္တိ။ [ပဌမဝါရောကို “ပဌမစတုက္ကော”ဟု ဋီကာပြင်သည်။] တေ၊ ထို ဆရာ တို့ကို။ ဘဝါဒိနံ၊ ဘဝအစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အတွက်။ တထာ၊ ထိုသဟဇာတ ပစ္စယသတ္တိ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို၎င်း။ (အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အတွက်။)

သင်္ခတလက္ခဏံ။ ။သင်္ခတဿ၊ ကံစသော အကြောင်းတို့သည် ပြုစီမံအပ်သော ရုပ် နာမ်တရား၏+လက္ခဏံ၊ (သင်္ခတတရားဟု သိကြောင်း အမှတ်အသားတည်း။) သင်္ခတ- လက္ခဏံ၊ သား။ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ၊ ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝေယာ ပညာယတိ၊ ဋီတဿ အညသတ္တံ ပညာယတိ”ဟု ဟောတော် မူသောကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ်၊ ရင့်ခြင်း ဋီ၊ ပျက်ခြင်း ဘင်ကို “သင်္ခတလက္ခဏာ”ဟု ဆိုသည်။ ဖြစ်ခြင်း ဇာတိ၏သင်္ခတလက္ခဏာဟူသည် ဥပါဒ်၊ ရင့်ခြင်း ဇရာ၏သင်္ခတလက္ခဏာ ဟူသည် ဋီ၊ ပျက်ခြင်း မရဏ၏သင်္ခတလက္ခဏာဟူသည် ဘင်တည်း။

ဘဝါဒိနံ တထာ အဘာဝံ။ ။ဤ ပဌမစတုက္ကကို သဟဇာတပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူလျှင် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” ၌၎င်း၊ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ”၌၎င်း ဘဝ စသည်တို့က ဇာတိ စသည်တို့အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရလိမ့်မည်။ ထိုသို့ကား ကျေးဇူးမပြုနိုင်၊ ကျေးဇူးမပြုနိုင်လျှင် ဟေတုစတုက္က(အဝိဂတစတုက္က) စသည်တို့၌ ဇာတိ ဇရာမရဏတို့ကို မဟောဘဲ ချန်ထားသကဲ့သို့ ဤ ပဌမစတုက္က၌လည်း မဟောဘဲ ချန်ထား ရလိမ့်မည်။ ထိုသို့လည်း ချန်၍မထား၊ ထို့ကြောင့် ပဌမစတုက္ကကို သဟဇာတပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ဟောတော်မူအပ်၏ဟူသော ဝဒန္တိဆရာတို့၏ စကားကို ပယ်ရှားပါလေ—ဟူလို။

သေသပစ္စယာနံ၊ သဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၏။ သမ္ဘဝံစ၊
 ဖြစ်သင့်ခြင်းကိုရင်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြု၍။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။
 (တနည်း)ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဆရာတို့ကို။ ပေ။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပိ-
 တဗ္ဗာ၊ ကုန်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။
 သဟဇာတပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿ၊
 အား။ (သဟဇာတပစ္စယော) န (ဟောတိ)။ [ဤကား “ဘဝါဒီနံ တထာ
 အဘာဝံ ဒဿေတွာ”၏ ဒဋ္ဌိတည်း။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ဧတေသံသခါဓု-
 ဒီနံ၊ တို့၏။ အဝသေသာ၊ သဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းကုန်သော။ ယေ ပစ္စယာ၊
 တို့ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ (ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်
 ကုန်ပြီ။) တေပိ၊ ထို သဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့သည်လည်း။
 သမ္ဘဝန္တိယေဝ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာ။ [ဤကား “သေသပစ္စယာနဉ္စ သမ္ဘဝံ
 ဒဿေတွာ”၏ ဒဋ္ဌိတည်း။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ ထို သဟဇာတပစ္စည်းမှ
 ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့ကို။) ဆဇ္ဇေတံ၊ စွန့်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ တို့ကို။ ပေ။ (ဒဿေတွာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဋ္ဌေသော။)
 ပဌမဝါရေ ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားရပ်ကို။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဝါရ၌။ အညထာ၊
 တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ယံစာပိ၊ ကိုလည်း။
 ယဟိံ၊ အကြင်ဝါရ၌။ အဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ယဉ္စ၊ အကြင် အကြောင်း
 သည်လည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင် အကျိုး
 အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဒုတိယ-
 ဝါရဇီသုပံ၊ တို့၌လည်း။ သေဝေနယော။

[ဒုတိယဝါရ စသည်တို့၌ အားလုံးတူသည်ဟု မှတ်ရမည်လောဟု မေးဘယ်
 ရှိသောကြောင့် “အယံ ပန ဝိသေသော” စသည်ကိုမိန့်။] ပန၊ ကား။ (တနည်း)
 ပန၊ အထူးကား။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဒုတိယ-
 ဝါရေ ၌။ နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သဠာ-
 ယတနဠာနေ၊ သဠာယတန၏အရာ၌။ (သဠာယတနံဟု ဟောရမည်ဌာန၌။)

သေသပစ္စယာနဉ္စ သမ္ဘဝံ။ ။ဤပုဒ်ကို “ဘဝါဒီနံ”ဟူသော ရှေးစကားနှင့် မတွဲဘဲ
 “အဝိဇ္ဇာဒီနံ”ဟု ထည့်ပါငြိတည့်၍ တွဲပါ။ “သေသ”၏အပါဒါန်ကို သဟဇာတပစ္စည်းခံ၍
 ဤစတုက္က၌ ဟောတော်မူအပ်သော အဝိဇ္ဇာစသည်တို့မှာ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့်တကွ ကြွင်း
 သော ပစ္စည်းများလည်း ရထိုက်၏။ ထိုသို့ အခြားပစ္စည်းများ ရထိုက်ပုံကို ပြု၍လည်း ထို
 ဝဒန္တိဆရာတို့၏စကားကို ပယ်ရှားပါလေ—ဟူလို။ [“နဟိ ဘဝေါ”စသည်ကား ရှေးစကားကို
 ထောက်ခံသော ဒဋ္ဌိကရဏတည်း။ (တနည်း)ဟေတုဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် ကသ္မာထည့်
 ၍ “ဟိ ယသ္မာ”ဟု ပေးရသည်။]

ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုနန်းသောစကားကို။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ တံ၊ ထိုတစုံတခုနန်းသောစကားကို။ ကိမတ္ထံ၊ ငှါ။ (န ဝုတ္တံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပစ္စယဝိသေသ ဒဿနတ္ထဥေဝ၊ ဖဿ၏ ပစ္စည်းအထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထု၊ 'မဟာနိဒါနသတ် ဒေသနာတော်ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ (ကိဉ္စိ၊ ကို။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ဟိ၊ ချဲ့။ ဖဿဿ၊ ၎င်း။ ကေဝလံ၊ နာမမဖက် သက်သက်။ [စ အနက်မရှိ။] ဆဋ္ဌာယတနမေဝ၊ သည်သာ။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာပိ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ပစ္စယာယေဝ၊ တို့သာတည်း။ [ဤကား ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထံ၏ အကျယ်တည်း။] စ၊ ဆက်။ (တနည်း) စ၊ ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထံ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထံ၏အကျယ်ကား။ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ၊ ။ အဿ၊ ထိုအရှင်အံာနန္ဒာအား။ [“ဝုတ္တော”၌စပ်။] အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အတ္ထိ ဣဒပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ (ဤ အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿသည် ရှိသလော့ ဟူ၍။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သည်။ သတာ၊ ဖြစ်လသော်။ ဝါ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (ဤအကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿသည် ရှိ၏ဟူ၍။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနိယံ၊ ဖြေဆိုထိုက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ ကိံပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ (အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿသည် ရှိသနည်းဟူ၍။) ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့။ (ဝေံသတိ၊ သော်။) နာမဂ္ဂပပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ (နာမ်ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဖဿရှိ၏ဟူ၍။) [ပဋိတော်၌ “ဂ္ဂပ” ပါသည်။] ဣတိ ဝစနိယံ အဿ။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ သဋ္ဌာယတနံ၊ ကို။ ဆဒ္ဓတော၊ စွန့်၍။ ဧကောဒေသကိဧကော၊ ၁-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ [ဤတိုင်အောင် မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထု၏အကျယ်တည်း။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမဿ ပစ္စယဝိသေသဿ၊ ဤဖဿ၏ ပစ္စည်းအထူးကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ၎င်း။ ဣမိဿာ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တဒေသနာယ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟတ္ထံ၊ စ၊ သိမ်းယူခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ ဒုတိယဝါရေ၊ ။ နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဟောတော်မူ၍။ သဋ္ဌာယတနဋ္ဌာနေ၊ ။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ န ဝုတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤကား အကျယ်အဖြေတည်း။ သေ (သော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ တတိယဝါရမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဋ္ဌေ) ဒုတိယဝါရေ၊ ။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ တတိယဝါရေ၊ ။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ၊ ။ အာဂတမေဝ၊ လာပြီးသောအင်္ဂါကိုပင်။ စတုတ္ထံ၊ ၄-ခုမြောက်သော။ အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစတုတ္ထအင်္ဂါသည်။

ပစ္စယာကာရဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ကေစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တခုသော စိတ္တ-
 ကွဏ္ဍရုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ အယုတ္တံ၊
 မသင့်။ ဣတိဓေ၊ ဤသို့စောဒနာအံ။ တံ၊ ထိုစတုက္ကအင်္ဂါသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်
 သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ယုတ္တံဓေ၊ သင့်သည်သာ။) [ရှေးနိဿယ၌ “တံ” မပါ၊
 စာသွားကောင်း၏။] ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (န အယုတ္တံ၊ မသင့်မဟုတ် သင့်သနည်း။)
 သကက္ခဏော၊ မိမိရှိဆဲဓာတ်၌။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (န အယုတ္တံ၊ သည်သာ။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးအပေါင်း
 တွင်။ ရူပါသည်။ စိတ္တက္ခဏတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ သဓေဝိ တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍
 မူလည်း တည်စေဦးတော့။ တတာပိ၊ ထိုသို့ပင် တည်ပါသော်လည်း။ အဿ၊
 ထိုရုပ်အား။ တံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သကက္ခဏော ၌။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်
 သည်။ ဟောတိ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း။ တာဝ၊ သဟဇာတစိတ္တ
 သမုဋ္ဌာန်ရုပ်မှ ရှေးဦးစွာ။ ပုရေဇာတဿ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊
 စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အား၎င်း။ အညဿ ဝါ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မှ တပါးသောရုပ်
 အား၎င်း။ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ဟိ၊ သာဓကကား။
 ပစ္စာဇာတာပေ။ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဧဝံ (သုတ္တံ)၊
 ဤပါဠိကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ကား။ သဟဇာတဿ၊ တကွဖြစ်သော။ စိတ္တ-
 သမုဋ္ဌာနဿ၊ အား။ နိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ယထာဟ၊
 နည်း။ စိတ္တစေတသိကာပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ)။ [ဤစကားအရ တခု
 သော စိတ္တက္ခဏအနံ ကာလ၌ ဝိညာဉ်က ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုပုံကို သိပါ။]

ယဒိ ဧဝံ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်။ ပုံရိုမဝါရေသု၊ ရှေ့ဝါရတို့၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝေ၊ ဤသို့။ (“ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ” ဟူ၍။) န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်
 သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဣမဿ ဝါရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ဤတတိယ
 ဝါရ၌ ဟောတော်မမူအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ဝါ၊ ကို။) ရူပပပ္ပဝတ္တိဒေသံ၊
 ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို။ (ဘုံကို)။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဒေသိတတ္တာ၊
 ဟောတော်မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (န ဝုတ္တံ)။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ ပစ္စယာ-
 ကာဓော၊ ကို။ ရူပပပ္ပဝတ္တိဒေသေ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာအရပ်ဟူသော။ ကာမဘဝေ ၌။
 ဂဗ္ဘသေယျကာနဉ္စေ၊ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ အပရိပုဏ္ဏာယတန-
 ဩပပါတိကာနဉ္စ၊ မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏
 ၎င်း။ ရူပါဝစရဒေဝါနဉ္စ၊ ရူပါဝစရပြဟွာတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊
 စပ်သဖြင့်။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ တတိယ
 ဝါရ၌။ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတုနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတုာ၊ ဟောတော်မမူဘဲ။
 ဆဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အပေါင်းတွင်။
 နာမံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာ။ ပန၊

ကား။ ရူပံ၊ ကို။ ဟဒယရူပံ၊ ဟဒယရုပ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဟဒယ
 ရုပ်သည်။ တေဿ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ နိဿယပစ္စယေနစေ၊ ၎င်း။ ပုရေ-
 ဇာတပစ္စယေနစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါး၊ အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယော
 ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အကျယ်အဖြေတည်း။ သေ (သော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
 ကား။ တတိယဝါရေ၊ ဌံ။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ စတုတ္ထဝါရော၊ ကို။ ယောနိဝသေန၊ ယောနိနှင့် စပ်သဖြင့်။
 ဩပပါတိကာနံ၊ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေရှိသောသတ္တဝါတို့၏၎င်း။ အာယတနဝသေန၊
 အာယတနနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော
 သတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝနှင့်စပ်သဖြင့်။ ကာမာဝစရသတ္တာနံ၊ ကာမာ
 ဝစရသတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တေနေဝ၊
 ထို့ကြောင့်ပင်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဝါရ၌။ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံတံ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနာမရူပ ၂-ပါးတို့တွင်။ နာမံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။
 သဟဇာတာဒိဟိ၊ သဟဇာတသတ္တိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ)။
 စက္ခာယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့အား။ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန၊
 ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝါ၊ ရုပ်တွင်။ ဟဒယရူပံ၊ သည်။
 ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ နိဿယ။ ပေ။ ပစ္စယေဟိ၊ နိဿယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတ
 ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊
 မဟာဘုတ်တို့သည်။ စက္ခာယတနာဒိနံ၊ တို့အား။ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ
 အဝိဂတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ
 (သော)၊ ဤစတုတ္ထဝါရဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကော၊
 တခုသောစိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော။ ပစ္စယာကာဓော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်း။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ စတုတ္ထဝါရ၌။ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာတံ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊
 ဟောတော်မူဘိ။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖသောတံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ စတုတ္ထဝါရေ၊ ဌံ။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ဝေ၊ ဤသို့။ တေသံ၊ ဤဝါရတို့၏။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအခြားပြုကြောင်း
 အထူးကို။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗေသ္မော၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်
 သော။ တေသ၊ ထိုဝါရတို့တွင်။ ဝိသေသေန၊ တတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့မှ
 ထူးသောအားဖြင့်။ ပဌမကာ၊ ပဌမဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဝါရာ၊
 တို့ကို။ အရူပဘဝေ၊ အရူပဘဝ၌။ ပစ္စယာကာရဒဿနတ္ထံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပြခြင်း
 အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ အရူပဘဝသိံ၊ ဌံ။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ အသမိဿာနိ၊ မရောနှောကုန်
 သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 တတိယော၊ တတိယဝါရကို။ ရူပဘဝေ၊ ဌံ။ ပစ္စယာကာရဒဿနတ္ထံ၊ အကျိုးငှါ။

ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပဘဝသ္မိံ ၊ ဌိ။ ရူပသမ္ဘိယတ္ထေ၊ ရုပ်နှင့်ရောနှောသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပီ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ သဠာယတနံ၊ သည်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ [“နာမပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ”ဟုသာ ဟောတော် မူသည်။] စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထဝါရကို။ ကာမဘဝေ၊ ဌိ။ ပစ္စယာကာရဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ကာမဘဝသ္မိံ ၊ ဌိ။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ သဠာ- ယတနံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ နိ။ (ထို့ကြောင့် “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ”ဟု ဟောတော်မူသည်-ဟူလို၊)

ဝါ၊ တနည်း။ တတိယော၊ တတိယဝါရကို။ ရူပဘဝေ စေဝ၊ ရူပဘုံ၌၎င်း။ ကာမဘဝေ စ၊ ကာမဘုံ၌၎င်း။ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ မပြည့်စုံသောအာယတန ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ အကုသလပွဂ္ဂတ္တိက္ခမံ၊ အကုသိုလ်၏ ဖြစ်ရာဇာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုတ္ထော၊ ကို။ ကာမဘဝေ၊ ဌိ။ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ပြည့်စုံသော အာယတန ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ (အကုသလပွဂ္ဂတ္တိက္ခမံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။) ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမော၊ ကို။ သဗ္ဗတ္တဂါမိတံ၊ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြစ်ရာ ဒေသ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော။) (ထို့ကြောင့် “နာမပစ္စယာ သဠာ- ယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော”ဟု သဠာယတန မပါဘဲ သဠာယတန ကိုသာ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။) ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပဌမဝါရသည်။ (ထို ပဌမဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။) ကတ္တစိ၊ အချို့သော။ စိတ္တပွဂ္ဂတ္တိဒေသေ၊ စိတ်ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ဝါ၊ စိတ်ဖြစ်ရာဘုံ၌။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ် သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဝတ္တတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာ။)

ဒုတိယော၊ ကို။ ပစ္စယဝိသေသံ၊ ပစ္စည်းအထူးကို။ သန္ဓာယံ၊ ဝုတ္တော။ ဟိ၊ မှန်။ ဣ၊ ဤ ဒုတိယဝါရ၌။ ဧကောဒကကတ္တံ၊ ၁-ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဖဿဿ၊ နိ။ နာမပစ္စယတ္ထံ၊ နာမ်ဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ပစ္စယဝိသေသော၊ ပစ္စည်းအထူးတည်း။ တတိယော၊ ကို။ ပုရိမ- ယောနိဒ္ဓယံ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော ယောနိ ၂-ပါးအပေါင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရိမာသု၊ ရွှေ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသု၊ အဏ္ဏဇ ယောနိ၊ ဇလာဗုဇယောနိတို့၌။ သော၊ ထို တတိယဝါရသည်။ (ထို တတိယ ဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။) သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။) တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ယောနိတို့၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဠာယတနဿ၊ နိ။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် တည်း။ [ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏ ကလလရေကြည် တည်ရာကာလ၌ စက္ခာ- ယတန စသည်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် “သဒါ အသမ္ဘဝတော”ဟု ဆိုသည်။] စတုတ္ထော၊ ကို။ ပစ္ဆိမယောနိဒ္ဓယံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော ယောနိ ၂-ပါး အပေါင်း

ကို။ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စိမာသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ယောနိသု၊ သံသေဒယောနိ၊ သြပပိတိကယောနိတိ၌။ သော၊ ထို စတုတ္ထဝါရသည်။ (ထို စတုတ္ထဝါရ၌ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။) သမ္ဘဝတိ၊ ဇါ။ (ကသွာ၊ နည်း။) တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသောယောနိတိ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ (ပဋိသန္ဓေ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။) သဋ္ဌာယတနဿ၊ ဇါ။ သမ္ဘဝတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၈၊ နိဝုံးကို ဆိုဦးအံ့။ စတုသုပိ၊ ၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါရေသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ [“ကတာ ဟောတိ” ၌စပ်။] ယံ ယတ္ထ အညတာ ဝုတ္တံ ။ပေ။ တံ သဗ္ဗမုပလက္ခယေတိ၊ ဟူသော။ ဂါတာယ၊ ဇါ။ အတ္ထဒီပနာ၊ အနက်ကိုပြခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဧတေနောနုသာရေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အတ္ထဒီပနကို အစဉ် လျှောက် သဖြင့်သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤစတုတ္ထမှ။ ဝါ၊ ဤနည်းမှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ် ကုန်သော။ စတုက္ကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ နယံ၊ ဤ နည်းကို၎င်း။ ဣတော၊ ဤနည်းထက်။ ယော ဝိသေသော၊ အကြင်အထူးဖြစ်သော နည်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ (ဝိသေသံ)၊ ထို အထူးဖြစ်သော နည်းကို၎င်း။ ဧညာ၊ သိရာ၏။ ဝါ၊ သိပါလေ။

တတ္ထ၊ ထို နောက်ဖြစ်သော စတုက္ကတို့၌။ [“ပါကဇ္ဇောယေဝ” ၌စပ်။] တာဝ၊ နောက်စတုက္က တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဣမ၊ ဤပစ္စယစတုက္က၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ယော နယော၊ အကြင်နည်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သော (နယော)၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဌာန၌။ ပါကဇ္ဇောယေဝ၊ သာ။ [“ယဗ္ဗတ္ထ ဌာနေ” ယောဇနာ။]

ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့် ပြီး၏။

ဧတ္တာဝတာ စ ယံ ဝုတ္တံ ။ ယောဇနာ၌ “စတုသုပိ ဝါရေသု ယံ ဝစနံ မယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္တာဝတာ စ ဧတ္တကေန ဝစနက္ကမေန အတ္ထဒီပနာ မယာ ကတာ ဟောတိတိ ငယာဇနာ” ဟု တွေ့ရ၏။ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် “ယံ ဝုတ္တံ စတုသုပိ ဝါရေသု” သည် “ဧတ္တာဝတာ” ဇာ နောက်၌ မနေထိုက်၊ ရှေ့၌သာ နေထိုက်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း— “ယံ ဝုတ္တံ စတုသုပိ ဝါရေသု” သည် အနိယမဝါကျ တဝါကျဖြစ်၍ “ဧတ္တာဝတာ စ” စသည်က နိယမဝါကျ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် နိဿယ၌ ယောဇနာအတိုင်းပင် ပေးထားသည်။

တတ္ထပေ။ပါကဇ္ဇောယေဝ။ ။တတ္ထမှစ၍ ပါကဇ္ဇောယေဝတိုင်အောင် ပစ္စယစတုက္က ဘက်က အဖွင့်တည်း။ ဘာကြောင့် ဤသို့ ဆိုနိုင်သနည်း။...တတ္ထဖြင့် ရွှေဂါထာ၌သာသော “စတုက္ကေသု ပရေသု” ကို ညွှန်ပြသောကြောင့်၎င်း၊ “ဣမ” ဖြင့် ဆိုသဖြင့်ဖြစ်သော ‘ပစ္စယ-ဇာတာ’ ကို နိယမဝါကျဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ကိုလဲ ဆိုနိုင်ပါကား။

၂-ဟေတုစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၄။ ပန၊ ကား။ ဝိသေသော၊ နောက်စတုက္ကတို့၌ ထူးသောနည်းကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တာဝ၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္က စသည်တို့ မှရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသော။ ဟေတုစတုက္ကေ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) အဿ၊ ထို သင်္ခါရ၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို သင်္ခါရသည်။) အဝိဇ္ဇာဟေတုကော၊ မည်၏။ အဿ၊ ထို သင်္ခါရ၏။ သဟဝတ္တနတော၊ တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယာဝ ဘက်၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိကာ၊ ဖြစ်တတ်သော။ ဂမိကာ၊ လိုက်နိုင်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ ဝတ္တံ ဟောတိ။ [အကုသိုလ်သင်္ခါရကိုပြုရာဖြစ်သော ကြောင့် “သဟဝတ္တနတော” ဟု ဆိုသည်။] စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ ဟူသော။ ဣာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်။ [“ဒဿေတွာ” ၌စပ်။] သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတွာ၊ ပြုတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဝိဇ္ဇာဟေတုကောတိ ဧတေနော၊ ဟူသော ဤ ပါဠိရပ်ဖြင့်ပင်။ ဝိသေသတော၊ ထူးသောအားဖြင့်။ (သင်္ခါရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။) အဝိဂတပစ္စယတာ၊ အဝိဂတပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြုတော်မူ အပ်ပြီ။ သင်္ခါရ ။ပေ။ ဟေတုကန္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး ဇောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသွံ၊ ကြောင့်။ ဘဝါဒီသ၊ ဘဝအစရှိသော အင်္ဂါတို့၌။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုကသဒ္ဒါကို။ န ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အဝိဂတပစ္စယံ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ။ပေ။ဒဿိတာ။ ။ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော အဝိဇ္ဇာ-ဟေတုကော” ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဟူသော စကားတော်မျှဖြင့် အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရအား အများကျေးဇူးပြုရိုးဖြစ်သော သဟဇာတစသောသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုတော်မူပြီး ဖြစ်၏။ ထို့နောက် “အဝိဇ္ဇာဟေတုကော” ဟူသော စကားတော်ဖြင့်ကား သင်္ခါရမှ အဝိဇ္ဇာဟူသော အဝိဂတပစ္စည်းရှိကြောင်းကို ပြုတော်မူ၏။ [ဟေတုသဒ္ဒါနှင့် အဝိဂတသဒ္ဒါတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တူပုံကို “ဟေတုသဒ္ဒေါ ဂတိသုစကော” စသည်ဖြင့် ရှေးနား၌ ဋီကာပြုခဲ့ပြီ။]

ကသွံ။ပေ။န ကတံ။ ။ဤ ဟေတုစတုက္က ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝါ”ဟူသော ဟောတော်မူ၍ “ဥပါဒါနဟေတုကော”ဟု ဟောတော်မူပုံကို၎င်း၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ စသည်၌လည်း “ဘဝဟေတုကာ”စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပုံကို၎င်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထိုကြောင့် “ကသွံ ပန”ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်။

နိယမာဘာဝတော၊ ဘဝအတွက် အဝိဂတပစ္စည်း၏ အမြဲမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယသ၊ ၎င်း။ အဘာဝတောစ၊ ဇာတိစသည်တို့အတွက် လုံးဝမရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဘဝါဒီသျှံ တို့၌။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ န ကတံ၊ မမူအပံ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

တတ္ထ ကတမော ။ပေ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဣစ၊ ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ဘဝေါဟူသော ပါဠိ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဘဝေါတိနာမံ၊ ဘဝဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ)။ [ယောဇနာ၌ “ဣစ ဟေတုစတုက္ကေ” ဟု စွဲလေ၏။] စ၊ ဆက်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဇာတိံ၊ ပေ။ သင်္ဂဟိတာတိ အာဒိ ဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (ဓာတုကထာပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) ဇာတိ ဇရာမရဏာနိ၊ တို့သည်။ အန္တောဂဓာနိ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဘဝ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့တွင်။ ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ) တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ (ဥပါဒိ၊ ဌိ၊ ဘင် အားဖြင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်သမျှကာလပတ်လုံး။) ဇာတိဇရာမရဏာနိ၊ တို့ကို။ အနုပလဘနတော၊ မရနိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဘဝဿ၊ အား။ နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်။ အဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စည်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။

အဝိဂတပေပပစ္စယသ။ ။ဤကား အကျဉ်းအဖြေတည်း။ ထိုတွင် “အဝိဂတပစ္စယ-နိယမာဘာဝတော”သည် ဘဝအတွက် ဟေတုကသဒ္ဓါ မပါရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ “ဥပါဒါန်က ဘဝအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဘဝအမည်ရသော တရားတိုင်းအား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် အမြဲ ကျေးဇူးပြုမှု မရှိသောကြောင့် “ဥပါဒါန်ဟေတုကော” ဟု ဟေတုကသဒ္ဓါ မပြုပါ-ဟူလို။ “အဘာဝတော စ အဝိဂတပစ္စယသ”သည် ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့အတွက် ဟေတုကသဒ္ဓါ မပါပုံ အဖြေတည်း။ “ဘဝက ဇာတိအား၊ ဇာတိက ဇရာမရဏအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ လုံးလုံး အဝိဂတပစ္စည်း မရသောကြောင့် ဟေတုကသဒ္ဓါကို မပြုပါ” ဟူလို။

တတ္ထ ကတမော။ ။ဤစကားတို့ကား ထိုအကျဉ်းအဖြေကို အကျယ်ပြသော စကားတို့တည်း။ ထိုတွင် “တတ္ထ ကတမော” မှစ၍ “န နိယမတော အဝိဂတပစ္စယော ဟောတိ” တိုင်အောင်သော စကားသည် အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော၏ အကျယ်တည်း။

န နိယမတော၏ ဆိုလိုရင်းမှာ-ဤဘဝအရ၌ ‘နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး သက်သက်သည် ဥပါဒါန်ကဲ့သို့ ဥပါဒိ၊ ဌိ၊ ဘင်အားဖြင့် တည်နိုင်သောကြောင့် ဥပါဒါန်က အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကား ဥပါဒါန်တည်သလောက် မတည်နိုင်သောကြောင့် ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့အား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်။ ဤသို့ ဘဝအမည် ရသော တရားတိုင်းအား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့် “န နိယမတော အဝိဂတပစ္စယော ဟောတိ” ဟု ဆိုသည်။ ထို အဆိုကို ချုံး၍ “အဝိဂတပစ္စယနိယမာ-ဘာဝတော” ဟု အကျဉ်းဖြေခဲ့သည်-ဟူလို။

ယာ တေသံ။ပေ။ဇာတိတိ အာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်။ သင်္ခတလက္ခဏေသု၊ သင်္ခတ၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့တွင်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ [“အဝိဂတပစ္စယ ဘာဝေါ” ခွဲစပ်။] ဇရာမရဏသင်္ခါတဿ၊ ဇရာ မရဏဟု ဆိုအပ်သော။ ဘဝဿ၊ ဘဝတစိတ်၏။ [“အဘာဝတော” ခွဲစပ်။] ဇာတိက္ခဏ-မတ္တေယေဝ၊ ဇာတိ၏ဖြစ်ရာခဏမျှခွဲပင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ [ဇရာ မရဏဟူသော ဘဝတစိတ်က ဇာတိ၏ခဏ၌ မရှိဘဲ၊ ထို၏ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌သာ ရှိခြင်းကြောင့်။] အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ဇရာမရဏ-က္ခဏော၊ ၌။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (ဇရာမရဏခဏ၌ ဇာတိမရှိ၊ ဇရာ မရဏ၏အလျင် ရှေးက ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်။) တထာ၊ ထို့အတူ။ (အဝိဂတပစ္စယ-ဘာဝေါ၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ။) ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဥပနိဿယပစ္စယေနဝ၊ သတ္တိဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား၎င်း။ ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာ-မရဏဿ၊ အား၎င်း။ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ သဗ္ဗထာပိ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော စ၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏ အမြဲ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယ-ဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ လုံးလုံးမရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဘဝါဒိသု၊ ဘဝအစရှိသည်တို့၌။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ န ကတံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ကေစိ၊ အချို့သော ရေဝတထေရ်တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ (ကိ၊ နည်း။)ဘဝေါ ဒုဝိနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ (သုတ္တန္တဇာဇနီယနည်း၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။ ဥပပတ္တိမိဿကော၊ ဥပပတ္တိဘဝနှင့် ရောနှောသည်။ (ဟောတိ)။ [ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် ၂-ပါးရှိသည်-ဟူလို။] စ၊ ဆက်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဥပပတ္တိဘဝဿ၊ ၏။ အဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စည်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘာဝေါ ဥပါဒါနဟေတုကောတိ၊ ဟူ၍။ အဝတူ၊ ဟောတော်မမူဘဲ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊

ယာ တေသံ။ပေ။အဘာဝတော။ ။ဤအဘာဝတောစ အဝိဂတပစ္စယဿ၏အကျယ် တည်း။ ထိုတွင် သင်္ခတလက္ခဏေသုကို ဇာတိယာ ဇရာ မရဏတို့၌ နိဗ္ဗါရဏစပ်ပါ။ [ယောဇနာ၌ကား န သမ္ဘဝတိ၌ အာရေ စပ်လေ၏။] ထိုတွင် ဇာတိယာကို “အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ န သမ္ဘဝတိ” ခွဲ စပ်ပါ။ ဇာတိက ဇရာမရဏဟူသော ဘဝ၏ အဝိဂတပစ္စည်း မဖြစ်၊ ဘုကြောင့်နည်း-ဇာတိဟု မှတ်သားရာ ဥပါဒိခဏမျှ၌ ထို ဇရာမရဏတို့က မရှိကြသောကြောင့်တည်း။ တထာ ဇာတိယာ စသည်၌ တထာဖြင့် အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ န သမ္ဘဝတိကို ဆွဲင်သည်”ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ တထာ၏ အနုကစုနအနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။

ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣဝ၊ ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါဟူသောပါဠိ၌။ ပစ္ဆိန္ဒတ္တာ၊ ပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟေတုကသဒ္ဓါကပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။) ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟု၊ ကုန်ပြီ။) တံ၊ ထို ကေစိဆရာတို့၏စကားသည်။ [“အယုတ္တံ” ၌စပ်။] ဣဝ၊ ဤဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါဟူသောပါဠိ၌။ ဥပပတ္တိမိဿကဿ၊ သော၊ ဘဝဿ၊ ၎င်း၊ ဝါ၊ ကိ။ အနဓိပေတတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဝ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ ဘဝေါတံ၊ ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဇာတိဇရာမရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ ၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကသွာ၊ ကြောင့်။ (ဇာတိဇရာမရဏာနိ ဌပေတွာ ။ပေ။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နည်း။) ဇာတိအာဒိနိ၊ ဘဝအရတွင် ပါဝင်သော ဇာတိအစရှိသည်တို့၏။ ဇာတိယာ၊ နောက်ဇာတိ၏။ အပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဇာတိဇရာမရဏာနိ ။ပေ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။) ယဒိဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်။ (ဇာတိဇရာမရဏာတို့ကို ချန်၍ ကျန်သော ဘဝက ဇာတိအား ကျေးဇူးပြု၏ ဟု သိထိုက်လျှင်။) ဌပေတွာ ။ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောတော်မူ ထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤ အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောတော်မူထိုက်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူထိုက်ပါသော်လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗပဒေသာဘာဝတော၊ ဟောတော်မူထိုက်သော ပါဠိ၏ နေရာအရပ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဒသမင်္ဂနိဇ္ဇေသေ၊ ၁၀-ပါးမြောက်အင်္ဂါ၏နိဇ္ဇေသ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယသမ္ဘူတော၊ ဥပါဒါနဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော။ [“ဥပါဒါနပစ္စယဘာဝေန သမ္ဘူတော” ဟု ယောဇနာဖွင့်ထား၏။ “ဥပါဒါနဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော” ဟု ပေးပါ။] ဘဝေါ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အကျယ်ဟောထိုက်၏။ ကောဒသမင်္ဂနိဇ္ဇေသေ၊ တဆယံတပါးမြောက်အင်္ဂါ၏နိဇ္ဇေသ၌။ ဇာတိ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောတော်မူထိုက်၏။ (ဟောကား

ဝတ္တဗ္ဗပဒေသာဘာဝတော။ ။ထိုပါဠိကို ဟောသောနေရာကို “ဝတ္တဗ္ဗပဒေသ” ဟုဆို၏။ ထိုဝတ္တဗ္ဗပဒေသမရှိပုံကို ချဲ့လိုသောကြောင့် “ဒသမင်္ဂနိဇ္ဇေသေ ဟိ” စသည်ကိုမိန့်၊ ဒသမအင်္ဂါ၏နိဇ္ဇေသ၌ ဥပါဒါနကြောင့်ဖြစ်သော ဘဝကို ဟောတော်မူထိုက်၏။ ကောဒသမအင်္ဂါ၏နိဇ္ဇေသ၌ ဘဝကြောင့်ဖြစ်သော ဇာတိကို အကျယ် ဟောတော်မူထိုက်၏။ သို့သော် ဟောတော်မူတော့၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသည့်အတွက် “ဌပေတွာ ဇာတိဇရာမရဏာနိ” ဟူသော ပါဠိ၏ နေရာအရပ်လည်း မရှိတော့—ဟူလို့။

မဟောပါ။) ပန၊ ဆက်။ ယော ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတီ)။ တဿ၊ ထိုဘဝ၏။ ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသော၊ ဟောတော်မူထိုက်သော ပါဠိ၏ နေရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ပန၊ ဆက်။ အဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ (သမာ- နော)ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း။ ယုတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၈၊ ဆက်။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ ဝိညာဏ်အစရှိသည်တို့၏။ အဝိဂတပစ္စယဘာဝသဗ္ဗာဝတော၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏အဖြစ် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [ရွှေ၌ ဋီကာတွင် “သဗ္ဗာဝ”ဟု မှုကွဲရှိခဲ့သည်။] ဝိညာဏဟေတုကာဒိဝစနံ၊ အစရှိသောစကား ကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ သေ (သေသော)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဟေတုစတုက္ကော၊ ၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ဟေတုစတုက္ကအဖွင့် ပြီး၏။

၃-သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကအဖွင့်

၂၄၅။ သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကောပိ၊ ၌လည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ ဟူသော။ ဧတော- ဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောစကားဖြင့်။ [“ဒဿေတွာ”၌စပ်။] သဟ- ဇာတာဒိပစ္စယဝသေန၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါ- ရဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြုတော်မူပြီး၍။ ပန၊ တဖန်။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဗုဒ္ဓောတိ၊ ဟူသောပျဉ်း ဖြင့်။ သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကပစ္စယတော၊ သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကပစ္စည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ သေသပဒေသပိ၊ တို့၌လည်း။ သေသ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသံ၊ ကြောင့်။ အရူပိနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ ရူပဓမ္မော၊ တို့နှင့်။ သမ္ဗယောဂေါ၊ သမ္ဗယုတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသံ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ တတိယ စတုတ္ထဝါရ- ပဒေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏသမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကနာမန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်နာမ်ကို။ လဗ္ဗတံ၊ ရအပ်၏။ (သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏။) တဒေ၊ ထိုနာမ်ကိုသာ။ [ဝေဖြင့် ရုပ်ကိုကုန်သည်။] ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ သေ (သေသော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကော၊ ၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

သမ္ဗုဒ္ဓိတက္ကအဖွင့် ပြီး၏။

၄-အညမညစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၆။ အညမညစတုက္ကေပိ၊ ခွံလည်း။ [“ပီ”ဖြင့် ဟေတုစတုက္ကကို ပေါင်း။] အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန၊ သဟဇာတအစ ရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါရဿ၊ ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ တော်မူပြီး၍။ သင်္ခါရပစ္စယာပိ အဝိဇ္ဇာ- တံ၊ ပါဠိဖြင့်။ အညမညပစ္စယတာ၊ အညမညပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ [ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၊ သင်္ခါရကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူသည်။] သေသပဒေသပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တံည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ နိပ္ပဒေသော၊ ညွှန်ပြအပ်သော အစိတ်အပိုင်း မရှိ။ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိ။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဒေသံ၊ ညွှန်ပြအပ်သော အစိတ်အပိုင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန် ရှိ၏။ သပ္ပဒေသဓမ္မော စ၊ သပ္ပဒေသတရားသည်လည်း။ နိပ္ပဒေသဓမ္မဿ၊ နိပ္ပ- ဒေသတရား၏။ ပစ္စယော ဟောတိ။ နိပ္ပဒေသဓမ္မော၊ သည်။ သပ္ပဒေသဓမ္မဿ၊ ၎င်း။ (ပစ္စယော၊ သည်။) န (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနံက ဘဝအား ကျေးဇူးပြုရာ၌။ ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ဟေတုစတုက္က စသည်တို့၌။ ဒေသနာ- ယ၊ ဒေသနာတော်၏။ ပစ္စန္နတ္တာ၊ ပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့။ (ဘဝ- ပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ ဟူ၍။) န ဝုတ္တံ။

ဘဝေါပေ။ သပ္ပဒေသံ။ ။ “ဘဝ” အရ ကမ္မဘဝအတွက် နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးလုံး ပါသော ကြောင့် နာမ်ခန္ဓာ အကြွင်းအကျန်မရှိရကား “ဘဝေါ နိပ္ပဒေသော” ဟု၎င်း၊ “ဥပါဒါနံ” အရ လောဘ ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တပါးသာ ရသောကြောင့် “သပ္ပဒေသံ” ဟု၎င်း ဆို သည်။

သပ္ပဒေသံပေ။ ဓမ္မဿ။ ။ သပ္ပဒေသဖြစ်သော ဥပါဒါနံက နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဘဝ အား အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဘဝကမ္မ သပ္ပဒေသဖြစ်သော ဥပါဒါနံအား အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဥပါဒါန- ပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟူသော ဟောတော်မူ၍ “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု ပြန်၍ ဟောတော် မမူ။

ဟေဋ္ဌာ ဝါပေ။ ဝေ န ဝုတ္တံ။ ။ “အောက်” ဟူရာ၌ ဟေတုစတုက္က သမ္ပယုတ္တစတုက္က တို့ကို ဆိုလိုဟန်တူ၏။ ထိုစတုက္ကတို့၌ “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ တဏှာဟေတုကံ” ဟူသော ဟောတော်မူ၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဥပါဒါနဟေတုကော” ဟု ဟောတော်မမူ။ သမ္ပ- ယုတ္တစတုက္က၌လည်း ထိုအထွ ဟောတော်မမူ။ ဤသို့ နောက်၌ ပြတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤစတုက္က၌လည်း “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟူသော ဟောတော်မူ၍ “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု အပြန်အလှန် ဟောတော်မမူတော့—ဟူလို။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ အတ္တိ။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧကစိတ္တက္ခယော၊ တခုသောစိတ္တက္ခယာ။ ယဿ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်၏။ သဠာယတနံ၊ သည်။ အညမညပစ္စယော၊ အညမညပစ္စည်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (တံ)နာမရူပံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဝါရေ၊ ဌံ။ သဠာယတနပစ္စယာပိ နာမရူပံတံ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်နာမ်၊ အကြင်ရုပ်ကို။ လဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ တဒေဝ၊ ထိုနာမ်၊ ထိုရုပ်ကိုသာ။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ သေ (သော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အညမညစတုက္ကေ၊ ဌံ။ ဝိသေသော၊ တည်း။

အဝိဇ္ဇာမူလကနယမာတိကာ၊ အဝိဇ္ဇာမူလရှိသော နယမာတိကာသည်။

(သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံပြီ။ ဝါ၊ ပြီးပြီ။)

သင်္ခါရာဒိမူလကနယမာတိကာအဖွင့်

၂၄၇။ ဣဒါနိ၊ အဝိဇ္ဇာမူလကနယမာတိကာကိုပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတံ၊ အစရှိသော။ သင်္ခါရမူလကနယော၊ သင်္ခါရမူလရှိသော နည်းကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ ၏။ တတ္တာပိ၊ ထို သင်္ခါရမူလကနယသ္မိလည်း။ အဝိဇ္ဇာမူလကော၊ အဝိဇ္ဇာမူလကနည်း၌။ (စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ သောဠသဝါရာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိဒိတာ)ယထာ၊ သိအပ်ပြီးကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ၊ သောဠသဝါရာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော်ဝယ်

- ယသ္မာ စ။ပေ။ဂဟိတံ။ ။“နာမ်ရုပ်ကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏”ဟူရာ၌ အညမညသတ္တိဖြင့် သဠာယတန၏ ကျေးဇူးပြုကိုခံရသော နာမ်ရုပ် ၂-ပါးလုံးကား ဖရိုနိုင်းပါ။ ထို့ကြောင့် စတုတ္ထဝါရ၌ သဠာယတနပစ္စယာပိ နာမရူပံ၏ နိဒ္ဒေသဝယ် “အတ္တိ နာမ် အတ္တိ ရူပံ”ဟု ခွဲပြီးလျှင် “နာမ်”အရ စေတသိက်ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုယူ၍ “ရူပံ”အရ၌ကား “စက္ခာယတနယဥပစယော။ပေ။ကာယာယတနယဥပစယော”ဟု၎င်း၊ “ယံ ဝါ ပနညပိ အတ္တိ ရူပံ စိတ္တဇ”စသည်ဖြင့်၎င်း ခုထိုက်သောရုပ်ကို ခွဲထုတ်၍ ဟောတော်မူသည်။

ပါဠိတော်နိဿယ။ ။ စက္ခာယတနဿ၊ ၏။ ဥပစယော၊ နောက်နောက် ထိုးပွားခြင်း စက္ခာယတနအမျှားသည်၎င်း။ (တနည်း) စက္ခာယတနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပစယော၊ တောက်ပုံသောအားဖြင့် တိုးပွားသော ရုပ်အမျှားသည်၎င်း။ပေ။ကာယာယတနဿ၊ ၏။ ဥပစယော၊ သည်၎င်း။ ဝါပန၊ သည်သာပကသေး။ အညပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တဇ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ စိတ္တဟေတုကံ၊ စိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အတ္တိ။ (တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည် ၎င်းတည်း။) ဣဒံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။—ဤသို့ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

“သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ။ ပေ။ ဟု ပေယျာလမြှုပ်ရာ၌ ၄-စတုက္ကတို့ကို၎င်း၊ တစတုက္ကလျှင် ၄-ဝါရစီ ရှိသောကြောင့် ၁၆-ဝါရတို့ကို၎င်း မြှုပ်ထားသည်” ဟု မှတ်ပါ။ ထို ပေယျာလ အကျယ်ပါဠိကို အဝိဇ္ဇာမူလကနည်းကိုမှီး၍ သိပါ။ ပုံနု၊ ထိုသို့ပင် ၄-ပါးသော စတုက္က ၁၆-ပါးသော ဝါရတို့ကို သိထိုက်ပါကုန် သော်လည်း။ ပဌမစတုက္က၊ ပဌမပစ္စယ စတုက္ကဝါရ၌။ ပဌမဝါရမေဝ၊ ကိုသာ။ ဒဿေတွာ၊ ပြု၍။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ (သင်္ဂတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) သံခိတ္တာ၊ ချိုးအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထေ၊ ဤသင်္ခါရမူလကနယ၌။ (သံခိတ္တာ) ယထာ၊ အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဝိညာဏမူလကာဒိသုပိ၊ ဝိညာဏမူလကနယ အစရှိ သည်တို့၌လည်း။ (ဒေသနာ၊ ကို။ သံခိတ္တာ၊ ပြီ။) [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ။ ပေ။ နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ။ ပေ။” စသည်ဖြင့် ချိုးထား ပုံကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။]

တတ္ထ၊ ထိုနည်းတို့၌။ [သာမညာဓာရ၊ ယောဇနာ၌ကား “တတ္ထာတိ တေသု နယေသု နိဗ္ဗါရဏ” ဟု ဆို၏။ ရှေးနိဿယ၌ကား တမျိုးစွဲလေသည်။] သဗ္ဗေဝံ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရမူလကာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ တေသု နယေသု၊ တို့၌။ [ဝိသေသာဓာရ။] သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန၊ အစရှိသောပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရုဒိပစ္စယံတံ၊ သင်္ခါရ အစရှိသောပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေ- စိတ္တက္ခဏေ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ၌။ ပစ္စယာကာရစက္ကဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်၏။ ပဝတ္တိပိ၊ ဖြစ်ပုံကိုလည်း။ ဝါ၊ လံညံပုံကိုလည်း။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ [ဧကစိတ္တက္ခဏေပိဋ္ဌ “ပိ” ကို ပဝတ္တိနောက်ရွှေ၍ ယှဉ်စေပါ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကဿ၊ ကြောင့်။ ဘဝမူလကာ ဝါ၊ ဘဝဟူသော မူလရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိဇရာ- မရဏမူလကာ ဝါ၊ ဇာတိဟူသောမူလ ဇရာမရဏဟူသော မူလရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်သနည်း။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ န ဟေ- သိက် ၊ မဖြစ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ (ဟောတိဝေ၊ ဖြစ်နိုင်သည်သာ။) ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း။ သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဝေမာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသောနည်းတို့ကို။ ဝုစ္စ- မာနေသု၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်လသော်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ဧကေစိ- တခုတခုသော။ ဘဝပရိယာပနော၊ ဘဝ၌အကျုံးဝင်သော။

ဓမ္မော၊ ကိ။ နဝုတ္တော၊ ဟောတော်မမူအပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဝုတ္တော
ဝေ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာ။) ဝတ္တဗ္ဗဿ၊ ဟောတော်မူလိုက်သော။
အပုဗ္ဗဿ၊ ရှေးမဟုတ်သော။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ အညဿ၊ သင်္ခါရစသည်
တို့မှ တပါးသော။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယဿ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်း၏။ တသ္မာ အဘာဝ-
တော၊ ထိုသို့ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဝမူလကော၊ သော။ နယော၊ ကိ။ န
ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မမူအပ်။

စ၊ ဆက်။ ဘဝဂ္ဂဟဏေန၊ ဘဝသဒ္ဓါဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ သင်္ခဟံ၊
သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဝစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝပစ္စယာ
အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ-
တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဟောတော်
မူအပ်ရာ ရောက်၏။) စ၊ စင်စစ်ကား။ ဧကစိတ္တက္ခဏေ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ၌။
အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယောနာမ၊ အကြောင်းမည်သည်။ န
ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။

တသ္မာ အပုဗ္ဗဿ။ပေ။န ဝုတ္တော။ ။ပါဠိတော်၌ သင်္ခါရာဒိ မူလကနယမာတိကာဝယ်
“သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”မှစ၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”တိုင်အောင်သာ ဟောတော်
မူ၏။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝမူတည်သော နည်းကို၎င်း၊ “ဇာတိပစ္စယာ။ပေ။
ဇရာမရဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဇာတိဇရာမရဏ မူတည်သောနည်းကို၎င်း ဟောတော်မမူ၊
ဤသို့ ဟောတော်မမူခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြရာ၌ “သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”မှစ၍ “ဥပါ-
ဒါနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”တိုင်အောင် ဟောတော်မူလိုက်လျှင် အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
ဘဝပရိယာပန္န တရားဟူသမျှကို အားလုံးဟောအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ အသစ်ဟောစရာမရှိတော့၊
ဤသို့ အသစ်ဟောစရာတရား မရှိသည့်အတွက် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်
မမူဟု အကြောင်းပြသည်။

ဘဝဂ္ဂဟဏေန စ။ပေ။ဝုတ္တံ သိယာ။ ။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝမူလက နည်း
ကိုသာ ဟောတော်မူလျှင် ရနိုင်သော အခြားအပြစ်တမျိုးကို ပြလိုသောကြောင့် “ဘဝဂ္ဂ-
ဟဏေန ” စသည်ကို မိန့်သည်။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝကိုယူလျှင် အကုသိုလ် ကမ္မ
ဘဝနှင့် အဝိဇ္ဇာသည် မကွေမကွာယှဉ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာဘာဝနည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာ
ကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော်မူရာ၌ “အဝိဇ္ဇာ
ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟုလည်း ဟောတော်မူရာ ရောက်နေ၏။

န စ ဧကစိတ္တက္ခဏေ။ပေ။ဟောတိ။ ။ထိုသို့ဟောတော်မူလျှင် “ရွှေစိတ် အဝိဇ္ဇာနှင့်
နောက်စိတ် အဝိဇ္ဇာ”ဟု ကွဲပြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ရွှေအဝိဇ္ဇာက နောက်အဝိဇ္ဇာအား
ကျေးဇူးပြုနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးဘွယ်ရှိပြန်၏။ ထို့ကြောင့် “န စ ဧကစိတ္တက္ခဏေ”
စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ဒေသနာသည် စိတ္တက္ခဏ တခုတည်း၌ ပစ္စည်း
ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော် ဖြစ်၏။ စိတ္တက္ခဏ တခုတည်း၌လည်း
ထိုကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ ၂-ပါး မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်
မမူဘဲ ထားပါသည်—ဟူလို။

တတ္ထံ ထို ဘဝပုဒ်၌။ ပစ္ဆိန္ဒတ္တာဝံ၊ ပြတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ဇာတိဇရာ-
 မရဏမူလကာ၊ ဇာတိမူလ၊ ဇရာမရဏမူလ ရှိကုန်သော။ နယာပိ၊ တို့ကိုလည်း။
 န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ (ပစ္ဆိန္ဒတ္တာဟူသော
 အကြောင်းသာမကသေး။) ဘဝေ ဘဝ၌။ ဇာတိဇရာ မရဏာနိပိ၊ တို့သည်
 လည်း။ အန္တောဂဓာနိ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တောနိ၊ ဤ ဇာတိဇရာ
 မရဏတို့သည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။
 န ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝမူလကာ ဝါ၊ ဘဝဟူသော မူလရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိဇရာမရဏ မူလကာ ဝါ၊ ဇာတိမူလ၊ ဇရာမရဏမူလ
 ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နယာ၊ တို့ကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
 ကုန်။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ၊ မာတိကာ၏ အဖွင့်သည်။
 သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံပြီ။ ဝါ၊ ပြီးပြီ။

အကုသလနိဒ္ဒေသ ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၇-၂၄၉။ ဣဒါနိ၊ မာတိကာကိုဖွင့်ပြပြီးရာယခုအခါ၌။ [ကတမေမ္မော အကု-
 သလာတိ အာဒိမာဟ ၌စပ်။] ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်
 ၌။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၌။ ကုသလံတ္တိကံ၊ ကုသလတိက်ကို။ အာဒိ၊ ကတော၊ အစပြု၍။
 နိက္ခိတ္တမာတိကာယ၊ ချထားအပ်သော မာတိကာ၏။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အား
 ဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကုသလံ၊ ကို။ (ဘာဇိတံ) ယထာ၊ အကျယ်ဝေဘန်အပ်သကဲ့သို့။
 တထာ၊ တူ။ ဣဓ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ မာတိကာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။

တတ္ထ ပစ္ဆိန္ဒတ္တာဝံ။ ။ “ဘဝမူလနည်း၌ ပြုအပ်ခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့်
 ဟောတော်မူလျှင် ရှိပါစေတော့ ဇာတိမူလကနည်း ဇရာမရဏမူလကနည်းတို့ကို အဘယ်
 ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ ပစ္ဆိန္ဒတ္တာဝံ” စသည်
 ကို မိန့်၊ ဘဝမူလနည်းကပင် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မူဘဲ ဒေသနာ
 တော်ကို ဖြတ်အပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဇာတိမူလကနည်း၊ ဇရာမရဏမူလကနည်း တို့ကို
 လည်း ဟောတော်မူတော့—ဟူလို။

အပိစ ဘဝေ။ ။ “ဇာတိ၊ ပေ။ ဇရာမရဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မူရာ၌
 ပစ္ဆိန္ဒတ္တာဟူသော အကြောင်းမှ တပါးသောအကြောင်းကို ပြလို၍ “အပိ စ” စသည်ကို
 မိန့်၊ ဘဝ၌ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့လည်း ပါဝင်ကုန်၏။ ပါဝင်ဆိုသည်ကား ဘဝအမည်ရသော
 နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဇာတိတည်း၊ ရင့်ခြင်းသည် ဇရာတည်း၊ ပျက်ခြင်းသည်
 မရဏတည်း၊ ဤနည်းအားဖြင့် ဘဝ၌ ဇာတိဇရာမရဏတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ဤနည်းကိုပင်
 ဋီကာ၌ “ဇာယမာနာနံ ပန ဇာတိ” စသည်ဖြင့် ဆိုထားသည်။

အနိက္ခိတတ္တာ၊ မချထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကုသလံ၊ ကို။ အနာမသိက္ခာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရောတိ၊ ဟူ၍။ အကုသလ-
 မေဓဝသေန၊ အကုသလမေဓ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ နှင့်စပ်သဖြင့်။ မာတိကာယ၊ ၎င်း။
 ဝါ၊ ကို။ နိက္ခိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိက္ခေပ ပဋိပါဋိယာဝ၊ ချထားအပ်သော
 မာတိကာ၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ။ အဝိဇ္ဇာဒိနိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့ကို။ ဘာဇောတော၊ အကျယ် ဝေဘန်တော်
 မှ၍။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကဗမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော
 စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထို ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၏။ အတ္တော၊
 ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏှော၊ ၌။
 ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ ပန၊
 ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကစိတ္တကဏှော၊ ၌။ တဏှာယစ၊ ၎င်း။ ကာမုပါဒါ-
 နယစ၊ ၎င်း။ သမ္ပဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊
 ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ နည်း၌။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ယံ ဥပါဒါနံ၊ အကြင် ဥပါဒါန်ကို။ (အကြင် ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတု
 ပါဒါန် အတ္တဝါဒုပါဒါန်ကို။) လဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ တဒေဝ၊ ထို ရအပ်သော
 ဥပါဒါန်ကိုသာ။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော
 စကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ [“ဝုတ္တံ” ၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊
 သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ၌။ သင်္ဂဟံ၊ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပေတော၊ ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။
 [“ဌပေတော ဥပါဒါနံ” ဟူသော စကားကို သင်္ခါရက္ခန္ဓောအတွက် ခြွင်းချက်
 အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟူလို] ဟိ၊ လဒ္ဒဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့။
 (ဌပေတော ဥပါဒါနံဟူ၍။) အဝုစ္စမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ [စာအုပ်
 တို့၌ “ဝုစ္စမာနေ” ဟု ပါဠိပျက်၏။] ဥပါဒါနဿ၊ ၎င်း။ ဥပါဒါနပစ္စယတ္တံ၊
 ဥပါဒါန်ဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊
 စင်စစ်ကား။ တဒေဝ၊ ထိုဥပါဒါန်တရားသည်ပင်။ တဿ၊ ထိုဥပါဒါန်တရား၏။
 ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇာတိအာဒိ နိဒ္ဒေသေသု၊ ဇာတိ

ဝေ ဟိပေ။ ဟောတိ။ ။ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟူသော ပါဠိရပ်၌ “ဘဝ” အရ
 ဥပါဒါန်ကို မချန်လျှင် ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြုရာ ရောက်နေလိမ့်မည်။ ထို
 ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်၏ ပစ္စည်းလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဌပေတော ဥပါဒါနံ” ဟု
 ဟောတော်မူခြင်းသည် ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်၏ မရောက်ခြင်း
 ဟူသော အကျိုးရှိပါသည်-ဟူလို။

အစရှိသည်တို့၏ နိဗ္ဗေသတို့၌။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤဇာတိ အစရှိသည် တို့သည်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဇာတိအာဒယော၊ ဇာတိ အစရှိသည် တို့တည်း။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ခဏ္ဍိစုံပေ။ စဝနတာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။ [ခဏ္ဍိစုံစသည်တို့သည် နာမ်တရားအတွက် မဖြစ်နိုင်၊ ရုပ်တရားအတွက် သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထည့်၍ ဟောတော်မမူ။ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။]

၂၅၀။ ဝေံသ္မိ။ ပဌမဝါရံ၊ ပဌမဝါရကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီး၍။ (ပစ္စယစတုက္က၌ ၄-ဝါရရှိသည်တွင် ပဌမဝါရကို ပြီးစေတော်မူပြီး၍။) ပုန၊ တဖန်။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ပဌမဝါရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာကာရော၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အခြင်းအရာသတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မိံ ယေဝ သမယေ၊ ထိုအခါ၌ပင်။ (ထို ပဌမ ဝါရဖြင့် ပြအပ်သော ပစ္စယာကာရ၏ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌ပင်။) အပရေနုပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိသ္မိံ၊ သီးခြား။ သမယဝဝတ္ထာနဝါရံ၊ သမယဝဝတ္ထာနဝါရကို။ [ဤ၌ “ဝါရံ” ပိုဟန် တူသည်။] အဝတွာ၊ ဟောတော်မမူဘဲ။ တသ္မိံ သမယေ။ ပေ။ သင်္ခါရေတိ အာဒိ- နာဝ၊ အစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဒေသနာတော်၌။ ဌပေတွာ ဖဿန္တိလ္လဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ နာမပရိယာပန္နော၊ နာမ်၌ အကျုံးဝင်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဖဿဿ၊ ကို။ နာမတော၊ မှ။ နိဟရ- ဏတ္ထိ၊ ထုတ်ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ တတ္ထ ကတမံ ဌပေတွာ ဖဿံပေ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော လ္လဒံ ဝုစ္စတိ နာမံ” ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ။)

၂၅၂။ [တတိယဝါရဝယ် “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ” ၌ ပုဒ်အထူးကို ဖွင့်ပြ လိုသောကြောင့် “တတိယဝါရေ” စသည်ကို မိန့်။] တတိယဝါရေ၊ ၌။ [ဝုတ္တံ၌ အပေါင်း အာဓာရ၊ အစိတ် အာဓေယံစပ်။] ယဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ အကြင် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အား။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မိံ ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ [“ပညာယတိ” ၌စပ်။] ယသွာ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထို စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ ဥပတ္တဒ္ဓါနံ၊

တသ္မိံ ။ ပေ။ ပညာယတိ။ ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တွေ ဖြစ်လျှင် (အဖြစ်များနေလျှင်) ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်က ထောက်ပံ့အပ်သော စက္ခာယတနစသော ကမ္မဇရုပ်တို့၏တိုးပွားမှုမှာ အထင်အရှား ဖြစ်၏။ ထင်ရှားပုံကား စိတ်ကြည်လင်၍ စိတ္တဇရုပ် ကောင်းစွာ ဖြစ်သော အခါ စိတ္တဇရုပ်ကလားပုံတို့၏ အကြားအကြား၌ စက္ခာယတန၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇီဝါ၊ ကာယာယတနတို့ တိုးပွားလာသည်မှာ (ဝါပြီးလာသည်မှာ) အထင်အရှားပင် ဖြစ်သည်။

ထောက်ပံ့အပ်ကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒိနံ၊ တို့၏။ ဥပစိတတ္ထံ၊ တိုးပွားကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခာယတနာယ ဥပစယောတိ အာဒိ၊ ကိ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ပါဠိတော်၏အနက်ပေးပုံကို မာတိကာ၊ အညမညစတုက္က၊ အဝိဇ္ဇာနယမူလကဋ္ဌံ ပြခဲ့ပြီ။]

စ၊ သည်သာမကသေး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဇရူပဿပိ၊ ကမ္မဇရုပ်အားလည်း။ [ပစ္စယော ဟောတိ၌ပင်။ ပိဖြင့်စိတ္တဇရုပ်ကိုပေါင်း။] တသ္မိံ သမယေ၊ ဌံ။ ဝတ္ထမာနဿ၊ သော်။ ဝါ၊ သော။ ကမ္မဇရူပဿပိ၊ ရုပ်အားလည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန၊ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ (စက္ခာယတနာယ ဥပစယော အစရှိသည်ဟူ၍။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထံ၊ ထို စက္ခာယတနာယ ဥပစယော အစရှိသောပါဠိ၌။ ကမ္မဇံ၊ ကမ္မဇရုပ်၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေဝ၊ ၂-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တတိယော၊ အစဉ်တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ဂဟိတာ၊ အကယ်၍ကား ယူအပ်ပါကုန်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ၂-ပါးသော သန္တတိတို့ကိုသာ ယူအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဣတရာပိ၊ ကမ္မဇ၊ စိတ္တဇရုပ်အစဉ်မှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သန္တတိဇော၊ ဥတုဇ၊ အာဟာရဇရုပ်အစဉ်တို့ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူထိုက်ကုန်၏။ [“ဝိညာဉ်က ပစ္စာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ငှိုအခိုက်အတန့်ဝယ် ရှိသမျှ စတုဇသန္တတိရုပ်တို့ကို ကျေးဇူးပြုနိုင်သောကြောင့် ဥတုဇ၊ အာဟာရဇသန္တတိတို့ကိုလည်း ယူထိုက်သည်”ဟု ဆိုသည်။] ဟိ၊ မှန်။ တာသံပိ၊ ထို ဥတုဇ၊ အာဟာရဇ ရုပ်အစဉ်တို့အားလည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သည်သာ။

၂၅၄။ ပန၊ ကား။ စတုတ္ထဝါရေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကစိတ္တက္ခဏေပိ၊ ၌လည်း။ မဟာဘူတ ရူပပစ္စယာ၊ မဟာဘူတ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခာယတနာဒိနံ(စ)၊ အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ ဟဒယရူပပစ္စယာ၊ ဟဒယရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဆဋ္ဌာယတနံ(စ)၊ သည်၎င်း။ နာမပစ္စယာ၊ နာမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စာဇာတ သဟဇာတာဒိဝေနေ၊ ပစ္စာဇာတသတ္တိ၊ သဟဇာတသတ္တိ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ယထာနုရူပံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ [ယထာနုရူပံ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] သဗ္ဗာနိပိစ၊ အလုံးစုံသောရုပ်တို့သည်၎င်း။ မဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ [သဗ္ဗာနိပိစ၌ “ဝိ”သည် သမ္ဘာဝနာ၊ “စ”သည် သမုဋ္ဌည်း။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထံ ကတမံ။ ပေ။ စက္ခာယတနံတိ အာဒိ၊ ကိ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

၂၅၆။ ဒုတိယစတုက္ကေ၊ ၌။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောအစီအရင်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ။ တတိယစတုက္ကေ၊ ၌။ ယဿ၊ အကြင် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်အား။ (ဝိညာဏာ၊ ၏။) သမ္ဗယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ၊ သမ္ဗယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏

အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယဿဗ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော နာမ်အား ကား။ (ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယတဘေဝါ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခံရ၊ မခံရသောနာမ်ရုပ်ကို။ ဝိသုဝိသံ၊ အသီးအသီး။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ။ ပေ။ နာမန္တိ အာဒိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ - ။ [“ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ ဝိညာဉ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ နာမ် ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏” ဟု ပါဠိတော် ပေးပါ။]

၂၇၂။ စတုတ္ထစတုက္ကော ဌိ။ ဖဿပစ္စယာ နာမနိဒ္ဒေသေ ဌိ။ ဌပေတွာ။ ပေ။ ဖဿပစ္စယာ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တိ၊ မမူအပ်။ (“ဌပေတွာ ဖဿ” ဟု ထည့်၍ ဟောတော်မမူအပ်။) တထာပိ၊ ထိုသို့ဟောတော်မမူအပ် ပါသော်လည်း။ အနန္တရာတိတပဒနိဒ္ဒေသေ၊ အခြားမဲ့ လွန်လေပြီးသောပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသဌိ။ (နာမ-ပစ္စယာ ဖဿောဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသဌိ။) ဌပေတွာ။ ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုတ္တံပိ၊ ဟောတော် မမူအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို ဌပေတွာ ဖဿဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝုတ္တံပိ၊ သော။ တံ၊ ထို ဌပေတွာ ဖဿဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ သည်သာ။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ယဒေဝ (နာမံ)၊ အကြင် ဖဿ မပါသော နာမ်သည်ပင်။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ။) ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုဖဿ မပါသောနာမ်အားသာ။ ပစ္စယော။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အဝုတ္တံပိ တံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။)

စတုစတုက္ကော၊ ၄-ပါးသော စတုက္ကရီသော။ သောဋ္ဌသဝါရပ္ပဘေဒေါ၊ ၁၆-ပါးသော ဝါရအပြားရှိသော။ အဝိဇ္ဇာမူလကော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလ ရှိသော။ အယံ ပဌမနယော၊ ဤ ပဌမနည်းကို။ တေသ္မိံ ပဌမာကုသလစိတ္တေ၊ ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်၌။ ပကာသိတော ယထာ၊ ထင်ရှားပြတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ သင်္ခါရမူလကာဒယော၊ သင်္ခါရမူလက အစရှိကုန်သော။ ‘အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နယာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ သိထိုက်ပါ ကုန်သော်လည်း။ ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ (သံဂိတိကာရေဟိ) သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ပြီ။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ တသ္မိံ ပဌမာကုသလစိတ္တေယေဝ၊ ၌ပင်။ နဝ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဆတ္ထိံ သ၊ ၃၆-ပါးသော။ စတုက္ကာနိ၊ စတုက္က တို့သည်၎င်း။ စတုတ္တာလိသာဓိကံ၊ ၄၄-ပါးအလွန်ရှိသော။ ဝါရသတံ စ၊ ဝါရ တရာသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [“နုစိသုံးလေးပါး၊ ကံကတ္တာနှင့်၊

ထားသည်အရာ၊ ကြိယာမှာ၊ လွန်စွာနောက်ဖျား၊ ကံကတ္တားနှင့်၊ တူငြားလိန်ဝှစ်၊ အညီတည်း” ဟူသည်နှင့်အညီ “ဝါရသတံ ဟောတိ” ဟု ကေဝုဇ်ထားသည်။]

၂၇၀။ ဣဒါနိ၊ ဤ ပဌမအကုသိုလ်စိတ်ကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဣမိနာဝနယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သေသာကုသလစိတ္တေသုပိ၊ ကြွင်းသောအကုသိုလ်စိတ်တို့၌လည်း။ ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ-အာဒိ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ၊ ထိုကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အစရှိသောစကားရပ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသု၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့၌။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်သော။) ဥပါဒါနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ၊ ဥပါဒါနိ၏တည်ရာပါဠိရပ်၌။ [ပူရိတံ၌စပ်။] ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (ဒဇ္ဇနိပါတိ) ဝိယ၊ အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာကျရောက်သကဲ့သို့။ (တံထာ၊ တူ။) ဒဇ္ဇနိပါတိနာ၊ အာရုံ၌ခိုင်မြဲစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသော။ အဓိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ပူရိတံ၊ ပြည့်စေတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဒေါမနဿသဟဂတေသု၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ သော။) တဏှာပိ၊ သည်လည်း။ [“ပိ”ဖြင့် ဥပါဒါနိကိုပေါင်း။] နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာဋ္ဌာနေ၊ တဏှာ၏တည်ရာပါဠိရပ်၌။ တဏှာ၊ သည်။ (ဗလဝကီလေသာ၊ အားရှိသော ကိလေသာသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ဗလဝကီလေသေန၊ အားရှိသော ကိလေသာဖြစ်သော။ ပဋိသေန၊ ပဋိသဖြင့်။ ဝါ၊ ဒေါသဖြင့်။ ပဒံ၊ ပူရိတံ။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အဓိမောက္ခေန၊ ဖြင့်ပင်။ (ပဒံ၊ ပူရိတံ။) [ရှေ့၌ အဓိမောက္ခပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် “အဓိမောက္ခေန” ဟု သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ “ဧ” ဖြင့်ဆိုသည်။]

၁

ပန၊ ကား။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်စိတ်၌။ [အဓိမောက္ခောပိ နတ္ထိ ၌စပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌာနာဘာဝတော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝိစိကိစ္ဆာက မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။) အဓိမောက္ခောပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဗလဝကီလေသဘူတာယ၊ အားရှိသောကိလေသာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ပူရိတံ။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနံ၊ ဥပါဒါနိ၏ တည်ရာ အရပ်သည်။ ပရိတိနမေဝ၊ ယုတ်လျော့သည်သာ။ ပန၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တေ၊ စိတ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိမောက္ခော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဗလဝကီလေသေန၊ ဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ပူရိတံ။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အဓိမောက္ခေန၊ (ပဒံ၊ ပူရိတံ။) *စ၊ ဆက်။ သမ္ပတ္တေဝ၊ အလုံးစုံသော တတိယစိတ်အစရှိသည်တို့၌သာ။ ဝိသေသမတ္တံ၊ အထူးမျှကို။ ဒဿေတော၊ ၌။ ပါဠိ*၊ ကို။

သံခိတ္တာ၊ ချိုးအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ယော အယံ ဝိသေသော၊ အကြင်အထူးကို။ ဒသိတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအထူး၌။ ဧကဝလံ၊ အခြား နိဒ္ဒေသတို့နှင့် မဖက် သက်သက်။ အဓိမောက္ခနိဒ္ဒေသော၊ သည်သာ။ အပုဗ္ဗော၊ ရှေးမဟုတ်။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောအစီအရင်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အစရှိသည်၌။ အာဂတမေ၊ လာသည်သာ။

ပန၊ ကား။ အဓိမောက္ခနိဒ္ဒေသော ၌။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဓိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တေန၊ ထို သဘောတရားဖြင့်။ အာရမ္မဏော ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဓိမုစ္စတိ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တတ်၏။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်တတ် ၏။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆတာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ် ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိမောက္ခော၊ မည်၏။ [သန္နိဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိကို ထောက်၍ “အဓိမုစ္စတိ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်၏” ဟု ပေးကြ၏။ သဒ္ဓတ္ထမ္မာ “လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တတ်၏” ဟု ဖြစ်သည်။] အဓိမုစ္စနာကာရော၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ် ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ အဓိမုစ္စနာ၊ မည်၏။ တဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ နည်း။ တသ္မိံ အာရမ္မဏော ၌။ အဓိမုတ္တတာ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင် သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ မည်၏။ [“ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုစိတ်၏ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ ထိုအာရုံ၌ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်” ဟု ပေးပါ။] စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗစိတ္တေသု တို့၌။ ပဌမစိတ္တော ၌။ ဝုတ္တနယေ- နေ၊ ဖြင့်ပင်။ နယစတုက္ကဝါရပဘေဒေါ၊ နယ အပြား၊ စတုက္က အပြား၊ ဝါရ အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘူးလ်အထူးကား။ ဧကဝလံ၊ အခြားစိတ်တို့နှင့်မဖက် သက်သက်။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တော ၌။ ဥပါဒါနမူလက- ဿ၊ ဥပါဒါနဟူသော မူလရှိသော။ နယဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒုတ္တိံ သ၊ ကုန်သော။ စတုက္ကာနိ၊ တို့သည် ၎င်း။ အဋ္ဌဝိသာဓိကံ၊ ၂၀-ပါးအလွန်ရှိသော။ ဝါရသတဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။
(သမတ္တာ၊ ပြီ။)

ကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၉၂။ ဣဒါနိ၊ အကုသိုလ်စိတ်ဝယ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဣမိ-
 နာဝနယေန၊ သာလျှင်။ ကုသလစိတ္တာဒိသုပိ၊ ကုသိုလ်စိတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။
 ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိအာဒိ၊ အစရှိသော
 စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်စိတ်၌။ (အကုသိုလ်
 စိတ်တုန်းက။) ပဌမံ၊ စွာ။ မာတိကံ၊ ကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ချထားတော်မူပြီး၍။ ပစ္စာ၊
 နောက်၌။ ဝါ၊ မှ။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော ယထာ၊ ပြုတော်မူအပ်သကဲ့သို့။
 တထာ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤ ကုသိုလ်စိတ်၌။ (ပဌမံ၊ စွာ။ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ၊ ပစ္စာ
 နိဒ္ဒေသော၊ ကို။) န (ကတော)၊ ပြုတော်မူအပ်။ ကသ္မာ။ (ပဌမံ မာတိကံ
 ။ပေ။ န ကတော၊ နည်း။) အပ္ပနာဝါရေ၊ ၌။ နာနတ္ထသမ္ပဝတော၊ ထူးသည်၏
 အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ (ပဌမံ မာတိကံ။ပေ။ န ကတော၊ အပ်။)

ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ လောကီယကုသလာဒိသု၊
 လောကီကုသိုလ်စိတ် အစရှိသည်တို့၌။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို လောကီကုသိုလ် အစ
 ရှိသောတရားတို့၏။ ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နတ္တာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌အကျုံးဝင်ကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေမေတထာ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနာ၊ သည်။
 ဝါ၊ နိဂုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ လောကုတ္တရကုသလာဒိသု၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်
 စိတ် အစရှိသည်တို့၌။ ဧဝ မေတေသံ ဓမ္မာနံတိ၊ ဟူ၍။ (အပ္ပနာ၊ သည်။
 ဟောတိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အပ္ပနာဝါရ၌ ထူးသည်၏ အဖြစ်၏
 ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ဣ၊ ဤကုသိုလ်စိတ်၌။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံသော
 အားဖြင့်။ (ကုသိုလ်အားလုံး၊ အပျာကတအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။)
 မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဠိ-
 ယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ တေသံ တေသံ ကုသလာဒိနံ၊ တို့၏။ မာတိကံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိ-
 သိတွာ၊ အကျဉ်းပြုပြီး၍သာ။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထို ကုသလနိဒ္ဒေသ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေစိတ္တက္ခန္ဓော၊ တခုသော
 စိတ္တက္ခန္ဓာ၌။ ကုသလသင်္ခါရေန၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော သင်္ခါရနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 အဝိဇ္ဇာ၊ သိည်။ နတ္ထိံ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို။ အဝတွာ၊ ဟောတော်
 မမူ့။ အကုသလာနံ၊ တို့၏။ မူလတော၊ မူလအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ)
 ဝိယ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ကုသလာနံ၊ တို့၏။ မူလတော၊
 အားဖြင့်။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်၏မူလကို။ (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ
 ဟူသော ကုသိုလ်မူလကို။) (ဝုတ္တံ၊ ပြီ။) စ၊ သည်သာမကသေး။ တဏှာပါဒါနာနံ၊
 တဏှာ ဥပါဒါနံတို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တဏှာဠာနေ၊ ၌။
 တဏှာဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အာရမ္မဏော၊ အာရုံ၌။ အဇ္ဈောဂါဠော၊ သက်ဝင်နှစ်မြုပ်
 ကတ်သော။ ပသာဒေါ၊ ပသာဒကို။ ဝါ၊ ကြည်လင်ခြင်းသဘောဟူသော သဒ္ဓိံ

ကို။ (ဝုတ္တော၊ ပြီ။) ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ၊ ဥပါဒါနံ၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌။ (ဒဠ္ဇနိပါတိ၊ အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသော။) ဥပါဒါနံဝိယ၊ ကံသို့။ ဒဠ္ဇနိပါတိနာမ၊ အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသည်မည်သော။ အဓိမောက္ခော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျံ၊ သိထိုက်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (သမတ္တာ၊ ပြီ။)

အဗျာကတနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၀၆။ အဗျာကတံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ ၌။ အာဂတပဋိပါဠိယာဝ၊ လာသောပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာ။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေတန်တော် မှုအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာမူလကာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလ ရှိကုန်သော။ နယာ၊ တို့သည်။ ပရိဟိနာ၊ ယုတ်လျော့ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗဝါရေသု အဝိဇ္ဇာမူလကာ နယာ။ ပရိဟိနာ၊ နည်း။) အဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေ၊ အဝိဇ္ဇာ၏တည်ရာပါဠိရပ်၌။ ဌပေတဗ္ဗဿ၊ ထားထိုက်သောတရား၏။ အဘာဝ- တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (သဗ္ဗဝါရေသု။ ပေ။ ပရိဟိနာ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကုသလ- စိတ္တေသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ သော။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ် မူလသည်။ အတ္ထိံ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော အဗျာကတ တို့၌။ (မူလံ၊ သည်။) နတ္ထိံ၊ [အဟိတ်စိတ်ဖြစ်သောကြောင့် မူလနှင့်မယှဉ်။] ပန၊ ကား။ သဟေတုကေသု၊ သဟိတ်စိတ်တို့၌။ (မူလံ၊ သည်။) ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိံ၊ အကယ် ၍ကား ရှိပါပေ၏။ ဝေသန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည် တို့၌။ ပစ္စိန္တတ္တာ၊ ပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို သဟိတ်အဗျာကတတို့၌။ (မူလံ၊ ကို။) န ဂဟိတံ၊ ယူတော်မမူအပ်။ ပဉ္စဝိညာဏသောတေ၊ ပဉ္စဝိညာဉ် ဒေသနာအယဉ်၌။ သောတပတိတာဝ၊ ဒေသနာအယဉ်၌ ကျသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ။

ပန၊ ဆက်။ ဣတ္ထိ၊ ဤအဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်တို့၌။ တဏှာဋ္ဌာနံ၊ တဏှာ၏ တည်ရာ ပါဠိရပ်သည်၎င်း။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပရိဟိနံ၊ ယုတ်လျော့၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရိဟိနံ၊ နည်း။) တဏှာဋ္ဌာနာရယဿ၊ တဏှာ၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌ ဟောတော်မူထိုက်သော။ ဗလဝဓမ္မဿ၊ အားရှိသော တရား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဓိမောက္ခရဟိတတ္တာ စ၊ အဓိမောက္ခမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ပရိဟိနံ၊ ၏။) သေသာဟေတုကေသု၊ ပဉ္စ ဝိညာဉ်မှ ကြွင်းသောအဟိတ်စိတ်တို့၌။ တဏှာဋ္ဌာနမေဝ၊ သည်သာ။ ပရိဟိနံ၊ ၏။

သဟေတုကေသု၊ သဟိတံဝိပါက်စိတ်တို့၌။ ပသာဒသဗ္ဗာဝတော၊ ပသာဒ ဟူသောသဒ္ဓါ၏တင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပသာဒေန၊ ပသာဒမည်သော သဒ္ဓါဖြင့်။ ပဒံ ပူရိတံ။ ဧဝံ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထေ ဤ အဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌။ ကုသလာ ကုသလ ဝိပါကေသု၊ ကုသလဝိပါက်၊ အကုသလဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု၊ တို့၌။ သင်္ခါရံ။ ပေ ။ မူလ-ကာ၊ သင်္ခါရမူလ၊ ဝိညာဏမူလ၊ နာမမူလ၊ ဆဋ္ဌာယတနမူလ၊ ဖဿမူလ၊ ဝေဒနာမူလရှိကုန်သော။ ဆ ဆ၊ ၆-ပါး ၆-ပါးကုန်သော။ (နယာ၊ တို့ကို၎င်း။) သေသာဟေတုကေသု၊ ပဉ္စဝိညာဉ်မှ ကြွင်းသော အဟိတံစိတ်တို့၌။ အဓိမောက္ခ-မူလကေန၊ အဓိမောက္ခမူလရှိသောနည်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ (နယာ၊ တို့ကို၎င်း။) သဟေတုကေသု၊ သဟိတံစိတ်တို့၌။ ပသာဒမူလကေန၊ ပသာဒမူလရှိသောနည်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အဋ္ဌ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝေဒိစာဗျာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို အဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌။ စက္ခုဝိညာဏာဒီသုပိ၊ အစရှိသောစိတ်တို့၌ လည်း။ စတုန္ဒပိ၊ ၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ အာဒိဝါရောဝ၊ အစဖြစ်သော ဝါရကိုသာ။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဒုတိယဝါရော၊ ကို။ ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌေန၊ ပစ္စည်း၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဗ္ဗမာနော၊ ရထိုက်သည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ န ဝုတ္တော၊ မမူအပ်။ [မာတိကာအဖွင့် ပစ္စယစတုက္က ဒုတိယဝါရ၌ “ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌ”ဖြစ်ပုံကို ပြခဲ့ပြီ။] တတိယ စတုက္က-ဝါရာ၊ တတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့ကို။ အသမ္ဘဝတောယေဝ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်သာ။ (န ဝုတ္တော၊ ကုန်။) ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုတတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့သည်။ ရူပမိဿကာ၊ ရုပ်နှင့်ရောနောကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ န သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။

စ၊ ဆက်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ၌။ ဒွေ ဝါရာ၊ ၂-ပါးသော ဝါရတို့ကို။ လဗ္ဗန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တူ။ သေသစတုက္ကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ဒွေ ဝါရာ လဗ္ဗန္တိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္က၌။ ဒုတိယဝါရော၊ ကို၎င်း။ ဝါ၊ သည်၎င်း။ သေသစတုက္ကေသုစ၊ ပစ္စယစတုက္ကမှ ကြွင်းသော ဟေတုစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္က၊ အညမညစတုက္က တို့၌လည်း။ ဒွေဒွေ၊ ကုန်သော။ ဝါရာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ အဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ အပ်ကုန်သည်။ (သမာနော)ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဝုတ္တာဝ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး ကုန်သည်သာ။ ဟေန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ။ သေသာဟေတုကာဗျာကတေ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်မှကြွင်းသော အဟိတံအဗျာကတစိတ်တို့။ သဗ္ဗစတုက္ကေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗေ-ပိ၊ ကုန်သော။ ဝါရာ၊ တို့ကို။ လံဗန္တိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဣ၊ ဤ ပဉ္စဝိညာဉ်စိတ်တို့၌။ ပစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပြတ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

(ထိုဝါရတို့ကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ပရတော၊ ဌံ။ န ဂဟိတာ၊ ယူတော် မမူအပ်ကုန်။ သောတပတိတာဝ၊ ပဉ္စဝိညာဉ် ဒေသနာအယဉ်၌ ကျရောက်သည်သာလျှင်။ ဟုတော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ အဂ္ဂပါဝစရဝိပါကာ၊ ကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ သေသ- သယေတုကဝိပါကေသုပိ၊ အဟိတ်ဝိပါက်မှကြွင်းသော သဟိတ် ဝိပါက်စိတ်တို့ ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဂ္ဂပါဝစရဝိပါကသ္မိံ၊ ဌံ။ ဝါရ- ဒ္ဒယမေဝ၊ ဝါရ ၂-ပါးအပေါင်းကိုသာ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အပ္ပာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (သမတ္တာ၊ ပြီ။)

အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဒ္ဒေသအပွင့်

၃၃၄။ ဣဒါနိ၊ အပ္ပာကတနိဒ္ဒေသကိုပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ အပရေန၊ တပါး သော။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဧကစိတ္တက္ခဏေ၊ တခုသောစိတ္တက္ခဏ၌။ ပစ္စယာ- ကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာသတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုကတ- မေ ဓမ္မာ ကုသလာအစရှိသော စကားရပ်၌။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယတံ၊ ဥပနိဿယသတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည် ၏အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ နိဒ္ဒေသဝါရေ၊ ၌။ “တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ”တိ၊ ဟူ၍။ အဝိဘဇိတော၊ ဝေဘန်တော်မမူဘဲ။ “တတ္ထ ကတမော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ တော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလစေတနာသင်္ခါတော၊ ကုသိုလ်စေတနာဟု ဆိုအပ်သော။ သင်္ခါရေယေဝ၊ သည်သာ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တေန၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်။ ဣဟဇာတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (စိတ္တေန၊ သဟဇာတော) န (ဟောတိ)။

တတ္ထ၊ ထိုကုသိုလ်စိတ်တို့တွင်။ လောကီယကုသလဿ၊ လောကီကုသိုလ်စိတ် အား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဟိနာဝိဇ္ဇော၊ မပယ်အပ်သေးသောအဝိဇ္ဇာ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ လောကု- တ္တရံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထို အဝိဇ္ဇာကိုလည်း။ သမတိက္ကမဝသေန၊ လွန်မြောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ကိုလည်း။ သမတိက္ကမ- ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဝတော ယေဝ၊ အဝိဇ္ဇာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ ကုသလာယူဟန်၊ ကုသိုလ်ကို အားထုတ်

ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတရဿ၊ အဝိဇ္ဇာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော အဝိဇ္ဇာ မရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ကုသလာယူဟနံ၊ သည်။) န (ဟောတိ)။ (တဿူ တဿာပိ သမတိက္ကမဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။) တတ္ထ၊ ထို ကုသိုလ်စိတ် တို့တွင်။ တေဘူမကကုသလေ၊ ဤ။ သမ္မောဟဝသေနပိ၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သမတိက္ကမဘာဝနာဝသေနပိ၊ အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဘာဝနာပျိုးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ တဒဂံ၊ ဝိက္ခမ္ဘန္တဟူသော လွန်မြောက် ကြောင်းဖြစ်သော ကာမာဝစရဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အာယူဟနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရေ၊ ဤ။ သမုစ္ဆေဒဘာဝနာ ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယူဟနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တဿာပိ၊ ကိလည်း။ သမတိက္ကမဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။) သေသံ၊ ကြွင်းသော အစိအရင်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သည်သာ။

ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ကုသလနိဒ္ဒေသ၌။ ဧကေကကုသလေ၊ တပါးတပါးသော ကုသိုလ်၌။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ န၊ ကုန်သော။ သောဠသ- ကာ၊ သောဠသကတို့ကို။ လဒ္ဓါ၊ ယထာ၊ ရအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဓ၊

သမ္မောဟဝသေန။ ။ “ကုသိုလ်၏အကျိုး”ဟူသည် ကုသလဝိပင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် တည်း။ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်သည့်အတွက် သင်္ခါရဒုက္ခနှင့် တက္ခ၊ ၎င်း၊ ဇာတိဘေး၊ ဇရာဘေး၊ ဗျာဓိဘေး၊ မရဏဘေးတို့နှင့် တက္ခ၎င်း ဖြစ်၏။ သုဂတိနတ် ဗြဟ္မာဘဝ၌ ဖြစ်ရစေကာမူ ကောင်းသော အရသာရှိသော အဆိပ်ပင်၏ မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ဤသို့ ထိုကုသိုလ်၏အကျိုး၌၎င်း၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၌၎င်း အပြစ်ဟု ပရ နိုင်ခြင်းကို “သမ္မောဟ”ဟု ဆိုသည်။

ဆက်ဦးမှာ—တသံသရာလုံးဝယ် ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော အဆိပ်ပင်ကြီး၌ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏဒုက္ခ၊ အပ္ပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ပိယဝိပ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ဣစ္ဆိတာလာဘဒုက္ခဟူသော အဆိပ် သီးတွေအမြဲသီး၍ နေ၏။ အပြစ်အပြင် အဆင်ခြင် ဉာဏ်ဓာတ်ပါသော တချို့ခန္ဓာသစ်ပင်၌သာ (သာသနာတော်နှင့် ကြုံကြိုက်သောအခါ) ဂုဏ်နှင့်လာဘ်ကို မမြေ့ဘဲ ပိဋကပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများ ကို သင်ယူပို့ချခြင်း၊ ဝိနည်းစသော ပဋိပတ်ကိုကျင့်ခြင်းဟူသော အချို့သီး ၂-လုံးသာ တရံတခါ သီးနိုင်သည်။ [“ဝက္ခ” သဒ္ဓါသည် ရုက္ခ၏ပရိယာယ်တည်း။]

သံသာရဝိသကန္ဓာ၊ ဒွေယေဝ မရဏ ဖလာ။
ပရိယတျာနုယောဂေါ စ၊ ပဋိပတျာနုယုဉ္ဇနာ။

ယထာ ဟေဋ္ဌာ။ ပ။ လဒ္ဓါ။ ။ ရှေ့၌ “ကုသလနိဒ္ဒေသ”ဟု ရှိခဲ့၏။ ထိုနိဒ္ဒေသကို “ဟေဋ္ဌာ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုနိဒ္ဒေသ၌ “ကုသလမူလပစ္စယာ သင်္ခါရော”မှစ၍ “အဓိမောက္ခပစ္စယာ ဘဝေါ (ကမ္မဘဝ)”တိုင်အောင် ကိုးပါးရှိ၏။ ထို ၉-ပါးကို စတုက္က ၄-ပါးဖြင့် မြောက်လျှင် နဝသောဠသကနယ ဖြစ်၏။

ဤအဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဒ္ဒေသ၌။ န လဗ္ဘန္တိ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (သင်္ခါရဿ၊ ကုသိုလ်သင်္ခါရအား။) အဝိဂတ ။ပေ။ ပစ္စယာဘာဝတော၊ အဝိဂတသတ္တိ၊ သမ္ပယုတ္တသတ္တိ၊ အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသ၌။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ပကတူပနိဿယသတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမစတုက္ကမေဝ၊ ပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္ကကိုသာ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္ကကိုလည်း။ ပဌမဝါရမေဝ၊ ကိုသာ။ ဒဿေ- တွာ၊ ပြု၍။ သံခိတ္တံ၊ ချိုးအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ချိုးအပ်ပါသော်လည်း။ နိဟ- ရိတွာ၊ အကျယ်ထုတ်ဆောင်၍။ ဒဿေတပ္ပံ၊ ပြုထိုက်၏။ ဝါ၊ ပြကြပါလေ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။

ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၄၃။ ဣဒါနိ၊ အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသကို ဖွင့်ပြပြီးဖြစ်ရာ ယခုအခါ၌။ အဗျာကတေသုပိ၊ အဗျာကတစိတ်တို့၌လည်း။ အပရေနေဝ၊ တမျိုးတခြားပင် ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ [ရှေ့၌ “အပရေန ပရိယာယေန”ဟု ပါပြီးဖြစ်သော ကြောင့် “သန္တိဋ္ဌာန ဝေသဒ္ဓါ”ဖြင့် ဆိုသည်။] ပစ္စယာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ အစရှိသောစကားရပ်၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထို ကုသလမူလပစ္စယ အစရှိသောစကားရပ်၌။ ကုသလမူလပစ္စယာတိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော ဤစကားကို လည်း။ [“ပိ”ဖြင့် ရှေ့၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိကို ပေါင်း။] ဥပနိဿယပစ္စယတံ၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ကုသလဝိပါကဿ၊ အား၎င်း။ အကုသလမူလံ၊ သည်။ အကုသလဝိပါကဿ စ၊ အား၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပကတူပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ပန၊ ချီးမွမ်းဘွယ်ရာ သမ္မာဝနာကား။ နာနာက္ခဏိကမ္မပစ္စယေ၊ နာနာက္ခဏိကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ အထူးဆိုဘွယ်သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

တထာ ဣဒ န လဗ္ဘန္တိ။ ။ဤစကားကို အဝိဇ္ဇာကသာ သင်္ခါရအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ အဝိဂတစသော ပစ္စယသတ္တိမရှိခြင်းကို ရည်ရွယ်ဆိုသည်။ “အဝိဇ္ဇာက ကုသိုလ်သင်္ခါရအား အဝိဂတ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုသောကြောင့် ဟေတုစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တ စတုက္က၊ အညမညစတုက္ကတို့ မရနိုင်သည့်အတွက် ထိုရှေးကုသလနိဒ္ဒေသတုန်းကကဲ့သို့ နဝသောဋ္ဌသကဝါရ မရနိုင်တော့” ဟူလို။

သေ (သေသော)၊ ဤ ကုသလမူလ၊ အကုသလမူလတို့၏ ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်း သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စေတ၊ ဖြင့်၎င်း။ နာနာကွဏိကကမ္မပစ္စယေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ နိဒ္ဒေသဝါရေ၊ ဌှံ။ တတ္ထကတမံ ကုသလမူလံတိ၊ ဟူ၍။ အဝိဘဇိတော၊ ဘဲ။ တတ္ထံပေ။ သင်္ခါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ပြီ။ အကုသလဝိပါကေပိ၊ ဌှံလည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသေ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣမသ္မိံ ပိ ဝိပါက- နိဒ္ဒေသေ၊ ဌှံလည်း။ ပဌမံ၊ သော။ ပစ္စယစတုက္ကမေဝ၊ ကိုသာ။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ် ၏။ တမ္ပိ၊ ထို ပဌမ ပစ္စယစတုက္ကကိုလည်း။ ပဌမဝါရံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ သံခိတ္တံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော။ ဝိပါကစိတ္တေ၊ ဌှံ။ ဧကမေကဿေဝ၊ သော။ စတုက္ကဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကုသလမူလ- ကေ၊ ကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိသော။ (နယေစ၊ ဌှံ၎င်း။) အကုသလ- မူလကေ၊ မူလရှိသော။ နယေစ၊ ဌှံ၎င်း။ ဝါရပုဗ္ဗေ၊ ဝါရအထူးအပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယမမ္မာနံ၊ ကြိယာတရား တို့၏။ [“ဥပနိဿယပစ္စယတံ”ဌှံ စပ်။] အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (ဥပနိဿယ ပစ္စယတံ၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။) နေဝ (လဘတိ)၊ မရ။ ကုသလာကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်မူလ၊ အကုသိုလ်မူလတို့သည်။ ဥပနိဿယ- ပစ္စယတံ၊ ကို။ န လဘန္တိ။ [အဝိဇ္ဇာသည်၎င်း၊ ကုသိုလ်မူလ၊ အကုသိုလ်မူလတို့ သည်၎င်း ကြိယာတရားတို့အား ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြ-ဟူလို။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယဝသေန၊ ကြိယာနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပစ္စယာကာရော၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သေပစ္စယာကာရော၊ ဤ ကျေးဇူးပြုပုံအခြင်းအရာ သတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဝါဒိပုဝရေန၊ ဝါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မပစ္စယ ဘေဒေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိအပြား၌။ (တနည်း) ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ၊ ဇရာမရဏ အစ ရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဇာတိအစရှိသော အကြောင်းအပြား၌။ (တနည်း) ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ၊ ထိုထိုစိတ်၏ဖြစ်ရာ သမယဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဖဿ အစ ရှိသောတရားတို့၏ တခုတည်းသောဇရာမရဏရှိသော အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်း အပြား၌။ ဉာဏဿ၊ သိတတ်သောဉာဏ်၏။ ပဘေဒဇနနတ္ထံ၊ အထူးအပြားကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဉာဏ်အထူးကို ရစေခြင်းအကျိုးငှါ။) အကုသလ- ကုသလာဗျာကတဓမ္မေသု၊ အကုသိုလ်တရား၊ ကုသိုလ်တရား၊ အဗျာကတတရား တို့၌။ [အဘိဓမ္မဘာဇနိယ ပါဠိတော်ဝယ် အကုသလပုဒ်ကို စ၍ ဟောတော်မူ သောကြောင့် ဤ၌လည်း အကုသလကိုအစတားသည်။] အနေကပ္ပဘေဒတော၊

တပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ (ကုသလာ-
ကုသလေသု၊ သိဉ်ဒုဋ်း။) [ဝိပါကေ စ ဌံ စ သဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းအပ်သောပုဒ်တည်း။]
ကုသလာကုသလာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကေစ၊ ဌံဋ်း။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဥပနိဿယ
ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကဓာဝ၊ တပါးသောအဖို့အားဖြင့်သာ။
ဝုတ္တော၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ပရိယတ္တိသဝနစိန္တနပဋိပတ္တိက္ကမဝိဝဇ္ဇိတာန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိ
တော်မြတ်ကို သင်ယူခြင်း၊ ပါဠိတော်၏အနက်ကို ဆရာ့ထံ၌ ကြားနာခြင်း၊
အဓိပ္ပါယ်ကိုသိအောင် ကြံစည်စဉ်းစားခြင်း၊ သိသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်
အားထုတ်ခြင်းဟူသောအစဉ်သည် ရှောင်ကြဉ်အပ်ငြား၊ အဖျင်းအပြင်းသတ္တဝါ
အများတို့၏။ ဝါ၊ တို့မှ။ တေသ္မိံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၌။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဉာဏပုဗ္ဗေ၊ ဉာဏ် အထူးအပြားသည်။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌
လည်း။ ဝါ၊ ဘယ်တော့ကမှလည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ခဲ့၊ မဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်
မဟုတ်။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၌။ ပရိယတ္တိသဝနစိန္တနပဋိပတ္တိ-
က္ကမတော၊ ဟူသောအစဉ်အားဖြင့်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဓိရော၊ ကြောင်းကျိုး
မြော်မြင် ပညာရှင်သည်။ (ဉာဏပုဗ္ဗေ၊ ကိ။) ကယိရာ၊ ပြုကျင့်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။
(တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ၌။ ပရိယတ္တိ၊ ပေ။ ကမတော၊ အားဖြင့်။
ဉာဏပုဗ္ဗေ၊ ကိ။ ကယိရာ၊ နည်း။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတော၊
ဉာဏ်အထူးကို ဖြစ်စေတတ်သော ပရိယတ္တိသဝန အစရှိသော ထိုအစဉ်အတိုင်း
အားထုတ်ခြင်းမှ။ အညံ၊ အခြားသော။ ကရုဏီယတရံ၊ သာသနာတော်ဝယ်
အထူးပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (တတ္ထ၊ ၌။
ပရိယတ္တိ၊ ပေ။ ကမတော၊ အားဖြင့်။ ဉာဏပုဗ္ဗေ၊ ကိ။ ကယိရာ၊ နေ့စဉ်မှန်မှန်၊
အတန်တန်ဖြင့် အဖန်ဖန်ပြုသင့်တော့ သတည်း။) ပန၊ ဆက်။ အယံ ပစ္စယာ-
ကာရော၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ သုတ္တန္တအဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယ
နည်း၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၏အပြားအားဖြင့်။ ဒွိပရိဝရုမေဝ၊ နှစ်ပါးသော
ပြောင်းလဲခြင်းရှိအောင်သာလျှင်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဘာဇေတွာ၊
ဝေဘန်တော်မူ၍။ ဒသိတော၊ ပြတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (သမတ္တာ၊ ပြီ။)

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ၊ သော။ ဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာယ၊ ၌။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂအဖွင့် ပြီး၏။

သေတိပဋ္ဌာနနိဘာဇိး

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဋ္ဌေသဝါရ အဖွင့်

၃၅၅။ ဣဒါနိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒ-
နန္တရေ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၏အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ သော။) သတိပဋ္ဌာန-
ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ [စတ္တာရောဋ္ဌိ အံပေါင်း အာဓာရ၊ အာဓေယံစပ်။] စတ္တာရောတိ၊
စတ္တာရောဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဂဏန်းဖြင့် သတိပဋ္ဌာန
တို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ တေန၊ ထို စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။
(ဒီပေတိ ဌိစပ်။) (သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာနတို့သည်။) တတော၊ ထိုလေးပါးမှ။
ဟေဠော၊ အောက်၌။ န(ဟောန္တိ)၊ မရှိကုန်။ (တတော၊ မှ။) ဥဒ္ဓါ၊ အထက်၌။
န(ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ သတိပဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒံ၊ သတိပဋ္ဌာနတို့၏ အပိုင်းအခြား
ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြု၏။ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဣတ္ထိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ-
ဘာဝေန၊ ဖွင့်သင့် ဖွင့်ထိုက်သော အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လဗ္ဗမာနာ၊ ရထိုက်
ကုန်သော။) သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ သတိဂေါစရောပိ၊
သတိ၏ ကျက်စားရာ အာရုံသည်လည်း။ (သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။) တိဓာ၊ သုံးပါး
အပြားအားဖြင့်။ ပဋိပန္နေသု၊ ကျင့်ကုန်သော။ သာဝကေသု၊ တို့၌။ သတ္ထုနော၊
ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိဘာနုနယ ဝိတိဝတ္တတာပိ၊ မုန်းခြင်း
ဒေါသ၊ ချစ်ခြင်း လောဘကို လွန်မြောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။
(သတိပဋ္ဌာနံ၊ ၏။) သတိပိ၊ သတိသည်လည်း။ (သတိပဋ္ဌာနံ၊ ၏။) [ဤကား
တယော အရ သုံးပါးသုရုပ်တည်း။ ယောဇနာ၌ ဣတိ ထည့်၍ တယောကို
ပြန်လှည့်၏။ “သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ပေ။ သတိပိ၊ သတိ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊
တယော၊ တို့တည်း”ဟု ပေးပါ။]

ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဉ္စ၊
ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း။ အတ္တင်္ဂမ္ဘူ၊
ချုပ်ရာကို၎င်း။ ဒေသေသာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထို ဒေသနာတော်ကို။
သုဏာထ၊ နာကြကုန်ပေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ သမုဒယော၊
သည်။ ဇကာစ၊ အဘယ်နည်း။ အာဟာရသမုဒယာ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့်
ပေါင်းမိလသော် အာဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရုပ်တို့၌။ သတိ-
ဂေါစရော၊ ကို။ သတိပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၊ အမတ
ဝဂ်၊ သမုဒယသုတ်။] တထာ၊ တူ။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏
တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ နော သတိ၊ သတိမမည်။ သတိ၊ သည်။
ဥပဋ္ဌာနဉ္စေ၊ နောက်နောက်သတိ၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း

မည်၏။ သတိစ၊ လည်း မည်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ (သတိဂေါစရော၊ ကိ။ သတိပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။) [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာန ကထာ။] တဿ၊ ထို သတိဂေါစရကို အရကောက်ရသော သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ အသ္မိံ၊ ဤအာရုံ၌။ (သတိ၊ သည်။) ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုအာရုံသည်။) ပဋ္ဌာနံ၊ ၏။ ကာ၊ အဘယ်တရားသည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) သတိ၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) သတိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအာရုံတည်း။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏တည်ရာအာရုံ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပမာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော။ ဌာနံ၊ တည်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ပဋ္ဌာနံ၊ ၏။ ဟတ္ထိဋ္ဌာန အဿဋ္ဌာနာဒိနိ၊ ဆင်၏တည်ရာအရပ်၊ မြင်း၏တည်ရာအရပ် အစရှိသည်တို့သည်။ (ဟတ္ထိအဿာဒိနိ၊ ဆင် မြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော တည်ရာသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) သတိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော တည်ရာသည်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

[သတိဂေါရေ သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြုပြီး၍ ပဋိသန္နနယဝိတိဝတ္တတာ သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် “တယော သတိပဋ္ဌာနာ” စသည်ကိုမိန့်။] သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယေ၊ ယင်း သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ သေဝတိ၊ မှီဝဲတော်မူ၏။ အရိယော၊ သည်။ ယေ၊ တို့ကို။ သေဝမာနော၊ မှီဝဲတော်မူလျက်။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းကို။ အနုသာသိတံ၊ သွန်သင်ခြင်းငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်တန်တော်မူ၏။ [ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၊ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်။] ဣတိတ္ထေ၊ ဤ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ တိဓာ၊ အားဖြင့်။ ပဋိပဇနူသု၊ ကုန်သော။ သာဝကေသု၊ တို့၌။ (သာဝကတို့အပေါ်၌။) သတ္ထုနော၊ ၏။ ပဋိသန္နနယဝိတိဝတ္တတာ၊ ကိ။ သတိပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုပဋိသန္နနယဝိတိဝတ္တတာကို အရကောက်ရသော သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗတော၊ ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ [ပပုဗ္ဗ၊ ဌာဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ ယုပစ္စည်း။] ပဝတ္တယိတဗ္ဗတော၊ ဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဂေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗတော၊ ဆရာသည် ဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋ္ဌာနံ၊ မည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) သတိယာ၊

သတိ ဝာတိ အာဒိသု။ ။ “ ဤ အာဒိသဒ္ဓါသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လာသော ကျန်သော ပါဠိပဒေသကို ညွှန်ပြခြင်းအနက် ရှိ၏” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ထို ကြွင်းသော ပါဠိဂုဏ်ကား— “တယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံတံ” တည်း။

သတိဖြင့်။ (ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗတော၊ ပဋ္ဌာနံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)
သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ဆရာသည် ဖြစ်စေထိုက်သော သဘောတည်း။
သတိပဋ္ဌာနံ၊ သဘော။

[ပဋိသာနနယဝိတိဝတ္တတာ သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြုပြီး၍ သတိ
ဟူသော သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “စတ္တာရော သတိ-
ပဋ္ဌာနာ”စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊
တို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်။ ဗဟုလိကတာ၊
ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လသော်။)
သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ
အာဒိသု၊ တို့၌။ (ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ အနုပဒဝဂ်၊ ဘာနာပါနသတိသုတ်။)
သတိယေဝ၊ သတိကိုသာ။ သတိပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တဿ၊ ထိုသတိကို
အရကောက်ရသော သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ အာရုံ၌
စွဲမြဲစွာ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အာရုံ၌ကပ်၍
တည်တတ်၏။ ဩက္ကန္တိတွာ (ဩက္ကမိတွာ)၊ အာရုံသို့ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္တိတွာ၊
အာရုံသို့ ပြေးဝင်၍။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သတိယေဝ၊
သတိသည်ပင်။ ပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အာရုံစွဲမြဲစွာ တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
အနက်သဘောကြောင့်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

[ရှေးနည်း၌ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါသည် ကတ္တာအနက်ကို ဟော၏။ ယခုအခါ သတိ
သဒ္ဓါ၊ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါတို့၏ ပရမတ္ထသဘာဝကို ထိုက်ရိုက် အရကောက်ရသော
ဘော အနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် “အထဝါ”စသည်ကို မိန့်။ ပုန ဘာဝတ္ထေ
သတိသဒ္ဓံ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓဉ္စ ဝဏ္ဏေန္တော အထဝါတိ အာဒိမာဟ။— ဋီကာ။] သရဏ-
ဋ္ဌေန၊ အာရုံကိုမပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်းဟူသောအနက်သဘောကြောင့်။ သတိ၊
မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာတည်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။
ပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ သတိစ၊ အာရုံ၌ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်း
လည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုအာရုံ၌ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်းဟူသည်။ ပဋ္ဌာနဉ္စ၊
အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာတည်ခြင်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သတိပဋ္ဌာနံ၊
မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသတိဟူသော သတိပဋ္ဌာနံကို။ ဣဒံ၊ ဤ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာ-
နာဟူသောပါဠိဖြင့်။ အဓိပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (ဣဒံ၊ ကို။ ဣဒံ၊ ၌။) ယဒိ

ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ။ ။ပက္ခန္တိအနက်ကို ဟောရာ၌ ကတိဓာတ်မရှိ ကမု
ဓာတ်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် “ဩက္ကန္တိတွာ”၏ နေရာ၌ “ဩက္ကမိတွာ” ဟု ရှိလျှင်
ကောင်း၏။ “မာတုက္ကန္တိ ဩက္ကမတိ” စသည်ကဲ့သို့တည်း။ ဩက္ကန္တိတွာကို ပါဠိမှန်ဟု
ဆိုလျှင် အပဗ္ဗ၊ ကမုဓာတ်၊ တ ပစ္စည်းဖြင့် ဩက္ကန္တိဟု ပြီးစေပြီးနောက် ကရဓာတ်၏
အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၍ နာမဓာတ်ဟု ကြံရလိမ့်မည်။ “ဩက္ကန္တိတွာ၊ သက်ဝင်မှုကို
ပြု၍” ဟု ပေးပါ။

(အဓိပေတံ)၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝေံသတိ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပါ သနည်း။ သတိယာ၊ ၏။ ဗဟုတ္တာ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဗဟုဝစနံ ကတံ၊ ပြီ။) ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏဘေဒေန၊ အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ (ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မဟူသော အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။) တာ သတိယော၊ တို့သည်။ ဗဟုကာ၊ များကုန်၏။ [ယောဇနာ၌ “ဗဟုဓာ” ဟု ရှိ၏ “ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ တာ သတိယော၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ ကတာ၊ ကုန်ပြီ”ဟု ပေးပါ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပံက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနန္နာ၊ ၄-ပါးအောက်လည်း မယုတ်လျော့ကုန်သော။ အနုဓိကာ၊ ၄-ပါးထက်လည်း မပိုလွန်ကုန်သော။ စတ္တာရောဝ၊ ၄-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (စတုန္ဒဝ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။) ဝိနေယျဟိတတ္တာ၊ ဝေဒနာယျတို့၏ စီးပီးတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အနန္နာ အနုဓိကာ စတ္တာရောဝ သတိပဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ မန္တတိက္ခဝသေန၊ ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် နဲ့ သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ထက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒ္ဓိဓာ၊ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္ထေသု၊ ကုန်သော။ တဏှာစရိတ ဒိဋ္ဌိစရိတ သမထယာနိက ဝိပဿနာယာနိကေသု၊ တဏှာစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ သမထယာနိကရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝိပဿနာယာနိကရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ မန္တဿ၊ ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် နဲ့ သော။ တဏှာစရိတဿ၊ တဏှာစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းတည်း။ တိက္ခဿ၊ ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် ထက်သော။ (တဏှာစရိတဿ၊ ၏။) သုခမံ၊ သော။ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။) မန္တဿ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိစရိတဿပိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ နာတိပုဘေဒဂတံ၊ အလွန် များပြားခြင်းသို့ မရောက်သေး။ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနံ၊

နာတိပုဘေဒဂတံ။ စိတ္တာနုပဿနာကို ဟောတော်မူရာ၌ “သရာဂံ စိတ္တံ ဝိတရာဂံ စိတ္တံ” စသည်ဖြင့် အထူးအပြားကို ဟောတော်မူသော်လည်း ထိုအပြားသည် ဓမ္မာနုပဿနာလောက် မများသောကြောင့် “နာတိပုဘေဒ”ဟု ဆိုသည်။ [သရာဂံ ဝိတရာဂံဒိ ဝိဘာဂဗ္ဗယဝသေဇေန စိတ္တာနုပဿနာယ ဝုတ္တတ္တာ တ နာတိပုဘေဒဂတန္တိ ဝုတ္တံ။] (တနည်း) ထိုသို့ နှစ်ပါးစီခွဲခြား၍ ဟောအပ်သော စိတ္တာနုပဿနာသည် အားလုံးပေါင်းလျှင် ၁၆- ပါးသာရှိသောကြောင့် “နာတိပုဘေဒဂတံ”ဟု ဆို၏။—အနု။

သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။ တိက္ခဿ၊ ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်ထက်သော။ (ဒိဋ္ဌိစရိတဿ-
ပိ၊ ဇာလည်း။) အတိပ္ပဘေဒဂတံ၊ အလွန်များပြားခြင်းသို့ ရောက်သော။ မဗ္ဗာနု-
ပဿနာ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သည်း။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။)

[တဏှာစရိတ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတ၏အကျယ်ကို ပြုပြီး၍ သမထယာနိက၊ ဝိပဿနာ
ယာနိက၏ အကျယ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် “သမထယာနိကဿ စ” စသည်မိန့်။]
စ၊ သည်သာမကသေး။ (တနည်း)။ စ၊ အဘို့တပါးကား။ မန္တဿ၊ သော။ သမထ-
ယာနိကဿ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်သို့ သွားကြောင်း သမထယာနိကသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
အကိစ္ဆေန၊ မငြိုငြင်သဖြင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗဗုဒ္ဓိမိတ္တံ၊ သိထိုက်သော နိမိတ်ဖြစ်သော။
ပဌမံ၊ ပဌမဖြစ်သော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ-
မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ တိက္ခဿ၊ သော။ သမထယာနိကဿ၊ ဇာ။ ဩဠာ-
ရိကာရမ္ပဏေ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသော ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၏
အာရုံ၌။ အသဏ္ဍဟနတော၊ မတန်ရပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယံ၊ ၂-ပါးမြောက်
ဖြစ်သော။ (သတိပဋ္ဌာနံ၊ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။)
မန္တဿ၊ သော။ ဝိပဿနာယာနိကဿာပိ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်း
ဝိပဿနာယာနိကသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ နာတိပ္ပဘေဒဂတာရမ္ပဏံ၊ အလွန်
များပြားခြင်းသို့ မရောက်သောအာရုံရှိသော။ တတိယံ၊ ၃-ပါးမြောက် ဖြစ်သော။
(သတိပဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။) တိက္ခဿ၊
သော။ (ဝိပဿနာယာနိကဿာပိ၊ ဇာလည်း။) အတိပ္ပဘေဒဂတာရမ္ပဏံ၊
အလွန်များပြားခြင်းသို့ ရောက်သော အာရုံရှိသော။ စတုတ္ထံ၊ ၄-ပါးမြောက်
ဖြစ်သော။ (သတိပဋ္ဌာနံ၊ မဗ္ဗာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ အနုနာ အနုဓိကာ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ တည်း။

[“ကသွာ”၏ အမေးကို တနည်းဖြေလို၍ “သုဘ သုခ” စသည်ကို မိန့်။] ဝါ၊
တနည်း။ သုဘသုခနိစ္စအတ္တဘာဝဝိပလ္လာသပဟာနုတ္တံ၊ သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏
အဖြစ်၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏အဖြစ်တို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလဲ၍

အတိပ္ပဘေဒဂတံ။ ။မဗ္ဗာနုပဿနာဝယ် သညာနှင့် သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို “မဗ္ဗာ” ဟု ဆို
လိုသည်။ ထိုမဗ္ဗာသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာအတွက် ဖဿ၊ ဝေတနာစသည်ဖြင့် ၅၀-တိုင်အောင်ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် “အတိပ္ပဘေဒ” ဟု ဆိုသည်။ (တနည်း) သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ နိဝရဏ စသော
အပြားအားဖြင့် များသောကြောင့် “အတိပ္ပဘေဒဂတာ” ဟု ဆိုသည်။—အနု။

ဩဠာရိကာ။ ပေ။ အသဏ္ဍဟနတော။ ။တိက္ခဖြစ်သော သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်သည်
ဩဠာရိကာအာရုံဖြစ်သောကာယကို သိမ်းဆည်းလသော် ထိုအာရုံ၌ မရပ်တန့်ဘဲ ဈာန်မှထ
သောအခါ သုခုမဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ” ဟု ရှု၏။ ထို့ကြောင့်
“ဩဠာရိကာရမ္ပဏေ အသဏ္ဍဟနတော” ဟု ဆိုသည်။

ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (အနန္နာ၊ အနုဓိကာ၊ စက္ကာဓောဝ၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ ဝုတ္တာ။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကာယော၊ ကာယသည်။ အသုဘော၊ သုဘ မဟုတ်။ ဝါ၊ မတင်တယ်။ စ၊ ဆက်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို မတင်တယ်သောကာယ၌။ သုဘဝိပလ္လာသဝိပလ္လတ္တာ၊ သုဘ၏အဖြစ်အားဖြင့် ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလွဲ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယ၌။ အသုဘဘာဝဒဿနေန၊ အသုဘ၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်။ တဿ ဝိပလ္လာသဿ၊ ထို သုဘဝိပလ္လာသကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဌမံ၊ သော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ (တံနည်း) စ၊ အဖို့တပါးကား။ သုခံ၊ သုခ။ နိစ္စံ၊ နိစ္စ။ အတ္တာ၊ အတ္တ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတေသု၊ သတ္တဝါတို့သည် ယူအပ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဒီသုပ၊ ဝေဒနာအစရှိသော အာရုံတို့၌လည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဧတေသု၊ ဤ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌။ သုခ နိစ္စအတ္တဘာဝ ဝိပလ္လာသဝိပလ္လတ္တာ၊ သုခ၏အဖြစ်၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏အဖြစ်တို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလွဲ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌။ ဒုက္ခာဒိဘာဝဒဿနေန၊ ဒုက္ခအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းအားဖြင့်။ တေသံ ဝိပလ္လာသာနံ၊ ထိုသုခ၊ နိစ္စ၊ အတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ ငှါ။ သေသာနိ၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံမှ ကြွင်းကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ သုဘ ။ပေ။ ပဟာနတ္ထံ ဝါ၊ သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏အဖြစ်၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏ အဖြစ်အားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ အနန္နာ အနုဓိကာ ဝတ္တာဓောဝ ဝုတ္တာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ။

သုဘပေပဟာနတ္ထံ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ကာယ၌ သုဘ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-သုဘဟူ၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့အတူ ဝေဒနာ၌ သုခ၏အဖြစ်ဟု၎င်း၊ စိတ်၌ နိစ္စ၏အဖြစ်ဟု၎င်း၊ ဓမ္မတို့၌ အတ္တ၏အဖြစ်ဟု၎င်း ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့ဖြစ်ကြ၏။ ထိုသညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့ကိုပင် ဝိပလ္လာသ-ဟု ခေါ်၏။ [ဝိပရိတံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်။ ဝါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း။ ပရိဝတ္တိတွာ၊ အသုဘဝသည်ကို သုဘဝသည်ဖြင့် ပြောင်းလွှဲ၍။ အသတိ ပဝတ္တတိ၊ မြတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပလ္လာသော၊ ဝိပလ္လာသ မည်၏။ သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့တည်း။] သုဘသုခနိစ္စအတ္တာနံ +ဘာဝေါ = သုဘသုခနိစ္စအတ္တဘာဝေါ၊ သုဘ သုခ နိစ္စအတ္တဘာဝေဟိ၊ တို့ဖြင့် + ဝိပလ္လာသော = သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တဘာဝဝိပလ္လာသော၊ တဿ + ပဟာနံ = သုဘသုခနိစ္စအတ္တဘာဝဝိပလ္လာသပဟာနံ။

စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ ဩသပဟာန စသည်မဖက် သက်သက်။ ဝိပလ္လာသပဟာ-
 နတ္ထမေဝ၊ ဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါသာ။ (စတ္တာရောဝ၊ ငှ-ပါးသော
 သတိပဋ္ဌာန်တို့ကိုသာ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ကား။) န၊ မဟုတ်သေး။
 အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ စတုရောသ ။ ပေ။ ပဟာနတ္ထံပိ၊ ငှ-ပါးသော ဩသ၊
 ငှ-ပါးသော ယောဂ၊ ငှ-ပါးသော အာသဝ၊ ငှ-ပါးသော ဂန္တိ၊ ငှ-ပါးသော
 ဥပါဒါနိ၊ ငှ-ပါးသော အဂတိတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓာဟာရ-
 ပရိညတ္ထဉ္စ၊ ငှ-ပါး အပြားရှိသော အာဟာရတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အကျိုး
 ငှါ၎င်း။ စတ္တာရောဝ၊ တို့ကိုသာ။ ဝုတ္တာ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်
 ပြီးကား။ တာဝ၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ ရှေးဦးစွာ။ ပကရဏ နယော၊ သီဟိုဠ်
 ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ကြောင်-ဖွင့်ရာ ကျမ်း၌လာသော နည်းတည်း။ ဝါ၊ နေတ္ထိကျမ်း၌
 လာသောနည်းတည်း။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ သရဏဝသေန စ၊
 ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ကေတ္တသမောသရဏဝသေန စ၊
 တမျိုးတည်းသော သဘောရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ သက်ရောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 ဝါ၊ တမျိုးတည်းသော သတိပဋ္ဌာန်သဘော၌ ပေါင်းဆုံ သက်ရောက်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ကေမေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သည်။
 အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော ငှ-ပါးတို့တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ တေဒေဝ၊ ဤစကားကိုသာ။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။
 စတုဒ္ဓါရေ၊ ငှ-ပေါက်သော တံခါးရှိသော။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ပါစိနတော၊ အရှေ့
 အရပ်မှ။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ လာသောလူတို့သည်။ ပါစိနဒိသာယ၊ အရှေ့အရပ်၌။
 ဥဋ္ဌာနကံ၊ ထွက်ပေါ်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဘဏ္ဍံ၊ ဘဏ္ဍာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
 ပါစိနဒ္ဓါရေန၊ အရှေ့တံခါးဖြင့်။ နဂရမေဝ၊ မြို့ကိုသာ။ ပဝိသန္တိယထာ၊ ဝင်ကုန်
 သကဲ့သို့။ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်မှ။ (အာဂစ္ဆန္တာ ဒက္ခိဏဒိသာယ
 ဥဋ္ဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန နဂရမေဝ ပဝိသန္တိ ယထာ။) ပစ္ဆိမ-
 တော၊ အနောက်အရပ်မှ။ (အာဂစ္ဆန္တာ ပစ္ဆိမဒိသာယ ဥဋ္ဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေ-
 တော ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေန နဂရမေဝ ပဝိသန္တိ ယထာ။) ဥတ္တရတော၊ မြောက်အရပ်မှ။
 အာဇေန္တာ ဥတ္တရဒိသာယ ဥဋ္ဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နဂရ-
 မေဝ ပဝိသန္တိ (ယထာ)။ ဝင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဒံမဗ္ဗဒံ၊ ဤ မချွတ်မယွင်း
 ပြီးစီးခြင်းရှိသော ဥပမေယုစကားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ [“ဣဒံ သမ္ပဒံ” ။
 အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဟိ၊ ဥပမာန
 ဥပမေယုဏေနေ၍ ပြဦးအံ့။ နဂရံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။)
 နိဗ္ဗာနမဟာနဂရံ၊ နိဗ္ဗာန်မြို့တော်ကြီးကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။) ဒွါရံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အဋ္ဌဂိကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ လော-

ကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ ကိ။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ပါစိနဒိသာဒယော၊ အရှေ့အရပ် အစရှိသည် တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ)ကာယာဒယော၊ ကာယ အစ ရှိသည်တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

[ပြအပ်ပြီးသော ဥပမာန ဥပမေယျကိုပင် အကျယ်ပြုလို၍ “ယထာ” စသည် ကိုမိန့်။] ပါစိနတော၊ မှ။ ဝေပ။ ပဝိသန္တိယထာ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ကာယာနုပဿနာ- မုခေန၊ ကာယာနုပဿနာကို အခြားပခာနပြုသဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ ဉာဏ်စဉ် အားဖြင့် တက်လာသော ယောဂီတို့သည်။ စုဒ္ဓသဝိဓေန၊ ၁၄-ပါး အပြားအား ဖြင့်။ [စုဒ္ဓသဝိဓေန၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ကာယာနုပဿနံ၊ ကိ။ ဘာဝေတွာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ ပွားဝံစ၍။ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာ- နုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန၊ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယမဂ်ဖြင့်။ ဧကံ၊ တမျိုးတည်းသော။ နိဗ္ဗာနမေဝ သို့သာ။ ဩသရန္တိ၊ သက်ရောက်ကြကုန်၏။ [ဘာဝနာနုဘာဝ (ဘာဝနာ၏ တန်ခိုး အာနုဘော်) ဟူသည် အရိယမဂ်ကို ယူခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဘာဝနာနုဘာဝေ၊ အရိယမဂ္ဂဂဟဏသမတ္တတာ။ - အနု။]

ဒက္ခိဏာဒတာ၊ မှ။ ပေ။ ပဝိသန္တိ ယထာ။ ဝေံ၊ တူ။ ဝေဒနာနုပဿနာမုခေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ တို့သည်။ နဝဝိဓေန၊ ၉-ပါးအပြားအားဖြင့်။ [နဝဝိဓ အရကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။ သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခ ၃-ပါး၊ ထို ၃-ပါးကို အာမိသ နိရာမိသ ၂-ပါးဖြင့် မြှောက်၍ ၆-ပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ၉-ပါးသော ဝေဒနာ- နုပဿနာကို တွေ့ရလိမ့်မည်။] ဝေဒနာနုပဿနံ၊ ကိ။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ဝေဒနာ- နုပဿနာ ဘာဝနာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဧကံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ။ ပစ္စိမတော။ ပေ။ ပဝိသန္တိ ယထာ။ ဝေံ၊ တူ။ စိတ္တာနုပဿနာမုခေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ တို့သည်။ သောဠသဝိဓေန၊ ၁၆-ပါး အပြားအားဖြင့်။ စိတ္တာ- နုပဿနံ၊ ဘာဝေတွာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ ဘာဝနာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန၊ အရိယ- မဂ္ဂေန၊ ဧကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ။ [သောဠသဝိဓ သရုပ်ကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။ သရာဂ၊ ဝိတရာဂ စသောအားဖြင့် ရှစ်စုံ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

ဥတ္တရတော။ ပေ။ ပဝိသန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဓမ္မာနုပဿနာမုခေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ၅-ပါး အပြားအားဖြင့်။ [ပဉ္စဝိဓသရုပ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ဓမ္မာနုပဿနံ၊ ဘာဝေတွာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ ဘာဝနာ- နုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန၊ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဧကံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ သရဏဝသေနစေဝ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧကတ္တသမောသရဏဝသေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဧက- မေဝ၊ သော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ဤ၌ “အဋ္ဌကထာယံ ပန စသော စကား၏အကျယ် အပြီးတည်း။]

ဣဓ ဘိက္ခုတိတ္ထေ ဌိ။ (စောဒနာသောဓနာနယော၊ ကိ။ ဝေံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ဧ။) ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေဝလောကော၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ နိသိဒိတာ၊ ထိုင်တော်မူ၍။ အယံ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေါ၊ ကိ။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဧကဘိက္ခုပိ၊ တပါးသော ရဟန်းသော်မှလည်း။ တတ္ထ၊ ထို တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ နိသိန္ဒကောနာမ၊ ထိုင်နေသူမည်သည်။ ကိဉ္ဇူပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားမရှိပါပေ။ ဝေံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနော၊ တို့ကို။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘာဝေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ခေတ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးတို့သည်။ ဘိက္ခုဂေါစရာ၊ ရဟန်းတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံတို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ အာလပတိ၊ ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲတော်မူ၏။ [အာလုပ်အဖြစ်ဖြင့် “ဘိက္ခု”ဟု ခေါ်သည်မဟုတ်၊ ဤနေရာ၌ ဘိက္ခုသည် အာလုပ်မဟုတ်၊ ကတ္တားသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခြင်းကို “အာလပတိ”ဟု မှတ်ပါ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတေ သတိပဋ္ဌာနော၊ တို့ကို။ ဘိက္ခုယေဝ၊ တို့သည်သာ။ ဘာဝေန္တိ ကိံ၊ ကုန်သလော။ ဘိက္ခုနိ-အာဒယော၊ ဘိက္ခုနိ အစရှိသော ပရိသတ်တို့သည်။ န (ဘာဝေန္တိ ကိံ)၊ မိမိ သန္တာန်၌ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဘိက္ခုနိ-အာဒယာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဘာဝေန္တိ၊ [“ဝိ”ဖြင့် ဘိက္ခုကိုပေါင်း။ ဘိက္ခုတို့သာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေသည်မဟုတ်၊ ဘိက္ခုနိစသော ပရိသတ်တို့လည်း ပွားစေကြသည်-ဟူလို။] ပန၊ ထိုသို့ပင် ဘိက္ခုနိစသော ပရိသတ်တို့လည်း သတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေကြပါကုန်သော်လည်း။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဂ္ဂပရိသာ၊ မြတ်သော ပရိသတ်တို့တည်း။ ဣတိ (တသ္မာ) အဂ္ဂပရိသတ္တာ၊ ထိုသို့ ဘိက္ခုတို့၏ မြတ်သောပရိသတ်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ အာလပတိ၊ ဧ။

ဝါ၊ တနည်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်။ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတော၊ ဘိက္ခုမည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့ “ဣဓ ဘိက္ခု” ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ သော၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘိက္ခုနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိပန္န-ကော၊ သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝေါဝါ၊ နတ်သည် မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မနုဿောဝါ၊ လူသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာ။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ အလင်္က-တော စေပိ ။ ပေ။ သ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

(ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အလင်္ကာတော၊ ဆင်ယင်အပ်ပြီးသော အဝတ်တန်ဆာရှိသည်။ (သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ သန္တော၊ ရာဂအစ ရှိသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်းအေးပြီးသည်။ ဒန္တော၊ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်းအားဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ နိယတော၊ မဂ္ဂ နိယာမအားဖြင့် မြဲသည်။ ဗြဟ္မစာရိ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ (ဟုတော)။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘူတေသု၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကာယ ဒဏ္ဍအစရှိသည်ကို။ နိဝယ၊ ချထား၍။ သမံ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် ညီမျှသော အကျင့်ကို။ စေ စရေယု၊ အကယ်၍ကျင့်အံ့။ (ဝေံသတိ။) သော၊ ထိုသို့သဘော ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗြာဟ္မဏေ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှော့ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့် ဗြာဟ္မဏလည်းမည်၏။ သော၊ သည်။ သမင်္ဃော၊ မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့် သမဏလည်း မည်၏။ သ (သော)၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ကိလေသာ တို့ကို ဖျက်ဆီးပြီး၏အဖြစ်ကြောင့် ဘိက္ခုလည်းမည်၏။ [သန္တော စသည်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာဖွင့် ကြည့်ပါ။ ဓမ္မပဒ၊ ဒဏ္ဍဝဂ်၊ သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထ။]

ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဓေသအဖွင့်

အဇ္ဈတ္တန္တိ(တ္ထေ)၌။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုမိမိ၍ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တကို။ အဓိပ္ပေ-
 တံ၊ ၎င်း။ [“ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ” ဟူလို။ အဇ္ဈတ္တအပြားကို အဋ္ဌသာလိနိ
 မာတိကာအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။ နိယကဇ္ဈတ္တံဖြင့် ဂေါစရဇ္ဈတ္တစသည်ကို ကန့်သည်။]
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံကာယေတိ၊ အဇ္ဈတ္တံကာယေဟူသောပါဠိ၏။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏။ ကာယော၊ ရူပကာယ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နဂံ။ တတ္ထ၊ ထို အဇ္ဈတ္တံကာယေ
 ဟူသောပါဠိ၌။ ကာဒယတိ၊ ကား။ ရူပကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်း၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓ၊
 ဤ ကာယေ ကာယာနုပဿီဟူသောပါဠိ၌။ ရူပကာယော၊ ကို။ (ရူပကာယဿ၊
 ၎င်း။) [ဟိတ်၏ သမ္ပန်။] အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ပြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မာနံစ၊
 ရုပ်တရားတို့၏ငင်း။) ဧကသာဒီနံ၊ သံ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏ငင်း။
 သမူဟဒဋ္ဌန၊ အပေါင်း၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဟတ္ထိ၊ ပေ။ ဒယောဝံယ၊
 ဆင်အပေါင်း၊ မြင်းအပေါင်း၊ ရထားအပေါင်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ကာယော-
 တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၎င်း။ [ဓရာတို့ကား “သမူဟဒဋ္ဌန” ဟူသော အဓိပ္ပေကို
 ကြည့်၍ “ဟိ (ကာယ)၊ ကြောင့်။ ပေ။ အဓိပ္ပေတော၊ နည်း” ဟု ပေးကြသေး၏။]

ကာယော။ ။ ရူပကံယဟူသည် အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော ရုပ်တရားတို့ကို အပေါင်း
 ဧကသာ လောမာစသော ရုပ်တရားတို့၏ အပေါင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ရူပကာယော ဟိ”
 ဝေသည်ကို မိန့်သည် ဤနည်း၌ ကာယသဒ္ဓါသည် သမာန အနက်ကို ဟောသော အနိပုဒ်ရူပီ
 သဒ္ဓါဖြစ်၍ ဝိပျိဟ်မပြုရ။

၁။ သည်သာမကသေး။ သမ္မဟဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ (ကောယောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေ-
 တော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော အရာဝတ္ထု
 တို့၏။ အာယဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ (ကောယောတိ
 အဓိပ္ပေတော)။ ဟိ၊ မှန်။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ ပရပဇေဂုစ္ဆာနံ၊ အလွန်
 စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်သော အရာဝတ္ထုတို့၏။ သော၊ ထို ရူပကာယသည်။
 အာယော၊ ဖြစ်ခဲ့ရာတည်း။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ကာယော၊ မည်၏။ အာယောတိ၊
 ကား။ ဥပ္ပတ္တိဒေသော၊ ဖြစ်ရာအရပ်တည်း။ တတြ၊ ထို ကုစ္ဆိတာနံ အာယော
 ဟူသော ပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ တတော၊
 ထို ကိုယ်မှ။ အာယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုကိုယ်သည်။) အာယော၊ အာယမည်၏။ ဧက၊
 အဘယ်တို့သည်။ အာယန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ကုစ္ဆိ-
 တာ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော။ ဧကသာဒယော၊ ဆံ ဧကရိသော ဧကောဋ္ဌာသ
 တို့သည်။ (အာယန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ ဧကသာဒိနံ၊
 တို့၏။ အာယော၊ ဖြစ်ခဲ့ရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယော၊ မည်၏။

၂။ ကာယာနုပဿိတိ၊ ကား။ ကာယာနုပဿနသီလော၊ ကာယကို အဖန်ဖန်
 ရှုခြင်းအလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာယံ၊ ကို။ အနုပဿမာနော၊ အဖန်ဖန်
 ရှုတတ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ။) စ၊ ဆက်။ ကာယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊
 ဟောတော်မူပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကာယာနုပဿိတိ၊ ကာယာနုပဿိဟူ၍။
 ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ကာယဂုဟဏံ၊ ကာယသမ္ဘိကံ။ အသမ္ဘိသတော၊

ကုစ္ဆိတာနံ အာယော။ ။ ဤ ဒုတိယနည်း၌ကား “ကု+အာယ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၍
 ကုသည် ကုစ္ဆိတ အနက်ဟော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ အာယကိုကား အဋ္ဌကထာအတိုင်း
 အပါဒါနသာဓနဝိဂ္ဂိုဟံ ပြုပါ။ ဣဒ္ဓာတ် (ခေတ်၊ အယခတ်) ဧပုဒ်လည်း ကုစ္ဆိတာနံ+
 အာယော ကာယော၊ ဤအလို ကာယသမ္ဘိသည် နိပ္ပန္နပါဒိပဒိကပုဒ်တည်း။ ဧကသာ
 လောမာမှစ၍ ကျင့်ကြီးကျင့်ငယ်တိုင်အောင် မစင်မကြယ် ရှံဖွယ်ဟူသမျှသည် “သုဘ”
 ဟု ထင်နေရှုသော ဤကာယမှချည်း ထွက်ပေါ်လာကြသောကြောင့် ဤကာယကြီးသည်
 စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့၏ ဖြစ်ရာတည်း။

ကာယာနုပဿိ။ ။ “အနုပဿနသီလော” ဟူသော ပဌမနည်းဖြင့် ဣပစ္စည်း၏
 တဘိလအနက်ကိုပြသည်။ ထိုသို့ ပြသဖြင့် ကာယာနုပဿနာ၌ အလေ့အလာရနေသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟု သိစေသည်။ “အနုပဿတိ သီလေနာတိ အနုပဿိ၊ ကာယံ အနု-
 ပဿိ ကာယာနုပဿိ” ဟု ပြုပါ။ ဒုတိယနည်းဖြင့် ဣပစ္စည်း၏ တဘိလတ္ထမပါသော
 ကတ္တာအနက်ကို ပြသည်။ ထိုသို့ ပြသဖြင့် ကာယာနုပဿနာ၌ အလေ့အလာ မရစေ
 ကာမူ ထိုကဲ့သို့ ရှုတတ်သူဟု ပြသည်။ “အနုပဿတိတိ အနုပဿိ၊ ကာယံ အနုပဿိ
 ကာယာနုပဿိ” ဟု ပြုပါ။

ဝေဒနာစသည်တို့နှင့် မရောသောအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿန-
 တ္တံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း၊ တခဲနက်ကို အသီးအသီး ခွဲခြားဝေတန်ခြင်း အစ
 ရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ဝေဒနာနုပဿိ၊ ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့
 ရှိသည်။ (ဟုတော့၊ ခါ၊ ရှိသော်၎င်း။) စိတ္တဓမ္မာနုပဿိ၊ စိတ္တကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ ရှိ
 ဓမ္မကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ ရှိသည်။ (ဟုတော့) ဝါ၊ ရှိသော်၎င်း။ န (ဝိဟရတံ)၊
 နေသည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယာနုပဿိယေဝ၊ ကာယ
 ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုတတ်သည်သာ
 လျှင်။ (ဟုတော့၊ ဝိဟရတံ။) ဣတံ၊ သို့။ (ဒဿိတံ ဟောတံ ၌စပ်။) ကာယ-
 သင်္ခါတေ၊ ကာယဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ*၊ စိတ်၏တည်ရာဖြစ်သောဝတ္ထု၌။
 (ဝါ၊ အာရုံဖြစ်သော တည်ရာ၌။) ကာယာနုပဿနာကာရဿေဝ၊ ကာယကို
 အဖန်ဖန် ရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကိုသာ။ ဒဿနေန၊ ပြခြင်းအားဖြင့်။
 အသမ္ပိဿတော၊ အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်။
 ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်သည်။ ဟောတံ၊ ၎င်း။

[ဝဝတ္ထာနဒဿနအကျယ်မှတစ်ပါး ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဒဿနအကျယ်ကို ပြလို၍
 “တထာ” စသည်မိန့်။] တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကာယေ၊ ၌။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တ-
 ဧကဓမ္မာနုပဿိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့မှလွတ်သော တမျိုးသောတရားကို အဖန်ဖန်
 ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတော့)။ န (ဝိဟရတံ)။ ဧကသာလောမာဒိဝိနိမုတ္တ ဣတ္ထိပုရိသာ-
 နုပဿိ၊ ဆံပင် မွေးညှင်း အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့မှ လွတ်သော မိန်းမ
 ယောက်ျားကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတော့)ပိ၊ ရှိလည်း။ န (ဝိဟရတံ)။
 စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ရူပကာယ၌။ ဧကသာလောမာဒိကော၊ ဆံပင် မွေးညှင်း
 အစရှိသော။ ဘူတုပါဒါယသမူဟ သင်္ခါတော၊ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏
 အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောပိ ကာယော၊ အကြင် အပေါင်းသည်လည်း။
 (အတ္ထိ)။ တတ္ထာပိ၊ ထိုအပေါင်း၌လည်း။ ဘူတုပါဒါယ ဝိနိမုတ္တဧကဓမ္မာနုပဿိ၊
 ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့မှလွတ်သော တမျိုးသောတရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိ
 သည်။ (ဟုတော့) န (ဝိဟရတံ)။ နေသည် မဟုတ်။

ဝဝတ္ထာန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိ။ ။ ကာယနှင့် ငေဒနာ အစရှိသည်တို့ကို ဝိ (ဝိသု)
 အသီးအသီး + အဝ = အဝစ္စန္တိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်း။ ဝဝတ္ထာနဒဿန
 အသီးအသီး၊ မရောယှက်အောင် ပိုင်းခြား၍တည်ပုံကို ပြခြင်း။ သမူဟဃန စသော
 အားဖြင့် ကာယနှင့် ဝေဒနာစသည်တို့ ပေါင်းစည်းလုံးထွေး၍နေခြင်းကို “ဃန”
 ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ တခဲနက် တပေါင်းတည်းတည်ရာမှ ကာယတခြား၊ ဝေဒနာတခြား
 စသည်ဖြင့် ခွဲခြားမှုကိုပြခြင်းကို “ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဒဿန” ဟု ဆိုသည်။ အာဒိ၏အနက်ကို
 နောက်၌ ပြလိမ့်မည်။

အတခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ရုထသမ္ဘာရာနုပဿကော ဝိယ၊ ရုထား၏ အဆောက်အဦကို အဖန်ဖန်ရှုသော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္မဟာနုပဿိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ။) [ရှေး၌ ပြခဲ့သော အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဓမ္မာနံ သမ္မဟဋ္ဌေနကို ရည်ရွယ်သည်။] နဂရာဝေဝါနုပဿကောဝိယ၊ မြို့၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ပြာသာဒ်စသည်ကို အဖန်ဖန်ရှုသော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့။ ဧကသာလောမာဒိသမ္မဟာနုပဿိ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း အစရှိသည်တို့၏အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ။) [ရှေး၌ ပြခဲ့သော “ဧကသာဒီနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမ္မဟဋ္ဌေန”ကို ရည်ရွယ်သည်။] ကဒလိက္ခန္ဓ ပတ္တာဒိဝိနိဘဉ္စကော ဝိယ၊ ငှက်ပျော့တုံး၏ ရွက်လုံးတို့ကို အသီးအသီး ခွဲခြားသော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့၎င်း။ ရိတ္တမုဉ္ဇိ ဝိနိဝေဋ္ဌကော ဝိယစ၊ အချည်းနှီးသော လက်ဆုပ်ကို ဖြေသော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့၎င်း။ ဘူတုပါဒါယသမ္မဟာနုပဿိယေဝ၊ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ။) ဣတိ၊ သို့။ နာနပုကာရတော၊ အမျိုးမျိုးသော အပြားအားဖြင့်။ သမ္မဟဝသေန၊ အပေါင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါတဿ၊ ကာယဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုနော၊ တည်ရာကို။ ဒဿနေန၊ ပြတော်မူခြင်းအားဖြင့်။ စနဓိနိဗ္ဗောဂေါ၊ တခဲနက်ကို အသီးအသီး ခွဲစိတ်ဝေစာန်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ဟောတိ။

ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ရူပကာယ၌။ ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အပေါင်းမှ လွတ်သော။ ကာယောဟိ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ (ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ကေသ လောမာသည်တို့၏အပေါင်းမှ လွတ်သော။) ဣတ္ထိဝါ၊ မိန်းမကို၎င်း။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားကို၎င်း။ (ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းမှ လွတ်သော။) အညော၊ အခြားသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မောဝါ၊ တရားကို၎င်း။ န ဒိဿတိ၊ မတွေ့ မမြင်အပ်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မတွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း။ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမ္မဟမတ္တေယေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော တရားအပေါင်းမျှ၌ သာ။ (အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အပေါင်း၊ ကေသ လောမ စသည်တို့၏အပေါင်း၊ ဘူတ

ယထာဝုတ္တ သမ္မဟ ဝိနိမုတ္တော။ ။န ကာယေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တဒကဓမ္မာနုပဿိ ကို ကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တောကို ကာယော ဝါနှင့် တွဲ၍၎င်း၊ နာဝိ ကေသာလောမာဒိဝိနိမုတ္တော ဣတ္ထိပုရိသာနုပဿိကို ကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တောကို ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါနှင့် တွဲ၍၎င်း၊ န ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တဒကဓမ္မာနုပဿိကို ကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမ္မဟဝိနိမုတ္တောကို အညော ဝါ ကောဝိ ဓမ္မောနှင့် တွဲ၍၎င်း အနက်ပေးသည်။

ရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းမျှ၌သာ။) တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ကာယဟူသော အခြင်းအရာ၊ ဣတ္ထိ ပုရိသဟူသော အခြင်းအရာ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မှတပါး တမျိုးတခြားသော တရားဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။) သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ၊ မှားသောအားဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်း ကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုကြကုန်၏။

တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်။ အာဟု၊ မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ ကုန်သနည်း။) ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ပေ။ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ လောကော၊ လူ့အပေါင်းသည်။ ယံ၊ အကြင် မိန်းမ ယောက်ျားကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမ ယောက်ျား သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ တကယ်မြင်ထိုက်သော ရူပါရုံသည်။ န၊ မဟုတ်။ (တနည်း) ဒိဋ္ဌံ၊ တကယ်မြင်ထိုက်သော ရူပါရုံသည်။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမ ယောက်ျား သည်။ န၊ မဟုတ်။ ယံ၊ အကြင်ရူပါရုံကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ တကယ်မြင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတကယ် မြင်အပ်သော ရူပါရုံကို။ (လောကော၊ သည်။) (ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာမျက်စိ ဖြင့်။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။) န ပဿတိ၊ မမြင်။ အပဿံ၊ ပညာ စက္ခုဖြင့် ဟုတ်မှန်စွာ မမြင်လသော်။ ဝါ၊ သော။ မုဋ္ဌော၊ တွေဝေသူကို။ ဗဇ္ဈတေ၊ ရာဂဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ ဗဇ္ဈမာနော၊ ရာဂဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သူသည်။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင်။] (ဣတိ၊ သို့။) သနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ၊ တခဲနက်ကို

ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ။ ။ ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ၊ န တံ ဒိဋ္ဌံ တံ ရူပါယတနံ န ဟောတိ၊ ရူပါယတနံ ဝါ တံ န ဟောတိတိ အတ္ထော။—ဋီကာ။ ဤဋီကာ အဖွင့်အတိုင်း ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံကို အနက်ပေးသည်။ [အခြားနည်းများကို ဋီကာနိဿယ၌ ကြည့်ပါ။]

ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။ ။ ဤ၌လည်း ပဌမပါဒတုန်းကကဲ့သို့ ယံ ဒိဋ္ဌံအတွက် ၂-နည်း ဖွင့်၏။ (သို့သော် တနည်းသာ နိဿယအနက် ပေးထားသည်။ တံ န ပဿတိ အတွက် “တံ ပညာစက္ခုနာ ဘူတတော န ပဿတိ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ။ ။ ထိုကဲ့သို့ အမှန်မမြင်နိုင်သူကို ရာဂဖြင့်သာ နှောင်ဖွဲ့ အပ်သည် မဟုတ်သေး၊ ဒေါသ မောဟဖြင့်လည်း နှောင်ဖွဲ့အပ်သေး၏။ ထိုသို့ နှောင်ဖွဲ့ ထားသောအခါ မကြာမကြာ ထိုအာရုံ၌ စိတ်ရောက်၍ နေသောကြောင့် ထိုအာရုံမှ မလွတ်နိုင်၊ သံသရာမှ မလွတ်နိုင်ခြင်းမှာ ထိုဘွယ်ရာမရှိ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ဂါထာကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာများလည်း “မြင်သာ မြင်တယ် မမြင်ဘူး၊ ကြားသာ ကြားတယ် မကြားဘူး၊ နံသာ နံတယ် မနံဘူး၊ အရသာကို သာယာသာ သာယာတယ် အရသာ မသိဘူး၊ ထိသာ ထိတယ် မထိဘူး၊ သိသာ သိတယ် မသိဘူး” ဟု အာရုံ ၆-ပါးလုံး၌ အမှားတွေ့နေပုံကို မိန့်တော်မူကြသည်။

အသီးအသီးပိုင်းခြားဝေတန်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဒုတိယံ၊
သော။ ကာယဂ္ဂဟဏံ ကိ။ ကတံ၊ ပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
[“ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္ပိဿတော ဝဝတ္ထာနုပဿနာဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ
ကတံ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို။]

[ဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒ္ဓိ အာဒိ၏အရာကို ပြလို၍ “အာဒိသဒ္ဓေန” စသည်မိန့်။]
စ၊ ဆက်။ တွေ့၊ ဤဃနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ဟူသောပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
အယံပိ အတ္တော၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ ဤရဟန်း
သည်။ တေသ္မိံ ကာယေ၊ ဤ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿိယေဝ၊ ကာယကို
အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ဝိဟရတိ။) အညဗ္ဗောနုပဿိ၊ ကာယမှ
တပါးသောသဘောကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ) န (ဝိဟရတိ)၊
နေသည်မဟုတ်။ ကိံ၊ အဘယ်အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနုဒက-
ဘူတာယပိ၊ ရေ မဟုတ်သည် ဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ မရိစိယာ၊ တံလျှပ်၌။
ဥဒကောနုပဿိနော၊ ရေဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။
[ဝိသဒိသုပမာ]။ ဝေ၊ တူ။ အနိစ္စ ဒုက္ခာနတ္ထ အသုဘဘူတေယေဝ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ၊ အသုဘ ဖြစ်၍သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ နိစ္စသုခအတ္တ-
သုဘဘာဝါနုပဿိ၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ သုခ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏အဖြစ်၊ သုဘ၏အဖြစ်ကို
အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ န (ဝိဟရတိ)၊ နေသည်မဟုတ်။ အထခေါ၊
အဟုတ်ကား။ ကာယာနုပဿိ၊ ကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ အနိစ္စ ဒုက္ခာ-
နတ္ထ အသုဘကာရသမူဟာနုပဿိယေဝ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်း
အရာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ အနတ္တ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်း
အရာ၊ အသုဘ၏အဖြစ်ဟူသောအခြင်းအရာအပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်
သာလျှင်။ (ဟုတွာ ဝိဟရတိ။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်ပါဠိ
တော်၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရည-
ဂတော၊ တော၌ရောက်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ၍၎င်း။ ပေ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။
သတော၊ ထွက်သက်အာရုံကို မှတ်သားသည်။ (ဟုတွာ) ဝ၊ ၍သော။ အဿသတိ၊
ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ ရှိုက်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။
အဿာသပဿာသာဒိ စုက္ကကဇာတ အဋ္ဌိကပရိယောသာနော၊ အဿာသ
ပဿာသ အစရှိသော ဖြစ်သော မှန်မှန်ညက်ညက်ရှိသော အရိုးအဆုံးရှိသော။
ယာယံ (ယော အယံ) ကာယော၊ အကြင်ကာယကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်
ပြီ။ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်။] စ၊ သည်သာမကသေး။
ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝိကာယံ၊
ကေသာ လောမာ အစရှိသော သသမ္မာရူပထဝီဓာတ်အပေါင်းကို။ ဝါ၊ အဆက်

မပြတ်ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်အပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ အနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ တတာ၊ တူ။ အာပေါကာယံ၊ သည်းခြေ အစရှိသော သသမ္ဘာရ အာပေါဓာတ်အပေါင်းကို။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ် သော အာပေါဓာတ်အပေါင်းကို။ ပေ။ တေဇောကာယံ၊ ဇီရဏတေဇော အစ ရှိသော သသမ္ဘာရ တေဇောဓာတ်အပေါင်းကို။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော တေဇောဓာတ်အပေါင်းကို။ ပေ။ ဝါယောကာယံ၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါတ အစရှိသော ဝါယောဓာတ် အပေါင်းကို။ ဝါ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ် အပေါင်းကို။ ပေ။ ကေသကာယံ၊ ဆံပင်အပေါင်းကို။ လောမကာယံ၊ မွှေးညှင်း အပေါင်းကို။ ဆဝိကာယံ၊ အရေပါးအပေါင်းကို။ စမ္မကာယံ၊ အရေထူအပေါင်း ကို။ မံသကာယံ၊ အသားအပေါင်းကို။ ရူမိရုံကာယံ၊ အသွေးအပေါင်းကို။ နှာရူ ကာယံ၊ အကြောအပေါင်းကို။ အဋ္ဌိကာယံ၊ အရိုးအပေါင်းကို။ အဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာယံ၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီအပေါင်းကို။ (အနိစ္စတော၊ အနုပဿတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသမ္ဘိဒါ- ယံ၊ ဌံ။ ယောကာယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာနကထာ။] သဗ္ဗဿ၊ သော။ တဿ (ကာယဿ)၊ ကို။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ကာယေ၊ ဤ ရူပကာယ၌ပင်။ အနုပဿနတော၊ အဖန်ဖန် ရှုခြင်းကြောင့်။ ကာယေကာယာနုပဿိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေပိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ခ်။

အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ ကာယေ၊ ဌံ။ အဟံတိဝါ၊ ငါဟူ၍၎င်း။ မဟံတိဝါ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍၎င်း။ ဝေ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ ယူထိုက်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော အရာဝတ္ထုကို။ အနုပဿတော၊ မရှုခြင်းကြောင့်။ [ပန-အန္ဓဇ- ဇောဇက။] ကေသ လောမာဒိကဿ၊ ကေသ လောမ အစရှိသော။ တဿ တံသေဝ နာနာဓမ္မသမ္မဟဿ၊ ထိုထို အမျိုးမျိုးသော တရားအပေါင်းကိုသာ။ အနုပဿနတော၊ ကြောင့်။ ကေသာဒိဓမ္မသမ္မဟသင်္ခါတေ၊ ကေသ အစရှိသော တရားတို့၏အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယေ၊ ဌံ။ ကာယာနုပဿိ၊ ကေသ လောမ အစရှိသော တရားအပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ ဝိဟရ- တိ။) ဣတိဝေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော၊ အပိစ၊ ဝေး။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဌံ။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ အနုပဿတိ၊ ခ်။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ 'နော (အနုပဿတိ)။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ- ယံ၊ ဌံ။ အာဂတနယဿ၊ လာသေခုနည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗဿဝ၊ သော။ အနိစ္စ- လက္ခဏာဒိနော၊ အနိစ္စလက္ခဏာ အစရှိသော။ အာကာရသမ္မဟသင်္ခါတဿ၊ အခြင်းအရာအပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယဿ၊ အခြင်းအရာအပေါင်းကို။ အနုပဿနတောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကာယေကာယာနုပဿိ၊ မည်၏။ ဣတိဝေပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။

တထာ ဟိ၊ ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့။ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ပဋိပဒံ၊ ကာယေကာယာနုပဿနာအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သော။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမံ ကာယံ၊ ဤ ရူပကာယကို။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိန္နံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ ထို့၏။ ဝသေန၊ အပြား အားဖြင့်။ အနိစ္စတော အနုပဿတိ။ နိစ္စတော နော (အနုပဿတိ)။ ငုက္ခတော အနုပဿတိ။ သုခတော နော (အနုပဿတိ)။ အနတ္တတော အနုပဿတိ။ အတ္တတော နော (အနုပဿတိ)။ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ၊ ငြိမ်းငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိရုဇတိ၊ စက်ထုပ်၏။ နော ရုဇတိ၊ မတပ်မက်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မပြုပ်စေ။ ပဋိနိသဋတိ၊ တဖန် ဝှန်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မယူ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ၊ ထိုရူပကာယကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ လသော်။ နိစ္စသည်။ ကိ၊ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ငုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသည် ပဇဟတိ။ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသည် ပဇဟတိ။ နိဗ္ဗိဒ္ဓန္တော၊ ငြိမ်းငွေ့လသော်။ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ။ ဝိရုဇန္တော၊ စက်ထုပ်လသော်။ ထုဂံ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေလသော်။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ။ ပဋိနိသဇ္ဇန္တော၊ တဖန် စွန့်လသော်။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်းကို။ ပဇဟတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိဟရတိတိ ဧတံ၊ ဝိဟရတိဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထဝိဟာရေသု၊ ဣရိယာပုထ်ဟူသောဝိဟာရတို့တွင်။ ဝါ၊ နေကြောင်း ဖြစ်သော ဣရိယာပုထ်တို့တွင်။ အညတရဝိဟာရသမာယောဂပရိဒီပနံ၊ အမှတ် မထား တပါးပါးသောဝိဟာရနှင့် ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြုကြောင်း သဒ္ဓါ တီည်း။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဣရိယာပထဗာနေ၊ ဣရိယာပုထ်၏ နိပ်စက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဣရိယာပုထ်၏ ညောင်းညာခြင်းကို။ အပရေန၊ တပါးသော။ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ ဝိစ္စိန္တိတွာ၊ ဖြတ်၍။ အပတမာနံ၊ မလဲမကျပုအောင်။ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်ထား၏။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိအတ္တော၊ နက်။ [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဖဟိဒ္ဓါကာယေတိ၊ ကား။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ [ကာယာနုပဿိ ဟုတွာ ဝိဟရတိ ၌စပ်။] အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေတိ၊ ကား။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ ဝါ၊ ရံဖန်ရံခါ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌၎င်း။ ကာလေန၊ ၌။ ဝါ၊ ခါ။ ပရဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌၎င်း။ [ကာယာနုပဿိ ဟုတွာ ဝိဟရတိ ၌စပ်။] ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမနယေန၊ ပဌမနည်းဖြင့်။ (အဋ္ဌတ္တကာယေ အစရှိသောနည်းဖြင့်။) အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယပရိဂ္ဂဟော၊ ကာယကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကို။ ဝါ၊ ကာယကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊

ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဒုတိယနယောန၊ ဖြင့်။ (ဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသောနည်းဖြင့်။) ပရဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ဌ။ (ကာယပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။) တတိယနယောန၊ ဖြင့်။ (အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသောနည်းဖြင့်။) ကာလေန၊ ဌ။ ဝါ၊ ခါ။ အတ္တနော၊ ၏၎င်း။ ကာလေန၊ ဌ။ ဝါ၊ ခါ။ ပရဿ၊ ၏၎င်း။ ကာယော၊ ဌ။ (ကာယပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။) ပန၊ ဆက်။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ဗုဒ္ဓိတာရမ္မဏံနာမ၊ တစပ်တည်းဆက်စပ်သော အာရုံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ ပန၊ ထိုသို့မရှိနိုင်ပါသော်လည်း။ ပဂုဏကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ အဝါးစွာလေ့လာအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပရာပရ၊ တမျိုးပြီးတမျိုး။ (အဇ္ဈတ္တကာယကို အာရုံပြုလိုက်၊ ဗဟိဒ္ဓကံယကို အာရုံပြုလိုက်။) သဉ္ဇရဏကာလော၊ လှည့်လည်ရာအခါကို။ ဧတ္ထေ၊ ဤ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသော တတိယနည်း၌။ ကထိတော၊ ပြီ။

အာတာပိတိတေ၊ အာတာပိဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ကာယပရိဂ္ဂါဟကဝိရိယသမာယောဂ ပရိဒီပနံ၊ ကာယကို သိမ်းဆည်းတတ်ကော ဝိရိယနှင့်ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြကြောင်း သဒ္ဓါတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ [အာတာပိတိ ဝုစ္စတိ၌ ပဓာနစပ်။] ဝါ၊ သည်။ [သမန္နာဂတော ဟောတိ၌ အပဓာနစပ်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာကိုအားထုတ်ရာထိုအခါ၌။ ယံ တံ ဝိရိယံ၊ အကြင် ဝိရိယကို။ [အာတာပေါတိ ဝုစ္စတိ၌ စပ်။] တိသု၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အာတာပနတော၊ လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာတာပေါတိ၊ အာတာပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော ဝိရိယနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာတာပိတိ၊ အာတာပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမ္ပဇာနောတိ၊ ကား။ ကာယပရိဂ္ဂါဟကေန၊ ကာယကိုပိုင်းခြား၍ယူတတ်သော။ ဝါ၊ ကာယကို သိမ်းဆည်းတတ်သော။ သမ္ပဇညသင်္ခါတေန၊ သမ္ပဇညဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ [ဟုတွာ ၌စပ်။]

သတိမာတိ၊ ကား။ ကာယပရိဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ [ဟုတွာ ၌စပ်။] ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပိုင်းခြားကာယူ၍။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိဝိရဟိတဿ၊ သတိမှကင်းသောရဟန်း၏။ အနုပဿနာ နာမ၊ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်။ သတိဉ္စ၊ ပေ။ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ [ဘိက္ခုဝေံ တို့။ သတိဉ္စ၊ သတိကိုကား။ သဗ္ဗတ္ထိ၊ အလုံးစုံ ဟွန်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပြန်လွင့်သောစိတ်၌ ဖြစ်သောတရား

ဟူ၍။ ဝါ၊ အလုံးစုံတုန်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပြန်လွင့်သောစိတ်၌ အလိုရှိထိုက်သော တရားဟူ၍။ (တနည်း) သဗ္ဗတ္တိကံ၊ တုန်ဆုတ်သောစိတ်ဖြစ်ရာအခါ၊ ပြန်လွင့်သော စိတ်ဖြစ်ရာအခါဝယ် ပါးစေထိုက်ကုန်သော အလုံးစုံဗောဇ္ဈင်တို့၏ အကျိုး ရှိကြောင်းတရားဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။— မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဗောဇ္ဈင်သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်။ နိဿယအနက် ကိုကား ဤဋီကာအဖွင့်အတိုင်း ပေးထားသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရဉ္စ။ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အထဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာတာပိနော၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပ္ပမာန်ဝိရိယ မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္တော သခေပေါ၊ စိတ်ကို အတွင်း၌ မျိုးခြင်းသည်။ ဝါ၊ စိတ်၏ အတွင်း၌ တုန်ဆုတ်ခြင်းသည်။ အန္တရာယကရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အန္တရာယ်ကို ပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသမ္ပဗောနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပါယပရိဂ္ဂဟေ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌၎င်း။ အနုပါယပရိဂ္ဂဇေနစ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်ကို ရှောင်ခြင်း၌၎င်း။ သမ္ပယုတိ၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေ၏။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပါယပရိဂ္ဂာဂေ၊ အကြောင်းကိုစွန့်ခြင်း၌၎င်း။ အနုပါယပရိဂ္ဂဟေစ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌၎င်း။ အသမ္ပတ္ထောဝ၊ မစမ်းနိုင်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ [“မုဋ္ဌာ + သတိ + ယဿာတိ မုဋ္ဌဿတိ” ဟု ဗဟုဗ္ဗိတိသမာသ် ဖြစ်သော ကြောင့် “မုဋ္ဌဿတိ” ဟု ဣကာရန္တအတိုင်း ရှိပါစေ။] တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ အနာတာပိဖြစ်၍ အသမ္ပဗောန မုဋ္ဌဿတိ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) အဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြီးစီး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြင် ဝိရိယ၊ သမ္ပဇ္ဇည၊ သတိတရားတို့၏။ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်း သတ္တိကြောင့်။ တံ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး၏။ တေသံ၊ ထို ဝိရိယ၊ သမ္ပဇ္ဇည၊ သတိတရားတို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အာတာပိ သမ္ပဗောနော သတိမာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျံ။

ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို၎င်း။ [ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိကို ရည်ရွယ်သည်။] သမ္ပယောဂင်္ဂဉ္စ၊ ယှဉ်တက် အင်္ဂါကို၎င်း။ [အာတာပိ သမ္ပဗောနော သတိမာကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဟာနင်္ဂံ၊ ပယ်ထိုက်သောအင်္ဂါကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ

။ပေ။ဒေါမနဿဟူသော ပါဠိ၌။ ဝိနယျာတိ၊ ကား။ တဒဂ်ဝိနယေနဝါ၊ တဒဂ်
ဝိနယဖြင့်သော်၎င်း။ (ထိုထို ကုသိုလ်အစိတ်အပိုင်းဖြင့် ထိုထို အဘိဇ္ဈာ ဒေါမန-
ဿတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဟူသော ဝိနယဖြင့်၎င်း။) ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယေန ဝါ၊
ဝိက္ခမ္ဘနဝိနယဖြင့်သော်၎င်း။ (အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿတို့ကို အလွန် ကြာမြင့်စွာ
ပယ်ခွါခြင်းဟူသော ဝိနယဖြင့်သော်၎င်း။) ဝိနယိတု၊ ပယ်ဖျောက်၍။ (ဝိဟရတိ
၌စပ်။) လောကေတိ ဣတ္ထိ၊ ဤ။ အဇ္ဈတ္တဒိဘေဒေါ၊ အဇ္ဈတ္တ အစရှိသော အပြား
ရှိသော။ ယာယံ (ယော အယံ) ကာယော၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟိတော၊ ပိုင်းခြား၍
ယူအပ်ပြီ။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီ။ သေဝ၊ ထိုကာယသည်ပင်။ ဣဗ၊ ဤဝိနယျ
လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿဟူသော ပါဠိ၌။ လောကောနာမ၊ မည်၏။ တသ္မိ
လောကေ၊ ထို အဇ္ဈတ္တကာယ၊ ဗဟိဒ္ဓကံယ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကာယ ဟူသော
လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ၊ ကို။ ဝိနယိတု၊ ၍။ (ဝိဟရတိ ၌စပ်။) ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိ၊ ဤ ဝိနယျလောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဟူသော ပါဠိ၌။ (တနည်း) ဣတ္ထိ၊ ဤ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ
သဒ္ဓါတို့တွင်။ အဘိဇ္ဈာဂ္ဂဟဏေန၊ အဘိဇ္ဈာသဒ္ဓါဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဓော၊ သည်။
(သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ။) ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။
ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဝရဏပရိယာပနန္ဓဗလဝ-
ဓမ္မဒ္ဓယ ဒဿနေန၊ နိဝရဏ၌ အကျုံးဝင်သော အားရှိသော ကာမစ္ဆန္ဓု၊ ဗျာပါဒ
တရား ၂-ပါး အပေါင်းကို ပြုခြင်းဖြင့်။ နိဝရဏပုဟာနံ၊ နိဝရဏ အားလုံးကို
ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ။ [ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံဖြင့် ဈာန်ကိုရပြီးနောက်မှ ဝိပဿနာကိုတက်သောပုဂ္ဂိုလ်
အတွက် နိဝရဏ ၅-ပါးလုံး ပယ်ပြီးခြင်းကို ဟောတော်မူသည်။]

၀ စ၊ဆက်။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ ဣတ္ထိ၊ ဤ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿတို့တွင်။
အဘိဇ္ဈာဝိနယေန၊ အဘိဇ္ဈာကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအားဖြင့်။ [ပဟာနံ ဝုတ္တံ ၌စပ်။]
ကာယသမ္ပတ္တိမူလကဿ၊ ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။
အနုရောဓဿ၊ ချစ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒေါမနဿာနယေန၊ ဖြင့်။ ကာယဝိပတ္တိမူလ-
ကဿ၊ ရူပကာယ၏ ပျက်စီးခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဝိရောဓဿ၊
မုန်းခြင်းကို၎င်း။ (ပဟာနံ ဝုတ္တံ)။ စ၊ သေး။ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ကာယေ၊
ရူပကာယ၌။ အဘိရတိယာ၊ အလွန်မေ့လျော့ခြင်းကို၎င်း။ ဒေါမနဿဝိနယေန၊
ဖြင့်။ ကာယဘာဝနာယ၊ ကာယဘာဝနာ၌။ အဘိရတိယာ၊ မမေ့လျော့ခြင်း
ကို၎င်း။ (ပဟာနံ ဝုတ္တံ)။ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ကာယော၊ ၌။ အဘူတာနံ၊
ထင်ရှားမရှိကုန်သော။ သုဘသုခဘာဝါဒီနံ၊ သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏အဖြစ် အစ
ရှိသည်တို့ကို။ ပက္ခေပဿ၊ ထည့်သွင်းခြင်းကို၎င်း။ ဒေါမနဿဝိနယေန၊ ဖြင့်။
ကာယော၊ ၌။ ဘူတာနံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ အသုဘာသုခဘာဝါဒီနံ၊ အသုဘ၏

အဖြစ် အသုခ၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို။ အပနယနဿ စ၊ ဖယ်ထုတ်ခြင်းကို၎င်း။ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ တေန၊ ထိုအနုရောဓ၊ ဝိရောဓစသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း စကားဖြင့်။ [ဒိပိတာ ဟောတိ နှိပ်စပ်။] ယောဂါဝစရဿ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယောဂါနုဘာဝေါ၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာနုဘော်သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ယောဂသမုတ္တတစ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိပိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

ဟိ၊ မှန်။ ယဒိဒံ (ယော အယ်) အနုရောဓ ဝိရောဓ ဝိပုမုတ္တော၊ အကြင် ချစ်ခြင်း၊ မှန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ [တာဝပဓာန] (အတ္ထိ)။ ယဒိဒံ (ယော အယ်) အရတိရတိသဟော၊ အကြင် အရတိ ရတိကို သည်းခံနိုင် သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ယဒိဒံ (ယောအယ်) အဘူတ။ ပေ။ ဝိရဟိတောစ၊ ထင်ရှားမရှိသော သုဘ စသည်ကို ရူပကာယ၌ ထည့်သွင်းခြင်း၊ ထင်ရှားရှိသော အသုဘစသည်ကို ရူပကာယမှ ပယ်ခြင်းမှကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ။ သေ (ဇေသော)၊ ဤအနုရောဓ နိရောဓမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အစရှိသည်သည်။ ယောဂါနုဘာဝေါ၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာနုဘော်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အနုရောဓ ဝိရောဓဝိပုမုတ္တော၊ သော။ အရတိရတိသဟော၊ သော။ အဘူတံ၊ ထင်ရှားမရှိသော သုဘစသည်ကို။ အပက္ခိပန္နော၊ ရူပကာယ၌ မထည့် သွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိသော အသုဘ စသည်ကို။ အနု- ပနေန္တော စ၊ မပယ်ထုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သေ (ဇေသော)၊ သည်။ ယောဂသမုတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အပရော နယော၊ တနည်းကား။ ကာယေ ကာယာနုပဿတိ ဧတေ၊ ဤပါ၎်၌။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝိဟရတိတံ ဧတေ၊ ဤပါ၎်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဝိဟာရေန၊ ဟောတော်မူအပ်သောဝိဟာရဖြစ်။ ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ အနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယပရိဂ္ဂဟဏံ၊ ကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တံ)။ အာတာပိတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါ၎်တို့၌။ အာတာပေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပပဓာနံ၊ သမ္ပပဓာန်ဝိရိယကို။ (ဝုတ္တံ)။ သတိသမ္ပဗညေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထိက- ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အလုံးစုံသောအရာ၌ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ (ပုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မေတ္တာ၊ အသုဘ၊ မရဏသတိဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။) (ဝုတ္တံ)။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မဋ္ဌာန- ပရိဟရဏူပါယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားကို။ (ဝုတ္တော)။ ဝါ၊ တနည်း။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ကာယာနုပဿနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓသမထော၊ ရအပ်သောသမထကို။ (ဝုတ္တော)။ သမ္ပဗညေန၊ ဖြင့်။ (ပဋိလဒ္ဓါ၊ သော)။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ (ဝုတ္တော)။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဝိနယေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာဖလံ၊ ဘာဝနာ၏အကျိုးကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ ဝေဒနာနုပဿနာသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ သော။) ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသဿ၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၏ ဥဒ္ဓေသ၏။ အတ္တဝဏ္ဏနာ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာတည်း။

ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်

ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသာဒိသုပိ၊ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၏ ဥဒ္ဓေသ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ အဇ္ဈတ္တာဒိနိ၊ အဇ္ဈတ္တ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေထပိ၊ ဤ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသ' အစရှိသည်တို့၌လည်း။ [ပရိဂ္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော ၌စပ်။] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝေဒနာဒိသု၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၎င်း။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဝေဒနာဒိသု၊ တို့၎င်း။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ ဝါ၊ ရံဖန်ရံခါ။ အတ္တနော၊ ၎င်း၎င်း။ ကာလေန၊ ၌။ ဝါ၊ ခါ။ ပရဿ၊ ၎င်း၎င်း။ ဝေဒနာဒိသု၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ ၃-ပါး အပြားရှိသော။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းကို။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝေဒနာဒိနိ၊ တို့ကို။ ပုနဝစနေ၊ တဖန်ဟောတော်မူခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ကာယာနုပဿနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿိ။ပေ။ဓမ္မာနုပဿိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌။ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့တည်း။ တာစ၊ ထို ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ လောကိယာဝေ၊ လောကီဝေဒနာတို့သာ တည်း။ စိတ္တံပိ၊ သည်လည်း။ လောကိယံ(ဝေ)၊ လောကီစိတ်သာတည်း။ ဓမ္မာ၊ သညာ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ လောကီဓမ္မတို့သာတည်း။ [လောကုတ္တရာတရားကို အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာ မရှုနိုင်သောကြောင့် လောကီ တရားတို့ကိုသာ ယူရသည်။] တေသံ၊ ထို ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့၏။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေတန်အပ်သော အပြားသည်။ နိဒ္ဓေသဝါရေ၊ ၌။ ပါကဇ္ဇော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ထွံ့ ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံလံ၊ ဝိဘာဂ မဖက် သက်သက်။ ဣစ၊ ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန် ရှုတိုက်ကုန်၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ အဖန်ဖန်ရှုသော ရဟန်းကို။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ စိတ္တဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သေ နယော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ ကထံ၊ အဘယ် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အနုပဿိ-
တဗ္ဗာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ တာဝ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့မှ
ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) သုခါဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခ၏
အဖြစ်အားဖြင့်။ (အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန်ရှုထိုက်၏။) ဒုက္ခာ(ဝေဒနာ)၊ ကို။
သလ္လတော၊ မြားငြောင့်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ (အနုပဿိတဗ္ဗာ။) အဒုက္ခမသုခါ
(ဝေဒနာ)၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ (အနုပဿိတဗ္ဗာ။)
ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ ယော သုခံ။ ပေ။ စရိယတိတိ၊
ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဒုက္ခ-
တော၊ အားဖြင့်။ အဒ္ဓ၊ ရှုပြီ။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သလ္လတော၊ ဖြင့်။ အဒက္ခိ၊ ရှုပြီ။ သန္တံ၊
ငြိမ်သက်သော။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အဒက္ခိ၊ ပြီ။ (နံကား
အနက်မရှိ။) သမ္ပဒေသော၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာရှုသော။ သ (သော)
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဥပသန္တော၊ ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးသည်။
(ဟုတွာ၊ ရှု။) စရိယသိ၊ လှည့်လည်ရလတ္တံ့။ - သဋ္ဌာယတနဝဂ်၊ ဝေဒနာသံယုတ်၊
ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်။ အဒ္ဓရုပ်ပြီးပုံကို မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိကဏ္ဍ(၁၂၄)သုတ် ရှု။]

စ၊ သေး။ သဗ္ဗာဝေ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ ဤ ဝေဒနာ
တို့ကို။ ဒုက္ခာတိပိ၊ ဒုက္ခတို့ဟူ၍လည်း။ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ သာဓက
ကား။ ယံ ကိစ္ဆိ။ ပေ။ ဝေဒါမိတိ၊ ဟူသော။ တေ(သုတ္တံ)၊ ဤပါဠိကို။ (ဘဂဝတာ)
ဝတ္ထံ၊ ပြီ။ ယံကိစ္ဆိ ဝေဒယိတံ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော အကြင်ဝေဒနာသည်။
(အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဝေဒနာကို။ ဒုက္ခသ္မိတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။
[သဋ္ဌာယတနဝဂ်၊ ဝေဒနာသံယုတ် ရဟောဂတသုတ်။] စ၊ သေး။ (သဗ္ဗာဝေ၊
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ တို့ကို။) သုခဒုက္ခတောပိ၊ သုခ၏အဖြစ်၊ ဒုက္ခ၏
အဖြစ်အားဖြင့်လည်း။ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ နည်း။ သုခါ ခေါ
။ ပေ။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာတိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားကို။ ဝိတ္ထာရေ-
တဗ္ဗံ၊ ချဲ့ထိုက်၏။ [အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာ ဝိသာခ။ သုခါဝေဒနာ၊ သည်။
ဋီတိသုခါ၊ တည်ခိုက်၌ ချမ်းသာ၏။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်
ဆင်းရဲ၏။ - မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ စူဠယမဂဝဂ်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်။] အပိစ၊
သည်သာမကသေး။ (သဗ္ဗာဝေ၊ တော။) အနိစ္စာဒိသတ္တအနုပဿနာဝေဒနပိ၊
အနိစ္စ အစရှိသော ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့၏ အပြားအားဖြင့်လည်း။ အနု-
ပဿိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်သည်။ နိဒ္ဓေသဝါရေ
ယေဝ၊ ဦးပင်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဘဝိယတိ၊ လတ္တံ့။

စိတ္တဓမ္မေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (အနုပဿိတဗ္ဗာ ဦးစပ်။) ဝါ၊ တို့တွင်လည်း။
တာဝ၊ ဓမ္မတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) စိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏ။ ပေ။ နာနာတ္တ-
ဘေဒါနံ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံ၊ ဆန္ဒအစရှိသော အဓိပတိ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်

အစရှိသော သဟဇာတ, ကာမာဝစရ အစရှိသော ဘုံ, ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ, ထိုကံ၏အကျိုး, ကြိယာ အစရှိသည်၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အပြား တို့၏၎င်း။ အနိစ္စာဒိနုပဿနာနံ၊ အနိစ္စ အစရှိသော အနုပဿနာတို့၏၎င်း။ နိဒ္ဒေသဝါရေ ဌံ။ အာဂတသရာဂါဒိဘေဒါနဉ္စ၊ လာသော သရာဂစိတ် အစ ရှိသော အပြားတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဝပ်သဖြင့်။ အနုပဿိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ သလက္ခဏသမညလက္ခဏာနံ၊ မိမိတပါးတည်း၏ သဘော လက္ခဏာ, တရားအများနှင့်ဆက်ဆံသော သဘောလက္ခဏာတို့၏၎င်း။ သုညတာ၊ ဓမ္မဿ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၏၎င်း။ အနိစ္စာဒိ- သတ္တာနုပဿနာနံ၊ တို့၏၎င်း။ နိဒ္ဒေသဝါရေ ဌံ။ အာဂတသန္ဓာသန္ဓာဒိ- ဘေဒါနဉ္စ၊ လာသော သန္ဓ အသန္ဓ အစရှိသော အပြားတို့၏၎င်း။ ဝသေန, အနုပဿိတဗ္ဗာ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အဝိအရင်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ [သေသံ နိဒ္ဒေသဝါရေယေဝ ပါကဋံ ဘဝိဿတိကို ပြန်ညွှန်းသည်။]

စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ကာယ အစရှိသည်တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယသင်္ခါတေ၊ ကာယဟု ဆိုအပ်သော။ လောကေ ဌံ။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနာဒိလောကေသုပိ၊ တို့၌ လည်း။ တံ၊ ထို အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို။ ကာမံ ပဟိနုမေဝ၊ အကယ်၍ကား ပယ်အပ်ပြီးသည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ ပယ်အပ်ပြီးပါသော်လည်း။ နာနာပုဂ္ဂလဝသေ- န၊ အမျိုးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ နာနာစိတ္တက္ခဏိကသတိပဋ္ဌာနာ- ဘာဝနာဝသေနစ၊ အမျိုးမျိုးသော စိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ၎င်း အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကာယ, ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသတို့၌။ (တံ၊ ထို အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ထို ဝိနေယျလောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧကတ္ထ၊ တပါးတည်းသော ကာယ၌။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿသည်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟေတတိ။ တေဒေနဝ၊ ကြောင့်ပင်။ အဿ၊ ထို အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို။ တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌။ ပဟာနဒဿနတ္ထံ၊ ယ်ခြင်းကို ပြုခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ ဝေ၊ သို့။ (တနည်း) တံ၊ ထို အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ- တဗ္ဗံ၊ [“ဝေ ဝုတ္တံ” နေရာဝယ် “တံ ဝေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ” ဟု ယောဇနာ၌ ရှိ၏။] ဣတိ၊ ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့် အပြီးတည်း။

ဥဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၅၆။ ဣဒါနိ၊ ဥဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌ [“ဝိဘဇန္တော၊ ဝတ္ထုမာရဒ္ဒေါ” တို့၌စပ်။] သေယျထာပိနာမ၊ မည်သည်ကား။ ဆေကော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ဝိလိဝကာရကော (ဝိလိဝကာရော)၊ နိုးရွှေသမားသည်။ ထူလ-
 ကိလဉ္စ သဏှကိလဉ္စ စင်္ဂောဋက ပေဋ္ဌာပုဋ္ဌာဒီနိ၊ ကြမ်းသေဖျာ့ သိမ်မွေ့နူးညံ့
 သောဖျာ့ ပန်းတောင်း၊ ပချုပ်ဖိုးအစရှိကုန်သော။ ဥပကရဏာနိ၊ အဆောက်
 အဦတို့ကို။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ (ဟုတော့၊ ၍။) ဧကံ၊
 တလုံးသော။ မဟာဝေဠု၊ ကြီးစွာသောဝါးကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ စတုဓာ၊
 လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ လေးပိုင်း။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ တတော၊ ထို
 လေးပိုင်းမှ။ ဝါ၊ ထိုလေးပိုင်းတွင်။ ဧကကံ၊ တခုတခုသော။ ဝေဠုခဏှံ၊ ဝါး
 ပိုင်းတို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ တံ တံ ဥပကရဏံ၊ ထို ထို
 အဆောက်အဦကို။ ကရေယျ သေယျထာပံ၊ ပြုရာသကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ ပန၊
 တနည်းကား။ ဆေကော၊ သော။ သုဝဏ္ဏကာဇော၊ ရှေ့ပန်းတိမ်သည်သည်။
 နာနာဝိဟိတံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ ပိဋ္ဌနုနိဝိကတံ ၊ ငထူးတလည်
 ပြုအပ်သော တန်ဆာကို။ ကတ္တုကာမော၊ သည်။ (ဟုတော့၊ ၍။) သုပရိသုဒ္ဓိ၊
 အလွန်ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ သုဝဏ္ဏသဋ္ဌိကံ၊ ရှေ့တိုးကို။ လဘိတွာ၊ ၍။
 စတုဓာ၊ လေးဘို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ လေးစု။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဟာတော၊ မှ။ ဝါ၊
 တွင်။ ဧကကံ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အဖို့အစုကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တံ တံ
 ပိဋ္ဌနုနံ၊ ထိုထိုတန်ဆာကို။ ကရေယျယထာ၊ ပြုရာသကဲ့သို့၎င်း။

ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာယ၊ ဖြင့်။
 သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အနေကပ္ပကာရံ၊ တပါးမက များသောအပြားရှိသော။
 ဝိသေသာဓိဂမံ၊ တရားထူးကို ရခြင်းကို။ ဝါ၊ သိအပ် ရသာသောတရားထူးကို။
 ကတ္တုကာမော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော့)။ ဧကမေဝ၊ တမျိုး
 တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သမ္မာသတိ ၊ ကို။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဣဒ ဘိက္ခု
 အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိပရတိတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ နည်း
 ဖြင့်။ အာရမ္မဏဝေသေန၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ အာရုံနှင့်စပ်သဖြင့်။
 စတုဓာ၊ လေးဘို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ လေးစု။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြားတော်မူ၍။ တတော၊
 ထို ၄-ပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့မှ။ ဝါ၊ တို့တွင်။ ဧကကံ၊ တမျိုးတမျိုးသော။
 သတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဘန်တော်မူလို
 သည်။ (ဟုတော့)။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တံ ကာယေတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
 ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသဝါရံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဒေါ၊ အားထုတ်
 တော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ကထဉ္စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိ ကာယေ အစရှိသော နိဒ္ဒေသဝါရ၌။ ကထဉ္စာတိ အာဒိ၊ ကထဉ္စ အစရှိသောစကားသည်။ ဝိတ္တာရေတု၊ ချွဲတော်မူခြင်းငှါ။ ကထေတုကမ္ပတ ဟု ဖြေခြင်းငှါ အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မေးကြောင်းစကားတည်း။ ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကထဉ္စအစရှိသော စကားရပ်၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ ကေန အာကာရေန၊ အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကေန ပကာရေန၊ အဘယ် အပြားအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တိ၊ ၌။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ ရှိသည်။ ဝါ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (ဟုတော့)။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ သေသပုစ္ဆာဝါရေသုပိ၊ ကြွင်းသော် ပုစ္ဆာဝါရတို့၌လည်း။ [ကထဉ္စ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿိ ဝိဟရတိစသော ပုစ္ဆာဝါရတို့၌လည်း။] ဧဝေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်။ နယော၊ အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဝိဟရတိ ၌စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဣဓ ဘိက္ခု အစရှိသောပါဠိ၌။ အယံ ဣဓသဒ္ဓေါ၊ ဤ ဣဓသဒ္ဓါသည်။ အဇ္ဈတ္တာဒိဝသေန၊ အဇ္ဈတ္တ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရ ကာယာနုပဿနာနိဗ္ဗတ္တကဿ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့် ကာယာနုပဿနာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိဿယဘူတသာသန ပရိဒီပနော၊ ကောင်းစွာမှီရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော သာသနာတော်ကို ထင်ရှားပြကြောင်း သဒ္ဓါသည်၎င်း။ အညသာသနဿ၊ ဘုရား သာသနာတော်မှ တပါးသော သာသနာ၏။ တထာဘာဝပဋိသေဓနောစ၊ ထို အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့် ကာယာနုပဿနာကို ဖြစ်စေတတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ကြောင်း သဒ္ဓါသည်၎င်း။ (ဟောတိ)။

ဟိ၊ သာဓကကား။ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော။ ပေ။ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဟိ အညေဟိ” ဟိ၊ ဟူသော။ တေ (သုတ္တံ)၊ ကိ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ဣဓေဝ၊ ဤသာသနာတော်၌သာ။ သမဏော၊ ပဌမဖြစ်သော သောတာပန် ရဟန်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဝါ၊ ရနိုင်၏။ ပေ။ အညေ၊

ဣဓေဝ။ ပေ။ သမဏော။ ။ ဣဓေဝ၌ ဝေဖြင့် အပြားသော တိတ္ထိတို့၏ သာသနာကို ကန်၊ “သမဏော” အရ သောတာပန်ဖြစ်အောင် ကျင့်သော အာရဒ္ဓဝိပဿကရဟန်း၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဓရဟန်း၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌရဟန်းအားဖြင့် ဥ-ပါးရ၏။ အထက်မဂ် ဖိုလ်တို့၌လည်း နည်းတူ၊ အားလုံးပေါင်းသော် ဤသာသနာတော်၌သာ တဏှယုံနှစ်ပါး သော သမဏတို့ကို ရနိုင်သည်။ [န ကေဝလဉ္စ ဧတေယေဝ (ဤ ဖလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တို့မှသာ) သုညာ၊ စတူဟိ ပန မဂ္ဂဋ္ဌသမဏေဟိပိ၊ စတူန္နံ မဂ္ဂါနံ အတ္တယ အာရဒ္ဓဝိပဿကေဟိ-ပိတိ ဒွါဒသဟိ သမဏေဟိ သုညာဝေ။—စတုက္ကဝုတ္တရ၊ ၅-ပံ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်။]

သင်္ခယနာတော်၏ ဝါဒမှတစ်ပါးကုန်သော။ ပရပူဝါဒါ၊ တပါးသော တိတ္ထိတို့သည် အပြားအားဖြင့် ပြောဆိုကြောင်း အယူဝါဒတို့သည်။ ဝါ၊ သာသနာတို့သည်။ သမဏေဟိ၊ သောတာပန်စသော ရဟန်းတို့မှ။ သုညာ၊ ကင်းကုန်၏။ (တနည်း) ပရပူဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့သည်။ အညေဟိ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ သမဏတို့မှ။ သုညာ၊ ကုန်၏။] တေန၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

အဇ္ဈတ္တံ ကာယန္တိ၊ ကား။ အတ္တနေော၊ မိမိ၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဥဒ္ဓံ ပါဒ- တလာတိ၊ ကား။ ပါဒတလတော၊ ခြေဖဝါးအပြင်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အဓော ကေသမတ္တကာတိ၊ ကား။ ကေသဂ္ဂတော၊ ဆံပင်အပျားမှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝါ၊ အောက်ဖြစ်သော။ [ကာယံ ၌စပ်။] တစပရိယန္တန္တိ၊ ကား။ တိရိယံ၊ ဖီလာ ပထဝန်းကျင်၌။ တစပရိမ္မိန္တံ၊ အရေဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ (ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။) ပူရိ၊ ပေ။ ပစ္စဝေက္ခတိတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ နာနုပ္ပကာရ- ကေသာဒိ အသုစိဘရိတော၊ အတူးထူးသော အပြားရှိသော ဆံပင်အစရှိသော မစင် မကြယ် ရှိစသောတို့ဖြင့် ပြည့်နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ပဿတိ၊ နည်း။) အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ။ ပေ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (ပဿတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယော။ ပေ။ မုတ္တံ ဟူသော စကားရပ်၌။ အတ္တိတိ၊ ကား။ သဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။

သုညာ ပရပူဝါဒါ။ ။ သုညာတိ ရိတ္တာ တုန္နာ၊ ပရပူဝါဒါတိ စက္ကာရော သဿတ- ဝါဒါ။ ပေ။ ဗြဟ္မဇာလေ အာဂတဒါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော ဣတော ဗာဟိရာနု ပရေသံ (တပါးသော တိတ္ထိတို့၏။) ပဝါဒါ (အမျိုးမျိုး အစားစား အပြားအားဖြင့် ပြောဆိုကြောင်း အယူဝါဒ တို့သည်) ပရပူဝါဒါနာမ။

သမဏေဟိ အညေ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “အညေဟိ” ဟုချည်း ရှိ၏။ “အညေဟိတိ သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒီ-၂၁၂၅၊ မ-၁၊ ၉၂- ပိဋေသပ္ပဟိ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပိဋိတော်စာအုပ်၌လည်း တွေ့ရ၏။ သို့သော် တိုအောင်သည် သမဏေ- ဟိ၌ စပ်တိုရန် ဝိသေသန ဖြစ်နိုင်သော်လည်း အဓိပ္ပါယ် ထူးခြားလှသည် မဟုတ်။ ရှေး နိဿယ၌ကား “အညေ၊ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော။ ပရပူဝါဒါ” ဟု ပေး၏။ မိမိလည်း “အညေ” ဟုပင် ထင်၏။ သို့သော် အနက် ၂-မျိုး ပေးထားပါသည်။

အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ ။ “သံဝိဇ္ဇန္တိ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သဒ္ဓါကျမ်း၌ အသဓာတ်၊ တိ ဝိဘတ်ဖြင့်ပြီးသော ကောစနန္တ အတ္ထိ မဟုတ်ကြောင်းကို သိရ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဗဟုဝစ် အနက်ကိုဟောသော အတ္ထိပိတ်ပဒ်တမျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်း သိရပြန်သည်။ (တနည်း) သံဝိဇ္ဇန္တိဟု ဖွင့်သောကြောင့် အတ္ထိသည် ဗဟုဝစ်မှ ကေဝုစ်ပြန်နေသော စနဒိပလ္လာသဟု သိစေသည်။ [တတ္ထ အတ္ထိတိ ပုဿတ္တဝါစိ ကေ နိပါတပဒံ၊ န ကိရိယာပဒံ၊ ကိရိယာပဒတ္ထေ- ဟိ သန္တိတိ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ၊ (ကြယာပဒ်ဖြစ်လျှင် အသဓာတ် အန္တိဝိဘတ်ဖြင့် သန္တိဟု ဖွင့်သင့်သည်-ဟူလို။) ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝါ ဝုတ္တန္တိ။-အနု။]

ဣမသ္မိန္ဒိ၊ ကား။ ပါဒတလော၊ ခြေဖဝါးအပြင်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၎င်း။
 ကေသမတ္တကာ၊ အထက် ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်၌၎င်း။ တိရိယံ၊ ဖိလာ
 ပတ်ဝန်းကျင်၌။ တစပရိယန္တော၊ အရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။
 ယှာယံ(ယော အယ် ကာယော)၊ ကို။ နာနပ္ပကာရဿ၊ အထူးထူးသော အပြား
 ရှိသော။ အသုစိနေော၊ မစင်မကြယ် ရှိစဘွယ်ဖြင့်။ ပူရောတိ၊ ပြည့်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ။ တသ္မိ (ကာယေ)၊ ။ ကာယေတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဟိ၊ မှန်။ သရီရံ၊
 ကိုယ်ကို။ အသုစိသဉ္ဇယတော၊ မစင်မကြယ် ရှိစဘွယ်တို့၏ စုဝေးရာအပေါင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကုစ္စိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော။ ကေသာဒိနဉ္စေဝ၊
 ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏၎င်း။ စက္ခုရောဂါဒိနံ၊ မျက်စိနာ အစရှိ
 ကုန်သော။ ရောဂသတာနံစ၊ ရောဂါပေါင်း အရာတို့၏၎င်း။ အာယဘူတတော၊
 ဖြစ်ပေါ်လာရာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ကေသာလောမာတိ၊ ကေသာလောမာဟူကုန်သော။ ဝါ၊ အစရှိကုန်သော။
 ဇေတ ကေသာဒယော၊ ဤ ဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ အာကာရာ၊
 နာနပ္ပကာရဿ အရ၌ ပြအပ်သော အပြားတို့တည်း။ (တနည်း) ဒုတ္တိ သာ-
 ကာရာ၊ နာနပ္ပကာရဿ အရ၌ ပြအပ်သော ၃၂-ပါးသော အပြားတို့တည်း။
 တတ္ထ၊ ထို အတ္တိ ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာ လောမာ အစရှိသောပါ၌။ ဣမသ္မိ
 ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့သည်။ အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
 ပုဒ်တိုင်းပုဒ်တိုင်း အတ္တိနှင့်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)
 ဟိ၊ ချေ။ ပါဒတလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ။ ။ ဥပရိ၊ အထက်၎င်း။ [ဣတိ ၌စပ်။]
 ကေသမတ္တကာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ။ ဟေဋ္ဌော၊ အောက်၎င်း။ တစတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ။

အသုစိသဉ္ဇယတော။ ။ ဤပါ၌ဖြင့် ကာယသဒ္ဓါ၏ သမ္မောဟဝိနောဒိ ဖြစ်ကြောင်းကို
 ပြ၏။ ကုစ္စိတာနံ စသောပါ၌ဖြင့် “ကုစ္စိတာနံ အာယော ကာယော”ဟူသော ခြေ၌ ပြအပ်
 ပြီးသောဝစနတ္ထကိုပင် ပြ၏။ ကုစ္စိတအရ ကေသာ လောမာစသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို၎င်း၊
 စက္ခုရောဂါ အစရှိသော ရောဂါများစွာတို့ကို၎င်းယူပါဟု ဟောနက်အဘိဓမ္မေျကိုပြသည်။

ကေသာ လောမာတိ ။ပေ။ အာကာရာ။ ။ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ၌ ပကာရဟူသည်
 အဘယ်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ကေသာ လောမာ အစရှိသည်ကို ဘုရားရှင်
 ဟောတော်မူသည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် “ကေသာ လောမာတိ ဇေတ ကေသာဒယော
 အာကာရာ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ၌ အာကာရနှင့် နာနပ္ပကာရဿ၌ ပကာရသည်
 အနက်အားဖြင့် တူ၏။ [ကေ ပန တေ ပကာရာ။ ပေ။ အာကာရာ ပကာရာတိ ဟိ
 ကော အတ္ထော။—ဋီကာ။] ဤ အဖွင့်များအလို “ဒုတ္တိ သာကာရာ”ဟု ယခုရှိသော
 အဋ္ဌကထာပါဠိဝယ် ဒုတ္တိ သပုဒ်သည် ပင်ကိုယ်က ပါယနံမတူ၊ ကေသာ လောမာတိ၌
 ဣတိသဒ္ဓါသည် နိဗ္ဗေဒနတ္ထ၊ (တနည်း) အာဒုတ္တ။

၍။ တိရိယန္တတော၊ ဖီလာအပိုင်းအခြား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဣတိ” မပါ။] တွေ့ကော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗျာမမတ္တေ၊ တလံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ တလံမျှလောက်သော။ ဣမသ္မိံ ကဋ္ဌေဝရေ၊ ဤ ကိုယ်၌။ သဗ္ဗာကာရေနပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေလေသော်။ ဝါ၊ သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံ တခုသော။ မုတ္တံဝါ၊ ပုလဲကို၎င်း။ မဏိံ ဝါ၊ ပတ္တမြားကို၎င်း။ ဝေဠုရိယံဝါ၊ ကြောင်မျက်ရွဲကို၎င်း။ အဂရံဝါ၊ အကြော်ကို၎င်း။ ကုက္ကံမံဝါ၊ ကုက္ကံမံကို၎င်း။ ဝါ၊ မာလာကျိကျူကို၎င်း။ ကပ္ပုရံဝါ၊ ပရုပ်ကို၎င်း။ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ၊ အခိုး အထုံဖြစ်သော အမွှေးနံ့သာမှုန့် အစရှိသည်ကို၎င်း။ အဏုမုတ္တံဝါ၊ အဏုမြူ မျှလည်းဖြစ်သော။ သုစိဘာဝံ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ န ပဿတိ၊ မတွေ့ရ။ အတခေါ၊ စင်စစ်ကာ။ ပရမဒဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂစ္စံ၊ အလွန် မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ အသိရိကဒဿနံ၊ အသရေမရှိသော မြင်ရ ခြင်းရှိသော။ နာနုပကာရံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ ကေသာလောမာဒိ- ဘေဒံ၊ အစရှိသော အပြားရှိသော။ [နာနုပကာရံကို ထပ်ဖွင့်သည်။] အသုစိံ ယေဝ၊ မစင်မကြယ် ရှိစွာယံကိုသာ။ ပဿတိ၊ တွေ့ရ၏။ [ဝိစိနန္တောပဿတိ၊ စူးစမ်းရှာဖွေသောအခါ တွေ့ရသည်-ဟူလို။] တေန၊ ထိုကြောင့်။ အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာပေ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တွေ၊ ဤ အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ အစ ရှိသော ပါဠိ၌။ ပဒေသမ္ပန္နတော၊ ပုဒ်တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတွာ၊ မိမိသန္တာန်ဝယ် ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ တိုးတက်ပွားများစေ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိတုကာမေန၊ ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ ကုလပုတ္တေန၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ အာဒိတောဝါ၊ အစဉ်ပင်။ စတုမ္ပိခံ၊ ၄-ပါး အပြား ရှိသော။ သီလံ၊ ကို။ (ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာဇီဝ- ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလကံ။) သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်ပြီး၍။ သုပရိသုဒ္ဓသီလေ၊ အလွန် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သောသီလ၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်လျက်။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ ပလိဗောဓေသု၊ တို့တွင်။ (“အာဝါသော စ ကုလံ လာဘော” စသော ပလိဗောဓ ၁၀-ပါးတို့တွင်။) ယှာယံ (ယော အယံ) ပလိဗောဓော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ပလိဗောဓကို။ ဥပတ္တိန္နိတွာ၊ ဖြတ် တောက်၍။ (ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ၌စပ်။) ပဋိကုလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို နှလုံးသွင်းတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ဈာနံ၊ ပုဂ္ဂမဈာန်ကို။ ပါဒကံ၊ အခြေခံကို။

ကတွာ၊ ချုံ။ ဝိပဿနံ၊ ကိ။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့၎င်း။ အနာဂါမိ-
 ဖလာဒီသ၊ အနာဂါမိပိုလ် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးသော
 ဖိုလ်သို့၎င်း။ ပတ္တဿ၊ ရောက်ပြီးသော။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံသော ဂုဏ်တို့၏
 အဆုံး၌ဖြစ်သော။ ပရိဝစ္ဆဒေန၊ အပိုင်းအခြား အားဖြင့်။ သာဠကထာယ၊
 အဋ္ဌကထာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်၌။ ကတပရိစယဿ၊ ပြုအပ်
 ပြီးသော အလေ့အကျက်ရှိသော။ တန္တိအာစရိယဿပိ၊ ပါဠိတော်ကို ပို့ချသော
 ဆရာလည်းဖြစ်သော။ ကလျာဏမိတ္တဿ၊ ကောင်းသော သီတင်းသုံးတော်၏။
 သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သင်ယူလိုက်၏။ ဝိသုဗ္ဗံ၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော။
 တထာရူပံ၊ သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကိ။ ကေဝိဟာရေ၊ တခုတည်းသောကျောင်း
 ၌။ အလတန္တေန၊ မရသောယောက်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထိုကောင်းသော
 သီတင်းသုံးတော်၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊
 ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထို သီလဝိသောနေ စသည်တို့တွင်။ စတုဗ္ဗိဓသီလဝိသောနေဥေဝ၊
 ၄-ပါးအပြားရှိသော သီလကို သုတ်ဆင်ပုံကို၎င်း။ ပလိဗောဓေ၊ ဓ၊ ပလိဗောဓ
 ၁၀-ပါးကို၎င်း။ ပလိဗောဓုပစ္စေဒေါ၊ ပလိဗောဓဖြတ်နည်းကို၎င်း။ အာစရိယ-
 ဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမနဝိဝာနဉ္စ၊ ချဉ်းကပ်ပုံ အစီ
 အရင်ကို၎င်း။ သဗ္ဗိပိ၊ အလုံးစုံကိုလည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။
 (မယာ) ကတိတံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ တတ္ထ၊ ထို
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ကထိတ နယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ဝါ၊
 သိပါလေ။

ပန၊ ဆက်။ အာစရိယန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကာယာ-
 နုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္တေန၊ ပြောဟောလသော်။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါး
 အပြားအားဖြင့်။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ပြောဟောရာ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ပကတိယာ၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနော၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော
 ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။
 ကေ(နိသဇ္ဇဝါရံ)၊ တခုတည်းသောထိုင်နေရာ အကြိမ်ပတ်လုံး၎င်း။ ဝေဒ နိသဇ္ဇ-
 ဝါရေ၊ နှစ်ခုကုန်သော ထိုင်နေရာအကြိမ်တို့ပတ်လုံး၎င်း။ သဗ္ဗာယံ၊ ကာယာ-
 နုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ကထေတဗ္ဗံ၊
 ၎င်း။ [ဤကား တိဝိဓေန အရတွင် တနည်းတည်း။] ဧကော၊ သော။ (ဘိက္ခု၊
 သည်။) သန္တိကေ၊ ၌။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ ဥဂ္ဂဏှိတုကာမော၊ သင်ယူခြင်းငှါ အလို
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အာဂတာဂတဝေလာယ၊ လာရာ
 လာရာ အချိန်အခါ၌။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [တိဝိဓေန အရတွင် ဤလည်း တနည်း
 တည်း။] ဧကော၊ သော။ (ဘိက္ခု၊ သည်။) ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊ သင်ယူပြီး၍။ အညတ္ထ၊
 အခြားအရပ်သို့။ ဂန္တုကာဝမာ၊ သွားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ နာတိ ပပဉ္စ၊ အလွန်လည်း မကျယ်သည်ကို၎င်း။ နာတိ-
သင်္ခေပံ၊ အလွန်လည်း မကျဉ်းသည်ကို၎င်း။ ကတော၊ ချို့။ နိဇ္ဇေ၊ အရှုပ်အထွေး
မရှိအောင်။ နိဂုဏ္ဏိကံ၊ အထုံးအဖွဲ့ အခက်အခပ် မရှိအောင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
ကထေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [တိဝိနေေ အရ ဤလည်း တနည်းတည်း။] ကိ*၊ အဘယ်သို့။
ဝါ၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း။ ကထေန္တေန၊ ပြောဟောသောဆရာသည်။ အာစိက္ခိ-
တဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သတ္တဓာ၊ ၇-ပါး အပြားအားဖြင့်။
ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ သင်ယူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
အစီအရင်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ဉာဏ်ကို၎င်း။ ဒသဓာ၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊
နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစီအရင်ကို
၎င်း။ ဝါ၊ နည်းကို၎င်း။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ မနသိကာရ-
ကောသလ္လတို့ကို နောက်၌ အကျယ်ပြုလိမ့်မည်။]

တတ္ထ၊ ထို ကောသလ္လ ၂-မျိုးတို့တွင်။ ဝစသ၊ နှုတ်အားဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊
စိတ်အားဖြင့်၎င်း။ ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်၎င်း။ သဏ္ဌာနတော၊ ပုံသဏ္ဌာန်
အားဖြင့်၎င်း။ ဒိသတော၊ အထက်ပိုင်း၊ အောက်ပိုင်း အရပ်အားဖြင့်၎င်း။
ဩကာသတော၊ ဖြစ်တည်ရာအရပ်အားဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြား
အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိဓေ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ အားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိ-
တဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ ချို့။ ဣမသ္မိံ ပဋိကူလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ (ဤကာယကို
စက်ဆုပ်ဘယ်ဟု နှလုံးသွင်းကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။) ယောပိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
သည်လည်း။ တိပိဋကော၊ ပိဋကသုံးပုံနှုတ်ငုံဆောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တေနာ-
ပိ၊ ထိုပိဋကသုံးပုံ နှုတ်ငုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သော်မှလည်း။ [အပိသည် သမ္မာဝနာ-
ဇောတက။] မနသိကာရကလေ၊ ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံး
သွင်းရာအခါ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၎င်း။
[“ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော”ဟု ဖြစ်စေ။ “ဆိပင်၊ မွေးညှင်း၊
ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ” စသည်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုနေရမည်-
ဟူလို။]

ဟိ၊ တိုက်တွန်းသင့်၏။ ကေစုဿ၊ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊
သည်။ *သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တဿေဝ၊ ပြုစဉ်ပင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (ကေသံ ဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထင်ရှားသကဲ့သို့
နည်း။) မလယဝါသိမဟာဒေဝတ္ထေရဿ၊ မလယအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော မဟာ-
ဒေဝထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟတကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော ကာယာ-
နုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းရှိကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ထေရာနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊
တို့သည်။ (သဇ္ဈာယံ၊ ကရောန္တာနယေဝ၊ ပြုကုန်စဉ်ပင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။
ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ကိရ၊ ချို့။ ထေရော၊ သည်။ တေဟိ၊

ထို ၂-ပါးသော ထေရ်တို့သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယာစိတော၊ တောင်းအပ်သည်။
 (သမာနေော၊ ခသ်။) စတ္တာရော မာသော၊ လေးလတ္တံ့ပတ်လုံး။ ဣမံ၊ ဤပါဠိကို။
 ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်နည်း။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ ကရောထ၊ ပြုကြပါကုန်။ ဣတိ၊
 ဤသို့ပြော၍။ ဒုတ္တိံ သာကာရပါဠိ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရ ပါဠိတော်ကို။ အဒါသိ၊
 ပေးပြီ။ တေ၊ ထို ၂-ပါးသော ထေရ်တို့သည်။ [အဟေသံ ဦစပ်။] တေသံ၊ ထို
 ၂-ပါးသောထေရ်တို့၏။ ဒေတယော (ဒုတ္တယော) နိကာယော၊ နိကာယ် ၂-ရပ်
 ၃-ရပ်တို့သည်။ ပဂုဏာ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ
 (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်
 လည်း။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ၊ ဆရာ့စကားကို အမြတ်တနိုးယူလေ့ရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ကာရောမာသော၊ တို့ပတ်လုံး။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဗ္ဗာယန္တာဝ၊ ကုန်စဉ်ပင်။ သောတာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊
 ဖြစ်ကုန်ပြီ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္တေန၊
 သော။ အာစရိယေန၊ ဆရာသည်။ အန္တေဝါသိကော၊ အနီးနေတပည့်ကို။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ (ကိံ။) ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ တာဝ
 ကရောဟိ၊ ပြုနှင့်ပါဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ကရောန္တေန၊
 သရဇ္ဈာယ်မှကိုပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တစပဉ္စကာဒိနိ၊ တစပဉ္စက အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ (အရေအားဖြင့် ၅-ခုအပေါင်းဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသ အစရှိသည်
 တို့ကို။) ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ပိုင်းခြား၍။ အနုလောမ ပဋိလောမဝသေန၊ အနုလုံ
 ပဋိလုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကေသာ၊ လောမာ၊
 နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစောတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊
 သွား၊ အရေထူ အရေပါး ဟူ၍။ ဝတော၊ အနုလုံအားဖြင့် ရွတ်ဆိုပြီး၍။ ပုန၊
 တဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့်။ တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊
 ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊
 မွေးညှင်း၊ ဆံပင် ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုရာ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထို တစပဉ္စက၏ အခြားမဲ့၌။ ဝက္ကပဉ္စကော၊ ဝက္ကပဉ္စက၌။ မံသံ၊
 နှာရ၊ အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိခိဉ္ဇံ၊ ဝက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ မျိုးတွင်း
 ချဉ်ဆီ၊ အညှို့၊ ဟူ၍။ ဝတော ပုန ပဋိလောမတော။ ဝက္ကံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ အဋ္ဌိ၊ နှာရ၊
 မံသံ- တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အညှို့၊ မျိုးတွင်း
 ချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား၊ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း
 လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင် ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပပ္ဖါသ-
 ပဉ္စကော၊ ပပ္ဖါသပဉ္စက၌။ ဟဒယံ၊ ယကနံ၊ ကံလောမကံ၊ ပိတကံ၊ ပပ္ဖါသန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝါ၊ နှလုံး၊ အသံ၊ အမြေး၊ အယျဉ်၊ အဆုတ် ဟူ၍။ ဝတော ပုန ပဋိလောမ-

တော၊ ပပ္ဖါသံ၊ ပိဟကံ၊ ကိလောမကံ၊ ယကနံ၊ ဟဒယံ၊ ဝက္ကံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္စ၊ အဋ္ဌိ၊ နာဂု၊ မံသံ၊ တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အဆုတ်၊ အပျဉ်၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှလုံး၊ အညှို့၊ ရိုးတင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား၊ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧ။

တတော၊ ပပ္ဖါသပဉ္စကမ္ပ၊ နောက်၌။ ဣမံ တန္တိံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော် သို့။ အနာဂုဠမ္ပိ၊ မတက်ရောက်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ မတက်ရောက်သည်လည်း ပြစ်သော။ [မတ္တလုဂံ ဌိစပံ။] ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ မတ္တလုဂံ၊ မတ္တလုဂံကို။ ကရိသာဝသာနေ၊ ကရိသာ၏ အဆုံး၌။ တန္တိံ၊ ပါဠိတော်သို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဣမသ္မိံ၊ မတ္တလုဂံပဉ္စကေ၊ ၌။ အန္တိ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္တလုဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ပုနု၊ ပဋိလောမတော၊ မတ္တလုဂံ ကရိသံဥဒရိယံ အန္တဂုဏံအန္တံပေ။ နခါလောမာ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမပေ။ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧ။

တတော၊ ထိုမတ္တလုဂံပဉ္စကမ္ပနောက်၌။ မေဒဆက္ကေ၊ မေဒဆက္ကဉ္စ။ ပိတ္တံ သေမံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ ဟူ၍။ ဝတွာ ပုနု ပဋိလောမတော။ မေဒေါ သေဒေါပေ။ လောမာ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အဆီခဲ၊ ချွေးပေ။ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧ။ တတော၊ ထို မေဒဆက္ကမ္ပ နောက်၌။ မုတ္တဆက္ကေ၊ ၌။ အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော သိဘံာဏိကာ လသိကာ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်ဟူ၍။ ဝတွာပုနု ပဋိလောမတော မုတ္တံ လသိကာ ပေ။ လောမာ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ကျင်ငယ်၊ အစေးပေ။ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ ဟူ၍။ ဧဝံ သိ။ ကာလသတံပိ၊ အချိန်တရာပတ်လုံး၎င်း။ ကာလသဟသံပိ၊ အချိန်တထောင်ပတ်လုံး၎င်း။ ကာလသတသဟသံပိ၊ အချိန်တသိန်းပတ်လုံး ၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဟိ၊ မုနံ၊ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယေန၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာန- တန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိတော်သည်။ ပဂုဏာ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတော စိတောစ၊ ဤမှ ဤမှလည်း။ ဝါ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ စိတ္တံ သည်။ န ဝိဓာဝတိ၊ အထူးထူးအပြားပြား မပြေးသွားတော့။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဟတ္တသင်္ခလိကာဝိယ၊ လက်ချောင်းချင်း ယှက်ထားသကဲ့သို့။ ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ [ဟတ္တသင်္ခလိကာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ဝတိပါဒပန္နိဝိယစ၊ စည်းစောင်ရမ်း၏ ခြေအစဉ်ကဲ့သို့လည်း။ ခါယန္တိ၊ ကုန်၏။ စပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ (သဇ္ဈာယော ကာတ-

ဗျော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ မနသာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သဇ္ဈာယော ကာတဗျော။ ဟိ၊ မှန်။ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ သည်။ မနသာ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယထာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနသာ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ သည်။ လက္ခဏပုဂ္ဂိုလေသေ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား။ ဝါ၊ ဓာတ် ၄-ပါး၏လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။ လက္ခဏပုဂ္ဂိုလေခေါ၊ သည်။ မဂ္ဂုလပဋိ-ဝေသေ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား။ ပစ္စယော ဟောတိ။

[“သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ” အရ ဝစသာ မနသာ၏အကျယ်ကို ပြုပြီး၍ ဝဏ္ဏတော စသည်တို့၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် ဝဏ္ဏတောတိ စသည်ကို မိန့်။] ဝဏ္ဏတောတိ၊ ကား။ ကေသာဒိနံ၊ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ ဝဝတ္ထပေတဗျော၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားထိုက်၏။ သက္ကာန-တောတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ၊ ထိုဆံအစရှိသည်တို့၏ပင်။ သဏ္ဍာနံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒိသတောတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤကိုယ်၌။ နာဘိ-တော၊ ချက်မှ။ ဥဋ္ဌံ၊ အထက်အရပ်သည်။ ဥပရိမာ၊ အထက်၌ဖြစ်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်တည်း။ (နာဘိတော၊ မှ။) အခော၊ အောက်အရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်၌ဖြစ်သော။ ဒိသာ၊ တည်း။

တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ချက်မှ အထက်အရပ်၏ ဥပရိမဒိသ၏ အဖြစ်၊ ချက်မှအောက်အရပ်၏ ဟေဋ္ဌိမဒိသ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ကောဋ္ဌာ-သော၊ ဤ ကောဋ္ဌာသသည်။ ဣမိဿာနာမ ဒိသာယ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသာ၊ အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဩကာသတောတိ၊ ကား။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသော၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တထာထာ၊ ထိုထို ကောဋ္ဌာသ၏။ ဩကာသော၊ တည်ရာအရပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗျော၊ ၏။ [အဝကသန္တိ ပတိဋ္ဌ-ဟန္တိ ဧတောတိ ဩကာသော။] ပရိစ္ဆေဒတောတိ (ဧတေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (လဗ္ဗမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။) ပရိစ္ဆေဒါ၊ ပရိစ္ဆေဒတို့သည်။ သဘာဂ ပရိ-စ္ဆေဒေါ၊ ၎င်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပရိစ္ဆေဒတို့တွင်။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ ကို။ ဝေဋ္ဌာစ၊ ၌၎င်း။ ဥပရိစ၊ ၌၎င်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဖိလာ ပတ်ဝန်းကျင်၌၎င်း။ ဣမိနာနာမ၊ ဤ မည်သော အရာဝတ္ထုဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဘာဂ-ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒကို။ ဝါ၊ မိမိ၏အဘို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ကေသာ၊ တို့သည်။ န လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့မဟုတ်။ လောမာ-ပိ၊ တို့သည်လည်း။ န ကေသာ၊ ဆံပင်တို့မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အမိသိကတ-ဝသေန၊ ရောနှောခြင်းမရှိအောင် ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊

ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒကို။ ဝါ၊ သဘောမတူသောအရာဝတ္ထုဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ဇာ။

ပန၊ ကား။ ဝေံ၊ ဤထိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟ-
ကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္တေန၊ ပြောပြသောဆရာသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤ
ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အသုကသ္မိံ သုတ္တေ၊ ထိုမည်သော
သုတ်၌။ ပဋိကူလဝသေန၊ ဆက်ဆံပုံ၌ရှာဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ကထိတံ)။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဥ တွာ၊ ကိုယ်တိုင်သိပြီး၍။ အာစိက္ခန္တဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤကာယာ-
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ (သုတိမဟာဝဂ္ဂ
ပါဠိတော်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌။) ပဋိကူလဝသေနော၊ ဖြင့်ပင်။ ကထိတံ။
မဟာဟတ္ထိပဒေါပမ မဟာဗဟုလောဝါဒ ဓာတုဝိသင်္ဂေသု၊ မဟာဟတ္ထိပဒေါ
ပမသုတ်၊ မဟာဗဟုလောဝါဒသုတ်၊ ဓာတုဝိသင်္ဂေသုတို့၌။ ဓာတုဝသေန
ကထိတံ။ ပန၊ ဆက်။ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ၊ ဌံ။ [ဥပရိပဏ္ဍာသပါဠိတော်၊
အနုပဒဝဂ်၊ ကာယဂတာသတိသုတ်။] ယဿ၊ အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။
ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာ-
ယ၊ ရှိ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်
ကုန်ပြီ။ [ဝဏ္ဏကသိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့် ဈာန် ၄-ပါးလုံး ရနိုင်ရကား ဈာန်
၄-ပါးလုံး ဝေဘန်တော်မူသည်။ အကယ်၍ ပဋိကူလဖြစ်လျှင်ကား အသုဘ
ဖြစ်သောကြောင့် ပဌမဈာန်သာ ရနိုင်သည်။]

တတ္ထ၊ ထိုပဋိကူလ၊ ဓာတုတို့တွင်။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်
နွေသာ ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ။
ပဋိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ သည်။ သမာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။
တဒေတံ၊ ထို ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဣဓ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌။
သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ အဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗသာဓာရဏ-
ဝသေန၊ အလုံးစုံသောသမထကမ္မဋ္ဌာန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကထိ-
တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိယေဝ၊ ဆိုကြကုန်သေးသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်
၏။ [ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလည်း ရနိုင်၊ ပဋိကူလလည်း ရနိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်
သောကြောင့် “သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ‘ကထိတံ’ ဟု ဆိုသည်။]

ဝေံ၊ ဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္တု၊ ရှိ။ အနုပဗ္ဗ-
တော၊ အစဉ်အတိုင်း၎င်း။ [ဣတိ၌စပ်။] နာတိသိသတော၊ အလွန်မမြန်သည်၏
အဖြစ်၎င်း။ နာတိသဏိကတော၊ အလွန်မနေ့သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝိက္ခေပပဋိ-
ဗာဟနတော၊ ပျံလွင့်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း၎င်း။ ပဏ္ဍိတံသမတိက္ကမနတော၊
ပညတ်ကို ကျော်လွန်ခြင်း၎င်း။ အနုပဗ္ဗမုဉ္ဇနတော၊ အစဉ်အတိုင်းလွတ်ခြင်း၎င်း။
အပ္ပနာတော၊ အပ္ပနာ၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သုတ္တန္တဓာ၊ သုတ္တန်တို့၎င်း။

ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဒသဇော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ၁၀-ပါးတို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတောတိ (ပဒဿ)၊ ၏။ (ဂူဇတ္ထံ၊ လျှိုဝက် တိမ်မြုပ် ငုပ်နေသောအနက်ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ အံ။ ဣဒံ၊ ဤ ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဗ္ဗာယကရဏတော၊ သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုရာ အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ချုံ။ အနုပဋိပါဋိယာ၊ ကောဋ္ဌာသ အစဉ်အားဖြင့်။ မနသိ- ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧကန္တရိကာယ၊ ကောဋ္ဌာသတပါးခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသ တပါးကျော်အားဖြင့်။ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဧကန္တရိကာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောက္ခော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ အကုသလော၊ လှေခါးတက်မှု၌ မကျွမ်းကျင်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒုတ္တံ သပဒံ၊ ၃-ဘုံရှိသော။ ဝါ၊ ၃-ထပ်ရှိသော။ နိဿေဏိံ၊ လှေခါး ကို။ ဧကန္တရိကာယ၊ တထစ်ခြားဖြင့်။ ဝါ၊ တထစ်ကျော်ဖြင့်။ အာရောဟန္တော၊ တက်လသော်။ ကိလန္တကာယော၊ ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ချုံ။) ပတတိယထာ၊ လိမ့်ကျသကဲ့သို့။ အာရောဟနံ၊ တက်ခြင်းကိစ္စကို။ န သမ္မာဒေတိ ယထာ၊ မပြီးစီးစေနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ဘာဝနာသမ္ပတ္တိဝသေန၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရထိုက်သော။ အဿာဒ- ဿ၊ သာယာဘွယ်ကို။ အနဓိဂမာ၊ မရခြင်းကြောင့်။ ကိလန္တစိတ္တော၊ ပင်ပန်း သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ချုံ။) ပတတိ၊ ကျ၏။ ဘာဝနံ၊ ကို။ န သမ္မာဒေတိ၊ မပြီးစီးစေနိုင်။

၈။ ဆက်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်။ မနသိကရောက္ခောပိ၊ နှလုံး သွင်းပါသော်လည်း။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတိ- သိဗတော၊ အလွန်လျင်မြန်သောအားဖြင့်။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အတိသိဗတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ- ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာနာမ၊ ကား။ တိယောဇန- မဂ္ဂံ၊ ၃-ယူဇနာရှိသောခရီးကို။ ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ သွား၍။ [“ပဋိပဇ္ဇိတော၊ သွားလ သော်”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်တင်သည်။] ဩက္ကမနဝိသဇ္ဇနံ၊ သက်ရောက်ထိုက် သောလမ်း၊ စွန့်လွှတ်ထိုက်သောလမ်းကို။ ဝါ၊ သွားရမည့်လမ်း၊ မသွားရမည့် လမ်းကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်သားမှု၍။ သိဗေန၊ လျင်မြန်သော။ ဖဝေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ သတ္တက္ခတ္တုမ္ပိ၊ ၇ ကြိမ်လည်း။ ဝါ၊ ၇-ခေါက်လည်း။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားခြင်း၊ ပြန်လာခြင်းကို။ ကရောတော၊ သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီး အရှန်သည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ကိဉ္စာပိ ဂုစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကားရောက်ပါ ပေ၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့ပင်ရောက်ပါသော်လည်း။ ပုစ္ဆိတွာဝ၊ မေး၍သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားထိုက်သည်။ ဟောတိ ယဏာ၊ ကဲ့သို့။ [၇-ခေါက် အသွား၊ အပြန်

သွားသော်လည်း လမ်းကို မမှတ်မိ ဟူလို။] ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ကေဝလံ၊ ထင်ရှားခြင်းနှင့်မဖက် သက်သက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသို့။ ကိဉ္ဇာပိ ပါပုဏာတိ၊ အကယ်၍ကား ရောက်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အပြီးအဆုံး သို့ ရောက်ပါသော်လည်း။ အဝိဘူတံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။ ဝိသေသံ၊ တရား ထူးကို။ န အာဝဂတိ၊ မဆောင်နိုင်။ တဿှာ အတိသိလတော န မနသိကာတဗ္ဗံ။

၈၊ ဆက်။ အတိသိလတော၊ အားဖြင့်။ (မနသိကာတဗ္ဗံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ အတိသဏိကတောပိ၊ အလွန်နှေးသော အားဖြင့်လည်း။ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ။ အတိသဏိကတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊၏။ ယထာနာမ၊ ကား။ တဒယောဝထိုနေ ည့်ပင်။ တိယောဇနံ၊ သုံးယူဇနာရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂန္တူကာမဿ၊သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ရုက္ခပဗ္ဗတဂဟနာဒိသု၊ သစ်ပင် တောင် တောရှုပ် အစရှိသည်တို့၌။ ဝိလမ္မမာနဿ၊ အာရုံစွဲလျက် လေးတဲ့ ဖင့်နှေးလသော်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိယထာ၊ မရောက်သကဲ့သို့။ ဒိဟတိဟေန၊ နှစ်ရက် သုံးရက်ဖြင့်။ ဝါ၊ နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာမှ။ ပရိယောသာပေတဗ္ဗော၊ ပြီးဆုံးစေထိုက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ ပြီးဆုံး ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊ ဈာန်ဟူသော တရားထူးကို ရခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ။

ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ လွတ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ အပ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ များသောအာရုံ၌။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဝါ၊ စိတ်၏။ ဝိက္ခေပေါ၊ အထူးထူးအပြားပြားပစ်ချခြင်းကို။ ဝါ၊ ပျံ့လွင့် ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ။ (ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ စေတသော ဝိက္ခေပံ၊ ကို။) အပဋိဗာဟတော၊ မတားမြစ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ [ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဟာယတိ၌စပ်။] ယထာနာမ၊ ကား။ ဧကပဒိကံ၊ တဖဝါးလှမ်းလောက်ရှိသော။ ပပါတမဂ္ဂံ၊ ချောက်ကမ်းပါး၏အနီးလမ်းကို။ ပဋိပန္နဿ၊ သွားသော။ ပုရိသဿ၊၏။ အက္ကမနပဒံ၊ နှင်းကြောင်းခြေကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်သားမှု၍။ ဣတော စိတောစ၊ သို့လည်း။ ဝါ၊ ဟိုဟိုသည်သည်လည်း။ ဝိလောကယတော၊ ကြည့်ရှုလသော်။ ပဒဝါရော၊ ခြေလှမ်းအကြိမ်သည်။ ဝိရဇ္ဈတိ၊ ချွတ်ချော်တတ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ချွတ်ချော်ခြင်းကြောင့်။ သတပေါရိသေ၊ တရာသောယောကျ်ား အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ဝါ၊ ယောကျ်ားပေါင်းတရာ ပမာဏရှိသော။ (အသုတရာနက်သော)။ ပပါတေ၊ ၌။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျရာသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဝိက္ခေပေါ၊ စိတ်ကို အထူးထူးအပြားပြား ပစ်ချခြင်းသည်။ သတိ

သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပရိဓိသတိ၊ လျှောက်ကျ၏။ တသ္မာ ပိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ မနုသိကာတဗ္ဗံ။

ပဏ္ဍတ္တိသမတိက္ကမတောတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာတိ အာဒိကာ၊ သော။ ယာ အယံ ပဏ္ဍတ္တိ၊ အကြင် နာမည် ပညတ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုကေသာ လောမာ အစရှိသော နာမည်ပညတ်ကို။ [ကေသာ ဟူသော နာမည် လောမာ ဟူသော နာမည်စသည်ကို] အတိက္ကမိတ္တာ၊ ကျော်လွန်၍။ ပဋိကူလံတိ၊ စက်ဆုပ် ရှိရှာဘွယ်ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားထိုက်၏။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြုအံ့။ ဥဒကဒုလ္လဘကာလေ၊ ရေ၏ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ရာအခါ၌။ မနုဿာ၊ ထို့သည်။ အရညော၌။ ဥပပါနံ၊ ရေတွင်းကို။ ဒိဘွာ၊ တွေ့၍။ တတ္ထ၊ ထို ရေတွင်းအနီး၌။ တာလပဏ္ဍာဒိကံ၊ ထန်းရွက် အစရှိသော။ ကိဉ္စိဒေဝတစုံတခု သာလျှင်ဖြစ်သော။ သညာဏံ၊ အမှတ်အသားကို။ ဗန္ဓိတုာ၊ ဖွဲ့ချည်၍။ (သစ်ပင် ခေါင်ဖျား စသည်၌ ဖွဲ့ချည်၍။) ဇတန သညာဏေန၊ ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ၊ ရေချိုးလည်း ချိုးကြကုန်၏။ ပိဝန္တိ စ၊ ရေသောက်လည်း သောက်ကြ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယဒါ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ အဘိဏ္ဍာသုဉ္စာရေန၊ မပြတ် မပြတ် သွားလာခြင်းကြောင့်။ အာဂတာဂတပဒံ၊ လာရာ လာရာ ဖြစ်သော ခြေရာသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တဒါ၊ ၌။ သညာဏေန၊ ဖြင့်။ (သစ်ပင်ခေါင်ဖျား၌ ချည်ထားအပ်သော အမှတ်အသားဖြင့်။) ကံစုံ၊ ပြုဘွယ် သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မရှိတော့သကဲ့သို့။ ဣစ္စိတိစ္စိတကုဏေ၊ အလိုရှိအပ် အလိုရှိအပ်ရာဏေ၌။ (ချိုးလိုရာ၊ သောက်လိုရာဏေ၌။) ဂန္ဓာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ ယထာ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ပိဝန္တိစယထာ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပုဗ္ဗဟာဂေ၊ ပဋိကူလသညာ မထင်ားသော ရှေးအဘို့၌။ နကသာလောမာတိပဏ္ဍတ္တိဝသေ- န၊ ကေသာ လောမာဟူသော နာမည်ပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မနုသိကရောဇတာ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိကူလဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ်ရှိရှာဘွယ်၏ အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ၍။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ကေသာလောမာတိ ပဏ္ဍတ္တိံ၊ ကို။ သမတိက္ကမိတ္တာ၊ ကျော်လွန်၍။ ပဋိကူလဘာဝေယေဝ၊ ပဋိကူလ၏ အဖြစ်၌သာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၍။

အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတောတိ၊ ကား။ ယောဗေဝ ကောဋ္ဌာသော၊ အကြင်အကြင် ကောဋ္ဌာသသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ စိတ်၌ မကင်ရှား။ တံတံ၊ ထိုထို ကောဋ္ဌာသကို။ မုဉ္ဇန္တေန၊ လွတ်သည်။ (ဟုတုာ)။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော၊ အစဉ်အတိုင်းကိုလွတ်ခြင်း အားဖြင့်။ မနုသိကာတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာဒိကမ္ပိကဿ၊ အားဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ကေသာတိ၊ ကေသာ ဟူ၍။ မနုသိကရောဇတော၊ အနုလုံးအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလသော်။ မနုသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုသည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသ-

မေဝ၊ ဤအဆုံးဖြစ်သော ကောဠာသသ္မိသာ။ အာဟစ္စ၊ ထိရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၎င်း၏ မုတ္တန္တိစ၊ ဟူ၍လည်း။ မနသိကရောတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလသော်။ မနသိကရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ကေသာတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ အာဒိ ကောဠာသမေဝ၊ သ္မိသာ။ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ သည်။ မနသိကရောတော၊ သော်။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ကောဠာသာ၊ ထိုသည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သောကောဠာသတို့သည်ကား။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်။ တေန၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [ကာတဗ္ဗံ-၅၀၀။] ယေယေ၊ အကြင်အကြင်ကောဠာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ တေသု၊ ထိုထိုထင်လာသော ကောဠာသတို့၌။ တာဝ၊ စွာ။ ကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ယာဝ၊ လောက်။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ၂-ပါးကုန်သော ကောဠာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်လာကုန်လသော်။ တေသံပိ၊ ထို ၂-ပါးသော ကောဠာသတို့တွင်လည်း။ ဧကော၊ တပါးသော ကောဠာသသည်။ သုဠုတရံ၊ သာ၍ ကောင်းမွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ၎င်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သာ၍ကောင်းမွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ သော။ တမေဝ၊ ထိုကောဠာသကိုသာ။ ပုနုပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကရောန္တေန၊ လျက်။ အပုနာ၊ အပုနာဈာန်ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေလိုက်၏။

တကြ၊ ထို အထပ်ထပ်နှလုံးသွင်းလျက် အပုနာကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒုတ္တိံ သတာလကေ၊ ၃-ပင်သော ထန်းပင်ရှိသော။ တာလဝနေ၊ ထန်းတော၌။ ဝသန္တိ၊ နေသော။ ဗက္ကန္တံ၊ မျောက်ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ဖမ်းခြင်းငါအလိုရှိသော။ လုဒ္ဓေါ၊ မုဆိုးသည်။ အာဒိမ္မံ၊ အစဉ်။ (တော၏ အစဉ်။) ဌိတတာလဿ၊ တည်သော ထန်းပင်၏။ ပဏ္ဍိ၊ ထန်းရွက်ကို။ သရေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတုာ၊ ပစ်ခွင်း၍။ ဥက္ကဋ္ဌိံ၊ ဟစ်အော် ကြွေးကြော်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ခြောက်ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ သော မက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ၊ ထိုထိုထန်းပင်၌။ ပတိတုာ၊ ခုန်ချ၍။ ပရိယန္တတာလမေဝ၊ အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သာ။ ဂစ္ဆေယျယထာ၊ သွားရာသက်သို့။ တတ္ထပိ၊ ထိုအဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်သွား၍။ လုဒ္ဓေန၊ သည်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော်။ (မြားဖြင့် ပစ်ခွင်းမှုကို ပြုအပ်သော်။) ပုန၊ တဖန်။ တေနေဝ နယေန၊ ထိုရှေးနည်းအတိုင်းသာ။ အာဒိတာလံ၊ အစဖြစ်သောထန်းပင်သို့။ အာဂစ္ဆေယျ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သော၊ ထိုမျောက်သည်။ ပုနုပျုနံ ပဋိပါဋိယာ ဂစ္ဆေယော၊ လသော်။ ဥက္ကဋ္ဌု-က္ကဋ္ဌိဋ္ဌာနေယေဝ၊ ခြောက်လှန်အပ်ရာ၊ ခြောက်လှန်အပ်ရာ အရပ်၌သာ။ ဥဋ္ဌဟိတုာ၊ ထပြေး၍။ ပုန အနက္ကမေန၊ ကေသ္မိံ တာလေ နိပတိတုာ၊ အတော်ကြာအောင်ဝပ်၍။ တဿ၊ ထိုထန်းပင်၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ မက္ကဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိံ ၊ ငှဲနေသော ထန်းရွက်ဖူးတိုင်ကို။ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲစွာ။ ဂဟေတုာ၊ ကိုင်၍။

ဝိဇ္ဇိယမာနောပိ၊ မြူးဖြင့် ပစ်ခွင်းအပ်ပါသော်လည်း။ န ဥဋ္ဌဟေယုယထာ၊ မထတော့ရာသကဲ့သို့။ ဝေ သမ္ပဒါ၊ ဤသို့ မချွတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤဥပမေယုကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

တတြ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဩပမ္မသံသန္နနံ၊ ဥပမာနကို ဥပမေယုနှင့် နှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တာလဝနေ၊ ၌။ ဒုတ္တိံ သတာလာ၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသ၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) မက္ကဋ္ဌော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) စိတ္တံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။) လုဒ္ဓေါ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ လှည့်လည်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။) မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၎င်း။ ဒုတ္တိံ သတာလကေ၊ သော။ တာလဝနေ၊ ၌။ နိဝါသော၊ နေခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ။ ယောဂိနော၊ ၎င်း။ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသကေ၊ သော။ ကာယေ၊ ၌။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသဉ္ဇရဏံ၊ အဖန်ဖန် လှည့်လည်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ လုဒ္ဓေန၊ သည်။ အာဒိမ္မိ၊ တော၏အစ၌။ ငြိတတာလဿ၊ ၎င်း။ ပဏ္ဍိသရေန ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ကတာယ၊ သော်။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ၊ ၌။ ပတိတွာ၊ ရှိ။ ပရိယန္တတာလဂမနံ၊ အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သွားခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ။ ယောဂိနော၊ ၎င်း။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရေ၊ ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ စတည် အားထုတ်အပ်ပြီးသော်။ ပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသေ ဝေ၊ ၌။ သာ။ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ သဏ္ဌာနံ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဂမနေပိ၊ ပြန်လာခြင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နဖော၊ တည်း။

ပုနပုနံ ပဋိပါဋိယာ ဂစ္ဆမာနဿ၊ သော။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၎င်း။ ဥက္ကဋ္ဌိကာဋ္ဌိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဥဋ္ဌာနံ၊ ထပြေးခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ။ (ဝေ၊ တူ။) ပုနပုနံ၊ မနသိကရောတော၊ ၎င်း။ ကေသုစိ ကေသုစိ၊ အချို့ ကုန်၊ အချို့ ကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်လာကုန်လသော်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်ကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်လာကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းမှုကို ပြုခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ 'အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ကေသ္မိံ တာလေ နိပတိတွာ တဿ ဝေမဇ္ဈေ မက္ကဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိ' ဒဋ္ဌဂဟေတွာ ဝိဇ္ဇိယမာနဿပိ၊ ပစ်ခွင်းအပ်ပါသော်လည်း။ အနုဋ္ဌာနံ၊ မထတော့ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ။ အဝသာနေ၊ ၌။ ဒွိသု၊ ၂-ပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်လသော်။ ယော၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသသည်။ သုဋ္ဌာတရံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။ တမေဝ၊ ထို ကောင်းစွာထင်လာသော ကောဋ္ဌာသကိုပင်။ ပုနပုနံ မနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ အပုနာယံ၊ အပုနာဈာန်ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

အပရာပိ၊ အခြားတမျိုးလည်းဖြစ်သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာကား။ ယထာနာမ၊
 ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒုတ္တိံသကုလံ၊
 ၃၂-အိမ်ရှိသော။ ဂါမံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝသန္တော၊ နေလသော်။ [၃၂
 အိမ်မှ ၃၂-ဇွန်းရလျှင် တထပ်စာလောက်သောကြောင့်၎င်း၊ ၃၂-ကောဋ္ဌာသနှင့်
 လျော်သောကြောင့်၎င်း ဒုတ္တိံသကုလဂါမကို ပြသည်။] ပဌမဂေဟေယေဝ၊
 ပဌမအိမ်၌ပင်။ ဒေ ဘိက္ခာ၊ နှစ်အိမ်စာဆွမ်းတို့ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဝါ၊
 ရခြင်းကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဧကံ၊ တအိမ်ဆွမ်းကို။ ဝိသဇ္ဇေယျယထာ၊
 စွန့်လွှတ်ရာသကဲ့သို့။ ပုနဒိဝသေ၊ နောက်တနေ့၌။ တိဿော၊ သုံးအိမ်စာ ဆွမ်း
 တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပရတော၊ ၌။ ဒေ၊ နှစ်အိမ်၌ ဆွမ်းတို့ကို။
 ဝိသဇ္ဇေယျယထာ၊ ကဲ့သို့။ တတိယဒိဝသေ၊ တတိယနေ့၌။ အာဒိမိယေဝ၊ အစ
 အိမ်၌ပင်။ ပတ္တပူရံ၊ သပိတ်ပြည့်အောင်။ လဘိတွာ၊ ၍။ အာသနသာလံ၊
 နေရာထိုင်ရာ ရွာတိုင်းစရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပရိဘုဉ္ဇေယျယထာ၊ သုံးဆောင်
 ရာသကဲ့သို့။ ဝေံသမ္ပဒံ၊ သော။ ဣဒံ၊ ဤ ဥပမေယျကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ [ရေး
 တုန်းက သပိတ်သည် ဟခုသပိတ်လောက် မကြီး။ ပုဂံမတည့်ဘဲ ဆွမ်းတည်း၌
 ဟင်းပါလောင်းသောကြောင့် သပိတ်ပြည့်လျှင် တထပ်စာလောက်ရှိသာ ရှိ၏။]

ဟိ၊ ဥပမာန ဥပမေယျကို ရောနှော၍ ပြဦးအံ့။ ဒုတ္တိံသကုလဂါမော၊
 ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုတ္တိံသကာရော၊ သုံးဆွမ်းစပါးသော အပြား
 ရှိသော ကောဋ္ဌာသကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ။
 ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ တဿ၊ ထိုဆွမ်းခံ လှည့်လည်သော ရဟန်း
 ၏။ တံ ဂါမံ၊ ထို ၃၂-အိမ်ရှိသော ရွာကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝါသော၊ နေ
 ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဒုတ္တိံသကာရော၊ ၃၂-ပါး
 အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ စီးဖြန်းမှုကို ပြုခြင်းကို။
 (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ပဌမဂေဟေ၊ ၌။ ဒေ ဘိက္ခာ၊ တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ပရတော၊
 ၌။ ဧကိဿာ၊ တအိမ်၌ ဆွမ်းကို။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။
 ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၌။ တိဿော (ဘိက္ခာ)၊ တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ပရတော၊ ၌။
 ဒိန္နံ၊ နှစ်အိမ်၌ ဆွမ်းတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ မနသိ-
 ကရောတော မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းစဉ် နှလုံးသွင်းစဉ်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ
 အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်လာကုန် မထင်လာကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇေ-
 တွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌိတေသု ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်လာကုန် ထင်လာကုန်သော ကောဋ္ဌာ-
 သတို့တွင်။ ယာဝ ကောဋ္ဌာသ ဒုယေ (တနည်း) ယာဝ ကောဋ္ဌာသဒုယာ၊
 ကောဋ္ဌာသနှစ်ပါး အပေါင်းတိုင်အောင်။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ [ယော-
 ဇနာ၌ “မနသိကရဏံ” ဟု ရှိ၏။] တတိယဒိဝသေ၊ ၌။ အာဒိမိယေဝ၊ ၌ပင်။
 ပတ္တပူရံ၊ အောင်။ လဘိတွာ၊ ၍။ အာသနသာလံ၊ ၌။ နိသိဒိတွာ၊ ၍။ ၍။

ပရိဘောဂေါ၊ ကိံ။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေံ၊ တူ။) ဒွိသု၊ နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသသည်။ သုဋ္ဌတရံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ တမေဝ၊ ထို ကောင်းစွာ ထင်လာသော ကောဋ္ဌာသကိုသာ။ မနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာဈာန်ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

[မနသိကာရကောသလ္လ ၁၀-ပါးတို့တွင် အနုပဗ္ဗမုဉ္ဇနတော တိုင်အောင် အကျယ်ပြုပြီး၍ အပ္ပနာတော တယော စ သုတ္တန္တာတို့၏အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် အပ္ပနာတော စသည်ကိုမိန့်။] အပ္ပနာတောတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော၊ အပ္ပနာ အဘို့အစုဌင်း။ [ရွှေတွင် ဣတိ၌ စပ်ဘို့ရန် ပြခဲ့ပြီ။] ကေသာဒီသု၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊ ကောဋ္ဌာသေ၊ ဌံ။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ၊ ဤဘုံအပိုပြီးကား။ ဧတ္ထိ၊ ဤ အပ္ပနာဘာဟူသောပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ တယော စ သုတ္တန္တာတိ၊ ကား။ အဓိစိတ္တံ၊ အဓိစိတ္တသုတ်၎င်း။ သိတိဘာဝေါ၊ သုတ်၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ သုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သုတ္တန္တာ၊ တို့ကို။ ဝီရိယ သမာဓိယောဇနတ္ထံ၊ ဝီရိယ သမာဓိကို ယှဉ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝီရိယ သမာဓိနှစ်ပါးကို အချင်းချင်း လွန်မသွားအောင် ယှဉ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထိ၊ ဤ တယော စ သုတ္တန္တာ ဟူသောပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော သုတ္တန်တို့တွင်။ [အဓိစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ စသည်၌စပ်။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ လွန်ကဲသော သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ အနုယုတ္တေန၊ ဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တခနံ၊ နိမိတ်တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံဖန်ရံခါ။ ဝါ၊ မကြာမကြာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ပြုထိုက်ကုန်၏။ (တနည်း) မနသိကာတဗ္ဗာနိ၊ နှလုံးသွင်းထိုက်ကုန်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ခါ။ ဝါ၊ ကြာ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်ကို။ [“သမာဓိသင်္ခါတံ နိမိတ္တံ” ယောဇနာ။] ဝါ၊ အာရုံကို မှတ်သားတတ်သော သမာဓိကို။ ဝါ၊ သမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံတခုတည်းကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ စိတ်ကို ချီမြှောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဝီရိယကို။ ဝါ၊ စိတ်ကို ချီမြှောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယ၏အာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ဥပပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ အာရုံ၌ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ဥပပေက္ခာကို။ ဝါ၊ ဥပပေက္ခာ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကိံ။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ ဟုတည်းသော အဘို့အားဖြင့်။ သမာဓိ နိမိတ္တံယေဝ၊ ကိံသာ။ သစေ မနသိကရေယု၊ အကယ်၍ နှလုံးသွင်းနေဌားအံ့။ (ဝေသတိ၊ သော။) တံ စိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ။

(ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ အကြင် ဖြစ်ရာ၏။ (တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ဤပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါ ဖြစ်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ အပြောင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (တနည်း) တံ၊ ထိုနည်းသွင်းခြင်းသည်။ [ဌာနံ ခွဲစပ်။] စိတ္တိသညံ၊ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ (ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ၏။) ဌာနံ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံယေဝ၊ ကိုသံ။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အံ။ (ဝေသတိ၊ သော်။) တံ စိတ္တိသညံ၊ ဥဋ္ဌစွာယ၊ ပျံလွင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ။ (ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ဤ ပျံလွင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်း။ (အတ္ထိ)။ (တနည်း) တံ၊ ထိုနည်းသွင်းခြင်းသည်။ စိတ္တိ၊ သည်း။ ဥဋ္ဌစွာယ၊ ငှါ။ (ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ဤပျံလွင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ တည်း။ [ဤပါဠိတော်ကို ထောက်၍ “သမာဓိလွန်တော့ ကောသဇ္ဇ၊ ဝိရိယလွန်တော့ ဥဋ္ဌစွာ” ဟု ရှေးပညာရှိတို့ မိန့်တော်မူကြသည်။] ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ၊ ကိုသံ။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အံ။ (ဝေသတိ)။ တံ စိတ္တိ၊ သည်း။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှါ။ ဘမ္မာ၊ စွာ။ ယံ န သမာဓိယေယျ၊ အကြင် သမာဓိဖြစ်ရာ၊ (တေဿ၊ ဤ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာ သမာဓိဖြစ်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်း။ (အတ္ထိ)။ (တနည်း) တံ၊ ထိုနည်းသွင်းခြင်းသည်။ အာသဝါနံ ခယာယ စိတ္တိသညံ။ သမ္မာ၊ စွာ။ (ယံ) န သမာဓိယေယျ၊ ရာ။ တေဿ၊ ၏။ ဌာနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ ခေါ၊ အနွယ်ကား။ ယုတော၊ အကြင်ကြောင့်။ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိကရေတိ။ (ကာလေန ကာလံ) ပဂ္ဂဟ နိမိတ္တံ (မနသိကရေတိ)။ (ကာလေန ကာလံ) ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ (မနသိကရေတိ)။ (တတော၊ ထို့ကြောင့်။) တံ စိတ္တိ၊ သည်း။ မုဗ္ဗ စ၊ နူးညံ့သည်၎င်း။ ကမ္မနိယဉာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ ခံသည်၎င်း။ ပတဿရဉာ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ထွက်သောအရှင်ရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဘဂုံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်လည်း။ န (ဟောတိ)။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာ၊ စွာ။ သမာဓိယတိ၊ သမာဓိဖြစ်၏။

ဌာနံ တံ သံဝတ္တေယျ။ ။ ဋီကာ၌ “ဌာနံ အတ္ထိဝိ ဝစနသေလော၊ တံ စိတ္တိကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ၊ တေဿ သံဝတ္တနဿ ကာရဏံ အတ္ထိဝိ အတ္တော” ဟု ပဌပဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်အတိုင်း ပဌမအနက် ပေးသည်။ (တနည်း) တံ ဝါ မနသိကရဏံ စိတ္တံ ဝကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ၊ “တေဿ ဌာနံ ကာရဏံ အတ္တော” ဟု ဒုတိယတနည်းဖွင့်၏။ ထိုနည်းအတိုင်း ဒုတိယ တနည်းပေးထားသည်။

ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သုဝဏ္ဏကာရောဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်သော်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်သော်၎င်း။ ဥက္ကံ၊ မီးရှူးကို။ ဝါ၊ ဖိုကို။ ဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဗန္ဓိတော၊ ရှိ။ ဥက္ကာမုခံ၊ မီးရှူးဝကို။ ဝါ၊ ဖိုဝကို။ အာလိမေတိ၊ မီးတောက်စေ၏။ ဥက္ကာမုခံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ အာလိမေတော၊ ရှိ။ သဏ္ဍာသေန၊ သံညှပ်ဖြင့်။ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေတော၊ ညှပ်ယူ၍။ ဥက္ကာမုခေ၊ ခွံ။ ဝါ၊ ခွံ။ ပက္ခိပေယျ သေယျထာပိ၊ ထည့်ရာသက်သို့၎င်း။ ဥက္ကာမုခေ၊ ခွံ။ ပက္ခိပိတော၊ ရှိ။ ကာလေနကာလံ၊ ခါ။ ဝါ။ ကြာ။ အဘိမေတိ သေယျထာပိ၊ မှတ်သက်သို့၎င်း။ (မီးတောက်အောင် မှတ်သက်သို့၎င်း။) ကာလေနကာလံ၊ ခါ။ ဝါ။ ကြာ။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသေတိ သေယျထာပိ၊ ရွှေကို ဖျန်းသက်သို့၎င်း။ ကာလေန ကာလံ၊ ခါ။ အဇ္ဈပေက္ခတိ သေယျထာပိ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုရာသက်သို့၎င်း။ ဝါ၊ လျစ်လျူ ရှုရာသက်သို့၎င်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရောဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ကို။ ကေန္တံ၊ တခုသော အဘိအားဖြင့်။ ဘစေ အဘိမေယျ၊ အကယ်၍ တမှတ်တည်းမှတ်နေအံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ကို။ (ယံ) ဥပယေယျ၊ အကြင်မီးလောင်ရာ၏။ (တေဿ၊ ဤရွှေကို မီးလောင်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ (တနည်း) တံ၊ ထိုတမှတ် တည်း မှတ်နေခြင်းသည်။ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ကို။ (ယံ) ဥပယေယျ၊ ရာ၏။ (တေဿ၊ ၎င်း၏။) ဌာနံ၊ တည်း။ [နောက်၌လည်း ဤသို့ ၂-နည်းပေးပါ။] ဘိက္ခဝေ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ ကို။ ကေန္တံ၊ အားဖြင့်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ သစေ ပရိပ္ပေါသေယျ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ သည်။ (ယံ) နိဗ္ဗာယေယျ၊ အကြင် ငြိမ်းရာ၏။ (တေဿ၊ ဤငြိမ်းခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ၊ တံ ဇာတဂ္ဂပံ ကေန္တံ သစေ အဇ္ဈပေက္ခယျ၊ အကယ်၍ လျစ်လျူရှုအံ့။ (ဧဝံသတိ)။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိပိကံ၊ မှည့်ရင့်ခြင်းသို့။ (ယံ) န ဂစ္ဆေယျ၊ အကြင်မရောက်ရာ။ တေဿ၊ ဤ မှည့်ရင့်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း၏။ ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။

ဘိက္ခဝေ တို့။ စခေါ၊ အနွယကား။ ယတော၊ ကြောင့်။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ၊ တံ ဇာတဂ္ဂပံ ကာလေန ကာလံ အဘိမေတိ။ ကာလေန ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ။ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈပေက္ခတိ။ တံ ဇာတဂ္ဂပံ၊ သည်။ မုဒု စ၊ နူးညံ့သည်၎င်း။ ကမ္မနိယဉ္စ၊ တန်ဆာပြုလုပ်မှု၌ခံသည် ၎င်း။ ပဘဿရဉ္စ၊ ပြီးပြီးပြန် ထွက်သော အရောင်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပဘဂံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်လည်း။ န (ဟောတိ)။ (ထိုရွှေကို ထုရိုက်သောအခါ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိ။) ကမ္မာယ၊ လက်ဝတ်တန်ဆာကို

ပြုခြင်းငှါ။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ စ၊ သေး။ ယဿာ ယဿာ ပိဋ္ဌန္တန ဝိကတိယာ၊ အကြင်အကြင် တန်ဆာအထူးကို။ (အနုဘဝိတံ၊ ခံစားခြင်းငှါ။) အာကခံတိ၊ အလိုရှိ၏။ [ထိုတန်ဆာအထူးကို ပြုလို၍ “ယဒိ ပဋိကာယ” စသည်မိန့်။] ယဒိ ပဋိကာယ၊ နဖူးသင်းကျစ်ပြား အလို့ငှါသော်၎င်း။ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ၊ နားခွောင်းအလို့ငှါသော်၎င်း။ ယဒိ ဂီဝေယျကာယ၊ လည်ဆွဲ တန်ဆာအလို့ငှါသော်၎င်း။ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ ရွှေပန်းအလို့ငှါသော်၎င်း။ (အနုဘဝိတံ၊ ငှါ။ အာကခံတိ)။ (တံ ဇာတဏှပံ၊ သည်။) [ကတ္တာဒေယဉ္ဇေသညံ။] အဿ၊ ထို ရွှေပန်းထိမ်သည်၏အတွက်။ တံ စ၊ ထိုပိဋ္ဌန္တနဝိကတိဟူသောအကျိုးကိုလည်း။ အနုဘောတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ ပြီးစေ၏။ [ဤကား ဋီကာ ပဌမနည်းတည်း။] (တနည်း) အဿ၊ ထိုရွှေ၏။ တဉ္စ၊ ထို ပိဋ္ဌန္တနဝိကတိဟူသော အကျိုးသို့လည်း။ (သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။) အနုဘောတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ရ၏။ [ဘူပတ္တိယီဟူသော ဓာတ်နက်နှင့်အညီ ဋီကာ ဒုတိယနည်းတည်း။] [ယောဇနာ၌ “ပိဋ္ဌန္တန ဝိကတိယာတိ နာနာပိဋ္ဌန္တနေ” ဟု အာဓာရဖွင့်၏။ ပဋိကာယ စသည်၌လည်း အာဓာရပင် ဖွင့်၏။ သို့သော် ဥပမေယျဝါကျ၌ “အဘိညာ သစ္စိကိရိယာယ” ဟု တဒတ္ထသမ္ပဒါန်ရှိသောကြောင့် ထို တဒတ္ထသမ္ပဒါန်အနက်ကိုသာ ပေးလိုက်ပါသည်။ အာကခံတိကြိယာသည် တုံပစ္စယန္တကိဉ်း၏။ ထို့ကြောင့် နိယမဝါကျ၌ အနုဘောတိကို “အနုဘဝိတံ” ဟု ပြင်၍ ပေးပါသည်။]

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝခေါ၊ သာလျှင်။ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တေန ။ ပေ ။ သမ္မာဓိယတိ၊ ၎င်း။ စ၊ သည်သာမကသေး။ အဘိညာ သစ္စိကရဏိယဿ၊ အဘိညာ၌ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော။ ယဿ ယဿ ဓမ္မဿ၊ အကြင် အကြင် ဣဒ္ဓိဝေ စသောတရားကို။ [သစ္စိကိရိယာယ ၌စပ်။] အဘိညာသစ္စိကိရိယာယ၊ အဘိညာ၌ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေအံ့။ (ဝေသတိ)။ အာယတနေ၊ ပုဗ္ဗဟေတုအစရှိသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ [သတိတပုဒ် ပိုနေကြောင်းကို ဋီကာနိဿယ၌ မှာထားသည်။] တဏှ တဏှေ၊ ထိုထိုအဘိညာ၌ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော တရားအရာ၌ပင်။ သက္ကိဘဗ္ဗတံ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသူ၏ ဖြစ်ထိုက်သူ၏ အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိဝေ စသည်တို့အား ထိုက်သူ၏အဖြစ်၌ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသူ၏ အဖြစ် (သက်သေ၏အဖြစ်) သို့။ ပါပဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အဓိစိတ္တံတိ၊ အဓိစိတ္တသုတ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [အင်္ဂုတ္တိရံ၊ တိကနိပါတ်၊ ဒုတိယပဏ္ဏာသက၊ လောဏကပလ္လဝဂ်၊ နိမိတ္တသုတ်။]

[အဓိစိတ္တသုတ်ကို ပြုပြီး၍ သီတိဘာဝသုတ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် ဆဟိဘိက္ခဝေ စသည်ကို မိန့်။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆဟိ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ ဂုဏ်အင်္ဂါတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊

မိမိဏက် သာလွန်သော တရားမရှိသော။ ဝါ၊ အတူမရှိမြတ်သော။ သီတိဘာဝံ၊
 ငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်ဟူသော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ ကိလေသာအာယုတို့၏ ငြိမ်းအေး
 သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ သစ္စိကာတံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊
 ထိုက်၏။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဂတမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ သီတိဘာဝံ၊ ကိ။ ဝါ၊ ကိ။
 သစ္စိကာတံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ နိဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ နိပ်
 ထိုက်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ နိပ်ထိုက်ရာ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နိပ်၏။
 ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ပဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ ချိမြောက်ထိုက်၏။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ချိမြောက်ထိုက်ရာ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချိမြောက်၏။
 ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ သမ္ပဟံသေတပ္ပံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်
 ရှင်လန်းအားတက် ယက်သန်စေထိုက်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ကောင်းစွာအပြား
 အားဖြင့် ရှင်လန်းအားတက် ယက်သန်စေထိုက်ရာ ထိုအခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။
 သမ္ပဟံသေတံ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်း အားတက် ထက်သန်
 စေ၏။ [သမ္ပဟံသေတိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ဖွင့်ထားသည်။] ယသ္မိံ သမယေ၊
 ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ အဇ္ဈုပေက္ခိတပ္ပံ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုထိုက်၏။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှု
 ထိုက်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ၏။ ပဏိတာမိမုတ္တိ-
 ကောစ၊ မှန်ပြတ်သော အဓိမုတ္တိရှိသည်၎င်း။ နိဗ္ဗာနာဘိရတောစ၊ နိဗ္ဗာန်၌
 အလွန်မေ့လျော့သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။
 ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤ စိတ္တနိဂ္ဂဟစသော ဂုဏ်အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာဝံ၊ ကိ။ သစ္စိကာတံ၊ ငှါ။
 ဘဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကိ။ သီတိဘာဝေါတိ၊ သီတိဘာဝသုတ်ဟူ၍။
 ဝေဒိတပ္ပံ။ [အင်္ဂုတ္တိရံ၊ ဆက္ကနိပါဟံ၊ ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက၊ သီတိဝဂ်၊ သီတိဘာဝ
 သုတ်။]

[သီတိဘာဝသုတ်ကိုပြုပြီး၍ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လသုတ်ကို ပြလိုသောကြောင့်
 “ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ ပန” စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ ကား။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လသုတ်သည်။ [အာဂတမေဝ ၌စပ်။] ဝေမေဝ ခေါ် ဘိက္ခဝေ
 ။ပေ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ သံယုတ္တမဟာဝဂ္ဂေ၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ-
 သံယုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတမေဝ၊ လာသည်သာ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊

သီတိဘာဝံ။ ။ “သီတလဘာဝံ” ဟု ဆက္ကအင်္ဂုတ္တရ၊ သီတိဝဂ္ဂ၊ သီတိဘာဝ
 သုတ်၌ ဖွင့်၏။ ဟပ္ပ၊ ကိစ္ဆိကရဏ ပုဒ်ကဲ့သို့ သီတိ၌ ဤကို အနက်ထူး မရှိ ဟု သိစေ၏။
 သီတိ ဟူတာ ဘာဝီတိ သီတိဘာဝေါ၊ နိဗ္ဗာန် (အေးမြသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်။)
 (တနည်း) ကိလေသာနံ သီတဘာဝေန ဘာဝေါ သီတိဘာဝေါ၊ ကိလေသာ အပူတို့၏
 အေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း။ (ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း)။—ယောဇနာ။

သာလျှင်။ ယသ္မိံ သမယေ ဌံ။ စိတ္တံ သညံ။ လိနံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ စိတ်တွန့်ဆုတ်ရာ ထိုအခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈ-
ဂံဿ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ဝါ၊ ကိ။ ဘာဝနာယ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်း၏။
ဝါ၊ ငှါ။ အကာလော၊ အခါမဟုတ်။]

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ သတ္တဝိဓံ၊ ၇-ပါးအပြားရှိသော။ ဣဒံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊
ဤ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ အစီအရင်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို။ ဝါ၊
ကောင်းစွာယူအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ကတွာစ၊ ပြုပြီး၍၎င်း။ ဒသဝိဓံ၊
သော။ ဣမံ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ ဤ မနသိကာရကောသလ္လ အစီအရင်ကို။
သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဝတ္ထပေတွာ စ၊ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ပြီး၍၎င်း။ တေန
ယောဂိနာ၊ သည်။ ဥဘယကောသလ္လဝသေန၊ နှစ်ပါးစုံသော ကောသလ္လတို့၏
အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သာဓုကံ၊ ငကောင်းစွာ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သင်ယူ
ထိုက်၏။ ပန၊ ခက်။ အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဖာသု ဌိစပ်။) အာဝရိ-
ယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ဧကဝိဟာရေယေဝ၊ တခုသော ကျောင်း၌သာ။
ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ပေသတိ၊ သော။)
ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းအတိုင်း။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အကထာပေတွာ၊
မဟောပြုစေမှု၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဇ္ဇန္တေန၊ လျက်။ ဝိသေသံ၊ ဘာဝနာ
အထူးကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ မှ။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌။ ကထာပေတဗ္ဗံ၊
အကျယ်အားဖြင့် ဟောပြုစေထိုက်၏။ အညတ္ထ၊ ဆရာနေရာကျောင်းတိုက်မှ
အခြားသော ကျောင်းတိုက်၌။ ဝဘိတုကာမေန၊ နေလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဝိမိနာ၊ ဥဂ္ဂဟကော-
သလ္လစသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ကထာပေတွာ၊ ၍။
ပုနုပုနု၊ အဖန်ဖန်။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ စာပြန်သက်သို့ ပြန်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂဏ္ဍိ-
ဋ္ဌာနံ၊ ခက်ဆစ်အရပ်ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ (အခက်ပျောက်အောင် မေးမြန်း
၍။) ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ၊ အား။ အနုနုရူပံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ သေနာ-
သနံ၊ မဟာဝါသ၊ နဝါဝါသ စသော ကျောင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ မဟာဝါသ-
တာဒိအဋ္ဌာရသဒေါသဝဇ္ဇိတေ၊ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ အဖြစ် အစရှိကုန်သော
၁၈-ပါးသော အပြင်တို့သည် ကြည့်အပ်သော။ အနုရူပေ၊ လျောက်ပတ်သော။
ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝိဟာရန္တေန၊ လျက်။ [မဟာဝါသ၊ အနုပဝိဟာရ စသည်တို့ကို
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အကျယ်ပြထားသည်။]

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္စေဒံ၊ သေးငယ်သော ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းကို။
ကတွာ၊ ၍။ [ပလိဗောဓကြီး ၁၀-ပါးကို ဖြတ်ဘို့ရန်ကား ရှေးအစဉ်ပင် ပြုခဲ့ပြီ။]
တာဝ၊ ဒေါသစရိုက် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) ယော၊ အကြင်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓုဂစရိတော၊ ဗုဂစရိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပယ်ဘို့လိုသည်-

ဟူလို။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခလမနသိကာရေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ကို နှလုံးသင်းခြင်း၌။ ပရိကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှုကို။ ကာတပ္ပံ၊ ၎င်း၏။ [ဆံပင် စသည်တို့၏ စက်ဆုပ်ဘွယ်ကို ရှုရမည်-ဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ကရောန္တေန၊ ပရိကမ္မိကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာဝ၊ လောမာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိမိတ္တံ၊ ကုန်သော။) ကေသေသု၊ တို့၌။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်အသားကို။ ဝါ၊ အာရုံကို။ ဂဟေတပ္ပံ၊ ယူထိုက်၏။ ကထံ၊ အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတပ္ပံ၊ နည်း။) ကေ ဝါ (ကေသံ)၊ ဆံတပင်ကိုသော်၎င်း။ ဒွေ ဝါ ကေသေ၊ ဆံနှစ်ပင်တို့ကိုသော်၎င်း။ လုဉ္စိတော၊ နှုတ်၍။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါး အပြင်၌။ ဌပေတော၊ ၍။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ တာဝ၊ သဏ္ဍာန်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၎င်း၏။ ဆိန္ဒုဋ္ဌာနေပိ၊ ဆံပင်တို့ကို ဖြတ်ထားအပ်ရာ အရပ်၌လည်း။ ကေသေ၊ တို့ကို။ သြလောကေဝံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဥဒကပတ္တေဝါ၊ ရေခွက်၌သော်၎င်း။ ယာဂုပတ္တေဝါ၊ ယာဂုခွက်၌သော်၎င်း။ သြလောကေတံပိ၊ ငှါလည်း။ ဇေတိယေဝ၊ သည်သာ။ [ယာဂုခွက်ထဲ၌ မှန်ကြည့်သလို ကြည့်သောအခါ ဦးခေါင်းပေါ်က ဆံပင် အရိပ်ထင်နေ၏။ ထိုဆံပင်အရိပ်ကို ကြည့်၍လည်း အဆင်းကို မှတ်သား နိုင်သည်-ဟူလို။]

ကာဋကကာလေ၊ မည်းနက်သော အဆင်း၏ အခါ၌။ ဝါ၊ မည်းနက်ရာ အခါ၌။ ဒိသ္မာ၊ ဆံပင်တို့ကိုကြည့်၍။ ကာဋကတိ၊ မည်းနက်ကုန်၏ ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေတကာလေ၊ အဖြူ၏အခါ၌။ ဝါ၊ ပြုရာအခါ၌။ သေတာတိ၊ တို့ဟူ၍။ (မနသိကာတဗ္ဗာ)။ ပန၊ ကား။ မိဿကကာလေ၊ အနက်၊ အဖြူရောရာအခါ၌။ ဥဿဒဝသေန၊ များသောဆံပင်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ (များရာလိုက်၍)။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေသေသု၊ တို့၌။ (နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတပ္ပံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သကလေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တစပဉ္စကေ၊ အရေဖြင့် မှတ်အပ်သော ကောဋ္ဌာသ ၅-ခုတို့၏ အပေါင်း၌။ ဒိသ္မာဝ၊ ကြည့်၍သာ။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတပ္ပံ၊ ၎င်း၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ ဂဟေတော၊ ၍။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဝဏ္ဏံ၊ ပေ။ ဝသေန၊ အဆင်း ပုံသဏ္ဍာန် အာသယ၊ အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်းအရပ် ဖြစ်တည်ရာအရပ် အပိုင်းအခြားတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတော၊ ၍။ ဝဏ္ဏံ၊ ပေ။ ဝသေန၊ အဆင်း ပုံသဏ္ဍာန် အနံ့ ကေသာ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး ပြည့်ဟူသော အာသယ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဓော၊ အားဖြင့်။ ပဋိက္ခလတော၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။ [အာသယပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ တတိယပါရာဇိက ကာယဝိဇ္ဇိန္ဒနိယ ကထာအဖွင့်၌၎င်း၊ သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် ပဋိက္ခလဘာဝပစ္စဝေက္ခဏာ အဖွင့်၌၎င်း ရေးခဲ့ပြီ။]

တကြ၊ ထို ဝဏ္ဏ သဏ္ဍာန် စသောအားဖြင့် ပဋိကုလအဖြစ်ကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အနုပုဗ္ဗကတာ၊ အစဉ်အတိုင်း ပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း။ တာဝ၊ လောမာစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။) ကေသာ၊ ဆံပင်တို့ကို။ [ပရိစ္ဆိန္ဒာ၌စပ်။] ဝါ၊ တို့သည်။ [ကာဠကာ ၌စပ်။] ပကတိဝဏ္ဏေန၊ ပင်ကိုယ်အဆင်းအားဖြင့်။ (မဖြူသေးခင် ပင်ကိုယ် အဆင်းအားဖြင့်။) ကာဠကာ၊ မည်းနက်ကုန်သည်။ အဗ္ဗါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ၊ စိုသော ပုတီးနက်စေ့ အဆင်း ရှိကုန်သည်။ [ရေဖြင့်စိုနေသော ထန်းသီးရင့် အဆင်း ရှိကုန်၏ဟုလည်း ဆိုကြသတတ်။ အရှေ့တိုင်းသားဖြစ်၍ အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ ဆံပင်အဆင်းကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်။] သဏ္ဍာနုတော၊ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်။ ဒီဗဝဠလိကာ၊ ရှည်ရှည်လုံးလုံး ပုံသဏ္ဍာန်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတု၊ ရှုံ။) တုလာ- ဒဏ္ဍသဏ္ဍာနာ၊ ချိန်ခွင်၏ အရိုးပုံသဏ္ဍာန်ရှိကုန်၏။ ဒီသဟော၊ အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းအားဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ အထက်ပိုင်းအရပ်၌။ ဇာတာ၊ ပေါက်ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ပဿေသု၊ နံပါးတို့၌။ ကဏ္ဍစဋ္ဌိကာဟိ၊ နားပန်းဆံတို့ဖြင့်၎င်း။ [နား၏ ရှေ့နောက် ဧောက်နား၌ ကျနေသော ဆံပင်ကို “ကဏ္ဍစဋ္ဌိကာ” ဟု ဆိုသည်။]

ပုရတော၊ ရှေ့၌။ နုလာဠန္တေန၊ နဖူး၏အထက် အဆုံးအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စ- တော၊ ၌။ ဂလဝါဠကေန၊ လည်ကုပ် နောက်ဖက်တွင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ သီသကဠာယ ဝေဠုန၊ ဦးခေါင်းခွံကို ရစ်ပတ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အလ္လဝမ္ပံ၊ စိုသောအရေသည်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဩကာသော၊ တည်ရာ အရပ်တည်း။ [ခြောက်နေသော ဦးခေါင်းရေက ဆံပင် မပေါက်သောကြောင့် “အလ္လဝမ္ပံ” ဟု ဆိုသည်။] ပရိဒစ္စဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့ကို။ သီသဝေဠုနမ္ပေ၊ ဦးခေါင်းခွံကို ရစ်ပတ်ကြောင်းအရေ၌။ ဝီဟဂ္ဂဟေ၊ စပါးလုံး၏အဖျားလောက်အရပ်သို့။ ပဝသိတွာ၊ ဝင်၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သော။ ဟေဠာ၊ အောက်၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသောဆံပင်၏။ မူလတလေန၊ အရင်း အမြစ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ လွင်ပြင်ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ဖိလာပတ်ဝန်းကျင်၌။ အညမညေန၊ ဆံပင် အချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဧမ္ပ၊ နှစ်ပင်ကုန်သော။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏ အဘို့ အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။

ကေသာ၊ တို့သည်။ န လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့မဟုတ်။ လောမာ၊ တို့သည်။ န ကေသာ၊ ဆံပင်တို့မဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ အဝသေသေဟိ၊ ဆံပင်မှကြွင်းကုန် သော။ ကေတ္တိံ သ ကောဠာသေဟိ၊ ၃၁-ပါးသော ကောဠာသတို့သည်။ အမိဏိ-

ကတော၊ ရောနှောခြင်းမရှိအောင် ပြုအပ်ကုန်၏။ ကေသာနာမ၊ တို့မည်သည်။ ပါဠိယေက္ခော၊ မွေးသွင်းစသည်တို့မှ အသီးအခြားဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့အစုတည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သဘောမတူသော လောမစသည်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ကေသာနံ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ အဆင်းအစရှိသောအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းတည်း။

ပန၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုဆံပင် အစရှိသည်တို့၏။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အဆင်းအစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စော၊ အားဖြင့်။ ပဋိကူလတော၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားပုံတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတေ ကေသာနာမ၊ ဤဆံပင်တို့မည်သည်။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ပဋိကူလာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်တို့တည်း။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ (ပဋိကူလာ)။ ဂန္ဓတောပိ၊ အနံအားဖြင့်လည်း။ (ပဋိကူလာ)။ အာသယတောပိ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေးပြည်ဟူသော အာသယအားဖြင့်လည်း။ (ပဋိကူလာ)။ ဩကာသတောပိ၊ ဖြစ်တည်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်း။ ပဋိကူလာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ မနုညေပိ၊ စိတ်ကို လွန်စွာနှစ်သက်စေတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ (အလွန်ကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော။) ယာဂုပတ္တေဝါ၊ ယာဂုခွက်၌သော်၎င်း။ ဘတ္တပတ္တေဝါ၊ ထမင်းခွက်၌သော်၎င်း။ ကေသဝဏ္ဏံ၊ ဆံပင် အဆင်းရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ ဝါ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤဟာသည်။ ကေသကမိဏ္ဍကံ၊ ဆံပင်နှင့် ရောနေ၏။ နံ၊ ထိုဟာကို။ ဟရထ၊ ဖယ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ စက်ဆုပ်ကြကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊ တို့တည်း။ ရတ္တိံ၊ ည၌မှောင်မိုက်ထဲ၌။ ဘူန္နာပိ၊ ထမင်းစားသူတို့သည်လည်း။ ကေသသဏ္ဌာနံ၊ ဆံပင်၏ ပုံသဏ္ဌာန် ရှိသော။ အက္ကဝါကံဝါ၊ မရိုးမျှင်ကိုသော်၎င်း။ မကစိဝါကံဝါ၊ သင်ပန်းမျှင်ကိုသော်၎င်း။ ဆုပိတာပိ၊ လက်ဖြင့် ထိမိ၍လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်နည်း။ (ကေသာ၊ တို့သည်။) သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊ တို့တည်း။

တေလမက္ခန္ဓ ပုဗ္ဗမာဒိသင်္ခါရ ဝိရဟိတာနံ၊ ဆီဖြင့် သုတ်လိမ်းခြင်း၊ ပန်း၊ အခိုးအထုံ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဂန္ဓော စ၊ အနံသည်လည်း။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန် စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ။ တတော၊ ထိုထက်။ အဂ္ဂိမ္ပိ၊ မီး၌။ ပက္ခိတ္တာနံ၊ ထည့်အပ်ကုန်သော။ (ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။) ဇေဂုစ္ဆတရော၊ သာ၍ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်

အားဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလာပိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် မကောင်းကုန်သည်လည်း။ သိယံ၊
 ဖြစ်ကုန်ရာသေး၏။ ဂဇ္ဇေန ပန၊ အနံ့အားဖြင့်ကား။ ပဋ္ဌိကူလာဝေ၊ ဧကန်
 စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်သည်သာ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင်ထင်အောင်ပြအံ့။ ဒဗရ-
 သ၊ ငယ်သော။ ကုမာရဿ၊ သတို့သား၏။ ဝစ္စံ၊ ချေး(ချီးသည်)။ ဝဏ္ဏတော၊
 အားဖြင့်။ ဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏံ၊ နန္ဒင်းအလင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနုတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။
 ဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ၊ နန္ဒင်းခဲပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ စ၊ ထက်။ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ၊ အမှိုက်
 စွန့်ရာအရပ်၌။ ဆဒ္ဓိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဥဒ္ဓါမာတကကာဋ္ဌသုနမ သရိရံ၊ ဖူးဖူး
 ရောင်လျက် မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ခွေး၏ကိုယ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊
 အားဖြင့်။ တာလပက္ကဝဏ္ဏံ၊ ထန်းသီးမှည့်အဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဌာနုတော၊
 အားဖြင့်။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လုံး၍။ ဝိသဋ္ဌမုဒိဂံသဏ္ဌာနံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော မုရိုးစည်
 ပုံသဏ္ဌာန် ရှိ၏။

* အဿ၊ ထို သေနေသောခွေးနက်ကောင်း၏။ ဒါဌာပိ၊ အစွယ်တို့သည်လည်း။
 သုမနမက္ကဋ္ဌသဒိဿ၊ မြလေးပန်းနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယံပိ၊
 ကလေး၏ချေး၊ ဖူးရောင်နေသော ခွေးနက်အသေကောင် နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။
 ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနုတော၊ အားဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလံ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်မရှိသည်။ သိယာ၊
 ဖြစ်ရာသေး၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အဆင်း ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် စက်ဆုပ်ဘွယ်မရှိပါ
 သော်လည်း။ ဂဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိကူလမေ၊ သည်သာ။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။
 [“ဥဘယံပီတိ သရိရံ ဒါဌာတိ ဥဘယံ၊ ခွေး၏ကိုယ်နှင့် အစွယ် ၂-ပါးစုံသည်
 လည်း” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ ကလေးချေး၏ စက်ဆုပ်ဘွယ်ကို မပြရသေးသော
 ကြောင့် “ဥဘယံ” အရ ကလေးချေးနှင့် ခွေးနက်အသေ၏ ကိုယ်ကို ပြလိုက်ပါ
 သည်။] ဝေံ၊ တူ။ ဧကသာမိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနုတော၊ အားဖြင့်။
 အပ္ပဋ္ဌိကူလာ၊ ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်သေး၏။ ဂဇ္ဇေန ပန၊ ကား။ ပဋ္ဌိကူလာ
 ဝေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

[ဂန္ဓတောပိ၏အကျယ်ကို ပြပြီး၍ အာသယတော၏ အကျယ်ကို ပြလိုသော
 ကြောင့် “ယထာပန” စသည်မိန့်။] ပန၊ ကား။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မစင်စွန့်ရာအရပ်၌။
 ဂါမနိဿန္နန၊ ရွာ၏ အကျိုးခက်ဖြစ်သော မစင်ကြောင့်။ [ဂါမဖြင့် ဂါမိက
 တိုင်အောင်ယူ။] ဇာတာနိ၊ ပေါက်ကုန်သော။ သူပေယျုပဏ္ဏာနိ၊ ဟင်းရည်၏
 အစီးအပါးဖြစ်သော ဟင်းရွက်တို့သည်။ နာဂရိကမနုဿာနံ၊ မြို့ကြီးသူ မြို့ကြီး
 သားတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဇေဂုစ္ဆာနိ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သည်။ ဒေပရိဘောဂါနိ၊
 မသုံးဆောင်ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ [ဤသို့ ဆိုသော်
 လည်း ယခုအခါ၌ ချေးရည်တွေလောင်း၍စိုက်ပျိုးအပ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်
 စသည်များကိုကား နာဂရိကမနုဿာဘိသုံးဆောင်နေကြ၏။] ဝေံ၊ တူ။ ဧကသာ-
 ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဗ္ဗ၊ ပေ။ နိဿန္နေန၊ ပြည်၊ သွေးကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ သည်းခြေ၊

သလိပ်အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်။ ဇာတတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ အတိဇေဂုစ္ဆာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ ဤ
ဆိုအပ်ပြီးကား။ နေသံ၊ ထိုဆံပင်တို့၏။ အာသယတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်
ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်စသော အာသယအားဖြင့်။ ပါဠိကူလံ၊
စက်ဆုပ်ဘွယ်၏ အဖြစ်တည်း။

၈၊ ဆက်။ ဣမေ ကေသာနာမ၊ တို့မည်သည်။ ဂူထရာသိမ္မိ၊ ကျင့်ကြီးပုံ၌။ ဥဋ္ဌိတ-
ကဏ္ဍိကံဝိယ၊ ပေါက်သောမြို့ကဲ့သို့။ ဧကတ္ထိံ သကောဋ္ဌာသရာသိမ္မိ၊ ၃-ပါးသော
ကောဋ္ဌာသအစဉ်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆံပင်တို့သည်။ [ပရမဇေဂုစ္ဆာ
၌စပ်။] သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒိသ၊ သုသာန်အရပ်၊ အမြိုက်စွန့်ရာအရပ် အစရှိ
သည်တို့၌။ ဇာတသင်္ကာဝိယ၊ ပေါက်သောဟင်းရွက်ကဲ့သို့၎င်း။ ပရိခါဒိသု၊ ကျုံး
အစရှိသည်တို့၌။ [မြို့တွင်းကျုံးမဟုတ် မြို့၏အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်၌ တူးအပ်သော
ကြောင့် ပရိခါမည်သော မြို့ပြင်ဘက်ကကျုံးသည် သန့်ရှင်းသောရေ၏တည်ရာ
မဟုတ် အညစ်အကြေးစုံသောရေ၏တည်ရာတည်း။] ဇာတကမလကဝလယာဒိ-
ပုပ္ဖဝိယ ၈၊ ပေါက်ရွှေ့ကြာညို၊ ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာပဒုမာ အစရှိသောပန်း
ကဲ့သို့၎င်း။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မစင်မကြယ် ရှုစဘွယ်အရပ်၌။ ဇာတတ္ထာ၊ ပေါက်ကုန်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမဇေဂုစ္ဆာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ် ကောင်းကုန်၏။
ဣတိ ဣဒံ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ နေသံ၊ ထိုဆံပင်တို့၏။ ဩကာသတော၊ ဖြစ်ရာ
အရပ်အားဖြင့်။ ပါဠိကူလံ၊ တည်း။

၈၊ ဆက်။ (ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန ဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊
အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ့ ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်စသော
အာသယ ဖြစ်တည်ရာအရပ်၏အခြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဓ၊ အားဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊
စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ) ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ သဗ္ဗ-
ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန ဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ အားဖြင့်။
ပဉ္စက ပဋိကူလတာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ။ ပန၊ ဆက်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-
ပရိဇ္ဈေဒဝသေန၊ အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းအရပ်၊ ဖြစ်
တည်ရာအရပ် အပိုင်းအခြားတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသောကောဋ္ဌာသ
တို့ကိုလည်း။ ဝိသိုဝိသို၊ အသီးအသီး။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို လောမအစရှိသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ နခါ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။
(နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။) လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့သည်။ ပကတိဝဏ္ဏတော၊ ပင်ကိုယ်
အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အသမ္ပိန္နကာဋ္ဌကာ၊ အခြားသော
အဆင်းတို့နှင့် မရောသော မည်းနက်သောအဆင်းရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။
ပန၊ အဟုတ်ကား။ ကာဋ္ဌပိင်္ဂလာ၊ မည်းနက်သော ကြောင်သောအဆင်းရှိကုန်
သည်။ ဝါ၊ မည်းကြောင်ကြောင်အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ သဏ္ဌာနတော၊

အားဖြင့်။ ဩနတဂတာလမ္မလသဏ္ဌာနာ၊ အောက်သို့ ညွတ်သော အဖျားရှိသော ထန်းမြစ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ အရပ်အားဖြင့်။ ဒိသု၊ အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းအားဖြင့် ၂-ပါးကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ပေါက်ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဉ္စ၊ ဖြစ်တည်ရာ အရပ်ကို၎င်း။ ဟတ္ထပါဒတလာနိစ၊ လက်ပဝါးအပြင် ခြေဖဝါးအပြင်တို့ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝသေသသရိဂဓေဌနစမ္မေ၊ ကြွင်းသောကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်းအစေ့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သရိရဝေဌနစမ္မေ၊ ၌။ လိက္ခာမတ္တံ၊ လိက္ခာမူ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သော။ [ရတရေဏုမြူ၏ ၃၆-မြူ ပမာဏကို “လိက္ခာမူ”ဟု ခေါ်သည်။] ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်၏ အပြင်ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ လွင်ပြင်ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ အမွေးအချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္စိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ လောမာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ [ထို့ကြောင့် အချင်းချင်းပိုင်းခြားအပ်သည်ဟု ဆိုသည်။] အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ နေသံ၊ ထိုအမွေးတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏အမွေးအတို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါပန၊ သဘောမတူသော ကောဋ္ဌာသဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား။ ကေသသဒိသော ယေဝ၊ ဆံပင်နှင့်တူသည်သာ။

နခါတိ၊ နခါဟူသော အမည်သည်။ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ နခပဋ္ဌာနံ၊ ခြေသည်းအပြား လက်သည်းအပြားတို့၏။ ဝါ၊ ခြေသည်းခွဲ လက်သည်းခွဲတို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုခြေသည်း လက်သည်းတို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝေတော၊ ဖြူကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ၊ ငါးအကြေးဖတ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ အားဖြင့်။ ပါဒနခါ၊ ခြေသည်းတို့သည်။ ဟေဋ္ဌိဗဒိသာယ၊ အောက်အရပ်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟတ္တနခါ၊ လက်သည်းတို့သည်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ အထက်အရပ်၌။ (ဇာတာ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ။ ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ အင်္ဂုလိနံ၊ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂပိဋ္ဌေသု၊ အဖျားဖြစ်သော ကျောက်ကုန်းတို့၌။ (အဖျားဖြစ်သော ခုန်းနေသော အရပ်တို့၌။) ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသု၊ အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်း အားဖြင့် ၂-ပါးကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ အင်္ဂုလိကောဋိမံသေဟိ၊ ခြေချောင်း လက်ချောင်းတို့၏ အစွန်အဖျား၏ အသားတို့ဖြင့်၎င်း။ အန္တေ၊ အတွင်း၌။ အင်္ဂုလိပိဋ္ဌိမံသေန၊ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏ ကျောက်ကုန်းသားဖြင့်၎င်း။ ဗဟိဒဝ၊ အပြင်၌၎င်း။ ဝါ၊ အပေါ်၌၎င်း။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌၎င်း။ အာကာသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ခြေသည်း

လက်သည်း အချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ကုန်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ နခါ၊
 ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ ဧကတော နတ္ထိ။ အယံ၊ ဤ သိုအပ်ပြီးကား။
 နေသံ၊ ထို ခြေသည်းလက်သည်းတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏ ခြေသည်း
 လက်သည်း အဘို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
 သဘောမတူသော ကောဋ္ဌာသဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား။ ဧကသသဒိသော-
 ယေဝ၊ တည်း။

ဒန္တာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏဒန္တယ၊ ပြည့်စုံသော သွားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဒုတ္တိံ သ၊ ၃၂-ချောင်းသော။ ဒန္တဋ္ဌိကာနိ၊ သွားတည်းဟူသော အရိုးတို့သည်။
 (ဟောန္တိ)။ တေပိ၊ ထို သွားတည်းဟူသော အရိုးတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊
 အားဖြင့်။ သေတော၊ ကုန်၏။ သဏ္ဍာနတော၊ အားဖြင့်။ အနေကသဏ္ဍာနာ၊
 တပါးမက များသောပုံသဏ္ဍာန်ရှိကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တေသံ၊ ထိုသွားတို့၏။
 တာဝ၊ ဥပရိမဒန္တပါဠိမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊ သော။) ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။
 ဒန္တပါဠိယာ၊ သွားတို့၏ အစဉ်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌံ။ စတ္တာရော၊ ၄-ချောင်းကုန်သော။
 ဒန္တာ၊ တို့သည်။ မတ္တိကပိဏ္ဍေ၊ မြေညက်စိုင်၌။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။
 ဝါ၊ စိတန်းလျက်။ ဌပိတအလာဗုဗိတသဏ္ဍာနာ၊ ထားအပ်သော ဗူးစေ့သဏ္ဍာန်
 ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသွားတို့၏။ ဥဘောသု၊ ကုန်သော။ ပယေသု၊ နံပါးတို့၌။
 ဧကေကော၊ တချောင်းစီ တချောင်းစီသော။ ဧကမူလကော၊ တခုသောအရင်း
 အမြစ်ရှိသော။ ဧကေကောဋ္ဌိကော၊ တခုသော အဖျားအစွန်ရှိသော။ (ဒန္တော၊
 သည်။) မလ္လိကမကဋ္ဌသဏ္ဍာနော၊ ကြက်ရုံးအင်္ဂု သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ တတော၊ ထို
 ဆိုအပ်ပြီးသောသွားမှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ဧကေကော၊ သော။ ဒွိမူလကော၊ ၂-ခုသော
 အရင်းအမြစ်ရှိသော။ ဒွိကောဋ္ဌိကော၊ ၂-ခုသော အဖျားအစွန်ရှိသော။ (ဒန္တော၊
 သည်။) ယာနုပတ္တမ္ဘနိကသဏ္ဍာနော၊ ယာဉ်၏ လှည်းထောက်ခွသဏ္ဍာန် ရှိ
 ၏။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသွားမှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ဒွေ ဒွေ၊ ၂-ချောင်းစီ
 ၂-ချောင်းစီကုန်သော။ တိမူလကော၊ ၃-ခုသော အရင်းအမြစ် ရှိကုန်သော။
 တိကောဋ္ဌိကော၊ ၃-ခုသောအဖျားအစွန်ရှိကုန်သော။ (ဒန္တာ၊ ဟောန္တိ။) တတော၊
 မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ဒွေ ဒွေ၊ ကုန်သော။ စတုမူလကော၊ ၄-ခုသော အရင်းအမြစ် ရှိကုန်
 သော။ စတုကောဋ္ဌိကော၊ ၄-ခုသော အဖျားအစွန်ရှိကုန်သော။ (ဒန္တာ၊ ဟောန္တိ။)
 ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဥပရိမပါဠိယာပိ၊ အထက်သွားအစဉ်၌လည်း။ သေ-
 ဝ နယော။

ဒိသတော၊ အားဖြင့်။ ဥပရိမဒိသယ၊ ဌံ။ ဇာတာ၊ ဩကာသတော၊ အား
 ဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊ မေးရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။
 ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာဟနုကဋ္ဌိကေ၊ အောက်မေးရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊
 သော။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်အပြင်ဖြင့်၎င်း။ ဥပရံ၊ ဌံ။ အာကာ-
 သေန၊ ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ဌံ။ အညမညေန၊ သွားအချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊

ကုန်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒန္တော၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ နတ္တိ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး ကား။ နေသံ၊ ထိုသွားတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏ သွားအဘို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သဘောမတူသော ကောဋ္ဌာသ ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား။ ဧကသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

တစောတိ၊ ကား။ သကလသရီရံ၊ တကိုယ်လုံးကို။ ဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍။ င္ဂိတစမ္ပံ၊ တည်သော အရေတည်း။ တဿ၊ ထိုအရေ၏။ ဥပရိ၊ ဤ။ ကာဋ္ဌသာမ- ပိတာဒိဝဏ္ဏာ၊ မည်းနက်သောအဆင်း၊ ရှေ့သောအဆင်း၊ ဝါသောအဆင်း အစရှိသော အဆင်းရှိသော။ ဆဝိနာမ၊ အရေမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ယာ၊ ယင်းအရေသည်။ သကလသရီရတောပိ၊ တကိုယ်လုံးမှလည်း။ သင်္ကစိုယ- မာနာ၊ စရုံးအပ်သော်။ ဗဒရဗ္ဗိမတ္တာ၊ ဇီးစေ့မျှရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တစော ပန၊ အတွင်းရေသည်ကား။ ဝါ၊ အရေထူသည်ကား။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ သေတောယေဝ၊ သာ။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ သော သေတ- ဘာဝေါ၊ ထိုဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဂ္ဂိဇာလာဘိဗာတပဟရဏပဟာရာဒိဟိ၊ မီးအလှူတို့၏ ထိခိုက်ခြင်း ပုတ်ခတ်ကြောင်း လက်နက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိ သည်တို့ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓိသိတာယ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဆဝိယာ၊ အရှေ့။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။ သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ သရီရသဏ္ဌာနော၊ ကိုယ် ၏ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်သာ။ ဟောတိ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧစ္စေ၊ ဤ အရေကို ပြရာ၌။ သခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။

ဝိတ္တာရတော ပန၊ အကျယ်အားဖြင့်ကား။ ပါဒဂုံလိတ္တစော၊ ခြေချောင်း၏ အရေသည်။ ကောသကာရုကကောသသဏ္ဌာနော၊ ပိုးအိမ်ကို ပြုတတ်သော ပိုးကောင်တို့၏ အိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိပါဒတ္တစော၊ ခြေဖမိုးအရေသည်။ ပုဋ္ဌဗန္ဓ- ဥပါဟနသဏ္ဌာနော၊ ဖွဲ့အပ်သော အပေါ်ဖုံးရှိသော ဘိနပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဇဂ- တ္တစော၊ သလုံးမြင်းခေါင်း အရေသည်။ ဘတ္တပုဋ္ဌကတာလပဏ္ဏသဏ္ဌာနော၊ ထမင်းကို ထုပ်ကြောင်းဖြစ်သော ထန်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [“ထမင်းကို ထန်းရွက် ဖြင့် ထုပ်ထားသောအခါ ထိုပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်” ဟူလို။] ဥရုတ္တစော၊ ပေါင်ရေ သည်။ တက္ကုလတရိတဒိဗတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော၊ ဆန်တို့ဖြင့်ပြည့်သော ရှည်သော ဆန်အိတ်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အာနိသဒတ္တစော၊ တင်ပါးရေသည်။ ဥဒကပူရိတပဋ္ဌ- ပရိသာဝနသဏ္ဌာနော၊ ရေတို့ဖြင့်ပြည့်သော ရေစစ်ပုဝါ သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိ- တ္တစော၊ ကျောက်ကုန်းအရေသည်။ ဖလကောနဒ္ဒစမ္မသဏ္ဌာနော၊ ပျဉ်ချုပ်တို့ကို ဖွဲ့ကျက်ကြောင်းဖြစ်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ကုစ္ဆိတ္တစော၊ ဝမ်းရေသည်။ ဝိဏာဒေါဏိကောနဒ္ဒစမ္မသဏ္ဌာနော၊ စောင်းခွက်ကို ဖွဲ့ကျက်ကြောင်းဖြစ်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရတ္တစော၊ ရင်ဘတ်အရေသည်။ ယေဘုယျေန၊ အား ဖြင့်။ ဝတုရဿသဏ္ဌာနော၊ လေးထောင့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဘယဗာဟုတ္တစော၊

၂-ဖက်သော လက်မောင်း အရေသည်။ တူဏီရောနန္ဒစမ္ပ သဏ္ဌာနော၊ မြွှား ထည့်ရာတောင့် ဟု ဆိုအပ်သော မြွှားပိုးကိုဖွဲ့ကျက်ကြောင်းဖြစ်သော သားရေ သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋိဟတ္ထတစော၊ ကျောက်ကုန်းဖြစ်သော လက်၏ အရေသည်။ ခုရကောသကသဏ္ဌာနော၊ သင်ဓုန်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [ရှေးခေတ် သင်ဓုန်းအိမ် နှင့်ကား တူပေလိမ့်မည်။ သခုခေတ်သင်ဓုန်းအိမ်နှင့် မတူ။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဖလကတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော၊ ပျဉ်ချင်အိတ် သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဟတ္ထင်္ဂုလိတ္တစော၊ လက်ချောင်းအရေသည်။ ကုဋ္ဌိကာကောသကသဏ္ဌာနော၊ သံကောက်အိမ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဂီဝတ္ထစော၊ လည်ပင်းအရေသည်။ ဂလကဉ္စူက- သဏ္ဌာနော၊ လည်စွပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ လည်ပတ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ မုခတ္ထ- စော၊ မျက်နှာအရေသည်။ ဆိန္ဒါဝ ဆိန္ဒေါ၊ အပေါက်ကြီး အပေါက်ငယ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။) ကီဇူကုလာဝကသဏ္ဌာနော၊ ပိုးကောင်ကလေးတို့၏ အသိုက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သီသတ္ထစော၊ ဦးခေါင်းအရေသည်။ ပတ္တတ္ထဝိကသဏ္ဌာ- နော၊ သပိတ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ၊ ဆက်။ တစပရိဂ္ဂဏကေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်အရေကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂါ- ဝစရေန၊ ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥတ္တဗောဋ္ဌတော၊ အထက်နှုတ်ခမ်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဥပရိမုခံ၊ အထက်သို့ရှေးရှု။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်၍။ ပဌမံ၊ နလာဋ္ဌ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ အစဉ်အတိုင်း။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ပရိဒယာနန္ဒိတွာ၊ မြေးယုက်၍။ ဌိတစမ္ပံ၊ တည်သောအရေကို။ ဝငတ္ထပေတပ္ပံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားထိုက်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ နလာဋ္ဌငွိစမ္ပံ၊ နဖူးအရိုး၏ အဒရကို။ (ဝငတ္ထပေတပ္ပံ)။ တတော၊ ထဝိကာယ၊ အိတ်၌။ ပက္ခိတ္တပတ္တဿစ၊ ထည့်အပ်သော သပိတ်၏၎င်း။ ထဝိကာယစ၊ ၎င်း၎င်း။ အန္တရေန၊ အကြား၌။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ (ပဝေသေတိ) ဣဝ၊ သွင်းသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သီသဋ္ဌိ- ကဿစ၊ ဦးခေါင်းအရိုး၏၎င်း။ သီသစမ္ပဿစ၊ ဦးခေါင်းအရေ၏၎င်း။ အန္တရေန၊ ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်၍။ အဋ္ဌိကေန၊ အရိုးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ စမ္ပဿ၊ ၎င်း။ ကောဗဒ္ဓဘာဝံ၊ တစပ်တည်း စပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိယောဇေန္တေန၊ ခွဲလျက်။ သီသစမ္ပံ၊ ကို။ ဝငတ္ထပေတပ္ပံ၊ တတော၊ ၌။ ခန္ဓစမ္ပံ၊ ပခုံးအရေကို။ (ဝငတ္ထပေတပ္ပံ)။ တတော၊ အနုလောမေန၊ အနုလုံအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိလောမေန စ၊ ပဋိလုံအားဖြင့်၎င်း။ ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္ပံ၊ လက်ျာလက်၏ အရေကို။ (ဝငတ္ထပေ- တပ္ပံ)။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ တေနေဝ နယေန၊ ထို အနုလုံ ပဋိလုံနည်းဖြင့် ပင်။ ဝါမဟတ္ထစမ္ပံ၊ လက်ဝဲလက်၏အရေကို။ (ဝငတ္ထပေတပ္ပံ)။

တတောံ၊ ပိဋိစမ္ပံ၊ ကျောက်ကုန်းရေကို။ (ဝငတ္ထပေတပ္ပံ)။ တံ တံ၊ ထိုထို အရေကို။ ဝငတ္ထပေတွာ၊ ရှိ။ အနုလောမေန စ၊ ပဋိလောမေန စ၊ ဒက္ခိဏပါဒ- စမ္ပံ၊ လက်ျာခြေ၏အရေကို။ (ဝငတ္ထပေတပ္ပံ)။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ တေနေဝ

နယေန၊ ဖြင့်ပင်။ ဝါမပါဒစမ္ပံ၊ လက်ဝဲခြေ၏အရေကို။ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ)။ တတော၊ အနုက္ကမေနေဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်ပင်။ ဝတ္ထိဥဒရဟဒယဂီဝစမ္မာနိ၊ သို့အိမ်၏အရေ(လိုင်အိတ်၏အရေ), ဝမ်းဗိုက်၏အရေ, ရင်၏အရေ, လည်ပင်း၏ အရေတို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာနိ။ အထ, ဂီဝါစမ္မာနန္တရံ၊ လည်ပင်းအရေ၏ အခြားမဲ့။ ဟေဋ္ဌိမဟနစမ္ပံ၊ အောက်၌ဖြစ်သော မေးရိုး၏အရေကို။ ဝဝတ္ထပေ- တွာ၊ ရှိ။ အစရောဋ္ဌပရိယောသာနံ၊ အောက်နှုတ်ခမ်း၏အဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးဆုံးစေထိုက်၏။ ဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဩဋ္ဌာရိကော- ဋ္ဌာရိကံ၊ ပေါ်လွင်သည်ထက် ပေါ်လွင်အောင်။ ပရိဂ္ဂဏန္တယ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်း ဆည်းသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခုမမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော အရေသည်။ ပါကဋ္ဌံ, ဟောတိ။

ဒိသတောဒိသု ဒိသာသု ဇာတော။ ဩကာသတော သကလသရီရံ ပရိယော- နန္တိတွာ၊ မြေးယုက်၍။ ဌိတော။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတ- တလေန၊ တည်ရာအပြင်ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နော။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဿ၊ ထိုအရေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ပိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါပန၊ ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ။ မံသန္တိ၊ ကား။ နဝ မံသပေသိသတာနိ၊ ကိုးရာသောအသားတစ်တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော အသားတစ်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ရတ္ထံ၊ နီ၏။ ကံ သုကပုပ္ဖသဒိသံ၊ ပေါက်ပန်းပွင့်နှင့်တူ၏။ သဏ္ဍာနတော၊ အားဖြင့်။ ဇဗ္ဗံပိဏ္ဍိကမံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းအသားစိုင်၏ အသားသည်။ တာလပဏ္ဍပုဋ္ဌ- ဘတ္တသဏ္ဍာနံ၊ ထန်းရွက်ဖြင့်ထုပ်အပ်သော ထမင်းသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ [တာလပဏ္ဍေ- န+ပုဋ္ဌံ တာလပဏ္ဍပုဋ္ဌံ။ တာလပဏ္ဍပုဋ္ဌံ+တံ+ဘတ္တဉ္ဇာတိ တာလပဏ္ဍပုဋ္ဌဘတ္တံ။ တာလပဏ္ဍိ ပုဋ္ဌဘတ္တသဏ္ဍာနန္တိပိ ပါဌော။ သောယေဝတ္ထော။ -ယောဇနာ။] ညီရမံသံ၊ ပေါင်သားသည်။ နိသဒပေါတကသဏ္ဍာနံ၊ ဆေးကြိတ်ကျောက်လုံး ငယ်သဏ္ဍာန် ရှိ၏။ အာနိသဒမံသံ၊ တင်ပါးသားသည်။ ဥဒ္ဒနကောဋိသဏ္ဍာနံ၊ ဖိုခနောက်အစွန်းသဏ္ဍာန် ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားသည်။ တာလဂုဋ္ဌ- ပဋ္ဌလသဏ္ဍာနံ၊ ထန်းသီးလုံး၏ အဆံအလွှာသဏ္ဍာန်ရှိ၏။

တာလဂုဋ္ဌပဋ္ဌလသဏ္ဍာနံ။ ။မှည့်နေသော ထန်းသီးလုံးကို “တာလဂုဋ္ဌ”ဟု ဆို၏။ ထိုထန်းသီးလုံးကိုခွဲလိုက်သောအခါ အတွင်း၌ ထန်းသီးဆံရှိ၏။ ထိုထန်းသီးဆံသည် ဟို ဘက်ထလွှာ ဒီဘက်ထလွှာ ၂-လွှာကွဲ၏။ ထိုထန်းသီးအဆံသည် မခြောက်သေးလျှင် ထူ ရှိနေသောကြောင့် ပိဋ္ဌိမံသနှင့် မကူတတ်သေး။ ဖျာပေါ်၌ အခြောက်လှန်း၍ ခြောက် သွားသောအခါ ကျောပိုင်းအရပ်သည် ပိဋ္ဌိမံသနှင့် သဏ္ဍာန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် “တာလဂု- ဋ္ဌပဋ္ဌလသဏ္ဍာနံ”ဟု ဆိုသည်။ ဋီကာ၌လည်း ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုပင် ဖွင့်ထားသည်။ ရှေးနိဿယ ၌ကား “ဂုဋ္ဌ”အရ တင်လဲ ထန်းလျက်ကို ယူသွားလေသည်။

ဖာသုကဒ္ဒယမံသံ၊ နိရိဒ္ဓိ ၂-ဖက် အပေါင်း၏အသားသည်။ ကောဋ္ဌလိကာယ၊ ကျီ၏။ [ကောဋ္ဌလိကာယာတိ ကုသုလဿ။-ယောဇနာ။] ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း၌။ တနုမတ္တိကာလေပန သဏ္ဍာနံ၊ ပါးပါးသုတ်လိမ်းအပ်သော မြေညက်သဏ္ဍာန် ရှိ၏။ [ပေါးကျီစသည်တို့၏ အတွင်း၌ ပါးပါးသုတ်လိမ်းအပ်သော မြေညက် သဏ္ဍာန်ရှိ၏။] ထနမံသံ၊ သားမြတ်အသားသည်။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လုံး၍။ အဝက္ခိတ္တ-မတ္တိကာပိဏ္ဍသဏ္ဍာနံ၊ အောက်သို့ ပစ်ချအပ်သော မြေညက်ဆိုင်သဏ္ဍာန် ရှိ၏။ ဗာဟုဒ္ဒယမံသံ၊ လက်ရုံး ၂-ဖက်အပေါင်း၏ ကြွက်သားသည်။ ဒိဂုဏံ၊ ၂-ဆ တက်။ ဝါ၊ ၂-ထပ်။ ကတွာ၊ ၍။ ဌပိတနိစ္စမ္မဟာမူသိကသဏ္ဍာနံ၊ ထားအပ်သော အရေမရှိသော ကြွက်ကြီးသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊ ပေါ်လွင်သည်ထက် ပေါ်လွင်သော။ မံသံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုခုမမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သောအသား သည်လည်း။ (တနည်း) သိမ်မွေ့သော အတွင်းကောဋ္ဌာသ အသားသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဒိသတောဒ္ဓိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ သာဓိကာနိ၊ အပိုအလွန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာသောအရိုးတို့ကို။ အနုလိမ္မေတွာ၊ အစဉ်အတိုင်းလိမ်းကျ၍။ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်းကပ်ငြိ၍။ ဌိတံ၊ ၍။ ပရိစ္ဆေဒတော။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဋ္ဌိသဗ္ဗာတော၊ အရိုးအပေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတတလေ-န၊ တည်သောအပြင်ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ တစေန၊ ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေ-န၊ အသားအချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အဿ၊ ထို အသား၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကေသ-သဒိသောဝ။

နာဂ္ဂတိ၊ ကား။ နဝနာဂ္ဂသတာနိ၊ ကိုးရာသောအကြောတို့သည်။ (အတ္ထိ)။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ နာဂ္ဂ၊ အကြောတို့သည်။ သေတာ၊ ဖြူကုန်၏။ သဏ္ဍာနတော၊ အားဖြင့်။ နာနာသဏ္ဍာနာ၊ အမျိုးမျိုးသောသဏ္ဍာန် ရှိကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတေသု၊ ဤအကြောတို့တွင်။ ဂိဝါယ၊ လည်ပင်း၏။ ဥပရိ-ဘာဂတော၊ အထက်အဘို့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဉ္စ၊ ငါးချောင်းကုန်သော။ မဟာ-နာဂ္ဂ၊ အကြောကြီးတို့သည်။ သရိရံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊ ဖွဲ့ကျက်ကုန်လျက်။ ဟဒယ-ဿ၊ ရင်ဘတ်၏။ ပရိမပယေန၊ ရှေးနံပါးဖြင့်။ ဩတိဏ္ဍာ၊ အောက်သို့ သက်ကုန် ၍။ ပဉ္စ (မဟာနာဂ္ဂ၊ သရိရံ၊ ဝိနန္ဒမာနာ၊ ဟဒယဿ။) ပစ္ဆိမပယေန၊ နောက် နံပါးဖြင့်။ (ဩတိဏ္ဍာ)။ ပဉ္စ (မဟာနာဂ္ဂ၊ သရိရံ၊ ဝိနန္ဒမာနာ ဟဒယဿ။) ဒက္ခိဏ-ပယေန၊ လကျာနံပါးဖြင့်။ (ဩတိဏ္ဍာ)။ ပဉ္စ (မဟာနာဂ္ဂ၊ သရိရံ၊ ဝိနန္ဒမာနာ ဟဒယဿ။) ဝါမပယေန၊ လက်ဝဲနံပါးဖြင့်။ (ဩတိဏ္ဍာ)။ ဒက္ခိဏယတ္ထံ၊ လကျာလက်ကိုး။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ ဖွဲ့ကျက်သောအကြောတို့သည်လည်း။ ဟတ္ထဿ၊ ၍။ ပရိမပယေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စ၊ ငါးချောင်းသောအကြောတို့၎င်း။ [“ဣတိ ဝေ”

၌ စပ်။] ပစ္ဆိမပဿေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စ၊ တို့၎င်း။ ဝါမဟတ္တံ၊ လက်ဝဲလက်ကို။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ ငါးချောင်းစီတို့၎င်း။ ဒက္ခိဏပါဒံ၊ လက်ကျာခြေကို။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပါဒဿ၊ ၎င်း။ ပုရိမပဿေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စ၊ တို့၎င်း။ ပစ္ဆိမပဿေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စ၊ တို့၎င်း။ ဝါမပါဒံ၊ လက်ဝဲခြေကို။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ ငါးချောင်းစီတို့၎င်း။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ သရီရဓာရကာ နာမ၊ ကိုယ်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သည် မည်သော။ သဋ္ဌိ၊ ၆၀-သော။ မဟာနာဂူ၊ တို့သည်။ ကာယံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊ ကုန်လျက်။ ဩတိဏ္ဏာ။ ယေ၊ အကြင် အကြောတို့ကို။ ကဏ္ဍဏတိပိ၊ အကြောမတို့လှူလည်း။ ပုစ္ဆန္တိ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို အကြောမတို့သည်။ ကဏ္ဍလမကဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ သင်းခေင့်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ (တနည်း) ကဏ္ဍလမကဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ ရှေ့ပန်းငုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ အညေ၊ ခြောက်ဆယ်သော အကြောမတို့မှ တပါးကုန်သော။ တံ တံ ပဒေသံ၊ ထိုထိုအရပ်ကို။ အဇ္ဈောတ္တရိတာ၊ လမ်းမိုး၌။ ဌိတာ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုခြောက်ဆယ်သောအကြောမတို့ထက်။ သုခမတရာ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သော အကြောတို့သည်။ သုတ္တရဇ္ဇက သဏ္ဌာနာ၊ ချည်ဖြင့် ကျစ်အပ်သော ကြိုးငယ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အညေ၊ အခြားကုန်သော။ တတော၊ ထိုသာ၍ သိမ်မွေ့သော အကြောတို့ထက်။ သုခမတရာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သော အကြောတို့သည်။ ပူတိလတာသဏ္ဌာနာ၊ နွယ်ပုပ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ [“တကျစ်နွယ် သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏” ဟုလည်း ရှေးနိဿယပေး၏။] အညေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထို အကြောတို့ထက်။ သုခမတရာ၊ တို့သည်။ မဟာဝိဏာတန္တိ သဏ္ဌာနာ၊ စောင်းကြိုး၏ ညှိသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အညေ၊ အခြားသော အကြောတို့သည်။ ထုလသုတ္တကသဏ္ဌာနာ၊ တုတ်သော ချည်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟတ္ထပါဒ ပိဋိယံ၊ လက်ဖမ်း ခြေဖမ်း၌။ နှာဂူ၊ တို့သည်။ သကုဏပါဒသဏ္ဌာနာ၊ ငှက်ခြေ သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သိသနာဂူ၊ ဦးခေါင်းအကြောတို့သည်။ ဒါရကာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ သိသဇာလက သဏ္ဌာနာ၊ ဦးခေါင်း၌ စပ်အပ်သော ဇာကွန်ယုက်ငယ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋိနှာဂူ၊ ကျောက်ကုန်းအကြောတို့သည်။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပသာရိတအလ္လဇာလသဏ္ဌာနာ၊ ဖြန့်အပ်သော စိုသော ဇာကွန်ယုက်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တံ တံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနုဂတာ၊ ထိုထိုအင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ နှာဂူ၊ တို့သည်။ သရီရေ၌။ ပဋိမုက္ကဇာလကဉ္စက-

ကဏ္ဍလ။ပေ။သဏ္ဌာနာ။ ။ကဏ္ဍလမကဋ္ဌသဏ္ဌာနာတိ ကဏ္ဍိယတိ ဆိန္ဒိယတိတိ ကဏ္ဍလော၊ ရုက္ခော။ •ကဏ္ဍ-ဆေးဒေး၊ ဇေဏဏ္ဍဝေယုတာ ကုလောတိ မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တေန ကုယပစ္စယော၊ ကဏ္ဍလရုက္ခဿ ပုပ္ဖဿ ကေုဉဉေန သဒိသာတိ အတ္ထော။ ကဏ္ဍလောတိ ဝါ ကနကပ္ပုန္တိ အတ္ထော၊ ကဏ္ဍဏတိပိ အတ္ထိ။-ယောဝနာ။

သဏ္ဌာနာ၊ စူပိအပ်သော ဇာသင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ကိုယ်၌ကျပ်နေသော ချပ်ဝတ် (အင်္ကျီရှည်)ကို “ကဉ္စုက”ဟု ခေါ်၏။] ဒီသတော ဒီသု ဒီသသု ဇာဘာ။ ဩကာသတော သကလသရီရေ အဋ္ဌိနိ၊ တို့ကို။ အာပဗ္ဗိတု၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတာ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ တိဏ္ဏိ အဋ္ဌိသတာနံ၊ သုံးရာသော အရိုးတို့၏။ ဥပရိ၊ ဌိ။ ပတိဌိတတလေဟိ၊ တည်သောအပြင်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ဌိ။ မံသ-စမ္မာနိ၊ အသားအရေတို့ကို။ အာဟစ၊ ထိခိုက်၍။ ဌိတပဒေယဟိ၊ တည်သော အရပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ တိရိယံ၊ ဌိ။ အညမညေန၊ အကြောအချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိ-စ္ဆိန္နာ။ အယ်၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုအကြောတို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ။ ဝိသဘာဝ-ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကေသသဒိသောယေဝ။

အဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သ၊ သော။ ဒန္တဋ္ဌိနိ၊ သွားအရိုးတို့ကို။ ဌပေတု၊ ဌိ။ [သွားအရိုးတို့ကို ဒန္တာအရ၌ ပါပြီးဖြစ်၍ ကြပ်ရသည်။] အဝသေသာနိ၊ ကုန်သော။ [“တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိ”၌စပ်။] စတုသဋ္ဌိ၊ ၆၄-ချောင်းသော။ ဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊ လက်အရိုးတို့၎င်း။ [“ဣတိဝေ”၌စပ်။] စတုသဋ္ဌိ၊ သော။ မံသနိသိ-တာနိ၊ အသား၌မီကုန်သော။ မုဒုအဋ္ဌိနိ၊ နူးညံ့သောအရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ၂-ချောင်း ကုန်သော။ ပဏှကဋ္ဌိနိ၊ ဖနောင်ရိုးတို့၎င်း။ ကေကသိ၊ သော။ ပါဒေါ၊ ဌိ။ ဒွေ၊ ၂-ချောင်းကုန်သော။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ “ဒွေ ဒွေ”ဟု ရှိ၏။] ဂေါပကဋ္ဌိနိ၊ ခြေပ မျက်အရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဇယံဋ္ဌိနိ၊ ခြေသလုံး အရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ ပုဆပ်ဖွားဝန်း အရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ဥရိဋ္ဌိနိ၊ ပေါင်အရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ၊ ခါးအရိုးတို့၎င်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈-ချောင်းကုန်သော။ ပိဋ္ဌိကဏကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူးအရိုးတို့၎င်း။ စတုဝိသတိ၊ ၂၄-ချောင်းသော။ ဖာသုကဋ္ဌိနိ၊ နံရိုး တို့၎င်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ဥရဋ္ဌိနိ၊ ရင်ဘတ်အရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ ဟဒယဋ္ဌိ၊ ရင်ဝအရိုး၎င်း။ ဒွေ၊ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်အရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကောဇဋ္ဌိနိ၊ ပခုံး စွန်းအရိုးတို့၎င်း။ [ယောဇနာ၌ “ကောဇဋ္ဌိနိတိ အက္ခကာနံ ဒီသု ကောဋ္ဌိသု အဋ္ဌိနိ”ဟု ဖွင့်၏။ ကောဇဋ္ဌိနိဟု ရှိလျှင် ကောဋ္ဌိ+အဋ္ဌိနိဟု ပုဒ်ဖြတ်ရသော ကြောင့် ကောင်း၏။ ကောဇဋ္ဌိနိဟု ရှိလျှင်လည်း ကောင်းသည်ပင်။]

ဒွေ၊ ဗာဟုဋ္ဌိနိ၊ လက်မောင်းအရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ဒွေ၊ ၂-ချောင်း ၂-ချောင်း ကုန်သော။ အဂ္ဂဗာဟုဋ္ဌိနိ၊ လက်မောင်းအဖျားအရိုးတို့၎င်း။ သတ္တ၊ ၇-ချောင်း ကုန်သော။ ဂိဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ပင်းအရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ အထက်မေး အောက်မေး အရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ နာသိကဋ္ဌိ၊ နှာခေါင်းအရိုး၎င်း။ ဒွေ၊ အက္ခိဋ္ဌိနိ၊ မျက်ကွင်းအရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကဏ္ဍဋ္ဌိနိ၊ နားအရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ န-လာဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုး၎င်း။ ဧကံ၊ မုဒုဋ္ဌိ၊ ဦးထိပ်အရိုး၎င်း။ နဝ၊ ၉-ခုကုန်သော။ သိသကပါလဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းခုံးအရိုးတို့၎င်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ တိမတ္တာနိ၊ ၃-ခု အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အဋ္ဌိသတာနိ၊ အရိုးအရာတို့သည်။ (အရိုးသုံးရာ တို့သည်။) (အတ္ထိ)။

သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုအရိုးတို့သည်။ ဝဏ္ဏတော သေတာနိ။ သဏ္ဌာ-
 နတော နာနာသဏ္ဌာနာနိ၊ အမျိုးမျိုးသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို
 အရိုးတို့တွင်။ အဂ္ဂပါဒဂုံလိဋ္ဌိနိ၊ ခြေချောင်းအဖျား၏အရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇ-
 သဏ္ဌာနာနိ၊ ခဝေါင်းအခေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ယောဇနာ၌ “ပိပုလိဗီဇသဒိသ-
 သဏ္ဌာနာနိ၊ ညောင်ကြတ်စေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏” ဟု ဆို၏။] တဒနန္တရာနိ၊ ထို
 ခြေချောင်းအဖျားအရိုးတို့၏ အခြားမဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အလယ်
 ဖြစ်သော ခြေဆစ်အရိုးတို့သည်။ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ ပိန္နဲစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။
 မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဖြစ်သော ခြေဆစ်အရိုးတို့သည်။ ပကဝ သဏ္ဌာနာနိ၊
 တက်စည်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေဖမိုး အရိုးတို့သည်။ ကောဋိတ-
 ကဏ္ဍုလကန္ဓရာသိ သဏ္ဌာနာနိ၊ နှပ်နှပ်စင်းအပ်သော ကြာစွယ် ကြာရင်းတို့၏
 အစုသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ [ကဏ္ဍုလဿ + ကန္ဓာ, ကဏ္ဍုလကန္ဓာ။ ကောဋိတော စ +
 တေ + ကဏ္ဍုလကန္ဓာ စာတိ ကောဋိတကဏ္ဍုလကန္ဓာ။ တေသ ရာသိ။ တေန
 သဏ္ဌာနာနိ။— ယောဇနာ။] ပဏှိကဋ္ဌိ၊ ဖနောင်အရိုးသည်။ ကေဋ္ဌိတာလဖလ-
 ဗီဇသဏ္ဌာနိ၊ တစေ့သာရှိသော တန်းသီး၏အစေ့သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဂေါပုကဋ္ဌိနိ၊
 ဖမျက်နှစ်ခု အရိုးတို့သည်။ ဗန္ဓကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌက သဏ္ဌာနာနိ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သော
 ဂေါလီလုံးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ဇသိဋ္ဌိနိ၊ ခြေသလုံးအရိုးတို့၏။ ဂေါပုကဋ္ဌိသု၊
 ဖမျက်အရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနိ၊ တည်သောအရပ်သည်။ အပနိတတစသိန္နိကဋ္ဌိရ-
 သဏ္ဌာနိ၊ ဖယ်အပ်သော အခွံရှိသော သင်ပေါင်းညှောက် သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ [ရှေး
 နိဿယ၌ “အနုပနိတတသ သိန္နိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနိ၊ မပယ်အပ်သော အခွံရှိသော
 သင်ပေါင်းညှောက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏” ဟု ပေး၏။] ဒုဒ္ဓကဇသိဋ္ဌိကံ၊ ငယ်သော
 ခြေသလုံးအရိုးသည်။ ဓနုကဒဏ္ဍသဏ္ဌာနိ၊ လေးငယ်၏ အရိုးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။
 မဟန္တံ၊ ကြီးသောခြေသလုံးအရိုးသည်။ မိလာတသပူပိဋ္ဌိသဏ္ဌာနိ၊ ညှိုးနေသော
 မြွေ၏ကျောက်ကုန်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဇဏ္ဍုကဋ္ဌိ၊ ပုဆစ်ခူးဝန်းအရိုးသည်။ ကေ-
 တော၊ တဖက်၌။ ပရိက္ခိဏဖဏကသဏ္ဌာနိ၊ ကုန်သော ရေမြှုပ်ငယ်သဏ္ဌာန်
 ရှိ၏။ ဝါ၊ ပဲ့သော ရေမြှုပ်ငယ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထို ပုဆစ်ခူးဝန်းအရိုးတို့တွင်။ ဇဂိဋ္ဌိကဿ၊ မြင်းခေါင်းအရိုး၏။ ပတိ-
 ဋ္ဌိတဋ္ဌာနိ၊ အတွင်းသို့ဝင်၍ တည်သောအရပ်သည်။ အတိခိဏဂေါသိင်္ဂသဏ္ဌာ-
 နိ၊ မထက်သော အဖျားရှိသော နွားဦးချိုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥိရုဋ္ဌိ၊ ပေါင်အရိုးသည်။
 ဒုတ္တုတ္တိတာသိပရသုဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ရှေ့အပ်သော ဒါးရိုး
 ပုဆိန်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တဿ၊ ထို ပေါင်အရိုး၏။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိမ္ပိ၊ ခါးအရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတ-
 ဋ္ဌာနိ၊ အတွင်းသို့ဝင်၍ တည်သော အရပ်သည်။ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနိ၊
 ကစားကြောင်း ဂေါလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တေန၊ ထို ပေါင်အရိုးသည်။ [“ပတိ-
 ဋ္ဌိတ” ၌စပ်။] ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ခါးအရိုး၏။ [“ဌာန” ၌စပ်။] ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနိ၊ စွဲမှီ

တည်နေအပ်ရာ အရပ်သည်။ အဂ္ဂစိန္တမဟာပုန္နာဂဗလသဏ္ဌာနံ၊ ဖြတ်အပ်သော အဖျားရှိသော ပုန်းညက်သီးကြီးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ [ယောဇနာ၌ “တေနာတိ ဥရု-
ဋ္ဌိနာ ပတိဋ္ဌိတ ဣတိပဒေ ကရဏံ” ဟု ဖွင့်၏။ မိမိကား ပတိဋ္ဌိတ၏ ကရိုဏ်းမဖြစ်
သင့်သောကြောင့် တေနကိုကတ္တာအနက်ပေး၍ “ပတိဋ္ဌိတ စွဲမှီတည်နေအပ်ရာ”
ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။]

ကဋိကဋ္ဌိနိ၊ ခါးအဂိုးတို့သည်။ နေပိ၊ ၂-ချောင်းတို့သည်လည်း။ ကောဗဒ္ဓါနိ၊
တစပ်တည်းစပ်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ကမ္မကာရဥဒ္ဓန္ဒသဏ္ဌာနာနိ၊ အိုးထိန်း
သည်တို့၏ ဖိုခနောက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး တချောင်းစီ။
ဝါ၊ တချောင်းစီ တချောင်းစီ။ ကမ္မာရက္ခန္ဓယောထုသဏ္ဌာနာနိ၊ ပန်းဘဲသမား
တို့၏ သံတူကိုချည်ကြောင်း ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကောဋိယံ၊ အစနံ၌။ ဋ္ဌိတ-
အာနိသဒ္ဓိ၊ တည်သော တင်ပါးအရိုးသည်။ အဓောမုခံ၊ အောက်၌ မျက်နှာရှိ
သည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဂဟိတသပ္ပဖဏသဏ္ဌာနံ၊ ယူအပ်သော မြေပါးပျဉ်း
သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ (ဟုတော)။ သတ္တသု၊ ၇-ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။
ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ကြီး အပေါက်ငယ်ရှိ၏။ ပိဋိကဏကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူး
အရိုးတို့သည်။ အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှစ၍။ ဥပဂ္ဂပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဌပိတ-
သီသကပဉ္စဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ ရစ်ပတ်၍ဖားအပ်သော သလုံမည်းအပြား
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟိရတော၊ အပြင်အပမူ စ၍။ (ဥပဂ္ဂပရိ)။ ဝဉ္စနာဝဠိ-
သဏ္ဌာနာနိ၊ ယောက်လုံးတို့၏ အစဉ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဗူးဖားတို့၏
အစဉ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဝဉ္စနာဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ လုံးသောကြာရိုး
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏” ဟု ပေးလေ၏။ ဋီကာနှင့် မညှီ။] တေသံ၊ ထို ကျောက်ဆူးရိုး
တို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ကကဗဒ္ဓန္တသဒိသာ၊ လူသွားနှင့်တူကုန်
သော။ ဒုတ္တယော၊ ၂-ခု ၃-ခုကုန်သော။ ကဏုကာ၊ ဆူးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

စတုပိသတိယာ၊ ၂၄-ချောင်းသော။ ဖာသုကဋ္ဌိသု၊ နိဂိုးတို့တွင်။ အပရိပုဏ္ဏာ-
နိ၊ မပြည့်သော အရိုးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏအသိတသဏ္ဌာနာနိ၊ မပြည့်သော
တင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [အပရိပုဏ္ဏဉ္စ+တံ+အသိတဉ္စာတံ အပရိပုဏ္ဏအသိတံ။
အပရိပုဏ္ဏဒတ္တေန သဒိသာနီတံ အတ္ထော။ — ယောဇနာ။ ရှေးနိဿယ၌ကား
“အပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ၊ မပြည့်စုံသော သန်လျက်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏” ဟု

ဥပဂ္ဂပရိ။ပေ ။ဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ။ ။ဥပဂ္ဂပရိကို ဌပိတ ၌စပ်။ သီသကပဉ္စဝေဌကကို
မူလဋီကာ၌ “ဝေဌော ဌပိတသီသမယံ ပဉ္စကံ” ဟု ဖွင့်၏။ သလုံမည်းဖြင့် ပြုအပ်သော
အပြား။ ဝါ၊ သလုံမည်းအပြား ဟု မှတ်ပါ။ ထိုအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်။
ရှေးအဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ကား “သီသကပဉ္စ၊ နဖူးသင်းကျစ်ပြား” ဟု ပေးလေ၏။

ပေးလေ၏။] ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်သော အရိုးတို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏာသိတသဏ္ဌာနာနိ၊ ပြည့်သောတဇင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသော နံရိုးတို့သည်လည်း။ ဩဒါတကုက္ကုဋ္ဌဿ၊ ကြက်ဖြူ၏။ ပသာရိတ ပက္ခသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆန်အပ်သော အတောင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

စုဒ္ဒသ၊ ၁၄-ချောင်းကုန်သော။ ဥရုဠိနိ၊ ရင်ဘတ် အရိုးတို့သည်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓာနိကပဉ္စရသဏ္ဌာနာနိ၊ အိသော သန်လျင်း၏ ခရိုင်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ [“ဆွေးမြည့်ပြီးသော ရထားချိုင့်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏” ဟု ရှေးနိဿယ ပေး၏။] ဟဒယဋ္ဌိ၊ ရင်ချိုင့်အရိုးသည်။ ဒဗ္ဗိဖဏသဏ္ဌာနံ၊ ယောင်းမပါးပျဉ်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်အရိုးတို့သည်။ ခုဒ္ဒကလောဟဝါသိဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာနိ၊ ငယ်သော ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော ပဲခုပ်အရိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ၊ ပခုံးစွန်းအရိုးတို့သည်။ ကေတော၊ တဖက်၌။ ပရိက္ခိတသိဟဋ္ဌကုဒါလသဏ္ဌာနာနိ၊ ကုန်ပြီးတော့ သိဟဋ္ဌိပေါက်တူးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ဗဟဋ္ဌိနိ၊ လက်မောင်း အရိုးတို့သည်။ အာဒါသဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနာနိ၊ ကြေးမုံအရိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂဗဟုဋ္ဌိနိ၊ လက်မောင်းဖျားအရိုးတို့သည်။ ယမကတာလကန္ဓသဏ္ဌာနာနိ၊ အစုံဖြစ်သော ထန်းဖြစ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ မဏိဗန္ဓဋ္ဌိနိ၊ လက်ကောက်ဝတ်အရိုး တို့သည်။ ကေတော၊ ၌။ အလ္လိယာပေတွာ၊ ငြိကပ်စေ၍။ ဌပိတသိသကပဉ္စ-ဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ ရစ်ပတ်၍ထားအပ်သော သလဲမည်းအပြားသဏ္ဌာန် ရှိကုန် ၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “သီသကပဉ္စ၊ နဖူးသင်းကျစ်ပြား” ဟုပင် ပေးလေ၏။]

ပိဋ္ဌိဟတ္တဋ္ဌိနိ၊ လက်ဖမိုးအရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိတကဏ္ဍုလကန္ဓရာသိသဏ္ဌာ-နာနိ၊ နုပ်နုပ်စဉ်းအပ်သော ကြာစွယ်ကြာရင်းတို့၏အစုသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ရှေ့၌ ကဏ္ဍုလကန္ဓဟု ပြင်ခဲ့သည်။] ဟတ္တဂုံလိယု၊ လက်ချောင်းတို့တွင်။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဖြစ်သော လက်ဆစ် အရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ၊ ထက်စည် သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အလယ်ဖြစ်သော လက်ဆစ်အရိုးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ မပြည့်သော ပိန္နဲစေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂ-ပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အဖျားဖြစ်သော လက်ဆစ် အရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ၊ ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ သတ္တ၊ ခုနစ်ချောင်းကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ပင်း အရိုးတို့သည်။ ဒဏ္ဍေန၊ ဒုတ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ လျှိုထိုး၍။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ် အားဖြင့်။ ဌပိတဝံသကဋ္ဌိရုစက္ကလိကသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော ဝါးညောင် စက်ဝိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟေဋ္ဌိမဟနုကဋ္ဌိ၊ အောက်မေးအရိုးသည်။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းဘဲသမားတို့၏။ အယောကုဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနံ၊ သံတူကို ချည်ကြောင်း ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥပရိမံ၊ အထက်၌ဖြစ်သော။ (ဟနုကဋ္ဌိ၊ မေးအရိုးသည်။) အဝလေခနုသတ္တက သဏ္ဌာနံ၊ ကြံအခွံကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ဒါးငယ် သဏ္ဌာန် ရှိ၏။

အက္ခိကူပနာသကူပဋ္ဌိနိ၊ မျက်တွင်းအရိုး နှာခေါင်းတွင်း အရိုးတို့သည်။ အပဒိတမိဥတရုဏတာလဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ ဖယ်အပ်သော အဆံရှိသော နုသော ထန်းစေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ နုလာဋ္ဌဋ္ဌိ၊ နဖူးအရိုးသည်။ အစောမုခဥပိတသင်္ခိ- ထာသကကပါလ သဏ္ဌာန်၊ အောက်သို့ အဝမူ၍ ထားအပ်သော ခရုသင်း ရေသောက်ခွက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ကဏ္ဍစဋ္ဌိကဋ္ဌိနိ၊ နှားပန်းဆံစ အရိုးတို့သည်။ နှာပိတခရုကောသကသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆတ္တာသည်တို့၏ သင်စုန်းအိမ် သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ နုလာဋ္ဌကဏ္ဍစဋ္ဌိကဋ္ဌိနိ၊ နဖူး နှားပန်းဆံစတို့၏။ ဥပရိ၊ အပေါ်၌။ ပဋ္ဌ- ဗန္ဓနောကာသေ၊ သင်းကျစ်ပြားဖွဲ့အပ်ရာ အရပ်၌။ အဋ္ဌိ၊ သည်။ သင်္ကဋ္ဌိတသဋ္ဌ- ပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဍသဏ္ဌာန်၊ နှစ်ဘက်၌ တွန့်ကျနေသော ရေအိုးပေါ်၌ ပြည့်သော အဝတ်လွှာ၏ တပိုင်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ ဦးထိပ်အရိုးသည်။ မုခစ္ဆိန္ဒဝင်္ဂ- နာဋ္ဌိကေရသဏ္ဌာန်၊ ဖြတ်အပ်သော မျက်နှာဝရှိသော ကောက်သောအုန်းသီး သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ သီသဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းအရိုးတို့သည်။ သိဗ္ဗေတွာ၊ ချုပ်၍။ ပွပိတ- ဇေရုလာပုကဋ္ဌာဟသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော ဆွေးမြည့်သော မူးအုံသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။

ဒိသဏော၊ ဒိဋ္ဌိယု၊ ဒိသာယု ဇာတာနိ။ ဩကာသတော၊ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ဌိတာနိ။ ပန၊ အထူးကား။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ဧတ္ထေ၊ ဤအရိုးတို့တွင်။ သီသဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂိဝဋ္ဌိယု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဂိဝဋ္ဌိနိ၊ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိယု(ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍက- ဋ္ဌိနိ၊ ကဋ္ဌိဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ၊ ဋ္ဌိရဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ဋ္ဌိရဋ္ဌိနိ၊ ဧတ္ထေ၊ က- ဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ဧတ္ထေ၊ ကဋ္ဌိနိ၊ ဇသဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ဇသဋ္ဌိနိ၊ ဂေါပုက- ဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ဂေါပုကဋ္ဌိနိ၊ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိယု (ပတိဋ္ဌိတာနိ)။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တော၊ ၌။ အဋ္ဌိမိဇ္ဈေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ မိသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား ၌၎င်း။ မူလေစ၊ အရင်း၌၎င်း။ အညမညေန၊ အရိုးအချင်းချင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိ- စ္စိန္ဒာနိ၊ အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုအရိုးတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသဘာဂ- ပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

သင်္ကဋ္ဌိတပေ။ သဏ္ဌာန်။ ။ သဋ္ဌေ ကုမ္မေ၊ အိုး၌။ ပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်တည်း။ သဋ္ဌ- ပုဏ္ဏော။ ပဋ္ဌလော စ+သော+ခဏ္ဍော စာတိ ပဋ္ဌလခဏ္ဍော၊ အဝတ်ပိုင်း။ အိုး၏အပြည့်ဖိုး အပ်သော အဝတ်ပိုင်း။ ထိုအဝတ်ပိုင်းသည် နှစ်ဘက်၌ တွန့်ကျနေသောကြောင့် “သင်္ကဋ္ဌိ- တသဋ္ဌပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဍ”ဟု ဆိုသည်။ နဖူးသင်းကျစ်ပြား ဖွဲ့အပ်ရာ အရိုးသည် ရေအိုးပေါ်၌ တဝက်တည်ရှိ၍ တပိုင်းက အောက်ကျနေသော အဝတ်ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “ပဋ္ဌလခဏ္ဍ” နေရာ၌ “ပဋ္ဌဏ္ဍ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ ရေအိုးပေါ်၌ ဖုံးအပ်သော ဘေးသို့ လည်း တွန့်ကျနေသော အဝတ်ပိုင်း၏ တဝက်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏—ဟူလို။

အဋ္ဌိမိဉ္ဇန္တိ၊ ကား။ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အပ္ပန္နရဂတံ၊ အတွင်း၌ တည်သော။ မိဉ္ဇံ၊ ခြင်ဆီသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုရိုးတွင်းခြင်ဆီသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ။ သဏ္ဌာနတော၊ မဟန္တမဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ အဋ္ဌိနံ၊ အရိုးတို့၏။ အပ္ပန္နရဂတံ၊ အတွင်း၌တည်သော ခြင်ဆီသည်။ ဝေဠုနာဠိယံ၊ ဝါးကျည်တောက်၌။ ပက္ခိတ္တသေဒိတမဟာဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြောအပ်သော ကြီးသောကြိမ်ညွန့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနံ၊ ငယ်ကုန် သာဠိငယ်ကုန်သော။ (အဋ္ဌိနံ)။ အပ္ပန္နရဂတံ၊ သည်။ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေယျ၊ ဝါး အသေး အဆစ်တို့၌။ ပက္ခိတ္တသေဒိတ တနုဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြောအပ်သော သေးသောကြိမ်ညွန့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော။ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ဝက္ကန္တိ၊ ကား။ ကေပန္နနာ၊ တခုသော အဖွဲ့အညှာရှိကုန်သော။ ဒွေ၊ ၂-ခု ကုန်သော။ မံသပိတ္တာ၊ အသားစိုင်တို့သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုအညှာသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ မန္တရတ္တံ၊ စဉ်းငယ်နီသော။ ပါဠိဘဒ္ဒကဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ လယ်ခေါင်ရန်းအစေ့ အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဒါရကာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ ယမကကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနံ၊ အစုံဖြစ်သောကစားကြောင်း ဂျင်လုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေဝဏ္ဏပရိပဒ္ဒအမ္ပပလဒ္ဒယသဏ္ဌာနံ၊ တခုသောအညှာ၌ စပ်ဖွဲ့နေသော သရက်သီး ၂-လုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဂလဝါဠကာ၊ လည်မျိုမျို။ နိက္ခန္ဓေန၊ ထွက်သော။ ကေမူလေန၊ တခုသောအရင်းဖြင့်။ ထောက်၊ အနီးငယ်သောအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဒွေဓာ၊ ၂-ဖြာ။ ဘိန္ဓေန၊ ကွဲသော။ တူလန္နာရနာ၊ တုတ်သောအကြောသည်။ ဝိနိဗ္ဗေ၊ ဖွဲ့ကျက်အပ်သည်။ ဟုတော။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးအသားကို။ ပရိက္ခိပိတော၊ ရစ်ပတ်၍။ ဌိတံ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဝက္ကံ၊ အညှာကို။ ဝက္ကဘာဂေန၊ အညှာ၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ဟဒယန္တိ၊ ကား။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးအသားသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုနှလုံး အသားသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တံ၊ နီသော။ ပဒုမပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ ပဒုမာကြာရွက်၏ ကျောဘက်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဗာဟိရပတ္တာနံ၊ အပြင်အရွက်တို့ကို။ အပနေတော၊ ဖယ်၍။ အစောမုခဌပိတပဒုမမက္ခဋ္ဌသဏ္ဌာနံ၊ အောက်သို့မျက်နှာ မှ၍ ထားအပ်သော ပဒုမာကြာဝင်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဗဟိ၊ ၌။ မဉ္ဇံ၊ ညက်ညော၏။ အန္တော၊ ၌။ ကောသာတကိဖလဿ၊ သဗ္ဗတ်သီး၏။ ဝါ၊ ခဝဲသီး၏။ အပ္ပန္နရသဒိသံ၊ အတွင်းအရပ်နှင့်တူ၏။ ပဿဝန္တာနံ၊ ပညာရှိသူတို့၏။ (ဟဒယံ၊ သည်။) ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ဝိကဝိတံ၊ ပွင့်၏။ မန္တပညာနံ၊ နို့သောပညာရှိသူတို့၏။ (ဟဒယံ)။ မက္ခဋ္ဌိတမေဝ၊ အငုံပင်တည်း။ [“မက္ခဋ္ဌသဏ္ဌာနံ” ၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော မက္ခဋ္ဌနှင့် တူသောကြောင့် သန္တိဋ္ဌာနာဝစာရဏ ထည့်၍ ဆိုသည်။] စ၊ ဆက်။

အဿ၊ ထိုနှလုံးသား၏။ အန္တော၊ အတွင်းအရပ်၌။ ပုန္နာဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္ထော၊ ပုန်းညက်စေ၏ တည်ရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အာဝါဠကော၊ တွင်းငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ ယင်းတွင်းငယ်၌။ အနုပသတမတ္တံ၊ တလက်ဘက်၏တဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ယံ၊ ယင်းသွေးကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ မနောဓာတု၊ သည်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတု စ၊ သည်၎င်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ [“မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့က မှီ၍ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုသွေးထည်း၌ မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တွေ ပြန့်ကြဲ၍ တည်နေသည် မဟုတ်။ ဆရာကို တပည့်တွေက မှီသကဲ့သို့ ထို သွေးမရှိလျှင် မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “မှီသည်” ဟု ဆိုသည်။] ပန၊ ဆက်။ တံတေ၊ ထိုနှလုံးသားသည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ရှိသူ၏ နှလုံးသားသည်။ ရတ္တံ၊ နိသည်။ ဟောတိ၊ ဒေါသစရိတဿ၊ သည်။ ကာဠကံ၊ မည်းနက်သည်။ (ဟောတိ)။ မောဟစရိတဿ၊ သည်။ မုံသ- ဓောဝနုဒကသဒိသံ၊ အသားဆေးရေနှင့် တူသည်။ (ဟောတိ)။ ဝိတက္ကစရိ- တဿ၊ သည်။ ကုလတ္တယူသဝဏ္ဏံ၊ ကုလားပဲပြုတ်ရေအဆင်း ရှိ၏။ ဝါ၊ ပဲတိစပ် ပြုတ်ရေအဆင်းရှိ၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊ သည်။ ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ မဟာလှေခါး ပန်းအဆင်းရှိ၏။ ပညာစရိတဿ၊ သည်။ အစ္ဆန္တံ၊ ကြည်လင်သည်။ လိပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်။ အနာဝိလံ၊ မနောက်ကျသည်။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူသည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ နိဒ္ဒေါတဇာတိမဏိဝိယ၊ အကြွင်းမဲ့ ဆေးကြောပွတ်တိုက်အပ်သော ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့။ ဇုတိမန္တံ၊ အရောင်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ခါယတံ၊ ထင်ရ၏။ ဒိသတော၊ ပေ။ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ သရီရဗ္ဗ- န္တရေ၊ ကိုယ်၏ အတွင်း၌။ ဒိန္နံ၊ ၂-ဘက်ကုန်သော။ ထနာနံ၊ သားမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ပတ်ဝိုက်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ယကနန္တိ၊ ကား။ ယမကမံသပဋ္ဌလံ၊ အစုံဖြစ်သော အသားလွှာသည်။ အတ္ထိ၊ တံ၊ ထိုအသည်းသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တပဏ္ဍကဓာတုကံ၊ အနီအဝါရောစပ်သော ဓာတ်သဘောရှိ၏။ နာတိရတ္တကုမုဒဿ၊ အလွန်မနီသော ကုမုဒြာကြာ၏။ ပတ္တ- ပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ အရွက်၏ ကျောဘက်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဍာနတော၊ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဧကံ၊ တခုတည်းသည်။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌။ ယမကံ၊ အစုံသည်။ (ဟုတွာ)။ ကောဝိ- ဋ္ဌာရပတ္တသဏ္ဍာနံ၊ ကသစ်ရွက်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအသည်းလွှာ သည်။ ဒန္တာနံ၊ ဉာဏ်လေးသူတို့၏။ မဟန္တံ၊ သော။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပညဝန္တာနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါ၊ ၂-ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန် သော။ တိဏိဝါ၊ ၃-ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒကာနိ၊ ငယ်သောအသည်း တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဒိသတော၊ ပေ။ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဒိန္နံ၊ ၂-ဘက် ကုန်သော။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ လကျီ၌ဘေးကို။ နိဿာ-

ယ၊ ခြုံ။ ငြိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ယကနံ၊ သည်။ ယကနဘာဂေန၊ အသည်း၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ကိလောမက္ခန္ဓိ၊ ကား။ ပဋိစ္စန္ဓာ ပဋိစ္စန္ဓဘေဒတော၊ ဖုံးတတ်သောအမြှေး၊ မဖုံးတတ်သောအမြှေးတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိခံ၊ ၂-ပါး အပြား ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ပရိယောနဟနမံသံ၊ ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယုက်သော အသားတမျိုး သည်။ (အတ္ထိ)။ ဒုဝိဓေါ၊ သော။ တံ၊ ထို ပဋိစ္စန္ဓာ ပဋိစ္စန္ဓအမြှေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ။ ဒုက္ခလပိလောတိကဝဏ္ဏံ၊ ဘူဖြူပုဆိုးအဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ အတ္တနော၊ ၏။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်နှင့်တူသော သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ၊ ဖုံးတတ်သောအမြှေးသည်။ (ဝဏ္ဏဟဒယ တို့ကိုဖုံးတတ်သောအမြှေးသည်။) ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊ ဣတရံ၊ ဖုံးတတ်သော အမြှေးမှတစ်ပါးသော မဖုံးတတ်သောအမြှေးသည်။ ဒွိသု၊ ဒိသာသု၊ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ ပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ၊ သည်။ ဟဒယဉ္စ၊ ကိုဝိုင်း။ ဝက္ကဉ္စ၊ ကိုဝိုင်း။ ပဋိစ္စာဒေတွာ ငြိတံ၊ ၏။ အပဋိစ္စန္ဓကိလောမကံ၊ မဖုံးတတ်သော အမြှေးသည်။ သကလသရီရေ၊ ခြုံ။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဟေဠတော၊ ခြုံ။ မံသံ ပရိယောနန္ဒိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယုက်၍။ ငြိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဠာ။ မံသေန၊ ဖြင့်ဝိုင်း။ ဥပရိ၊ စမ္ပေန၊ ဖြင့်ဝိုင်း။ တိရိယံ၊ ကိလောမကဘာဂေန၊ အမြှေး၏အဆုံးအဘို့ ဖြင့်ဝိုင်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ပိဟကန္တိ၊ ကား။ ဥဒရဇိဝါမံသံ၊ ဝမ်းလျှာအသားသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို သရက်ရွက်သည်။ ဝါ၊ ထို ဘေသည်။ ဝါ၊ ထို အပျဉ်သည်။ နီလံ (ဟုတွာ)။ နိဂုဏ္ဍိကပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ကြောင်ပန်းပွင့် အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ သတ္တဝါလပုမာဏံ၊ ၇-လက်သစ်ပမာဏရှိသည်။ အပန္နနံ၊ အဖွဲ့အညှာ မရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ကာဠဝစ္စကဇိဝါ သဏ္ဌာနံ၊ မည်းနက်သောနွားငယ်၏ လျှာသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကာသတော ဟဒယဿ၊ ၏။ ဝါမပဿေ၊ လက်ဝဲ နံပါး၌။ ဥဒရပဋူလဿ၊ ဝမ်းလွှာ၏။ [နောက်၌ “ဥဒရ နာမ အန္တပဋူလံ” ဟု လာလိမ့်မည်။ ထိုအလို အစာသစ်အိမ်ဟု ပေးပါ။] မတ္တကပဿံ၊ အထက်ဘေး ကို။ [ယောဇနာ၌ “ဥဒရပဋူလမတ္တကပဿံ”ဟု သမာသ်ရှိ၏။] နိဿယ၊ ငြိတံ။ ယဒ္ဓိံ၊ ယင်း သရက်ရွက်သည်။ ဝါ၊ ယင်း ဘေသည်။ ဝါ၊ ယင်း အပျဉ် သည်။ [နိက္ခန္ဓေ ၌ စပ်။] ပဟရဏပုဟာရေန၊ လက်နက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်မိခြင်း ကြောင့်။ ဗဟိ၊ နေ့ဆုမှ အပြတ်ဘက်သို့။ နိက္ခန္ဓန္တိ၊ ထွက်လသော်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတက္ခယော၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ပရိဒစ္စေဒတော ပိဟကဘာဂေန၊ အပျဉ်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသော။

ပပ္ဖါသန္တိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သုမံသန္ဓပုဘေဒံ၊ ၃၂-ခုသောအသားတစ် အပြား ရှိသော။ ပပ္ဖါသမံသံ၊ အဆုတ်မည်သောအသားသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုအဆုတ်

သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တံ၊ သည်။ (ဟုတော)။ နာတိပက္ကဉ္စဒုမ္ပရဖလဝဏ္ဏံ၊ အလွန် မမှည့်သော ရေသဖန်းသီး အဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဝိသမစ္ဆိန္ဒုဗဟလပူဝ- ခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ မညီမညွတ် ဖြတ်အပ်သော တူသော မှုံပိုင်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ အဗ္ဗ- န္တရေ၊ ဌံ။ အသိတပီတာနံ၊ စားအပ်သောအစာ၊ သောက်အပ်သောအရေတို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ)။ ဥဂ္ဂတေန၊ အထက်သို့တက်သော။ ကမ္မဇ- တေဇသ္မာနာ၊ ကမ္မဇတေဇော၏ အငွေ့သည်။ အဗ္ဗာဟတတ္တာ၊ ထိခိုက်အပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံခါဒိတံ၊ ကောင်းစွာ ဝါးအပ်သော။ ပလာလပိဏ္ဏံ၊ ကောက်ရိုးအဆုပ်သည်။ နိရသံ၊ အရသာမရှိသည်။ နိရောဓံ၊ အရောင်မရှိသည်။ ဝါ၊ ဩဇာမရှိသည်။ (ဟောတိ) ဣဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) နိရသံ၊ သည်။ နိရောဓံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [စာအုပ်တို့၌ “သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဏမိဝ” ဟု သမာသ်ရှိ၏။ “သံခါဒိတ”ဟု ဝါကျရှိမှ အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားသည်။ နိရသန္တိ နိဟိနရသံ၊ နိရောဇန္တိ နိပွဘံ၊ ဩဇာရဟိတံ ဝါ။-မဟာဋီကာ။] ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ဒွိန္ဒံ ထနာနမန္တရေ ဟဒယဉ္စ ယကနဉ္စ ပဋိစ္စာဒေတွာ၊ ဩလမ္ပန္တံ၊ တွဲရရှိဆဲလျက်။ ဌိတံ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ပပ္ဖါသ- ဘာဂေန၊ အဆုတ်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိ- သောဝ။

အန္တန္တိကား။ ပုရိသဿ၊ ၎်။ ဒုတ္တိံ သဟတ္ထာ၊ ၃၂-တောင်ရှိသော။ ဣတ္ထိယာ၊ ၎်။ အဋ္ဌဝိသတိဟတ္ထာ၊ ၂၈-တောင်ရှိသော။ ကေဝိသတိယာ၊ ၂၁-ပါးသော။ ဌာနေသု၊ တံ၌။ ဩဘဂါ (ဩဘဂါ)၊ ခွေ၍ တည်သော။ အန္တဝဋ္ဌိ၊ အူမ အလုံးသည်။ (အတ္တိ)။ [ဩဘဂါတိ အာဘုဇိတွာ ဌိတာ၊ ခွေ၍တည်သော။- မဟာဋီကာ။ ဤအဖွင့်ကိုထောက်လျှင်—အဝ + ဘုဇ + တပစ္စည်းဖြင့် “ဩဘဂါ” သို့မဟုတ် ဣပစ္စည်းဖြင့် “ဩဘောဂါ” ဟု မူလပိဋ် ရှိဟန်တူ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ဩဘဂါ၊ စနောင်စနင်းရှိသော”ဟု ပေးလေ၏။] တဒေတံ၊ ထို အူမခွေသည်။ ဝဏ္ဏတော။ သေတံ၊ သည်။ (ဟုတော)။ သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ၊ ကျောက်စရစ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်္ကျီအဆင်း ရှိ၏။ (တနည်း) သေတသက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ၊ ပြုသော ကျောက်စရစ်အဆင်း၊ အင်္ကျီအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ လောဟိတ- ဒေါဏိယံ၊ သွေးစကျင်း၌။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ ဌပိတသီသမ္ဘိန္ဒုယပ္ပသဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော ပြတ်သောဦးခေါင်းရှိသော မြွေနှင့်တူသောသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသ- တော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ ၃၂ပရိ၊ အထက်၌။ ဂလဝါဋ္ဌကေ၊ လည်မျို ၌၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ကရိသမဂ္ဂေ စ၊ ကျင်ကြီးလမ်း၌၎င်း။ ဝိနိဗဒ္ဓတွာ၊ တဆက်သည်း စပ်နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂလဝါဋ္ဌက ကရိသမဂ္ဂပရိယန္တေ၊ လည်မျို ကျင်ကြီးလမ်းအဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်၏ အတွင်း၌။ ဌိတံ၊ ၎်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တဘာဂေန၊ အူ၏အဆုံး အဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

အန္တဂုဏန္တိ၊ ကား။ အန္တဘောဂဋ္ဌာနေသု၊ အူမခွေအရပ်တို့၌။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော အူသိမ်သည်။ (အတ္တိ)။ တံ၊ ထိုအူသိမ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ။ (ဟုတုာ)။ ဒကသီတလိကမူလဝဏ္ဏံ၊ ကြာသိမ်မြစ်အဆင်း ရှိ၏။ [ရေထည်း၌နှစ်သောမော်မြစ်အဆင်းရှိ၏ ဟုလည်းပေးကြ၏။] သဏ္ဌာနတော၊ ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာနမေဝ၊ ကြာသိမ်မြစ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်ပင်။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကုသတော၊ ကုဒါလဖရသုကမ္မာဒီနံ၊ ပေါက်တူး ပုဆိန်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအလုပ် အစရှိသည်တို့ကို။ (ပေါက်တူးတူးခြင်း ပုဆိန်ပေါက်ခြင်း အစရှိသော အားတိုက်အင်တိုက်လုပ်ရသော အလုပ်ကြမ်းတို့ကို။) ကဏေန္တာနံ၊ ပြုသူတို့၏။ (အန္တဘောဂေ ခွဲစပ်။) ယန္တာကဗုဒ္ဓကာလေ၊ ယန္တရားကို ဆွဲငင်ရာအခါ၌။ ယန္တသုတ္တံ၊ ယန္တရား၌ တပ်အပ်သောကြိုးသည်။ ယန္တဖလကာနိ၊ ယန္တရားပျဉ်ချပ်တို့ကို။ (အာဗန္ဓတိ) ဣဝ၊ ဖွဲ့ချည်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အန္တဘောဂေ၊ အူမခွေတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ (အာဗန္ဓိတုာ၌စပ်။) အဂဋ္ဌန္တေ၊ မလျှောကျကုန်အောင်။ အာဗန္ဓိတုာ၊ ဖွဲ့ချည်၍။ ပါဒပုဉ္ဇန ဓဇ္ဈမဏ္ဍလကဿ၊ ခြေသုတ်ကြိုးဝန်း၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ တံ၊ ထို ခြေသုတ်ကြိုးဝန်းကို။ သိဗ္ဗေတုာ၊ ချုပ်စပ်၍။ ဌိတရဇ္ဈကာဝိယ၊ တည်သော ကြိုးငယ်တို့ကဲ့သို့။ ဧကဝိသတိယာ၊ ၂၁-ပါးသော။ ဋ္ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အန္တဘောဂါနံ၊ အူမခွေတို့၏။ အန္တရာ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တဂုဏဘာဂေန၊ အူသိမ်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ။ ပေ။ ဧကသသဒိသောဝ။

အန္တဘောဂဋ္ဌာနေသု ဗန္ဓနံ။ ။ အူမကြီး၏ ခွေ၍ ခွေ၍ တည်ရာအရပ်ကို “အန္တဘောဂဋ္ဌာန” ဟု ခေါ်၏။ ထိုအူခွေတို့ကို လျှော၍မကျအောင် ဖွဲ့ချည်ကြောင်း အူသေးအူသိမ်ကို “အန္တဂုဏ” ဟု ခေါ်၏။ [အန္တ=အူမခွေကို + ဂုဏ=ဖွဲ့ချည်ကြောင်း အူ။]

ကုဒါလ။ ပေ။ ကဏေန္တာနံ။ ။ ဤ ပုဒ်ကို “ဧကတော အဂဋ္ဌန္တေ အာဗန္ဓိတုာ” ခွဲစပ်၊ အလုပ်ကြမ်းလုပ်သူတို့မှာ အားတိုက်အင်တိုက် လုပ်ရသောကြောင့် အူမခွေတို့သည် နိုးရာတဖက်သို့ လျှောသွားတတ်၏။ “ထိုသို့ မလျှောအောင် အူသိမ် အူသေးတို့က ဖွဲ့ချည်ထားသည်” ဟူလို။

ယန္တသုတ္တံဝိ ယန္တဖလကာနိ။ ။ “ထိုသို့ ဖွဲ့ချည်ထားပုံမှာ ဘာနှင့် တူပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယန္တသုတ္တံဝိ” စသည်မိန့်၊ ယန္တရားစက်ကြိုးက ယန္တရားပျဉ်ချပ်ကို ဖွဲ့ချည်ထားပုံနှင့် တူသည်-ဟူလို။

ပါဒပုဉ္ဇနဿ။ ပေ။ ဌိတံ။ ။ ထိုအူမခွေတို့၏အကြား၌ အူသိမ်တို့သည် အဘယ်ပုံ တည်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ပါဒပုဉ္ဇနဿ” စသည်မိန့်၊ ရှေးခေတ်၌ ကြိုးကို တော်တော်တုတ်အောင်ကျစ်၍ ဂေဝိုင်း ဝိုင်းပြီးလျှင် ခြေသုတ်စရာ ပြုလုပ်ကြ၏။ ထိုကြိုးခွေတို့၏ အကြားအကြားဝယ် ကြိုးငယ်ကလေးများဖြင့် တပ်ဖွဲ့ထားရ၏။ အူသိမ်တို့သည် ထိုကြိုးငယ်ကလေးများ တည်ပုံကဲ့သို့ အူမခွေအကြား၌ တည်ကြသည်-ဟူလို။

ဥဒရိယန္တိ၊ ကား။ ဥဒရေ၊ ဝမ်း၌။ ဝါ၊ အစာအိမ်၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သော။ အသိတပိတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ်ပြီး သောက်အပ်ပြီး ခဲအပ်ပြီး သာယာအပ်ပြီ သော အစာသစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုအစာသစ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏံ၊ စားမျိုးအပ်သော အာဟာရ၏ အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ပရိဿာာနေ၊ ပုဝါရေစစ်၌။ သိထိလဗန္ဓတဏ္ဍုလသဏ္ဌာနံ၊ လျော့လျော့ ဖွဲ့တုပ်အပ်သောဆန် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ ဥဒရေ၊ ဝမ်းဗိုက်၌။ ဝါ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ငွိတံ၊ ၎င်း။ ဥဒရနာမ၊ ဥဒရမည်သည်။ ဥဘတော၊ ၂-ဘက်၌။ နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ၊ ညှစ်အပ်သော။ အလ္လုသာဋ္ဌကဿ၊ စိုသော အဝတ်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ သဉ္ဇာတဖောဋ္ဌကသဒိသံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အဖောင်းနှင့်တူသော။ အန္တပဋ္ဌလံ၊ အူမအပျဉ်တည်း။ [၂-ဘက်၌ ညှစ်ထား၍ အလယ်၌ဖောင်းနေသော အဝတ်နှင့်တူသော အူမအပျဉ်ကို “ဥဒရ= အစာသစ်အိမ်” ဟု ခေါ်သည်။] ဗဟိ၊ အစာအိမ်၏ ပြင်ဘက်၌။ မဋ္ဌံ၊ ညက်ညော၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ မံသကသမ္ပုကပလိဝေဋ္ဌန ကိလိဋ္ဌပါဝါရကပုပ္ဖကသဒိသံ၊ အပုပ်ရေထွက်နေသော အသားကို ရစ်ပတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ညစ်နွမ်းသော အပေါ်ရုံတဘက်၏ ပန်းပြောက် အဆာသဘွယ်ဖြစ်၏။ ကုထိတပနသတစဿ၊ ပုပ်သော ပိန္နဲခွံ၏။ အပ္ပန္နရသဒိသံ၊ အတွင်းအရပ်နှင့်တူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝန္တတိ၊ ၎င်း။ ယတ္ထ၊ ယင်း အစာသစ်အိမ်၌။ တက္ကောဋ္ဌကာ၊ တက္ကောဋ္ဌက ပိုးတို့၎င်း။ ဝါ၊ အစာသစ်အိမ်ကို ပုတ်ခတ်တတ်သော ပိုးတို့၎င်း။

သ သိ တ။ ပေ။ သာယိတံ။ ။ အသိတံနာမ ဘုတ္တံ ဩဒနာဒိ။ ပီတံနာမ ပိဝနဝသေန အဇ္ဈောဟဋ္ဌပါနကာဒိ။ ခါယိတံနာမ သံခါဒိတံ ပိဋ္ဌမ္ပုလဖလခဇာဒိ။ သာယိတံနာမ အဿာဒိတံ အမ္မပက္က မဇုဖာဏိတာဒိ။—မဟာဋီကာ။ [ဒိဝါဒိ သာဓာတ်၏ အဿာဒ အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ “သာယိတံနာမ အဿာဒိတံ အမ္မပက္ကမဇုဖာဏိကာဒိ” ဟု ဖွင့်သည်။ အမ္မပက္ကကို သာယိတံအရ၌ သွင်းထားသောကြောင့် “သာယိတံ=လျက်အပ်” ဟု အနက် မဇုပရဟု မှတ်ပါ။]

အန္တောမံသ။ ပေ။ ပုပ္ဖကသဒိသံ။ ။ ယောဇနာ၌ “အန္တော မံသံ တေဿ ဥဒရဿာတိ အန္တောမံသံ” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၍ တပုဒ်ခွဲထားသည်။ “ကသပ္ပက” သဒ္ဓါသည် အဘိဓာန်၌ အမှိုက်ဟူသော အနက်ကိုသာ ဟော၏။ အထ ဝါ ကသပ္ပု ဝုစ္စတိ တိန္တကုဏဟတံ (စိုသောအပုပ်ကောင်နှင့်ဖြစ်သော) ကသဋ္ဌဒေကံ (ပျစ်သောအပုပ်ရေ)။—ပုဂ္ဂလပဉ္စတံ တိကနိဒ္ဒေသကထာ။ အင်္ဂုတ္တိုရိဋ္ဌိကာ တိကနိပါတ်၊ ရုထကာရဝဂ်၊ အာသံသသုတိ၌လည်း ပွင့်၏။ ထိုအဖွင့်နှင့် ဤနေရာ၌ လိုက်လျောသည်။ အပုပ်ရည် ထွက်နေသော အသားကို ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော ညစ်နွမ်းသော အပေါ်ရုံ တဘက်၏ ပန်းပြောက် အဆာနှင့်တူသည်-ဟုမှတ်ပါ။ ပုပ္ဖသဒ္ဓါသည် ပန်းဟူသောအနက်အပြင် အမြိတ်အဆာ ပန်းပြောက်ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟော၏။

ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကော၊ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကပိုးတို့၎င်း။ ဝါ၊ အနာကိုဖြစ်စေတတ်သော ပိုးတို့၎င်း။ တာလဟီရကော၊ တာလဟီရကပိုးတို့၎င်း။ ဝါ၊ ထန်းပင်၏ အမျှင်သဏ္ဍာန်ရှိသော ပိုးတို့၎င်း။ သူစိမုခကော၊ သူစိမုခကပိုးတို့၎င်း။ ဝါ၊ အပ်ဖျားနှင့်တူသော ပါးစပ်ရှိသောပိုးတို့၎င်း။ ပဋတန္တသုတ္တကော၊ ပဋတန္တသုတ္တက ပိုးတို့၎င်း။ ဝါ၊ ချည်မျှင်သဏ္ဍာန်ရှိသောပိုးတို့၎င်း။ ဣစ္စေဝမာဒီ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သကုလပုဗ္ဗောဒါ၊ ၃၂-မျိုးအပြားရှိကုန်သော။ ကိမယော၊ ပိုးတို့သည်။ အာကုလဗျာကုလော၊ ရှုပ်ယှက်ခတ်၊ အထူးသဖြင့် ရှုပ်ယှက်ခတ်ကုန်သည်။ သဏ္ဍာသဏ္ဍာစာရိနေော၊ အစုလိုက် အစုလိုက်လှည့်လည်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ နိဝသန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် ပိုးကောင်တို့သည်။ ပါနဘောဇနာဒိမ္မိ၊ သောက်ဘွယ် စားဘွယ် အစရှိသော အာဟာရသည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလသော်။ ဥလ္လဿိတွာ၊ ခုန်၍။ ဝိရဝန္တာ၊ မြည်တမ်းကြကုန်လျက်။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားကို။ အဘိဟနန္တိ၊ တိုးဝှေ့ကြ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပါနဘောဇနာဒိ အဇ္ဈောဟရဏ ဝေလာယ၊ သောက်ဘွယ် စားဘွယ် အစရှိသည်ကို စားမျိုးရာအခါ၌။ ဥဒ္ဓမ္မုခါ၊ အထက်၌ ပါးစပ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ပဌမအဇ္ဈောဟရေ၊ ပဌမ စားမျိုးအပ်ကုန်သော။ ဒုတ္တယော၊ နှစ်လုပ် သုံးလုပ်ကုန်သော။ အာလောပေ၊ ထမင်းလုပ်တို့ကို။ တုရိတတုရိတာ၊ အလွန်လျင်မြန်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ လုယက်စားမျိုးကြကုန်၏။ ယံ၊ ယင်းအဘိသစ်အိမ်သည်။ တေသံ ကိမိနံ၊ ထိုပိုးတို့၏။ သူတိဗရံ၊ သားဖွားရုံသည်၎င်း။ ဝစ္စကုဋ္ဌိ၊ ကျင်ကြီးအိမ်သည်၎င်း။ ဂိလာနသလာ၊ သူနာစရပ်သည်၎င်း။ သုသာနဉ္စ၊ သင်းချိုင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်အစာသစ်အိမ်၌။ [နိပတိတွာ၊ တိဋ္ဌတိ တို့၌စပ်။] သေယျထာပိနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရေ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏ ရွာတံခါးအနီး၌။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးပွက်၌။ နိဒါဗသမယေ၊ နွေအခါ၌။ ထူလဖုသိတကော၊ ကြီးသော မိုဗ်းပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ မိုဗ်းသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာလသော်။ ဥဒကေန၊ ပြင်။ ဝုယုမာနံ၊ မျောလာသော။ (စဏ္ဍာလရွာတွင်းက မျောလာသော။) မုတ္တကရိသစမ္မအင်္ဂန္နာရုခဏ္ဍေခေဋ္ဌသိဗံာဏိကလောဟိတပ္ပဘုတိ၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး၊ သားရေပိုင်း၊ အရိုးပိုင်း၊ အကြောပိုင်း၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ သွေးအစရှိသော။ [ယောဇနာ၌ ခဏ္ဍကို “အသားပိုင်း” ဟု ဖွင့်၏။] နာနာကုဏပဇာတံ၊ အမျိုးမျိုးသော အပုပ်အစုသည်။ နိပတိတွာ၊ ကျ၍။ ကဒ္ဓမောဒကလုဋ္ဌိတံ၊ ရှံညွှန်ရေတို့ဖြင့် မှေ့နှောကပ်အပ်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဒီပတိဟစ္စယေန၊ ၂-ရက် ၃-ရက် လွန်ရာအခါ၌။ သဉ္စာတကိမိကုလံ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ပိုးလောက်အပေါင်းရှိသည်။ [ကိမိနံ ကုလံ သမူဟောတိ ကိမိကုလံ။ သဉ္စာတံ ကိမိကုလံ တေဿ ကုဏပဇာတဿာတိ သဉ္စာတကိမိကုလံ။ -ယောဇနာ။] သူရိယာတပဝေဂသန္တာပကုထိတံ၊ နေပူအဟုန်၏ လွန်စွာ ပူလောင်ခြင်းကြောင့်

ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ (ဟုတော့။) ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကော၊ အမြှုပ်
 ရေပွက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တံ၊ လွတ်လျက်။ အဘိနီလဝဏ္ဏံ၊ အလွန်ညိုသော အဆင်းရှိ
 သည်။ ပရမဒဂုဏ္ဍဇေဂုဏ္ဍံ၊ အလွန်မကောင်းသောအနံ့၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်
 ရှိသည်။ (ဟုတော့။) ဥပဂန္တံ၊ အနီးသို့ကပ်ခြင်းငှါ။ နေဝအရဟဏ္ဍပတံ၊ မထိုက်
 သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့၎င်း။ ဒဠု၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ။ န အရဟဏ္ဍပတံ၊
 သို့၎င်း။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ သေယျထံ။ တည်သကဲ့သို့။ ဘာယိတုံ
 ဝါ၊ နမ်းရှုခြင်းငှါ၎င်း။ သာယိတုံဝါ၊ သာယာခြင်းငှါ၎င်း။ (အရဟဏ္ဍပတံ၊ သို့။
 အာပဇ္ဇိတော၊ ၍။) ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ တည်ပါတော့အံ့နည်း။

ဝေမေဝ၊ ဤအတူသင်လျှင်။ နာနပုကာရပါနဘောဇနာဒိ၊ အထူးထူးသော
 အပြားရှိသော သောက်ဘွယ် စားဘွယ်အစရှိသော အာဟာရသည်။ ဒန္တမုသလ-
 သဉ္ဇူဏ္ဏိတံ၊ သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေဖြင့် မှန်မှန်ညက်ညက် ကြိတ်ချေအပ်
 သည်။ ဇိဝှိဟတ္ထပရိဝတ္တိကံ၊ လျှာတည်ဟူသော လက်ဖြင့် ပြန်လည်စေအပ်
 သည်။ [ဇိဝှိဟတ္ထပရိဝတ္တိတန္တိ ဇိဝှိသင်္ခါတဟတ္တေန ပရိဝတ္တိတံ။ - ယောဇနာ။]
 ခေဋ္ဌလာလာပလိဗုဒ္ဓံ၊ တံထွေး လျှာရည်တို့ဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သည်။ တင်္ခါဏ-
 ဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသမ္ပဒံ၊ တခဏခြင်းကင်းပြီးသော အဆင်း အနံ့ အရသာ
 အစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အဆင်း အနံ့ အရသာ အစရှိသည်တို့၏
 ပြည့်စုံခြင်းမှ တခဏခြင်း ကင်းပြီးသည်။ တန္တဝါယခလိသုဝါနဝမထုသဒိသံ၊
 ရက်ကန်းသည်တို့၏ ကစီရည်၊ ခွေးအန်ဖတ်နှင့်တူသည်။ (ဟုတော့။) နိပတိတော၊
 ကျ၍။ (အစာအိမ်၌ကျရောက်၍။) ပိတ္တသေမှဝါတပလိဝေဋ္ဌိတံ၊ သည်းခြေ၊
 သလိပ်၊ လေတို့သည် ရစ်ပတ်အပ်သည်။ ဟုတော့၊ ဥဒရဂ္ဂိသန္တာပဝေဂကုထိတံ၊
 ဝမ်းမီး၏ အပူအဟုန်ကြောင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ကိမိကုလာကုလံ၊ ပိုးမျိုး
 တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟုတော့။) ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌။ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကာနိ၊
 အမြှုပ်ပွက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တံ၊ လွတ်သည်။ ပရမကသမ္မုဒဂုဏ္ဍဇေဂုဏ္ဍာဝံ၊ အလွန်
 ပုပ်သော အရေရှိသည်၏အဖြစ်၊ မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်၏အဖြစ်၊ စက်ဆုပ်
 ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။

ယံ၊ ယင်း အစာသစ်ကို။ သုတောပိ၊ ကြားရ၍လည်း။ ပါနဘောဇနာဒိသု၊
 သောက်ရာ စားရာ အခါတို့၌။ အမနုညတာ၊ စိတ်ကို လွန်စွာမနှစ်သက်စေနိုင်
 သည်၏ အဖြစ်သည်။ [စားတုန်း သောက်တုန်း၌ ဤအစာသစ်အကြောင်းကို
 ပြောလာလျှင် အလွန်မနှစ်သက်ဘွယ်ဖြစ်သည်-ဟူလို။] (ဟုတော့။) သဏ္ဍာတိ၊
 ၏။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဝိပဿနာပညာစက္ခုဖြင့်။ အဝလောကေတွာ၊ စူးစိုက်စွာ
 ကြည့်၍။ ဝါ၊ ကြည့်လျှင်။ (ပဂေဝ၊ ရှေးဦးမဆူ အစကပင်။ အမနုညတာ၊ သည်။
 ဟုတော့၊ သဏ္ဍာတိ။) စ၊ ဆက်။ ယတ္ထ၊ ယင်းအစာသစ်အိမ်၌။ ပတိတံ၊ ကျသော။
 ပါနဘောဇနာဒိ၊ သောက်ဘွယ် စားဘွယ်အစရှိသော အာဟာရသည်။ ပဉ္စမာ၊

၅-ပါး အပြားအားဖြင့်။ ပိဘာဂံ၊ ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဧကံဘာဂံ၊ တဘို့ကို။ ပါဏကာ၊ ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ခဲစားကြကုန်၏။ ဧကံဘာဂံ၊ ကို။ ဥဒရဂ္ဂိ၊ ဝမ်းမီးသည်။ ဈာယတိ၊ လောင်၏။ [စာအုပ်တို့၌ “ဈာပေတိ၊ လောင်စေ၏”ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။] ကောဘာဂေါ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ ဟောတိ။ ကော(ဘာဂေါ)။ ကရိသံ၊ ကျင်ကြီးသည်။ (ဟောတိ)။ ကော (ဘာဂေါ)။ ရသဘာဝံ၊ ရသဓာတ်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ သောဏိတမံသာဒီနိ၊ အသွေးအသား အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပ-ပြုဟယတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဥဒရပဋ္ဌလေန စေဝ၊ အစာသစ် အိမ်၏အလွှာဖြင့်၎င်း။ ဥဒရိယဘာဂေနစ၊ အစာသစ်အိမ်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယမဿ ။ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

ကရိသန္တိ၊ ကား။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးသည်။ (အတ္တိ)။ တံ၊ ထိုကျင်ကြီးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏမေဝ၊ စားမျှအပ်သော အာဟာရ၏ အဆင်းရှိသည်သာ။ ဟောတိ။ သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်ဟူသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ အားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဌိတံ။ ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ ပက္ကာသယေ၊ အစာကျက်အိမ်၌။ ဝါ၊ အစာဟောင်းအိမ်၌။ ဌိတံ။ ပက္ကာသယောနာမ၊ ကျက်ပြီးသောအစာ၏ တည်ရာမည်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နာဘိပဋိကဏုကမူလာနံ၊ ချက်၊ ကျောက်ဆူးရိုး အရင်းတို့၏။ အန္တရေ၊ အတွင်း၌။ အန္တာဝသာနေ၊ အူမ၏ အဆုံး၌။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အစောက်အားဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလမတ္တော၊ လက်ရှစ်သစ်အတိုင်း အရှည်ရှိ၏။ ဝေဠုနာဋိကသဒိဓသာ၊ ဝါးကျည်တောက်နှင့်တူ၏။ ယတ္ထ၊ ယင်း အစာကျက်အိမ်၌။ ဝါ၊ ယင်း အစာဟောင်းအိမ်၌။ [“သန္နိစိတံ တိဋ္ဌတံ”၌စပ်။] သေယျထာပိနာမ၊ ကား။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော။ ဘူမိဘာဂေါ၊ မြေအဘို့၌။ ပတိတံ၊ ကျသော။ ဝသောဒကံ၊ မိုဗ်းရေသည်။ ဩဂဋ္ဌိတွာ၊ အောက်သို့ လျော့၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဘူမိဘာဂံ၊ ကို။ ပုရေတွာ၊ ရှိ။ တိဋ္ဌတိသေယျထာပိကံသို့။

ဝေမေဝု၊ သာလျှင်။ ယံကိဋ္ဌိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿု အလုံးစုံသော။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ပတိတံ၊ ကျသော။ ပါနဘောဇနာဒိကံ၊ သောက်ဘွယ်စားဘွယ် အစရှိသောအာဟာရသည်။ ဥဒရဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးကြောင့်။ ဖေဏုဇ္ဈဟကံ၊ အထက်၌ တိုးပွားသော အမြှုပ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ပက္ကံပက္ကံ၊ ကျက်တိုင်းကျက်တိုင်း။ နိသစ္စိယ၊ ကျောက်တုံးဖြင့်။ ပိသိတမိဝ၊ ကြိတ်အပ်သကဲ့သို့။ သဏ္ဌဘာဝံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ အန္တဗိလေ-န၊ အူမ၏အခေါင်းဖြင့်။ ဩဂဋ္ဌိတွာ၊ ဩဂဋ္ဌိတွာ၊ သက်လျော့၍ သက်လျော့၍။ မဒ္ဓိတွာ၊ နိပ်၍။ [“ပက္ကံပမာန”၌စပ်။] ဝေဠုပဗ္ဗေ၊ ဝါးဆစ်၌။ ပက္ကံပမာနပဏ္ဍု-မတ္တိကာဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဖျော့တော့သော မြေညက်သည်ကဲ့သို့။ သန္နိစိတံ၊

ကောင်းစွာစုမိသည်။ ဟုတော့ တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ပက္ခာသယ-
ပဋ္ဌလေန စေတ၊ အစာကျက်အိမ်၏ အပြင်အလွှာဖြင့်၎င်း။ ကရိသဘာဂေန စ၊
ကျင်ကြီး၏အဆုံး အဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ။ အယမဿ ။ပေ။ကေသသဒိသောဝ။

မတ္တလုဂ်န္တိ၊ ကား။ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ဦးခေါင်းခွံ၏အတွင်း၌။ ဌိတံ၊
သော။ မိဉ္ဇရာသိ၊ ခြင်ဆီအစုသည်။ အတ္တိ။ [“ဌိတံ” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ရှိ၏။ အဗ္ဗ-
န္တရေသည် ဌိတံ၌သာ စပ်ရသောကြောင့် ကောင်း၏။ “ဌိတံ” ဟု သမာသ်ရှိလျှင်
ဂမကသမာသ် ကြံပါ။] တံ၊ ထိုဦးနှောက်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ သေတံ၊
ဖြူသည်။ (ဟုတော့)။ အဟိစ္ဆတ္တကပိဏ္ဍိကဝဏ္ဏံ၊ မှီအပေါင်း အဆင်းနှင့်တူ၏။
 (“မိဉ္ဇံ၊ မိဉ္ဇံ” ဟုလည်း ပေးကြ၏။) ဒမိတာဝံ၊ နို့စမ်း၏အဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တဒဋ္ဌ-
ခိရဝဏ္ဏံ၊ မရောက်သေးသော ပျက်သောနို့ခဲရအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။
ဣတံပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သဏ္ဍာနတော၊ ဩကာသ-
သဏ္ဍာနံ။ ဒိသတော၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။
သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ သိဗ္ဗိနိမဂ္ဂေါ၊ ချုပ်စပ်
လမ်းကြောင်းတို့ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဌပိတာ၊
ထားအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍာဝိယ၊ မှည့်ကစိုင့်တို့ကဲ့သို့။
သမောဟိတံ၊ ပေါင်းစုလျက်။ တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော။ သီသကဋ္ဌာဟဿ၊
ဦးခေါင်းခွံ၏။ အဗ္ဗန္တရတလေဟိစေတ၊ အတွင်းပြင်တို့ဖြင့်၎င်း။ မတ္တလုဂ်ဘာဂေ-
နစ၊ ဦးနှောက်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ ။ပေ။ သဒိသောဝ။

ပိတ္တန္တိ ဧတ္ထေ၊ ၌။ (လဗ္ဗမာနာနိ) ပိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဗဒ္ဒပိတ္တံစ၊ ဗဒ္ဒသည်းခြေ
၎င်း။ အဗဒ္ဒပိတ္တံစ၊ အဗဒ္ဒသည်းခြေ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ ၂-မျိုးတို့တည်း။
တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသောသည်းခြေတို့တွင်။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။
ဗဟလမဓုကတေလဝဏ္ဏံ၊ ပျစ်ချသော မယ်ဆယ်ဆီ အဆင်းရှိ၏။ အဗဒ္ဒပိတ္တံ၊
သည်။ မိလာတ အာကုလိတပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ညှိုးနွမ်းသော ရှုပ်ထွေးသောပန်းပွင့်
အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဍာနတော၊ အားဖြင့်။ ဉဘယမ္ပိ၊ ၂-မျိုးလုံးလည်းဖြစ်သော။ တံ၊
ထို သည်းခြေသည်။ ဩကာသသဏ္ဍာနံ၊ တည်ရာအရပ်နှင့်တူသောပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၏။
ဒိသတော၊ အားဖြင့်။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။ ဣတရံ၊ ဗဒ္ဒ
သည်းခြေမှ တပါးသော အဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ဒီသု၊ အထက်အောက် ၂-ပါး
ကုန်သော။ ဒိသာသု ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ အဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။
[ဌိတံ ၌ စပ်။] ကေသ လောမ ဒန္တ နခါနံ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ သွား၊ ခြေသည်း
လက်သည်းတို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေတ၊ အသားမှလွတ်သော အရပ်ကို၎င်း။
တဒ္ဒသုက္ခစမ္မုဋ္ဌ၊ ကြမ်းသော ခြောက်သောအရေကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဥဒကံ၊
သည်။ တေလဗိဒ္ဓံ၊ ဆီပေါက်ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ (ဌိတံ)ဣဝ၊ တည်သကဲ့သို့။
(တထာ) အဝသေသသရိရံ၊ ကြွင်းသောကိုယ်ကို။ ဗျာပေတွာ ဌိတံ၊ ။

ယမှီ၊ ယင်းအဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လသော်။ အက္ခိနိ၊ မျက်လုံး
တို့သည်။ ပိတကာနိ၊ ရွှေကုန်သည်။ ဝါ၊ ဝါကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဘမန္တိ။
လည်ကုန်၏။ ဝတ္ထံ၊ ကိုယ်သည်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ကဏ္ဍူယတိ၊ ယား၏။ ဗဒ္ဒ-
ပိတ္တံ၊ ဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ဟဒယပပ္ပါသာနိ၊ နှလုံး အဆုတ်တို့၏။ အန္တရေ၊
အကြား၌။ ယကနမံသံ၊ အသဲဟူသောအသားကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ပတိဋ္ဌိတေ၊
တည်သော။ မဟာကောသာတက်ကောသကသဒိသေ၊ ကြီးသော ခဲသီးအိမ်နှင့်
တူသော။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိတ်၌။ ဋီတံ၊ တည်၏။ (ဤသို့ သည်းခြေ
အိတ်၌တည်သောကြောင့် “ဗဒ္ဒံ၊ အိမ်ဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေ” ဟု
ခေါ်သည်။) ယမှီ၊ ယင်းဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လသော်။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ ဥမ္မတ္တကာ၊ ရူးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သော
စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဟိရောတ္တပုံ၊ အရှက်အကြောက်ကို။ ဆဇေတွာ၊ ရှိ။
အကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုထိုက်သော ကိုယ်မှုကို။ ကရောန္တိ။ အဘာသိတဗ္ဗံ၊ မပြောဆို
ထိုက်သောနှုတ်မှုကို။ ဘာသန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်၏။ အစိန္တေတဗ္ဗံ၊ မကြံထိုက်သော
စိတ်အကြံကို။ စိန္တေန္တိ၊ ကြံကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ပိတ္တကာဂေန၊
သည်းခြေ၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ၏။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

သေမှန္တိ၊ ကား။ သရိရဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်၏အတွင်း၌။ ဧပတ္တပူရပုမာဏံ၊
တကွမ်းစားပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (တနည်း) ဧပတ္တပူရပုမာဏံ၊
တသပိတ်ပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သေမံ၊ သလိပ်သည်။ (အတ္ထိ)။ [ပါဠိ
၂-မျိုးရှိ၏။ ပူရဟူသောပုဒ်ကိုထောက်လျှင် “ပတ္တ” က မူရင်းဖြစ်ဟန် တူသည်။
ရှေးက သြမကသပိတ်သည် ‘ယခုသပိတ်များလောက် မကြီး၊ သုံးစလယ်ချက်
ထမင်းဆန်နံ့သာ ရှိ၏။] တံ၊ ထို သလိပ်သည်။ ဝတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သေတံ၊
ဖြူသည်။ (ဟုတွာ)။ နာဂဗလပဏ္ဍရသဝတ္ထံ၊ ဝက်ချေးပန်ရွက်ရည်အဆင်းနှင့်
တူသောအဆင်းရှိ၏။ [“ကန်ကော်ရွက်ကြမ်းရည်အဆင်း ရှိ၏” ဟု ရှေးနိဿယ
ပေး၏။ “ရွှေစဉ်တိုင်းရွက်အဆင်းရှိ၏” ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ တနည်းပေး၏။]
သဏ္ဌာနဓော၊ သြကာသသဏ္ဌာနံ။ ဒိသတော။ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ။
သြကာသတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ ဝမ်းအလွှာ၌။ ဝါ၊ အစာသစ်အိမ်၏
အလွှာ၌။ ဋီတံ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းသလိပ်သည်။ ပါနုဘောဇနာဒိနိ၊ သောက်တွယ်
စားတွယ် အစရှိသော အာဟာရတို့ကို။ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ၊ စားမျိုးရာအခါ
၌။ [ဒို့ခါ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိဋ္ဌိစပ်။] သေယျထာပိနာမ၊ ကား။ ဥဒကေး၌၊ သေခါလ-
ပဏကံ၊ မေ့သေး မေ့၌သည်းသည်။ ကဋ္ဌေဝါ၊ ဒုတ်သည်သော်၎င်း။ ကပါလေ
ဝါ၊ အိုးခြမ်းသည်သော်၎င်း။ ပုတန္တေ၊ ကျလသော်။ ဆိဋ္ဌိတွာ၊ ပြတ်၍။ ဒို့ခါ၊
နှစ်ဖြာ။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ပုန၊ တဖန်။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊ လွမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျ-
ထာပိ၊ ကံသံ။

ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပါနဘောဇနာဒိမ္ပိ၊ သည်။ နိပတန္တေ၊ သော်။ ဆိဇ္ဇိတွာ
 ဒ္ဓိဓာ ဟုတွာ ပုန အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ တိဋ္ဌတိ။ စ၊ ဆက်။ ယမ္ပိ၊ ယင်း သလိပ်သည်။
 မန္တိတုတေ၊ နည်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လသော်။ ပက္ကဂဏ္ဍောဝိယ၊ ကျက်သောအနာ
 သည်ကဲ့သို့၎င်း။ ပူတိ ကုက္ကုဒ္ဓဏ္ဍမိဝ စ၊ ပုပ်သော ကြက်အသည်ကဲ့သို့၎င်း။
 (ဟုတွာ)။ ဥဒရံ၊ အစာသစ်အိမ်သည်။ ပရမဇေဂုစ္ဆံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်တူယ်
 ကောင်းသည်။ ကုဏပဂန္ဓံ၊ အကောင်ပုပ်အနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်။
 တတော၊ ထိုအစာသစ်အိမ်မှ။ ဥဂ္ဂတေန၊ တက်သော။ ဂန္ဓေန၊ အနံ့ကြောင့်။
 ဥဒ္ဓေကောပိ၊ ကြွိုထိုးသော လေသည်၎င်း။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းသည်၎င်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊
 မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်။ ပူတိကုဏမသဒိသံ၊ ပုပ်သော အကောင်နှင့်
 တူသည်။ ဟောတိ။ သောစ ပုရိသော၊ နည်းသောသလိပ်ရှိသော ထိုယောကျ်ား
 သည်လည်း။ အပေဟိ၊ ဖဲလော့။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယာပေသိ၊
 လှိုင်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ပြောဆိုထိုက်သူ၏ အဖြစ်သို့။ (အပြော
 အဆို ခံရခြင်းသို့။) အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ စ၊ ဆက်။ ယံ၊ ယင်းသလိပ်သည်။ ဝဇ္ဇိ-
 တွာ၊ တိုးပွား၍။ ဝါ၊ တိုးပွားလျှင်။ ဗဟလတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်၊ ပျစ်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဝစ္စကဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပိဓာန-
 ဖလကမိဝ၊ ပိတ်ဖုံးကြောင်းဖြစ်သော ပျဉ်ချပ်သည်ကဲ့သို့။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊
 ဝမ်းရေ၏။ ဝါ၊ အစာသစ်အိမ်၏။ အဗ္ဗန္တရေယေဝ၊ အတွင်း၌သာ။ ကုဏပ-
 ဂန္ဓံ၊ အကောင်ပုပ်နံ့ကို။ သန္တိရုဇ္ဈိတွာ။ (တနည်း) သန္တိရုဇ္ဈိတွာ ပိတ်ချုပ်၍။
 တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ သေမှဘာဂေန၊ သလိပ်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။
 ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ ။ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

ပုဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ပူတိလောဟိတဝသေန၊ ပုပ်သောသွေး၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ပဝတ္တပုဗ္ဗော၊ ဖြစ်သောပြည်သည်။ (အတ္တိ)။ သော၊ ထိုပြည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊
 အားဖြင့်။ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏော၊ ဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော ဖက်ရွက်အဆင်း
 ရှိ၏။ ပန၊ ဆက်။ မတကသရိရေ၊ သူသေကောင်၌။ ပူတိဗဟလာစာမဝဏ္ဏော၊
 ပုပ်သော ပျစ်ခဲသော ထမင်းရည်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ [ပူတိဗဟလာစာမ-
 ဝဏ္ဏော ပူတိဗဟလေန အာစာမေန သဒိသော ဟောတိ။—ယောဇနာ။] သဏ္ဍာ-
 နတော ဩကာသသဏ္ဍာနော။ ဒိသတော ဒိသု ဒိသာသု ဇာတော။ ပန၊ ဆက်။
 ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိုယ်အရပ်၌။ သော၊ ထိုပြည်သည်။

ဝါယာပေသိ။ ။ဝါဓာတ်၊ ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်းဖြင့် “ဝါယသိ” ပုန်သည် ဝါတော
 ဝါယတိ စသည်၌ကဲ့သို့ အကမ္မကတည်း။ ဤ၌ ဒုဂ္ဂန္ဓံဟု ‘ကရိန္တေသောကြောင့် ဝါယာပေသိ
 ဟု ယောဇနာရှိသောပါဌ်သာ ကောင်း၏။ တံ အမှေဟိ၊ ထိုကို။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဝါယာပေသိ။—
 ယောဇနာ။

သန္နိစိတော၊ ကောင်းစွာစုဝေးသည်။ (ဟုတွာ)။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ပုဗ္ဗဿ၊ ပြည်၏။ နိဗ္ဗေဒါ၊ မြဲသော။ (သော) - သြကာသောနာမ၊ ထို တည်ရာအရပ် မည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ခါဏုကဏုပ္ပယရဏဂ္ဂိဇာလာဒီဟိ၊ သစ်ငုတ်၊ ဆူးပြောင်း၊ ပုတ်ခတ်ကြောင်း ဒါး လှံ စသော လက်နက်၊ မီးလျှံအစရှိ သည်တို့သည်။ အဘိဟတေ၊ ထိခိုက်အပ်သော။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သရိရပ္ပဒေသေ၊ အကြင်အကြင် ကိုယ်အရပ်၌။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သဏ္ဍဟိတွာ၊ ကောင်းစွာ တည်၍။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဋကာဒယောဝါ၊ အဖု အနာ အစရှိသည် တို့သည်သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဆူးစူးခြင်း စသည်တို့ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ “အနာ အဖုစသည်တို့ ဖြစ်လာကြသည်” ဟူလို။) တဏှ တဏှေ၊ ထိုထို ကိုယ် အရပ်၌ပင်။ (ပုဗ္ဗော) တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗသာဂေန၊ ပြည်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယမဿ ။ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

လောဟိတန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ (လဗ္ဗမာနာနိ)။ လောဟိတာနိ၊ သွေးတို့သည်။ သန္နိစိတလောဟိတဉ္စ၊ သန္နိစိတသွေး၎င်း။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ စုဝေးတည်နေသော သွေး၎င်း။ သံသရဏလောဟိတဉ္စ၊ သံသရဏသွေး၎င်း။ ဝါ၊ အကြောတို့ကို လျှောက်သွားသောသွေး၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ဒွေ၊ ၂-မျိုးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသောသွေးတို့တွင်။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ နိပက္ကပယလလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ကျက်ပြီးသော ပျစ်ချဲ့သော ချိပ်ရည်အဆင်းရှိ၏။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ အစ္စလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ကြည်သော ချိပ်ရည် အဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဍာနတော၊ အားဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ ၂-ပါးစုံသော သွေးသည် လည်း။ သြကာသသဏ္ဍာနံ၊ တည်ရာအရပ်နှင့် တူသောပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ အားဖြင့်။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊ ဣတရံ၊ သန္နိစိတသွေးမှ တပါးသော သံသရဏသွေးသည်။ ဒိသု ဒိသာသု ဇာတံ။ သြကာသတော၊ အားဖြင့်။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ ကေသလောမဒန္တ- နခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဉ္စာနဉ္စေ၊ ကို၎င်း။ တဒ္ဒသုက္ခမဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဌပေ- တွာ၊ ၍။ မေနီဇာလာနုသာရေန၊ အကြောတည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို အစဉ် လိုက်သော အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နကသရိရံ၊ ဥပါဒိန္နကကိုယ်ကို။ (တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ့ကိုယ်ဟုစွဲလမ်း မှတ်ယူအပ်သော တကိုယ်လုံးကို။) ဖရိတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၍။

သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ယကနဋ္ဌာနဿ၊ အသည်းဌာန၏။ ဟေဋ္ဌာ- ဘာဂံ၊ ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ကေပတ္တပူရမတ္တံ၊ တကမ်းစားပြည့် အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ (တနည်း) ကေပတ္တပူရမတ္တံ၊ တသပိတ်ပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဟဒယဝက္ကပပျိသာနံ၊ နှလုံး အညှိ အဆုတ်တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ထောက် ထောက်၊ အနည်းငယ်၊ အနည်းငယ်။ ပဂ္ဂရန္တိ၊ ယိုချလျက်။ ဝက္ကဟဒယယကန-

ပပ္ဖိသေ၊ အညိန္နလုံး အသည်း အဆုတ်တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စိုဝေလျက်။ ငြိတ်။
 ဟိ၊ ပုန်။ တသ္မိံ၊ ထိုသွေးသည်။ ဝက္ကဟဒယာဒိနိ၊ တို့ကို။ အတေမေဇ္ဇေ၊ မစို
 ဝေလေသား။ သက္ကာ၊ တို့သည်။ ပိပါသိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သော မှတ်သိပ်ခြင်း
 ရိက္ခံသည်။ ဝါ၊ ရေသာကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ လော-
 ဟိတဘာဂေန၊ သွေးခါအဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိ-
 သောဝ။

သေဒေါတိ၊ ကား။ လောမက္ခပါဒိဟိ၊ အမွှေးတွင်း အာဂိသည်တို့ပျံ။
 ပဏ္ဍရဏကအာပေါဘေတု၊ ယိုဝီးသော အာပေါဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊
 ထိုချွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝိပုသန္တတိလတေလဝဏ္ဏော၊ အထူးသဖြင့်
 ကြည်လင်သော နှမ်းဆီအဆင်းရှိ၏။ သက္ကာနတော၊ သြကာလသက္ကာနော။ ဒိသ-
 တော။ ပေ။ ဇာတော။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိုယ်အရပ်၌။
 လောဟိတံ ဝိယ၊ သွေးသည်ကဲ့သို့။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည့်ရာ၏။
 သေဒဿ၊ ၏။ နိဗဒ္ဓေါ၊ သော။ သော၊ သြကာသောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊
 အန္တယကား။ ယဒါ၊ ၌။ အဂ္ဂိသန္တာပသုရိယသန္တာပ ဥတုဝိကာဓဂိဟိ၊ မီးပူ
 နေပူ ဥတု၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အဝရှိသည်တို့ကြောင့်။ သရိရံ၊ သည်။ သန္တပ္ပတိ၊
 လွန်ဘွဲ့ ပူလောင်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဥဒကဒေတာ၊ မှ။ အဗ္ဗုဇ္ဇမတ္တဝိသမ္ပန္နိန္ဒာဝိသ-
 မုဋ္ဌာသကုမုဒနာဠကလာပေါ ဝိယ၊ နတ်အပ်ကာမျှဖြစ်သော မညီမညွတ်ဖြတ်
 အပ်သော ကြာစုယ်စည်း၊ ကုမုဒြာကြာအစည်းကဲ့သို့။ သဗ္ဗကေသလောမက္ခပ-
 ဝိဝရေဟိ၊ အလုံးစုံသော ဆံတွင်း မွှေးညှင်းတွင်း အပေါက်တို့မှ။ ပဏ္ဍရတိ၊
 ယိုဝီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုချွေး၏။ သက္ကာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကေသ-
 လောမက္ခပဝိဝရနယေဝ၊ ဆံတွင်း မွှေးညှင်းတွင်းအပေါက်တို့၏သာ။ ဝသေန၊
 ဝပ်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ၊ ဆက်။ သေဒပရိဂ္ဂဟဒကေန၊ ချွေးကို ဉာဏ်ဖြင့်
 သိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ကေသလောမက္ခပဝိဝရေ၊ တို့ကို။ ပုရေ-
 တာ၊ ရှိ။ ငြိတဝသေနော၊ တည်သောချွေး၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ သေဒဒါ၊ ကို။
 မနသိ၊ ကာတဗ္ဗော။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ သေဒဘာဂေန၊ ချွေး၏ ယဆုံး
 အဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

မေဒေါတိ၊ ကား။ ထိနသိနေဟော၊ ထန်သော အစေးသည်။ ဝါ၊ အင်္ဂါခဲ
 သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုအဆီခဲသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ဖာလိတဟလိဒ္ဓိ-
 ဝဏ္ဏော၊ ခွဲအပ်ပြီးသော နှင်းအဆင်းရှိ၏။ သက္ကာနတော၊ အားဖြင့်။ တာဝ၊
 ကိသသရိရမ္ပ၊ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဓိဋ္ဌဿ) ထုလသရိရဿ၊ ဝပိုင်းသော ကိုယ်ရှိသူ၏။
 ဓမ္မမံသန္တရေ၊ အရေနှင့် အသားတို့၏ အကြား၌။ ငြိတတလိဒ္ဓိန္ဒေဒကုလ-
 ပိလောသိကသက္ကာနော၊ ထားအပ်သော နှင်းအဆင်းရှိသော ဘွဲ့ပုဒ်ပိုင်း
 သက္ကာနိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ကိသသရိရဿ၊ ကြုံလှိုသော ကိုယ်ရှိသူ၏။ ဇမံမံသံ၊
 သလုံးသား၎င်း။ ဥရိမံသံ၊ ပေါင်သား၎င်း။ ပိဋ္ဌိကဏုကနိသိတံ၊ ကျောက်ဆူးရိုး

၌ရှိသော။ ပိဋိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသား၎င်း။ ဥဒရဝဋ္ဌိမံသံ၊ ဝမ်းပျဉ်းသား၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ တောနိ၊ ဤ အသားတို့ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဒိဂုဏံ၊ ၂-ဆတက်ကို၎င်း။
ဝါ၊ ၂-ထပ်ကို၎င်း။ တိဂုဏံ၊ ၃-ဆတက်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ၃-ထပ်ကို၎င်း။ ကတွာ၊ ရှိ။
ဋ္ဌပိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏဒုက္ခလပိလောတိကသဏ္ဍာနော၊ ၎င်း။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတော။
ဩကာသတော၊ အားဖြင့်။ ထူလဿ၊ ဝါဖြိုးသူ၏။ သကလသရိရံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊
ရှင်၎င်း။ ကိဿ၊ ကြုံလိုသူ၏။ ဇာမံသာဒိနိ၊ တို့ကို။ နိဿယ၊ ရှင်၎င်း။ ဌိတော။
ယံ၊ ယင်း အဆီခဲကို။ သိနေဟသင်္ခံ၊ အဖေးဟူသော အရေအတွက်သို့။ ဂတမ္ပိ၊
ရောက်သော်လည်း။ (တနည်း-ဂတမ္ပိ၊ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ ယင်း
အဆီခဲကို။) ပရမဇေဂစ္ဆတ္တာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
မုဒ္ဒနိ၊ ဦးထိပ်၌။ တေလတ္တာယ၊ ဆီအကျိုးငှါ။ နေဝ (ဂဏန္တိ)၊ မယူကြကုန်။
နာသတေလာဒိနံ၊ နှာခေါင်းသိ အစရှိသည်တို့၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ န ဂဏန္တိ။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ မံသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ စမေဓု၊ ဖြင့်
၎င်း။ တိရိယံ၊ ၌။ မေဒဘာဂေန၊ အဆီခဲ၏ အဖူးအဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နော။
အယမဿ ။ ပေ။ ဧကသသဒိသောဝ။

အဿူတိ၊ ကား။ အက္ခိဟိ၊ မျက်လုံးတို့မှ။ ပဉ္စရဏကအာပေါဓာတု၊
ယိုစီးသော အာပေါဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို မျက်ရည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊
ပိပ္ပသန္တတိလတေလဝဏ္ဏံ၊ ၎င်း။ သဏ္ဍာနတော ဩကာသသဏ္ဍာနံ၊ ဒိသတော။ ပေ။
ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အက္ခိက္ခပကေသု၊ မျက်လုံးတွင်းတို့၌။ ဌိတံ၊ စ၊
ဆက်။ တေ၊ ဤမျက်ရည်သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိမ်၌။ ပိတ္တမိဝ၊
သည်းခြေကဲ့သို့။ အက္ခိက္ခပကေသု၊ တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္တိစိတံ၊ သည်။
(ဟုတွာ)။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ယဒါ၊ ၌။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ သောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။
မဟာဟသိတံ၊ ကျယ်စွာရယ်ခြင်းကို။ ဟသန္တိ၊ ရယ်ကုန်၏။ ဒေါမနဿဇာတော၊
ဖြစ်သော နှလုံးမသာယာခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကုန်၏။
ပရိဒေဝန္တိ၊ မြည်တမ်းကုန်၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ထိုမျက်ရည်
ထွက်လောက်သော သဘောရှိသော။) ဝိသဘာဂါဟာရံ၊ သဘောမတူသော
အာဟာရကို။ အာဟရန္တိ၊ စားမျှကြကုန်၏။ [ခန္ဓာကိုယ်၌ မူလကရှိနေသော
ဓာတ်တို့နှင့် သဘောမတူသောကြောင့် ထိုအာဟာရကို “ဝိသဘာဂါဟာရ”
ဟု ခေါ်၏။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ယဒါ၊ ၌။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ အက္ခိနိ၊
တို့ကို။ ဓူမရဇပံသုကာဒိဟိ၊ မီးခိုးမြူမှုန်ဖွံ့ အစရှိသည်တို့သည်။ အဘိဟညန္တိ၊
ထိခိုက်အပ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဧတေဟိ သောမနဿ ဒေါမနဿ ဝိသဘာဂါ-
ဟာရ ဥတူဟိ၊ ဤ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ သဘောမတူသော
အာဟာရ၊ ဥတူတို့ကြောင့်။ သမုပ္ပဟိတွာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်၍။ အက္ခိက္ခပေ၊

၌။ ပူရေတွာ၊ ရှုံ။ တိဋ္ဌတိဝါ၊ တည်သော်လည်း တည်၏။ ပဂ္ဂရတိဝါ၊ ယိုစီးသော်လည်း ယိုစီး၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿုပရိဂ္ဂဏှကေန၊ မျက်ရည်ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ အက္ခိကူပေ၊ ၌။ ပူရေတွာ၊ ရှုံ။ ဌိတဝသေနေဝ၊ တည်သောမျက်ရည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ပရိဂ္ဂဏှတဗ္ဗံ၊ သိမ်းဆည်းထိုက်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အားဖြင့်။ အဿုဘာဂေန၊ မျက်ရည်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ ။ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

ဝသာတိ၊ ကား။ ဝိလိနုသေဟော၊ ကျသောအစေးသည်။ (အတ္ထိ)။ [မေဒေါ၏ပြောင်းပြန် အဖွင့်တည်း။] သာ၊ ထိုဆီကြည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နာဠိကေရ-တေလဝဏ္ဏာ၊ အုန်းဆီအဆင်းရှိ၏။ ဣတိပိ ဝတ္တံ၊ ဝဋ္ဌတိ။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နှာနကလေ၊ ရေချိုးရာအခါ၌။ ပသန္နဥဒကဿ၊ ကြည်လင်သောရေ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္နုဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်လျက် ပြန်သော အစေးပေါက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ [ဗိန္နု ၈+သော+ဝိသဋ္ဌော စာတိ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော။ သိနေဟော ဝေ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော သိနေဟဗိန္နုဝိသဋ္ဌော။ ပရိဗ္ဗမန္တော+၈+သော+သိနေဟ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော စာတိ ပရိဗ္ဗမန္တ သိနေဟ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော။—ယောဇနာ။] ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတာ။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထတလ ။ပေ။ အံသကူဋေသု၊ လက်ဖဝါးအပြင်၊ လက်ဖမိုး၊ ခြေဖဝါးအပြင်၊ ခြေဖမိုး၊ နှာခေါင်းဖု၊ နဖူးပြင်၊ ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဌိတာ။

၈၊ ဆက်။ သော၊ ဤဆီကြည်သည်။ ဧတေသု သြကာသေသု၊ ဤလက်ဖဝါးအပြင် အစရှိသောအရပ်တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ ဝိလိနာဝ၊ ကျသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည် မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ယဒါ၊ ၌။ အဂ္ဂိ-သန္တာပ။ ပေ။ ဓာတုဝိသဘာဂေဟိ၊ မီးပူ၊ နေပူ၊ သဘောမတူသောဥတု၊ သဘောမတူသော ဓာတ်တို့ကြောင့်။ တေ ပဒေသော၊ ထိုလက်ဖဝါးအပြင် အစရှိသော အရပ်တို့သည်။ ဥသ္မာဇာတာ၊ ဖြစ်သော အငွေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တဒါ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုလက်ဖဝါးအပြင် အစရှိသောအရပ်တို့၌။ [သံသရတိ ၌စပ်။] နှာန-ကာလေ၊ ၌။ ပသန္နဥဒကူပရိ၊ ကြည်လင်သောရေ၏ အထက်၌။ သိနေဟဗိန္နု-ဝိသဋ္ဌော ဝိယ၊ ပြန်သော အစေးအပေါက်သည်ကဲ့သို့။ ဣတော စိတော ၈၊ ဤအရပ် ဤအရပ်သို့လည်း။ သံသရတိ၊ ငွေ့ရှား၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ “သဉ္ဇရတိ၊ စီးကျသွားလာ၏” ဟု ရှိ၏။) ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝသာဘာဂေန၊ ဆီကြည်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ။ အယမံဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

ခေဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အန္တောမုခေ၊ ပါးစပ်၏အတွင်း၌။ ဖေဏမိဿာ၊ အမြှုပ်နှင့်ရောသော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထို တံထွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတော၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ ဖေဏဝဏ္ဏော၊ ရေမြှုပ်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော သြကာသသဏ္ဌာနော။ ဖေဏသဏ္ဌာနော၊ ရေမြှုပ်သဏ္ဌာန်

ရို၏။ ဣတိပိ၊ ဝတ္ထံ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတော။ ဩကာသတော၊ ဥဘောဟိ၊ ကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင် နံပါးတို့မှ။ ဩရုယျ၊ သက်ဆင်း၍။ ဇိဝါယ၊ ဌံ။ ဌိတော။ စ၊ ဆက်။ သေ(သော)။ ဤတံထွေးသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤလျှာပေါ်၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္နိစိတော၊ သည်။ ဟုတွာ။ န တိဋ္ဌတိ။ တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ယဒါ၊ ဌံ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တထာရူပံ၊ သော။ (ထိုသို့ တံထွေးဖြစ်လောက်သော သဘောရှိသော) ဒောဟာရံ၊ ကို။ ပဿန္တိ ဝါ၊ မြင်မှုလည်း မြင်ကုန်၏။ သရန္တိ ဝါ၊ အမှတ်ရမှုလည်း အမှတ်ရကုန်၏။ ဥဏှတိတ္ထကဋ္ဌ၊ ကလောဏဗ္ဗိလာနံ၊ ပူသော၊ စပ်သော၊ ခါးသော၊ ငန်သော၊ ချဉ်သော အရသာတို့တွင်။ ကိဉ္ဇိဝါ၊ တစုံတခုသော အရသာကိုမူလည်း။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ ဌပေန္တိ။ ယဒါဝါ၊ ဌံမူလည်း။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ဟဒယံ၊ သည်။ အာဂိလာယတိ၊ နာကျင်၏။ [အာပုဗ္ဗ-ဂိလေဓာတ်တည်း။] ကိသ္မိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစုံတခုသော အာရုံ၌ပင်။ ဇိဂုစ္ဆာဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းသည်သော်လည်း။ ဉပုဇ္ဇတိ။ တဒါ၊ ဌံ။ ခေဋ္ဌော၊ သည်။ ဉပုဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ကပေါလပဿေဟိ၊ တို့မှ။ ဩရုယျ၊ ၍။ ဇိဝါယ၊ ဌံ။ သတ္တာတိ။ စ၊ ဆက်။ သေ(သော)။ ဤတံထွေးသည်။ အဂ္ဂဇိဝါယ၊ လျှာဖျား၌။ တနုကော၊ ကျဲသည်။ ဟောတိ။ မူလဇိဝါယ၊ လျှာရင်း၌။ ဗဟလော၊ ပျစ်ချဲ့သည်။ (ဟောတိ)။ စ၊ ဆက်။ မုခေ၊ ၍။ ပက္ခိတ္တိသော။ ပုထုကံဝါ၊ မုံဆန်းကိုသော်၎င်း။ တဏှုလံဝါ၊ ဆန်လျှော်ကိုသော်၎င်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ ခါဒနိယံဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ [“တေမေတုံ” ၌စပ်။ နဒိပုဋ္ဌိနေ၊ မြစ်သဲသောင်စ၌။ ခတကုပကသလိလံ၊ တူးအပ်သော တွင်းငူလေး၏ ရေသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ (န ဂစ္ဆတိ)ဝိယ၊ မရောက်သကဲ့သို့။ (တထာ တူ။ ခေဋ္ဌော၊ သည်။) ပရိက္ခယံ၊ အဂစ္ဆန္တော၊ မရောက်ဘဲသာလျှင်။ တေမေတုံ၊ စိုစေခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ခေဋ္ဌဘာဂေန၊ တံထွေး၏ အဆုံးအသို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

သိင်္ခာဏိကာတိ၊ ကား။ မတ္ထလုဂံတော၊ ဦးနှောက်မှ။ ပဏ္ဍရဏကံအသုစိ၊ ယိုစီးသော မစင်ကြယ်သောအရေသည်။ ဝါ၊ နှပ်သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထိုနှပ်သည်။ ဝဏ္ဏတေား၊ ဖြင့်။ တရုဏတာလဋ္ဌိမိဉ္ဇဝဏ္ဏာ၊ နုသောထန်းသီးစေ့ အဆန်၏ အဆင်းရို၏။ သဏှာနတော ဩကာသသဏှာနော၊ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတာ။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ နာသပုဋ္ဌ၊ နှာခေါင်းဖုတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတာ။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ဤနှပ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ နှာခေါင်းဖု၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္နိစိတာ ဟုတွာ န တိဋ္ဌတိ။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ပဒုမိနိပတ္တေန၊ ပဒုမာကြာဖတ်ဖြင့်။ ဒမိ၊ နို့ဓိမ်းကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့တုပ်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၍။ ကဏုကေန၊ ဆူဖြင့်။ ဝိဇ္ဇေယျ၊ ထိုးဖောက်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ တေန ဆိဒ္ဓေန၊ ထိုအပေါက်ဖြင့်။ ဒမိမတ္ထု၊ နို့ဓိမ်းအကြည်သည်။

ဂဋိတွာ၊ လျှော၍။ ဗဟိ။ သို့။ ပတေယျယထာ၊ ကျရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ယဒါ။ ဌံ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇေဒန္တိ ဝါ၊ ငိုမှုလည်း ငိုကုန်၏။ ဝိသဘာဂါ-
 ဟာရဉာတဝနေ၊ သဘောမတူသော အာဟာရ၊ သဘောမတူသော ဥတု၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သဉာတစာတုက္ခောဘာဝါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဓာတ်ချောက်ချား
 ခြင်းရှိကုန်သည်မှုလည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ဌံ။ အန္တောသိသတော၊
 ဦးခေါင်းအတွင်းမှ။ ပူတိသေမှဘာဝံ၊ ပုပ်သော သလိပ်၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊
 ရောက်သော။ မတ္တလုံ၊ ဦးနှောက်သည်။ ဂဋိတွာ၊ လျှောကျ၍။ တာလုမတ္တက-
 ဝိဝရေန၊ အာခေါင်ထိပ်၏ အပေါက်ဖြင့်။ ဩတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ နာသပုဇ္ဇေ၊
 တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မှုလည်း တည်၏။ ပဋ္ဌရတိ ဝါ၊ ယိုစီး
 မှုလည်း ယိုစီး၏။ ပန၊ ဆက်။ သိသံာဏိကာပရိဂ္ဂဏှကေန၊ နှပ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်
 သိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ နာသပုဇ္ဇေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတ-
 ဝသေနေဝ၊ တည်သောနှပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏိတဗ္ဗာ၊ ၍။ ပရိဇ္ဈေဒ-
 တော၊ ဖြင့်။ သိသံာဏိကာဘာဂေန၊ နှပ်၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ။ အယမဿ
 ။ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

လသိကတိ၊ ကား။ သရီရသန္နိနံ၊ ကိုယ်အဆက်အစပ်တို့၏။ အပ္ပန္နရေ၊
 အတွင်း၌။ ပိစ္ဆိလကုဏပံ၊ ပျစ်၍သော အပုပ်သည်။ ဝါ၊ အစေးသည်။ (အတ္တိ)။
 သာ၊ ထို အစေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ၊ မဟာ
 လှေကားပင်၏အစေး အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနာ။ ဒိသ-
 တော။ ပေ။ ဇာတာ။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌိသန္နိနံ၊ အရိုး အဆက်အစပ်တို့၏။
 အပ္ပဉ္စနကိစ္စံ၊ နယ်ဆီကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ အသီတိသတသန္နိနံ၊
 တရားရှစ်ဆယ်သော အဆက်အစပ်တို့၏။ အပ္ပန္နရေ၊ ၌။ ဌိတာ၊ ၍။ စ၊ ဆက်။
 ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဘေ၊ ဤအစေးသည်။ မန္ဒာ၊ နည်းသည်။
 ဟောတိ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထသော်၎င်း။ နိသိဒန္တဿ၊
 ထိုင်သော်၎င်း။ အဘိက္ကမန္တဿ၊ ရှေ့သို့သွားသော်၎င်း။ ပဋိက္ကမန္တဿ၊ နောက်သို့
 ပြန်သော်၎င်း။ သမိဉ္စန္တဿ၊ ကွေးသော်၎င်း။ ပသာရေန္တဿ၊ ဆန့်သော်၎င်း။
 အဋ္ဌိကာနိ၊ အရိုးတို့သည်။ ကဋကဋ္ဌာယန္တိ၊ ကဋ ကဋ္ဌဟု အသံပြုကုန်၏။ ဝါ၊
 ခတ်ခတ်ဟု အသံပြုကုန်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ချွတ်ချွတ်မြည်ကုန်၏” ဟု ပေး၏။
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ “စုတ်စုတ်ဆတ်ဆတ် အသံပြုကုန်၏” ဟု ပေး၏။ အနုကရဏ
 သဒ္ဓါဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့နား၌ ကြားသလို အနက်ပေးနိုင်သည်။ ကဋ ကဋ
 ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် အသံပြုခြင်းအနက်၌ အာယ-ပစ္စည်းသက်။]

အဋ္ဌရသဒ္ဓါ၊ လက်ဖျော်ဘီးသံကို။ ကဏေန္တောဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဝိဝရတိ၊
 လှည့်လည်၏။ ကေယောဇန ဒွိယောဇနမတ္တမ္ပိ၊ တယူဇနာ နှစ်ယူဇနာ အတိုင်း
 အရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီးအစွန်းကို။ ဂတဿ၊ သွားသော

ယောကျ်ား၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ကိုယ့်တံ၊ ပျက်၏။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ (သော၊ ဤအစေးသည်။) ဗဟုကာ၊ များသည်။ ဟောတိ၊ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု၊ ထခြင်း ထိုင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ န ကဋ္ဌ-ကဋ္ဌာယန္တိ၊ ကဋ္ဌ ကဋ္ဌဟု အသံမပြုကုန်။ ဝါ၊ ခတ်ခတ်ဟု အသံမပြုကုန်။ ဒိသံပိ၊ ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနိ၊ ကို။ ဂတဿ၊ သွားသော ယောကျ်ား၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ န ကုပ္ပတိ၊ ဂတ္တာနိ န ဒုက္ခန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ လသိကာဘာဂေန၊ အစေး၏အဆုံးအဘို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

မုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ၊ ပဲကြီး၏ ငန်သော ရောအုဆင်းရှိ၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ပဲပြုတ်ရည်အဆင်းရှိ၏”ဟု ပေး၏။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ် နိဿယ၌ “ပဲကြီးပြုတ်ရည်အဆင်းရှိ၏”ဟု ပေး၏။] သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အဓောမုဒ ဌပိတ ဥဒက ကမ္မန္တရဂတဥဒက သဏ္ဌာနံ၊ အောက်၌ အဝရှိသည် ဖြစ်၍ ထားအပ်သော ရောအုအတွင်း၌တည်သော ရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော။ ပေ။ ဇာတံ။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဝတ္တိဿ၊ စည်ပေါင်း၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ ဌိတံ။ ဝတ္တိပုဋ္ဌော၊ စည်ပေါင်းအထုပ်ကို။ ဝတ္တိနာမ၊ ဝတ္တိ မည်၏ဟူ၍။ ဝုတတံ။ သေယျထာပိနာမ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်စည်ပေါင်း၌။ [ပဝိသတိ ၌စပ်။] စန္ဒနိ-ကာယ၊ တံစည်းပုက်၌။ ပက္ခိတ္ထေ၊ သော။ အမုဓေ၊ အဝမရှိသော။ ရဝဏာဗဇ္ဇေ၊ ဆွေးမြည့်သောအိုး၌။ [“ဇဇရဗဇ္ဇေ”ဟု ယောဇနာ ဖွင့်၏။] စန္ဒနိကရသော၊ တံစည်းရေသည်။ ပဝိသတိ သေယျထာပိ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုရေ၏။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်ကြောင်းလမ်းသည်။ န ပညာယတိ သေယျထာပိ၊ မထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူသာလျှင်။ သရီရတော၊ မှ။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ (ဝတ္တံ၊ စည်ပေါင်းအိမ်သို့။) ပဝိသတိ၊ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုကျင်ငယ်၏။ ပဝိသ-န-မဂ္ဂေါ၊ သည်။ န ပညာယတိ။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ ပန၊ ထွက်ကြောင်း လမ်းသည်ကား။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယမှ၊ ယင်း စည်ပေါင်းအိမ် သည်။ မုတ္တဿ၊ ကျင်ငယ်ဖြင့်။ ဘရိတေ၊ ပြည့်လသော်။ ပဿာဝံ၊ ကျင်ငယ်ကို။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝတ္တိအဗ္ဗန္တရေနစော၊ စည်ပေါင်း အိမ်၏ အတွင်းဖြင့်၎င်း။ မုတ္တဘာဂေန စ၊ ကျင်ငယ်၏ အဆုံးအဘို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ။ အယမဿ။ ပေ။ ကေသသဒိသောဝ။

[“ပဋိကူလ မနသိကာရေ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားအရ ကေသ အစရှိသည်တို့ဝယ် ပဋိကူလမနသိကာရ၌ ပရိက-မိပြုပုံကိုပြပြီး၍ ထိုသို့ ပြုရခြင်း၏ အကျိုးကို ပြလိုသောကြောင့် “ဧဝံ ဟိ” စသည်ကိုမိန့်။ ယထာဝုတ္တ မနသိကာရံ

ကိံ ပယောဇနန္တိ မနသိကတွာ အာဟ ဝေံ ဟိတိအာဒိ။— ယောဇနာ။] ဟိ၊
 နှလုံးသွင်းရခြင်း၏အကျိုးကား။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ကေသာဒိ-
 ကေ၊ ကေသာ အစရှိကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဘို့အစုတို့ကို။ ဝဏ္ဏံ၊ ပေ။ ဝသေ-
 န၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်၊ ဖြစ်ရာအရပ်၊ တည်ရာအရပ်၊ အပိုင်းအခြားတို့၏အပြား
 အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီး၍။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း
 ၎င်း။ နာတိသီယတော၊ အလွန် မမြန်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ နာတိသဏိကတော၊
 အလွန်မနှေးသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ (မနသိ-
 ကာရကောသလ္လဉ္စ ပြခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ကာယံ သြလောကေန္တဿ ဝိသေသန
 စပ်။) ဝဏ္ဏံ၊ ပေ။ ဝသေန၊ အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်၊ အနု သလိပ် သည်းခြေ သွေး
 ပြည်ဟူသော အာသယ၊ အရပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါး အပြား
 အားဖြင့်။ ပဋိကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်တို့ဟူ၍။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်း
 သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဏ္ဏတ္ထိသမတိက္ကမနဝသေန၊ ဆံ စသော နာမည်ပညတ်ကို
 လွန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ [ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ ခြံစပ်။]

သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ (မျက်စိကောင်း
 သော။) ပုရိသဿ၊ အား။ [ပါကဋ္ဌာနိ ခြံစပ်။] ဝါ၊ သည်။ [သြလောကေန္တဿ
 ခြံစပ်။] ဒုတ္တံ သဝဏ္ဏာနံ၊ ၃၂-ပါးသောအဆင်း ရှိကုန်သော။ ကုယုမာနံ၊ ပန်းပွင့်
 တို့၏။ ကေသုတ္တကဏ္ဍိတံ၊ တမျိုးတည်းသောချည်ဖြင့် သီကုံးအပ်သော။ မာလံ၊
 ပန်းကုံးကို။ သြလောကေန္တဿ၊ ကြည့်ရှုလသော်။ သဗ္ဗပုပ္ပါနိ၊ အလုံးစုံသော
 ပန်းတို့သည်။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ၊ မရှေးမနှောင်းဖြစ်သကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ထင်ရှား
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူသာလျှင်။
 အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဧကသာ အစရှိသည်ဟူ၍။ ဣမံ
 ကာယံ ကိံ။ သြလောကေန္တဿ၊ ကြည့်ရှုလသော်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ
 ဓမ္မာ၊ ထိုဆံစသော ကောဋ္ဌာသတရားတို့သည်။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ပါက-
 ဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တေန၊ ကြောင့်။ မနသိကာရကောသလ္လကထာယံ၊ ခြံ။
 အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ။ ပေ။ အာဟစု တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (ဆိုခဲ့ပြီ။)

ပန၊ ဆက်။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ အပသန္တာန်သို့လည်း။ (သုတပါးသန္တာန်သို့လည်း။)
 မနသိကာရံ၊ ကို။ သစေ ဥပသံဟရတိ၊ အကယ်၍ ကပ်ဆောင်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့
 ကပ်ဆောင်လသော်။ အဿ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊
 တို့သည်။ ပါကဋ္ဌိဘူတေသု၊ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်လသော်။ အာဟိဏ္ဏ-
 န္တာ၊ လှည့်လည် သွားလာကုန်သော။ မနုဿတိရစ္ဆာနာဒယော၊ လူ တိရစ္ဆာန်
 အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ သတ္တာကာရံ၊ သတ္တဝါဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဝိ-
 ဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ကောဋ္ဌာသရာသိဝသေနေဝ၊ ကောဋ္ဌာသအစု၏အဖြစ်ဖြင့်သာ။
 ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်လာကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ တေဟိ၊ ထိုလူ တိရစ္ဆာန်စသောသတ္တဝါတို့

သည်။ အဇ္ဈောဟရိယမာနံ၊ စားမျိုးအပ်သော။ ပါနတောဇနာဒိ၊ သောက်ဘွယ် စားဘွယ် အစရှိသော အာဟာရသည်။ ကောဠာသရာသိမ္မိ၊ ခွံ။ ပက္ခိပိယမာနုမိဝ၊ ထည့်သွင်းအပ်သံကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဝါ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုပဗ္ဗမုညနာဒိ-ဝသေန၊ အစဉ်အတိုင်းလွှတ်ခြင်း အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (မထင်ရှားသော ကောဠာသတ္တိကို လွှတ်ခြင်း အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။) ပဋိကူလပဋိကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်တို့ဟူ၍။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကရောတော၊ လသော်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာဈာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ၊ ထို ဥပဋ္ဌာန မနသိကာရ၌။ [ရှေ့၌ ဥပဋ္ဌာန္တိ ဥပဋ္ဌာတိ မနသိကရော-တောတို့ကို ပြန်၍စွဲသည်။ “တတ္ထာတိ တေသု ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ပဋိကူလ-ဝသေန စ ဥပဋ္ဌာနေသု”ဟု ယောဇနာ၌ ဥပဋ္ဌာနလောကံသာ စွဲလေသည်။] ကေသာဒိနံ၊ ဆံ အစရှိသော ကောဠာသတ္တိ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ပေး။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာ-နံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံနာမ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် မည်၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ဝဏ္ဏစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိကူလဝသေန၊ စက်ဆုပ် ဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံနာမ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မည်၏။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်လသော်။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းလသော်။ တက္ကာဟတံ၊ ကြံခြင်းဖြင့် တီးခေါက် အပ်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် တီးခေါက်အပ်သည်ကို။ ကရောန္တဿ၊ လသော်။ ဝါ၊ ပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ ပဋိကူလာရမ္မဏာ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟူသော အာရုံရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊ ပဌမဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ (ကာယဂတာသတိကို အာရုံပြု၍ ပဌမဈာန်ကိုသာ ရနိုင်သည်။) ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပဌမဈာန်၏ ရှေ့အဘို့၌။ ပရိကမ္မဥပစာရစိတ္တာနိ၊ ပရိကမိစိတ်၊ ဥပစာရစိတ်တို့သည်။ သဝိတက္ကသဝိစာရာနိ၊ တက္ကဖြစ်ကုန်သည်။ သပ္ပိတိကာနိ၊ ကုန်သည်။ သောမနဿသဟဂတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ ပဋိကူလနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိကူလနိမိတ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ အပ္ပနာပိ၊ အပ္ပနာဈာန် သည်လည်း။ သဝိတက္က သဝိစာရာ၊ သည်။ သပ္ပိတိကာ၊ သည်။ သောမနဿ-သဟဂတာဝ၊ သည်သာ။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ဘူမန္တရေန၊ ဘုံအထူးအပိုင်း အခြားအားဖြင့်။ မဟဂ္ဂတာ ရူပါဝစရာ ဟောန္တိ။

[ပဋိကူလအာရုံ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် သောမနဿသဟဂတဖြစ်ရ သနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ပဋိကူလေပိစ” စသည်ကိုမိန့်။] စ၊ ဆက်။ ပဋိကူလေပိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်လည်းဖြစ်သော။ တေသ္မိံ၊ အာရမ္မဏေ၊ ဤအာရုံ၌။ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ၊ အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောမန-

သံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေတ္တာရမ္မဏပလေနေဝ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော အာရုံ၏အစွမ်းကြောင့်ပင်။ တံ၊ ထိုသောမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဋိကူလအာရုံ၌။ (ကာယကတာသတိ၏ အာရုံ၌။) ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနိ၊ ဒုတိယဈာန် အစရှိသော ဈာန်တို့သည်။ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဧတ္ထ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနိ၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နည်း။) (အာရမ္မဏဿ၊ ၏။) သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သြဋ္ဌာရိကအာရုံ၌။ ဝိတက္ကပလေနေဝ၊ ဝိတက်၏အစွမ်းကြောင့်သာ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိတက္ကသမတိက္ကမေန၊ ဝိတက်ကိုလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ (စိတ္တေကဂ္ဂတာ) န (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနကထာမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနန်းကိုဆိုကြောင်း စကားတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ အဝိသေသတော၊ အထူး မမသာမညအားဖြင့်။ (ပဋိကူလ ဟုဂ်း၊ ဓာတု ဟုဂ်း၊ ဝဏ္ဏ ဟုဂ်း အထူး မမသာမညအားဖြင့်။) သာဓာရဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သမထဝိပဿနာတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေလိုသော။ ဝါ၊ ပျားစေလိုသော။ (ယောဂိနာ၊ သည်။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူပြီး၍။ (ဆရာအထံ၌ သင်ယူပြီး၍။) သဇ္ဈာယကာလေဝေ၊ သရဇ္ဈာယ်မှုကိုပြုရာ အခါ၌သာ။ ကေသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏနိမိတ္တံ၊ ပေ။ နိမိတ္တာနိ၊ ဝဏ္ဏနိမိတ်၊ သဏ္ဌာနနိမိတ်၊ ဒိသာနိမိတ်၊ သြကာသနိမိတ်၊ ပရိစ္ဆေဒနိမိတ်တို့ကို။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပေါဏေတွာ ပေါဏေတွာ၊ ငှာန်ကရိုဏ်းတို့ကို ပုတ်ခတ်၍ ပုတ်ခတ်၍။ (ရှေးနိဿယ၌ “ပါဠေတွာ၊ ရွတ်၍” ဟု တပုဒ်တည်းရှိသည်။) ဧကေကကောဋ္ဌာသေ၊ တခုတခုသော ကောဋ္ဌာသ၌။ အယံ၊ ဤ ကောဋ္ဌာသသည်။ ဧဝံသရိက္ခကော၊ ဤအရာဝတ္ထုနှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တိဝိဇ္ဇေန၊ အနုလောမ စသော သုံးပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော။

အယံ ဧဝံ သရိက္ခကော။ ။ရှေ့၌ “ကေသာ အဒ္ဓါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ၊ ဒီသဝလူလိကာ တုလာဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာ” ဟုဂ်း၊ “လောမာ သြနတဂ္ဂတာလမူလသဏ္ဌာနာ” ဟုဂ်း၊ “နခါ မစ္စသကလိကသဏ္ဌာနာ” ဟုဂ်း ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဥပမာကို ပြခဲ့၏။ ထိုဥပမာတို့ကို ရည်ရွယ်၍ “အယံ၊ ဤကောဋ္ဌာသသည်။ ဧဝံသရိက္ခကော၊ ဤမည်သော အရာဝတ္ထုနှင့် တူ၏” ဟု ဆိုသည်။ ဤဥပမာတို့ကား ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒီသာ သြကာသပရိစ္ဆေဒနိမိတ္တတို့နှင့် မပါဝင်သောကြောင့် ဤဥပမာတို့ကိုလည်း နှလုံးသွင်း၍ သရဇ္ဈာယ်ရမည် ဟု ဆိုသည်။ [ဧတေန + သရိက္ခကော ဧဝံသရိက္ခကော။]

ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (သဇ္ဈာယော၊ ကာတဗ္ဗော။) တာဝ၊ ဝတ္ထုပဉ္စက စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ သော။) တစပဉ္စကော၊ ဤ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေ-
 နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အနုလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်၎င်း။ ပဋိ-
 လောမတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စာဟံ၊ ၎င်း။ အနုလောမပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။
 ပဉ္စာဟံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုမာသံ၊ တလထက်ဝက် ဆယ်ငါးရက်ပတ်လုံး။
 သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ အာစရိယဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဆရာ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဝတ္ထုပဉ္စကံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊ နှုတ်တက်သင်ယူ
 ပြီး၍။ တထေဝ၊ ထို ရှေးနည်းအတူ သာလျှင်။ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။
 တတော၊ ဤ။ ဒသပိ၊ ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။
 ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ရှိ။ အနုမာသံ၊ လုံး။ (သဇ္ဈာယော
 ကာတဗ္ဗော။) ပုန၊ တဖန်။ ပပ္ပါသပဉ္စကာဒိသုပိ၊ ပပ္ပါသပဉ္စက အစရှိသည်တို့
 တွင်လည်း။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသော ပဉ္စကကို။ ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊ ရှိ။ အနုမာသံ၊ လုံး။
 (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) တတော၊ ဤ။ ပဉ္စဒသပိ၊ ကုန်သော။ တေ ကောဋ္ဌာ-
 သေ၊ တို့ကို။ အနုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) မတ္ထလုဂံပဉ္စကံ၊ ကို။ အနုမာသံ
 (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) တတော၊ ဤ။ ဝိသတိ၊ သော။ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊
 တို့ကို။ အနုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) မေဒဆက္ကံ၊ ကို။ အနုမာသံ
 (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) တတော၊ ဤ။ ဆဗ္ဗိသတိပိ၊ နှစ်ဆခြောက်ပါးလည်း
 ဖြစ်သော။ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တည်း။ ကတွာ၊ ရှိ။ အနုမာသံ
 (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) မုတ္တဆက္ကံ၊ ကို။ အနုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတ-
 ဗ္ဗော။) တတော၊ ဤ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ၊ ၃၂-ပါးသော။ ကောဋ္ဌာသေ၊
 တို့ကို။ ဧကတော ကတွာ အနုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။) ဣတိဝေ၊ သို့။
 ဆ မာသေ၊ ၆-လတို့ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။

တတ္ထ၊ ထိုသို့ သရဇ္ဈာယ်ရာ၌။ (ယောဇနာ၌ “တတ္တာတိ တေသု ဒုတ္တိံသ
 ကောဋ္ဌာသေသု” ဟုစွဲ၏။) ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ၊ အားကြီးသောမှီရာနှင့် ပြည့်စုံ
 သော။ သပညဿ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊
 သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဥဂ္ဂဏှန္တသေဝ၊ ဆရာအထံ၌ သင်ယူစဉ်ပင်။ ကောဋ္ဌာသာ၊
 တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်လာတတ်ကုန်၏။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မထင်လာကုန်။ ဧတန၊ ထိုမထင်သော ကောဋ္ဌာသရိသော ရဟန်း
 သည်။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မထင်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ ဝိရိယံ၊ ကို။ နဝိသဇ္ဇေ-
 တဗျံ၊ မစွန့်လွှတ်ထိုက်။ ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။
 ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထကေ၊ ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ ပန၊
 ဆက်။ ဝေ၊ ဤနည်းဖြင့် ၆-လပတ်လုံးသရဇ္ဈာယ်ဘိရန်။ ကမုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေ-

န၊ ပြောဟောသော ဆရာသည်။ ပညာဝတော၊ ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဝသေ-
 န၊ အစွမ်းဖြင့်။) နေဝ (ကထေတဗ္ဗံ၊ မဟောပြောထိုက်။) မန္တပညဿ၊ နုံ့သော
 ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ န ကထေတဗ္ဗံ၊ မဇ္ဈိမပညဿ၊ အလယ်
 အလတ်ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ကထေတဗ္ဗံ။ ဟိ၊ မှန်။ မဇ္ဈိမပညဿ၊
 ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာစရိယာ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဆဟိ မာသေဟိ၊
 ၆-လတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ပိုင်းဖြတ်၍။ တန္တိ၊ အစဉ်ကို။ ဂ္ဂပယိသု၊ ထားကြ
 ကုန်ပြီ။ [၆-လသရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြောဟောသော ဆရာသည် ဉာဏ်ကောင်းသူ
 အတွက် ၆-လ မကြာစေရေ ဉာဏ်နဲ့သူအတွက် ၆-လ မက သရဇ္ဈာယ်မှုကို
 ပြောဟောနိုင်သည်။] ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတ္ထာ-
 ဝတာပိ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ၆-လဖြင့်လည်း။ ကောဋ္ဌာသာ ပါကဋ္ဌာ
 န ဟောန္တိ။ တေန၊ ထို မထင်လာသော ကောဋ္ဌာသရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 တတော၊ ထို ၆-လထက်။ ပရမ္ပိ၊ အလွန်လည်း။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော
 ဝေ၊ သည်သာ။ စခေါ၊ ထိုသို့ပင် ပြုထိုက်ပါသော်လည်း။ အပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ မပိုင်း
 မဖြတ် မရပ်တန့်မှ၍။ (သဇ္ဈာယော၊ ကို။) နော(ကာတဗ္ဗော)။ ဆ ဆ မာသေ၊
 ၆-လ၊ ၆-လတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ရပ်တန့်ပြီး၍သာလျှင်။
 (သဇ္ဈာယော၊ ကို။) ကာတဗ္ဗော။

သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဏ္ဏော၊ ကို။
 န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ မဆင်ခြင်ထိုက်။ လက္ခဏံ၊ ဓာတုလက္ခဏာ၊ ပဋိက္ခလ-
 လက္ခဏာကို။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းထိုက်။ ကောဋ္ဌာသဝသေနေဝ၊
 ကောဋ္ဌာသ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ (သဇ္ဈာယော ကာဘဗ္ဗော)။ အာစရိယေနာပိ၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်လည်း။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အဆင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အဆင်းကို
 နှလုံးသွင်း၍။) သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမေတွာ၊
 မှတ်သား၍။ န ကထေတဗ္ဗံ၊ မပြောဟောထိုက်။ နိယမေတွာ၊ ၍။ ကထိတေ၊
 ပြောဟောအပ်သော်။ ကော ဒေါသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား
 အမေးတည်း။ (နိယမေတွာ၊ ကထိတေ၊ သော်။) သမ္ပတ္တိယမ္ပိ၊ ပြည်စံခြင်း၌
 လည်း။ ဝိပတ္တိသညာ အာပဇ္ဇနံ၊ ဖောက်ပြန်သော အမှတ်အသား၏ ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ (ဟောတိ)။ (ကမ္မဋ္ဌာန်းထင်ပုံက မှန်ကန် ကောင်းမြတ်နေပါလျက် သူက
 မှားနေသည်ဟု ထင်တတ်သည်။) ဟိ၊ ချဲ့။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝဏ္ဏဝသေန၊
 အဖြစ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ပြောဆိုအပ်
 သော်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထို ဝဏ္ဏ၏အဖြစ်ဖြင့်
 သရဇ္ဈာယ်မှုကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုစဉ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ သစေ န
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ မထင်အံ့။ ပဋိက္ခလဝသေနဝါ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်
 သော်၎င်း။ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ (သစေ) ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ့။

အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လသော်။ သေ၊ ဤ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိလက္ခဏံ၊ စင်ကြယ်သောလက္ခဏာ ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ သညိ၊ ဤသို့သော သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကထိတမေဝ၊ “ဝဏ္ဏဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ” ဟု ဆိုအပ်သောစကားကိုသာ။ ဝါ၊ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်းသာ။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံဆ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ (အဆင်းမထင်ပါဘဲလျက် အဆင်းမထင်လာအောင် လုပ်ကြံ၍ ယူတတ်သည်။) ပဋိကူလဝသေန၊ ပဋိကူလ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ပြောဆိုအပ်ပြန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ပြောဆိုအပ်ရာ၌လည်း။ တဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထို ပဋိကူလ၏အဖြစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှုကို။ ကရောန္တဿ၊ စဉ်။ ပဋိကူလတော၊ အားဖြင့်။ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။ ဝဏ္ဏဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓာတုဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။

အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လသော်။ သေ၊ ဤ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိလက္ခဏံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ သညိ၊ ဟောတိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကထိတမေဝ၊ “ပဋိကူလဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ” ဟု ဆိုအပ်သော စကားကိုသာ။ ဝါ၊ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်းသာ။ ကပ္ပေတွာ ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ပြောဆိုအပ်ပြန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ပြောဆိုအပ်ရာ၌လည်း။ တဿ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ တထာ၊ ထို ဓာတု၏အဖြစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှုကို။ ကရောန္တဿ၊ စဉ်။ ဓာတုတော၊ အားဖြင့်။ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။ ဝဏ္ဏဝသေန ဝါ ပဋိကူလဝသေန ဝါ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ။ အထ၊ သော်။ သေ၊ ဤ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိလက္ခဏံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ သညိ၊ ဟောတိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကထိတမေဝ၊ “ဓာတုဝသေန တံ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ” ဟု ဆိုအပ်သောစကားကိုသာ။ ဝါ၊ အတိုင်းသာ။ ကပ္ပေတွာ ဂဏှာတိ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာက။) နိယမေတွာ၊ ၍။ ကထိတေ၊ ပြောဆိုအပ်ရာ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။

ပန၊ အနွယ်ကား။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကိန္နိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဆံပင် ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၊ မွေးညှင်းဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏အစွမ်းဖြင့်။) သဇ္ဈာယံ၊ ကရောဟိ။ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ကထံ၊ လျှင်။ (ဝတ္ထဗ္ဗော၊ နည်း။) ကေသကောဋ္ဌာသော၊ ဆံပင်အစု၎င်း။ လောမကောဋ္ဌာသော၊ အမွေးအစု၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ။ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ တဖိုတစုစီ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တဿ၊ စဉ်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့

ထင်လာလသော်။ အနေန၊ ထို ယောဂီရဟန်းသည်။ သြဝါဒါစရိယဿ၊
 သြဝါဒပေးသောဆရာအား။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရာ၏။ (ကိံ နည်း။)
 အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ကို။ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ ကရောမိ၊ ပြုပါ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပြုပါသော်
 လည်း။ မယံ၊ တပည့်တော်အား။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာပါ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ (အာစိက္ခိတဗ္ဗံ)။

အာစရိယေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ တေ၊ ဤ အဆင်းအားဖြင့် ထင်လာ
 သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန် ဝိယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့သော။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 အတုဖြစ်သော။ အကမ္မဋ္ဌာန်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစစ် မဟုတ်သော။ ဝိလက္ခဏံ၊
 စင်ကြယ်သောလက္ခဏာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝိသဝါဒေတဗ္ဗံ၊ မချွတ်ယွင်း
 စေထိုက်။ (အထင်မမှားစေထိုက်။) သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း။ သုခု၊ ကောင်း
 လေစွာ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (ရှေးဘဝတုန်းက)။ တယာ၊ သည်။ ဝဏ္ဏကသိဏေ၊
 ဝဏ္ဏကသိုဏ်း၌။ ပရိကမ္ပံ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတပုပ္ဖံ၊
 ပြုအပ်ဘူးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တေဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ဤ ဝဏ္ဏအားဖြင့်
 ထင်လာသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ပင်။ တယံ၊ အား။ သပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ ဝဏ္ဏ-
 ဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်။ သဇ္ဈာယံ ကရောမိ၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ တေနပိ၊ ထိုယောဂီ
 ရဟန်းသည်လည်း။ ဝဏ္ဏဝသေနေဝ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။

သော၊ ထို ယောဂီရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သရဇ္ဈာယ်
 မှုကို။ ကရောန္တော၊ လသော်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ နိလကံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော
 ကသိုဏ်း၎င်း။ ပီတကံ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော ကသိုဏ်း၎င်း။ လောဟိတကံ၊
 နီသော အဆင်း ရှိသော ကသိုဏ်း၎င်း။ သြဒါတံ၊ ဖြူသော အဆင်း ရှိသော
 ကသိုဏ်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏကသိဏာနိ၊ ဝဏ္ဏကသိုဏ်း
 တို့ကို။ လဘတိ၊ ရတတ်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (လဘတိ၊ နည်း။) ဟိ၊ ချွံ။ တဿ၊
 ထို ယောဂီရဟန်း၏သန္တာန်၌။ ဝါ၊ ထို ယောဂီရဟန်းသည်။ ကေသလောမ-
 ပိတ္တေသုစေဝ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ သည်းခြေတို့၌၎င်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်လုံးတို့၏။
 ကာဠကဋ္ဌာနေစ၊ မည်းနက်သောအရပ်၌၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ နိလံ နိလန္တိ၊ ညှိသော
 အဆင်း၊ ညှိသောအဆင်းဟူ၍။ မနသိကရောန္တဿ၊ စဉ်။ စတုက္ကပဉ္စကဋ္ဌာနာနိ၊
 စတုက္ကဈာန် ပဉ္စကဈာန်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ၊
 အခြေခံကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။
 ပါပဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။

ပန၊ ကား။ မေဒသ္မိံ၊ အဆီခဲ၌၎င်း။ အက္ခိနံ၊ တို့၏။ ပီတကဋ္ဌာနေစ၊ ရွှေသော
 အရပ်၌၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ပီတကံ ပီတကန္တိ၊ ရွှေသောအဆင်း၊ ရွှေသောအဆင်း
 ဟူ၍။ မနသိကရောန္တဿ၊ စဉ်။ စတုက္က ပဉ္စကဋ္ဌာနာနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဈာနံ။ ပေ။

ပါပုဏာတိ။ ပန၊ကား။ မံသလောဟိတေသု၊ အသား အသွေးတို့၌၎င်း။ အက္ခိနံ၊ တို့၏။ ရတ္တဋ္ဌာနေစ၊ နိသောအရပ်၌၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ လောဟိတကံ လောဟိတကန္တိ၊ နိသောအဆင်း၊ နိသောအဆင်း ဟူ၍။ မနသိကရောန္တဿ၊ စဉ်။ စတုက္ကပဉ္စကဋ္ဌာနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဈာနံ။ပေ။ပါပုဏာတိ။ ပန၊ ကား။ နဒဒန္တဓမ္မအဋ္ဌာသု၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အတွင်းရေ အရိုးတို့၌၎င်း။ အက္ခိနံ၊ တို့၏။ ပဏ္ဍရဋ္ဌာနေစ၊ ဖြူသောအရပ်၌၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ သြဒါတံ သြဒါတန္တိ၊ ဖြူသောအဆင်း၊ ဖြူသောအဆင်း ဟူ၍။ မနသိကရောန္တဿ၊ စတုက္က ပဉ္စကဋ္ဌာနာနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဈာနံ။ပေ။ ပါပုဏာတိ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝဏ္ဏဝေေန၊ဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌဿ၊ နှလုံးသွင်းသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ ယာဝ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးတည်း။ ဝါ၊ အဆုံးသတ်တည်း။

အပရဿ၊ အခြားသော ယောဂီရဟန်းအား။ ဝါ၊ သည်။ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ဖြင့်။ သဠာယံ ကရောန္တဿ။ ပဋိကူလတော၊ အဖြစ်ဖြင့်။ (သစေ) ဥပဋ္ဌာတိ၊အံ။ အထာသော။ အနေန၊ သည်။ သြဝါဒါစရိယဿ၊ အား။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျှောက်ရာ၎င်း။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ ပဋိကူလအားဖြင့် ထင်လာသော အာရုံသည်။ ပေ။ သဠာယော ကာတဗ္ဗော။ တဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏။ ဝါ၊ သည်။ ကေသာနာမ၊ ဆံပင်တို့ မည်သည်။ အဇညာ၊ လူအပေါင်းကို မထိုက်ကုန်။ ဝါ၊ လူအပေါင်းအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။ (ဇန အရဟန္တိ ဇညာ။ ဇန- နောင် အရဟတိအနက်၌ ဣပစ္စည်း၊ နျကို ဥပြု၊ ဒွေဘော်လာ။) ဒုဂ္ဂန္ဓာ၊ မကောင်းသောအနိရိက္ခိ၏။ ဇေဂုစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိကူလာ၊ ရှုံ့ရှာဘွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပဋိကူလဝသေန သဠာယံ ကရောန္တဿ၊ ပြုစဉ်။ ပဋိကူလာရမ္မဏေ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် အာရုံ၌။ ပဌမဠာနံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော၊ ထို ယောဂီရဟန်းသည်။ ဈာနံ။ ပေ။ နိဂမနံ။

အပရဿ၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ကောဋ္ဌာသဝသေန သဠာယံ ကရောန္တဿ။ ဓာတုတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဓာတုတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ လသော်။ ကိမိသံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ တာဝ၊ လောမ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ (နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။) ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝမ္ပိကမတ္တကေ၊ တောင်ပို့အထက်၌။ ဇာတကုဏ္ဍတိဏကာနိဝိယ၊ ပေါက်သော တုံးတိတိ မြက်တို့သည်ကဲ့သို့။ (အဖျား မချွန်သော မြက်တို့သည်ကဲ့သို့။) ဟုတွာ၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ လောမာ၊ တို့သည်။ ပုရာဏဂါမဋ္ဌာနေ၊ ရှေးဟောင်း ရွာနေရာ၌။ ဇာတဗ္ဗတိဏကာနိဝိယ၊ ပေါက်သော နေဇာမြက်တို့သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။) နခါ၊ တို့သည်။ ဒဏ္ဍကေသု၊ ဒုတ်ချောင်းငယ်တို့၌။ ဌပိတံခုကဖလဋ္ဌိကောသကာ ဝိယ၊ ထားအပ်သော သင်မည်သည်စေ အအိမ်တို့သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။) ဒန္တာ၊ တို့သည်။

မတ္တိကာပိဏ္ဍေ၊ မြေညက်စိုင်း၌။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။ ဌပိတ အလာဗုဗိဇာနိ
 ဝိယ၊ ထားအပ်သော ပူးစေတို့သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာဟန္တိ။) တစော၊
 သည်။ ဝိဏာပသိဗ္ဗကေ၊ စောင်းခွက်၌။ ပရိယောနဗ္ဗ အလ္လဂေါစမ္ပံ ဝိယ၊
 မြှေးယှက်ဖွဲ့ကျက်အပ်သော စိုသော နွားအရေသည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။)
 [ဝိဏာပသိဗ္ဗကေ ဝိဏာဒေါဏိယံ။— ယောဇနာ။]

မံသံ၊ သည်။ ဘိတ္တိယံ၊ နံရံ၌။ အနုလိတ္တမတ္တိကာဝိယ၊ အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်း
 အပ်သော မြေညက်သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) နှာရ၊ သည်။ ဒဗ္ဗသမ္မာရ-
 ဗဒ္ဒဝလ္လိ ဝိယ၊ သစ် အဆောက်အဦတို့ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ဖြစ်သော နွယ်သည်
 ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) အဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥဿာပေတွာ၊ ထောင်မတ်စေ၍။ ဝါ၊
 စိုက်ထောင်၍။ ဌပိတဘိတ္တိဒဗ္ဗသမ္မာရော ဝိယ၊ ထားအပ်သော နံရံ သစ် ဝါး
 အဆောက်အဦသည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ သည်။ မဟာဝေဏု-
 မှိ၊ ဝါးကြိုး၌။ ပက္ခိတ္တသေဒိတဝေတ္တဂုံဝိယ၊ တည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြောအပ်သော
 ကြိမ်ညွန့်သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) ဝက္ကံ၊ ၎င်း။ ဟဒယံ၊ ၎င်း။ ယကနံ၊
 ၎င်း။ ကံလောမကံ၊ ၎င်း။ ပိဟကံ၊ ၎င်း။ ပပ္ပါသံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ၆-ပါး
 ကုန်သော။ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ သုနကာရသရံ ဝိယ၊ ဟင်းလျာ
 ချက်ပြုတ်မှုကိုပြုသော စဗိသည်၏အိမ်ကဲ့သို့။ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာဟန္တိ။ ဒုတ္တိံ သဟတ္တံ၊
 ၃၂-တောင်ရှိသော။ အန္တိ၊ သည်။ လောဟိတဒေါဏိယံ၊ သွေးစားကျင်း၌။
 သံဝေလ္လေတွာ၊ ခွေ၍။ ဌပိတသရသပေါဝိယ၊ ထားအပ်သော ရေမြေသည်
 ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) အန္တဂုဏံ၊ အူမကို ချည်ကြောင်းဖြစ်သော အူသိမ်
 သည်။ ပါဒပုဉ္ဇနကေ၊ ခြေသုတ်ကြိုးဝန်းတို့ကို။ သိဗ္ဗိတရဇ္ဇုကာဝိယ၊ ချုပ်စပ်
 ကြောင်း ကြိုးငယ်သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။)

ဥဒရိယံ၊ သည်။ ပရိသာဝနေ၊ ပုဝါရေစစ်၌။ သိထိလဗန္ဓတဏှုလံဝိယ၊
 လျော့လျော့ဖွဲ့အပ်သော ဆန်သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) ကရိသံ၊ သည်။
 ဝေဏုပဗ္ဗေ၊ ဝါးဆစ်၌။ ပက္ခိတ္တပဏှုမတ္တိကာဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဖြော့တော့
 ဝါဝင်းသော မြေညက်သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။) မတ္တလုဂံ၊ သည်။
 ဩမဒ္ဓိတွာ၊ အောက်သို့ ဖိနှိပ်၍။ ဌပိတာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးခဲကုန်
 သော။ တဏှုလပိဋ္ဌပိဏ္ဍာဝိယ၊ ဆန်မှုန့်ခဲတို့သည်ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။)
 ဒွါဒသဝိဓော၊ ၁၂-ပါး အပြားရှိသော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ (ပိတ္တမုစ၍ မုတ္တံ
 တိုင်အောင် အာပေါဓာတ် လွန်ကဲသော ကောဋ္ဌာသသည်။) ပဋိပုဋိယာ၊
 အစဉ်အတိုင်း။ (စီတန်းလျက်။) ဌပိတေသု၊ ထားအပ်ကုန်သော။ ဒွါဒသသု၊
 တဆယ့်နှစ်လုံးကုန်သော။ ဥဒကသရာဝကေသု၊ ရေသောက်ခွက်ငယ်တို့၌။ ပုရိတ-
 ဥဒကံ ဝိယ၊ ပြည့်စေအပ်သော ရေသည်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပြည့်နေသော ရေသည်ကဲ့သို့။
 ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

အထ၊ ထိုသို့ ထင်လာလသော်။ အနေန၊ ဤ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဩဝါဒါ-
 စရိယဿ၊ အား။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ငါ။ အာစရိယေန၊ သည်။ တေ၊ ဤဇာတ်အဖြစ်
 ဖြင့် ထင်လာသောအာရုံသည် ။ ပေ။ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတြ၊ ထိုဇာတ်
 အဖြစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ မနသိကာရမုခေ-
 နေတ၊ နှလုံးသွင်းမှုကို အဦးပစာနပြုသဖြင့်သာ။ သဇ္ဈာယဝိဇာနံ၊ သရဇ္ဈာယ်ပုံ
 အစီအရင်တည်း။ [အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းကို သရဇ္ဈာယ်ဟု ခေါ်သည်။ သရ၊
 အသံ။ အဇ္ဈာယ၊ ရွတ်ဆိုခြင်း။] ဣဒ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဧကသ၊ တို့သည်။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ပရိယောနန္ဒိတှာ၊ မြေးယုက်၍။ ဝါ၊
 ဖွဲ့ကျက်၍။ ဌိတစမ္ပေ၊ တည်သောအရေ၌။ ဇာတာ၊ ပေါက်ကုန်၏။ တေ၊ ထို
 ဆံပင်တို့သည်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သီသံ၊ ပရိယောနန္ဒိတှာ ဌိတစမ္ပေ ဇာတာ။
 ဣတိ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ သီသံ၊ ကို။ ပရိယောနန္ဒိတှာ၊ ၍။ ဌိတစမ္ပေ၊
 သည်လည်း။ ဧကသ၊ တို့သည်။ မယံ၊ ငါအရေပေါ်၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
 န ဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ ဧတေ၊ ဤ ဆံပင်တို့သည်။ အစေတနာ၊ စိတ် စေတနာ
 မရှိကုန်။ အပ္ပာကတော၊ ရုပ် အပ္ပာကတတို့တည်း။ သုဿ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်
 ကုန်၏။ ထဒ္ဒါ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ ပတ္တိဏ္ဏာ၊ ခက်မာကုန်၏။ သေ၊ ဤ ဆံပင်
 အပေါင်းသည်။ ပထဝီဇာတု၊ တည်း။ ဣတိ မနသိကရေတိ။

လောမာ၊ တို့သည်။ သရိရံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိယောနဟနစမ္ပေ၊ ဖွဲ့ကျက်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အရေ၌။ ဇာတာ။ တေ၊ ထို အမွေးတို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ သရိရံ
 ပရိယောနဟနစမ္ပေ ဇာတာ။ ဣတိ န ဇာနန္တိ။ သရိရံ၊ ကို။ ပရိယောနဟနစမ္ပေ၊
 သည်လည်း။ လောမာ၊ တို့သည်။ မယံ၊ ငါအရေပေါ်၌။ ဇာတာ။ ဣတိ န
 ဇာနာတိ။ ဧတေပိ၊ ဤအမွေးတို့သည်လည်း။ အစေတနာ။ အပ္ပာကတောသည်
 တို့ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။] နခါ၊ တို့သည်။ အဂ္ဂံလိနံ၊ လက်ချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂေ-
 သု၊ အဖျားတို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ မယံ
 အဂ္ဂံလိနံ အဂ္ဂေသု ဇာတာ။ ဣတိ န ဇာနန္တိ။ အဂ္ဂံလိနံ၊ တို့၏။ အဂ္ဂါနိပံ၊ အဖျား
 တို့သည်လည်း။ နခါ အမှေသု ဇာတာ။ ဣတိ န ဇာနန္တိ။ ဧတေပိ၊ ဤ ခြေသည်း
 လက်သည်းတို့သည်လည်း။ အစေတနာ။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဟနုကဋ္ဌိကေ၊ မေးရိုး
 ၌။ ဇာတာ။ တေ၊ ထိုသွားတို့သည်။ မယံ ဟနုကဋ္ဌိကေ ဇာတာ။ ဣတိ န ဇာနန္တိ။
 ဟနုကဋ္ဌိကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဒန္တာမယိ ဇာတာ။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ ဧတေပိ၊ ဤ
 သွားတို့သည်လည်း။ အစေတနာ။ တစော၊ သည်။ သရိရံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။
 ပရိယောနန္ဒိ၊ မြေးယုက်အပ်၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ သရိရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊
 ကို။ တစေန၊ သည်။ ပရိယောနန္ဒိ။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ အယမ္ပိ၊ ဤအရေသည်
 လည်း။ အစေတနော။ မံသံ၊ သည်။ မယံ၊ သရိရံ အနုလိတ္တံ၊ အပန်ဖန် လိမ်းကျ
 အပ်၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ သရိရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ မံသေန အနုလိတ္တံ။ ဣတိ

န ဇာနာတိ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအသားသည်လည်း။ အစေတနံ။ နှာရုသည်။ အဟံ အဋ္ဌိ-
 ပုံဉ္စ၊ အရိုးအစုကို။ အာဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတံ။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ အဋ္ဌိပုဉ္စေသပိ၊
 သည်လည်း။ နှာရုဇာလေန၊ အကြောတည်းဟူသော ကုန်ယက်ဖြင့်။ အဟံ၊
 ကို။ အာဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ အကြောသည်လည်း။
 အစေတနံ။

သီသဋ္ဌိ၊ သည်။ အဟံ ဂိဝဋ္ဌိကေ၊ လည်ဂုတ်ရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဣတိ န
 ဇာနာတိ။ ဂိဝဋ္ဌိကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မယိ၊ ၌။ သီသဋ္ဌိကံ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဣတိ န
 ဇာနာတိ။ ဂိဝဋ္ဌိ၊ သည်။ အဟံ၊ ပိဋ္ဌိကဏှကေ၊ ကျောက်ဆူးရိုး၌။ ဌိတံ။ ဣတိ
 န ဇာနာတိ။ ပိဋ္ဌိကဏှကေပိ ။ ပေ။ [“န ဇာနာတိ မယိ ဂိဝဋ္ဌိကံ ပတိဋ္ဌိတန္တိ”
 စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။] ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ၊ ခါးရိုးသည်။ ပေ။ ဥရုဋ္ဌိကံ၊ ပေါင်ရိုး
 သည်။ ပေ။ ဇသိဋ္ဌိကံ၊ ခြေသလုံးအရိုးသည်။ ပေ။ ဂေါပုကဋ္ဌိကံ၊ ဖမျက်ရိုးသည်။
 အဟံ၊ ပဏှိကဋ္ဌိကေ၊ ဖနောင်အရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဣတိ န ဇာနာတိ။ ပဏှိကဋ္ဌိက-
 မ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ဂေါပုကဋ္ဌိကံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်ပင်၍။ ဌိတံ။ ဣတိ
 န ဇာနာတိ။ ပေ။ ဂိဝဋ္ဌိကံ၊ သည်။ အဟံ သီသဋ္ဌိကံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ။ (ပြခဲ့သော
 အရိုးတွေကို မိမိက မြှောက်ပင်၍ နေရသည်။) ဣတိ န ဇာနာတိ။

ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အဋ္ဌိနိ၊ သီသဋ္ဌိစသော အရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိ-
 ယာ၊ အစွန်းချင်းအားဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ အောက်အောက်အရိုး၌ တည်ကုန်၏။
 (အဟံ အဋ္ဌိပုဉ္စေသ၊ ဤ အရိုးအစုကို။) အနေကသန္ဓိယမိတော၊ တပါးမက
 များစွာသော အဆက်အစပ်တို့သည် စောင့်ရှောက်ဖွဲ့စပ်အပ်၏။ ဂေဟိစိ၊ တစုံ
 တယောက်တို့သည်။ န ဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သည် မဟုတ်။ နဟာဂ္ဂဟိ၊ အကြော
 တို့သည်။ ဗဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဇရာယ၊ ဇရာသည်။ စောဒိတော၊ မရဏသို့ရောက်အောင်
 တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်၏။ အစေတနော၊ စိတ်စေတနာ မရှိ။ ကဋ္ဌကလင်္ဂရူ-
 ပမော၊ ထင်းနပ်ထင်းဆွေး ဥပမာရှိ၏။ [အချို့နေရာ၌ “ကဋ္ဌကလင်္ဂ” ဟု ရှိ၏။]
 ဣဒမ္ပိ၊ ဤ အရိုးသည်လည်း။ အစေတနံ။ အဋ္ဌိမိဉ္စ၊ သည်။ ဝက္ကံ၊ သည် ။ ပေ။
 မတ္တလင်္ဂံ၊ သည်။ အစေတနံ၊ ပေ။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဣတိ မနသိ
 ကရေတိ။ ပိတ္တံ၊ သေမှုံပေ။ မုတ္တံ၊ အစေတနံ အဗျာကတံ သည်။ ယုသဂတံ၊
 အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ မနသိကရေတိ။

ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ မဟာဘူတေ၊ ဤ ဝထဝိ အာပေါ မဟာဘုတ်တို့ကို။
 ပရိဂ္ဂဏန္တဿ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒရေ၊ ရင်၌။
 ဥဿဒါ၊ များသော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 နာသာယ၊ နှာခေါင်း၌။ ဥဿဒါ၊ သော။ ဝါယောဓာတု ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ မဟာဘူတေ၊ “တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ အား။
 ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်သည်။ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ မဟာဘူတံနာမ၊ မဟာဘုတ်

မည်သည်ကို။ ဥပါဒါဂ္ဂပေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဥပါဒါဂ္ဂပံ၊ ကို။ မဟာဘူတေန၊ ဖြင့်။ (ပရိစ္ဆိန္ဒံ)။ အာတပေါနာမ၊ နေပူမည်သည်ကို။ ဆာယာယ၊ အရိပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒောယထာ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဆာယာ၊ ကို။ အာတပေန၊ ဖြင့်။ (ပရိစ္ဆိန္ဒာ ယထာ)။ ဝေမေဝ၊ မဟာဘူတံ ဥပါဒါဂ္ဂပေန ပရိစ္ဆိန္ဒံ။ ဥပါဒါဂ္ဂပံ မဟာဘူတေန (ပရိစ္ဆိန္ဒံ)။ အထ၊ ထင်လာရာထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ သည်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ တေ ဝီသတိ၊ ၂၃-ပါးသော။ ဥပါဒါဂ္ဂပါနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ဂ္ဂပက္ခန္ဓော၊ တည်း။

ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဂ္ဂပက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂက္ခန္ဓာယ၊ လသော်။ အာယတနဒွါရဝသေန၊ စက္ခုအစရှိသော အာယတန၊ စံကျအစရှိသော ဒွါရတို့နှင့်စပ်သဖြင့်။ (တနည်း-အာယတနဒွါရဝသေန၊ ဂ္ဂပါယတန အစရှိသော အာယတန၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့နှင့် စပ်သဖြင့်။) အဂ္ဂပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာပါကဋံ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဂ္ဂပါဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဂျပ်တရား နာမ်တရားသည်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ [ဂ္ဂပါဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော ပရိဂ္ဂဟောတဗ္ဗဂ္ဂပါဂ္ဂပံ။-ယောဇနာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာနှင့် အရတူအောင် ပရိဂ္ဂဟောတဗ္ဗဂ္ဂပါဂ္ဂပံ ဟု ဖွင့်သည်။ “ဂ္ဂပါနာမ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်”ဟု အနက်မပေးရ။ ထိုသို့ပေးလျှင် ပဉ္စက္ခန္ဓာနှင့် အရမတူသောကြောင့် တဝါကျတည်း၌ ဝိဘတ်တူ မထားနိုင်။] ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဒွါဒေသ အာယတနာနိ ဟောန္တိ။ ဣတိ ခန္ဓာယတနဓာတုဝသေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ယမကတာလကန္တံ၊ အစုံဖြစ်သော ထန်းဥကို။ ဝါ၊ ထန်းမြစ်ကို။ ဖာလေန္တော ဝိယ၊ ခွဲလိုက်သကဲ့သို့။ ဒေ့ ကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ဘို့နှစ်စုတို့ကို။ ကတွာ၊ နာမဂ္ဂပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [“ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ ဝိဘရတိ”တို့၌ စပ်။] ဣဒံ နာမဂ္ဂပံ၊ သည်။ အဟေတု၊ အကြောင်းမရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ န နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ အပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) အပ္ပစ္စယံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ န နိဗ္ဗတ္တံ။ သဟေတု၊ အကြောင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ။) သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) သပ္ပစ္စယာ၊ တူသောအကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ အထ၊ ထိုနာမ်ဂျပ်၏။ (သော)

သပ္ပစ္စယာ။ ။ ဋီကာ၌ “သပ္ပစ္စယဘာဝါ”ဟု ဖွင့်၏။ “သဟ ပစ္စယေန ယံ ဝတ္တတိတိ သပ္ပစ္စယံ”ဟု ပဒ္မမဂ္ဂါဟိပြုပြီးနောက် ဘာဝပဗ္ဗဓာန ဘာဝလောပကြံ၍ “သပ္ပစ္စယ” ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သွာဝိဘတ်ဖြင့် “သပ္ပစ္စယာ”ဟု ပြီးသည်။ (တနည်း) “သမာနော + ပစ္စယော သပ္ပစ္စယော”ဟု ကမ္မဓာရသမာသံ တွဲ၍ သွာဝိဘတ်ဖြင့် “သပ္ပစ္စယာ”ဟု ဖြစ်သည်။ ဤ ဋီကာအဖွင့်အလို ၂-နည်းပေးထား၏။ ဤသပ္ပစ္စယာကိုကြည့်၍ ရှေ့ဝါကျ၌ “န အပ္ပစ္စယာ”ဟု ပြင်ကြဟန်တူသည်။ မူရင်းမှာ—“အပ္ပစ္စယံ”ဟု ရိုမည်ထင်သည်။

ဟေတု၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ (သော)ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော
 ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လသော်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊
 အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ တဏှာပစ္စယော၊ ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မ-
 ပစ္စယော၊ ကြောင့်၎င်း။ အာဟာရပစ္စယော၊ ကြောင့်၎င်း။ (နိဗ္ဗတ္တံ)။ ဣတိ၊ သို့။
 တဿ၊ ထို နာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယံ၊ ကံ။ ဝဝတ္ထုပေတွာ၊ ၍။ အတိတေပိ၊ ဌ်လည်း။
 ပစ္စယာစေ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်၎င်း။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နဓမ္မာ စံ၊ အကြောင်း-
 ကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့သည်၎င်း။ (အတ္တိ)။ အနာဂတေပိ၊ ဌ်လည်း။
 တေရဟိပိ၊ ဌ်လည်း။ ပစ္စယာစေ၊ ပစ္စယသမုပ္ပန္နဓမ္မာ စ(အတ္တိ)။ တတော၊ ထို
 အကြောင်းအကျိုးထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ သတ္တောဝါ၊ သတ္တဝါသည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလော
 ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ နတ္ထံ၊ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဂ္ဂိုလ်တို့။ သတ္တမဗေဒ သက်သက်သော
 ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ အစုသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသု၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါသု၊ ကာလ
 တို့၌။ ကမ်၊ ကံ။ ဝိတရတိ၊ လွန်မြောက်၏။ ပန၊ ဆက်။ အယံ ဝိပဿနာ၊ သည်။
 သင်္ခါရသလ္လက္ခဏာ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို မှတ်သားတတ်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဉာတ-
 ပရိညာနာမ၊ ဉာတပရိညာ မည်သည်။ (သိအပ် သိထိုက်သော တရားတို့ကို
 ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။)

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ ရုပ်နာမ်
 နှစ်ဝ သင်္ခါရတို့ကို။ သလ္လက္ခဏော၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားပြီး၍။ ဌိတဿ၊ သော။
 ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ ဒသဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ ၌။ မူလံ၊ အခြေ
 အမြစ်သည်။ ဩတိဏ္ဍိနာမ၊ သက်ရောက်သည် မည်သည်။ ဟောတိ။ [ရုပ်နာမ်
 သင်္ခါရတို့ကို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းမိသောအခါ ကမ်ဝိတရဏ
 ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မှ မနှိုးနိုင်အောင် သာသနာတော်ဝယ်
 အမြစ်တွယ်ပြီး ဖြစ်တော့သည်-ဟူလို။] ပတိဋ္ဌာ၊ ထောက်တည်ရာသည်။ လဒ္ဓါ
 နာမ၊ ရအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိယတဂတိကော၊ မြဲသော သုဂတိ
 ရှိသော။ စူဠသောတာပန္နောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ တထာဂ္ဂပံ၊
 သော။ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူနိုင်လောက်သောသဘောရှိသော။) ဥတုသပ္ပါယံ၊
 လျှောက်ပတ်သော ဥတုကို၎င်း။ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို

နိယတဂတိကော။ ။ ဤ နိယတဂတိရှိသော စူဠသောတာပန်မှာ အခြေခံဖြစ်သော
 သီလဝိသုဒ္ဓိသည်၎င်း၊ သမာဓိဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသည်၎င်း ရှိရသေးသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်
 ထက်သန်ရုံမျှဖြင့် နိယတဂတိ မဟုတ်နိုင်သေး။ တို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာကိုမှီသော
 ဧဝာဂ်ပါဂါသာကို မှတ်သားအပ်၏။ အနက်ကို သပြိုဟ်ဘာသာဒီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌
 ရှုပါ။

ဝိသုဒ္ဓိသီလစိတ္တေဟိ၊ ကမ်ဝိတရဏညာဏိကော။
 စူဠသောတာပန္နော နာမ၊ တဒတ္ထံ ဝါယမေ တတော။

၎င်း။ ဘောဇနသပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်သော တရားနာရခြင်းကို၎င်း။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဝါ၊ ရလသော်။ ကောသနေ၊ တနေရာတည်း၌။ ကေပလ္လင်္ဂဝရ ဂတော၊ တခုတည်းသော မြတ်သော ထက်ဝယ်တင်ပလ္လင်သို့ ရောက်သည်။ (ဟုတွာ)။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ ထိုသို့။ အာရောပေတွာ၊ စိတ်အစဉ်ကိုတက်ရောက်စေ၍။ ဝါ၊ တင်၍။ ဝိပဿနာ ပဋိပါဠိယာ၊ ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်။ (သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်စသော အစဉ်အားဖြင့်။) သခါရေ၊ ထိုကို။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လသော်။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူနိုင်၏။ ဣတိဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဓာတုဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌဿ ဘိက္ခုနော ယာဝ အရဟတ္တာ၊ နိဂမနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ကြောင်းစကားတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်။ နေဝ ဥပ-
ဋ္ဌာတိ။ ပဋိကူလတော န (ဥပဋ္ဌာတိ)။ သုညတော၊ အတ္တဇီဝမ္ပကင်းဆိတ်သော
အားဖြင့်။ န(ဥပဋ္ဌာတိ)။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မေ၊ အား။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဘာမျှ
မထင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ န နိသိဒိတဗ္ဗံ၊
ထိုင်မနေရာ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ကောဋ္ဌာသမနသိကာရေယေဝ၊ ကောဋ္ဌာသ
တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌သာ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၍။
ပေါရာဏကတ္ထေရာ၊ တို့သည်။ ကောဋ္ဌာသမနသိကာရောဝ၊ သည်သာ။ ပမာဏံ၊
လိုရင်းပမာဏတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု ကိရ၊ မိန့်တော်မူကြကုန်သတတ်။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊
သဇ္ဈာယံ ကရောန္တဿ၊ စဉ်။ ကောဋ္ဌာသ၊ တို့သည်။ ပဂုဏာ၊ အဝါးဝစွာ
လေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်။ နဟန္တိ။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကို
ဆိုဦးအံ့။ ကဒါ၊ ၌။ (ကောဋ္ဌာသ) ပဂုဏာနာမ၊ တို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်
သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ယဒါ၊ ၌။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဝဇ္ဇိတ-
မတ္ထော၊ အနုလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌။ မနသိကာရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ စိတ်
အစဉ်အားဖြင့် သွား၍။ မတ္ထလုင်န္တိ၊ ဟူ၍။ အန္တိမကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊
မတ္ထလုင်န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဝဇ္ဇိတမတ္ထော၊ ပဋိလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌။ မနသိ-
ကာရော၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ စိတ်အစဉ်အားဖြင့် လာ၍။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဝိ-
ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာတိ။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ [ဥပဋ္ဌဟန္တိ ၌စပ်။] ယထာနာမ၊
ကား။ စက္ခုမတော၊ သော။ ပုရိသဿ၊ အား။ [ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၌စပ်။] ဒုတ္တိံ သ-
ဝဏ္ဏာနံ၊ ၃၂-မျိုးသောအဆင်း ရှိကုန်သော။ ပုပ္ပါနံ၊ ထို၏။ ကေသုတ္တဂဏ္ဍိတံ၊
တမျိုးတည်းသောချည်ဖြင့် သီးကုံးအပ်သော။ မာလံ၊ ပန်းကုံးကို။ သြလောကေ-
န္တဿ၊ လသော်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အားဖြင့်။ [“ဒုတ္တိံ သဝဏ္ဏာနိ ပုပ္ပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ

ဟောန္တိ” ခြံစပ်။] ဝါပန၊ တနည်းကား။ နိခါတေ၊ စိုက်အပ်ပြီးကုန်သော။ ဒွတ္တိံ သ-
 ဝတိပါဒေ၊ ၂၂-တိုင်သော စည်းရိုးခြေတို့ကို။ ပဋိက္ကမိတော၊ နောက်သို့ဆုတ်၍။
 ဩလောကေန္တဿ၊ လှမ်းကြည့်လသော်။ [အနားကပ်၍ကြည့်လျှင် ၃၂-တိုင်လုံး
 မမြင်နိုင်သောကြောင့် “နောက်သို့ဆုတ်၍ လှမ်းကြည့်လသော်” ဟု ဆိုသည်။]
 ပဋိပါဋိယာဝ၊ ဖြင့်ပင်။ ဒွတ္တိံ သဝဏ္ဏာနိ၊ ကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ ဝါ၊ တို့သည်သော်
 ၎င်း။ ဝတိပါဒါ ဝါ၊ တို့သည်သော်၎င်း။ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ-
 မေဝ၊ တူသာလျှင်။ ဒွတ္တိံ သ ကောဋ္ဌာသာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်
 သွားလာကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့သည်၎င်း။ မနုဿာပိ၊
 လူတို့သည်၎င်း။ သတ္တာတိ၊ သတ္တဝါတို့ဟူ၍။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ကောဋ္ဌာသာတိ ဥပ-
 ဋ္ဌဟန္တိ။ ခါဒနီယ ဘောဇနီယံ၊ သည်။ ကောဋ္ဌာသန္တရေ၊ ဌံ။ ပက္ခိပမာနာဝိယ၊
 ထည့်သွင်းအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ။ (တဒါ၊ ဌံ။ ကောဋ္ဌာသာ ပဂုဏာနာမ
 ဟောန္တိ။ ဤသို့ ပြန်လှည့်ပါ။)

ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဂုဏကာလတော၊ အဝါးဝစွာ လှေ့လာ
 အပ်ပြီးရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တီသု၊ ကုန်သော။ မုခေသု၊ အဝင်ပေါက်တို့တွင်။
 [ဝဏ္ဏ၊ ပဋိက္ကလ၊ သုညတဟူသော အဝင်ပေါက်သုံးမျိုးတို့တွင်။] ဧကေန၊ သော။
 မုခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စိဿတိ၊ လွတ်လိမ့်မည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော ဝါ၊
 အားဖြင့်သော်၎င်း။ ပဋိက္ကလတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ သုညတော ဝါ၊
 အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ။ ယထာနာမ၊ ကား။ ပူပေ၊ မှုတို့ကို။ ပစိတကာမာ၊
 ကြော်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ ဣတ္ထိ၊ သည်။ မဒ္ဒိတော၊ နှယ်၍။ ဌပိတပိဋ္ဌတော၊
 ထားအပ်သောမုံညက်မှ။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင် မုံညက်ကို။ (ပစိတံ၊ ကြော်ခြင်း
 ငှါ။) ဣတ္ထတိ၊ ၏။ တံတံ၊ ထိုထိုမုံညက်ကို။ ပစတိယုဿာ၊ ကဲ့သို့၎င်း။

ဝါပန၊ ဥပမာတနည်းကား။ သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသေ၊ မြေ
 အရပ်၌။ ဌပိတံ၊ သော။ ဥဒကပူရံ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော။ ကုမ္ဘံ၊ အိုးကို။ ယတော
 ယတော၊ အကြင်အကြင်ဘက်သို့။ အာဝိဉ္ဇန္တိ၊ စောင်းငဲ့ကုန်၏။ တတောတတော-
 ဝ၊ ထိုထိုဘက်မှသာ။ ဥဒကံ၊ သည်။ နိက္ခမတိယထာ၊ ထွက်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝေ-
 မေဝ၊ လျှင်။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပေ၊ ဝိမုစ္စိဿတိ။ အာကမ်မာန-
 ဿ၊ အဆင်းအားဖြင့်ထင်လိုလသော်။ ဝဏ္ဏတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ အာကမ်မာန-
 ဿ၊ စက်ဆုပ်တွယ်အားဖြင့် ထင်လိုလသော်။ ပဋိက္ကလတော၊ အားဖြင့်၎င်း။

သတ္တာတိ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ။စိတ်ခတ်သတ္တိသည် အလွန်ထက်၏။ တထက်လုံး
 တိရစ္ဆာန်အကောင်အထည် လူပုသဏ္ဍာန်ကို မြင်လာခဲ့သော်လည်း “ဆံပင် မွေးညှင်း”
 စသော အစုကို တခုစီကြည့်ရှုဖန်များသောအခါ လူ့ကိုယ်ကြီးဟု မမြင်တော့ဘဲ ဆံပင်
 မွေးညှင်းစသော အစုကိုသာ တခုစီတခုစီ မြင်တော့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း တရားထူး
 ...

အာကန်မာနဿ၊ သုညတအားဖြင့် ထင်လိုလသော်။ သုညတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟိဿတိယေဝ၊ ထင်လိမ့်မည်သာ။ ဧတ္ထေကော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံ၊ ဤ ပဂုဏကောဋ္ဌာသသည်။ ဥဂ္ဂဟသန္နိနာမ၊ ဥဂ္ဂဟသန္နိ မည်၏။ ဝါ၊ မနသိကာရနှင့် ဥပဋ္ဌာနကို ဆက်စပ်အပ်ရာ သင်ယူ အပ်သော ကောဋ္ဌာသ မည်၏။ ဣမသ္မိံ ဥဂ္ဂဟသန္နိသ္မိံ၊ ဤဥဂ္ဂဟသန္နိသ္မိံ။ ဋ္ဌတွာ၊ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သေး။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဂဏနပထံ၊ ဂဏန်း လမ်းကို။ ဝီတိဝတ္တာ၊ လွန်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဂ္ဂဟသန္နိသ္မိံ၊ ဥဂ္ဂဟသန္နိအစောင်း၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေ- တွာ၊ ရှိ။ ယတ္ထ၊ အကြင် ကျောင်းတိုက်၌။ အာစရိယော၊ သည်။ ဝသတိ၊ သော အာဝါသော၊ ထို ကျောင်းတိုက်သည်။ သပ္ပါယော၊ လျှောက်ပတ်သည်။ သစေ ဟော်တိ၊ အံ။ ဣစေတံ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (စေသတိ)။ သပ္ပါယဋ္ဌာနေ၊ လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။ ဝသန္တေန၊ နေသောရဟန်းသည်။ အဋ္ဌာရသ၊

အယံ ဧတ္ထေကော ။ ။ ဧတ္ထေကောတိ ယထာဝုတ္တေန အာကာရေန ပဂုဏော ကောဋ္ဌာသော- ဋီကာ။ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့် အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ် ပြီးသော ကောဋ္ဌာသကို “ဧတ္ထေကော” အရ ယူပါ-ဟူလို၊ ယထာဝုတ္တေန အာကာရေန ကိုကား ဋီကာ၌ “ဣတိ ဣဒံ သတ္ထဝိခံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာတိ အာဒိနာ” ဟု ပဋ္ဌမဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်အလိုအားဖြင့် “ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္ထဝိခံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ ကိုရိုင်း၊ ဒသဝိခံ မနသိကာရကောသလ္လကိုရိုင်း ပြီးစေပြီးမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆရာ့အထံ၌ သင်ယူရမည်” ဟူသော စကားကို “ယထာဝုတ္တအာကာရ” ဟု ဆိုလိုသည်။

တနည်း ။ ။ “ဣမံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုကာမေနာတိ အာဒိနာ ဝါ ဝုတ္ထပ္ပကာရေန ဝိခိနာ” ဟု ဒုတိယတနည်း ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်အလိုအားဖြင့် ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စတုဗ္ဗိခံလံကို သုန်သင်ခြင်းမှစ၍ ပလိဗောဓကိုဖြတ်ပြီးလျှင် ကလျာဏ မိတ္တအထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူရပုံ စသော အစီအစဉ်ကို “ယထာဝုတ္တအာကာရ” ဟု ဆိုလိုသည်။

ဥဂ္ဂဟသန္နိနာမ ။ ။ ထို ပြအပ်ခဲ့သော ၂-နည်းလုံးသည်ပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူရမည့် ဥဂ္ဂဟအစီအစဉ်ကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် “အယံ ။ ပေ။ ဥဂ္ဂဟသန္နိ နာမ” ဟု ဆိုသည်။ ဤ၌ ဥဂ္ဂဟနှင့် သန္နိသည် အရတူ ကမ္မဓာရသမာသ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဥဂ္ဂဟောဝ ဥဂ္ဂဟသန္နိ” ဟု ဖွင့်သည်။ “သန္နိယတိ ဧတ္ထာတိ သန္နိ” ဟု ဋီကာ၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဂ္ဂဟ၌။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ထင်လာခြင်းကို။ မနသိကာရေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံး သွင်းခြင်းနှင့်။ သန္နိယတိ၊ ဆက်သွယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်လာခြင်းကို ဆက်သွယ်အပ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထို ဥဂ္ဂဟသည်။ သန္နိ၊ မည်၏။ ထို့နောက် “ဥဂ္ဂဟောဝ+သန္နိ ဥဂ္ဂဟသန္နိ” ဟု ပြပါ။

ကုန်သော။ ဝိဟာရဒေါသော၊ ကျောင်းတိုက်၏အပြစ်တို့ကို။ (မဟာဝါသစသော အပြစ်တို့ကို။) ဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ပဉ္စင်သမန္နာဂတော၊ ၅-ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ သေနာသနေ၊ နှစ်။ ဝသိတဗ္ဗံ။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ပဉ္စင်သမန္နာဂတေန၊ သူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ပဉ္စင်သမန္နာဂတစသည်ကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။) တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်း၏ နောက်အဘို့ ဖြစ်သော ကာလ၌။ ပိဏ္ဍပါတပုဋ္ဌိက္ကန္တေန၊ ဆွမ်းခံရာမှ ဖွဲ့ခဲ့ပြီးသည်။ (ဟုတွာ)။ ရတ္တိဋ္ဌာနံဝါ၊ ညဉ့်နေရာ အရပ်သို့သော်၎င်း။ ဒိဝါဋ္ဌာနံဝါ၊ နေနေရာအရပ်သို့ သော်၎င်း။ ပဝိသိတွာ၊ ရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ။

ကထံ၊ လျှင်။ (မနသိကာတဗ္ဗံ နည်း။) အာဒိတော၊ အစမှစ၍။ တာဝ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း အားဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ကေန္တရိကာယ၊ ကောဋ္ဌာသ တခုကြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသ တခုကျော်အားဖြင့်။ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။ [စာအုပ်တို့၌ “န-ကေန္တရိကာ” ဟု ရှိ၏။ ယောဇနာ၌ “ကေန္တရိကာယ” ဟု တွေ့ရ၏။] ဟိ၊ ချဲ့။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောက္ခော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒွတ္တိ သပဒံ၊ ၃-ပါးသော အဘို့ရှိသော။ ဝါ၊ ၃-ထစ်ရှိသော။ နိဿေဏိ၊ လှေခါးကို။ ပဒပဋိပါဠိယာ၊ လှေခါးထစ် အစဉ်အားဖြင့်။ အက္ကမန္တော၊ နင်းလျက်။ ပါသာဒံ၊ သို့။ အာရုယ၊ တက်၍။ ပါသာဒါနိသံသံ၊ ပြာသာဒ်၏ အကျိုးအာနိသင်ကို။ အနုဘဝနကပုရိသောဝိယ၊ ခံစားသော ယောကျ်ားသည် ကဲ့သို့။ ကေသာလောမာတိ၊ ကေသာလောမာ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပဋိပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရောက္ခော၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနတောစ၊ မှလည်း။ နပရိဟာယတိ၊ မလျှောကျ။ ပါသာဒါနိသံသံသဒိဓသ၊ နှင့်တူကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ လောကုတ္တရမေဓေစ၊ တို့ကိုလည်း။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားရ၏။ စ၊ ဆက်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောက္ခောနာပိ၊ နှလုံးသွင်းပြန်သော်လည်း။ အတိသိသတော၊ အလွန် လျင်သောအားဖြင့်။ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။ အတိသဏိကတော၊ အလွန် နှေးသောအားဖြင့်။ န မနသိကာတဗ္ဗံ။ ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှား ပြအံ့။ အတိသိသတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောက္ခေဿ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပဂုဏံ၊ သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေဦးတော့။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါ သော်လည်း။ အဝိဘူတံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုမထင်ရှားရာ၌။ ဩပမ္ပံ၊ ဥပမာကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သည်သာ။ [“ယထာနာမတိယောဇနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ” စသည်ဖြင့် ဥပမာပြခဲ့ပြီ။]

အတိသဏိကတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောက္ခေဿ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အန္တရာဝ၊ အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်မီ အကြား၌သာ။ ဩသက္ကံတဗ္ဗံ၊ ဆုတ်နစ်ရာသည်။ (ဆုတ်နစ်စရာ

ရှိသည်။) ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ ပုရိသော၊ သည်။
တိယောဇနံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သာယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ (နောက်၌ ဘေးရန်
များစွာ တွေ့နိုင်သောအခါရှိကိုပြလိုသောကြောင့် “သာယံ” ဟု ဆိုသည်။) ကမ္ဘိ၊
အောက်ပိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ (ခါးတောင်းကျိုက်၍။) ပဋိပန္နော၊ သွားသည်။
(ဟုတုာ)။ နိက္ခန္ဓဋ္ဌာနတော၊ ထွက်ရာအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သီတလစ္ဆာယံ၊
အေးမြသောအရပ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဝိဿမတိ၊ အပန်းဖြေ၏။ ရမဏိယံ၊ မွေ့လျော်
ဘွယ်ကောင်းသော။ ဝါလိကတလံ၊ သဲအပြင်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပိဋိ၊ ကျောက်ကုန်း
ကို။ ပသာရေတိ၊ ဆန်တန်း၏။ ဝနပေါက္ခရဏိ၊ တောရေကန်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
ပါနိယံ၊ ရေကို။ ပိဝတိ၊ သောက်၏။ နှာယတိ၊ ရေချိုး၏။ ပဗ္ဗတံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
အာရုယ၊ တက်၍။ ပဗ္ဗတရာမဏေယျကံ၊ တောင်၌ မွေ့လျော်ဘွယ်ကို။ ပဿတိ၊
ရှု၏။ တံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ (ဖြေးဖြေးနှေးနှေး ခရီးသွားနေသော ယောက်ျား
ကို။) အန္တရယေဝ၊ လမ်းခရီးအကြား၌ပင်။ သိဟောဝါ၊ ခြင်္သေ့သည်သော်၎င်း။
ဗျုတ္တေါဝါ၊ ကျားသည်သော်၎င်း။ ဒီပိဝါ၊ သစ်သည်သော်၎င်း။ ဟနတိ ယထာ၊
ကိုက်သတ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါပန၊ သည်သာ မကသေး။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။
ဝိလုပ္ပန္နိယထာ စေဝ၊ လုယက်မှုလည်း လုယက်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဟနန္တိ ယထာ
စ၊ သတ်မှုလည်း သတ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ ပေ။ ဩသက္ကိတဗ္ဗံ ဟောတိ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိသိဗံ၊ စွာ။ န (မနုသိကာတဗ္ဗံ)။ အတိသဏိကံ၊ စွာ။
န (မနုသိကာတဗ္ဗံ)။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ၌။ ဝါ၊ တနေ့လျှင်။ တိသဝါရေ၊
အကြိမ် ၃၀-တို့ တိုင်တိုင်။ မနုသိကာတဗ္ဗံ၊ ပါတောဝ၊ ၌ပင်။ ဒသဝါရေ၊
ဆယ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ (သဇ္ဈာနယော၊ ကာတဗ္ဗော။) မဇ္ဈနိကော၊ နေ့လယ်၌။ ဒသ
ဝါရေ၊ (သဇ္ဈာယော၊ ကာတဗ္ဗော။) သာယနေ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ဒသဝါရေ၊
သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ (သဇ္ဈာယံ၊ ကို။) ကာတံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်
ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သည်သာ။) ဟိ၊ အံ့။ ပါတောဝ၊ ၌သာ။ ဥဋ္ဌာ-
ယ၊ ထ၍။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဓောဝိတံ၊ ဆေးခြင်းငှါ။ (တနည်း - မုခံ ဓောဝိတံ၊
မျက်နှာသစ်ခြင်းငှါ။) န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ (ဝဇ္ဇတိယေဝ
ယထာ)၊ သင့်သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့။ ခါဒနိယံ၊ ကို။ ခါဒိတံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊
ကား။ နော၊ မဟုတ်။ (ဝဇ္ဇတိယေဝ ယထာ။) ဘောဇနိယံ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇတံ၊ ငှါ။
န ဝဇ္ဇတိ၊ ကား။ နော၊ မဟုတ်။ (ဝဇ္ဇတိယေဝ ယထာ။) ပန၊ ထိုသို့ပင် မသင့်
မဟုတ် သင့်ပါသော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤ မျက်နှာသစ်မှုစသည်ကို မပြုခြင်းသည်။
ဝဇ္ဇေယျ၊ သင့်တန်ရာသေး၏။ ဣဒမေဝ၊ ဤ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တနေ့လျှင် အကြိမ်
၃၀-တိုင်တိုင် နှလုံးသွင်းမှုကိုသာ။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်ကေန အမှန်အားဖြင့်။
နော ကာတံ၊ မပြုဘဲနေခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကရောန္တော၊ ပြုသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ အတ္ထံ၊ စီးပွားကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊

၏။'ဟိအံ။ ကေသာ၊ သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ တိဏိ၊ သုံးကွင်းကုန်သော။ ခေတ္တာနိ၊
လယ်ကွင်းတို့သည်။ (သန္တိ)။ ကေ၊ သော။ ခေတ္တိ၊ လယ်ကွင်းသည်။ အဋ္ဌကုမ္မံ၊
ရှစ်ကုမ္မကို။ ဒေတိ၊ ၏။ [၁၀-အမ္မဏကို "တကုမ္မ" ဟု အဘိဓာန်၌ ဆို၏။]
ကေ၊ သော။ (ခေတ္တိ၊ သည်။) သောဠသ(ကုမ္မံ)၊ ၁၆-ကုမ္မကို။ (ဒေတိ)။ ကေ၊
သော။ (ခေတ္တိ၊ သည်။) ဒုတ္တိ သ(ကုမ္မံ)၊ ၃၂-ကုမ္မကို။ (ဒေတိ)။ တေန၊ ထို
ယောက်ျားသည်။ တိဏိပိ၊ သုံးကွင်းလုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခေတ္တာနိ၊ တို့ကို။
ပဋိဇဇိတံ၊ သုခ်သင်ခြင်းငှါ။ (လုပ်ကိုင်ခြင်းငှါ။) အသက္ကောန္တေန၊ မစွမ်းနိုင်လ
သော်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခေတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ကေ၊ သော။ ဒုတ္တိ သ
ကုမ္မဒါယကမေဝ၊ ၃၂-ကုမ္မ ပေးနိုင်သောလယ်ကိုသာ။ ပဋိဇဇိတဗ္ဗံ ယထာ၊
သုခ်သင်ရာသကဲ့သို့။ ဝါ၊ လုပ်ကိုင်ရာသကဲ့သို့။ တတ္ထေဝ၊ ထို ၃၂-ကုမ္မ ထွက်သော
လယ်၌ပင်။ ကသနဝပနနိဒ္ဓါယနာဒိနိ၊ ထွန်ယက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကောက်
ရိတ်ခြင်းအစရှိသောအမှုတို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ ယထ၊ ပြုထိုက်ကုန်သကဲ့သို့။ အံသာ၊
ထိုယောက်ျားအား။ ဝါ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထို ၃၂-ကုမ္မထွက်သော လယ်သည်သာ။
ဣတဒေသု၊ အခြားကုန်သော။ ဒွိသ၊ လယ်ယာ နှစ်ကွက်တို့၌။ ဥဋ္ဌာနကဒါယံ၊
ထွက်သော ပေးထိုက်သော စပါးကို။ ဒဿတိ ယထာ၊ ပေးလေ့ထွက်ကဲ့သို့။ ဧဝ-
မေဝ၊ လျှင်။ သေသံ၊ ကောဋ္ဌာသကို နှလုံးသွင်းခြင် မုဏ္ဍင်းသော။ မုခဓောဝနာဒိ-
ကမ္မံ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း အစရှိသောအမှုကို။ ဆဇ္ဇေတွာပိ၊ စွန့်၍လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊
ဤကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်း၌သာ။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုရာ၏။ (ကမ္မံကို။)
နော ကာတံ၊ မပြုဘဲနေခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကဓေ၊ နန္ဒာ၊ သော်။ မဟန္တံ
အတ္ထံ ဂဏိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဣတိ (ဝေ)၊ သို့။ တောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်
ရှိသော တနေလျှင် အကြိမ် ၃၀-တိုင်တိုင် ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းမှုကို ပြုခြင်းဖြင့်။
မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါနာမ၊ အကျင့် မည်သည်ကို။ ကထိ-
တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဝေ၊ သို့။ ပဋိပနေနာပိ၊ ကျင့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝိက္ခေပေါ၊
စိတ်ကို အထူးထူးအပြာ ပြား ပစ်လွင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဋိ-
ဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ လခွဲဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပအာရုံ၌။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။
ဂစ္ဆန္တေ၊ ရောက်လသော်။ ကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။
ဝဇ္ဇဘယံ၊ ဝဋ်ဘေးကို။ သမတိက္ကမိတံ၊ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊
မစွမ်းနိုင်။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ ကော၊ သော။ ပုရိသော၊
သည်။ သဟဿုဒ္ဓါရံ၊ တထောင် အတိုးအပျိုးရှိသော ကြေးမြီကို။ ဝါ၊ ထုတ်
ဆောင်ထိုက်သော တထောင်သော ကြေးမြီကို။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဝစီ၊
အတိုးအပျိုးကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ အဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ပဋိပနေနာ၊ သွားသည်။ (ဟုတွာ)။

အန္တရာမဂ္ဂေ ဌံ။ ကုမ္ဘိလမကရဂါဟရက္ခသသမုဋ္ဌိတာယ၊ မိကျောင်း မကရ်း
ဖမ်းယူတတ်သော ရက္ခိသ်တို့၏ ထကြွရာဖြစ်သော။ ဂမ္ဘိရဂိရိကန္တရာယ၊
နက်သောတောင်ကြားချောက်၏။ ဥပရိ၊ အပေါ်၌။ အတ္တတံ၊ ငင်းထားအပ်သော။
ကေပဒိကံ၊ ခြေတလှမ်းစာရှိသော။ ဝါ၊ ခြေတလှမ်းသာ သွားလောက်သော။
ဒဏ္ဍကသေတုံ၊ ဒုတ်ငယ်တံတားသို့။ အာရုယျ၊ တက်၍။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော
ယောက်ျားသည်။ အက္ကမနပဒံ၊ နင်းကြောင်းခြေကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ (ခြေလှမ်းကို
ဂရုမစိုက်ဘဲ စွန့်၍) ဣတောစိတောစ၊ ဤအရပ် ဤအရပ်သို့လည်း။ သြလော-
ကန္တော၊ ကြည့်လသော်။ ပရိပတိတွာ၊ ချော်ကျ၍။ ကုမ္ဘိလာဒိတတ္တံ၊
မိကျောင်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏ အစာသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ-
မေဝ၊ သာလျှင်။ အယမ္ပိ၊ ဤယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေ-
တွာ၊ ၍။ သစိတ္ထေ၊ မိမိစိတ်သည်။ ပေ။ န သက္ကောတိ။

တတြ၊ ထိုပမာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ ကား။ သြပမ္ပသံသန္နနံ၊
ဥပမာနုကို ဥပမေယျနှင့် နီးနှောပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပုရိသဿ၊ ၎င်း။ သဟဿ-
ဒ္ဓါရုံ၊ ကို။ သာဇေတွာ၊ ၍။ ဝဇံ၊ ကို။ လဒ္ဓကောဝိယ၊ ရအပ်ရာ အခါကဲ့သို့။
(တထာ) ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ အာစရိယသန္တိကော၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။
ဥဂ္ဂဟိတကာလော၊ သင်ယူအပ်ရာအခါကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ အန္တရာ၊ အကြား
၌။ ဂမ္ဘိရဂိရိကန္တရာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ) သံသာရော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။
တဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ကုမ္ဘိလာဒိဟိ၊ မိကျောင်းစသော သတ္တဝါတို့သည်။
ဒဋ္ဌကာလောဝိယ၊ ကိုက်အပ်ရာအခါကဲ့သို့။ (တထာ)။ ဝဋ္ဌမူလကာနိ၊ ဝဋ္ဌလျှင်
အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ မဟာဒုက္ခာနိ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ)။ ကေပဒိက-
ဒဏ္ဍကသေတုဝိယ၊ ခြေတလှမ်းသာ သွားလောက်သော ဒုတ်ငယ်တံတားကဲ့သို့။
(တထာ)။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ သဇ္ဈာယဝီထိ၊ သဇ္ဈာယ်ခြင်း၏လမ်းကို။
ဝါ၊ သဇ္ဈာယ်ခြင်းအစဉ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၎င်း။ ကေပဒိကံ၊
သော။ ဒဏ္ဍကသေတုံ၊ သို့။ အာရုယျ၊ ၍။ ပေ။ ကုမ္ဘိလာဒိနံ၊ မိကျောင်းအစရှိသော
သတ္တဝါတို့၏။ ဘတ္တဘာဝံ၊ အစာ၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နကာလောဝိယ၊ ရောက်ရာ
အခါကဲ့သို့။ (တထာ)။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ၍။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှတ်အပ်သောစိတ်
ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍) ကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယိ-
တွာ၊ ယုတ်လျော့၍။ ဝဋ္ဌဘယံ၊ ကို။ သမတိက္ကမိတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္တဘာဝေါ၊
မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဿ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပြင်ပအာရုံ၌ ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ လျော့ကျ၍ ဝဋ္ဌဘယကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။) ကေသ၊ တို့ကို။ မနသိ၊ ကာတဗ္ဗော။ ကေသေ၊ တို့ကို။ မနသိ-

ကရိတွာ၊ ရှိ။ စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဌှိ။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။ သုဒ္ဓစ္စိတ္တေနဝ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် သာလျှင်။ “လောမာ နခါ ဒန္တာတစော”တိ၊ ဟူ၍။ မနသိက-တဗ္ဗံ။ ဝေံ၊ သို့။ မနသိကဏှေ-န္တော၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ န ပရိဟာယတိ။ ဝဇ္ဇဘယံ၊ ကို။ သမတိက္ကမတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝဋ်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်၌။ ဩပမ္ပံ၊ ဥပမာကို။ တဒေဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာကိုပင်။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြောင်းပြန်ပြန်၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဟဿုဒ္ဓါရံ၊ ကို။ သာဓေတွာ၊ ရှိ။ ဝဇ္ဇံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ဆေကဿ၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ပရိသဿ၊ ၏။ ဒဏှကသေတုံ၊ သို့။ အာရယ၊ ရှိ။ နိဝါသနပါရူပနံ၊ ကိုယ်ဝတ် ခြုံထည်ကို။ သံဝိဓာယ၊ ကောင်းစွာ စီရင်၍။ ဓာတုပတ္တဒ္ဓကယံ၊ ဓာတ်လေးပါးသည် ထောက်ပံ့အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ကို။ (တောင့်တောင့်တင်းတင်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ကိုယ်ရှိသည်ကို။) ကတွာ၊ သောတ္တံနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ပရထိရဂမနံ ဝိယ၊ တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ကဲ့သို့။ ဆေကဿ၊ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကေသေ မနသိကရိတွာ။ ပေ။ အပရိဟာယိတွာ၊ ရှိ။ ဝဇ္ဇဘယသမတိက္ကမနံ၊ ဝဋ်ဘေးကို လွန်မြောက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [စာအုပ် တို့၌ “ဝဇ္ဇဘယံ သမတိက္ကမနံ”ဟု ဝါကျတူရ၏။ “ဝဇ္ဇဘယသ သမတိက္ကမနံ”ဟု ဝါကျဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် “ဝဇ္ဇဘယသမတိက္ကမနံ”ဟု သမာသ်ဖြစ်စေ တမျိုးမျိုးသာ ရှိသင့်သည်။]

‘ဝေံ၊ သို့။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဌှိ။ ဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟန္တေနာပိ၊ တားမြစ်သောရဟန်းသည်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ သာလျှင်။ [“ပဏ္ဍတ္တိသမတိက္ကမန-တောတိယာ အယံ။ ပေ။ ပဏ္ဍတ္တိ” စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို “ဝုတ္တနယေနဝ”ဟု ဆိုသည်။] ပဏ္ဍတ္တိံ၊ ဆံပင်စသော နာမည်ပညတ်ကို။ သမတိက္ကမန-တော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ကေသာ လောမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဆံပင် မွေးညှင်းဟူ၍။ ပဏ္ဍတ္တိံ၊ နာမည်ပညတ်ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ပဋိကူလံ ပဋိကူလ-န္တိ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟူ၍။ သတိ၊ သတိကို။ ဥပေတဗ္ဗာ၊ ထားထိုက် ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဌမံယေဝ၊ ရှေးဦးအစ၌ပင်။ ပဋိကူလတော၊ န ဥပဋ္ဌာတံ၊ မထင် နိုင်သေး။ ယာဝ၊ လောက်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်သေး။ တာဝ၊ ထိမထင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ပဏ္ဍတ္တိံ၊ ကေသာ လောမာစသော နာမည်ပညတ်ကို။ ဝါ၊ ဆံပင် မွေးညှင်းစသော နာမည်ပညတ်ကို။ န ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ ယဒါ၊ ဌှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌှိ။ ပဏ္ဍတ္တိံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗံ။ စ၊ ဆက်။ (မနသိ၊ ဌှိ။) ကဏှေန္တေန၊ ပြုသောရဟန်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တနယေန-ဝ၊ ဖြင့်ပင်။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ ထိုဖြင့်။ ပဋိကူလတော၊ အား ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗာ။ [“ဣဒံ ပန။ ပေ။ ဝဝတ္ထာပနံ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော

နည်းကို ဝုတ္တနယေနေဝဟု ဆိုသည်။] ဟိ၊ ချဲ့။ တစပဉ္စကသ္မိံ ၊ ဌုံ။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-
 ဂန္ဓာသယောကာသ ဝသေနေဝ၊ အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ့၊ သလိပ် သည်းခြေ
 သွေး ပြည်ဟူသောအာသယ၊ ဖြစ်တည်ရာအရပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။
 ပဉ္စဝိမ္မိံ၊ သော။ ပါဠိကူလျံ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဗတိ၊ ၎င်း။ သေသေ-
 သုပိ၊ တစပဉ္စကမှ ကြွင်းသော ဝက္ကပဉ္စက စသည်တို့၌လည်း။ ယံယံ၊ အကြင်
 အကြင် ပါဠိကူလျံကို။ လဗ္ဗတိ၊ ၎င်း။ တဿတဿ၊ ထိုထို ပါဠိကူလျံ၏။ ဝသေန၊
 စပ်သဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေထိုက်၏။

တတ္ထ၊ ထို ၃၂-ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။
 ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တိုသည်။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘနိမိတ်ဖြစ်သော။ ဝါ၊
 တင့်တယ်၏ဟု မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော။ ရာဂဋ္ဌာနိယံ၊ ရာဂ၏ တည်ရာ ဖြစ်
 သော။ ဣဋ္ဌာရုဏံ၊ ဣဋ္ဌာရုံတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ကုန်၏။ ယေကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံသော
 အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ ရဇ္ဇနကသတ္တာ နာမ၊ တပ်မက်တတ်သော သတ္တဝါတို့
 မည်၏။ သဗ္ဗေအလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။
 ဣမေသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ဤဆံပင်စသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ရဇ္ဇန္တိ၊ တပ်မက်ကြ
 ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ မဟာဇနဿ၊ ၎င်း။ ရဇ္ဇနဋ္ဌာနေ၊
 တပ်မက်ရာဋ္ဌာနဖြစ်သော တစပဉ္စက၌။ ပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနံ၊ စိတ်၏သက်ဝင်
 ခြင်းဟူသော အပ္ပနာဈာန်သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေနိုင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတစပဉ္စက၌။
 အပ္ပနာပတ္တိတော၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှုံး၊ ပရတော၊ နောက်
 ဖြစ်သော ဝက္ကပဉ္စကစသည်၌။ အကိလမန္တော၊ မပင်ပန်းဘဲသာလျှင်။ အပ္ပနံ၊
 သို့။ ပါပုဏာတိ။

တတြ၊ ထို တစပဉ္စက၌ စိတ်ဝင်စားခြင်းသို့ ရောက်ရာအခါမှစ၍ နောက်
 ဖြစ်သော ဝက္ကပဉ္စက စသည်ဝယ် မပင်ပန်းဘဲသာလျှင် အပ္ပနာသို့ ရောက်ရာ၌။
 ဣဒံ၊ ကား။ ဩပမ္ပံ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဆေကော၊ သော။ ဓနုဂ္ဂဟော၊ လေးဆရာ
 သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာရာဇေတွာ၊ နှစ်သက်စေ၍။ သတသဟဿုဋ္ဌာနကံ၊
 တသိန်းအခွန်ထွက်သော။ ဂါမဝရံ၊ ရွာစားဆုကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ သန္တဒ္ဓပဉ္စာ-
 ဝုဓော၊ ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သော ငါးမျိုးသောလက်နက် ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။
 တတ္ထ၊ ထိုရွာသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလသော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဒုတ္တိံသ၊ သော။
 စောရေ၊ တောပုန်း ဒါးမြို့တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ တေသု၊ ထို ၃၂-ယောက်သော
 တောပုန်း ဒါးမြို့တို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စောရဇေဋ္ဌကေ၊ တောပုန်းဒါးမြို့
 ကြီးတို့ကို။ ဃာတေယျ ယထာ၊ သတ်ရာသကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထို ငါးယောက်သော
 တောပုန်းဒါးမြို့ကြီးတို့ကို။ သာတိတကာလတော၊ သတ်အပ်ပြီးရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာ-
 ယ၊ ရှုံး။ တေသု၊ ထို ကျန်သောဒါးမြို့တို့တွင်။ ဒေ၊ ၂-ယောက်သော ဒါးမြို့တို့သည်။

ကေမဂုံ၊ တခုတည်းသော လမ်းကို။ ပဋိပဇ္ဇမာနာနာမ၊ သွားသူတို့ မည်သည်။
န ဟောန္တိယထာ၊ မရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ သမ္ပဒံ၊ ဤသို့ မချွတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်း
ရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤ ဥပမေယျကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဓနုဂ္ဂဟဿ၊ ၎င်း။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာရာဇေတွာ၊ ရှိ။ ဂါမဝရံ၊ ကို။ လဗ္ဗ-
ကာလောဝိယ၊ ရအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ အာစရိယသန္တိ-
ကေ၊ ဌံ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဌိတကာလော၊ တည်ရာအခါကို။ (ဝေဒိ-
တဗ္ဗော)။ ဒုတ္တံ၊ သ၊ သော။ စောဓဝိယ၊ တို့ကိုကဲ့သို့။ ဒုတ္တံ၊ သ၊ သော။ ကောဋ္ဌာ-
သာ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စောရဇေဋ္ဌကာဝိယ၊ တို့ကိုကဲ့သို့။
ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။)
စောရဇေဋ္ဌကာနံ၊ တို့ကို။ ဗာတိတကာလေဝံဝိယ၊ သတ်အပ်ပြီးရာ အခါကို
ကဲ့သို့။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရဇ္ဇနဋ္ဌာနေ၊ တပ်မက်ရာ
ဌာနဖြစ်သော။ တစပဉ္စကေ၊ ဌံ။ ပဋိက္ခလန္တိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနာယ၊ သို့။ ပါပိတ-
ကာလော၊ ရောက်စေအပ်ရာအခါကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ သေသစောရာနံ၊ တို့၏။
ပါဏိပုဟာရေနော၊ လက်ဖျောက် တီးလိုက်ခြင်းဖြင့်ပင်။ [ရှေး နိဿယ၌
“လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်သဖြင့်သာလျှင်”ဟု ပေး၏။] ပလာယိတကာလောဝိယ၊
ထွက်ပြေးရာ အခါကိုကဲ့သို့။ သေသကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အင်္ဂါလမန္တဿော၊
မပင်ပန်းဘဲသာလျှင်။ အပ္ပနာပတ္တိ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝေံ၊ သို့။ ပဏ္ဍတ္တံ၊ ကို။ သမတိက္ကမန္တေနစ၊ လွန်မြောက်သော ရဟန်းသည်
လည်း။ အနုပ္ပဗုမ္မဋ္ဌနတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၎င်း။
ကေသေ၊ တို့ကို။ မနသိကာရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းသောရဟန်းသည်။ မနသိကာရော-
န္တေနော၊ နှလုံးသွင်းလျှင် သွင်းခြင်းပင်။ ကေသေသု၊ တို့၌။ သာပေက္ခေန၊
ငဲ့ကွက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ)။ လောမေသု၊ အမွေးတို့၌။ သတိ၊ ကို။
ပေသေတဗ္ဗော၊ စေလွှတ်လိုက်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံး၊
လောမာ၊ တို့သည်။ န ဥပဋ္ဌယန္တိ၊ တာဝ၊ လုံး။ ကေသာ၊ ကေသာတိ၊ တို့ဟူ၍။
မနသိကာတဗ္ဗော၊ ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ဌံ။ လောမာ၊ ဥပဋ္ဌယန္တိ၊ တဒါ၊ ဌံ။ ကေသေ၊
တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ လွှတ်၍။ (နှလုံးသွင်းမှုကိုစွန့်၍) လောမေသု၊ ဟို၌။ သတိ၊
ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ဝေံ၊ ဤ၊ အတူ။ နခါဒိသုဝိ၊ လက်သည်း ခြေသည်း အစရှိ
သည်တို့၌လည်း။ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော။

တတြ၊ ထို ကေသာ ကေသာတိ မနသိကာတဗ္ဗောဟူသော ပါဠိ၌။ (တနည်း)
တတြ၊ ထိုနောက်နောက်ကောဋ္ဌာသတို့ မထင်လာသေးသမျှ ရှေးရှေးကောဋ္ဌာသ
ကို မလွတ်သေးရာ၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ဩပမ္ပံ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဇလူကာ၊ မျော့သည်။
ဝါ၊ ပိုးလောက်လမ်းသည်။ ဂစ္ဆမာနာ၊ သွားလသော်။ ဟာဝ၊ လောက်။
ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ န လဘတိ၊ မရသေး။ တာဝ၊ ထို ရှေ့၌

တည်ရာ မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ပစ္စတော၊ ဌ။ နဂုံဋ္ဌေန၊ အမြီးနှင့် တူသော နောက်ပိုင်းဖြင့်။ ဂဟိတဋ္ဌာနံ၊ ယူအပ်သောအရပ်ကို။ န မုဂ္ဂတိ၊ မလွတ်သေး။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ယဒါ၊ ဌ။ ပုရတော ပထိဋ္ဌ လာတိ။ တဒါ၊ ဌ။ နဂုံဋ္ဌံ၊ အမြီးနှင့်တူသော နောက်ပိုင်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြောက်၍။ မုခေန၊ ပါးစပ်ဖြင့်။ ဂဟိတဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဌပေတိယထာ၊ ထားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဧကေသေ မနသိကဏေန္တေန။ ပေ။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။

ဧဝံ ဤဆိုအပ်ပြီးသော်နည်းဖြင့်။ (မနသိကာရံ ကို) ပဝတ္တေန္တေန၊ ဖြစ်စေသော ရဟန်းသည်။ အပ္ပနာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမနသိကာရကောသလ္လံ၊ ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစီးစေထိုက်၏။ [“ဧကသာဒီသု ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ အပ္ပနာ ဟောတိ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို “အပ္ပနာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဆိုသည်။] ကထံ၊ နည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣဒံ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအပ္ပနာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝါ၊ အပ္ပနာဟူသော ဝိသေသာဓိဂမ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းနုလုံးသွင်းမှုသည်။ ဝါ၊ ကို။ (တနည်း) ဣဒံ အပ္ပနာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဘာဝနာအားထုတ်မှု၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အာရုံဟူသော အပ္ပနာသည်။ ဝါ၊ ကို။ မနသိကဏေန္တဿ၊ နုလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ။ [စာအုပ်တို့၌ “အပ္ပနာ ကမ္မဋ္ဌာနံ” ဟု ရှိင်။ ဋီကာ၌ “ကမ္မဋ္ဌာနံ” ကိုသာ ဖွင့်ထား၏။ တို့ကြောင့် ရှေးပါဠိ၌ “အပ္ပနာ” ပါးစာနုပဿ၊ ယောဇနာ၌ ပါနေသောကြောင့် ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

တဝ၊ ရှေးဥ ဇွာ။ ပဌမံထေဝ၊ ရှေးဦးမဆွ အစဉ်ပင်။ န ဥပဋ္ဌတိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ အနမတဂ္ဂသ္မိံ ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော။ ဝါ၊ သိအပ်သော အစမရှိသော။ သံသာရဝဇ္ဇေ၊ သံသရာဝဋ်၌။ [“ဇ”အနက် ။ ယောဇနာ၌ကား “ဝေ”အနက်ဟု ဖွင့်၏။ အချို့စာအုပ်တို့၌ “သံသာရဝဇ္ဇဝါ”ဟု ပါဠိတမျိုး ရှိသတတ်။] နာနာဂမ္မဏေသု၊ အမျိုးမျိုးသော အာရုံတို့၌။ ဝဇိတံ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သဏ္ဍိ။ [ပတိဋ္ဌာတိ ဌံစပ်။] ဧကေသတိ၊ ဟူ၍။ အာဂဇိတမတ္ထေ၊ အနုလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌။ သဇ္ဈာယသောတာနုသာဓေန၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏ အယဉ်သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ မတ္တလုဂေ၊ ဌ။ ဝါ၊ ဦးနှောက်ဟူသော အာရုံ၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၍။ မတ္တလုဂန္ဓိ၊ ဟူ၍။ အာဂဇိတမတ္ထေ၊ ပဋိလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌။ သဇ္ဈာယသောတာနုသာဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊ ရှေ့သို့ပြန်လာ၍။ ဧကေသေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ ဆံပင်ဟူသောအာရုံတို့၌။ ပတိဋ္ဌာတိ။ [စိတ်သည် ဧကသာလောမာ”ဟု သရဇ္ဈာယ်သောအခါ ထိုသရဇ္ဈာယ်မှုအတိုင်း မတ္တလုဂ်တိုင်အောင် ရောက်သွား၏။ ထင်ထင်ရှားရှား မထင်လာသေး။ မတ္တလုဂ်မှစ၍ ပဋိလုံသရဇ္ဈာယ်ရာ၌လည်း ထို အတူ ရောက်သွား၏-ဟူလိ။]

ပန၊ ဆက်။ မနသိကရောက္ခဿ မနသိကရောက္ခဿ၊ စဉ်။ သော သော ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သတိ၊ သတိသည်။ သမာဓိနာပိ၊ သမာဓိနှင့်တကွလည်း။ တိဋ္ဌမာနာ၊ တည်လျက်။ ပဝတ္ထတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ယောယော ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ အဓိကတရံ၊ သာ၍ လွန်ကဲစွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသ၌။ ဒိဂုဏေန၊ ၂-ဆတက်အားဖြင့်။ ယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ အပွနားသို့။ ပါပေတဗ္ဗာ၊ ရောက်စေထိုက် ၏။ ဝေ၊ သို့။ အပွနား၊ သို့။ ပါပိတကာလတော၊ ရောက်စေအပ်ရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သေသကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အကိလမန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ အပ္ပနံ၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေနိုင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ရောက်စေရာ၌။ တာလဝန- မက္ကဋ္ဌော၊ ထန်းတော၌ မျောက်သည်ပင်။ ဩပမ္ပံ၊ တည်း။ [ရှေ့၌ ပြုအပ်ခဲ့ ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “မက္ကဋ္ဌော”ဟု သဒ္ဓါဋ္ဌာနာဝဓာရဏဖြင့် ဆိုသည်။]

အပိစ၊ ထိုသို့ တာလဝနမက္ကဋ္ဌသည်ပင် ဥပမာဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ နေရာ၌။ ဝေမ္ပံ၊ ဤသို့လည်း။ ယောဇနာ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိ- တဗ္ဗာ။ [“ ရှေ့၌ ပြုအပ်ခဲ့သောနည်းမှ တနည်း အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေရမည် ” ဟူလို။] ဟိ၊ ချဲ့။ ဒုတ္တံ၊ သဘာလကသို့ ၊ ၃၂-ပင်သော ထန်းပင်ရှိသော။ တာလ- ဝနေ၊ ၌။ မက္ကဋ္ဌော၊ မျောက်သည်။ ပဋ္ဌိဝသတိ၊ နေ၏။ တံ၊ ထိုမျောက်ကို။ ဂဟေတု- ကာမော၊ ဖမ်းယူခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ လုဒ္ဓေါ၊ မုဆိုးသည်။ ကောဋ္ဌိယံ၊ တော၏ ရှေ့ဆုံးအစွန်၌။ ဋီတတာလမူလေ၊ တည်သောထန်းပင်၏ အရင်း၌။ ဌတွာ၊ ရှိ။ ဥက္ကဋ္ဌိံ ၊ ကြေးကြော်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဟစ်အော်၍ ခြောက်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ မာန- ဇာတိကော၊ မာနသဘောရှိသော။ (မာနကြီးသော။) မက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ တံတံ တာလံ၊ ထိုထိုထန်းပင်ကို။ လင်္ခိတွာ၊ ခုန်၍။ ပရိယန္တတာလေ၊ အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ လုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တတ္ထပိ၊ ထိုအဆုံးထန်းပင်သို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်သွား၍။ ဥက္ကဋ္ဌိံ ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ မက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပုန၊ တဖန်။ တထေဝ၊ ထို အတူပင်။ [ထန်းပင်တိုင်းကို ခုန်၍ ခုန်၍ပင်။] ပုရိမတာလေ၊ ရှေးဖြစ်သောထန်းပင်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုမျောက်သည်။ အပရာပရံ၊ အခြားထန်းပင် အခြားထန်းပင်သို့။ ဝါ၊ အပြန်အလှန်။ အနုပန္နိယမာနော၊ အစဉ်လိုက်အပ်သော်။ ကိလမန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ တဿ တဿေဝ တာလ- ဿ၊ ၏ပင်။ မူလေ၊ ၌။ ဌတွာ၊ ရှိ။ ဥက္ကဋ္ဌါက္ကဋ္ဌိကာလေ၊ ဟစ်အော်ရာ ဟစ်အော် ရာအခါ၌။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလသော် သွားလသော်။ အဘိကိလမန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ ဧကဿ တာလဿ၊ ၏။ မက္ကဋ္ဌပဏ္ဏသုစိံ ၊ အငုံဖြစ်သော ထန်းရွက်ဖူးတိုင်ကို။ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲမြံစွာ။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဓနုကောဋ္ဌိ- ယာ၊ လေး၏ တစုန်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ထိုး၍။ ဂဗ္ဘန္တောပိ၊ ယူအပ်ပါသော်လည်း။ န ပလာယတိ၊ ဂပြေးတော့။ [မာနပစ္စည်းမှပြန်သော အန္တဟု မှတ်ပါ။]

တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ဒုတ္တိံ သတာလာဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ (တထာ)။ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)။ မက္ကဋ္ဌောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ လုဒ္ဓေါဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။ လုဒ္ဓေန၊ သည်။ တာလမူလေ၊ ၌။ ဌတော၊ ၍။ ဥက္ကုဋ္ဌိကာလေ၊ ၌။ မာနဇာတိကဿ၊ သော။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၏။ ပလာယိတွာ၊ ၍။ ပရိယန္တကောဋီယံ၊ အဆုံးဖြစ်သော အစွန်၌။ ဌိတကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဇ္ဇေ၊ နာနာရမ္မဏေသု ဝဇ္ဇိတစိတ္တဿ၊ ၏။ ကေသာတိ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေ။ ပေ။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ပရိယန္တကောဋီယံ၊ ၌။ ဌတော၊ ဥက္ကုဋ္ဌေ၊ ဟစ်အော်လသော်။ ဩရိမကောဋီ၊ ဤဘက်အစွန်သို့။ အာဂမနကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ) မတ္ထလုဂ်န္တိ၊ ဟူ၍။ ပေ။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ အပရာပရံ အနုပန္နိယမာနဿ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကိလမန္တဿ၊ ပင်ပန်းသော မျှော်စက်၏။ ဥက္ကုဋ္ဌုက္ကုဋ္ဌိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဥဋ္ဌာနကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ မနသိကရောန္တဿ၊ မနသိကရောန္တဿ၊ စဉ်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ လသော်။ သတိယာ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာယ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍ တည်၍။ (ရပ်၍ ရပ်၍။) ဂမနံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ဓနုကောဋီယာ၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဂဏန္တဿာပိ၊ ယူအပ်ပါသော်လည်း။ အပလာယနကာလောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ ယော ကောဋ္ဌာသော အဓိကတရံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တသ္မိံ ၊ ထို ကောဋ္ဌာသ၌။ ဒိဂုဏံ၊ နှစ်ဆ။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ အပွနာယ၊ သို့။ ပါပနံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

တတ္ထ၊ ထို အလွန်ထင်လာသော ကောဋ္ဌာသ၌။ အပွနာယ၊ သို့။ ပါပိတကာလတော၊ မှ။ ပေ။ ပါပေဿတိ၊ ရောက်စေလတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိကူလံ ပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုနုပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းထိုက်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် တီးခေါက်အပ်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်တီးခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ဝေ။ သို့။ ကရောန္တဿ၊ စဉ်။ စတ္တာရော ခန္ဓာ၊ ပဋိကူလာရမ္မဏာ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟူသောအာရုံ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အပွနံ၊ (စိတ်၏ သက်ဝင်ခြင်းဟူသော) အပွနာဈာန်သို့။ ပါပဏာတိ။ ပရိကမ္မ ဥပစာရသင်္ခါတာနိ၊ ကုန်သော။ ပုဗ္ဗတာဂစိတ္တာနိ၊ အပွနာဈာန်၏ ရှေးအဘိဉ္စိဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ သဝိတက္ကသဝိစာရာနိ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောစကားရပ်နှင့် တူသည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ ကေ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊ ကို။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီရဟန်း၏သန္တာန်၌။ ကေမေဝ၊ သော။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီးသော ကောဋ္ဌာသကို။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ ဒုတ္တိံ သ၊ သော။ ပဌမဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။

ဂဟိတပဋ္ဌာဝတ္ထု၊ ကိုင်၍မေးအပ်သော ပြဿနာဝတ္ထုသည်။ ပါကတိကမေဝ၊ ပင်ကိုယ်သဘော ရှိသည်သာ။ [ဟတ္ထေ ဂဟိတပဋ္ဌာဝတ္ထုဟူသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာသော ဝတ္ထုတည်း။]

သော တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာနန်း၏အာရုံဖြစ်သော နိမိတ်ကို။ အာသေဝတီတိ၊ ကား။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ [အာသေဝတီ၌ အာ အနက်မရှိ။] ဘာဝေတီတိ၊ ကား။ ဝဇေတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ [“ဘူ-ဝဇေန”ဟူသော ဓာတ်နက်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဗဟုလိကရေတီတိ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ကရေတိ၊ ၏။ [“ပုနပျုနံ”သည် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။ “မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြု၏”ဟု သဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်၏။] သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ကား။ သုအဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြားအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ကရေတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ကာယေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတီတိ၊ ကား။ ဝေ၊ သို့။ (အာသေဝန၊ ဘာဝန၊ ဗဟုလိကရဏ၊ သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထာ-ပန ဖြစ်လောက်အောင်။) ကတွာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပရဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်၏။ အတ္ထိဿကာယေတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထို သူတပါး၏။ ကာယေ၊ ၌။ (ကေသာ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ကာယေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတီတိ၊ ကား။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ ဝါ၊ ရံဖန်ရံခါ။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌၎င်း။ ကာလေန၊ ၌။ ဝါ၊ ခါ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ကာယေ၊ ၌၎င်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနာမေတိ၊ ကပ်၍ ညွှတ်စေ၏။ အတ္ထိ ကာယေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်ကို။ န (အဓိပ္ပေတော)၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်။ ပရဿေ၊ ၏သာ။ ကာယောပိ၊ ကိုလည်း။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္ထိ၊ ပြို။ [“ဣမသ္မိ” ဟု၎င်း၊ “အဿ” ဟု၎င်း မထည့်ဘဲ “အတ္ထိကာယေ”ဟူသာ “ဤနေရာ၌ ဟောတော်မူအပ်သည်”ဟူလို။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ”ဟု ဤနေရာ၌ ဣမသ္မိ မပါစေရ ဟု မှတ်ပါ။]

သွာဝတ္ထိတံ ။ “သု+အဝတ္ထိတံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ သု၏ ဥကို (c) ပြု၊ နောက် (အ) ကို ဒီသပြု၍ “သွာဝတ္ထိတံ”ဟု ဖြစ်၏။ ထိုပုဒ်၏ အဖွင့်၌လည်း “သုအဝတ္ထိတံ” ဟူသာ ရှိသင့်၏။ “သုဝဝတ္ထိတံ”ဟု မရှိသင့်။ ဝဝတ္ထပေတီ-၌ကား ဝိ+အဝ+ထပ ဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဝိဒီ (ဝ) ကိုချေ၊ နောက် (အ) သို့ကပ်၍ “ဝဝတ္ထပေတီ”ဟု ဖြစ်နိုင်သည်။ သွာဝတ္ထိတံသည် ဝဝတ္ထပေတီ၏ ကြိယာဝိသေသန ဖြစ်သောကြောင့် “ကောင်းစွာ ပိုင်းခြားအပ်သည် မည်လောက်အောင်”ဟု ကြိယာဝိသေသနအနက် ပေးရသည်။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ မိမိ၏ကိုယ်၊ သူတပါး၏ကိုယ်တို့တွင်။ အတ္တနော၊ ၏။
 ဇီဝမာနကသရီရေ၊ အသက် ရှင်ဆဲဖြစ်သော ကိုယ်၌။ ပဋိကူလန္တိ၊ စက်ဆုပ်
 ရှိသူတယ်ဟူ၍။ ပရိကမ္ပံ၊ ပရိကမ်ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပနာပိ၊
 အပ္ပနာဈာန်သည်၎င်း။ ဥပစာရမ္ပိ၊ ဥပစာရဈာန်သည်၎င်း။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်နိုင်
 ၏။ ပရဿ၊ ၏။ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ၌။ ပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကရောန္တဿ၊
 နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နေဝ ဇာယတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဥပစာရ၊
 သည်။ န (ဇာယတိ)။ စ၊ ဆက်။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အသုဘေသု၊ တို့၌။ ဇေ
 ဥဘယမ္ပိ၊ ဤ နှစ်ပါးစုံသော အပ္ပနာဈာန်၊ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း။ ဇာယတိ
 နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ အာမ ဇာယတိ၊
 အိမ်း၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထို ၁၀-ပါးသော အသုဘတို့သည်။ အနုပါဒိန္နက-
 ပက္ခေ၊ ဥပါဒိန္နက မဟုတ်သော အဘို့၌။ ဝါ၊ ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု မစွဲလမ်း
 အပ်သော သက်မဲ့အဘို့၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
 ၁၀-ပါးသော အသုဘတို့၌။ အပ္ပနာပိ၊ သည်၎င်း။ ဥပစာရမ္ပိ၊ သည်၎င်း။
 ဇာယတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကား။ ဣဒံ၊ ဤ သူတပါး၏ကိုယ်သည်။
 ဥပါဒိန္နကပက္ခေ၊ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော အဘို့၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဝေနေဝ၊
 ထို့ကြောင့်ပင်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သူတပါး၏ကိုယ်၌။ ဇေ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသော
 အပ္ပနာဈာန်၊ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း။ န ဇာယတိ။ ပန၊ ဆက်။ အသုဘာ-
 နုပဿနာသင်္ခါတာ၊ အသုဘာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိပဿနာဘာဝနာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ၊ ဤ ကာယာ
 နုပဿနာပဗ္ဗ၌။ ဝါ၊ ဤ ကာယာနုပဿနာ အပိုင်းအခန်း၌။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။
 ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဣမသ္မိံ
 ပဗ္ဗေ၊ ၌။) သမသဝိပဿနာ၊ ကို။ ကထိတာ၊ ပြီ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့
 သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ မနသိကာရသာဓာရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်
 ဆက်ဆံသော။ ပကိဏ္ဍကံ၊ ရောပြုမ်းသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ၊ ရှု။
 ဧတေသံ ဧကသုဒါနိ၊ ဤ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ နိမိတ္တတော၊ အား
 ဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဓာတုတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ အထ၊ ထိုမှ
 တပါး။ သုညတော၊ အတ္တမှကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ခန္ဓာဒိတော
 စ၊ ခန္ဓာအစရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညေယျော၊ သိထိုက်၏။

တတ္ထ၊ ထို နိမိတ္တတော အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်။ နိမိတ္တတောတိ (ပဒဿ)၊ ၏။
 (ဝိတ္ထာရေ၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော
 ကောဋ္ဌာသ၌။ သဋ္ဌိသတံ၊ တရားမြောက်ဆယ်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ မှတ်သားကြောင်း
 နိမိတ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ယေသံ၊ ယင်း တရားမြောက်ဆယ်သော နိမိတ်တို့၏။

ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ယောဂါဝစရော၊ ဒုတ္တိံသာကာရံ၊ ကို။ ကောဋ္ဌာသ-
 တော၊ အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ယူ၏။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၏။
 ဣဒံ၊ ဤတရားခြောက်ဆယ်သောနိမိတ်တို့ဟူသည်။ သေယျထာ၊ အသယ်နည်း။
 ဧကသဿ၊ ။ ဝဏ္ဏနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားကြောင်း အဆင်း၎င်း။ သဏ္ဌာနနိမိတ္တံ၊
 မှတ်သားကြောင်း သဏ္ဌာန်၎င်း။ ဒိသာနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားကြောင်း အရပ်၎င်း။
 ဩကာသနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်ရာအရပ်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒနိမိတ္တံ၊ မှတ်သား
 ကြောင်း အပိုင်းအခြား၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ။ လောမာဒိသုပိ၊ မွေးညှင်းအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌လည်း။ ဒေဝေဝ၊
 ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်။ နယော၊ အနက်ကို ဆောင်ကြောင်း
 အစီအရင်တည်း။ [၂၂-ကောဋ္ဌာသကို နိမိတ် ၅-ပါးဖြင့်မြောက်၍ ၁၆၀-ရသည်။

လက္ခဏတောတိ (ပဒဿ၊ ။ ဝိတ္ထာရော၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗျော။) ဒုတ္တိံသာ-
 ကာရေ၊ ။ အဋ္ဌဝီသတိ သတံ၊ တရားနှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော။ လက္ခဏာနိ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ယေသံ၊ ယင်း တရားနှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဒုတ္တိံသာကာရံ၊ ကို။ လက္ခဏတော၊
 ဖြင့်။ မနသိကရေတိ။ ဣဒံ၊ ဤတရားနှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ဟူသည်။
 သေယျထာ၊ နည်း။ ဧကသေ၊ ။ [လက္ခဏာနိဟောန္တိ၌စပ်။] ထဒ္ဓတ္ထလက္ခဏံ၊
 ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ၎င်း။ [ဆံပင်၌ပါသော ပထဝီဓာတ်ကို
 ရည်ရွယ်သည်။] အာပဗ္ဗတ္ထလက္ခဏံ၊ ဖွဲ့စည်း တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 လက္ခဏာ၎င်း။ [ဆံပင်၏ အဋ္ဌကလာပ်၌ပါသော အာပေါဓာတ်ကို ရည်ရွယ်
 သည်။] ဥဏ္ဍတ္ထလက္ခဏံ၊ အငွေ့၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ၎င်း။ [တေဇော
 ဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဝိတ္ထုတ္တနလက္ခဏံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်း လက္ခဏာ၎င်း။
 [ဝါယောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ လက္ခဏာနိ၊ ဟောန္တိ။
 လောမာဒိသုပိ ဒေဝေ နယော။ [၂၂-ကောဋ္ဌာသကို လက္ခဏာ ၄-ပါးဖြင့်
 မြောက်၍ လက္ခဏာပေါင်း ၁၂၀-ရသည်။]

ဓာတုတောတိ (ပဒဿ၊ ဝိတ္ထာရော၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗျော။) ဒုတ္တိံသာကာရေ၊
 ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံပုရိသော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ စတုဓာတုရော၊ ၄-ပါးသော
 ဓာတ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဝီသတိ သတံ၊
 သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ [စာအုပ်တို့၌ “ဝုတ္တာသု ဓာတုသု၊
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်သောဓာတ်တို့၌” ဟု ရှိ၏။ အစပ် မရှိသောကြောင့် “ဝုတ္တာ
 အဋ္ဌဝီသတိသတံ ဓာတုယော ဟောန္တိ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။] ယာသံ၊ ယင်း
 တရားနှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဂါဝစရော ဒုတ္တိံ-
 သာကာရံဓာတုတောပရိဂ္ဂဏာတိ။ ဣဒံ၊ ဤတရားနှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးသော ဓာတ်
 တို့ဟူသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ဧကသေ၊ ။ ကက္ခဋ္ဌတာ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်

သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ အာဗန္ဓနတ၊ ဖွဲ့စည်းတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဥဏတ၊ အငွေ၏အဖြစ်သည်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနတ၊ တောင့်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ စတဿော ဓာတုယော ဟောန္တိ။ လောမာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။

သုညတောတိ (ပဒဿ၊ဝိတ္ထာရောဓေ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ဒုတ္တိံသာကာရေ၊ ဌံ။ ဆန္ဒဝတိ၊ ဇုဇ-ပါးသော။ သုညတ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ယာသံ၊ ယင်း ဇုဇ-ပါးသောသုညတာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဂါ-ဝစရော ဒုတ္တိံသာကာရံ သုညတော ဝိပဿတိ။ ဣဒံ၊ ဤ ဇုဇ-ပါးသောသုညတာ တို့ဟူသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တမှ၎င်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှ၎င်း။ နိစ္စေနဝါ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ မုဝေနဝါ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ သဿတေနဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ အဝိပရိဏာမ ဓမ္မေန ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိ သည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ လောမာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ သော။) ကေသေ၊ ဌံ။ အတ္တသုညတ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ အတ္တနိယသုညတ၊ အတ္တနိယမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ နိစ္စဘာဝသုညတ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဿော သုညတာ ဟောန္တိ။ လောမာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ [၃၂-ကောဋ္ဌာသကို သုညတာသုံးပါးဖြင့်မြောက်၍ ဇုဇ-ပါး ရသည်။]

ခန္ဓာဒိတောတိ (ပဒဿ၊ဝိတ္ထာရောဓေ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ဒုတ္တိံသာကာရေ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသကို။ (သာမည။) ကေသာဒိသု၊ ဆံပင် အစ ရှိသည်တို့ကို။ (ဝိသေသ။) ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိ-ဂ္ဂယမာနေသု၊ ကုန်လသော်။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက် ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဝောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကတိ၊ အာယတနာနိ (ဟောန္တိ)။ ကတိ ဓာတုယော (ဟောန္တိ)။ ကတိ၊ သစ္စာနိ (ဟောန္တိ)။ ကတိ သတိပဋ္ဌာနာနိ(ဟောန္တိ)။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသ၌။ ဝိနိစ္စယော ဝိညာတဗ္ဗော။ [ရွှေ၌ ဒုတ္တိံသာကာရေ”ဟု အာဓာရရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဧတ္ထ မပါသော်လည်း ကောင်း၏။ ယောဇနာ၌ကား- “ဧတ္ထာတိ ကေသာဒိသု”ဟု စွဲ၏။]

၃၇၇။ ဓံ၊ သို့။ အဇ္ဈတ္တာဒိသေဒတော၊ အဇ္ဈတ္တ အစရှိသောအပြားဟူသော။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါး အပြားအားဖြင့်။ ကာယာနုပဿနံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပ-ဇာနောတိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ် ဝေဘန်၍။ ဒဿေတံ၊ ၄။ အနုပဿိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အနုပဿီ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယာယ အနုပဿနာယ၊ ကြောင့်။ ကာယာနုပဿီနာမ၊ ကာယကို အုတ်ဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသူ မည်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တံ။ ထို အနုပဿနာကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ တတ္ထ။ ပေ။ ပဇာနနာတိ အာဒိ၊ အစ ရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ။ အာတာပိတိ အာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော။

တတ္ထ၊ ထို တတ္ထ ကတမာ အနုပဿနာအစရှိသောစကားရပ်၌။ ပညာ ပဇာန-
နာတိ အာဒိနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ သေ။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍဝဏ္ဏနာယံ၊
စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍအဖွင့်၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဥပေတောတိ
အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့သည်။ အညမညဝေဝစနာနိ၊
အချင်းချင်း ဝေဝစပ်ရိယာယ် စကားလွယ်တိုတည်း။ အပိစ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်
ဆိုဘွယ်အထူးကား။ (ပရိယာယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် အနည်း
ငယ် အထူးကား။) အာသေဝနဝသေန၊ အစ၌ မှီဝဲခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေ-
တော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဘာဝနာဝသေန၊ တိုးပွားစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုဋ္ဌ၊
ကောင်းစွာ။ ဥပတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမုပေတော၊ သမုပေတော
မည်၏။ ဥပါဂတော၊ ပေ။ သမ္ပန္နောတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသုပိ
ဒုကေသု၊ ဤဒုက်တို့၌လည်း။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်သည်ပင်။
နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဗဟုလိကာရဝသေန၊ များသော်လည်း များသကဲ့သို့
ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥပေတော အစရှိသောပုဒ်
တို့၌။ ယောဇနာ၊ အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣမိနာ အာတာပေန
ဥပေတောတိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေသေ နယော။

ဝိဟရတိတိ ပဒေ၊ ဝိဟရတိဟူသော ပုဒ်၌။ တတ္ထ ကတမော ဝိဟာရေတိ၊
ဟူ၍။ ပုစ္ဆံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ (အနုပဿီစသည်တုန်းက “တတ္ထ ကတမာ
အနုပဿနာ” စသည်ဖြင့် ပုစ္ဆာပြုသကဲ့သို့ ပုစ္ဆာမပြုမူ၍။) ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊
နေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်ဖြင့်။
ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣရိယတိတိ အာဒိ၊ အစ
ရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို ဣရိယတိဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊
ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသမေဂိဘာဝတော၊
အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဣရိယာပုထ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
အားဖြင့်။ ဣရိယတိ၊ အသက်ယှဉ်၏။ [ဣရိယော၊ ဇီဝဝုတ္တံ၊ အသက်မွေးခြင်း၌
ဖြစ်၏။—ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ။] တေဟိ ဣရိယာပထစက္ကေဟိ၊ ထို ဣရိယာပုထ်
တည်းဟူသော စက်ဘီးတို့ဖြင့်။ ကာယသကဋ္ဌဝတ္ထနေန၊ ကိုယ်တည်းဟူသော
လှည်း၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လှည့်လည်၏။ [ဣရိယာပထ-
စတုက္ကေဟိဟု စာအုပ်တို့၌ရှိသော်လည်း မကောင်း။ စတုက္ကဆိုလျှင် ဧကဝုတ်သာ

ရှိရမည်။] ကေ၊ သော။ ဣရိယာပထဒုက္ခံ၊ ဣရိယာပုထ်၏ ညောင်းညာခြင်း ဟူသော ဒုက္ခကို။ အပရေန၊ သော။ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ ဗာဟိတွာ၊ တား မြစ်၍။ စိရိဋ္ဌိတိကဘာဝေန၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သရိရက္ခဏကော၊ ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအားဖြင့်။ ပါလေတိ၊ စောင့် ရှောက်၏။ ကေသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ဤ။ အသဏ္ဍဟိတွာ၊ မတည်မူ၍။ သဗ္ဗိရိယာ ပထဝတ္တနတော၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ ယပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တေန ဝေန ဣရိယာပထေန၊ ထိုထို ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကို။ ယာပနတော၊ ရှည်သော အခွန်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်။ ယာပေတိ၊ ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်စေ၏။ စိရကာလဝတ္တာပနတော၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်စေခြင်းအား ဖြင့်။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣရိယာပထေန၊ ဣရိယာပုထ်တပါးဖြင့်။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်တပါးကို။ ဝိစ္ဆန္တိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဇီဝိတဟရဏတော၊ အသက်ကို ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပုထ် တပါးဖြင့် ဣရိယာပုထ်တပါးကို ဖြတ်၍ အသက်ကို ဆောင်၏။ ဝါ၊ နေ၏။

၃၆။ သွေဝကောယော လောကောတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ကာယော၊ ဤ။ ကာ ယာနုပဿ၊ ကာယကိုအဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ။ သွေဝကာ ယော၊ ထိုကာယသည်ပင်။ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ် အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ လောကော၊ လောက မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယော၊ ဤ။ ပဟိယ မာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ပဟိယတိဝေ၊ ပယ်အပ်သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စပိ ဥပါဒိနက္ခန္ဓာ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ သန္တာတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပုဒ် တို့၌လည်း။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သန္တာတယ၊ ငြိမ်သက်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ [ဟောန္တိ ခန္ဓစပ်။] ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သမိတတ္တာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမိတာ၊ ငြိမ်းစေ အပ်ကုန်ပြီးသည်။ (တနည်း) ဘာဝနာယ၊ ကြောင့်။ သမိတတ္တာ၊ ငြိမ်းကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမိတာ၊ ငြိမ်းကုန်ပြီးသည်။ ဝတ္ထုပရိညာယ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ တို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကိုယ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္ထိဝုပသမ ဝသေန၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်းဟူသော ငြိမ်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုပသန္တာ၊ နောင်တဖန် မဖြစ်သောအားဖြင့် ငြိမ်းကုန်သည်။ နိရောဓသင်္ခါတံ၊ နိရောဓဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အတ္တဂံတာ၊ တို့မည်၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာ

လျှင်။ အတ္တကံတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အပ္ပတ္တကံတာ၊ တို့မည်၏။ အပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဝိနာသိတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီးသည်။ [အပ္ပ ဓာတ်သည် ရောက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အပ္ပိတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ပြီးသည်” ဟု ပေးပါ။] အပ္ပဝတ္တိယံ၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်း၌။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤအနက် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဗျုပ္ပိတာတိ၊ ကား။ သုဝိနာသိတာ၊ ကောင်းစွာဖျက်ဆီး အပ်ကုန်ပြီးသည်။ အတိဝိယ၊ သာလျှင်။ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဌပိတာ၊ သည်။ ဣတိပိ အတ္ထော (ဟောတိ)။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ခြောက်သွေ့ စေအပ်သော်။ ပုန၊ တဖန်။ န အန္တယဝန္တိ၊ အစဉ်မလိုက်ကုန်။ ဝေ၊ ဤသို့ အစဉ် မလိုက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သောသိတတ္တာ၊ ခြောက်သွေ့စေအပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝံသာသိတာ၊ ခြောက်သွေ့စေအပ် ကုန်ပြီ။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ သောသိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသောသိတာ၊ မည်၏။ သုက္ခာပိတာ၊ ကောင်းစွာ ခြောက်သွေ့စေအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဝိဂတန္တာ၊ ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိသည်တို့ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန် ပြီ။ ဣတိ ဗျန္တိကတာ၊ မည်၏။ [ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို သီလက္ခန္ဓာ သာမညဖလ သုတ် ဘာသာဋီကာ၌ရှုပါ။]

၈။ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိအစရှိသော ကာယာနုပဿနာ နိဓ္ဒေသ၌။ အနုပဿနာယ၊ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ (ကာယာနုပဿိ၌ ပါဝင်သော အနုပဿနာဖြင့်။) ကမ္မဋ္ဌာနဝိဟာရေန၊ နေကြောင်း ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနိကဏ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ‘ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယပရိဟရဏံ၊ ကိုယ်ကို ဆောင်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တံ)။ အာတာပေန၊ ဖြင့်။ (အာတာပိ၌ ပါသော အာတာပဖြင့်။) သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့ လဝီရိယကို။ (ဝုတ္တံ)။ သတိသမ္ပဇညေန၊ ဖြင့်။ (သတော သမ္ပဇာနော၌ ပါသော သတိ သမ္ပဇညဖြင့်။) ကမ္မဋ္ဌာန ပရိဟရဏုပါယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သွားလေရာဆောင် ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောတရားကို။ (ဝုတ္တော)။ ဝါ၊ တနည်း။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ (သတော၌ပါသော သတိဖြင့်။) ကာယာနုပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ သမထော၊ ကို။ (ဝုတ္တော)။ သမ္ပဇညေန၊ ဖြင့်။ (သမ္ပဇာနော၌ ပါသော သမ္ပဇညဖြင့်။) (ပဋိလဒ္ဓေါ၊ သော။) ဝိပဿနာ၊ ကို။ (ဝုတ္တော)။ အဘိဇ္ဈာ- ဒေါမနုဿဝိနယေန၊ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနုဿကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဖြင့်။ (ဝိနယျ လောက အဘိဇ္ဈာဒေါမနုဿံ၌ ပါသော အဘိဇ္ဈာဒေါမနုဿ ဝိနယဖြင့်။) ဘာဝနာဖလံ၊ ဘာဝနာ၏အကျိုးကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကာယာနုပဿနာနိဓ္ဒေသဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၆၃။ ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသေပိ၊ ဌိလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပုဒ်နှင့်တူသော ပုဒ် အပေါင်းကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [ကထဉ္စ ဘိက္ခု စသော ပုဒ်အပေါင်းကိုဆိုလိုသည်။] ပန၊ ဆက်။ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနောတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ သုခံ ဝေဒနန္တိ၊ ကား။ ကာယိကံဝါ၊ ကိုယ်၌ မူလည်းဖြစ်သော။ စေတသိကံဝါ၊ စိတ်၌မူလည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားလသော်။ အဟံ၊ သည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တတ္ထ၊ ထို သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ဟူသောပါဠိ၌။ ဥတ္တာနု- သေဗျကော၊ ပက်လက်အိပ်ကုန်သော။ (ပက်လက်အိပ်နေရကုန်သော။) ဒါရ- ကာပိ၊ ကလေးတို့သော်မှလည်း။ ထညဝိဝနာဒိကာလေ၊ နို့ ရည်ကိုသောက်စို့ရာ အစရှိသောအခါ၌။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဝေဒယမာနာ၊ ခံစားကုန်လသော်။ (မယ်) သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိ၊ ခံစားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမံ ပဇာနန္တိ၊ အကယ်၍ကား သိပါပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သိကြပါကုန်သော် လည်း။ ဝေရူပံ၊ သော။ တေ ဇာနနံ၊ ဤ သိခြင်းလောက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။

ဟိ၊ မှန်။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဇာနနံ၊ သည်။ သတ္ထုပလဒ္ဓိံ၊ သတ္တဝါဟူသော အယူကို။ နပုဇဟတိ၊ မပယ်စွန့်နိုင်။ သတ္တသညံ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်သညာ ကို။ န ဥတ္တါဇေတိ၊ မခါနိုင်။ ဣမ္မဋ္ဌာနံဝါ၊ သည်၎င်း။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာဝါ၊ သည်၎င်း။ န ဟောတိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤ ယောဂီ ရဟန်း၏။ ဇာနနံ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစား၏ဟူသော သိခြင်းသည်။ သတ္ထုပ- လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ။ သတ္တသညံ၊ ကို။ ဥတ္တါဇေတိ၊ ၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊ သည်၎င်း။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာစ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်)။ ဧကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားသနည်း။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ဝေဒနာ၊ ခံစားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊နည်း။) ကိ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ခံစားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊နည်း။) [ဤ အမေး၏အဖြေကို နောက်၌ ပြလိမ့်မည်။] ဣတိဝေံ၊ သို့။ သမ္မဇာနဝေဒိယနံ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသူ၏ ခံစားခြင်းကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ၌။ ဧကော ဝေဒယတိတိ၊ ကား။ ဧကော၊ တစုံတယောက် သော။ သတ္တောဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလောဝါ၊ သည်၎င်း။ န ဝေဒယတိ၊ ခံစားသည် မဟုတ်။ ကဿ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ ကဿ၊ တစုံတယောက်သော။

သတ္တဿ ဝါ၊ နိဂဏ်း။ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ၊ နိဂဏ်း။ ဝေဒနာ၊ ခံစားခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ကိကာရဏာ၊ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ သော၊ ဤ ဝေဒနာသည်။ ဝတ္ထုအာရမ္မဏာ၊ ဝေဒနာ၏ တည်ရာအာရုံရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဝေဒနာ၊ ခံစားခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ (သော)၊ ဤ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ နိ။ (ကိ၊ နည်း။) သုခါဒိနံ၊ သုခ အစရှိသော ဝေဒနာတို့၏။ တံတံဝတ္ထု၊ ထိုထိုတည်ရာအကြောင်းကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမည်သော သဘောတရားသည်သာ။ ဝေဒယတိ၊ နိ။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဝေဒနာပဝတ္ထိံ၊ ထိုဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ အတံ၊ သည်။ ဝေဒယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရမတ္ထံ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရိုးမျှသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ။ ဝေ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ သုခဝေဒနာ စသည်တို့၏ တည်ရာ အကြောင်းကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ဝေဒနာ၊ သည်သာ။ ဝေဒယတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗက္ခန္ဓော၊ မှတ်သားသော၊ သေ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ဝေဒယာမိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်း။) စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ စိတ္တလတောင်၌။ အညတရော၊ အမျိုးအမည် အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ ထေရော ဝိယ၊ ထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ခွဲ။ ထေရော၊ ထေရ်သည်။ အဖာသုကကာလေ၊ မကျန်းမာသူ၏အခါ၌။ ဝါ၊ မကျန်းမာရာအခါ၌။ ဗလဝေဒနာယ၊ အားကြီးသော ဝေဒနာကြောင့်။ နိတ္ထုနန္ဓော၊ မြီးတွားလျက်။ အပရာပရံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်။ ပရိဝတ္တတိ၊ လူးလှိမ့် နေ၏။ တံ၊ ထိုထေရ်ကို။ ဧကော၊ သော။ ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်သည်။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကိ၊ နည်း။) ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ကတရံ ဌာနံ၊ အဘယ် အရပ်သည်။ ဓူဇတိ၊ နာကျင်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါရှင်။ ပါရိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား တခုသော။ ရုဇ္ဇနဌာနံနာမ၊ နာကျင်သောအရပ် မည်သည်။ နတ္ထိံ၊ ဝတ္ထု။ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ တည်ရာအကြောင်း ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၍။ ဝေဒနာ၊ သည်သာ။ ဝေဒယတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ဇာနနကာလ- တော၊ သိရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဓိဝါသေတံ၊ မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည် နေစေခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သည်းခံခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ နေသာ၊ သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။) အာဝုသော၊ ငါရှင်။ အဓိဝါသေမိ၊ မိမိ အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေအံ့။ ဝါ၊ သည်းခံအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာဟ)။

ဘန္ဓေ၊ ရား။ အဓိဝါသနာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ သေယျော၊ မြတ်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ)။ ထေရော၊ သည်။ အဓိဝါသေသိ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ ဝါတော၊ လေသည်။ ယာဝ ဟဒယာ၊ နှလုံးတိုင်အောင်။ ဖာလေသိ၊ ခွဲပြီ။ မဇ္ဇကော၊ ညောင်စောင်း

ငယ်၌။ အန္တရာနိ၊ အုတို့သည်။ ရာသီကတာနိ၊ အစုအပုံကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဒဟရဿ၊ အား။ ဒဿေသိ၊ ပြုပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ပြော၍ ပြသနည်း။) အာဝုသော၊ ငါရှင်။ တွေကာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ အဓိဝါသနာ၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍ ပြုပြီ။ ဒဟရော၊ သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဝိရိယသမာဓိံ၊ ဝိရိယ သမာဓိ နှစ်ပါးစုံကို။ ယောဇေတွာ၊ ညီမျှအောင် ယှဉ်စေ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ သမသိသိ၊ ညီမျှသော ကိလေသာသိသ၊ ဝဇ္ဇသိသ ရှိသော ရဟန္တာသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ (သမ- သိသိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိထိဘာသာဋီကာ၊ ပရိနိဗ္ဗာနဝိထိစာစား၌ ကြည့်ပါ။)

စ၊ ဆက်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ လသော်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ ယထာ၊ အပြား အားဖြင့် သိသကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဒုက္ခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ လသော်။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိ။ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ။ [“အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော” မှစ၍ “သမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော” တိုင်အောင် ပေယျာလ မြှုပ်သည်။] နိရာမိသံ၊ အာမိသ မရှိသော။ အဒုက္ခမသုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ လသော်။ နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေတွာ၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပြီး၍။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္တော၊ ဟော တော်မူလသော်။ ဝေဒနာဝဇေန၊ ဝေဒနာနှင့်စပ်သဖြင့်။ ကထေသိ။

ဟိ၊ ချဲ့။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဉာဏ်၎င်း။ အရူပပရိဂ္ဂဟော၊ နှာမ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဉာဏ်၎င်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ တေဒေဝ၊ ဤရူပကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ရူပ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေန္တော၊ လသော်။ သင်္ခေပ- မနသိကာရဝသေနဝါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော် ၎င်း။ ဝိတ္ထာရမနသိကာရဝသေနဝါ၊ အကျယ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်း ဖြင့်သော်၎င်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။ တဒုတယမ္ပိ၊ ထို ၂-ပါးစုံသော အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အကျယ် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အလုံး စုံသော အပြားအားဖြင့်။ ဒဿိတမေဝ၊ သည့်သာ။

အဂ္ဂပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိံ။ ဝါ၊ နာမ်တရားကို သိမ်းဆည်းတတ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
 ကထေန္တော၊ လသောံ။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထေသိ၊
 ပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဂ္ဂပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ဝါ၊ ဌံ။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။
 ဖဿဝသေန၊ ဖဿ၏ အစွမ်း၎င်း။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဝေဒနာ၏ အစွမ်း၎င်း။
 စိတ္တဝသေန၊ စိတ်၏ အစွမ်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။
 ကထံ၊ လျှင်။ (တိဝိဓော၊ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ [ပါကဇ္ဇောဟောတိ ဌံစပ်။] ဝါ၊ ၏။ [ဖဿော ဟောတိ ဌံစပ်။]
 သဒ္ဓိတ္တေနဝါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိတ္တာရေနဝါ၊ အကျယ်အားဖြင့်
 သော်၎င်း။ ဂ္ဂပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကိံ။ ပရိဂ္ဂဟိတော၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော်။ တသ္မိံ
 အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌမဘိနိပါတော၊ ပဋ္ဌမကျရောက်
 ခြင်းဟူသော။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကိံ။ ဖုသန္တော၊ ထိလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်သော။
 ဖဿော၊ သည်။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကေစ္စဿ၊ အား။
 ဝါ၊ ၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကိံ။ အနုဘဝန္တိ၊ ခံစားလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော။
 ဝေဒနာ၊ သည်။ ပါကဇ္ဇော၊ ဟောတိ။ ကေစ္စဿ၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊
 ကိံ။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဝိဇာနန္တိ၊ သိလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊
 သည်။ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။

တတ္ထ၊ ထို သုံးမျိုးတို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဖဿော၊ သည်။
 ပါကဇ္ဇော ဟောတိ။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကေဝလံ၊ စေတနာစသည်
 မဖက် သက်သက်။ ဖဿောဝ၊ သည်သာ။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။
 တေန၊ ထို ဖဿနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ထို အာရုံကိုပင်။ အနုဘဝ-
 မာနာ၊ ခံစားသော။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဉ္ဇာနနမာနာ၊
 မှတ်သိသိသော။ သညာပိ၊ သည်လည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ စေတယမာနာ၊ စေ့ဆော်
 သော။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။ ဝိဇာနနမာနံ၊ သညာ ပညာတို့
 သိပုံမှ တမျိုးတဖုံသိသော။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဖဿ-
 ပဉ္စမကေယေဝ၊ ဖဿပဉ္စမက တရားတို့ကိုသာ။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ယူ၏။
 ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ယဿ ဝေဒနာ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ သောပိ၊ သည်လည်း။
 ကေဝလံ၊ ဖဿ စသည် မဖက် သက်သက်။ ဝေဒနာဝ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တာယ၊ ထို
 ဝေဒနာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ကိံ။ ဖုသမာနေ၊ သော။ ဖဿောပိ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပေ။ ပရိဂ္ဂဏာတိ။ ယဿ ဝိညာဏံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ သောပိ၊ သည်
 လည်း။ ကေဝလံ၊ ဖဿစသည် မဖက် သက်သက်။ ဝိညာဏမေဝ၊ သည်သာ။
 န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန၊ ထို ဝိညာဏ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တဒေဝါရမ္မဏံ။ ပေ။ ပရိဂ္ဂဏာတိ။
 သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဖဿပဉ္စမကော၊ ဖဿဟူသော ငါးပါးမြောက်
 ရှိကုန်သော။ ဣမေ မေဗ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကိံ-နိဿိတာ၊ အဘယ်ကို မှီပါ

ကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ သို့။ ဥပမာရေန္တော၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်လသော်။ (ဖဿ-
ပဉ္စမကာ ဣမေ ဓမ္မာ) ဝတ္ထု၊ တည်ရာကိုယ်ကို။ နိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။ ဣတိ
ပဇာနာတိ။ ဝတ္ထုနာမ၊ ဝတ္ထုမည်သည်။ ကရဇကာယော၊ ကရဇကောယသည်။
ယံ၊ ယင်းကရဇကောယဟူသောဝတ္ထုကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဣဒ္ဓူ ပန မေ ဝိညာဏံ
ထွေ သိတံ၊ ထွေ ပဋိပဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ [သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်၊
သာမညဖလသုတ်၊ ဝိပဿနာဉာဏအစောင်း၌၊ ဟောတော်မူသည်။] သော၊ ထို
ကရဇကောယဟူသည်။ အတ္ထုတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ ဘူတာနိဇ္ဈေ၊
မဟာဘုတ်တို့သည်၎င်း။ ဥပါဒါရူပါနိစ၊ ဥပါဒါရူပတို့သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ)။
ဝေ၊ သို့။ ထွေ၊ ဤနိဿယ နိဿိတဖြစ်သောဝတ္ထု၊ ဖဿပဉ္စမကတို့တွင်။ ဝတ္ထု၊
ကရဇကောယဟူသောဝတ္ထုသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ဖဿဟူသော
ငါးပါးမြောက်ရှိသော တရားတို့သည်။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။ ဣတိ သို့။ နာမရူပ-
မေဝံ ကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနာမ်ရုပ်တို့တွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။
ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာတည်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိ-
နော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့တည်း။ ဣတိ သို့။ ပဉ္စက္ခန္ဓမတ္တံ၊ ငါးပါး
သော ခန္ဓာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နာမရူပဝိနိမုတ္တာ၊ နာမ်ရုပ် ၂-ပါးမှ
လွတ်ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနိမုတ္တံ၊ ခန္ဓာငါးပါးမှ
လွတ်သော။ နာမရူပဝိ၊ နာမ်ရုပ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကိံ ဖောတုကာ၊
အဘယ်အကြောင်း ရှိပါကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ သို့။ ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ စူးစမ်း
ဆင်ခြင်လသော်။ (ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။) အဝိဇ္ဇာဒိယေတကာ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိ
သောအကြောင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ ပဿတိ။ [အဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် “အဝိဇ္ဇာ-
တဏှာ၊ ကံ- အာဟာ၊ ဖဿာ- နာမ်ရုပ်များ” နှင့်အညီ တဏှာ အစရှိသော
အကြောင်းတို့ကို ယူပါ။] တတော၊ ထို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မှ။ (ပရံ၊ နောက်၌။)
ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ဟူသည်။ ပစ္စယောစေတ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား
သည်၎င်း။ ပစ္စယုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားသည်
၎င်း။ (ဟောတိ)။ အညော၊ အကြောင်း အကျိုးမှ တပါးသော။ သတ္ထောဝါ၊
သတ္တဝါသည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလောဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုဒ္ဓသခါရုပုဉ္စမတ္တ-
မေဝ၊ သတ္တပုဂ္ဂလမဖက် သက်သက် သခါရအစုမျှသည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊
ဤသို့။ သပ္ပစ္စယံနာမရူပဝသေနေဝ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော နာမ်ရုပ်၏
အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ တိလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို။ အာရောပေတော၊ တင်၍။
ဝိပဿနာပဋိပါဠိယာ၊ ဝိပဿနာ အစဉ်အားဖြင့်။ [သမ္မုသနဉာဏံ စသော
ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်။] အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊
သို့။ သမ္မုသန္တော၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်လျက်။ ဝိစရတိ၊ လှည့်သည်၏။

သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဗ္ဗ အဗ္ဗာတိ၊ ယနေ့ ယနေ့ဟူ၍။ ဝါ၊ ယနေ့ပင် သိအံ့၊ ယနေ့ပင်သိအံ့ ဟူ၍။ ပဋိဝေဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်ကို။ အာကင်္ခမာနော၊ လိုလားတောင့်တလျက်။ တထာဂ္ဂပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ထို အရဟတ္တဖိုလ် တည်နိုင်လောက်အောင်သော သဘောရှိသော။) ဒိဝသေ၊ ဌ။ ဥတုသပ္ပါယံ၊ ကိုဌင်း။ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ၊ ကိုဌင်း။ ဘောဇနသပ္ပါယံ၊ ကိုဌင်း။ ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယံ၊ ကိုဌင်း။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရလသော်။ ဧကပလ္လင်္ဂနံ၊ တခုတည်းသော -ထက်ဝယ်တင်ပလ္လင်ဖြင့်။ (တထိုင်တည်းဖြင့်။) နိသိန္နောဝ၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ မတ္တကံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ အရဟတ္တေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ထည့်ပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသံ ဇနာနံ၊ ဤရဟန်းတို့အတွက်။ ယာဝ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ [ယဿ ဖဿော ပါဂ္ဂဇ္ဇော ဟောတိ။ ယဿ ဝေဒနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ ယဿ ဝိညာဏံ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ကို ရသ်ရယ်၍ “ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ဇနာနံ”ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤသတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ (ရှေးနိဿယအနက်။) [ယောဇနာ၌ကား—“ဣဓ၊ ဤ ဝိပဿနာနိဒ္ဒေသ၌”ဟု စွဲလေ၏။] ဘဂဝါ၊ သည်။ အဂ္ဂပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ လသော်။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထေသိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဖဿဝသေန ဝါ၊ ဖဿနှင့်စပ်သဖြင့် သော်၎င်း။ ဝိညာဏဝသေန ဝါ၊ ဝိညာဏ်နှင့်စပ်သဖြင့်သော်၎င်း။ ကထိယမာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ ပါကဋ္ဌံ န ဟောတိ။ အန္တကာရံ ဝိယ၊ အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်ရ၏။ ပန၊ အန္တယကား။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ (ကထိယမာနံ၊ သော်။) ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝေဒနာ ဝသေန၊ ကထိယမာနံ၊ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ နည်း။) ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိပါကဋ္ဌတယ၊ ဖြစ်ပုံ၏ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝေဒနာဝသေန ကထိယမာနံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။)

ဟိ၊ ချဲ့။ သုခဗုက္ခဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှား၏။ ယဒါ၊ ၌။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပတ္တိတိ။ (တဒါ) သကလသရိရံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ ခေါတေန္တံ၊ ချောက်ချားစေလျက်။ မဒ္ဒန္တံ၊ နှိပ်နယ်လျက်။ ဖရမာနံ၊ ဖြန့်လျက်။ အဘိသန္ဓယမာနံ၊ ယိုစီးသကဲ့သို့ဖြစ်စေလျက်။ (တနည်း)အဘိသန္ဓယမာနံ၊ တပေါင်းတည်း ဆောင်လျက်။ သတဓောတသပ္ပိ၊ အကြိမ်တရာစစ်အပ်သော ထောပတ်ကို။ ခါဒါပယန္တံ ဝိယ၊ ခဲစားစေသကဲ့သို့၎င်း။ သတပါကထေလံ၊ အကြိမ်တရာချက်အပ်သော ဆီကို။ မက္ခာပယမာနံ ဝိယ၊ သုတ်လိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း။ ဥဒကဆဋ္ဌသဟဿေန၊ တထောင်သော ရေဒိုးဖြင့်။ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ ပူအိုက်ခြင်းကို။ နိဗ္ဗာပယမာနံ ဝိယ၊ ငြိမ်းစေသကဲ့သို့၎င်း။ အဟော

သုခံ အဟောသုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အောံ...ချမ်းသာလေစွ၊ အောံ...ချမ်းသာလေစွ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားလုံးကို။ ဝါ၊ နှုတ်ကို။ နိစ္ဆာရယမာနမေဝ၊ မြက်ဆိုစေ လျက်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ယဒါ၊ ဌိ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (တဒါ) သကလသရီရံ၊ ကို။ ပေ။ တတ္တဖာလံ၊ အလွန်ပူသော ထယ်သွားကို။ ပဝေသေန္တံ ဝိယ၊ သွင်းလိုက်သကဲ့ သို့၎င်း။ ဝိလိနတမ္ပလောဟေန၊ ကြေမှုသော ကြေးနီရည်ဖြင့်။ အာသိဝ္ဇန္တံ ဝိယ၊ သွန်လောင်းသကဲ့သို့၎င်း။ သုက္ခတိဏဝနပ္ပတိမ္ပိ၊ ခြောက်သော မြက်၊ တောစိုး သစ်ပင်ရှိသော။ အရုညေ၊ ဌိ။ ဒါရုဉက္ကာကလာပံ၊ ထင်း မီးရှူးစည်းကို။ ပက္ခိပမာနံ ဝိယ၊ ထည့်သွင်းလိုက်သကဲ့သို့၎င်း။ အဟော ဒုက္ခံ အဟော ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အောံ...ဆင်းရဲလေစွ၊ အောံ...ဆင်းရဲလေစွဟူ၍။ ဝိပ္ပလာပယမာန- မေဝ၊ အထူးထူးအပြားပြား ပြောဆိုစေလျက်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ လျှင်။ သုခ ဒုက္ခဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။

ပန၊ အဘို့တပါးကား။ အဒုက္ခမသုခါ၊ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာသည်။ ဒုဒ္ဓိ- ပနာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြအပ်သည်။ ဝါ၊ ပြဘို့ရန် ခက်ခဲသည်။ အန္တကာရာ၊ အမှိုက် မှောင်သဘွယ်ဖြစ်သည်။ အဝိဘူတာ၊ မထင်ရှားသည်။ (ဟောတိ)။ သာ၊ ထို အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာဟူသည်။ သုခ ဒုက္ခာနံ၊ တို့၏။ အပဂမေ၊ ကင်းရာအခါ၌။ သာတာသာတ ပဝိက္ခေပဝေသေန၊ သာယာခြင်း၊ မသာယာခြင်းကို ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ၊ မဇ္ဈတ္တအခြင်းအရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှုသောအခြင်းအရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခါ၊ သုခလည်း မဟုတ်၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ်သော။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဂဏန္တဿ၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ ယထာ ကိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ပိဋ္ဌိပါသာဏံ၊ ကျောက်ဖျာသို့။ အာရဟိတွာ၊ တက်၍။ ပလာယန္တဿ၊ ပြေးသော။ မိဂဿ၊ သား သမင်၏။ အနုပထံ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော လမ်းသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်သွားသော။ မိဂလုဒ္ဓကော၊ သားမုဆိုးသည်။ ပိဋ္ဌိပါသာဏဿ၊ ဧ။ ဩရ- ဘာဂေ၊ ဤဘက်၌၎င်း။ အပရဘာဂေပိ၊ ဟိုဘက်၌၎င်း။ ပဒံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ အပဿန္တောပိ၊ ခြေရာကို မမြင်ရပါသော်လည်း။ ဣတော၊ ဤဘက်၌။ အာရုဋ္ဌော၊ ကျောက်ဖျာပေါ်သို့တက်သည်။ ဣတော၊ ဤဘက်၌။ ဩရုဋ္ဌော၊ ကျောက်ဖျာပေါ်မှ ဆင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ ဖြစ်သော။ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ၊ ကျောက်ဖျာ၌။ ဣမိနာပဒေသေန၊ ဤအရပ်ဖြင့်။ ဂတော၊ သွားသည်။ ဘဝိဿ- တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နယတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဆောင်ကြောင်းနည်းအားဖြင့်။ (မိဂပဒဝဋ္ဌဉ္စ နည်းအားဖြင့်။) ငာနာတိ၊ သိ၏။ ဝေ၊ ဤအတူတည်း။ ဝါ၊ ဤ ဥပမာကဲ့သို့တည်း။ [ယထာ ကိ၊ ၎င်းအမေးကို ဖြေသည်။]

ဟိ၊ ဥပမာန ဥပမေယျ နှီးနှော၍ပြဦးအံ့။ အာရုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ တက်ရာအရပ်၌။ ပဓံ၊ သည်။ (ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေံ၊ တူ။) သုခါယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ဧ။ ဥပ္ပတ္တိ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ ဩရုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ဆင်းရာအရပ်၌။ ပဓံ၊ သည်။ (ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဝေံ၊ တူ။) ဒုက္ခာယ၊ ဝေဒနာယ၊ ဥပ္ပတ္တိ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ ဣတော၊ ဤအရပ်မှ။ အာရုဋ္ဌော၊ တက်သည်။ ဣတော၊ ဤအရပ်မှ။ ဩရုဋ္ဌော၊ ဆင်းသည်။ (ဟုတ္တာ)။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဝေံ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားသည်။ (ဘဝိဿတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နယတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်းနည်းအားဖြင့်။ ဂဟဏံဝိယ၊ ယူခြင်းကဲ့သို့။ သုခေက္ခာနံ၊ တို့၏။ ပေ။ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။ ဝေံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။) ကထေတွာ၊ ၍။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ဝေဒနာနုပဿနာ စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။) ကထေန္တော၊ လသော်။ ဝေဒနာဝေဒန၊ ဖြင့်။ ဝိနိဝတ္တေတွာ (ဝိသံ+နိဝတ္တေတွာ)၊ လေးပါးသောခန္ဓာမှ သီးခြား နှစ်စေတော်မူပြီး၍။ ဝါ၊ သီးခြား ထုတ်တော်မူပြီး၍။ ဒဿေသိ၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အခြား သုတ္တန်မဖက် သက်သက်။ ဣဓေ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာနဝိတင်း-ပါဠိတော်၌သာ။ ဝေံ၊ သို့။ န ဒဿေသိ၊ ပြသည်မဟုတ်သေး။ ဒီဃနိကာယမို့၊ ဒီဃနိကာယ်၌။ မဟာနိဒါနေ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၎င်း။ သက္ကပဉ္စေ၊ သက္ကပဉ္စသုတ်၎င်း။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၎င်း။ မဇ္ဈိမ-နိကာယမို့၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ သတိပဋ္ဌာနေစ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၎င်း။ ပေ။ အာနေဉ္စ-သပ္ပါယေ၊ အာနေဉ္စသပ္ပါယသုတ်၎င်း။ သံယုတ္တနိကာယမို့၊ သံယုတ္တနိကာယ်၌။ စူဠနိဒါနသုတ္တေ၊ စူဠနိဒါနသုတ်၎င်း။ ရုက္ခောပမေ၊ ရုက္ခောပမသုတ်၎င်း။ ပရိ-ဝိမံသနသုတ္တေ၊ ၎င်း။ သကလေ၊ သော။ ဝေဒနာသံယုတ္တေ၊ ဝေဒနာသံယုတ်၎င်း။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ အနေကေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပေ။ ဒဿေသိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ တေသုတေသု၊ ထိုထိုသုတ္တန်တို့၌။ (ပဌမံ၊ ရူပ-ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ပေ။ ဒဿေသိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဣမသ္မိမ္မိ သတိပဋ္ဌာန-ဝိဘဂေံ၊ ၌လည်း။ ပဌမံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ။ ပေ။ ဒဿေသိ။

တတ္ထ၊ ထို ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌။ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ တေသုပဒေသု” ဟု စွဲလေ၏။] သုခံ ဝေဒနန္တိအာဒိသု၊ တို့၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အာရောပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ပဇာနနပရိယာယော၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်း၏ပရိယာယ်တည်း။ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိတိ၊ ကား။ သုခေဝေဒနာက္ခဏေ၊ သုခေဝေဒနာဖြစ်ရာ ခဏ၌။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ လသော်။ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ခွဲခွဲ

ခြားခြား အပြားအားဖြင့် သိ၏။ တေန၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဤ။ ဘူတ-
 ပုဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ဘူးသော။ ဒုက္ခာ၊ သော။ ယံ ဝေဒနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တဿာ၊ ထို
 ဒုက္ခဝေဒနာ၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ (သုခဝေဒနာဖြစ်ဆဲအခါ၌။) အဘာဝ-
 တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣမိဿ သုခါယ၊ ၏။ (ယခုဖြစ်ဆဲ သုခ၏။)
 ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဌမံ၊ စွာ။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ယခု
 သုခမဖြစ်မီအချိန်၌ သုခ ရှိသော်လည်း ဤသုခ မရှိ၊ အခြားသုခသာ ရှိသည်။)
 ဝေဒနာနာမ၊ မည်သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ အဒ္ဓါဝါ၊ မခိုင်ခံ့။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ဇရာ
 မရဏဟူသော နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ (ပဇာနာတိ)။ ဣတိ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာ၌။ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

၈။ သာဓကကား။ ယသ္မိံ အဂ္ဂိဝေဿနု ။ ပေ။ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ တေ
 (သတ္တိ)။ ကိံ၊ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တု၊ ပြီ။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ပရိဗ္ဗာဇက
 ဝဂ်၊ ဒိဗ္ဗနာသုတံ။] [အဂ္ဂိဝေဿနု၊ န။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဤ။ 'သုခံ ဝေဒနံ၊ ကိံ။
 ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ဤ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ၊ ကိံ။ နေဝ ဝေဒေတိ၊
 ခံစားသည် မဟုတ်။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ ကိံ။ န ဝေဒေတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ဤ။ သုခံယေဝ ဝေဒနံ၊ ကိံသာ။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ပေ။ အဂ္ဂိဝေဿနု၊
 န။ သုခါပိ ဝေဒနာ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ သင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရား
 တို့သည် ပြုစီမံအပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဝယဓမ္မာ၊
 ကုန်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မာ၊ စက်ဆုပ်
 ဘွယ်သံဘော ရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မာ၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ပေ။ အဂ္ဂိဝေဿနု၊ န။
 ဝေ၊ သို့။ ပဿံ၊ မြင်သော။ သုတဝါ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမ
 ရှိသော။ အရိယသဘဝကော၊ သည်။ သုခါယပိ ဝေဒနာယ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 ငြီးငွေ့၏။ ပေ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့လသော်။ ဝိရုဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဝိရာဂါ၊ မတပ်မက်
 ခြင်းကြောင့်။ ဝိမုတ္တတိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ (စိတ္တေ၊ သည်။) ဝိမုတ္တသ္မိံ၊
 ကိလေသာတို့မှ လွတ်လသော်။ (မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံသည်။ ဟောတိ။

ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ
 ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏိယံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တဆဲ့ခြောက်ပါး
 သော မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တယ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါး ဤသို့
 ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်တပ်မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှါ။
 အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဘွယ်ကိစ္စသည်။ န၊ မရှိတော့။ (တနည်း) ဣတ္ထ-
 တ္တယ၊ ဤသို့ပြားသော လူ့ဘဝ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာအစဉ်မှ။
 အပရံ၊ တပါးသော အနာဂတ်ခန္ဓာ အစဉ်သည်။ န၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဇာနာတိ၊ ခွဲခဲ့ခြားခြား အပြားအားဖြင့် သိ၏။]

သာမိသံဝါ သုခန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရုပ်တို့၌။ သာမိသာ သုခါ နာမ၊ မည်သည်။ ပဉ္စကုာမဂုဏာမိသနိဿိတာ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ် ဟူသော အာမိသကိမ္မိသော။ ဆဂေဟဿိတသောမနဿဝေဒနာ၊ ကာမဂုဏ် တည်းဟူသောအိမ်၌မို့သော ၆-ပါးသော သောမနဿဝေဒနာတည်း။ နိဓုမိသာ သုခါနာမ၊ မည်သည်။ ဆနေက္ခမ္ပဿိတသောမနဿဝေဒနာ၊ ကာမမှ ထွက် မြောက်သော နေက္ခမ္ပ၌မို့သော ၆-ပါးသော သောမနဿ ဝေဒနာတည်း။ ပေ။ တာသံ၊ ထိုဝေဒနာတို့၏။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်အပ်သော အထူးသည်။ ဥပရိ- ပဏ္ဏာသေ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသ၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ (သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂ ဝိဘင်္ဂသုတ် ၌) အာဂတောယေဝ၊ တိုက်ရိုက်လာသည်သာ။

သော တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဝေဒနာ- နိမိတ္တံ၊ ထို ဝေဒနာဟူသော နိမိတ်ကို။ ဝါ၊ ထို ဝေဒနာဟူသော အာရုံကို။ [အာသေဝတိ-စသည်၌စပ်။] ဗဟိဒ္ဓါ ဝေဒနာသုတိ၊ ကား။ ပရပုဂ္ဂလဿ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ [ဥပသံဟရတိ-၌စပ်။] သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနန္တိ၊ ကား။ ပရပုဂ္ဂလံ-ကို။ သုခဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနံ၊ ခံစား နေသည်ကို။ [ပဇာနာတိ-၌စပ်။] အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ကာလေန၊ သင့်လျော် သောအခါ၌။ ဝါ၊ ရံဖန်ရံခါ။ အတ္တနော၊ ၎င်း၌။ ကာလေန၊ ၌။ ဝါ၊ ခါ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏၎င်း။ ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်ဆောင်၏။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝါရ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ၊ မိမိကို။ နေဝ (နိယမိတော)၊ မသတ်မှတ်အပ်။ ပရော၊ သူတပါးကို။ န နိယမိတော၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တမေဝ၊ ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်မျှကိုသာ။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ ဣမ ဘိက္ခု၊ သုခံ ဝေဒနံ သုခါ ဝေဒနာ- တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝေဒနာ နုပဿနာနိဋ္ဌေသ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ သည် သာ။ ပန၊ အထူးကား။ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ၊ ဤ ဝေဒနာနုပဿနာ အပိုင်းအခန်း၌။ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ၊ သမထ မဖက် သက်သက်ဝိပဿနာကိုသာ။ ကထိတာ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဋ္ဌေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ။ ။ဝေဖြင့် ကာယာနုပဿနာကဲ့သို့ သမထ မပါဟု ကန့်သည့် မှန်၏-သမထကမ္ပဋ္ဌာန်း ၄၀-တွင် ကောဋ္ဌာသကမ္ပဋ္ဌာန်းကို “ကာယဂတာသတိ”ဟု ခေါ်ရ၏။ ဆပင်စသော ကောဋ္ဌာသကို ဝဏ္ဏဂန္ဓ စသောအားဖြင့် အသုဘဟု ရှုနေလျှင် သမထကမ္ပဋ္ဌာန်းဖြစ်၍ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရှုလျှင် ဝိပဿနာကမ္ပဋ္ဌာန်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “သတိယာ ဝါ။ပေ။သမထော၊ သမ္ပဇညေန ဝိပဿနာ”ဟု ရှေ့၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဋ္ဌေသအဖွင့်

၃၆၅။ စိတ္တာနုပဿနာနိဋ္ဌေသေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ်။ ဝုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်နှင့်တူသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပန၊ အထူးကား။ သရာဂံ ဝါ စိတ္တန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ သရာဂန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌဝိခံ၊ ဂ-ပါးအပြားရှိသော။ လောဘသဟဂတံ၊ လောဘနှင့် တကွဖြစ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပဇာနာတိ။) ဝိတရာဂန္တိ၊ ကား။ လောကီယကုသလဟူသောကတံ၊ လောကီကုသိုလ်အဗျာကတဖြစ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ ပဇာနာတိ။) ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ၊ ဤသရာဂံဝါ စိတ္တံ သရာဂံ မေ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ အစရှိသော စကားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ကြောင်း ဉာဏ်ကိုပြသော စကားတည်း။ ဓမ္မ သမောဓာနံ၊ တရားကို ပေါင်းစုကြောင်း စကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣ၊ ဤ စိတ္တာနုပဿနာနိဋ္ဌေသ၌။ ဧကပဒေပိ၊ တခုသောပုဒ်၌သော်မှလည်း။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ န၊ လဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာနေကဋ္ဌဝသေန၊ ပဟာနေကဋ္ဌ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရာဂါဒိဟိ၊ ရာဂအစရှိသော တရားတို့နှင့်။ (အာဒိဖြင့် ဒေါသ၊ မောဟကို ယူ။) သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိသု၊ ကုန်သော။ ပဒေသု၊ သရာဂံဝါ စိတ္တံ ဝိတရာဂံဝါ စိတ္တံဟူသော ပုဒ်တို့၌။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်။ (စတ္တာရိ၊ အကုသလစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။) န လဗ္ဗန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။

ဣဒံ။ပေ။န လဗ္ဗတိ။ ။သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ မေ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ အစရှိသော စကားသည် သရာဂစိတ်ကို သုံးသပ်၍ သိတတ်သော သမ္မသနဉာဏ်ကိုပြသော စကားတည်း။ ဝိတရာဂံ စသည်၌လည်း နည်းတူ၊ ထိုသရာဂံ ဝါ ဝိတရာဂံ ဝါ စသော စကား ၂-ရပ်သည် ရသင့်သမျှ တရားအားလုံးကို ပေါင်းရုံးသောစကား မဟုတ်၊ ရသင့်သမျှ တရားအားလုံးကို ပေါင်းရုံး၍ယူလျှင် “ဝိတရာဂံ” အရ လောကုတ္တရာကုသိုလ် အဗျာကတလည်း ရနိုင်လိမ့်မည်-ဟူလို၊ စင်စစ်ကား-မရပါ။ သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ရာဝယ် “အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ” ဟု ရှုသောအခါ လောကုတ္တရာတရားကိုရှု၍ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဤစိတ္တာနုပဿနာနိဋ္ဌေသဝယ် မည်သည့်ပုဒ်၌မျှ လောကုတ္တရာတရားကို မရအပ်။

ယသ္မာ။ပေ။န ဂဟိတာနိ။ ။ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူရာ၌ တဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်ဝယ် ရာဂနှင့်အတူ ပယ်ဘက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားများလည်း ရနိုင်၏။ သို့သော် ဤနေရာ၌ ပရိယာယ်မဟုတ်၊ မုချဖြစ်သော သရာဂစိတ်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် ထိုရာဂနှင့် တကွဖြစ်ဘက် ပယ်ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့ကို မယူအပ်ကုန်။ ပရိယာယ်အားဖြင့်ကား ယူနိုင်ပါ၏- ဟူလို၊ ဤဝါကျသည် သေသာနိ စတ္တာရိကို ထောက်ခံသော ဝါကျဖြစ်၍ သေသာနိ စတ္တာရိ ဝါကျ၏နောက်၌သာ ရှိထိုက်သည်။

သေသာနိ၊ လောဘမ္မ၊ လောကီကုသိုလ် အဗျာကတတ္ထိမှ ကြွင်းကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အကုသလစိတ္တာနိ၊ ဒေါသမ္မ၊ မောဟမ္မအကုသိုလ်စိတ်တို့သည်။ ပုရိမပဒံ၊ သရာဂံဟူသော ရှေ့ပုဒ်သို့။ နေဝ (ဘဇန္တိ)၊ မကပ်ဝင်ကုန်။ ပစ္စိမပဒံ၊ ဝိတရာဂံဟူသော နောက်ပုဒ်သို့။ န ဘဇန္တိ၊ ကုန်။

၃၀ သဒေါသန္တိ၊ ကား။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဒေါမနဿသဟဂတံ၊ ဒေါမနဿနှင့် တကွဖြစ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ ကိမ္မုလည်း။ ပဇာနာတိ။) ဝိတဒေါသန္တိ၊ ကား။ လောကီယကုသလာဗျာကတံ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ။) သေသာနိ၊ ဒေါသမ္မ၊ လောကီကုသိုလ် အဗျာကတတ္ထိမှကြွင်းကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အကုသလစိတ္တာနိ၊ လောဘမ္မ၊ မောဟမ္မ အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်။ ပုရိမပဒံ၊ သဒေါသံဟူသော ရှေ့ပုဒ်သို့။ နေဝ (ဘဇန္တိ)။ ပစ္စိမပဒံ၊ ဝိတဒေါသံဟူသော နောက်ပုဒ်သို့။ န ဘဇန္တိ။ သမောဟန္တိ၊ ကား။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဉ္စေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဉ္စေ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။)

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မောဟော၊ သည်။ သဗ္ဗာကုသလေသု၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေသာနိပိ၊ မောဟမ္မကြွင်းသော အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်လည်း။ ဣမ၊ ဤသမောဟံဟူသော ပုဒ်၌။ ဝဇ္ဇန္တိ ဝေ၊ သင့်ကုန်သည်သာ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမသ္မိ ယေဝ ဒုကေ၊ ဤသမောဟံ ဝိတမောဟံဟူသော ဒုက္ခံသာ။ ဒွါဒေသအကုသလစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပရိယာဒိန္ဒာနိ၊ ကုန်အောင် ယူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဝိတမောဟန္တိ၊ ကား။ လောကီယကုသလာဗျာကတံ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ။) သံခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ထိနမိဒ္ဓါနုပတိတံ၊ ထိနမိဒ္ဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ။) [သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။] ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ဤ ထိနမိဒ္ဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သောစိတ်သည်။ သင်္ကဋ္ဌိတစိတ္တံနာမ၊ တွန့်ဆုတ်သော စိတ်မည်၏။ ဝါ၊ ကျုပ်ဝင်သောစိတ် မည်၏။ ဝိက္ခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ဖြစ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ဤ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်။ ပသရူစိတ္တံနာမ၊ ပျံလွင့်သောစိတ် မည်၏။

မဟဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော။ အရူပါဝစရဉ္စေ၊ အရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) အမဟဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) သဉ္စတ္ထရန္တိ၊ ကား။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) အနတ္ထရန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရဉ္စေ၊ ရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော။ အရူပါဝစရဉ္စေ၊ သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) တကြာပိ၊ ထို ရူပါဝစရစိတ်၊ အရူပါဝစရစိတ်တို့တွင်လည်း။ သဉ္စတ္ထရံ၊ သဉ္စတ္ထရစိတ်ဟူသည်။

ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရစိတ်တည်း။ အနုတ္တရံ၊ အနုတ္တရစိတ်ဟူသည်။ အရူပါဝစရ-
မေဝ၊ အရူပါဝစရစိတ်သာတည်း။ သမာဟိတန္တံ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်
စိတ်၏။ ဝါ၊ မှာ။ အပ္ပနာသမာဓိဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ ဥပစာရသမာဓိဝါ၊ သည်
သော်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ယှဉ်၏)၊ (တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ သမာဟိတံ၊ သမာဟိတ
မည်၏။) [ရှေးနိဿယ၌ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား” ဟု အနက်
ပေး၏။ ယောဇနာ၌ကား ယဿ စိတ္တဿဟု ဖွင့်သည်။] အသမာဟိတန္တံ၊ ကား။
ဥဘယသမာဓိရဟိတံ၊ နှစ်ပါးစုံသော သမာဓိမှကင်းသော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။)
ဝိမုတ္တန္တံ၊ ကား။ တဒဂံဝိက္ခမန္တုဝိမုတ္တိဟိ၊ တဒဂံဝိမုတ္တိ၊ ဝိက္ခမန္တုဝိမုတ္တိ
တို့ဖြင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။) အဝိမုတ္တန္တံ၊ ကား။ ဥဘယ-
ဝိမုတ္တိရဟိတံ၊ နှစ်ပါးစုံသော ဝိမုတ္တိတို့မှလွတ်သော။ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။)

ပန၊ ဆက်။ သမုစ္ဆေဒ ပဋိပဿဒ္ဓိ နိဿရဏဝိမုတ္တိနံ၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ ပဋိ-
ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ၊ နိဿရဏဝိမုတ္တိတို့၏။ ဣမ၊ ဤ စိတ္တာနုပဿနာ နိဒ္ဒေသ၌။
ဩကာသောဝ၊ အခွင့်အလမ်းသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ စသည်
တို့မှာ လောကုတ္တရာဝိမုတ္တိများတည်း။ ဤစိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ လောကုတ္တရာ
တရား မရသောကြောင့် ထိုဝိမုတ္တိများ အခွင့်အလမ်းမရှိ။] သရာဂမဿစိတ္တန္တံ၊
ကား။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ပဇာနာတိ။)
[ဗဟိဒ္ဓစိတ် ရှုပ်ကို ပြုသောကြောင့် “သရာဂံ အဿ စိတ္တံ” ဟု ဆိုသည်။] သေသံ၊
ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောအနက် ရှိသည်
သာ။ ဣမသ္မိံ ပိပဗ္ဗေ၊ ဤစိတ္တာနုပဿနာအပိုင်းအခန်း၌လည်း။ သုဒ္ဓဝိပဿနာ-
ဝ၊ ကထိတာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ [ဣမသ္မိံ ပိ ၌ အပ်ဖြင့် ဝေဒနာနုပဿနာ
ပဗ္ဗကို ပေါင်း။]

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မောနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်

၃၆၇။ တောဝတော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ကာယာနုပဿနာယ၊ ကာယာနုပဿနာဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ၊
ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်း ဉာဏ်ကိုသာ။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်
ပြီ။ ဝေဒနာနုပဿနာယ၊ ဝေဒနာနုပဿနာဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ၊
ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်း ဉာဏ်ကိုသာ။ (ကထိတော)။ စိတ္တာ-
နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍

ယူကြောင်းဉာဏ်ကိုသာ။(ကထိတော)။ တဿှ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ သမ္ပယုတ္တ-
 မေဿိသေန၊ သမ္ပယုတ္တမေဿိကို အဦးပြုသဖြင့်။ သညာ သင်္ခါရက္ခန္ဓ ပရိဂ္ဂဟမ္ပိ၊
 သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်း ဉာဏ်ကိုလည်း။
 ကထေတံ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ ဓမ္မာနုပဿနံ၊ ဓမ္မာနုပဿနာကို။ ဒဿေ-
 န္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိ အာဒိ၊ အစရှိ
 သောစကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုကထဉ္စ ဘိက္ခု အစရှိသောစကားရပ်၌။ သန္တန္တိ၊ ကား။ အဘိက္က-
 သမုဒါစာရဝသေန၊ မပြတ်မပြတ် ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏
 အစွမ်းကြောင့်။ သံဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ (ကာမစ္ဆန္တံ ၌စပ်။) အသန္တန္တိ၊
 ကား။ အသမုဒါစာရဝသေနဝါ၊ ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ မဖြစ်ခြင်း၏
 အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း။ ပဟိနတ္တာဝါ၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်
 ကြောင့်သော်၎င်း။ အသံဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ (ကာမစ္ဆန္တံ ၌စပ်။)
 [အချို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ထင်လောက်အောင် ကာမစ္ဆန္တ
 မဖြစ်ပေါ်ဘဲ ရှိတတ်၏။ ထိုသို့ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို “အသမုဒါစာရဝသေန” ဟု
 ဆိုသည်။] ယထာ စာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။
 ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိတိ၊ ကား။
 တဉ္စ ကာရဏံ၊ ထိုကာမစ္ဆန္တဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ဣမိနာ
 နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗျော။

တတ္ထ၊ ထို ကာမစ္ဆန္တဖြစ်ကြောင်း ပယ်ကြောင်းတို့တွင်။ [အယောနိသော
 မနသိကာရ တို့၌စပ်၊ ရှေးနိဿယဝယ် “ထို ကာမစ္ဆန္တဖြစ်ရာ၌ ” ဟု ပေး၏။
 ဤ၌ကား ယောဇနာအတိုင်း စွဲလိုက်ပါသည်။] သုဘနိမိတ္တော၊ သုဘဟု မှတ်သား
 အပ်သောအာရုံ၌။ အယောနိသောမနသိကာရေန၊ မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံး
 သွင်းခြင်းကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ သုဘနိမိတ္တနာမ၊
 မည်သည်။ သုဘမ္ပိ၊ သုဘဟု မှတ်ယူတတ်သော ရှေးရှေးသော ကာမစ္ဆန္တသည်
 လည်း။ သုဘနိမိတ္တံ၊ နောက်နောက်သော ကာမစ္ဆန္တ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 ကြောင့် သုဘနိမိတ်မည်၏။ သုဘာရမ္ပဏမ္ပိ၊ တင်တယ်သော အာရုံသည်လည်း။
 သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘ ဟု မှတ်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုဘနိမိတ် မည်၏။

အဘိက္က သမုဒါစာရဝသေန။ ။ဓမ္မာနုပဿနာဖြစ်ခိုက် ဖြူစင်သော ကုသိုလ်
 တရား ဖြစ်နေ၏။ ထိုတရားဖြစ်ခိုက်၌ မည်းညစ်သော အကုသိုလ် ကာမစ္ဆန္တသည် မဖြစ်
 နိုင်။ သို့ပါလျက်—အဘယ်ကြောင့် “သန္တ(ထင်ရှားရှိ)” ဟုဆိုပါသနည်း ဟု မေးဘွယ်
 ရှိသောကြောင့် “အဘိက္ကသမုဒါစာရဝသေန” ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။ ဤ ဓမ္မာနုပဿနာ
 ဖြစ်ခိုက်၌ ကာမစ္ဆန္တမရှိသော်လည်း အခြားအချိန်ဝယ် မကြာမကြာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်
 “ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္တ ထင်ရှားရှိနေသေးသည်” ဟု ဆိုရသည်—ဟူလို။

အယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ မည်သည်။ အနုပါယမနသိကာရော၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း တည်း။ ဥပ္ပထမနသိကာရော၊ လမ်းမမှန်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ အနိစ္စေ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်နာမ်၌။ နိစ္စန္တိဝါ၊ နိစ္စဟူ၍သော်၎င်း။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်သောရုပ်နာမ်၌။ သုခန္တိဝါ၊ သုခဟူ၍သော်၎င်း။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်နာမ်၌။ အတ္တတိ၊ အတ္တဟူ၍သော်၎င်း။ အသုဘေ၊ အသုဘမဟုတ်သော ရုပ်နာမ်၌။ သုဘန္တိဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

တံ၊ ထို အယောနိသောမနသိကာရကို။ တတ္ထ၊ ထို သုဘဗ္ဗိ၊ သုဘာရမ္မဏမ္ပိဟု ဆိုအပ်သော ၂-ပါးသော သုဘနိမိတ်၌။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ကာမစ္စန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ အာဟ။ [မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အာဟာရသုတ်။...ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘနိမိတ်သည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို သုဘနိမိတ်၌။ အယောနိသော-မနသိကာရ ဗဟုလိကာရော၊ စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ အယောနိသောမနသိကာရ ဗဟုလိကာရသည်။ အနုပုန္ဓဿ၊ မဖြစ် သေးသော။ ကာမစ္စန္ဒဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပ္ပန္ဓဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာမစ္စန္ဒဿ၊ ၏။ ဘိယျောတာဝါယ ဝါ၊ လွန်စွာ တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ ဝေပုလ္လာယ ဝါ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၎င်း။ အာဟာရော၊ အကြောင်းတည်း။]

ပန၊ အဘို့တပါးကား။ အသုဘနိမိတ္တေ၊ အသုဘ ဟု မှတ်သားအပ်သော အာရုံ၌။ ယောနိသောမနသိကာရေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထို ကာမစ္စန္ဒကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်း သည်။ ဟောတိ။ အသုဘနိမိတ္တံနာမ၊ မည်သည်။ အသုဘဗ္ဗိ၊ အသုဘအာရုံ ရှိသော ဈာန်သည်လည်း။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အသုဘာရမ္မဏမ္ပိ၊ အသုဘ အာရုံသည်လည်း။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ မည်သည်။ ဥပါယမနသိကာရော၊ စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ပထမနသိကာရော၊ လမ်းမှန်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း တည်း။ အနိစ္စေ၊ ။ အနိစ္စန္တိဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း ။ပေ။ အသုဘေ၊ ။ အသုဘန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ မနသိကာရော၊ တည်း။ တံ၊ ထို ယောနိသော မနသိကာရ ကို။ တတ္ထ၊ ထို အသုဘဈာန် အသုဘအာရုံဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသောအသုဘ နိမိတ်၌။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တယတော၊ ။ ဝါ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမ-စ္စန္ဒော၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဇတေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။

ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ အာဟ။ [မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ သာကစ္ဆဝဂ် အာဟာရသုတ်။...ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို အသုဘ နိမိတ်၌။ ယောနိသော မနသိကာရ ဗဟုလိကာရော၊ သင့်သောအားဖြင့် နှလုံး သွင်းခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ အယံ၊ ဤ ယောနိသော မနသိကာရသည်။ အနုပန္နဿ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒါယ ဝါ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္တဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါ ဝေပုလ္လာယ ဝါ။ အနာဟာရော၊ အကြောင်းမဟုတ်။]

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အသုဘနိမိတ္တဿ၊ အသုဘအာရုံကို။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူခြင်း၎င်း။ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ၊ အသုဘဘာဝနာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြိယတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ စ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော တံခါးရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူတာ၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တ တံ၊ ကောင်းသောမိတ်ဆွေရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သပ္ပါယကထာ၊ လျှောက်ပတ် သော တရားစကား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒသဝိဝံ၊ ၁၀-ပါး အပြား ရှိသော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘအာရုံကို။ (ဥဒ္ဓါမာတကစသော အာရုံကို။) 'ဥဂ္ဂဏန္တဿာပိ၊ သင်ယူသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကာမစ္ဆန္တော၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ်နိုင်၏။ ဘာဝေန္တဿာပိ၊ ပျိုးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ။) ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ပိဟိတဒ္ဓါရဿာပိ၊ ပိတ်အပ် သော ဒ္ဓါရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ။) စတုန္ဒံ(အာ- လောပါနံ)၊ လေးလုပ်သော ဆွမ်းလုပ်တို့၏သော်၎င်း။ ပဉ္စန္ဒံ အာလောပါနံ၊ ငါးလုပ်သောဆွမ်းလုပ်တို့၏သော်၎င်း။ သြကာသေ၊ စားလောက်ရာအရပ်သည်။ (ဗိုက်မပြည့်ဘဲ စားသို့ရန်ကျန်သေးသည်။) သတိ၊ သော်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပိဝိ- တွာ၊ သောက်၍။ ယာပန သီလတာယ၊ မျှတခြင်းအလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူနောပိ၊ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း။ (ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ)။

တေန၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော ။ပေ။ ဘိက္ခုနောတိ၊ ဟူ၍။ (ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားသူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာသည်။) ဝုတ္တံ။ [တိ သနိပါတ်၊ ယေဂဂါထာ၊ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ သုတ္တန္တိကဒုက၊ ဘောဇနေ မတ္တညူတာအဖွင့်။ စတ္တာရော (အာလောပေ)၊ လေးလုပ်သောဆွမ်း တို့ကိုသော်၎င်း။ ပဉ္စအာလောပေ၊ ငါးလုပ်သောဆွမ်းတို့ကိုသော်၎င်း။ အဘုတွာံ၊ မစားဘဲ ချန်ထား၍။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပိဝေ၊ သောက်ရာ၏။ (တေံ၊ ဤသို့လေးလုပ် ငါးလုပ်မစားဘဲ ချန်ထား၍ ရေကိုသောက်ခြင်းသည်။) ပဟိတတ္တဿ၊ ကိုယ်နှင့်

အသက် မဉ့်ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ဇါး။
ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ချမ်းချမ်းသာသာ ကျန်းကျန်းမာမာ နေနိုင်ခြင်းငှါ။ အလံ၊
စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ။]

အသုဘကမ္မိက တိဿထေရေ သဒိသေ၊ အသုဘဘာဝနာ အလုပ်ရှိသော
တိဿထေရ်နှင့် တူကုန်သော။ အသုဘဘာဝနာရတေ၊ အသုဘဘာဝနာ၌
မေ့လျော့ကုန်သော။ ကလျာဏမိတ္တေ၊ ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို။ သေဝန္တ-
ဿာပိ၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကာမစ္ဆန္ဓော ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု၊
ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသော ဣရိယာပုထ်တို့၌။ ဒသ အသုဘနိဿိတသပ္ပါယ-
ကထာယပိ၊ ဆယ်ပါးသော အသုဘကို မှီခိုသော လျှောက်ပတ်သော တရား
စကားဖြင့်လည်း။ (ကာမစ္ဆန္ဓော) ပဟိယတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဆ ဓမ္မာ
ကာမစ္ဆန္ဓဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ဆဟိ၊
ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟိနဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော။ ကာမစ္ဆန္ဓ-
ဿ၊ ဇါး။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ကြောင့်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။
အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟေတိ၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပန၊ ကား။ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ္တေ၊ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ်၌။ အယောနိသော မနသိကာရေန၊
စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း
ကြောင့်။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟေတိ၊ တတ္ထ၊
ထို ပဋိဗ္ဗာနိမိတ္တဟူသောပါဠိ၌။ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ်၊ စိတ်ကိုထိပါးတတ်သော ရှေးရှေး
ဒေါသသည်လည်း။ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ္တနာမ၊ နောက်နောက် ဒေါသ၏ အကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိဗ္ဗာနိမိတ် မည်၏။ ပဋိဗ္ဗာရမ္မဏမိ၊ ဒေါသ၏အာရုံသည်
လည်း။ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ္တံ၊ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ် မည်၏။ အယောနိသော မနသိကာရော၊
သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော နိဝရဏတို့၌။ ဧကလက္ခဏော၊ တူသောလက္ခဏာ
ရှိသည်သာ။ [အယောနိသော မနသိကာရော နာမ အနုပါယမနသိကာရော
ဥပ္ပတမနသိကာရောစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော တူသောလက္ခဏာရှိသည်သာ။]
တံ၊ ထို အယောနိသော မနသိကာရကို။ တသ္မိ နိမိတ္တေ၊ ထို ပဋိဗ္ဗာနိမိတ်၊ ပဋိ-
ဗ္ဗာရမ္မဏမိဟု ဆိုအပ်သော ၂-မျိုးသော ပဋိဗ္ဗာနိမိတ်၌။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တ-
ယတော၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဘိက္ခုဝေ ပဋိဗ္ဗာနိမိတ္တံ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟူ၍။
ဘဂဝါ၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ [အနက် လွယ်ပြီ။]

ပန၊ ကား။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာရှိသော။ ဝါ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတော-
ဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ လွတ်ကြောင်းဖြစ်သောသမာပတ်
၌။ ယောနိသော မနသိကာရေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းအား
ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဗျာပါဒကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။

ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဟူသောပါဠိ၌။ မေတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထေ၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ အပ္ပနာပိ၊ အပ္ပနာမေတ္တာသည် ၎င်း။ ဥပစာရောပိ၊ ဥပစာရမေတ္တာသည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ စေတောဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္ထေ၊ သော်။ ဝါ၊ ၌။) အပ္ပနာဝ၊ အပ္ပနာမေတ္တာသည်သာ။ (ဝဇ္ဇတိ)။ ယောနိသောမနသိကာရော၊ သည်။ ဝုတ္ထလက္ခဏောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောလက္ခဏာ ရှိသည်သာ။ [“ယောနိသောမနသိကာရော နာမ ဥပါယမနသိကာရော ပထမနသိကာရော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသည်သာ။] တံ၊ ထို ယောနိသော မနသိကာရကို။ တတ္ထ၊ ထို အပ္ပနာမေတ္တာ ဥပစာရမေတ္တာ၌။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဝါ၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗျာပါဒေါ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟုံ၍။ ဘဂဝါ အာဟ။ [အနက် လွယ်ပြီ၊ စေတောဝိမုတ္တိကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ “စေတေတိတိ စေတေန၊ ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမုတ္တိ” ဟုဖွင့်၏။ ထိုအလို “စေတောဝိမုတ္တိ၊ စေ့ဆော်တတ်၊ ဗျာပါဒမှ လွတ်တတ်သော မေတ္တာ” ဟု အနက်ပေးရလိမ့်မည်။]

အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ မေတ္တာနိမိတ္တဿ၊ မေတ္တာ၏အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူခြင်း၎င်း။ မေတ္တာတာဝနာနုယောဂေါ၊ မေတ္တာ ဘာဝနာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း၎င်း။ ကမ္မဿကတာပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ကံ သာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ ပဋိသင်္ခါနုဗဟုလိက(တ) တာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်မှု၌ အကြိမ်များစွာပြုလုပ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ၎င်း။ သပ္ပါယကတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဆ မဓ္မာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဩဒိဿကာနောဒိဿက ဒိသာဖရဏာနံ၊ ဩဒိဿက မေတ္တာ၊ အနောဒိဿကမေတ္တာ၊ ဒိသာဖရဏမေတ္တာတို့တွင်။ အညတရဝသေန၊

ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿက။ ။မေတ္တာနိမိတ္တဥဂ္ဂဟ (မေတ္တာအာရုံကို သင်ယူ ပုံ) ကိုပြရာ၌ “ဩဒိဿက” ဟု သုံးစွဲ၏။ မေတ္တာပွားနည်းကို သင်ယူရာ၌ ရည်ညွှန်းခြင်း ရှိသော သင်ယူမှု ရည်ညွှန်းခြင်းမရှိသော သင်ယူမှုကို “ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿက” ခေါ်သည်—ဟုလို။ [အနောဒိဿကဒိသာဖရဏာကို ပြရာ၌ “ဝိယာရာဒိဥဒ္ဓေသရဟိတ” ဟု ဋီကာဖွင့်သောကြောင့် ဤ ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿကပါဠိလည်း အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏။]

ဝစနတ္ထ။ ။ဥဒ္ဓိဿ၊ ဣတ္ထိ ပုရိသ စသည်ဖြင့် ရည်ညွှန်း၍ + ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော ဖြန့်ခြင်းတည်း။ ဩဒိဿာ၊ ခြင်း။ ပဝတ္တ အနက်၌ ဏ-ပစ္စည်း၊ ထိုနောက် သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်းသက်၍ “ဩဒိဿက” ဟု ဖြစ်၏။ ဒ တလုံးကိုချေ၊ “ကာလောဒိသ” စသော ပုဒ် တို့၌ “ဥဒ္ဓိဿ + အနုညာတံ၊ ဩဒိဿ” ဟု ဖြစ်ရာဝယ် ဒ - တလုံးကို ချေရသကဲ့သို့တည်း။ န + ဩဒိဿကာ အနောဒိဿကာ၊ ဖရဏာနှင့် ကမ္မဓာရဲတို့။

အမှတ်မထား တပါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဥဂ္ဂဏန္တ-
 ယာပိ၊ သင်ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ။ ဩဓိသော
 အနောဓိသော ဒိသာဖရဏဝသေန၊ ဣတ္ထိပုရိသစသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်
 ပွားစေခြင်း၊ ဣတ္ထိပုရိသ စသော အပိုင်းအခြား မဟုတ်သောအားဖြင့် ပွားစေ
 ခြင်း၊ အရပ်မျက်နှာတို့သို့ ဖြန့်ကြောင်းဖြစ်သော ပွားစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 မေတ္တာ၊ ကိ။ ဘာဝေန္တယာပိ၊ ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဗျာပါဒေါ
 ပဟိယတိ)။

တံ၊ သည်။ တေဿ၊ ဤသူအား။ ကုဒ္ဓေါ၊ စိတ်ဆိုးသည်။ (သမာနော)ကိ
 ကရိဿသိ၊ အဘယ်ကို ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း။ ဝါ၊ ဘာလုပ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း။
 အဿ၊ ထိုသူတပါး၏။ သီလာဒီနိ၊ သီလအစရှိသည်တို့ကို။ ဝိနာသေတံ၊ ဖျက်ဆီး
 ခြင်းငှါ။ သက္ကိဿသိကိံ၊ စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်လော။ တံ၊ သည်။ အတ္တနေော၊ မိမိ၏။
 ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ အာဂန္န္တာ၊ ဤဘဝသို့လာ၍။ အတ္တနေော၊ ။။ ကမ္မေနေဝ၊
 ကံကြောင့်သာ။ ဂမိဿသိ နန၊ နောက်ဘဝသို့ သွားရလိမ့်မည် မဟုတ်လော။
 ပရဿ၊ သူတပါးကို။ ကုဏ္ဍိနံနာမ၊ စိတ်ဆိုးနေခြင်းမည်သည်။ ဝိတစိတအင်္ဂါရ-
 တတ္ထအယောသလာကဂ္ဂတာဒီနိ၊ ကင်းသော အလျှံရှိသော မီးကျိုး၊ အလွန်
 ပူသော သံချောင်း၊ မစင်အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟေတု၊ ဆုပ်ကိုင်၍။ ပရဿ၊ ကိ။
 [ပရိ-ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ပဟရိတုကာမတာသဒိသံ၊ ပုဂံခတ်ခြင်းငှါ အလို
 ရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ။ ဧသောပိ၊ ဤသူတပါးသည်လည်း။ တဝ၊
 သင်အား။ ကုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (သမာနော)။ ကိံ ကရိဿတိ၊ နည်း။ တေ၊ သင်၏။
 သီလာဒီနိ၊ ဝိနာသေတံ၊ သက္ကိဿတိ ကိံ၊ မည်လော။ ဝေ (ဧသော)၊ ဤ
 သူတပါးသည်။ အတ္တနေော ကမ္မေန အာဂန္တာ အတ္တနေော ကမ္မေနေဝ ဂမိဿတိ။

အပ္ပဒိစ္ဆိတပဟေဏကံ ဝိယ၊ လက်မခံအပ်သော လက်ဆောင်သည်ကဲ့သို့
 ၎င်း။ (လက်မခံအပ်သောလက်ဆောင်ကို ပေးတဲ့သူပြန်ရသကဲ့သို့၎င်း။) ပဒ္ဓိဝါတ-
 ခိတ္တရဇောမုဋ္ဌိ ဝိယ စ၊ လေညာသို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော မြူမှုန်ဆုပ်သည်ကဲ့သို့၎င်း။

ဩဓိသော။ပေ။ဖရဏဝသေန။ ။ဩဓိ-သဒ္ဓါသည် အဘို့တာဂ အနက်ကို၎င်း၊ မရိ-
 ယာဒါ(အပိုင်းအခြား)အနက်ကို၎င်း ဟော၏။ သော-သဒ္ဓါကား တတိယာဝိတတ် အနက်
 ကိုဟောသော ပစ္စည်းတည်း။ ဩဓိသော၊ ဣတ္ထိ ပုရိသ စသော တဘို့စီးအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဣတ္ထိ
 စသည်နှင့် ပုရိသစသည်ကို မရောက်အောင် ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်+ဖရဏာံ ဖြန့်ခြင်း
 တည်း။ ဩဓိသော ဖရဏာ၊ ခြင်း။ န+ဩဓိ အနောဓိ၊အနောဓိသော+ပရဏာအနော-
 ဓိသော ဖရဏာ။ [ဩဓိသောတိ ဘာဂသေဒု။-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဠိကာ။ အနောဓိသော
 ဖရဏာတိ(ဟူသောပါဌ်၌)ဩဓိ မရိယာဒါ၊ န+ဩဓိ အနောဓိ၊ တတော အနောဓိသော၊
 အနောဓိတောတိ အတ္ထော။-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ၊ ယုဂနန္ဒဝဂ္ဂ၊ မေတ္တာကထာ အဋ္ဌကထာ။]

(မြို့မုန်ကိုလက်ဖြင့်ဆုပ်၍ လေညှာသို့ပစ်လွင့်သောအခါကိုယ်အပေါ် ပြန်ရောက်သကဲ့သို့သင့်အား။) တေထေဝ၊ ဤသူတပါး၏သာ။ သေ(သော)ကောဓော၊ ဤဒေါသသည်။ မတ္တကေ၊ အထက်၌။ ပတိဿတိ၊ ကျလတ္တံ့ ။ ဣတိ ဇေဝံ၊ သို့။ အတ္တနောစ၊ ၎င်း။ ပရဿစ၊ ၎င်း။ ကမ္မဿကတံ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ။) ဥဘယကမ္မဿကတံ၊ ၂-ယောက်လုံး၏ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ပဋိသင်္ခါနေ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သောဉာဏ်၌။ ဌိတဿာပိ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဗျာပါဒေါ၊ ပဟိယတိ။) အဿဂုတ္တတ္ထေရသဒိသေ၊ အဿဂုတ္တထေရ်နှင့် တူကုန်သော။ မေတ္တာဘာဝနာရတေ၊ မေတ္တာဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ကုန်သော။ ကလျာဏမိတ္တေ၊ တို့ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ သည်လည်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ။ ပေ။ ပဇာနာတိ။

အရတိတိ အာဒိသု၊ အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌။ အယောနိသောမနသိကာရေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ ဥက္ကဏ္ဍိတတာ၊ အထက်၌ တည်သော လည်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ လည်တမော့မော့ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်။ အရတိနာမ၊ မည်၏။ ကာယာလသိယတာ၊ ကိုယ်၏ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်သည်။ တန္နိနဒမ၊ မည်၏။ ကာယဝိနာမနာ၊ ကိုယ်ကို အထူးထူးအပြားပြား ညှုတ်စေခြင်းသည်။ ဝိဇမ္ဗိတာနာမ၊ မည်၏။ ဘတ္တမုစ္ဆာ၊ ထမင်းကြောင့်ဖြစ်သော တေဝေခြင်းသည်။ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော၊ ထမင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းသည်။ ဘတ္တသမ္ပဒေါနာမ၊ မည်၏။ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ လီနာကာရော၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာသည်။ ဧတသော လီနတ္ထနာမ၊ မည်၏။ ဣမေသု အရတိအာဒိသု၊ ဤ အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌။ အယောနိသောမနသိကာရံ၊ ကို။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တယတော၊ ၌။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဥပ္ပဋ္ဌတိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ အာဟ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား၌ မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ တန္နိ၊ ကိုယ်၏ ပျင်းရိခြင်းသည်။ ဝိဇမ္ဗိတာ၊ ကိုယ်လက် ဆန့်တန်းခြင်းသည်။ ဘတ္တသမ္ပဒေါ၊ ထမင်းဆီ ယစ်ခြင်းသည်။ ဧတသော၊ စိတ်၏။ လီနတ္ထံ၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တိ။ တတ္ထ၊ ထို အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌။ ပေ။ အာဟာရော၊ တည်း။]

ပန၊ ကား။ အာရမ္မဓာတု အာဒိသု၊ အာရမ္မဓာတု အစရှိသည်တို့၌။ [ယောနိသော မနသိကာရံ ၌စပ်။] ယောနိသောမနသိကာရေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏ အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထို

ထိနမိဒ္ဒကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ အာရမ္မဓာတုနာမ၊ မည်သည်။ ပဌမာရမ္မဝိရိယံ၊ ပဌမအားထုတ်ကြောင်း ဝိရိယတည်း။ နိက္ကမဓာတုနာမ၊ မည်သည်။ ကောသဇ္ဇတော၊ ကောသဇ္ဇမှ။ နိက္ကန္တတ္တာ၊ ထွက်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအာရမ္မဓာတုဝိရိယထက်။ ဗလဝတရံ၊ သာ၍ အား ရှိသောဝိရိယတည်း။ ပရက္ကမဓာတုနာမ၊ မည်သည်။ ပရံပရံ၊ ထိုနောက်ထိုနောက် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ မြင့်သောအရာကို။ အက္ကမနတော၊ ရောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုနိက္ကမဓာတုဝိရိယထက်လည်း။ ဗလဝတရံ၊ တည်း။ တိပ္ပဘေဒေ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော။ ဣမသ္မိံ ဝိရိယေ ဌံ။ ပေ။ ပဟိယတိ။ တေန၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ အာဟ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာရမ္မဓာတု၊ အစရွေ့ဖျား၊ သတိထား၍၊ ကြီးစား မပြတ်၊ အာရမ္မဓာတ်ဟူသော ဝိရိယသည်၎င်း။ နိက္ကမဓာတု၊ ကောသဇ္ဇမှ၊ ထွက်မြောက်ရအောင်၊ လုံ့လမပြတ်၊ နိက္ကမဓာတ်ဟူသော ဝိရိယသည်၎င်း။ ပရက္ကမဓာတု၊ တဆင့်တဆင့်၊ မြင့်ထက်မြင့်သို့ အဆင့်ရောက်တတ်၊ ပရက္ကမဓာတ် ဟူသော ဝိရိယသည်၎င်း။ အတ္ထံ၊ တတ္ထံ၊ ထိုအာရမ္မဓာတ် အစရှိသော ဝိရိယ တို့၌။ ပေ။ အနာဟာရော။]

အပိစ၊ သေး။ အတိဘောဇနေ၊ အလွန်စားခြင်း၌။ နိမိတ္တဂါဟော၊ ထိန မိဒ္ဒ၏အကြောင်းဟု မှတ်ယူခြင်း၎င်း။ ဣရိယာပထ သမ္ပရိဝတ္တနတော၊ ဣရိယာ ပုတ်ကို ပြောင်းလဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ အာလောကသညာ မနသိကာရော၊ အရောင်အလင်း၌ဖြစ်သော သညာနှင့် ယှဉ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၎င်း။ အဗ္ဗော- ကာသပါသော၊ လွင်တီးခေါင်၌ နေခြင်း၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ သပ္ပါယ- ကတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဆ ဓမ္မာ ထိနမိဒ္ဒဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အာဟရဟတ္တက။ ပေ။ ဘောဇနံ၊ အာဟရဟတ္တကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ ဘုတ္တ- ဝမိတကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ တတြဝဋ္ဋကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ အလံသာဋ္ဌက ပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ ကာကမာသကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်းမျိုးကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ စားပြီး ၍။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေ၊ ညဉ့်နေရာအရပ်၊ နေ့နေရာအရပ်၌။ နိသိန္ဓဿ၊ ထိုင် လျက်။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရောတော၊ ပြုသောရဟန်း၏။ ထိနမိဒ္ဒံ၊ သည်။ မဟာဟတ္ထိပိယ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်ကဲ့သို့။ ဩတ္ထရန္တံ၊ လွှမ်းမိုးလျက်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ [အာဟရဟတ္တက စသလို၏ စားနည်းနှင့်တကွ ပုဒ်ပြီး ပုံကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ နိက္ခေပကဏ္ဍ သုတ္တန္တကဋက ဘောဇနေ မတ္တညုပုဒ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

ပန၊ ကား။ စတုပဉ္စအာလောပ ဩကာသံ၊ လေးလုပ် ငါးလုပ်သောဆွမ်း လုပ်၏တည်ရာအရပ်ကို။ ဝါ၊ လေးလုပ် ငါးလုပ်သောဆွမ်းလုပ်၏ ဆန့်လောက် ရာအရပ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ချွန်ထား၍။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။

ယာပနသီလဿ၊ မျှတခြင်းအလေ့ ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ဇာ။ ဝါ၊ မှာ။ တံ၊ ထို ထိန်မိဒ္ဓသည်။ န ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ အတိဘောဇနော၊ ဤ။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏန္တဿာပိ၊ ယူသောရဟန်းသည်လည်း။ ထိန်မိဒ္ဓံ၊ ပဟိယတိ။

ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ဤ။ ထိန်မိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ တတော၊ ထိုထိန်မိဒ္ဓသက်ရောက်ရာဣရိယာပုထ်မှ။ အညံ၊ အခြားသောဣရိယာပုထ်ကို။ ပရိဝတ္ထေန္တဿာပိ၊ ပြောင်းလွဲသော ရဟန်းသည်လည်း။ (ထိန်မိဒ္ဓံ၊ ပဟိယတိ။) [လျောင်း၍နေစဉ် ထိန်မိဒ္ဓသက်ရောက်လာလျှင် ထိုင်လိုက်သော အခါ ထိန်မိဒ္ဓပျောက်၏၊ ထိုင်၍နေစဉ် ထိန်မိဒ္ဓသက်ရောက်လာလျှင် ထလိုက်သောအခါ ထိန်မိဒ္ဓပျောက်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်သိပါ။] ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ စန္ဒာလောက ဒီပိလောက ဥက္ကာလောဇက၊ လရောင်၊ ဆိမ်းရောင်၊ မီးရှူးရောင်တို့ကို ၎င်း။ ဒီဝါ၊ နေအခါ၌။ သူရိယာလောကံ၊ နေရောင်ကို၎င်း။ မနုသိကရောန္တဿာပိ၊ နှလုံးသွင်းသောရဟန်းသည်လည်း။ (ထိန်မိဒ္ဓံ ပဟိယတိ။) အဗ္ဗောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ ဝသန္တဿာပိ၊ နေသောရဟန်းသည်လည်း။ (ထိန်မိဒ္ဓံ ပဟိယတိ။) မဟာကဿပတ္ထေရသဒိသေ၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ်နှင့် တူကုန်သော။ ပဟိန်ထိန်မိဒ္ဓေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ထိန်မိဒ္ဓ ရှိကုန်သော။ ကလျာဏမိတ္တေ၊ ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ မှီဝဲသောရဟန်းသည်လည်း။ ထိန်မိဒ္ဓံ ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းအစရှိသော ဣရိယာပုထ်တို့၌။ ဓုတင်္ဂနိသိတသပ္ပါယကထာယပိ၊ ဓုတင်္ဂကိုမှီသော လျှောက်ပတ်သော တရားစကားဖြင့်လည်း။ (ထိန်မိဒ္ဓံ) ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ၊ ပေ။ ပဇာနာတိ။

စေတသော၊ စိတ်၏။ အဝုပသမေ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း၌။ အယောနိသောမနသိကာရေန၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဥပါဒေါ ဟောတိ။ အဝုပသမောနာမ၊ မည်သည်။ အဝုပသန္တာကာရော၊ မငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအခြင်းအရာတည်း။ တေ၊ ဤစိတ်၏မငြိမ်သက်ခြင်းသည်။ အတ္တတော၊ လိုရင်းအနက်အားဖြင့်။ ဝါ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝ၊ သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဝုပသမ၌။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ။ ပန၊ ကား။ သမာဓိသင်္ခါတေ၊ သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော။ စေတသော၊ ဇာ။ ဝုပသမေ၊ ငြိမ်းအေးခြင်း၌။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးကြောင်းတရား၌။ ယောနိသော မနသိကာရေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို။ ပဟာနံ၊ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ။

အပိစ၊ သေး။ ဗဟုသုတတာ၊ များသောသုတ ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ အဖန်ဖန် မေးတတ်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်းအရာ၌။ ပကတညူတာ၊ သဘောကို သိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဝုဗ္ဗသေဝိတာ၊ သက်တော်ကြီး၊ ဝါတော်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မှီဝဲလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ၎င်း။

သပ္ပိယကထာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဆ မွော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံသ ဟဟနာယ၊ သံဝတ္တန္တိ။
 ဟိ၊ ချဲ့။ ဗာဟုဿစေတန၊ များသောသုတရုံသူ၏အဖြစ်ကြောင့်။ [ပဟိယတိ ချဲ့စပ်။
 ဗာဟုဿစေတနပိဟု ပိပါသည်ကား ပိုဟန်တူ၏။] ဧကံ (နိကာယံ) ဝါ၊ နိကာယ်
 တရပ်ကိုသော်၎င်း။ ဒွေ (နိကာယေ) ဝါ၊ နိကာယ်နှစ်ရပ် တို့ကိုသော်၎င်း။
 တယော (နိကာယေ) ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ စတ္တာရော (နိကာယေ) ဝါ၊ တို့ကို
 သော်၎င်း။ ပဉ္စနိကာယေ ဝါ၊ တို့ကိုသော်၎င်း။ ပါဠိဝသေနစ၊ ပါဠိတော်၏
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ပါဠိတော်နှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း။ အတ္ထဝသေနစ၊ အနက်၏
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာနှင့်စပ်သဖြင့်၎င်း။ ဥက္ကဏ္ဍန္တဿာပိ၊ သင်ယူသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ [အပိဖြင့် နောက်လာမည့် ပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိကို
 ပေါင်း။] ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ။

ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိ၊ များသော အပ်သောအရာ၊ မအပ်
 သောအရာ၌ အဖန်ဖန် မေးလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ (ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စံ
 ပဟိယတိ။) ဝိနယပညတ္တိယံ၊ ဝိနည်းပညတ်တော်၌။ စိက္ကဝသိတာဝတယ၊
 လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသိတော် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပကတညူနောပိ၊
 သဘောကိုသိသော ရဟန်းသည်လည်း။ (ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စံ၊ ပဟိယတိ။) ဝုဇေ၊
 မိမိထက်ကြီးကုန်သော။ မဟလ္လကတ္ထေရေ၊ သက်တော်ကြီး၊ ဝါတော်ကြီး ထေရ်
 တို့ကို။ ဥပသကံမန္တဿာပိ၊ ဆည်းကပ်သောရဟန်းသည်လည်း။ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ
 ပဟိယတိ။) [ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အထဲမှ ဗဟုဿုတကိုရသောကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကို
 ပယ်နိုင်သည်။] ဥပလိတ္ထေရသဒိသေ၊ ကုန်သော။ ပေ။ ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာ-
 ဒီသု၊ တို့၌။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယနိဿိတသပ္ပိယကထာယပိ၊ အပ်သော အကြောင်း
 အရာ၊ မအပ်သောအကြောင်းအရာကိုမို့သော လျောက်ပတ်သော တရားစကား
 ဖြင့်လည်း။ (ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စံ) ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ။ ပေ။ ပဗောနာတိ။

ဝိစိကိစ္ဆာဋ္ဌာနိယေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။
 ဝါ၊ တည်တတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာရှိကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အယောနိသော-
 မနသိကာရေန၊ ကြောင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဟောတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာဋ္ဌာနိ-
 ယာ မွော နာမ၊ တို့မည်သည်။ ပုနုပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နောက်နောက်
 ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာဝ၊ ရှေးရှေး
 ဝိစိကိစ္ဆာပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာဋ္ဌာနိယဓမ္မတို့၌။ ပေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇ-
 တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ။ ပန၊ ကား။
 ကုသလာဒိဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်အစရှိသောတရားတို့၌။ ယောနိသော မနသိကာရေ-
 န၊ ကြောင့်။ အဿာ၊ ထို ဝိစိကိစ္ဆာကို။ ပဟာနံ၊ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ၊
 အတ္ထိ။ ပေ။ ဝေပုလ္လာယာတိ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုသိုလ်
 အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ။ (အတ္ထိ)။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်ရှိကုန်

အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ (အတ္ထိ)။ ဟိန ပဏီတာ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်၊ မွန်မြတ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ (အတ္ထိ)။ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ-မည်းညစ်သော တရားနှင့်
တူသော အဘိရှိကုန်၊ ပြုစင်သောတရားနှင့်တူသော အဘိရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ
(အတ္ထိ)။ တတ္ထ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် အစရှိသောတရားတို့၌။ ပေ။ ဟာရော။]

အပိစ၊ သေး။ ဗဟုဿုတတာ၊ ၎င်း။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ ၎င်း။ ဝိနယေ၊ ၌။
ပကတညတ၊ ၎င်း။ အဓိမောက္ခဗဟုလတာ၊ များသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသူ၏
အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတ၊ ၎င်း။ သပ္ပယကတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဆ ဓမ္မာ ဝိစိ-
ကိစ္ဆာယ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဗာဟုဿစေနေ၊ များသောသုတရှိသူ၏
အဖြစ်ကြောင့်။ [ဤ၌လည်း ပိ ပိုဟန်တူသည်။] ဧကံ (နိကာယံ)ဝါ၊ ကိုသေ၌
၎င်း။ ပေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပဟိယတိ။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ရတနာနိ၊ ထိုကို။ အာရပ္ပ၊
အကြောင်းပြု၍။ ပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိ၊ များသော အဖန်ဖန်မေးခြင်းရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ)။ [တိဏိ ရတနာနိ ဟု ဆိုခြင်း၏
အကြောင်းကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ဝိနယေ၊ ၌။ စိဏ္ဍဝသိဘာဝဿာပိ၊ လေလာ
အပ်ပြီးသော ဝသိဘော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဝိစိကိစ္ဆာ မဟိယတိ)။
တိသု၊ ကုန်သော။ ရတနေသု၊ ထို၌။ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါသင်္ခါတ အဓိမောက္ခ ဗဟု-
လဿာပိ၊ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော များသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ)။ [ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို
သက်ဝင် ယုံကြည်တတ်သောသဒ္ဓါကို ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါဟု ဆိုသည်။ ဤဝိသေသန
ဖြင့် အဓိမောက္ခစေတသိက်ကို ကန်သည်။ “သဒ္ဓါဓိမောက္ခကို ယူပိ” ဟူလို။]
သဒ္ဓါဓိမုတ္တေ၊ ရတနာသုံးပါး၌ လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲမြဲ နစ်မြုပ်သောသဒ္ဓါ ရှိကုန်
သော။ ဝက္ကလိတ္တေရသဒိသေ၊ ဝက္ကလိထေရ်နှင့်တူကုန်သော။ ကလျာဏမိတ္တေ၊
ထိုကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ သည်လည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပဟိယတိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊
ထို၌။ တိဏ္ဍိ၊ ကုန်သော။ ရတနာနံ၊ ထို၏။ ဂုဏ်နိသိတသပ္ပယကထာယပိ၊
ဂုဏ်တော်ကိုမှီသော လျောက်ပတ်သော တရားစကားဖြင့်လည်း။ (ဝိစိကိစ္ဆာ)
ပဟိယတိ။ တေန ဝုတ္တံ။ ပေ။ ပဇာနာတိ။

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအဖွင့်

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗေ၊ ၌။ သန္တန္တိ၊ ကား။ ပဋိလာဘဝသေန၊ ရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ အသန္တန္တိ၊ ကား။ အပ္ပဋိလာဘဝသေန၊ မရခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ [သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ ၌ စပ်။] ပန၊
ဆက်။ ဖာတာစ အနုပ္ပန္နဿာတိ အာဒိသု၊ “အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ တာဝ၊

ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ၊ သော။) သတိသမ္မော-
 ဇ္ဈင်ဿ၊ ဇ။ [ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ ဌိစပ်။] အတ္တိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။
 ဝေ။ သို့။ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယာ၊ သတိ
 သမ္မောဇ္ဈင်၏တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တည်တတ်သော သတိ
 သမ္မောဇ္ဈင်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ အတ္တိ။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတို့၌။ ပေ။ အာဟာရော။
 ဘာဝနာယ၊ ဇ။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဇ။
 တတ္ထ၊ ထို သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယာ ဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်၌။ သတိယေဝ၊ ရှေးရှေး
 သတိသည်ပင်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယာ၊ နောက်နောက် သတိသမ္မောဇ္ဈင်၏
 တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တည်တတ်သော သတိသမ္မောဇ္ဈင် ရှိကုန်သော။
 ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ယောနိသော မနသိကာရော၊ သည်။ ဝုတ္တလက္ခဏောယေဝ၊
 သာ။ တံ၊ ထို ယောနိသောမနသိကာရကို။ တတ္ထ၊ ထို သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယ
 ဓမ္မတို့၌။ ဗဟုလံ ပဝတ္တယတော၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အပိစ၊ သေး။ သတိသမ္မုဇဉ်။ ၎င်း။ မုဋ္ဌဿတိပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ ပျောက်
 ကင်းသော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဥပဋ္ဌိတ-
 သတိ ပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ ကပ်၍တည်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း
 ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ - တဒဓိမုတ္တတော၊ ထို သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ခြင်း၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ
 သက်ဝင်သူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပါဒေါ
 သံဝတ္တန္တိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဘိက္ကန္တာဒိသု၊ အဘိက္ကန္တ အစရှိကုန်သော။ သတ္တသ၊
 ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သတိသမ္မုဇဉေန၊ သတိသမ္မုဇဉ်ကြောင့်။ (သတိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) [အဘိက္ကန္တစသော ၇-ဌာနကို သီလက္ခဏ်ပိဋိတော်
 သာမညဖလသုတ်၊ သတိသမ္မုဇဉ်အစောင့်၌ ကြည့်ပါ။] ဘတ္တနိက္ခိတ္တ ကာက-
 သဒိသေ၊ ထမင်း၌ ချထားအပ်သော မျက်စိရှိသောကျီးနှင့် တူကုန်သော။ မုဋ္ဌ-
 သတိပုဂ္ဂလေ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇနေန၊
 ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင့်။ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) [ထို ကျီးကန်းသည်
 ထမင်း၌ စိတ်စွဲနေ၏။ နောက်က ရန်သူကို သတိမထားမိ။] တိဿဒတ္တတ္ထေရ၊
 အဘယတ္ထေရသဒိသေ၊ တိဿဒတ္တထေရ်၊ အဘယထေရ်နှင့် တူကုန်သော။ ဥပ-
 ဋ္ဌိတဿတိပုဂ္ဂလေ၊ စွဲမြဲသော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝနေန၊ မှီဝဲခြင်း
 ကြောင့်။ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ သတိသမုဋ္ဌာ-
 ပနတ္ထံ၊ သတိကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဘယ စ၊
 ညှတ်သောစိတ်၊ ကိုင်းသောစိတ်၊ ရှိုင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ စတုယံ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေ-
 ဟံ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုသတိသမ္မောဇ္ဈင်၏။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပန၊ ကား။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဇါ။ [ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ ဌိစပ်။] အတ္တိ
 ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ သံဝတ္ထတိတိယျာဉ္ဇိ။ ဝေံသိ။ ဥပ္ပါဒေါဟောတိ။ [အနက်လွယ်ပြီ။]
 အပိစ၊ သေး။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ အဖန်ဖန်မေးတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဝတ္ထုဝိသဒ-
 ကိရိယာ၊ အဇ္ဈတိဗဟိန္ဒလိသောဝတ္ထုတို့၏ သန်ရှင်းမှုကိုပြုခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိယ-
 သမတ္တပဋိပါဒနာ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေ
 ခြင်း၎င်း။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ပညာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၎င်း။
 ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း၎င်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏ-
 စရိယပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နက်နဲသော ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်၏အထူး
 အပြားကိုဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထို ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ခြင်း၌
 စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ သတ္တ ဓမ္မာ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ
 ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္ထန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို ၇-ပါးတို့တွင်။ ပရိပုစ္ဆကတာတိ၊ ကား။ ခန္ဓ-
 ဓာတု။ ပေ။ ဝိပဿနာနံ၊ ခန္ဓာ၊ ဓာတ် အာယတန၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်၊
 ဈာန်၊ သမထ၊ ဝိပဿနာ တရားတို့၏။ အတ္ထသန္နိသိတပရိပုစ္ဆာဗဟုလတာ၊
 အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မှီသော အကြောင်းအရာကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်း၏
 များသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုမှီသော အကြောင်းအရာကို
 များသော အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ [“ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်”
 ဟူသည် ခန္ဓာစသော ဓမ္မတို့ကို စိစစ်တတ်သော ဉာဏ်ပညာတည်း။ ထို့ကြောင့်
 ခန္ဓာ ဓာတ်စသည်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုမှီသော အကြောင်းအရာကို အဖန်ဖန်
 မေးမြန်းခြင်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏ တိုးပွားကြောင်းဖြစ်၏။]

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တိဗဟိဓာနံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 ဖြစ်ကုန်၊ ဗဟိဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထု၊ နှု။ ဝတ္ထုတို့၏။ ဝိသဒဘာဝ-
 ကရဏံ၊ သန်ရှင်းကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊
 ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧကသနစလောမာနံ၊ ဆံပင်၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊
 အမွှေးတို့သည်။ ဒိဿာနံ၊ ရှည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ သရီရံဝါ၊ ကိုယ်သည်မှုလည်း။
 ဝါ၊ ကိုယ်ကိုမှုလည်း။ ဥဿန္တဒေါသဉ္ဇေဝ၊ များသော သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ လေ
 ဟူသော အပြစ်ရှိသည်၎င်း၊ သေဒမလမက္ခိတဉ္ဇေ၊ ချွေး၊ အညစ်အကြေးတို့ လူး
 လည်းအပ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ တဒါ၊ ၌။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 ဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ ကိုယ်ဟူသောဝတ္ထုသည်။ အဝိသဒံ၊ မသန်ရှင်းသည်။ အပရိ-
 သုဒ္ဓံ၊ မစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ စီဝရံ၊ သည်။ ဇိတ္ထံ၊
 ဟောင်းနွမ်းသည်။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသည်။ ဒုဂ္ဂန္တံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်။
 ဟောတိ။ သေနာသနံဝါ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာသည်မှုလည်း။ ဥက္ကာပံ၊ စွန့်ပစ်
 အပ်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အမှိုက်ရှုပ်နေသည်။ ဟောတိ။ တဒါ၊
 ၌။ ဗဟိရံ၊ သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အဝိသဒံ အပရိသုဒ္ဓံ၊ ဟောတိ၊ ဇါ။

တထွာ၊ ကြောင့်။ ကေသာဒိဆေဒနေန၊ ဆံပင် အစရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်းအား ဖြင့်၎င်း။ ဥဒ္ဓိဝိရေစန အခေဝိရေစနာဒိဟိ၊ အထက်သို့ ပျံ့ အန်ကြောင်းဆေး၊ အောက်သို့ သက်လျော့ကြောင်းဆေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သရီရသလ္လဟုကဘာဝ- ကရဏေန၊ ကိုယ်၏ ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ (သလိပ် သည်းခြေ၊ လေစသော အပြစ်တို့ကို ကင်းဆိတ်အောင်ပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ဥစ္ဆာဒနနာပနေနစ၊ ချွေးအစရှိသည်ကို ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းအားဖြင့် ၎င်း။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်အောင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ သုစိကမ္မဓောဝနရဇနပရိဘာဏကရဏာ- ဒိဟိ၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းဟူသော အပ်အမှုကိုပြုခြင်း၊ ဖွပ်လျှော်မှုကိုပြုခြင်း၊ ဆိုး မှုကိုပြုခြင်း၊ မြေကြီးစသည်ကို ပြေပြစ်အောင်ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗာဟိရ- ဝတ္ထု၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို။ ဝိသဒံ၊ အောင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝတ္ထုသ္မိံ၊ သည်။ အဝိသဒေ၊ မသန့်ရှင်းလသော်။ ဥပ္ပန္နေ- သု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေသု၊ တို့၌။ ဉာဏမ္ပိ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ အဝိသဒံ အပရိသုဒ္ဓံ ဟေတိ။ (ကောဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) အပရိသုဒ္ဓါနိ၊ မစင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒီပကပလ္လကဝဋ္ဋိတေလာနိ၊ ဆီမီးခွက်၊ မီးစာ၊ ဆီတို့ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ၊ ဖြစ်သော ဆီမီးလှုံ၏။ ဩဘာသောဝိယ၊ မကြည်လင်သောအလင်းရောင်ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ အနွယ်ကား။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရ- ဝတ္ထုမ္ပိ၊ သည်။ ဝိသဒေ၊ သော်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေသု၊ တို့၌။ ဉာဏမ္ပိ ဝိသဒံ ဟေတိ။ (ကောဝိယ၊ နည်း။) ပရိသုဒ္ဓါနိ၊ စင်ကြယ်ကုန် သော။ ဒီပကပလ္လကဝဋ္ဋိတေလာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ၊ ၎င်း။ ဩဘာသောဝိယ၊ ကြည်လင်သောအရောင်ကဲ့သို့တည်း။ တေန ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုဝိသဒ- ကိရိယာ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈာနသ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိတိ။

ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာနာမ၊ မည်သည်။ သဒ္ဓါဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမဘာဝကရဏံ၊ ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ သစေ ဟေတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣတရာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယမှ တပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ မန္တာနိ၊ နဲ့ ကုန်သည်။ (သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။) တတော၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ (ယှဉ်လျက်ပါနေသော ဝိရိယိန္ဒြေသည်။) ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်း ကိစ္စကို။ (ကာတုံ န သက္ကောတိ။) သတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အာရုံ၌ကပ်၍တည်ခြင်း ကိစ္စကို။ (ကာတုံ န သက္ကောတိ။) သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဝိက္ခေပကိစ္စံ၊ မပျံ့လွင့် ခြင်းကိစ္စကို။ (ကာတုံ န သက္ကောတိ။) ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ သိမြင်ခြင်း ကိစ္စကို။ (ကာတုံ န သက္ကောတိ။) တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလွန်နေသော

သဒ္ဓါကို။ [ဟာပေတဗ္ဗံ ဌိစပ်။] ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ၊ တရားသဘောကိုဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မနုသိကရောတော၊ နှလုံးသင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (တံ၊ ထို သုဒ္ဓိန္ဒေသည်။) ဗလဝံ၊ အားရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ မနုသိကာရေန ဝါ၊ နှလုံးမသင်းခြင်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊ လျော့စေထိုက်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တံ၊ ဤသို့ လွန်နေသောသဒ္ဓါကို လျော့စေရာ၌။ ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု၊ သည်။ နိဒိဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥဒါဟရက်တည်း။ [ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထုသည် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဘိက္ခုဝဂ်၌ ပါ၏။]

ပန၊ ကား။ ဝိရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လသော်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမောက္ခကိစ္စံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ နေဝ သက္ကောတိ။ ဣတရာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယတပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣတရာကိစ္စဘေဒံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စမှ တပါးသောကိစ္စ အထူးအပြားကို။ ကာတုံ၊ န (သက္ကောန္တိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဝိရိယိန္ဒြေကို။ ပဿဒ္ဓါဒိတာဝနာယ၊ ပဿဒ္ဓိ အစရှိသည်တို့ကို ပြီးစေခြင်းအားဖြင့်။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တကြာပိ၊ ထိုသို့ လျော့စေရာ၌လည်း။ သောဏတ္ထေရဝတ္ထု၊ ကို။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ [သောဏတ္ထေရဝတ္ထုသည် ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ၊ စမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌိ ပါ၏။] ဝေ၊ လျှင်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့တွင်လည်း။ ဧကဿ၊ တပါးသောဣန္ဒြေ၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတရေသံ၊ အခြားသော ဣန္ဒြေတို့၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကိစ္စေသု၊ တို့၌။ အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္တံ၊ ဤ ဣန္ဒြေတို့တွင်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါပညာနံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ ပညာဖြင့်တို့၏၎င်း။ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ဝိရိယိန္ဒြေတို့၏၎င်း။ သမတံ၊ ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗလဝသဒ္ဓေါ၊ အားကြီးသောသဒ္ဓါရှိသော။ မန္တပညော၊ နို့သော ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဒ္ဓပ္ပသန္နော၊ ဉာဏ်မရှိသည်ဖြစ်၍

မုဒ္ဓပ္ပသန္နော။ ။ သက္ကတ၌ မုဂ္ဂသည် ပါဠိ၌ မုဒ္ဓဟု ဖြစ်၏။ မဟာဓာတ်မှ ဖြစ်သောကြောင့် “တွေဝေသူ၊ ညှိဖျင်းသူ၊ ဉာဏ်နည်းသူ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ မုဒ္ဓေါ၊ ညှိဖျင်းသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍ + ပသန္နော၊ ကြည်ညိုထိုက်သူ မဟုတ်ပါဘဲ ကြည်ညိုသူတည်း။ မုဒ္ဓပ္ပသန္နော၊ သူ။ [ယော ဗလဝတိယာ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော၊ အဝိသဒဉာဏော (သန့်ရှင်းသောဉာဏ်ကား မရှိ)။ သော မုဒ္ဓပ္ပသန္နော ဟောတိ၊ န အဝေစ္စပ္ပသန္နော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသူ မဟုတ်။ တထာ ဟိ အဝတ္ထုသ္မံ (ကြည်ညိုဘွယ်မဟုတ်သည့်) ပသီဒေတိ။ သေယျထာပိ တိတ္ထိယာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့က သူတို့၏ ဆရာတွေကို ကြည်ညိုနေကြသကဲ့သို့တည်း။ - ကော်တ္တရဋီကာ။]

ကြည်ညိုတတ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အဝတ္ထုသ္မိံ ၊ ကြည်ညိုစရာမဟုတ်သော
 ဝတ္ထု၌။ ပသိဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ဗလဝပညော၊ အားကြီးသော ပညာ
 ရှိသော။ မန္တသဒ္ဓေါ၊ နံ့သောသဒ္ဓါရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ၊
 ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသူ၏ အဖို့သို့။ ဘဇတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ (ကောဝိယ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။) ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော၊ ဆေးမှားကြောင့် ထကြွ ဖြစ်ပေါ်
 လာသော။ ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်။ အတေကိစ္ဆော၊ ဆေးကုခြင်းငှါ မထိုက်
 သည်။ ဝါ၊ ကုစားဘို့ရန် မလွယ်ကူသည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။
 စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေနော၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်ပင်။ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 ဣတိ၊ သို့။ အတိဓာဝိတွာ၊ လွန်အောင် ပြေးသွား၍။ (ရပ်သင့်သော အပိုင်း
 အခြား၌ မရပ်ဘဲ လွန်သွား၍။) ဒါနာဒိနိ၊ ဒါန အစရှိကုန်သော။ ပညာနိ၊
 ကောင်းမှုတို့ကို။ အကရောဇ္ဇော၊ မပြုဘဲ။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ
 တတ်၏။ ပန၊ အန္တယကား။ ဥဘိန္နံ၊ သဒ္ဓါ ပညာနှစ်ပါးတို့၏။ သမတာယ၊
 ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထုသ္မိံ ယေဝ၊ ကြည်ညိုထိုက်သော ဝတ္ထု
 ၌သာ။ ပသိဒတိ၊ ဧ။

ပန၊ ကား။ ဗလဝသမာဓိ ၊ အားကြီးသော သမာဓိရှိသော။ မန္တဝီရိယံ၊
 နံ့သော ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ၊
 ကောသဇ္ဇအဘို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇံ၊ ကောသဇ္ဇသည်။ အဓိ-
 ဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်၏။ ဗလဝဝီရိယံ၊ အားကြီးသော ဝီရိယရှိသော။ မန္တ-
 သမာဓိ ၊ နံ့သော သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝီရိယဿ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ၊
 ဥဒ္ဓစ္စအဘို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသည်။ အဓိဘဝတိ။ [ဤအဓိပ္ပါယ်
 ကိုရည်ရွယ်၍ “သမာဓိလွန်စတော ကောသဇ္ဇံ ဝီရိယလွန်တော့ ဥဒ္ဓစ္စံ”ဟု ပြော
 ကြသည်။]ပန၊ အန္တယကား။ ဝီရိယေန နှင့်။ သံယောဇိတော၊ ယှဉ်စေအပ်သော။

ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ ဘဇတိ။ ။ကေရာဋ္ဌိကပက္ခသ္မိံ ဝင်ပုံကို ပြုလို၍ “စိတ္တုပ္ပါဒ-
 မတ္ထေနော”စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကား အဘိဓမ္မာသဘောကို နည်းနည်း
 ပါးပါး လိုက်စားဘူး၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းဆောက်ရာ၌ ကုန်သောငွေသည် နောက်
 ဘဝ၌ အကျိုးပေးသည်မဟုတ်၊ စေတနာကသာ အကျိုးပေးသည်ဟု အမှန်အတိုင်း
 ယူဆ၍ သူ့ ကိုယ်တိုင်က မည်သည့် ဒါန သီလစသော ကုသိုလ်ကိုမျှ ထိထိရောက်ရောက်
 မလုပ်၊ စိတ်ကူးဖြင့် ကျောင်းဆောက်နေ၏။ စိတ်ကူးဖြင့် ဥပုသ်စောင့်နေ၏။ အခြား
 ပညာကြိယာ ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း စိတ်ကူးဖြင့်ချည်း ပြုနေ၏။ တကယ်လုပ်ဘို့ရန် တိုက်တွန်း
 သောအခါ “ကုသိုလ်ဆိုတာ စိတ် ဝေတနာသာ လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။ သူများ လှူသည်ကို
 ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်လျှင်လဲ ကုသိုလ်ရတာပါဘဲ”ဟု ပြော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုး
 သည် ဆေးမှားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါသည် ကုစား၍ မလွယ်သကဲ့သို့ ထိထိ
 ရောက်ရောက် ကုသိုလ်ပြုဘို့ရန် ဓမ္မာပြော၍ မလွယ်၊ ထိုသို့ ကုသိုလ်မရှိရကား သူတပါး
 ကို ကဲ့ရဲ့သော အကုသိုလ်တွေနှင့် မိမိကိုအထင်ကြီးသော အကုသိုလ်တွေ တိုးပွား၍ ငရဲ၌
 လားရတတ်လေသည်။

သမာဓိ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ဌံ။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ကျခွင့်ကို။ နလဘတိ။ သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သံယောဇိတံ၊ သော။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ဌံ။ ပတိတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ ကို။ န လဘတိ။ တသျှာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုဝိရိယ သမာဓိနှစ်ပါး စုံကိုလည်း။ သမံ၊ ညီမျှအောင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဥဘယသမတယ၊ ဝိရိယ သမာဓိ နှစ်ပါးစုံ၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ။ အပိစ၊ စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ သမာဓိကမ္ပိကဿ၊ သမာဓိအလုပ်ရှိသောယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဗလဝတိပိ၊ အားကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ သော၊ ထိုသဒ္ဓါအားကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓဟန္တော၊ ယုံကြည်လျက်။ ဩကပ္ပေန္တော၊ သက်ဝင်လျက်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပဏိယတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။

ပန၊ ဆက်။ သမာဓိပညာသု၊ တို့တွင်။ သမာဓိကမ္ပိကဿ၊ ၎င်း။ ကေဂ္ဂတော၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသည်။ (သမာနာ၊ သော်။) ဝဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့ ကေဂ္ဂတောအားရှိလသော်။ သော၊ ထို သမာဓိကမ္ပိကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပဏာတိ။ ဝိပဿနာကမ္ပိကဿ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ရှိသောယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ သည်။ (သမာနာ) ဝဇ္ဇတိ။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့ ပညာအားရှိလသော်။ သော၊ ထို ဝိပဿနာကမ္ပိကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လက္ခဏပုဋိဝေ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသို့။ ပါပဏာတိ။ ပန၊ ချီးမွမ်းဘွယ်ရာ သမ္မာဝနာကား။ ဥတိန္နံ၊ သမာဓိ ပညာ နှစ်ပါးစုံ တို့၏။ သမတယ၊ ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်တော့သည်သာ။

ပန၊ ဆက်။ သတိ၊ သတိသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌။ ဗလဝတိ၊ သည်။ (သမာနာ) ဝဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသျှာ)၊ ကြောင့်။ သတိ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စအဘိဋ္ဌိဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဝိရိယပညာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စပတိတော၊ ဥဒ္ဓစ္စ၌ ကျရောက်ခြင်းမှ ၎င်း။ ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန၊ ကောသဇ္ဇအဘိဋ္ဌိဖြစ်သော။ သမာဓိနာ၊ ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇပတိတော စ၊ ကောသဇ္ဇ၌ ကျရောက်ခြင်းမှ၎င်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ တသျှာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုသတိကို။ သဗ္ဗဗျူဟနေသု၊ အလုံးစုံသော ဟင်းကောင်း ဟင်းလျာတို့၌။ လောဏဓူပနံ၊ ဆား၊ ကရဝေ၊ ဇီယာ၊ မဆလာစသောအထုံကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗဗုဇကိစ္စေသု၊ အလုံးစုံသော မင်း၏ကိစ္စတို့၌။ သဗ္ဗကမ္ပိကအမစ္စော၊ အလုံးစုံသောအမှု၌ ကျွမ်းကျင်သောအမတ်ကြီးကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗော) ဝိယစ၊ အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့၎င်း။ (တထာ၊ တူ။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။ တေန၊

ထို့ကြောင့်။ သတိစ ပန။ ပေ။ ဟောတီတိ။ ဟူ၍။ (အာစရိယေားရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။) အာဟ။ [သတိစ ပန၊ သတိကိုကား။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌ အလိုရှိထိုက်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သံဃာ။ ဝုတ္တာ၊ ပြု။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (သဗ္ဗတ္ထိကာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ၊ နည်း။) ဟိ ယသွားကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သဘိပ္ပန္နိသရဏံ၊ သတိဟူသော လည်းလျောင်းရာ ရှိသည်၎င်း။ သတိ၊ သည်။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာစ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော တဏှားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) သတိယာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း သည်။ န ဟောတိ။ (တသ္မာ သဗ္ဗတ္ထိကာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ)။]

ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ နာမ၊ မည်သည်။ ခန္ဓာဒိဘေဒေ၊ ခန္ဓာ အစရှိသော အပြား၌။ အနောဂါဋ္ဌပညာနံ၊ သက်ဝင်သော ပညာမရှိကုန်သော။ ဒုမ္မေပပုဂ္ဂလာနံ၊ ပညာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာရဏာ၊ စွာ။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာနာမ၊ မည်သည်။ သမပညာသလက္ခဏပရိဂ္ဂိုဟိကာယ၊ အတိကျ ၅၀-သော လက္ခဏာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယ ပညာယ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိတတ်သောပညာနှင့်။ သမန္နာဂတပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းတည်း။ ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယ ပစ္စဝေက္ခဏာနာမ၊ မည်သည်။ ဂမ္ဘိရေသု၊ နက်နဲကုန်သော။ ခန္ဓာဒိသု၊ ခန္ဓာ အစရှိသောတရားတို့၌။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ ဂမ္ဘိရပညာယ၊ နက်နဲသောပညာ၏။ ပဘေဒပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အထူးအပြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ [ဂမ္ဘိရဉာဏကို ဂမ္ဘိရပညာယဟု ဖွင့်၍၊ စရိယကို ပဘေဒဟု ဖွင့်၏။ “ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နက်နဲသောခန္ဓာ အရေသည်တို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြစ်ပုံအထူးအပြားကို ဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း” ဟုပေးပါ။] တဒဓိမုတ္တတာနာမ၊ မည်သည်။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မေ ဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာ၊ ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်းသောစိတ် ရှိသူ၏အဖြစ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ အဿ၊ ထို ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ။

ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၎င်း။ အံတ္တိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အပါယဘယပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အပါယ်ဘေးကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ [ယေဝေနာ၌ ပစ္စဝေက္ခဏတိ ပစ္စဝေက္ခဏောဟု ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြု၏။ စဉ်းစားပါ။] အာနိသံသဒဿာဝိတာ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဂမနဇိတိ ပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ သဗ္ဗညုဒုဒ္ဒ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ မဟာသာဝကတို့သည် သွားအပ်သော

လမ်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ပိဏ္ဏပါတာ ပစာယနတာ၊ ဆွမ်းကို အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဒါယဇ္ဇ မဟတ္တ ပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အမွေခံအဖြစ်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သတ္တု-မဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အမျိုးဇာတ်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သဗြဟ္မစရိယ-မဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ မြတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ကုသိတပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ အာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိ-မုတ္တတာ၊ ထို ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကောဒေသ ဓမ္မာ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံသာ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

တတ္ထ၊ ထို တဆဲ့တပါးတို့တွင်။ [အပါယတယံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ စ- စသည်၌ စပ်။] နိရယေသု၊ ငရဲတို့၌။ ပဉ္စဝိဗေဒန္တနမ္မကာရဏတော၊ ၅-ပါးအပြားရှိသော နှောင်ဖွဲ့မှုဟူသော ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရာအခါမှ။ [ကာရဏသဒ္ဓါသည် ညှဉ်းဆဲခြင်း အနက်ကိုဟော၏။ ပဉ္စဝိဗေဒန္တနမ္မကာ အင်္ဂုတ္တိရ်၊ တိကနိပါတ၊ ပဌမပဏ္ဍာသက၊ ဒေဝဒူထဝဂ်၊ ဒေဝဒူထသုတ်၌ ရှူပ။] ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ မဟာဒက္ခံ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို။ အနုဘဝနကာလေပိ၊ ခံစားရာအခါ၌၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းစုရာအမျိုး၌။ ဇာလက္ခိပကုမိနာဒိဟိ၊ ပိုက်ကုန်ပစ်ခြင်း၊ မြှူးချခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဂဟိတကာလေပိ၊ ပုန်းယူအပ်ရာ အခါ၌၎င်း။ ပါဇနကဏ္ဍကာဒိပ္ပဟာရဝိတုန္တဿ၊ နှင်တံ၊ သံဆူး အစုံရှိသည်တို့ဖြင့် ပုတ်ခတ်အပ်၊ ထိုးဆွဲအပ်သော တိရစ္ဆာန်၏။ သကဉ္စ ဝဟနာဒိ ကာလေပိ၊ လှည်းကို ဆောင်ရရာ အစရှိသောအခါ၌၎င်း။ ပေတ္တိဝိသယေ၊ ပြိတ္တာတို့၏ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ဝါ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌။ အနေကာနိပိ ဝဿသဟဿာနိ၊ များစွာသော နှစ်ပေါင်း အထောင်တို့ပတ်လုံး၎င်း။ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရမ္ပိ၊ နှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ တခုသော အကြားပတ်လုံး၎င်း။ ခုပ္ပပါသာဟိ၊ ဆာလောင်ခြင်း၊ မှတ်သိပ်ခြင်းတို့ကြောင့်။ အာတုရိဘူတကာလေပိ၊ နာကျင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း။ ကာလ-ကဉ္စိက အသုရေသု၊ ကာလကဉ္စိက အသုရာတို့၌။ သဋ္ဌိဟတ္တ အသိတိဟတ္တပ္ပမာ-ဇောန၊ အတောင်ခြောက်ဆယ်၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အဋ္ဌစမ္မမတ္တေနေဝ၊ အရိုး အရေမျှသာရှိသော။ အတ္တဘာဝေန၊ အတ္တဘောဖြင့်။ ဝါတာတပါဒိ ဒုက္ခာနုဘဝနကာလေပိ၊ လေ၊ နေပူ အစရှိသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရရာအခါ၌၎င်း။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင် ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ ဘိက္ခု၊ အမောင်ရဟန်း။

အယမေဝ ဤ လူစင်စစ်၌ ရဟန်းဖြစ်ခိုက် အခါသည်သာ။ တေ၊ သင်၏။ ဝီရိယ-
ကရဏာယ၊ ဝီရိယကိုပြုခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါကောင်းတည်း။ ဣတိ ဝေံ၊
ဤသို့။ အပါယာယံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တိယာပိ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။
ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော
လောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ ဝါ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတို့ကို။ လဒ္ဓံ၊
ရခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်။ အာရဒ္ဓဝီရိယေနဝ၊ အားထုတ်
အပ်သော ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ (နဝလောကုတ္တရဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော
လောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ လဒ္ဓံ၊ ငှါ။) သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်၏။
အယံ အာနိသံသော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို ရခြင်းဟူသော ဤ
အကျိုးသည်။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ (အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း။) ဣတိ ဝေံ၊
ဤသို့။ အာနိသံသဒဿာဝိနောပိ၊ ဝီရိယ၏အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
လည်း။ (ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာ-
သာဝကေဟေဝ၊ အလုံးစုံသော သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၊ အလုံးစုံသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊
အလုံးစုံသော မဟာသာဝကတို့ သည်သာ။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်ပြီးသော
လမ်းကို။ တေ၊ သင်သည်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားထိုက်၏။ သောစ၊ ထိုလမ်းကိုလည်း။
ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသူသည်။ ဂန္တံ၊ သွားခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။
ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဂမနဝီတိ၊ သွားအပ် သွားထိုက်သောလမ်းကို။ ပစ္စဝေက္ခန္-
တိယာပိ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။)
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ယေ၊ အကြင်လူတို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ပိဏ္ဍပါတာဒီဟိ၊ ဆွမ်းအစရှိသည်
တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ဣမေ မနုဿာ၊ ဤလူတို့သည်။
တေ၊ သင်၏။ နေဝ ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုးတို့မဟုတ်ကုန်။ န ဒါသကမ္မကရာ၊ ကျွန်
အလုပ်သွားတို့ မဟုတ်ကုန်။ တံ၊ သင့်ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဇီဝိသာမ၊ အသက်မွေး
ကုန်အံ့။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ကြ၍လည်း။ တေ၊ အား။ ပဏီတာနိ၊ မှန်မြတ်ကုန်သော။
ပိဏ္ဍပါတာဒီဟိ၊ ဆွမ်း အစရှိသည်တို့ကို။ န ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်သည်မဟုတ်။
အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကာရာနံ၊ ပြုအပ်သောကောင်းမှု
တို့၏။ မဟပူလတံ၊ များသော အကျိုးရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စာသီသမာနာ၊
တောင်တကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။ သတ္တာရာပိ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်လည်း။ အယံ၊ ဤ ငါ၏သားတော်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ဣမေ
ပစ္စယေ၊ ဤပစ္စည်းတို့ကို။ ဘဒ္ဒိတာ၊ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ပြီး၍။ ကာယဒဠိ-
ဗဟုလော၊ များသော ကိုယ်၏ခိုင်ခံ့ခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။
ဝိဟရိဿတိ၊ နေနိုင်လိမ့်မည်။ ဣတိဝေဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ သမ္ပယတော၊ ကောင်းစွာ

မြင်တော်မူသည်။ (ဟုတွာ)။ တုယံ၊ သင့်အား။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ န၊ အနုညာ-
တာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။

အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ အယံ၊ ဤ ငါ၏သားတော်ဖြစ်သောရဟန်းသည်။
ဣမေ၊ ဤပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ သုံးဆောင်လျက်။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်း
တရားကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ မုစ္စိဿတိ၊ လွတ်မြောက်
လိမ့်မည်။ ဣတိ ဤသို့။ (သမ္မာယတာ၊ ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည်။ ဟုတွာ။)
တေ၊ သင့်အား။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သော
တံ၊ ထိုသင်သည်။ ဒါနိ၊ ဌံ။ ကုသိတော၊ ပျင်းရိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဝိဟရန္တော၊
နေလသော်။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ထိုဆွမ်းကို။ ဝါ၊ ထိုဆွမ်းကိုမှတ်သား၍ လေးပါး
သောပစ္စည်းကို။ န အပစာယိဿသိ၊ အတုံပြန်၍ ပူဇော်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။
ဟိ၊ မှန်။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿေဝ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏လော။
ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံနာမ၊ ဆွမ်းကိုအတုံပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံ၊ ဆွမ်းကို အတုံပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းကို။
ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊)
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ကဿဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ကဲ့သို့နည်း။) မဟာမိတ္တတ္ထေရဿဝိယ၊
မဟာမိတ္တထေရ်၏ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော၊ မဟာမိတ္တထေရ်သည်။ ကဿကလေဏေနာမ၊ ကဿက
လိုက်မည်သောအရပ်၌။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ တဿစ၊ ထို မဟာမိတ္တထေရ်၏
လည်း။ ဂေါစရဂါမေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဧကာ၊ တယောက်သော။ မဟာဥပါသိ-
ကာ၊ ဥပါသိကာမကြီးသည်။ ထေရံ၊ ထေရ်ကို။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။
ပဋိဇ္ဇတိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး၏။ သံ၊ ထိုဥပါသိကာမကြီးသည်။ ဧကဒိဝံ၊ တနေ
သ၌။ အရညံ၊ တောသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားခါနီးလသော်။ ဓိတရံ၊ သွီးကို။ အာဟ၊
ပြောပြီ။ (ကံ၊ နည်း။) အမ္မ၊ ချစ်သွီး။ အသုကသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ထိုမည်သောအရပ်၌။
ပုရာဏတဏှုလာ၊ အဟောင်းဖြစ်သော ဆန်တို့သည်။ (နှစ်ချိုဆန်တို့သည်။)
အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)၊ ၌။ ခီရံ၊ နို့ ရည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။)
အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)၊ ၌။ သပ္ပံ၊ ထောပတ်သည်။ (အတ္ထိ)။ အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)၊
၌။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲသည်။ (အတ္ထိ)။ တဝ၊ သင်ချစ်သွီး၏။ ဘာတိကဿ၊
မောင်တော်ဖြစ်သော။ အယုမိတ္တဿ၊ အယုမိတ္တထေရ်၏။ အာဂတကာလေ၊
ကြွလာရာ အခါ၌။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ ခီရသပ္ပိဖာဏိတေဟိ၊
နို့ ရည်၊ ထောပတ်၊ တင်လဲတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒေဟိ၊ လှူလိုက်လော့။ တဉ္ဇ၊
သင်ချစ်သွီးသည်လည်း။ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊ စားလော့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ပြီ။)
အမ္မ၊ မိခင်။ တံ ပန၊ အသင်မိခင်သည်ကား။ ကံ၊ အဘယ်ကို။ ဘုဉ္ဇိဿသိ၊
စားလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီ။ အဟံ ပန၊ ငါသည်ကား။ ဟိယျေ၊ ဟမန်

နေက။ (မနေညနေက။) ပက္ခံ၊ ချက်အပ်ပြီးသော။ ပါရိဝါသိကတတ္ထံ၊ တညဉ့် ပတ်လုံး တည်နေစေအပ်ပြီးသော ထမင်းကြမ်းကို။ [ရှေးနိဿယ၌ “သိုးလေ ပြီးသော ထမင်းကို” ဟု ပေး၏။] ကဉ္စိယေန၊ ပုန်းရည်နှင့်တကွ။ ဘုတ္တာ၊ စားပြီး သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ အမှ၊ မိခင်။ ဒိဝါ၊ နေ့၌။ ကိံ၊ ကို။ ဘုဉ္စိဿသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီး။ အမှ၊ ချစ်သွီး။ သာကပဏ္ဍိ၊ ဟင်းရွက်ကို။ ပက္ခံပိတွာ၊ ထည့်၍။ ကဏတဏ္ဍုလေဟိ၊ ကျိုးပြတ်သောဆန်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆန်ကဲ့ တို့ဖြင့်။ အဓိဗ္ဗလယာဂုံ၊ ချဉ်သောယာဂကို။ ဝါ၊ ပျိုးစပ်ယာဂကို။ ပစိတွာ၊ ကျို၍။ ဌပေဟိ၊ ထားလိုက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။

ထေရော၊ အယုမိတ္တထေရ်သည်။ စိဝရံ၊ ကို။ ပါရိပိတွာ၊ ရုံ၍။ ပတ္တံ၊ ကို။ နိဟရန္တော၊ သပိတ်အိတ်မှ ထုတ်စဉ်ပင်။ တံ သဒ္ဓံ၊ ထို မှာနေသောအသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ဩဝဒိ၊ ဆုံးမပြီး။ (ကိံ၊ နည်း။) မဟာ ဥပါသိကာ၊ သည်။ ကဉ္စိယေန၊ ပုန်းရည်ဖြင့်။ ပါရိဝါသိကတတ္ထံ၊ တညဉ့်ပတ်လုံး တည်နေစေအပ်ပြီးသော ထမင်းကြမ်းကို။ ဘုဉ္စိ ကိရ၊ စားသတဲ့။ ဒိဝါပိ၊ နေ့ အခါ၌လည်း။ ကဏပဏ္ဍမ္ဗိလယာဂုံ၊ ဆန်ကဲ့ ဟင်းရွက်တို့ဖြင့် ကျိုချက်အပ်သော ချဉ်သောယာဂကို။ ဝါ၊ ပျိုးစပ်ယာဂကို။ ဘုဉ္စိဿတိ ကိရ၊ စားလတ္တံ့ တဲ့။ တုယံ၊ သင်၏။ အတ္တာယ ပန၊ အကျိုးငှါကား။ ပုရာဏတဏ္ဍုလာဒီနိ၊ အဟောင်း ဖြစ်သော ဆန်အစရှိသည်တို့ကို။ ဝါ၊ နှစ်ချိုဆန်အစရှိသည်တို့ကို။ အာစိက္ခတိ၊ ပြောနေ၏။ တံ၊ သင်ကို။ နိဿာယ ပန၊ မှီ၍ကား။ သော၊ ဤဥပါသိကာမကြီး သည်။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ နေဝ (ပစ္စာသီသတိ၊ တောင့်တသည်မဟုတ်)။ ဝတ္ထံ၊ ယာကို။ န (ပစ္စာသီသတိ)။ တတ္ထံ၊ ထမင်းကို။ န (ပစ္စာသီသတိ)။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ နပစ္စာ သီသတိ။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဗိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သမ္ပတ္တိယော၊ မနုဿ သမ္ပတ္တိ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတို့ကို။ ပတ္တယမာနာ၊ တောင့်တလျက်။ ဧတိ၊ လျှူရှာ၏။ တံ၊ သင်သည်။ ဧတိဿာ၊ ဤဥပါသိကာမကြီးအား။ တာသမ္ပတ္တိယော၊ ထိုသမ္ပတ္တိတို့ကို။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ သက္ခိဿသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။ န သက္ခိဿသိ၊ စွမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ [ဤနေရာ၌ “ဣတိ” မပါသင့်။]

ပန၊ ဆက်။ အယံ ပိဏ္ဍပါတော၊ ဤဆွမ်းကို။ တယာ၊ သင်သည်။ သရာဂေန၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သည်။ သဒေါသေန၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သည်။ သမောဟေန၊ မောဟနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဘုဉ္စိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ် ကောင်း။ (တနည်း) နသက္ကာ ဘုဉ္စိတုံ၊ မစားကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိ၊ ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ဆုံးမပြီး၍။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ထဝိကာယ၊ သပိတ် အိတ်၌။ ပက္ခံပိတွာ၊ ပြန်ထည့်၍။ ဂဏ္ဍိကံ၊ တပ်အပ်ပြီးသော အနားပတ်သီးကို။ မုဉ္စိတွာ၊ ဖြည့်၍။ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်နှစ်၍။ ကဿကလေဏမေဝ၊ သို့သာ။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာမဇ္ဈေ၊ ညောင်စောင်းအောက်၌၎င်း။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။

စီဝရဝံသေ၊ သင်္ကန်းတန်းဝါးဌ်၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ထားပြီး၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ အပါပုဏိတွာ၊ မရောက်မှ၍။ ဝါ၊ မရောက်မခြင်း။ န နိက္ခမိဿာမိ၊ မထွက်တော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရိယံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိဂုတ္တဘိက္ခု၊ နေသောရဟန်းသည်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ တိုးပွားစေ၍။ ပုရေတတ္ထမေဝ၊ ဆွမ်း၏ ရှေးအသို့ဌ်ပင်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ ဝိကသမာနံ၊ ပွင့်သော။ ပဒုမံဣဝ၊ ပဒုမာကြာကဲ့သို့။ မဟာဓိကာသဝေါ၊ မြတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟုတွာ)။ သိတံ၊ ပြုံးမှုကို။ ကရောန္တောဝ၊ ပြုလျက်သာ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

လေဏဒ္ဒါရေ၊ လိုဏ်တံခါးအနီး၌။ ဂ္ဂုက္ခမိ၊ သစ်ပင်၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ နေသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သည်။ နမော တေ ပုရိသာဇည။ပေ။ မာရိသတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ ဥဒါနေတွာ၊ မြက်ဆို၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ကုန်သော။ တုမာဒိသာနံ၊ အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့အား။ ဘိက္ခု၊ ဆွမ်းကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူ၍။ မဟလ္လကိတ္တိယော၊ ကြီးရင့်သော မိန်းမတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲမှု။ မုစ္စိယန္တိ၊ လွတ်မြောက်ကြပါကုန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ [မာရိသ၊ ဒုက္ခကင်းကွာစိတ်ချမ်းသာသည့်၊ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။ ယဿတေ၊ အကြင် အရှင်၏။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတို့သည်။ ဓိဏာ၊ ကုန်ပါကုန်ပြီ။ (သောတံ၊ ထိုအရှင်သည်။) ဒက္ခိဏေယျော၊ အလှူခံခြင်းကိုထိုက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိသာဇည၊ ယောက်ျားအာဇာနည်ပီသတော်မူသော အရှင်ဘုရား။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ ပုရိသုတ္တမ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဘုရား။ တေ၊ အား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။]

ထေရော၊ အယျမိတ္တထေရ်သည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ ဩလောကန္တော၊ ကြည့်လသော်။ ပါတောယေဝ၊ စောသေးသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ ဒါရိကာပိ၊ သတို့သမီးသည်လည်း။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ သမ္မာဒေတွာ၊ ပြီးစီးစေ၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မေ၊ ငါ၏။ ဘာတာ၊ မောင်တော်သည်။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မေ၊ ငါ၏။ ဘာတာ၊ သည်။ အာဂမိဿတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့တော့၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ ဩလောကယမာနာ၊ ကြည့်လျက်။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ သာ၊ ထိုသတို့သမီးသည်။ ထေရေ၊ ထေရ်သည်။ ဘရဒ္ဒါရံ၊ အိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လသော်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သပ္ပိဖာဏိတယောဇိတဿ၊ ထောပတ် တင်လဲတို့ဖြင့် ရောစပ်အပ်သော။ ခိရပိဏ္ဍပါတဿ၊ နွားနို့ ဆွမ်းဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်

စေ၍။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဌပေသိ၊ ထားပြီး။ ထေရော၊ သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုမောဒနံ၊ အနုမောဒနာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ဖဲကြပြီး။ သာပိ၊ ထို သူငယ်မသည်လည်း။ တံ၊ ထိုအယုမိတ္တထေရ်ကို။ ဩလောကယမာနာ၊ ကြည့်လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တည်ပြီး။

ဟိ၊ ကြည့်သင့်၏။ ထေရဿ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ဆဝိ ဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော လှေ့ကြွေတို့သည်။ ဝိပွသန္နာနိ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။ မုခံ၊ မျက်နှာသည်။ ဗန္ဓနာ၊ အညှာမှ။ မုတ္တတာလပက္ကံဝိယ၊ ကြွေကျသော ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ဝိရောစိတ္တံ၊ တင့်တယ်ပြီး။ မဟာဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမကြီးသည်။ အရညာ၊ တောမှ။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ အမ္မ၊ ချစ်သွီး။ တေ၊ သင်၏။ ဘာတိကော၊ မောင်တော်သည်။ အာဂတော ကိံ၊ လာ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီး။ သာ၊ ထိုသူငယ်မသည်။ သမ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံကို။ အာရောစေသိ၊ ပြောပြပြီး။ ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမကြီးသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ပုတ္တဿ၊ သား၏။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ ရဟန်းကိစ္စသည်။ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီး။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ အမ္မ၊ ချစ်သွီး။ တေ၊ သင်၏။ ဘာတော၊ မောင်တော်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ အဘိရမတိ၊ အလွန်မွေ့လျော်၏။ န ဥက္ကဏ္ဍတိ၊ မပျင်းရိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီး။

[ဝိဏ္ဏပါတာပစာယနတာ၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ စသည်တို့၏အကျယ်ကို ဖြေလိုသောကြောင့် “မဟန္တံ ခေါ ပနေတံ” စသည်ကိုမိန့်။] ယဒိဒံ (ယာနိ+ဣမာနိ) သတ္တ အရိယဓနာနိ နာမ၊ ဤ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာတို့မည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ဤ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော။ သတ္တု၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒါယဇ္ဇံ၊ အမွေတော်တည်း။ [ဒါယာဒဿ+ဘာဝေါ ဒါယဇ္ဇံ၊ အမွေခံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အမွေ။] တံ၊ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာဟု ကြီးစွာသော ထိုအမွေကို။ ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသူသည်။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင်ထင်အောင်ပြအံ့။ ဝိပုဋ္ဌိပန္နံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျင့်သော။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အပုတ္တော၊ သားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြေငြာ၍။ ပရိဗာဟိရံ၊ သူစိမ်းပြင်ပကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ သော၊ ထိုသားသည်။ တေသံ၊ ထို မိဘတို့၏။ အစွယေန၊ ကွယ်လွန်ရာအခါ၌။ ဒါယဇ္ဇံ၊ အမွေကို။ န လဘတိ ယထာ၊ မရသကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ကုသိတောပိ၊ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဣဒံ အရိယဓန-ဒါယဇ္ဇံ၊ ဤ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာဟူသော အမွေကို။ န လဘတိ၊ မရ။ အာရဒ္ဓ-

ဝီရိယောဝ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ လတတိ၊ ရ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တိ၊ အမွေ၏မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊
ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

တေးသင်၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟာ၊ ကြီးကျယ်
မြင့်မြတ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေး၊ သင်၏။ သံတ္ထု၊ နေ့၊ နေ့၊ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မယ်တော်
ဝမ်း၌။ ပဋိသန္နိဂုဏ္ဍနကာလေပိ၊ ပဋိသန္ဓေယူတော်မူရာအခါ၌၎င်း။ အဘိနိက္ခမ-
နေပိ၊ တောသို့ ရှေးရှုထွက်တော်မူရာ အခါ၌၎င်း။ အဘိသမ္မောဓိယမ္ပိ၊ သစ္စာ
လေးပါး တရားကို ထိုးထွင်း သိတော်မူရာ အခါ၌၎င်း။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနယမက-
ပါဂ္ဂိဟာရိယ ဒေဝေါရောဟန အာယုသင်္ခါရ ဝေါသဇ္ဇနေသုပိ၊ ဓမ္မစကြာကို
လည်စေတော်မူရာအခါ၊ ရေ မီး အစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြုတော်မူရာ
အခါ၊ နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူရာအခါ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွတ်တော်မူရာ
အခါတို့၌၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ အခါ၌၎င်း။ ဒသ-
သဟဿိလောကဓာတု၊ တသောင်းအတိုင်းအရည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။
ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ရလေပြီ။ တေး၊ အား။ ဝါ၊ သည်။ ဝေဂ္ဂပဿ၊ သော။
သတ္ထု၊ နေ့၊ နေ့၊ သာသနေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှိ။ ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသူသည်။ ဘဝိတံ၊
ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပါအံ့လော။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ သတ္ထု၊ မဟတ္တိ၊ ဆရာဖြစ်သော
မြတ်စွာဘုရား၏ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ ၎်လည်း။
(ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဇာတိယာပိ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ဣဒါနိ၊ ရဟန်း
ဖြစ်ပြီးရာ ယခုအခါ၌။ လာမကဇာတိကော၊ ယုတ်ညံ့သောဇာတ် ရှိသူသည်။ န
အသိ၊ မဟုတ်တော့။ အသမ္ဘိန္ဒာယ၊ အခြားသောဇာတ်တို့နှင့် မရောစပ်သော။
မဟာသမ္မတပဝေဏိယာ၊ မဟာသမ္မတမင်း၏အဆက်အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ လာ
သော။ သြက္ကာကရာဇဝံသေ၊ သြက္ကာကမင်း၏အနွယ်၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။
သိရိသုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇဿ စ၊ သိရိသုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇာ၏၎င်း။ မဟာ-
မာယာဒေဝိယာ စ၊ မဟာမာယာဒေဝိ၏၎င်း။ နတ္တာ၊ မြေးတော် ဖြစ်သော။
ရာဟုလသဒ္ဓဿ၊ ရာဟုလာမင်းသား၏။ ကနိဋ္ဌော၊ ညီတော်တည်း။ တယာနာမ၊
သင်မည်သည်။ ဝေဂ္ဂပေန၊ သော။ ဇိနပုဇ္ဇေန၊ ဘုရားသားတော်သည်။ ဟုတွာ၊
ဖြစ်ပါလျက်။ ကုသိတေန၊ ပျင်းရိသူသည်။ (ဟုတွာ)။ ဝိဟရိတံ၊ နေခြင်းငှါ။
န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဇာတိမဟတ္တိ၊ အမျိုးဇာတ်၏ မြင့်မြတ်သည်၏
အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ ၎်လည်း။ (ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ စေဝ၊ အရှင် သာရိပုတြာ၊ အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်တို့
သည်၎င်း။ အသီတိ မဟာသာဝကော စ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့သည်
၎င်း။ ဝီရိယေနဝ၊ ဝီရိယဖြင့်သာ။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဇိံ သု၊ ထိုးထွင်း၍

သိကြကုန်ပြီ။ တံ၊ သည။ ဧတေသံ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ဤ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ပဋိပဇ္ဇသံ၊ သွားသလော။ နပုဋိပဇ္ဇသံ၊ မသွားသလော။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တံ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ မြင့်မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ ၎င်းလည်း။ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုန္တိံ၊ ဝမ်းကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဌိတအဇာရသဒိသေ၊ တည်သော စပါးကြီးမြေနှင့် တူကုန်သော။ ဝိသဋ္ဌကာယိက ဧတေသိက ဝိရိယေ၊ စွန့်လွှတ် အပ်သော ကာယိကဝိရိယ၊ စေတသိကဝိရိယ ရှိကုန်သော။ ကုသိတပုဂ္ဂလေ၊ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊ ရှောင်ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ အာရဒ္ဓဝိရိယေ၊ အားထုတ်အပ်သောဝိရိယ ရှိကုန်သော။ ပပိတတ္ထေ၊ ကိုယ်နှင့် အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိရိယု- ပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ဝိရိယကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ စိတ္တဿာပိ၊ ညှစ်ထိမ်း ကိုင်းရှိုင်းသောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သေ။ အဿ၊ ထိုဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံလုံလောက် သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဣတိဝေံ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနီယာ ဓမ္မာ ဟူသောပါဠိ၌။ ပီတိယေဝ၊ ရှေးရှေးသော ပီတိသည်ပင်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဌာနီယာ၊ နောက် နောက် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ပါ၊ တည်တတ်သော ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂရှိကုန်သော။ မ္မောနာမ၊ ထိုမည်၏။ တဿ၊ ထိုပီတိကို။ ဥပ္ပါဒက- မနသိကာရော၊ ဖြစ်စေနိုင်သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယောနိသော မနသိ- ကာရော နာမ၊ မည်၏။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဘုရား ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ တရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ သံဃာနုဿတိ၊ အရိယာသံဃာ၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ သီလာနုဿတိ၊ မိမိသီလ၏ အဇ္ဈေစသောဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ စာဂါနုဿတိ၊ မိမိ စွန့်ကြဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ နတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသည်ကို သက်သေအရာ၌ ထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသည်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ ဥပသမာနုဿတိ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း၎င်း။ လူပုဂ္ဂလ- ပရိဝဇ္ဇနတ၊ ကြမ်းတမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သိဒ္ဓိဒ္ဓပုဂ္ဂလ သေဝနတ၊ ပြေပြစ် ညက်ညောသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ပသာဒနီယ သုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတ၊ ကြည်ညိုတွယ်ကောင်းသော

သုတ္တန်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ တဒမိမုတ္တတာ၊ ထို ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်သိုရန် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသ ဓမ္မာပီတိ- သမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို။ အနုဿရန္တဿာပိ၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ယာဝ ဥပစာရာ၊ ဥပစာရဘာဝနာ တိုင်အောင်။ သကလသရိရိ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ ဖရမာနော၊ ဖြန့်လျက်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့သည် အပုနာ တိုင်အောင် မဆောင်နိုင်သောကြောင့် “ယာဝ ဥပစာရာ”ဟု ဆိုသည်။] ဓမ္မ- သံသဂုဏေ၊ တရားတော်၏ဂုဏ်၊ အရိယံသံသဘာတော်၏ ဂုဏ်တို့ကို။ အနု- ဿရန္တဿာပိ၊ ၏၎င်း။ ဒီသရတ္ထံ၊ ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။ အက္ခတ္ထံ၊ မကျိုး မပြတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ရက္ခိတံ၊ စောင့်ထိန်းအပ်သော။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဂိဟိနော၊ လူဝတ်ကြောင့် ဖြစ်၍။ (အက္ခတ္ထံ ကတွာ ရက္ခိတံ။) ဒသသီလံ၊ ဆယ်ပါးသီလကိုသော်၎င်း။ ပဉ္စ- သီလံ၊ ကိုသော်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒုဗ္ဗိက္ခ- ဘယာဒိသု၊ ဒုဗ္ဗိက္ခဘေးဖြစ်ရာ အစရှိသောအခါတို့၌။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်သော။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်ကို။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးတော်တို့အား။ ဒတွာ၊ ပေးလှူပြီး၍။ ဝေနာမ၊ ဤသို့မည်သော ပဏီတဘောဇဉ်ကို။ အဒမ္မာ၊ ပေးလှူခဲ့ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စာဂံ၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဂိဟိနောပိ၊ လူဝတ်ကြောင့် ဖြစ်၍လည်း။ ဝေဂ္ဂပေ၊ သော။ ကာလေ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခအခါ၌။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒိန္နဒါနံ၊ လှူအပ်သောအလှူကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ၎င်း။

ယေဟိ ဂုဏေဟိ၊ အကြင်သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဒေဝတ္တံ၊ နတ်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တထာဂ္ဂပါနံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်တို့၏။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အတ္တိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင် သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သမာပတ္တိယာ၊ စျာန်သမာပတ်ဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ ခွါအပ်ပြီး ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗိပိ (ဝဿာနိ)၊ အနှစ်ခြောက်ဆယ်တို့ပတ်လုံး ၎င်း။ သတ္တတိပိ ဝဿာနိ၊ အနှစ်ခုနစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံး၎င်း။ (ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဌိစပံ။) (ကိလေသာ၊ တို့သည်။) န သမုဒါစရန္တိ၊ ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ စေတိယဒဿန ဗောဓိဒဿန ထေရဒဿနေသု၊ စေတိတော်ကို ဖူးမြော်ခြင်း၊ ဗောဓိပင်ကိုဖူးမြော်ခြင်း၊ ထေရ်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်းတို့၌။ အသက္ကစ္စကိရိယာယ၊ မရိမသေ မလေးမစားပြုခြင်းသည်။ [သံသုစိတ ဌိစပံ။] သံသုစိတလူခဘာဝေ၊

ထင်စွာပြုအပ်သော ကြမ်းတမ်းသူ၏ အဖြစ်ရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစ
 ရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌။ ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန၊ ကြည်ညိုခြင်းတည်း
 ဟူသော အစေး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂဗြဘပိဋ္ဌေ၊ မြည်း၏ကျောက်ကုန်း၌။ ရုဇ-
 သဒိသေ၊ မြို့မုန်နှင့်တူကုန်သော။ လူခပုဂ္ဂလေ၊ ခြောက်ကပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊ ရှောင်ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစ
 ရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌။ ပသာဒဗဟုလေ၊ များသော ကြည်ညိုခြင်း ရှိကုန်
 သော။ မုဒ္ဓစိတ္တေ၊ နူးညံ့သောစိတ်ရှိကုန်သော။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလေ၊ ပြေပြစ်ညက်ညော
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ ၎င်း၎င်း။ ရတနတ္ထယဂုဏ ပရိဒီပကေ၊
 ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကို ထင်ရှား ပြုတတ်ကုန်သော။ ပသာဒနိယသုတ္တန္တေ၊
 ကြည်ညိုဘယ်ကောင်းသော သုတ္တန်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ၊ ဆင်ခြင်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ ပီတိ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ပီတိကို ဖြစ်စေခြင်း
 အကျိုးငှါ။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ၊ ၎င်း၎င်း။ (ပီတိသမ္မောဇ္ဈဂေါ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ အဿ၊ ထို ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပူရိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ သံဝတ္တတိ။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။
 ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ ပဏီတဘောဇနသေဝနတာ၊
 မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဥတုသုခသေဝနတာ၊
 မိမိနှင့် လျှောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ်သော ဥတုကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။
 ဣရိယာပထ သုခ သေဝနတာ၊ မိမိနှင့် လျှောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ်သော
 ဣရိယာပုထ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ မဇ္ဈတ္တ ပယောဂတာ၊ အလယ်
 အလတ်၌တည်သောသဘောရှိသော ပယောဂရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သာရဒ္ဓကာယ-
 ပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပုပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သောကိုယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်
 ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ပဿဒ္ဓိကာယပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ငြိမ်းအေးသော
 ကိုယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထို ပဿဒ္ဓိ
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဖြစ်ဘို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲသက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ သတ္တ ဓမ္မာ ပဿဒ္ဓိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

တိ၊ ခဲ့။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော။ သိနိဒ္ဓံ၊ စေးစေးကပ်ကပ်ဖြစ်သော။ (အဆိ
 အစေးရှိသော။) [သိနိဟဓာတ်၊ တံပစ္စည်း။] သပ္ပါယဘောဇနံ၊ လျှောက်ပတ်
 သော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇန္တဿာပိ၊ စားရသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သီတုဏှေသု၊
 အအေး အပူ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုသု၊ ဥတုတို့တွင်၎င်း။ ဌာနာဒိသု၊ ရပ်ခြင်းအစ
 ရှိကုန်သော။ ဣရိယာပထေသုစ၊ ဣရိယာပုထ်တို့တွင်၎င်း။ သပ္ပါယံ၊ သော။
 ဥတုဉ္ဇ၊ ဥတုကို၎င်း။ ဣရိယာပထဉ္ဇ၊ ဣရိယာပုထ်ကို၎င်း။ သေဝန္တဿာပိ၊
 မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာပုရိသ ဇာတိကော၊ ယောကျ်ားမြတ်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်။ သဗ္ဗဥတုဣရိယာပထကမ္မမောဝ၊ အလုံးစုံသော ဥတု အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်၌ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထိုမဟာပုရိသ ဇာတိကပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေ၊ ဤ ဥတုသုခသေဝနတာ၊ ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ ဟူသောစကားကို။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ယသ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဘာဂဝိသဘာဂတာ၊ သဘာဂ၏အဖြစ်၊ ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ တသေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ (သာမည)။ ဝိသဘာဂေ၊ ဝိသဘာဂဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုဣရိယာပထေ၊ ဥတုဣရိယာပုထ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှောင်ကြဉ်၍။ သဘာဂေ၊ သဘာဂဖြစ်ကုန်သော။ (ဥတုဣရိယာပထေ၊ တို့ကို။) သေဝန္တဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ (ပဿဒ္ဓိ) ဥပုဇ္ဇတိ။

အတ္တနောစ၊ မိမိ၏၎င်း။ ပရဿစ၊ ၎င်း၎င်း။ ကမ္မဿကတာပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းကို။ မဇ္ဈတ္တပယောဂေါ၊ မဇ္ဈတ္တပယောဂဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣမိနာ မဇ္ဈတ္တပယောဂေန၊ ဤ မဇ္ဈတ္တပယောဂကြောင့်။ (ပဿဒ္ဓိ)ဥပုဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လေဉ္စ-ဒဏ္ဍာဒီဟိ၊ ခံ၊ ဒုတိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိဟေဋ္ဌယမာနောဝ၊ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်လျက်သာ။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်တတ်၏။ ဝေဓ္မပံ၊ သော။ သာရဒ္ဓကာယံ၊ ပုန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊ ရှောင်ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သံယတပါဒပါဏီ၊ စောင့်စည်းအပ်သော ခြေ လက် ရှိသော။ ပဿဒ္ဓကာယံ၊ ငြိမ်သက်သော ကိုယ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု၊ တို့၌။ ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ ပဿဒ္ဓိကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ-စိတ္တဿာပိ၊ ၎င်း၎င်း။ (ပဿဒ္ဓိ) ဥပုဇ္ဇတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ဥပုန္ဓဿ၊ သော။ အသ၊ ထို ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ပဇာနာတိ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သမထနိမိတ္တံ၊ နောက်နောက် သမထ၏အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော သမထသည်၎င်း။ အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တံ၊ နောက်နောက်သော အပ္ပဂ္ဂ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော အပ္ပဂ္ဂသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ္တ အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တ၌။ ပေ၊ သံဝတ္တတိ။ ဣတိ

အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တံ။ ။ပျဂ္ဂံ “ဝိ + အဂ္ဂ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဝိဝိဓံ အဂ္ဂံ (အာရမ္မဏံ) ပျဂ္ဂံ၊ နတ္ထိ ပျဂ္ဂံ ယဿာတိ အပ္ပဂ္ဂေါ၊ အထူးထူးအပြားပြား အာရုံမရှိသောကြောင့် မပျံ့လှင့်သော သမာဓိ၊ ထိုသမာဓိသည်ပင် နောက်နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တမည်၏၊ ထို့ကြောင့် သမထနိမိတ္တံ အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တံ အရ သမာဓိမည်ရသောကြောင့် “ပရိယာယ်”ဟု မှတ်ပါ။

ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အတ္တိ ဘိက္ခဝေ သမထနိမိတ္တံ အပ္ပဂ္ဂ-
 နိမိတ္တဟူသော ပါဠိ၌။ သမထောဝ၊ ရှေးရှေး သမထသည်ပင်။ သမထနိမိတ္တံ၊
 နောက်နောက် သမထ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် သမထနိမိတ် မည်၏။
 (သမထောဝ၊ သည်ပင်။) အဝိက္ခေပဋ္ဌေနစ၊ အထူးထူး အပြားအပြား ပစ်
 လွှင့်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အပ္ပဂ္ဂနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အံပံစ၊ သေး။
 ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတာ၊ အဇ္ဈတ်၊ ဗာဟိ နှစ်လီသော ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကို
 ပြုခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနတာ၊ သဒ္ဓါ-စသော ဣန္ဒြိယတို့၏
 ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ နိမိတ္တကုသလတာ၊
 နိမိတ်၌ ကျမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ သမယေ၊ ချီးမြှောက်သင့်ရာအခါ၌။ စိတ္တ-
 သ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟဏတာ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သမယေ၊ နှိပ်
 သင့်ရာအခါ၌။ စိတ္တသ၊ ကို။ နိဂ္ဂဟဏတာ၊ နှိပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သမယေ၊
 ရှင်၏စိတ်သင့်ရာအခါ၌။ (စိတ္တသ၊ ကို။) သမ္ပဟံသနတာ၊ ကောင်းစွာ အပြား
 အားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သမယေ၊ လျစ်လျူရှုသင့်ရာအခါ
 ၌။ (စိတ္တသ၊ ကို။) အဇ္ဈုပေက္ခနတာ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။
 အသမာဟိတပဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို
 ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဟိတပဂ္ဂလသေဝေနတာ၊ တည်ကြည်
 သောစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခ-
 ဏတာ၊ ဈာန်၊ ဝိမောက္ခတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ တဒမိမုတ္တတာ၊
 ထို သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်သူရန် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ကော-
 ဒသ မေဃာ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်သ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို တဆဲတပါး
 သော တရားတို့တွင်။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတာစ၊ ကို၎င်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒ-
 တာစ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

နိမိတ္တကုသလတာနာမ၊ နိမိတ္တကုသလတာ မည်သည်။ ကသိဏနိမိတ္တသ၊
 ကသိဏ်းနိမိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟဏကုသလတာ၊ သင်ယူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်
 တည်း။ စိတ္တသ ပဂ္ဂဟဏတာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အတိသိထိလ-
 ဝိရိယတာဒီဟိ၊ အလွန်လျော့သော ဝီရိယရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။
 လိနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ စိတ်၏
 တွန့်ဆုတ်ရာ ထိုအခါ၌။ ဓမ္မဝိစယဝီရိယပီတိသမ္မောဇ္ဈင်သ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၊
 ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို။ သမုဋ္ဌာပနေန၊ ထကြွ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း
 အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို တွန့်ဆုတ်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှနံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။
 (ဟောတိ)။ သမယေ စိတ္တသ နိဂ္ဂဟဏတာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။
 အစာရဒ္ဓဝီရိယတာဒီဟိ၊ အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိ
 သည်တို့ကြောင့်။ ဥဒ္ဓန္ဓု၊ ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊

စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ရာ ထိုအခါ၌။ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ သမုဋ္ဌာပနေန၊ ထူထောင် ထကြွစေခြင်းအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှန၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမယေ သမ္မဟံသနတာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပညာ- ပယောဂမန္တတယဝါ၊ ပညာလုံ့လ၏ နဲ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း။ ဥပ- သမသုခါနဓိဂမေနဝါ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသုခကို မရခြင်းကြောင့်သော်၎င်း။ နိရ- ယာဒံ၊ မသာယာအပ်သည်။ ဝါ၊ သာယာခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ နိရဿာဒစိတ်၏ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်။ သံဝေဂဇတိ၊ ထိတ်လန့် စေရ၏။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ၊ ဟူကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးတို့၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ မြောက်သော။ အပါယဒုက္ခံ၊ အပါယ်ဆင်းရဲ၎င်း။ အတိတေ၊ အတိတ်၌။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ ဝဋ်လျှင် အရင်းခံရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကံ၊ အာဟာရကို ရှာရ ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့သည်။ သံဝေဂ- ဝတ္ထု၊ နိနာမ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းတို့ မည်၏။ စ၊ အဘို့တပါး ကား။ ရတနတ္ထယဂုဏာနုဿရဏေန၊ ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းကြောင့်။ ပဿာဒံ၊ ကြည်လင်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အယံ၊ ဤ ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်းကို။ သမယေ သမ္မဟံသန- တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတနာမ၊ မည်သည်ကို။ (ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။) ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအကျင့်ကို။ အာဂမ္မ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ အလီနံ၊ တွန့်လည်း

သံဝေဂဝတ္ထု ရှစ်ပါး။ ။ အဋ္ဌကတာ၌ ပြုအပ်သော ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏ စသော ဒုက္ခတို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်နေသူ ဟူသမျှတို့ မကင်းနိုင်ကြသော ထိတ်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြရကား သူတော်ကောင်းအများ သတိထားဘွယ် ကောင်း လှ၍ အောက်ပါ လင်္ကာကို ပြပါသည်။

[ဆောင်] အမိဝမ်းခေါင်း၊ ဆယ်လညောင်းမျှ၊ အောင်းခဲရချေ၊ တည်သန္ဓေနှင့်၊ လူ့ပြေလူ့ရွာ၊ ရောက်ပြန်ပါလည်း၊ အို နာ သေရေး၊ ဒုက္ခဘေးကြောင့်၊ စိတ်အေး ကိုယ်ခိုင်၊ မနေနိုင်ခဲ၊ ဆိုင်ဆိုင် ဒုက္ခ၊ ခံပြီးမှလည်း၊ များလှ ပါယ်ရွာ၊ ရောက်ကြရွာ၏၊ အတိတာရေး၊ ဤ ဝဋ်ဘေးနှင့်၊ နောင်ရေး နာဂတ်၊ ဒုက္ခထပ်လိမ့်၊ မပြတ်ခုခါ၊ ဖြစ်တန်းမှာလည်း၊ အစာရှာရ၊ ထို ဒုက္ခကြောင့်၊ နေ့ည မဟူ၊ ကိုယ်စိတ် ပူ၍၊ သူသူ ငါငါ၊ မသက်သာသည်၊... ရှစ်ဖြာ သံဝေဂ ကြောင်းတည်း။

မကုန်ဆုတ်သော။ အနုဗ္ဗဋ္ဌံ၊ ပျံလည်း မပျံလွင့်သော။ အနိရဿာဒံ၊ နိရဿာဒလည်းမဟုတ်သော။ (မသာမယာလည်း မဟုတ်သော။) အာရမ္မဏော ဌံ။ သမပုဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ သမထဝီထိ ပဋိပန္နံ၊ သမထလမ်းသို့ သွားနေသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ။ အယံ၊ ဤ ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမပုဝတ္တော၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။ အယောသု၊ မြင်းတို့၌။ သာရထိ၊ ရထားထိန်းသည်။ ဗျာပါရံ၊ ဗျာပါရသို့။ န အာပဇ္ဇတိဝိယ၊ မရောက်သကဲ့သို့။ (ဝေ) ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေခြင်းတို့၌။ ဗျာပါရံ၊ န အာပဇ္ဇတိ။ အယံ၊ ဤ ပဂ္ဂဟ၊ နိဂ္ဂဟ၊ သမ္ပဟံသနတို့၌ ဗျာပါရသို့ မရောက်ခြင်းကို။ သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဥပစာရံဝါ၊ ဥပစာရချာန်သို့သော်၎င်း။ အပ္ပနံဝါ၊ အပ္ပနာချာန်သို့သော်၎င်း။ အပ္ပတ္တာနံ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားပစ်လွတ်အပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပျံလွင့်သောစိတ်ရှိကုန်သော။ ပဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ အာရကော၊ ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ အသမာဟိတပဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနတာ နာမ၊ မည်၏။ ဥပစာရေနဝါ၊ ဥပစာရချာန်ဖြင့်သော်၎င်း။ အပ္ပနာယ ဝါ၊ အပ္ပနာချာန်ဖြင့်သော်၎င်း။ သမာဟိတစိတ္တာနံ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ တည်ကြည်သောစိတ် ရှိကုန်သော။ (ပဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။) သေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်းသည်။ ဘဇနာ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ပယိရပါသနာ၊ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်။ သမာဟိတပဂ္ဂလသေဝနတာနာမ၊ မည်၏။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ သမာဓိပ္ပဝါဒနတ္ထံယေဝ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ နိန္ဒ ပေါဏပစ္ဆာရစိတ္တတာ၊ ညွတ်ယိမ်းကင်းရှင်းသောစိတ် ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ တဒဓိမုတ္တတာနာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေ (သေသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ)၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ အဿ၊ ထို သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ အနုဟတ္ထမဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပုရိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တည်တတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အတ္ထိ။ တတ္ထ၊ ထို တရားတို့၌။ ပေ၊ သံဝတ္တတိ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဥပေက္ခာဝ၊ ငွှေးရှေးဥပေက္ခာသည်ပင်။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဋ္ဌာနိယာ၊ နောက်နောက် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တည်တတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်

ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ တရားတို့မည်၏။ အပိစ၊ သေး။ သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘော ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ၊ သင်္ခါရတို့အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘော ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရ တို့၌ မက်မောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ သတ္တ- သင်္ခါရ မဇ္ဈတ္တ ပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့အပေါ်ဝယ် အလယ် အလတ်၌တည်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမိဝဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း။ တဒမိ- မုတ္တတာ၊ ထို ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ဘို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဏ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

တတ္ထ၊ ထို ငါးပါးသောတရားတို့တွင်။ တံ၊ သင်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ အာဂန္ဓာ၊ ဤလူ့ ဘဝသို့လာ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မေန ဝေ၊ ကံကြောင့်ပင်။ ဂမိဿထိ၊ သွားရလတ္တံ့။ ဧသောပိ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတ္တနော ကမ္မေန အာဂန္ဓာ အတ္တနော ကမ္မေန ဝေ ဂမိဿထိ။ တံ၊ သည်။ ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧကလာယသိ၊ မြတ်နိုးစုံမက် နှစ်သက်သနည်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ကမ္မဿကတာ ပစ္စဝေက္ခဏေနစ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ သတ္တောယေဝ၊ သတ္တဝါသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သော တံ၊ ထို သင်သည်။ ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧကလာယသိ၊ မြတ်နိုးစုံမက် နှစ်သက်သနည်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ နိဿတ္တ ပစ္စ- ဝေက္ခဏေနစ၊ သတ္တ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သတ္တမဇ္ဈတ္တတံ၊ သတ္တဝါတို့အပေါ် ဝယ် အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသူ၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့၌ လျစ်လျူရှုတတ်သူ၏အဖြစ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။

ဣဒံ စီဝရံ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝိကာရဉ္စေ၊ အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့၎င်း။ ဇိဏ္ဏဘာဝဉ္စ၊ ဟောင်းနွမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့၎င်း။ ဥပ- ဂန္ဓာ၊ ကပ်ရောက်၍။ ပါဒပုဉ္စ နစောဋ္ဌကံ၊ ခြေသုတ်အဝတ်သည်။ ဟုတူ၊ ၍။ ယဋ္ဌိကောဋိယာ၊ တောင်ငှေးစွန်းဖြင့်။ ဆဉ္စနိယံ၊ စွန့်ပစ်ထိုက်သည်။ ဘဝိဿတိ။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို သင်္ကန်း၏။ သာမိကော၊ အရှင်သည်။ သစေ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) အဿ၊ ထိုသင်္ကန်းအား။ ဝေ၊ သို့။ ဝိနယိ- တံ၊ ပျက်စီးခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ပျက်စီးခွင့်ကို။ န ဒဒေယျ၊ မပေးရာ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အဿာမိကဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန စ၊ အရှင် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင် ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤသင်္ကန်းသည်။ အနုဒ္ဓနိယံ၊ ရှည်သောအခွန်ကို မခံ သည်။ ဝါ၊ ရှည်သောအခွန်သို့ မရောက်သည်။ ဘာဝကာလိကံ၊ ထိုသုံးဆောင်ရာ ကာလမျှသာ ရှိသည်။ ဝါ၊ အခိုက်အတန့်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။

တာဝကာလိက ဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန၊ စ၊ တာဝကာလိကဏိ အပြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ခွိဟိ၊ ကုန်သော။ နာကာရေဟိ ဝေ၊ တို့ဖြင့်ပင်။ သင်္ခါရ-မဇ္ဈတ္တတံ၊ သင်္ခါရတို့အပေါ်ဝပ် အသယ်အလတ်၌ တည်သောသဘော ရှိသူ၏ အပြစ်ကို။ သမုဠာပေတိ၊ ၎င်း။ စ၊ ဆက်။ စိဝရေ၊ သင်္ကန်း၌။ (ယောဇနာ၊ အနက် အခါပိုယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကတ) ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ပတ္တာ-ဒီသုပံ၊ သပိတ် အစရှိသောပစ္စည်းတို့၌လည်း။ ယောဇနာ၊ ကာတဗ္ဗာ။

သတ္တသင်္ခါရ ကေလာယနုပုဂ္ဂလ ပရိဝဇ္ဇနတာတိ ဣတ္ထေ ဌံ။ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော) ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဂဟိဝါ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်မူလည်း။ အတ္ထေနော၊ ၎င်း။ ပုတ္တမိတာဒိကော၊ သားသွီး အစရှိသူတို့ကို။ မမာယတိ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟု ပြု၏။ ဝါ၊ မြတ်နိုး၏။ ပဗ္ဗဇိတောဝါ၊ ရဟန်းသည်မူလည်း။ အတ္ထေနော၊ မိမိ၏။ အန္တေဝါသိက သမာနုပဇ္ဈာယကာဒိကော၊ အနီးနေတပည့် တူသော ဥပဇ္ဈာယ်ရှိသော သီတင်းသုံးတော် အစရှိသူတို့ကို။ မမာယတိ၊ ၎င်း။ သဟတ္ထေနော၊ မိမိလက်ဖြင့်သာ။ နေသံ၊ ထိုအန္တေဝါသိက သမာနုပဇ္ဈာယက ဝေပုတို့၏။ ကေသစ္စေဒန သူစိကမ္မ စီရင်ခေတ်န ရတန ပတ္တပစနာဒီနံ၊ ဆံကို ရိတ်ဖြတ်မှု အပ်ချုပ်မှု သင်္ကန်းကို ဖြတ်လျှော်မှု သင်္ကန်းဆိုမှု သပိတ်ဖုတ်မှု အစရှိသော အမှုတို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှလည်း။ ဒေပဿန္တော၊ မမြင်လသော်။ အသုကော၊ ထိုမည်သော။ သာမဏေရော၊ သည်။ ကဟိ၊ အတယ် မှာနည်း။ အသုကော၊ ထိုမည်သော။ ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်သည်။ ကဟိ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တန္တမိဂေါဝိယ၊ တုန်လှုပ်သောသမင်သည်ကဲ့သို့။ ဣတော စိတော၊ ဤမှ ဤမှလည်း။ အာလောကေတိ၊ ကြည့်ရှု ရှာဖွေ၏။ အညေန၊ အခြားသူသည်။ ကေသစ္စေဒနာဒီနံ၊ ဆံကိုရိတ်ခြင်း အစရှိသောအမှု တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ မုဟုတ္တံ၊ တမုဟုတ်လောက်။ အသုကံ၊ ထိုမည်သော သာမဏကို။ ဝါ၊ ထိုမည်သော ရဟန်းငယ်ကို။ တာဝပေသေထ၊ စေလွှတ်ပါ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာစိယမာနောပိ၊ တောင်းအပ်ပါသော်လည်း။ အမေပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ ငါတို့သော်မှလည်း။ တံ၊ ထိုသာမဏကို။ ဝါ၊ ထို ရဟန်းငယ်ကို။ အတ္ထေနော၊ မိမိ၏။ ကမ္ပံ၊ အလှုပ်ကို။ န ကာရေမ၊ မပြုစေရက်ပါ ကုန်။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ နံ၊ ထိုသာမဏကို။ ဝါ၊ ထို ရဟန်းငယ်ကို။ ဂဟေ-တွာ၊ ခေါ်၍။ ကိလေပဿထ၊ ပင်ပန်းစေကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ န ဒေတိ၊ မပေး။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တကေလာယနောနာမ၊ သတ္တဝါကို မြတ်နိုးသူ မည်၏။

ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စိဝရ ပတ္တထာလက ကတ္တရယဠိ-အာဒီနံ၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ခွက်၊ တောင်စွေး အစရှိသောပစ္စည်းတို့ကို။ မမာ-ယတိ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု ပြု၏။ ဝါ၊ မြတ်နိုး၏။ အညဿ၊ အခြားသူအား။ ဟတ္ထေန၊

လက်ဖြင့်၊ 'ပရာမသိတုဗ္ဗိ- သုံးသပ်ခြင်းငှါလည်း။ ဝါ၊ သုံးသပ်ခွင့်ကိုလည်း။
 န ဒေတိ၊ မပေး။ တာဝကာလိကံ၊ ထိုသုံးဆောင်ရာကာလပတ်လုံး ယူအပ်သည်
 မည်လောက်အောင်။ ဝါ၊ အခိုက်အတန့်။ ယာစိတော၊ တောင်းအပ်သည်။
 (သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ မယဗ္ဗိ၊ ငါတို့သော်မှလည်း။ ဣမံ၊ ဤပစ္စည်းကို။
 မမာယန္တော၊ မြတ်နိုးကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ န ပရိဘုဉ္ဇာမ၊ မသုံးစွဲရက်ပါကုန်။
 တုမာကံ၊ သင်တို့အား။ ကိ ဒဿာမ၊ အဘယ်မှာ ပေးနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ပြော၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သင်္ခါရကေလာယနော နာမ၊
 သင်္ခါရကို မြတ်နိုးသူမည်၏။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဒိသုပိ၊ ၂-မျိုး
 လုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသု ဝတ္ထုသု၊ ထိုသတ္တဝါသင်္ခါရယူသောဝတ္ထုတို့၌။
 မဇ္ဈတ္တော၊ အလယ်အလတ်၌တည်သောသဘောရှိသည်။ ဥဒါသိနော၊ လျစ်လျူ
 ရှုတတ်သည်။ (ဟောတိ)။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တောနာမ၊
 သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုသူမည်၏။ [ဥဒါသိနံပုဒ်အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနိ
 ဘာသာဇီကာ မူလဇီကာနိဿယ ဥပါဒိန္နတိကံအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သည်။ ဝေရူပေ၊ ကုန်သော။
 သတ္တသင်္ခါရ ကေလာယနပုဂ္ဂလေ၊ သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့ကို မြတ်နိုးတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာရကာ၊ ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇေန္တဿာပိ၊ ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်
 ၏၎င်း။ သတ္တသင်္ခါရ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ အပေါ်ဝယ် အလယ်
 အလတ်၌တည်သောသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သေဝန္တဿာပိ၊ မှီဝဲသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ တို့၌။ တဒုပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ထိုဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်
 ကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ နိန္ဒ-ပေါဏ ပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ၊ ညွတ်သောစိတ်၊
 ကိုင်းသောစိတ် ရှိုင်းသောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန၊
 ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ အဿ၊ ထို ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၏။ အရဟတ္တ-
 မဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာပါရိပူရိ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ပဇာနာတိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊
 အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထ-
 မေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောအနက် ရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

မောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဒိသု၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဣမေသုပ ပဗ္ဗေသု၊ ဤနိဝရဏပဗ္ဗ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ
 တို့၌လည်း။ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝံ၊ သမထမဖက် သက်သက်သော ဝိပဿနာကိုသာ။
 ကထိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ၊
 တို့ကို။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ မင်္ဂါဇွေးအဘို့၌။ နာနာစိတ္တေသု၊ အမျိုးမျိုးသောစိတ်တို့၌။
 လဗ္ဗန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ဟိ၊ ချဲ့။ အညေနေဝ၊ ဝေဒနာစသည်ကိုသိမ်းဆည်း
 ကြောင်းဖြစ်သောစိတ်မှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ကာယံ၊

ကိုယ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ ယူ၏။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၏။ အညေန (ဝေ)၊ ကာယစသည်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သောစိတ်မှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ (စိတ္တေန)။ ဝေဒနံ၊ ကို။ (ပရိဂ္ဂဏာတိ)။ -အညေန (ဝေ)၊ ကာယစသည်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သောစိတ်မှ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ (စိတ္တေန)။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ပရိဂ္ဂဏာတိ)။ အညေန (ဝေ)၊ သော။ (စိတ္တေန)။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏာတိ။ ပန၊ ကား။ (စတ္တာရော၊ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို။) လောကုတ္တရ-မဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရမဂ်ခဏ၌။ ဧကစိတ္တေယေဝ၊ တခုတည်းသောစိတ်၌သာ။ လဗ္ဘန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏိတော၊ ပိုင်းခြားကာယူ၍။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၍။ အာဂတဿ၊ လာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပဿနာနှင့်သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော။ သတိ၊ သတိသည်။ ကာယာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ တာယ သတိ-ယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယာ-နုပဿနာမ၊ မည်၏။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥဿုကာပေတွာ၊ အထက် အထက်သို့ တိုးတက်စေ၍။ ဝါ၊ အားထုတ်စေ၍။ [ဥ+သုကဓာတ်၊ ဏာပေ ပစ္စည်း။] အရိ-ယမဂ္ဂံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ သတိ၊ သတိသည်။ ကာယာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ တာယ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယာနုပဿနာမ၊ မည်၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏိတော၊ ၍။ ပေ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏိတော၊ ၍။ ပေ။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏိတော၊ ၍။ အာဂတဿ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ သတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာဂ-တော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပဿနာမ၊ ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ။ ပေ။ ဓမ္မာနုပ-ဿနာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်မှ ရှေးဦးစွာ။ ဒေသနာ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ပန၊ ကား။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ သုဘန္တိ၊ တင့်တယ်၏ ဟူ၍။ ဝိပလ္လာသ-ပ္ပဟာနာ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်တတ်သော။ ကာယပရိဂ္ဂါဟိ-ကာ၊ ကိုယ်ကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော။ ဝါ၊ ကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သော။ သတိ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ကြောင့်။ သမိဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ သုခန္တိ၊ သုခဟူ၍။ ဝိပလ္လာသ-ပ္ပဟာနာ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်တတ်သော။ ဝေဒနာပရိဂ္ဂါဟိ-ကာ၊ ဝေဒနာကိုပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော။ ပေ။ ဝေဒနာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ နိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ သော၊ စိတ္တပရိဂ္ဂါဟိကာ၊ သော။ ပေ။ စိတ္တာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ ဓမ္မေသု-သညာ သင်္ခါရတရားတို့၌။ ဣတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ၊ သော။ ပေ။ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊ တပါးတည်းသာလျှင်

ဖြစ်သော။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ စတုကိစ္စသာနေဋ္ဌေန၊ လေးပါး
သော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် စသော နာမည်တို့ကို။ လတတိ၊ ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ကေစိတ္ထေယေဝ၊ လဗ္ဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။
(မယာ) ဝုတ္တိ။

သုတ္တန္တတာဝနိယဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မတာဇနိယအဖွင့်

၃၇၄။ အဘိဓမ္မတာဇနိယေ၊ အဘိဓမ္မတာဇနိယနည်း၌။ လောကုတ္တရ-
သတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ လောကုတ္တရာသတိပဋ္ဌာန်နှင့်စပ်သဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ဒေသ-
နာ၏။ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ကာယာဒိအာရမ္မဏေသု၊ ကာယအစရှိသော အာရုံရှိကုန်သော။ လောကီယ-
သတိပဋ္ဌာနေသု၊ လောကီသတိပဋ္ဌာန်တို့၌။ တန္တိ၊ ပါဠိတော်အစဉ်ကို။ ဌပိတာ
ယထာ၊ ထားတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ (တန္တိ၊ ကို။) အဋ္ဌပေတွာ၊
ထားတော်မူဘဲ။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယာနုပဿနာ-
ဒိနိ၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။
ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်၌။ ဝိတက္ကဿ၊ ဝေတန်အံပိပြီးသော။ ဒေသ-
နာနယဿ၊ ဒေသနာတော်နည်း၏။ မုခမတ္ထမေဝ၊ အမြက်မျှကိုသာ။ ဒသေ-
န္တေန၊ ပြုတော်မူလျက်။ နိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အဘိဓမ္မတာဇနိယနည်း၌။ [နောက်၌ “ဒံသပ္ပဘေဒေါ အဘိတိ-
နယသဟဿပုဋိမဏ္ဍိတော အဘိဓမ္မတာဇနိယနိဗ္ဗေသော”ကို ကြည့်၍ ယောဇ-
နာအတိုင်း စွဲသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “တတ္ထိ၊ ထိုလောကုတ္တရာဖြစ်သော သတိ
ပဋ္ဌာန်တို့၌” ဟု စွဲလေ၏။] ကထိ၊ အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း။ တာဝ၊ ဝေဒနာ-
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဋ္ဌိဋ္ဌာယ၊ သော။) ကာယာ-
နုပဿနာယ၊ ၏။ ဝါ၊ အတွက်။ [ဒံသ နယာ ဟောန္တိ-၌ စပ်။] သောတာပတ္တိ-
မဂ္ဂေ ၌။ ဈာနာဘိနိဝေသေ၊ ဈာနာဘိနိဝေသ် အဝမ်း၌။ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ၊
သုဒ္ဓိကပဋိပဒါဌာန၎င်း။ သုဒ္ဓိကသုညတာ၊ သုဒ္ဓိကသုညတာဌာန၎င်း။ သုညတ-
ပဋိပဒါ၊ သုညတပဋိပဒါဌာန၎င်း။ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ၊ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ
ဌာန၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣဒေသု၊ ဌာနေသု၊ ဤဌာနတို့၌။
ဒိန္နံ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးကုန်သော။ စတုက္ကပဉ္စကနယာနိ၊ စတုက္ကနည်း၊ ပဉ္စက
နည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။
ဟောန္တိ။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အဘိနိဝေသတို့၌လည်း။ ဝေ၊ ဤ အတူ
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝီသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ အဘိနိဝေသေ၊ အဘိနိဝေသ

တို့၌။ ဧဒု နယသတာနိ၊ နှစ်ရာသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တာနိ၊ ထို
 နှစ်ရာသောနည်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အဓိပတိဟိ၊
 အဓိပတိတို့ဖြင့်။ စတုဂ္ဂုဏိတာနိ၊ လေးဖွဲ့တို့ဖြင့် မြောက်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ-
 နိ၊ ကုန်လသော်။) အဋ္ဌ (နယသတာနိ)၊ ရှစ်ရာသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။
 ဣတိ၊ သို့။ သုဒ္ဓိကာနိ၊ အဓိပတိတို့နှင့် မဖက် သက်သက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ (နယ
 သတာနိ)၊ နှစ်ရာသောနည်းတို့၎င်း။ သာဓိပတိနိ၊ အဓိပတိတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်
 သော။ အဋ္ဌ (နယသတာနိ)၊ ရှစ်ရာသောနည်းတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံး
 စုံသောနည်းသည်လည်း။ နယသဟဿံ၊ နည်းတထောင်သည်။ ဟောတိ၊ ဝေဒနာ-
 နုပဿနာဒိသု၊ ဝေဒနာနုပဿနာအစရှိသည်တို့၌၎င်း။ သုဒ္ဓိကသတိပဋ္ဌာနေစ၊
 သုဒ္ဓိကသတိပဋ္ဌာန်၌၎င်း။ တထာ၊ ထို အတူတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောတာ-
 ပတ္တိမဂ္ဂေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၌။ ပဉ္စနယသဟဿာနိ၊ ငါးထောင်သောနည်းတို့
 သည်။ (ဟောန္တိ)။

စ၊ ဆက်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ၌။ (ပဉ္စနယသဟဿာနိတို့သည်။ ဟောန္တိ)
 ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သေဘမဂ္ဂေသုပိ၊ ကြွင်းသောမဂ်တို့၌
 လည်း။ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ၊ ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်၌။
 ဝိသတိနယသဟဿာနိ၊ နှစ်သောင်းသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပန၊
 ဆက်။ သုညတာပဏိဟိတာနိမိတ္တာဒိဘေဒေသု၊ သုညတ အပုဏိဟိတ အနိမိတ္တ
 အစရှိသော အပြားရှိသော မဂ်တို့၌။ တတော၊ ထို နည်းပေါင်း နှစ်သောင်းမှ။
 တိဂုဏေ၊ သုံးဆဖြင့် မြောက်အပ်သော်။ ဝိပါကေ၊ ၌။ သဋ္ဌိနယသဟဿာနိ၊
 ခြောက်သောင်းသောနည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ
 သာလျှင်။ သကိစ္စသာကောနဉ္စေဝ၊ မိမိကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ (ကုသိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။) သံသိဒ္ဓိကကိစ္စာနဉ္စ၊ ပြီးပြီးသောကိစ္စရှိသည်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ဝိပါက်ကိုရည်ရွယ်သည်။) ကုသလဝိပါကသတိပဋ္ဌာနာနိ၊
 ကုသိုလ်သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝိပါက်သတိပဋ္ဌာန်တို့၏။ နိဒ္ဒေသဝသေန၊ နိဒ္ဒေသ၏
 အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ [အဘိဓမ္မ-
 ဘာဇနိယနိဒ္ဒေသော ၌စပ်။] ကာယာနုပဿနာဒိဝသေနစ၊ ကာယာနုပဿနာ
 အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း။ သုဒ္ဓိကဝသေနစ၊ သုဒ္ဓိကနှင့် စပ်သဖြင့်၎င်း။
 ကုသလေ၊ ၌။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးသော် နိဒ္ဒေသဝါရတို့၎င်း။ ဝိပါကေ၊ ၌။ ပဉ္စန္ဒ၊
 တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ နိဒ္ဒေသဝါရာနိတို့၏။ ဝသေန၊ အပြား
 အားဖြင့်။ ဒသပုဘေဒေါ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အသီတိနယသဟဿပုဋ္ဌိ-
 မဏ္ဍိတော၊ ရှစ်သောင်းသော နည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အဘိဓမ္မ-
 ဘာဇနိယနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ (ဟောတိ)။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆက အဖွင့်

ဂုဂါ။ ပဉ္စာပုစ္ဆကော နည်း၌။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊ သာလျှင်။ သတိပဋ္ဌာ-
 နာနိ၊ ထို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ ပန၊ အထူးကား။ အာရမ္မဏတ္တိကေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။
 တောနိ၊ ဤလောကုတ္တရာသတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊
 ကို။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ-
 နေဝ၊ သာတည်း။ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။
 သဟဇာတဟေတုဝသေန၊ တကွဖြစ်သောဟိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂဟေတုကာနိ၊
 မဂ္ဂဟေတုကတို့တည်း။ ဝီရိယံဝံ၊ ဝီရိယကိုသော်၎င်း။ ဝိမံသံဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။
 ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂဘာဝနာကာလေ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ
 အခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိ၊ မဂ္ဂါဓိပတိတို့တည်း။ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ၊ ဆန္ဒ စိတ္တ
 ဟူသော အကြီးအကဲရှိသော။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေရာအခါ၌။ မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိနိတိ၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်၏ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ၊ မဆိုထိုက်
 ကုန်။ ဖလကာလေပိ၊ ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း။ (မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ၊ ဟူ၍။)
 န ဝတ္ထုဗ္ဗာနေဝ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သည်ပင်။ အတိတာဒိသု၊ အတိတ်အစရှိသော
 အာရုံတို့တွင်။ ဧကောရမ္မဏဘာဝေနပိ၊ တခုသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 လည်း။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။

ပန၊ ကား။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓမေတ္တာ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိနာမ၊ ဗဟိဒ္ဓဟူသော အာရုံရှိကုန်သည် မည်သည်။ ဟောန္တိ။
 ဣတိဧဝံ သို့။ တေသ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကော ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနေဝ၊ ကုန်
 သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ ထို့ကို။ ကထိတာနိ၊ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။
 သုတ္တန္တဘာဇနိယသ္မိ ယေဝ လောကီယလောကုတ္တရာရမိဿကာ သတိပဋ္ဌာနာ
 ကထိတာ။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ ပဉ္စာပုစ္ဆကေသုပန၊ တို့၌ကား။ လောကုတ္တရာ-
 ယေဝ (သတိပဋ္ဌာနာ ကထိတာ။) ဣတိ ဧဝံ အယံ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေါ၊
 ကိုလည်း။ တေပရိဝံနံ နိဟရိတွာ ဘာဇေတွာ ဒဿိတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ တည်း။

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ၊ သော။ ဝိဘင်္ဂုက္ခကထာယ၊ ၌။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ အဖွင့် ပြီး၏။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၃၉၀။ ဣဒါနိ၊ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒ-
 နန္တရေ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။)
 သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂေ၊ သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း၌။ စတ္တာရောတိ၊ စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဓါ
 သည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ တေန၊ ထိုစတ္တာရောဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်။
 တတော၊ ထိုလေးပါးပု။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်။)
 န-(ဟောန္တိ)၊ မရှိကုန်။ (တတော၊ ထိုလေးပါးမှ)၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဝါ၊ အလွန်။
 (သမ္မပ္ပဓာနာ) န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မပ္ပဓာန ပရိစ္ဆေဒံ၊
 သမ္မပ္ပဓာန်တို့၏ အပိုင်းအခြားကို။ (ဘဂဝါ) ဝိပေတိ၊ မူ၏။ သမ္မပ္ပဓာနာတိ၊ ကား။
 ကာရဏပ္ပဓာနာ၊ သင့်သောအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အားထုတ်ကြောင်း
 ဝီရိယတို့သည်။ ဥပါယပ္ပဓာနာ၊ နည်းလမ်းကျသော အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော
 အားထုတ်ကြောင်း ဝီရိယတို့သည်။ ယောနိသောပဓာနာ၊ သင့်သောအကြောင်း
 အားဖြင့် အားထုတ်ကြောင်းဝီရိယတို့သည်။ (စတ္တာရော ဌိစပ်။)

ကာရဏပ္ပဓာနာ။ ။ သမ္မပ္ပဓာနာ၌ သမ္မာကို “ကာရဏ” ဟု ဖွင့်၏။ “ကာရဏ=
 အကြောင်း” ဟု သာမညဆိုသော်လည်း ယုတ္တိအနက်ဟောဖြစ်သောကြောင့် သင့်သော
 အကြောင်းကို “ကာရဏ” ဟု ယူပါ။ မှန်၏။ “သဗ္ဗမေတံ အကာရဏံ” ဟု လာရာ၌
 ယုတ္တိမရှိသော (မသင့်သော) အကြောင်းကို “ဇကာရဏ” ဟု ခေါ်ရသောကြောင့်
 ဤနေရာ၌ သင့်သောအကြောင်းကို “ကာရဏ” ဟု ယူရသည်။ [ကာရဏသဒ္ဓေါ ယုတ္တိ-
 ဝါစကော။ ပေ။ တဿ ကာရဏပ္ပဓာနာတိ ယုတ္တိပဓာနာ။—အနု။]

တနည်း။ ။ အနုပုပ္ဖပါပကာနုပ္ပါဒနာဒိ ကိရိယာယ အနုဂ္ဂပပဓာနာတိ၊ ဧဝံ ဝါ
 ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌပပ္ပာ။—ဤသို့ အနုဂ္ဂကာ၌ တနည်းဖွင့်လင်း၏။ ထိုအလို ကာရဏသဒ္ဓါ
 ကို “အနုဂ္ဂပပါစက” ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ [အနုဂ္ဂပ=လျော်သောအကြောင်း။]

ဥပါယပ္ပဓာနာ။ ။ ဥပါယ သဒ္ဓါသည် အကြောင်းဟူသောအနက်ကို ဟော၏။
 “အကြောင်းဆိုသော်လည်း သာမန် အကြောင်းမဟုတ်၊ ဆိုင်ရာအကျိုးသို့ ကပ်ရောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော ပဓာန အကြောင်းတည်း။ [ဥပေစ္စ + အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိ
 ဧတေနာတိ ဥပါယော။] ဤ ဥပါယကိုပင် ဥပါယ်တမည် (အကြောင်းတမျိုး) ဟု
 ခေါ်ကြ၏။ ဥပမာ-ရန်သူကို အောင်နိုင်ကြောင်းကိုပြရာ၌ “တေဒ၊ ဒဏ္ဍ၊ သာမ၊ ဒါနံ”
 တို့ကို “ဥပါယ” ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့တည်း။—အဘိဓာန် (၃၄၇)။

ယောနိသော ပဓာနာ။ ။ အဘိဓာန် (၇၄၇)၌ ယောနိ သဒ္ဓါသည် ဟေတု
 အနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ထို အကြောင်းဟူသည်လည်း အကျိုးတရားနှင့် သင့်လျော်
 သော အကြောင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ကာရဏ” အရ အကြောင်းသာမညကို မယူဘဲ
 ဥပါယ၊ ယောနိ ဟူသော ပရိယာယ် သဒ္ဓါတို့ဖြင့် ထပ်၍ဖွင့်သည်။

ဣဓ တိက္ခူတိ၊ ဣဓ တိက္ခုဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ပဋိပန္နကော၊ ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သော။ တိက္ခု၊ သည်။ (ဇနေတိ စသည်၌စပ်။) အနုပ္ပန္နာနန္တိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ဟူသည်ကား။ အနိ- ဗ္ဗတ္တာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ လာမကာနံ၊ ယုတ်ညံ့ ကုန်သော။ [အဓိပ္ပါယ်ထွ။ သဒ္ဒတ္ထမှာ “ပါပေန္တိတိ ပါပကာ၊ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါ ကို အပါယ်လေးရွာသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော”ဟု ဖြစ်၏။] အကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဟူသည်ကား။ အကောသလ္လသမ္မူတာနံ၊ ဉာဏ်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ (ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော။) ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယာ- တိ၊ ဟူသည်ကား။ နုပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ မဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ မဖြစ်အောင်။ [ဥပ္ပါဒနဟု ကာရိတ်သွင်း၍ပွင့်သောကြောင့် အနုပ္ပါဒ၌ ကာရိတ်အကြွေကြံပါ။] ဆန္တံ ဇနေတိတိ၊ ကား။ ကတ္ထုကမ္ပတာသင်္ခါတိ၊ အနုပ္ပန္န ပါပကတို့ကို မဖြစ် အောင်ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလစ္ဆန္တံ၊ ကုသလစ္ဆန္တ ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပါဒ်စေ၏။ [တစုံတခု ဝတ္ထုခြံ ဖြစ်ပေါ်

အရာအားလျော်စွာပွင့်။ ။ ဤ၌ သမ္မာ၏ ဒီပနတ္ထကို “ကာရက ဥပါယ ယောနိ” ဟု ဖွင့်သော်လည်း အဋ္ဌသာလိနိ မူလဋီကာ ဓမ္မေဒေသ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဒ်အဖွင့်၌ “သမ္မာတိ အဝိပရိတ (မဖောက်မပြန်) နိယျာနိကဘာဝေန (ထွက်မြောက်တတ်သည် အဖြစ်ဖြင့်) ဟု ပွင့်၏။ ထို အဖွင့်၌ အဝိပရိတသည် သမ္မာ၏ ဒီပနတ္ထည်း။ “မဖောက် မပြန် မှန်ကန်သောကြောင့် + သမ္မာ = ကောင်းသည်” ဟူလျှင် နိယျာနိကကား “ကုသိုလ် ဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတိစသည်မှ ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် ကောင်းသည်” ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသို့ အရာအားလျော်စွာ သင့်တော်အောင်ဖွင့်ရသော်လည်း သမ္မာ- သဒ္ဓါ၏ သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ သမ္မာသဒ္ဓါက ပြုစမ်းနိုင်သော ဒီပနတ္ထများတည်း။ သဒ္ဓတ္ထမှာ “သမ္မာ ဗျုပ္ပန္နာ ဝိတထံ” စသော အဘိဓာန် (၁၂၇) နှင့် အညီ “မဖောက်မပြန် အမှန်” ဟူသော အနက်သာတည်း။ ထိုအမှန်ကိုပင် “သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ” ဟု နိဿယအနက် ပေးကြသည်။ “အနုပ္ပန္နပါပကတို့၏ မဖြစ်ခြင်းစသော အကျိုးကို ရလိမ့်မည်” ဟု မြော် ကို၍ လုံ့လ ဝီရိယပြုသူမှာ ထိုရည်မှန်းသည်အတိုင်း အကျိုးရနိုင်သော အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သောကြောင့် “သမ္မာ၊ မှန်သော + ပဓာန၊ လုံ့လဝီရိယဖြစ်သည်” ဟူလိ။

ပဋိပန္နကော တိက္ခု။ ။ အနုပ္ပန္နပါပကကို မဖြစ်အောင် ကြိုးစားရာ၌ တိက္ခု ဖြစ်သူတိုင်း ကြိုးစားသည်မဟုတ်၊ သီလစသည်ကို ဖြည့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သာ ကြိုးစား သောကြောင့် “ပဋိပန္နကော” ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။ ထိုကြိုးစားမှုလည်း များသော အားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ၌သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ဣ” ကိုလည်း “ဣမသ္မိံ သာသနေ” ဟု ပွင့်သည်။ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် “ဤကဲ့သို့သော သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရာ ယခုအခါဝယ် ကျင့်ဖြစ်အောင် ကျင့်လိုက်ကြပါ” ဟူသော တိုက်တွန်းမှုကိုလည်း သာမတ္ထိ- ယတ္ထအားဖြင့်၎င်း၊ ဗျုပ္ပန္နနယအားဖြင့်၎င်း ပြုပြီးဖြစ်တော့၏။

လာစေသည်ကိုယူမည်စိုး၍ ဇနေတိကို “ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပါဒိစေ၏” ဟု သဘာဝတ္ထဖြင့် ဖွင့်သည်။] ဝါယမတီတိ၊ ကား။ ပယောဂံ၊ ပြင်းစွာကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပရက္ကမံ၊ အဆင့်ဆင့် မြင့်သောအရာသို့ ရောက်တတ်သော ဝီရိယကို။ ကရောတိ၊ ၏။ [ပ-ကို “ဘုသ အနက်ဟော” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ပရံပရံ ကမတီတိ ပရက္ကမော၊ အဆင့်ဆင့် မြင့်သောအရာသို့ ရောက်တတ်သောလုံ့လ။] ဝီရိယံ အာရဘာတီတိ၊ ကား။ ကာယိကစေတသိကံ၊ ကိုယ်၌လည်းဖြစ်၊ စိတ်၌လည်းဖြစ်သော။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ [“စိတ်က အားတက်သရော ဖြစ်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကလည်း တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်နေသည်” ဟူလို။] စိတ္တံ ပဂ္ဂဏာတီတိ၊ ကား။ တေနေဝ သဟဇာတဝီရိယေန၊ ထို တကွဖြစ်သော ဝီရိယဖြင့်ပင်။ စိတ္တံစိတ်ကို။ ဥက္ခိပတိ၊ ချိမြောက်၏။ [စိတ်ကိုလျှော့ချ၍မထားဘဲ အမြဲတက်ကြွနေအောင် မြှောက်ပင့်ထားသည်” ဟူလို။] ပဒဟတီတိ၊ ကား။ ပဓာနဝီရိယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်ကို အားထုတ်ကြောင်းဝီရိယကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ စတ္တာရိပိ၊ လေးပုဒ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ ပဒါနိ၊ ဤ ဝါယမေတိ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ အာသေဝနသာဝနာ ဗဟုလိကမ္မသာတစွကိရိယာဟိ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်း၊ တိုးပါးစေခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်း၊ မပြတ်မလပ် ပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။

ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနန္တိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နာတိ၊ အနုပ္ပန္နတို့ဟူ၍။ အဝတ္တဗ္ဗတံ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ ပဗဟနတ္တာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ အနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကောသလ္လာသမ္ဘူတာနံ၊ ဉာဏ်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ထိုကို။ ဥပ္ပါဒါယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနတ္တာယ၊ ဖြစ်စေခြင်း အကျိုး

ပဋိပါဠိယာ။ ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ။ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသောအားဖြင့် စ၍အားထုတ်ခြင်းကို “ဝါယမတိ” ဟု ဆို၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယတိုးပါးဝေသောအားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကို “ဝီရိယံ အာရဘာ” ဟု ဆို၏။ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပါးစေပြီးနောက် တနေတနေလျှင် အကြိမ်များစွာ အားထုတ်မှုကို “စိတ္တံ ပဂ္ဂဏာတိ” ဟု ဆို၏။ အကြိမ်များစွာသာမက အဆက်မပြတ် အားထုတ်မှုကို “ပဒဟတိ” ဟု ဆိုသည်။

အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္တဗ္ဗတံ။ ။ ဥပ္ပန္နာနံအရ “ဥပ္ပဇ္ဇိ” သူတိ ဥပ္ပန္နာ” ဟု ဝနတ္ထ ပြု၍ တကယ်ဖြစ်ပြီး ဥပါဒိပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္တဗ္ဗတံ အာပန္နာနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ “အနုပ္ပန္နဟု မဆိုထိုက်သော အကုသိုလ် ဟူသမျှကို ဥပ္ပန္နအရ ယူပါ” ဟူလို။ ထို အနုပ္ပန္နဟု မဆိုထိုက်သော အကုသိုလ်များကို ဋီကာ၌ဖွင့်ထားသည်။

ငါ။ ဥပ္ပန္နာနန္တိကား။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၌ စပ်။) ငြိတိယာတိ၊ ကား။ ငြိတတ္ထာယ၊ တည်တံ့ခြင်း အကျိုးငှါ။ အသမ္မောသာယာတိ၊ ကား။ အနဿနတ္ထံ၊ မပျောက်ပျက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဘိယျောတာဝါယာတိ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ ထပ်။ ဘာဝါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ကား။ ဝိပုလဘာဝါယ၊ ပြန်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ကား။ ဝစိုယာ၊ တိုးပွားခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာတိ၊ ကား။ ပရိပူရဏတ္ထာယ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ နိဗ္ဗေသမှ ရှေးဦးစွာ။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာနံ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့၏။ ဥဒ္ဓေသဝါရဝသေန၊ ဥဒ္ဓေသဝါရနှင့် စပ်သဖြင့်။ ဧကပဒိကော၊ တပုဒ်တပုဒ်၌ယှဉ်သော။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊ အနက်ကို ထုတ်ပြခြင်းတည်း။ [အနုပ္ပန္နတပုဒ်အတွက် အနက် ပါပကတပုဒ်အတွက်အနက်- ဤသို့စသောအားဖြင့် တပုဒ်စီတပုဒ်စီ၏ အနက်ကို ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အပေါင်း ပိဏ္ဏတ္ထအနက်ကို ပြခြင်းမဟုတ်-ဟူလို။]

၃၉။ ဣဒါနိ၊ ဥဒ္ဓေသဝါရကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တာနိ ပဒါနိ၊ ထိုပုဒ်တို့ကို။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်၍။ ဒဿေတုံ၊ ခြင်းငှါ။ ကတဉ္စ ဘိက္ခု၊ အနုပ္ပန္နာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေသဝါရော၊ နိဗ္ဗေသဝါရကို။ (ဘဂဝတာ)။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နိဗ္ဗေသဝါရ၌။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝါ၊ အောက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မသင်္ဂဟေ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီ၌။ (တရားတို့ကိုသိမ်းယူရာ ဓမ္မသင်္ဂဟီပါဠိတော်၌။) အာဂတသဒိသံ၊ လာသောပုဒ်နှင့်တူ၏။ တံ၊ ထို ပုဒ်ကို။ တဿ၊ ထို ဓမ္မသင်္ဂဟပါဠိတော်၏။ ဝဏ္ဏနာယံ၊ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

ပန၊ ဆက်။ ယံ၊ အကြင်ပုဒ်သည်။ တသ္မိံ၊ ထို ဓမ္မသင်္ဂဟပါဠိတော်၌။ အနာဂတံ၊ မလာ။ တတ္ထ၊ ထို မလာသောပုဒ်၌။ တာဝ၊ ဝါယာမပုဒ် အစရှိသည်တို့မှရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေညနံပြအပ်သော။) ဆန္ဒနိဗ္ဗေသော၊ ဆန္ဒနိဗ္ဗေသ၌။ ယော

အသမ္မောသာယ။ ။ သမ္မောသာ၊ မေ့လျော့ခြင်း။ အသမ္မောသာ၊ မမေ့မလျော့ခြင်း။ သမ္မုဿတိ၊ မေ့လျော့၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနက်ပေးကြ၏။ “မေ့လျော့” ဟူသော အနက်မှာ ထိုထိုအရာကို သတိမရခြင်းသာတည်း။ မူသဓာတ်က ထို မေ့လျော့ခြင်းအနက်ကို မဟော၊ ပျောက်ပျက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “အသမ္မောသာယာတိ အနဿနတ္ထံ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖွင့်သည်။ နေရာတိုင်း သတိပြုပါ။

ပါရိပူရိယာ။ ။ ပရိပူရေန္တိတိ ပရိပူရာ၊ (ကုသလာ)။ ပရိပူရာနံ + ဘာဝေါ = ပါရိပူရိ၊ ဘာဝအနက်၌ ဣ-ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်၊ ဤသို့ ဘာဝတစ္ဆိတိ ဝိဂြိုဟ် ပြုသောအခါ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း အနက်ကို ရသောကြောင့် “ပါရိပူရဏ” ဟု ဖွင့်ဟန် တူသည်။

ဆန္ဒောတိ၊ ကား။ ဆန္ဒနိယ(ဆန္ဒယန)ဝသေန၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်ဆန္ဒသည်။ ဆန္ဒိကတာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒိကဘာဝေါ၊ ပြုခြင်း ငှါ အလိုရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဆန္ဒကရဏာ- ကာဏော၊ ဆန္ဒကိုပြုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္တိ)။ ကတ္ထုကမ္ပတာ- တိ၊ ကား။ ကတ္ထုကာမတာ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သည်။ ကုသလောတိ၊ ကား။ ဆေကော၊ ကောင်းသော။ (ဓမ္မစန္ဒော ဌိစပ်။) ဓမ္မစန္ဒောတိ၊ ကား။ သဘာဝစန္ဒော၊ ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒသည်။

ဟိ၊ မှန်။ အယံဆန္ဒောနာမ၊ ဤ ဆန္ဒမည်သည်။ တဏှာဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒ သင်း။ ဝါ၊ တပ်မက်တပ်သောဆန္ဒသင်း။ ဒိဋ္ဌိဆန္ဒော၊ ဒိဋ္ဌိဆန္ဒသင်း။ ဝါ၊ မှားမှား ယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သောဆန္ဒသင်း။ ဝီရိယဆန္ဒော၊ ဝီရိယဆန္ဒသင်း။ ဝါ၊ ဝီရိယ ဟူသော ဆန္ဒသင်း။ ဓမ္မစန္ဒော၊ သင်း။ ဝါ၊ ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒသင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗဟုဝိဇော၊ များသောအပြားရှိ၏။ နာနုပုကာရတော၊ အထူး ထူးသော အပြားရှိ၏။ တေသု၊ ထိုများစွာသောဆန္ဒတို့တွင်။ ဣမသိဉ္စာနေ၊ ဤ ဆန္ဒနိဒ္ဒေသအရာ၌။ ကတ္ထုကမ္ပတာကုသလဓမ္မစန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော ကုသိုလ်ဖြစ်သော ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒကို။ ဓမ္မစန္ဒော- တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။

ဣမံ ဆန္ဒံ ဇနေတိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ကုရုမာနောဝ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ် သည်ပင်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇနေတိ နာမ၊ ဖြစ်စေသည် မည်၏။ သဉ္စနေတိတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂေန၊ သံဉ္စပသာရဖြင့်။ ပဒံ၊ ဇနေတိပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ၊ တိုးပွားစေတော်မူ အပ်ပြီ။ ဥဋ္ဌပေတိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ကုရုမာနောဝ၊ သည်ပင်။ တံ၊ ထိုဆန္ဒကို။ ဥဋ္ဌပေတိနာမ၊ တက်ကြွစေသည် မည်၏။ သမုဋ္ဌပေတိတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂေန၊ သံဉ္စပသာရဖြင့်။ ပဒံ၊ ဥဋ္ဌပေတိပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ၊ ပြီ။ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ၊ ကား။ ဆန္ဒံ၊

ဆန္ဒနိယ(ဆန္ဒယန)ဝသေန။ ။စာအုပ်တို့၌ ဆန္ဒနိယဟု တွေ့ရ၏။ အလိုရှိခြင်းဟု လည်း ရှေးနိယယပေး၏။ ဤပုဒ်မျိုးကို ဖွင့်သောအခါ အဋ္ဌသာလိနိဋ္ဌိ “ပုသနကဝသေန၊ တက္ကနဝသေန၊ စရဏကဝသေန” စသည်ဖြင့် ဘာဝသာနေကို ဖွင့်ပြလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်ဆန္ဒ ဇာတ်၏ စုရာဒိဂိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့် ကယပစ္စည်းဖြင့် “ဆန္ဒယနဝသေန”ဟု ရှိမှ ကောင်း မည်ထင်၏။ ဆန္ဒနိယကို အမှန်ယူလျှင် ဣယကို အနက်မရှိကြပါ။

ဓမ္မစန္ဒော။ ။ဓမ္မစန္ဒော၌ ဓမ္မကို သဘာဝဟု ဖွင့်၏။ “ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိ ပညာ”စသော အသိဓာနိလာအနက်တို့တွင် သဘာဝအနက်ဟော—ဟူလိ။ [သ၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော။ ဘာဝ၊ အထည်ခြွမ်း။] တဏှာဆန္ဒဟုဆိုလျှင် “တဏှာလောဘ” စေတသိက်ကို အရကောက်ရ၏။ ဆန္ဒစေတသိက်ကို အရမကောက်ရ။ “ဒိဋ္ဌိဆန္ဒ၊ ဝီရိယဆန္ဒ” တို့၌လည်း နည်းတူ။ “ဓမ္မစန္ဒော”ဟု ဟောတော်မူရာ၌ကား ဆန္ဒစေတသိက်ဟူသော သဘောတရားကို အရကောက်ရသည်။

ကို။ ကုရုမာနောဝ၊ သည်ပင်။ တံ၊ ထိုဆန္ဒကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂေန၊ အဘိဥပသဘာရဖြင့်။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗတ္တေတိပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ၊ ပြီ။ အဝိစ၊ တနည်းကား။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ (ပြုခြင်းငှါ လိုလားမှုကို။) ကရောန္တောဝ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇနေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည် မည်၏။ တမေဝ၊ ထိုဆန္ဒကိုပင်။ သတတံ၊ အမြဲ။ ကရောန္တော၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဉ္စနေတိနာမ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်ကြောင့်။ ပတိတံ၊ လျှောကျသောဆန္ဒကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဥက္ခိပန္တော၊ ချီမြောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဋ္ဌာပေတိနာမ၊ ထကြွစေသည် မည်၏။ ပဗန္ဓုတိ၊ အစဉ်အားဖြင့် တည်ခြင်းသို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမုဋ္ဌာပေတိနာမ၊ ကောင်းစွာ ထကြွစေသည်မည်၏။ တံ၊ ထိုဆန္ဒကို။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားအောင်။ ကရောန္တော၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗတ္တေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည် မည်၏။ အနောသက္ကနဝာယ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အလီနဝုတ္တိတာယ၊ မထွန်ဆုတ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနောလီနဝုတ္တိတာယ၊ ထွန်ဆုတ်သောဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ရှေ့တိုးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။) နိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိနာမ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေသည်မည်၏။ [“အနောလီနဝုတ္တိတာယ” ပုဒ်သည် ရှေးနိဿယ၌ မပါ။ အလီနဝုတ္တိတာယနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသောကြောင့် မပါခြင်းက ကောင်းသည်။]

၃၉၄။ [ပါဠိတော်ဥဒ္ဓေသ၌ “ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရတတိ” ဟု ဝီရိယနှင့်စပ်၍ ပုဒ် ၂-မျိုးရှိသော်လည်း ဝီရိယကို အကျယ်ချဲ့လိုက်လျှင် ဝါယမတိကိုလည်း ချဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဝီရိယနိဒ္ဓေသေစသည်ဖြင့် ဝီရိယနိဒ္ဓေသကို ဖွင့်ပြသည်။] ဝီရိယနိဒ္ဓေသေ၊ ဤ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောန္တောဝ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ဝီရိယံ၊ ကို။ အာရတတိနာမ၊ အားထုတ်သည် မည်၏။ ဒုတိယပဒံ၊ သမာရတတိ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်ကို။ ဥပသဂ္ဂေန၊ သံဥပသဘာရဖြင့်။ ဝဇိတံ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောန္တောယေဝ၊ သည်ပင်။ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ နာမ၊ အာသေဝတိဘာဝေတိ မည်၏။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ကရောန္တော၊ ဝီရိယကို ပြုလျက်(ပြုသောအားဖြင့်)။ ဗဟုလိကရေတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အာဒိတော၊ အစဉ်။ [အာဒိတောဝ-ဟု ရှိသော်လည်း “အာဒိတောဝါ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။] ကရောန္တော၊ လျက်(အားဖြင့်)။ သမာရတတိ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် အားထုတ်၏။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဇန္တော၊ ဆည်းကပ်လျက်(အားဖြင့်)။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဝဇေန္တော၊ တိုးပွားစေလျက်(အားဖြင့်)။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ သဗ္ဗကိစ္စေသု၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌။ တဒေဝ၊ ထို ဝီရိယကိုပင်။ ဗဟုလိကရေ-

န္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုလျက် (အားဖြင့်)။ ဗဟုလိကရောထိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၉၅။ စိတ္တပဂ္ဂဟနိဒ္ဒေသော ဌံ။ ဝိရိယပဂ္ဂဟေန၊ ဝိရိယကို ချီးမြှောက်ခြင်း နှင့်။ ယောဇေန္တော၊ ယှဉ်စေလျက် (ယှဉ်စေသောအားဖြင့်။) စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဝိရိယကိုချီးမြှောက်လျှင် စိတ်ကိုလည်း ချီးမြှောက်ရာ ရောက်သည်။] ဥက္ခိပတိ၊ ကြွမြောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ပုနပျံနံ၊ ထပ်။ ပဂ္ဂဏှန္တော၊ စိတ်ကိုချီးမြှောက်လျက်။ (စိတ်ကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်။) သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ချီးမြှောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ္ပဂ္ဂဟိတံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ချီးမြှောက်အပ်သောစိတ်သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထောက်ကန်လသော်။ န ပတတိ၊ မလဲ မကျ။ တထာ၊ ထို မလဲ မကျလောက် အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဝိရိယပတ္ထမ္ဘေန၊ ဝိရိယ တည်းဟူသောထောက်ကျားဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘန္တော၊ ထောက်ကန်လျက် (ထောက် ကန်သောအားဖြင့်)။ ဥပတ္ထမ္ဘတိ၊ ထောက်ကန်၏။ [ဤ၌ “ထမ္ဘ” ခာတ် စုရာဒိ တည်း။] ဥပတ္ထမ္ဘတမ္ပိ၊ ထောက်ကန်အပ်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း။ ထိရဘာဝတ္ထာယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ။ ပုနပျံနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဥပတ္ထမ္ဘန္တော၊ လျက် (အားဖြင့်)။ ပစ္စုပတ္ထမ္ဘတိနာမ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ထောက်ကန်သည်မည်၏။

၄၀၆။ ငွိတိယာတိပဒဿ၊ ငွိတိယာဟူသောပုဒ်၏။ နိဒ္ဒေသော ဌံ။ သဗ္ဗေ သမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသမ္မောသာဒိနံ၊ အသမ္မောသ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ ငွိတိဝေဝစနဘာဝံ၊ ငွိတိပုဒ်၏ ဝေဝစပရိယာယ် စကားလှယ်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ခြင်းငှါ။ ယာ ငွိတိ၊ သော အသမ္မောသောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣ၊ ဤ ယာ ငွိတိ၊ သော အသမ္မောသောအစရှိသောပါဠိရပ်၌။ ဟေဠိမံ ဟေဠိမံ၊ အောက်၌ဖြစ် အောက်၌ ဖြစ်သော။ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ၊ အထက်၌ဖြစ် အထက်၌ဖြစ် သော။ ပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဥပရိမံ ဥပရိမံ၊ သော။ (ပဒံ၊ သည်။) ဟေဠိမဿ ဟေဠိမဿ၊ သော။ (ပဒဿ၊ ၏။) အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝရူတိ၊ သင့်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပါဠိရပ်၌။ သေသံ၊ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ၊ သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ ဝိနိစ္ဆယကထာမှ ရှေးဦးစွာ။ ပါဠိဝဏ္ဏနာ၊ ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း။

ပန၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာမှတပါး ဝိနိစ္ဆယကထာကား။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော စကားရပ်သည်။ ဣ၊ ဤ သမ္ပပ္ပဓာနဝိတင်း၌။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဆုံးဖြတ် ကြောင်းစကားတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ သမ္ပပ္ပဓာနကထာ နာမ၊ ဤ သမ္ပပ္ပဓာန ကထာ မည်သည်။ လောကိယာစ၊ လောကိယကထာ၎င်း။ လောကုတ္တရာစ၊

လောကုတ္တရာကထာ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ကထာတို့တွင်။ လောကီယာ၊ လောကီယကထာသည်။ သမ္ပပ္ပဗ္ဗဘာဂေ၊ အလုံးစုံသော မဂ်တို့၏ ရွှေအဒ္ဓိ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထို လောကီယကထာကို။ ကဿပသံယုတ္ထပရိယာယေန၊ ကဿပသံယုတ် ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ လောကီယမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကီယမဂ် ခဏ၌။ (မဟာကုသိုလ် စသည်ဝယ် ယှဉ်သော မဂ်ခဏ၌။) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို ကဿပသံယုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (ကံ၊ နည်း။) [“စတ္တာရော မေ အာဝုသော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ ကတမေ စတ္တာရော” ဟူသော ဝါကျသည် ပါဠိတော်၌ မပါ။ ဘုရားစကားတော် မဟုတ်သောကြောင့် မပါခြင်းကပင် ကောင်းသည်။] အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ [အရှင်ဗောဓိကဿပက အရှင်သာရိပုတြာ ကို ခေါ်သည်။] ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ (အာတပွံ ကရေတိ-၌ စပ်။) မေ၊ ငါ၏။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်သေးကုန်သော။ ပါပကာယုတ်ညွှ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လ သော်။ အနတ္တာယ၊ စီးပါးမဲ့ အလိုငှါ။ သံဝတ္ထေယျုန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာတပွံ၊ ကိလေသာကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော လူ့လဝီရိယကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ မေ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်နှင့် တူကုန်သော။ ပါပကာ၊ အကုသလာ၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိယမာနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်လသော်။ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျုန္တိ အာတပွံ ကရေတိ။ မေ၊ ၎င်း။ အနုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မဖြစ်ကုန်လသော်။ အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္ထေယျုန္တိ အာတပွံ ကရေတိ။ မေ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်ကုန်လသော်။ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျုန္တိ အာတပွံ ကရေတိ။ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ပြီ)။

စ၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤပါဠိတော်၌။ အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာစေဝ၊ သမထဝိပဿနာတို့သည်၎င်း။ မဂ္ဂေါစ၊ မဂ်သည်၎င်း တည်း။ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာ နာမ၊ ဥပ္ပန္နကုသိုလ်တို့ မည်သည်။ သမထဝိပဿနာဝ၊ သမထ ဝိပဿနာတို့သာတည်း။ [ဧဝံဖြင့် မဂ္ဂေါကို ကန့်သည်။] ပန၊ ဆက်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတု၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈမာနော၊ ချုပ်လသော်။ အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တနကော နာမံ၊ ဖြစ်စေတတ်သောမဂ် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုမဂ်သည်။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်အား။ ဝါ၊ ဖိုလ်၏။ ပစ္စယံ၊ ပစ္စည်းကို။ (အနန္တရ နာနာက္ခဏိကမ္မပစ္စည်းကို။) ဒတုာဝ၊ ပေး၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ [ဥပ္ပန္နကုသလမဂ်က နိရုဇ္ဈမာနဖြစ်သော်လည်း ‘အနတ္တာယ သံဝတ္တန မဖြစ်သောကြောင့် ဥပ္ပန္နကုသလအရ မဂ်ကိုမယူဘဲ ချန်ထားသည်။]

ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမသ္မိံ* အနုပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ မော အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျုဟူသော ရှေ့ပါဠိ၌လည်း။ သမထဝိပဿနာဝ၊ တို့ကိုသာ။ [ဝေဖြင့် မဂ်ကိုကုန်။] ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထို ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ် သောစကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။

တတ္ထံ ထို ပါဠိရပ်၌။ ဥပ္ပန္နာ သမထဝိပဿနာ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္ထန္တိတိ၊ ဟူသော ပါဠိရပ်၌။ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ အာဝိတာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ [ရှေးနိဿယ၌ “အတ္ထဝိတာဝတ္ထံ” ဟု ရှိ၏။] ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ် လတ္တံ့ကား။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ဧကော၊ တပါးသော။ ခိဏာသဝတ္ထေရော၊ ရဟန္တာထေရ်သည်။ မဟာစေတီယဉ္စ၊ မဟာစေတီတော်ကို၎င်း။ မဟာဗောဓိဉ္စ၊ မဟာဗောဓိကို၎င်း။ ဝန္တိဿာမိ၊ ရှိခိုးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ သမာပတ္တိ လာဘိနာ၊ လောကီသမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရခြင်းရှိသော။ သဏ္ဍဂ္ဂါဟကသာမဏေ ရေန၊ သပိတ် သင်္ကန်းဘဏ္ဍာကို ယူတတ်သော သာမဏေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဇနပဒတော၊ ဇနပုဒ်မှ။ မဟာဝိဟာရံ၊ မဟာဝိဟာရသို့။ အာဂန္တာ၊ ကြွလာ၍။ ဝိဟာရပရိဝေဏံ၊ ကျောင်းတိုက်ပရိဝေဏံသို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ သာယန္တသမယေ၊ ညနေချမ်း အခါ၌။ မဟာဘိက္ခုသံဃေ၊ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်။ စေတီယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဝန္တမာနေ၊ ရှိခိုးလသော်။ ဝါ၊ စဉ်။ စေတီယံ၊ ကို။ ပန္နနတ္တာယ၊ ရှိခိုးခြင်းငှါ။ န နိက္ခမံ၊ မထွက်သေး။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ (န နိက္ခမံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ တီသ၊ ဥ-ပါး ကုန်သော။ ရတနေသု၊ ရတနာတို့၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပါရဝံ၊ ရှိသေ လေးစားသူ၏အဖြစ်သည်။ (ရိသေလေးစားခြင်းသည်)။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န နိက္ခမံ၊ မထွက်သေး။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ မထွက်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘိက္ခုသံဃေ၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ပဋိက္ကန္တေ၊ ဖဲသွားလသော်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ သာယမာသဘုတ္တဝေလာယ၊ ညစာစားချိန် အခါ၌။ [ဤစကားဖြင့် “စေတီတော်အတွင်း၌ လူများလည်း မရှိ” ဟု ပြသည်။] သာမဏေရမ္ပိ၊ သာမဏေကိုသော်မှလည်း။ အဇာနာပေတွာ၊ မသိစေမူ၍။ [သာမဏေရမ္ပိ၌ အပိသည် သမ္ဘာဝနာ။ “အတူသွား အတူလာ

တံ န ယုတ္တံ။ ။ဘာကြောင့်မသင့်သနည်းဟူမူ မဂ်၏ မဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အနတ္တ (စီးပွားမဲ့) ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ မဂ်မဖြစ်လျှင် ငဋ်ဒုက္ခအမျိုးမျိုး တည်းဟူသော စီးပွားမဲ့ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်၎င်း ထိုစကားကို မသင့်ဟု ပယ်ရသည်။ [တံ ပန မဂ္ဂါနုပ္ပန္န- တာယ ဘာဝတော အနုပ္ပဇ္ဇမာနေ စ တသ္မိံ ဝဋ္ဋာနတ္ထသံဝတ္တနတော န ယုတ္တန္တိ ပဋိ- က္ခိပတိ။—ဋီကာ။]

ဖြစ်သောကြောင့် အသိပေးထိုက်ပါသော်လည်း အသိမပေး”ဟူလို။] စေတိယံ၊ ကိုး၊ ဝန္တိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဧကကောဝ၊ တပါးထည်းသာ။ နိက္ခမိ၊ ပြီ။

သာမဏေရော၊ သည်။ ကိ* နုခေါ၊ ကြောင့်။ ထေရော၊ သည်။ အဝေလာယ၊ အချိန်မဲ့ အခါမဲ့။ ဧကကောဝ၊ သာ။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားပါလိမ့်မည်နည်း။ ဇာနိဿာမိ၊ သိအံ။ (သိအောင်ပြုအံ့။) ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဤ။ ပဒါနုပဒိကောဝ၊ ခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော ခြေရာရှိသည်သာ။ (ဟုတွာ) နိက္ခမိ၊ ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ အနာဝဇ္ဇနေန၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ (သာမဏေလိုက်လာသည်ကို မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။) တဿ၊ ထိုသာမဏေ၏။ အာဂမနံ၊ လိုက်လာခြင်းကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်။ (ဟုတွာ) ဒက္ခိကဒ္ဓါရေန၊ တောင်ဘက်တံခါးဖြင့်။ မဟာစေတီယင်္ဂဏံ၊ မဟာစေတီ ရင်ပြင်တော်သို့။ အာရုဠော၊ တက်ပြီ။ သာမဏေရောပိ၊ သည်လည်း။ အနုပဒိယော၊ အစဉ်လိုက်သောခြေရာအတိုင်းသာ။ အာရုဠော၊ ပြီ။ မဟာထေရော၊ မဟာစေတီယံ၊ ကိုး။ ဥလ္လောကေတွာ၊ မော်ပူး၍။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်တုရားဟူသော အာရုံရှိသော။ ပိတိ*၊ ပိတိကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ စေတသော၊ စိတ်၏။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံအကုန်အစင်ကို။ သမန္နာဟရိတွာ၊ ကောင်းစွာဆောင်၍။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဟဋ္ဌပဟာဠော၊ ရှင်လန်း၊ အလွန်ရှင်လန်းသည်။ (ဟုတွာ) မဟာစေတီယံ၊ ကိုး။ ဝန္တတိ၊ ဤ။ သာမဏေရော၊ သည်။ ထေရဿ၊ ဤ။ ဝန္တနာကာရံ၊ ရှိခိုးပုံအခြင်းအရာကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ မေ၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဝန္တတိ၊ ဤ။ ပပ္ပါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ရလသော်။ ဣ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကာရေယျကိ* နုခေါ၊ ပြုရာအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။

ထေရေ၊ သည်။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ သိရသိ၊ ဦးခေါင်း၌။ အဉ္စလိ*၊ လက်အုပ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ မဟာစေတီယံ၊ ကိုး။ ဥလ္လောကေတွာ၊ ၍။ ဌိတေ၊ ကည်လသော်။ သာမဏေရော၊ သည်။ ဥက္ကာသိတွာ၊ ချောင်းဟန်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အာဂတဘာဝံ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာပေသိ၊ သိစေပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ပရိဝေတ္တတွာ၊ ပြန်လှည့်၍။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ (ဘယ်တုန်းက)။ အာဏော၊ ရောက်လာသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့၏။ စေတိယံ၊ ကိုး။ ဝန္တနကာလေ၊ ရှိခိုးရာအခါ၌။ (အာဂတော၊ သည်။ အမိ၊ ဤ။) အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ပသန္နာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) စေတိယံ၊ ကိုး။ ဝန္တိတ္ထ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ကိန္နုခေါ၊ အသိနည်း။ ပပ္ပါနိ၊ တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ လသော်။ ပူဇေယျာထ၊ ပူဇော်ကုန်ရာပါအံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ သာမဏေရ၊

ဏေ။ အာမ၊ အိမ်း။ ဣမသ္မိံ ဧတိယေဝိယ၊ ဤဧတိတော်၌ကဲ့သို့။ အညတြ၊ အခြားဧတိတော်၌။ ဣတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဓာတုနိဓာနံ နာမ၊ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာခြင်း မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ အသဒိသံ၊ အတူရှိတော်မမူသော။ မဟာထူပံ၊ ပုထိုးတော်ကြီးကို။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ လသော်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ န ပူဇေယျ၊ မပူဇော်ဘဲ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတေနဟိ၊ လျှင်။ အဓိဝါသေထ၊ စဉ်းငယ်သည်းခံပါကုန်။ ဝါ၊ ဆိုင်းငံ့ပါကုန်။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်ယူပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဟိမဝန္တံ၊ ဟိမဝန္တာသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ သမုန္ဓာနိ၊ အဆင်း အနံ့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပရိဿာဝနံ၊ ပုဝါ ရေစစ်ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ မဟာထေရေ၊ သည်။ ဒက္ခိဏမုခတော၊ တောင်ဘက်မှန်မှ။ ပစ္စိမမုခံ၊ အနောက်ဘက်မှန်သို့။ အသမ္ပတ္တေယေဝ၊ မရောက် သေးမီသာလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဌာပေတွာ၊ ထား၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပူဇေယ၊ ပူဇော်ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ သာမဏေရ၊ ဏေ။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ အတိမန္ဓာနိ နော၊ အလွန်နည်း ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြီ။ [ပုဝါရေစစ် ပြည့်ရုံမျှဖြစ်၍ အလွန်နည်းသည်ဟု ပြောသည်။] ဘန္တေ၊ ရား။ ဂစ္ဆထ၊ ကြွပါကုန်။ ဘဂဝ- တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ဘာဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ပူဇေယ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ထေရော၊ သည်။ ပစ္စိမမုခ နိဿိတေန၊ အနောက်ဘက်မှန်ကို မှီသော။ သောပါနေန၊ စောင်းတန်းလှေခါးဖြင့်။ အာရုယ၊ တက်၍။ ကုစ္ဆိဝေဒိကာဘူမိ- ယံ၊ ဧတိဝမ်း၏ ပုတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော တည်ရာအပြင်၌။ [ဧတိ တော်၏ ဝမ်းဗိုက်သဘွယ် အလယ်ခေါင်ဖြစ်သော အရပ်ဝယ် ပုတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော တည်ရာအပြင်၌။] ပုပ္ဖုဇာ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်းကို။ ဘာတုံ၊ ငှါ။ အာရုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ဝေဒိကာဘူမိ၊ ပုတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော တည်ရာအပြင် သည်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်ပြီ။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ ပတိတွာ၊ လျှံကျ၍။ ဒုတိယဘူ- မိယံ၊ ဒုတိယ တည်ရာအပြင်၌။ ဇဏ္ဍုပ္ပမာဏေန၊ ပုဆစ် ဒူးဝန်း အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ဩဒိနာ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ပူရယိံ သု၊ ပြည့်ကုန်ပြီ။ တတော၊ ထို ဒုတိယတည်ရာအပြင်မှ။ ဩတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။ ပါဒဝိဇ္ဇိကပစ္ဆိံ၊ ခြေဖမိုး နှင့် တူစွာ ဧတိတော်၏ အောက်ဆုံးနေရာ အစဉ်ကို။ [ရွေးနိဿယ၌ “ဘိနပ် တော်အစဉ်ကို” ဟု ပေး၏။] ပူဇေယိ၊ ပြီ။ သာပိ၊ ထို ခြေဖမိုးနှင့်တူစွာ ဧတိ တော်၏ အောက်ဆုံးနေရာ အစဉ်သည်လည်း။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်ပြီ။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝံ၊ ပြည့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ဟေဋ္ဌမတလေ၊ အောက်အပြင်၌။ ဝိကိရ-

န္တော၊ ကြံဖြန့်လျက်။ အဂမာသိ၊ သွားပြီ။ သဗ္ဗစေတိယင်္ဂဏံ၊ အလုံးစုံသော စေတီ ရင်ပြင်တော်သည်။ ပရိပူရိ၊ ပြီ။ တသ္မိံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စေတီရင်ပြင် တော်သည်။ ပရိပုဏ္ဏေ၊ လသော်။ သာမဏေရ၊ ဧက။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ န ခိယန္တိ၊ မကုန်နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ ရား။ ပရိသာဝနံ၊ ပုဝါရေစစ်ကို။ အဓောမုခံ၊ အောက်၌ မျက်နှာ ရှိအောင်။ ကရောထ၊ ပြုပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အဓောမုခံ၊ အောင်။ ကတွာ၊ ရှိ။ စာလေသိ၊ လှုပ်ခါပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ ခိဏာနိ၊ ကုန် ကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ပရိသာဝနံ၊ ကို။ သာမဏေရဿ၊ အား။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ဟတ္ထိပါကာရေန၊ ဆင်ရုပ်ရှိသော တံတိုင်းနှင့်။ (ဆင်ရံတံတိုင်းနှင့်။) သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ စေတိယံ၊ ကို။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျော်ရစ်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ စတုသု၊ လေးဘက်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိ။ [တံတိုင်း ပြင်ဘက်က ရှိခိုးသည်။] ပရိဝေဏံ၊ ပရိဝုဏ်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ ရောက်လသော်။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ)။ အယံ သာမဏေရော၊ သည်။ ယာဝ၊ အလွန်အကဲသာ လျှင်။ မဟိဒ္ဓိကောဝတ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိပါပေစေ။ ဣပံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ၊ ဤ တန်ခိုးအာနုဘော်ကို။ ရက္ခိတံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ သက္ခိယတိနုခေါ၊ စွမ်း နိုင်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စိန္တေသိ)။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ န သက္ခိ- သတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သာမဏေရံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

(ကိံ)။ သာမဏေရ၊ ဧက။ တံ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ၎င်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ယခုတန်ခိုးကြီးပါသော်လည်း။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဣဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးကို။ နာသေတွာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ ပစ္စိမကာလေ၊ နောက်အခါ၌။ ကာဏ- ပေသကာရိယာ၊ မျက်စိကာဏ်းသော ယက်ကန်းသည်မ၏။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ မဒ္ဓိတံ၊ နယ်အပ်သော။ ကဉ္စိယံ၊ ပအုန်းရည်ကို။ ပိဝိဿသိ၊ သောက်ရလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ)။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ၎င်း။ ကထာယ၊ စကားကြောင့်။ သံဝေဇေတွာ၊ ထိတ်လန့်၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အာစိက္ခယ၊ ပြောပြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ န ယာစိ၊ အကြင် မတောင်းခဲ့။ သေ (သေသော)၊ ဤသို့မတောင်းခြင်း သည်။ ဒဟရကဘာဝဿနာမ၊ ငယ်ရွယ်သူ၏အဖြစ် မည်သည်၏။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝဒတိ၊ ပြောဆိုပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ တံ၊ ထိုစကား ကို။ အသုဏန္တောဝိယ၊ မကြားသကဲ့သို့။ (ဟုတွာ) အဂမာသိ၊ သွားပြီ။

ထေရော၊ သည်။ မဟာစေတိယဉ္စ၊ ကိုင်း။ မဟာဗောဓိဉ္စ၊ ကိုင်း။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိ။ သာမဏေရံ၊ ကို။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ အနုပဗ္ဗေန၊ အစဉ် အားဖြင့်။ ကုဇ္ဈေဋ္ဌိတိဿ မဟာဝိဟာရံ၊ ကုဇ္ဈေဋ္ဌိတိဿမည်သောကျောင်းကြီးသို့။

အဂမာသိ၊ ရောက်ပြီ။ သာမဏေရော၊ သည်။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ၏။ ပဒါနုပဒိကော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခာစာရံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ လိုက်မသွား။ (ဆရာနှင့်အတူ နောက်က လိုက်မသွား။) ပန၊ အနွယ်ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကတရံဂါမံ၊ အတယ်ရွာသို့။ ပဝိသထ၊ ဆွမ်းခံဝင်ပါကုန်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအချိန်၌။ မေ၊ ၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ဂါမဒ္ဓါရံ၊ ရွာတံခါးသို့။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာရောက်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတွာ၊ ၍။ အတ္တနောစ၊ ၏၎င်း။ ဥပဇ္ဈာယဿစ၊ ၏၎င်း။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂန္တော၊ လိုက်လာ၍။ (ရွာတံခါး၌ မှီအောင်လိုက်လာ၍။) ထေရဿ၊ အား။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ပိဏ္ဍာယံ၊ ငါ။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ထေရော၊ သည်။ သဗ္ဗကာလံ၊ အလုံးစုံသောအခါ၌။ ဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဩဝဒတိ၊ ဆုံးမ၏။ (ကို)။ သာမဏေရ၊ ဇော။ ဝေံ၊ သို့။ မာ အကာသိ၊ မပြုလင့်။ (တန်ခိုးကို ဤလောက် အသုံးမချနှင့်။) ပုထုဇ္ဇနိဒ္ဓိနာမ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ တန်ခိုးမည်သည်။ စလာ၊ လှုပ်၏။ အနိပဗ္ဗဒါ၊ မမြဲ။ အသပ္ပါယံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ ရူပါဒိ- အာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ လသော်။ အပ္ပမတ္တ- ကေနေဝ၊ အနည်းငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီးတတ်၏။ သန္တာယ၊ ငြိမ်သက်သော။ သမာပတ္တိယာ၊ မှ။ ပရိ- တိနာ၊ ယုတ်လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ၊ ဗြဟ္မစရိယဖြင့် နေခြင်း၌။ ဝါ၊ ကျင့်သုံးအပ်သော ဗြဟ္မစရိယ၌။ သန္တမ္ပိတံ၊ ကောင်းစွာ ထောက်တည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဩဝဒတိ၊ ၏။)

သာမဏေရော၊ သည်။ မဟံ၊ ၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ကံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ပြောပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သောတံ၊ နာယူခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ တထေဝ၊ ထိုအတိုင်းပင်။ (တန်ခိုးကိုအသုံးပြုမြဲအတိုင်းပင်။) ကရော- တိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အားဖြင့်။ စေတိယဝန္တနံ၊ စေတီတော်ကို ရှိခိုး ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ကမ္မုပေန္တဝိဟာရံ နာမ၊ ကမ္မုပေန္တ မည်သော ကျောင်းသို့။ [ကမ္မုပေန္တ နာမ ဝိဟာရံ။ — ယောဇနာ။] ဂတော၊ ရောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝသန္တေပိ၊ နေစဉ်လည်း။ သာမဏေရော၊ သည်။ တထေဝ၊ ထိုအတိုင်းပင်။ ကံရောတိ၊ ၏။ (တန်ခိုးကို အသုံးပြု၏။) အထ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧဝံ၊ သော။ အဘိရူပါ၊ လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ အလွန်အဆင်းလှသော။ ပဌမဝယေ၊ ပဌမအရွယ်၌။ ဌိတာ၊ တည်သော။ ပေသကာရဓိတာ၊ ယက်ကန်းသည်၏ သို့သည်။ ကမ္မုပေန္တဂါမတော၊ ကမ္မုပေန္တ ရွာမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ပဒုမဿရံ၊ ပဒုမာကြာအိုင်သို့။ ဩရယ၊ သက်ဆင်း၍။ ဂါယမာနာ၊ သီချင်းဆိုလျက်။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ဘဉ္ဇတိ၊ ချိုး၏။

တသ္မိံ သမယေ ဌံ။ သာမဏေရော သည်။ ပဒုမဿရမတ္ထကေန၊ ပဒုမာ
 ကြာအိုင်၏ အထက်ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဈာန်ပျံသွား၏။ ပန၊ ဆက်။ ဂစ္ဆ-
 နန္တော၊ ဈာန်ပျံသွားလသော်။ သက္ကရလသိကာယ၊ သကာအစေး၌။ ကာဏမက္ခိ-
 ကာ၊ မျက်စိကာဏ်းသော ယင်သည်။ (ဗဇ္ဇတိ)ဝိယ၊ ဖွဲ့မိသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ငြိတွယ်
 သကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။) တဿာ၊ ထိုသတို့သွီး၏။ ဂီတသဒ္ဓေ၊ သီချင်းသံ၌။ ဗဇ္ဇိ၊
 ဖွဲ့မိပြီ။ ဝါ၊ ငြိတွယ်ပြီ။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ အန္တရဟိ-
 တာ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ ဆိန္ဒပက္ခော၊ ပြတ်သော အတောင်ရုံသော။ ကာကော
 ဝိယ၊ ကျီးသည်ကဲ့သို့။ အပဟာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [“ကောင်းကင်မှကျလာသည်”ဟူလို။]
 ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိန္ဒပက္ခကာကဲ့သို့ ကောင်းကင်မှ ကျပါသော်လည်း။ သန္တ-
 သမာပတ္တိဗလေန၊ ငြိမ်သက်သော သမာပတ်၏အစွမ်းကြောင့်။ တတ္ထေဝ ဥဒက-
 ပိဋ္ဌေ၊ ထို ရေအပြင်၌သာ။ အပတိတွာ၊ မကျမူ၍။ ပတမာနံ၊ ကျသော။ သိမ္မလိ-
 တူလံ ဝိယ၊ လက်ပံလဲကဲ့သို့။ [“သိမ္မလိတူလံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပတမာနော၊ လျက်”ဟု
 ရှိလျှင် ကောင်း၏။] အနုပုဗ္ဗေန၊ အားဖြင့်။ ပဒုမဿရတိရေ၊ ပဒုမာကြာအိုင်၏
 ကမ်း၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။

သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ဝေဂေန၊ လျင်မြန်စွာ။ ဂန္ဓာသွား၍။ ဥပဇ္ဈာယ-
 သာ၊ အား။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ နိဝတ္တိ၊ ပြန်နစ်ပြီ။ မဟာထေရော၊ သည်။
 တေ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ မယာ၊ သည်။ ပဂေ၊ ရှေးဦးမဆူ အစကပင်။
 ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ။ နိဝါရိယမာနောပိ၊ တားမြစ်အပ်ပါသော်လည်း။ န နိဝတ္တိ-
 သတိ၊ ပြန်နစ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိတော်မူ၍။ ကိဉ္စိ၊ တစ်တခုသော
 စကားကိုမျှ။ အဝတွာ၊ မပြောမူ၍။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဝှံ့။ ပါဝိသိ၊ ပြီ။ သာမဏေရော၊
 ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပဒုမဿရတိရေ၊ ၌။ တဿာ၊ ထို အမျိုးသွီး၏။ ပစ္စုတ္တရဏံ၊ ရေမှ
 တက်လာခြင်းကို။ အာဂမယမာနော၊ ဆိုင်းငံ့လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ သာပိ၊ သည်
 လည်း။ သာမဏေရံ၊ ကို။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တူ၊ သွားသည်ကို၎င်း။ ပုန၊
 တဖန်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ဌိတူ၊ တည်သည်ကို၎င်း။ ဒိသွာ၊ ၍။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်
 ကေန်။ သေ(သော)၊ ဤ သာမဏေသည်။ မံ၊ ဝါကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥက္ကဏ္ဍိ-
 တောပျင်းရိပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ သာမဏေရ၊ ဏေ။ ပတိက္ကမ၊ ဖယ်စမ်း
 ပါဦး။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သောပိ၊ ထို သာမဏေသည်လည်း။ ပတိက္ကမိ၊
 ဖယ်ပေးပြီ။ ဣတရာ၊ သာမဏေမှတပါးသော သတို့သွီးသည်။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊
 ရေမှတက်၍။ သာဋီကံ၊ အဝတ်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ တံ၊ ထို သာမဏေကို။
 ဝါ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ တမတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အာရောစေသိ၊
 ပြီ။ သာ၊ သည်။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။
 ယရာဝါသေ၊ အိမ်ဟူသော အာဝါသ၌။ ဝါ၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်

၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ၊ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်း၌။ အာနိသံသဉ္စ၊ အကျိုးကို၎င်း။ ဒဿေတော၊ စွမ်းနိုင်သမျှပြု၍။ ဩဝဓမာနာပိ၊ ပြောဆို ဆုံးမပါသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုသာမဏေ၏။ ဥက္ကဏ္ဍံ၊ ပျင်းရိခြင်းကို။ ဝိနောဒေတုံ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ (ဟုတော့) အယံ၊ ဤသာမဏေသည်။ မမ၊ ၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဝေရူပါယ၊ သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးမှ။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်လျော့ပြီ။ ဒါနိ၊ ၌။ ပရိစ္စေတုံ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းငှါ။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြ၍။ ဣဓေ၊ ဤအရပ်၌သာ။ တိဋ္ဌ၊ တည်ရစ်ပါဦး။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တော၊ ၍။ ဘရံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ မာတာပိတုနံ၊ တို့အား။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ အာရောစေသိ။

တေပိ၊ ထို မိဘတို့သည်လည်း။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြား။ ဩဝဓမာနာ၊ ဆုံးမစကားပြောကုန်လျက်။ ဝစနံ၊ ကို။ အဂ္ဂဏ္ဍန္တံ၊ မနာယူသော သာမဏေကို။ အာဟံသု၊ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။ (ကိံ)။ တံ၊ သည်။ အမှေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို။ ဥစ္စာကုလတိ၊ အထက်တန်းအမျိုးတို့ဟူ၍။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်ထင်သလော။ မယံ၊ တို့သည်။ ပေသကာရာ၊ ယက်ကန်းသည်တို့ပါတည်း။ ပေသကာရကမ္ပံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ အလုပ်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ခိဿသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။) သာမဏေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ)။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာ။ ဂိဟိဘူတော နာမ၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သူ မည်သည်။ ပေသကာရကမ္ပံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ အလုပ်ကိုမူလည်း။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ နဋကရာကမ္ပံ၊ ကျူထရံသည်တို့၏အလုပ်ကိုမူလည်း။ ကရေယျ၊ ရာ၏။ ဣမိနာ၊ ဤအလုပ်ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မေးဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ သာဠကမတ္ထေ၊ ပုဆိုးကလေးမျှ၌။ လောဘံ၊ လောဘကို။ မာ ကရေထ၊ မပြုပါကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ပြီ။)

ပေသကာရကော၊ ယက်ကန်းသည် ဒါယကာသည်။ ဥဒရေ၊ ရင်၌။ ဗဒ္ဒသာဠကံ၊ ဖွဲ့အပ်သော ပုဆိုးကို။ ဒတော၊ ၍။ ဘရံ၊ သို့။ နေတော၊ ဆောင်၍။ ဓိတရံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပေးပြီ။ သော၊ ထို ရှင်လူထွက်သည်။ ပေသကာရကမ္ပံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ အလုပ်ကို။ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတော၊ သင်ယူပြီး၍။ ပေသကာရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သာလာယ၊ ယက်ကန်းရုံ၌။ ကမ္ပံ၊ အလုပ်ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ အညေသံ၊ အခြားသူတို့၏။ ဣတ္ထိယော၊ ဖိန်းမတို့သည်။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစော၌ပင်။ ဘတ္တိံ၊ ထမင်းကို။ သမ္မာဒေတော၊ ပြီးစီးစေ၍။ အာဟရိံ သု၊ ဆောင်ပို့ကြကုန်ပြီ။ တဿ၊ ထို ရှင်လူထွက်၏။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ န တာဝ အာဂစ္ဆတိ၊ မလာသေး။ သော၊ ထို ရှင်လူထွက်သည်။ ဣတရေသု၊ မိမိမှတပါး အခြားသူတို့သည်။ ကမ္ပံ၊ အလုပ်ကို။ ဝိသဇ္ဇေတော၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဘုဉ္ဇမာနေသု၊ စားကုန်လသော်။ တသရံ၊ ရက်ဖောက်ကို။ ဝဇ္ဇေန္တော၊ လည်စေလျက်။ (ရက်ဖောက်ယောက်လျက်)။

နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ သာ၊ ထို ရှင်လူထွက်၏မယားသည်။ ပစ္ဆိမ၊ နောက်မှ။ အာဂမာ-
သိ၊ လာပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမယားကို။ သော၊ ထို ရှင်လူထွက်သည်။
အတိစိရေန၊ အလွန်ကြာမြင့်မှ။ အာဂတော၊ လာသည်။ အသိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
တဇ္ဇေသိ၊ ကြိမ်းမောင်းပြီ။

၈၊ ဆက်။ မာတုဂါမော နာမ၊ မည်သည်။ စက္ကဝတ္တိရာဇာနံ အပိ၊ စကြာမင်း
ကိုသော်မှလည်း။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တံ၊ စွဲငြိသော စိတ်ရှိသည်ကို။ ဥ တွာ၊
၍။ ဝါ၊ သိလသော်။ ဒါသိဝိယ၊ ကျွန်ကိုကိုသို့။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်တင်တတ်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ)။ အညေသံ၊ ထို့၏။
ဗရေ၊ အိမ်၌။ ဒါရုပဏ္ဏလောဏာဒီနိ၊ ထင်း၊ ဟင်းရွက်၊ ဆား အစရှိသည်
ထို့ကို။ သန္နိဟိတာနိ၊ ကောင်းစွာ စုရုံးထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဗာဟိရတော၊ အပြင်မှ။
အာဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဒါယကော၊ ပေးကုန်သော။ ပေသနကာရကာပိ၊
စေခိုင်းအပ်သည်ကို ပြုလုပ်သူတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ အဟံ ပန၊ ကျုပ်
သည်ကား။ ဧကော၊ တယောက်တည်း။ (အမ္ပိ)။ တုမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မယံ၊ ၎င်း။
ဗရေ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤဟာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။
န ဇာနာသိ၊ မသိတတ်။ သစေဣစ္ဆသိ၊ အကယ်၍ စားလိုအံ့။ (ဧဝံသတိ)ဘူ၊
စား။ နောစေ ဣစ္ဆသိ၊ အကယ်၍ မစားလိုအံ့။ (ဧဝံသတိ)။ မာဘူ၊ မစား
လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ပြီ။)

သော၊ ထိုရှင်လူထွက်သည်။ ဧဝံလံ၊ စကားဖြင့် ထိခိုက်ခြင်း မဖက်
သက်သက်။ ဥဿူရေ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့ နေရောက်ရာအခါ၌။ ဝါ၊ နေမြင့်
မှ။ ဘတ္တံ၊ ကို။ န အာဟရသိ၊ ဆောင်ပို့သည်မဟုတ်သေး။ ဝါစာယပိ၊ စကား
ဖြင့်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဗဒ္ဓေသိ၊ ထိခိုက်ဘိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြ၍။ ကုဇ္ဈိတွာ၊
စိတ်ဆိုး၍။ အညံ၊ ရက်ဖောက်တံမှတပါး အခြားသော။ ပဟရဏံ၊ ပုတ်ခတ်
ကြောင်း လက်နက်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတွာ)။ တမေဝ တသရ-
ဒဏ္ဍကံ၊ ထို ရက်ဖောက်ရစ်တံကိုပင်။ တသရတော၊ ရက်ဖောက်မှ။ လုဉ္ဇိတွာ၊
နုတ်၍။ ခိပိ၊ ပစ်လိုက်ပြီ။ သာ၊ သည်။ တံ၊ ထိုရက်ဖောက်ရစ်တံကို။ အာဂစ္ဆန္တံ၊
လာသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဤသကံ၊ စဉ်းငယ်။ ပရိဝတ္တိ၊ ရှောင်လွှဲလိုက်ပြီ။
တသရဒဏ္ဍကာဿစ၊ ၎င်းလည်း။ ကောဋိနာမ၊ အစွန်းမည်သည်။ တိဒိဏာ၊
ထက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထိုရက်ဖောက်တံ၊ အစွန်းသည်။ ပရိဝတ္တမာနာ-
ယ၊ ရှောင်လွှဲသော။ တဿာ၊ ထို ရှင်လူထွက်မယား၏။ အက္ခိကောဋိယံ၊ မျက်
ထောင့်စွန်း၌။ ပဝိသိတွာ၊ စူးဝင်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ သာ၊ ထိုလူထွက်မယား
သည်။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဟတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေဂေန၊ လျင်သော
အဟုန်ဖြင့်။ အက္ခိံ၊ မျက်လုံးကို။ အဂ္ဂယေသိ၊ ယူပြီ။ (ပိတ်ပြီ)။ ဘိန္ဒုဋ္ဌာနတော၊
ပေါက်ကွဲသောအရပ်မှ။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ ပဋ္ဌရတိ၊ ယိုစီး၏။

သော၊ ထိုရှင်လူထွက်သည်။ တသ္မိ*ကာလေ၊ ထိုအခါ၌။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ၎င်း။
 ဝစနံ၊ ကို။ အနုဿရိ၊ အမှတ်ရပြီ။ (ကိ*)။ ဣဒံ၊ ဤဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ၊
 ရည်ရွယ်၍။ မံ၊ ကို။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ အနာဂတေ ကာလေ။ ပေ။ ကဿံ
 ပိဝိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဖြစ်ပုံသည်။ ဝါ၊ ဤဖြစ်ပုံကို။ ထေရေန၊
 သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အယျော၊ ဆရာအရှင်သည်။
 အဟော ဒီသဒဿိ၊ အော် .. အရှည်ကို မြင်နိုင်ပါပေစွ။ ဣတိ၊ သို့။ (အနုဿရိ၊ ပြီ။)
 ဣတိ၊ ဤသို့ အမှတ်ရပြီး၍။ မဟာသဒ္ဓေန၊ ကျယ်စွာသော အသံဖြင့်။
 ရောဒိတံ၊ ငိုခြင်းငှါ။ အာရတိ၊ အားထုတ်ပြီ။ တမေနံ၊ ထိုရှင်လူထွက်ကို။ အညေ၊
 အခြားသော ယက်ကန်းအလုပ်သမားတို့သည်။ အာဝုသော၊ အမောင်။ အလံ၊
 မသင့်။ မာရောဒိ၊ မငိုလင့်။ ဘိန္နံ၊ ပျက်ပြီးသော။ အက္ခိနာမ၊ မျက်စိမည်သည်။
 ရောဒနေန၊ ငိုခြင်းဖြင့်။ ပဋိပါကတိကံ၊ တဖန် ပင်ကိုယ်သဘောရှိအောင်။
 ကာတံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ သော၊
 ထို ရှင်လူထွက်သည်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။
 န ရောဒိမိ၊ ငိုသည်မဟုတ်ပါ။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊ ဤအကြောင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ရောဒိမိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။
 ပဋိပါတိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ (စိကာပတ်ကံ)။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။
 ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သမထဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ကုန်လသော်။
 အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (“ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဝတ္ထု၊
 ဝတ္ထုတည်း” ဟု ပြန်လှည့်ပါ။)

အပရမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုမှ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ ကား။
 တိ သမတ္တာ၊ သုံးကျိပ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
 ကလျာဏိယံ၊ ကလျာဏိမည်သော။ မဟာစေတီယံ၊ ကို။ ဝနိတော၊ ၍။ အဋ္ဌဝိ-
 မဂ္ဂေန၊ တောအုပ်ခရီးဖြင့်။ မဟာမဂ္ဂံ၊ လမ်းမကြီးသို့။ ဩတရမာနာ၊ သက်ဆင်း
 ကုန်လသော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ဈာမက္ခေတ္တေ၊ မီးလောင်အပ်သော
 လယ်၌။ ကမ္ပိ၊ အလုပ်ကို။ ကတွာ၊ လုပ်ပြီး၍။ အဂစ္ဆန္တိ၊ လာနေသော။ ဧကံ၊
 တယောက်သော။ မနုဿံ၊ လူကို။ အဒ္ဓသံသု၊ မြင်ကြကုန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုလူ၏။
 သရိရံ၊ ကိုယ်သည်။ ဝါ၊ ကိုယ်ကို။ မသိမက္ခိတံ၊ မီးသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ စ၊ ဆက်။ မသိမက္ခိတမေဝ၊ မီးသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်
 သည်ပင်ဖြစ်သော။ ဧကံ၊ တထည်သော။ ကာသာဝံ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော
 အဝတ်ကို။ ကစ္ဆံ၊ ခါးတောင်းကို။ ပိဋ္ဌေတွာ၊ ညှစ်၍။ ဝါ၊ မြှောင်နေအောင်
 ကျိုက်၍။ နိဝတ္ထံ၊ ဝတ်အပ်ပြီ။ ဩလောကိယမာနော၊ အမှတ်တမဲ့ ကြည့်အပ်
 သော်။ ဈာမခါဏုကောဝိယ၊ မီးလောင်အပ်သော သစ်ငုတ်ကဲ့သို့။ ခါယတိ၊
 ထင်ရ၏။ သော၊ ထိုမီးလောင်သစ်ငုတ်နှင့်တူသော လူသည်။ ဒိဝသဘာဂေ၊

နေအဘို့၌။ ကမ္မံ၊ အလုပ်ကို။ ကတွာ၊ လုပ်၍။ ဥပဗ္ဗုဇျာယမာနာနံ၊ ထက်ဝက်
 မီးလောင်အပ်ကုန်သော။ ဒါဂ္ဂုနံ၊ ထင်းတို့၏။ ကလာပံ၊ အစည်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊
 မြောက်ချီ၍။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ဝိပ္ပကိဏ္ဍေဟိ၊ ဖရိုဖရဲ ပြန်ကျဲကုန်သော။
 ကေသေဟိ၊ ဆံပင်တို့ဖြင့်။ ကမ္မဂ္ဂေန၊ လမ်းမဟုတ်သောအရပ်ဖြင့်။ (ဘေးမြောင်
 လမ်းဖြင့်။) အာဂန္ဓာ၊ ရွှံ့။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ သမ္ပုဓေ၊ မျက်မှောက်၌။ အဠာသိ၊ ပြီ။

သာမဏေရာ၊ တို့သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ဩလောကယ-
 မာနာ၊ ကြည့်ကုန်လျက်။ အာဝုသော၊ ငါ့လူ။ တုယံပိတာ၊ သင့်အဖေ။ တုယံ
 မဟာပိတာ၊ (ငါ့အဖေဖြစ်လျှင်) သင့်အဘိုး။ တုယံမာတုလော၊ သင့်ဦးလေး။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟဿမာနာ၊ ရည်ရွမ်းပတ်ရွမ်း ပြောကြကုန်လျက်။ ဂန္ဓာ၊ ရွှံ့။
 ဥပါသက၊ ကာ။ တံ၊ သင်သည်။ ကောနာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသည်။ အသိ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နာမံ၊ နာမည်ကို။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို
 ဥပါသကသည်။ နာမံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော) ဝိပ္ပဋိ-
 သာရိ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဒါဂ္ဂုကလာပံ၊ ထင်းစည်းကို။
 ဆဉ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ သံဝိဓာယ၊ ကောင်းစွာ စိမ့်၍။ နိဝါသေတွာ၊
 ဝတ်၍။ မဟာထေရေ၊ တို့ကို။ ဝနိတွာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ တို့။ တာဝ တိဠထ၊ ရပ်တော်
 မူကြပါဦး။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ မဟာထေရာ၊ တို့သည်။ အဠာသု၊ ကုန်ပြီ။
 ဒဟရ သာမဏေရာ၊ ရဟန်းငယ် သာမဏေတို့သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ရွှံ့။ မဟာ-
 ထေရာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပုဓါပိ၊ ၌သည်။ ပရိဟာသံ၊ ပြောင်လှောင်ခြင်းကို။ ကဏေ-
 န္တိ၊ ပြုကုန်၏။

ဥပါသကော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိံ)။ ဘန္တေ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။
 မံ၊ ကို။ ပဿိတွာ၊ ကြည့်၍။ ပရိဟသထ၊ ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်၏။ ဧတ္ထကေနော၊
 ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သင်္ကန်းဝတ်ကာမျှဖြင့်ပင်။ မတ္တကံ၊ အထွတ်
 အထိပ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ အမ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေထ၊
 မှတ်ထင်ကြကုန်သလော။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ တုမာဒိသော၊ အရှင်
 ဘုရားတို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သမဏောဝ၊ ရဟန်းသည်ပင်။ အဟောသိံ၊
 ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တုမာကံ ပန၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ကား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ မတ္တမ္ပိ၊ စိတ်၏
 တည်ကြည်ခြင်းမျှသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤ
 သာသနာတော်၌။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူသည်။ မဟာနုဘာဝေါ၊
 ကြီးစွာသော အာနုဘော်ရှိသူသည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အာကာသံ၊
 ကောင်းကင်ကို။ ဂမေတွာ၊ ယူ၍။ ပထဝိံ ကဏေမိ၊ မြေဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏။
 ပထဝိံ၊ မြေကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာကာသံ ကဏေမိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်အောင်
 ပြုနိုင်၏။ ဒုရံ၊ အဝေးကို။ ဂဏိတွာ၊ ယူ၍။ သန္တိကံ ကဏေမိ၊ အနီးဖြစ်အောင်
 ပြုနိုင်၏။ သန္တိကံ၊ အနီးကို။ ဂဏိတွာ၊ ယူ၍။ ဒုရံ ကဏေမိ၊ အဝေးဖြစ်အောင်

ပြုနိုင်၏။ စက္ကဝါဠသဟယံ၊ စကြဝဠာအထောင်ကို။ ခဏေန၊ တခဏချင်းဖြင့်။ ဝိနိဝိဇ္ဈာမိ၊ ထုတ်ချင်းဖောက်၊ ထောက်နိုင်၏။ မေ၊ ခါ။ ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ ပဿထ၊ ကြည့်ကြပါကုန်။ ဣဒါနိ ပန၊ ဤကား။ မက္ကဋ္ဌဟတ္ထသဒိသာ၊ မျောက်၏ လက်နှင့် တူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) အဟံ၊ သည်။ ဣမေဟေဝ ဟတ္ထေဟိ၊ ဤလက်တို့ဖြင့်ပင်။ ဣမ၊ ဤမြေပြင်၌။ နိသိန္နောဝ၊ ထိုင်လျက်ပင်။ စန္ဒိမ သူရိယေ၊ လ နေထိုက်။ ပရာမသိံ၊ သုံးသပ်ခဲ့ပြီ။ ဣမေသံယေဝ ပါဒါနံ၊ ဤ ခြေတို့၏ပင်။ စန္ဒိမ သူရိယေ၊ လ နေထိုက်။ ပါဒကထလိကံ၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ နိသိံ၊ နေထိုင်ခဲ့ပါပြီ။ မေ၊ ခါ။ ဝေဂ္ဂပ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ပမာဒေန၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အန္တရဟိတာ၊ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ။ တုမေ၊ တို့သည်။ မာပမဇ္ဇိတ္ထ၊ မမေ့လျော့ကြပါကုန်လင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ပမာဒေန၊ ကြောင့်။ ဝေဂ္ဂပံ၊ သော။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပဏန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏။

အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တော၊ နေသူတို့သည်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဿ၊ ၎င်း။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုနိုင်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမေ၊ တို့သည်။ မညေဝ၊ တပည့်တော်ကိုပင်။ အာရမ္မဏံ ကရိတွာ၊ အာရုံပြု၍။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောထ ဘန္တေ၊ ဖြစ်ပါကုန်တုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဇ္ဇေတွာ၊ တရားဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍။ ဩပါဒါံ၊ ကို။ အဒါသိံ၊ ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ တဿ၊ ထို ဥပါသကာသည်။ ကထေန္တဿေဝ၊ ပြောဆိုစဉ်ပင်။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရောက်၍။ ဝိပဿမာနာ၊ ဝိပဿနာရှုကုန်လသော်။ တံ သဇနာ၊ သုံးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိံ - သု၊ ရောက်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ (အပရံပိ၊ သော။ ဝတ္ထု၊ တည်း။) ဝေမ္ဗိ၊ သို့လည်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပေ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ- တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ပြအပ်ခဲ့သော ဝတ္ထု၊ နှစ်ဝတ္ထုသည် သမထဆိုင်ရာ ဝတ္ထုများသာ ဖြစ်၏။ သို့သော် ဝိပဿနာလည်း မဂ်သို့မရောက်သေးလျှင် ဤသို့ အလားတူပင် ပျက်နိုင်၏ ဟု နှလုံးသွင်း၍ “ဝေမ္ဗိ ဥပ္ပန္နာ သမထ ဝိပဿနာ” ဟု ဝိပဿနာ အတွက်ပါ နိဂုံးအပ်လေသည်။ (ဒွိကာကြည့်ပါ။)] အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ လောကုတ္တရ သမ္ပပ္ပဓာနကထာမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊ သော။) လောကီယ သမ္ပပ္ပဓာနကထာယ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌။ ဧတံ၊ ဤ သမ္ပပ္ပဓာန်သည်။ ဧကမေဝဝီရိယံ၊ တပါးကည်းသာလျှင်ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ (ဟုတွာ) စတုကိစ္စ သာဓနဝသေန၊ လေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဥပ္ပန္နပါပကကို ပယ်ခြင်းကိစ္စစသော လေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေ ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) စတ္တာရိံ၊ လေးပါးကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။

လတတိ၊ ရ၏။ တတ္ထ၊ ထို အနုပုဇ္ဇာနံ ပါပကာနံ အစရှိသော သမ္ပပုဇာနကထာ၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထို အနုပုဇ္ဇာနံ ပါပကာနံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ [အနုပုဇ္ဇာနံ၌ အပေါင်းအာဓာရ၊ အစိတ် အာဇေယံစပ်။] အနုပုဇ္ဇာနန္တိ၊ ကား။ အသမုဒါစာရဝသေနဝါ၊ ဤ ဘဝဝယ် မဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း။ အနုနုဘူတာရမ္မဏဝသေနဝါ၊ မခံစားအပ်ဘူးသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်သော်၎င်း။ အနုပုဇ္ဇာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မာနံ-၌ စပ်)။

ဟိ၊ မုနံ။ (တနည်း) ဟိ၊ လဗ္ဗဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အညထာ၊ အသမုဒါစာရ အနုနုဘူတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်သော အနုပုဇ္ဇာပါပကကို ယူခြင်း ဟူသောအခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ အနက်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သော်။ (တကယ်မဖြစ်ဘူးသော ပါပကဟု အနက်ယူအပ်သော်။) အနုမတဂ္ဂေ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော။ ဝါ၊ သိအပ်သော။ အစ မရှိသော။ သံသာရေး၊ သံသရာ၌။ အနုပုဇ္ဇာ၊ မဖြစ်ဘူးကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ တို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ပန၊ အနွယ်ကား။ အနုပုဇ္ဇာ၊ မဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ ဥပ္ပဗ္ဗမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတေယေဝ၊ ဤ အနုမတဂ္ဂ သံသရာဝယ် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့သည်သာ။ ဥပ္ပဗ္ဗန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဟိယမာနာပိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတေ ယေဝ၊ ဤ အနုမတဂ္ဂသံသရာဝယ် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကိုသာ။ ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို အသမုဒါစာရ အနုပုဇ္ဇာ၊ အနုနုဘူတာရမ္မဏ အနုပုဇ္ဇာတို့တွင်။ ဧကေစ္စဿ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝတ္ထဝသေန၊ ကျင့်ဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ န သမုဒါစရန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧကေစ္စဿ၊ ၏။ ဂန္ထမုတကံ သမာဓိ ဝိပဿနာ နဝကမ္မာနံ၊ ကျမ်းဂန်၊ စုတင်၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ၊ အသစ်အသစ်ပြုအပ်သော အလုပ်တို့တွင်။ [“နဝကမ္မိကာနံ”ဟု ရှိသော်လည်း

အညထာ ဟိ။ ။ အနုပုဇ္ဇာ၌ ဥပ္ပဗ္ဗအရ တကယ်ဖြစ်သော ခဏတ္တယသို့ ရောက်ပြီးသောတရားကို ရသောကြောင့် “အနုပုဇ္ဇာ၊ ခဏတ္တယသို့ မရောက်ဘူးကုန်သော”ဟု အနက်ဖွင့်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် “အသမုဒါစာရဝသေန၊ အနုနုဘူတာရမ္မဏဝသေနဟု ဖွင့်ရပါသနည်း”ဟု မေးတယ်ရှိသောကြောင့် “အညထာ ဟိ” စသည်ကို ဖိန့်။ အသမုဒါစာရ၊ အနုနုဘူတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းဖြင့် အနုပုဇ္ဇာကို မယူဘဲ ခဏတ္တယသို့မရောက်ဘူးသော အနုပုဇ္ဇာကိုယူလျှင် အနုမတဂ္ဂသံသရာဝယ် အနုပုဇ္ဇာပါပက အကုသလမေပဟု မရှိနိုင်။ ထိုသို့ မရှိနိုင်လျှင် “အနုပုဇ္ဇာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ”ဟု မဟောနိုင်ခြင်းဟူသော အပြစ် ရောက်ရာသည် ဟုလို။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ အခြေပြုသပြိုင်၌ “ဤဘဝ၌ လုံးဝမဖြစ်၊ အာရုံသစ်ကြောင့်၊ မဖြစ်ဘူးကြ၊ ပါပက၊ အနုပုဇ္ဇာခေါ်”ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမရသောကြောင့် “နဝကမ္မာနံ” ဟုရှိသင့်သည်။ သို့မဟုတ် အကျယ် စကားဝယ် “နဝကမ္မိက” ၏ နောက်၌ “သုဒ္ဓသတ္တ” ပုဒ် ရှိသောကြောင့် “နဝ-ကမ္မာနံ” ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] အညတရဝသေန၊ အမှတ်မထား၊ တပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ န သမုဒါစရန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။) ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ (န သမုဒါစရန္တိ၊ မဖြစ်ကုန် သနည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ ဧကစော၊ သည်။ ဝတ္ထု-သမ္ပန္နော၊ ဝတ်အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒွါသီတိ၊ ရှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသော။ ခုဒ္ဓကဝတ္တာနိ၊ ကျဉ်းငယ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို ၎င်း။ [အသီးအသီးပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ ဆိုင်သောကြောင့် “ကျဉ်းငယ်” ဟု ပေးပါ သည်။ ထိုဝတ်တို့ကို ဋီကာ၌ တွက်ထားသည်။ ဝိနည်း စူဠဝဂ္ဂန္ဓကကိုလေ့လာ ပြီးသူအတွက် မခက်ပါ။] စုဒ္ဓသ၊ တဆဲ့လေးပါးကုန်သော။ မဟာဝတ္တာနိ၊ ကြီးကျယ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို၎င်း။ စေတိယင်္ဂဏ၊ ပေ။ ဂမိကဝတ္တာနိစ၊ စေတိ ရင်ပြင်ပေါ်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ ဗောဓိရင်ပြင်ပေါ်၌ ပြုထိုက်သော ကျင့်ဝတ်၊ သောက်ရေအိုးစင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ အာဂန္တုကဝတ်၊ ဂမိကဝတ်တို့ကို၎င်း။ ကရောန္တု-ဿေဝ၊ ပြုစဉ်ပင်။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ဩကာသံ၊ အခွင်ကို။ န လသန္တိ၊ မရကုန်။ ပန၊ ကား။ အပရဘာဂေ၊ ဝတ်အကျင့်ကို ကျင့်ရာအခါမှ နောက်အချိန်၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတု၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဘိန္ဒဝတ္ထဿ၊ ပျက်သောဝတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိစရတော၊ လှည့်လည် လသော်။ အယောနိသောမနသိကာရဉ္စေဝ၊ မသင့်မတင့်နုလှမ်းသွင်းခြင်းကို၎င်း။ သတိဝေါသဂ္ဂဉ္စ၊ သတိကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းကို၎င်း။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ (ကိလေသာ၊ တို့သည်။) ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်း အားဖြင့်။ အသမုဒါစာရဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုပုန္နာ၊ အနုပုန္နမည်သော ကိလေသာ တို့သည်။ ဥပုဇ္ဇန္တိနာမ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မည်၏။

ဧကစော၊ သည်။ ဂန္ထယုတ္တော၊ ကျမ်းဂန်၌ယှဉ်သည်။ ဝါ၊ ကျမ်းဂန်ကို အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကမ္မိ နိကာယံ၊ တရပ်သောနိကာယ်ကိုလည်း။ ဂဏှာတိ၊ သင်ယူ၏။ ဒေဝိ (နိကာယေ)၊ နှစ်ရပ်သော နိကာယ်တို့ကိုလည်း။ (ဂဏှာတိ)။ တယောပိ (နိကာယေ)၊ တို့ကိုလည်း။ (ဂဏှာတိ)။ စတ္တာရောပိ (နိကာယေ)၊ တို့ကိုလည်း။ (ဂဏှာတိ)။ ပဉ္စပိ (နိကာယေ)၊ တို့ကိုလည်း။ (ဂဏှာတိ)။ တဿေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ဧတ ပိဋကံ၊ ပိဋကသုံးပုံဟူသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်ကို။ အတ္ထဝသေန၊ အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပါဠိဝသေန၊ ပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနုသန္ဓိ-ဝသေန၊ အနုသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပုဗ္ဗာပရဝသေန၊ ရွှေ့နောက်၏ အစွမ်းဖြင့်

၎င်း။ ကဏ္ဍန္တဿ၊ သင်ယူစဉ်၎င်း။ သဇ္ဈာယန္တဿ၊ သရဇ္ဈာယ်စဉ်၎င်း။ စိန္တေန္တဿ၊ ကြံစည်စဉ်၎င်း။ ဝါစေန္တဿ၊ ပို့ချစဉ်၎င်း။ ဒေသေန္တဿ၊ ဟောပြောစဉ်၎င်း။ ပကာသေန္တဿ၊ ထင်ရှားဖွင့်ပြစဉ်၎င်း။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လာန္တိ။ ပန၊ ကား။ အပရဘာဂေ၊ ဌံ။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္တကမ္ပံ၊ ကျမ်းဂန်အလုပ်ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ကုသိတဿ၊ ပျင်းရိသည်ဖြစ်၍။ ဝိစရတော၊ လှည့်လည်လသော်။ အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါသဂ္ဂေ၊ မသင့်မတင့်နှလုံးသွင်းခြင်း၊ သတိကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းတို့ကို။ အာဂမ္မ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ (ကိလေသာ) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေမိ၊ သို့လည်း။ ဝါ၊ အားဖြင့်လည်း။ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ ကုန်သည်မည်၏။

ပန၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဓုတင်္ဂဓရော၊ ဓုတင်္ဂကိုဆောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေရဿ၊ တဆွဲသုံးပါးကုန်သော။ ဓုတင်္ဂဂုဏေ၊ ဓုတင်္ဂဂုဏ်တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဝတ္တတိ၊ ကျင့်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓုတင်္ဂဂုဏေတို့ကို။ ပရိဟရန္တဿ၊ ဆောင်ရွက်စဉ်။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လာန္တိ။ ပန၊ ကား။ အပရဘာဂေ၊ ဌံ။ အဿ၊ သည်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ ဗာဟုလ္လာယ၊ ပစ္စည်း ၄-ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇဿ၊ လည်လျက်။ ဝိစရတော၊ လသော်။ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ ကုန်သည်မည်၏။ ပန၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ သမာပတိတ္ထိသု၊ သမာပတ်တို့၌။ စိဏ္ဍဝသီ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဂ္ဂမဇ္ဈာနာဒိသု၊ ပဂ္ဂမဇ္ဈာန် အစရှိသည်တို့၌။ အာဝဇ္ဇနဝသီအာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေလသော်။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လာန္တိ။ ပန၊ ကား။ အပရဘာဂေ၊ ဌံ။ အဿ၊ သည်။ ပရိဟိန္တဿ၊ ပရိဟိန္တသော။ ယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်၎င်း။ ဝိသဇ္ဈာနဿဝါ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်၎င်း။ ဘဿာဒိသု၊ စကားပြောခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အနုယုတ္တဿ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ လသော်။ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မည်၏။

ပန၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာ ရှုတတ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝိပဿနာသုဝါ၊ ဝိပဿနာတို့၌ သော်၎င်း။ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာန ကထာ၌ လာကုန်သော။] အဋ္ဌာရသသု၊ တဆွဲရှစ်ပါးကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသုဝါ၊ မဟာဝိပဿနာတို့၌သော်၎င်း။ ကမ္ပံ၊ ကမ္ပဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝိဟရတော၊ နေလသော်။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လာန္တိ။ ပန၊ အနုယု။ အပရဘာဂေ၊ ဌံ။ အဿ၊

သည်။ ဝိပဿနာကမ္မံ၊ ကိံ။ ပဟာယ၊ ချိ။ ကာယဒဠိဗဟုလဿ၊ များသောခန္ဓာ ကိုယ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာသည်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရ- တော၊ နေလသော်။ အယောနိသော။ ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ပန၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ နဝကမ္မိကော(နာဝကမ္မိကော)၊ အသစ်အသစ် အမှု၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [ဤ၌ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ကြောင့် “နာဝကမ္မိကော”ဟု ရှိ၍၊ ရှေ့၌ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်သောကြောင့် “နဝ- ကမ္မ”ဟု ရှိရသည်။] ဥပေါသထာဂါရတောဇနသာလာဒိနိ၊ ဥပုသ်ကျောင်း ဆောင်၊ ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိသော အဆောက်အဦတို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတသံ၊ ထိုဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားစရပ် အစ ရှိသော နေရာတို့၏။ ဥပကရဏာနိ၊ သစ်၊ ဝါးစသောအဆောက်အဦတို့ကို။ စိန္တေန္တဿ၊ ကြံစည်စိတ်ကူးစဉ်။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။ ပန၊ အနွယ်။ အပရတာဂေါ၊ ဌ။ အဿ၊ သည်။ နဝကမ္မေ၊ အသစ်အသစ်ပြုအပ်သော အမှုသည်။ နိဋ္ဌိတေဝါ၊ ပြီးဆုံးသော်၎င်း။ (နဝကမ္မေ၊ ကိံ။) ဝိသဠေဝါ၊ စွန့်လွှတ် အပ်သော်၎င်း။ အယောနိသော။ ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ပန၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကော၊ မှ။ အာဂတော၊ လာသော။ သုဒ္ဓသတ္တော၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သတ္တဝါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနာသေဝနာယ၊ ကိလေသာတို့၌ အထုံ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ။ ပန၊ အနွယ်။ အပရတာဂေါ၊ ဌ။ အဿ၊ သည်။ လဠါသေဝနဿ၊ ရအပ်သော အာသေဝနရှိသည်ဖြစ်၍။ အယောနိသော။ ပေ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊ အနနုဘူတာရုမ္မဏမှ ရှေးဦးစွာ။ အသမုဒါစာရဝသေန၊ မပြတ်မလပ် မဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုပ္ပန္နတာ၊ အနုပ္ပန္နတို့၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကတံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနနုဘူတာရုမ္မဏဝသေန၊ မခံစားအပ်ဘူးသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ (အနုပ္ပန္နတာ၊ ကိံ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နည်း။) ဣမ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ အနနုဘူတပုဗ္ဗံ၊ မခံစားအပ်ဘူးသော။ မနာပိယာဒိ- ဘေဒံ၊ မြတ်နိုးအပ်သော အာရုံအစရှိသော အပြားရှိသော။ အာရုမ္မဏံ၊ ကိံ။ လတတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ အယောနိသော။ ပေ။

ကာယဒဠိဗဟုလဿ။ ။ ကာယဿ + ဒဠိ ကာယဒဠိ = ကိုယ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာသည် ၏အဖြစ်။ (ဘာဝပုဓာနကြံပါ။) ကာယဒဠိ + ဗဟုလံ ယဿာတိ ကာယဒဠိဗဟုလော၊ အ-ကို ဤ-ပြု၍၊ (တ-နည်း) ဤပစ္စည်းသက်၍ ပါကဋိကရဏ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ “ဒဠိ” ဟု ဖြစ်၏။ အစားကောင်းတေကို စား၍ ကာယဗလ လေ့ကျင့်သောအားဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို တောင့် တောင့်တင်းတင်းရှိအောင် ပြုလေ့ရှိသူ။

ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ ဤသို့လျှင်။ အနန္တဘူတာရမ္ပဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ (ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ မည်၏။) ပန၊ ကား။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေ ဌံ။ ဧကမေဝ ဝိရိယံ၊ တပါးတည်းသာဖြစ်သော ဝိရိယသည်။ (ဟုတု)။ (စတုကိစ္စသာနေဝသေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ နာမာနိ၊ လတတိ၊ ၏။ -ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သည့် ထိုစကားကို ယူ၍ပေးပါ။)

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ သို့။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ယေ၊ အကြင် ကိလေသာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ၊ ထို ကိလေသာတို့သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အနုပ္ပဒကိစ္စ၊ ပဟာနကိစ္စကို ပြီးစေလသော်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ကိလေသာတို့၏။ အနုပ္ပဒကိစ္စံ၊ မဖြစ်ခြင်းကိစ္စကို၎င်း။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဥပ္ပန္န အကုသိုလ်တို့ကို။ ပဟာနကိစ္စံ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စကို၎င်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနန္တိတ္ထေ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (လဗ္ဗမာနံ၊ သော။) ဥပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နဟူသည်။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ၊ ဝတ္တမာနု ဥပ္ပန္န၎င်း။ ဘုတုာဝိဂတုပ္ပန္နံ၊ ဘုတုာဝိဂတုပ္ပန္န၎င်း။ [“ဘုတုာဝိဂတုပ္ပန္နံ” ဟုလည်း ရှိ၏။] ဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ဩကာသကတုပ္ပန္န၎င်း။ ဘူမိလခ္မုပ္ပန္နံ၊ ဘူမိလခ္မုပ္ပန္န၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော ဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒါဒိသမဂီနေ၊ ဥပါဒိ အရှေ့သော အခိုက်အတန့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ (ဥပါဒိ၊ ဌိ၊ ဘင် အခိုက်အတန့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။) ဣဒံ၊ ဤ ခဏတ္တယနှင့် ပြည့်စုံသော ကိလေသာသည်။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ နာမ၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္န မည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ဥပ္ပန္န မည်၏။

ပန၊ ကား။ ကမ္မေ၊ သည်။ ဇဝိတေ၊ ဇောဇောပြီးလသော်။ အာရမ္ပဏရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ အနဘဝိတုာ၊ ခံစား၍။ နိရုဒ္ဓဝိပါကော၊ ချုပ်ပြီးသော တဒါရုံဟူသော ဝိပါက်သည်။ ဘုတုာဝိဂတံနာမ၊ ဘုတုာဝိဂတ မည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီး၍ချုပ်သော ဥပ္ပန္နမည်၏။ [ဤစကားဖြင့် ဝိပါက်ကိုသာ ဘုတုာဝိဂတဟု ဆိုသည်။] ကမ္မံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဘုတုာဝိဂတံနာမ၊ ဘုတုာဝိဂတမည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီး၍ချုပ်သော ဥပ္ပန္န မည်၏။ တဒဘယမ္ပိ၊ ထို ဝိပါက် ကံ နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဘုတုာဝိဂတုပ္ပန္နန္တိ၊ ဘုတုာဝိဂတုပ္ပန္န ဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကုသလာကုသလကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည်။ အညဿ၊ အခြားသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ပဋိဗာဟိတုာ၊ တားမြစ်၍။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကဿ၊ အကျိုး၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဧဝံ သို့။ ဩကာသေ၊ အခွင့်ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ ဝိပါကော၊ သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လသော်။ ဩကာသကရဏတော၊ အကျိုးပေးခွင့်ပြုရာအခါ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ဥပ္ပန္နဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ။ ဥပ္ပန္နသည်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နနာမ၊ ဩကာသကတုပ္ပန္နမည်၏။ ဝါ၊ ပြုအပ်သောအကျိုး ပေးခွင့်ရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ပန၊ ကား။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏။ ဘူမိနာမ၊ ဖြစ်ရာဘုံမည်၏။ တေ၊ ထို ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ အတိတာဒိတောဒါ၊ အတိတ်အစရှိသော အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေသု၊ ထို ငါးပါးသောခန္ဓာတို့၌။ အနုသယိတ ကိလေသာ၊ ကိန်းဝပ်နေသော ကိလေသာတို့ကို။ အတိတာတိဝါ၊ အတိတ်တို့ ဟူ၍၎င်း။ အနာဂတတိဝါ၊ အနာဂတ်တို့ဟူ၍၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန်တိဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ဟူ၍၎င်း။ န၊ ဝတ္ထုဗျာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ အတိတက္ခန္ဓေသု၊ အတိတ်ခန္ဓာတို့၌။ အနုသယိတာပိ၊ ကိန်းဝပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ အပ္ပဟိနာဝ၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ အနာဂတက္ခန္ဓေသု၊ အနာဂတ် ခန္ဓာတို့၌။ (အနုသယိတာပိ၊ ကိန်းဝပ်လတ္တံ့ သော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ အပ္ပဟိနာဝ၊ ဟောန္တိ။) ပစ္စုပ္ပန်က္ခန္ဓေသု၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၌။ အနုသယိတာပိ၊ ကိန်းဝပ်သော ကိလေသာတို့သည်လည်း။ အပ္ပဟိနာဝ ဟောန္တိ။ ဣဒံ၊ ဤ။ ဥပ္ပန္နသည်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နနာမ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နမည်၏။ ဝါ၊ ရအပ်သောခန္ဓာငါးပါးဟူသောတုံရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော် တို့သည်။ တာသု တာသု ဘူမိသု၊ ထိုထိုဖြစ်ရာ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော တုံတို့၌။ အသမုဂ္ဂါတိတာ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ခွါအပ်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာတိ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နတို့ဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ် အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။

အပရမ္ပိ၊ ရှေးလေးမျိုးမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နသည်။ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္န၎င်း။ အာရမ္မဏာဂိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ၊ အာရမ္မဏာဂိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န၎င်း။ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န၎င်း။ အသမုဂ္ဂါတိတုပ္ပန္နံ၊ အသမုဂ္ဂါတိတုပ္ပန္န၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဒံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောဥပ္ပန္နတို့တွင်။ သမ္ပတိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။ ဝတ္ထမာနံယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသော တရားသည်ပင်။ သမုဒါစာရုပ္ပန္နနာမ၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ ဥပ္ပန္နမည်၏။ [သမုဒါစရတိတိ သမုဒါစာရော၊ သမုဒါစာရော စ+သော+ ဥပ္ပန္နံ စာတိ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ။] သင်္ခံ၊ တကြိမ်။ စက္ခု၊ မျက်စိတို့ကို။ ဥဗ္ဗိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ (စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) အာရမ္မဏေ၊ အာရုံဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီးသော်။ အနုသရိတနုသရိတက္ခန္ဓော၊ အောက်မေ့အပ်ရာ၊ အောက်မေ့အပ်ရာခဏ၌။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။

နုပဇ္ဇိယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗျာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ကိလေသာဖြစ်လောက်သော အာရုံ၏။ ဝါ၊ ကိ။ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ စုံစွဲမြဲမြဲ ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယထာ ကံ၊ ပုပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ခိရဂ္ဂက္ခယ၊ နို့ ရည်ကဲ့သို့သော အစေးရှိသော သစ်ပင်၏။ (ဌာန၊ ခိရတို့၌စပ်။) ကဌာရိယာ၊ ဒါးမဖြင့်။ အာဟတာဟတဋ္ဌာနေ၊ ပေါက်အပ်၊ ပေါက်အပ်ရာ အရပ်၌။ ခိရံ၊ နို့ ရည်ကဲ့သို့သော အစေးသည်။ န နိက္ခမိယတိ၊ မထွက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗယထာ၊ မဆိုထိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ (သကံ စက္ခုနိ ပုပ္ဖိလေတော။ ပေ။ န ဝတ္တဗျာနိ၊ ကုန်။) ဣဒံ၊ ဤ ပုပ္ဖန္တသည်။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတပုပ္ဖန္တနာမ၊ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတပုပ္ဖ မည်၏။ ဝါ၊ စူးစူးစိုက်စိုက်ယူအပ်ပြီးသော အာရုံရှိသော ပုပ္ဖန္တမည်၏။

ပန၊ ကား။ သမာပတ္တိယာ၊ ဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတ ကိလေသာ၊ မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာတို့သည်။ ဣမသ္မိ နာမ ဌာနေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ နုပဇ္ဇိယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗျာ၊ ကသ္မာ၊ နည်း။ အဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ၊ ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယထာကံ၊ နည်း။ ခိရဂ္ဂက္ခယ၊ နို့ ရည်ကဲ့သို့သော အစေးရှိသောသစ်ပင်ကို။ ကဌာရိယာ၊ ပြင့်။ သစေ အာဟနေယျ၊ အကယ်၍ပေါက်ကုန်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ ပေါက်ကုန်လသော်။) ဣမသ္မိ နာမ ဌာနေ၊ ၌။ ခိရံ၊ သည်။ န နိက္ခမေယျ၊ မထွက်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗယထာ၊ မဆိုထိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (သမာပတ္တိယာ။ ပေ။ န ဝတ္တဗျာ။) ဣဒံ၊ ဤ ပုပ္ဖန္တသည်။ အဝိက္ခမ္ဘိတပုပ္ဖန္တနာမ၊ အဝိက္ခမ္ဘိတပုပ္ဖန္တမည်၏။ ဝါ၊ ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သော ပုပ္ဖန္တမည်၏။ ပန၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ အသမုဂ္ဂါတိတ ကိလေသာ၊ မပယ်သတ်အပ်သေးသော ကိလေသာတို့သည်။ ဘဝဂ္ဂေ၊ ဘဝ၏ အဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာ ယထနတုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တဏာပိ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်း။ နုပဇ္ဇိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရွှေနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ အကျယ်ချဲ့ထိုက်၏။ ဣဒံ၊ ဤပုပ္ဖန္တသည်။ အသမုဂ္ဂါတိတပုပ္ဖန္တနာမ၊ အသမုဂ္ဂါတိတပုပ္ဖ မည်၏။ ဝါ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်သတ်အပ်သေးသော ပုပ္ဖန္တမည်၏။ [ပုရိမနယေနေဝ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ အရ ဋီကာ၌ “ဣမသ္မိ နာမ ဌာနေ နုပဇ္ဇိယန္တိတိ န ဝတ္တဗျာ၊ အသမုဂ္ဂါတိတတ္တာ” ဟု အကျယ်ချဲ့ထားသည်။]

ဣမေသု ပုပ္ဖန္တေသု၊ ဤ ပုပ္ဖန္တတို့တွင်။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္န၎င်း။ ပေ။ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုပ္ပိဓံ၊ သော။ ပုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သောကိလေသာကို။ န မဂ္ဂဝဇ္ဇံ၊ မဂ်ဖြင့် မသတ်ထိုက်။ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္နံ၊ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္န၎င်း။ ပေ။ ဣတိ၊ သို့။ စတုပ္ပိဓံ (ပုပ္ပန္နံ) မဂ္ဂဝဇ္ဇံ၊ မဂ်ဖြင့် သတ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ပုပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လသော်။ ဧဝေ ကိလေသေ၊ ဤ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္နစသော ကိလေသာ

တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ သော၊ ထိုမဂ်သည်။ ယေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ တေ၊ ထို ကိလေသာတို့ကို။ အတိတောတိဝါ၊ အတိတ်တို့ဟူ၍၎င်း။ အနာဂတောတိဝါ၊ အနာဂတ်တို့ဟူ၍၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နောတိဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ဟူ၍၎င်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။

၈၊ သာဓကကား။ တေ (သုတ္တံ)၊ ဤပါဠိကို။ (ဓမ္မသေနာပတိနာ) ပံ၊ တရားစစ်သျှကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာသည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ကံ၊ နည်း။) အတိတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဟဒ္ဓိ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ ပယ်စွန့်အံ့။ (ဝေံသတိ၊ ဤသို့ စွန့်လှသော်။) တေန၊ ထိုသို့ အတိတ်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ခိဏံ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေရာ ရောက်၏။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေရာ ရောက်၏။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာကို။ ဝိဂမေတိ၊ ကင်းစေရာ ရောက်၏။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာကို။ အတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေရာ ရောက်၏။ အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကိလေသာသည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုမရှိသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။

အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဒ္ဓိ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ ပယ်စွန့်အံ့။ (ဝေံသတိ)။ တေန၊ ထိုသို့ အနာဂတ်ဖြစ်သောကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အဇောတံ၊ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တမဟုတ်သော ကိလေသာကို။ (ပဇဟတိ၊ ၏။) အနုပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နမဟုတ်သော ကိလေသာကို။ (ပဇဟတိ၊ ၏။) အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကိလေသာသည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုမရှိသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။

ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဒ္ဓိ ပဇဟတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ရတ္တော၊ ရာဂဖြင့်တပ်မက်သည်။ (သမာနေော၊ ဖြစ်လျက်။ ဝါ၊ ဖြစ်တုန်း ဖြစ်ခိုက်။) ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။ ဒုဠော၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (သမာနေော၊ လျက်။ ဝါ၊ ဖြစ်တုန်း ဖြစ်ခိုက်။) ဒေါသံ၊ ကို။ (ပဇဟတိ။) မူဠော၊ တောဝေသည်။ (သမာနေော၊ လျက်။ ဝါ၊ ဖြစ်တုန်း ဖြစ်ခိုက်။) မောဟံ၊ ကို။ (ပဇဟတိ။) ဝိနိဗဒ္ဓေါ၊ မာနဖြင့် ဖွဲ့စပ်သည်။ ဝါ၊ မာနဖြင့် ခက်ထန်သည်။ (သမာနေော။) မာနံ၊ ကို။ (ပဇဟတိ။) ပရာမဠော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သည်။ (သမာနေော။) ဒိဋ္ဌိံ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ (ပဇဟတိ။) ဝိက္ခေပဂတော၊ ပျံလွင့်ခြင်းသို့

ရောက်သည်။ (သမာနော)။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို။ (ပဇဟတိ)။ အနိဋ္ဌင်္ဂတော၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (သမာနော)။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကိ။ (ပဇဟတိ)။ ထာမဂတော၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်။ (သမာနော)။ အနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။

ကဏှသုက္ကမ္မော၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ် တရား ဟူကုန်သော။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစွဲအပ်သော တရားတို့သည်။ သမမေဝ၊ အညီအမျှ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သင်္ကလေသိကာ၊ သင်္ကလေသနှင့်ယှဉ်သော။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ။ပေ။ ဝေနေ၊ ထို့ကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ မဂ်ကို ပွားစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိရာရောက်၏။ ဖလသတ္တိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ၎င်း။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ထိုးထွင်းရှုသိခြင်းသည်။ နတ္ထိ။ မရှိရာရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အပြစ်တည်း။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေ ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မဂ်ကို ပွားစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ စင်စစ်ကေန အမှန်ရှိ၏ ။ပေ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ စင်စစ်ကေန အမှန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ် ၎င်း။ ယထာကတံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ တရုဏော၊ နုပျိုသော။ ရုက္ခော သေယျထာပိ၊ သစ်ပင်ကဲ့သို့ပေ။ အပါတုဘူတယေဝ၊ ထင်ရှား မဖြစ်ကုန် သေးသော ကိလေသာတို့သည်သာ။ န ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝုတ္တံ၊ ဘော်မူအပ်ပြီ။) [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ ပညာဝဂ်၊ အဘိသမယကထာ။]

ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ပါဠိယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌။ အဇာတဖလ- ရုက္ခော၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော နုသော သစ်ပင်သည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်လာပါသော်လည်း။ ဇာတဖလရုက္ခေန၊ ဖြစ်သော အသီး ရှိသော သစ်ပင်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဖလော၊ အသီးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ အသီးရှိသော။ တရုဏအမ္မရုက္ခော၊ နုပျိုသော သရက်ပင်သည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) တဿ၊ ထိုနုပျိုသောသရက်ပင်၏။ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇေယျံ၊ သုံးဆောင်ကုန်ရာ၏။ သေသာနိ၊ သုံးဆောင်အပ်ပြီး သော အသီးမှ ကြွင်းသော အသီးတို့ကို။ ပါတေတွာ၊ ကျစေ၍။ ပစ္စိယော၊ တောင်းတို့ကို။ ပူရေယျံ၊ ပြည့်စေကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အညော၊ အခြားသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တံ၊ ထိုနုပျိုသော သရက်ပင်ကို။ ဖရသုနာ၊ ပေါက်ဆိန်ဖြင့်။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ တေနံ၊ ထိုယောက်ျားသည်။ အဿ၊ ထို သစ်ပင်၏။ အတိတာနိ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ နာသိတာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊ ပဟုတ်ကုန်။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန်နာနိ၊ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ (ဖလာနိ) စ၊ တို့သည်လည်း။ နာသိတာနိ၊

ကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ)။ ဟိ၊ မှန်။ အတိတာနိ၊ အတိတ်ဖြစ်သော သရက်သီး တို့ကို။ မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဘုတ္တာနိ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်ပြီ။ အနာဂတနိ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော သရက်သီးတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အနိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ် ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ နာသေတံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ သေ၊ ထို သရက်ပင်ကို။ ဆိန္ဒော၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။ တဒါ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဖလာနိယေဝ၊ အသီးတို့သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အသီးတို့ကိုလည်း။ အနာသိတာနိ၊ မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်။

ပန၊ အန္တယကား။ ရုက္ခော၊ သည်။ အတ္ထိန္ဒော၊ မဖြစ်အပ်သည်။ သစေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လသော်။ အဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ ပယဝီရသဉ္စ၊ မြေ၏ အရသာကို၎င်း။ အာပေါရသဉ္စ၊ ရေ၏ အရသာကို၎င်း။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ယာနိ ဖလာနိ၊ အကြင် အသီးတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ ၏။ တာနိ၊ ထို ဖြစ်ခွင့်ရှိသောအသီးတို့သည်။ နာသိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထို ဖြစ်ခွင့်ရှိသော အသီးတို့သည်။ အဇာတာနေဝ၊ မဖြစ်ကုန် သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န ဟောန္တိ ယထာ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ အနိဗ္ဗတ္တာ- နေဝ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န နိဗ္ဗတ္တန္တိယထာ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ အပါတုဘူတာနေဝ၊ ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န ပါတု ဘဝန္တိ ယထာ၊ ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။

ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတိတာဒိဘေဒေ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ ကိလေသေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သည် မဟုတ်။ ကိလေသေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဇဟတိ၊ မပယ်စွန့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဇဟတိဝေ၊ ပယ်စွန့်သည်သာ။) ဟိ၊ မှန်။ ယေသံ ကိလေသာနံ၊ အကြင် ကိလေသာတို့၏။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ ခန္ဓေသု၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့ကို။ အပရိညာ- တေသု၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်လသော်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညာ- တတ္ထာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဇာတာဝ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န ဇာယန္တိ၊ ကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာ- ဝ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်။ အပါတုဘူတာဝ၊ ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ)။ န ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်။

တရုဏပုတ္တာယ၊ ငယ်သော သားရှိသော။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၏။ (သားဖွား ပြီးသော မိန်းမ၏။) ပုန၊ တံဖန်။ အဝိဇာယနတ္ထံ၊ မဖွားခြင်း အကျိုးငှါ။ (ပိတ- ဘေသဇ္ဇဟိပိ၊ သောက်အပ်သော ဆေးတို့ဖြင့်၎င်း။) ဗျာဓိတာနံ၊ အနာရောဂါ

ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ရောဂဝပသမတ္ထံ၊ ရောဂါ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအကျိုးငှါ။ ပိတဘေသဇ္ဇေဟိ စာပိ၊ ၎င်း။ အယမတ္ထော၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝိဘာဝေ-
တဗ္ဗော၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေထိုက်၏။

ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ယေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ တေ၊
ထို ကိလေသာတို့ကို။ အတိတာတိဝါ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ အနာဂတာတိဝါ၊ တို့ဟူ၍
၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာတိဝါ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ န ဝတ္တဗျာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ စ၊ ထိုသို့ပင် မဆို
ထိုက်ပါကုန်သော်လည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ န ပဇဟတိ၊ မပယ်
စွန့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ပဇဟတိဝေ၊ ပယ်စွန့်သည်သာ။) ပန၊ စင်စစ်ကား။
မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ယေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ တေ၊ ထို မဂ်သည်
ပယ်အပ်သောကိလေသာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာ-
နန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

စ၊ ဆက်။ ဧဝေလံ၊ ဥပါဒိန္နန္တော မဖက် သက်သက်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။
ကိလေသေယေဝ၊ ကိလေသာတို့ကိုသာ။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သည်ကား။ န၊
မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟိနတ္တာ၊ မပယ်အပ်
ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ ဥပါဒိန္နန္တော၊ အကြင် ဥပါဒိန္နန္တောတို့သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေပိ၊ ထို ဥပါဒိန္နန္တောတို့ကိုလည်း။ ပဇဟတိယေဝ၊
ပယ်စွန့်သည်သာ။ စ၊ သာဓကကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန၊ ပေ။ ဧတ္ထေတေ
နိရုဇ္ဈန္တိတိ၊ အစရှိသော။ တေ (သုတ္တံ)၊ ဤပါဠိကို။ (ဓမ္မသေနာပတိနာ)ပိ၊
သည်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [စူဠနိဒ္ဒေသ၊ ပါရာယနဝဂ်၊ အဓိတမာဏဝ ပုစ္ဆာ
နိဒ္ဒေသ။] သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ၊
အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်၏။ နိရောဓေန၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်
သော။ ဘဝေ၊ ဘဝတို့ကို။ ဝုပေတွာ၊ ထား၍။ အနမတဂ္ဂေ၊ သော။ သံသာရေ၊
သံသရာ၌။ နာမဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဂူပဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ယေ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဧတ္ထေ ဤ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤ
ခန္ဓာတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။
(ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပါဒိန္နတောစ၊ ဥပါဒိန္န
ဖြစ်သော ခန္ဓာမှ၎င်း။ အနုပါဒိန္နတောစ၊ အနုပါဒိန္နဖြစ်သော သင်္ခါရမှ၎င်း။
ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။

ဥပါဒိန္နတော စ။ ။ဥပါဒိန္န အရ မိမိ၏၎င်း၊ သူတပါးတို့၏၎င်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာရ၏။
အနုပါဒိန္နအရ ခန္ဓာကိုယ်မှ ပြင်ပဖြစ်သော သင်္ခါရတရား ရ၏။ [ပရဿ ခန္ဓေပိ အနုပါဒိန္န-
သင်္ခါရေပိ ပဿတိ။ ပေ။ သစေ ပနဿ ဗဟိဒ္ဓါ သမ္မာနာမာလေ ဝိပဿနာမဂ္ဂေန သဒ္ဓိ
ဗဒ္ဓယတိ။ ဝေံ အဗ္ဗတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။—အဋ္ဌသာလိနိ၊ လောကုတ္တရ
ကုသလ ပကိတ္တကကတာ။]

ပန၊ ဆက်။ ဘဝဝေသန၊ ဘဝနှင့် စပ်သဖြင့်။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ အပါယဘဝတော၊ အပါယ်ဘဝမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သုဂတိဘဝေ ကဒေသတော၊ သုဂတိဘဝတစ်တံမှ။ (ဝုဋ္ဌာတိ)။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သုဂတိကာမဘဝတော၊ သုဂတိ ကာမဘဝမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရူပါရူပဘဝတော၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ။ သဗ္ဗဘဝေဟိ၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ ထသည်သာ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

အထ၊ ထိုသို့ မဂ်က ကိလေသာတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဌ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ အနုပ္ပန္နကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဟေတုတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကထံဝါ၊ အဘယ်သို့လျှင်လည်း။ ဝါ၊ အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဥပ္ပန္န ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်တံ့ခြင်းငှါ။ (ဘာဝနာ၊ သည်။ ဟေတုတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ မဂ္ဂပုဂ္ဂတ္တိယာ ဝေ၊ မဂ်၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ပင်။ [ရှေးနိဿယ၌ “မဂ်ဖြစ်ခြင်းငှါ သာလျှင်” ဟု အနက်ပေး၏။ မဂ္ဂက္ခဏေပုဒ်က လိုက်လာသောကြောင့် ထိုအနက် မသင့်။ ထို့ကြောင့် ဥပ္ပါဒါယ ဌိတိယာတို့နှင့် အရတူအောင် အဘိန္နဝိသေသန အနက်ကိုသာ ပေးလိုက်ပါသည်။] (အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဘာဝနာ ဟေတုတိ၊ ၏။) ဥပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာ ဘာဝနာ ဟေတုတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ (ဝုစ္စတိ ဌိစပ်။) ဝါ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်လသော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ၊ မဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပ္ပန္နောနာမ၊ အနုပ္ပန္နမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ၌ အနုပ္ပန္နဟုဆိုအပ်၏။) ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ အနာဂတပုပ္ဖံ၊ ရှေး၌ မရောက်အပ်သော။ ဝါ မရောက်အပ်ဘူးသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရောက်၍သော်၎င်း။ အနန္တဘူတပုပ္ဖံ၊ ရှေး၌ မခံစားအပ်သော။ ဝါ၊ မခံစားအပ်ဘူးသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုဘဝိတုာဝါ၊ ခံစားရ၍သော်၎င်း။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုသူတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ကိ၊ နည်း။) (မယံ၊ ငါတို့သည်။) အနာဂတဌာနံ၊ မရောက်အပ်သော အရပ်သို့။ အာဂတာ၊ ရောက်ရကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနန္တဘူတံ၊ မခံစားအပ်ဘူးသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုဘဝါမ၊ ခံစားရကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္တာရော၊ ဘဝန္တိ)။

[အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယကိုဖြေပြီး၍၊ ဥပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာကိုဖြေလိုသောကြောင့် ယာ စဿ-စသည်မိန့်။] စ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ၏ အဖြေမှတပါး၊ ဥပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာ၏အဖြေကား။ အထ၊ ထိုမဂ်၏။ ယာ ပဝတ္တိ၊ အကြင် ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္တိ)။ အယမေဝ၊ ဤမဂ်၏ဖြစ်ခြင်းသဉ္စင်ပင်။ ဌိတိနာမ၊ တည်တံ့ခြင်းမည်၏။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိယာ၊ တည်တံ့ခြင်းငှါ။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ လျှင်။ ဧတဿ ဘိက္ခုနော၊ ၎င်း။ လောကုတ္တရမဂ္ဂ-
 က္ခဏေ၊ ဌှံ။ ဣဒံ ဝီရိယံ၊ ဤ ဝီရိယသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
 မ္မောနံ အနုပ္ပါဒါယာတိ အာဒိဒိ၊ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။
 အယံ၊ ဤ ကထာသည်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဌှံ။ သမ္မပ္ပဓာန ကထာ၊
 သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယကို ဆိုရာဆိုကြောင်းစကား တည်း။ ဧဝံ၊ လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ္တန္တ
 ဘာဇနီယနည်းဌှံ။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကော၊ ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊
 တို့ကို။ နိဗ္ဗိဒ္ဓာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓတာ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၀၈။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ နည်းဌှံ။ သမ္ဗာနိပိ၊
 အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာနိ၊ တို့ကို။ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ
 ပါဠိတော်ဌှံ။ ဝိဘတ္တဿ၊ ဝေသာန်အပ်ပြီးသော။ ဒေသနာနယဿ၊ ဒေသနာ
 တော်နည်း၏။ မုမေတ္တမေဝ၊ အမြှောက်မျှကိုသာ။ ဒေသေန္တေန၊ ပြတော်မူလျက်။
 နိဗ္ဗိဒ္ဓာနိ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်းဌှံ။ နယ-
 ဘေဒေါ၊ နည်းအထူးအပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သိထိုက်
 သနည်း။ တာဝ၊ ဒုတိယသမ္မပ္ပဓာန် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဒ္ဓေ၊ သော။)
 ပဌမ သမ္မပ္ပဓာနေ၊ ပဌမ သမ္မပ္ပဓာန်ဌှံ။ (ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ
 မ္မောနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ စသော ပဌမ သမ္မပ္ပဓာန်ဌှံ။) သောတာပတ္တိ-
 မဂ္ဂေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဌှံ။ ဈာနာဘိနိဝေသေ၊ ဈာနာဘိနိဝေသဌှံ။ ဝါ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ
 နှလုံးသွင်းအပ်သောဈာန်ဌှံ။ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ၎င်း။ သုဒ္ဓိကသုည-
 တာ၊ သုဒ္ဓိကသုညတာ၎င်း။ သုညတပဋိပဒါ၊ သုညတ ပဋိပဒါ၎င်း။ သုဒ္ဓိက-
 အပ္ပဏီဟိတာ၊ သုဒ္ဓိကအပ္ပဏီဟိတာ၎င်း။ အပ္ပဏီဟိတပဋိပဒါ၊ အပ္ပဏီဟိတ
 ပဋိပဒါ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤ ပါဠိ
 ရပ်တို့ဌှံ။ ဒိန္နံ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ စတုက္ကပဉ္စကနယာနံ၊ စတုက္ကနည်း၊
 ပဉ္စကနည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဒဿ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ နယာ၊
 နည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သေသေသုပိ၊ ပဌမ သမ္မပ္ပဓာန်မှကြွင်းသော သမ္မပ္ပဓာန်
 တို့ဌှံလည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ အဘိနိဝေသေသု၊ ဈာနာဘိ-
 နိဝေသတို့ဌှံ။ ဒေ နယသတာနိ၊ နှစ်ရာသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တာနိ၊
 ထိုနှစ်ရာသောနည်းတို့သည်။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အဓိပတိဟိ၊ အဓိပတိ

တို့ဖြင့်။ စတုဂ္ဂုဏိတာနိ၊ လေးပါးတို့ဖြင့် မြောက်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ၊
 ဖြစ်ကုန်လသော်။) အဋ္ဌ (နယသတာနိ)၊ ရှစ်ရာသောနည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ သဒ္ဓိကာနိ၊ အဓိပတိ မဖက် သက်သက်ကုန်သော။ ဒွေ (နယသ-
 တာနိ)၊ တို့၎င်း။ သာဓိပတိနိ၊ အဓိပတိလေးပါးတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ
 (နယသတာနိ)၊ ရှစ်ရာသောနည်းတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသည်လည်း။
 နယသဟဿံ၊ နည်းတထောင်သည်။ ဟောတိ။ ဒုတိယသမ္ပပ္ပဓာနာဒိသု၊ ဒုတိယ
 သမ္ပပ္ပဓာန်အစရှိသည်တို့၎င်း။ သုဒ္ဓိကသမ္ပပ္ပဓာနေစ၊ သုဒ္ဓိကသမ္ပပ္ပဓာန်၎င်း။
 တထာ၊ ထို့ အတူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊ ဤ။ ပဉ္စနယသဟဿာနိ၊
 ငါးထောင်သော နည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ သောတာပတ္တိ-
 မဂ္ဂေ၊ ဤ။ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။
 သေသမဂ္ဂေသုပ၊ တို့၎င်းလည်း။ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ကုသလဝသေနေဝ၊ ကုသိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသတိ နယသဟဿာနိ၊
 နှစ်သောင်းသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဝိပါကေပန၊ ဝိပါက၌ကား။ သမ္မ-
 ပ္ပဓာနေဟိ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်တို့ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပြုထိုက်သောကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကဝါရော၊ ဝိပါကဝါရကို။ န ဂဟိတော၊ ယူတော်မမူအပ်။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ သမ္မ-
 ပ္ပဓာနာနိ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနေဝ၊ လောကီမှ နှစ်စေအပ် သီးခြား
 ထုတ်အပ်သော လောကုတ္တရာတို့ကိုသာ။ ကထိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၂၇။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ၊ ပဉ္စာပုစ္ဆက နည်း၌။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊
 ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ၊ တို့၏။ ကုသလာဒိ-
 ဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။
 အာရမ္မဏတ္တိကေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ၊
 ဤ သမ္ပပ္ပဓာန်ဝီရိယတို့သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ
 စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာဂုံပြု၍။
 ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနေဝ၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ
 တို့ချည်းသာတည်း။ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊
 ကား။ သဟဇာတဟေတုဝသေန၊ တကွဖြစ်သောဟိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂဟေတု-
 ကာနိ၊ မဂ်ဟူသောဟိတ် ရှိကုန်၏။ ဝိမံသံ၊ ပညာကို။ ဧဠေ၊ အကြီးအက

ကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ မဂ္ဂဘာဝနာကာလေ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေရာအခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိ၊ မဂ်ဟူသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်၏။ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ၊ ဆန္ဒဟူသော အကြီးအကဲ၊ စိတ်ဟူသော အကြီးအကဲရှိသော။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ အခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိတို့ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။

ပန၊ ကား။ ဝိရိယဇေဋ္ဌိကာယ၊ ဝိရိယဟူသော အကြီးအကဲရှိသော။ (မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ဌ။) အညဿ၊ သမ္ပပုဓာန်အမည်ရသော ဝိရိယမှ အခြားသော။ ဝိရိယဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂါဓိပတိနိတိဝါ၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိတို့ဟူ၍၎င်း။ န မဂ္ဂါဓိပတိနိတိဝါ၊ န မဂ္ဂါဓိပတိနိတို့ဟူ၍၎င်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ အတိတာဒိသု၊ အတိတ် အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကာရမ္မဏဘာဝေနပိ၊ တခုသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ [မဂ်၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်က အတိတ်စသည် မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။] ပန၊ ကား။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိနာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့ မည်သည်။ ဟောန္တိ။

ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ တေသ္မိံ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ၊ ဤပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌။ နိဗ္ဗတ္တိတ- (နိဝတ္တိတ) လောကုတ္တရာနေဝ၊ လောကီမှ နှစ်စေအပ်၊ အသီးအခြား ထုတ်အပ်သော လောကုတ္တရာတို့သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပပုဓာနာနိ၊ တို့ကို။ ကထိတာ- နိ၊ တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန၊ သည်။ သုတ္တန္တဘာဇနိယသ္မိံ ယေဝ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယ နည်း၌သာ။ လောကီယ လောကုတ္တရ မိဿကာ၊ ကုန်သော။ သမ္ပပုဓာနာ၊ တို့ကို။ ကထိတာ၊ ဖောတော်မူ အပ်ကုန်ပြီ။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ ပဉ္စာပုစ္ဆကေသု ပန၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းတို့၌ကား။ လောကုတ္တရာယေဝ၊ လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (သမ္ပပုဓာနာ၊ ကထိတာ)။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ အယံ သမ္ပပုဓာနဝိဘင်္ဂေပိ၊ ဤ သမ္ပပုဓာနဝိဘင်းကိုလည်း။ တေ ပရိဝဇ္ဇံ၊ သုံးပါးသော ပြောင်းလဲခြင်းရှိအောင်။ နိဟရိတွာဝ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူ၍သာလျှင်။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ် ဝေဘန်တော်မူ၍။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္ပပုဓာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီ။

သမ္ပပုဓာနဝိဘင်းအဖွင့်ပြီး၏။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအပွင့်

၄၃၁။ ဣဒ္ဓါနိ၊ သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒ-
 နန္တရေ၊ ထိုသမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။)
 ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း၌။ စတ္တာရောတိ၊ သဒ္ဓါသည်။ ငဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊
 တည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါတိတ္ထေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါဟူသော ဤပါဌ၌။ (ဝစနတ္ထော ဝေ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော)။ ဣဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိ မည်၏။ သမိဇ္ဈတိ၊
 ပြီးစီးတတ်၏။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီးတတ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။
 တောယ၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ ဣဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ၊
 ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဝုဒ္ဓါ၊ ထိုးပိုးကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ လွန်မြတ်ကုန်သည်၏
 အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိပါ၊ ဤအနက်ကြောင့်လည်း။ ဣဒ္ဓိ၊
 ဣဒ္ဓိ မည်၏။

ပဌမေန အတ္ထေန၊ ပဌမကတ္တားအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝေ၊ ပြီးစီးသောအကျိုး
 တရားသည်ပင်။ ပါဒေါ၊ အဘို့အစုတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြီးစီးသော အကျိုးတရား
 သည်ပင် အဘို့အစု။ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသော၊ ပြီးစီးသော အကျိုးတရားအစု။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။ ဒုတိယေန အတ္ထေန၊ ဒုတိယကရိုဏ်းအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာ၊

ဣဒ္ဓိ။ ။ပြီးစီးခြင်းအနက်ဟောလှဓာတ်၊ တိပစ္စည်း၊ ထို့ကြောင့် “သမိဇ္ဈတိ” ဟု
 ဖွင့်သည်။ “သမိဇ္ဈတိ” အရ ပြည့်စုံခြင်း၊ ကုလိကြယ်ဝခြင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ယူမည်စိုး၍
 “နိပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်သည်။ “ကိစ္စတရံတရုဏိ ပြီးစီးထမြောက်ခြင်း
 အနက်ကို ယူပါ” ဟုလျှို့။

ဣဒ္ဓိပါဒေါ။ ။ပဌမနည်းဝယ် ဣဒ္ဓိကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း ကတ္တုသာနေ ပြုပါ။
 “ပါဒသဒ္ဓဿ ဧကော ကရုဏမေဝတ္ထော ဝုတ္တော” ဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့် “ပါဒ”
 သဒ္ဓါကိုကား “ပဇ္ဇန္တိ ဧတေနာတိ ပါဒေါ” ဟု ကရုဏသာနေ ပြုရ၏။ ဤသို့ ဝစနတ္ထ
 ပြုရသော်လည်း အဘိဓမ္မယူတ္တ ဟောနက်မှာ ကောဋ္ဌာသအနက်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်
 “ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည်။ [ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြီးစီးထမြောက်သော
 တန်ခိုးအဘို့အစု။] ဥပမာ—ပဌမဈာန်ရအောင် အားထုတ်သူအတွက် ပြီးစီးထမြောက်
 သော ပဌမဈာန်သည် တန်ခိုးလည်း ဟုတ်၏။ တန်ခိုးအများတို့တွင် တဘို့တစုလည်း
 ဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဌမဈာန်ကို “ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသ” ဟု ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။

ဒုတိယ တနည်း။ ။ဒုတိယနည်း၌ ဣဒ္ဓိကို ကရုဏသာနေပြု၍ အလွန်ကြီးပွား
 ကြောင်းဖြစ်သော ပဌမဈာန်စသောတန်ခိုးကို ယူပါ။ “ပါဒ” ကိုလည်း ကရုဏသာနေပင်
 ပြု၍ အထက်အထက်တန်ခိုးသို့ ရောက်ကြောင်းဟု အနက်မှတ်ပါ။ [ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြည့်စုံ
 ပွားတိုး အထက်အထက်တန်ခိုး၏ အကြောင်းရင်းအခြေခံဖြစ်သော အောက်အောက်
 တန်ခိုး။] ဥပမာ—ပဌမဈာန်ကိုရအောင် အားထုတ်ရာ၌ ဥပစာရဈာန်သည် အထက် ပဌမ
 ဈာန်တန်ခိုး၏ အကြောင်းရင်းအခြေခံဖြစ်၍ ဣဒ္ဓိပါဒအမည် ရနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ပြည့်စုံခြင်း၏။ ပါဒေါ၊ အခြေခံတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အခြေခံ။
 ပါဒေါတိ၊ ပါဒေါဟူသောပုဒ်၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာအခြေခံတည်း။ အဓိကမု-
 ပါယော၊ ဣဒ္ဓိကိုရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။
 (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုအကြောင်းရင်းအခြေခံဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဥပရူပရိဝိသေသသခါတံ၊ အထက်အထက်၌ အကျိုးထူးဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိံ ၊
 ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဝါ၊ တန်ခိုးသို့။ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ပါဒေါတိ၊ ပါဒဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ တာဝ၊
 အကျယ်မှရှေးဦးစွာ။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ အတ္ထော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါးကို အကျဉ်းပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တေ၊ ထို ဣဒ္ဓိပါဒ်
 တို့ကို။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေတန်၍။ (လေးပါးခွဲ၍)။ ဒဿေတုံ၊ ပေ။
 အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိ ဘိက္ခု အစရှိသောပါဌ်ရပ်၌။ ဣဒ္ဓိ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။
 ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (ဘာဝေတိ ၌စပ်။) ဆန္ဒသမာဓိ-
 ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ (အဝယဝတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။)
 ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒဟူသော အကြောင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ ဆန္ဒဟူသော
 အကြောင်းရှိသော သမာဓိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဆန္ဒာဓိကော၊ လွန်ကဲသောဆန္ဒ
 ရှိသော။ သမာဓိ၊ တည်း။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ လွန်ကဲသောဆန္ဒရှိသော သမာဓိ။ ဧတံ၊
 ဤ ဆန္ဒသမာဓိဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသူ၏
 အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒကို။ (ဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုရလိုသော ဆန္ဒကို။) အဓိပတိံ၊ အကြီး
 အကဲကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိဿ၊ ရအပ်သောဈာန်သမာဓိ၏။ ဝါ၊
 ကို။ အဓိဝစနံ၊ အထက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။

ဆန္ဒသမာဓိ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ ဆန္ဒဟေတုကော ဆန္ဒာဓိကောကိုကြည့်၍ ဟေတုက
 ပုဒ် သို့မဟုတ် အဓိကပုဒ် ကြေသော သမာသ်ဟု ထင်ဘွယ်ရှိ၏။ သို့သော် ဋီကာ၌ “ဆန္ဒာ-
 ဝိပတိ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ အဓိပတိသဒ္ဓလောပံ ကတွာ သမာသော ဝုတ္တော” ဟု
 မိန့်သောကြောင့် အဓိပတိပုဒ်ကြေသော ပုဗ္ဗပဒေ ဥတ္တရပဒလောပ တပျရိသ် သမာသ်
 ဟု မှတ်ပါ။

ဤ လူဒ္ဓိပါဒ်တို့သည် အဓိပတိတပါးပါးရှိသော တရားများ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်
 “ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိရိသိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမသိဒ္ဓိပါဒ်” ဟု အဓိပတိပစ္စည်းတပ်သော
 တရားတို့ကို ရှေ့ကပြထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဋီကာ၌ “ဆန္ဒာဓိပတိ” စသည်ဖြင့်
 အဓိပတိပုဒ်ကြေသော သမာသ်ဟု ပြသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဆန္ဒာဓိပတိရှိသော
 သမာဓိ” ဟု ဆိုလျှင် ထို သမာဓိ၏ အရင်းခံသည် ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒ ဖြစ်ကြောင်း
 သိသာ၏။ သို့မဟုတ် ထိုသမာဓိ၌ ဆန္ဒလွန်ကဲကြောင်း သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပါယ်
 ကို ပြသောအားဖြင့် “ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒာဓိကော ဝါ” ဟု မိန့်သည်။

ပဓာနဘူတာ၊ အမြတ်ပဓာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ထိုထိုအကျိုး ထူးကို စီမံတတ်သော တရားတို့တည်း။ ပဓာနသင်္ခါရာ၊ အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော သင်္ခါရတို့။ တေ၊ ဤ ပဓာနသင်္ခါရာဟူသော သဒ္ဓါသည်။ စတုကိစ္စသဘာဝကဿ၊ ၄-ပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော။ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ အဓိ-ဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တည်း။ သမန္နာဂတန္တိ၊ ကား။ ဆန္ဒသမာဓိနာစ၊ ဆန္ဒာဓိပတိ ရှိသော သမာဓိနှင့်၎င်း။ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ၊ ပဓာနဖြစ်သော ထိုထိုအကျိုး ထူးကို စီမံတတ်သော တရားတို့နှင့်၎င်း။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံသော။ (ဣဒ္ဓိပါဒံ ဌိစပံ။)

ဣဒ္ဓိပါဒန္တိ(ပဒဿ)။ ၎င်း။ (အတ္ထော ဌိ စပံ။) နိပ္ပတ္တိပရိယာယေန၊ နိပ္ပတ္တိ-သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော။ ဣဇ္ဈနကဋ္ဌေနဝါ၊ ပြီးစီးခြင်းအနက်ကြောင့်၎င်း။ [ရွှေ၌ ဖွင့်အပ်သော “ဣဇ္ဈတိ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ” အနက်ကို ရည်ရွယ်သည်။] တောယု၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဝုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ပရိယာ-ယေနဝါ၊ ဤပရိယာယ်ကြောင့်၎င်း။ [ရွှေ၌ ဖွင့်အပ်ခဲ့သော “ဣဇ္ဈန္တိ။ ပေ။ ဥက္ကံသ-ဂတာ ဟောန္တိ” အတိုင်းပင်တည်း။] ဣဒ္ဓိတိ၊ ဣဒ္ဓိဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ် သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာနံ၊ ရောက်ကုန်သော။ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိကုသလစိတ္တ-သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ဥပစာရဈာန် အစရှိသော ကုသိုလ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန် သော။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာန သင်္ခါရာနံ၊ ဆန္ဒာဓိပတိရှိသော သမာဓိ၊ ထိုထိုအကျိုး ထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝိရိယတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊

ပဓာနသင်္ခါရာ။ ။ ပဓာနကို ကေစိဆရာတို့က “ဝိရိယ”ဟု ဖွင့်ကြ၏။ မူလဋီကာ ဆရာကား အထဝါ တက်၍ “သေဋ္ဌဘူတာ”ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအတိုင်း နိဿယ၌ အနက် ပေးလိုက်ပါသည်။ အမြတ်ပဓာန ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ဥပ္ပန္နပါပကကို ပယ်ခြင်းစသော ၄-ပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်တည်း။ ဝိရိယတပါးတည်း ဖြစ်ပါလျက် “သင်္ခါရာ”ဟု ဗဟုဝစ်ဆိုခြင်းမှာလည်း ထိုကိစ္စ ၄-ပါးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် ပင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကေစိဝါဒ၌ ပဓာနအရ အားထုတ်ကြောင်း ဝိရိယကိုသာယူလျှင် ဆန္ဒသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝိမံသာသမာဓိတို့နှင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကွဲသော်လည်း ဝိရိယ သမာဓိ၌ကား ဝိရိယချည်းဖြစ်နေသောကြောင့် အနက်အဓိပ္ပါယ် မကွဲဘဲ ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ကေစိဝါဒကို မှန်စွာသက်၍ “အထဝါ”ဟု တဖျိုး ဖွင့်ရသည်ဟု မှတ်ပါ။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဆန္ဒသမာဓိနှင့် ပဓာနသင်္ခါရတို့က အချက်သောကြောင့် “ဆန္ဒသမာဓိနာ စ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ”ဟု ခွန် ဝါကျဖြင့် ဖွင့်သည်။

ဣဒ္ဓိပါဒံ။ ။ “စိတ္တစေတသိကရာသိ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ၏ အရ ကြွင်းသော စိတ် စေတသိက် အစုကို ယူရသည်။ “ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ”ဟု ဆိုခဲ့ သောကြောင့် ထို ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ အမည်ရသော ဝိရိယတို့ကို သေသ၏ အပါဒါန် အဖြစ်ဖြင့် ခံပါ။

တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပါဒတုတ်၊ အခြေခံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိ ၊ ဆန္ဒသမာဓိဝိရိယတို့မှ ကြွင်းသောစိတ်စေတသိက အစုကို။ (ဘာဝေတိ၊ ၎င်း) ဣတိအတ္ထော၊ အနက်။

ဟိ၊ မှန်။ (ပါဒအရ “သေသစိတ္တစေတသိကရာသိ”ကို ယူခြင်းသည် မှန်၏။) ပရတော၊ နောက်၌။ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဣမိနာ အတ္ထေန၊ ဤအနက်နှင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသေသုပိ၊ ဆန္ဒဒ္ဓိပါဒ်မှ ကြွင်းသော ဝိရိယဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်တို့၌လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဆန္ဒံကို။ အဓိပတိ ၊ အကြီးအကဲကို။ ကရိတုာ၊ ၎်။ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိ၊ ရအပ်သော သမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တောယထေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံတူ။ ဝိရိယံကို။ပေ။ စိတ္တံကို။ ပေ။ဝိမံသံ၊ ကို။ အဓိပတိ ၊ကို။ ကရိတုာ၊ ၎်။ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိ၊ ကို။ ဝိမံသာသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘကဝတာ) ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော် မူအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ဣဓ ဘိက္ခု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဆန္ဒသမာဓိအာဒိနိ၊ ဆန္ဒသမာဓိ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဘာဇေတုာ ဒဿေတံ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ၊ ထိုကထဉ္စ ဘိက္ခုအစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဆန္ဒံစေ ဘိက္ခု၊ အဓိပတိ ကရိတုာတိ (ပဒဿ)၊ ၎င်း။ (အတ္ထော ၌စပ်။) ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ အဓိပတိ ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တရားတို့၏ အရှင်

ဆက်ဦးအံ့—ပြအပ်ခဲ့သော ဝိဂ္ဂိုဟံ ၂-မျိုးနှင့်အညီ ဥပစာရဈာန် အစရှိသော တရား ထူးတို့သည် ပြီးစီးထမြောက်သောကြောင့်၎င်း၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း ဣဒ္ဓိအမည် ရကြ၏။ ထိုဣဒ္ဓိ၏ တရားကိုယ်မှာ ဥပစာရဈာန် အစရှိသော ကုသိုလ် စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဆန္ဒစေတသိကံ၊ သမာဓိစေတသိကံ၊ ပစာနသင်္ခါရ အမည်ရသော ဝိရိယစေတသိကံတို့တည်း။ ထို ဣဒ္ဓိ အမည်ရသော စေတသိကံ ၃-ပါးမှကြွင်းသော စိတ် စေတသိကံ အစုကို ပါဒအရ ယူပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဣဒ္ဓိပါဒ်-၌ ပါဒအရ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိကို ယူ၍ ထို စိတ် စေတသိကံ အစုဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုပင် ဣဒ္ဓိပါဒ်အရ ယူထားသော်လည်း ထိုခန္ဓာ ထိုက ၄-မျိုး မပြားနိုင်သောကြောင့် “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ”ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် မသင့်ရကား ပါဒ သဒ္ဓါကို အခြေခံအကြောင်း ၃ပါး အနက်ယောဟု ယူ၍ အကြောင်း ဖြစ်သော ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ကိုသာ “ဣဒ္ဓိပါဒ်”ဟု ဋီကာ၌ ယူသည်။ ဤသို့ယူမှလည်း ဆန္ဒ စသည်ထိုက ၄-မျိုးပြားသောကြောင့် “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ” ဟူသော ပါဠိတော် သွားနှင့် လျော်သည်။ ထို ဆန္ဒစသည်ကြောင့် ရအပ်သော ဥပစာရဈာန် စသည်ကိုကား အကျိုးဣဒ္ဓိပါဒ်အဖြစ်ဖြင့် ယူစေလိုဟန်တူသည်။ [“ဆန္ဒသမာဓိ။ ပေ။ ဣဒ္ဓိပါဒန္တံ ဧထေ နိဿယတ္ထေပိ ပါဒသဓ္ဓေ ဥပါယတ္ထေန ဆန္ဒာဒိနံ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ” စသော ဋီကာကို ကြည့်ပါ။]

သခင်ကို။ [“အဓိနံ+ပတိ အဓိပတိ” အရ သဒ္ဒတ္ထ။] ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီး အကဲကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ ဝန်ဆောင်ကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရွှေသွားကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ [ဇေဋ္ဌကံ ဓုရံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံတို့ကား အဓိပတိ ဤ ပရိယာယ်တည်း။] သမာဓိံ၊ ကို။ ယဒိ ပဋိလဘတိ၊ အကယ်၍ ရအံ့။ ယဒိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေအံ့။ [ယဒိသည် စေ၏အဖွင့်။] (ဝေံသတိ၊ သော်။) ဝေံ၊ သို့။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ် သော။ အယံ သမာဓိံ ကို။ ဆန္ဒသမာဓိ နာမ၊ ဆန္ဒအဓိပတိရှိသော သမာဓိ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝီရိယံ စေတိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဇေဝေ နယော၊ တည်း။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ပဓာန- သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ တောဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ် ဖြင့်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ ဘာဝယမာနဿ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပဓာနဘိသင်္ခါရသင်္ခါတံ၊ ပဓာနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော။ [စာအုပ် တို့၌ “သင်္ခါတ”ဟု ရှိသည်ကား စတုကိစ္စ၌ မစပ်နိုင်သောကြောင့် မကောင်း ရှေးနိဿယ၌ “သင်္ခါတ”ဟု ရှိ၏။] စတုကိစ္စသာမကံ၊ လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ပြီး။ တဒေကဗ္ဗံ အဘိသညဟိတုာတိ (ပဒဿ)၊ ၏။ (အတ္ထော ဌ်စပ်။) တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော သမာဓိဝီရိယကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ရာသိံ၊ အသို့အစုကို။ ကတုာ၊ ရှိ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ(ပဒဿ)၊ ၏။ ဧတံ ဝေါဟာရံ၊ ဤဆန္ဒသမာဓိပဓာန သင်္ခါရဟူသော ဝေါဟာရသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၇၃၃။ ဣဒါနိ၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရပုဒ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရေတိ၊ ဟူသော။ တေသ္မိံ ပဒသမူဟေ၊ ဤပုဒ်အပေါင်း ၌။ ဆန္ဒာဒိဓမ္မေ၊ ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့ကို။ ဘာဇေတုာ ဒဿေတု တတ္ထ ကတမော ဆန္ဒောတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ တံ၊ ထိုပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထ- မေဝ၊ သာ။

ဥပေတော ဟောတီတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒသင်္ခါတော၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ဟု ဆိုအပ် သော။ ဓမ္မရာသိံ၊ စိတ် စေတသိက် တရားအစုသည်။ ဥပေတော၊ ဥပေတမည် သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောတရားအစုသည်။ ဟောတိ။ [ဥပေတောအရ ဆန္ဒသမာဓိ စသော စေတသိက် တရားအစုကို ယူပါ ဟူလို။] တေသံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ [“သမ္ပယုတ္တာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရား တို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော”ဟု ရှိမှ ဆန္ဒာဓိပတိနှင့် လိုက်လျောသည်။] တေသံ ဆန္ဒာဒိဓမ္မာနံ၊ ထိုဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့၏။ [အာဒိဖြင့် ဝီရိယ၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိမံသ တို့ကို ယူ။] ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိတိ အာဒိနိ၊ ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံး စုံသော ပုဒ်တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဝေဝစနာနေဝ၊ နိဗ္ဗတ္တိပုဒ်၏ ဝေဝစံ ပရိယာယ်

စကားလှယ်တို့သာကည်း။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ နိပုတ္တိပုဒ်၏ ဝေဝရ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဖြစ်သော်လည်း။ ဣဇ္ဈနကဋ္ဌေန၊ ပြီးစီးတတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိမည်၏။ သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိတည်း။ သမိဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံသောဣဒ္ဓိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပသဂ္ဂေန၊ သံဥပသာရဖြင့်။ ပဒံ၊ ဣဒ္ဓိ ပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ၊ တိုးပွားစေအပ်ပြီ။

ဣဇ္ဈနကာရော၊ ပြီးစီးခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာသည်။ ဣဇ္ဈနာ၊ ဣဇ္ဈနာ မည်၏။ သမိဇ္ဈနာတိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂေန၊ သံဥပသာရဖြင့်။ ပဒံ၊ ဣဇ္ဈနာပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။ ပါတုဘာဝဝသေန၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ လဘနံ၊ ရခြင်းသည်။ လာဘော၊ လာဘမည်၏။ ပရိဟိနာနမ္ပိ၊ ယုတ်လျော့သော ဆန္ဒဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသည်တို့၏လည်း။ [အပိဖြင့် “အပရိဟာန”ကို ငဲ့သည်။] ဝီရိယာရမ္ဘဝသေန၊ ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်း၏ အစမ်းဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။ [ပဋိ၏အဖွင့်]။ လာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပဋိလာဘော၊ ပဋိလာဘမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ပထိဥပသာရဖြင့်။ ပဒံ၊ လာဘ ပုဒ်ကို။ ဝဇိတံ။ ပတ္တိတိ၊ ကား။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းတည်း။ [“ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်း”ဟု သဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်သော်လည်း “ရခြင်း”ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူပါ-ဟူလို။] အပရိဟာန-ဝသေန (အပရိဟိနဝသေန)၊ မယုတ်လျော့ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (မယုတ်လျော့ နိုင်အောင်)။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ရခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပတ္တိ၊ မည်၏။ ဖုသနာတိ၊ ကား။ ပဋိလာဘဖုသနာ၊ ရခြင်း ဟူသော တွေ့ထိခြင်းတည်း။ [ဖဿသဘောအားဖြင့် ဖုသနဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ရခြင်းကိုပင် “တွေ့ထိခြင်း”ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။] သစ္စိကိရိယာတိ၊ ကား။ ပဋိ-လာဘသစ္စိကိရိယာဝ၊ ရခြင်းဟူသော မျက်မှောက်ပြုခြင်းပင်တည်း။ ဥပသမ္ပဒါ-တိ၊ ကား။ ပဋိလာဘဥပသမ္ပဒါ ဝေ၊ ရခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျာ။

တထာဘူတဿာတိ၊ ကား။ တေန အာကာရေန၊ ထို ပြီးစီးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘူတဿ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေ ဆန္ဒာဒိဓမ္မေ၊ ထိုဆန္ဒ အစရှိသော တရားတို့ကို။ ပဋိလဘိတွာ၊ ဌိတုဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အာဒိတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့ကို။ အန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ စတ္တာရောပိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ (ဘဂဝတာ) ကထိတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ အဂ္ဂမက္ခန္ဓေ၊ ထိုနာမ်ခန္ဓာတို့ကို။ (အာသေဝတိ၌စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဆန္ဒာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ (တေ)ဓမ္မေ၊ ထို တရားတို့ကို။ (အာသေဝတိ၌စပ်။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ အာသေဝတိတိ

အာဒိနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ ဝုတ္တတ္တာနေဝ၊ သာ။ သေသ ဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဓေသေ-
သုပိ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဓေသမှ ကြွင်းသော ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ အစရှိသည်တို့၏ နိဒ္ဓေသတို့
၌လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗော။

တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ)
ကံ၊ အဘယ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး
တည်း။ (တ္ထောဝတာ၊ဖြင့်။) စတုန္တံ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ မတ္ထက-
ပုတ္တံ၊ အသွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနန်းကို။ (ဘဂဝတာ)
ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
ဆန္တံ၊ ဆန္ဒကို။ အဝဿယတိ၊ မှီခို၏။ (အခြေခံပြု၏။) ကတ္ထု၊ ကမ္မာတ ကုသလ-
ဓမ္မစွန္ဒနန္တံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း
ဖြစ်ရာ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဓမ္မစွန္ဒကြောင့်။ အတ္တနိပုတ္တိယာ၊ အကျိုး၏ ပြီးစီး
ခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ (ရှိရိုးထုံးစံ ဖြစ်လျှင်။) အဟံ၊ ငါသည်။
လောကုတ္တရာဓမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ (မဖြစ်မနေ၊ ဖြစ်အောင်
ပြုအံ့။) မယု၊ ငါ၏။ ဧတဿ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားကို။ နိဗ္ဗတ္တနေ၊ ဖြစ်စေ
ခြင်း၌။ ဘာရော၊ လေးလံသောတာဝန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆန္တံ၊ ကို။
ဇေဋ္ဌကံ၊ ကို။ ဆန္တံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ ပဓာနကို။ ဆန္တံ၊ ပုဗ္ဗကံ၊ ကို။ ကတု၊ ပြု၍။
လောကုတ္တရာဓမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဧကော၊ သော။ (ဘိက္ခု)။ ဝိရိယံ၊
ဝိရိယကို ။ပေ။ စိတ္တံ ။ပေ။ ပညံ ။ပေ။ နိဗ္ဗတ္တေတိ။

ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ဖြစ်စေသနည်း။) ဟိ၊ အဖြေကား။ စတုသု၊
လေးယောက်ကုန်သော။ အမစ္စပုတ္တေသု၊ အမတ်၏သားတို့သည်။ ဌာနန္တရံ၊
ရာထူးကို။ ပတ္ထေတွာ၊ ဧောင်တ၍။ ဝိစရန္တေသု၊ လှည့်လည်ကုန်လသော်။
ဧကော၊ တယောက်သော အမတ်သားသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ မင်းကိုဆည်းကပ် စစား
ခြင်းကို။ ဝါ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို။ အဝဿယိ၊ မှီခိုအားထားပြီ။ ဤသို့မင်းကို
ဆည်းကပ် စစားလျှင် ရာထူးရလိမ့်မည်ဟု ရာထူးရသို့ရန် ဆည်းကပ် စစား
ခြင်းကို အမှီပြုသည်။] ဧကော၊ သည်။ သူရဘာဝံ၊ ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်ကို။
(အဝဿယိ၊ မှီခို အားထားပြီ။) ဧကော၊ သည်။ ဇာတိံ၊ အမျိုးဇာတ်ကို။
(အဝဿယိ၊ ပြီ။) ဧကော၊ သည်။ မန္တံ၊ အတိုင်ပင်ကို။ (အဝဿယိ၊ ပြီ။)
ကထံ၊ အဘယ်သို့ မှီခိုအားထားသနည်း။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ဧတသု၊ ထို
လေးယောက်သော အမတ်သားတို့တွင်။ ပဌမော၊ ပဌမအမတ်သားသည်။ ဥပ-
ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ အပ္ပမာဒကာရိတာယ၊ မမေ့မလျော့ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ အတ္တနိပုတ္တိယာ၊ စီးပွား၏ပြီးစီးခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ လဗ္ဗ-
မာနံ၊ ရထိုက်သော။ ဧတံ ဌာနန္တရံ၊ ဤရာထူးကို။ လစ္စာမိ၊ ရလိမ့်မည်။ ဣတိ၊
ဤသို့ကြံ၍။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အဝဿယိ။

ဒုတိယော၊ ဒုတိယ အမတ်သားသည်။ (သုရဘာဝံ အဝဿယိ ဌိစပ်။) ဥပ-
 ဌာနေ၊ ဌံ။ ဝါ၊ ဌံ။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပါ
 သော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်ပွဲသည်။ ပစ္စုပဋိတေ၊ ရွှေ့ရှုတည်လသော်။ သက္ကာတံ၊
 ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ (မရဝံ။) ခေါ ပန၊ စင်စစ်
 ကား။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကေနံ။ ရညော၊ မင်း၏။ ပစ္စန္တော၊ ပစ္စန္တအရပ်သည်။
 ကပ္ပိဿတိ၊ ပျက်စီးလတ္တံ့။ (သုပုန်ထလတ္တံ့။) တသ္မိံ၊ ထို ပစ္စန္တအရပ်သည်။
 ကပ္ပိတေ၊ ပျက်စီးလသော်။ ရထရုရေ၊ စစ်ရထားဦး၌။ ဝါ၊ စစ်ရထား၏ရှေ့က။
 ကမ္ပံ၊ သူပုန်နှိမ်မှုကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဂုဇာနံ၊ မင်းကို။ အာရာတော၊ နှစ်သက်
 စေ၍။ တေံ ဌာနန္တရံ၊ ကို။ အာဟရာပေဿာမိ၊ ဆောင်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံ၍။ သုရဘာဝံ၊ အဝဿယိ။

တတိယော၊ တတိယ အမတ်သားသည်။ (ဇာတိံ အဝဿယိ ဌိစပ်။) သုရ-
 ဘာဝေ၊ ရဲရင့်သူ၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဧကစ္စော၊ သည်။
 ဟိနဇာတိကော၊ ယုတ်ညံ့သောဇာတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိံ၊ အမျိုးဇာတ်
 ကို။ သောဓေတွာ၊ သုခ်သင်၍။ ဌာနန္တရံ၊ ကို။ ဒဒန္တော၊ ပေးကုန်လသော်။ မယံ၊
 ငါ့အား။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဇာတိံ အဝဿယိ၊ စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထ
 အမတ်သားသည်။ (မန္တိ အဝဿယိ ဌိစပ်။) ဧကော၊ အချို့သည်။ ဇာတိမာ၊
 အမျိုးဇာတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းသောဇာတ်ရှိသည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပါ
 သော်လည်း။ အမန္တနိယော၊ မတိုင်ပင်အပ်၊ မတိုင်ပင်ထိုက်သည်။ ဟောတိ။
 မန္တေန၊ အတိုင်ပင်ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စေ၊ ပြုထိုက်သောကိစ္စသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လ
 သော်။ တေံ ဌာနန္တရံ၊ ကို။ အာဟရာပေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ မန္တိ အဝဿယိ။
 တေ သုဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော အမတ်သားတို့သည်လည်း။ အတ္တနေော အတ္တနေော၊
 မိမိ မိမိ၏။ အဝဿယပလေန၊ မှီခို အားထားခြင်း၏အစွမ်းကြောင့်။ ဌာနန္တရာ-
 နိ၊ ရာထူးတို့သို့။ ပါပုဏိံ သု၊ ရောက်ကြကုန်ပြီ။

တတ္ထ၊ ဌာနန္တရသို့ ရောက်ကြသော ထိုအမတ်သား လေးယောက်တို့တွင်။
 ဥပဌာနေ၊ ဆည်းကပ်ခစားခြင်း၌။ အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဌာနန္တရံ၊ သို့။
 ပတ္တောဝိယ၊ ရောက်သောအမတ်သားသည်ကဲ့သို့။ ဆန္တံ၊ ကို။ အဝဿာယ၊ ရှိ။
 ကတ္ထုကမ္ပတာ ကုသလဓမ္မစွန္တေန၊ လောကုတ္တရာတရားကို ပြုခြင်းငှါ အလို
 ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဓမ္မစွန္တကြောင့်။ အတ္တ-
 နိပ္ပတ္တိယံ၊ အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ အဟံ၊ သည်။
 လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို။ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ မယံ၊
 ငါ၏။ တေဿ၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားကို။ နိဗ္ဗတ္တေန၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ ဘာဓေ၊
 ထမ်းဆောင်ထိုက်သောတာဝန်သည်။ နတ္ထိံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဆန္တံ ဇေဋ္ဌကံ၊

ဆန္ဒ ဓုရုံ၊ ဆန္ဒ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ၊ လောကုတ္တရဓမ္မ နိဗ္ဗတ္တကော၊ လောကုတ္တရာ တရားကိုဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ မှတ်ထိုက်၏။ (ကောဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်း။) ရဋ္ဌပါလတ္ထေရောဝိယ၊ ရဋ္ဌပါလထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [ဗန္ဓိမ ပဏ္ဍာသပါဠိ၊ ဇရာဝဂ်၊ ရဋ္ဌပါလသုတ်။] ဟိ၊ မှန်။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင် ရဋ္ဌပါလထေရ်သည်။ ဆန္ဒ ဓုရုံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

သုရဘာဝေန၊ ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရာဇာနံ အာရာဇေတွာ ဌာနန္တရံ ပတ္တောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိရိယံ ဇေဋ္ဌကံ။ ပေ။ ဒဋ္ဌဗျော။ (ကောဝိယ)။ သောဏတ္ထေ- ရော ဝိယ၊ သောဏထေရ် ကဲ့သို့တည်း။ [အရှင်သောဏထေရ်၏ ဝတ္ထုကို ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂဓမ္မက္ခန္ဓာ၌ ရှုပါ။] ဟိ၊ မှန်။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင် သောဏထေရ်သည်။ ဝိရိယံ။ ပေ။ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ ဇာတိသမ္ပတ္တိယာ၊ အမျိုးဇာတိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဌာနန္တရံ ပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တံ ဇေဋ္ဌကံ။ ပေ။ ဒဋ္ဌဗျော။ (ကောဝိယ)။ သမ္မုတတ္ထေရော ဝိယ၊ သမ္မုတထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [ထေရဂါထာ ပါဠိ၊ စတုက္ကနိပါတ၊ သမ္မုတထေရဂါထာ၌ ရှုပါ။] ဟိ၊ မှန်။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်သမ္မုတထေရ်သည်။ စိတ္တံ။ ပေ။ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ မန္တံ၊ အတိုင်ပင်ကို။ အဝ- သာယ၊ ရှိ။ ပေ။ ဌာနန္တရပုတ္တောဝိယ၊ ရာထူးသို့ရောက်သော အမတ်သားသည် ကဲ့သို့။ ဝိမံသံ။ ပေ။ ဒဋ္ဌဗျော။ (ကော ဝိယ)။ မောဗရာဇာ၊ မောဗရာဇာ မည်သော။ ထေရော ဝိယ၊ ထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဧကကနိပါတ်၊ ဧတဒဂ္ဂ- ဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ မောဗရာဇထေရဝတ္ထု။] ဟိ၊ မှန်။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်မောဗရာဇာထေရ်သည်။ ဝိမံသံ။ ပေ။ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ။ ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ အစရှိသောတရားတို့တွင်။ (တနည်း) ဣ၊ ဤ။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့တွင်။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသင်္ခါတာ၊ ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ ဝိရိယဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တယော၊ ၃-ပါးကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပိ၊ ဣဒ္ဓိတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ၊ ဣဒ္ဓိ ပါဒ်တို့သည်လည်း။ (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ကား။ သေသာ၊ ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာန သင်္ခါရဝိရိယတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တကာ၊ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ချည်းသာ တည်း။ ဝိရိယ။ ပေ။ စိတ္တံ။ ပေ။ ဝိမံသသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသင်္ခါတာပိ၊ ဝိမံသ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပိ၊ ဟောန္တိ။ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ကား။ သေသာ၊ ဝိမံသ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သောတရားတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ပေ။ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊ ဘေဒမှရှေးဦးစွာ။ အဘေဒ- တော၊ မခွဲမခြား ပေါင်းသောနားဖြင့်။ (တနည်း) အဘေဒတော၊ မရောနှော ခြင်းအားဖြင့်။ ကထာ၊ ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားတည်း။

ပန၊ ကား။ ဘေဒတော၊ ခွဲခြားခြင်းအားဖြင့်။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ ဣဒ္ဓိ မည်၏။ ဆန္ဒဓုရေန၊ ဆန္ဒကို အဦးပစာနုပြုသဖြင့်။ ဘာဝိတာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ စတ္တာဓရာ ခန္ဓာ၊ ထိုသည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ ပစာနသင်္ခါရော၊ ပစာနသင်္ခါရမည်သောဝိရိယ၎င်း။ ဣတိ ဒွေ ဓမ္မာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓဝသေန၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ ဌ။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ ပါဒေါ ပါဒ၌။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဝေ။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဆန္ဒ သမာဓိ၊ ပစာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်။ သမာဓိ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ မည်၏။ သမာဓိဓုရေန၊ ပြုသဖြင့်။ ပေ၊ သမာဓိဒ္ဓိပါဒေါနာမ။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒ၎င်း။ ပစာနသင်္ခါရော၊ ပစာနသင်္ခါရဟူသော ဝိရိယ၎င်း။ ဣတိ၊ ပေ။ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဝေ။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဆန္ဒ သမာဓိ၊ ပစာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်။ ပစာနသင်္ခါရော ဣဒ္ဓိနာမ ။ပေ။ ပစာနသင်္ခါရိဒ္ဓိပါဒေါနာမ။ ဆန္ဒော၊ ၎င်း။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေ။ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဝေ။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဝိရိယ သမာဓိ၊ ပစာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ ပေ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ ပေ။ ဝိမံသာ၊ ပညာသည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ ပေ။ ပါဒေါ ဌ။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ၎င်း။ ဣတိပိ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဝေ။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ် ပြီးကား။ ဘေဒတော၊ ဆန္ဒ သမာဓိ အစရှိသည်တို့ကို ခွဲခြားခြင်းအားဖြင့်။ ကထာနာမ၊ ဆိုရာဆိုကြောင်းစကားမည်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဣတ္ထိ၊ ဤ ဘေဒကထာ၌။ အဘိနဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုသာ။ ဝိဘူတဓာတုကံ၊ ထင်ရှားသောသဘောရှိအောင်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ကထံ၊ သို့။ (ဂဟိတမေဝ၊ ဝိဘူတဓာတုကံ၊ ကတံ၊ နည်း။) ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒ၎င်း။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ ပစာနသင်္ခါရော၊ ပစာနသင်္ခါရ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ ဣဒ္ဓိပိ၊ ထိုသည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ၊ ထိုသည်လည်း။ ဟောန္တိ။ သေသာ၊ ဆန္ဒ သမာဓိ၊ ပစာနသင်္ခါရမှ ကြွင်းကုန် သော။ သမ္ပယုတ္တကော၊ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာဓရာ၊ ခန္ဓာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ ယေဝ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့သာတည်း။ [ဝေဖြင့် ဣဒ္ဓိအမည်ကိုကုန်။] ဟံ၊ မှန်။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ ဆန္ဒ သမာဓိ၊ ပစာနသင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဣဇ္ဈမာနာ၊ ပြီးစီးကုန်လသော်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်လသော်။ သမ္ပယုတ္တကေဟိ၊ ကုန်သော။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ယေဝ၊ တကုသာလျှင်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န (ဣဇ္ဈန္တိ)၊ ပြီးစီး ကုန်သည် မဟုတ်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်မဟုတ်။ [ဋီကာဖွင့်အတိုင်း “ဟိ ယသ္မာ” ဟု တနည်းပေး၍ “တသ္မာ ဣမေ တယော ဓမ္မာ။ ပေ။ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ” ဟု ပြန်လှည့်ပါ။] ပန၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တကော စတ္တာဓရာ ခန္ဓာ၊ ဣဇ္ဈကဋေန၊ ပြီးစီး တတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိနာမ ဟောန္တိ။ ပဝိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာ၏

အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဒေါနာမ (ဟောန္တိ)။ ဣဒ္ဓိတိဝါ၊ ဣဒ္ဓိဟူသော အမည်သည် ၎င်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိဝါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါဟူသော အမည်သည်၎င်း။ အညဿ၊ ခန္ဓာ လေးပါးမှ တပါးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတရာသောတရား၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည် သည်။ န၊ မဟုတ်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ စတုန္တံ။ ခန္ဓာနံယေဝ၊ တို့၏သာ။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယ၎င်း။ ပေ။ စိတ္တံ၊ စိတ်၎င်း။ ပေ။ [“သမာဓိပဓာနသင်္ခါရော- တိ” စသည်ကို ပေယျာလမြုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ “ဝိမံသ” ဟု မရှိရ၊ “ဝိမံသ” ဟု ပဌမန္တရုံပါစေ။] ဝိမံသာ၊ ပညာ၎င်း။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ ပဓာနသင်္ခါရော၊ ပဓာနသင်္ခါရ၎င်း။ ဣတိ တယော မဗ္ဗာ ။ ပေ။ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ- ယေဝ အဓိဝစနံ။ [စတုန္တံ ခန္ဓာနံ ၌ ဆန္တု ဝီရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝိမံသနှင့် သမာဓိ၊ ပဓာန- သင်္ခါရဟူသော ဝီရိယတို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။]

အပိ စ၊ သည်သာမကသေး။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဣဒ္ဓိ၏ ရှေ့အဘို့၌ ဖြစ်သောတရား၊ ဣဒ္ဓိ၏ ရှေ့အဘို့၌ဖြစ်သော တရားသည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ ဣဒ္ဓိ၏ အခြေခံတရားမည်၏။ ပဋိလာဘော ပဋိလာဘော၊ ရအပ်သောတရား၊ ရအပ်သောတရားသည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဥပစာရေနဝါ၊ ဥပစာရဈာန်ဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိပဿနာယဝါ၊ ဝိပဿနာဖြင့်သော်၎င်း။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမဇ္ဈာနပရိကမ္ပံ၊ ပဌမဈာန်၏ ပရိကမ်သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် မည်၏။ (ပဌမဈာန်ဟူသော ဣဒ္ဓိ၏ ရှေ့အဘို့၌ အခြေခံဖြစ်သောကြောင့် ဣဒ္ဓိ- ပါဒ်မည်၏။) ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ ဣဒ္ဓိမည်၏။ (ဈာန်ရသို့ရန် ပရိကမ်အလုပ်၏ ပြီးစီး ထမြောက်ခြင်းကြောင့် ဣဒ္ဓိမည်၏။) ဒုတိယဇ္ဈာနပရိ- ကမ္ပံ၊ ဒုတိယဈာန်၏ ပရိကမ်သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ မည်၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ [ဤအတိုင်း ဖော်ပေးပါ။ ပေယျာလမြုပ်ထားသည်။]

တတိယ ။ ပေ။ စတုတ္ထ ။ ပေ။ အာကာသာနဉ္စာယတန ။ ပေ။ ဝိညာဏဉ္စာယ- တန။ ပေ။ အာကိဉ္စညာယတန။ ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနပရိကမ္ပံ၊ နေဝ- သညာနာသညာယတနဈာန်၏ ပရိကမ်သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ နေဝသညာနာ- သညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ သောတာ- ပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ သကဒါဂါမိ။ ပေ။ အရ- ဟတ္တမဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်၏။ ဝိပဿနာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။

ပဋိလာဘောနာပိ၊ ရအပ်သော တရားဖြင့်လည်း။ ဒီပေတံ၊ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊ မည်၏။ (ဒုတိယဈာန်ဟူသော ဣဒ္ဓိ၏ အခြေခံမည်၏။) ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊

သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ။ သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ။ တတိယဇ္ဈာနံ၊ ဣဒ္ဓိ
 နာမ။ ပေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ။ သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ သည်။
 ဣဒ္ဓိနာမ။ (ပဋိလာဘော၊ ပဌမဈာန် အစရှိသော ရအပ်သော တရားထူးသည်။)
 ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိမည်သနည်း။ (ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊
 ရှေးအဘိုး၌ဖြစ်သောပရိကမ်စသောတရားသည်။) ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပါဒေါ၊
 ပါဒမည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ (ပဋိလာဘော၊ သည်။) ဣဇ္ဈန္တ-
 ကဋ္ဌေနဝ၊ ပြီးစီးခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်ပင်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊
 သည်။) ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနဝ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်ပင်။ [ရှေ့၌
 ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝေ သဒ္ဓါနှင့် တကွဆိုသည်။] ပါဒေါ၊ မည်၏။ (ဣတိ၊
 ဤကား အဖြေတည်း။) [ဋီကာ၌ ၀စနသေသော-ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိ-
 လာဘော၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါတို့ကို ထည့်၍ အနက်ပေးသည်။] ဝေ၊ ဤသို့။ ဣဓာပိ၊
 ဤနည်း၌လည်း။ (အပ်စ-ဟုတက်လာသော ဤနည်း၌လည်း။) [ယောဇနာ၌
 ဣဓာပိတိ ဘေဒကထာယံ-ဟု ဖွင့်လေသည်။] ဣဒ္ဓိတိဝါ၊ ဣဒ္ဓိဟူသော အမည်
 သည်၎င်း။ ပါဒေါတိဝါ၊ ပါဒေါဟူသော အမည်သည်၎င်း။ အညဿ၊ ခန္ဓာ
 လေးပါးမှ အခြားသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ သမ္ပယုတ္တကနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံယေဝ၊
 တို့၏သာ။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော်။ ဣဒ္ဓံ၊ ဤစကားကို။ (အာစရိ-
 ယာ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။) အာဟံသု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။)
 သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယံ နာမ၊
 ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယ မည်သော နည်းကို။ ယဒိ န အာဟရေယျ၊ အကယ်၍

ဝေ ဝုတ္တေ။ ပေ။ မာဟံသု။ ။အာဟံသု၏ ကတ္တား မပါသော်လည်း ဋီကာ၌
 “တေသံ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ အဓိပ္ပါယော” ဟု ဆိုသောကြောင့် အာဟံသု၏ ကတ္တား
 ကို “အာစရိယာ” ဟု တည့်ပါ။ ဤအဋ္ဌကထာ၌— “ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ အမည်သည်။
 သမ္ပယုတ္တကနံ စတုန္နံ ခန္ဓာနံယေဝ အဓိဝစနံ” ဟု ဆိုထား၏။ ထိုအဆိုကို မနှစ်သက်
 သောကြောင့် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့က “စတုန္နံ၊ ပေ။ န အာဟရေယျ၊ ဥတ္တရစူဠဘာဇ-
 နီယေ ပန။ ပေ။ ကထိတံ” ဟု ဆိုကြသည်။

ဆိုလိုရင်းကား— ပါဠိတော်ဝယ် ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယအခေါ်၌ “ဆန္ဒောယေဝ
 ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ။ ပေ။ ဝိမံသာဝ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ” ဟု ဣဒ္ဓိပါဒ၏သရုပ်ကို ထုတ်ဆောင်တော်
 မမူလျှင် ဣဒ္ဓိပါဒ ဟူသော အမည်သည် ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း စတုက္ကန္တာ၏အမည်
 ဖြစ်နိုင်စရာရှိပါ၏။ ယခုသော်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ၏သရုပ်ကို “ဆန္ဒ၊ ဝိရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝိမံသာ”
 ဟု ထိုက်ရိုက် ထုတ်ဆောင်တော် မူသောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ အမည်သည် စတုက္ကန္တာ၏
 အမည် မဖြစ်နိုင်ပါ-ဟူလျှီ။

ထုတ်ဆောင်တော်မမူအံ့။ (ဝေံသတိ၊ ဤသို့ ထုတ်ဆောင်ရော် မမူလသော်။) စတုန္ဒ ခန္ဓာနမေဝ အဓိဝစနံ။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဥတ္တရ- စူဠဘာဇနိယေ၊ ဌံ။ ဆန္ဒောယေဝ၊ ဆန္ဒသည်ပင်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ မည်၏။ ဝိရိယမေဝ ။ပေ။ စိတ္တမေဝ ။ပေ။ ဝိမံသာဝ၊ ပင်။ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ဣတိ၊ အာဟံသု)။ ပန၊ ဝါဒန္တရ။ ကေစိ၊ အချို့သော ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီ ထေရ်တို့သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ မည်သည်။ အနိပ္ပန္နာ၊ နိပ္ပန္န မဟုတ်။ ဝါ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော ပရမတ္ထတရားမဟုတ်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ သည်။ နိပ္ပန္နော၊ နိပ္ပန္နတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒိံ သု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုထေရ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်မြစ်၍။ ဣဒ္ဓိပိ၊ သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါပိ၊ သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ နိပ္ပန္နော၊ နိပ္ပန္နတည်း။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟုတော၊ လက္ခဏာသုံးရပ်ဖြင့် အံ့မှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဣမသ္မိံ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ၊ ဌံ။ လောကီယလောကုတ္တရ- မိဿကာ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ တို့ကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကေစိ ။ပေ။ ဝဒိံ သု။ ။ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီ ထေရ်တို့ကို “ကေစိ”ဟု ဆိုသည်။ ထို ထေရ်တို့က “ဣဒ္ဓိ” ဆိုတာ ပြီးစီးခြင်း၊ ပြည့်စုံခြင်း ကြိယာသာဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထ အထည်ကိုယ် မရနိုင်ရကား • အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော နိပ္ပန္နတရား မဟုတ်၊ အနိပ္ပန္နသာ ဖြစ်၏။ ထိုဣဒ္ဓိ၏ အခြေခံဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒကား ပရိကမ်ဘာဝနာ အလုပ်နှင့် အောက်အောက် ဈာန် စသည် ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထအထည်ကိုယ် ရနိုင် ရကား တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြီးစေအပ်သောတရား ဖြစ်၍ နိပ္ပန္နတည်း။ ဤသို့ ဆိုကြသတတ်။

နိပ္ပန္နော ။ ။ ဤ အဋ္ဌကထာဆရာကား— ဣဒ္ဓိပါဒသည် ပရိကမ္မဘာဝနာနှင့် ပဌမဈာန်စသော အောက်အောက် ဈာန်များဖြစ်၍ နိပ္ပန္နဖြစ်သကဲ့သို့ ဣဒ္ဓိလည်း ပြီးစီး သော ဈာန်တရား၊ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား ဖြစ်ရကား ပရမတ္ထအထည်ကိုယ် ရကောင်း သော နိပ္ပန္နပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဣဒ္ဓိပါဒေါပိ နိပ္ပန္နော၊ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟုတော” ဟု ဆိုသည်။ နိပ္ပန္နဟူသည် အကြောင်းတရားတို့ ပြီးစေအပ်သော ပရမတ္ထတရားတည်း။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟုတောဟူသည်လည်း အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု သုံးသပ်၍ ရကောင်းသော သင်္ခတရားတည်း။ [တိလက္ခဏေန၊ အနိစ္စတာ စသော ၃-ပါးသော လက္ခဏာသည် + အဗ္ဗာဟုတော၊ ရှေးရှုခတ်အပ်၏။ ဣတိ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟုတော။ အနိစ္စ အနိစ္စ စသည်ဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်ကို “တိလက္ခဏာဖြင့် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်အပ်”ဟု ဆိုသည်။]

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၄၄၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယံ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယံနည်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထ-
 မေဝ၊ သာ၊ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။
 ဂဏေတဗျာ၊ ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဆန္ဒသမာဓိ။ ပေ။ ဣဒ္ဓိပါဒ် ဘာဝေ-
 တိတိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တဋ္ဌာနသ္မိံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိရပ်၌။ လောကုတ္တရာနိ၊
 လောကုတ္တရာ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ၊ လေးထောင်သောနည်း
 တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်တေခံမူအပ်ကုန်ပြီ။ ဝီရိယသမာဓိအာဒိသုပိ၊ ဝီရိယ
 သမာဓိ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တတာ၊ ထိုမှတပါး။
 ဥတ္တရစူဠဘာဇနိယေ၊ ၌။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၌။ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ
 ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝီရိယစိတ္တဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေ၊ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်၌။
 [“ပါဒေသု”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] စတ္တာရိ စတ္တာရိ (နယသဟဿာနိ)၊
 တို့ကို။ (ဝိဘတ္တာနိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ စတုက္က
 တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 ဒုတ္တိံ သနယသဟဿာနိ၊ သုံးသောင်းနှစ်ထောင်သော နည်းတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ။
 ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနယေဝ၊ လောကီမှ နှစ်စေအပ်သော
 လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒ်နိ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဒုတ္တိံ သနယသဟဿာပုဂ္ဂိုလ်တံ၊ သုံးသောင်း နှစ်ထောင်သော
 နည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ တေ အဘိဓမ္မဘာဇနိယံ၊ ကို။ ကထိတံ၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၆၂။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ၊ နည်း၌။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိ-
 ပါဒါနံ၊ တို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိ-
 တဗျော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု၊ အာရမ္မဏတိတ်တို့၌။
 သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်။ အပ္ပမာဏံ၊
 အပ္ပမာဏဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္ထိတော၊ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဝေ၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့သာတည်း။ [ဤ ပဉ္စာ
 ပုစ္ဆကနည်း၌ လောကုတ္တရာဣဒ္ဓိပါဒ်ကိုသာ ဟောတော်မူသောကြောင့် “အပ္ပ-
 မာဏာရမ္မဏာ ဝေ”ဟု ဆိုသည်။] မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်။ န၊
 မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ ကား။ သဟဇာတဟေတုဝသေန၊ တကွဖြစ်သောဟိတ်နှင့်
 စပ်သဖြင့်။ (သမ္မာဒိဒ္ဓိဟူသောဟိတ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့်။) မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ်နှင့်
 ယှဉ်သောဟိတ်ရှိကုန်၏။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်

သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အဓိပတယော၊ အဓိပတိ
 တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဂရံ၊ အလေးဂရုကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကြကုန်။
 ကဿ၊ ကြောင့်။ (စတ္တာရော အဓိပတယော အညမညံ ဂရံ န ကရောန္တိ၊ နည်း။)
 သယံ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ ဇေဋ္ဌကတ္တာ၊ အကြီးအကဲတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 (စတ္တာရော အဓိပတယော အညမညံ ဂရံ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။) ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း)
 ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ သမဇာတိကာ၊ တူသောအမျိုးဇာတ် ရှိကုန်
 သော။ သမဝယာ၊ တူသော အရွယ် ရှိကုန်သော။ သမထာမာ၊ တူသော အား
 အစွမ်း ရှိကုန်သော။ သမသိပ္ပိ၊ တူသောအတတ် ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊
 လေးယောက်ကုန်သော။ ရဇပတ္တာ၊ မင်းသားတို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊
 မိမိ မိမိ၏။ ဇေဋ္ဌကတာယ၊ အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညဿ၊ အား။
 အပစိတိံ၊ အရိုအသေကို။ န ကရောန္တိ ယထာ၊ မပြုကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။
 စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေပိ အဓိပတယော၊ တို့သည်လည်း။ ပါဠိ-
 ယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ ဇေဋ္ဌကမ္မတာယ၊ အကြီးအကဲတို့၏ အဖြစ်
 ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညံ ဂရံ န ကရောန္တိ၊ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဧကန္တေနဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ မဂ္ဂါဓိပတိနော။ န၊ မဟုတ်ကုန်။

အတိတာဒိသု၊ အတိတ် အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကောရမ္မဏဘာဝေနပိ၊ တခု
 သော အာရုံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။
 [နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောကြောင့် အတိတာရမ္မဏ စသည် မဆိုထိုက်။] ပန၊ ဆက်။
 နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ
 နာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့ မည်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ တေသ္မိံ ပဉ္စာပုစ္ဆ-
 ကေ၊ ဌံ။ [အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်းကို ပေါင်းဘို့ရာ တေသ္မိံ ပိဟု ပိသဒ္ဓါပါလျှင်
 ကောင်း၏။] နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာယေဝ၊ လောကီတရားတို့မှ နှစ်စေအပ်သော
 လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ကထိတာ။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မာ-
 သမ္မုဒ္ဓေန၊ သည်။ သုတ္တန္တဘာဇနိယသ္မိံ ယေဝ၊ နည်း၌သာ။ လောကီယ-
 လောကုတ္တရာမိဿကာ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ကထိတာ။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယပဉ္စာပုစ္ဆကေသု
 ပန၊ နည်းတို့၌ကား။ လောကုတ္တရာယေဝ (ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ)။ ဣတိဝေံ၊
 သို့။ အယံ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘဂေါပိ၊ ကိုလည်း။ တေပရိဝန္တံ နိဟရိတွာဝ ဒသိတော။
 ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ။ပေ။ နိဋ္ဌိတာ။
 ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘဂံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂိဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၄၆၆။ ဣဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒ-
 နန္တရော ထို ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တော။) ဗောဇ္ဈင်္ဂိဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။
 သတ္တာတိ၊ သည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ [ဗောဇ္ဈင်္ဂိတိမှစ၍ ဝေဒိတဗျော
 တိုင်အောင် ဝါကျများကို အဋ္ဌသာလိနိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်
 အဖွင့်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ကေဝုစံ ဗဟုဝုစံသာ ကွဲ၏။ “ဗုဇ္ဈတိ ကိလေသသန္တာန-
 နိဒ္ဒါယ” နေရာဝယ် အဋ္ဌသာလိနိ၌ “ဗုဇ္ဈတိတိ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ” ဟု
 ရှိ၏။ “ယောပနေသ” နေရာ၌လည်း ထိုဝယ် “ယောပေသ” ဟု ရှိ၏။ ဤ၌ ပနကို
 ပက္ခန္တရ ကြံပါ။] သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိတိ အာဒိသု၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ အစ
 ရှိသော ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) ပသတ္ထော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်
 လည်း ဖြစ်သော။ သန္တရော စ၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
 ဗောဇ္ဈင်တည်း။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဗောဇ္ဈင်။ ဝါ၊ ကောင်းသော
 ဗောဇ္ဈင်။ သတိယေဝ၊ သတိသည်ပင်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
 ဗောဇ္ဈင်တည်း။ ဝါ၊ ကောင်းသောဗောဇ္ဈင်တည်း။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဇ္ဈင်။
 ဝါ၊ ဇ္ဈင်။

တတ္ထ၊ ထို သမ္မောဇ္ဈင်တို့တွင်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာန-
 လက္ခဏော၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ မဓုဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
 သည်။ ပဝိစယလက္ခဏော၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို စိစစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။
 ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို
 ချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ဗရဏလက္ခဏော၊
 သပိတိက စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ဖြန့်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။
 ဥပသမလက္ခဏော၊ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ သမာဓိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။
 ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါန လက္ခဏော၊ လျှောက်ပတ်စွာ
 ရေတွက်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ဝါ၊ အသင်္ခါအားဖြင့် ဂ္ဂှုခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။

တေသု၊ ထို သမ္မောဇ္ဈင်တို့တွင်။ သတိဂ္ဂှု ခါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္တိကံ ဝဒါ-
 မိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့အား။ ဥပကာရတ္တာ၊ လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။
 သတိဂ္ဂှု၊ သတိကိုကား။ သဗ္ဗတ္တိကံ၊ အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သော
 စိတ်၌ဖြစ်သော တရားဟူ၍။ ဝါ၊ အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သော
 စိတ်၌ အလိဂ္ဂိုထိုက်သောတရား ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဤကား အဋ္ဌ-

ကထာအဖွင့်တည်း။] (တနည်း) သဗ္ဗတ္ထိကံ၊ တုန့်ဆုတ်သောအခါ၊ ပျံလွင့်သော အခါဝယ် ပျားစေထိုက်ကုန်၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဇင်တို့၏ အကျိုးရှိကြောင်း တရားဟူ၍။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ [ဤကား မူလဋီကာ နည်းတည်း။] (မဟာဝဂ္ဂ၊ ဗောဇ္ဇင်သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ္ဂ၊ အဂ္ဂိသုတ်။) [သဗ္ဗတ္ထိကံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မူလဋီကာ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၊ ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဓေသ အဖွင့်၌ ရှုပါ။] တတော၊ ထို သတိသမ္မောဇ္ဇင်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတော၊ သတိမပြုတ်အမှတ် ရသည်။ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တော၊ သော်။ တံဓမ္မံ၊ ထိုရုပ် နာမ်တရားကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝီစိနတိ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် အပြားအားဖြင့် စိစစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုက္ကမေနေဝ၊ အစဉ်အားဖြင့် သာလျှင်။ နိက္ခေပပယောဇနံ၊ ချထားရခြင်း၏ အကျိုးသည်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတမေဝ၊ တိုက်ရိုက်လာသည်သာ။ [ဤပါဠိတော်၌ ရွှေ့နောက် စဉ်ရခြင်း၏ အကျိုးကို တိုက်ရိုက်ဟောတော်မူသည်။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး ။ပေ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤ ဗောဇ္ဇင် တို့ကို။ အနုနာ၊ မယုတ်လျော့ကုန်သော။ အနဓိကာ၊ မပိုလွန်ကုန်သော။ သတ္တေဝ၊ ခုနစ်ပါးတို့ကိုသာ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ လိနန္ဒစ္စပဋိပက္ခတော စ၊ တုန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံလွင့်သော စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထိကတော စ၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဇင်တို့၌ အလိုရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံ တုန့်ဆုတ် သောစိတ်၊ ပျံလွင့်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါ၌ အလိုရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ (ဧတေ အနုနာ အနဓိကာ သတ္တေဝ ဝုတ္တာ။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဣ၊ ဤ ဗောဇ္ဇင်တို့တူင်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဇင်၊ တို့သည်။ လိနယ၊ တုန့်ဆုတ်သောစိတ်၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ ယသ္မိဉ္စ ခေါ် ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ပီတိ သမ္မောဇ္ဇင် သာ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ လိနံ၊ တုန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဇင် သာ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ဖြစ်စေခြင်း၏။ ဝါ၊ ပျားစေခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဇင် သာ၊ ဘာဝနာယ၊ ကာလော။ ပီတိ သမ္မောဇ္ဇင် သာ၊ ဘာဝနာယ၊ ကာလော။—ဗောဇ္ဇင်သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ္ဂ၊ အဂ္ဂိသုတ်။] တယော၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဇင်၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ ပျံလွင့်သော စိတ်၏။ ပဋိပက္ခာ၊ တို့တည်း။ ယထာဟ၊ နည်း။ ယသ္မိံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ။ ပေ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စတံ၊ အထက်အထက်၌ တုန့်လှုပ်သော။ ဝါ၊ ပျံလွင့်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။

ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ဌ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ဘာဝနာယ ကာလော။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ကာလော။ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ကာလော။ —ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိယုတ်။]

[လိနုဒ္ဓစ္စတော၏ အကျယ်ကို ပြုပြီး၍၊ သဗ္ဗတ္တိကတော၏ အကျယ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် “ကော ပနေတ္ထ” စသည်မိန့်။] ပန၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဗောဇ္ဈင်တို့တွင်။ ကော၊ တပါးသော သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ (သဗ္ဗတ္တိကော ဌ်စပ်။) ဝါ၊ ကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗ ဌ်စပ်။) သဗ္ဗဗျူဉ္ဇနေသ၊ အလုံးစုံသော ဟင်းလျာတို့၌။ လောဏဏပန၊ ဆား၊ ကရဝေး၊ ဇီယာ၊ မဆလာစသော အခိုးအထိုက်။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗ) ဝိယ၊ အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗေသ၊ ကုန်သော။ ရာဇကိစ္စေသ၊ မင်း၏ အမှုကိစ္စတို့၌။ သဗ္ဗကမ္မိကအမစ္စော၊ အလုံးစုံအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်သော အမတ်ကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗော) ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ (ဝေံ၊ တူ။) သဗ္ဗဗောဇ္ဈင်္ဂေသ၊ အလုံးစုံသောဗောဇ္ဈင်တို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ အလိုရှိထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္တိကော၊ သဗ္ဗတ္တိက မည်၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တို့၌ အလိုရှိထိုက်သော တရားမည်၏။ ယတာယ၊ နည်း။ သတိဉ္စ ခါဟံ။ ပေ။ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ)။ သဗ္ဗတ္တကန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ (အတ္ထိ)။ ဒ္ဓိန္ဒမ္မိ၊ နှစ်မျိုးသော ပါဠိတို့၏လည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တို့၌။ ဝါ၊ အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံလွင့်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါတို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ လိနုဒ္ဓစ္စပဋိပက္ခတော၊ ကြောင့်၎င်း။ သဗ္ဗတ္တိကတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ သတ္ထေဝ၊ ထိုကိုသာ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၄၆၇။ ဣဒါနိ၊ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နေသံ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်တို့၏။ ကေသ္မိံ ဝေဝ၊ တမျိုးတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏော အာရုံ၌။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကိစ္စနှင့် စပ်သဖြင့်။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးကို။ ဒေသေတုံ၊ ၄။ တတ္ထ ကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေတိ အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ၊ ထိုတတ္ထ ကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေတိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဣဓ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ጎ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိမာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ပညာအားဖြင့်။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသူသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ယသေန၊ အခြံအရံအားဖြင့်။ ယသဝါ၊ အခြံအရံရှိသူသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့၎င်း။ ဓနေန၊ ဥစ္စာအားဖြင့်။ ဓနဝါ၊ ဥစ္စာရှိသူသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့၎င်း။ (ဝေံ၊ တူ။) သတိယာ၊ သတိအားဖြင့်။ သတိမာ၊ သတိရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ [ဤသို့ အနက်ပေးလျှင် ပညာယ စသည်ကို ပညဝါ စသည်ဝယ် ပညာစသည်၌ အဘိန္နဝိသေသန စပ်။] (တနည်း) ပညာယ၊ ကြောင့်။ ပညဝါ။

ပညာဝါ မည်သည်။ (ဟောတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ပေ။ (ဧဝံ၊ တူ။) သတိယာ၊ သတိကြောင့်။ သတိမာ၊ သတိမာ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ [ဤသို့ပေးလျှင် ပညာယသည် ပညာဝါအမည်ရခြင်း၏ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိနိမိတ်တည်း။ ယသေန ယသဝါစသည် ဌ်လည်း နည်းတူ။] သတိသမ္ပန္နော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပရမေနာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမေန၊ မြတ်သော။ (သတိနေပက္ကေန ဌ်စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သတိနေပက္ကသည်။ ပရမတ္ထသစ္စဿ၊ ပရမတ္ထသစ္စာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဿစေတ၊ နိဗ္ဗာန်အား၎င်း။ မဂ္ဂဿ စ၊ မဂ်အား၎င်း။ အနုလောမတော၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမံ နာမ၊ အလွန်မြတ်ဆုံးသည် မည်သည်။ ဥတ္တမံ (နာမ)၊ မြတ်သည်မည်သည်။ သေဌံ (နာမ)၊ ချီးမွမ်းအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သတိနေပက္ကနာတိတ္ထေ ဌ်။ ပညာ၊ ကိ။ နေပက္ကံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ဧ။ [နိပက၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာကျော်နိဿယ၊ ဝိထိမုတ်ပိုင်း၊ ဘုမ္မိစတုက္ကအဖွင့်၌ ရှုပါ။ နိပကဿ+ဘာဝေါ နေပက္ကံ=ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာ။] သတိယာစေတ၊ သတိနှင့်၎င်း။ နေပက္ကေန စ၊ ရင့်ကျက်သူ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာနှင့်၎င်း။ (သမန္နာဂတော ဌ်စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမုတပါး။ ပေ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သတိဘာဇနိယေ၊ ဤသတိကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်၌။ ပညာ၊ ကိ။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သတိယာ၊ သတိ၏။ ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [ကသ္မာအမေးနှင့်လိုက်အောင်ပေးသည်။] (ဣမသ္မိံ သတိဘာဇနိယေ ပညာ သင်္ဂဟိတာ။ ဣတိ၊ တည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ သတိ၊ သည်။ ပညာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိမ္မိံ၊ အတူလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိနာပံ၊ ကင်း၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ [ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်၊ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်တို့၌ အတူတကွ ဖြစ်၍၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့၌ ကင်း၍ ဖြစ်သည်။] ပညာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တူ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ လသော်။ ဗလဝတီ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ။ (ပညာယ၊ နှင့်။) ဝိနာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ လသော်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ အားမရှိသည်။ (ဟောတိ)။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿာ၊ ထိုသတိ၏။ ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပညာ သင်္ဂဟိတာ။

ဟိ၊ ဥပမာဆောင်။ ပေ။ အံ။ ဒ္ဓိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ရာဇမဟာမတ္တာ၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်။ တိဋ္ဌေယျံ၊ တည်ကုန်ရာ၏။ တေသု၊ ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီး နှစ်ယောက်တို့တွင်။ ဧကော၊ တယောက်သော အမတ်ကြီးသည်။ ရာဇပုတ္တံ၊ မင်းသားကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။

(လက်ကိုင်လုပ်၍) တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဧကော၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧကကောဝ၊ တယောက်တည်းသာလျှင်။ (တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။) တေသု၊ ထိုတူင်။ ရာဇပုတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်သောအမတ်ကြီးသည်။ အတ္တနော၊ ၍။ တေဇနပိ၊ တန်ခိုးအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ရာဇပုတ္တံ၊ ၍။ တေဇနပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ တေဇဝါ၊ တန်ခိုးရှိသူသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၍။ ဓမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ ဌိတော၊ သည်။ တေန၊ ထိုမင်းသားကို လက်ကိုင်လုပ်၍ တည်သောအမတ်ကြီးနှင့်။ သမတေဇော၊ တူမျှသောတန်ခိုးရှိသည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ရာဇပုတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌိတော၊ သော။ မဟာမတ္ထောဝိယ၊ သို့။ ပညာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တူ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ (ဗလဝတိ၊ သည်။ ဟောတိ။) အတ္တနော၊ ၍။ ဓမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ ဌိတော၊ သော။ မဟာမတ္ထော ဝိယ ပညာယ ဝိနာ ဥပ္ပန္နာ သတိ (ဗုဗ္ဗလာ ဟောတိ။) တတ္ထ၊ ထို သတိ ၂-မျိုးတို့တွင်။ ရာဇပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဌိတော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၍။ တေဇနပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ရာဇပုတ္တံ၊ ၍။ တေဇနပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ တေဇဝါ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ တူ။ ပညာယ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နာ သတိ ဗလဝတိ ဟောတိ။ အတ္တနော၊ ၍။ ဓမ္မတာယ၊ အားဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်သော အမတ်ကြီးသည်။ တေန၊ ထို မင်းသားကို လက်ကိုင်လုပ်၍တည်သော အမတ်ကြီးနှင့်။ သမတေဇော၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ တူ။ ပညာယ ဝိနာ ဥပ္ပန္နာ (သတိ)ဗုဗ္ဗလာ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သတိယာ၊ ၍။) ဗလဝတာဝဒီပနတ္ထံ၊ ငှါ။ ပညာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စိရကတမ္ပိတိ၊ ကား။ အတ္တနောဝါ၊ မိမိ၏သော်၎င်း။ ဝါ၊ မိမိသည်သော် ၎င်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏သော်၎င်း။ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ ကာယေန၊ ကိုယ် ဖြင့်။ စိရကတံ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ပြုအပ်ခဲ့သော။ ဝတ္တံ ဝါ၊ ဝတ်အကျင့် ကိုသော်၎င်း။ ကသိဏမဏ္ဍလံဝါ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကိုသော်၎င်း။ ကသိဏပရိကမ္ပံ ဝါ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကိုသော်၎င်း။ (သရိတာ ဟောတိ ခွဲစပ်။) စိရတာသိတမ္ပိတိ၊ ကား။ အတ္တနောဝါ၊ ၎င်း။ ပရေနဝါ၊ ၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ စိရတာသိတံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြောအပ်ခဲ့သော။ ဗဟုကမ္ပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်သော။ ဝတ္ထသိသေ၊ ဝတ်တည်းဟူသော အဦး၌။ ငှတော၊ တည်၍။ ဓမ္မကထံ ဝါ၊ တရား စကားကိုသော်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယံ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံးအဖြတ်ကိုသော် ၎င်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိမုတ္တာယတနသိသေ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဦး၌။ ငှတော၊ ၍။ ဓမ္မကထမေဝ၊ တရားစကားကိုသာ လျှင်။ [ဝေဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယကိုကန့်။] သရိတာ ဟောတိတံ၊ ကား။ တံ

ကာယဝိညတ္တိံ၊ ထိုကာယဝိညတ်ကို၎င်း။ တံ ဝစီဝိညတ္တိံ စ၊ ၎င်း။ သမုဋ္ဌာပေ-
 တွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ပဝတ္တံ၊ ယော။ အဂ္ဂပဓမ္မကောဋ္ဌာသံ၊ နာမ်တဆူးအစုကို။
 (သရိတာ ဟောတိ ဌ္ဗိစပံ။) ဝေံသို့။ ဝါ၊ သည်ပုံသည်နည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၍။ ဝေံ
 သို့။ ဝါ၊ နည်း။ နိရုဒ္ဓေါချုပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သရိတာ၊ သည်။ ဟောတိ။ အနု-
 သရိတာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်။ သရိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သတိ-
 သမ္မောဇ္ဈဂေါတိ၊ ကား။ ဝေံသို့။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ သေသဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပိ-
 ကာ၊ ကြွင်းသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ၊
 သော။ အယံ သတိ၊ ဤသတိကို။ သတိသမ္မောဇ္ဈဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ကထိယတိ၏။

သော တထာ သတော ဝိဟရန္တောတိ၊ ကား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ တေန
 အာကာရေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။ သတိယာ၊ သတိ
 ဖြင့်။ သုတော၊ အမှတ်ရသည်။ ဟုတွာ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေလသော်။ တံဓမ္မန္တိ၊
 ကား။ စိရကတံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော။ စိရတာသိတံ၊
 ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ပြောဆိုအပ်ခဲ့သော။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ (စိရကတံ ဝတ္တဝါ စသည်ဖြင့်၎င်း၊ စိရဘာသိတံ
 ဓမ္မကထံဝါ စသည်ဖြင့်၎င်း ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။) တံဓမ္မံ၊ ထိုတရား
 ကို။ ပညာယ ပဝိစိနတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။
 အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝိစိနတိ၊ အပြားအားဖြင့် စိစစ်၏။ ပဝိစရတိတိ၊
 ကား။ အနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ အနတ္တာ၊ ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ ပညံ၊ ကို။ စရာပေ-
 န္တော၊ လှည့်လည်စေလျက်။ ပဝိစရတိ၊ အပြားအားဖြင့် လှည့်လည်၏။ ပရိ-
 ဝိမံသံ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဩလောကနံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှုခြင်းသို့။ ဂဝေသနံ၊
 ဉာဏ်ဖြင့် ရှုမှီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တ-
 ပ္ပကာရံ၊ ရှိသော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပကံ၊ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဣဒံ
 ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈဂေါ နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၏။

တထာ တံ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ တထာ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝါ၊ သည်။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ တံ ဓမ္မံ၊ ကို။ (ပဝိစိနတော စသည် ၌စပံ။)
 အာရဒ္ဓံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံစွာ။ ပဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်။
 ဟောတိ။ အသလ္လိနန္တိ၊ ကား။ အာရဒ္ဓတ္တာယေဝ၊ အားထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်ပင်။ အသလ္လိနံ၊ ထိုထိုအာရုံ၌ မငြိကပ်သည်။ (ထိုထိုအာရုံ၌ ကတ်သီး
 ကတ်သတ်ဖြစ်မနေသည်။) ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ပေ။ ဝိပဿနာ-
 သမ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သော။ ဣဒံ ဝိရိယံ၊ ကို။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈဂေါ
 နာမ ဝုစ္စတိ။ နိရာမိသာတိ၊ ကား။ ကာမာမိသလောကာမိသဝဇ္ဇာမိသာနံ၊
 ကာမာမိသ၊ လောကာမိသ၊ ဝဇ္ဇာမိသတို့၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နိရာမိသာ၊
 အာမိသ မရှိသော။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ (ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ

၌စပ်။) အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ပေ။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ အယံ ပီတိ၊ ကိ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ နာမ ဝုစ္စတိ။

ပီတိမနဿာတိ၊ ကား။ ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယောပိ ပဿမ္မတိတိ၊ ကား။ ခန္ဓတ္တယသင်္ခါတော၊ ခန္ဓာ ၃-ပါး အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ နာမကာယော၊ သည်။ ကိလေသဒရထပဋိ- ပုဿဒ္ဓိယာ၊ ကိလေသာအပူ၏ ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်။ (ပဿမ္မတိ၏ သဂ္ဂပဏ္ဍာ- ဝိသေသန။) ပဿမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ စိတ္တမ္ပိတိ၊ ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောပိ၊ ဝိညာဏ- က္ခန္ဓာသည်လည်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူပင်။ [ကိလေသဒရထပဋိပုဿဒ္ဓိယာကို ညွှန်းသည်။] ပဿမ္မတိ၊ ၏။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ပေ။ အယံ ပဿဒ္ဓိ၊ ဤ ပဿဒ္ဓိကို။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ နာမ ဝုစ္စတိ။ ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနောတိ၊ ကား။ ပဿဒ္ဓကာယတာယ၊ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္န- သုခေန၊ ဖြစ်သော သုခဖြင့်။ သုခိတဿ၊ လူန့်စွာဖြစ်သောသုခရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (စိတ္တံ ၌စပ်။) သမာဓိယတိတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ စွာ။ အာဓိယတိ၊ ထားအပ်၏။ နိစ္စလံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ငွပ်ယတိ၊ ထားအပ်၏။ အပ္ပနာပတ္တဝိယ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ။ပေ။ အယံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ကိ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ နာမ ဝုစ္စတိ။

တတာ သမာဟိတန္တိ၊ ကား။ အပ္ပနာပတ္တေန ဝိယ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ တေန သမာဓိနာ၊ ထိုသမာဓိဖြင့်။ သမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော။ (စိတ္တံ ၌စပ်။) သာဓုကံ အဇ္ဈပေက္ခိတာ ဟောတိတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈပေက္ခိတာ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟာပနဝစုနေ၊ ဆုတ်ယုတ်စေခြင်း၊ တိုးပွားစေ ခြင်း၌။ အဗျာဝဇ္ဇော၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ အဇ္ဈပေက္ခိတံ၊ လျစ်လျူ ရှု၏။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ အနောသက္ကန အနတိဝတ္တနဘာဝသာဓကော၊ မဆုတ်နစ်သည်၏အဖြစ် မလွန် သည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေတတ်သော။ အယံ မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ ဤအလယ်အလတ်၌ တည်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဥပေက္ခာသမ္မော- ဇ္ဈင်္ဂေါ နာမ ဝုစ္စတိ။ ဣတ္ထဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ် ဖြင့်။ ကိံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ ကထိတံနာမ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အပ္ပဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ ကေစိတ္တက္ခန္ဓော၌။ နာနာရသ- လက္ခဏာ၊ အမျိုးမျိုးသော ကိစ္စ လက္ခဏာ ရှိကုန်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ မင်္ဂါရောအဘိဉ္ဇိဖြစ်သော ဝိပဿနာဟူကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဌမော နယော (နိဋ္ဌိတော)။

၄၆၈-၄၆၉။ ဣဒါနိ၊ ပဌမနည်းကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယေန ပရိယာ-
 ယေန၊ အကြင် ပရိယာယ်ကြောင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့သည်။ ဂဟန္တိ။ [အဇ္ဈတ္တသတိ၊
 ဗဟိဒ္ဓသတိ စသောအားဖြင့် ကဲ့သောကြောင့် တဆယ့်လေးပါး ဖြစ်ရသည်။]
 တဿ၊ ထို တဆယ့်လေးပါးဖြစ်ခြင်း၏ ပရိယာယ်ကို။ ပကာသနတ္ထံ ထင်ရှား
 ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒုတိယ နယံ၊ နည်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ အာဒိမာဟ။ တဏှ၊ ထို သတ္တ-
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါအစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့ ကား။ အနုပ္ပပဒဝဏ္ဏ-
 နာ၊ တည်း။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု သတိတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တကသင်္ခါရေ မိမိသန္တာန်၌
 ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ၊ ပိုင်းခြား၍ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။
 ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ (“အတ္ထိ၊ ရှိ၏”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။) ဗဟိဒ္ဓါ-
 ဓမ္မေသု သတိတိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါရေ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော သင်္ခါရ
 တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ ဥပ္ပန္နာ သတိ (အတ္ထိ)။ ယဒပိတိ၊ ကား။ ယာပိ (သတိ)၊
 အကြင် သတိသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ တဒပိတိ၊ ကား။ သာပိ (သတိ)၊ သည်လည်း။
 (အတ္ထိ)။ အဘိညာယာတိ၊ ကား။ အဘိညေယျဓမ္မေ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
 သိထိုက်သော တရားတို့ကို။ အဘိဇာနနတ္ထာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်း
 အကျိုးငှါ။ (သံဝတ္တတိ ၌စပ်။) သမ္မောဓာယာတိ (တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။
 မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ သးမ္မာစိ၊ သမ္မောစိ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ မဂ္ဂတ္ထာယ၊ မဂ်ဉာဏ်
 အကျိုးငှါ။ (သံဝတ္တတိ ၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ နိဗ္ဗာနာယာတိ (တ္ထေ)၊
 နိဗ္ဗာနာယဟူသော ဤပါဠိ၌။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ ဝါနံ၊ ဝါနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။
 [နိဗ္ဗာန၌ “နိ+ဝါန”ဟု ပုဒ်ဖြတ်။] သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။
 ဝါ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာနမည်၏။ တဒတ္ထာယ၊
 ထို တဏှာမရှိကြောင်း နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ အသင်္ခတာယ၊ အသင်္ခတဖြစ်သော။
 အမတဓာတုယာ၊ အမတဓာတ်ကို။ သစ္စိကိရိယတ္ထာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း
 အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေပိ၊
 ၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ တည်း။

ကာယိကံ ဝီရိယန္တိ၊ ကား။ စက်မံ၊ စကြိုသွားမှုကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊
 ဆောက်တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ၊ ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။
 (အတ္ထိ)။ စေတသိကံ ဝီရိယန္တိ၊ ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ မေ၊ ငါ၏။
 အနုပါဒါယ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်တခုသောအာရုံကို မယူမှီ၍။ အာသဝေ-
 တိ၊ တို့မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ နုဝိမုစ္စိဿတိ၊ မလွတ်လတ္တံ့။ တာဝ၊ ထို အာသဝေါ
 တို့မှ မလွတ်သမျှကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ ပလ္လင်္ကံ၊ ဤ ထက်ဝယ်
 တင်ပလ္လင်ကို။ နဘိန္ဒိဿာမိ၊ မဖျက်တော့အံ့။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ (ဥပ္ပန္နဝီရိယံ ၌စပ်။)

ကာယပယောဂံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော လုံ့လဝိရိယကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ (ကာယပယောဂ မပါဘဲ။) ဥပ္ပန္နဝိရိယံ၊ သည်း။ (အတ္တိ)။ ကာယပဿဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တိတ္ထန္တံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ စေတသိက် ခန္ဓာတို့၏။ ဒရထပဿဒ္ဓိ၊ ကိလေသာအပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ (အတ္တိ)။ စိတ္တပဿဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ဒရထပဿဒ္ဓိ၊ သည်း။ (အတ္တိ)။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ဌံ။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသဒ္ဓိသောဝ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဣမသ္မိံ နယေ၊ ဤဒုတိယနည်း၌။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့ကို။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ၊ ရောသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို။ ကထိတာ၊ ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ပေါရာဏကထေရာ၊ တို့သည်။ ထွေကေန၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ (လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ ဟူသော စကားမျှဖြင့်။) ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ [လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်္ဂဟု မထင်ရှားသေး။] ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲခြား ဝေဘန်၍။ (လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂ လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်္ဂကို ခွဲခြား ဝေဘန်၍)။ ဒဿေသုံ၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတေသု၊ ဤဗောဇ္ဈင်္ဂတို့တွင်။ (သတိစသည်၌ စပ်)။ [ဧတေသုဗောဇ္ဈင်္ဂေသု နိဒ္ဒါရဏံ—ယောဇနာ။] အတ္တတ္ထမေဓေသု၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော တရားတို့၌။ သတိ၊ ၎င်း။ ပဝိစယော၊ မွေဝိစယ၎င်း။ (အပြားအားဖြင့် စိစစ်တတ်သော ပညာ၎င်း။) ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ခန္ဓာရမ္မဏတ္တာ၊ ခန္ဓာဟူသောအာရုံ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကီယာဝ၊ လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်သာ။ ဟောန္တိ၊ ၏။ [နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံမပြုသောကြောင့်လောကုတ္တရာ မဂ် ဖိုလ် ဗောဇ္ဈင်္ဂများ မဖြစ်နိုင်ကြ။ အကယ်၍ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဖြစ်လျှင်ကား နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်္ဂများ ဖြစ်နိုင်ကြသည်—ဟူလို။] တထာ၊ ထိုအတူ။ မဂုံ၊ မဂ်သို့။ အပတ္တံ၊ မရောက်သေးသော။ ကာယိကဝိရိယံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဝိရိယသည်။ (လောကီယံ၊ လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂသည်။ ဟောတိ။) [အကယ်၍ စကြိုသွားရင်း တရားကို အားထုတ်သောအခါ မဂ်သို့ရောက်လျှင် လောကုတ္တရာ ကာယိက ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂလည်း ဖြစ်နိုင်သည်—ဟူလို။] ပန၊ ကား။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိ သမာဓယော၊ ပီတိ သမာဓိတို့သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့မှကြွင်းကုန်သောဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ၊ လောကီလောကုတ္တရာ ရောသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ (ဒဿေသုံ)။

ပန၊ ကား။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိ-
 သမာဓယော၊ ပီတိ သမာဓိတို့သည်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ လောကုတ္တရာ၊
 လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။
 တာဝ၊ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဗ္ဗိဇ္ဇေ သော။) ကာမာ-
 ဝစရေ၊ ကာမာဝစရတရားအပေါင်း၌။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ (ဝိပဿနာရူပသောအခါ၌ ရအပ်၏။) အဝိတက္က အဝိစာရာ၊
 အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်သော။ ပီတိ၊ ပီတိကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ [ကာမာ-
 ဝစရတရား၌ အဝိတက္က အဝိစာရ ပီတိ မရှိနိုင်။] ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရတရား၌။
 အဝိတက္က အဝိစာရာ၊ အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်သော။ ပီတိ၊ ပီတိကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 [ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၌ယှဉ်သော ပီတိသာမညကို ရနိုင်၏။] ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ပီတိကို ရအပ်ပါသော်လည်း။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို။ န လဗ္ဘ-
 တိ၊ မရအပ်။ အရူပါဝစရေ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ န လဗ္ဘတိ။ [“ပီတိသာမညလည်း မရ၊ ပီတိ
 သမ္ပောဇ္ဈင်လည်း မရ” ဟူလို။]

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပီတိအရာ၌။ အလဗ္ဘမာနကံ၊ ဗောဇ္ဈင်အဖြစ်ဖြင့် မရ
 ထိုက်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပီတိကို။ ဥပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊
 ထောက်စာ၍။ လဗ္ဘမာနကာပိ၊ ရထိုက်သော ပီတိကိုလည်း။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်
 အပ်ပြီ။ [အကျဉ်း၌ “အဝိတက္က အဝိစာရာ ပန ပီတိသမာဓယော လောကုတ္တရာ
 ဟောန္တိ”ဟု ဆိုခဲ့ရာဝယ် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ပီတိတို့က ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်
 အဖြစ်ဖြင့် မရသောကြောင့် ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်အဖြစ်ဖြင့် ရထိုက်သော ကာမာဝစရ
 ပီတိကိုပါ ပယ်ခဲ့ရသည်—ဟူလို။] ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်။ အဝိတက္က အဝိစာရော၊ အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်သော။ အယံ ပီတိ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဤ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်သည်။ ကာမာဝစရတောပိ၊ ကာမာဝစရ
 တရားမှ၎င်း။ ရူပါဝစရတောပိ၊ မှ၎င်း။ အရူပါဝစရတောပိ၊ မှ၎င်း။ နိက္ခန္ဓော၊
 ထွက်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတ လောကုတ္တရာယေဝ၊ လောကီမှ နှစ်စေ
 အပ်သော လောကုတ္တရာ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကထိတော၊
 ဆိုအပ်ပြီ။ [အဝိတက္ကအဝိစာရာ ပန ။ပေ။ ကထိတော—ဤစကားအားလုံးသည်
 အဝိတက္က အဝိစာရာ ပန ။ပေ။ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ ၏အကျယ်ပြတည်း။]

ရူပါဝစရ ။ပေ။ န လဗ္ဘတိ။ ။ဤ၌ ပြအပ်သော ဗောဇ္ဈင်ဟူသည် ဝိပဿနာ
 ရူပသော သမ္ပောဇ္ဈင်သော်လည်း ဖြစ်၏။ လောကုတ္တရာသမ္ပောဇ္ဈင်သော်လည်း ဖြစ်ရ၏။
 ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရားတို့ကား • ကသိုဏ်းပညတ်စသည်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်
 ဝိပဿနာမဖြစ်နိုင်။ [တေဘုမဂ္ဂ ကာပါရကုရုဏ်တော ဝိပဿနာရနိုင်သည်။ ထိုကြောင့်
 ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရား၌ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင် မရနိုင်။]

[အဝိတက္က အဝိစာရ ပီတိအတွက် ရှင်းပြပြီး၍ အဝိတက္က အဝိစာရ သမာဓိ အတွက် ရှင်းပြလိုသောကြောင့် “တထာ” စသည်မိန့်။] တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရတရား၌။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ကို၊ လဗ္ဗတိ။ [ဝိပဿနာရှုသောအခါ ရနိုင်ပါ၏။] အဝိတက္က အဝိစာရော၊ အဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သော။ သမာဓိပန၊ သမာဓိကိုကား။ န လဗ္ဗတိ။ (ကာမာဝစရ တရား၌ မရအပ်။) ရူပါဝစရ အရူပါဝစရေသု၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရတရားတို့၌။ အဝိတက္က အဝိစာရော၊ သော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသာမညကို။ လဗ္ဗတိ။ (ဈာန် သမာဓိအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၊ ရနိုင်၏။) ပန၊ ထိုသို့ရအပ်ပါသော်လည်း။ သမာဓိ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ကို၊ န လဗ္ဗတိ။ [“ဝိပဿနာ မရှုနိုင်သောကြောင့် မရနိုင်” ဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထံ၊ ဤအဝိတက္က အဝိစာရသမာဓိအရာ၌။ အလဗ္ဗမာနကံ၊ မရထိုက်သော ကာမာဝစရသမာဓိကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ လဗ္ဗမာနကော- ပိ၊ ရထိုက်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ သမာဓိကိုလည်း။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ် အပ်ပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဝိတက္ကအဝိစာရော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ ကာမာဝစရတောပိ ။ပေ။ ကထိတော၊ [ဤနေရာကျမှ ပေါ်ရာဏကထေရဝါဒအကျဉ်းကို အကျယ်ရှင်းပြချက် ပြီးသည်။]

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ လောကီယံ၊ လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်၏။ ဝါ၊ ပြုနိုင်၏။ [လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ လောကီ- ယော၊ လောကီဗောဇ္ဈင်္ဂကို။ ကာတဗ္ဗော၊ လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာစသောဝါကျ သည် ရှေးနိဿယ၌ မပါ။] ဟိ၊ ချဲ့။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေသု၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ခန္ဓာ တရားတို့၌။ သတိ ပဝိစယဥပေက္ခာနံ၊ သတိ ဓမ္မဝိစယဥပေက္ခာတို့၏။ လောကုတ္တရ- ဘာဝနာကာလောပိ၊ လောကုတ္တရဘာဝနာ၏ အခါသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ [ပေါရာဏကထေရ်တို့က သတိ ပဝိစယ ဥပေက္ခာတို့ကို “လောကီယာဝ ဟောန္တိ” ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုကို စောင်း၍ “လောကုတ္တရ ဘာဝနာ ကာလောပိ အတ္ထိ” ဟု ဆိုသည်။] တတြ၊ ထို သတိ ဓမ္မဝိစယ ဥပေက္ခာတို့၏ လောကုတ္တရ ဘာဝနာဖြစ်ရာအခါ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ သုတ္တံ၊ သုတ်တည်း။ ဝါ၊ ပါဠိတော်တည်း။

အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရား။ [အရှင် ကဠာရဓတ္ထိယက အရှင် သာရိပုတြာကို ခေါ်သည်။] အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခံ၊ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာတို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ထိုခန္ဓာမှထလျက် ကိလေသာတို့မှလွတ်သောမဂ်ကို။ သဗ္ဗပါဒါန- က္ခယံ၊ အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ကြောင်း မဂ်ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣမေ အာသဝါ၊ ဤအာသဝေတို့သည်။ နာန- စသန္တိ၊ မဂ်န်းကုန်။ ဣတိ၊ ဤကား ပါဠိတော်တည်း။ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဤ

သုတ်ကြောင့်။ [နိဒါနသံယုတ်, ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ်, ကဋ္ဌာရခတ္တိယသုတ်။]
 လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ဝိညာ-
 ယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။) [ဣမိနာ သုတ္တေနဇ်၊ စဂ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ဣတိ
 ဝိညာယန္တိ” ဟု ထည့်ရသည်။ ဤသုတ်၌ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာတို့ကို ဝိပဿနာ ရှုခြင်း
 သည် လောကီဗောဇ္ဈင်တည်း၊ မဂ်ကိုရခြင်းသည် လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်တည်း၊
 ထို့ကြောင့် “လောကီယံ ဂဟေတွာ လောကုတ္တရာေ ကာတဗ္ဗော” ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ စင်္ဂမပယောဂေန၊ စင်္ကြံသွားခြင်း
 ဟူသော ကာယပယောဂကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တေ၊ ဖြစ်သော။ ကာယိကဝီရိယေ၊ ကိုယ်၌
 ဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ အဝပသန္တေယေဝ၊ မငြိမ်းအေးမိပင်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။
 မဂ္ဂေန၊ မဂ်နှင့်တကွ။ သဠိယတိ၊ ဆက်စပ်မှုကို ပြု၏။ [နာမမာတ် ကြံသည်။]
 (တနည်း) သဠယတိ၊ စပ်၏။ [စုရာဒိ၊ သဠဓာတ်, ဣယပစ္စည်း။] တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ တံ၊ ထို ကာယိကဝီရိယသည်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာသည်။
 ဟောတိ။ [ဤကား လောကီဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်ကို ယူ၍ လောကုတ္တရာဝီရိယ
 သမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ပုံကိုပြသော စကားတည်း။] ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ယေ ထေရာ၊
 တို့သည်။ (ဝဒန္တိ ခွဲစပ်)။ ကသိဏဇ္ဈာနေ၊ ကသိုဏ်းကို အာရုံပြုသော ဈာန်၌၎င်း။
 အာနာပါနဇ္ဈာနေ၊ အာနာပါနကို အာရုံပြုသော ဈာန်၌၎င်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရ-
 ဇ္ဈာနေစ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်၌၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်ေ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရန္တော၊
 ထုတ်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ဝါရေတဗ္ဗော၊ မတားမြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ [အဝိတက္ကအဝိစာရဗောဇ္ဈင်ကို ပြသောကြောင့် ကသိဏ-
 ဇ္ဈာနေ စသည်ဝယ် သဝိတက္က သဝိစာရဖြစ်သော ပဌမဈာန်သာ ရစေနိုင်သော
 အသုတဈာန်ကိုထည့်၍ မဆိုတော့။—ဋီကာ။ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံမဟုတ်သော
 ဈာန်၌ပါသော တရားတို့သည် ဗောဇ္ဈင်အမည် မရကြ။ ဤ ဈာန်တို့ကား
 ဝိပဿနာ၏အခြေခံဖြစ်သောကြောင့် ဗောဇ္ဈင်အမည်ရနိုင်သည့်အတွက် န ဝါရေ-
 တဗ္ဗောဟု ဆိုသည်။] တေသံ၊ ထိုထေရ်တို့၏။ ဝါဒေ၊ ၌။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊
 အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိသမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊
 သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်တို့သည်။ လောကီယာ၊ လောကီတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုတိယော နယော (နိဋ္ဌိတော)။

မှတ်ချက်။ ။ သု ဓာအုပ်များ၌ “လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာ လောကီယော
 ကာတဗ္ဗော” ဟု အကျဉ်းပြခဲ့သော်လည်း အကျယ်ပြုခင်း၌ကား လောကုတ္တရာကို ယူ၍
 လောကီဗောဇ္ဈင်ထုတ်ပုံကို မပြ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးနိဿယ၌ လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာ
 လောကီယော ဟူသော ဝါကျမပါခြင်းသည် ကောင်း၏။

၄၇၀- ၄၇၁။ ဣဒါနိ၊ ဒုတိယနည်းကိုပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌။ 'ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့၏။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ တတိယနယံ၊ နည်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထာပိ၊ ထိုတတိယနည်း၌လည်း။ [အပိဖြင့် ဒုတိယနည်း၏ သံဝဏ္ဏနာကိုပေါင်း။] အယံ၊ ဤဆီအပ်လတ္တံ့ ကား။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။ ဘာဝေတံတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇေတိ၊ တိုးပါးစေ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ပုနပျုန၊ အဖန်ဖန်။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝိဝေကနိဿိတန္တံ၊ ကား။ ဝိဝေကေ၊ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၌။ နိဿိတံ၊ သော။ ဝိဝေကောတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တတ၊ ကိလေသာတို့မှကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ [တပစ္စည်းဖြင့် "ဝိဝိဇ္ဇနံ + ဝိဝေကော" ဟု သာဝသာနေ ပြ၏။] စ၊ ဆက်။ သော အယံ၊ ထိုသို့သော ဤဝိဝေကသည်။ တဒဂံဝိဝေကော၊ တဒဂံဝိဝေက၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနုဝိဝေကော၊ ဝိက္ခမ္ဘနုဝိဝေက၎င်း။ သမုစ္ဆေဒ (ဝိဝေကော)၊ သမုစ္ဆေဒ ဝိဝေက၎င်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ (ဝိဝေကော)၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိဝေက၎င်း။ နိဿရဏဝိဝေကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဝေခါ၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထို ငါးပါးသော ဝိဝေကတို့တွင်။ တဒဂံဝိဝေကော၊ နာမ၊ တဒဂံဝိဝေကမည်သည်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာတည်း။ [ဝိပဿနာဇောစိတ် ဖြစ်သော အခါ ထိုထိုအကုသိုလ်အစိတ်အပိုင်းမှ ကင်းဆိတ်၏။] ဝိက္ခမ္ဘနုဝိဝေကော၊ နာမ၊ ဝိက္ခမ္ဘနုဝိဝေကမည်သည်။ အဋ္ဌ၊ ရုစ်ပါးကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့တည်း။ [ဈာန်သမာပတ်ဖြစ်သောအခါ ကာမာဝစရကုသိုလ် ဝိပဿနာကဲ့သို့ ဝဒဂံမျှ မကဘဲ အတော်ကြာအောင် ပယ်ခါသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်၏။] သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော နာမ၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကမည်သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ (မဂ်စိတ်ဖြစ်သောအခါ ဆိုင်ထုကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်နိုင်သည်။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော နာမ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကမည်သည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ [မဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းသည် ရေဖြင့် မီးငြိမ်းအောင် ငြိမ်းခြင်းနှင့် တူ၏။ မီးငြိမ်းပြီးသော်လည်း အပူငွေ့ ကျန်နေသည်ကို နောက်ထပ်ငြိမ်းရသကဲ့သို့ မဂ်ရေစင်ကြောင့် ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာအပူကို ဖိုလ်ရေစင်ဖြင့် အငွေ့မျှ မကျန်အောင် ထပ်မံ ငြိမ်းစေရသည်။]

နိဿရဏဝိဝေကော၊ နာမ၊ နိဿရဏဝိဝေကမည်သည်။ သဗ္ဗနိမိတ္တနိဿရံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ ထွက်မြောက်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိဝေခါ ငါးပါးအပြားရှိသော။ တေသ္မိံ ဝိဝေကေ၊ ဤဝိဝေက၌။ နိဿိတံ၊ မှီသော။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိဝေက၌မှီသော။ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိတာဝေတိ ၌စပ်။) ဣတိ၊ သို့။ တဒဂံဝိဝေကနိဿိတံ၊ တဒဂံဝိဝေက၌ မှီသည်လည်းဖြစ်သော။ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေက၌မှီသည်လည်း

ဖြစ်သော။ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတဉ္စ၊ နိဿရဏဝိဝေကဉ္စ မှီသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌
 ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ တိုးပါးစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗော။ [ဤ၌
 ဝိဝေက သုံးပါးကိုသာ ပြု၍ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကကို မပြုခြင်း၏ အကြောင်းကို
 ဋီကာ၌ ရှုပါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကကို မပြုခြင်းမှာ ဈာန်ခဏ်း မဟုတ်၊ ဝိပဿနာ
 အခဏ်း၊ မဂ်အခဏ်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။]

တထာဟိ၊ ထို စကားကို ချဲ့ဦးအံ့။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာနုယောဂံ၊
 အဖန်ဖန် အားထုတ်အပ်သော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ ဘာဝနာကို။ အနုယုတ္ထော၊
 အဖန်ဖန် အားထုတ်သော။ အယံ ယောဂီ၊ ဤ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာ-
 ကုဏေ၊ ဝိပဿနာခဏ၌။ ကိစ္စတော၊ ကိလေသာကို အခိုက်အတန့်ပယ်ခြင်း
 ကိစ္စအားဖြင့်။ တဒဂ်ဝိဝေကနိဿိတံ၊ တဒဂ်ဝိဝေကဉ္စ မှီသည်လည်းဖြစ်သော။
 အဇ္ဈာသယတော၊ အဇ္ဈာသယအားဖြင့်။ (နိဗ္ဗာန်ကို ရလိုသောဆန္ဒအားဖြင့်)။
 နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ နိဿရဏဝိဝေကဉ္စ မှီသည်လည်း ဖြစ်သော။ မဂ္ဂ-
 ကာလေ ပန၊ မဂ်ဖြစ်ရာအခါ၌ကား။ ကိစ္စတော၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ
 အားဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကဉ္စ မှီသည်လည်းဖြစ်
 သော။ အာရမ္မဏတော၊ အာရမ္မအားဖြင့်။ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ သော။
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း။

ပဉ္စဝိဝေကနိဿိတမ္ပိ၊ ငါးပါးသော ဝိဝေကဉ္စ မှီသည်လည်းဖြစ်သော။
 (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။
 (ဝဒန္တိ။) ဟိ၊ ချဲ့။ တေ၊ ထို အချို့ဆရာတို့သည်။ ဧကဝလံ၊ ပါဒကဈာန် မဖတ်
 သက်သက်။ ဗလဝဝိပဿနာမဂ္ဂဖလကုဏေသု ဝေ၊ အားရှိသော ဝိပဿနာ
 ခဏ၊ မဂ်ခဏ၊ ဖိုလ်ခဏ တို့၌သာ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ န ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်
 ကုန်သည် မဟုတ်သေး။ ဝိပဿနာပါဒက ကသိဏဇ္ဈာနအာနာပါနာသုတဗြဟ္မ-
 ဝိဟာရဇ္ဈာနေသုပိ၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံဖြစ်သော ကသိဏဈာန်၊ အာနာပါန
 ဈာန်၊ အသုတဈာန်၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန် တို့၌လည်း။ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ကုန်သေး၏။

စ၊ ဆက်။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ န ပဋိသိဒ္ဓါ၊
 မတားမြစ်အပ်။ တဿ၊ ထို့ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ဧကေဆရာတို့၏။ မတေန၊
 အလိုအားဖြင့်။ ဧတေသံ ဈာနာနံ၊ ဤဈာန်တို့၏။ ပဝတ္တိကုဏေ၊ ဖြစ်ရာခဏ၌။
 ကိစ္စတေဒ ဝေ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ပင်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကဉ္စ
 မှီသော။ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ဘာဝေတိ)။ စ၊ ဆက်။ ဝိပဿနာကုဏေ၊ ၌။
 အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿိတမ္ပိ ဘာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ငှါ။
 ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဝိရာဂနိဿိတာဒိသု၊ ဝိရာဂနိဿိတ အစရှိသောပုဂံတို့၌။ သေ

နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိရာဂါဒယော၊ ဝိရာဂအစရှိသော သဒ္ဓါတို့သည်။ ဝိဝေကတ္တာဝေ၊ ဝိဝေက အနက်ရှိကုန်သည်သာ။ [သဒ္ဓတ္ထကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်တ္ထကိုသာ ဆိုလိုသည်။]

ဟိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ၊ ဝိရာဂနိဿိတာ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဧကဝလံ၊ ငါးပါးအပြားနှင့်မဖက် သက်သက်။ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ ဝေါသဂ္ဂသည်။ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ စ၊ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ၎င်း။ ပက္ခန္ဓနု- ဝေါသဂ္ဂေါ စ၊ ပက္ခန္ဓနုဝေါသဂ္ဂ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုပိဓော၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထို နှစ်ပါးသော ဝေါသဂ္ဂတို့တွင်။ ဝိပဿနာက္ခဏေ ဌံ။ တဒဂ်ဝသေနစ၊ တဒဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒဝသေနစ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်။ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါတိ၊ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ မည်၏။ ဝိပဿနာက္ခဏေ ဌံ။ တန္တိန္ဒာဘဝေန၊ ထို နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန၊ မဂ်ခဏ၌ကား။ အာရမ္မဏ- ကရဏေန၊ အာရုံပြုခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင် ခြင်းသည်။ ပက္ခန္ဓနုဝေါသဂ္ဂေါတိ၊ ပက္ခန္ဓနုဝေါသဂ္ဂ မည်၏။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို

ကေဝလဂ္ဓေတ္ထံ။ ။“သေ နယော ဝိရာဂနိဿိတာဒိသု”၌ အ-ဒိဖြင့် နိရောဓ- နိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ* တိုင်အောင် ယူ၍ တဒဂ်ဝေါသဂ္ဂာသည်ဖြင့် ငါးပါးပြား၏ ဟု အတိဗျာပိတ အဓိပ္ပါယ် ရှိသောကြောင့် ထို အတိဗျာပိတ ဒေါသကို တားမြစ်လို ရကား “ကေဝလဂ္ဓေတ္ထံ” စသည်ကို မိန်း၊ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ၌ တဒဂ်ဝေါသဂ္ဂ စသော အားဖြင့် ငါးပါး မပြား။ “ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ၊ ပက္ခန္ဓနုဝေါသဂ္ဂ အားဖြင့် ၂-ပါးသာ ပြားသည်”ဟူင်း၊ ဤအလို ဟိသည် ဝိသေသတ္ထဇောဘကတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဟိ၊ စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူးကား”ဟု ဆရာတို့ ပေးကြသည်။ [ကေဝလံ ဟိ၊ နိပါတ်ရှိ၊ အတိဗျာပိတ၊ .... ဖြစ်သင့်သလောက်မျှ မကတဲ လွန်၍ ပြန်နဲ့သော အဓိပ္ပါယ်ကို “အတိဗျာပိတ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ လွန်၍ ပြန်နဲ့ခြင်းသည် အပြစ်ဖြစ် သောကြောင့် “အတိဗျာပိတဒေါသ”ဟု ခေါ်ရသည်။] ယုတ္တိဓမ္မိနှင့် တက္ခ အသင့်အတင့် ထူးသည်ကို ပြုလို၍လည်း “ကေဝလံ ဟိ”ဟု ထားတတ်သေး၏။

ဝေါသဂ္ဂ။ ။ဝိ+အဝ+ သဇ္ဇဇာတ်+ဏပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဝေါသဂ္ဂသဒ္ဓါသည် ပရိစ္စာဂ (စွန့်လွှတ်ခြင်း) အနက်ကို၎င်း၊ ပက္ခန္ဓနု (လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်း) အနက်ကို၎င်း ဟော၏။ ထိုတွင် ဝိပဿနာခဏ၌ တဒဂ်အားဖြင့်၎င်း၊ မဂ်ခဏ၌ သမု- ဋ္ဌောအားဖြင့်၎င်း၊ ကိလေသာကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည် ပရိစ္စာဂဖြစ်သော ဝေါသဂ္ဂတည်း။ [ဝေါသဇ္ဇနံ၊ ပယ်စွန့်ခြင်း။ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ ခြင်း။ ပရိစ္စာဂသင်္ခါတော + ဝေါသဂ္ဂေါ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ။] ဝိပဿနာခဏ၌ စိတ်အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရဘို့ရာ ကိုင်းညွတ်ခြင်း သည်၎င်း၊ မဂ်ခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းသည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်းပင်တည်း။ [ဝေါသဇ္ဇနံ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်း။ ဝေါသဂ္ဂေါ ခြင်း။ ပက္ခန္ဓနုသင်္ခါတော+ဝေါသဂ္ဂေါ ပက္ခန္ဓနုဝေါသဂ္ဂေါ။]

နှစ်ပါးစုံသော ဝေါသဂ္ဂသည်လည်း။ လောကီယ လောကုတ္တရာ မိဿကော၊
 လောကီ လောကုတ္တရာ ရောသော။ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ နယော ဤ အတ္ထ
 သံဝဏ္ဏနာနည်း၌။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တထာဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ အယံ သတိသမ္မော-
 ဇ္ဇဂေါ၊ ဤ သတိသမ္မောဇ္ဇင်သည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။
 (တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒအားဖြင့် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းဟူသော အပြား၊ တနိန္ဒဘာဝ
 အာရမ္မဏကရဏအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသော အပြားအားဖြင့်။)
 ကိလေသေ၊ ထိုကို၊ ပရိစ္စတိ၊ စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သို့လည်း။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။

ပန၊ ဆက်။ သကလေန၊ အလုံးစုံသော။ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိန္ဒိ ဣမိနာ ဝစနေ-
 န၊ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဌိစပံ။)
 ဝေါသဂ္ဂတ္ထံ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်
 ပြေးဝင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိဏမန္တံ၊ ဝိပဿနာအားဖြင့် ရင့်ကျက်ဆဲလည်း
 ဖြစ်သော။ ပရိဏတဉ္စ၊ မဂ်အားဖြင့် ရင့်ကျက်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ပရိပစ္စန္တံ၊
 ဝိပဿနာအားဖြင့် ရင့်ကျက်ဆဲလည်းဖြစ်သော။ ပရိပက္ကဉ္စ၊ မဂ်အားဖြင့်ရင့်ကျက်
 ပြီးလည်းဖြစ်သော။ (သတိသမ္မောဇ္ဇဂံ ဌိစပံ။) ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သည်။
 ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)
 ဟိ၊ ချဲ့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွားစေလသော်။ သတိသမ္မောဇ္ဇဂေါ၊
 သည်။ ကိလေသပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂတ္ထံ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော
 ဝေါသဂ္ဂအကျိုးငှါ၎င်း။ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓန ဝေါသဂ္ဂတ္ထု၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်ခြင်း
 ဟူသော ဝေါသဂ္ဂအကျိုးငှါ၎င်း။ ပရိပစ္စတိ၊ ရင့်ကျက်ဆဲဖြစ်၏။ (တထာ၊ ထို
 အခြင်းအရာအားဖြင့်) န၊ ထို သတိသမ္မောဇ္ဇင်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဧ။ ယထာ၊
 အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွားစေလသော်။ ပရိပက္ကော၊ ရင့်ကျက်ပြီးသည်။
 ဟောတိ၊ တထာ၊ လည်း။ န ဘာဝေတိ၊ ဣတိ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ သေသ-
 ဗောဇ္ဈင်္ဂသုပိ၊ သတိသမ္မောဇ္ဇင်မှ ကြွင်းသောဗောဇ္ဈင်တို့၌လည်း။ သေနယော၊
 တည်း။ ဣမသ္မိံ ပိ နယော ဤ တတိယနည်း၌လည်း။ လောကီယ လောကုတ္တရာ-
 မိဿကာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ ။ ။ ပရိဏာမသမ္ဘိသည် ဤနေရာ၌ အစာကြေကျက်သကဲ့သို့
 ရင့်ကျက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ပရိဏမန္တံ” ကို “ပရိပစ္စန္တံ” ဟု၎င်း၊
 ပရိဏတံကို “ပရိပက္က” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ “ပရိဏာမိံ =
 ကိုင်းညွတ်” ဟု အနက်မပေးမိသို့ရန် သတိပြုပါ။ [ပရိဏာမော + ယဿ အတ္ထိတိ
 ပရိဏာမိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝေါသဂ္ဂတ္ထံ + ပရိဏာမိ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ]

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၇၂။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ ဌိ။ သတ္တပိ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။
 ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးတော်မူပြီး၍။ ဝိသဇ္ဇနဿ၊ အဖြေ၏။
 (ဝသေနစ၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။) ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ ဝိသဇ္ဇ-
 နဿ၊ ၏။ ဝသေနစ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။
 [ပါဠိတော်၌ “တတ္ထ ကတမေ သတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” စသည်ဖြင့် တပေါင်းတည်း
 မေး၍ တပေါင်းတည်းဖြေသောနည်း၊ “တတ္ထ ကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ”
 စသည်ဖြင့် အသီးအသီးမေး၍ အသီးအသီးဖြေသောနည်းအားဖြင့် နည်းနှစ်ပါး
 ရှိသည်။] ဗဲတသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောနည်းတို့၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်ကို။
 ဟေဠာ၊ အောက်ဖြစ်သော သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ-
 တဗျာ၊ ပန၊ ကား။ (ဝုတ္တနယမ္ပ အထူးကား။) ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂနိဇ္ဇေသေ၊
 ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ နိဇ္ဇေသ၌။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ (ဟာပန ဝဇ္ဇန အတွက်
 ဗျာပါရမများဘဲ) အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပပက္ခာ
 မည်၏။ ဥပေက္ခာနာကာရော၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။
 ဥပပက္ခာနာ၊ ဥပေက္ခာနာ မည်၏။ ဥပေက္ခိတဗ္ဗယုတ္တေ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းနှင့်
 ယှဉ်ကုန်သော။ သမပ္ပဝတ္တေ၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ သမယုတ်တရား
 တို့ကို။ ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ န ဝေဒေတိ၊ မတိုက်တွန်းတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာမည်၏။ [တနည်းပြသောကြောင့် “ဥပေက္ခိတဗ္ဗယုတ္တေ ဝါ”
 စသည်ဖြင့် ဝါသဒ္ဓါဝါလျှင် ကောင်း၏။]

ပုဂ္ဂလံ၊ မိမိကိုးရာ သတ္တဝါဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပေက္ခာပေတိ၊ အသင့်
 အားဖြင့် ရှုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာနာ၊ မည်၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝ-
 ပုတ္တိယာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂအဖြစ်သို့ ရောက်သော။ လောကီယ ဥပေက္ခာနာယ၊ လောကီ
 ဖြစ်သော ဥပေက္ခာနာထက်။ အနိကာ၊ ပိုလွန်သော။ ဥပေက္ခာနာ၊ အသင့်အားဖြင့်
 ရှုခြင်းသည်။ အဇ္ဈပေက္ခာနာ၊ အဇ္ဈပေက္ခာနာ မည်၏။ အဗျာပါရပဇ္ဇနေန၊
 ဟာပန ဝဇ္ဇနအတွက် ဗျာပါရသို့မရောက်ခြင်းကြောင့်။ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ၊ အလယ်
 အလတ်၌ တည့်မတ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ မဇ္ဈတ္တတာ
 မည်၏။ [မဇ္ဈတ္တဘာဝေါဖြင့် တာပစ္စည်းအနက်ကို ပြ၏။ မဇ္ဈတ္တဿ+ဘာဝေါ
 မဇ္ဈတ္တတာ။] ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တတာသည်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ (မဇ္ဈတ္တ-
 တာ၊ တည်း။) သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ (မဇ္ဈတ္တတာ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤ
 အနက်ကို။ ဒီပေတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ။ မဇ္ဈတ္တတာ စိတ္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတေ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ
 နည်း၌။ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။ ဂဏေ-
 တဗ္ဗာ၊ ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သတ္တန္တမ္ပ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့၏
 အတွက်။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးတော်မူ၍။ ဝိသဇ္ဇနေ၊
 အဖြေ၌။ ဧကေကမခဂ္ဂေ၊ တပါးတပါးသော မင်၌။ နယာသဟဿံ နယသဟဿံ၊
 တထောင်တထောင်သော နည်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ နယ-
 သဟဿာနိ၊ လေးထောင်သောနည်းတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်
 ကုန်ပြီ။ ပံ၊ ဝိုင်ယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ (တပါးစီ။) ပုစ္ဆိတွာ၊ ရှိ။ ဝိသဇ္ဇနေ၊ ၌။
 ဧကေကဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေန၊ တပါးတပါးသော ဗောဇ္ဈင်နှင့် စပ်သဖြင့်။ စတ္တာရိ
 ဝတ္တာရိ (နယ သဟဿာနိ)၊ လေးထောင် လေးထောင်သော နည်းတို့သည်။
 (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ စတုက္ကာ၊ ခုနှစ်ပါးသော စတုက္ကတို့သည်။ အဋ္ဌ-
 ဝိသတိ (နယ သဟဿာနိ)၊ နှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်သော နည်းတို့သည်။
 (ဟောန္တိ)။ တာနိ၊ ထို နှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်သောနည်းတို့သည်။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေ့
 ဖြစ်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးပါးသောနည်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧတ္တံ သ (နယ-
 သဟဿာနိ)၊ သုံးသောင်း နှစ်ထောင်သော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။
 အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ နည်း၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာနေဝ၊ ကုသိုလ်ချည်းသာဖြစ်ကုန်သော။ ဒုတ္တံ သနယ-
 သဟဿာနိ၊ သုံးသောင်း နှစ်ထောင်သောနည်းတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်တော်
 မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလက္ခဏေပိ၊ မိုလ်ခဏ၌လည်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဝ၊ မှန်။ သာမညဖလောနိ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ လေးဌာသော ဖိုလ်တို့သည်။ ကုသလဟေတုကာနိ၊ ကုသိုလ် ဟူသော
 အကြောင်းရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသပိ၊ တို သာမညဖိုလ်တို့၌လည်း။
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒဿနတ္ထံ၊ ဗောဇ္ဈင်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ။ ကုသလနိဒ္ဒေသ ပဗ္ဗ-
 ဂံမာယ ဝေ၊ ကုသလနိဒ္ဒေသ ရှေ့သွားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တန္တိယာ၊
 ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်။ ဝိပါကနယော၊ ဝိပါကနည်းကို။ (ဘဂဝဘာ) အာရဒ္ဒေါ။
 [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] သောပိ၊ ထို ဝိပါကနည်းသည်လည်း။ ဧကေတာ ပုစ္ဆိတွာ
 ဝိသဇ္ဇနဿ၊ န။ (ဝသေနာ၊ စပ်သဖြင့်၎င်း။) ပါဠိဖေက္ကံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိသဇ္ဇနဿ၊
 န။ ဝသေန စ ဒွဝိဇော ဟောတိ။ ဣတ္ထေ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ ဘေသံ၊
 ကြွင်းသောအစီအရင်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌။
 ဝုတ္တန္တယေနဝ ဝေဝိတဗ္ဗံ။ ပန၊ အထူးကား။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက၌။ ကုသလတော၊
 ကုသိုလ်သက်။ တိဂဏာ၊ သုံးခုဖြင့် မြောက်အပ်ကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။
 ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ [အဋ္ဌသာဝလိနိ အဗျာကတ
 လောကုတ္တရ ဝိပါက အပွင့်၌ “ဣမသ္မိံ ဝိပါကနိဒ္ဒေသေ ကုသလစိတ္တေဟိ

တိုဏာနိ ဝိပါကစိတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”ဟု ကုသိုလ်စိတ်ထက် ဝိပါကစိတ်က သုံးဆတက်ပုံကို ဆိုခဲ့၏။ သုံးဆတက်ပုံကို မေ့သင်္ကေတ ပါဠိတော် အဗျာကတ လောကုတ္တရဝိပါက သုဒ္ဓိကသုညတ အခဏ်းကို ညွှန်းခဲ့သည်။ ဤ ပါဠိတော် ၌ကား သုညတ တပါးတည်းကိုသာ ပြ၍ အနိမိတ္တ အပဏိဟိတတို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၇၂။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ၊ ပါဠိ တော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် သာလျှင်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ကုသလာဒိ- ဘာဝေါ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ အထူးကား။ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ အပ္ပမာဏဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရတ္ထ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဝေ၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့သာတည်း။ မဂ္ဂါ- ရမ္မဏာ၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ [လောကုတ္တရာ ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့ကိုသာ ဟောတော်မူသောကြောင့် “အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဝေ”ဟု ဆိုသည်။] ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်တို့၌။ သဟဇာတဟေတုဝသေန၊ တကွဖြစ်သော ဟိတ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ် ဟူသော သဟဇာတဟိတ် ရှိကုန်၏။ ဝိရိယံဝါ၊ ငိုရိယကိုသော်၎င်း။ ဝိမံသံဝါ၊ ဝိမံသာကိုသော်၎င်း။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂဘာဝနာ- ကာလေ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေရာအခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မဂ်ဟူသော သဟဇာတာ- ဓိပတိရှိကုန်၏။ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ၊ ဆန္ဒစိတ်ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသော။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေရာအခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနောတိ၊ မဂ္ဂါဓိပတိတို့ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ဖလကာလေပိ၊ ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း။ န ဝတ္ထုဗ္ဗေ ဝေ၊ မဂ္ဂါဓိပတိဟု မဆိုထိုက်ကုန်သည်ပင်။ အတိတာဒီသု၊ အတိတ် အစရှိသည် တို့တွင်။ ဧကောရမ္မဏဘာဝေနပိ၊ တခုသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ် အားဖြင့် လည်း။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ တေသ္မိံ ပဉ္စာပုစ္ဆကေပိ၊ ဤ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌လည်း။ [ဤမှ နောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်းအဖွင့် ပြီး၏။

မဂ္ဂင်္ဂိဝိဘင်း

၃-သုတ္တန္တကာဇနိယအဖွင့်

၄၇၆။ ဣဒါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ တဒ-
 နန္တရေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌။ (ဝုတ္တေ၊ သော။) မဂ္ဂင်္ဂိဘင်္ဂေ၊ ၌။
 အရိယော အဋ္ဌဂိကော မဂ္ဂေါတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
 စကားရပ်ကို။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါနိဓ္ဓေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တ-
 နယေနော၊ ဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား တပါး
 တည်း။ ဒဿိတေ၊ ပြတော်မူအပ်သော။ ဒုတိယနယေပိ၊ ဒုတိယနည်း၌လည်း။
 သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
 စကားရပ်ကို။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဥပေက္ခာ
 သမ္မောဇ္ဈင်္ဂအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဝေံ၊ သို့။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ
 သုတ္တန္တကာဇနိယံ၊ နည်းကို။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကမေဝ၊ နည်းကို
 သာ။ ကထိတံ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မကာဇနိယအဖွင့်

၄၉၀။ အဘိဓမ္မကာဇနိယေ၊ ၌။ အရိယောတိ၊ အရိယောဟူ၍။ အဝတွာ၊
 ဟောတော်မူဘိ။ အဋ္ဌဂိကော မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ ဤသို့ အရိယော
 ဟူ၍။ အဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ (သမာနော)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။
 အယံ၊ ဤ အဋ္ဌဂိကမဂ်သည်။ အရိယောဝေ၊ အရိယသာတည်း။ ဟိ၊ ဥပမာ
 ဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ မုဒ္ဒါတိသိတ္တဿ၊ ဦးထိပ်၌ သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော
 ဘိသိက်ရေစင်ရှိသော။ ရုညော၊ မင်း၏။ မုဒ္ဒါတိသိတ္တာယ၊ သော။ ဒေဝိယာ၊
 မိဖုရား၏။ ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ဝမ်း၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝါ၊
 သားကို။ ရာဇပုတ္တောတိ၊ မင်းသားဟူ၍။ အဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်သည်။ (သမာနော)
 ပိ၊ သော်လည်း။ ရာဇပုတ္တောယေဝ၊ မင်းသားသည်သာ။ ဟောတိယတာ၊ ကဲ့သို့။
 ဝေံ၊ တူ။ အယမ္ပိ၊ ဤ အဋ္ဌဂိကမဂ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ အရိယောတိ၊
 ဟူ၍။ အဝုတ္တော၊ သည်။ (သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ အရိယောဝေ၊ သာ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။။ ဣဓာပိ၊ ဤ မဂ္ဂင်္ဂိဘင်း၌လည်း။
 သေသံ၊ ကို။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။။

ဝေံ အဝုတ္တေပိ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “အဝုတ္တေပိ” ဟု ရှိ၏။ ယောဇနာ၌လည်း “ဝေံ
 အဝုတ္တေပိတိ အရိယောတိ ဝစနေ ဣဝတာ အဝုတ္တေပိ” ဟု ဖွင့်၏။ သို့သော် “အဝုတ္တ”
 အရ မဆိုအပ်သော စကားဟူသည် အယမ္ပိ၏ အနက်ဖြစ်သော မဂ်တည်း။ ဤသို့ အရတူ
 သောကြောင့် တဝါကျထည်း၌ “အဝုတ္တေပိ” ဟု ဝိဘတ်တူရှိမှ စာသွားမှန်သည်။

၄၉၃။ ပဉ္စဂီကဝါရေပိ၊ ပဉ္စဂီကဝါရဉ္စလည်း။ အဋ္ဌဂီကောတိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တော၊ သည်။ (သမာနော)ပိ၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌဂီကောဝေ၊ အဋ္ဌဂီကဟူ၍ သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိ။ ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဉ္စဂီကောနာမ၊ ပဉ္စဂီကမဂ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တွေ၊ ဤ ပဉ္စဂီက ဝါရအရာ၌။ အာစရိယာနံ၊ ဆရာတို့၏။ သမာနတ္တကထာ၊ တူမျှသောအနက်ကို ဆိုကြောင်း စကားတည်း။ ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ ဝိတဏှဝါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ)။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဋ္ဌဂီကောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ။ ပဉ္စဂီကောယေဝ၊ သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ)။ သော၊ ထို ဝိတဏှဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ အာဟာရဟိ၊ ဆောင်ပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သည်။ (သမာနော)။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်ကေနံ။ အညံ၊ အခြားသောသုတ်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္တာ)။ မဟာ-သဠာယတနတော၊ မဟာ သဠာယတနသုတ်မှ။ ဣဒံ သုတ္တပုဒေသံ၊ ဤသုတ် အစိတ်အပိုင်းကို။ အာဟရိဿတိ၊ ဆောင်လတ္တံ့။

(ကိ)။ တထာဘူတဿ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ)။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိ၊ တဘာဘူတဿ၊ နိ။ ယော သင်္ကပေ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ပေ။ ယော ဝါယာမော၊ သည်။ ပေ။ ယာ သတိ၊ သည်။ ပေ။ တထာဘူတဿ၊ နိ။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ အဿ၊ နိ။ သော၊ ထို သမာဓိသည်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုဗ္ဗေဝ၊ မဂ်၏ ရှေ့အတို၌ပင်။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်၎င်း။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်၎င်း။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးမှုသည်၎င်း။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟရိဿတိ)။ [ဤပါဠိတော်၌ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာအာဇီဝတို့ကို “ပုဗ္ဗေဝ” ဟု ဆိုသောကြောင့် မဂ်ခဏ၌ မပါ။ မဂ်ခဏ၌ ပဉ္စဂီကသာဟု ဝိတဏှဝါဒီက ယူလိုသည်။]

တတော၊ ထိုသို့ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ တေဿ၊ ဤသုတ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အာဟာရ၊ ဆောင်ပြပါဦး။ ဣတိ၊ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ အာဟာရတိ၊ အကယ်၍ ဆောင်ပြအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ဆောင်ပြခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နောစေ အာဟာရတိ၊ အကယ်၍ မဆောင်ပြအံ့။ (ဝေသတိ)။ သယံ၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီကိုယ်တိုင်။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ဝေမဿာယံ။ ပေ။ ဂစ္စတိတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ သတ္တုသာသနေန၊ ဤဘုရားအဆုံးအမတော်ဖြင့်။ တေ၊ သင်၏။ ဝါဒေါ၊ ဝါဒသည်။ ဘိန္နော၊ ပျက်စီးပြိတကား။ လောကုတ္တရ-မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဉ္စဂီကောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ။ အဋ္ဌဂီကောဝ၊ သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ နိ။ [ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။

အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဘာဝနာပါရိပုရိံ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ် သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။]

ပန၊ ဆက်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ အင်္ဂါနိ၊ ဤသမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ- ကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟူသော အင်္ဂါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ မင်္ဂါ၏ရှေ့အဘို့၌။ ပရိသုဒ္ဓါ- နိ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်ပြီးသည်။ (ဟုတော) ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လောကုတ္တရမဂ္ဂကုဏေ၊ လောကုတ္တရာ မင်္ဂါဏေ၌။ ပရိသုဒ္ဓတရာနိ၊ သာ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ။ ဂဟိတံ၊ ယူတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိတဏှဝါဒိ မေး၏။ (ဣဒံ၊ ဤ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါဟူသော စကားကို။) အဘိရေက ကိစ္စဒဿနတ္ထံ၊ လွန်ကဲသော ကိစ္စကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဂဟိတံ၊ ပြီ။) ဟိ၊ ချဲ့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မိစ္ဆာ- ဝါစံ၊ ကို။ ပဗဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ သမ္မာဝါစံ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ မိစ္ဆာဝါစာကိုပယ်၍ သမ္မာဝါစာကိုပြည့်စေရာ ထိုအခါ၌။ သမ္မာ- ကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ကာရာပက- ဂါနေဝ၊ ဤပြုစေတတ် ပြီးစေတတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော အင်္ဂါတို့သည် သာ။ မိစ္ဆာဝါစံ၊ ကို။ ပဗဟန္တိ၊ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ သမ္မာဝါစာ ပန၊ သည်ကား။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဝိရတိဝသေန၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြိယာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပူရေတိ၊ မဂ္ဂင်အင်္ဂါကို ပြည့်စေ၏။

ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ၊ ကို။ ပဗဟတိ၊ ၏။ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တံကို ပယ်စွန့်၍ သမ္မာကမ္မန္တံကိုပြည့်စေ ရာ ထိုအခါ၌။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာအာဇီဝါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ကာရာပကင်္ဂါနေဝ၊ တို့သည်သာ။ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ၊ ကို။ ပဗဟ- နန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာကမ္မန္တော ပန၊ သည်ကား။ သယံ ဝိရတိဝသေန ပူရေတိ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊ ကို။ ပဗဟတိ၊ ၏။ သမ္မာအာဇီဝံ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝံကို ပြည့်စေရာ ထိုအခါ၌။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော နတ္ထိ။ ပဉ္စ ဣမာနိ ကာရာပကင်္ဂါနေဝ မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဗဟန္တိ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ပန၊ သယံ၊ ဝိရတိဝသေန ပူရေတိ။ ပဉ္စန္တိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ကာရာပကင်္ဂါနိ၊ ဤ ပြုစေတတ်၊ ပြီးစေတတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အင်္ဂါ တို့၏။ ဣမံ ကိစ္စာတိရေကတံ၊ ဤ လွန်ကဲသော ကိစ္စရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ပြီ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ပန၊ သည်ကား။ အဋ္ဌဂီကောဝ၊ အမြဲ အဋ္ဌဂီကသည်သာ။ ဟောတိ၊ ပဉ္စဂီကော နာမ၊ ပဉ္စဂီကလောကုတ္တရမင်္ဂါမည်သည်။ နတ္ထိ။

သမ္မာဝါစာဒိဟိ၊ သမ္မာဝါစာ အစရှိသော အင်္ဂါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တူ။ အဋ္ဌဂိုကောတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ ဝဒေထ၊ အကယ်၍ ပြောဆိုကုန်အံ့။ [သကဝါဒီကို ပြောသည်။] (ဧဝံသတိ)။ စတသော၊ ၄-ပါးကုန်သော။ သမ္မာဝါစာစေတနာ၊ တို့၎င်း။ [မိစ္ဆာဝါစာ ၄-ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာ။] တိသော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ သမ္မာကမ္မန္တစေတနာ၊ တို့၎င်း။ [ဤ ၇-ပါးတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် မစပ်။] သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ သမ္မာအာဇီဝစေတနာ၊ တို့၎င်း။ [ဤ ၇-ပါးတို့ကား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်စပ်သည်။] ဣတိ၊ သို့။ ဣမမှာ စေတနာဗဟုတ္တာ၊ ဤ စေတနာတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်မှ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ မုစ္စိဿထ၊ အသင် သကဝါဒီတို့ လွတ်ကုန်လတ္တံ့ နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဉ္စဂိုကောဝ၊ ပဉ္စဂိုက သည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအံ့။ (ဝိတဏှဝါဒီက ဆိုအံ့။) စေတနာဗဟုတ္တာ စ၊ စေတနာတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်မှလည်း။ မုစ္စိဿမ၊ လွတ်ကုန်အံ့။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဋ္ဌဂိုကောဝ၊ သည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိစ၊ သို့လည်း။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တံ၊ သည်။ မဟာစတ္တာလီသကတာဏကော၊ မဟာ-စတ္တာလီသကကို ဆောင်သူသည်။ ဟောသိ၊ ဖြစ်သလော။ န ဟောသိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ (အဟံ၊ သည်။ မဟာစတ္တာလီသက-တာဏကော၊ သည်။) န ဟောမိ၊ မဟုတ်ပါ။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒတိ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ တံ၊ သည်။ အဘာဏကတ္တာ၊ မဟာစတ္တာလီသကတာဏက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဇာနာသိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော။ (အဟံ) ဘာဏကော၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သစေ ဝဒတိ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ပါလော့။ ဣတိ ဝတ္ထုဗ္ဗော။ သုတ္တံ သစေ အာဟရတိ။ (ဧဝံသတိ)။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ ဆောင်ပြခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နောစေ အာဟရတိ၊ အကယ်၍ မဆောင်အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ သယံ၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီကိုယ်တိုင်။ ဥပရိပဏ္ဏာသတော၊ မှ။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထိုက်၏။

(ကိ*)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူသည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သမ္မာဝါစမ္ပိ၊ သမ္မာဝါစာကိုလည်း။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးသော အစိတ်အပိုင်းရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ သာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ (အာရုံပြုသော အာသဝေါတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော။) ပုညဘာဂိယာ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဘို့အစဉ်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဘို့အစုတိုင် ပါဝင်သော။ ဥပမိဝေပက္ကံ၊ ခန္ဓာဟူသော ဥပမိကို ရင်ကျက်စေတတ် အကျိုးပေးတတ်သော။ ဝါ၊ ခန္ဓာဟူသော ဥပမိ၌ ပဝတ္တိအကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရင်ကျက်တတ်သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

အရိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ အနာသဝါ၊ အာရုံပြုမည့် အာသဝေါ မရှိသော။ လောကုတ္တရာ၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ သာသဝါ၊ သော။ ပုညဘာဂိယာ၊ သော။ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ သော။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူသည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ မုသာဝါဒါ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အမူအရာ ကြိယာသည်၎င်း။ ပိသုဏာယံ ဝါစာယ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ သည်၎င်း။ ဖရုသာယ ဝါစာယ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ သည်၎င်း။ သမ္မပ္ပလာပါ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခဝေ၊ သာသဝါ၊ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ သော။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ အယံ၊ ဤ လောကီဝိရတိတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယာ၊ သော။ အနာသဝါ၊ သော။ လောကုတ္တရာ၊ သော။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ သော။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူသည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယစိတ္တဿ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသောစိတ်ရှိသော။ အနာသဝစိတ္တဿ၊ အာသဝေါ မရှိသော စိတ်ရှိသော။ အရိယမဂ္ဂ သမဂီနော၊ အရိယာမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အရိယမဂ္ဂ၊ အရိယာမဂ်ကို။ ဘာဝယတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသော။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။) စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ တို့မှ။ ယာ အာရတိ၊ အကြင် ဝေးစွာ မွေ့လျော်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ယာ ဝိရတိ၊ အကြင် ကင်း၍ မွေ့လျော်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ယာ ပဋိပိရတိ၊ အကြင် ဆုတ်နစ်လျက်သာလျှင် ကင်း၍ မွေ့လျော်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ယာ ဝေရမဏိ၊ အကြင် ဒုစရိုက်ရန်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ သော။ သမ္မာဝါစာ၊ ဟူသည်။ အယံ၊ ဤ လောကုတ္တရာဝိရတိတည်း။ [သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ လွယ်ပြီ။] ဣတိ၊ သို့။ (အာဟရိတဗ္ဗံ)။ [ဝိရတိ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိ ဘာသာဋီကာ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤမဟာစတ္တာရိသကသုတ်၌။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ တို့မှ၎င်း။ တိဟိ၊ ကာယဒုစ္စရိတေဟိ၊ တို့မှ၎င်း။ မိစ္ဆာဇီဝတောစ၊ မိစ္ဆာဇီဝမှ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ ဒုစရိုက်တို့မှ။ ဧကေကာဝ၊ တပါးစီ တပါးစီသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရတိ၊ တို့ကို။ [စာအုပ်တို့၌ ဝိရတိဟု ဧကဝစီရိ၏။] အရိယာ၊ ကုန်သော။ အနာသဝါ၊ အာရုံပြုမည့် အာသဝေါ မရှိကုန်သော။ လောကုတ္တရာ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ မဂ္ဂင်္ဂါတို့။ မဂ္ဂင်္ဂါတို့။ ဝတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤ လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်္ဂါတို့၌။ စေတနာဗဟုတ္တံ၊ စေတနာတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ [သမ္မာဝါစာ စေတနာတပါး၊ သမ္မာကမ္မန္တ စေတနာတပါး၊ သမ္မာအာဇီဝ စေတနာလည်း တပါးသာ—ဟူလို။] ပဉ္စဂီကော၊ သော။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ကုတော၊ နည်း။ [အဋ္ဌဂီကသာ ဟူလို။] ဣဒံ သုတ္တံ၊ သည်။ (ဒီပေတိ

၌စပ်။) အကာမကဿ၊ အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို အလိုမရှိသော။ တေ၊ သင်၏ အတွက်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဋ္ဌဂီကော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အပေါ်ယံကို။ ဒီပေတိ၊ ပြန်။

တ္ထေကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ သစေ သလ္လက္ခေတိ၊ အကယ်၍ အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို မှတ်သားနိုင်အံ့။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နေဝစေ သလ္လက္ခေတိ၊ အံ့။ (ဝေသတိ)။ အညာနိပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့ကို။ အာဟရိတာ၊ ဆောင်၍။ သညာပေတဗ္ဗော၊ အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို ကောင်းစွာ သိစေထိုက်၏။ ဝါ၊ နားလည်စေထိုက်၏။ ဟိ၊ သာကေကား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သုဘဒ္ဓ၊ သုဘဒ္ဓ။ ယသ္မိ၊ မေမိဝိနယေ၊ အကြင်တရားသဖြင့်ဆိုးမရာ သာသနာတော်၌။ အရိယော၊ သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထို တရားသဖြင့်ဆိုးမရာသာသနာတော်၌။ သမဏောပိ၊ ပဌမတန်း သောတာပန်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။ ပေ။ သုဘဒ္ဓ ဣမသ္မိ၊ မေမိဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဗတိ။ သုဘဒ္ဓ၊ သုဘဒ္ဓ။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသာသနာတော်၌သာ။ သမဏော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ၏။ ပေ။ အညော၊ အခြားကုန်သော။ ပရပူဝါဒါ၊ တပါးသော တိတ္ထိတို့သည် အပြားအားဖြင့် ပြောဟောအပ် သိစေအပ်သော သာသနာတို့သည်။ သမဏေတိ၊ သောတာပန် အစရှိသော ရဟန်းတို့မှ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ဤ သုတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ရှေးနိဿယ၌ အညေဟိ ဟု မရှိ၊ အညေ ဟုသာ ရှိ၏။ များစွာသော စာအုပ်တို့၌ကား အညေဟိ ဟုချည်း ရှိ၏။ “အညေဟိ၊ သစ္စာ” လေးပါးတရားကို သိကုန်သော။ သမဏေတိ၊ တို့မှ။ သုညာ၊ ကုန်၏” ဟုပေးပါ။]

အညေသုပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနေကေသု၊ တပါးမက များစွာ ကုန်သော။ သုတ္တသတေသု၊ သုတ် အရာတို့၌။ အဋ္ဌဂီကောဝ၊ အဋ္ဌဂီကသာ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏေပိ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း ၌လည်း။ မဂ္ဂါနံ၊ အဋ္ဌဂီကော သေဋ္ဌော။ ပေ။ စက္ခုမာတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထေဝံ၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ မေး။ အာမန္တာ၊ အိမ်း။ ဣတိ၊ ဖြေ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ရှိလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရာမဂ် သည်။ အဋ္ဌဂီကော၊ အဋ္ဌဂီကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ သကဝါဒိ ဆိုအပ်ပြီ။ [မဂ္ဂါနံ၊ တို့တွင်။ အဋ္ဌဂီကော၊ အဋ္ဌဂီကမဂ်သည်။] သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။ -သစ္စာနံ၊ တို့တွင်။ စတုရော၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ အဘို့အစု ဖြစ်သော သစ္စာတို့သည်။ သေဋ္ဌော၊ တို့တည်း။ မဗ္ဗာနံ၊ တို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂ၏ ပတပ်ပက်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သည်။ သေဋ္ဌော၊ တည်း။ ဒီပဒါနဉ္စ၊ အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့တွင်လည်း။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုငါးပါး ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သေဋ္ဌော၊ တည်း။]

ပန၊ဆက်။ တွေ့ကေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သညတ္တိံ ၊ နားလည်ခြင်းသို့။ သစေ န ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ မရောက်အံ့၊ (ဝေသတိ)။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းတွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ယာဂုံ၊ ယာဂုကို။ ပိဝါဟိ၊ သောက်ချေ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဥယျောဇေတဗ္ဗော၊ လွတ်ထိုက်၏။ ဥတ္တရိံ ၊ အလွန် ဖြစ်သော။ ကာရဏံပန၊ အကြောင်းကိုကား။ ဝက္ခတိ၊ ဝိတဏှဝါဒီ ဆိုလတ္တံ့ ။ ဣတိတေ၊ ဤ အလွန်ဖြစ်သောအကြောင်းကို ဆိုခြင်းသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်။ [“ပဉ္စဂီကမဂ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ပြစရာမရှိ” ဟူလို့။] ဧတ္ထ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ သည်သာ။

ပန၊ဆက်။ (တနည်း)ပန၊ ထိုသို့ပင် ဥတ္တာနတ္ထဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။ ဂဏေတဗ္ဗာ၊ ရေတွက်ထိုက် ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂသ္မိံ ၊၌။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ [“တတ္ထ ကတမော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ” ဟု မေးပြီး၍။] ဧကေတာ၊ တည်း။ ဝိသဇ္ဇနေ၊ ၌။ စတ္တာသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ စတ္တာရိ နယ သဟဿာနိ၊ လေးထောင်သောနည်းတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ပဉ္စဂီကမဂ္ဂေ ၌။ ဧကတော ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ [“တတ္ထ ကတမော ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ” ဟု မေးပြီး၍။] ဧကတော၊ ဝိသဇ္ဇနေ၊ ၌။ စတ္တာရိ (နယသဟဿာနိ)၊ တို့ကို။ (ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။) ပါဠိ-ယေက္ကံ၊ အသီးအသီး (တပါးစီ)။ ပုစ္ဆိတွာ၊ [“တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ” စသည်ဖြင့် မေးပြီး၍။] ပါဠိယေက္ကံ ဝိသဇ္ဇနေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ (နယ သဟ-ဿာနိ)၊ လေးထောင် လေးထောင်သောနည်းတို့ကို။ (ဝိဘတ္တာနိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ အဂေသု၊ တို့၌။ (ပဉ္စဂီကမဂ်တွင် ပါဝင်သော အင်္ဂါငါးပါး တို့၌။) ဝိသတိ (နယသဟဿာနိ)၊ နှစ်သောင်းသောနည်းတို့ကို။ (ဝိဘတ္တာနိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမာနိ၊ ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ(နယသဟဿာနိ)၊ ရှစ်ထောင်သော နည်းတို့၎င်း။ ဣမာနိ စ ဝိသတိ (နယသဟဿာနိ)၊ ဤနှစ်သောင်းသောနည်း တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဝိဘဂေ ၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌဝိသတိ နယ သဟ-ဿာနိ၊ နှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်သောနည်းတို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တာနိ စ (အဋ္ဌဝိသတိ နယ သဟဿာနိ)၊ ထိုနှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်သောနည်းတို့သည် လည်း။ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနိ၊ လောကီမှ နှစ်စေအပ်သော လောကုတ္တရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာနေဝ၊ ကုသိုလ်တို့သာတည်း။ ဝိပါကေ ပန၊ ၌ကား။ ကုသလတော၊ ထက်။ တိဂဏာ၊ သုံးဆတက်ကုန်သော။ နယာ၊ တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ (နိဋ္ဌိတွာ)။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၅၀၄။ ပဉ္စာပုစ္ဆကော ဌိ။ ပါဠိ အနုသာရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂင်္ဂါနံ တို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗျော။ ပန၊ အထူးကား။ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤ မဂ္ဂင်တို့သည်။ အပ္ပမာဏံ။ နိဗ္ဗာန် အာရဗ္ဗ ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနေဝ၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ တို့သာတည်း။ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဖလံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နေဝကရောတိ၊ မပြု။ ဖလံ၊ သည်။ မဂ္ဂ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ န ကရောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့တွင်။ သဟဇာတ- ဟေတုဝသေန၊ တကွဖြစ်ဘက် ဟိတ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကုသလာနိ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂ- ဟေတုကာနိ၊ မဂ်ဟူသော သဟဇာတဟိတ် ရှိကုန်၏။ ဝိရိယံဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဝိမံသံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂဘာဝနာ- ဏာလေ၊ မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ အခါ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိ၊ မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်၏။ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌကာယ၊ ဆန္ဒဟူသော အကြီးအကဲ စိတ်ဟူသော အကြီး အကဲရှိသော။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိ တို့ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ဖလကာလေပိ၊ ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေရာအခါ၌လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သည်သာတည်း။

အတိတာဒိသု၊ အတိတ် အစရှိသော တရားတို့တွင်။ [အတိတာ ဓမ္မာ၊ အနာ- ဂတာ ဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ စသည်ကို ဆိုသည်။] ကောရမ္မဏ- ဘာဝေနပိ၊ တခုသောအာရုံ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ပန၊ ကား။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ (မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏)၊ ဗဟိဒ္ဓါ- ဓမ္မတ္တာ၊ ဗဟိဒ္ဓိတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိနာမ၊ တို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣတိ ဝေံ သို့။ တေသ္မိံ ပဉ္စာပုစ္ဆကေပိ၊ ၌လည်း။ [ပိဖြင့် အဘိဓမ္မဘာဇနိယ နည်းကို ပေါင်းသည်။] နိဗ္ဗတ္တတ လောကုတ္တရာနေဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ကထိတာနိ။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ သုတ္တန္တတာဇနိယသ္မိံ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ လောကိယလောကုတ္တရာနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ကထိတာနိ။ ပန၊ ကား။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ ၌၎င်း။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ စ၊ ၌၎င်း။ လောကုတ္တရာနေဝ (မဂ္ဂင်္ဂါနိ ကထိတာနိ)။ ဣတိ ဝေံ သို့။ အယံ မဂ္ဂင်္ဂိဘဂေံ ပိ၊ ကိုလည်း။ တေ ပရိဝဋံ၊ အောင်။ နိပရိတွာဝ၊ ၍သာလျှင်။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်၍။ ဒဿိတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၃၄) ကျမ်းစာ

သမ္မောဟဝိနောဒနိ အဋ္ဌကထာ

၏

မူလ ဋီကာနိဿယ

ဒု တိ ယ ပိုင်း ။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၀   ကောဇာ ၁၃၃၈   ဇေမော်ဝါရီလ ၁၉၇၇

ဝိဘင်္ဂမူလဒ္ဓိကာနိဿယ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၂၁၉။ စက္ခုဒွါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ၊ ဟူသော ဝါကျ၏။ စက္ခုဒွါရဘာဝေ၊ စက္ခုဒွါရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရူပါရုံကို ယူခြင်းကိစ္စ၌။ တံ ဒွါရိကေဟိ၊ ထို စက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုကို။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော စက္ခုပသာဒ၏။ ဣန္ဒြိယာဝံ ပရမိဿရဘာဝံ၊ အလွန်အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကာရယတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ (“ငါ့ကို သင်တို့က မင်းပြုကြ၊ မင်းမြှောက်ကြ”ဟု မခိုင်းသော်လည်း ခိုင်းသကဲ့သို့ ပြုစေ၏။) ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို စက္ခုပသာဒသည်။ ဝေ၊ ထို စက္ခုဒွါရိကတရားတို့ကို။ ရူပဂုဟဏေ၊ ရူပါရုံကို ယူခြင်းကိစ္စကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိဟူသော စက္ခုပသာဒသို့။ အနုဝတ္တေတိ၊ အစဉ်လိုက်စေ၏။ ဝေ၊ ထို စက္ခုဒွါရိက တရားတို့သည်လည်း။ တံ၊ ထို စက္ခု-

စက္ခုဒွါရဘာဝေ။ ။ “စက္ခုမေဝ စက္ခုဒွါရ” နှင့် အညီ စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဒွါရ မည်၏။ သို့သော် ဤနေရာ၌ စက္ခုပသာဒကို ဆိုလိုရင်းမတူတ်။ စက္ခုဒွါရ အမည်ရနိုင် ခြင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရူပါရုံကို ခံယူခြင်းတိုင်အောင် ယူစေလိုသည်။ ထို့ကြောင့် စက္ခု- ဒွါရေကို “စက္ခုဒွါရဘာဝေ”ဟု ဖွင့်သည်။ “စက္ခုဒွါရေ၌ ဘာဝဗ္ဗဓာနံ ဘာဝလောပ ကြံပါ” ဟူလိုသို့ ဝိဘင်္ဂမူလဒ္ဓိကာနိဿယအနက်၌ သက်ပါ။ ထို့ကြောင့် “စက္ခုဒွါရဘာဝဟေတု” ဟု အနုဋီကာဖွင့်သည်။ [ရှေ့ အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဓိကား “ဋ္ဌ” ဟု အနက်ပေးကြသည်။]

တံဒွါရိကေဟိ။ ။ တံဒွါရိကေဟိသည် ကာရယတိ၌ ကာရိတံ၊ ဓာတ်ကတ္တားတည်း။ ချဲ့ဦးအံ—ရူပါရုံကို ယူခြင်းကိစ္စ၌ စက္ခုပသာဒ မပါလျှင် မဖြစ်သောကြောင့် သမ္မုယုတ် တရားတို့က စက္ခုပသာဒကို အကြီးအကဲအစိုးရအဖြစ်ကို ပြုကြရသည်။ ဤအလို “တံဒွါရိ- ကေဟိ” သည် ကရဓာတ်၏ ကတ္တားတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ပြုကြရအောင် စက္ခုပသာဒက “ငါ မပါလျှင် သင်တို့ချည်းသက်သက် ရူပါရုံကို ယူခြင်းကိစ္စမဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် “ငါ့ကို အစိုးရ အဖြစ်ကို ပြုကြ” ဟုမပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ မိမိ၏အစိုးရအဖြစ်ကို ပြုစေရာရောက် သည်။ ဤအလို “တံဒွါရိကေဟိ” သည် စက္ခုပသာဒ၏ စေခိုင်းမှုကို ခံရသော ကာရိတံ ကံတည်း။

ပရမိဿရဘာဝံ။ ။ ဣန္ဒြိယံ “ပရမိဿရ” ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသို့ ဖွင့်ခြင်းသည် “ဣဒိ ပရမိဿရိယေ” ဟူသော ဓာတ်နက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။ “ပရမိဿရ” ဟူသည် ရူပါရုံကို ယူခြင်း ကိစ္စ၌ မိမိထက်သာလွန်သော တရားမရှိ၊ မိမိသာလျှင် အသာဆုံးဖြစ်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ပရမိဿရ” ဟုဆိုသည်။ အချုပ်မှာ—“စက္ခုဒွါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိ” ဟူသော အဖွင့်သည် သဒ္ဓတ္ထ မဟုတ်။ စက္ခုဒွါရ၏ သဘောကို ဖွင့်ပြသော သဘာဝတ္ထတည်း။ သဒ္ဓတ္ထကို နောက်၌ ပြလတ္တံ့။ [အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဓိဿယ၌ “အဓိမောက္ခလက္ခဏော၊ အဓိမောက္ခလက္ခဏာ၌” စသည်ဖြင့် အာဓာရအနက်ပေးခဲ့၏။ သူ့နည်းနှင့်သူ အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။]

ပသာဒသို့။ အနဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဣတရေသုပိ၊ “ကျွေးခြါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ကျွေးန္တိယံ” ဟူသော ဝါကျမှ တပါးသော “သောတဒ္ဓါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ သောတိန္ဒြိယံ” စသော ဝါကျ ထို့၌လည်း။ သေ (သော)၊ ဤအစီအရင်သည်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်းအစီအရင်တည်း။ [“သောတဒ္ဓါရေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ သောတဒ္ဓါရတာဝေ တံဒ္ဓါရိကေဟိ အတ္တနော ဣန္ဒြိယာဝံ ပရမိဿရတာဝံ ကာရယတိတိ အတ္တော၊ တဉ္စိတေ သဒ္ဓဂဟဏေ အတ္တာနံ အနိဝတ္တေတိ၊ တေ စ တံ အနဝတ္တန္တိတိ” စသည်ဖြင့် အနက်ကို ဆောင်ပါ။]

ယေန၊ အကြင် အညာတာဝိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်အနက် ကြောင့်။ တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (အညာတာဝိ၊ သစ္စာ ၄-ပါးတရားတို့ကို သိပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ ထို အညာတာဝိရှေ့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အညာတာဝိနော၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို သိပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ သော အညာတာဝိတာဝေါ၊ ထိုအညာတာဝိပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ အညာတာဝိဖြစ်သော သမ္ပယုတ် တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဉာဏ်သည်။ ပရိနိဋ္ဌိတကိစ္စဇာနနံ၊ ပြီးပြီး သောကိစ္စကိုသိသော ဉာဏ်သည်။ (အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။)

ကတ္ထစိ ဒေတိ၊ ကား။ ဒိန္တိ ခေါ်ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနံ။ ပေ။ တဒဿ သမာဓိန္ဒြိယန္တိ အာဒိသု၊ အစရိသေဝံ ပါဠိရပ်တို့၌။ (မဟာဝဂ္ဂသယုတ်၊ ဣန္ဒြိယသုတ်၊ ဇရာဂ်၊ ဒုတိယပဗ္ဗာသုမသုတ်။) ဒေ (ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ ကထိတံနံ။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒိန္တိ၊ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုလိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ခိဏာသဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကဓေတိ၊ ပြေဆိုနိုင်၏။ ပေ၊ အရိယာယ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ ပညာယစ၊ ပညာ၏၎င်း။ အရိယာယ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ဝိမုတ္တိယာစ၊ ဝိမုတ္တိ၏၎င်း။ (ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ ခိဏာသဝေါ ဘိက္ခု၊ အညံ ဗျာကဓေတိ။) ဟိ၊ မှန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿ၊ ထို ခိဏာသဝ ရဟန်း၏။ အရိယာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ယံ ပညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုပညာသည်။ အဿ၊ ထို ခိဏာသဝရဟန် ၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဿ၊ ၏။ အရိယာ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ယာ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဝိမုတ္တိသည်။ အဿ၊ ၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ တည်း။]

တိဏ္ဍံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနံ ။ ပေ။ ပညိန္ဒြိယဿာတိ၊ ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။ (ဣန္ဒြိယသယုတ်၊ ဇရာဂ်၊ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဓါသုတ်။) [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဏ္ဍံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ၊ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဓါဇေန၊ မည်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အညာ၊ ကို။ ဗျာကတာ၊ ပြီးပေ။ သတိန္ဒြိယဿ၊

၏၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ (ဘာဝိတတ္ထာ ဗဟုလိကတတ္ထာ အညာ ဗျာကတာ)] တိဏိမာနိ တိကွဝေ ဣန္ဒြိယာနိ။ ပေ။ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ်၊ အညိန္ဒြိယသုတ်)။ တိဏိမာနိ ။ ပေ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ။ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယသုတ်။) ဝေမာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ တိဏိ (ဣန္ဒြိယာနိ၊ ကထိတာနိ။) ပဉ္စမာနိ ပြာဟုဏ။ ပေ။ ကာယိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ ဇရာဝဂ်၊ ဥဏ္ဏာတပြာဟုဏသုတ်။) [ပြာဟုဏ၊ ပုနဏာ။ နာနာဝိသယာနိ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပေ။ ကာယိန္ဒြိယံ၊ ၎င်းတည်း။] ပဉ္စမာနိ။ ပေ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ၊ သော။ (ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ သုခိန္ဒြိယဝဂ်၊ သုဒ္ဓိကသုတ်။) ပဉ္စမာနိ။ ပေ။ ပညိန္ဒြိယန္တိ။ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဣန္ဒြိယသံယုတ်၊ မုဒုတရဝဂ်၊ ဒုတိယ ဝိတ္ထာရသုတ်။) ဝေမာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပဉ္စ (ဣန္ဒြိယာနိ၊ ကထိတာနိ။)

တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတို့တွင်။ သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်၌။ ဒုကာဒိနံ၊ ဒုက အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ နိဿရဏုပါယာဒိ ဘာဝတော၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်သောဣန္ဒြေ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောဣန္ဒြေ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုကာဒိဝစနံ၊ ဣန္ဒြေ ၂-ပါးအပေါင်း အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ အဘိညေယျာနိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အဘိညေယျဓမ္မဒေသနာ၊ အဘိညေယျဓမ္မတို့ကို ဟောကြောင်း ဒေသနာတော်သည်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ ဣန္ဒြိယဝိဘင်း၊ အဘိဓမ္မတာဇနိယ၌။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဝိဏာသဝဿ၊ ၎င်းသာလျှင်။ ဘာဝဘူတော၊ သဘောတရားဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) ဝိဏာသဝဿေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ၊ ဟူ၍။

နိဿရဏုပါယာဒိဘာဝတော။ ။ နိဿရဏုပါယာဒိဘာဝတောတိ ဣတ္ထေ လောကုတ္တရေသု မဂ္ဂပရိယာပန္နာနိ နိဿရဏံ၊ (ထွက်မြောက်ကြောင်း) ဣတရာနိ နိဿရဏဗလံ၊ ဝိဝဋ္ဌသန္နိသံဇေန ဝိဗ္ဗုတ္တိတာနိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနိ နိဿရဏုပါယော၊ ဣတရေသု ကာနိစိ ပဝတ္တိဘူတာနိ၊ ကာနိစိ ပဝတ္တိဥပါယောတိ ဝေမိတဗ္ဗာနိ။—အနုဂ္ဂိကာ။

ပုတ္တံ ဆိုအပ်ပြီ။ [ခိဏာသဝဿ ဘာဝဂ္ဂတောတိ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝိယ (ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာသည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၌သာ ဖြစ်သကဲ့သို့) ခိဏာသဝဿေ ဓမ္မဘူတော။—အနု။]

လိင်္ဂေတိ ဂမေတိ ဉာပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂံ၊ လိင်္ဂမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေန၊ ဤ ဣန္ဒြေဖြင့်။ လိင်္ဂိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့သိကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုဣန္ဒြေသည်။) လိင်္ဂံ၊ လိင်္ဂမည်၏။ ကံ၊ အဘယ်ကို။ လိင်္ဂေတိ၊ သိစေတတ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ လိင်္ဂိယတိ၊ သိအပ်သည်။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဣန္ဒြေ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကို။ (လိင်္ဂေတိ၊ သိစေတတ်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဣန္ဒြော၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကို။ (လိင်္ဂိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။) ဣန္ဒြယ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံ၏။ ဝါ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကို။ လိင်္ဂံ၊ သိစေတတ်သော အကျိုးဖြစ်သောဣန္ဒြေတည်း။ ဝါ၊ သိကြောင်းဖြစ်သော အကျိုးဖြစ်သော ဣန္ဒြေတည်း။ ဣန္ဒြလိင်္ဂံ၊ ဣန္ဒြေ။ ဝါ၊ ဣန္ဒြေ။ ဣန္ဒြလိင်္ဂဿ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကို သိစေတတ်သော အကျိုးဖြစ်သောဣန္ဒြေ၏။ ဝါ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကိုသိကြောင်းဖြစ်သော အကျိုးဖြစ်သော ဣန္ဒြေ၏။ အတ္ထော၊ သဘောသည်။ တံသဘာဝေါ၊ ထို ဣန္ဒြလိင်္ဂဿသဘောသည်။ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌမည်၏။ (ဤ၌ အတ္ထသဒ္ဒါသည် “သဒ္ဒတ္ထ” မဟုတ်။ “သဘာဝတ္ထ” တည်း။) ဝါ၊ တနည်း။ ဣန္ဒြလိင်္ဂမေဝ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံကို သိစေတတ်သောတရားသည်ပင်။ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒဿ၊ ဣန္ဒြိယသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌော၊ ဣန္ဒြလိင်္ဂသည်ပင် အနက်။

သဇ္ဇိတံ၊ စီမံအပ်ပြီ။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သိဉ္စ၊ သိဋ္ဌမည်၏။ ဣန္ဒြေန၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံသည်။ သိဉ္စ၊ စီမံအပ်၊ ဖြစ်စေအပ်သော အကျိုးဖြစ်သော ဣန္ဒြေတည်း။ ဣန္ဒြသိဉ္စ၊ ဣန္ဒြေမည်သော ရှေးကံသည် စီမံအပ်၊ ဖြစ်စေအပ်သော အကျိုးဖြစ်သော ဣန္ဒြေ။ [သိဉ္စံ ၌ သိသဓာတ်၊ ဓာတ်ကျမ်း၌ တိုက်ရိုက် မရှိသော်လည်း “သဇ္ဇန အနက်ဟော” ဟု ကြံပါ။] ဇုဉ္စံ၊ သေဝိတံ၊ မှီဝဲအပ်ပြီ။ ကမ္မသင်္ခါတဿ၊ ရှေးကံဟု ဆိုအပ်သော။ ဣန္ဒြဿ၊ ဣန္ဒြေ၏။ ဝါ၊ ကျိ။

လိင်္ဂံ ။ ။ လိင်္ဂဓာတ်သည် “ဂတိအနက်” ကို ဟော၏။ ကာရိတ် ဇောပစ္စည်းဖြင့် “လိင်္ဂေတိ” ဟု ဖြစ်၏။ “ဂမေတိ” ကား ဓာတ်နက်အပွင့်တည်း။ ဂတိ အနက်ရှိသော ဓာတ်တို့သည် “သိခြင်းအနက်” ကိုလည်း ဟောနိုင်သောကြောင့် “ဉာပေတိ” ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြန်သည်။ ဤအလို “လိင်္ဂံ” ဓာတ်နှင့် ကာရိတ် ဇော ပစ္စည်း ကြောသော ကတ္တားဟော အပစ္စည်းတည်း။ “လိင်္ဂိယတိ ဝါ” ဟူသော ဒုတိယဝိကပ်၌ကား ကရဏသာနေ အပစ္စည်းတည်း။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ရှေးဆရာတို့က “ဟေတုကတ္ထု သာဓံ၊ ရလတက၊ ကရဏသာဓံ၊ ခြမ္မိမုတိ” ဟု ဥပဒေပြုကြသည်။

လိင်္ဂါနိ၊ သိစေတတ်သော လူ့ခြေတို့တည်း။ တေနစ၊ ထို ရှေးကံသည်လည်း။ သိဋ္ဌာနိ၊ ပြုစီမံအပ်သော လူ့ခြေတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်၌။ ကမ္မဇာနေဝ၊ စက္ခုစသော ကမ္မဇလူ့ခြေတို့ကိုသာ။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။ အညာနိ၊ ကမ္မဇလူ့ခြေမှ တပါးသော လူ့ခြေတို့ကို။ န (ယောဇေတဗ္ဗာနိ)၊ ကုန်။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ တေ စ အတ္တာ၊ ထို လူ့နှလိင်္ဂဋ္ဌ၊ လူ့နှသိဋ္ဌတို့ကိုလည်း။ ကမ္မဇေ၊ ရှေးကံ၌သာ။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ လူ့နှ-လိင်္ဂဋ္ဌ၊ လူ့နှသိဋ္ဌမှ တပါးသော အနက် တို့ကိုကား။ ဘဂဝတိ ဝေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌သာ။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာယောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၎င်း။ ကမ္မဿစ၊ ရှေးကံ၏၎င်း။ လူ့နှတ္တာ၊ လူ့နှမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [တေနေဝေတ္ထမ္ပ တေနကို ဖွင့်သည်။] ဣတိ၊ ကား။ ဧတေသု လူ့နှိယေသု၊ ဤလူ့နှတို့တွင်။ (ကမ္မဿဉ္စနိတာနိ လူ့နှိယာနိ ၌စပ်။) ဥလ္လိဂေန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ) ဖလသမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဟိ၊ စက္ခုစသော အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း တို့ဖြင့်။ ကာရုဏသမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိ အဝပောဓတော၊ အကြောင်းဖြစ်သောကံ၏ သမ္ပတ္တိ၊ ဝိပတ္တိကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။

သေ တံ နိမိတ္တံ အာသေဝတိတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဂေါစရကရဏမ္ပိ၊ ကျက်စားရာ အာရုံပြုမှုကိုလည်း။ အာသေဝနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာနိစိ ဂေါစရသေဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တတ္ထ၊ ထို “ကာနိစိ ဂေါစရသေဝနာယ” ဟူသောစကားရပ်၌။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော လူ့ခြေတို့၏။ ဂေါစရိကာတဗ္ဗ-တ္ထေ၊ အာရုံမဟုတ်သော်လည်း အာရုံကဲ့သို့ ပြုအပ် ပြုနိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ)ဝိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ (စက္ခု စသည်တို့သည် အာရုံမဟုတ်သော်လည်း မြတ်စွာဘုရားက အာရုံကဲ့သို့ ပြုအပ် ပြုနိုင်ပါသော်လည်း။) အဝိပဿိတဗ္ဗာနံ၊ ဝိပဿနာ မဂ္ဂထိုက်ကုန်သော လူ့ခြေတို့၏။ ဗဟုလိ မနသိကရဏေန၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ နှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ (ထပ်ကာထပ်ကာနှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်။) အနာသေဝနိယတ္တာ၊ မမှီဝဲထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာနိစိတိ ဝဝနံ၊ ကာနိစိဟူသောစကားကို ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု၊ ထို အချို့လူ့ခြေတို့၌။ မစုဝေက္ခဏမတ္ထမေဝ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းမျှ သည်သာ။ (ဆင်ခြင်ရုံမျှသည်သာ။) ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ (ဝေဖြင့် “ဗဟုလိမနသိကရဏမဖြစ်နိုင်” ဟု ကန့်။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတောတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဘာဝနာ၊ ကိုယ်လော့သန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝါ၊ ပွားများစေခြင်းကို။ အသေဝနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာနိ၊ ကိုယ်တော်

သန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပျားများစေထိုက်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိနိ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ကာနိစိ ဘာဝနာ သေဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သတ္တိသည်။ အာဓိပစ္စုံ၊ အာဓိပစ္စတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ အသတိ၊ မရှိပါဘဲ။ [ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ကြောင်းကို ဣန္ဒြိယပစ္စည်းအခန်း၌ကြည့်ပါ။] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပစ္စယဝသေန၊ ကံစသောအကြောင်း၏ အစုံမီးကြောင့်။ [ယထာသကံ ကမ္မာဒိပစ္စယဝသေန။—အနု။] ပဝတ္တမာနေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (လိင်္ဂါဒိဟိ ဌှပ်စပ်။) တံသဟိတသန္တာနေ၊ ထို ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်တကွဖြစ်သော သန္တာန်၌။ ဝါ၊ ထို ပုရိသိန္ဒြေနှင့်တကွ ဖြစ်သောသန္တာန်၌။ အညာကာရေန၊ မိန်းမဆိုင်ရာ အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ယောကျ်ားဆိုင်ရာ အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပုဇ္ဇမာနေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ လိင်္ဂါဒိဟိ၊ လိင်္ဂ အစရှိသည်တို့သည်။ (အာဒိဖြင့် “နိမိတ္တ၊ ကုတ္တ၊ အာကပ္ပ” တို့ကိုယူ။) အနုဝတ္တနိယဘာဝေါ၊ အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။) အာဓိပစ္စုံ၊ အကြီးအကဲတို့၏အဖြစ်တည်း။ ဝါ၊ အစိုးရတို့၏အဖြစ်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ အတ္တေ၊ ဤ အာဓိပစ္စုအနက်၌။ ဣန္ဒြိယံ ပရမိဿရိယံ ကရောန္တိစ္စေ၊ ဟူသော စနတ္တကြောင့်ပင်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြိယတို့ မည်၏။ စက္ကာဒိသ၊ စက္ခုန္ဒြေ အစရှိသည်တို့၌။ ဒဿိတေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အညေသဉ္စ၊ အခြားသော သဒ္ဓါဒိန္ဒြေ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း။ တဒနုဝတ္တိသု၊ ထိုဣန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်ရသော ပစ္စယပုဂ္ဂိုလ်တရားတို့၌။ အာဓိပစ္စုံ၊ အကြီးအကဲတို့၏အဖြစ်ကို။ ယထာရဟိ၊ စာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (သဒ္ဓါဒိန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့သည် သဒ္ဓါဒိန္ဒြေအလိုကျ သဒ္ဓါဒိမောက္ခ လက္ခဏာ၌ တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်ကြရ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သိပါ။)

ဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌသာလိနိယံ၊ အဋ္ဌသာလိနိယံ။ (ဝုတ္တာနေဝ ဌှပ်စပ်။) အမောဟောဝေါ၊ အမောဟသာတည်း။ ဝိသု၊ အသီးအသီး။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အမောဟဿ၊ အမောဟ၏။ ပညိန္ဒြိယပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ဝိဘာဝိတာနိ၊ ထင်စွာ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ လက္ခဏာဒိနိ၊ တို့ကို။ တေသဉ္စ၊ ထို ပညိန္ဒြိယ အစရှိသည်တို့၏ အတွက်လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ [အဒမာဟပုဒ်၏နိဒ္ဒေသ၌ ပညိန္ဒြိယပုဒ် ပါ၏။ ထိုပုဒ်၌ လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကို ပြခဲ့၏။ ထိုလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကိုပင် ပညိန္ဒြေ၊ အနညာ-

တညသ္မာမိတိန္ဒြေ အစရှိသော ၄-ပါးတို့၏လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ဟူ၍ သိထိုက်သည်—ဟူလို။] သေသာနိ၊ ပညိန္ဒြိယစသော ၄-ပါးမှကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ အဋ္ဌသာလိနိယ၊ ဌိ။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်သကောင်အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်ပြီ။

စ၊ စောဒနာပါဠိးအံ၊ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌသာလိနိဌိ။ သုခိန္ဒြိယ ဒုက္ခိန္ဒြိယာနံ၊ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေတို့၏။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တိုကို။ န ဝုတ္တာနိ နန၊ မဆိုအပ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ (တတ္ထ သုခိန္ဒြိယ ဒုက္ခိန္ဒြိယာနံ လက္ခဏာဒီဟိ။) ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တာနိ၊ အကယ်၍ကား မဆိုအပ်ပါပေကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မဆိုအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ သောမနဿ ဒေါမနသိန္ဒြိယာနံ၊ သောမနသိန္ဒြေ၊ ဒေါမနသိန္ဒြေတို့၏အတက်။ ဝုတ္တလက္ခဏာဒီဝေသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညေယျတော၊ သိထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသမ္ပိ၊ ဤ သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေတို့၏လည်း။ (လက္ခဏာဒီဟိ၊ တိုသည်။ ဝါ၊ တိုကို။) ဝုတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးတိုသည်သာ။ ဟောန္တိ။

ကထံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သုခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနုဘဝန-လက္ခဏံ၊ ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဣဋ္ဌာကာရသမ္မောဂ-ရသံ၊ ဣဋ္ဌအခြင်းအရာကို သုံးဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ကာယိကဿာဒပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော သာယာတတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ၊ ကာယိန္ဒြေဟူသော နိုးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနုဘဝနလက္ခဏံ၊ ရှိ၏။ အနိဋ္ဌာကာရ-သမ္မောဂရသံ၊ ကိစ္စရှိ၏။ ကာယိကဗာစ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဣဋ္ဌာကာရ၊ အနိဋ္ဌာကာရသမ္မောဂရသံဟူသော ပါဠိ၌။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာကာရနုဗေဝ၊ သဘာဝအားဖြင့် ဣဋ္ဌအခြင်းအရာ၊ အနိဋ္ဌအခြင်းအရာ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနံ၊ တိုကို။ သမ္မောဂရသတော၊ သုံးဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ထိုက်၏။ ဝိပရိတေပိ၊ ဖောက်ပြန်သော

ဧတ္ထ စ။ ။ ယာ သုခ ဒုက္ခိန္ဒြိယာနံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာကာရ သမ္မောဂရသတော ဝုတ္တာ သာ အာရမ္မဏသဘာဝေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ကေစ္စ သောမနသိန္ဒြိယာဒီနံ ဝိယ ပရိ-ကပ္ပဝသေနာတိ ဒဿေန္တော “ဧတ္ထ စာ”တိ အာဒိမာဟ။—အန။ သောမနဿသည် သဘာဝဣဋ္ဌသာမက ပရိကပ္ပဣဋ္ဌကိုလည်း သုံးဆောင် ခံစား၏။ သုခိန္ဒြေကား ပရိကပ္ပ ဣဋ္ဌကို မသုံးဆောင် မခံစားနိုင်။ ။ ဘာကြောင့်နည်း...ဝိပါကတရားဖြစ်ရကား ကံပေး သည့်အတိုင်းသာ ခံစားနိုင်သောကြောင့်တည်း။ ဒုက္ခိန္ဒြေ၌လည်း နည်းတူ။

ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၌လည်း။ (ပရိကပ္ပ ဣဋ္ဌာရုံ၊ ပရိကပ္ပ အနိဋ္ဌာရုံ၌လည်း။) ဣဋ္ဌာကာရေန၊ ဣဋ္ဌ အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ အနိဋ္ဌာကာရေန စ၊ အနိဋ္ဌ အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ သမ္မောဂရသတ၊ ကျိ။ န ဝေဒိတဗ္ဗ၊ မသိထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အရိယဘူမိပဋိလာဘော၊ အရိယဘုံကို ရခြင်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ သာဓာရဏံ၊ အများနှင့် ဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဓာနဥ၊ ပဓာနလည်းဖြစ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တမေပုံ ပရိညာယာတိ အာဒိ၊ သော။ (ယံဝစနံ အတ္ထိံ၊ တံ ဝစနံ သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဣတ္ထိပရိသိန္ဒိယာနန္တရံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဒေသနက္ကမော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဟောတော်မူခြင်းဟူသော အစဉ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သော၊ ထို ဆိုအပ်သောအစဉ်သည်။ ဣန္ဒြိယယမကဒေသနာယ၊ ဣန္ဒြိယယမကဒေသနာတော်နှင့်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဣန္ဒြိယယမကဒေသနာတော်နှင့် ညီညွတ်ပါသော်လည်း။ ဣဇ္ဈ ဣန္ဒြိယဝိဘဂေါ၊ ဤ- ဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌။ မနိန္ဒြိယာနန္တရံ၊ မနိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ပရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိဓုနံ၊ အဇ္ဈတ္တိကဣန္ဒြေ၊ ဗဟိဓုဣန္ဒြေတို့ကို။ အနုပါလကတ္တေန၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တိကဣန္ဒြေ၊ ဗဟိဓုဣန္ဒြေတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သိ။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ၏။ [ဋီကာဆရာ၏ လက်ထက်တုန်းက မနိန္ဒြေ၏ အခြားမဲ့၌ ဇီဝိတိန္ဒြေကို တွေ့ရဟန်တူ၏။ ယခုပါဠိတော်၌ကား ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏ အခြားမဲ့၌ပင် ဇီဝိတိန္ဒြေကို တွေ့ရသည်။]

ယဉ္ဇ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿု အလုံးစုံသော အကြင် ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ)။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ [သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခံ သင်္ခါရဒုက္ခတာဝေန။ ယထာရတံ ဝါ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိတာဝေန။-အနု။] စ၊ ဆက်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒုဝိဇ္ဇတ္တာဝါနုပါလကဿ၊ ၂-ပါး အပြားရှိသော ဣတ္ထိအတ္တဘော ပုရိသအတ္တဘောကို အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်သော။ [အနုဋီကာ၌ကား “ပုရိသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိသော အတ္တဘောကို အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်သော”ဟု ဖွင့်၏။ ကောင်းမည်မထင်။] ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဝတ္ထိံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဒုက္ခဘူတာနံ၊ ဒုက္ခဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ ဝေဒယိတာနံ၊ ဤဝေဒနာတို့၏။ အနိဝတ္ထိံ၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)၊ ကျိ။ ဉပနတ္ထံ၊ ငှါ။ (“တတော သုခိန္ဒြိယာဒိနိ ဒေသိတာနိ”ဟု

မိ၍ဖြစ်ရသော စေတသိက်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။
 [ကသ္မာတည့်ရှိလည်း ဉာဏဝါကျ တနည်းပေးပါ။] စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး
 စုံသော ထိုထိုကိစ္စကို ညွှန်ပြရာ၌။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗန္တံ၊
 ဟူသော။ အယ၊ ဤစကားရပ်သည်။ အဓိကာရော၊ အထက်အထက်၌ ပြုထိုက်
 သော စကားသည်။ ဝါ၊ အဓိကာရစကားသည်။ (ဟုတ္တာ)။ အနဝတ္တတိ၊ အစဉ်
 လိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။

အနုပ္ပါဒနေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့က နိမိတ္တစသည်ကို မဖြစ်စေခြင်းသည်
 ၎င်း။ အနုပတ္တမ္ဘေ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့က နိမိတ္တစသည်ကို မထောက်ပံ့
 ခြင်းသည်၎င်း။ (သတိ၊ ရှိလသော်။ ဝါ၊ ရှိပါလျက်။) တပုစ္စယာနံ၊ ထို ဣတ္ထိ
 နိမိတ္တ ပုရိသနိမိတ္တ အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံ အစရှိသည်တို့၏။
 ဝါ၊ တို့က။ တပုဝတ္တနေ၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တ အစရှိသော အခြင်းအရာရပ်ကို ဖြစ်စေ
 ခြင်း၌။ နိမိတ္တဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ အနုဝိဓာနံ၊ လျော်စွာ စီမံ
 ခြင်းတည်း။

သဗ္ဗတ္ထ စ။ ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ သဗ္ဗတ္တတိ ဝသဝတ္တာပနံ သဟဇာတဓမ္မာနုပါလနန္တိ
 ဝေ ယာဝ အမတဘိမုခဘာဝပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနန္တိ ဝတံကိစ္စနိဒ္ဒေသေ။—
 အနု။ အဋ္ဌကထာ၌ “မနိန္ဒြိယဿ ပန သဟဇာတဓမ္မာနံ အတ္တနော ဝသဝတ္တာပနံ၊
 ဝိဝိတိန္ဒြိယဿ သဟဇာတဓမ္မာနုပါလနံ ။ ပေ။ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ သဗ္ဗကိစ္စေသု
 ဥဿုက္ကပဟာနဉ္စေဝ အမတဘိမုခဘာဝပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနံ” ဟု ရှိ၏။ ထိုကိစ္စ
 အားလုံးကို “သဗ္ဗတ္ထ” ဟု ဆိုသည်။ စကျွန်၏ကိစ္စကို ပြရာ၌ “ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန
 သာဓေတဗ္ဗ” ဟု စကားတရပ်ရှိ၏။ “ထိုစကားရပ်သည် နောက်ဣန္ဒြေတို့၌လည်း အဓိ-
 ကာရနည်းအားဖြင့် လိုက်လာသည်” ဟုလို။

အနုပ္ပါဒနေ အနုပတ္တမ္ဘေ ။ ။ ပစ္စည်းတရားမည်သည် ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို
 ဖြစ်စေနိုင်သော ဥပ္ပါဒန (ဇနက) သတ္တိသော်လည်း ရှိရ၏။ သို့မဟုတ် ထောက်ပံ့
 တတ်သော ဥပတ္တမ္ဘကသတ္တိသော်လည်း ရှိရ၏။ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့မှာ ဣတ္ထိနိမိတ္တ
 စသည်ကို ဖြစ်စေနိုင် ထောက်ပံ့နိုင်သော ထိုသတ္တိ ၂-မျိုးလုံး မရှိပါဘဲလျက် (ဣန္ဒြိယ
 ပစ္စည်း မတတ်ပါဘဲလျက်) အဘယ်သို့လျှင် ဣတ္ထိနိမိတ္တ စသည်တို့ကို စီမံနိုင်ပါသနည်းဟု
 မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အနုပ္ပါဒနေ” စသည်ကို မိန့်သည်။

ဆိုလိုရင်းကား—ဣတ္ထိလိင်္ဂ နိမိတ္တစသည်တို့သည် ဣတ္ထိဘာဝရုပ်ကြောင့် ဖြစ်ရသည်
 မဟုတ်ဘဲ ကံ စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြရသော်လည်း ဣတ္ထိဘာဝရုပ်ရှိရာ
 သန္တာန်ဝယ် ကံ စသည်တို့က မိန်းမ၏ သေးငယ်သော လက်ခြေသဏ္ဍာန်၊ မိန်းမ၏
 အင်္ဂါဇာတ်၊ မိန်းမ၏ အမူအရာကိုသာ ဖြစ်စေကြရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်အောင် စီမံသို့ရန် ဣတ္ထိ
 ဘာဝရုပ်က ကံ စသည်ကို အပိန့်ပေးနေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တပုစ္စယာနံ
 တပုဝတ္တနေ နိမိတ္တဘာဝေါ အနုဝိဓာနံ” ဟု ဆိုသည်။ ပုရိသိန္ဒြေက စီမံရာ၌လည်း
 နည်းတူ။

ဆာဒေတွာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖုံးလွှမ်း၍။ ဖရိတွာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ အပေါ်၌ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ သုခ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ သဟဇာတေ၊ တကွဖြစ်ဘက် တရားတို့ကို။ [သမ္ပယုတ်တရားသာမက စိတ္တဇရုပ်တွေကိုပါ လွှမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့် “သဟဇာတေ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ သယမေဝ၊ မိမိ ဟူသောဝေဒနာသည်သာ။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဇာတာ စ၊ တကွဖြစ်ဘက် တရားတို့သည်လည်း။ တဗ္ဗသေန၊ ထိုဝေဒနာနှင့် စပ်သဖြင့်။ သုခဒုက္ခဘာဝပ္ပတ္တာဝိယ၊ သုခ၏အဖြစ်၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာသကံ၊ သြဋ္ဌာရိကာကာရာနုပါပနန္တိ။ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေ) အာဟ။

• အသန္တဿ၊ မပြင်မိသက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အပဏီတဿပိ၊ မမွန်မြတ် သည်လည်းဖြစ်သော။ အကုသလတဗ္ဗိပါကာဒိသမ္ပယုတ္တဿ၊ အကုသိုလ်၊ ထို အကုသိုလ်၏အကျိုး အစရှိသည်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဥပေက္ခိန္ဒြေအတွက်။ မဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ၊ မဇ္ဈတ္တ အခြင်းအရာသို့ ရောက်စေခြင်းကို။ ယောဇေ- တဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာနဇာတိယံ၊ တူသောဇာတ်၌။ သုခ-

ဆာဒေတွာ ဖရိတွာ။ ။သုခ (သောမနဿ) ဒုက္ခ (ဒေါမနဿ) ဝေဒနာ တို့သည် သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် သုခစသည်တို့က သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ (လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့) ဖြစ်၏။ ထို သမ္ပယုတ်တရားတို့အပေါ်၌ မိမိ၏ သုခ သဘောကို ဖြန့်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သုခ၏ ခံစားပုံ အခြင်းအရာသည် သြဋ္ဌာရိက (ပေါ်လွင်ထင်ရှား)၏။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ရာ၌လည်း ထိုအတူ ပေါ်လွင်၏။ သောမနဿ ဒေါမနဿဖြစ်ရာ၌လည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်ပင်။ ထိုသို့ သုခစသည်တို့က သမ္ပယုတ် တရားများအပေါ် လွှမ်းမိုးထားသောကြောင့် သမ္ပယုတ်တရားတို့လည်း သုခသဘောသို့ လိုက်ကြရသည်။ မိမိ၌ သုခ ဒုက္ခဖြစ်ပုံကို သတိထား၍ကြည့်လျှင် ဤအဓိပ္ပါယ်အတိုင်း ထင်ရှားပါလိမ့်မည်။

အသန္တဿ ။ ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ။ဥပေက္ခိန္ဒြေ၏ ကိစ္စကို ပြုရာ၌ “သန္တ ပဏိတ- မဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ” ဟု ထို၏။ “ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ” ဝသည်ဖြင့် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၏ သန္တဖြစ်ကြောင်း၊ သန္တဖြစ်လျှင် ပဏိတသည်ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုထိုနေရာ၌ ပြုထား၏။ အကုသိုလ်နှင့် သကုသိုလ်၏ ကောင်းပိုက်သည် သန္တ ပဏိတ မဟုတ်ရကား “သို့ အကုသိုလ်၊ အကုသလဝိပင်္ကတို့နှင့် ယှဉ်သော ဥပေက္ခိန္ဒြေအတွက် အသယံသိ သန္တ ပဏိတ အခြင်းအရာအားဖြင့် ယောဇနာရမည်နည်း” ဟု မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် အသန္တဿ ဝသည်မိန့်။ အခြင်းအရာသည် “သန္တ ပဏိတ၊ မဇ္ဈတ္တ” ဟု ခု-မျိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်၊ ထို၏အားနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခိန္ဒြေအတွက် မဇ္ဈတ္တာကာရာနု- ပါပန အနက်ကိုသာ ယှဉ်ပေ—ဟုလို။

ဒုက္ခေဟိ၊ သုခ ဒုက္ခတို့ထက်။ သန္တ ပဏီတာကာရာနုပါပနုဉ္စ၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာ၊ မုန်မြတ်သော အခြင်းအရာသို့ အစဉ် ရောက်စေခြင်းကိုလည်း။ (ယောဇေတဗ္ဗိ)။

ပသန္တ ပဂ္ဂဟိတ ဥပဋ္ဌိတ သမာဟိတ ဒဿနာကာရာနုပါပနံ၊ ကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ ချီးမြှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ သိမြင်ခြင်းဟူသောအခြင်းအရာသို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ ယထာက္ကမံ၊ အတိုင်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏။ (ကိစ္စံ)။ [အဋ္ဌကထာဝယ် “ပသန္တာကာရာဒိ” ၌ အာဒိဖြင့် ဝီရိယိန္ဒြေ၏ ပဂ္ဂဟိတာကာရ၊ သတိန္ဒြေ၏ ဥပဋ္ဌိတာကာရ၊ သမာဒိန္ဒြေ၏ သမာဟိတာကာရ၊ ပညိန္ဒြေ၏ ဒဿနာကာရတို့ကိုယူပါ” ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ပသန္တ ပဂ္ဂဟိတ” စသည်ကို မိန့်သည်။]

အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓဘာဂိယ သံယောဇနာနိ၊ ဥဒ္ဓဘာဂိယ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။ [ကာမရာဂ ဗျာပါဒါဒိ၌ အာဒိ သဒ္ဓါကို ဆိုသည်။ ထို အာဒိဖြင့် ဥဒ္ဓဘာဂိယ သံယောဇဉ်တို့ကို ယူပါ။ အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော အညိန္ဒြေသည် ဥဒ္ဓဘာဂိယသံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်သည်။] စ၊ ဆက်။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဿေဝ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယဿ၊ အညိန္ဒြေ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။ ဒဿိတံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်ပြီ။ တေနေဝ၊ ထို မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ အညိန္ဒြေ၏ ကိစ္စကို ပြခြင်းဖြင့်ပင်။ ဖလသမ္ပယုတ္တဿ၊ ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော အညိန္ဒြေ၏။ တံတံ သံယောဇနာနံယေဝ၊ ထိုထိုမဂ်သည် ပယ်အပ်ပြီးသော သံယောဇဉ်တို့၏ပင်။ ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာနကိစ္စတာ၊ တဖန် ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့် ပယ်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

သမာနုဇာတိယံ ဝါ။ ။ ဤနည်း၌ သန္တ၊ ပဏီတ ဖြစ်-မဖြစ်ကို တတ်တူ စိတ်ချင်းသာ နှိုင်းယှဉ်ထိုက်၏။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ် သုခ၊ ဒုက္ခတို့ထက် အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသည် သန္တ၊ ပဏီတ ဖြစ်၏။ ထို အကုသိုလ်ဥပေက္ခာက မိမိ၏ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မိမိကဲ့သို့ သန္တ၊ ပဏီတ၊ မဇ္ဈတ္တ အခြင်းအရာသို့ရောက်စေမည်-ဟူလို့၊ အကုသလဒါ၊ ဝိဒ္ဓိရှိသော ဥပေက္ခာက သန္တ၊ ပဏီတအဖြစ်သို့ ရောက်စေပုံ၌လည်း နည်းတူ။

ပသန္တ၊ ဝေ။ သဒ္ဓါဒီနံ။ ။ သဒ္ဓါမြို့သည် မိမိက ကြည်လင်ခြင်း အခြင်းအရာ ရှိ၏။ ထို အခြင်းအရာကို ယှဉ်ဘက် သမ္ပယုတ်တရားသို့ ရောက်စေ၏။ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ကြည်လင်ခြင်းသည် သဒ္ဓါမြို့က သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မိမိသဘောသို့ လိုက်စေခြင်းပင်တည်း။ ဝီရိယိန္ဒြေ၏ ပဂ္ဂဟိတာကာရ၊ သတိန္ဒြေ၏ ဥပဋ္ဌိတာကာရ၊ သမာဒိန္ဒြေ၏ သမာဟိတာကာရ၊ ပညိန္ဒြေ၏ ဒဿနာကာရသို့ ရောက်စေပုံကိုလည်း သိပါ။

သဗ္ဗကတကိစ္စံ၊ အလုံးစုံအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသော။ အညာတာဝိ-
 န္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေသည်။ အညဿ၊ အမတာဘိမုခမှတပါး အခြားသော။
 ကာတဗ္ဗဿ၊ ပြုထိုက်သောကိစ္စ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အမတာဘိမု-
 ခေဝ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရွှေ့ရှုသည်သာလျှင်၎င်း။ တဗ္ဗာဝပစ္စယောစ၊ သမ္ပယုတ်
 တရားတို့၏ ထို အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရွှေ့ရှုသည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်းသည်၎င်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိဝိယ၊ အခြား ဣန္ဒြေတို့ကိုသို့။ ကိစ္စန္တရပဿတဉ္စ၊ ကိစ္စ
 တပါး၌ အားထုတ်သည်လည်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
 အမတာဘိမုခဘာဝပစ္စယတာ စာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရာ) အာဟ။

၂၂၀။ ဧဝံသန္တေပီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္ထေ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို
 သိမ်းယူနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝီရိယိန္ဒြိယ-
 ပဒါဒိဟိ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယပုဒ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ သိမ်းယူထိုက်
 ကုန်သော။ ကုသလာကုသလ ဝီရိယာဒိနိ၊ ကုသိုလ်ဝီရိယ၊ အကုသိုလ်ဝီရိယ
 အစရှိသည် တို့ကို၎င်း။ စက္ခုန္ဒြိယပဒါဒိဟိ၊ စက္ခုန္ဒြိယပုဒ် အစရှိသည် တို့ဖြင့်။
 သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ကာလပုဂ္ဂလ ပစ္စယာဒိဘေဒေန၊ ကာလ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊
 အကြောင်း အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နာနိ၊ ကွဲပြားကုန်သော။
 စက္ခာဒိနိ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ သင်္ဂဟန္တိ၊ သိမ်းယူနိုင်ကုန်၏။ ဣစ္စေဝ၊
 ဤအကြောင်းကြောင့်သာ။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကာနိ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတို့မည်၏။ ယဿာ
 ဘူမိယာ၊ အကြင်ဘုံအတွက်။ ယာနိ၊ အကြင်ဣန္ဒြေတို့သည်။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။
 (တဿာ ဘူပိယာ၊ ထို ဘုံအတွက်။) တေသံ၊ ထို မရှိသောဣန္ဒြေတို့ကို။ သင်္ဂါဟ-
 ကတ္တာ၊ သိမ်းယူနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န (သဗ္ဗသင်္ဂါဟကာနိ)၊ သဗ္ဗ-
 သင်္ဂါဟက မဟုတ်ကုန်။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

၈၊ ဆက်။ တေန၊ ထို “ဧဝံသန္တေပီ” အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ
 ၌ှိစပ်။) အဝိသေသိတတ္တာ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကသဒ္ဓါက အထူးမပြုအပ်သောသာမည
 သဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [ဝီရိယိန္ဒြိယစသော ပုဒ်အားဖြင့် “သဗ္ဗသင်္ဂါဟက”
 ဟု၎င်း၊ ဘုံအားဖြင့် “သဗ္ဗသင်္ဂါဟက” ဟု၎င်း အထူးမပြုအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။] သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သဗ္ဗဘူမိကတ္ထ ဂဟဏပ-
 သဂေ၊ အလုံးစုံသောဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့် ယူခြင်း၌ လျဉ်းပါး
 ဘွယ်သည်။ (သတိ။) တံနိဝတ္ထနေန၊ ထို သဗ္ဗဘူမိကတ္ထ ဂဟဏကိတားဖြစ်ခြင်း
 အားဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကစနံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ထိုထိုဘုံ၌ ထင်ရှား
 မရှိသော ဣန္ဒြေကို။ သင်္ဂါဟကတ္ထဒိပကံ၊ သိမ်းယူတတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသော
 သဒ္ဓါသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၂၂၃။ ဣဓ အနာဘဠန္တိ၊ ကား။ (ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောအပ်ဆဲဖြစ်သော။) ကေန္တာနာရမ္မဏတ္ထေ၊ ကေနအနာရမ္မဏ၏အဖြစ်၌။ (ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကိ။) န တာသိ-
 တံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ရူပမိဿကတ္တာ အနာရမ္မဏေသု ရူပဓမ္မေသု သင်္ဂဟိ-
 တန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ မိဿကတ္တာဝေ၊ ရုပ်နာမ်
 ရောနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကိ။ အနာရမ္မဏေသု၊ အနာရမ္မဏ-
 တရားတို့၌။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မသိမ်းယူအပ်သည်။ (ဟောတိ) နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်
 လော။ ဟိ၊ မှန်။ အဋ္ဌိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူ
 အပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤကားစောဒနာတည်း။ ဧတံ၊ ဤ စောဒက၏စကားသည်။
 သစ္စံ၊ မှန်ပါပေ၏။ [မိဿကဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြိယကို အနာရမ္မဏ တရားတို့၌
 မသွင်းယူအပ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ပါပေ၏။ ထို့ကြောင့် “အဋ္ဌိန္ဒြိယာ”ဟု မဟောဘဲ
 “သတ္ထိန္ဒြိယာ”ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည်လည်း မှန်ပါပေ၏။] ပန၊ ထိုသို့ပင်
 မှန်ပါသော်လည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယကေဒေသဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ၏ တစိတ်တပိုင်း
 ဖြစ်သော ရုပ်ဇီဝိတ၏။ အနာရမ္မဏေသု၊ အနာရမ္မဏဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ-
 သု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧတံ၊
 ဤ “ရူပမိဿကတ္တာ အနာရမ္မဇဏသု ရူပဓမ္မေသု သင်္ဂဟိတံ” ဟူသော စကားကို။
 (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ အရူပကောဠာသေန၊ နာမ်ဇီဝိတ အဘို့အစုအားဖြင့်။
 ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိတာ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ သိယာပက္ခေ၊ သိယာ အဘို့၌။ [“နဝိန္ဒြိယာ သိယာ ပရိတ္တာ-
 ရမ္မဏာ” စသောအဘို့၌။] သင်္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။
 အဓိပ္ပေါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ပန၊ ဆက်။ အရူပကောဠာသေန၊ နာမ်ဇီဝိတ အဘို့အစုအားဖြင့်။ ပရိတ္တာ-
 ရမ္မဏာဒိတာ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏအစရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ရူပကောဠာ-
 သေနစ၊ ရုပ်ဇီဝိတ အဘို့အစုအားဖြင့်လည်း။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ အစ
 ရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 မိဿကဿ၊ ရုပ်နာမ်ရောသော။ သမုဒါယဿေဝ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြိ-
 န်ပင်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သိယာပက္ခေ၊ ၌။ သင်္ဂဟိတံ၊ ပြီ။ ကေဒေသ-
 ဝသေန၊ တစိတ်တပိုင်းဖြစ်သော နာမ်ဇီဝိတ၏အစွမ်းဖြင့်။ (သိယာပက္ခေ) န
 (သင်္ဂဟိတံ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမရှိသော
 ရုပ်တရားသည်။ (ဤနေရာ၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယသည်)။ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိတာဝေန၊
 ပရိတ္တာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဟောတော် မမူထိုက်သော
 တရားသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်သည်ကား။ န မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။
 [“ကသ္မာ ။ပေ။ ဒဠဗ္ဗံ”ဟု မေး၍ “ဣတိ။ ပေ။ ဒဠဗ္ဗံ”ဟုလည်း ဖြေပါ။]

ရူပဉ္စ၊ ရုပ်သည်၎င်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သည်၎င်း။ အနာရမ္မဏာ၊ အနာရမ္မဏတို့သည်။ သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာတိ အာဒိဝစနဉ္စ၊ အစရှိသော စကားသည်လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗေသု၊ သာရမ္မဏအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မမူထိုက်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇမာနာရမ္မဏာနာရမ္မဏေသု၊ ထင်ရှားမရှိသော အာရမ္မဏ အနာရမ္မဏ တရားတို့တွင်။ အနာရမ္မဏတ္တာ၊ အနာရမ္မဏ၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ သာရမ္မဏဟု ဟောတော်မမူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၎င်း။ သာရမ္မဏဿေဝ၊ နဂိုက အာရုံရှိပါလျက်ပင်။ န ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ကို။ န (ဒဿေတိ)၊ မဟုတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗဿ၊ သာရမ္မဏအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မမူထိုက်သောတရား၏။ သာရမ္မဏတံ၊ သာရမ္မဏ၏အဖြစ်ကို။ (န ဒဿေတိ။) ဟိ၊ မှန်။ န ဝတ္တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ န ဝတ္တဗ္ဗသဒ္ဓါသည်။ သာရမ္မဏေ၊ သာရမ္မဏတရား၌။ နိရုဇ္ဈေ၊ တက်ရောက်ထင်ရှားသည်။ န၊ မဟုတ်။ (န ဝတ္တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သာရမ္မဏေ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈေ၊ သည်။) ယဒိပိ သိယာ၊ အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) တိသောစ ဝေဒနာ။ ပေ။ သုခါယ ဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ န ဝုစ္စေယ၊ ဟောတော်မမူအပ်ရာ။

ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိ သမ္ပန္နော၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သော။ န ဝတ္တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ န ဝတ္တဗ္ဗသဒ္ဓါသည်။ သာရမ္မဏေသေဝ၊ သာရမ္မဏတရားတို့၌သာ။ အတာပိ ဝတ္တတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) ဒွါယတနာ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အဝတွာ၊ ဟောတော်မမူဘဲ။ မနာယတနံ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ။ ပေ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မာယတနံ သိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ။ ပေ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ သိယာ အနာရမ္မဏန္တိပိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မမူထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း၊ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပဉ္စာပုစ္ဆကော၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌။ သာဝသေသော၊ သာဝသေသဖြစ်သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သိယာ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၎င်း။)

စ၊ ဆက်။ အဋ္ဌိန္ဒြိယာ သိယာ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာတိ ဣ၊ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိခြေ၏။ (သာမည)။ အရူပဿ၊ နာမ် ဇီဝိတိခြေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနာလေ၊ အာကိဉ္စညာယတနာများန်ဖြစ်ရာအခါ၌။ (န ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။) ရူပဿစ၊ ရုပ်ဇီဝိတိခြေ၏လည်း။ အနာရမ္မဏတ္တာ၊ အနာရမ္မဏ၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ

ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်

၂၂၅။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ (မွှောသောကမင်း၏ အာလုပ်။) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကံ ဝါဒီ၊ အဘယ်ကို ဟောတော်မူလေ့ ရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။) ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူလေ့ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ-
 တ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-
 သာဝကော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကတို့သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီနော၊ ခွဲခြား
 ဝေဘန်၍ ဟောပြောလေ့ ရှိကုန်၏။ (ဣတိ၊ သို့။ ဉာယတိ၊ သိအပ် သိနိုင်၏။)
 [ဝုတ္တတ္တာက ဉာပကဟိတ်ဖြစ်သောကြောင့် “ ဉာယတိ ” ဟု ထည့်၍ စပ်ရသည်။
 အနုဋီကာကြည့်ပါ။] ဟိ၊ ချဲ့။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကတို့သည်။ ဝေနယိ-
 ကာဒိတာဝံ၊ ဝေနယိက အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍။
 ဝဒန္တိ၊ ပြောဟောကြကုန်၏။ [ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားက မေးသော
 အခါ ဝေနယိက စသည်ကို ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူ
 သောကြောင့် သာဝကတို့လည်း ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောကြသည်-ဟူလို။] စိဝဏ္ဏ-
 ဒိနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့၏။ (အာဒိဖြင့် သက္ကပဉ္စသုတ်လာ သောမနုဿအစရှိ
 သည်ကို ယူပါ။) သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဘာဝံ ဝါ၊ မှီဝဲထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊
 မမှီဝဲထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သဿတုဇ္ဈေဒဝါဒေဝါ၊ သဿတဝါဒ၊
 ဥဇ္ဈေဒဝါဒတို့ကို၎င်း။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝဒန္တိ။ (ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ။) သဿတော
 အတ္တာ စ လောကော စာတိ အာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော၊ ဌပနိယာနံ၊ မဖြေဘဲ
 ထားထိုက်ကုန်သော ပြဿနာတို့ကို။ ဌပနတော၊ မဖြေဘဲ ထားခြင်းကြောင့်
 ၎င်း။ ရာဂါဒိက္ခယဿ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော။ သဿတ-
 ယာ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ ရာဂါဒိကာယဒ္ဓစရိတာဒိ-
 ဥဇ္ဈေဒဿ၊ ရာဂ အစရှိသည်၊ ကာယဒ္ဓစရိက် အစရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်းကို၎င်း။
 ဝစနတောစ၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဝိညာယတိ၊ ၎င်း။)

ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကား။ ကေသဗျာကရဏိယာဒယော၊ ကေန်ဖြေဆိုထိုက်သော
 ပြဿနာ အစရှိကုန်သော။ (အာဒိဖြင့် ဌပနိယဗျာကရဏိယ၊ ပဋိပစ္စာ-
 ဗျာကရဏိယတို့ကိုယူ။) တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာတို့ကို။
 အပနေတော၊ ပယ်၍။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယမေဝ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဖြေဆိုထိုက်
 သော ပြဿနာကိုသာ။ န ဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မူကြသည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီနံ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ပြောဟောလေ့ ရှိသော သာဝက

တို့၏။ မဏ္ဍလံ သမူဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ပြောဟောလေ့ရှိသော သာဝကတို့၏အပေါင်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ပြောဟောလေ့ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိသာ၊ ပရိသတ် သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ မည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။

အာစရိယေတိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တအဝိပရိတတ္ထဒီပနေန၊ ဆိုအပ် ပြီးသော မဖောက်မပြန် မှန်သောအနက်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုရှေးဆရာ တို့ကို။ အနဗ္ဗာစိက္ခန္ဓေန၊ မစွပ်စွဲသည်။ (ဟုတူစ၊ ၎င်း။) အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာ သည်။ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာန၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ အား။ ဟေတုပစ္စယော၊ ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝေန္တော၊ ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ကထာဝတ္ထုမ္ပိ၊ ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်၌။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ပုဂ္ဂလဝါဒါဒိကော၊ ပုဂ္ဂလဝါဒ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝေန္တော၊ သည်၎င်း။ သက- သမယံ၊ မိမိ၏ အယူကို။ ဝေါက္ကမတိနာမ၊ ရှောင်လွှဲသည်မည်၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အဝေါက္ကမန္တေန၊ သကသမယက္ခံ မရှောင်လွှဲသည်။ (ဟုတူစ၊ ၎င်း။) ပရသမယံ၊ သူတပါးတို့၏ အယူကို။ ဒေါသာရောပနဗျာပါရ- ဝိရယေန၊ အပြစ်ကင်းခြင်းဟူသော ဗျာပါရမှ ကင်းသဖြင့်။ အနာယူဟန္တေန၊ အားမထုတ်သည်။ (ဟုတူစ၊ ၎င်း။) ဣဒမ္ပိ၊ ဤအယူကိုလည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်လျော် သည်။ (ဟုတူစ)။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရသမယံ၊ သူတပါးတို့၏ အယူကို။ အသမ္ပိဏ္ဏေန္တေန၊ မပေါင်းစုသည်။ (ဟုတူစ၊ ၎င်း။) [အတ္တသံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ ဟောတိ ဌိစပ်။] ဣတိ၊ သို့။ ဧကင်္ဂံ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဝေန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ [အာ ရှေးရှိသော ဥါမာဓာတ်၏ ရာသိကရဏအနက်ကို သစ္စဝိဘင်း မူလဋီကာ သမုဒယသစ္စဋ္ဌ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ ဤနေရာ၌ထိုအနက်ကိုယူ၍ “သမ္ပိဏ္ဏေန္တေန” ဟု ဧကစိဆရာတို့ ဆိုကြသည်။]

ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဒေဝိဒံ ဝိညာဏံ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဤ ဝိညာဉ်သည်ပင်။ သန္နာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်၏။ အညံ၊ အခြားသော ဝိညာဉ်သည်။ န (သန္နာဝ- တိ)၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားသည် မဟုတ်။ န (သံသရတိ)၊ တပြောင်း ပြန်ပြန် ကျင်လည်သည်မဟုတ်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဒေသိတိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အဟံ၊ သည်။ အာ- ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဣတိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ [မူလပဏ္ဏာသပါဠိ မဟာယမဂဝင်္ဂ၊ မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်။] ဝေန္တော၊ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်ကို။ ပဋိဗာဟတိနာမ၊ တားမြစ်သည်မည်သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဋိဗာဟန္တေန၊ မတားမြစ်သည်။ (ဟုတူစ)

စ၊၎င်း။) ယေမေ(ယေ+ဣမေ) ဓမ္မာ၊ အကြင်မေထုန်အကျင့်တို့ကို။ အန္တရာယိ
 ကာ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဘဂ-
 ဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တေ ဓမ္မေ၊ ထို မေထုန်အကျင့်
 တို့ကို။ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသော ရဟန်း၏။ (တေ ဓမ္မာ၊ ထို မေထုန်အကျင့်တို့
 သည်။) ယထာ၊ အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်။ အန္တရာယာယ၊ နတ်ရွာ
 နိဗ္ဗာန် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တထာ၊
 ထို အပြားအားဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊
 ကို။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ [မူလပဏ္ဏာသပါဠိ၊ ဩပဗ္ဗဝံ၊
 အလဂဗ္ဗုပမသုတံ။] သုပိနန္တေ၊ အိပ်မက်၌။ ကတော၊ အပ်သော။ ဝိတိက္ကမော၊
 လွန်ကျူးခြင်းသည်။ အာပတ္တကရော၊ အာပတ်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိစ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝေမာဒိံ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝဒန္တော၊ ပြောဆို
 သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်းကို။ ပဋိလောမေတိ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ပြုသည်မည်၏။ တပ္ပိပရိယာယေန၊ ထိုဆန့်ကျင်ဘက်ပြုခြင်း၏ ပြောင်းပြန်အား
 ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိနည်းကို။ အနုလောမေန္တေန၊ လျော်စွာပြုသည်။ (ဟုတွာစ၊၎င်း။)
 ဟိ၊ မှန်။ ပဋိလောမေန္တော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မန္တရံ၊ ကံ
 အထူးကို။ [ကမ္မန္တရံတိ သာဝဇ္ဇာဒိ ကမ္မနာနုတ္ထံ။- မရ။] ဘိန္ဒန္တော၊ ဖျက်ဆီး
 သည်။(ဟုတွာ)။ ဓမ္မတဉ္စ၊ တရားသဘောကိုလည်း။ ဝိလောမေတိ၊ ဆန့်ကျင်
 ဘက်ပြုရာ ရောက်၏။ [သာဝဇ္ဇ အကုသိုလ်ကို အနဝဇ္ဇကုသိုလ်ဟု ပြောသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကံ၏ တမျိုးနှင့်တမျိုး မတူကွဲပြား ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကို
 ဖျက်ဆီးရာ ရောက်၏။ ထို ဖျက်ဆီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားသဘောကိုလည်း
 ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုရာ ရောက်သည်။]

သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်စသော ပါဠိတော်၌။)
 ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ မဟာပဒေသေ၊ မဟာပဒေသ
 တို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တေ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမ-
 အာစရိယဝါဒ အတ္တနောမတိ မဟာပဒေသေ စ၊ သုတ္တ၊ သုတ္တာနုလောမ၊
 အာစရိယဝါဒ၊ အတ္တနောမတိ ဟူသော မဟာပဒေသ ၄-ပါး တို့ကို၎င်း။
 ဩလောကန္တေန၊ ကြည့်ရှုသည်။ (ဟုတွာစ၊၎င်း။) ဟိ၊ မှန်။ တံ ဩလောကနေ-
 န၊ ထို သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ ဟောအပ်ကုန်သော မဟာပဒေသ ၄-ပါး၊ အဋ္ဌ-
 ကထာ၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်သော မဟာပဒေသ ၄-ပါးတို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်။
 သုတ္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၎င်း။ ဝိနယေစ၊ ဝိနည်း၌၎င်း။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာ
 တည်၏။ နာတိဓာဝတိ၊ လွန်၍မပြေး။ [မဟာပဒေသပုဒ်၏ ဝစနတ္တနှင့် အရ
 ကောက်ကို အနုဋီကာ၌ ပြထား၏။ မိမိလည်း ပါရာဇိကဘာသာဋီကာ ပဌမ
 ပါရာဇိက စတုဗ္ဗဝေဒနယကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

မေတ္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိ*၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်ကို။ (ဒီပေန္တေန ခြံစပ်။) အတ္တန္တိ၊ ကား။ တဒတ္တံ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်၏ အနက်ကို။ (သင်္ဂဟန္တေန ခြံစပ်။) ဣမ၊ ဤ “မေဗ္ဗ ဒီပေန္တေန အတ္တံ သင်္ဂဟန္တေန” ဟူသော ပါဠိ၌။ ဟေတုဟေတုဖလာနိ၊ အကြောင်း၊ အကြောင်း၏အကျိုးတို့ကို။ နာဓိပ္ပေ- တာနိ၊ “မေဗ္ဗ အတ္တ” ဟု အလိုမရှိအပ်ကုန်။ ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည် တို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အတ္တံ၊ အနက်ကို။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ပြောင်းလဲ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဗ္ဗန္တေ၊ အတိတ်အဘို့၌။ အညာဏံ၊ သည်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။) ဣတိ အာဒိတိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ အပရေဟိပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ ပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗိသန္တေန၊ အကျယ်ညွှန်ပြ သည်။ (ဟုတွာစ၊ ၎င်း။) သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤ ပရိယာယ် အားဖြင့်။ ဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တဏှာ၊ ကို။ ဣမိနာ ပရိယာ- ယေန၊ အားဖြင့်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစ ရှိသည်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိသန္တေန၊ သည်။ (ဟုတွာစ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သတ္တောတိ၊ ကား။ သတ္တသုညတာ၊ သတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ် သည်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သတ္တသုညေသု၊ သတ္တမှ ကင်းဆိတ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။ သတ္တဝေဟာရော၊ သတ္တဝါဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၎င်း။ ပစ္စယာကာရမေဝ စာတိ၊ ကား။ ပစ္စယာကာရောဝေ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်သည်သာလျှင်၎င်း။ မ ကာရော၊ မ အက္ခရာသည်။ ပဒ- သန္တိကရော၊ ရှေ့ နောက်ပုဒ်တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (အာသရိယေ အနုဗ္ဗာစိက္ခန္တေန အစရှိသောနည်းဖြင့်။) အတ္တ- သံဝဏ္ဏနာယ၊ အနက်အဖွင့်၏။ ဝါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ကရတ္တာစ၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ပရိတုလယိတွာ ခြံစပ်။)

ပတိဋ္ဌံ နာဓိဂစ္ဆာမိတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်နည်း၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်။ ဝါ၊ ကို။ သုကရာ၊ လွယ်ကူစွာပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ နယံ၊ ထိုနည်းကို။ အတ္တနော ယေဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ ဉာဏပလေန၊ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့်။ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ မရပါ တကား။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ နိဿယံ၊ မိမိအဋ္ဌကထာ၏ မှီရာကို။ အာစိက္ခန္တော၊ ပြောပြလိုသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) သာသနံ ပနိဒန္တိ၊ အာဒိ၊ သော။ (ယံ ဝစနံ အတ္ထိံ၊ တံ ဝစနံ သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဣမ၊ ဤ “သာသနံ ပနိဒ” ဟူသော စကားရပ်၌။ ပါဠိမွေ့၊ ပါဠိတရားကို။ သာသနန္တိ၊ သာသနံဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မေဝ၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်ကိုသာ။ (သာသနန္တိ၊ အာဟ။) ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်သည်။ (နိဿယော ဟောတိ ဌိစပ်။) အနုလောမ ပဋိ-
 လောမာဒိနာနာဒေသနာနယ မဏ္ဍိတော၊ အနုလောမနည်း၊ ပဋိလောမနည်း အစရှိသော အမျိုးမျိုးသောဟောနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်။ (ဟုတော့)။
 အဗ္ဗောဓိန္ဒော၊ မပြတ်စဲသည်။ (ဟုတော့)။ အဇ္ဇာပိ၊ ယနေ့တိုင်အောင်လည်း။
 ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တည်သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿယော၊ မိမိအဋ္ဌကထာ၏ မှီရာ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တဒဋ္ဌကထာ သင်္ခါတော၊ ထို ပါဠိတော်၏ အဋ္ဌ-
 ကထာဟု ဆိုအပ်သော။ ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ ရှေးဆရာတို့၏လမ်းကြောင်းသည်
 လည်း။ (အဗ္ဗောဓိန္ဒောအဇ္ဇာပိ ပဝတ္တတိ။ ဣတိ နိဿယော ဟောတိ)။

တံ သုဏာတ သမာဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ အံဒရဇနနော၊ လေးလေးစားစားကို
 ဖြစ်စေခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကား။ ကိ*၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်။ (ဟုတော့)။
 ဝုတ္တဉ္စေတံတိ အာဒိ၊ သော။ (ယံ ဝစနံ အတ္ထိ။ တံဝစနံ သင်္ဂဟကာရော)။
 အာဟ။

အဋ္ဌိ* ကတောတိ၊ ကား။ အတ္ထံ၊ စီးပွားကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ဝါ၊ တနည်း။
 ယတာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်။ န နယတိ၊ မပျောက်ပျက်။
 ဝေံ၊ ဤမပျောက်ပျက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဋ္ဌိဂတံ
 ဝိယ၊ အရိုးသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ အဋ္ဌိ* ကတော၊ အရိုး စွဲ
 သည်ကို ပြု၍။ (သုဏေယျ ဌိစပ်။) ပုဗ္ဗကာလတော၊ ရှေ့ကာလမှ စ၍။ အပရ-
 ကာလေ၊ နောက်ကာလ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သောဝိသေသကို။ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေ့ကာလမှ
 စ၍ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော ဝိသေသကို။ (လဘေထ ဌိစပ်။) ပဌမာရမ္ဘာဒိ-
 တော၊ ပဌမ အံးထုတ်ခြင်းဟူသော အစမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏ
 ခဏ၌။ ဉာဏဝိသေသံ၊ သုတမယ၊ စိန္တာမယ အစရှိသော ဉာဏ်အထူးကို၎င်း။
 ကိလေသက္ခယ ဝိသေသဉ္စ၊ တဒဂံ၊ ဝိက္ခမ္ဘန စသောအားဖြင့် ကိလေသာတို့၏
 ကုန်ခြင်းအထူးကို၎င်း။ လဘတိ၊ မချွတ်ကေန် အမှန်ရနိုင်၏။ ဣတိအတ္ထော။

ကမ္မဝိပါက ကိလေသဝဇ္ဇာနံ၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ကိလေသဝဋ်တို့၏။
 မူလကာရဏတ္တာ၊ မူလအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းရင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝုတ္တတ္တာစ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။
 မူလံ၊ အကြောင်းရင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်၏။ မူလေ၊ အရင်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊
 မြင်အပ်ပြီးသော်။ တတော၊ ထိုအရင်းမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်ကို။ ဟရဏံ
 ဝိယ၊ ဆောင်ယူခြင်းကိုကဲ့သို့။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အား၊ ။ မူလေ၊ အရင်းဖြစ်သော

အဝိဇ္ဇာကို။ ဒိဋ္ဌေ မြင်အပ်ပြီးသော်။ တတော၊ ထို အရင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာမှ။ ပဘုတိ၊ ရှိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (ဟောတံ၊ ဧ။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဓနာ၊ ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့်နှိုင်းနှောခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း။) (ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပမာသံသန္ဓနာ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ သနည်း။) ဟိ (ယသွာ၊) ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ဝါ၊ သည်။ ဣဒမေ၊ ဤ တရားကိုသာ။ ဒိဋ္ဌ၊ မြင်အပ်ပြီ။ ဣတရံ၊ အခြားတရားကို။ အဒိဋ္ဌ၊ မမြင်အပ်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘဇနိယံ၊ ခွဲခြားဝေဖန်ဘွယ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသွာ၊ နည်း။) သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်တော်မူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဓနာ န ကာတဗ္ဗာ)။

ပန၊ အနွယကား။ မူလတော၊ အရင်းမှ။ ပဘုတိ၊ ရှိ။ ဝလ္လိယာ၊ ကို။ ဟရဏံ၊ ကို။ (ကတံ) ဝိယ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) မူလတော၊ အရင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာမှ။ ပဘုတိ၊ ရှိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤနွယ်ကို အစမှစ၍ ဆောင်ယူခြင်း၌။ ဣဒံ သာမညံ၊ ဤတူသည်၏အဖြစ်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ [နွယ်ကို အရင်း၌ စ၍မြင်သကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာကို စ၍ မြင်တော်မူသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို စ၍ ဟောတော်မူသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မယူပါနှင့်။ “နွယ်ကို အရင်းမှစ၍ ဆောင်ယူခြင်းနှင့် အရင်းခံဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို စ၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် တူမျှ၏”ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူပါ-ဟူလို။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဗောနေယျဇ္ဈာသယဝသေန၊ တရားတော်ကို သိစေထိုက်သော ဝေနေယျတို့၏ အဇ္ဈာသယနှင့် စပ်သဖြင့်။ ဗောဓေတဗ္ဗဘာဝေန၊ တရားတော်ကို သိစေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မူလာဒိဒဿနသာမညဉ္စ၊ နွယ်၏ မူလ အစရှိသည်ကို မြင်ခြင်းနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ မူလ အစရှိသည်ကို မြင်တော်မူခြင်း၏ တူသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [“နွယ်ကို အရင်းမှစ၍ မြင်ခြင်းနှင့် အဝိဇ္ဇာကို စ၍ မြင်တော်မူခြင်းသည် တူမျှ၏” ဤသို့ အနက် အဓိပ္ပါယ် ယှဉ်စေပါ—ဟူလို။]

တဿာတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သ (သော) ကုမာရော၊ ထို သထို့သား ငယ်သည်။ ဝဇ္ဇိံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ ကြီးရင့်ခြင်းသို့။ အနွာယ၊ အစဉ်ရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ အနွာယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ ရဇနိယေဟိ၊ တပ်မက်ဘွယ် ကောင်းကုန်သော။ ဝါ၊ ရုဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကာမဂုဏေဟိ၊ ငါးပါးအားရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သမပ္ပိတော၊ ကောင်းစွာ သက်ရောက်အပ်သည်။ သမဂ္ဂိဘူတော၊ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ပေ။ ပရိစာရေတိ၊ ဧ။ သော၊ ထို

သတို့သားသည်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ ဝါ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ပိယရူပေ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ ရူပေ၊ ရူပါရုံ၌။ သာရဇ္ဇတိ၊ ပြင်းစွာ တပ်မက်၏။ အပိယရူပေ၊ မချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ ရူပေ၊ ၌။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝါ၊ စိတ်ဆိုး၏။ အနုပဋိတကာယသတိ၊ ကပ်၍တည်သော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော သတိမရှိသည်။ (ကာယဂတာသတိ မရှိသည်။) ပရိတ္တစေတသော၊ သေးငယ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတော) စ၊ ဖြစ်၍လည်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ [တီးပွား စေအပ်သော ဘာဝနာသတိ မရှိလျှင် သေးငယ်သောစိတ်ရှိသူပင် ဖြစ်၏။]

သော၊ ထို သတို့သားသည်။ တံ စေတောဝိမုတ္တိံ စ၊ ထို ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိစိတ်ကို၎င်း။ တံ ပညာဝိမုတ္တိံ စ၊ ထို ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက် မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ ယတ္ထ၊ ယင်း စေတော-ဝိမုတ္တိံ၊ ပညာဝိမုတ္တိံ၌။ အဿ၊ ထို သတို့သား၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ တေ အကုသလဓမ္မော၊ တို့သည်။ အပရိသေသ၊ အကြွင်း အကျန် မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) နိရုဇ္ဈန္တိ။ သော၊ ထို သတို့သားသည်။ ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အနုရောဓေ ဝိရောဓံ၊ လျော်စွာဖြစ်သော တဏှာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဒေါသသို့။ သမာပဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ ရောက်သည်။ (ဟုတော)။ သုခံဝါ၊ သုခမူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ သော။ အဒုက္ခမသုခံဝါ၊ သော။ ယံ ကိစ္ဆိဝေဒနံ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အကြင်ဝေဒနာကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ သော၊ ထို သတို့သားသည်။ တံ ဝေဒနံ၊ ထို ဝေဒနာကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန်နှစ်သက်၏။ အဘိဝဒတိ၊ ကောင်းလေစွ ဟု အားရနှစ်လို ပြောဆို၏။ အဇ္ဈောသာယ၊ သက်ဝင် မျှီသိပ် ပြီးဆုံးဖေ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိဓေံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ [မူလပဏှာသ၊ မဟာယမဂဝဂံ၊ မဟာ တဏှာသင်္ခယသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော။] (“ တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ” ၌စပ်။) သောတဒ္ဓါရာဒိသုပိ၊ သောတဒ္ဓါရ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဝေ၊ ဤ အတူ တည်း။ [“ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ ” နေရာ၌ “ သောတေန သဒ္ဓိ သုတော ” စသည်ဖြင့် လဲလှယ်ရုံသာ ထူးသည်-ဟူလို။]

အဘိဝဒတောတိ၊ ကား။ အဟောသုခံ၊ ဪ...ကောင်းလေစွ။ အဟော သုခံ၊ စွ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစီဘေဒကရပုတ္တယ၊ နှုတ်မြှက်မှုကို ပြုခြင်းသို့ရောက်သော။ ပလဝတဏှာယ၊ အားကြီးသောတဏှာဖြင့်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ မမံ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဝဒတော၊ ပြောဆိုသော။ (တဿ ၌စပ်။) တတော၊ ထိုတဏှာထက်။ ပလဝတိယာ၊ အားကြီးသောတဏှာမှ။ မောစေတံ၊ လွတ်စေခြင်းငှါ။ ဝါ၊ လွတ်ပစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျဘာဝေန၊ မစွမ်းနိုင်

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈောသာယ၊ ရှိ။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ (တထာ
ဋ္ဌိစပ်။) တတောပိ၊ ထိုတဏှာထက်လည်း။ ဗလဝတီ၊ အားရှိသော။ ဥပါဒါန-
ဘူတာ၊ ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ နန္ဒ၊ နန္ဒီ မည်၏။

၈၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ အဘိနန္ဒနာဒိနာ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း အစရှိ
သည်ဖြင့်။ တဏှာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ နန္ဒိဝစနေ၊ နန္ဒီသဒ္ဓါဖြင့်
၎င်း။ နန္ဒိတာတဒိပယောဂတာဟိ၊ နှစ်သက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ ထို နှစ်သက်
တတ်သောတဏှာနှင့် မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်၎င်း။ တဏှာ-
ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဘာဝတိ၊ တဏှာအဘိနန္ဒန၏အဖြစ်၊ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒန၏အဖြစ်တို့
ဖြင့်၎င်း။ တပစ္စယံ၊ ထို တဏှာဟူသော အကြောင်းရှိသော။ စတုပ္ပိဓ္မိ၊ ၄-ပါး
အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ကို။ (ဝုတ္တံ)။ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိ ပစ္စယာ ဇရာ မရဏန္တိ အာဒိကဉ္စ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကိုလည်း။
တတ္ထေဝ မဟာတဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိသုတ္တေ၊ ထို မဟာတဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိသုတ်
၌ပင်။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝိပါကဝဋ္ဋဘူတေ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်
သော။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိ ဖဿာဒယော၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဝတ္တိအခါ၌ဖြစ်သော
ဖဿ အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ [အာဒိဖြင့် မနောသဒဉ္စတနာဟာရ၊ ဝိညာဏာ-
ဟာရ တို့ကိုယူ။] ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဩဇံ၊
ဩဇာကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ စတ္တာရော အာဟာရ တဏှာနိဒါနာတံ အာဒိ၊
အစရှိသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝိပါကဝဋ္ဋဖြစ်သော
ဖဿ အစရှိသောတရားတို့ကိုရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ဝဇ္ဇု-
ပတ္တမ္မက၊ ဝဋ္ဋကို ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော။ ဣတရေ၊ ကမ္မဇမုတပါး အကမ္မဇ
ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရပိ၊ အာဟာရတို့သည်လည်း။ တသ္မိံ တဏှာပဘဝေ၊
ထို တဏှာဟူသော အစအမှန်သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားမရှိလသော်။ န
ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာနိဒါနာတံ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ၄။ ဝဇ္ဇန္တိ။

တတော တတောတိ၊ တတော တတောဟူသည်ကား။ စတုပ္ပိဓာသု၊
ကုန်သော။ ဒေသနာသု၊ ဒေသနာတို့တွင်။ တတော တတော ဒေသနာတော၊
ထိုထို ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ (ဉာယပုဋိဝေဓာယ သံဝတ္တတိ ဋ္ဌိစပ်။) ဉာယပုဋိ-
ဝေဓာယ သံဝတ္တတိတိ (ဣတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဉာယောတိ၊ ဉာယော
ဟူသည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ (ဉာယောတိ၊ ကား။) သောယေဝ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပင်တည်း။ [အဿ၊ ထို အရိယသာဝကသည်။
အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဉာဒယာစ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို
သိတတ်သောဉာဏ်၊ သိအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သည်လည်း။ ပညာယ၊
ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီးသည်။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊
ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နိဒါနသံယုတိ၊ ဂဟပတိ

ဝဂ်၊ သ-သုတ် ပါဠိတော်။ ဤယောတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ဥတှာ ဌိတဉာဏမ္ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါပိ။ ပညာယာတိ အပရာပရံ ဥပ္ပန္နာယ ဝိပဿနာပညာယ။ သုဒ္ဓိဋ္ဌော ဟောတီတိ အပရာပရံ ဥပ္ပဇိတှာ ဒဿနဝသေန သုဠုဒ္ဓိဋ္ဌော။-အဋ္ဌကထာ။)

ဟိ၊ မှန်။ သယမေဝ၊ မိမိဟူသော တရားသည်ပင်။ သမန္တဘဒြကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တထာတထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တာယ တာယ ဒေသနာယ၊ ထိုထို ဒေသနာတော်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ပဋိဝေဓာယ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ သမန္တဘဒြကတ္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တိစ၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူခြင်းသည်၎င်း။ စတုန္ဒမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေသနာနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်တို့၏။ သမာနံ၊ တူမျှသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသကာရဏံ၊ ထူးသောအကြောင်းကို။ ဝတ္ထုကာမော၊ ဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ (ဟုတော့၊ ၍။) ဝိသေသတေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

အဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ (ပဝတ္တိတာ ဌိစပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ အဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ဒေသနာ၊ ဟောကြောင်း ဒေသနာတော်ကို။ (ပဝတ္တိတာ ဌိစပ်။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ အဝိဇ္ဇာဒိကောဝ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းသည်ပင်။ ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂေါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းအထူးတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ပကတိ အာဒိနံ၊ ပကတိ အစရှိသည်တို့၏၎င်း။ (အကာရဏတာ ဌိစပ်။) အဝိဇ္ဇာဒိဗ္ဗံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၏၎င်း။ (ကာရဏတာ ဌိစပ်။) အကာရဏတာ၊ အကြောင်းမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ကာရဏတာစ၊ အကြောင်းတို့၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂေါ၊ တည်း။ [အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့က အကြောင်း၊ ပကတိ စသည်တို့က အကြောင်း မဟုတ်-ဟု ခွဲခြား ဝေဘန်အပ်သော အထူးသည် ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂတည်း။ ပကတိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌဘာလိနီ ဘာသာဋီကာ၊ မူလဋီကာနိဿယ ကာမာဝစရကုသိုလ် ပဒဘာဇနီအဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ၊ ထို ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂ၌။ သမ္ပုဋ္ဌာ၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေကုန်သော။ ဧကစိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သော ပကတိ စသည်ကို။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဂဏန္တိ၊ ယူကြကုန်၏။ ဧကစိ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတခုသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ န ဗုဒ္ဓန္တိ၊ မသိကြကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (ဒဿနတ္ထံ ဌိစပ်။) ယထာသဧကဟိ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ အနုဇ္ဈပေဟိ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။

ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ သင်္ခါရာဒိ ပဝတ္တိဒဿန-
 တ္ထံ၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အနုလောမ-
 ဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတရာသံ၊ အနုလောမဒေသနာတော်မှ
 တပါးသော ဒေသနာ ၃-မျိုးတို့၏။ တဒတ္တတာသမ္ပဝေ၊ ထို ပဝတ္တိသံဒဿန
 အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (သတိပီ၊ လည်း။) တာသံ၊ ထို
 ဒေသနာ ၃-မျိုးတို့၏။ တဒတ္တတာဝေ၊ ထို ပဝတ္တိသံဒဿန အကျိုးရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်သည်သာ။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ (ကဿ) အတ္တန္တရ-
 သဗ္ဗာဝတော၊ အခြားအကျိုး၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အယံ
 ပန၊ ဤ အနုလောမဒေသနာတော်သည်ကား။ တဒတ္တာဝေ၊ ထို ပဝတ္တိသံဒဿန
 အကျိုးတမျိုးသာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဿာ၊ ဤ အနုလောမ ဒေသနာ
 တော်၏။ တဒတ္တတာ၊ ထို ပဝတ္တိသံဒဿန အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊
 ဆိုအပ်ပြီ။

ပဝတ္တိအာဒိနဝပဋိစ္စာဒိကာ၊ သံသရာ၏ဖြစ်ခြင်း၌ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်
 သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။
 သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော၊ ထို သင်္ခါရတို့ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသံဒဿနတ္ထဉ္စ၊
 ဥပ္ပတ္တိက္ကမကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ (ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။)

အနုဝိလောကယတော၊ အဖန်ဖန်ကြည့်ရှုတော်မူသော ဘုရားအလောင်း၏။
 ဝါ၊ သည်။ သမ္မောဓိတော၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသော အရဟ-
 တ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေ့အဘို့၌။ (ဘုရား မဖြစ်မီ
 ရှေ့အဘို့၌။) ယော တံတံဖလပဋိဝေဓော၊ အကြင် ထိုထိုအကျိုးကို ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းသည်။ (သိတတ်သောဉာဏ်သည်။) ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်ပြီ။ [တံတံဖလပဋိ-
 ဝေဓောတိ ဇာတိအာဒိနံ ဇရာမရဏာဒိတံတံဖလဝဂမော။ -အနု။] တဒန-
 သာရေန၊ ထို တံတံဖလပဋိဝေဓေကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ တဒနဂမေန၊ ထို
 တံတံဖလပဋိဝေဓေကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဇရာမရဏာဒိကာယာ၊ ဇရာ မရဏ

ဣတရာသံ တဒတ္တတာသမ္ပဝေပီ။ ။ အနုလောမ ဒေသနာမှ တပါးသော
 ပဋိလောမဒေသနာ၊ ငါးသွယ်ပုံ အစတိုင်အောင်ဒေသနာ၊ အလယ်မှ အဆုံးတိုင်အောင်
 ဒေသနာ—ဤ ၃-မျိုးကို “ဣတရာသံ” ဟု ဆိုသည်။ သင်္ခါရာဒိပဝတ္တိသံဒဿန အကျိုးကို
 “ တဒတ္တ ” ဟု ဆိုသည်။ တိ ဒေသနာ ၃-မျိုးမှာလည်း အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၏
 စသော ပဝတ္တိသံဒဿန အကျိုးရနိုင်၏။ ထိုသို့ ရနိုင်ပါသော်လည်း ထိုအကျိုးသာ မက
 အခြားသော အကျိုးအထူးများလည်း ထင်ရှားရှိသောကြောင့် အခြားသော ဒေသနာ
 ၃-မျိုးကိုဟောတော်မူရသည်—ဟုလို။

အစရှိသော အကျိုး၏။ ယံ ဇာတိအာဒိကာရဏံ၊ အကြင် ဇာတိ အစရှိသော အကြောင်းကို။ အဓိဂတံ၊ သိတော်မူအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ဇာတိ အစရှိသော အကြောင်းကို။ သန္ဓဿနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာပြခြင်း အကျိုးငှါ။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ပဋိလောမဒေသနာ၊ ပဋိလောမဒေသနာတော်သည်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဝါ၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တနည်းကား။ အနုဝိလောကယတော၊ အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုတော်မူလသော်။ ဝါ၊ သော။ (အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။) ပဋိလောမဒေသနာ၊ ပဝတ္ထာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) (ကသွားကြောင့်။ အနုဝိလောကယတော(အဿ) ပဋိလောမဒေသနာ ပဝတ္ထာ။ ဣတိ သမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွား)ကြောင့်။ ဒေသေဓန္တောပိ၊ ပဋိလောမဒေသနာကို ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ ဣပန္နံ၊ ရောက်သော။ လောကံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ အနုဝိလောကေတွာ၊ အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုတော်မူ၍။ (ဒေသေတိ ဌိစပ်။) ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိဓဇောနုဿာရေန၊ ရှေ့အဘို့၌ ဖြစ်သော ထိုးထွင်း၍ သိတ်သောဉာဏ်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဇရာမရဏာဒိ-ကဿ၊ ဇရာမရဏ အစရှိသော အကျိုးဖြစ်သော။ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ၊ ထိုထို ဒုက္ခ၏။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဓာတကာရဏသန္ဓဿနတ္ထံ၊ သိအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို ကောင်းစွာပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အနုဝိလောကယတော အဿ ပဋိလောမဒေသနာ ပဝတ္ထာ။ ဣတိ သမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။) (ရှေ့နည်း၌ကား အနုဝိလောကယတောကို အဓိဂတံ၌သာ စပ်ရမည်။)

အာဟာရတဏှာဒယော၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ ဟူသော အာဟာရ ကာမုပါဒါန်ဟူသော တဏှာအစရှိသော တရားတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အစွန့်တည်း။ [အာဟာရဖြင့် မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ ဟူသော ကမ္မ

အနုဝိလောကယတော။ ။ဤပုဒ်သည် ရှေ့နည်း၌လည်း ပါ၏။ နောက်နည်း၌လည်း ပါ၏။ ရှေ့နည်း၌ ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းသည် ဇာတိတည်း။ ဇာတိ၏ အကြောင်းသည် ဘဝတည်း။ ဤသို့ ဝသည်ဖြင့် အကြောင်းအကျိုးကို အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အကြောင်းသည် အနုဝိလောကနမည်၏။ ထိုအနုဝိလောကန ဉာဏ်သည် ဘုရား မဖြစ်မှီ ဘုရားအလောင်း အပိုက်အတန်၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သမ္မောဓိတော ပုဗ္ဗသာဂေ” ဟု ဆိုသည်။ နောက် အနုဝိလောကယတော အတွက် “အနုဝိလောကန” ဟူသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ထို အနုဝိလောကန ဉာဏ်ကား ဘုရားဖြစ်ရာ အပိုက်အတန်ကျမှ ဖြစ်၏။ [အနုဝိလောကယတောတိ ပုရိမေ ဝိကပေ ဝိပဿနာနိမိတ္တအနုဝိလောကန။ ဒုတိယေ ဒေသနာနိမိတ္တံ။—အနု၊]

ဘဝကို၎င်း၊ တဏှာဖြင့် တဏှာ၊ ကာမုပါဒါန်တို့ကို၎င်း ယူပြီးဖြစ်၍ အာဒိဖြင့် နောက်ပြန်ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ ဖဿ၊ သဠာယတန၊ နာမိရုပ်၊ ဝိညာဏ်တို့ကို ယူပါ။ ဤသို့ယူလျှင် မဇ္ဈေ အဋ္ဌ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါနှင့် အညီဖြစ်၏။] သင်္ခါရာ-ဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာတို့သည်။ အတိတဒ္ဓါ၊ အတိတဖြစ်သော အခွန်တည်း။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ ယာဝ အတိတ အဒ္ဓါနိ အတိဟရိတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဝါ၊ တနည်း။ တဏှာယ၊ တဏှာသည်။ ပဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နောက်နောက် အခါ၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ ဝိညာဉ်စသော အာဟာရတို့သည်။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ အခွန်တည်း။ တဏှာဒယော၊ တဏှာအစရှိသော တရားတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ (အဒ္ဓါ၊ တည်း။) သင်္ခါရာ-ဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ အတိတော၊ သော။ (အဒ္ဓါ၊ တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဤနည်း၌ တဏှာကိုစ၍ အနာဂတ်အခွန်သည်၎င်း၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတအခွန် သည်၎င်း ၃-မျိုးလုံးပါ၏။ ရှေးနည်း၌ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အတိတအခွန် ၂-မျိုးသာပါ၏။]

ပန၊ ဆက်။ ပဝက္ခံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ တံ နိဒါနဒဿန ဝသေန၊ ထို အကျိုး၏ အကြောင်းကို ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဖလကာရဏပရမ္မရာယ၊ အကျိုးအကြောင်း အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမတဏှာယ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော တဏှာသည်။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန် သော။ အာဟာရာ၊ ဝိညာဉ်စသော အာဟာရတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ တည်း။ တဏှာဒယော၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော တဏှာအစရှိသော တရား တို့သည်။ အတိတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ တည်း။ သင်္ခါရာဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာ ဟူကုန်သော။ တတောပိ၊ ထို တဏှာအစရှိသော အတိတ အခွန်တို့ထက်လည်း။ အတိတတရော၊ သာ၍ ရှေးကျသော အခွန်ကို။ သံသာရဿ၊ ၏။ အနာဒိဘာဝ-ဒဿနတ္ထံ၊ အစ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တော၊ မှုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝ အတိတ အဒ္ဓါနန္တိ (ပဒဿ)၊ ၏။ ယာဝ အတိတတရံ အဒ္ဓါ-နန္တိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ [“ယာဝ အတိတ အဒ္ဓါနံ”ကို “သာ၍ရှေးကျသော အတိတအခွန်တိုင်အောင်”ဟု အနက်ပေးပါ။]

ဝါ၊ တနည်း။ အဟံ၊ ငါသူဌားသည်။ အာဟာရေတိ၊ အာဟာရကို ပြု၏။ (နာမဓာတ်)။ ဝါ၊ စားမျိုးပွကို ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ အဟံ၊ သည်။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ၎်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝ ဝဒေယံ၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူအံ့။ တဏှ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာ၌။ ဝါ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်း ကြောင့်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အာဟာရေတိ နုခေါ၊ အာဟာရ ကိုပြုပါသနည်း။ ဝါ၊ စားမျိုးပွကို ပြုပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာ

သည်။ ကလ္လော၊ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်။ အဟိ၊ သည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဝေ၊ ဤသို့။ အဝဒန္တံ၊ ဟောတော်မမူသော။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးရာ၏။ (ကိံ အဘယ်သို့ မေးရာသနည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်၏အကျိုးငှါ။ (ဟောတိ) နုခေါ၊ သနည်း။ ဣတိ (ဝေပုစ္ဆေယျ။ ဝေသတိ) သေ(သော) ပဉ္စော၊ သည်။ ကလ္လော၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပြဿနာ၌။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ တဖန် ဘဝသစ်၏ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေဆိုခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဖဿစေတနာနံ၊ ဖဿာဟာရ၊ မနောသဉ္စေတနာဟာရတို့၏။ တံသမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ ထို ဝိညာဏာဟာရနှင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊ ၏။ တပုဝတ္တိဟေတုတ္တာ၊ ထို ဝိညာဏာဟာရ၊ ဖဿာဟာရ၊ မနောသဉ္စေတနာဟာရတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။

ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထို ကဗဠိကာရာဟာရသည်။ ဥပတ္တမ္ဘိတ ရူပကာယဿ၊ ထောက်ပံ့အပ်သော ရူပကာယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ တံ၊ ထို ကဗဠိကာရာဟာရကို။ ဣစ္ဆန္တဿစ၊ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ကမ္မဝိညာဏာယူဟနံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘောဇနံ၊ ကဗဠိကာရာဟာရဟူသောဘောဇဉ်သည်။ သဒ္ဓါဒိနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့၏၎င်း။ ရာဂါဒိနုဉ္စ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏၎င်း။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသောမှီရာအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ဘောဇဉ်ကို စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းသောအခါ သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့၏ ဥပနိဿယဖြစ်၏။ မက်မက်မောမော စားသောအခါ ရာဂ စသည်တို့၏ ဥပနိဿယဖြစ်၏။] တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ဆောင်တတ်ကုန်သော ငှ-ပါးသော အာဟာရတို့ကို ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) [တသ္မာတိ ယသ္မာ အာယတိံ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိဟာရကာ စတ္တာရော အာဟာရာ ဂယန္တိ။ တသ္မာ။—အနု။] ကမ္မဝဋ္ဌသင်္ဂဟိတာ၊ ကမ္မဝဋ္ဌဖြင့် သိမ်းယူအပ်ကုန်သော။ ဧတ အာဟာရာ၊ ထို အာဟာရတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလတည်း။ ဣတိ ဣမသ္မိံ ပရိယာယေ၊ ဤ ဒေသနာတော်၌။ ပုရိမော ယေဝ အတ္ထော၊ ရှေးဖြစ်သောအနက်သည်သာ။ ယုတ္ထော၊ သင့်၏။ [“အာဟာရတဏှာဒယော ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ။ ပေ။ ယာဝ အတိတံ အဒ္ဓါနံ အတိဟရိတွာ”ဟူသော ရှေးအနက်သည်သာ သင့်၏။]

အတိတဒ္ဓါတော၊ အတိတ်အစွန့်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဣတိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောနည်းဖြင့်။ အတိတော၊ အတိတ် ဌ်၎င်း။ တတော၊ ထိုအတိတ်မှ။ ပဗ္ဗု၊ ဌ်၎င်း။ ဟေတုဖလပဋိပါဋိံ၊ အကြောင်း အကျိုးတို့၏အစဉ်ကို။ ပစ္စက္ခာနံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာနံ၊ ထို၏။ နိဒါနဒဿနဝသေန၊ အကြောင်းကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရောဟိတော၊ တက်ရောက်ပြီး၍။ နိဝတ္တနေန၊ ပြန်နစ်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပုဗ္ဗန္တာနံ၊ မသိနိုင်ကုန်သော ဝေနေယျတို့အား။ တံ သန္ဓဿနတ္ထံ၊ ထို အကြောင်းအကျိုး တို့၏ အစဉ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သာ အယံ ဒေသနာ၊ ထိုဒေသနာတော်သည်။ (အလယ်မှစ၍ အစတိုင်အောင်သော ဒေသနာတော်သည်။) ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

အနာဂတဒ္ဓါနော သန္ဓဿနတ္ထိံ၊ ကား။ အနာဂတဒ္ဓါနော၊ အနာဂတ် ကာလကို။ (အနာဂတ်ကာလဝယ် ဖြစ်သော တရားအပေါင်းကို။) ဒုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဇန္တာနံ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အပဿန္တာနံ၊ မမြင်နိုင် ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ဟေတု၊ အာဟာရ အစရှိသည်တို့၏အကြောင်းကို။ ဒဿေတော၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဟေတုဖလပရမ္မရာယ၊ အကြောင်းအကျိုးအဆက်ဆက်အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို အနာဂတ်ကာလကို။ သန္ဓဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ (ပဝတ္ထိတာ၊ ပြီ။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

မူလကာရဏသဒ္ဓံ၊ မူလကာရဏသဒ္ဓါကို။ (ရှေ့၌ “အကာရဏံ မူလကာရဏံ” ဟု ဆိုအပ်ပြီသော မူလကာရဏသဒ္ဓါကို။) အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ န အကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဒ္ဓေသော၊ နပုံလိန်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ကတော၊ ပြီ။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) အကာရဏံ၊ မိမိအတွက် အကြောင်းမရှိသော မူလအကြောင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) သုတ္တံ၊ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော” ဟူသော သုတ္တန်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတံ၊ တားမြစ်အပ်သည်။ (တားမြစ်ရာရောက်သည်။) သိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်။ (ဟုတော) သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ပြန်။

ဝဋ္ဋပေတုနော၊ ဝိပါကဝဋ်၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အလုံးငုံသောဝဋ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿိ၊ ကံ၏လည်း။ ဟေတုဘဝေါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ ဝေကထာယ၊ ဝေကထာ၏။ ဝါ၊ ဝဋ်ကို ဟောကြောင်းဖြစ်သော တရား၏။ သိသဘာဝေါ၊ အဦးပဝေနေ အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အဝတဏှာယမိ၊ အဝတဏှာ၏လည်း။ ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) တာယ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ

သည်။ ပဋိစ္စာဒိတာဒိနဝေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအပြစ်ရှိသော။ ဘဝေ ဌ။ တဏှာ-
 ပုတ္တိတော၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။
 ဝိသေသေန၊ တဏှာမှ ထူးသောအားဖြင့်။ သိသတူတာ၊ အဦးပဝေနဖြစ်၍ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ မူလကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။

ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကောဠိယာ၊ အစွန်းအစ အပိုင်းအခြားသည်။
 အပညာယမာနာယ၊ မထင်ရှားလသော်။ ဥပ္ပါဒဝိရဟတော၊ ဖြစ်ခြင်းမှ ကင်း
 ခြင်းကြောင့်။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဏေယျ၊ ယူရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝေဠေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိတိ အာဒိ၊ သော။ (ယ ဝစနံ အတ္ထိံ၊ တံ ဝစနံ ဘဂဝါ)
 အာဟ။ တေန၊ ထို“ဝေဠေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ”အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ ဣတော၊
 ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတော၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အပညာယနတော၊ မထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ပုရိမကောဠိ-
 အပညာယနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အစွန်းအစ အပိုင်းအခြား၏ မထင်ရှားခြင်းကို။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟေတုက္ကမေန၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော အကြောင်းအစဉ်
 အားဖြင့်။ ဖလေသု၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိဂါမိယံဟူသော အကျိုးတို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေသု၊
 ဆိုထိုက်ကုန်လျက်။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိ ဂါမိနောတိ ဝစနံ၊ ဟု ဆိုခြင်းသည်။ သဒ္ဓ-
 လက္ခဏာ ဝိရောဓနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါ၊ သုတ်နှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။
 (တနည်း) (ကသွာ၊ ဝိညာယတိ။) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ ဒုန္နေ၊ ဒုန္နသမာသ်
 အရာ၌။ ပူဇိတဿ၊ ပူဇော်ထိုက်သော အနက်ကိုဟောသော သဒ္ဓါ၏။ ပုဗ္ဗနိပါ-
 တော၊ ရှေ့၌ကျရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ)။

နတ္ထိတိ အပညာယနတော ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “နတ္ထိတိ”ဟု ရှိ၏။ သို့သော် “ဤ
 အခါမှ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်သည် ရှိ၏”ဟု မထင်ရှားသောကြောင့် (ရိတယ်လို့
 မထင်ရှားခြင်းကြောင့်) “ပုရိမကောဠိ အပညာယနကို ဟောတော်မူအပ်ပြီ”ဟု ဆိုမှ
 အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ [တေနာတိ ပါဠိပဒေန ဣတိတိ အပညာယနာကာရာဒိပနတော (မထင်
 ရှားပုံ အခြင်းအရာကို မပြခြင်းကြောင့်) အပညာယနတော ဝေ အပညာယနံ ဝုတ္တံ၊
 န ဥပ္ပါဒဝိရဟတော (ဖြစ်ခြင်း၏ ကင်းခြင်းကြောင့် မဟုတ်) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တေန
 ဓမ္မတာသိဒ္ဓတ္ထံ အပညာယနဿ ဒသေတိ။—မရ။]

သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော။ ။ “အဝိဇ္ဇာတဏှာ”ဟု အကြောင်းကိုပြရာ၌ အဝိဇ္ဇာကို
 ရှေးဦးစွာ ပြ၏။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ရထိုက်သော အကျိုးကား ဒုဂ္ဂတိဂါမိကံကို ပြခြင်း
 တည်း။ တဏှာကြောင့် ရထိုက်သောအကျိုးကား သုဂတိဂါမိကံကို ပြခြင်းတည်း။ ဤသို့
 အဝိဇ္ဇာတဏှာ အစဉ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် “ဒုဂ္ဂတိ သုဂတိဂါမိနော” ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုသို့
 မဆိုဘဲ သုဂတိကို ရှေ့ကထား၍ ဆိုခြင်းသည် သဒ္ဓါသုတ်နှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။
 မှန်၏။—သဒ္ဓါကျမ်းတို့ဝယ် ဒုန္နသမာသ်အရာ၌ ပူဇော်အပ် မြတ်သောအနက်ဟော သဒ္ဓါ
 သည် ရှေ့ကနေရိုးတည်း။ “အဓိတပုဿရံ ပုဗ္ဗံ” စသော ရူပသိဒ္ဓိကို သတိပြုပါ။

ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားရသည်ကား။ သဝရာ၊ နွားသတ်သမား လူ့ခိုင်းတို့သည်။ မံသဿ၊ အသား၏။ အဋ္ဌိနာ၊ အရိုးနှင့်။ အလဂ္ဂနတ္ထံ၊ မကပ်ငြိုခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုနုပ္ပုနံ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ တာပေတွာ၊ ပူစေ၍။ ဝါ၊ မီးမြှိုက်၍။ ကောဇ္ဇေတွာ၊ ထုရိုက်၍။ ဥက္ခောဒကံ၊ ရေနှေးကို။ ပါယေတွာ၊ သောက်စေ၍။ ဝိရိတ္တံ၊ ဝမ်းလျှော့ပြီးသော။ ဝါ၊ ကင်းဆိတ်သောအသားအဖွဲ့ရှိသော။ သူနံ၊ ဖူးဖူးရောင်နေသော။ အဋ္ဌိတော၊ အရိုးမှ။ မုတ္တမံသံ၊ လွတ်သောအသားရှိသော။ ဂါဝိန္နွားမကို။ မာရေန္တိ၊ သတ်ကြကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဂ္ဂိသန္တာပိစာဒိ၊ အစရှိသော။ (ယံ စနံ အတ္ထိ၊ တံ စနံ သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ [နွားမကို မီးဖြင့်တိုက်၍ ထုရိုက်သောအခါ အသားတို့ကို ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော အသားမျှင်ကလေးတွေ ပြတ်ပြီးလျှင် ဖူးရောင်၍နေ၏။ ရေနှေးကိုတိုက်သောအခါ ဝမ်းလျှော့လာသဖြင့် အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဆိတ်၏။ အသားလည်း အရိုးမှလွတ်လာလေပြီ။ ထိုအခါရောက်မှ နွားမကို သတ်ကြသတတ်။]

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ဝဇ္ဈာ၊ သတ်ထိုက်သော။ ဂါဝိစ၊ နွားမသည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတတာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည် လွမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဂုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဥက္ခောဒကပါနံ၊ ရေပူကို သောက်ခြင်းကို။ အာရတတိယတာ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ပုထုဇ္ဇေနာ၊ သည်။ ယထာဂုတ္တံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္ပံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်းကံကို။ (အာရတတိ၊ ၏။) ပန၊ သည်သာမကသေး။ သာ၊ ထိုနွားမသည်။ ဥက္ခောဒကပါနေ၊ ရေပူကိုသောက်ခြင်း၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တဏှာဝသေန၊ တဏှာ၏အစွမ်းဖြင့်။ သီတုဒကပါနံ၊ ရေအေးကိုသောက်ခြင်းကို။ အာရတတိယတာ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤ ပုထုဇဉ်သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ မန္တတ္တာ၊ နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္ပေ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်း အကုသိုလ်ကံ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဂတိဂါမိကမ္ပံ၊ သုဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်း ကုသိုလ်ကံကို။ အာရတတိ၊ ၏။ တံ၊ မှန်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၌။ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာသို့။ တဏှာ၊ သည်။ အနုဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ သုခေ၌။ တဏှာသို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (အနုဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဒုက္ခရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဒုက္ခတံကံကို ပြုသောအခါ အဝိဇ္ဇာသည် ရှေ့သွား၊ တဏှာသည် နောက်လိုက်ဖြစ်၏။ သုဂတိကံကိုပြုသောအခါ တဏှာသည် ရှေ့သွား၊ အဝိဇ္ဇာသည် နောက်လိုက်ဖြစ်သည်-ဟူလို။]

ဝေန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ နိဂုတတ္တာ၊ ပိတ်ဆို့ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဏှာယ၊ နှင့်။ သံယုတ္တတ္တာစ၊ စပ်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အယံ ကာယောတိ၊ ကား။ သဝိညာဏကကာယော၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ (သမုဒါဂတော ဌိစပ်။) ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။

(“သမုဒါဂတံ”ဟု ထည့်၍စပ်။) [“သဝိညာဏကကာယော” ကိုပင် “ခန္ဓ-
 ပဉ္စကံ”ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။] ဝါ၊ တနည်း။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တေ(ဒွယံ)၊ ဤ ၂-ပါးအပေါင်း
 ကို။ (အဇ္ဈတ္တကာယနှင့် ဗဟိဒ္ဓိနာမရူပ ၂-ပါးအပေါင်းကို။) ဖဿကာရဏံ စ၊
 ဖဿ၏ အကြောင်းဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနဆက္ကံ၊
 အာယတန ၆-ပါးအပေါင်းဟူသော ကာယသည်။ (“သမုဒါဂတံ”ဟု ထည့်၍
 စပ်။) သမုဒါဂတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နော ဖြစ်ပြီ။ ဗဟိဒ္ဓိ ဝ နာမရူပန္တိ၊ ကား။
 ဗဟိဒ္ဓိ၊ အပဉ္စ။ သဝိညာဏကကာယော၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သောကိုယ်သည်။
 ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဝါ၊ တနည်း။ သဠာယတနာ-
 နိ၊ ၆ ပါးသော အာယတနတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဣတ္ထေတန္တိ၊ ကား။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့ အပြားငှိသော။ တေ (ဒွယံ)၊ ဤတရား
 ၂-ပါးအပေါင်းသည်။ (ဟောတိ)။ အတ္တနောစ၊ မိမိ၏၎င်း။ ပရေသဉ္စ၊ သူငယ်
 တို့၏၎င်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်၎င်း။ ဒွါရာရမ္မဏဘာဝေန၊ ဒွါရ၊
 အာရုံတို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာနိ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဒွါဒသာယတနာနိ
 စ၊ ၁၂-ပါးသော အာယတနတို့သည်၎င်း။ ဒွယနာမာနိ၊ ဒွယ အမည်ရှိကုန်၏။
 ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿောတိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်မှ
 တပါးသော သုတ်တို့၌။ စက္ခုဂ္ဂုပါဒိနိ၊ စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော။
 ဒွယာနိ၊ ၂-ပါးအပေါင်းတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော၊ စက္ခု
 သမ္ပဿ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝုတ္ထော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [အာဒိဖြင့် “သောတ-
 သမ္ပဿ” အစရှိသည်တို့ကို ယူပါ။] ဣမပန၊ ဤ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၌ကား။
 အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဗာဟိရ ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊
 အာယတနတို့ကို။ (ဝုတ္ထာနိ၊ ကုန်ပြီ။) တေ(ဒွယံ)၊ ဤ အဇ္ဈတ္တိကာယတန၊
 ဗာဟိရာယတန ဟူသော ဒွယသည်။ မဟာဒွယံနာမ၊ ကျယ်ဝန်းသော ဒွယ
 မည်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

မဟာဒွယံ နာမ။ ။အခြားသော သုတ္တန်တို့၌ “စက္ခုပ ပဋိစ္စ ရူပေ စ” ဟု၎င်း၊
 “သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ”ဟု၎င်း အသီးအသီးတင်၍ ဟောအပ်သောကြောင့် ထိုဒွယ
 သည် အငယ်စား ဒွယ မည်၏။ ဤ၌ကား—စက္ခု အစရှိသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကို
 ၎င်း၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရာယတနတို့ကို၎င်း အကြွင်းမရှိ တခုထည်းပေါင်း၍
 ယူအပ်သောကြောင့် ကျယ်ဝန်းသော ဒွယမည်၏။ [မဟာဒွယံ နာမ ကိရေတံ အနဝ-
 သေသတော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနာနံ ဂဟိတတ္ထာ။—နိဒါနဝဂ္ဂ၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၊
 သံယုတ်ဒီကာ။]

အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ “ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿော” ဟူသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယ်ော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ အညတ္ထ၊ ဗာလ-ပဏ္ဍိတသုတ်မှ တပါးသော သုတ်တို့၌။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခု-ဝိညာဏံ၊ တိတ္ထံ သင်္ဂတိ ဖဿောတိ အာဒိန္ဒာ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ စက္ခုစေတ၊ စက္ခုပသာဒ၎င်း။ ရူပါစ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။ ပေ၊ မနောစေတ၊ မနာယတန၎င်း။ မောစ၊ မောရုံတို့၎င်း။ [“သောတံ စေတ သဒ္ဓါစ” စသည်တို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်သည်။] ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာနိ၊ တတံစိတတံစိ ဟောအပ်ကုန်သော။ ဒွယာနိ၊ ဒွယတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော၊ စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣပေန၊ ဤ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၌ကား။ အယဉ္ဇေဝ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ စက္ခာဒိနိဿယေ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ သေသ-ဓမ္မေ၊ ကြွင်းသောတရားတို့ကို။ စက္ခာဒိနိဿိတေ ဝေ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၌ မှီသည်တို့ကိုသာ။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

စက္ခာဒိကာယံ၊ စက္ခု အစရှိသော တရားအပေါင်းကို။ ဧကတ္တေန၊ တခု တည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တိကာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံ အစ ရှိသော အာရုံကို။ ဧကတ္တေနော၊ အဖြစ်ဖြင့်ပင်။ ဗာဟိရာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဂဟေတွာ၊ ရှိ၎င်း။) အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိက ဗာဟိရဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ အာယတနာနိ၊ ထို အာယတနတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ ဖဿော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ (ဒွယံ)၊ ဤ အဇ္ဈတ္တိကာယတန၊ ဗာဟိရာယတနဟူသော ဒွယသည်။ မဟာဒွယံနာမ၊ ယမည်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိ-ပ္ပါယ်ော၊ တည်း။

စက္ခာဒိနိဿယေ သေသဓမ္မေ ။ ။ (အာဒိဖြင့် သောတ၊ စာနု၊ ဝိဂါ၊ ကာယ တို့ကို ယူပါ။) “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ” ဟု လာရာ၌ စက္ခုမှတပါးသော ခန္ဓာအစဉ်၌ အကျိုး ဝင်သော ရုပ်နာမ်အားလုံးကို “သေသဓမ္မ” အရ ယူပါ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာရှိသောကြောင့် စက္ခုပသာဒသည် ထိုခန္ဓာအစဉ်ကို အမှီပြု၍ ထိုခန္ဓာအစဉ်နှင့် စပ်၍ဖြစ်ရသည်။ သောတ ပသာဒ စသည်တို့က ခန္ဓာအစဉ်မှီပုံ၌လည်း နည်းတူ။ [စက္ခာဒိနိဿယေ သေသဓမ္မေတိ၊ စက္ခာဒိနိဿယဟူတေ တပ္ပဋိဗဒ္ဓေ စ (ထို စက္ခုစသည်နှင့် စပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။) သသန္တာနပရိယာပဇ္ဇေ ဓမ္မေ။—အံနု။]

စက္ခာဒိနိဿိတေ ဝေ ကတွာ ။ ။ ထို ခန္ဓာတွင် ပါဝင်သော သေသမ္ပတ္တိကို ဝက္ခူစသည်၌ မှီသည်တို့ကိုပြု၍ “အယဉ္ဇ ကာယော” ဟု ဆိုထားသည်။ စက္ခုကို ယူလျှင် ခန္ဓာကိုယ်၌ အကျိုးဝင်သော သေသဓမ္မ အားလုံးကို ယူနိုင်သည်။ သောတ စသည်ကို ယူရာ၌လည်း နည်းတူ။ (“ဂေဒေယျူပစာ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။) [စက္ခာဒိနိဿိတေ ဝေ ကတွာတိ၊ စက္ခာဒိဂူတဏေနေဝ ဂဟိတေ ကတွာ။—အံနု။]

ဝေပဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနောစ၊ မိမိ၏၎င်း။ ပရဿစ၊ သူတပါး၏၎င်း။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ စာပိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ အယံ အတ္တော၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတဗ္ဗောဝ၊ ပြုထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [ထိုဗာလပဏ္ဍိတသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ—ဟူလို။]

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း—ကသွား၊ ကြောင့်။ အတ္တနော စ ပရဿ စ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဆဟာယတနေဟိ စာပိ အယမတ္တော ဒီပေတဗ္ဗောဝါတိ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။)ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ အယံ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်သော။ သနိဿယာနိ၊ မှီရာ သေသမေဗ္ဗနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒိနိ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတို့တည်း။ [“စက္ခာဒိနိဿယေ သေသမေဗ္ဗ” တုန်းက သေသမေဗ္ဗကို ‘နိဿယ’ ဟု ဆိုသည်။ သဟ နိဿယေဟိ ယာနိ ဝုတ္တန္တိတိ သနိဿယာနိ။]

ဗဟိဒ္ဓါနာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဒိနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည် တို့သည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ (ပဉ္စက္ခန္ဓာ)။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အယံ ကာယော၊ ဤ ကာယဟူသည်။ အတ္တနောဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါနာမရူပံ၊ ဗဟိဒ္ဓ နာမရူပဟူသည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဗဟိရာနိ၊ ဗဟိရဖြစ်ကုန်သော။ (အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အတ္တနော စ ပရဿ စ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဆဟာယတနေဟိ စာပိ အယံ အတ္တော ဒီပေတဗ္ဗောဝါတိ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။) ဤသို့ ကသွားအမေးကို ပြန်၍အပ်ပါ။

အညထာ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်မှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဝုတ္တေ ခွံ စပ်။) အဇ္ဈတ္တိကာယတနမတ္တေ ဝေ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနမဟူကိုသာ။ အယံ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနေဝ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတန တို့ချည်းသာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနောစ၊ ၏၎င်း။ ပရေသံစ၊ တို့၏၎င်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပနာ၊ ပြုခြင်းသည်။ န သမ္ပဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အယမတ္တော။ ။အယံ အတ္တောတိ—အယံ ကာယော နာမရူပန္တိ စ ဝုတ္တောတိ အတ္တော ဒီပေတဗ္ဗော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသဋ္ဌာယတနသင်္ဂဟတော တေသံ ဓမ္မာနိ။—ဗာလ ပဏ္ဍိတသုတ် သံယုတ်ဒီကာ။ ဤဒီကာသည် “အယံ ကာယောတိ ဟိ ဝုတ္တာနိ” စသော မူလဒီကာကို မှီး၍ ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် အယံ အတ္တော၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မူလဒီကာ အတိုင်း သိပါ။

သဠေဝါယတနာနီတိ၊ ကား။ သဠေဝ၊ ဇ-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မဿကာရဏာနိ၊ သမ္မဿ၏ အကြောင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ကာရဏဘူတေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်တော။ ယေဟိ အာယတနေဟိ၊ ယင်းအာယတနတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ဖဿေန၊ ဖဿသည်။ ဖုဠော၊ တွေ့ထိအပ်သော။ ဗာလော၊ မိုက်သော သတ္တဝါသည်။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။

အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသံဒွါဖြင့်။ (“ ပဋိသံဝေဒေတီတိ အာဒိ ” ခွံ ပါသော အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့်။) တေသံ ဝါ အညတရေန။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ တိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ တဏှာယ သံယုတ္တဿာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားရင်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်း။ တသ္မိံ သုတ္တေ၊ ထို ဗာလ ပဏ္ဍိတသုတ်၌။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာတဏှာနိဿိတေ ဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ၌ မှီသည်တို့ကိုသာ။ ကတွ၊ ပြု၍၎င်း။ [“ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ တဏှာယ သံယုတ္တဿ ” ဟု ဆိုလျှင် သင်္ခါရတို့ကိုပါ ယူပြီးသားဖြစ်သည်— ဟူလို။] ကာယဂုဟဏေန၊ ကာယသဒ္ဓါဖြင့်။ (ဝေမယံ ကာယော၌ ကာယသဒ္ဓါဖြင့်။) ဝိညာဏ နာမရူပ သဠာယတနာနိ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတနတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၎င်း။ တေသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ သဠာယတနာနံ၊ ဇ-ပါးသော အာယတနတို့၏။ (ဝေဒနာယ ဝိသေသပစ္စယဘာဝံ ခွံ စပ်။) ဖဿံ၊ ဖဿကို။ တံ နိဿိတမေဝ၊ ထိုသဠာ-

---

ဖဿေန ဖုဠော ။ ။ ဋီကာ၌ “ သဠေဝါယတနာနိ ” ဟူသော နောက်ပုဒ်ကို ကြည့်၍ “ ယေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ အာယတနေဟိ ဖဿေန ဖုဠော ” ဟု ထည့်ပါ၍ ထည့်၍ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်သည် “ ယေဟိ ” ဟူသော ဗဟုဂုဏ်နှင့် လျော်၏။ အနုဋီကာ၌ကား ဖဿောကိုကြည့်၍ “ အာရမ္မဏံ ဖုဋ္ဌန္တေန ဝိယ ဥပ္ပန္နေန သုခဝေဒနိယေန (သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်သော) ဒုက္ခဝေဒနိယေန စ ဖဿေန ဖုဠော ” ဟု တနည်း ဖွင့်သည်။

တသ္မိံ သုတ္တေ။ ပေ။ ဒဿိတော။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ထုတ်ပြုအပ်သော ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်ကိုကြည့်ပါ။ “ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ” ဟု အဝိဇ္ဇာကို စပြီးလျှင် “ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ ” ဟု ဝေဒနာကို အဆုံးထား၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ တိုက်ရိုက်မပါသော သင်္ခါရတို့ကို အဝိဇ္ဇာတဏှာ၌ မှီသည်တို့ကို ပြသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာတဏှာကို ယူလျှင် (“ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ တဏှာယ သံယုတ္တဿ ” ဟု ဆိုလျှင်) သင်္ခါရတို့ကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်၏။ ထိုသုတ်၌ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတနတို့လည်း တိုက်ရိုက်မပါ။ “ ဝေမယံ ကာယော ” ၌ ကာယသဒ္ဓါဖြင့် ထိုတရားတို့ကိုလည်း ယူထားသည်။ ထိုသုတ်၌ ဖဿလည်း တိုက်ရိုက်မပါ။ ထိုဖဿကိုလည်း သဠာယတန၌ မှီသည်ကိုပြု၍ ယူထားသည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ တိုင်အောင် ပြည့်စုံရကား အတိတ်အခွန်အတွက် အဝိဇ္ဇာတဏှာ အရင်းခံ၍ ဝေဒနာ အဆုံးရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပြတော်မူအပ်ပြီ ” ဟု ဆိုသည်။

ယတန၌ မှီသည်ကိုသာလျှင်။ ကတောစ၊ ၎င်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ ဝိသေသ-
 ပစ္စယဘာဝံ၊ ထူးသောအကြောင်းတိုင်းအဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသော။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ၊ ဗာလပဏ္ဍိတတို့၏။ ဝါ၊ တို့အတွက်။
 အတိတဒ္ဓါဝိဇ္ဇာတဏှာ မူလကော၊ အတိတ် အစွန့်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ
 အရင်းခံရှိသော။ ဝေဒနန္တော၊ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။
 ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ၊ ဗာလပဏ္ဍိတတို့၏။ ဝိသေသံ၊ အထူး
 ကို။ ဒဿေန္တေန၊ သော။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော ”
 ၌စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာယ အဝိဇ္ဇာယ၊ အကြင် အဝိဇ္ဇာသည်။ နိဝုတဿစ၊
 ပိတ်ဆို့အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ယာယ တဏှာယ၊ အကြင် တဏှာနှင့်။
 သံယုတ္တဿစ၊ စပ်ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗာလဿ၊ မိုက်သောသတ္တဝါ၏။
 အယံ ကာယော၊ ဤ သဝိညာဏကကိုယ်သည်။ သမုဒါဂတော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဗာလ-
 ဿ၊ လူမိုက်၏။ ဝါ၊ လူမိုက်သည်။ သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ၊ ထို အဝိဇ္ဇာကိုလည်း။
 အပ္ပဟိနာ၊ မပယ်အပ်၊ မပယ်နိုင်။ သာစ တဏှာ၊ ထို တဏှာသည်လည်း။ အပရိ-
 က္ခိဏာ၊ မကုန်နိုင်။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဗာလော၊ မိုက်သော သတ္တဝါ
 သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းငှါ။ ပြဟ္မစရိယံ၊
 မြတ်သောအကျင့်ကို။ န အာဝရိ၊ မကျင့်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗာလဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊
 သည်။ သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ အပ္ပဟိနာ။ သာ စ တဏှာ အပရိက္ခိဏာ။) တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း မပယ်နိုင်၊ တဏှာ၏လည်း မကုန်နိုင်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလော၊ သည်။ ကာယဿ၊ သဝိညာဏကကိုယ်၏။
 ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ကာယူပဂေါ၊ သဝိညာဏကကာယသို့ ကပ်ရောက်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သော၊ ထို မိုက်သောသတ္တဝါသည်။ ကာယူပဂေါ၊ သည်။
 သမာနော၊ ဖြစ်ပြန်လသော်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိမှ၎င်း။ ပေ၊ ဒုက္ခသွား ဒုက္ခမှ၎င်း။
 န ပရိမစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာ-
 ပဘာဝံ၊ ဝေဒနာ၏ အစအမွန်ဖြစ်သော။ သာဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွဖြစ်သော။
 တဏှံ၊ တဏှာကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍။ ဥပါဒါနဘဝေ၊ ဥပါဒါန်
 ဘဝတို့ကိုလည်း။ တံ နိဿိတေ၊ ထိုတဏှာ၌ မှီသည်တို့ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ကာယူ-
 ပဂေါ၊ ဟောတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဇာတိအာဒိကေ၊ ဇာတိ
 အစရှိသော တဏှံတို့ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသည်။ (ဟုတွာ)။ ပစ္စုပ္ပန်-
 ဟေတု သမုဠာနတော၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းတရားတို့၏ စ၍ဖြင့်ရာ အခါမှ။
 ပဘုတိ၊ စ၍။ ဥဘယမူလောဝ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော နှစ်ပါးစုံ မူလရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။

တဗ္ဗိပရိယာယေန၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန်ဟေတုပရိက္ခယတော၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတို့၏ ကုန်ရာအခါမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ဥဘယမူလကော၊ ၂-ပါးစုံ မူလရှိသော။ ပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိလောမဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (ဝုတ္တော၊ ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္ပဿ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်း ကံ၏။ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ၊ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အဝိနိယံ ဝိနွတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ငိန္ဒိယဿ၊ ရုထိုက်သောသူစရိုက် အစရှိသောတရား၏။ ဝိသေသပစ္စယော၊ ထူးသောအကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိနိယံ န ဝိနွတိတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ (သင်္ဂဟကာရေန ဝုတ္တာ)။ အတ္တနိ၊ စက္ခုစသော မိမိ၌။ နိဿိတာနံ၊ မှီကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော တရားတို့ကို။ ပဝတ္တနံ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာယတနံ၊ အာယတနတည်း။ သမ္မောဟတာဝေနော၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ (အဝိဇ္ဇာက ပြင်းစွာ တွေ့ဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) အနတိသမယဘူတတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဒိတံ အညာတံ၊ မသိအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။

စ၊ ဆက်။ အန္တဝိရဟိတေ ဇဝါပေတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝဏ္ဏာဂမဝိပရိယာယ ဝိကာရ ဝိနာသ ဓာတုအတ္ထဝိသေသ ယောဂေဟိ၊ အက္ခရာ၏ လာခြင်း၊ အက္ခရာ၏ပြောင်းပြန်ဖြစ်ခြင်း၊ အက္ခရာ၏ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း၊ အက္ခရာ၏ ကျေခြင်း၊ ဓာတ်တို့၏ အနက်အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဝိသေ၊ ရှိသော။ နိရုတ္တိလက္ခဏဿ၊ နိရုတ္တိလက္ခဏာ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တီသုပိ၊ ၃-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေသု၊ အန္တပုဒ်၊ ဝိရဟိတပုဒ်၊ ဇဝပုဒ်တို့၌။ အကာရဝိကာရ ဇကာရေ၊ အ အက္ခရာ၊ ဝိ အက္ခရာ၊ ဇ အက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အညေသံ၊ အခြားကုန်သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊ အက္ခရာတို့၏။ လောပံ၊ ကျေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍၎င်း။ (တနည်း)လောပံကတွာ၊ ချေ၍၎င်း။ ဒုတိယဿ၊ ၂-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ ဇကာရဿ၊ ဇ အက္ခရာ၏။ အာဂမံ၊ လာခြင်းကို။ ကတွာစ၊ ပြု၍၎င်း။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဗျဉ္ဇနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ သဘာဝတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ သဘာဝအနက်ကို။ ဒဿေတွံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အပိစာတိ အာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့၏။ ဝတ္တာဂမ္မဏာနိ၊ စက္ခယတနစသော ဝတ္ထု၊ ရူပါယတနစသော အာရုံတို့ကို။ (ဉာတုံ န သက္ကာ၌စပ်။) ဣဒံ၊ ဤ စက္ခယတနသည်။ ဝတ္ထု၊ စက္ခုဝိညာဏ်၏ မှီရာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ရူပါရုံသည်။ အာရမ္မဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်၏

အာရုံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ (သတိ၊ ရှိလသော်။) [အနု
 ဒီကာ၌ “သတိ” ဟု ထည့်သည်။] ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ (ပုဂ္ဂိုလ်က သိခြင်းငှါ။)
 န သတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ တပုဋိစ္စာဒိကာ၊ ထိုဝတ္ထု
 အာရုံတို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝတ္တာ၊ ဝတ္တာရမ္မဏ-
 သဘာဝစ္စာဒနတော ဝေ၊ ဝတ္ထု အာရုံတို့၏ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်
 ပင်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
 ဘာဝဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဇရာ မရဏာဒိနံ၊ ဇရာ မရဏ အစ
 ရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဘာဝဿ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န၏အဖြစ်ကို
 ၎င်း။ ဆာဒနတော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ဆာဒနံ၊
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိစ္စသမုပ္ပန်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

သင်္ခါရသဒ္ဓဂ္ဂဟဏေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါကို ယူခြင်းအားဖြင့်။ အာဂဘာ၊
 လာကုန်သော။ (ပါဝင်လာကုန်သော။) သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ သင်္ခါရ-
 သဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရတို့ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ-
 ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရပိ၊ တို့သည်လည်း။ သင်္ခါရသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊
 လာကုန်သည်။ (ပါဝင်ကုန်သည်။) ယဒိပိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍မှလည်း ဖြစ်ပါ
 ပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထို အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ
 သင်္ခါရတို့ကို။ (ဝုတ္တာ ဌိစပံ။) ဝါ၊ တို့သည်။ (ပဓာနာ ဌိစပံ။) ဣမံဿ ဒေသနာ-
 ယ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်၌။ ပဓာနာ၊ ပြဋ္ဌာန်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝိသု၊ သီးခြား။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒုဝိဓာတိ ဣ၊
 ဒုဝိဓာ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ယောဇေတဗ္ဗာ ဌိစပံ။) အဘိသင်္ခါရဏကသင်္ခါရံ၊

သင်္ခါရသဒ္ဓဂ္ဂဟဏေန အာဂတာ။ ။ အနုဒီကာ၌ “ဂဟဏန္တိ ဂဟေတဗ္ဗတံ
 (ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့)” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “သင်္ခါရသဒ္ဓေန ဂဟဏံ အာဂတာ”
 ဟု ရှိမှ အနုဒီကာအဖွင့်နှင့် ညီမည်။ [“သင်္ခါရသဒ္ဓေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟဏံ
 ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂတာ၊ ရောက်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်” ဟု
 ပေးပါ။]

တသ္မာ။ ။ ယသ္မာ သတိ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရတ္ထေပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ
 သင်္ခါရာ ပဓာနတယ ဝိသု ဝုတ္တာ။ ဂေါဗလီဗ္ဗ ဉာယေန။ တသ္မာ—အနု။ “ယဒိပိ။ ပေ။
 အာဂတာ” ဟူသော ဝါကျ၏အနက်ကို တသ္မာ၏ စွဲနက်အဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်ခြင်းဖြစ်သည်။
 ဤ တသ္မာကို “ယောဇေတဗ္ဗာ”၌ စပ်ပါ။

ဒုဝိဓာတိ ဣ။ ။ ဤပုဒ်ကိုလည်း ယောဇေတဗ္ဗာ ဌိစပံ။ “ဝဇေတုာ။ ပေ။
 ယောဇေတဗ္ဗာ—ဒုဝိဓာ” ဟူသော ဤပါဌ်ဝယ် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရအရ၌ ယူအပ်
 ပြီးသော အဘိသင်္ခါရဏကသင်္ခါရကို ရှောင်ကြဉ်၍ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရအရ၌
 နှာနက်ကို ယှဉ်စေပါ—ဟူလို။

အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရဟူသော။ သင်္ခါရသဇ္ဇေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါအားဖြင့်။ အာ-
ဂတံ၊ လာသောသင်္ခါရကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ ထို သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်လာသော
သင်္ခါရတို့၌။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရကို။
ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည့်၍။ သင်္ခါရသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသင်္ခါရာ၊ လာသောသင်္ခါရ
တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ခါရသဇ္ဇေနာဂတသင်္ခါရာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သမုဒါ-
ယော၊ သင်္ခါရ ၄-မျိုးအပေါင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ စ၊ အဘို့တပါးကား။
ဣမေ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌။ ဝဏ္ဏိတဗ္ဗဘာဝေန၊ ဖွင့်ထိုက်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တဒေကဒေသော၊ ထို
သင်္ခါရအပေါင်း၏ တစိတ်တပိုင်းဖြစ်သော အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရကို။ ဝုတ္တော။
တသ္မာ။ ဝဏ္ဏိတဗ္ဗသဗ္ဗသင်္ဂဟဏဝသေန၊ ဖွင့်ထိုက်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ၊
အလုံးစုံသော သင်္ခါရ ၄-မျိုးတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခါရသဇ္ဇေန
အာဂတသင်္ခါရတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိတော၊ ၂-ပါး အပြားရှိကုန်သည်၏
အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပဌမံ နိဂုဇ္ဈတိ ဝစီသင်္ခါရေတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဝိတက္က-
ဝိစာရ အဿာသပဿာသ သညာ ဝေဒနာ၊ ဝိတက် ဝိစာရ၊ အဿာသ
ပဿာသ၊ သညာ ဝေဒနာ ဟူကုန်သော။ ဝစီသင်္ခါရဒယော၊ ဝစီသင်္ခါရ အစ

အဘိသင်္ခရဏက။ ပေ ။ တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ။ ။ သင်္ခါရသဇ္ဇေန အာဂတသင်္ခါရာကို ပြရာ၌
“အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟု မပါဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့် “တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇေ-
တွာ” ဟု ဆိုရပါသနည်းဟု မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် “အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရ သင်္ခါရ-
သဇ္ဇေန အာဂတံ သန္ဓာယ” ဟု မိန့်သည်။ သင်္ခါရသဇ္ဇေန အာဂတသင်္ခါရာကို ပြရာ၌
“အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရ”ဟု ပါ၏။ ထို အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရ ဟူသည် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ
သင်္ခါရာအရ၌ ယူရသော သင်္ခါရပင်တည်း။ ထို အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရကို ရည်ရွယ်၍
“တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ” ဟု ဆိုပါသည်-ဟူလို။

သင်္ခါရသဇ္ဇေန အာဂတသင်္ခါရာတိ ဝါ ။ ။ ဤ နည်း၌ကား “သင်္ခါရသဇ္ဇေန
အာဂတသင်္ခါရာ” အရ၌ သင်္ခါရ ၄-မျိုးအပေါင်းကို ယူပါ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ
အရ၌ကား ထို ၄-မျိုးတွင် အဘိသင်္ခရဏက သင်္ခါရ ဟူသော တစိတ်ကိုသာ ယူပါ-ဟူလို။
“တသ္မာ ။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ” ကား လှေ့ဂုဏဝါကျတည်း။

နည်း ၂-ပါး၁-ထူး။ ။ နောက်ဝိကပ်၌ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့် လာသော သင်္ခါရအရ
ဝယ် သင်္ခါရ ၄-မျိုးလုံးကိုပင် ယူရ၏။ ထိုသင်္ခါရ ၄-မျိုးလုံး၏ တစိတ်ဖြစ်သော အဘိ-
သင်္ခါရဏက/ကိုကား ဤနေရာ၌ ဖွင့်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ
အရ၌ ယူရသည်။ ၎ေ အတ္တဝိကပ်၌ကား ထို အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့ကို သင်္ခါရသဇ္ဇေန
အာဂတသင်္ခါရ၌ ဂေါဗလီဗဒ္ဓနည်းအားဖြင့် မယူဘဲ ရှောင်ကြဉ်ရသည်။ ဤကား နည်း
၂-ပါး၏အထူးတည်း။ [အနုဋီကာ ကြည့်ပါ။]

ရှိသည်တို့ကို။(သင်္ကဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ [သင်္ခါရယမိုက်၌လာသော ဝစီ သင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။] အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေသု၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာဒယော၊ ကာယသဉ္ဇေတနာ အစရှိသည်တို့ကို။ န(ဝုတ္တာ)၊ ဆိုအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။

ပရိတဿတီတိ၊ ကား။ ပိပါသတိ၊ သောက်ခြင်းကို အလိုရှိ၏။ ဝါ၊ မှတ်သိပ် ၏။...ဘဝတီတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္တကို။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ကဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘာဝယတီတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္တကို။ ကမ္မဘဝံ၊ ကမ္မဘဝကို။ (သန္ဓာယ သင်္ကဟကာရေန ဝုတ္တံ။) ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ စုတိ၊ ရှေ့လျော့ခြင်းသ်။ မရဏံ၊ သေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏန္တိ ဇေတနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ကဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဒုက္ခာဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပါဒဒုက္ခာ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဥပ္ပါဒဒုက္ခ။ ငြိတိဒုက္ခာ၊ တည်ခြင်းဟူသော ငြိတိဒုက္ခ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ [မူလပဏ္ဏာသ၊ စူဠယမကဝဂ်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်။ ထိုပါဠိတော်၌ “ဥပ္ပါဒဒုက္ခ” ပုဒ်ကို မတွေ့ရ။] ဒေဓာ၊ ဥပါဒိ၊ ငြိဟူသော ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ခဏတိ၊ တူးမြိုတတ်၏။ အာယာသောတိ၊ ကား။ ပရိဿမော၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။ ဝိသာဒေါ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် နစ်ခြင်းတည်း။ [တက်သွား နစ်သွားလောက်အောင် ပင်ပန်းခြင်းတည်း။]

ကေဝလာ၊ မရော မယှက် သက်သက်ကုန်သော။ (သန့်သန့်ကုန်သော။) သာလယော၊ သလေးတို့။ ဣတိ(ဧတ္ထ)၊ ဤပါဠိရပ်၌။ ကေဝလာသဒ္ဓေါ၊ ကေဝလာ သဒ္ဓါသည်။ အသမ္ပိဿဝါစကော၊ အသမ္ပိဿ အနက်ကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေဝလာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဂ်မဂဓာ၊ အဂ်တိုင်း၊ မဂတိုင်းတို့။ ဣတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ (ကေဝလာသဒ္ဓေါ) နိရဝသေသဝါစကော စ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံ ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်လည်း။ (ဟောတိ)။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဒေဓာပိ၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊ အသမ္ပိဿ အနက်၊ နိရဝသေသ အနက်ကို။ (သင်္ကဟကာရော) ဝဒတိ၊ ဖွင့်ဆို၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော အနက်တို့တွင်။ အသမ္ပိဿဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုခရဟိတဿ၊ သုခမှကင်းသော။ [“သုခနှင့် မရောသော” ဟု သဒ္ဓတ္ထ ပေးပါ။ သုခရဟိတဿကား - အဓိပ္ပါယ်တူတည်း။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကဿ၊ ကြောင့်။ အသမ္ပိဿဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ သုခရဟိတဿာတိ၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်အပ်သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ “အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားအပေါင်း၌။ ဝါ၊ တွင်။ ကိစ္ဆိ၊ တစုံတခုသော။ ဥပ္ပါဒဝယရဟိတံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းမှ ကင်းသောတရားသည်။ (အဖြစ်အပျက်ဒဏ် မခံရ၍ သုခဖြစ်သောတရားသည်။) န အတ္ထံ၊ မရှိ။ ဝါ၊ မပါ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အသမ္ပိဿဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ သုခရဟိတဿာတိ၊ ဟူသော။ အတ္ထော ဝဏ္ဏိတော။)

တံ သမ္ပယုတ္တေ၊ ထို မောဟနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ သမ္မောဟ-
 ယတိ၊ လွန်စွာ တွေဝေစေတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂလံ၊ မောဟ၏ ကိန်းရာ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မောဟယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဟနရသာ၊ သမ္မောဟန
 ရသ ရှိ၏။ အာရမ္မဏသဘာဝဿ၊ အာရုံ၏သဘောကို။ ဆာဒေနံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်
 သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (တနည်း) ဆာဒေနံ ဟုတွာ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ဂယတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆာဒေနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဆာဒေနပစ္စု-
 ပဋ္ဌာနဖြစ်၏။ ဉာဏ်ဖြင့်ယူအပ်လျှင် ဉာဏ်အား ယင်လာသောကြောင့် “ပစ္စု-
 ပဋ္ဌာနာ၊ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏” ဟု ပေးကြသည်။] အာသဝသမုဒယာ
 အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အာသဝ-
 ပဒဋ္ဌာနာ၊ အာသဝပဒဋ္ဌာနာမည်၏။

ပုဋိသန္ဓိဇနနတ္တံ၊ ပုဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ အာယူဟန္တိ၊
 အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဗျာပါရံ၊ ဗျာပါရကို။ ကရေန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အာယူဟနရသာ၊ အာယူဟနရသာတို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ရာသိ-
 ကရဏံ၊ နှာမ်ရုပ်ဟူသော အကျိုးအစုကို ပြုခြင်းသည်။ အာယူဟနံ၊ အာယူဟန
 မည်၏။

နာမရူပဿ၊ နှာမ်ရုပ်၏။ ပုရေစာရိကဘာဝေန၊ ရွှေသွား၏ အဖြစ်ဖြင့်။
 ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ မည်၏။ ပုရိမဘဝေန၊ ရှေး
 ဘဝနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ သဋ္ဌနံ၊ ဆက်စပ်တတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (တနည်း) သဋ္ဌနံ-
 ဟုတွာ၊ ဆက်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ယူအပ်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ပုဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဏ်နှင့်။ သဟ၊ တက္က။
 သမ္ပယုတ္တတိ၊ ယှဉ်စပ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပယောဂရသံ၊ မည်၏။ အည-

အာယူဟနရသာ။ ။ ယေန ကုသလာကုသလဓမ္မာ “ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ” တိ
 ပုစ္ဆန္တိ။ တံ အာယူဟနံ။ ကိံ ပန တန္တိ။ အနုပစ္ဆိန္နတဏှာဝိဇ္ဇာမာနေ သန္တာနေ (အရတ
 တ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မမြတ်အပ်သေးသော တဏှာ အဝိဇ္ဇာ မာနရှိသောခန္ဓာအစဉ်ဝယ်)
 သဗျာပါရတော (ပုဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားတို့၏
 ဗျာပါရနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း)။—အနု။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဝိပါကတိင်၊
 မာတိကာ အဖွင့်၌လည်း “ဝိပစ္စနသဘာဝတာ စ အနုပစ္ဆိန္နာဝိဇ္ဇာတဏှာမာနသန္တာနေ
 သဗျာပါရတာ”ဟု မူလဒ္ဓိကာ ဖွင့်ခဲ့သည်။

ရာသိကရဏံ ဝါ။ ။ ရာသိကရဏံ အာယူဟနန္တိ စ ရာသိဘူတဿ ရူပါဂ္ဂုပ-
 သင်္ခါကဿ ဖလဿ နိဗ္ဗတ္တနတော ပုတ္တံ။—အနု။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံအရ ဝိညာဏ်
 ကို၎င်း၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရုပ် အရ နှာမ်ရုပ်ကို၎င်း ရည်ရွယ်၍ “ရူပါဂ္ဂုပသင်္ခါကဿ
 ဖလဿ”ဟု ဆိုသည်။ ဤနည်း၌ ဦးစာမတ်သည် “ရာသိကရဏံ” အနက်ဟောတည်း။
 သစ္စအနာနံ ၁၆-ချက်၌ အာယူဟနဋ္ဌဝယ် ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ပြခဲ့ပြီ။

မည်၊ ရုပ်အချင်းချင်း၊ သမ္ပယောဂါဘာဝတော၊ သမ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဝိကိရတိ၊ ကျသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်၏။ (နာမ်ကဲ့သို့ တခုနှင့်တခု မတူဘဲ ကျသကဲ့သို့ဖြစ်တတ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကိရဏရသံ၊ မည်၏။ ဝေဉ္စ ကတော၊ ဤသို့အချင်းချင်း သမ္ပယောဂ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မတူခြင်းကြောင့်။ ပိသိယမာနာ၊ မှန်မှန်ညက်ညက် ကြိတ်ချေအပ်ကုန်သော။ တဏှုလာဒယော၊ အချင်းချင်း မတူသော ဆန် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်။ ဝိကိရန္တိ၊ ကျ ကုန်၏။ စုက္ကိဘဝန္တိ၊ မှန်မှန်ညက်ညက် ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

နာမဿ၊ နာမ်တရား၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ကုသလာဒိဘာဝေါစ၊ ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထို ကုသိုလ်နာမ်တရားမှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ အပ္ပာကတပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဝါ၊ တနည်း။ အစေတနာ၊ စိတ်စေတနာ မရှိကုန်။ အပ္ပာကတာ၊ အာရုံကို မယူတတ်သော အပ္ပာကတတို့တည်း။ ဣတိ ဣ ဝိယ၊ ဤ ပါဠိရပ်၌ကဲ့သို့။ အနာရမ္မဏတာ၊ အာရုံမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အပ္ပာကတတာ၊ အပ္ပာကတ၏အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဗ္ဗဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။ အာယတနလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓနလက္ခဏံ၊ အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အာယာနံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ် လာသော စိတ် စေတသိက်တရားတို့ကို။ တနနလက္ခဏံ၊ ချဲ့ထွင်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ [အာယေ တနောတိ ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ အာယ၏ အနက်ကို ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ မရ၌ကား—“အာယာနံ သုခဒုက္ခာနံ၊ သံသာရဒုက္ခာနံ ဝါ” ဟု ဖွင့်လေ၏။]

ဒဿနာဒိနံ၊ မြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့၏။ ကာရဏဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ ဒဿနာဒိရသတော၊ ဒဿနာဒိ ရသ၏အဖြစ်မည်၏။ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာယ၊ အကုသလဝိပါကံဖြစ်သော ဥပပက္ခာ၏။ အနိဋ္ဌဘာဝတော၊ အနိဋ္ဌာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သည့်အတွက်။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့်၎င်း။ ဣတရာယ၊ အကုသလဝိပါကံ ဥပပက္ခာမှ တပါးသော ကုသလဝိပါကံ ဥပပက္ခာ၏။ ဣဋ္ဌဘာဝတော၊ ဣဋ္ဌာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်သည့်အတွက်။ သုခေနစ၊ သုခဝေဒနာဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟိ- တတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တဏှာ၊ တဏှာမည်။ ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုလက္ခဏာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ တတြတကြာဘိနန္ဒီနီတိ၊ ထိုထို အာရုံ၌ လွန်စွာ နှစ်သက်ခြင်း ပို၏ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အဘိနန္ဒနရသ၊ မည်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏၎င်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့၌။ အတိတ္တဘာဝေါ၊ မတင်းတိမ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။

ဟုတော့၊ ရှိ။ (တနည်း) အတိတ္တဘာဝေါ ဟုတော့၊ အတိတ္တဘာဝ၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ဂယတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတ္တဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ကာမု-
 ပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်သည်။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တံ၊ တဏှာ၏ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ဟုတော့၊ ရှိ။ (တနည်း) တဏှာဒဋ္ဌတ္တံ ဟုတော့၊ တဏှာဒဋ္ဌတ္တ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပဋ္ဌဟ-
 တိ၊ ရွေ့ထင်လာ၏။) သေသာနိ၊ ကာမုပါဒါန်မှကြင်းသော ဥပါဒါန်တို့သည်။
 ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ (တနည်း) ဒိဋ္ဌိဟုတော့၊ ဒိဋ္ဌိ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ကမ္မုပပတ္တိဘဝ-
 ဝသေန၊ ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏အရမ်းဖြင့်။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။ လက္ခဏာ-
 ဒယော၊ လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့်။ (မောဟာဒိဋ္ဌိ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။) အနနု-
 ဗောဓာဒိဘာဝဂ္ဂဟဏံ၊ လျော်စွာမသိခြင်းအစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ယူခြင်းသည်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) [အနနုဗောဓာဒိဘာဝဂ္ဂဟဏံ”ဟု ရှိသောပါဌ်သာ မှန်သည်။]
 ဒုက္ခာဒိသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ အညာဏံ၊ သိတတ်သောညာဏ်၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်။ အပ္ပဋိပတ္တိ၊ အပ္ပဋိပတ္တိ မည်၏။ အသုဘာဒိသု၊
 အသုဘ အစရှိသည်တို့၌။ သုဘာဒိဝိပလ္လာသော၊ သုဘ အစရှိသောအားဖြင့်
 ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းသည်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိဋ္ဌိ-
 ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်မယှဉ်သော မောဟသည်။ အပ္ပဋိပတ္တိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ၊
 ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော မောဟသည်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာယ ဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ
 ၏သာ။ ဆဒ္ဓါရိကတာ၊ ၆-ပါးသောဒ္ဓါရရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏ-
 တာ၊ ၆-ပါးသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ
 ခေါ၊ အဟုတ်ကား။ အညေသုပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှတစ်ပါး အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အင်္ဂါတို့၌။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရား
 တို့၏။ (ဆ ဒ္ဓါရိကတာ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏတာ၊ ရှိကုန်
 သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသုပိတိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

နော ဘယဂေါစရန္တိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ မနာယတနံ၊ မနာယတနကို။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဆိုပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသွာ၊ ကြောင့်။ နော
 ဘယဂေါစရန္တိ၊ ဖြင့်။ မနာယတနံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပြီ။ ဣတိ၊
 ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။
 ဒေသဝသေန၊ အရပ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာသန္တတာ၊ နီးသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။
 ဝုရတာ စ၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသွာ)။ အသဏ္ဍာ-
 နတ္ထာ၊ ပုံသဏ္ဍာန် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသွာ၊ ထိုကြောင့်။ မနာ-

ယတနဿ၊ မနာယတန၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံကို။ မနာယတနံ၊ မနာယတနရှိရာ အရပ်သို့။ သမ္ပတ္တောတိဝါ၊ ရောက်၏ဟူ၍၎င်း။ အသမ္ပတ္တောတိဝါ၊ မရောက် ဟူ၍၎င်း။ န ဝုတ္တတိ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော ဘယဂေါစရန္တိ၊ ပြင့်။ မနာယတနံ၊ မနာယတနကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

သောကာဒိနံ၊ သောကအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ သဗ္ဗာဝါ၊ ပဋိစ္စ- သမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်ဝယ် ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ [ဇရာ မရဏတွင် အဆုံး မသတ်ဘဲ သောက အစရှိသည်တို့ ပါနေသောကြောင့်။] အင်္ဂဗဟုတ္တပ္ပသင်္ဂေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့၏ ၁၂-ပါးထက် များကုန်သည်၏ အဖြစ်၌ ကပ်ငြိ လျှဉ်းပါးဘူးသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဒွါဒသေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ ဝဝတ္တာနံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုက်၏။ [“ကဿာ တေသမ္ပိ ဇရာမရဏေနေဝ ကေသဓေပံ ကတ္တာ ဒွါဒသေဝံ၊ ပဋိစ္စ- သမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဝေဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည်ကို ဆိုသည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကဿာ၊ ကြောင့်။ သောကာဒိနံ သဗ္ဗာဝါ အင်္ဂ- ဗဟုတ္တပ္ပသင်္ဂေ (သတိ) ဒွါဒသေဝါတိ အင်္ဂါနံ ဝဝတ္တာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သောကာဒယော၊ သောက အစ ရှိသော အကျိုးတရားတို့ကို။ အင်္ဂဘာဝေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အစိတ်အပိုင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြစ်သော သောကစသည်ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော။ မူလင်္ဂံ၊ မူလအင်္ဂါကို။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ တေ၊ ထို သောကအစရှိသောအကျိုးတရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သောကာဒိနံ သဗ္ဗာဝါ အင်္ဂဗဟုတ္တပ္ပသင်္ဂေ သတိ ဒွါဒသေဝါတိ အင်္ဂါနံ ဝဝတ္တာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။)

ဖလေန ပန၊ ပေ။ ဝုတ္တာတိ။ ။ ဖလေနာတိ ဖလဘူတေန (ဇာတိ၏ အကျိုးသက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော) ဇရာမရဏင်္ဂါတို့တေန (ဇရာမရဏအင်္ဂါဖြင့် ပေါင်း၍ ယူအပ်သော) သောကာဒိနာ။ မူလင်္ဂံ ဒဿေတံတိ ဣမာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာယ မူလဘူတ အဝိဇ္ဇင်္ဂံ (ဒဿေတံ ၌စပ်) သောစနာဒိတိ သမ္ပောဟပတ္တိ ကထနေန (ပြင်းစွာ တွေဝေသော အဝိဇ္ဇာသမ္ပောဟ ရှိခြင်းကြောင့် ဝမ်းနည်းခြင်း ငိုကြွေးခြင်း စသော အကျိုးများ ဖြစ်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် သောက ပရိဒေဝ စသည်တို့ဖြင့် ထို ဝမ်းနည်းသူ ငိုကြွေးသူ စသည်တို့မှာ ပြင်းစွာ တွေဝေသော သမ္ပောဟ (အဝိဇ္ဇာ) သို့ ရောက်ပုံကို ဟောရာရောက်၏။ ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်းအားဖြင့် မူလ အင်္ဂါဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို ဒဿေတံ တေ သောကာဒယော ဝုတ္တာ။ (ကိမတ္ထိ၊ အဘယ်အကျိုးငှါနည်း။) ဘဝ- စက္ကယ အဝိဇ္ဇေဒဿနတ္ထံ၊ တည်း။ -အနု။

ဇရာမရဏဗ္ဗာဟတဿ ဟိ ဗာလဿ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။
 သောကာဒိနံ၊ သောက အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ဇရာမရဏကာရဏ-
 တာ၊ ဇရာမရဏဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ။ သာရိရိကာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌောတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တေစ၊
 သုတ်၌လည်း။ ဇရာမရဏနိမိတ္တံ၊ ဇရာ မရဏ ဟူသော အကြောင်းရှိသော။
 ဒုက္ခံစ၊ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ တံ-
 နိမိတ္တာနံ၊ ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သောကအစရှိသည်တို့ကို။ (တနည်း)
 တံနိမိတ္တာနံ၊ ထိုဇရာမရဏဟူသော အကြောင်းရှိသော သောက အစရှိသည်
 တို့ကို။ သာဓကဘာဝေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏေနေဝ၊
 ဇရာမရဏဖြင့်ပင်။ သောကာဒိနံ၊ သောကအစရှိသောအကျိုးတရားတို့ကို။ ဧက-
 သဓေပေါ၊ တပေါင်းတည်း ချုံးမှုကို။ ဝါ၊ တဘို့တစုတည်းကို။ ကတော၊ ပြီ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသောကအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ဇာတိ-
 ပစ္စယတာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

ဇရာမရဏဗ္ဗာဟတဿ ဟိ။ ။ ဤမှစ၍ “ဘဝစက္ကဿ အဝိစ္စေဒေါ ဒာသိတော
 ဟောတိ” တိုင်အောင် ရွှေဝါကျကို အကျယ်ပြုသော ဝိတ္တာရစကားတည်း။ ထို့ကြောင့်
 ရွှေစကားကို “ ဘဝစက္ကဿ အဝိစ္စေဒဿနတ္ထံ ” ဟု ဖွင့်သော အနုဋီကာလည်း ထို
 မူလဋီကာ၏ နောက်စကားကိုယူ၍ ဖွင့်ထားသည် ဟု မှတ်ပါ။ ထိုသို့ အကျယ်ပြုရာဝယ်
 “ဇရာမရဏဗ္ဗာဟတဿ ။ပေ။ ကာရဏတာ ဝုတ္တာ” ပါဠိသည် အဋ္ဌကထာ၏ အဆိုကို
 ကောက်ချက်ချသော စကားတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ “ဇရာမရဏဗ္ဗာဟတဿ ။ပေ။
 သမ္ဘဝန္တိ” ဟု ဆိုထား၏။ ထိုစကားကို ကောက်ချက်ချလျှင် “သောက စသည်တို့၏
 အကြောင်းသည် ဇရာ မရဏတည်း” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

“ သာရိရိကာယ ။ပေ။ သာဓကဘာဝေန ဝုတ္တံ ” ဟူသော စကားသည် အဋ္ဌကထာ၌
 ထုတ်ပြုအပ်သော သံယုတ်ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်ချက်ချသော စကားတည်း။
 ထိုသုတ်၌လည်း ဇရာမရဏဟူသော အကြောင်းရှိသော (ဇရာမရဏကြောင့်ဖြစ်သော)
 ဒုက္ခကို သိမ်းယူအပ်ရကား ထိုသုတ်သည် ထိုဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သောကစသည်
 တို့၏ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သောသုတ်တည်း။ [တန္တိ သုတ္တံ။ တံ နိမိတ္တာနံ
 ဒုက္ခနိမိတ္တာနံ သောကာဒိနံ။—အနု။ “ဇရာမရဏနိမိတ္တာနံ သောကာဒိနံ”။—မရ။]

ယ သ္မာ ပန ။ပေ။ ယုဇ္ဇတိ။ ။ ပြုအပ်သော အဋ္ဌကထာပါဠိတော်၏ အလိုအားဖြင့်
 “ဇရာ မရဏကြောင့် သောက စသည်တို့ ဖြစ်ကြ၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို
 ဤ ပရိစ္ဆေဒမူပျီဒိပြုရာ၌ အလိုမရှိထိုက်သောကြောင့် “ယသ္မာ ပန” စသည်ကို မိန့်သည်။
 [ဝုတ္တမေဝတ္ထံ အနိစ္စန္တော ယသ္မာ ပနာတိ အာဒိမာဟ။ — မရ။] ဇရာ မရဏဖြင့်
 သောက စသည်တို့ကို တဘို့တစုတည်း ပြုအပ်သောကြောင့် “ သောက စသည်တို့၏
 အကြောင်းသည် ဇာတိပင် ဖြစ်၏ ” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်သာ အသင့်ဖြစ်သည်-ဟူလို။

ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြီအံ့။ ဇရာမရဏ ပစ္စယဘာဝေ၊ သောက စသည် တို့က ဇရာမရဏဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ။ ကေသခေပေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ရာပါသော်လည်း။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်၎င်း။ သောကာ-ဒယောစ၊ သောက အစရှိသောတရားတို့သည်၎င်း။ သမ္မဝန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို ဇရာ မရဏ သောက စသည်တို့တွင်။ ကေန္တိကံ၊ ကေန ဖြစ်ခြင်း ရှိသော။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အင်္ဂဘာဝေနော၊ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့် သာ။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ သောကာဒယော ပန၊ သောက အစရှိသည်တို့ကိုကား။ ရူပဘဝါဒီသု၊ ရူပဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနေကန္တိကံ၊ ကေန ဖြစ်ခြင်းမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ကေဝလံ၊ ကေန ဖြစ်ခြင်းမဘက် သက်သက်။ ပါကဇ္ဇေန၊ ထင်ရှားသော။ ဖလေန၊ သောက စသော အကျိုးဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ နိဒဿနတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကို ညွှန်ပြ ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။

ဇရာမရဏပစ္စယဘာဝေ ဟိ။ ။ ဤစကားသည် လဒ္ဓဒေါသကို ပြသော စကား တည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဇရာမရဏကြောင့် သောကစသည်တို့ ဖြစ်လျှင် သောကစသည်ဖြစ်ချိန်၌ အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် သောက စသည်တို့ကို ကေသခေပ (တဘို့တရ) ပြုစေရခြင်းဟူသော အဖြစ်ထောက်သည်—ဟူလို။ အမှန်ကတော့ ဇာတိကြောင့်သာ ဇရာမရဏလည်း ဖြစ် သောက စသည်တို့လည်း ဖြစ်ကြရသောကြောင့် ဇရာမရဏနှင့် သောက စသည်တို့သာ ကေသခေပ (တဘို့တရ) ပြုထိုက်ပါသည်—ဟူလို။

တတ္ထ ။ပေ။ အနေကန္တိကာ ။ ။ ဇရာ မရဏရာ သောက စသည်တို့ပါ ဇာတိ ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းတူလျှင် ထို ၂-မျိုး အတူးကို အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည် ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ တတ္ထ ” စသည်မိန့်။ ဇာတိရှိလျှင် ဇရာမရဏသည် ကေန္တိက (ကေန ဖြစ်ရမည့်) အင်္ဂါတည်း။ သောက စသည်တို့ကား ရူပ၊ အရူပဘဝကို၌ မဖြစ်ကြရ၊ ကာမဘဝ၌သော်မှလည်း အချို့မှာ မဖြစ်ကြရ။ ထို့ကြောင့် ဇာတိ၏ အနေကန္တိက (ကေန မဟုတ်သော) အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက် အားဖြင့် ဇရာမရဏနှင့် သောက စသည်တို့ ကွဲပြားကြသည်—ဟူလို။

ပါကဇ္ဇေန ။ပေ။ ဂဟိတာ။ ။ “အနေကန္တိက အကျိုးဖြစ်လျှင် အဘယ်အကျိုးငှါ သောက စသည်တို့ကို ယူရပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ပါကဇ္ဇေန။ ပေ ။ ဂဟိတာ” ဟု မိန့်သည်။ သောက စသည်တို့သည် မျက်မြင်အားဖြင့် ထင်ရှားသော အကျိုးများတည်း။ ထို သောက စသည် ဖြစ်တိုင်းပင် အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင်ပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့် ထင်ရှားသော သောကစသော အကျိုးဖြင့် အကြောင်း အဝိဇ္ဇာကိုလည်း ပြခြင်းအကျိုးငှါ အနေကန္တိကဖြစ်သော သောကစသောအကျိုးကို ယူရသည်—ဟူလို

တေန၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ် ဒုတိယဘဝ၌။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ တတော၊ ထို ဒုတိယဘဝမှ။ ပဏယ၊ နောက် တတိယဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ဟေတု-ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခါရ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဘဝစက္ကဿ၊ ဘဝစက်ဝိုင်း၏။ အဝိစ္စေဒေါ၊ မပြတ်မစဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ၊ ဆက်။ သုတ္တံ၊ “ အဿုတဝါ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော ” စသော သုတ်ကို။ သောကာဒိနံ၊ သောကအစရှိသည်တို့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ ဣတိ တေသေဝ အတ္တဿ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ် ကိုသာ။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ်၏ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ သောကာဒိနံ၊ တို့၏။ ဗာလဿ၊ မိုက်သောသတ္တဝါ၏သန္တာန်၌။ ဇရာ မရဏနိမိတ္တတာမတ္တဿ၊ ဇရာ မရဏဟူသောအကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်မျှကို။ (သာဓကံ)န(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထိုက်။)

တေန ။ပေ။ ဒဿိတော ဟောတိ။ ။ထိုသို့ သောကစသောအကျိုးဖြင့် အဝိဇ္ဇာကို ညွှန်ပြခြင်းကြောင့် အနာဂတ် ဒုတိယဘဝ၌ ဇာတိဖြစ်လျှင် ဇရာ မရဏလည်း ဖြစ်သောက စသည်လည်း ဖြစ်ရာဝယ် အဝိဇ္ဇာလည်း ပါပြန်၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၍ တတိယဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လည်း ဖြစ်ပြန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခါရ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို ပြရကား ဘဝစက်ဝိုင်း၏ မပြတ်ခြင်းကို ပြရခြင်းအကျိုး ရှိသည်။ [တေန အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဓိယေန ဒဿိတာ (ရှေ့ပုဒ်) ဒဿိတော (နောက်ပုဒ်) ဣတိ ယောဇနာ။—မဓု။]

သုတ္တဉ္စ ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။အဋ္ဌကဿာ၌ ထုတ်ပြအပ်သော “အဿုတဝါ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော စသော သုတ်ကို အဘယ်အနက်၏ သာဓကေသုတ်-ဟု မှတ်ရမည်နည်း” ဟု မေးဘူးရှိသောကြောင့် “ သုတ္တဉ္စ ” စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုသုတ်၌ “ အဿုတဝါ= ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ၊ အဂေမ (ပရိယတ်၊ ပဋိဝေ) မရိယ ” ဟု ဆိုသဖြင့် မောဟလမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သူ (မောဟအားကြီးသူ) ဟု ဆိုရာဇောက်၏။ ထို့ ကြောင့် ထိုသုတ်အတွက် “အဝိဇ္ဇာသည် သောကစသည်ဖြစ်သည့် အကြောင်းဖြစ်၏” ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ မှတ်ထိုက်၏။

န သောကာဒိနံ။ ပေ ။မတ္တဿ။ ။အဿုတဗာလအတွက် သောကစသည်တို့၏ ဇရာမရဏ အကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်မျှကို မမှတ်ထိုက်။ “သောက စသည်တို့သည် ဇရာ မရဏဟူသော အကြောင်းရှိ၏” ဟူသော အနက်ကိုလည်း အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည့် အတိုင်း မှတ်ပါ။ “အဿုတဝါ” ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် “သောကစသည်တို့သည် အဝိဇ္ဇာအကြောင်းရှိ၏” ဟူသော အနက်ကိုလည်းမှတ်ပါ-ဟူလို။ [“အဝိဇ္ဇာအကြောင်းရှိ” ဟူရာ၌ သောကဖြစ်သောအခါ အဝိဇ္ဇာက အရင်းခံလျက်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။]

ဟိ၊ မုနံ။ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနောတိ၊ အစရိယော။ ဝစနေန၊ စကားတော်
 ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ (အဿုတဝါပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အဝိဇ္ဇာသည်။)
 သောကာဒိနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿိတာ၊
 ပြတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဇရာမရဏနိမိတ္တမေဝ၊ ဇရာ မရဏ ဟူသော
 အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သောက အစရိယော ဒုက္ခသည်။
 န ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ အဝိဇ္ဇာနိမိတ္တမ္ပိ၊ အဝိဇ္ဇာ
 ဟူသော အကြောင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သောက အစရိယော ဒုက္ခ
 သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ [“အထခေါ” စသည်ကို အနုဋီကာကြည့်၍ ထည့်ပေး
 သည်။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဥဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဓေသအဖဋ္ဌံ

၂၂၆။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိဟိ ဝုတ္တန္တိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။
 (ဒဿေတိ ဌိစပ)။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ (ဝုတ္တတ္တာ ဌိစပံ။) ဝိသေသန-
 ဘာဝေန၊ အပစာနဝိသေသန၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။
 ပစာနဘာဝေနစ၊ ဝိသေသပစာန၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဘာဝဿ၊
 အကျယ်ညွှန်ပြထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတိ၊
 ပြ၏။ ဒီစော၊ အရပ်အားဖြင့်မြင်သော။ သာမော၊ အဆင်းအားဖြင့်ရှေ့သော။
 ဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့် ဝါသော။ မိတ္တော၊ မိတ္တ။ (ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။) ရဿော၊
 အရပ်အားဖြင့်ပူသော။ ဩဒါတော၊ အဆင်းအားဖြင့်ဖြူသော။ ဒတ္တော၊ ဒတ္တ။
 ဣတိ၊ ၎င်း။ ပိတာ၊ အဘကို။ ကထိယတိ၊ ပြောပြအပ်၏။

န စ ဝေ။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခံ။ “န သောကာဒိနံ ဗာလဿ ဇရာမရဏနိမိတ္တတာမတ္တဿ
 သာကေ သုတ္တန္တိ ဝုတ္တမတ္တံ ပါကဋ္ဌံ ကာတံ “န စာ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန န စ ဇရာ-
 မရဏနိမိတ္တမေဝ ဒုက္ခံ ဒုက္ခံ၊ အထခေါ အဝိဇ္ဇာနိမိတ္တမ္ပိ၊ ဧတ္ထ (ဤသုတ်၌) ဝုတ္တနယေန
 ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ -အန။

ပိတာ ကထိယတိ။ ။ အဘကို ရှေးဦးစွာ ပြောပြရာ၌ မိတ္တဟု၎င်း၊ ဒတ္တဟု၎င်း
 သာမန်ပြောလျှင် အခြားမိတ္တ အခြား ဒတ္တတို့နှင့် ရော၍ နေသောကြောင့် “ဒီစော
 သာမော” ဟု မိတ္တကို ဝိသေသနပြု၍၎င်း၊ “ရဿော ဩဒါတော” ဟု ဒတ္တကို ဝိသေသန
 ပြု၍၎င်း ပြောဆိုရသည်။ [ပိတာ ကထိယတိတိ အသုကော အသုကဿ ပိတာတိ ပိတု-
 ဘာဝေန ကထိယတိ။ ကထိယမာနော စ အသန္ဓေတတ္ထံ အညေဟိ မိတ္တဒတ္တေဟိ
 ဝိသေသေတော ကထိယတိ။ -အန။]

ရသိတဗ္ဗော ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ရသော၊ ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော သဘော။ အတ္တနော၊ ဇာတိ။ ရသော၊ တည်း။ သရသော၊ မိမိ၏ ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော သဘော။ ယာထာဝေါ၊ ဖြစ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော။ သရသော၊ မိမိ၏သဘောတည်း။ ယာထာဝသရသော၊ မှန်ကန်သော မိမိ၏သဘော။ သောဝေ၊ ထို မှန်ကန်သော မိမိ၏သဘောသည်ပင်။ လက္ခိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှတ်သားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လက္ခဏံ၊ ဣ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ မည်၏။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခေ အညာဏန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်။ သုတ္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ စတ္တာရေဝ၊ ၄-ပါးတို့ကိုသာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟာ။

နိက္ခေပကဏ္ဍေ ပနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ ဣ၊ ဤ ဝိသင်းပါဠိတော်၌။ (ဝိဘာဝနံ ကရောတိ၌ စပ်။) စတုသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ဌာနတို့၌။ ကထိတာယဝေ၊ ဟောအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဇာတိ။ (ကထိတတ္တာ ၌ စပ်။) နိက္ခေပကဏ္ဍေ ၌။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ဌာနတို့၌။ ကိစ္စဇာတိတော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စ၊ ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်၎င်း။ ပဉ္စဝိသတိယာ၊ ၂၅-ပါးသော။ ပဒေတိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ လက္ခဏတောစ၊ မှတ်သားထိုက်သော လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန၊ ထို ၃၃-ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘာဝနံ၊ အနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ဇာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ အဟာပေတော၊ ပွင့်ထိုက်သမျှ အနက်ကို မယုတ်လျော့စေမူ၍။ ဝိဘာဝိတဗ္ဗဝိဘာဇနံ၊ အကျယ် ဝေဘန်ထိုက်သော အနက်တို့ကို အကျယ် ဝေဘန်ခြင်းသည်။ အဘိဓမ္မပရိယာယော၊ အဘိဓမ္မဒေသနာတော်တည်း။

တ္ထေ၊ ဤ ဌာန၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနတည်း။ နိရောဓမဂ္ဂေ၊ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ယဒိပိ န ကရောတိ၊ အကယ်၍မူလည်း မပြုနိုင်ပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို

ယာထာဝ။ပေ။လက္ခဏံ။ ။အဝဇာတ်သည် ဂတိအနက်နှင့်တကွ အနက်များစွာကိုဟော၏။ အဝတိ ဂစ္ဆတိတိ အဝေါ။ ယော ယော+အဝေါ ယထာဝံ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်သော သဘော။ ယထာဝဿ+ဘာဝေါ ယာထာဝေါ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်သော သဘောတရား၏+ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (မှန်ကန်သော)သဘော။ (ဘာဝအနက်၌ ဣ ပစ္စည်း)။ ထို့နောက် သရသနှင့် ကမ္မဓာရ်တို့။ လက္ခဏနှင့်လည်း ကမ္မဓာရ်ထပ်တူ။

အဝိဇ္ဇာက အာရုံမပြုနိုင်ပါသော်လည်း။ တေ၊ ထို နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ ဇာနိတုကာမဿ၊ သိခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ တပုဋိစ္စာဒန-
 ဝသေန၊ ထိုသစ္စာတို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ (လုံးလုံး မသိအောင်
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။) အနိရောဓမဂ္ဂေသု၊ နိရောဓမဂ္ဂ မဟုတ်သော
 တရားတို့၌။ နိရောဓမဂ္ဂဂုဏ်ကောရဏဝသေန စ၊ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ ဟု
 ယူခြင်း၏အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ (အမှားကိုယူခြင်း၏ အကြောင်းအား
 ဖြင့်။) ပငတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ တတ္ထ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုဇ္ဇတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထို နိရောဓသစ္စာ
 မဂ္ဂသစ္စာတို့၏လည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၏အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ။ ဣတရာသံ၊ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့မှ တပါးကုန်သော ဒုက္ခသစ္စာ
 သမုဒယသစ္စာတို့၏။ အာရမ္မဏဘာဝေနစ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ (ဥပ္ပတ္တိ-
 ဋ္ဌာနတော ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သံသိကဗလဒေဝဂေါဏာဒီနံ၊ သံသိကနွား၊ ဗလဒေဝ၏နွား အစရှိသည်
 တို့၏။ သံဃာဋီနင်္ဂလာဒီနံ၊ သင်္ကန်း၊ ထွန်တုံးနှင့်တူသော ချို အစရှိသောအမှတ်
 အသားတို့သည်။ အညသေတဒီနံ၊ အခြားသော ဖြူသောနွားအစရှိသည်တို့ကို။
 (နိဝတ္ထကာနိဝိယ၊ တားမြစ်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။) အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။
 ဒုက္ခာဒိဝိသယာနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသော အာရုံရှိကုန်သော။ အန္တတ္တကရာနံ၊
 ကာဏ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ လောဘာဒီနံ၊ လောဘအစရှိသော
 တရားတို့ကို။ နိဝတ္ထကော၊ တားမြစ်နိုင်သော။ အညာဏာဒိ သဘာဝေါ၊
 သိတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အစရှိသော သဘောသည်။ လက္ခဏံ၊
 အမှတ်အသားတည်း။

သံသိက ဗလဒေဝဂေါဏာဒီနံ။ ။ သံသိကနွား၏ အမှတ်အသားသည် သံဃာဋီ
 သင်္ကန်းတည်း။ ဗလဒေဝမည်သူ၏ နွား၏ အမှတ်အသားသည် နင်္ဂလ ထွန်တုံးတည်း။
 ထိုအမှတ်အသားတို့သည် နွားအဖြူစသည်ချင်း တူစေကာမူ အခြား နွားအဖြူတို့ကို
 တားမြစ်နိုင် သကဲ့သို့တည်း။ [တတ္ထ သံဃဿ သန္တကာ သံသိကာ။ ဗလဒေဝဿ
 ဂေါဏာ တထာ။ သံသိကဂေါဏာ စ ဗလဒေဝဂေါဏာ စ တထာ။—မဓု။]

သံဃာဋီနင်္ဂလာဒီနံ။ ။ သံဃာဋီနင်္ဂလာဒီနိတိ သံဃာဋီတသင်္ဂါနိ စ နင်္ဂလသဒိသ-
 သင်္ဂါနိစ။—မဓု။ ဤအလို “သံဃာဋီ=ချိုချင်း ဆက်စပ်နေသောအမှတ်အသား။ နင်္ဂလ=
 ထွန်တုံးနှင့်တူစွာ အဖျားကောက်သော ချိုအမှတ်အသား”ဟု ဆိုလိုသည်။ မိမိကား
 “ဝိနည်းနှင့်အညီ ကပ္ပိယတို့ထံ အပ်လှူ၍ နွားတွေ လှူထားရာ၌ ထိုနွားတို့၏ အမှတ်
 အသားသည် သံသိက ဖြစ်ကြောင်း သိတိုရာ သင်္ကန်း အစုတ်အပြတ် အမှတ်အသား
 ရှိတန်ရာ၏” ဟု ယူဆ၍ သံဃာဋီကို “သင်္ကန်း”ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။ မဓုဋီကာ
 ဖွင့်ပုံအားဖြင့်ကား ချိုချင်း ဆက်စပ်၍ နေသည်ကို “သံဃာဋီ”ဟု ဆိုလို၏။ ရှေး
 နိဿယတို့၌ “သံဃာဋီ=ချိုဝန်၊ ချိုဝိုင်း၊ ချိုကောက်”ဟု ၃-မျိုးခွဲပေးကြ၏။

အတ္တတ္တန္တိ၊ ကား။ ဖလဖလံ၊ အကျိုးအကျိုးကို။ (ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရေတိ ဌံစပ်။) ဟိ၊ မှန်။ အာမေဋိတဝစနံ၊ အတ္တံအတ္တံဟူသော အာမေဋိတသဒ္ဒါသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အတ္တာနံ၊ အကျိုးတို့ကို။ ဝိသုဝိသံ၊ အသီးအသီး။ ပါကဋကရဏ ဘာဝပုကာသနတ္တံ၊ ထင်ရှားအောင် ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။ [သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ သုံးစွဲအပ်သော ဝိစ္ဆာကုပင်(သုဇ္ဈာသည် အထပ်ထပ်ပြောအပ်သကဲ့သို့) အထပ်ထပ် ပြောအပ်သည့်အတွက် “အာမေဋိ- တ” ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် အာမေဋိတဆိုလျှင် “အတ္တံ အတ္တံ” ဟု၎င်း၊ “ဖလံ ဖလံ” ဟု၎င်း၊ “ကာရဏံ ကာရဏံ” ဟု၎င်း ဝိဘတုန္တ ၂- ပုဒ်ရိုရိုးတည်း။ ဤ၌ ကား သမာသံစပ်ထားသော ဝိဘတုန္တပုဒ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် “အတ္ထော ဝေ ဝါ အတ္ထော” ဟု အာမေဋိတ မဟုတ်သော သမာသံပုဒ်နည်းကိုလည်း ပြုပြန်သည်။]

ဝါ၊ တနည်း။ အတ္ထော ဝေ၊ အကျိုးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုး တည်း။ အတ္တတ္ထော၊ အကျိုးသာလျှင်ဖြစ်သော အကျိုး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တဿ၊ အကျိုး၏။ အဝိပရိတတာ ဒဿနတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ အတ္ထေနော၊ အတ္တသဒ္ဓါ တခုဖြင့်ပင်။ အတ္တံ၊ အတ္တသဒ္ဓါကို။ ဝိသေသယတိ၊ အထူးပြု၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း—ကသွာ၊ ကြောင့်။ အတ္တဿ အဝိပရိတတာဒဿနတ္တံ အတ္ထေနော အတ္တံ ဝိသေသယတိ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ သနည်း။ ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။) ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဟုတ် သည်ကို။ အတ္ထောတိ၊ အကျိုးဟူ၍။ န ဂဏှာတိ၊ မယူတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အတ္တဿ ။ပေ။ ဝိသေသယတိ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ ။) ဝေ၊ တူ။ ကာရဏ- ကာရဏန္တိ ဣတိ၊ ကာရဏကာရဏဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ။

တံ အာကာရန္တိ၊ ကား။ အတ္တတ္တာဒိ အာကာရံ၊ အတ္တတ္တအစရှိသော အခြင်း အရာကို။ (ပဿတိ ဌံစပ်။) ဂဟေတူတံ၊ ကား။ စိတ္တေ၊ စိတ်ထံ၌။ ပဝေသေ- တွာ၊ သွင်း၍။ စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။ (ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သည်ကို။) ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပရိဝိဒ္ဓဿ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသောတရားကို။ ပုန၊ တဖန်။ (ပတိကို “ပုန” ဟုဖွင့်သည်။) အဝေက္ခဏာ၊ ကြည့်ရှုခြင်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မည်၏။ [မဂ္ဂဝိထိဖြင့် သိအပ် ပြီးသော တရားကိုပင် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်က ထပ်၍ ဆင်ခြင်သည်။] ဒုစိန္တိတ- စိန္တိတာဒိလက္ခဏဿ၊ မကောင်းသဖြင့် ကြံအပ်သည် မည်လောက်အောင် ကြံခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသော လက္ခဏာရှိသော။ ဗာလဿ၊ လူမိုက်၏။ ဝါ၊ လူပြန် လူအ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဗာလျံ၊ ဗာလျ မည်၏။ [စိန္တိတာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အင်္ဂုတ္တိရ်၊ တိကနိပါတ်၊ ဗာလဝဂ်၊ စိန္တိသုတ်၌ လာသော ပုဒ်တို့ကိုမိုး၍ ဒုဗ္ဗာသိတဘာသိတာ၊ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိတာတို့ကို ယူ။]

ပဇာနာတိတိ၊ ကား။ ပကာရေဟိ၊ အနိစ္စ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဇာနာ-
တိ၊ သိတတ်၏။ ဗလဝမောဟနံ၊ အားရှိသော တွေဝေခြင်းသည်။ ပမောဟော၊
ပမောဟ မည်၏။ [ပ-သည် ဘုသ အနက်ဟောတည်း။] သမန္တတော၊ ထက်ဝန်း
ကျင်အားဖြင့်။ မောဟနံ၊ တွေဝေခြင်းသည်။ သမ္မောဟော၊ မည်၏။

ဒုက္ခာရမ္မဏာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာရမ္မဏတာယ၊ ဒုက္ခသစ္စာဟူသော အာရုံ
ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဌိစပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ယာယ အဝိဇ္ဇာ-
ယ၊ သည်။ ဆာဒေန္တိယာ၊ ဖုံးလွှမ်းလသော်။ ဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် ဖြစ်လသော်။ (တနည်း) ဆာဒေန္တိယာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာ-
ရမ္မဏာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိကုန်သော။ တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ ထို
အဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်။
တေသံ၊ ထို ဒုက္ခာရမ္မဏ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာရမ္မဏတာ၊ ဒုက္ခာရမ္မဏတာမည်၏။ [ဤအလို
“ဒုက္ခသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
အားဖြင့်” ဟု ပေးပါ။]

ဝါ၊ တနည်း။ အာရမ္မဏမေဝ၊ အာရုံသည်ပင်။ အာရမ္မဏတာ၊ မည်၏။
[တာပစ္စည်း အနက်မရှိ၊ သူတ္တတည်း။] တေဿာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ
သစ္စာဟူသော။ အာရမ္မဏတာ၊ အာရုံသည်။ (အတ္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊
ထို အဝိဇ္ဇာသည်။ ဒုက္ခာရမ္မဏတာ၊ မည်၏။ [ဤအလို “ဒုက္ခသစ္စာဟူသော
အာရုံရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ)” ဟု ပေးပါ။]

ဒုဒ္ဒသတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊
နက်နဲကုန်၏။ သဘာဝတော၊ ဒုက္ခ၏ ပင်ကိုယ်သဘော၊ သမုဒယ၏ ပင်ကိုယ်
သဘောအားဖြင့်။ န ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲ ကုန်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
(ထိုသို့ ဒုဒ္ဒသဖြစ်သည့်အတွက် ဂမ္ဘီရဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တဒါ-
ရမ္မဏတာ၊ ထို ဒုက္ခသမုဒယဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (တနည်း)
တဒါရမ္မဏတာ၊ ထို ဒုက္ခသမုဒယဟူသော အာရုံရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့၏
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (တနည်း) တဒါရမ္မဏတာ၊ ထို ဒုက္ခသမုဒယ
ဟူသော အာရုံရှိသော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ [သဘောအားဖြင့်
မနက်နဲသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာက အာရုံပြုနိုင်သည်—ဟူလို။] ဣတရေသံ၊ ဒုက္ခ
သမုဒယမှ တပါးကုန်သော နိရောဓ မဂ္ဂသစ္စာတို့၏။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။
ဂမ္ဘီရတ္တာ၊ နက်နဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏတာ၊ ထို နိရောဓ၊
မဂ္ဂဟူသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ
ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

အပိစ ခေါ် ပနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ သင်္ခတ-
သဘာဝတ္တာ၊ သင်္ခတသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ
ထက်လည်း။ နိရောဿေ၊ နိရောဿေသစ္စာ၏။ ဂမ္ဘီရတရတံ၊ သာ၍ နက်နဲသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

ပုနာတိတိ၊ ကား။ အပညာဖလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကျိုးဖြစ်သော
ဝိပါကဒုက္ခမှတိုင်း။ ဒုက္ခသံကိလေသတောစ၊ စေတသိကဒုက္ခ သံကိလေသဒုက္ခ
မှတိုင်း။ သောဓေတိ၊ ပြုစင်စေတတ်၏။ ဝါ၊ သုစင်သင်တတ်၏။ ဟိတသုခဇ္ဈာ-
သယေန၊ စီးပွားချမ်းသာ၌ ဖြစ်သော အလို အဇ္ဈာသယအားဖြင့်။ (စီးပွား
ချမ်းသာကို လိုလား တောင့်တသဖြင့်။) ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။
ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တံ နိပ္ပိဒနေန၊ ထို စီးပွားချမ်းသာကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်။
ကာရကဿ၊ ကောင်းမှုကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုဆန္ဒကို။
ပူရေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ပုညော၊ ပုည မည်၏။
ပူရကော၊ ပူရကသဒ္ဓါကိုတိုင်း။ ပုဇ္ဇနိဗ္ဗတ္တကောစ၊ ပုဇ္ဇနိဗ္ဗတ္တက သဒ္ဓါကိုတိုင်း။
နိရုတ္တိလက္ခဏေန၊ နိရုတ္တိလက္ခဏာဖြင့်။ ပုညောတိ၊ ပုည မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

သမာဓိ ပစ္စနိကာနံ၊ သမာဓိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော ကာမစ္ဆန္ဒ
စသော နိဝရဏတို့၏။ အတိဒ္ဓရတာယ၊ အလွန်ဝေးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
န ဣဉ္ဇတိ န စလတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒွါရဿ၊ ဒွါရ၏။
သာမိဘာဝေန၊ အရှင်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဿာတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒေသော၊

အပိစ ခေါ် ပန ။ ။ “အပိစ” စသော ဝါကျ၌ နောက်သစ္စာ ၂-ပါး၏ ဂမ္ဘီရ
အဖြစ်သည် ရှေးနည်းနှင့် ထပ်တူကျနေသည် မဟုတ်ပါလော့၊ အဘယ်ကြောင့် “အပိစ”
စသည်ဖြင့် တနည်းပြုရပါသနည်း ဟု မေးဘယ်ရှိသောကြောင့် “အပိစ ခေါ် ပနာတိ
။ပေ။ ဒဿေတိ”ဟု မိန့်သည်။ မဂ္ဂသစ္စာသည် သင်္ခတသဘောရှိသောကြောင့် သာမည
ဂမ္ဘီရသာ ဖြစ်၏။ နိရောဿေသစ္စာကား သင်္ခတသဘောမရှိ၊ အသင်္ခတသဘော ရှိသည့်
အတွက် ထို မဂ္ဂသစ္စာထက်ပင် ဂမ္ဘီရတရ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဂမ္ဘီရ၊ ဂမ္ဘီရတရ အဖြစ်ဖြင့်
ကိုပြားသောကြောင့် “အပိစ ခေါ် ပန” စသောနည်းသည် နောက်သစ္စာ ၂-ပါးအတွက်
ရှေးနည်းထက် ထူးပါသည်—ဟူလို။

သာမိဝိတတ်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ပုညပဂန္ထိ၊ ကား။ ဘဝ-
သမ္ပတ္တပဂံ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိသို့ ကပ်ရောက်သော။ (ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။
ဟောတိ၊ နိ။)

တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိဘင်္ဂသုတ္တေ၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်)။ ဟိ၊ မှန်။
(တနည်း—ကသွား၊ ကြောင့်။ တတ္ထာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဘင်္ဂသုတ္တေတိ
အတ္ထော၊ ဟူသောအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ တံ၊
ထို ဝိဘင်္ဂသုတ်ကို။ ပဓာနဝသေန၊ ပဓာန၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန)
ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တတ္ထာတိ ပဒဿ ဝိဘင်္ဂသုတ္တေတိ အတ္ထော
ဝိညာယတိ၊ နိ။) သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တေ ပန၊ ကား။ တယော မေ အာဝုသော သင်္ခါရာ-
တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပန၊ အနွယ်ကား။
အယံ၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကို။ သဗ္ဗညုဇိနတာသိတော၊ သဗ္ဗညုဘုရား
ရှင်သည် ဟောတော်မူအပ်၏။ ပစ္စေကဇိနဘာသိတော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်
ဟောတော်မူအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣမဿ အတ္တဿ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။
ဒီပနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧတေသံ သုတ္တာနံ၊ ဤ ပရိဝိမံသနသုတ်၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်
တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ တေ၊ ထိုပုညဘိသင်္ခါရစသော သင်္ခါရ
တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမုတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။
ဝါ၊ အဘယ်နည်းအားဖြင့်။ ဧတေန ဂဟဏေန၊ ဤသုတ်တို့ကို ယူခြင်းအားဖြင့်။
အယံအတ္ထော၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (သဗ္ဗညုဇိနတာသိတဟူသော အနက်
သည်။ ဝါ၊ ကို။) ဒီပိတော၊ ပြတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးဘယ်ရှိသောကြောင့်။ တံ ဒဿနတ္ထံ၊ ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်
မူခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိဓမ္မေပိ ဟိ။ ပေ။ တန္တိနိဋ္ဌိဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)
အာဟ၊ ပြီ။ သဗ္ဗညုဘာသိတောတိ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည် ဟောတော်မူအပ်၏
ဟူ၍။ ပါကဇေန၊ ထင်ရှားသော။ သုတ္တန္တေန၊ သုတ္တန်နှင့်။ သဒိသတ္တာ၊

ပုညပဂံ။ ။ ပုညဖြင့် ပုညဖလတိုင်အောင် ကာရဏပစာအားဖြင့် ယူပါ။ ထို
“ ပုညဖလ ” ဟူသည် ဘဝသမ္ပတ္တိတည်း။ ထို့ကြောင့် ပုညကို “ ဘဝသမ္ပတ္တိ ” ဟု
ဖွင့်သည်။ “ ပုညံ ပုဂဂစ္ဆတိတိ ပုညပဂံ ” ဟု ပြုပါ။ “ ဝေမိဒံ ပုညံ (ကောင်းမှု၏အကျိုး
သည်) ပဝဇတိ ” တိ အာဒိသု ပုညဖလမ္ပိ ပုညန္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ ပုညပဂန္ထိ ဘဝ-
သမ္ပတ္တပဂံ ” နိ။—အနု။

သဗ္ဗညုဘာသိတော။ ။ (အချို့သော ဝိဘင်္ဂဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က အဘိဓမ္မာပါဠိ
တော်ကို ဇိနဘာသိတမဟုတ်ဟု ဆိုကြသော်လည်း “ ဇိနဘာသိတ ” ဟု ထင်ရှားပြီး
ဖြစ်သော သုတ္တန် ပါဠိတော်များနှင့် ဤနေရာဝယ် တတပ်တည်း တူနေသောကြောင့်
အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏ ဇိနဘာသိတအဖြစ်လည်း ထင်ရှားပါသည်—ဟူလို။)

တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယဉ်၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကိုလည်း။ သဗ္ဗညု-
ဘာသိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဉာဏတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။
ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တေရသာပီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ၁၃-ပါးသော
စေတနာတို့တွင်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် စေတနာတို့၏။ ဘာဝနာ-
မယတာ၊ ဘာဝနာမယတို့၏ အဖြစ်သည်။ န ပါကဋ္ဌာ၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ယထာ ဟီတိ အာဒိံ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ စ၊ ဆက်။ ပထဝီ
ပထဝီတိ အာဒိဘာဝနာ၊ ပထဝီ ပထဝီ အစရှိသည်ဖြင့် ပွားများခြင်းသည်။
ကသိဏပရိကမ္မကရဏံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ ပရိကမ္မဘာဝနာကို ပြုခြင်းတည်း။
(တနည်း) ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ပထဝီ ပထဝီ အစရှိသော။ ဝါ၊ ပထဝီ ပထဝီ အတူ
ရှိသော။ အာဒိဘာဝနာ၊ အစစွာဖြစ်သော ဘာဝနာသည်။ ကသိဏပရိကမ္မ-
ကရဏံ၊ တည်း။ မဏ္ဍလကရဏံ စ၊ ကသိုဏ်းဝန်းကို ပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်း။
ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာသို့။ (အာစရိယာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။) ဘဇာပေန္တိ၊ ကပ်ဝင်
စေကြကုန်၏။ (သွင်းကြကုန်၏။) [မဇဇိကာ၌ - “ကသိဏပရိကမ္မကရဏံ နာမ
ကသိဏ ကရဏတ္ထာယ ပထဝီမဒ္ဒနလေပနာဒိကံ မဏ္ဍလကရဏံ ကမ္မဘူတံ” ဟု
ဖွင့်လေ၏။ ထိုအလို “ကသိဏပရိကမ္မကရဏနှင့် မဏ္ဍလကရဏကို အရတူ” ဟု
ယူစေလို၏။ မကောင်း။]

ပထဝီ ပထဝီတိ အာဒိဘာဝနာ ။ ။ အာဒိဘာဝနာတိ “ပထဝီ ပထဝီ”တိအာဒိနာ
ကသိဏေသု ပဝတ္တဘာဝနာ။—အနု။ ဤအလို ပထဝီ ပထဝီတို့နှင့် အာဒိဘာဝနာသည်
သမာသ်တည်း။ “ပထဝီ ပထဝီ အစရှိသည်ဖြင့် ကသိုဏ်းရုပ်၌ ဖြစ်သော ဘာဝနာသည်”
ဟု အနက်ပေးပါ။ (တနည်း) ပထဝီ ပထဝီတိ ဝါ ဧတ္ထ ဣတိသဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊
ပကာရတ္ထော ဝါ၊ တေန ဣတရကသိဏာနံ ဂဟဏံ၊ အာဒိဘာဝနာတိ အာဒိဘူတာ
ဘာဝနာ။ သာ ဟိ ပရိကမ္မန္တံ ဝုစ္စတိ။—အနု။ ဤအလို “ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ပထဝီ ပထဝီ
အစရှိသော။ ဝါ၊ ပထဝီ ပထဝီ အတူရှိသော။ အာဒိဘာဝနာ၊ အစစွာ ဖြစ်သော
ဘာဝနာသည်” ဟု ပေးပါ။ ထို ၂-ပုဒ်ကိုလည်း သမာသ် မဟုတ်၊ ဝါကျဟု မှတ်ပါ။
သမာသ်လည်းဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ဤ ပထဝီ ပထဝီတိ အာဒိဘာဝနာဟူသောပါဠိဖြင့် အဋ္ဌကထာ
ဝယ် “ကသိဏပရိကမ္မံ ကရောန္တဿ” ကို သရုပ်ဖော်သည်။ ထို့ကြောင့် ကသိဏပရိကမ္မ-
ကရဏံ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ။

ပဏ္ဍလကရဏဉ္စ ။ ။ ပထဝီ ပထဝီ စသည်ဖြင့် ရွတ်ဆို၍ အစစွာ ပွားများခြင်းကို
“ကသိဏပရိကမ္မံ ကရောန္တဿ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားအရ ဘာဝနာ၌ သွင်းယူ
ကြလျှင် ရှိပါစေတော့။ ထိုသို့ မမီးဖြန်းမီ ကသိုဏ်းဝန်းကို ပြုစီမံရသေး၏။ ထိုကသိုဏ်း
ဝန်းကို ပြုစီမံမှုကိုကား ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ၃-မျိုးတွင် ရှေးဆရာတို့က အဘယ်သို့
သွင်းကြသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “မဏ္ဍလကရဏဉ္စ ဘာဝနံ ဘဇာပေန္တိ”
ဟု မိန့်သည်။

ဒါနဝသေန၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လူဒါနခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ် စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ မေဃ၊ တရားတို့သည်။ ဒါနံ၊ ဒါနမည်၏။ တတ္ထ၊ ထို စိတ် စေတသိက်တရားတို့၌။ ဝါ၊ တို့တွင်။ ဗျာပါရဘူတာ၊ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာယူဟနစေတနာ၊ အားထုတ်ကြောင်း စေတနာကို။ ဒါနံ အာရဗ္ဗ ဒါနံ အဓိကိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတရေသု၊ ဒါနံ အာရဗ္ဗ စသည်မှတစ်ပါးသော “သီလံ အာရဗ္ဗ” အစရှိသော ပုဒ်တို့၌။ ဝေ၊ ဤ အတူတည်း။

သောမနဿစိတ္တေနာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အနုမောဒနာပဝတ္တိနိဒ္ဓိယာနမတ္တံ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ဖြစ်ပုံကို ညွှန်ပြကြောင်း စကားမျှ ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသွား၊ ကြောင့်။ သောမနဿစိတ္တေနာတိ ဧတံ အနုမောဒနာပဝတ္တိနိဒ္ဓိယာနမတ္တံ ဒဠဗ္ဗံ ဣတိ ဝိညာယတိ။) ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေနာပိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်ဖြင့်လည်း။ အနုဿရတိ ဝေ၊ အောက်မေ့နိုင်သည်သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သောမနဿစိတ္တေနာတိ ဧတံ အနုမောဒနာပဝတ္တိနိဒ္ဓိယာနမတ္တံ ဒဠဗ္ဗံ ဣတိ ဝိညာယတိ။ ၏။)

အသရိက္ခကမ္မိ၊ မိမိနှင့် မတူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ကဋတ္တာ ရူပံ ဌိစပ်။) သရိက္ခကေန၊ မိမိဟူသော ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်ကုသိုလ်နှင့်တူသော။ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါကေန၊ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်နှင့်တကွ။ ဝေဟပ္ပုလားဒီသု၊ ဝေဟပ္ပုလ် အစရှိသော ရူပဘုံတို့၌၎င်း။ (စတုတ္ထဈာန်ဝိပါကေန၊ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်နှင့်။) ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အသညေသု၊ အသညဘုံတို့၌၎င်း။ ကဋတ္တာရူပံ၊ ကဋတ္တာရုပ်ကို။ (ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏-ဟု အဋ္ဌကထာ ဌိစပ်။) [မရုဋီကာ၌ကား တမျိုး ယောဇနာလေသေး၏။]

ရူပမေဝ၊ ရုပ်ကိုသာလျှင်။ သဖန္ဒနတ္တာ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏ္ဍနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ (ကသွား၊ ကြောင့်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်သာ။ သဖန္ဒနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သနည်း။) ဣဉ္ဇနကရ-

အသရိက္ခကမ္မိ ။ ပေ။ ကဋတ္တာ ရူပံ ။ ။ အသရိက္ခကံနှင့် ကဋတ္တာရူပံသည် အရတူ၏။ ကဋတ္တာရုပ်ဟူသည် အကြောင်းဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်ကုသိုလ်နှင့် နာမ်အချင်းချင်း မဟုတ်သောကြောင့် မဘူ၊ အဗျာကတဖြစ်သောကြောင့် ကုသိုလ်နှင့်လည်း မဘူ၊ ထို ကဋတ္တာရုပ်ကို “အသရိက္ခက” ဟု ခေါ်သည်။ သရိက္ခကေန စတုတ္ထဈာန်ဝိပါကေန၌ “သရိက္ခက” ဟူသည်ကား-စတုတ္ထရူပဈာန်ကုသိုလ်နှင့် စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်တို့ နာမ်အချင်းချင်းအားဖြင့် သဘောတူခြင်းတည်း။ စတုတ္ထရူပါဝစရကုသိုလ်သည် ဝေဟပ္ပုလ် အစရှိသော ဘုံတို့၌ ရုပ်နာမ် ၂-မျိုးလုံးကို ဖြစ်စေရာဝယ် ကဋတ္တာရုပ်သည် အသရိက္ခကတည်း။ ထို စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်စိတ်နှင့် ကင်း၍ အသညဘုံတို့၌ ဖြစ်စေရာ အခါဝယ် ကဋတ္တာရုပ်သည် အသရိက္ခကတည်း။ ထို့ကြောင့် အသရိက္ခကနှင့် ကဋတ္တာရူပံကို အရတူဟု ဆိုသည်။

နိဝရဏဒီနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော နိဝရဏ အစရှိသော တရား
 တို့ကို။ အဝိက္ခမ္ဘနတော၊ မပယ်ခါနိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ရူပတဏှာ-
 သင်္ခါတဿ၊ ရူပတဏှာဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဉ္ဇနကဿ၊ တုန်လှုပ်သောတရား၏။
 ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ရူပမေဝ၊ သည်သာ။ သဖန္ဒနံ၊
 တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။) [ရူပတဏှာသည် တုန်လှုပ်တတ်သောတရားတည်း၊
 ထို တဏှာသည် ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ရကား အကျိုးတဏှာ၏ ဣဉ္ဇန
 အမည်ကို အကြောင်းရုပ်၌ တင်စားသောကြောင့် ရုပ်ကို “ သဖန္ဒနံ၊ သဣဉ္ဇနံ ”
 ဟု ဆိုရသည်။] တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရုပ်ဟူသော အာရုံရှိ
 သည်လည်းဖြစ်သော။ နိမိတ္တာရမ္မဏဉ္စ၊ ရုပ်နိမိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ နိပ္ပရိ-
 ယာယေန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်။ အနိဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ နဝုစတိ၊ မဆိုအပ်။
 ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

မဟာတုလာယ၊ ကြီးစွာသော ချိန်ခွင်ဖြင့်။ ဓာရယမာနော၊ ဆောင်သော
 ယောကျ်ားသည်၎င်း။ ဝါ၊ ချိန်သောယောကျ်ားသည်၎င်း။ နာဠိယာ၊ ကွမ်းစား
 ခွက်ဖြင့်။ မိနမာနောစ၊ ချင့်သော ယောကျ်ားသည်၎င်း။ သမုဒါယမေဝ၊
 အပေါင်းအစုကိုသာလျှင်။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်လည်းဆောင်၏။ ဝါ၊ ချိန်လည်း
 ချိန်၏။ မိနတိစ၊ ချင့်လည်းချင့်၏။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသော။ ဂုဉ္ဇံ၊ ချင့်ရွေးကို၎င်း။
 ဧကေကံ၊ သော။ တဏှာလံဝါ၊ ဆန်ကို၎င်း။ န ဓာရေတိ (ယထာ)၊ မဆောင်
 သကဲ့သို့။ ဝါ၊ မချိန်သကဲ့သို့။ န မိနတိ (ယထာ)၊ မချင့်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဘဂဝါ-
 ပိ၊ သည်လည်း။ အပရိမာဏာ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ ပဌမကုသလ-
 စေတနာယော၊ ပဌမကုသိုလ်စေတနာတို့ကို။ သမုဒါယဝသေနေဝ၊ အပေါင်း၏
 အစုမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍။ ဧကဇာတိကတ္တာ၊ တူသော
 ဇာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းကိုသာ။ ကတွာ၊ ပြု၍။
 ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ [ပဌမကုသိုလ် စေတနာတို့သည် စကြဝဠာ အနန္တ၊
 သတ္တဝါအနန္တတို့၌ အတိုင်းအရှည်မရှိအောင် များပြားပါကုန်သော်လည်း ထို
 အားလုံးကို တပေါင်းတည်းပေါင်း၍ စေတနာတခုအဖြစ်ဖြင့် ပြတော်မူသည်။]
 ဝေံ၊ တူ။ ဒုတိယာဒယောပိ၊ ဒုတိယစေတနာအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ (ဒဿေတိ၊
 ၏။) [ဤသို့ ပြတော်မူခြင်းအားဖြင့် ပုည၊ အပုည၊ အာနေဉ္စေတနာ အားလုံး
 ပေါင်းမှ ၂၉-ပါးသာ ရသည်-ဟူလို့။]

ကာယဒွါရေ ပဝတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ ဝါ၊ မဆိုဘဲ။ အာဒါန-
 ဂ္ဂဟဏစောပနံ ပါပယမာနာ ဥပ္ပန္နာတိပိ ဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဝိသေသ-
 မတ္တမေဝ၊ စကားအသုံးအနှုန်း အထူးမျှကိုသာ။ (သင်္ဂဟကာရေ) ဒဿေတိ။
 [အဋ္ဌကထာ၌ “ ကာယဒွါရတော ပဝတ္တာ ” ကိုပင် ဋီကာ၌ “ ကာယဒွါရေ

ပဝတ္တာ”ဟု သုံးစွဲထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာအလို “ ကာယဒွါရေ ပဝတ္တာ ” ဟုပင် အဋ္ဌကထာ၌ ရှိရပေလိမ့်မည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဝစနဝိသေသမတ္တမေဝ ဒဿေတိ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွာ၊ ကြောင့်။) ကာယဒွါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တိဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်။ အာဒါနာဒိပါပနာ၊ အာဒါန အစရှိသည်တို့သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝစန-ဝိသေသမတ္တမေဝ ဒဿေတိ၊ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ။) [ဤအလို “ကာယေ၊ ကာယ-ဒွါရံ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ (ဥပ္ပန္နာ) သဉ္ဇေတနာ ကာယသဉ္ဇေတနာ”ဟု ပြုပါ။] ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂိမေန၊ ရှေ့စကားဖြင့်။ (ကာယဒွါရေ ပဝတ္တာဟူသော ရှေ့စကားဖြင့်။) ဒွါရဿ၊ ကာယဒွါရ၏။ ဥပလက္ခဏဘာဝေါ၊ ဥပလက္ခဏ၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ မှတ်သားကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ [“ကာယဒွါရဖြင့် မှတ်သားအပ်သော စေတနာ”ဟူလိ။ ထို့ကြောင့် ဒွါရသည် မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်၏။] ပစ္စိမေန၊ နောက်စကားဖြင့်။ (အာဒါနဂ္ဂဟဏ-စောပနံ ပါပယမာနာ ဥပ္ပန္နာဟူသော နောက်စကားဖြင့်။) စေတနာယ၊ ၏။ သဝိညတ္တိရူပ သမုဋ္ဌာပနံ၊ ကာယဝိညတ်နှင့် တကွဖြစ်သောရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကို။ (သင်္ဂဟကာရေန၊ ဝုတ္တိ၊ ပြီ။)

တတ္ထ၊ ထို နောက်စကားရပ်၌။ အာကစ္စိတုာ၊ ဆွဲငင်၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အာဒါနံ၊ အာဒါန မည်၏။ (အလွယ်တကူ ယူရခြင်းမဟုတ်၊ ဆွဲငင်၍ ယူရခြင်းတည်း။) သမ္ပယုတ္တဿ၊ သမ္ပယုတ်တရားကို။ ဂဟဏံ၊ အလွယ်တကူ ယူခြင်းသည်။ ဂဟဏံ၊ ဂဟဏ မည်၏။ ဖန္ဒနံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ စောပနံ၊ စောပန မည်၏။ ဣတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာယဝစီသင်္ခါရဂ္ဂဟဒဏ၊ ကာယ-သင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရကို ယူခြင်း၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာယဝစီသဉ္ဇေတနာဂဟဏော၊ ကာယသဉ္ဇေတနာ ဝစီသဉ္ဇေတနာကို ယူခြင်း၌။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဘိညာ-စေတနာ၊ ကို။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ (ကသွာ၊ နည်း။) ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ (သ၊ ထို အဘိညာဉ်စေတနာသည်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ နည်း။ သာပိ၊ ထို အဘိညာဉ်စေတနာသည်လည်း။ ကုသလာ၊ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကလက္ခဏာရှိသော ကုသိုလ်စေတနာသည်၎င်း။ ဝိပါကဓမ္မ-ဓမ္မာစ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားသည်၎င်း။ (ဟောတိ)နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ (ကုသိုလ် တရားလည်း မှန်၏။ ဝိပါကဓမ္မတရားလည်း မှန်၏။) ပန၊ ထိုသို့ပင် မှန်ပါသော် လည်း။ အနုပစ္စိန္နတဏှာဝိဇ္ဇာမာနေ၊ မပြတ်စဲသော တဏှာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ မာန ရှိသော။ (အနာဂါမိကိုပါ ယူစေလို၍ မာနကို ထည့်ထားသည်။) သန္တာနေ၊

ပုထုဇဉ်၊ သေက္ခတို့၏ သန္တာန်၌။ သဗျာပါရပွဝတ္တိယာ၊ ဗျာပါရနှင့် တက
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တဿာ၊ ထို အဘိညာဉ်စေတနာ၏။ ကုသလတာ၊ ကုသိုလ်၏
 အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတာစ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဝိပါကု-
 ပွါဒနေန၊ အကျိုးဝိပါကံကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်။ (တဿာ၊ ၏။ ကုသလတာ
 ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတာစ) န (ဝုတ္တာ)၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။

ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ သာ၊ ထိုအဘိညာဉ်
 စေတနာသည်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဥပ္ပါဒယန္တိ၊ ဖြစ်စေလသော်။ ရူပါဝစရ-
 မေဝ၊ ရူပါဝစရအကျိုးကိုသာ။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း—
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒယန္တိ ရူပါဝစရမေဝ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ
 သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အညဘူမိကံ၊ အခြားသောဘုံဖြစ်သော။
 ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညဘူမိကံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်
 စေနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒယန္တိ ရူပါဝစရမေဝ ဥပ္ပါဒေယျ၊
 ဖြစ်စေရာ၏။)

စ၊ သေး။ (သာ၊ သည်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒယန္တိ၊ သော်။) အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။
 သဒိသာရမ္မဏံ၊ တူသောအာရုံ ရှိသော။ တိဋ္ဌာနိကံ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ
 အားဖြင့် ၃-ဋ္ဌာန၌ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို ဝိပါကံအကျိုးကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေ
 ရာ၏။ (ကသ္မာ ဝိညာယတိ။) စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍော၊ ၌။ ရူပါဝစရဝိပါကဿ၊ ရူပါ
 ဝစရဝိပါကံ၏။ ကမ္မသဒိသာရမ္မဏဿေဝ၊ ကံနှင့်တူသောအာရုံရှိသည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော ဝိပါကံ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဝိညာယတိ)။ [“ဣတ္ထိ မဟဂ္ဂတံ ပုညံ၊ ယထာဘူမိ ဝဝတ္ထိတံ၊ ဇနေတိ သဒိသံ
 ပါကံ၊ ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္ထိယံ” နှင့် သဘောတူပင်တည်း။]

စ၊ သည်သာမကသေး။ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏော၊ ပရိတ္တအစရှိသော အာရုံ
 ရှိသော။ ရူပါဝစရဝိပါကော၊ ရူပါဝစရဝိပါကံသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အဘိညာ-
 စေတနာစ၊ သည်ကား။ ပရိတ္တာဒိ အာရမ္မဏာဝ၊ ပရိတ္တ အစရှိသောအာရုံ
 ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်
 စေနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ စ၊ သေး။ အဘိညာ၊ ဟူသည်။ ကသိဏေသု၊
 ကသိုဏ်းအာရုံတို့၌။ ဥပ္ပါဒိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာန သမာဓိ-
 ဿ၊ ၏။ အာနိသံသဘူတာ၊ အာနိသင်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
 ဟောတော်မူသနည်း။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ အာဒိ၊ အစရှိသော်။
 (ယံ ဝစနံ၊ အတ္ထိ။ တံ ဝစနံ၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဖလ-
 သဒိသာ၊ သမာဓိ၏အကျိုးနှင့် တူသော။ သာ၊ ထို အဘိညာဉ်စေတနာသည်။
 ဖလံ၊ အကျိုးကို။ နုစဒေတိ၊ မဖွေးနိုင်သည်သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ဘဝေ၌။
 ပစ္စယလာဘော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရခြင်းသည်။ ဒါန သီလာနိသံသော၊ ဒါန၏

အာနိသင်္ဂ သီလ၏အာနိသင်္ဂသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ (တထာ၊ တူ။) သာပိ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာသည်လည်း။ ဝိပါကံ၊ ကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ နိုင်။ [ဤမျှအတိုင်းအချည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့် အဘိညာဉ်၏ အကျိုးဝိပါကံကို မဖြစ်စေနိုင်ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက်ခံသည်။]

ယထာစ အဘိညာဉ်စေတနာ၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ န ဟောတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဝိသံ၊ သီးခြား။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ “တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏံ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်း ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ၏ အကျိုးဝိပါကံကိုပေးရာ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အမတဂ္ဂပထာနဂတော၊ အမတဂ္ဂပထကျမ်းသို့ အစဉ်လိုက် သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဒဿနဘာဝနာနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အထက်မဂ်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ယေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ အကြင်ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌၎င်း။ ယေသံ သေက္ခာနာ၊ အကြင် သေက္ခတို့၏ (သန္တာန်၌) ၎င်း။ ဒဿနဘာဝနာဟိ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အထက်မဂ်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ပုထုဇဉ်သန္တာန်၌ ဒဿန၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ ဘာဝနာတို့ ဖြစ်ပေါ်လာစရာ ရှိ၏။) တေသံ၊ ထို ပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌။ တဒပ္ပတ္တိကာလေ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်၊ အထက် မဂ်တို့ ဖြစ်ရာအခါ၌။ တာဟိ (ဒဿနဘာဝနာဟိ)၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ်၊ အထက်မဂ်တို့သည်။ ပဟာတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သက္ကုဏေယျာ၊ တတ်ကောင်း ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တို့ကို။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ (တိစ)၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ် ဆိုနိုင်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ သန္တာန်၌။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ်၏။ အတာဝါ၊ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစိန္တာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ

ဒဿနဘာဝနာနံ၊ ပေ။ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တော။ ။ ကဿာ ပန ဘဂဝတာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယတာဝေါ နု ဝုတ္တော။ ဝိဘင်္ဂေ ပန တေသံ ဝိပါကော ဥဒ္ဓတောတိ စောဒေန မနသိကတွာ အမတဂ္ဂပထာနဂတဝိနိစ္ဆယေန တဿာ ပရိပုဂ္ဂရထတ္ထိ ဒဿနဘာဝနာနံ အဘာဝေပိ။ ပေ။ ဝိပါကော ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တောတိ ဝုတ္တံ။— မဓု။ [ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တောသည် နောက်ဆုံးကျမှ ပါ၏။]

ပုထုဇ္ဇနာနံ ပန။ ။ ကိံ ပန ဒဿနေန အပ္ပဟာတဗ္ဗ ဥဒ္ဓစ္စစိတ္တုပ္ပါဒါဒိယော ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ အာဟ ပုထုဇ္ဇနာနံ ပနာတိ ဣဒံ၊ တတ္ထ တေနာတိ တသ္မာ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစိန္တာ ဘာဝတော။—မဓု။

အဖြစ်၌ စဉ်းစား ကြံစည်ဘွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရိ၊ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ပုထုဇဉ်တို့၏ (သန္တာန်၌)။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ရှိဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထို အကုသိုလ်တို့ကို။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်သည်။ (သမာနာ) ပိ၊ ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ၊ ထို့ဟူ၍။ န ဝုစ္စန္တိ၊ မဆို အပ်တော့ကုန်။ (တေ၊ ထို အကုသိုလ်တို့ကို။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ၊ ထို့ ဟူ၍။) ယဒိ ဝုစ္စေယျံ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်ကုန်အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ကုန် လသော်။) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ အကုသိုလ်တို့သည်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗအကုသိုလ်တို့အား။ ကေသုဉ္စိ၊ အချို့သော အကုသိုလ်တို့အား။ (အချို့သော မိမိဘဏ္ဍာ၌ဖြစ်သော အကုသိုလ် တို့အား)။ ကေစိ၊ အချို့သော အကုသိုလ်တို့သည်။ (အချို့သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသော အကုသိုလ်တို့သည်။) ကဒါစိ၊ အတိတိ အစရှိသော တစုံတခုသော အခါ၌။ အာရမ္မဏာရမ္မဏာမိပတိ ဥပနိဿယ ပစ္စယေဟိ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏာမိပတိပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် ကျေးဇူးပြုနိုင်ကုန်ရာပါသော်လည်း။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်ကုန် သော အကုသိုလ်တို့သည်။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော။ ကေသုဉ္စိ၊ အချို့သော အကုသိုလ်တို့အား။ ကေနစိ ပစ္စယေန၊ မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်။

ပန၊ ဆက်။ သေက္ခာနံ၊ တို့၏ (သန္တာန်၌)။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ်သည်။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျာ၊ တတ်ကောင်း ကုန်သော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ သေက္ခာနံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့၏ (သန္တာန်၌)။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ စတ္တတ္တာ၊ စွန့်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝန္တတ္တာ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တတ္တာ၊ လွတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟိန္တတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ တဖန် စွန့်အပ်ပြီးကုန်

ယဒိ ဝုစ္စေယျံ ။ ။ အသက္ကုဏေယျာ ပရဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒယော၊ ယဒိ ဝုစ္စေ ယျံ၊ ကိ ဒေါသေတိ အာဟ ယဒိ ဝုဇေယျံတိ အာဒိ။—မရ။ ယဒိဝုစ္စေယျံတိ အာဒိနာ တမေဝတ္ထိ ယုတ္တိတောစ အာဂမတော စ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ ကေသုဉ္စိတိ သကဘဏ္ဍေ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ။ ကေစိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အာဒယော၊ ကဒါစိတိ အတိတာဒိကေ ကိသ္မိတ္တိ ကာလေ။—အန။

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥက္ခေဒ္ဓိတတ္တာ၊ ခွါအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုက္ခေဒ္ဓိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ခွါအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာဒိ-
 တဗ္ဗာစ၊ သာယာထိုက်ကုန်သည်၎င်း။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗာစ။ အလွန် နှစ်သက်ထိုက်
 ကုန်သည်၎င်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်တော့။ ပဟိနတယ ဝေ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ သောမနဿဟေတုတူတာ၊ သောမနဿ၏အကြောင်း
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၎င်း။ အဝိက္ခေပဟေတုဘူတာစ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း၏အကြောင်း
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဟုတော)။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿကို၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ၊
 ကို၎င်း။ န ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဒဿနေန-
 ပဟာတဗ္ဗအကုသိုလ်တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဘဝနာယပဟာတဗ္ဗအကုသိုလ်တို့၏။
 အာရမ္မဏာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏အဖြစ်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ
 ပစ္စည်း၏ အဖြစ်သို့၎င်း။ ပကတူပနိဿယဘာဝဉ္စ၊ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း၏
 အဖြစ်သို့၎င်း။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မကပ်ရောက်ကုန်။ ဟံ၊ မှန်။ ပဟိနေ၊ ပယ်အပ်ပြီး
 ကုန်သော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ အရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ရာဂါဒိကိလေသေ၊ ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊
 နိုင်။ စ၊ သာဓကကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန။ ပေ။ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ (ဓမ္မ-
 သေနာပတိနာ၊ မဟာနိဒ္ဒေသေ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီး။ [သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သည်။ ယေ
 ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊ တို့သို့။ န ပုဇ္ဇေ-
 တိ၊ တဖန် မရောက်။ န ပစ္စေတိ၊ တဖန် မကပ်။ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန် မလာ။ ပေ။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ သည်။ ပေ။ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ မလာ။ ဤပုဒ်များ၏အဓိပ္ပါယ်ကို
 ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဒ္ဓိကာ သုဂတပုဒ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

စ၊ ဆက်။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏ (သန္တာန်၌)။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတုံ၊ ဝါ။
 သက္ကုဏေယျာ၊ တတ်ကောင်းကုန်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ (တတ်ကောင်း
 ကုန်သော ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော အကု
 သိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။) ဣတရေသံ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗမှ တပါးကုန်သော
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့အား။ ဧကေနစိ ပစ္စယေန၊ တစုံတခုသော ပစ္စယ
 သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်မဟုတ်၊ ဖြစ်ကုန်

ပုထုဇ္ဇနာနံ။ ပေ။ ဟောန္တိတိ ။ ။ ပုထုဇ္ဇင်္ဂတို့၏ သန္တာန်၌ ဒဿနေန ပဟာ
 တဗ္ဗတရား ဟူသည် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနှင့် တကွ အပါယဂမနိယ အကုသိုလ်များတည်း။
 ထို့ကြောင့် “ဣတရေသံ”အရ ထို အကုသိုလ်တို့မှ တပါးသော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စသော
 အပါယဂမနိယမဟုတ်သော အကုသိုလ်များကို ယူရသည်။ [ဣတရေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနေ
 ပဝတ္တမာနာနံ ဥဒ္ဓစ္စစိတ္တုပ္ပါဒါဒိန္နံ။—မဓု။ ဣတရေသန္တိ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာနံ။—
 အနု။ ဖွင့်ပုံမတူသော်လည်း အဓိပ္ပါယ်မှာ သဘောတူမင်တည်း။] ပဌမ နနှင့် ဣတရေသံ
 နောက်က (န)ကို ဟောန္တိနှင့် တွဲပါ။ [နစ န ဟောန္တိတိ သမ္ပန္နော။—အနု။]

သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တံ၊ ငါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်၏။ (ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။) ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန် နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ နောက်နောက်ဒိဋ္ဌိသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နောက်နောက် ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာတို့၏။ ဥဒ္ဓစ္စာရမ္ပဏပစ္စယ ဘာဝဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏ အာရမ္ပဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မာ၊ ဆက်။ ဧတ္ထေ ဤ ဒိဋ္ဌိ* အဿာဒေတိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဥဒ္ဓစ္စ- သဟဂတံ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဥဒ္ဓစ္စန္ဓိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝေဉ္စ ကတု၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ ဥဒ္ဓစ္စဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်။) အဓိပတိ- ပစ္စယ နိဒ္ဒေသေ၊ အဓိပတိပစ္စည်း၏ နိဒ္ဒေသ၌။ ဒိဋ္ဌိ* ဒိဋ္ဌိကို။ ဂရုံကတု၊ အလေး ပြု၍။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ အလွန် နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိကို။ ဂရုံကတု၊ အလေးပြု၍။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှလောက်ကိုသာ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ “ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ” ဟုသာ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဒဿနဘာဝနာဟိ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အထက်မဂ်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော အကုသိုလ်တို့၏။ အတိတာဒိဘာဝေန၊ အတိတ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗတ္ထေ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်

ဧတ္ထေ ဟိ ဥဒ္ဓစ္စန္ဓိ။ ။ ဥဒ္ဓစ္စသည် အကုသိုလ်စိတ်အားလုံးနှင့် ယှဉ်ရကား ထို အားလုံးနှင့်ယှဉ်သော ဥဒ္ဓစ္စကို ယူရမည်လောဟု မေးဘူးရှိသောကြောင့် “ဧတ္ထေ ဟိ” စသည်ကို မိန့်။ “ဥဒ္ဓစ္စ” အရ အကုသိုလ်အားလုံးနှင့် ယှဉ်သော ဥဒ္ဓစ္စကို မယူရ။ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ စိတ္တုပ္ပါဒ်ပါသော ဥဒ္ဓစ္စကိုသာ ယူရမည်ဟု သိစေလို၍ “ဥဒ္ဓစ္စန္ဓိ” ပေ။ ဝုတ္တံ”ဟု မိန့်သည်။

အတိတာဒိဘာဝေန န ဝတ္တဗ္ဗတ္ထေ ။ ။ မဂ်က အကုသိုလ်ကို ပယ်ရာ၌ အနုသယ ကိလသာကိသာ ပယ်၏။ ထို အနုသယကိလသာတို့ကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဆိုထိုက်။ ထို့ကြောင့် “အတိတာဒိဘာဝေန န ဝတ္တဗ္ဗတ္ထေ”ဟု ဆိုသည်။

သည်။ (သတိ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ယာဒိသာနံ၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အကုသိုလ်တို့၏။ တာဟိ၊ ထိုဒဿနဘာဝနာတို့သည်။ အနုပုတ္တိဓမ္မတာ၊ နောင် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒေတဗ္ဗာ၊ ရောက်စေထိုက် ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုအကုသိုလ်တို့တွင်။ ပုထုဇ္ဇနေသု၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သောအကုသိုလ်တို့ကို။ ဒဿနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ တေန၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျာ၊ တတ်ကောင်းကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ တို့မည်၏။ သေက္ခေသု၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော အကုသိုလ် တို့သည်။ ဘာဝနံ၊ အထက်မဂ် ၃-ပါးကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ၍။ တာယ၊ ထိုအထက် မဂ် ၃-ပါးသည်။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတို့မည်၏။

တေသု၊ ထို ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတို့တွင်။ ဘာဝနာ- ယ၊ အထက်မဂ် ၃-ပါးသည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ (ဥဒ္ဓစ္စစေတနာနှင့်တကွ ပယ်ထိုက်သော အကုသိုလ်ဟူသမျှတို့သည်။) သဟာယ- ဝိရဟာ၊ အဖော်မှ ကင်းကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ န ဇနယန္တိ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစေတနာယ၊ ဘာဝနာ- ယပဟာတဗ္ဗဖြစ်သော စေတနာ၏။ (ဥဒ္ဓစ္စစေတနာလည်းပါဝင်သော စေတနာ ၏)။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝတာ) န ဝုတ္တော၊ အပ်။

ပန၊ ကား။ အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ၊ ရှုထိုက်သော ဒဿန ဘာဝနာမှ ကင်းကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနေသု၊ တို့၌။ ဥပုဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သကဘဏ္ဍေ၊ မိမိဥစ္စာဘဏ္ဍာ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ၊ ဆန္ဒရာဂ အစရှိသည်တို့၏၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿစ၊ ၏၎င်း။ သံယောဇနတ္တယတဒေကဋ္ဌကိလေသာ- နံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ သိလဗ္ဗတပရာမာသဟူသော သံယောဇဉ် ၃-ပါး အပေါင်း တဒေကဋ္ဌဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏။ အနုပုတ္တိန္ဒတာယ၊ မပြတ်မစဲသေးကုန် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိက္ခိဏသဟာယာနံ၊ မကုန်သေးသော အဖော် သဟာယ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ (သကဘဏ္ဍဆန္ဒရာဂ စသည်နှင့် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်

သဟာယဝိရဟာ။ ။ သဟာယဝိရဟာတိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗသင်္ခါတ သဟကာရိ- ကာရတာဘာဝတော။— အနု။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ဖြစ်လျှင် သောတာပတ္တိမဂ်က ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် တကွ အပါယဂမနိယ အကုသိုလ်ဟူသမျှကို ပယ်ထိုက်သောကြောင့် ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗအကုသိုလ်တို့မှာ အပါယ်ကိုချွန်လောက်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အဖော်များ မရှိကြတော့။ ထိုသို့ အဖော်မရှိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေကျိုးကိုလည်း မဖြစ် စေနိုင်ကြ။

စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ဆိုသည်။) ဝိပါကုပ္ပါဒ်နံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊
 ဝှံ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဓမ္မာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ
 သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် တရားတို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးကို။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ
 ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော။ ဣတိ (အယ်)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။
 (အမတဂ္ဂပထာနုဂတော၊ သော။ ဝိနိစ္စယော၊ တည်း။)

ယဒိ ဝေ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်။ [အပေက္ခိတဗ္ဗ ဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ
 ပုထုဇ္ဇနေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ။ပေ။ ဝိပါကုပ္ပါဒ်နံ ပဋိက္ခိပိတုံ ယဒိ န သက္ကာ။ ဝေ
 သတိ။] အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ၊ ရှင်ထိုက်သော ဒဿန
 ဘာဝနာမှ ကင်းကုန်သော။ (သောတာပတ္တိမဂ်လည်း မပယ်နိုင်၊ အထက်မဂ်
 လည်း မပယ်နိုင်ကုန်သော။) အကုသလာနံ၊ တို့၏။ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ
 ပဟာတဗ္ဗတ၊ နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတို့၏ အဖြစ်သည်။
 အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ (ဝေ
 သတိပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ၊
 အကုသလာနံ နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတ) န အာပဇ္ဇတိ၊
 မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အပ္ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ မပယ်ထိုက်ကုန်သော ကုသိုလ်
 အပ္ပာကတ တရားတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကိုသာ။ နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယပဟာ-
 တဗ္ဗတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 အကုသလာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟာတဗ္ဗဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ၊ အပ္ပဟာတဗ္ဗ၏သဘော
 နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်သဘော ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထို အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာ
 ရဟိတ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဣမသ္မိံ တိကေ၊ ဤ ဒဿနတိုက်၌။ နဝတ္ထုဗ္ဗတ၊
 မဟောထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာ။ (တေသံ ဣမသ္မိံ တိကေ န ဝတ္ထုဗ္ဗတ) နာပဇ္ဇတိ၊
 မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) စိတ္တုပ္ပါဒ်ကဏ္ဍေ ၌။ ဒဿိတာနံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီးကုန်
 သော။ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒ်နံ၊ ၁၂-ပါးကုန်သော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်

ဆိုလိုရင်းကား — “သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်
 ၎င်း၊ အခြားသော ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၎င်း၊ အပါယ်
 ချနိုင်လောက်သော အဖော်သဟာယ်ခရှိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မပေး။ ပုထုဇဉ်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ကား အဖော်သဟာယ် မကုန်သောကြောင့် ဒဿနပဟာတဗ္ဗ
 အကုသိုလ်တို့သည်၎င်း၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၎င်း ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနိုင်
 သည်” ဟူလို။ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို မူလဒီကာဆရာ နှစ်သက်သောကြောင့် ဤနေရာ၌
 ထုတ်ပြထားသည်။

တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ခြံဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗပုဒ်၊ တာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ မေဓဝေနေ၊ တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခတဓမ္မာ၊ သင်္ခတတရားတို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္ထိကေ၊ ဥပ္ပန္နတိက်၌။ ကာလဝေနေ၊ ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာပိ၊ မသိမ်းယူအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတိတာ၊ အတိတ် တရားတို့ကို။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာတိ၊ တို့ဟူ၍။ န ဝတ္ထာယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန် သကဲ့သို့။ (ကဿွာ န ဝတ္ထာ) စိတ္တုပ္ပါဒရူပဘာဝေန၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့၌။ န ဝတ္ထုဗ္ဗဿ၊ မဟော ထိုက်သောတရား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိတော့ခြင်းကြောင့်။ (န ဝတ္ထာ၊ ကုန်။) ဝေံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဒဿနတိက်၌လည်း။ စိတ္တုပ္ပါဒဘာဝေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့၌။ န ဝတ္ထုဗ္ဗဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိတော့ခြင်းကြောင့်။ (မကျန်တော့ခြင်းကြောင့်။) န ဝတ္ထုဗ္ဗတာ၊ မဟောထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ နဝတ္ထာ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၏။

ဟိ၊ မှန်။ ယတ္ထ၊ အကြင်တိက်၌။ နိယောဂတော၊ အမြဲယှဉ်သောအားဖြင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဟောထိုက်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတိက်၌။ တေသံ၊ ထို စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏။ စတုတ္ထော၊ ၄-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဘို့အစသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာဝုတ္ထပဒေသု ဝိယ၊ အကြင်အကြင် ဟောတော်မူအပ် သော ၃-ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ တတ္ထာပိ၊ ထို စတုတ္ထကောဋ္ဌာသ၌လည်း။ ဘိန္ဒိတုာ၊ ခဲ့၍။ ဘဇာပေတဗ္ဗေ၊ သက်ဝင်စေထိုက်ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ဘိန္ဒိတုာ၊ ခဲ့၍။ သိယာ နဝတ္ထုဗ္ဗာ ပရိတ္တာရမ္မဏာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောနည်း ဖြင့်။ ဘဇာပေတိ၊ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တဒဘာဝါ၊ ထို စတုတ္ထကောဋ္ဌာသ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္ထိကေ၊ ၌၎င်း။ ဣဓေ၊ ဤ ဒဿနတိက်၌၎င်း။ တထာ၊ ထို နဝတ္ထုဗ္ဗ၏အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝတ္ထာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်။

အထဝါ၊ ကား။ သပ္ပဋိဗေဟိ၊ သပ္ပဋိဗရုပ်တို့နှင့်။ သမာနသဘာဝတ္တာ၊ တူသောသဘောရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ရူပဓာတ်၌။ (ရူပ ဘုံ၌)။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ ပထဝီ တေဇော ဝါယောဟူသော မဟာဘူတ်တို့ကို။ သပ္ပဋိဗာတိ၊ သပ္ပဋိဗသို့ ဟူ၍။ ဝတ္ထာယထာ၊ ဟောတော်မူ အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ အသည- သတ္တာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ အနိဒဿနံ၊ အနိ- ဒဿနဖြစ်သော။ သပ္ပဋိဗံ၊ သပ္ပဋိဗဖြစ်သော။ ဧကံ၊ တခုသော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။ ဒွေ၊

ကုန်သော။ မဟာဘူတေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စါ၍။ ဧကံ၊ တခုသော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟာ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏သန္တာန်၌။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘာဝနာယ၊ ပဟာတဗ္ဗ၊ သမာန၊ သဘာဝါ၊ ဘာဝနာယ၊ ပဟာတဗ္ဗ၊ အကုသိုလ်တို့နှင့် တူသောသဘောရှိသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပဟာတဗ္ဗတိ၊ ဟူ၍။ ဝုဇ္ဈေယျ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်လသော်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာပသင်္ဂေ၊ နဝတ္ထုဗ္ဗအဖြစ်၌ လျဉ်းပါးဘွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ [ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို စတုတ္ထကောဋ္ဌာသ အဖြစ်၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗတရား ဟု ဟောတော်မူဘွယ် မလို။ ဘာဝနာယ၊ ပဟာတဗ္ဗ အဖြစ်ဖြင့် ပါသွားပြီ-ဟူလို။]

၈၊ ဆက်။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏ (သန္တာန်၌)။ ပဝတ္ထမာနာပိ၊ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော။ သကဘဏ္ဍေ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဘဏ္ဍာ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒယော၊ ဆန္ဒရာဂ အစရှိသော တရားတို့သည်။ ပရဘဏ္ဍေ၊ သူတပါးတို့၏ ဥစ္စာဘဏ္ဍာ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ၊ ဆန္ဒရာဂ အစရှိသော တရားတို့အား။ ဥပနိဿယ-ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ရာဂေါစ၊ သည်လည်း။ ရာဂဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့အား။ အဝိပတိပစ္စယော၊ အဝိပတိသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ အဖောဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (မဟာဘုတ် ၃-ပါးတို့က ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ ကိစ္စကို မပြုနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ရူပဓာတုယံ၊ ရူပဘုံ၌။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ (အစစ်အမှန် အားဖြင့်။) သပ္ပဋိဃာ၊ သပ္ပဋိဃ ရုပ်တို့သည်။ န (ဟောန္တိ)

အထဝါ။ပေ။နတ္ထိ ။ ။ ဥပ္ပန္နတ္ထိကေ အတိတာ၊ ဣဓ ယထာဝတ္ထ အကုသလာ န ဝတ္ထာ (ဥပ္ပန္နတိက်၌ အတိတ်တရားတို့ကို၎င်း၊ ဤ ဒဿနတိက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို၎င်း ဟောတော်မူအပ်ကုန်။) အပေက္ခိတဗ္ဗ-ဘာဝနာရဟိတဘဝိ တံ သဘာဝါ နုတိဝတ္ထနတော တထာ ဝုစ္စန္တိ။ (ရှင်ထိုက်သော ဘာဝနာမှ ကင်းကုန်သော်လည်း ထို ဘာဝနာသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့် ထို ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာဘတ္တိဒေါသံ၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဟုသောအပြစ်ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ရှောင်လွှဲလိုသည်။ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထို န ဝတ္ထုဗ္ဗတာပတ္တိဒေါသ ပရိဟရဏ၏။ ဥဒါဟရဏံ တာဝ ဒဿေတုံ အထဝါ ယထာ သပ္ပဋိဇေယဟိတိ အာပိမာဟ။—အန။

ယထာ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တူ။ အပေက္ခိတဗ္ဗ ဘာဝနာရဟိတာ၊ ရှုဉ်း ထိုက်သော အထက်မဂ် ၃-ပါးမှ ကင်းကုန်သော။ (အထက်မဂ် ၃-ပါးကို မဉ်း ကုန်သော။) ပုထုဇ္ဇနေသု၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်တို့၌။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သကဘဏ္ဍေ၊ မိမိ၏ ဥစ္စာဘဏ္ဍာ၌။ ဆန္ဒထုဂါဒယော၊ ဆန္ဒထုဂ အစရှိသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ အထက် မဂ် ၃-ပါးသည်။ န ပဟာတဗ္ဗာ၊ မပယ်ထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ အကုသိုလ်တို့၏။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ- ပစ္စယတာ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ အကုသိုလ်တို့သည်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ အကုသိုလ်တို့အား။ ဧကေနစိ ပစ္စယေန၊ တစုံတခုသောပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်။

ဟိ၊ မှန်။ တနည်း—ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပစ္စယာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟူသောအကြောင်းရှိကုန်သော။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ)။ တေ၊ ထို ကိလေသာတို့သည်။ ဒဿနတော၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ။ ဥဒ္ဓါ အထက်၌။ န ပဝတ္ထန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပစ္စယဿပိ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟူသောအကြောင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟ- ဂတဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပြုဒ်၏။ သဟာယဝေကဏ္ဍမတ္တမေဝ၊ အဖော်၏ ချိုတဲ့သည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပြုဒ်၏။ ဧကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဘာဝေါ၊ အထည်ကိုယ်သဘောကို။ ဒဿနေန၊ သည်။ အနုပုတ္တိမေတံ၊ နောင် တဖန်ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ န အာပါဒိတော၊ မရောက်စေအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပြုဒ်၏။ ဧကန္တဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတာ၊ ဧကန် ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တာဒိသဿေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿ၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပြုဒ်၏။ သဟာယော၊ အဖော်သည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ ဝိပါကုပ္ပါဒနဝစနံ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း

တသ္မာ ။ ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ သဗ္ဗဂဝိတဗျာသန္တာနေသု သဟာယဝေကဏ္ဍေန (“ သဟာယဝေကဏ္ဍဝေကဏ္ဍေန၊ အဖော်၏ ချိုတဲ့သည်၏အဖြစ် မချိုတဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်)။ ကမ္မဿ ဝိပါကာ ဝိပါကဓမ္မတာ ဝိယပုထုဇ္ဇေန သေက္ခ သန္တာနေသု ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတဿ ဝုတ္တနယေန သဝိပါကာ ဝိပါက- တာ သိဒ္ဓါ။ တသ္မာ။—အနံ။ ဆိုအပ်ပြီး စကားအားလုံးကို ချုံး၍ တ-သဒ္ဓါ၏အစွဲကို ဖွင့်ပြထားသည်။

စကားသည်၎င်း။ (သဟာယေ၊ သည်။) အသတိ၊ မရှိလသော်။ ဝိပါကာနုပ္ပါဒန-
 ဝစနံစ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေခြင်းကို ဆိုကြောင်းစကားသည်၎င်း။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊
 မဆန့်ကျင်။ ဣတိ၊ ဤကား မူလဋီကာဆရာ၏ ရှင်းပြချက်တည်း။ [ဤ ပြအပ်
 ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်အားလုံးကိုပင် အနုဋီကာ၌ ချေပထားသည်။]

သပိ၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စစေတနာကိုလည်း။ ဝိညာဏပစ္စယဘာဝေ၊ နောက်ဝိညာဏ်
 အား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ ယဒိ အပနေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ ဖယ်ရှား
 ထိုက်အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ဖယ်ရှားထိုက်သော်။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမဝိသတိ
 စေတနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဘွယ်
 ရှိသောကြောင့်။ တဿ၊ ထို သမဝိသတိစေတနာကို ဆိုရခြင်း၏။ ကာရဏံ၊
 အကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ပန သဗ္ဗာပေတာ
 ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ယဒိ ဝေ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်။
 အဘိညာစေတနာယ၊ အဘိညာဉ်စေတနာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကဝိသတိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။
 [“ သမဝိသတိ စေတနာ ” နေရာ၌ “ ဧကဝိသတိ စေတနာ ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌
 ဆိုထိုက်သည်မဟုတ်လော- ဟူလို၊] န (ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ မဆိုထိုက်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။)
 အဝစနဿ၊ မဆိုခြင်း၏။ ဝုတ္တကာရဏတ္ထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်း
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းဟူသည် “ ပရတော
 ဝိညာဏဿ ပစ္စယော န ဟောတိ ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းတည်း။]

ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းသည်။ ဣတရာဝစနသပိ၊
 အဘိညာဉ်မှ တပါးသော ဥဒ္ဓစ္စစေတနာကို မဆိုခြင်း၏လည်း။ ကာရဏံ၊
 အကြောင်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာန စေတနာဝစန ကာရဏဝစနေန၊
 တူသောစေတနာကို မဆိုခြင်း၏အကြောင်းကို ဆိုကြောင်းစကားဖြင့်။ ယံ ကာရ-
 ဏံ၊ အကြင် အကြောင်းကို။ အပေက္ခိတုာ၊ ရှိ၍။ ဧကော၊ တပါးသော ဥဒ္ဓစ္စ
 စေတနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ခြင်း တည်းဟူသော
 အကြောင်းကိုရှင်၍ တပါးသော ဥဒ္ဓစ္စစေတနာကို ဆိုအပ်ပြီ။] တေန ကာရဏေ-
 န၊ ထိုအကြောင်းဖြင့်။ ဣတရာယပိ၊ အခြားသော အဘိညာဉ်စေတနာ၏လည်း။
 ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဒဿေတိ ဌ္ဗစပံ။) ယံ ကာရဏံ၊
 အကြင်အကြောင်းကို။ အပေက္ခိတုာ၊ ရှိ။ ဣတရာ၊ အခြားသော အဘိညာဉ်
 စေတနာကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်။ [ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်အား ကျေးဇူးမပြုနိုင်ခြင်း
 ဟူသောအကြောင်းကိုရှင်၍ အဘိညာဉ်စေတနာကို မဆိုအပ်။] တေန ကာရဏေ-
 နစ၊ ထို အကြောင်းဖြင့်လည်း။ [ယဉ္ဇမ္ပ စ ကိ ဤ၌ဟူသည်။] ဝုတ္တာယပိ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ၏လည်း။ အဝတ္တဗ္ဗတံ၊ မဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသညံ။ စိတ္တသင်္ခါရောဝေ၊ စိတ္တသင်္ခါရတမျိုးသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘေဒါဘာဝါ၊ အကုသိုလ်အပြား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကို။ သံယောဂေါ၊ ကာယသင်္ခါရ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ နဒဿိတော၊ မပြုအပ်။

သုခသညာယ ဂဟေတွာတိ ဧတေန၊ ဟူသောကြံ့ပါရှိဖြင့်။ တဏှာပဝတ္တိံ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ပုံကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တဏှာပရိက္ခာရေတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ပရိဝါရေ၊ အခြံအရံ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တဏှာယ၊ တဏှာသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာလေ့စွ။ သုဘံ၊ တင့်တယ်ပေစွ။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သင်္ခတေ၊ ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သော။ အလင်္ကတေ၊ တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော။ (သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ခွဲစပ်။) ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အတ္ထော၊ သင်္ခတေပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခတေတိပဒဿ၊ ၏။ အလင်္ကတေတိ အတ္ထော ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ သမုဒယော၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဇာနန္ဒော၊ မသိသောသတ္တဝါသည်။ အဟံ၊ သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေခြင်းမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ခတ္ထိယမဟာ-သာလာနံ၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ခတ္ထိယတို့၏။ သဟဗျတံဝါ၊ အဖော်၏ အဖြစ်သို့သော်လည်း။ ဥပပဇ္ဇေယျံ၊ ကပ်ရောက်ရပါမူကား။ အဟောဝတ၊ အော် ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင့်တ၍။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ပရိက္ခာရေတိ၊ ပြုစီမံ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (သင်္ခတေတိ ပဒဿ အလင်္ကတေတိ အတ္ထော ဝိညာယတိ၊ ၏။)

အမရဏတ္တာတိ၊ မသေခြင်းအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဂဟိတာ၊ မှတ်ယူအပ်သော။ ဒုက္ကရကိရိယာ၊ ဒုက္ကရအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းသည်။ အမရတပေါ၊ အမရတပမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒေဝဘာဝတ္တံ၊ နတ်ဗြဟ္မာ၏အဖြစ် အကျိုးငှါ။ တပေါ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ အမရတပေါ၊ မည်၏။ [အမရကို “ဒေဝ”ဟု ဖွင့်သည်။] ဝါ၊ တနည်း။ ဒုက္ကတ္တာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မရော မာရကော၊ မိမိကို သေစေတတ်သော။ တပေါ၊ သည်။ အမရတပေါ၊ မည်၏။ [ဆင်းရဲလွန်းသည့်အတွက် အဆိပ်သောက်ခြင်း၊ ကြိုးဆွဲချခြင်းအစရှိသော ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေကြောင်း အကျင့်တည်း။] ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သောအာရုံ၌။ အဒိဋ္ဌသဒ္ဓေါဝိယ၊ အဒိဋ္ဌသဒ္ဓါကို ကဲ့သို့။ [မြင်လျက်သားနှင့် မမြင်ဟု ပြောဆိုရာ၌ အဒိဋ္ဌသဒ္ဓါသည် ဒိဋ္ဌအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့။] မရေသု၊ သေတတ်သော တရားတို့၌။ အမရသဒ္ဓေါ၊ အမရသဒ္ဓါကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဇာတိအာဒိ ပပါတဒုက္ခ ဇနနတော၊ ချောက်ကမ်းပါးသို့ ကျရောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခနှင့်တူသော ဇာတိအစရှိသော ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရဿ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ၏။ မရပပါတ သဒိသတော၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏အထွတ်ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော တောင်ထွတ်မှ ခုန်ချခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ရမဏိယဘာဝေနစ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အဿာဒဘာဝေနစ၊ သာယာဘွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဂယမာနံ၊ မှတ်ယူအပ်သော။ ပုညဖလံ၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးသည်။ ဒီပသိခါရေလိတ္တသတ္တဓာရာသဒိသံ၊ မီးလျှံ၊ ပျားရည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ဓားသွားနှင့် တူ၏။ တဒတ္တော၊ ထို ပုညဖလဟူသော အကျိုးရှိသော။ ပုညာဘိသင်္ခါရေစ၊ သည်လည်း။ တံနိပါဟ လေဟနသဒိသော၊ ထို မီးအလျှံသို့ ကျရောက်ခြင်း၊ ထို မရလိတ္တ ဓားသွားကို လျက်ခြင်းနှင့်တူ၏။

ဣမိဿာယ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ၊ ဤ ပရိဗိုဇ်မကလေး၏။ တရုဏာယ၊ နုနယ်သော။ မုဒုကာယ၊ နူးညံ့သော။ လောမသာယ၊ များသော အမွှေးရှိသော။ ဗာဟာယ၊ လက်မောင်း၏။ သမ္ပဘော၊ အတွေ့သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ ကောင်းမွန်လေစွ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သုခသညာယ၊ သုခဟူသော အမှတ်သညာကြောင့်။ (အာရဘတိ ဌိစပံ)။ ဗာလော၊ ကလေးသည်။ ဂူထကီဠနံ၊ မစင်ကို ကစားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့၎င်း။ ကိလေသာဘိဘူတတယ၊ ကိလေသာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာရဘတိ ဌိစပံ)။ ကောဓာရဝိအဘိဘူတော၊ စိတ်ဆိုးခြင်း မမွေ့မလျော်ခြင်းသည် လွှမ်းမိုးအပ်သောယောကျ်ားသည်။ အသဝသော၊ မိမိအလိုမရှိသည်။ ဝါ၊ မိမိအလို၌ မိမိမလိုက်ပါနိုင်သည်။ မရိတုကာမော၊ သေခြင်းကို အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ဝိသခါဒနံ၊ အဆိပ်ကို စားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့၎င်း။ (တထာ၊ ထိုအတူ) ကရုဏာဖလက္ခဏေသု၊ ပြုရာခဏ၊ အကျိုးပေးရာခဏတို့၌။ ဝိဂုဏ္ဍနိယံ၊ စက်ဆုပ်ထိုက်သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒုက္ခလည်းဖြစ်သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောဘသဟဂတဿ၊ လောဘသဟဂုတ်စိတ်၏။ ဂူထကီဠန သဒိသတော၊ မစင်ကိုကစားခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒေါသသဟဂတဿ၊ ၏။ ဝိသခါဒနသဒိသတော၊ အဆိပ်ကို စားခြင်းနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။

ကာမဂုဏသမိဒ္ဓိယာ၊ ကာမဂုဏ်၏ ပေါများကြွယ်ဝခြင်းကြောင့်။ သဘယဿပိ၊ ဘေးနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ ပိသာစနဂရဿ၊ ဘီလူးမြို့၏။ သုခဝိပလ္လသဟေတုဘာဝေါ၊ သုခ ဟု ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မှတ်ထင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့။ နိရုဇ္ဈရတယ၊ အကြား

အကြား၌ ဇာတ်မတူသောတရား မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ အနုပလက္ခိယမာန ဥပ္ပါဒဝယာနံ၊ မမှတ်သားအပ်သော ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိ ကုန်သော။ [ဇာတ်မတူသော တရားတပါး ပါဝင်နေလျှင် ရှေးတရား၏ပျက်ခြင်း သည် ထင်ရှား၏။ နောက်တရား၏ဖြစ်ခြင်းလည်း ထင်ရှား၏။ ထိုကဲ့သို့ထင်ရှား လောက်အောင် အကြားအကြား၌ တရားတပါး မရှိသောကြောင့် မှတ်သား၍ မလွယ်ကူသော ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသော အရူပဝိပါက်များ—ဟူလို့။] ဒိဃ- သန္တာနတယ၊ ရှည်သောအစဉ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ အဂယု- မာနဝိပရိဏာမာနံ၊ မယူအပ် မယူနိုင်သော ဝိပရိဏာမ သဘောရှိကုန်သော။ [ဝိပါက်အစဉ်သန္တာန်က ရှည်လျားသည့်အတွက် ဝိပရိဏာမဖြစ်ပုံကို ဉာဏ်ဖြင့် လွယ်ကူစွာ မယူနိုင်ကုန်သော။] သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခဘူတာနဗ္ဗိ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အရူပဝိပါကာနံ၊ အရူပဝိပါက်တို့၏။ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာသယေတုဘာဝေါ၊ နိစ္စ အစရှိသော ဝိပလ္လာသ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတသံ၊ ထို အရူပဝိပါက်တို့၏။ ပိသာစ- နဂရသဒိသတာ၊ ဘိလူးမြို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရဿ၊ ၏။ တဒဘိမုခဂမနသဒိသတာ စ၊ ထိုမြို့သို့ ရွှေရွသွားခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ် ကို၎င်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။

တာဝါတိ၊ တာဝဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခော၊ ဆိုထိုက်သော အနက်တပါးကို ရှင်းခြင်းရှိသော။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ [ဤနေရာ၌ ဆိုအပ် လတ္တံ့သော ပြဿနာကို ရှင်းသော နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရနံ၊ ထိုအား။ ပစ္စယော (ဟောတိ။) ဣတိ ဣဒံ (အတ္ထ- ဇာတ်)၊ ဤ အနက်သဘောသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးပါပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပဌမအနက်သဘော ပြီးစီးပါသော်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသော။ ဣဒံ၊ ဤပြဿနာကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုထိုက်သေး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခော။ ။ဝတ္ထုဗ္ဗော+အန္တရာဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာ (ဆိုထိုက်သောတခြားသော အနက်) ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရဿ (ကို) + အပေက္ခာ ယထာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခော= ဆိုထိုက်သော အခြားသောအနက်ကို ငဲ့ခြင်းရှိသော နိပါတ်သဒ္ဓါ၊ တာဝသဒ္ဓါ၏အနက် ထိုသည် 'ပဌမတ္ထေ ကမတ္ထေ စ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တရာပေက္ခော၊ အနုညာတေသု အတ္ထေသု၊ တာဝသဒ္ဓေါ ပဒိဿတိ' နှင့်အညီ ၄-မျိုးရှိ၏။

အနုဋီကာ။ ။အနုဋီကာ၌ ပဒုပ္ပရဏအနက်၊ ပရိမာဏနိယမန အနက်ထိုက်လည်း ပြသေး၏။ ထိုတွင် “န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ=အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ပရိသတ် ၄-ပါး စွမ်းရည်သတ္တိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံမရှိသေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မမှသေး” ဟု ပဋိတော်မူသည့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ ကာလ၏ အတိုင်းအရှည်ကို သတ်မှတ်သော ပရိမာဏနိယမန အနက်တည်း။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ပန သဗ္ဗာပေတော ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်ပြီ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိညာဓတေနာနံ၊ အဘိညာဉ်စေတနာတို့အား။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသ အနာဂတံသညာဏေဟိ၊ စေတောပရိယဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ အနာဂတံသညာဏ်တို့ဖြင့်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏ ၎င်း။ အတ္တနောစ၊ မိမိ၏၎င်း။ သမောဟစိတ္တဇာနနကလေး၊ မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်ကို သိရာအခါ၌။ (ရူပါဝစရာနံ ပညာဘိသင်္ခါရနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပုဋ္ဌတ္တတိ၊ ကား။ ဘဝါဒီနဝပဋိစ္ဆာဒိကာယ၊ ဘဝ၏ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌတ္တာ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (“ကာမဘဝ ရူပဘဝသမ္ပတ္တိယော ပထေတော” ချစ်စပ်။)

ရာဂါဒီနန္တိ၊ ကား။ ရာဂဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒ္ဓစ္စဒေါမနဿာနံ၊ ရာဂ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ဒေါမနဿတို့၏။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တရာဂါဒီအဿာဒနကာလေသု၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ရာဂအစရှိသည်တို့ကို သာယာရာ ကာလတို့၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ ဂရံကတော၊ အလေးဂရုပြု၍။ အဿာဒနံ၊ သာယာခြင်းကို။ ရာဂဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တယဝေ၊ ရာဂဒိဋ္ဌိတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [လောဘမူက ဒေါသမူမောဟတို့၏ အလေးဂရု အာရုံပြု၍မဖြစ်သောကြောင့် ဒေါမနဿာသို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနှင့် မယှဉ်စေထိုက်။]

စ၊ ဆက်။ အဿာဒနံ၊ သာယာခြင်းဟူသည်။ ရာဂေါ၊ ၎င်း။ တဒဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ထိုရာဂနှင့်မကွေမကွာယှဉ်သော။ ဒိဋ္ဌိစ၊ ၎င်းဝည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿာဒနဝစနေနေဝ၊ သာယာခြင်းကိုဆိုကြောင်း စကားဖြင့်ပင်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဂရံ ကရောန္တိ၊ အလေးဂရုပြုသော။ ဒိဋ္ဌိစ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စ၊ ဆက်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ [ရာဂံ ဂရံ ကတော အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ။ တံ ဂရံ ကတော ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌိ ဂရံ ကတော အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ။ တံ ဂရံ ကတော ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။] ရာဂါဒီဟိ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တံသမ္ပယုတ္တသင်္ခါရဿ၊ ထို ရာဂ အစရှိသည်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၏။ အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ။ [အဒဒိသဗ္ဗေန အာရမ္မဏာပေတိအာရမ္မဏပနိဿယပကတူပနိဿယေ၊ အနန္တရာဒိကေစ ပစ္စယေ သဂ်ဏှာတိ။-အနု။]

အနဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အာရုံမရှိသော။ (အဝိဇ္ဇာမှတစ်ပါး အခြားတရားကို အာရုံပြုသော။) အာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရာဒိပစ္စယဝစနေသု၊ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း၊ အနန္တရာဒိပစ္စည်းတို့ဝယ် ဟောကြောင်းဖြစ်သော စကားရပ်တို့၌။ အဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝုတ္တဿ စ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ပဌမဇဝနဿ၊ ပဌမဇောကို။ သင်္ကဏနတ္ထံ၊ သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ယံ ကိစ္ဆိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ကဏာဓော) အာဟ။ [ဤဝါကျ၌ ရသင့်သလို ယောဇနာပုံကို အနုဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သမတိက္ကမဘဝပတ္ထနာဝသေန၊ အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက်ခြင်း၊ ဘဝကိုတောင့်တခြင်း၏အစွမ်းဟူသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော ဌ်စပ်)။

ဧကကာရဏဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ၊ အပြစ်၏ ကပ်ငြိဘွယ်ကို။ (သင်္ကဏာဓော) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကကာရဏဝါဒေါ၊ ကို။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော အကျိုးတရား၏။ သဗ္ဗကာလော၊ ၌။ သမ္မဝါပတ္တိတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဧကသဒိသသဘာဝါပတ္တိတော စ၊ တထပ်တည်း တူသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။

ဧကကာရဏဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိ ။ ။ ပကတိဝါဒ စသည်တို့နှင့် တကွ ဧကကာရဏဝါဒ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိ၊ မူလဋီကာနိဿယ၊ ကာမကုသိုလ် ပဒဘာဇနီအဖွင့်၌ပြုခဲ့ပြီ။ ကာလဝါဒ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သဒ္ဓဝိဘင်း၊ ဥဒ္ဓေသအဖွင့်၌ ပြုခဲ့ပြီ။ အနုဋီကာ၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်အကျယ် ပြထားသေး၏။

အနု။ ။ ပကတိဣဿရပဇာပတိပုရိသကာလာဒိဝါဒါ၊ ယထာ၊ ပကတိဝါဒ၊ ဣဿရဝါဒ၊ ပဇာပတိဝါဒ၊ ပုရိသဝါဒ၊ ကာလဝါဒ အစရှိသော ဝါဒတို့ကဲ့သို့။ ဧကကာရဏဝါဒေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ လောကဿ၊ ကမ္ဘာလောက၏။ ဧကသ္မိယေဝ၊ တခုတည်းသော ပကတိသည်သာလျှင်။ ကာရဏဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ (ဧကကာရဏဝါဒီတို့၏ အယူအတိုင်းဖြစ်လသော်။) တတော၊ ထိုတခုတည်းသောအကြောင်းကြောင့်။ သကလာယ၊ အလုံးစုံသော အကျိုး၏။ ပဝတ္ထိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၎င်း။ ပဝတ္ထိတဗ္ဗ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ) အပေက္ခိတဗ္ဗဿ၊ ရှုထိုက်သော။ ကာရဏန္တရဿ၊ အကြောင်းတမျိုး၏။ (မူသအကြောင်းမှ တပါးသော အကြောင်း၏) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၎င်း၊ အခါခပ်သိမ်း၎င်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ) ကမေနေဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်သာ။ (အကျိုးတမျိုးပြီးမှ တမျိုးသာ) ပဝတ္ထိယာ၊ ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ) ။...ပန၊ စင်စစ်ကား။ ကာရဏန္တရဂေက္ခတာယ၊ အကြောင်းတပါးကို ငဲ့ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကကာရဏဝါဒေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသု၊ ကုန်သော။ ပကာရေသု၊ အပြားတို့သည်။ (ဧကံ
 ဧကောတုဗေဒသော အပြားတို့သည်။) အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သော်
 ၎င်း။ ပါရိဗေသေန၊ နည်းအားဖြင့်။ (ထက်ဝန်းကျင် ကြွင်းကျန်သည်ကို
 ယူကြောင်းနည်းအားဖြင့်။) စတုတ္ထေဝေ၊ ၄-ခုမြောက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧက-
 ဟေတုဖလဒိပနေ၊ တပါးသောအကြောင်း၊ တပါးသောအကျိုးကိုပြခြင်းသည်။
 ဝိဇ္ဇပာနေဝ၊ ထင်ရှားရှိသော်၎င်း။ အတ္ထေ၊ အကျိုးပယောဇဉ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဧကကာရုဏနိဋ္ဌေသော၊ သည်။) နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်
 သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဥပပဇ္ဇတိဝေ၊ သင့်သည်သာ။)

ယထာပဿိ ဝေဒနာဝဝတ္တာနတေဘိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဒေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိ-
 ယံ၊ သုခဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ပဿိ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ သုခါ၊ သုခ
 ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့်၎င်း။ ဂက္ခုစ ပဋိစ္စ။ ပေ၊ တိဏ္ဍိ သင်္ဂတိ ဖဿော။ ဖဿပဇ္ဇလာ ဝေဒနာတိ
 အာဒိနာ၊ ဝက္ခုစ ပဋိစ္စ။ ပေ၊ ဝေဒနာ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း။ သုခဝေဒနိ-
 ယာပိ ဝက္ခုသမ္ပဿာပိ အနုဇ္ဈပေန၊ သုခဝေဒနိယ အစရှိသော အကြောင်း၊
 စက္ခုသမ္ပဿ စသောအကြောင်းတို့အား လျော်သောအားဖြင့်။ သုခဝေဒနာပိ-
 ဂက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာဒိန္၊ သုခဝေဒနာ အစရှိသော အကျိုးတရား၊ စက္ခု
 သမ္ပဿဇာဝေဒနာ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ဝဝတ္တာနတော၊ အသီး
 အသီးပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဘက္ခု ရူပါဒိသု၊ ဝက္ခုပသုဒဂူပါရုံ
 အစရှိသည့်ဘို့သည်။ သမာနေသု၊ တူကုန်လသော်။ ဖဿဝေသေန၊ ဖဿင်
 အစွမ်းဖြင့်။ သုခါဒိဝိပရိယယာ ဘာဝတော၊ သုခ အစရှိသည်၏ ပြောင်းလဲ
 ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ရူပမနသိကာရာဒိသု၊ ရူပါရုံ မနသိကာရ အစရှိ
 သည်တို့သည်။ သမာနေသုစ၊ တူပြန်ကုန်သော်လည်း။ စက္ခာဒိသံသန္နနဝေသေန၊
 စက္ခုအစရှိသည်တို့၌ ထိခိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိဝိပရိယာယာ-
 ဘာဝတော၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာ အစရှိသောဝေဒနာ၏ ပြောင်းလဲခြင်း၏ မရှိခြင်း

အပဟတော၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်တော့၏။ (ကသ္မာ)။ ဧကဿစ၊ တပါး
 သော အရာဝတ္ထုငယ်သည်။ အနေက သဘာဝတာ ဘာဝါ၊ တပါးမက များသော
 သဘောရှိသည်ကိုအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်း။ ယတ္ထကော၊ အကြင်မျှလောက်သော
 အကျိုးတို့သည်။ ဧကတော၊ တိုအင်ကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ငြိမ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေဟိ၊
 ကုန်သော၊ တေဟိ၊ ထိုအကျိုးတို့သည် သမာနသဘာဝေဘဝံ၊ တူသော သဘော
 ရှိကုန်သည်သာ။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်တော်။ ဝိသဒိသေဟိ၊ မတူသောသဘော ရှိကုန်သည်။
 နု (သဝိတဗ္ဗံ) ၊ ဣ ဣတရသာ၊ ဤသို့မဟုတ်လျှင်၊ တဿ၊ ထိုအကြောင်း၏။ ဧက-
 ဘာဝေါဝေ၊ ဝေဒနာတို့၏အဖြစ်သည်ပင်။ နု လိယ ၊ မပြင်ဘော့ကု၊ ဣတိ (ဣံ) အတ္ထံ၊
 ကို။ သဗ္ဗဿ ။ ပေ၊ ပသက္ခိတော ဝတိ၊ ဟူ၍။ (ဝိကာကာဇော) အာဟ။

ကြောင့်၎င်း။ အညပစ္စယ သာမညေ၊ အခြားသော အကြောင်းတို့၏ တူကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဖဿဝသေန၊ ဖဿ၏ အစွမ်းကြောင့်။ သုခါဒိ စက္ခုသမ္ပယဇာဒိနံ၊ သုခ အစရှိသောဝေဒနာ၊ စက္ခုသမ္ပယဇာဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ ဩဋ္ဌာရိက သုခုမာဒိသင်္ကရာဘာဝတော စ၊ ဩဋ္ဌာရိက သုခုမ အစရှိသည်တို့၏ ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

သုခါဒိနံ၊ သုခ အစရှိသည်တို့၏။ ယထာဝုတ္တသမ္ပယဿ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သမ္ပယဿ။ အဝိပရိတော၊ မဖောက်မပြန်သော။ ပစ္စယဘာဝေါ ဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်ပင်။ ယထာဝေဒနံ၊ ဝေဒနာအားလျော်စွာ။ ဖဿဝဝတ္ထာနံ၊ ဖဿ၏ အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာရဏဖလဝိသေသေန၊ အကြောင်း အကျိုးတို့၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလကာရဏဝိသေသနိစ္ဆယော၊ အကျိုး အကြောင်းတို့၏ ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ ၂-ပါးစုံသော အကြောင်းအကျိုး၌လည်း။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ကမ္မာဒယောတိ၊ ကား။ ကမ္မာ ဟာရ ဥတုအာဒယော၊ ကံ၊ အာဟာရ၊ ဥတု အစရှိသောအကြောင်းတို့သည်။ အပါကဋ္ဌာ၊ မထင်ရှားကုန်။ (ကသွာ၊ ဝိညာယတိ။) သေမုပဋိကာရေန၊ သလိပ်ကို ကုစားလိုက်ခြင်းအားဖြင့်။ ရောဂဝူပသမတော၊ ရောဂါ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ (ဝိညာယတိ)။

ဥတု အာဒယော။ ။ ဥတုအာဒယောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ စိတ္တဝိသမာစာရာ၊ စိတ် မညီမညွတ် ပြုကျင့်ခြင်းတို့ကို၎င်း။ ပိတ္တဝါတာဒယောပိ၊ သည်းခြေလေ အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ သင်္ကယန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ (ကံကြောင့်၎င်း၊ အစာအာဟာရကြောင့်၎င်း၊ ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရောဂါရနိုင်သည်သာ မကသေး၊ စိတ် မချမ်းသာခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မညီမညွတ် မမျှမတ ကာမကို သွားလာခြင်း စသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း သည်းခြေ၏ ပျက်ခြင်း၊ အတွင်းလေ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း ရောဂါရနိုင်၏။ ထို အကြောင်းအားလုံးကို အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သိမ်းယူသည်။)

သေမုပဋိကာရေန ။ ။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ 'ဒေါသေ၊ အပြစ်သည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လသော်။ ဣတရေပိ၊ အခြားသောအကြောင်းတို့သည်လည်း။ ခေါတံ၊ ချောက်ချားခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကံစသော အကြောင်းတို့သည်။ သန္တေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိပါကုန်သော်လည်း။ သေမုပဋိကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ အတုက်။ ရောဂဝူပသမတော၊ ရောဂါ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ သေမေသု၊ သည်း။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိအတ္ထော။ ။-အနု။

အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝဇ္ဇတိတိ ဝစနတောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုဝေ တို့။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓဒမ္မသု၊ တရားတို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဘွယ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ)။ ဣတိ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဤသတ်ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝဿ၊ သင်္ခါရ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တဏှာ-ဒီနံ သင်္ခါရပေတုနံ ဟေတု ခွဲစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ပုန၊ တဖန်။ တဿာပိ၊ ထိုဘဏှာ၏လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ ဣမဿ အတ္တဿ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာ အာသဝသမုဒယောတိ ဝစနတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဝါ၊ တနည်း။ တဏှာ၊ တဏှာသည်၎င်း။ စတုဂ္ဂပါဒါနဘူတာ၊ ၄-ပါး သော ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဘဝ ဒိဋ္ဌာသဝါစ၊ ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝတို့သည်၎င်း။ သင်္ခါရဿ၊ သင်္ခါရ၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါကဇ္ဇာ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တဒ္ဓယေနပိ၊ သုတ် ၂-ပါး အပေါင်းဖြင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝမေဝ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုသာ။ ဒဿေတိ၊ ၏။ [ဝေဖြင့် ရှေ့နည်း၌ကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ၏ တဏှာ၏ အကြောင်းအဖြစ်ကို ပြသည်မဟုတ်ဟု ကန့်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသွာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တဒ္ဓယေနပိ၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ သင်္ခါရကာရဏ ဘာဝမေဝ၊ ဒဿေတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ အဿာဒါနု-ပဿိနောတိဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ အာဒီနဝပဋိစ္စာဒနကိစ္စာ၊ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိသော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သုတ္တဒ္ဓယေနပိ။ ပေ။ ဒဿေတိ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ။)

ယသွာ၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဓါ၊ ဉာဏ်ပညာမရှိ။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ပုညာဘိ-သင်္ခါရဒိကော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရေတိ၊ စီမံ ပြုလုပ် အားထုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝဿ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းတို့အဖြစ်၏။ ပါကဇ္ဇတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဓသုဘာဝေါ၊ ပညာမရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အဝိဇ္ဇာကို။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝေန၊ သင်္ခါရ တို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဝိအာသဝဿ၊ ရဟန္တာ၏။ သင်္ခါရဘာဝတော၊ သင်္ခါရတို့၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ (မရှိသည်အတွက်)။ အသာဓာရဏတ္တာစ၊ အသာဓာရဏအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ (“သင်္ခါရနံ ဟေတုဇာဝေဒ ဒိပိတာ” ဟူသော အဋ္ဌ

ကထာ ဌ်စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိ၊ ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနိ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏။ သာဓာရဏာနိ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းတို့ဘည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုညဘဝါဒီအာဒီနဝ ပဋိစ္စာဒီကာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သော ဥပပတ္တိဘဝ အစရှိသည်တို့၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနိ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ [ပဌမနည်း၌ အဝိဇ္ဇာကုန်ခန်းသော ရဟန္တာသန္တာန်ဝယ် သင်္ခါရမဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို သင်္ခါရဖြစ်ဘို့ရန် ရဟန္တာတို့နှင့် အသာဓာရဏအကြောင်းဟု ဆိုသည်။ ဒုတိယနည်း၌ အဝိဇ္ဇာက ပုညဘဝစသည်တို့၏ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည့်အတွက် ထိုဖုံးလွှမ်းမှုသည် အခြားဝတ္ထုအာရုံစသည်တို့နှင့် မဆက်ဆံသောကြောင့် အသာဓာရဏ အကြောင်းဟု ဆိုသည်။]

ဌာနာရိဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ။) [“ဌာန”အရ တည်ရာဌာနကို မယူဘဲ ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းကို ယူသောကြောင့် ဌာနကို “အတ္ထိတာ”ဟု ဖွင့်သည်။] ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ကေစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ပဋိသန္ဓိအာဒီနိ၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ ဌာနတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ။ [ဤအလို “ဌာန” အရ ပဋိသန္ဓိဌာန ဘဝင်ဌာန ဟု ခေါ်ရသော ကာလဝိသေသကို ယူရသည်။] ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ (ဤသို့ ကေစိဆရာတို့ ဝါဒအတိုင်း ဖြစ်လသော်။) ပုရိမစိတ္တံ၊ ရှေးရှေးစိတ်သည်။ ပစ္စိမစိတ္တဿ၊ နောက်နောက် စိတ်၏။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဌာနအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ ဌာနဝိရုဒ္ဓ၏ အဖြစ်သည်။ ကေန္တိကံ၊ တခုတည်းသော အဘို့ရှိသော အကြောင်းသည်။ ဝါ၊ ကေန အကြောင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း- ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ကေန္တိကံ၊ န သိယာ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဝင်ံ ပိ၊ ရှေးရှေးဘဝင်သည်လည်း။ ဘဝင်ံဿ၊ နောက်နောက်ဘဝင်အား။ အနန္တရပစ္စယော၊ အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ ဇဝနံ၊ ရှေးရှေးဇောသည်။ ဇဝနဿ၊ နောက်နောက်ဇောအား။ အနန္တရပစ္စယော၊ အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ ဌာနဝိရုဒ္ဓ၏အဖြစ်သည်။ ကေန္တိကံ၊ တခုတည်းသော အဘို့ရှိသောအကြောင်း သည်။ ဝါ၊ ကေန အကြောင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သိပ္ပါဒီနိ၊ အတတ်ပညာ အစရှိသည် တို့၏။ ပဋိသန္ဓိ အာဒိဌာနံ၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ဌာနသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။

ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထို ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ဌာနကို။ ဣဓ၊ ဤ ဌာနဝိရုဒ္ဓ အရာ၌။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။

ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ နမန ရူပနဝိရောဓာ၊ နမနလက္ခဏာ၊ ရူပန လက္ခဏာအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သာရမ္မဏာ နာရမ္မဏာဝိရောဓာ စ၊ သာရမ္မဏ၏အဖြစ် အနာရမ္မဏ၏အဖြစ်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း တည်း။ ဒီရာဒီနိ၊ နို့ ရည် အစရှိသည်တို့သည်။ ဒဓိအာဒီနိ၊ နို့ ဓမ်း အစရှိသည် တို့၏။ မရုဓမ္မိလ ရသဒီ သဘာဝ ဝိရောဓာ၊ ချိုသောအရသာ ရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသောသဘော၊ ချဉ်သောအရသာ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော အစ ရှိသော သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ (သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘော အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။)

အဝိဇာနနကိစ္စော၊ မသိခြင်းကိစ္စရှိသော။ အာလောကော၊ အရောင်အလင်း သည်။ ဝိဇာနနကိစ္စဿ၊ သိခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ (“ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌စပ်။) အမဒနကိစ္စာ၊ မူးယစ်ခြင်းကိစ္စ မရှိ ကုန်သော။ ဂဠာဒယောစ၊ တင်လဲအစရှိသော အဆောက်အဦတို့သည်လည်း။ မဒနကိစ္စဿ၊ မူးယစ်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ အာသဝဿ၊ အရက်၏။ (“ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ဟောတိ” ဟု အဋ္ဌကထာ ၌ စပ်။)

ဂေါလောမာဝိလောမာနိ၊ နွားမွေးဆိတ်မွေးတို့သည်။ ဒဗ္ဗာယ၊ နေစာမြက် ၏။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ ဒဓိအာဒီနိ၊ နို့ ဓမ်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဘူတိဏက- ဿ၊ မြက်နံ့သာ၏။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ။) [အနုဠိကာ၌ အာဒိဖြင့် ပလာလ (ကောက်ရိုး) ကိုယူ၏။] စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤ ဂေါလောမာဝိလောမာနိအစရှိသော ပါဌ၌။ ရတ္တာ၊ နီကုန်သော။ ဇဠကာ၊ ဆိတ်တို့ကို။ အဝိတိ၊ အဝီဟူ၍။ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ [အခြားနေရာ၌ ဇဠကကို သိုး ဟု အနက်ပေးကြ၏။ နိသော အမွေးရှိသော သတ္တဝါကား များသောအားဖြင့် သိုးသတ္တဝါမဟုတ် ဆိတ်သတ္တဝါ တည်း။ ထောမနိဓိအဘိဓာန်၌ “အဝိသဒ္ဓါ ဇဠကသဒ္ဓါတို့သည် ဆိတ်ဟူသော အနက်၊ သိုးဟူသောအနက်ကို ဟောကုန်၏” ဟု ဆို၏။ ဤနေရာ၌ကား ဆိတ် ဟူသော အနက်သာ လျော်သည်။]

တေစ၊ ထို ကျေးဇူးပြုခံရသော တရားတို့သည်လည်း။ ဝိပါကာယေဝ၊ ဝိပါက်တို့ချည်းသာ။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဝိပါကာယပိ၊ မကောင်းသောအကျိုးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ တဒဝိပါကာနံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ၏အကျိုး မဟုတ်ကုန်သော။ ပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရာနံ၊ ပုညာဘိ သင်္ခါရ၊ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့၏။ ပစ္စယတ္ထံ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ န နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့် မဟုတ် သင့်သည်သာ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

တဒဝိပါကတ္ထေ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ၏အကျိုး မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း။ သာဝဇ္ဇတာယ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဝိရုဒ္ဓါနံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာနှင့် မဆန့်ကျင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန် သော။ တံသဒိသာနုဉ္စ၊ ထို အဝိဇ္ဇာနှင့် သဘောတူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရာနမေဝ၊ တို့အားသာ။ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ ဣတရေသံ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရမှ တပါးကုန်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့ အား။ (ပစ္စယော) န (ဟောတိ)။ ဣတိ တေဿ ပသင်္ကဿ၊ ဤ ကပ်ငြိလျှဉ်းပါး ဘွယ်ကို။ နိဝါရဏတ္ထ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရုဒ္ဓေါစာဝိရုဒ္ဓေါစ၊ သဒိသာ- သဒိသော တထာ၊ မဗ္ဗာနံ ပစ္စယော သိဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ကဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရော- နန္တော၊ ပြုလို့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာတိအာဒိံ ၊ အစရှိသော နိဂုံးစကားကို။ (သင်္ကဟကာရော) အာဟ။

အစ္စ္စေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိနံ၊ အပြတ်အတောက်မရှိသော ချည်ဖြင့် ထိုးသီအပ်သော အကွဲအနာ မရှိသော ပတ္တမြားလုံးတို့၏။ ပဗ္ဗပရိယဝဝတ္တာနံ ဝိယ၊ ရှေ့နောက်၏အဖြစ်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းကဲ့သို့။ နိယတိ၊ မြဲသော သဘောသည်။ (ဟောတိ)။ နိယတိယာ၊ မြဲသောအားဖြင့်။ (သင်္ကတိ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ နိယတိသင်္ကတိ၊ နိယတိသင်္ကတိမည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ နိယတိဝေ၊ မြဲသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သင်္ကတိသမာဂမော၊ သည်။ နိယတိ- သင်္ကတိ၊ နိယတိသင်္ကတိ မည်၏။ တာယ၊ ထို မြဲသောအားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ ထို မြဲသောပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဘာဝေယ၊ ထိုထိုအဖြစ်တို့၌။ ပရိဏတာ၊ ကိုင်းညွတ်ကုန်၏။ မနုဿဒေဝဝိဟင်္ဂါဒိဘာဝံ၊ လူ့နတ်၊ ငှက် အစ ရှိသည်တို့၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ နိယတိသင်္ကတိဘာဝပရိဏတာ၊ မြဲသောအားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် မနုဿဒေဝ အစရှိသော ထိုထိုအဖြစ် တို့၌ ကိုင်းညွတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ မြဲသော ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ပေ။ ကုန်၏။

အစ္စ္စေဇ္ဇ ။ ပေ ။ နိယတိ ။ ။ နိယတိဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်း ထိုထို ဘဝတိ ထိုထိုအမျိုးဇာတ် အစရှိသည်တို့၏ ရှေ့နောက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မည်သူ တဦးတယောက်မျှ မပြုအပ် မပြုနိုင်၊ မြဲသောသဘော ရှိ၏။ လူ့ဘဝဆုံးလျှင် နောက်ဘဝသည် “မည်သည့်ဂတိဝယ် ဖြစ်ရမည်” ဟု ၎င်း၊ “မည်သည့်အမျိုးဇာတ်ဝယ် ဖြစ်ရမည်” ဟု ၎င်း၊ “မည်သည့်ကိုယ်ကာယဖြင့် ဖြစ်ရမည်” ဟု ၎င်း၊ အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ပြီးရှိ၏။ မည်သူတယောက်မျှ ပြောင်းလဲ၍ မပြုပြင်နိုင်၊ ဥပမာ-အပြတ်အတောက် မရှိသော ကြိုးတချောင်းဖြင့် ပတ္တမြားလုံးကလေးတွေကို သိကုံး၍ထားရာ၌ အကြားငယ် အပြတ် မရှိ၊ တလုံးပြီးတလုံး ဆက်၍ ကြိုးကလေး ဝင်သွားသကဲ့သို့ အတ္တလည်း တဘဝပြီး တဘဝ ဝင်သွားသည်—ဟူလို။ နိယတိ သင်္ကတိ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန္ဓံ၊ သာမညဖလသုတ်၊ မက္ခလိဂေါသာလဝါဒအဖွင့်၌ ပြထား၏။

နိယတိယာ၊ မြဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ခါရတိယာ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝေနစ၊ ထိုထို အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း၊ ပရိဏတာ၊ ကိုင်းညွတ်ကုန်၏။ နာနပ္ပကာရတံ၊ အမျိုးမျိုးသော အပြားရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ နိယတိသင်္ခါရတိယာပရိဏတာ၊ မြဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ပေါင်းဆုံခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ထိုထို အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း ကိုင်းညွတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတေဟိ ဝိကပ္ပနေဟိ၊ ဤ အထူးထူး အထွေထွေ ကြံစည်ခြင်းတို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အကုသလံ၊ ကို။ ဝါ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်အောင်။ ကတော၊ ပြု၍။ ပုညာဒီသု၊ ပုည အစရှိသည်တို့တွင်။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ အမှတ်မထားတပါးပါ ဦး။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမတ္ထံ၊ ဤ အနက်အပေါ်ယံကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဝေ အဝိဇ္ဇာယာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ (ယံ ဝစနံ၊ အတ္ထံ၊ တံ ဝစနံ၊ သင်္ခါရကာရော) အာဟ။

အပရိဏာယကော ဗာလောတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပုဋ်ပါဒက ကလျာဏမိတ္တ ရဟိတော၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ပြီးစေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တမဂ်ကင်းသော။ (“ဗာလော၊ ကရောတိ” ခွဲစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂါဝသာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်အဆုံးရှိသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ (ဝုတ္တံ ခွဲစပ်။) သမဝိသမံ၊ ညီညွတ် မညီညွတ်သည်ကို။ ဒဿေတော၊ ပြု၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဏာယကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတေ၊ ထို နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ပို့ဆောင်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်မှ။ ရဟိတော၊ ကင်းသူသည်။ အပရိဏာယကော၊ မည်၏။

ဓမ္မံ ဥတူတိ၊ ကား။ သပ္ပုရိသုပနိသယေန၊ သူတော်ကောင်း ဟူသော အားကြီးသောမှီရာကြောင့်။ စတုသစ္စပ္ပကာသကသတ္တာဒိဓမ္မံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထင်ရှားပြတ်သော သုတ်အစရှိသောတရားတော်ကို။ ဥတူ၊ သိရ၍။ (သစ္စာနိ အဘိသမေဿတိ ခွဲ စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ မဂ္ဂဉာဏေနော၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ပင်။ သဗ္ဗဓမ္မပဝရံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ထက်မြတ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဥတူ၊ သိရ၍။ (“သစ္စာနိ အဘိသမေဿတိ” ခွဲစပ်။) ပန၊ ဆက်။ သေသသစ္စာဘိသမယဿ၊ နိရောဓသစ္စာမှ ကြွင်းသော သစ္စာ ‘၃-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏။ တံ ဇာနနာယတ္တတ္တာ၊ ထို နိရောဓသစ္စာကို သိခြင်း၌ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာနကာလမ္ပိ၊ တူသောကာလ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တံ၊ ထို နိရောဓသစ္စာကို သိခြင်းကို။ ပရိမကာလံ ဝိယ၊ ရှေ့ကာလကိုသို့။ (သစ္စာ ၃-ပါး၏ ရှေးဦးစွာ နိဗ္ဗာန်ကို သိသကဲ့သို့။) ကတော၊ ၍။ (သင်္ခါရကာရေန) ဝုတ္တံ။

သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီ။

ဝိညာဏပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်

၂၂၇။ ယထာဝတ္ထုသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပုဋ္ဌမာနံ၊ ဖြစ်သောဝိညာဏ်သည်။ တံကမ္မနိဗ္ဗတ္တ- မေဝ၊ ထိုစေတနာဟူသော ကံကြောင့် ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုကံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗာတ္ထိံ သ ပေ။ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် လောကီဝိပါက် ဝိညာဏ်ကိုသာ ယူအပ်ပါသော်လည်း။ ဓာတုကထာယံ၊ ဓာတုကထာပါဠိတော် ၌။ ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဋ္ဌေသေ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ။ ပေ။ အသင်္ဂဟိတာ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗ- ဝိညာဏဗျာထဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်၊ အလုံးစုံသော ဗျာထ၊ အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့ကို သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဣ၊ ဤဓာတုကထာ၌။ ဝိညာဏဗျာထဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသ၊ ကြွင်းသော အစိတ်အပိုင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ (ဝေသန္တေသု၊ သော။) ဝိပါကာဓမ္မာတိ ဣမဿ ဝိယ၊ ဝိပါကာဓမ္မာဟူသော ဤပုဒ်၏ကဲ့သို့။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဓာတုကထာ၌။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ ကုန်သော။) ဝိညာဏာဒယော၊ ဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ် ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

၈၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ) သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ အဘိ- ဓမ္မဘာဇနီယေ၊ ၌။ စတုဘူမက ကုသလသင်္ခါရော၊ ကို၎င်း။ အကုသလ သင်္ခါ- ရော၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [သင်္ခါရောကို ငဲ့၍ “ဝုတ္တော” ဟု ထားသည်။ သင်္ခါရကိုငဲ့လျှင် “ဝုတ္တာ” ဟု ထားရလိမ့်မည်။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဝေ၊ ထို အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌လာသော သင်္ခါရကိုပင်။ ဓာတုကထာ- ယံ၊ ၌။ ဂဟိတော၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗျော၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဘဝေါပန၊ ဘဝကိုကား။ ဓာတုကထာယံ၊ ၌။ ကမ္မုပပတ္တိဘဝ ဝိသေသ- ဒဿနတ္ထံ၊ ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ အထူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ- ဝသေန၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ဂဟိတော၊ ယူတော်မူအပ်။ ဝေဉ္စကတွာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတုကထာ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အနုဒ္ဓရိတွာ၊ မထုတ်ဆောင်မူ၍။ ကမ္မဘဝေါတိ အာဒိနာ၊ ကမ္မဘဝေါ အစရှိသော။ နယေနဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝကို။ ဥဒ္ဓေဇာ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်ပြီ။

ဝိပါကဋ္ဌေတန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ဇါ။ ဝိပါကတ္တာ၊ ဝိပါကံ
 ဇါအဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရပစ္စယတ္ထံ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်
 ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထို သင်္ခါရဟူသော အကြောင်း
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာနေတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပစိတ ကမ္မာတာဝေ
 ဝိပါကာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို သင်္ခါရ
 ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်ပြလိုသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဝိပါကဋ္ဌာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော)
 အာဟ၊ ပြီ။

ယေဘုယျေန လောဘသမ္ပယုတ္တ ဇဝနာဝသာနေတိ၊ ဟူသော စကားကို။
 (“ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဌ်စပ်။) ဇဝနေန၊ ဇောဖြင့်။ တဒါရမ္မဏနိယမေ၊ တဒါရုံကို
 မှတ်သားရာ၌။ သောမနဿသဟဂတာနန္တရံ၊ သောမနဿသဟဂုတ် ဇော၏
 အခြားမဲ့၌။ သောမနဿသဟဂတ တဒါရမ္မဏဿ၊ သောမနဿသဟဂုတ်
 တဒါရုံ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောမန-
 ဿသဟဂတာနေဝ၊ သောမနဿသဟဂုတ်ဇော တဒါရုံတို့ကိုသာ။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇါ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သိထိုက်ပါသော်လည်း။
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တိဟေတုက ဇဝနာဝသာနေစ၊ တိဟိတ်ဇော်၏အဆုံး
 ၌လည်း။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ အဟေတုကံ၊ အဟိတ်ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊
 တဒါရုံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယေဘုယျေနာတိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

သကိံဝါတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဒိရတ္တတိရတ္တာဒိသု ဝိယ၊ ဒိရတ္တ တိရတ္တ
 အစရှိသော စကားရပ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇါ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဒိက္ခတ္တု-
 မေဝ၊ ၂-ကြိမ်သာလျှင်။ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။
 [ဝါစာသိလိဋ္ဌအကျိုးငှါ “သကိံ ဝါ” ဟု ဆိုသည်။] ပန၊ ဆက်။ ဒိရတ္တတိရတ္တန္တိ
 တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဝါသဒ္ဓဿ၊ ဝါသဒ္ဓါ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
 (မပါခြင်းကြောင့်။) ဝစနသိလိဋ္ဌတာမတ္ထေန၊ စကား၏ ပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်
 မျှဖြင့်။ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိရတ္တသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ
 အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ နိရန္တရတိရတ္တဒဿနတ္ထံ၊
 အကြားမရှိသော ၃-ညဉ့်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊
 ထို့ကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဇါ။) ပန၊ ဆက်။ ဣမ၊ ဤနေရာ၌။ ဝိကပ္ပနတ္ထော၊ ဝိကပ္ပန
 အနက်ရှိသော။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကိံ ဝေ
 စ၊ တကြိမ်သာလျှင်လည်း။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ပဝတ္တိံ၊ တဒါရုံ၏ဖြစ်ခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သကိံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဟိ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ သင်္ကံ၊ တကြိမ်။ တဒါ-
 ရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယာ၊ တဒါရုံဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိစာရေတဗ္ဗတံ၊ စိစစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်
 ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယံ ပနာတိ-
 အာဒိံ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ [စိတ္တပ္ပဝတ္တိ
 ဂဏနာ၌ ၂-ကြိမ်သာလျှင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကို ပြသောကြောင့် “တဒါရုံ၏ တကြိမ်
 ဖြစ်ခြင်းကို စဉ်းစားထိုက်၏” ဟု အဋ္ဌကထာဆိုလိုရာ ရောက်သည်။] တတ္ထ၊ ထို
 စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယံ အစရှိသော စကားရပ်၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဂဏနာယန္တိ၊
 ဟူသေ့စကားကို။ ဝိပါကကထာယံ၊ ဝိပါကကထာ၌။ ဗလဝဂ္ဂပါဒိကော
 အားရှိသောဂ္ဂပါရုံ အစရှိသော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သော။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ-
 ဂဏနံ၊ စိတ်ဖြစ်ပုံကို ရေတွက်ခြင်းကို။ သန္တာယ၊ ၌။ အာဟ၊ ပြီ။ [ဝိပါကကထာ
 နောက်၌ လာလတ္တံ့။] ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိပါကကထာ၌။ ဒေဝ၊ ၂-ကြိမ်သာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏပ္ပတ္တိဝါရာ၊ တဒါရုံ၏ ဖြစ်ရာဝါရတို့သည်။ အာ-
 ဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဇဝနဝိသယာနုဘဝနံ၊ ဇော၏အာရုံကို ခံစား
 သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ အာသန္နဘေဒဒ၊ နီးသောပျက်ခြင်းရှိသော။ (ပျက်ခါ
 နီးနေသော။) ဧကစိတ္တက္ခဏာဝသိဋ္ဌာယုကော၊ စိတ္တက္ခဏတကြိမ်ခန့် ကြွင်းကျန်
 သော အသက်ရှိသော။ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ထို ဂ္ဂပါရုံအစရှိသော အာရုံ၌။ နုဥပ္ပဇ္ဇေ-
 ယျ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာ၏ အလိုတည်း။

အနုဂ္ဂပါယ ပဋိသန္ဓိယာတိ၊ ကား။ အကုသလဝိပါကဿ၊ ၏။ အပါယ ပဋိ-
 သန္ဓိ၊ အပါယ် ပဋိသန္ဓေသည်၎င်း။ ကာမာဝစရာဒိ ကုသလဝိပါကနံ၊ ကာမာ
 ဝစရ အစရှိသော ကုသလဝိပါက်တို့၏။ ကာမ ဂ္ဂပါ ရူပ သုဂတိ ပဋိသန္ဓိယော၊
 ကာမသုဂတိ၊ ရူပသုဂတိ၊ အရူပသုဂတိ ပဋိသန္ဓေတို့သည်၎င်း။ ယထာကမ္မံ၊ ကံ
 အားလျော်စွာ။ အနုဂ္ဂပါ၊ လျော်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိကတာ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဆိုရာ
 ဆိုကြောင်းစကားသည်။ မဟာဝိသယာ၊ ကျယ်သောအရာ ရှိ၏။ ဣတိကတာ၊
 ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တာဝ၊ ပဋိသန္ဓေအခါမှ ရှေးဦးစွာ။ ပဝတ္တိမေဝ၊ ပဝတ္တိ
 အခါကိုသာ။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တိယံ
 ပနာတိအာဒိံ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဘဝင်္ဂဘူတာနံ၊ ဘဝင်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော အဟေတုကဒ္ဓယ အစရှိသည်
 တို့၏။ သယမေဝ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်။ ဒွါရတ္တာ၊ ဒွါရတို့၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 ဝါ၊ ဒွါရဖြစ်သည့်အတွက်၎င်း။ (မနောဒွါရဖြစ်သောကြောင့်- ဟူလို။) စုတိ-
 ပဋိသန္ဓိဘူတာနဉ္စ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော အဟေတုကဒ္ဓယ အစ
 ရှိသည်တို့၏လည်း။ ဘဝင်္ဂသင်္ခါတေန၊ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒွါရေနစ၊ ဒွါရ
 အားဖြင့်၎င်း။ အညေန၊ ဘဝင် ဟု ဆိုအပ်သော မနောဒွါရမှတစ်ပါး အခြား

သော။ ဒွါရေနစ၊ ဒွါရအားဖြင့်၎င်း။ အနုပ္ပတ္တိဘော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
 ဝါ၊ မဖြစ်သည့်အတွက်၎င်း။ ဧတေသံ၊ ဤ အဟေတုကဒ္ဒယ အစရှိသည်တို့၏။
 နိယတံဝါ၊ မြဲသည်မူလည်းဖြစ်သော။ အနိယတံဝါ၊ မမြဲသည်မူလည်းဖြစ်သော။
 ဒွါရံ၊ ဒွါရသည်။ (အတ္တိ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျ-
 တ္တာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဟေတုကဒ္ဒယာဒိနံ၊ အဟိတ်
 ပဋိသန္ဓေ ၂-ခုအပေါင်း အစရှိသည်တို့၏။ (အနုပ္ပတ္တိတော ဒွါရတာ စသည်၌
 ရထိုက်သလိုစပ်။) [အာဒိဖြင့် အခြားသော ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်ကိစ္စတပ်သော
 မဟာဝိပါကံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါကံတို့ကိုယူ။] ဒွါရနိယမာနိယမာဝစနံ၊ ဒွါရအားဖြင့်
 မြဲသည်၏အဖြစ် မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို မဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ကေဿ၊ တယောက်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏ (သန္တာန်၌)။ ပဝတ္တရူပါ-
 ဝစရဝိပါကော၊ ဖြစ်သော ရူပါဝစရဝိပါကံသည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ ပထဝီ
 ကသိုဏ်း အစရှိသော အာရုံတို့တွင်။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ အကြင် အာရုံ၌။
 ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုအာရုံမှ။ အညသ္မိံ၊ အခြားသောအာရုံ၌။ တဿ၊
 ထို ရူပါဝစရဝိပါကံ၏။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါ-
 ဝစရာနံ၊ ရူပါဝစရဝိပါကံတို့၏။ နိယတာရမ္မဏတာ၊ မြဲသောအာရုံ ရှိကုန်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝတ္ထာ၊ ပြီ။ တကြဿာတိ၊ ကား။ ပဝတ္ထိယံ၊
 ပဝတ္ထိအခါ၌။ ဗာတ္ထိံ သဝိဿေ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော။ (အဿ၊ ထို ဝိညာဉ်
 အား။ ပစ္စယာ ဟေန္တိ ခွံစပ်။)

ဣန္ဒြိယပဝတ္ထိ အာနုဘောဝတော ဝေ၊ စက္ခုန္နေ၊ သောတိန္ဒေတို့၏ဖြစ်ခြင်း၏
 အာနုဘော်ကြောင့်ပင်။ စက္ခု သောတဒွါရ ဘေဒေန၊ စက္ခုဒွါရ သောတဒွါရ
 တို့၏ အထူးအပြားသည်၎င်း။ (ဘဝိတဗ္ဗံ ခွံစပ်။) တဿစ၊ ထို စက္ခုဒွါရ၊
 သောတဒွါရ အစရှိသော အပြား၏လည်း။ ဝိညာဏဝီထိ ဘေဒါယတ္တတ္တာ၊
 ထို ဒွါရ၌ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏဝီထိ သောတဝိညာဏဝီထိ ဟူသော အထူး
 အပြား၌ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ ဝီထိဘေဒေနစ၊ စက္ခုဝိညာဏ
 ဝီထိ သောတဝိညာဏဝီထိ အထူးအပြားသည်၎င်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မိံ၊
 ထို ဒွါရအထူးအပြား၊ ဝီထိအထူးအပြားသည်။ သတိစ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။
 အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ အာဝဇ္ဇန၏ အခြားမဲ့၌။ ဒဿနံ ဝါ၊ မြင်တတ်သော စက္ခု
 ဝိညာဉ်သည်းသင်၎င်း။ သဝနံဝါ၊ ကြားတတ်သော သောတဝိညာဉ်သည်သော်
 ၎င်း။ တဒန္တရံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ်တို့၏ အခြားမဲ့၌။ သမ္ပုဋ္ဌန္တံ၊
 သမ္ပုဋ္ဌိစွဲခြံသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။
 စိတ္တနိယမေန၊ စိတ်၏ မြဲသောဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတာ၊ ထို
 စိတ္တနိယမသည်။ သတိစ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ သမ္ပုဋ္ဌန္တံ သန္တိရဏာနမ္ပိ၊
 သမ္ပုဋ္ဌိစွဲခြံ၊ သန္တိရဏတို့၏လည်း။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီး

သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣန္ဒြိယပဝတ္တိ အာနုဘာဝေန၊ စက္ခုန္တေ၊ သောတိန္ဒြေတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဒဿန သဝနမတ္ထုဿေဝ၊ မြင်တတ်သော စက္ခု ဝိညာဉ်၊ ကြားတတ်သော သောတဝိညာဉ်မျှ၏သာ။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးသည်။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ဣန္ဒြိယာနံဝေ၊ စက္ခု န္တေ၊ သောတိန္ဒြေတို့၏သာ။ ဒဿန သဝနကိစ္စတာပိ၊ ဒဿနကိစ္စ၊ သဝနကိစ္စ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ဣတိဗ္ဗမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်။ (ဟုတော့) ဒွါရဝိထိဘေဒေ စိတ္တ- နိယမတော စာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပဌမကုသလေန၊ ပဌမ မဟာကုသိုလ်ဇောကြောင့်။ [ရှေးရှေးဘဝက ဖြစ်ပြီး သော ပဌမမဟာကုသိုလ်ဇောကြောင့်။] တဒါရမ္မဏဿ၊ တဒါရုံ၏။ (ယခု တဒါရုံ၏။) ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) ပဌမကုသလာနန္တရံ၊ ပဌမ မဟာကုသိုလ်ဇော၏ အခြားမဲ့၍။ ဥပ္ပဇ္ဇ- မာနံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို တဒါရုံသည်။ ဇနကံ၊ မိမိကို ဖြစ်စေတတ်သော ပဌမ မဟာကုသိုလ်ဇောသို့။ အနုပန္နတိနာမ၊ အစဉ်လိုက်သည်မည်၏။ [ပဌမကုသလေန တဒါရမ္မဏဿ ဥပ္ပတ္တိ စေ ဟောတိ။ ဝေသတိ။ တံ၊ ထိုတဒါရုံသည်။ လိုက်စေ။] ဒုတိယကုသလာဒိအနန္တရံ၊ ဒုတိယ မဟာကုသိုလ်ဇော အစရှိသည်တို့၏ အခြား မဲ့၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ လသော်။ ဇနကသဒိသံ၊ မိမိကို ဖြစ်စေတတ်သောကုသိုလ်နှင့် တူသော ကုသိုလ်ဇောနောက်သို့။ အနုပန္နတိနာမ၊ မည်၏။ အကုသလာနန္တရံ၊ အကုသိုလ်၏ အခြားမဲ့၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဉ္စ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ ကာမာဝစရ- တာယ၊ ကာမာဝစရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဇနကသဒိသံ၊ မိမိကို ဖြစ်စေတတ်သော ကာမာဝစရကုသိုလ်နှင့် တူသော အကုသိုလ်၏နောက်သို့။ (အနုပန္နတိနာမ) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ကောဒသ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ။ ဝေ။ တဒါရမ္မဏံ န ဂဏန္တိတိ၊ ကား။ တဒါ- ရမ္မဏဘာဝတာယ၊ တဒါရုံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏ- န္တိ၊ တဒါရမ္မဏံဟူ၍။ လဒ္ဒနာမာနိ၊ ရအပ်သော အားညီရှိသော စိတ်တို့သည်။ တဒါရမ္မဏဘာဝံ၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ကို။ န ဂဏန္တိ၊ မယူနိုင်ကုန်။ တဒါရမ္မဏ- ဘာဝေန၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထဝါ၊ ထိုပြင် တနည်းကား။ နာမဂေါတ္တံ၊ နာမည်အနွယ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊

အနုပန္နတိနာမ။ ။မိမိကို ဖြစ်စေတတ်သော ပဌမ မဟာကုသိုလ်သည် ရှေးရှေး ဘဝကဖြစ်ခဲ့သော ပဌမမဟာကုသိုလ်ဖြစ်၍ ယခုမှဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ကိုပင် သဒိသု ပစာရအားဖြင့် “ဇနကံ၊ မိမိကိုဖြစ်စေသော ပဌမမဟာကုသိုလ်”ဟု ဆိုသည်။ ဇနကံ အနုပန္နတိ နာမာတိ တံသဒိသေ တဗျောဟာရံ ကတော ဝတ္ထံ—အနု။

အာရုံပြု၍။ ဇဝနေ၊ ဇောသည်။ ဇဝိတော၊ စောလသော်။ တဒါရမ္မဏံ၊ ထိုဇော၏ အာရုံကို။ တဿ ဇဝနဿ၊ ထိုဇော၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ န ဂက္ခန္တိ၊ မယူ နှင်ကုန်။ နာလမ္မန္တိ၊ အာရုံမပြုကုန်။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ရူပါရူပဓမ္မေတိ၊ ကား။ ရူပါရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ [အာရဗ္ဗ ခွဲစပ်။] ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ၊ ဤ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရတရားတို့ကို အာရုံပြု၍ တဒါရုံမဖြစ်ခြင်းကို။ ဝတော၊ ဆုံးပြီး၍။ ဝါ၊ လျက်။ အဘိညာဉာဏံ အာရဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသနံ၊ အထူးဆိုခြင်းသည်။ (အဘိညာဉာဏံသည် ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်ဖြစ်သောကြောင့် ရူပါဝစရ အရူပါ- ဝစရ ဓမ္မေအရတွင် ပါဝင်ပြီးဖြစ်ပါလျက် အထူးဆိုခြင်းသည်။) ပရိတ္တာဒိ အာ- ရမ္မဏတာယ၊ အဘိညာဉာဏံက ကာမစသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရသဒိသေသု စေ၊ ကာမာဝစရနှင့် အလားတူသော တရားတို့၌ လည်း။ တဒါရမ္မဏာနုပုတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ တဒါရုံ၏မဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။

မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ မဂ္ဂေါ ဝိယ၊ မဂ်သည်ကိုသို့။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာကြောင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ မဟာဗလာ စ၊ ကြီးသောအားလည်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို မိစ္ဆတ္တနိယတ တရားတို့၌။ ဇဝနေ၊ ဇောသည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လသော်။ သာနုပန္နနေ၊ အစဉ်လိုက်သော တဒါရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထို မိစ္ဆတ္တနိယတတရားတို့၌။ တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံကို။ ပဋိက္ခိ- တ္တံ၊ ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ။

လောကတ္တရဓမ္မေ အာရဗ္ဗာတိ ဇောနေဝ၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်ပင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးပါလျက်။ သမ္မတ္တနိယတဓမ္မသုတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသု၊ သီးခြား။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထုတ်ပြုခြင်းသည်။ [ဒဿနတ္ထံ ခွဲစပ်။] သမ္မတ္တ မိစ္ဆတ္တနိယတ ဓမ္မာနံ၊ သမ္မတ္တ- နိယတတရား၊ မိစ္ဆတ္တနိယတတရားတို့၏။ အညမညပဋိပက္ခာတိပလဝဘာဝေန၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏အဖြစ်၊ အလွန်အားရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

ဘာဝနာယ သိဒ္ဓါ။ ။ ဘာဝနာအရ ကုသိုလ်ဘာဝနာကို မယူရ။ အကုသိုလ် ဘာဝနာကို ယူရသည်။ အကုသိုလ်တရားတို့လည်း ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်လျှင် ကိလေသာ တွေကို တိုးပွားစေသောကြောင့် “ဘာဝနာ”အမည် ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် လောဘ သဟဂုတ်၊ ဒေါသသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ပြုရာ၌ သမာဓိကို “အဝဋ္ဋိတိ၊ သက်ဝင်၍ တည်သောတရား ဟု၎င်း၊ အဝိသာဟာရော၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကြသကဲ့သို့ မဖြစ် သောတရား ဟု၎င်း၊ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်သောတရား ဟု၎င်း” ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိ တော်၌ ညွှန်ပြတော်မူသည်။ ဘာဝနာယာတိ အကုသလဘာဝနာယ သင်္ဂလေသ ဝဇု- နေန။ သင်္ဂလိဋ္ဌ သမာဓာနေနာတိ အတ္ထော။—အနု။

တဒါရမ္မဏဿ၊ တဒါရုံ၏။ အဝတ္တုဘာဝဒဿနတ္ထိံ၊ တည်ရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ [အညမညပဋိပက္ခဘာဝေါစ အတိပလဝဘာဝေါစ တထာ။-မဓု။]

ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ ဝိညာဏပဝတ္တိံ၊ ဝိညာဏ၏ ဖြစ်ပုံကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ (ဝိညာဏပဝတ္တိံ၊ ကို။) ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံ ပန ဝုတ္တန္တိအာဒိံ၊ ကိ။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ကေန ကတ္တာတိ၊ ကား။ ကေန စိတ္တေန၊ အဘယ်စိတ်ဖြင့်။ ကသ္မိံဘဝေ၊ အဘယ်ဘဝ၌။ (“ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ” ၌၊ ပံ။) ဧကေနဝိသတိ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊ ထိုဟူသည်။ တေနတေနစိတ္တေန၊ ထိုထို အဟေတုကဒ္ဒယအစရှိသောစိတ်နှင့်။ (သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။) ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏော၊ ၌။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်တရား နှစ် တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန တေန စိတ္တေန၊ ထိုထို အဟေတုကဒ္ဒယ အစရှိသောစိတ်ဖြင့်။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို အပါယ်စသော ဘုံဘဝ၌။ သာသာ ပဋိသန္ဓိ၊ ထိုသို့ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သ္မိံ၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (“တတ္ထ အကုသလဝိပါကာယ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယာ အပါယေသု ပဋိ- သန္ဓိ ဟောတိ” စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။) တဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ (အနုရူပပဋိသန္ဓိနာမ ၌စပ်။)

အာဂန္ဓာတိ၊ ကား။ အာဂတဝိယ၊ လာသကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ဥပဋ္ဌာတိ ၌စပ်။) ဂေါပကသီဝလီတိ၊ ကား။ ရညော၊ မင်း၏။ ဟိတာရက္ခေါ၊ စီးပွားဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ဂေါပကကုလေ၊ ဂေါပက အမျိုး၌။ ဇာတော၊ မွေးဖွားသော။ သီဝလိနာမကော၊ သီဝလိ အမည်ရှိသူသည်။ (ကာရေသိ၌စပ်။)

ကမ္မာဒိအနုဿရဏဗျာပါရရဟိတတ္တာ၊ ကံအစရှိသောအာရုံကို အောက်မေ့ ကြောင်း ဗျာပါရမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပုဋ္ဌကာလကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မာဒိအနု- ဝဿရဏဗျာပါရရဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို တွေ့တွေ့ဝေဝေ သေခါနီးအခါ၌။ အဗျာပါရေနော၊ အောက်မေ့ ဘို့ရန် ဗျာပါရ မရှိဘဲသာလျှင်။ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနံ၊ ကံ အစရှိသော အာရုံတပါး ပါး၏ ထင်လာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ကမ္မာဒိအနုဿရဏ- ဗျာပါရရဟိတံ၊ ဟောတိ။)

ပိသိယမာနာယ၊ ကြိတ်ချေအပ်သော။ မလ္လိကာယ၊ ယင်ကောင်ငယ်၏။ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကာယဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂံ၊ ကို။ နာဝဇ္ဇေတိ၊ မလည်စေ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အတ္တနာ၊ မိမိဟူသော ယင်ငယ်သည်။ စိန္တိယမာနဿ၊ ကြံစည် အပ်ဆဲဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောအာရုံ၏။ အတ္တိတာယ၊ ရှိနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သ္မိံ၊ ကေစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ကာရဏံ၊

အကြောင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ တဒေတံ၊ ထို ကေစိဆရာတို့ဆိုအပ်သော အကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဘဝင်္ဂဝိသယတော၊ ဘဝင်၏အာရုံမှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ စိန္တိယမာနဿ၊ ကြံစည်အပ်ဆဲဖြစ်သော အာရုံ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အညစိတ္တပွဝတ္တိကာလေ၊ အခြားသောစိတ်၏ ဖြစ်ရာအခါ၌။ ဘဝင်္ဂါဝဋ္ဌနဒေသဝ၊ ဘဝင်ကို လည်စေခြင်း၏ပင်။ အသမ္ဘဝတောစ၊ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။

[သူ့ဘဝါးအကြောင်းကို ပယ်ပြီး၍ မိမိအကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် “ ဣဒံ ပနေတ္ထ ” စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဒါရ၏ ဘဝင်ကို ရှေးဦးစွာ မလည်စေရာ၌။ ဣဒံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း။) အဿ၊ ထို သေခါနီးသတ္တဝါ၏။ တာနိ၊ ထို အာရုံတို့သည်။ တမိ သမယေ၊ ထို သေခါနီးအခါ၌။ ဩလမ္ဗန္တိ၊ တွဲရရှိဆဲသကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏။ အဇ္ဈောလမ္ဗန္တိ၊ အလွန် တွဲရရှိဆဲသကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏။ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ၊ ရှေးရှု တွဲရရှိဆဲသကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ တိသု၊ ကုန်သော။ ဇနဝါရေသု၊ ဇောဝါရတို့သည်။ (အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဇောဝါရ ၃-မျိုးတို့သည်။) အပွဝတ္တေသေဝ၊ မဖြစ်ကုန်မိသာလျှင်။ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန၊ ကံ အစရှိသော အာရုံတခုခု၏ ထင်ခြင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသု ဇနဝါရေသု အပွဝတ္တေသေဝ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အနေကဇနဝါရပွဝတ္တိယာ၊ တပါးမက များစွာသောဇောဝါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈောလမ္ဗနံ၊ အာရုံတို့၏လွန်စွာ တွဲရရှိဆဲသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ အဘိပ္ပလမ္ဗနု၊ ရှေးရှု တွဲရရှိဆဲ သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တိသု ဇနဝါရေသု အပွဝတ္တေသေဝ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ) တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကာယဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ အနာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဘဝင်ကို မလည်စေမှု၍။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနမေဝ၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနသညသာ။ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေနံ၊ ကံ အစရှိသော တပါးပါးသော အာရုံရှိသော။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ လည်စေ၏။

တသ္မာ။ပေ။ အာဝဇ္ဇေတိ။ ။ဤတသ္မာ၏ အနက်ကို “ တိသု ဇနဝါရေသု အပွဝတ္တေသေဝ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန ဘဝိတဗ္ဗံ ” ဟူသော ရှေ့ဝါကျကို လှမ်း၍စွဲရိုး ရှိသည်။ “ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ၃-ပါးသော ဇောဝါရတို့ မဖြစ်ကုန်မိသာလျှင် ကံအစရှိသော အာရုံတခုခု၏ ထင်ခြင်းသည် ဖြစ်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ” ဟု အနက်ပေးပါ။ အနု ဋီကာ၌လည်း ထိုကောင်းကိုပင် ကော်ကံချက်ချ၍ “ တသ္မာတိ ယသ္မာ ကေဇနဝါရ- သေဝ ကမ္မာဒိဥပဋ္ဌာနေန မရဏံ န သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ ” ဟု ဖွင့်သည်။

တတော၊ ထို မနောဒွါရဝီထိမှ နောက်၌။ ဖောဠဗ္ဗဿ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၏။ (လက်ရှိက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖောဠဗ္ဗာဗ္ဗာရုံ၏။) ဗလဝတ္ထာ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုတ်ယဝါရေ၊ ၌။ ကာယဝိညာဏဝီထိ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ ဖောဠဗ္ဗေ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပုရိမဇဝနဝါရဂဟိတေသေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ဇောဝါရသည် ယူအပ်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ (ကာယဒွါရဝီထိ မဖြစ်မီ မနောဒွါရဇောဝါရဝီထိသည် ယူအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။) ကမ္မာဒီသု၊ ကံအစရှိသော အာရုံတို့၌။ ဝါ၊ ကံ အစရှိသော အာရုံတို့တွင် တပါးပါး၌။ ကမေနေ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မနောဒွါရဇဝနံ၊ မနောဒွါရဇောသည်။ ဖဝိတွာ၊ စော့ပြီး၍။ ဝါ၊ စော့ပြီးခြင်းကြောင့်။ မူလဘဝင်္ဂသင်္ခါတံ (ဝါ)၊ မူလဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ (မူလပဋိသန္ဓေနှင့်တူသော ဝိပါနိစိတ် ၈ တဒါရုံ ၈ စွဲတပ်လျှင် “ မူလဘဝင် ” ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။) အာဂန္တုကဘဝင်္ဂသင်္ခါကံဝါ၊ အာဂန္တုကဘဝင် ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ [ထို ဘဝမူလဘဝင်နှင့် မတူသော တဒါရုံကို အာဂန္တုကဘဝင် ဟု ဆိုသည်။] တဒါရုမ္မဏံ၊ တဒါရုံဖြစ်သော။ ဘဝင်္ဂံ၊ သည်။ ဩဘရတိ၊ သက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဒါရုမ္မဏာဘာဝေ၊ တဒါရု၏မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဘဝင်္ဂမေဝ၊ ဘဝင်သည်သာ။ (ဩတရတိ၊ သက်၏။)

တေသ္မိံ ဌာနေ ကာလံ ကရေတီတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော ဌိစပ်)။ တဒါရုမ္မဏာနန္တရေန၊ တဒါရု၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ စုတိစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (စဝတိ၊ ရှေ့ လျှော၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တဒါရုမ္မဏာဘာဝေ၊ တဒါရု၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဘဝင်္ဂသင်္ခါတေနေဝ၊ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ စုတိစိတ္တေန၊ စဝတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ (“ ဘဝင်္ဂသင်္ခါတေန စုတိစိတ္တေန စဝတိ ” ဟူသော စကားသည် မှန်၏။) ဘဝင်မေဝ၊ သည်ပင်။ စုတိစိတ္တဟုတွာ၊ စုတိစိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤ လဟုကမရဏကို ပြရာ၌။ ဘဝင်န္တိ၊ ဘဝင်ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (“ ဣဒံ ကာရဏံ သိယာ ” ဟု ပြန်လှည့်ပါ။)

မနောဒွါရဝီသယော၊ မနောဒွါရ၏ အာရုံဖြစ်သော ကံအစရှိသော အာရုံသည်။ လဟုကော၊ လျှင်မြန်၏။ (လျှင်မြန်သော ထင်ခြင်းရှိ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ လဟုကပစ္စုပ္ပန်၊ လျှင်မြန်သော ထင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ အရူပဓမ္မာနံ။ ပေ၊ လဟုကောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဓမ္မဿ၊ နာမ်တရား ဖြစ်သော။ မနောဒွါရဿ၊ ၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ လဟုကပစ္စုပ္ပန်၊ လျှင်မြန်သော ထင်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၈၊ ဆက်။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသော။ (ဝိသယေ ဌိစပ်။) ရူပဓမ္မဿ၊ ရုပ်တရား ဖြစ်သော။ ကာယဒ္ဓါရဿ၊ ၎င်း။ ဝိသယော၊ အာရုံ၌။ (လက်ရှိက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော အားကြီးသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌။) အပ္ပဝတ္တိတွာ၊ စိတ်မဖြစ်သေး မှု၌။ မနောဒ္ဓါရဝိသယော၊ မနောဒ္ဓါရ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ကမ္မာဒိမိ၊ ကံ အစ ရှိသော အာရုံတစ်ခု၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဒဿနေန၊ စိတ်၏ဖြစ်ပုံကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဝိသယဿ၊ အာရုံ၏။ လဟုက တာ၊ လျင်မြန်သည်၏အဖြစ်ကို။ (လျင်မြန်စွာ ထင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။) ဒီပိတာ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၉၊ တနည်း။ ရူပါနံ၊ စက္ခု အစရှိသောရုပ်တို့၏။ ဝိသယဘာဝေ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့၏ ထင်ရှားရှိခြင်းသည်။ (သတိ) ပိ၊ ဖြစ်ပါလျက်လည်း။ အရူပဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ယေသံ၊ အကြင် နာမ်တရားတို့၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ မုချအားဖြင့် ရှိ၏။ တံ ဒဿနတ္ထမေဝ၊ ထို မုချ အားဖြင့် အာရုံရှိသော နာမ်တရားတို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ လဟုကမ္မာဒိသု၊ လျင်မြန်သောကံ အစရှိသော အာရုံတို့၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိတော၊ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ဝိသယဿ၊ အာရုံ၏။ လဟုကမ္မာဒိယတာ၊ လျင်စွာ ယူထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ လဟုကတာ၊ လဟုက၏အဖြစ် မည်၏ [“အာရုံက အထူးမြန်သည် မဟုတ်၊ ထိုအာရုံကို ယူနိုင်သောစိတ်ဖြစ်ခြင်းက အထူးမြန်သောကြောင့် အာရုံကို “လဟုက” ဟု ဆိုပါသည်” ဟူလို။]

ရူပါနံ ဝိသယဘာဝေပိ ။ ။ စာအုပ်ထို့၌ “ဝိသယာ ဘာဝေပိ” ဟု ရှိသော် လည်း အနုရုကာ၌ “ရူပါနန္တိ စက္ခာဒိ ရူပဓမ္မာနံ။ ဝိသယ ဘာဝေပိတိ ရူပါယတနာဒိ- ဝိသယသဗ္ဗာဝေပိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်ပါ သော်လည်း” ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝိသယဘာဝေပိ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။ “စက္ခု စသော ရုပ်တရားတို့မှာ ရူပါရုံစသော အာရုံရှိပါသော်လည်း” ဟူလို။

အရူပဓမ္မာနန္တိ ဝစနံ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ “အရူပဓမ္မာနံ ဝိသယော နာမ” ဟု အရူပဓမ္မာနံဟူသော ဝိသယသနသဒ္ဓန္တိစကားကို ဆိုထား၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် အတယ် အကျိုးငှါနည်းဟု မေးတွယ်ရှိသောကြောင့် “ယေသံ ။ ပေ။ တံ ဒဿနတ္ထမေဝ” ဟု မိန့်သည်။ စက္ခု စသော ရုပ်တရားတို့မှာ ရူပါရုံစသော အာရုံရှိသည်ဟု ဆိုရသော်လည်း အနာရပ္ပဏဘာဝားဖြစ်သောကြောင့် မုချ အရှိမဟုတ်။ မြင်တတ်သော ဌာနိဝက္ခုဝိညာဏ်ကို သောက်၍ ဌာနုပစာရအားဖြင့် “အာရုံရှိသည်” ဟု ဆိုရသည်။ ဤ “ဒဿနတရား တို့၏ အာရုံ” ဟု ဆိုရာ၌ကား မုချဖြစ်သော အာရုံတည်း။ ထို့ကြောင့် “ယေသံ ။ ပေ။ တံ ဒဿနတ္ထမေဝ” ဟု မိန့်သည်။ “မုချအားဖြင့် အာရုံရှိသော နာမ်တရားများ” ဟူလို။

ကမ္မာဒိနံ၊ ကံ အစရှိသော အာရုံတို့၏။ ဘူမိစိတ္တုပ္ပါဒါဒိ ဝသေန၊ ဘုံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ပဘေဒေါ၊ အပြားသည်။ အနန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ခေပတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေ)အာဟ။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိ ကိလေသေ- သ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ အနုပစ္ဆိန္နေသေဝ၊ မင်ဖြင့် မဖြတ်အပ်ကုန်မိသာလျှင်။ ကမ္မာဒိနောံ၊ ကံ အစရှိသော အာရုံ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) တဉ္စ၊ ထိုကံ အစရှိသောအာရုံကိုလည်း။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ စိတ္တသန္တာနဿ၊ စိတ်အစဉ်၏။ ဘဝန္တရုနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရတာ၊ ဘဝတပါး၌ ညွတ်သည်၏အဖြစ်၊ ကိုင်းသည်၏အဖြစ်၊ ရှိုင်းသည်၏အဖြစ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပစ္ဆိန္န ကိလေသဗလ ဝိနာမိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

ဟိ၊ မှန်။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်ကို။ ဝိနာမိတေ၊ ညွတ်စေအပ်ပြီးသော်။ တဒေကဒေသဘူတံ၊ ထို စိတ်အစဉ်၏ တစိတ်တဒေသဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ- စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဝိနာမိတမေဝ၊ ညွတ်စေအပ်သည်သာ။

ဘူမိ စိတ္တုပ္ပါဒါဒိဝသေန။ ။ဘူမိစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဝသေနာတိ ဣဒံ ကမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကမ္မ နိမိတ္တဿပိ ဝသေန လဗ္ဗတေဝ။ တဿ ဓဋ္ဌာရမ္မဏဘာဝတော (အာရုံ ၆-ပါးရှိသောကြောင့် ကမ္မနိမိတ်အတွက်လည်း ဘူမိဘေဒ ရနိုင်၏။) ဂတိနိမိတ္တဿ ပန ပဘေဒေါ နီလာဒိကောယေဝ (ဂတိနိမိတ်အပြားကား နီလ ပီတ လောဟိတ အစ ရှိသော အဆင်းအပြား သာတည်း။) —အန။ [ဂတိနိမိတ်ကို “ရူပါရုံ တမျိုးသာ” ဟု ဆိုသော်လည်း “သဒ္ဓ ဂန္ဓစသော အာရုံများလည်း ရနိုင်၏” ဟု ယူကြသေးသည်။]

သန္တာနေဟိ။ပေ။ဟောတိ။ ။သေခါနီး၌ ကံစသော အာရုံတံ့ ထင်လာသော အခါ ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ သေခါနီး စိတ်အစဉ်သည် လာမည့်ဘဝ၌ ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်း၍ နေ၏။ ဥပမာ—ခရီးသွားစရာရှိ၍ ပြင်ဆင်နေပါသော်လည်း စိတ်အစဉ် သည် သွားရမည့်ခရီးသို့ ညွတ်၍နေသကဲ့သို့တည်း။ စိတ်အစဉ်တတန်းလုံး ဘဝသစ်သို့ ညွတ်၍နေလျှင် ထို စိတ်အစဉ်တွင်ပါဝင်သော ပဋိသန္ဓေ စိတ်ကိုလည်း ဘဝအသစ်၌ ညွတ်စေအပ်သည်ပင် ဖြစ်တော့၏။ မှန်၏—စိတ်အစဉ်တွင်ပါဝင်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို မညွတ်စေဘဲ စိတ်အစဉ် တစဉ်လုံး ညွတ်စေရာမရောက်နိုင်။

သက်ဦးအံ—ဝိနာမိတ (ညွတ်စေအပ်) ဟူရာ၌ ဘဝကို တောင်တသော တဏှာက ထိုသို့ညွတ်စေလောက်အောင် ပြင်ဆင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ မှန်၏—ပုထုဇဉ် သေကွဲတို့၏ အကြင် စိတ်အစဉ်၌ ပညာတိသင်္ခါရဝသော စေတနာကဲ့သို့ ဘဝကို တောင်တတတ်သောတဏှာဖြင့် ထိုမှမ်းမှုသည်လည်း မပြတ်မစဲ ရှိနေသေး၏။ ထိုစိတ် အစဉ်၌သာ ဘဝတပါး၌ ငွေကျုံးဝင်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်သည် ထိုဘဝ သစ်၌ ဖြစ်လသော် ထိုတဏှာသည် ညွတ်စေအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “အနု- ပစ္ဆိန္န ကိလေသဗလ ဝိနာမိတ” ဟု ဆိုသည်။—အန။

ဟောတိ။ ။ ဧ။ စ။ ဆက်။ ဧကဒေသ ဝိနာမိတတာဝေန၊ တစိတ်တဒေသကို ညွတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနဝိနာမိတတာ၊ စိတ်အစဉ် တတန်းလုံး၏ ညွတ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [“ကသ္မာ ဟောတိ။ ဟိ (ယသ္မာ)” ဟု ပေး၍ “ဣတိ ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ” ဟုလည်း ပေးပါ။]

ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိတို့၌။ ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိ- နိဒ္ဒာယ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိသို့ ညွတ်သော။ စုတိယာ၊ စုတိ၏။ ပုရိမဇဝနာနိ၊ ရှေးဖြစ်သော မရဏာသန္ဓဇောတို့သည်။ အကုသလာနိ၊ အကုသိုလ်တို့တည်း။ ဣတဗ္ဗာယစ၊ ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိနိဒ္ဒာ စုတိမှ တပါးသော သုဂတိ ပဋိသန္ဓိနိဒ္ဒာ စုတိ၏ ကား။ ပုရိမဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိစ္စိနန္တိ၊ ဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။

[ထို အဆုံးအဖြတ်၏ အာဂုံသာဓကကို ပြလိုသောကြောင့် “နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ” စသည်ကို မိန့်။] ဟိ၊ မှန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ ဝါ၊ မိန်းမဟုတ်၊ ယောကျ်ားဟုတ်၊ သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုံသဏ္ဍာန် နိမိတ် ကြီးကို သာယာတတ်သောတဏှာဖြင့် မက်မောသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ အနု- ဗျဉ္ဇနဿာဒဂဓိတံ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကို လင်ရှားအောင်ပြုတတ်သော လက်မြေ သဏ္ဍာန် စကားပြောဟန် ပြုံးရယ်ဟန်စသော နိမိတ်ငယ်ကို သာယာတတ်သော တဏှာဖြင့် မက်မောသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ မရဏာသန္ဓဇော ဝိညာဏ် သည်။ တိဋ္ဌမာနံ၊ တည်လသော်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တသ္မိံ၊ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ စေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ ပြုအံ့။ (ဝေံသတိ)။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဒွိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဂတိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ နိရယံ ဝါ၊ နိရယဂတိမူလည်းဖြစ်သော။ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းစုရာမူလည်းဖြစ်သော။ ဂတိံ၊ ဂတိသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ တေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

ဒို့နံ ဂတိနံ အညတရံ။ ။ ဤ သဏ္ဍာယတနသံယုတ်၊ သမုဒ္ဓဝင်၊ အာဒိတ္တပရိယာယ သုတိတော်ဝယ် “မရဏာသန္ဓဇော၌ သာယာဘူဇ်ကောင်းသောအာရုံများ (လောတ သိင်္ဂရာ) ကင်နေလျှင် ကေနိမုချ ငရဲနှင့် တိရစ္ဆာန်ဂတိ ၂-ပါးတွင် တပါးပါး၌ မြစ်ရ မည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငရဲနှင့် တိရစ္ဆာန်ကို တိုက်ရိုက်ပြုသဖြင့် ပေတဂတိ၌လည်း ဖြစ်ခွင့်ရှိကြောင်းကို သိပါ။ အာပတ်နှင့် တကွ သေသောဂဟန်း (ဒဏ်နှင့် တကွ သေသော သားစေ) များလည်း သေလျှင် ထိုဘာပတ် ငင်လာလျှင် ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို “သာပတ္တိဇာဏာဘိက္ခယ နိရယ ဝါ ဝဒါဒိ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ” ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တဿွာ၊ ကြောင့်။ အာသန္နံ၊ နိုးကပ်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဇောသည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဌံ။ (ပဋိသန္ဓိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ။) ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်ဇောသည်လည်း။ သုဂတိယံ၊ ဌံ။ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟိနမာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ အကုသလ-ဝိပါကဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်သော။ အနိဋ္ဌာ-ရမ္မဏံ၊ အနိဋ္ဌအာရုံကို။ အာဟ၊ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ထို အနိဋ္ဌအာရုံသည်လည်း။ သင်္ကပ္ပဝသေန၊ ကြံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ရာဂဿပိ၊ ၏လည်း။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ် ၏။ [“ကဿွာ၊ အကုသလဝိပါကဿ။ ပေ။ အာဟ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ။ ဟိ (ယဿွာ) တမ္ပိ။ ပေ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အကုသလဝိပါကဿ။ ပေ။ အာဟ။ ဣတိ ဝိညာယတိ” ဟုလည်း တနည်းပေးပါ။]

ဝါ၊ တနည်း။ အကုသလဝိပါက ဇနကကမ္မ သဟဇာတာနံ၊ အကုသလ-ဝိပါကကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့်တကွဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (ပဋိ သန္ဓေအကျိုးကိုပေးတတ်သော အတိတ်ကံနှင့်တကွမူလည်းဖြစ်ကုန်သော။) တံ-သဒိသာသန္ဓစုတိ ဇဝန စေတနာ သဟဇာတာနဉ္စ၊ ထို အကုသလဝိပါကကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံနှင့်တူသော မရဏာသန္ဓစုတိ၏ ဇောစေတနာနှင့် တကွ ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (မရဏာသန္ဓစုတိအတွင်း၌ ဖြစ်သော ဇော စေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။) [ထိုစေတနာတို့က အကုသိုလ် ကံနှင့် ဖြစ်ခြင်းလည်းတူ အာရုံ ကမ္မနိမိတ်ချင်းလည်း တူသောကြောင့် “တံ-သဒိသာ” ဟု ဆိုသည်။] ရာဂါဒိနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေါ ဝေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟိနတာ၊ ဟိနအဖြစ် မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ပစ္စာနုတာပဇနကကမ္မာနံ၊ နောင်တဖန် ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကုသိုလ်ကံတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟုတွာ။) ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိထိုက်သော။ အကုသလဝိပါကဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ စ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အညထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက် အဓိပ္ပါယ်မှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ။) ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ဣဋ္ဌအာရုံ၌။ ပဝတ္ထဿ၊ သော။ အကုသလကမ္မဿ၊ ၏။

သင်္ကပ္ပဝသေန။ ။ ဣဋ္ဌဟူရာ၌ သဘာဝဣဋ္ဌ အစစ်အမှန် ဣဋ္ဌာရုံလည်း ရှိ၏။ ပရိကပ္ပဣဋ္ဌ ကြစည်အပ်သော ဣဋ္ဌာရုံလည်း ရှိ၏။ ထို ပရိကပ္ပဣဋ္ဌဟူသည် အနိဋ္ဌာရုံ ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “တမ္ပိ ဟိ သင်္ကပ္ပဝသေန။ ပေ။ ဟောတိ” ဟု ဆိုသည်။ ခွေးမသည် ခွေးသတ္တဝါတို့၏ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

ဝိပါကော၊ သည့်။ ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏော၊ ကမ္မနိမိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်။
 န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း—ကသွာ၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ။ ပေ။ န
 ဘဝေယျ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ။) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကော၊
 သည့်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ဣဋ္ဌအာရုံရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငါ။ န အရံဟတိ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ (ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ။ပေ။ န ဘဝေယျ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။)

၈။ ဆက်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ မရဏာသန္တ ပဉ္စဒွါရဉ္စ။ အာပါတံ၊ ရွှေ့ရကျခြင်းသို့။
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သော။ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကမ္မနိမိတ်ကို။
 အာသန္တကတ ကမ္မာရမ္မဏ သန္တတိယံ၊ သေခါနီးကာလ၌ ပြုအပ်သော ကံ၏
 အာရုံအစဉ်၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း။ (သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကိုဆိုသည်။) တံသဒ္ဓိ-
 သည၊ ထို ကမ္မနိမိတ်အာရုံနှင့် အလားတူ၏ဟူ၍၎င်း။ ဒဠ္ဇဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

[ပဉ္စဒွါရမရဏာသန္တလောဝိထိ၏ အာရုံကို သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သဒ္ဓိသ
 ကမ္မနိမိတ်ဟု မယူဘဲ ခဏပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မုချကမ္မနိမိတ်ဟု ယူလျှင် အဘယ်
 အပြစ် ရှိပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အညဿာ” စသည် မိန့်။]
 အညဿာ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ (မရဏာသန္တလောဝိထိ၏အာရုံဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ကို သန္တတိပစ္စုပ္ပန်
 ဟု၎င်း၊ သဒ္ဓိသပစာဟု၎င်း မှတ်ထိုက်၏ဟူသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော

ပဉ္စဒွါရေဝ ။ပေ။ ဒဠ္ဇဗ္ဗံ ။ ။ မနောဒွါရဉ္စ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ် ထင်ပုံကို ဖွင့်ပြပြီး၍
 ပဉ္စဒွါရဉ္စ ကမ္မနိမိတ်ထင်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “ပဉ္စဒွါရေဝ” စသည်ကို မိန့်။ စကျ
 စသော ငါးဒွါရဉ္စ ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မနိမိတ် တမျိုးသာ ထင်နိုင်၏ ဟု ယူဆသောကြောင့်
 “ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မနိမိတ္တံ” ဟု ဆိုသည်။ ကမ္မနိမိတ္တံ (ကံ၏အာရုံ) ဟူရာ၌ ပဉ္စဒွါရမရဏာ-
 သန္တဝိထိ၏ ရှေ့အနီးအပါး၌ ငြိမ်သော မနောဒွါရဝိထိ၌ ပါသော စေတနာကို “ကံ” ဟု
 ခေါ်၍ ထိုကံ၏အာရုံကို “ကမ္မနိမိတ်” ဟု ခေါ်သည်။ ထို ကမ္မနိမိတ်သည် ဆရာ မိဘ
 တို့က ယူဆောင်၍ ပြုအပ်သော ပန်းစသော အာရုံဖြစ်လျှင် စကျဒွါရမရဏာသန္တလော
 ဝိထိဖြစ်ရာအခါ၌လည်း ထင်ရှားရှိသ် ပစ္စုပ္ပန်ပင် ဖြစ်၏။ ရှေ့ မနောဒွါရဝိထိ၏ အာရုံ
 အစဉ်၌ ဖြစ်မြဲ ဖြစ်နေသောကြောင့် ထို စကျဒွါရဝိထိ၏ အာရုံကို “အာသန္တကတကမ္မာ-
 ရမ္မဏ သန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ” ဟု၎င်း၊ မနောဒွါရလောဝိထိ၏ ကမ္မနိမိတ်နှင့် မရဏာသန္တ
 စကျဒွါရလောဝိထိ၏ အာရုံသည် ပန်းစသော အာရုံချင်းတူသောကြောင့် “တံသဒ္ဓိသည”
 ဟု၎င်း ဆိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤစကားအရ မရဏာသန္တ ပဉ္စဒွါရလောဝိထိ ဖြစ်ရာ၌ ထိုဝိထိ၏
 အာရုံသည် မုချ ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မနိမိတ် မဟုတ်၊ ရှေး ကမ္မနိမိတ်၏ အစဉ်၌ ဖြစ်သောကြောင့်
 သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထို ကမ္မနိမိတ်နှင့် တထပ်တည်း တူသောကြောင့် သဒ္ဓိသပစာ
 လည်းဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟု မှတ်ပါ။ ဘာကြောင့်နည်း— ပဉ္စဒွါရလော စေတနာတို့က
 ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်လောက်အောင် ကံ အထ မမြောက်သည့် အတွက် ထို ပဉ္စ
 ဒွါရလော၏အာရုံကို မုချအားဖြင့် “ကမ္မနိမိတ်” ဟု မခေါ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

ခဏပစ္စုပ္ပန်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ မုချကမ္မနိမိတ်ဟူသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။) (အတ္တေ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သော်။) တဒေဝ၊ ထို မရဏာသန္ဓေဇောသည်ပင်။ ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏူပဋ္ဌာပကံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံကို ထင်စေတတ်သည်၎င်း။ တဒေဝ၊ ထိုမရဏာသန္ဓေဇောသည်ပင်။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [ထိုဆိုအပ် ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကိုမယူဘဲ ပဉ္စဒွါရမရဏာသန္ဓေဇော၏ အာရုံကို ခဏပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော မုချကမ္မနိမိတ် ဟု ယူလျှင် ထို ပဉ္စဒွါရိကမရဏာသန္ဓေဇောသည်ပင် နောက်ဘဝအတွက် ပဋိသန္ဓေအသစ်၏ အာရုံကိုလည်း ထင်စေတတ်၊ ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကိုလည်း ပေးတတ်သော ကံ အထမြောက်သော စေတနာသာ ဖြစ်စရာ ရှိသည်—ဟူလို။]

၈၊ ဆက်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ဥပစာရဘူတာနိဝိယ၊ အနီးဥပစာ ကဲ့သို့ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၎င်း။ တယာ၊ သင်ပဋိသန္ဓေသည်။ တေသ္မိံ၊ ဤအာရုံ ၌။ ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရမည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ အား။ (ပဋိသန္ဓေ စိတ် စေတသိက်အား။) ဝါ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တာနိ ဝိယစ၊ လျော်စွာ ဖြစ်စေကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ အပ်နှင်းကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ (ဟုတ္တာ)ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စုတိအာသန္ဓာနိ၊ စုတိ၏အနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ မရဏာသန္ဓေဇောတို့သည်။ ပဋိသန္ဓိဇနကာနိ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေနိုင် ကုန်သည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ။ [“မရဏာသန္ဓေဇောတို့သည် ပဋိသန္ဓေ ကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သော ဇောများမဖြစ်ရာ” ဟူသောစကားအရ သာဓကပြုလို၍ “ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဟိ” စသည်ကို မိန့်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ ကတတ္တာ ဥပစိတ- တ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍ၊ အဗျာကတဝိပါက၊ ကုသလဝိပါက ပဉ္စဝိညာဏ အခဏ်း၌ ဟောတော် မူအပ်ပြီ။)

န ၈ ။ မေ။ ဝုတ္တံ။ ။ ထိုမရဏာသန္ဓေပဉ္စဒွါရိက ဇောစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံကို ထင်စေတတ်သော ဇောလည်း ဖြစ်နိုင်၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးတတ်သော ဇောလည်းဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လောဟု မေးဘယ်ရှိသောကြောင့် “န ၈” စသည်ကိုမိန့်။ ဤဘဝ မရဏာသန္ဓေဇော ဟူသည် နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေနှင့် တဆက်တည်းဖြစ်သော ကြောင့် နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေ၏ ဥပစာကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ “အသင်ပဋိသန္ဓေသည် ဤ အာရုံ၌ ဖြစ်ရမည်” ဟု ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် စုတေခါနီးဖြစ်သော မရဏာသန္ဓေဇောတို့သည် ပဉ္စဒွါရိကဇောပင် ဖြစ်စေ၊ မနောဒွါရိကဇောပင် ဖြစ်စေ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ဘာကြောင့်နည်း— “ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ စက္ခုဝိညာဏံ” စသည်ဖြင့် ဥပစိတဖြစ်သော ကံသည်သာ အထပ်ထပ် ဆည်းပူးအပ်သော ကံဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကြောင့်တည်း။

စ၊ ဆက်။ တဒါ၊ ထို မရဏာသန္ဓေအခါ၌။ တံသမာနဝိထိယံ ဝိယ၊ ထို ပဋိ-
 သန္ဓေနှင့် တူမျှသော တဝိထိတည်း၌ကဲ့သို့။ ပဝတ္တမာနာနိ၊ ဖြစ်ရသော မရဏာ-
 သန္ဓေတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ကတူပစိတာ-
 နိ၊ ပြုအပ်ပြီး ဆည်းပူးအပ်ပြီးတို့သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်ရာအံ့နည်း။ (“န
 သိယျ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ”ဟူလို။) စ၊ သည်သာ မကသေး။ တဒါ၊ ထို မရဏာ-
 သန္ဓေအခါ၌။ အဿာဒိတာနိ၊ လွန်စွာ သာယာအပ်ကုန်သည်။ န(သိယံ)၊ မဖြစ်
 ကုန်ရာ။ စ၊ ဆက်။ လောကီယာနိ၊ လောကီဇောတို့သည်။ လောကုတ္တရာနိ ဝိယ၊
 လောကုတ္တရာဇောတို့ကဲ့သို့။ (မဂ်ဇောတို့ကဲ့သို့။) သမာနဝိထိယလာနိ၊ တူသော
 ဝိထိ၌ အကျိုးရှိကုန်သည်။ (တဝိထိတည်း၌ အကျိုးပေးနိုင်ကုန်သည်။) န
 ဟောန္တိ၊ ကုန်။

အဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေဝါ၊ ရှေးရှေးဘဝ၌သော်လည်း။ ဒုက္ခ-
 ဝေဒနိယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထို မကောင်းမှု
 ကံသည်။ ဝါ၊ ကိ။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ အဿ၊ ထို သတ္တဝါသည်။
 ပစ္စာဝါ၊ နောက်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သော်လည်း။ ဒုက္ခဝေဒနိယံ၊ သော။
 တံ ပါပကမ္မံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ။ အဿ၊ ထိုသတ္တဝါသည်။
 မရဏကာလေဝါ၊ သေခါနီးအခါ၌သော်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။
 ဝါ၊ ကိ။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီးသည်။ ဝါ၊ အကျိုးပေးလောက်အောင်
 စွမ်းနိုင်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီးသည်။ [သမတ္တာထံ ပရိပုဏ္ဏာ။

တဒါ။ပေ။သိယံ။ ။ “မရဏာသန္ဓေဝေထိ အခိုက်၌ ကတ-ဥပစိတ ကံ မဖြစ်
 နိုင်ပါသလော”ဟု မေးတယ်ရှိသောကြောင့် “တဒါ ။ပေ။ သိယံ”ဟု မိန့်သည်။ ထို
 မရဏာသန္ဓေဝိထိ၌ ဖြစ်သောဇောတို့သည် ထိုပဋိသန္ဓေနှင့် တပိထိကဲ့သို့ (တဆက်တည်း)
 ဖြစ်နေရကား အဘယ်မှာ ထိုဇောတို့သည် (ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာနှင့် ညီအောင်
 ကတကံ ဥပစိတကံများ ဖြစ်နိုင်ပါ”ဟူလို။ [“ကတ”ဟုမည် ဥပစိတနှင့် တွဲနေသောကြောင့်
 အထပ်ထပ်ပြုအပ်ပြီးဖြစ်မှ “ကတ”အမည် ရနိုင်သည်။ ဥပစိတဟူသည်ကား အထပ်ထပ်
 ဆည်းပူးအပ်သောကံတည်း။]

န ဝ အဿာဒိတာနိ တဒါ။ ။ လောကီကံတို့ အကျိုးပေးရာ၌ ထင်လာသော
 အာရုံကို တကွာဖြင့် သာယာမှ့ အကျိုးပေးနိုင်သည်။ “နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံဝါ ဘိက္ခဝေ
 ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိ” စသည်ကို ဇောက်ပါ။ ပဉ္စဒါရဝိထိ အခိုက်အတံ့၌
 ထိုကဲ့သို့ သးယာနိုင်မည်လည်း မဟုတ်။

န ဝ လောကီယာနိ။ ။ လောကုတ္တရာဇောတို့သည် မဂ္ဂဝိထိနှင့် တူမျှသော ဝိထိ
 မှာပင် ဖိုလ်ဇောအကျိုးကို ပေးသကဲ့သို့ လောကီဇောတို့သည် ထိုသို့ တးသာဝိထိ၌
 အကျိုး ပေးနိုင်သော ဇောများလည်း မဟုတ်ကြ။

ပရိယတ္တာဝါ။—အနု။] ဟောတိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ်။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ပြင်။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ (ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ် ပါဠိတော်၌။) မရဏကာလေ၊ ဌ်။ သမတ္တယ၊ သော။ သမာဒိန္နာယ၊ သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာစ၊ နှင့်၎င်း။ သဟဇာတစေတနာယ၊ တကွဖြစ်သော စေတနာ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါနံ၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ် ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဒုဗ္ဗလေဟိ၊ အားမရှိကုန်သော။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဇဝနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ သမတ္တော၊ သည်။ သမာဒိန္နော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။

စ၊ သာဓကကား။ သဗ္ဗမ္မိ ဟေတံ။ ပေ။ ပဋိက္ခိတ္တာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ တွံ။ [ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ သော။ ကုသလကုသလဓမ္မပဋိဝိဇာနနာဒိဝနပရိယောသာ- နံ၊ ကုသလဓမ္မ အကုသလဓမ္မကို သိခြင်းအစရှိသည်ဖြစ်၍ စုတိအဆုံးရှိသော။ တေ ကိစ္စံ၊ သည်။ မနောဒွါရိကစိတ္တေနော၊ မနောဒွါရိကဇောစိတ် ဖြင့်သာ။ ဟောတိ။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကေန၊ ဖြင့်။ န ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗဿပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ တေဿ ကိစ္စဿ၊ ကုသလဓမ္မ အကုသလဓမ္မကို သိခြင်းအစ စုတိ အဆုံးရှိသော ဤကိစ္စကို။ ကရဏေ၊ ပြုခြင်း၌။ သဟဇဝနကာနိ၊ ဇောနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိထိစိတ်တို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ ပယ်မြစ်အပ် ကုန်ပြီ။]

ပုဗ္ဗေဝါဿ၊ ပေ။ ဥပပဇ္ဇတိ။ ။ ဤသုတ်သည် ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂ သုတ်တည်း။ ထိုသုတ်၌ သေခါနီးကာလဝယ် အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သို့မဟုတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော စေတနာက ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးပုံကို ဟောတော်မူထား၏။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရိကဇောတို့သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဖြစ်စေ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကိုဖြစ်စေ အပြည့်အစုံ မယူနိုင်ကြ။ [ပုဗ္ဗေတိ အတိတဘဝေ။ ပစ္စာတိ ပစ္စုပ္ပန္န- ဘဝေ။ မရဏကာလေတိ မရဏာသန္ဓဇဝနကာလေ။—မရ။]

ဝက္ခတိ စ။ ။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဇောတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဖြစ်စေ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဖြစ်စေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဆောက်တည်နိုင်ပုံကို သာဓကပြလို၍ “ဝက္ခတိစ”သည်ကို မိန့်။ ဤ ပါဠိသည် ဤဉာဏဝိဘင်္ဂ ကေနိဒ္ဓေသကို ထောက်ပြသော သာဓကတည်း။ ထို အဋ္ဌ- ကထာ၌ “န ကိဋ္ဌိ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇာနာတိတိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ ဝေ ဝုတ္တံ ကေမ္မိ ကုသလံ ဝါ အကုသလံ ဝါ န ပဋိဝိဇာနာတိ”ကို အစပြု၍ “န ဘဝတော ဝဝတိ” တိုင်အောင် ပြထား၏။ ထိုသို့ပြပြီးလျှင် “သဗ္ဗမ္မိ၊ ပေ။ ကိစ္စံ မနောဒွါရိကစိတ္တေနော ဟောတိ။ န ပဉ္စ- ဒ္ဓါရိကေန” ဝသည်ဖြင့် ပဉ္စဒ္ဓါရိကဇောဝိထိ၏ ထို အလုံးစုံသောကိစ္စကို ပြခြင်း၌ မစူးမီး နိုင်ပုံကို ဆိုထားသည်။

ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌကထာ၌။ န ကိဉ္စိ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇာနာတိတိ၊ ကား။ မနောပုဗ္ဗကံမာဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကေမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကုသလံဝါ၊ ကုသိုလ်ကို၎င်း။ အကုသလံဝါ၊ အကုသိုလ်ကို၎င်း။ န ပဋိဝိဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ယေသံ၊ အကြင် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏။ ပဋိဝိဘာဝနပုဝတ္တိယာ၊ တဖန် ထင်စွာ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုခံဝါ၊ သုခသည်သော်၎င်း။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဒုက္ခသည်သော်၎င်း။ အန္တေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တေသံ၊ ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ သာ ပဝတ္တိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရ၌။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ ကုသလာကုသလကမ္မသမာဒါနဉ္စ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံကို ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သည်သာ။ (ပဉ္စဒ္ဓါရဇော၌ ပယ်အပ်သည်သာ။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဆက်။ တဒါရမ္မဏာနန္တရံ၊ (ပဉ္စဒ္ဓါရ မရဏသန္တဝိတိဝယ်) တဒါရုံ၏ အခြားမဲ့၌။ စဝနံ၊ စုတိသည်၎င်း။ တဒန္တရာ၊ ထိုစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဥပပတ္တိစ၊ ပဋိသန္ဓေသည်၎င်း။ မနောဒ္ဓါရိကာဝေ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟေတိ၊ ၎င်း။ [ဝေဖြင့် ပဉ္စဒ္ဓါရိကကို ကန့်။] သဟဇဝနက ဝိထိစိဒတ္ထ၊ ဇောနှင့်တကွဖြစ်သော ဝိထိစိတ၌။ န ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးမဝင်။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤ အလိုဖြင့်။ ဣ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေ၏အာရုံကိုပြုရာ၌။ ပဉ္စဒ္ဓါရိက-တဒါရမ္မဏာနန္တရံ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော တဒါရုံ၏အခြားမဲ့၌။ စုတိ၊ စုတိကို၎င်း။ တဒန္တရံ၊ ထိုစုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ပဋိသန္တိစ၊ ပဋိသန္ဓေကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ [ဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်နဖြင့် “မနောဒ္ဓါရိကဇဝန” အရ မနောဒ္ဓါရိကအစစ်မဟုတ်၊ ဒါရဝိမုတ်သာဟု ပြသည်။]

ယေသံ ပဋိဝိဘာဝနပုဝတ္တိယာ။ ။ဒေ၌၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဉာဏဝိဘင်္ဂ အဋ္ဌကထာဝကားကို အကျယ်ဖွင့်ပြလို၍ “ယေသံ” စသည်ကို မိန့်၊ ယေသန္တိ ကုသလာ-ကုသလာနံ၊ ပဋိဝိဘာဝနပုဝတ္တိယာတိ ပဋိဇာနန သဒါတာယ ဟေတုဘူတာယ၊ သုခံဝါ ဒုက္ခံဝါ အန္တေတိတိ ပဒေန ယတော ပစ္စုပ္ပန် ပဋိသန္တိ နိဒ္ဒေသေတိ၊ သာ ပဝတ္တိတိ ပဋိဝိဇာနနပဝတ္တိ။—မရ။ တာဒိသမေဝတိ ကုသလာကုသလမေ ပဋိဝိဇာနန သဒိသမေဝ။—အရ။ “ပဉ္စဒ္ဓါရ၌ ကုသလာကုသလ ပဋိဝိဇာနနကို ပယ်သကဲ့သို့ ကုသလာ-ကုသလ ကမ္မသမာဒါနကိုလည်း ပယ်အပ်သည်သာ” ဟူလို။

တဒါရမ္မဏာနန္တရံ ပန။ ။ယဒိ ပဉ္စဒ္ဓါရေ ယထာဝုတ္တကိစ္စဿ ကရဏေ သဟ ဇဝန-ကာနိ ဝိထိစိတ္တာနိ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ ကထံ တတ္ထ (ထို ပဉ္စဒ္ဓါရ၌) စဝနပဉ္စနာနိ (စုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တို့သည်) သမ္ပဝန္တိ (ဖြစ်နိုင်ကုန်တော့အံ့နည်း) ဣတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ တဒါရမ္မဏာနန္တရံ ပနာတိ ဓာဒိ။ “တဒါရုံ၏ အခြားမဲ့၌ ဝုတိ၊ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေသည် ပဉ္စဒ္ဓါရ၌ မဖြစ်၊ မနောဒ္ဓါရ၌သာ ဖြစ်သည်” ဟူလို။

တတ္ထ၊ ထို ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံကို ပြရာ၌။ အဝသေသ ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ ကြွင်းသော စိတ္တက္ခဏ ၅-ချက် အသက်ရှိသော။ ရူပါဒိမ္ပိ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယေဝ၊ ရည်ရွယ်၍သာ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ။ ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ အဝသေသေကစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ ကြွင်းသော စိတ္တက္ခဏ ၁-ချက် အသက်ရှိသော။ (ရူပါဒိမ္ပိ၊ ၌။) ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (ပဋိသန္ဓိံ) စ၊ ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ။ ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ပဋ္ဌာန်း၊ အတိတာရမ္မဏတိကံ၊ ပဉ္စာဝါရ အနန္တရပါဠိတော်။] ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

သဒ္ဓါယဝါတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတ ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်ဟူသော အာရုံရှိသော။ တဒါရမ္မဏရဟိတာယ၊ တဒါရမ္မဏင်းသော။ ဇနဝိထိယာ၊ ဇောဝိထိ၏။ (အနန္တရံ ခြံစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ သာ ဇနဝိထိ၊ ထို ဇောဝိထိကို။ မဟဂ္ဂတဝိပါကဿ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါကံ ပဋိသန္ဓေ၏။ ဥပစာရောဝိယ၊ အနီးဥပစာကိုကဲ့သို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။ [ဥပစာရောဝိယ ဒဠဗ္ဗာ၊ သမာနာရမ္မဏတ္တာ ဥပပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ စ၊ ထို ဇောဝိထိက နောက် မဟဂ္ဂုတ်ပဋိသန္ဓေနှင့်တူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ထိုဇောဝိထိက မဟဂ္ဂုတ်ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းနိမိတ် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်းတည်း။—အန။] ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဧကစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဓမ္မသိရိထေရ်တို့သည်။) တံဝိထိံ၊ ထိုဝိထိကို။ မဟဂ္ဂတာဝသာနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လော အဆုံးရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ။

တတ္ထ အဝသေသ ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ။ ပေ။ ဝုတ္တိ။ ။ မရဏာသန္ဓ မနောဒ္ဓါရဝိထိ၌ ရူပါရုံစသည် ယင်လာရာဝယ် ဘဝင်္ဂစလန ဘဝင်္ဂပစ္စေဒ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းမှ ဝ၍ ရေတွက်လျှင် စုတိတိုင်အောင် ၁၁-ချက် လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ‘အဝသေသ-ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ ရူပါဒိမ္ပိ ဥပ္ပန္နံ ပဋိသန္ဓိံ သန္ဓာယ’ ဟုဆိုသည်။ ထိုဝိထိ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၎င်း၊ ဘဝင်စိတ်သည်၎င်း ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ ဝသည်ကို အာရုံပြုသည်။

အဝသေသေက စိတ္တက္ခဏာယုကေ။ ။ ဤ၌လည်း ရူပါဒိမ္ပိ လိုက်ပါ၊ မရဏာသန္ဓ ပဉ္စဒါရဝိထိဖြစ်သောကြောင့် ဘဝင်္ဂစလနမှ စ၍ ရေတွက်လျှင် စုတိတိုင်အောင် ၁၅-ကြိမ် ရှိပြီ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် စိတ္တက္ခဏတချက်ခန့် အသက်ကြွင်းသေးသော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ စသည်ကို အာရုံပြု၍ ပဋိသန္ဓေ နောင် ဘဝင်စိတ်က အတိတ်ရူပါရုံ စသည်ကို အာရုံပြုသည်။

မဟဂ္ဂတာဝသာနံ။ ။ ယထာပစ္စယံ မဟဂ္ဂတသမာပတ္တိံ သမာပဋိတာ ဝုဠိတဿ သာ ဝိထိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=အကြောင်းအားလျော်စွာ မဟဂ္ဂုတ်သမာပတ်ကို ဝင်စားပြီး၍ ထို သမာပတ်မှထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ထိုမရဏာသန္ဓဝိထိဖြစ်၏။ တတော စုတိစိတ္တဟောတိတိ ဝဒန္တိ=ထိုဝိထိနောက် စုတိစိတ်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ထိုဝိထိကို မဟဂ္ဂုတ်လော အဆုံးရှိသောဝိထိဟူ၍ ဆိုကြသည်။

အတိတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်ဟူသော အာရုံရှိသော။ ကောဒသဝိဓာ၊ ၁၁-ပါး အပြားရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်၎င်း။) န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ပညတ် ဟူသော အာရုံရှိသော။ သတ္တဝိဓာ၊ ၇-ပါးအပြားရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေ ၎င်းတည်း။) [“အယံ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ အတိတာရမ္မဏာ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ ဝါ ပဋိသန္ဓိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်တည်း။ ကောဒသဝိဓာ၊ သတ္တဝိဓာအပြားကို မရ၌ “ကောဒသဝိဓာ အဋ္ဌမဟာဝိပါက- ကုသလသန္တိရုဏဝသေန ဒုတိယ စတုတ္ထာရူပဝိပါကဝသေန စ၊ သတ္တဝိဓာ ပဉ္စ ရူပါဝစရ ဝိပါက အဝသေသာရူပဝိပါကဝသေန” ဟု ဖွင့်သည့်အတိုင်း မှတ်ပါ။ အနန္တိကာ၌ ဤသဘောမျိုးပင် ဖွင့်ထား၏။ သို့သော် ပဋိသန္ဓိဟု နာမည်မတပ်ဘဲ စုတိယောဟု နာမည်တပ်သည်။]

ဇိတေနာနုသာရေန။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဣဒံ။ ဟူသော ဤစကားကို။ (သင်္ဂဟ- ကာရေန) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပထဝီ။ ပေ။ ဌိတဿာတိ ဝေမာဒိကေ။ ပထဝီ ။ ပေ။ ဌိတဿ ဤသို့အစရှိသော။ နယေဝေ၊ နည်း၌ပင်။ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ။ ဤ အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုလည်း။ အဝရုဒ္ဓါနန္၊ အတွင်း၌ ပိတ်ဆို့ အပ်ပြီး မဟုတ်ပါလော။ ဝါ၊ သက်ဝင်စေအပ်ပြီး မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ (ပထဝီ ။ ပေ။ ဌိတဿာတိ ဝေမာဒိကေ။ သော။ နယေဝေ၊ ပင်။ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ။ ကိုလည်း။) န (အဝရုဒ္ဓါ)၊ အတွင်း၌ မပိတ်ဆို့ အပ်သေး။ ဝါ၊ သေး။ (ကသ္မာ) တတ္ထ၊ ထို ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန အစ ရှိသောစကားရပ်၌။ ရူပါဝစရစုတိအနန္တရာယဝေ၊ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့ ၌သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပထဝီ ။ ပေ။ စက္ခုသောတာနံဝါတိ အာဒိကေန၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ ရူပါဝစရစုတိယာ ဝေ၊ ရူပါဝစရစုတိ၏သာ။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၎င်း။ [ထို ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန အစရှိသောစကားရပ်၌ “ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ ။ ပေ။ အာပါတမာဂစ္ဆတိ” ဟူသော စကားလောက်ကိုသာ ထောက်လျှင်

နန္၊ ပေ။ အဝရုဒ္ဓါ ။ ။ “ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန ပဋိသန္ဓေမဟဂ္ဂတဿ သုဂတိယံ” ဟူသော စကားရပ်၌ ပထဝီကသိဏာဒိဝယ် အာဒိဖြင့် အာရူပဇာန်တို့၏ အာရုံကိုလည်း ယူ၍ “ပဋိသန္ဓေမဟဂ္ဂတဿ သုဂတိယံ” ၌ အရူပမဟဂ္ဂတိ သုဂတိကို ပါယူလျှင် အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေလည်း ပါဝင်သည် မဟုတ်ပါ လော” ဟု စောဒနာသည်။ [အဝရုဒ္ဓါ၌ “ရူဒ၊ အာဝရဏေ” ဟု ခတ်ကျမ်း ရှိ၏။ “အဝ၊ အတွင်းသို့ သွင်း၍။ ရုဒ္ဓါ၊ ပိတ်ဆို့အပ်” ဟုဆိုလျှင် “အတွင်း၌ ပါဝင်စေအပ်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။]

အရူပမဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကိုပါ ယူရမည်ဟု ထင်စရာရှိသော်လည်း “စက္ခုသောတာနံ ဝါ” အစရှိသောစကားကို ထောက်လျှင် အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေ မဖြစ်နိုင်တော့။ “ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့ ပဋိသန္ဓေကိုသာ ဆိုအပ်သည်” ဟု သိရတော့သည်။]

ယထာသမ္ဘဝယောဇနာယ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ အနက်ကိုယှဉ်စေခြင်းအားဖြင့်။ အယမိံ ပဋိသန္ဓိ၊ ဤ အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုလည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထို ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန အစရှိသောစကား၌ပင်။ အထာပိ အဝရုဒ္ဓါ၊ အကယ်၍မူလည်း သက်ဝင်အပ်ပါစေတော့။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သက်ဝင်စေအပ်ပါသော်လည်း။ အရူပါဝစရစုတိအနန္တရာ၊ အရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ၊ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ အရူပါဝစရေ စ၊ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း။ ဥပရူပရိစုတိယာ၊ အထက်အထက် အရူပါဝစရစုတိ၏။ (အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။) ဟေဋ္ဌိမာ၊ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်အောက်၌ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထာရူပစုတိယာ၊ စတုတ္ထာရူပစုတိ၏။ (အနန္တရာ၊ ၌။) န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ပညတ်အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိနိုင်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထာရူပစုတိမှ။ (အနန္တရာ၊ ၌။) တတ္ထေဝ၊ ထိုစတုတ္ထာရူပစုတိပင်။ အတိတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်အာရုံရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ စ၊ ပဋိသန္ဓေကို၎င်း။) တတော၊ ထို စတုတ္ထာရူပစုတိမှ။ (အနန္တရာ၊ ၌။) ကာမာဝစရေ၊ ကာမဘုံ၌။ အတိတပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏာ၊ အတိတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကို၎င်း။ (ယောဇေတဗ္ဗာ)။

အထာပိ။ပေ။ နတ္ထိ။ “ ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ နိမိတ္တံ” စသော ဝါကျ၌ အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့ ပဋိသန္ဓေကိုပါ ယူ၍ “စက္ခုသောတာနံ ဝါ” စသောဝါကျ၌ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့ ပဋိသန္ဓေကိုသာ ဆိုအပ်သည်ဟု ယူလျှင် ယထာသမ္ဘဝယောဇနာနည်းအားဖြင့် ဤ အရူပပဋိသန္ဓေလည်း ပါဝင်ပြီဟု မဆိုနိုင်ပါသလော ဟု ထပ်၍ စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အထာပိ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [“ယထာသမ္ဘဝ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ (အနက်ကို) ။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ” ဟု ခေါ်၏။ ယော ယတ္ထ သမ္ဘဝတိ တထာ ယောဇနာ ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ၊ အကြင်ဝါကျ၌ အကြင် အနက်သည် ဖြစ်သင့်၏။ ထိုဝါကျ၌ ထိုအနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းသည် “ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ” မည်၏။—အနန္တ၊ အခြားနေရာ၌ ယထာလာဘယောဇနာဟု သုံးစွဲခြင်းနှင့် သဘောတူပင်တည်း။]

တေန တတော ။ပေ။ ပဋိသန္ဓိ။ ။တေနာတိ တဿ (“ဝိသု ဥဒ္ဓရဏံ ကတံ” ၌ စပ်)။ တတောတိ စတုတ္ထာရူပစုတိတော။ တတ္ထေဝတိ စတုတ္ထာရူပေ ဝေ။ အတိတာ-ရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။ တတော စတုတ္ထာရူပစုတိတော ကာမာဝစရေ အတိတပစ္စုပ္ပန်ာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာ။—အနန္တ။

စ၊ ဆက်။ ဣတရာဟိ။ စတုတ္ထာရူပစုတိမှတပါးသော ပဌမ ဒုတိယ တတိယာ ရူပစုတိတို့မှ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ။ အတိတနဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ အတိတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံရှိသော။ အာရူပပဋိသန္ဓိ၊ အာရူပပဋိသန္ဓေကို။ (ယောဇေတဗ္ဗာ)။ ဣတရာဟိ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယာ ရူပစုတိတို့မှ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) အတိတပစ္စုပ္ပန်ဘာဝရမ္မဏာ၊ အတိတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန် အာရုံရှိသော။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ စ၊ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ဇ။ ဣတိ ဣမဿ ဝိသေသဿ၊ ဤအနက်အထူးကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝိသံ၊ သီးခြား။ (ပထဝီကသိကာဒိကံဝါစသော ဝါကျတို့မှသီးခြား။) ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းကို။ (ဧတေနာနုဿာရေန စသော စကားကို ထုတ်ဆောင်ခြင်းကို။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။

[အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်ပြီးသော စုတိ ပဋိသန္ဓေတို့ကို၎င်း၊ ပြအပ်ပြီး မဟုတ်သော စုတိ ပဋိသန္ဓေတို့၏ အနုသန္ဓေကို၎င်း ပြလို၍ “ ဝေ အာရမ္မဏဝသေန ” စသည်ကို မိန့်။] ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ (ကေဝိဓာယ၊ ဒုဝိဓာ တို့၌ စပ်။) ကေဝိဓာယ၊ တပါးသာအဘိရှိသော။ ကာမာဝစရသုဂတိစုတိယာ၊ ကာမာဝစရသုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ဒုဝိဓာ၊ ၂-ပါးအပြားရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို၎င်း။ (ဒဿိတာ၌ စပ်။) (ကေဝိဓာယ၊ သော။) ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ဒုဝိဓာ၊ သော။ သုဂတိပဋိသန္ဓိ၊ ကို၎င်း။ [“ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတဿ

ဣတရာဟိ ဝ ယထာသမ္ဘဝံ။ ။ စတုတ္ထာရူပစုတိမှ တပါးသော အာရူပစုတိ ၃-ပါးကို “ ဣတရာဟိ ” ဟု ဆိုသည်။ [မရဋိကာ၌ “ ဣတရေဟိ ” ဟု ပါဠိတွေ့ရ၏။ ဣတရေဟိတိ ပဌမာဒိဟိ တိဟိ အာရူပေဟိ။] ဒုတိယအာရူပပဋိသန္ဓေသည် အတိတ်ဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို အာရုံပြု၍ ပဌမ တတိယ အာရူပပဋိသန္ဓေတို့က ကောင်းကင်ပညတ်အာရုံ၊ နတ္ထိဘောပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် “ယထာသမ္ဘဝံ အတိတ န ဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာ” ဟု ဆိုသည်။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေကား အတိတ်ဖြစ်သောအာရုံကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်သောကြောင့် “အတိတံ ပေ။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ ” ဟု ဆိုသည်။ ယောဇေတဗ္ဗာပုဒ်ကို ရွေဝါကျများ၌လည်း လိုက်စေ၍ စပ်ခဲ့ရသည်။

ဝေ။ ပေ။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ ။ ။ အတိတ်အာရုံ တပါးတည်းဖြစ်သောကြောင့် “အာရမ္မဏဝသေန ကေဝိဓာယ ” ဟု ဆိုသည်။ ထို ကေဝိဓရတိ၏ နောက်၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေက အတိတာရမ္မဏ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘာဝရမ္မဏဟု ၂-မျိုးရှိသောကြောင့် “ ဒုဝိဓာ ဒုဂ္ဂတိ-ပဋိသန္ဓိ ” ဟု ဆိုသည်။ သေယျထိဒံ “ကာမာဝစရသုဂတိယံ တာဝံ ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဝါရပု စ၍ “သေ တာဝံ ။ ပေ။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရေ ” တိုင်အောင် ဝါရကို ရည်ရွယ်သောအဖွင့်တည်း။

ပန” မှစ၍ “အတိတပစ္စုပ္ပန်နာရမ္မဏာယ သုဂတိပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရော” ဟူသော ဝါကျ၌ ပြအပ်သော အတိတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ ၂-မျိုးရှိသော ပဋိသန္ဓေကို ရည်ရွယ်၍ “ဒုဝိဓာ သုဂတိပဋိသန္ဓိ” ဟု ဖွင့်သည်။] ကာမာဝစရ- သုဂတိစုတိယာ၊ ဇါ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ဒွိကေဒ္ဓိပ္ပကာရာနံ၊ ၂-ပါးအပြားရှိကုန်၊ တုပါးအပြားရှိကုန်၊ တဖန် ၂-ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ကာမရူပါရူပိနံ၊ ကာမ ပဋိသန္ဓေ၊ ရူပပဋိသန္ဓေ၊ အာရူပပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စ- ဝိဓာ၊ ၅-ပါးအပြားရှိသော။ သုဂတိပဋိသန္ဓိ၊ ကို၎င်း။ ရူပါဝစရစုတိယာ၊ ဇါ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ သော။ (သုဂတိပဋိသန္ဓိ) စ၊ ကို၎င်း။ ဒုဝိဓာယ၊ သော။ အာရူပစုတိယာ၊ ဇါ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ပဇ္ဇေကံ၊ အသီးအသီး၊ ဒွိန္ဒုဒွိန္ဒု၊ ၂-ပါးကုန်၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ကာမာရူပိနံ၊ ကာမပဋိ သန္ဓေ၊ အာရူပပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကို၎င်း။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ပြီ။

ပန၊ ကား။ ကေဝိဓာယ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ဇါ။ (အနန္တရံ၊ ဌံ။) ဒုဝိဓာ သော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ /န ဒဿိတာ၊ မပြအပ်သေး။ တံ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတဿ ပနာတိ- အာဒိံ ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ-

ဒွိကေဒ္ဓိပ္ပကာရာနံ။ ။ ဤပုဒ်ကို ကာမရူပါရူပိနံ ၌ စပ်၍ ကာမပဋိသန္ဓေအတွက် ၂-ပါးကို၎င်း၊ ရူပပဋိသန္ဓေအတွက် တပါးကို၎င်း၊ အရူပပဋိသန္ဓေအတွက် အတိတ်ကို အာရုံပြုသော ပဋိသန္ဓေ၊ ပညတ်ကိုအာရုံပြုသော ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ၂-ပါးကို၎င်း ပြ၍ အားလုံးပေါင်းလျှင် ပဋိသန္ဓေ ၅-ပါးရှိသောကြောင့် “ပဉ္စဝိဓာ သုဂတိပဋိသန္ဓိ” ဟု ဆိုသည်။ “သုဂတိယံ ဌိတဿ ပန” မှ စ၍ “တေနာနုသာရေန အာရူပစုတိယာပိ” ဝါကျတိုင်အောင် စကားရပ်ကို ရည်ရွယ်သည်။

ဒုဝိဓာယ အာရူပစုတိယာ ။ ။ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၊ တတိယာရူပဝိညာဉ် ဟူသော အတိတ်ကိုအာရုံပြုသော စုတိ၊ ကောင်းကင်ပညတ် နတ္ထိးတာပညတ်ကို အာရုံပြုသော စုတိအားဖြင့် အာရူပစုတိ ၂-မျိုးရှိသောကြောင့် “ဒုဝိဓာယ အာရူပစုတိယာ” ဟု ဆို၍ ထို ၂-မျိုးတွင် ကာမဘုံ၌ ဖြစ်မည့် ပဋိသန္ဓေ၊ အရူပဘုံ၌ ထပ်၍ဖြစ်မည့် ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် ၂-မျိုးစီ ရှိပြန်သောကြောင့် “အဋ္ဌဝိဓာ စ ပဋိသန္ဓိ” ဟု ဆိုသည်။

ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ။ ပေ။ န ဒဿိတာ ။ ။ ဓမ္မိန္ဒ “ဒုဂ္ဂတိယံ ပန” ဟု ပြုခဲ့သော်လည်း အဋ္ဌကထာဝယ် ဒုဂ္ဂတိဘုံမှစ၍ သုဂတိဘုံ၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုသာ ပြခဲ့၏။ ဒုဂ္ဂတိ ဘုံ၌ဖြစ်မည့် ပဋိသန္ဓေကို မပြခဲ့ရသေး။ ထိုကိုပြခြင်းငှါ အဋ္ဌကထာ၌ “ဒုဂ္ဂတိယံ ပန” ဟု ဆိုရကြောင်းကို အနုသန္ဓေပြသည်။ ဒုဂ္ဂတိဝတံသည် အတိတ်သန္တရဏ တပါးသာရှိ၏။ ထို ဒုဂ္ဂတိစုတိနောင် ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေသည် အတိတ်အာရုံကို၎င်း၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကို၎င်း အာရုံပြုနိုင်သောကြောင့် “ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ ဒုဝိဓာ” ဟု ဆိုသည်။

ဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ (ပဋိသန္ဓိယော ဌ်စပ်။) ဒွိဒ္ဓိပဉ္စပကာ-
ရာ၊ ၂-ပါး အပြားရှိကုန်၊ တဖန် ၂-ပါး အပြားရှိကုန်၊ ၅-ပါး အပြားရှိသည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စာဋ္ဌ ဒုဝိဓာပိဓာ၊ တဖန် ၅-ပါး အပြားရှိကုန်၊ ၈-ပါး အပြား
ရှိကုန်၊ တဖန် ၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်
သော။ တာ ပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ စတုဝိသတိ၊ ၂၄-ပါးသည်။ ဟောန္တိ။

ကာမာဝစရဿ ။ပေ။ ကတတ္တာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ နာနာ-
က္ခဏိကမမ္ပပစ္စယဘာဝေါ၊ နာနာက္ခဏိကမမ္ပပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ ဒဿိတပ္ပ-
ကာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသော အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝ-
မေဝ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုသာ။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိ အာဒိံ ၊ ကိ။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

အာဒိနာ သဟာတိ၊ ကား။ အာဒိနာ၊ အစဖြစ်သော။ ဝိမိဿဝိညာဏေန၊
ရုပ်နှင့်ရောသော ဝိညာဏ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဥပုဇ္ဇန္တိ ဌ်စပ်။) ဩမတော။ ပေ။
ဥပုဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏။
ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ အညတ္တ၊
ဂဗ္ဘသေယျက ယောနိမ္မ တပါးသော သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိက ယောနိ တို့၌။
အနေကော၊ များစွာကုန်သော။ ကလာပါ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။
ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနေကဂီဝတပ္ပမာဏော၊ များစွာသော် ဂီဝတံ
အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗြဟ္မတ္တဘာဝေပိ၊ ဗြဟ္မာ၏ အတ္တဘော၌လည်း။ အနေ-
ကော၊ များစွာကုန်သော။ ကလာပါ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပုဇ္ဇန္တိ။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိ သတော၊ ရုပ် ၃၀-ထက်။ [တယော ဝါ ဒဿက-အရ ပြုအပ်
သောရုပ် ၃၀- ထက်။] အဓိကာနေဝ၊ ပိုလွန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဂန္ဓ-

ဒွိ ဒွိ ပဉ္စပကာရာ ။ ။ ဤဂါထာသည် ဆိုအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေများကို
အကျဉ်းချုပ်ပြသော ဂါထာတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဒုဝိဓာ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ” စသည်ဖြင့်
ပြုအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေများကိုပင် “ဒွိ+ဒွိ+ပဉ္စ+ပဉ္စ+အဋ္ဌ+ဒုဝိဓာ” ဟု ဆို၍ တို့
အားလုံးကို “စတုဝိသတိ သဗ္ဗာပိ” ဟု ဆိုသည်။

ဝုတ္တဉ္စေတံ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ကမ္မပစ္စည်း ဥပနိဿယပစ္စည်းအားဖြင့် ပစ္စည်း ၂-မျိုး
ပြထားပါလျှင် “အဘယ့်ကြောင့် ကမ္မပစ္စည်းအတွက် သာဓက မပြဘဲ ဥပနိဿယ
ပစ္စည်းအတွက်သာ သာဓက ပြရပါသနည်း” ဟု မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် “ကပာဝစရ-
ကမ္မဿ ။ပေ။ ဒဿိတပ္ပကာရော” ဟု မိန့်သည်။ ကမ္မပစ္စည်းအတွက် “ယထာဟ-
ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပပိတတ္တာ” စသည်ဖြင့် ဝိညာဏပဒ
နိဒ္ဒေသ၏ အစနား၌ ပြုအပ်ခဲ့သော သာဓကအတိုင်းပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရား မပြ
တော့ဘဲ ဥပနိဿယပစ္စည်းအတွက်သာ သာဓကပြသည်— ဟူလို။

ရသာဟာရာနံ၊ ဂန္ဓ ရသ အာဟာရတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ရူပဘုံ၌ ပယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ (ဘာဝေပိန္နဲစပ်။) စက္ခု-
 သောတဇက္ခယတ္တကဇီတဆက္ကဿာဝေ၊ စက္ခုသတ္တက၏ အဖြစ်၊ သောတ
 သတ္တက၏အဖြစ်၊ ဝတ္ထုသတ္တက၏အဖြစ်၊ ဇီဝိတနဂ္ဂ၏အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊
 ဖြစ်ပါသော်လည်း။ တေသံ၊ ထို စက္ခုသတ္တက အစရှိသော ရုပ်တို့၏။ ဗဟုတ္တာ၊
 များကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ)။

ပန၊ ဆက်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ တတ္ထာပိ၊ ထို ပြဟ္မဘူအတ္တဘော
 ၌လည်း။ စက္ခု သောတ ဝတ္ထုဒသကာနံ၊ စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဝတ္ထု
 ဒသကတို့၏၎င်း။ ဇီဝိတနဂကဿ စ၊ ဇီဝိတနဂက၏၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။
 ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ဓမ္မဟဒယ
 ဝိဘင်း ပါဠိတော်၌။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၏။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေ
 ခဏ၌။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညသတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။
 (ဥပပတ္တိက္ခဏံ၊ ပဋိသန္ဓေ ခဏကို။) ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။
 အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စ
 ဓာတုယော ပါတုဘဝန္တိ။ ထုတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တထာ၊ ထိုမှ
 တပါး။ ရူပဓာတုယာ ။ပေ။ ဓာတုယောတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗသင်္ဂဟဝသေန၊ အလုံးစုံ
 ရထိုက်သော အာယတနဓာတ်တို့ကို သိမ်းယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထံ၊ ထို ရူပ
 ဓာတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာယဘနဓာတုယော၊ ထင်ရှားရှိသော အာယတနဓာတ်တို့ကို။
 ဒဿေတံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဂန္ဓရသာဟာရာနံ ။ပေ။ ဗဟုတ္တာ။ ။ အာယတန ယမိုက် စသည်၌ ဂန္ဓရသကြဇာ
 (အာဟာရ) တို့ကို မဟောခြင်းကိုပင် ပယ်သည်ဟု ယူဆ၍ “ဂန္ဓရသာဟာရာနံ ပဋိက္ခိ-
 တ္တတ္တာ” ဟု မိန့်၏။ ထို ၃-မျိုး မရှိလျှင် ရူပဘုံ၌ ရုပ်ကလာပ်တို့သည် စက္ခုဒသက
 မဖြစ်ကြ၊ စက္ခုသတ္တကသာ ဖြစ်၏။ ထို့အတူ သောတသတ္တက၊ ဝတ္ထုသတ္တကတို့သာ
 ဖြစ်ကြ၏။ ဇီဝိတနဂက နေရာ၌ “ဇီဝိတဆက္ကဿ ဖြစ်၏” ဟု ယူဆလေသည်။

ပါဠိယံ ပန။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် ထို ပြဟ္မဘူအတ္တဘော၌ စက္ခုဒသက၊ သောတ
 ဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက၊ ဇီဝိတနဂကတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုအပ်သော်လည်း နောက်၌
 လာမည့် ဓမ္မဟဒယဝိဘင်းပါဠိတော်ဝယ် ရူပဓာတ်၏၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ပဉ္စာယတနာနံ
 စသည်ဖြင့်၎င်း၊ ပဝတ္တိအခါ၌ ရူပဓာတ်ဝယ် ရထိုက်သမျှ တရားအားလုံးကို သိမ်းကျုံး၍
 “ဆ အာယတနာနိ နဝ ဓာတုယော” ဟု၎င်း ဟောတော်မူသည်။ [ပဉ္စ အာယတန
 ဟူသည် စက္ခာယတန၊ သောတ၊ မန၊ ရူပ၊ ဓမ္မာယတနတို့တည်း။ ဓာတ် ၅-ပါးလည်း
 နည်းတူ။ ဆ အာယတနဟူသည် ထို ၅-ပါးနှင့် သုဒ္ဓါယတနတည်း။ နဝဓာတု ဟူသည်
 စက္ခု၊ ရူပ၊ စက္ခုဝိညာဏ၊ သောတ၊ သဗ္ဗ၊ သောတဝိညာဏ၊ မုနော၊ ဓမ္မ၊ မနော
 ဝိညာဏတို့တည်း။ ဤ၌ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနတို့ မပါပုံကို သတိပြုပါ။]

ကထာဝတ္ထုမှီ စ၊ ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌လည်း။ အတ္ထိ တတ္ထ။ ပေ။ န ဟေဝံ
 ဝတ္ထုဗ္ဗေတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒိနံ၊ ဂန္ဓာယတန
 အစရှိသည်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထို ရူပဓာတ်၌။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (ပဋိကိစ္ဆော)
 ဝိယ၊ ပယ်မြစ်အပ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို အတူ။) ဂန္ဓာယတနာဒိနဉ္စ၊ ဂန္ဓာ-
 ယတန အစရှိသည်တို့၏လည်း။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိကိစ္ဆော၊ ပယ်မြစ်
 အပ်ပြီ။ [တတ္ထ၊ ထို ရူပဓာတ်၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤကား သကဝါဒီ၏ အမေးတည်း။ အာမန္တာ၊ အိမ်း ရှိ၏။
 (ဣတိ၊ ဤကား ပရဝါဒီ၏အဖြေတည်း။) တတ္ထ၊ ထို ရူပဓာတ်၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊
 ဂန္ဓာယတနသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤကား သကဝါဒီ၏အမေးတည်း။ ဧဝံ၊
 ဤသို့။ န ဝတ္ထုဗ္ဗေ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊ ဤကား ပရဝါဒီ၏ အဖြေတည်း။)]

စ၊ ဆက်။ အဖောဠုပ္ပာယတနာနံ၊ ဖောဠုပ္ပာယတနအဖြစ် မရှိကုန်သော။
 ပထဝီဓာတု အာဒိနံ၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့၏။ (တတ္ထ၊ ထို ရူပပြဟ္မာဘုံ၌။
 ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ သက္ကာ) ဝိယ၊ တတ်ကောင်း
 သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို အတူ။) အဂန္ဓ ရသယတနာနံ၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသာ
 ယတနအဖြစ် မရှိကုန်သော။ ဂန္ဓရသာနံ၊ ဂန္ဓ ရသတို့၏။ တတ္ထ၊ ထို ရူပပြဟ္မာ
 ဘုံ၌။ ဘာဝေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှါငှင်း။ ဖုသိတုံ၊ တွေ့ထိခြင်းငှါငှင်း။
 န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အသက္ကုဏေယျတာဝိနိမုတ္တဿ၊
 မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်မှ လွတ်သော။ (ဧဝံ၊ ထိခြင်းငှါ တတ်ကောင်း
 သော။) ပထဝီ အာဒိသဘာဝဿ၊ ပထဝီ အစရှိသော သဘော၏။ (ဘာဝေါ)
 ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို အတူ။) ဂန္ဓ ရသဘာဝ ဝိနိမုတ္တဿ၊ ဂန္ဓ
 အဖြစ်၊ ရသအဖြစ်မှ လွတ်သော။ ဂန္ဓရသ သဘာဝဿ၊ ဂန္ဓ ရသသဘော၏။
 အဘာဝါ၊ ပြဟ္မာဘုံ၌ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ကထာ ဝတ္ထုမှီ စ။ ။ “ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌သာ ဂန္ဓစသည်ကို ပယ်အပ်ကုန်သည်
 မဟုတ်သေး။ ကထာဝတ္ထု၌လည်း ပယ်အပ်ကုန်သည်သာ” ဟု ပြလို၍ “ကထာဝတ္ထုမှီ
 စ” စသည်ကို မိန့်သည်။ “အတ္ထိ တတ္ထ ဂန္ဓာယတနံ” သည် သကဝါဒီ၏ အမေးတည်း။
 ပရဝါဒီသည် “ပြဟ္မာဘုံ၌ နှာခေါင်းပုံသဏ္ဍာန် ရှိနေသည်ဖြစ်၍ “အာမန္တာ” ဟု
 ဖြေသည်။ [“အဖြေမှား” ဟူလို။] ထို့နောက် သကဝါဒီက “အတ္ထိ ဂန္ဓာယတနံ” ဟု
 မေးရာ၌ “န ဟေဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗေ=ဒီလိုဟော့ မဆိုနိုင်” ဟု ပရဝါဒီက အမှန်အတိုင်း
 ဖြေသည်။ ဤအဖြေအရ “ရူပ ပြဟ္မာဘုံ၌ ဂန္ဓာယတနစသည် မရှိ” ဟု ဆိုလိုသည်။

န ဝ အဖောဠုပ္ပာယတနာနံ ။ ပေ။ ဝိယ ။ ။ ဝိသဒိသုပမာတည်း။ ရူပဘုံ၌ ဖောဠုပ္ပာ-
 ယတနအဖြစ်မှ ကင်းသော ပထဝီဓာသော ဂတ်ကြီး ၃-ပါး ရှိသကဲ့သို့ “ဂန္ဓာယတန
 စသည်အဖြစ်မှကင်းသော ဂန္ဓာရုံ နှာရုံတို့၏ ရှိခြင်းကို” မဆိုသည်။ ဘာကြောင့်နည်း-
 ဟု မေးသူယုံရှိသောကြောင့် “သက္ကုဏေယျတာ ဝိနိမုတ္တဿ” စသည်ကို မိန့်သည်။

၈၊ သည်သာမကသေး။ ဘာနသမ္ပဿဒီနံ၊ ဘာနသမ္ပဿ အစရှိသည် တို့၏။ ကာရဏဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ တေ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့ကို။ ယဒိ န ဝုဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ပန၊ ထိုသို့ မဆိုအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဓာတုသဒ္ဓေါ၊ ဓာတုသဒ္ဓါသည်။ နိဿတ္တ နိဇ္ဇိဝဝါစကော၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇိဝ အနက်ကို ဟော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓဓာတု ရသဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ အဝစနေ၊ ဟောတော်မူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၈၊ သည်သာမကသေး။ တေသံ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့၏။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ ဓမ္မ၏ အဖြစ်ကို။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗေ၊ အလိုရှိထိုက်၏။ (ကသွာ၊ နည်း။) သဘာဝဓာရဏာဒိ လက္ခဏတော၊ မိမိသဘောကို ဆောင်ခြင်း အစ ရှိသော လက္ခဏာမှ။ အညဿ၊ အခြားသောလက္ခဏာ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တရားတို့၏လည်း။ အာယတနဘာဝေါ၊ အာယတန၏ အဖြစ်ကို။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ယမကော၊ ယမိုက် ပါဠိတော်၌။ ဓမ္မော ။ပေ။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဓမ္မော၊ ဓမ္မ မည်၏။အာယတနံ၊ အာယတနမည်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး။ အာမန္တာ၊ အိမ်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ။] တသွာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့၏။ ဂန္ဓရသာယတန ဘာဝါဘာဝေါ၊ ဂန္ဓာယတန၏အဖြစ်၊ ရသာယတန၏အဖြစ်၏

ယဒိ စ ။ပေ။ ဝုဇ္ဇေယျ။ ။အာယတန သဒ္ဓါသည် အကြောင်းဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ “ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဂန္ဓ ရသတို့ ရှိပါလျက် (ဘာနပဿဒ စသည်တို့ မရှိသည့် အတွက်) ဘာနသမ္ပဿ စသည်တို့၏အကြောင်း မဟုတ်သောကြောင့် ထို ဂန္ဓ ရသတို့ကို အာယတန အမည်ဖြင့် မဟောအပ်ကုန်” ဟု ဆိုလျှင် အဘယ်အပြစ် ရှိသနည်း ဟု မေးဘူးယ်ရှိသောကြောင့် “ယဒိ စ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [မဂုဗျမ်းတက်။ အနိဉ္စပါဌ ပျက်သည်ဟု ထင်သည်။]

ဓာတုသဒ္ဓေါ ပန ။ပေ။ နတ္ထိ ကာရဏံ ။ ။ ဂန္ဓာယတနစသည်ဖြင့် နာမည်တပ်၍ မဟောနိုင်လျှင် ရှိပါစေဦးတော့။ ဓာတုသဒ္ဓါကား နိဿတ္တ နိဇ္ဇိဝအနက်ကို ဟော၏။ ဂန္ဓ ရသတို့လည်း နိဿတ္တ နိဇ္ဇိဝတို့ပင် ဖြစ်သောကြောင့် “ဂန္ဓဓာတု ရသဓာတု”ဟု မဟောနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း ပါဠိတော်၌ “ပဉ္စ ဓာတုယော”ဟု ဟောတော်မူရာဝယ် ထို ဂန္ဓဓာတု ရသဓာတုတို့ မပါဝင်ပါ။ ထိုသို့ မပါဝင်သည့် အတွက် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ “ဂန္ဓ ရသ မရှိ”ဟု သိနိုင်ပါသည်—ဟူလိ။

ဓမ္မဘာဝေါ စ ။ပေ။ ဝုတ္တော ။ ။ အခြားနည်းအားဖြင့်လည်း မရှိပုံကို ပြလို၍ “ဓမ္မဘာဝေါ စ” စသည်မိန့်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဂန္ဓ ရသရှိလျှင် မိမိသဘောကို ဆောင်နိုင် သော သဘာဝဓာရဏလက္ခဏာ ရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဂန္ဓဓမ္မ ရသဓမ္မတို့၏ အဖြစ်ကိုကား ဧကန် အလိုရှိထိုက်၏။ ဂန္ဓဓမ္မ ရသဓမ္မ ဖြစ်လျှင်လည်း ဓမ္မ ဟူသမျှကို ဓမ္မာယာနအဖြစ်ဖြင့် ယခိုက်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီး ဖြစ်သည်။

မရှိခြင်းသည်။ (သတိ)ပိ၊ ရှိပိသော်လည်း။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အာယတန-
သဘာဝေါ၊ အာယတန၏သဘောကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောထိုက်သည်။ သိယာ၊
ဖြစ်ရာ၏။

စ၊ ဆက်။ ဖောဠုပ္ပဘာဝတော၊ ဖောဠုပ္ပအဖြစ်မှ။ အညော၊ အခြားသော။
ပထဝီဓာတု အာဒိဘာဝေါ၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။
(ဟောတိ) ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထိုအတူ။) ဂန္ဓ ရသဘာဝတော၊ ဂန္ဓ
ရသ၏အဖြစ်မှ။ အညော၊ အခြားသော။ တေသံ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့၏။ ကောစိ၊
တစုံတခုသော။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ဘုံ။
(ဝေသတိ၊ ဖြစ်လသော်။) တေသံ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့၏။ ဓမ္မာယတနေ၊ ဓမ္မာ
ယတန၌။ သင်္ဂဟော၊ သွင်းယူခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။)

*ပန၊ ဆက်။ ဂန္ဓ ရသဘာဝေါ၊ ဂန္ဓ ရသ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အာယတန-
ဘာဝေ စ၊ အာယတန၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သတိ၊ ရှိလသော်။ ဂန္ဓော စ၊ ဂန္ဓ
လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထို ဂန္ဓ ဟူသည်။ အာယတန၌၊ အာယတနလည်း
ဟုတ်၏။ (ဣတိ၊ ထို ၂-ပါးသော သတ္တိကြောင့်။) ဂန္ဓာယတနံ၊ ဂန္ဓာယတန
မည်၏ ။ပေ။ ရသာယတနံ၊ ရသာယတန မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ (အတ္တဇာတ်)၊
သည်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်တော့သည်သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓ ရသာယတနာ-
ဘာဝေါ စ၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတန၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။
နိဝါရေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းတော့။

တသ္မာ ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗော ။ ။ ထိုသို့ဓမ္မမှန်လျှင် ဓမ္မာယတနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်
မူအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်- ဂန္ဓရသတို့အတွက်လည်း ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတနအဖြစ်
မရှိစေကာမူ ဓမ္မာယတနအဖြစ်ကိုကား ဟောတော်မူလိုက်၏။ ထိုသို့လည်း ဟောတော်
မမူအပ်၊ ထို့ကြောင့် ရူပဘုံ၌ ဂန္ဓ၊ ရသတို့ မရှိဟူသာ ဆုံးဖြတ်ထိုက်သည်—ဟူလို။

ယဒိ စ ။ပေ။ သင်္ဂဟော။ ။ပြုအပ်ပြီးသောစကားကို အပြစ်ပြုလိုသောကြောင့်
“ ယဒိစ ” စသည်ကို မိန့်။ “ ဂန္ဓ ရသတို့သည် ရူပဘုံ၌ ဂန္ဓ ရသအဖြစ်ဖြင့် မရှိဘဲ ဓမ္မ
အဖြစ်ဖြင့် ရှိသည် ” ဟု ယူလျှင် ထို ဂန္ဓ ရသတို့ကို ဓမ္မာယတန၌ သွင်းယူစရာ ရှိ၏။
ဥပမာ—ဖောဠုပ္ပအဖြစ်မှ တပါးသော ပထဝီဓာတ် စသည်ကို ဓမ္မာယတန၌ သွင်းယူရ
သကဲ့သို့တည်း။

ဂန္ဓ ရသဘာဝေ ပန ။ပေ။ နိဝါရေတုံ ။ ။ ဓမ္မအဖြစ်ဖြင့် ရှိသည်မဟုတ်ဘဲ ဂန္ဓ
ရသအဖြစ်ဖြင့် ရှိလျှင် (ဓမ္မာယတန၌ ဇာယတနအဖြစ် ရှိသကဲ့သို့) အာယတနအဖြစ်
လည်း ရှိရာ၏။ ထိုသို့ ဂန္ဓအဖြစ် အာယတနအဖြစ် ၂-မျိုးလုံးရှိလျှင်ကား ဂန္ဓ ရသတို့နှင့်
အာယတနကို ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွင် “ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတန” ဟူသော ဤ
အမည်သည် အတ္ထာပန္နနည်းအားဖြင့် ကျရောက်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ထိုသို့ ကျရောက်လျှင်
ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတနရှိခြင်းကိုလည်း မတားမြစ်သင့်တော့။

၈။ ဆက်။ တယော အာဟာရတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရ၏။ တတ္ထ၊ ထို ရူပဘုံ၌။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ရေတွက်မှုကို ပြုအပ်သော်။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်နှင့်။ အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ တထာ၊ ထို ပါဠိတော်နှင့် မဆန့်ကျင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ရူပဂဏနာ၊ ရုပ်တို့ကို ရေတွက်ခြင်းကို။ (စက္ခုသတ္တက စသည်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို) ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုထိုက်၏။ ဟိ၊ လဒ္ဒဂုဏ်ကိုဆိုညှိအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ ရုပ်တို့ကိုရေတွက်မှုကိုပြုလသော်။ ဓမ္မတာ၊ ပါဠိတရားတော်သည်။ (တနည်း) ဓမ္မတာ ရူပဘုံ၌ဖြစ်နိုင်သော ရုပ်တရားသဘောသည်။ န ဝိလောမိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤ သို့ မှတ်အပ်၏။ [ဓမ္မဘာတိ ပါဠိဓမ္မော၊ ရူပဘဝေါ ပဝတ္တနကရူပဓမ္မတာ။-အနု။]

တယော အာဟာရ ။ ။ ဤဝါကျသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဩဇာဟူသော အာဟာရ ရုပ်မရှိပုံကို သိစေသောစကားတည်း။ “တယော အာဟာရ” ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဂန္ဓရဿ ၂-မျိုးသာမက၊ ကဗဠိကာရာဟာရဟူသော ဩဇာရုပ်လည်း မရှိပါ။-ဟူလို။

တသ္မာ ဝေဠိ။ ။ တသ္မာစသော ဝါကျသည် ပြုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်အားလုံး၏ နိဂုံးတည်း။ ဝေ ဟိစသော ဝါကျကား မိမိပြုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်များ၏ လဒ္ဒဂုဏ်ကို ပြသော ဝါကျတည်း။ [တသ္မာတိ ယသ္မာ ဂန္ဓရဿ ဓမ္မဟဗယဝိဘင်္ဂ န ဝုတ္တာ။ကတာဝတ္ထုမ္ပိ စ တေသံ ဘာဝေါ(ရှိခြင်းကို) ပဋိက္ခိတ္တော၊ ဖုသိတုံ အသက္ကုဏေယျာ ပထဝိအာဒယော ဝိယ (ထိခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းကုန်သော ပထဝီစသောရုပ်များ ရှိသကဲ့သို့) ဘာယိတုံ သာယိတုံ စ အသက္ကုဏေယျာ တေ (ဂန္ဓရဿတို့သည်) နုတ္ထိ။ ဓာတုသဗ္ဗေန စ တေ ဂဟိတာ၊ ဓမ္မဘာဝေါ စ တေသံ ဧကန္တိကော၊ တသ္မိံ စ သတိ (ထိုသို့ ဓမ္မအဖြစ် ဖြစ်လသော်) သိဇ္ဈေါ အာယတန ဘာဝေါ (အာယတနအဖြစ် ပြီးတော့၏။) တသ္မာ၊ ဟု အနု၌ တ၏စွဲနက်ကို ဆိုအပ်ပြီး အားလုံးကို ပြသည်။]

အနုဋီကာ ။ ။ အနုဋီကာ၌ကား ရူပဘုံ၌ စက္ခုသတ္တကစသော မူလဋီကာစကားကို လက်မခံဘဲ အဋ္ဌကထာအတိုင်း “ဧတ္ထ စ ရူပါဝစရသတ္တာနံ ဘာနဇီဝါယတနာကာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာပိ ဂန္ဓရဿ အာယတနကိစ္စံ န ကရောန္တိတိ တေ အနာမသိတော ပါဠိယံ “ပဉ္စာယတနာနိ ပါတုတာန္တိ၊ ဓာ အာယတနာနိတိအာဒိ ဝုတ္ထိ။ တယော အာဟာရတိ စ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗဿ အာဟာရဿ အဘာဝေန ဩဇာဋ္ဌမက ရူပသမ္ပဋ္ဌာပနသင်္ခါတဿ အာဟာရကိစ္စဿ အကရဏတော။ န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဂန္ဓရဿနံ၊ ဩဇာယ စ အဘာဝတော” ဟု “ဂန္ဓရဿ ဩဇာတို့ ရိပါလျက် ဆိုင်ရာကိစ္စကို မပြုသောကြောင့် ဟောတော်မူ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဇာတိ ဥဏ္ဍာယာတိ၊ ကား။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ဂဟိတ-
ဥဏ္ဍာယ၊ ယူအပ်သော သီးမွေး၏။ (ဧကေန၊ အံသုနာ ဌ္ဗစပ်။) ဣတိပိ၊ ဤသို့
လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

သမ္ဘဝဘေဒေါတိ၊ ကား။ အတ္ထိတာဘေဒေါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၏
အပြားကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော ဌ္ဗစပ်။) နိဇ္ဈာမတက္ကိကာ၊ အမြဲလောင်အပ်သော
တဏှာရှိသော ပြိတ္တာတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဒုက္ခာတုရတာယ၊ ဒုက္ခဖြင့်နာကျင်
ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမံ၊ ကာမကို။ သေဝိတွာ၊ ၍။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။
န ဂဏှန္တိ၊ မယူနိုင်ကုန်။

ရူပိဗြဟ္မေသု တာဝ ဩပပါတိကယောနိကေသုတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဩပ-
ပါတိကယောနိကေဟိ၊ ဩပပါတိကယောနိရှိသောသတ္တဝါတို့မှ။ ရူပိဗြဟ္မေ၊
ရူပိရှိသော ဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝါ၊ ရူပဗြဟ္မာတို့ကို။ နိဗ္ဗါရေတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။
သံသေဒဇောပပါတိသု အဝကံသတော တိ သာတိ တေ၊ ဟူသော ဤစကားကို။
ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်ပြလိုသည်။ (ဟုတွာ)။ အဝကံသတော ပနာတိ အာဒိ၊ သော။
(ယံ ဝစနံ၊ အတ္ထိ။ တံ ဝစနံ၊ သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ တံ တေ၊ ထို
အဝကံသတော ပန အစရှိသော စကားသည်။ ပါဠိယာ၊ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်း
ပါဠိတော်နှင့်။ န သမေတိ၊ မညီညွတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပါဠိယံ၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း

ဣတိပိ ဝဒန္တိ ။ ။ ဣတိပိဟု ပိ သဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသောကြောင့် “ပဌမ နည်းတမျိုးရှိသေး
၏” ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် အနုဋီကာ၌ “ဧဋ္ဌကဿ ဇာတကာလေ + ဥဏ္ဍာ ဇာတိ-
ဥဏ္ဍာတိ ပဌမော အတ္ထော” ဟု ဖွင့်သည်။ ဤအလို “ဇာတိယံ = သီးကလေး၏ မွေးဖွားရာ
အခါ၌ + ဥဏ္ဍာ = အပွေးတည်း၊ ဇာတိဥဏ္ဍာ = မွေး” ဟု ပြုပါ။ ဝဒန္တိ ဝါဒအားဖြင့်
“ဇာတိယံ = အမိဝမ်းဝယ် ဖြစ်ရာအခါ၌ + ဥဏ္ဍာ ဇာတိဥဏ္ဍာ” ဟု ပြုရလိမ့်မည်။

သမ္ဘဝဘေဒေါ။ ။ “အတ္ထိတာဘေဒေါ” ဟု ဖွင့်ရာ၌ “ဘု-သတ္တယံ” ဟူသော
ဓာတ်နက်ကိုဖွင့်ပြခြင်းတည်း။ “သမ္ဘဝနံ = ထင်ရှားရှိခြင်း၊ သမ္ဘဝေါ = ခြင်း” ဟုပြု။
“ယောနိနံ ဂတိဝသေန သမ္ဘဝဘေဒေါ = ဂတိ ၅-ပါးနှင့်ပေ၍ ယောနိတို့၏ ထင်ရှား
ရှိသော အပြား” ဟုလျှို့ အနုဋီကာ၌ “သမ္ဘဝနဿ = ဖြစ်သင့်ခြင်း၏ + ဘေဒေါ သမ္ဘဝ-
ဘေဒေါ၊ ပာတ္တိဘေဒေါတိ အတ္ထော” ဟု တနည်းဖွင့်သေး၏။

ဩပပါတိက ။ ပေ။ နိဗ္ဗါရေတိ ။ ။ ဤ၌ နိဗ္ဗါရေတိကိုကြည့်၍ “ဩပပါတိက-
ယောနိကေသု” ကို နိဗ္ဗါရကသမုဒ္ဓါယ အနက်၊ “ရူပိဗြဟ္မေသု” ကို နိဗ္ဗါရဏိယ အနက်
ဟု သိသာ၏။ ရူပိဗြဟ္မေသု၌ သုဘိဘတ်ကိုကား အဓိကရအနက် ပေးရသည်။

တံ ပနေတံ။ ပေ။ န သမေတိ ။ ။ ဂါထာ၌ “အဝကံသတော တိ သ” ၏ အကျယ်
ဖြစ်သော “အဝကံသတော ပန ။ ပေ။ တိ သရူပါနိ ဥဗ္ဗဒန္တိ” ဟူသော စကားရပ်သည်
ပါဠိတော်နှင့် မညီပါ။ ပါဠိတော်၌ ကာမာဝစရ သံသေဒဇ ဩပပါတိကတို့အတွက်
“ဗာနပသဘဒ မရှိသော သတ္တဝါတို့၏ပဋိသန္ဓေကို ဟောတော်မူပါ” ဟုလျှို့ ထိုပါဠိတော်ကို
ပြုလို၍ “ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ ဟိ” စသည်ကို မိန့်သည်။

ပါဠိတော်၌။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကုန်သော။ အစာနကာနံ၊ ကုန်သော။ သံသေဒ-
ဇောပပါတိနံ၊ သံသေဒဇ ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၏။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။
နုဝတ္ထာ၊ ဟောတော်မမူအပ်။

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း-ကသွာ၊ ပါဠိယံ။ ပေ။ ဥပပတ္တိံ၊ န ဝတ္ထော။ ဣတိ၊ ဝိညာယ-
တိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဟဒယဝိတင်္ဂေ၊ ၌။ ကာမဓာတုယာ၊
ကာမဓာတ်၏။ ဥပပတ္တိကုဏေ၊ ပဋိသန္ဓေဓာတ်၌။ ကဿစိ၊ အချိုသောသတ္တဝါ၏
(သန္တာန်၌)။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ကဿစိ၊ ဒသ၊ အာယတနာနိ၊ ပါတုဘဝန္တိ။ ကဿစိ၊
အပရာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ဒသ၊ အာယတနာနိ၊ ပါတုဘဝန္တိ။ ကဿစိ၊ နဝ၊
ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ပါတုဘဝန္တိ။ ကဿစိ၊ သတ္တ၊ ကုန်သော။
အာယတနာနိ၊ ပါတုဘဝန္တိ။ ဣတိ၊ ဝတ္ထံ။ အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊
ဟူ၍။ န ဝတ္ထံ။ တထာ၊ တူ။ ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ တိက္ခတ္တံ၊
သုံးကြိမ်။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မူထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အစာနကဥပပတ္တိ-
ယာ၊ အစာနကပဋိသန္ဓေသည်။ ဝိဇ္ဇမာနာယ၊ ထင်ရှားရှိလသော်။ နဝါ-
ယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ တိက္ခတ္တံ၊ ၈၊ ၃-ကြိမ်လည်း။ (ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ သိယာ။)
တိ ၈၊ ထိုစကားရပ်ကိုလည်း။ န ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဓာတုပါတုဘဝါဒိ-
ပဉ္စေသု၊ ဓာတ်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပုံ အစရှိသည်ကိုပြရာ ပြဿနာတို့၌လည်း။

ကဿစိ ကော။ ပေ။ ပါတုဘဝန္တိ ။ ။ ပဋိသန္ဓေဓာတ်၌ သဒ္ဓါယတန မပါသော
ကြောင့် ကောဒသဟု၎င်း၊ စက္ခုချိုသူ သို့မဟုတ် သောတချိုသူကို ရည်ရွယ်၍ ဒသ
၂-ကြိမ်၎င်း၊ ၂-မျိုးလုံးချိုသူကို ရည်ရွယ်၍ နဝါယတနာနိ ဟု ၎င်း၊ ဂဗ္ဘသေယျက
အတွက် စက္ခုသောတဗာနဘာဝ ၄-မျိုးချိုသူကို ရည်ရွယ်၍ “ရူပ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ကာယ၊
ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ မန၊ ဓမ္မအားဖြင့် အာယတန ၇-ပါးဟု၎င်း ဟောတော်မူသည်။

န ဝတ္ထံ။ ပေ။ န ဝ တံ ဝတ္ထံ ။ ။ စက္ခု သောတ ဗာန ၃-မျိုးလုံး ချို သူရှိလျှင်
“အဋ္ဌာယတနာနိ” ဟု ဟောတော်မူရာ၏။ ဤသို့ကား မဟောပါ။ အစာနက ပဋိသန္ဓေ
ရှိလျှင် ဒသာယတနာနိကို ၃-ကြိမ် ဟောတော်မူထိုက်၏။ ထိုသို့ ၃-ကြိမ် ဟောတော်မမူဘဲ
စက္ခုချိုသူအတွက်နှင့် သောတချိုသူအတွက် ၂-ကြိမ်သာ ဟောတော်မူသည်။ ယာန
ချိုသူရှိလျှင် စက္ခုသောတ၊ စက္ခုဗာန၊ သောတဗာန ချိုသူတို့အတွက် နဝါယတနာနိ
ကိုလည်း ၃-ကြိမ် ဟောတော်မူသင့်၏။ ဤသို့လည်း ဟောတော်မမူဘဲ စက္ခု သောတ
ချိုသူအတွက် ၁-ကြိမ်သာ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။

ဝေ ။ ပေ။ ပဉ္စေသု။ ။ “ကဿစိ ကောဒသ ဓာတုယော ပါတုဘဝန္တိ” စသော
ပါဠိတော်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဝေ ဓာတုပါတုဘဝါဒိပဉ္စေသု” ဟု ဆိုသည်။ [သိခြင်းငှါ
အလိုရှိထိုက်သောအနက်ကို “ပဉ္စ” ဟု ခေါ်၏။] အာဒိဖြင့် “ကဿစိ စုဒ္ဓသိန္ဒိယာနိ”
စသော ဣန္ဒြိယပြဿနာတို့ကို ယူပါ ဟု အနုဋီကာဖွင့်သည်။

စေ၊ ဤ အတူတည်း။ ယမကပိ၊ ယမိုက်၌လည်း။ ဃာနဇိဝါကာယာနံ၊ တို့၏။ သဟာသရိတာ၊ အတူတကွ ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပါဠိယံ။ပေ။ ဥပပတ္တိံ၊ န ဝုတ္တာ။ ဣတိ၊ ဝိညာဏတိ။)

စုတိပဋိသန္ဓ်နံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာဒိဟိ၊ ခန္ဓာ အာဂ္ဂိသည်တို့ဖြင့်။ [အာဒိဖြင့် အဋ္ဌ-ကထာ၌လာသော အာဂ္ဂစသည်ကို ယူပါ။] အညမည်း၊ အချင်းချင်း။ (စုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေ အချင်းချင်း။) သမာနတာ၊ တူကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဘေဒေါ၊ အဘေဒတည်း။ (ဝုတိပဋိသန္ဓ်နံ၊ ခန္ဓာဒိဟိ၊ အညမည်း။) အသမာနတာ၊ မတူကုန် သည်၏အဖြစ်သည်။ ဘေဒေါ၊ ဘေဒတည်း။ နယမုဓမတ္တံ၊ နည်းအမြွက်မျှကို။ ဒသေတော၊ ပြု၍။ (“ကဒါစိ ဝတုက္ခန္ဓာယ အဂ္ဂပစုတိယာ အနန္တရာ စတုက္ခန္ဓာဝ အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ” စသည်ဖြင့်ပြု၍။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ် ပြီးသော စုတိပဋိသန္ဓေကို၎င်း။ အဝုတ္တဉ္စ၊ မဆိုအပ်သေးသော စုတိပဋိသန္ဓေကို ၎င်း။ [အဝုတ္တဉ္စ အရကို အနဋိကာမှ ယူ၍ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပြထားသည်။] သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စုတိပဋိသန္ဓေကို။ (အဂ္ဂပဘိက္ခို ဖြစ်ထိုက်သမျှ စုတိပဋိသန္ဓေ ကို။) သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူ၍။ အယံ တာဝ အဂ္ဂပဘိက္ခိုသုယေဝ နယောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေ) အာဟ။

ဂ္ဂပါဂ္ဂပါဝစရာနံ၊ ဂ္ဂပါဝစရာ အဂ္ဂပါဝစရာ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဥပစာရဿ၊ ဥပစာရ ဈာန်၏။ (ပရိကမံ၊ ဥပစာ အနုလုံဟူသော ကာမာဝစရာဈာန်၏။) ဗလဝတာယ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထို ဂ္ဂပါ အဂ္ဂပဘိက္ခို။ စဝိတွာ၊ စုတော်ပြီး၍။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စသုဂတိ-စုတိယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေ) အာဟ။

ယပဝကမိံပေ။ ဝုတ္တာ။ ။ယပိုက်ပါဠိတော်၌လည်း မချို့ တွဲကောင်းသော ဇိဝါ ကာယ တို့နှင့် တွဲ၍ ဃာနကို ဟောဟော်မူထား၏။ တို့ ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော ဂကားသည် ယပိုက်ပါဠိတော်နှင့် မညီပါ—ဟူလို။

အနုဒ္ဓိကာ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ “သံသေဒဇောပပိတိသု ။ပေး တိ သ”ဟု တလုံးတည်း ဆိုသော်လည်း သတ္တဝါ ဉက္ခိသဂတာဝ ဂုပါနိနှင့် တွဲခိုက် “သံသေဒဇောပပိတိသု”ဟု ယောနိ ၂-ပါးလုံးနှင့် တွဲ၎င်း။ “အဝကံသတော တိ သ”နှင့် တွဲသောအခါ ဩပပိတိကနှင့် မတွဲရ သံသေဒဇနှင့်သာ တွဲရသည်။ ဩပပိတိကအတွက် အဃာနက မရှိကြောင်းကို “ကာမဇာသုယံ ပန အဃာနကော ဩပပိတိကော နတ္ထိ”ဟု ယပိုက် အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားပါသည်—ဟု အနုဒ္ဓိကာ၌ ရှင်းပြထား၏။ ဤအခိုက် အားလုံးကို ချိုး၍ “စကျ သောတ၊ ဆာဒဘေဝါ၊ ဂ္ဂါ ကောင်းရာကား” သေည်ဖြင့် ဆရာတို့၏ နိယာမကို အခြေပြုသလိုက် ရုပ်ဝတ္တိကနှင့် ပြခဲ့သည်။

ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္နိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ကေစ္စဂ္ဂဟဏဿ၊ ကေစ္စ-
 သဒ္ဓါကို ယူခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ရှာထိုက်၏။ (ကိုယ်တိုင်
 ရှာ၍ပြလိုသောကြောင့် “ဧတ္ထ ပန” စသည်မိန့်။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိ
 ပဋိသန္နိဟူသော ပါဠိ၌။ အယံ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော အလိုသည်။
 သိယာ၊ ။ (ကံ ၊ နည်း။) နာနတ္ထကာယနာနတ္ထသည်၊ နာနတ္ထကာယနာနတ္ထ-
 သညာရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ဂုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကေစ္စေ၊ အချို့ ကုန်သော။
 ဝိနိပါတိကာ၊ ဝိနိပါတိက အသုဏတို့သည်။ တိဟေတုကာပိ ပဋိသန္နိကာ၊
 တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ပဋိသန္ဓေရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ဝိနိပါတိကအသုဏ
 တို့၏။ တံ ပဋိသန္ဓိံ ၊ ထို တိဟိတ်အစရှိသော ပဋိသန္ဓေကို။ (ထို တိဟိတ် ဒွိဟိတ်
 သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို။) ဝိနိပါတဘာဝေန၊ ဝိနိပါတ၏အဖြစ်ကြောင့်။
 (အပါယ် ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံတွင် ဝိနိပါတအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်နေသောကြောင့်။)
 ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာဝ၊ အလုံးစုံသော
 သုဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့၌သာ။ သာ ပဋိသန္ဓိံ၊ ထို ဝိနိပါတိက ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေ
 သည်။ ဟောတိ။ [ဝိနိပါတိကအသုဏတို့၏ ပဋိသန္ဓေသည် ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ
 သုဂတိစုတိ အားလုံးနှောင် ဖြစ်နိုင်၏။] ကေစ္စသုဂတိ စုတိယာ ဝေ၊ အချို့ သော
 သုဂတိစုတိ၏သာလျှင်။ (အနန္တရာ၊ ၌။ သာ ပဋိသန္ဓိံ၊ ထို ဝိနိပါတိက ပဋိသန္ဓေ
 သည်။) န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ နိဝတ္တန္တံ၊ ထို
 ဝိနိပါတိကပဋိသန္ဓေကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏံ၊ ကေစ္စ-
 ဒုဂ္ဂတိသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ [“ကေစ္စသဒ္ဓါကို” ဟူလို။] ကတံ၊ ပြီ။ ဟံ၊ မှန်။ အပါယ-
 ပဋိသန္ဓိ ဝေ၊ သည်သာ။ ကေစ္စ သုဂတိစုတိယာ၊ ကေစ္စသုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊
 ၌။) ဟောတိ။ သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာ၊ အလုံးစုံသော ကာမ ရူပ အရူပစုတိ၏။
 (အနန္တရံ၊ ၌။) န (ဟောတိ)။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိံ၊ သည်။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ ။ အနန္တရာ၊
 အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ။ အနန္တရာစ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓာ၊ ၂-ပါးအပြား ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ဒုဂ္ဂတိ
 ပဋိသန္ဓေတို့တွင်။ ပစ္စိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို။ (ဒုဂ္ဂတိစုတိ၏
 အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို။) ဝဗ္ဗေတွာ၊ ၍။ ပုရိမံဝေ၊ ရှေးဖြစ်သော
 ကေစ္စသုဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကိုသာ။ ဂဏိတံ၊ ငှါ။
 ကေစ္စဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

အဟေတုကစုတိယာ သဟေတုကပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဒုဟေတုကာ၊
 ဒုဟိတ်လည်းဖြစ်သော။ တိဟေတုကာ စ၊ တိဟိတ်လည်းဖြစ်သော။ (သဟေတုက-
 ပဋိသန္ဓိ ကို။) ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟံ၊ မှန်။ (တနည်း— ကဿ၊
 ဒုဟေတုကာ တိဟေတုကာ စ သဟေတုကပဋိသန္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဣတိ ဝိည-

ယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွာ) ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍုကဒေဝပုတ္တာဒီနံ၊ ဖားနတ်သား အစရှိသည်တို့၏။ (ပဋိသန္ဓိ) ဝိယ၊ သည်ကဲ့သို့။ အဟေတုကစုတိယာ၊ ၎င်း။ (အနန္တရာ၊ ဌံ။) တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပိ၊ သည်လည်း။ ဟေတဝိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဒုဟေတုကာ တိဟေတုကာ စ သဟေတုကပဋိသန္ဓိ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။)

တဿ တဿ ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ကေစ္စ-ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိတိအာဒိသု၊ အစရှိကုန်သော။ ဘေဒဝိသေသေသု၊ ဘေဒအထူး တို့၌။ ကေစ္စ ဒုဂ္ဂတိ စုတိယာ ကေစ္စ သုဂတိ ပဋိသန္ဓိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်စပ်အပ်၏။ တံတံ၊ ထိုထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝေသန၊ ယှဉ်စပ်ထိုက်သော အနက်မျှကို ငဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နပုသကနိဒ္ဒေသော၊ ယောဇေတဗ္ဗံဟု နပုလိန်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဘာဝတ္ထော၊ တဗ္ဗပစ္စည်းအတွက် ဘောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ [ဤအလို “ယောဇေ-တဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေရာ၏” ဟု အနက်ပေးပါ။]

ပန၊ ဆက်။ အမဟဂ္ဂတ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာတိ-အာဒိသု၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ဝိပရိတယောဇနာ၊ ပြောင်းပြန် ယှဉ်စေခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ ထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း—ကသွာ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာတိ အာဒိသု ဝိပရိတယောဇနာ န ကာတဗ္ဗာ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ် အဇ္ဈတ္တတရား ဟူသော အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၎င်း။ (အနန္တရာ၊ ဌံ။) အရူပဘူမိသု၊ တို့၌။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓိအာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ စတုက္ခန္ဓာယ အရူပစုတိယာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓိတိ တေဿ၊ ဟူသောဤအနက်၏။ ဝိပရိယာယော၊ ပြောင်းပြန် အနက်ကို။ သယ-မေဝ၊ ပင်။ ယောဇေတော၊ ယှဉ်စေအပ်ပြီ။ (“ကဒါဝိ ပဉ္စက္ခန္ဓာယ ကာမာဝစရ-စုတိယာ ရူပါဝစရစုတိယာ ဝါ အနန္တရာ စတုက္ခန္ဓာ အာရူပပဋိသန္ဓိ”ဟု ယှဉ်စေ အပ်ပြီ)။ စ၊ ဆက်။ အတိတာရမ္မဏစုတိယာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိတိ တေဿ၊ ၎င်း။ ဝိပရိယာယော၊ ပြောင်းပြန်အနက်သည်။ နတ္ထိ ဝေ၊ သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (“အမဟဂ္ဂတ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိပရိတယောဇနာ၊ ကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ ထိုက်”)

စ၊ ဆက်။ ဘေဒဝိသေသေဝေ၊ ဘေဒအထူးကိုသေ။ ဝေ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေ-န၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတော၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပြုအပ်ပြီ။ အဘေဒဝိသေသေဝေ ပန၊ အဘေဒအထူးကိုကား။ ဧကေကသ္မိံ ဘေဒေ၊ တပါးပါးသောဘေဒ၌။ တတ္ထ

တတ္ထေဝ၊ ထိုထို ဘေဒ၌ပင်။ (တနည်း) တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဘဝ အစရှိသည် ၌ပင်။ စုတိ ပဋိသန္ဓိယောဇနာဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ယှဉ်စေခြင်း၏အစွမ်း ဖြင့်။ ပဉ္စကုန္ဒာယ။ ပေ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာတိ၊ ဟူ၍။ ယောဇေတဗ္ဗော၏။ စတု- ကုန္ဒာယ၊ သော။ (စုံတိယာ၊ အနန္တရာ) ပန၊ အခြားမဲ့၌ကား။ စတုကုန္ဒာ၊ ၄-ပါးသောခန္ဓာ ရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ကိ။) သယမေဝ၊ သာ။ ယောဇိတာ၊ ပြီ။ (“ကဒါစိ စတုကုန္ဒာယ အရူပစုတိယာ အနန္တရာ စတုကုန္ဒာဝ အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ”ဟု ယှဉ်စေအပ်ပြီ။) ဧတေနေ နယေန၊ ဖြင့်ပင်။ ဉာတံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စကုန္ဒာဒီသု၊ ၅-ပါးသောခန္ဓာ အစ ရှိသော စုတိပဋိသန္ဓေတို့၌။ အဘေဒဝိသေဝသ၊ အဘေဒအထူးကို။ န ဒဿိ- တော၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တတော ဟေတု ဝိနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝဟောင်း၌။ ဝါ၊ က။ ဟေတု၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ အစရှိသောအကြောင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြည့်ရှုလည်း။ (န ဟောတိ ၌စပ်။) အင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်တို့ကို။ ဗန္ဓနာနိ၊ ဖွဲ့တတ် ကုန်သော အကြောတို့တည်း။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိ ဗန္ဓနာနိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်တို့ကို ဖွဲ့တတ်ကုန်သော အကြောတို့။ တေသံ၊ ထို အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အစပ် တို့ကို ဖွဲ့တတ်ကုန်သော အကြောတို့ကို။ ဓေဒကောနံ၊ ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ (မာရဏန္တိကဝေဒနာ သတ္တဒန် ၌စပ်။)

နိရုဒ္ဓေသု စက္ခာဒီသုတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အတိမန္ဒဘာဝုပဂမနံ၊ အလွန် နံ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟိ၊ မှန်။ (လုံးဝချုပ်သည်မဟုတ်သော အလွန် အားနည်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ဆိုအပ်သည် ဟူသော စကားသည် မှန်၏။) ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရံပိ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏ်၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ [ပိဖြင့် မနောဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရံကိုပေါင်း။] ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ စုံတိ၊ ကိ။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ စ၊ သည်သာမကသေး။ (ရှေး၌ပြုအပ်ခဲ့ရုံသာ မကသေး။) ယဇကော၊ ၌။ ယဿ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ။ ပေ။ နိရုဇ္ဈတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောနည်းဖြင့်။ စက္ခာ- ယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့၏။ စုတိစိတ္တေန၊ စုတိစိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကူ။ နိရောဓော၊ ကိ။ ဝုဒ္ဓတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [“ကသ္မာ၊ အတိမန္ဒဘာဝုပဂမနံ။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ) ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရံ။ ပေ။ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိမန္ဒ- ဘာဝုပဂမနံ။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဝိညာယတိ” ဟုလည်း တနည်းပေးပါ။]

ဧတေန၊ ဤတရားသည်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ အဝသေသော၊ ကံမှ ကြွင်းသော။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ သော။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း သည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုဘုရားသည်။) လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယော၊

ပည်၏။ သင်္ခါရော သင်္ခါရတည်း။ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္ဆာဒိတာဒိနဝေ၊ အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးအပ်သောအဖြစ်ရှိသော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိဝိသယေ၊ ထိုကံ အစရှိသော အာရုံ တပါးပါးသည်။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏတာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ- ဌာနဘူတေ၊ ဖြစ်ခြင်း၏တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်လသော်။ တဏှာယ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝေ စ၊ မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၎င်း။ ပုရိမ္ပုပ္ပန္နာ- ယ၊ စုတိ မတိုင်မီ ရှေး၌ဖြစ်သော။ သန္တတိယာ၊ ဝိညာဉ်အစဉ်၏။ ဝါ၊ က။ ပရိဏတတ္တာ စ၊ အဆုံးသို့ရောက်လောက်အောင် ရင့်ကျက်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ [ပရိဏတတ္တာတိ ပရိပီကဝသေန ပရိယောသာနံ ဂတတ္တာတိ အဓိပ္ပါ- ယော။-အနု။] ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနာဘိမုခံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ကံစသော အာရုံတပါးပါးသို့ ရှေ့ရှုသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရံ၊ ထိုအာရုံသို့ညွတ်ယိမ်းကိုင်းရှိုင်းသည်။ ဟုတူ၊ ချွဲ။ ပဝတ္တတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာ နာမေတိတိ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

သဟဇာတသင်္ခါရတိ၊ ကား။ စုတိ အာသန္နဇဝနဝိညာဏ သဟဇာတ- စေတနာ၊ စုတိ၏ အနီးဖြစ်သော ဇောဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဇေတနာတို့ သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ဇေတနာနှင့်တကွ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။) ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိသောတရားတို့သည်။ ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနေ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိ- ဝိသယေ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်ဝိညာဏ်ကို။ ခိပန္နိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ခိပန္နာ ဝိယ၊ ပစ်ချကုန်သကဲ့သို့။ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ထို ကံအစရှိသော အာရုံတပါး၌။ ပဋိသန္ဓိ- ဝသေန၊ ဆက်စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ၊ ဝိညာဏ်တည်ခြင်း ၎င်း။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တန္တိ၊ ကား။ စုတိပဋိသန္ဓိတဒါသန္နဝိညာဏာနံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓိ၊ ထို စုတိပဋိ သန္ဓိတို့၏ အနီးဖြစ်သော ဝိညာဏ်တို့၏။ (ကေတ္တံ ၌စပ်။) သန္တတိဝသေန၊ အစဉ်အတန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥပနိတေကတ္တံ၊ ကပ်ဆောင် အပ်သော တခုတည်း၏အဖြစ်ရှိသော။ တံဝိညာဏံ၊ ထို ဝိညာဏ်သည်။ (နာမိယ-

တဏှာ နာမေတိ ။ ။ တဏှာဟူသည် အဘယ်တဏှာနည်း၊ အဘယ်တရားကို အဘယ်သို့ ညွတ်ဝေသနည်းဟု မေးဘူးဟူ၍။ အဖြေကား—“တဏှာယ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝေ” ကို ထောက်၍ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည့်အတွက် မိမိသန္တာန်၌ ရှိနေသေးသော တဏှာတည်း။ ထိုတဏှာသည် ဝိညာဏ်ကိုထောက်၍ စုတိပဋိသန္ဓေသို့ မရောက်မီ စုတေ ခါနီး၌ ဖြစ်နေသော ဝိညာဏ်အားကိုး၎င်း “ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနာဘိမုခံ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ကံစသော အာရုံတပါးပါးသို့၎င်း ညွတ်ဝေ သည်ဟု သိသာ၏။

မာနံ စသည်၌ ဝဋ်းငယ်စပ်၍ ပဝတ္တတိ ခဉ်စပ်။) တဏှာယ နာမိယမာနံ ။ပေ။ ပဝတ္တတိတိ၊ ဟူသောပါဖြင့်။ (ဒဿေတိ ခဉ်စပ်။) နမနခိပန ။ပေ။ ပဝတ္တနာနိ၊ ညွတ်ခြင်း၊ ပစ်ချခံရခြင်း၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော မှီရာကိစ္စနိခြင်း၊ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော မှီရာကိစ္စခြင်း၊ မှီရာမှကင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ သန္တတိ-ဝသေန၊ ဝိညာဏ်အစဉ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဝိညာဏ်အစဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဿ၊ တခုသော။ ဝါ၊ တစဉ်တတန်းသော။ တေဿေဝ ဝိညာဏဿ၊ ဤဝိညာဏ်၏အတွက်သာ။ ဟောန္တိ။ အညဿ၊ အခြားသောဝိညာဏ်၏အတွက်။ န ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ။။

စ၊ ဆက်။ သန္တတိဝသေနာတိ၊ ဝိညာဏ် အစဉ်အတန်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော။ (သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။) တဒေဝ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ထိုတခုတည်းသော ဤဝိညာဏ်သည်ပင်။ သန္တာဝတိ။ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်၏။ အညံ၊ အခြားသောဝိညာဏ်သည်။ န (သန္တာဝတိ)၊ မဟုတ်။ န (သံသရတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒဉ္စ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်မြစ်ရာရောက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကဿ ဣဒဉ္စ မိစ္ဆာဂါဟံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာနတ္တနယေ၊ တခုတည်းမဟုတ် အသီးအသီး၏ အဖြစ်ဟူသော နည်းသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ သန္တတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေတ္တနယော၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ဟူသောနည်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဣဒဉ္စ မိစ္ဆာဂါဟံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ။) [ဝိညာဏ်သည် တခုမဟုတ်၊ အသီးအသီးဖြစ်သော်လည်း အစဉ်အတန်း မပျက်ဘဲ တစဉ်တည်း ဖြစ်သောကြောင့် “တခုတည်း” ဟု ယူနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ သန္တတိအားဖြင့် တခုတည်းဖြစ်သောကြောင့် “ဤ ဝိညာဏ်တခုသည်ပင် ဤဘဝမှ နောက်ဘဝသို့ ပြေးသွား၊ နောက်ဘဝမှ တဖန် နောက်ဘဝသို့ ကျင်လည်၏” ဟူသော မိစ္ဆာအယူကို ပယ်ပြီးသား ဖြစ်တော့သည်—ဟူလို။]

ဩရိမတီရ ရက္ခ ဝိနိဗ္ဗဒ္ဓ ရဇ္ဈ ဝိယ၊ ဤဘက်၌ဖြစ်သော ကမ်းပေါ်ဝယ် ပေါက်သောသစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးကိုကဲ့သို့။ ပုရိမဘဝတ္တတာဝိနိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ ရှေးဘဝ အတ္တဘော၌ ဖွဲ့စပ်နေသော။ ကမ္မာဒိ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကိုကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ တဿ၊ ထို ယောက်ျား၏။ မာတိကာတိက္ကမနိစ္ဆာ၊ ဝိယ၊ မြောင်းကို ကျော်လွှားခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုကိုကဲ့သို့။ ဝါ၊ မြောင်းကို ကျော်လွှားလိုခြင်းကိုကဲ့သို့။ တဏှာ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)။ အတိက္ကမနပယောဂေါ ဝိယ၊ ကျော်လွှားကြောင့် ပယောဂကိုကဲ့သို့။ ခိပနကသင်္ခါရာ၊ နောက်ဘဝအာရုံသို့ ပစ်ချတတ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)။ စ၊ ဆက်။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရတီရေ၊ ချို။ ပတိဋ္ဌဟမာနေနာ၊ တည်လသော်။

ပရတိရရုက္ခ ဝိနိဗ္ဗံ။ ဟိုဘက်ကမ်းဝယ် သစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစ်
 တခုကို။ အဿာဒယမာနော (၁၇)၊ ရောက်လျက်သော်၎င်း။ ဝါ၊ ရလျက်
 သော်၎င်း။ အနဿာဒယမာနော ဝါ၊ မရောက်လျက်သော်၎င်း။ ဝါ၊ မရလျက်
 သော်၎င်း။ ကေဝလံ၊ ရခြင်း မရခြင်းမဖက် သက်သက်။ ပထဝိယံ၊ ။ သဗလ-
 ပယောဒဂဟေဝ၊ မိမိအားအစွမ်း မိမိပယောဂတို့ဖြင့်သာ။ ပတိဋ္ဌာတိယထာ၊
 တည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ ဝိညာဏ်သည်လည်း။ ဘဝန္တရတ္တဘာဝ-
 ဝိနိဗ္ဗံ၊ တပါးသော ဘဝသစ် အတ္တဘော၌ ဖွဲ့စပ်အပ်သော။ ဟဒယဝတ္ထု-
 နိဿယံ၊ ဟဒယဝတ္ထု ဟူသော မှီရာကို။ ပဉ္စဂေါကာရဘဝေ၊ ပဉ္စဂေါကာရ
 ဘဝ၌ ဖြစ်ခိုက်။ အဿာဒယမာနံ (၁၈)၊ ရောက်လျက်သော်၎င်း။ ဝါ၊ ရလျက်
 သော်၎င်း။ စတုဂေါကာရဘဝေ၊ ဖြစ်ခိုက်။ အနဿာဒယမာနံ ဝါ၊ သော်၎င်း။
 ဝါ၊ သော်၎င်း။ ကေဝလံ၊ ရခြင်း မရခြင်းမဖက် သက်သက်။ အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တ-
 ကမ္မေဟေဝ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ကမ္မပစ္စည်းတို့ကြောင့်သာ။
 ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အဿာဒယမာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။
 ပါပဏန္တိ၊ ရောက်လျက်သော်၎င်း။ ပဋိလဘမာနံ၊ ရလျက်သော်၎င်း။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဟေတုတိ၊ [အာပုဗ္ဗစုရားဒိသဓဇာတ်သည် ဂတိအနက်ကို
 ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ပါပဏန္တိ ဟု သဒ္ဒတ္တ၊ ပဋိလဘမာနံ ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွ
 ဖွင့်သည်။]

ဘဝန္တရာဒိ ပဋိသန္ဓာနတောတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝဟောင်းမှ တပါး
 သော ဘဝသစ်ကို။ အာဒိသမ္ပန္နနတော၊ အစစွာ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊
 တနည်း။ ဘဝန္တရာဒယော၊ ဘဝန္တရာဒိတို့ဟူသည်။ ဘဝယောနိဂတိဝိညာဏ-
 ဌိတိသတ္တာဝါသန္တရာ၊ ရှေးဘဝစသည်တို့မှ တပါးသောဘဝသစ်၊ ယောနိသစ်၊
 ဂတိသစ်၊ ဝိညာဏဌိတိသစ်၊ သတ္တာဝါသသစ်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ဘဝ
 ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဌိတိ သတ္တာဝါသတို့ကို။ ပဋိသန္ဓာနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်း
 ကြောင့်။ (ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိ-
 ဇနက်၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ [နာပိတထော ကမ္မသင်္ခါရ
 စသည်၌ ကမ္မကိုခွဲ၍ ဖွင့်သည်။] သင်္ခါရတံ၊ ကား။ စုတိ အာသန္ဓဇနဝိညာဏ-
 သဟဂတော၊ စုတိ၏ အနီးဖြစ်သော ဇောဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။
 ခိပနကသင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏ်ကို အာရုံသို့ပစ်သွင်းတတ်သော သင်္ခါရတို့တည်း။

သဒ္ဓါဒိဟေတုကာတိ ဧတ္ထ၊ ။ ပဋိသောသော၊ ပဲ့တင်သံသည်။ သဒ္ဓဟေတု-
 ကော၊ မူလအသံဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ ပဒီပေါ၊ ကူးယူအပ်သောဆီမီးသည်။
 ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော၊ ကူးယူအပ်သောဆီမီးမှ တပါးသော မူလဆီမီး အစ
 ရှိသော အကြောင်းရှိ၏။ မုဒ္ဓါ၊ တံဆိပ်ရာသည်။ လုဒ္ဓနဟေတုကာ၊ တံဆိပ်တုံး
 ဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ ဓာယာ၊ အရိပ်သည်။ အာဒိသာဒိဂတမုခါဒိဟေတု-

ကာ၊ မှန် အစရှိသည်၌တည်သော မျက်နှာ အစရှိသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ အညတြ အဂန္ဓာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒိပစ္စယဒေသံ၊ အသံ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏ဖြစ်ရာအရပ်သို့။ အဂန္ဓာ၊ မသွားမူ၍။ သဒ္ဓါဒိဟေတုကာ၊ အသံ အစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ (ကသွား၊ နည်း။) တတော၊ ထို အသံအစရှိသည်တို့၏ဖြစ်ရာအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဘာဝါ၊ ပုံတင်သံ၏မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဝေံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် လည်း။ ဟေတုဒေသံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ကံရှိရာ အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှု။ တံ ဟေတုကံ၊ ထိုကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ (ကသွား)။ တတော၊ ထို ကံအစရှိသည်တို့ ဖြစ်ရာအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်သည်။ ဟေတုဒေသတော၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ရာအရပ်ဖြစ်သော။ ပုရိမ-ဘဝတော၊ မှ။ န အာဂတံ၊ ပြောင်း၍လည်း မလာ။ (ကိမိဝ) ပဋိသောသာ-ဒယော၊ ပုံတင်သံ အစရှိသည်တို့သည်။ သဒ္ဓါဒိဒေသတော၊ အသံ အစရှိသည် တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်မှ။ (န အာဂတာ) ဝိယ၊ ပြောင်း၍ မလာကုန်သကဲ့သို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝဟောင်း၌။ ဝါ၊ က။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍ လည်း။ န ဥပန္နံ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကိမိဝ၊ နည်း။) သဒ္ဓါဒိဟိ၊ အသံ အစရှိ သည်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဋိသောသာဒယော၊ ပုံတင်သံ အစရှိသည်တို့ သည်။ (န ဟောန္တိ) ဝိယ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်နက်။ [ဤစကားဖြင့် အကျိုးက အကြောင်းရှိရာသို့ မသွားပုံကိုပြသည်။]

အထ ဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ အညတြ အဂန္ဓာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စယဒေသေ၊ အကြောင်းတို့၏ဖြစ်ရာအရပ်၌။ (မူလ အသံစသည်ဖြစ်ရာ အရပ်၌။) သန္တိဟိတော၊ စုဝေး တည်နေကုန်သည်။ ဟုတော၊ တတော၊ ထို အကြောင်းဖြစ်ရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသောအကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တပစ္စယာ၊ ထို မူလ အသံစသော အကြောင်းရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသွား)။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ အကျိုးတရား၏ ယခုဖြစ်ရာအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓါဒိပစ္စယာပိ၊ မူလအသံ အစ ရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သည်လည်း။ န န ဟောန္တိ၊ မဖြစ် မဟုတ် ဖြစ်ကုန် သည်သာ။ [ဤစကားဖြင့် “မူလအသံစသော အကြောင်းရှိရာအရပ်မှ ပုံတင်သံ စသည်တို့ ပြောင်းရွေ့၍လာသည် မဟုတ်”ဟု ပြသည်။] ဝေံ၊ ဤအတူ၊ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည်လည်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဥပမာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ယောဂေတဗ္ဗံ။ [ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် မူလ ကံဝသည်တို့ဖြစ်ရာဘဝသို့လည်း မသွား။ မူလ ကံဖြစ်ရာဘဝမှ ပြောင်းရွေ့ လာသည်လည်း မဟုတ်—ဟူလို။]

သေ နယောတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ (ဒေသေတိ ဌှပ်စပ်။) ဗီဇကံရာဒီသု၊ မျိုးစေ့ အညောက် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ အလုံးစုံသော အကြောင်း၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့၌။ ယဘာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဒေသေတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဓာပိ၊ ဤဘဝ ဟောင်းက အကြောင်းတို့ကြောင့် အကျိုးပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ရာ၌လည်း။ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နိညာဏာနံ၊ ကံစသောအကြောင်း၊ ကံစသောအကြောင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဏ်တို့၏။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဧကတ္ထေ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မနုဿဂတိကော၊ မနုဿဂတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝဂတိဘူတော၊ ဒေဝဂတိသို့ရောက်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်တော့ရာ။ ဧကန္တ- နာနတ္ထေ၊ ဧကန် တသီးတခြား၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣမ္မဝတော၊ ကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်တော့ရာ။ [ကံပြုရာသန္တာန်ကတခြား၊ အကျိုးပေးရာသန္တာန်က တခြား ဖြစ်စေရ ရှိ သည်—ဟူလို။]

တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ရတ္တဿ၊ ရတ္တ၏။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့။ ရတ္တဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုး။ [မဓုဋီကာ၌ “ဒန္တဿ၊ ပေးတတ်သူ၏။ ဗီဇံ၊ ဒန္တဿ၊ ၏။ ဖလံ” ဟု၎င်း၊ “ဒတ္တဿ၊ ဒတ္တ၏။ ဗီဇံ၊ ဒတ္တဿ၊ ၏။ ဖလံ” ဟု၎င်း မှုကဲ့သို့၏။] ဣတိအာဒိကဿ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ (ဝေါဟာရဿ)ဝိယ၊ ဝေါဟာရကဲ့သို့။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာ ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေးဖြစ်သောအတိတ်၌။ ရောဟိတ- သော နာမ၊ ရောဟိတဿမည်သော။ ဣသံ၊ ရသေ့သည်။ (အကောသိံ၊ ဖြစ်ခဲ့ ပါပြီ။) ဣတိအာဒိကဿ၊ သော။ ဝေါဟာရဿ၊ ၏။ လောပေါ၊ ကျေပျောက် ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ဖြစ်ရာ၌။ သန္တာနပန္နေ၊ အစဉ်အားဖြင့် အဆက်အစပ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေ- သု၊ အကြောင်း၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့၌။ ဧကန္တမေဝ၊ စင်စစ် ဧကန် အမှန်သာ။ ဧကတာ ဝါ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်သို့၎င်း။ နာနတာ ဝါ၊ တသီး တခြား၏ အဖြစ်သို့၎င်း။ န ဥပဂန္တဗ္ဗာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မကပ်ရောက်တိုက်။

စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ၊ ဤ ဧကတာ နာနတာတို့တွင်။ ဧကန္တဧကဘာပဋိသေဓေန၊ ဧကန် တခုတည်း၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့်။ သုခံ၊ သုခကို၎င်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ကို၎င်း။ သယံကတံ၊ မိမိသည် ပြုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ [တသန္တာန်တည်းဝယ် တယောက် တည်း မဟုတ်သောကြောင့် သုခဒုက္ခကို တယောက်တည်း ပြုအပ်သည်ဟု မဖြစ် နိုင်—ဟူလို။] ဧကန္တနာနတာ ပဋိသေဓေန၊ ဧကန် တသီးတခြား၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့်။ သုခံ၊ သုခကို၎င်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို၎င်း။ ပရိကတံ၊ သူတပါးသည်

ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ (ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ၊ နိဝါရေတိ။) ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဘာဝဝစနေန၊ အကြောင်း၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုး၏အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းဖြင့်။ (သုခံ သည်၎င်း။ ဒုက္ခံ၊ သည်၎င်း။) အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်၏။ ဣတိ (ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ၊ နိဝါရေတိ။) ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ကေသန္တာနေ၊ တခုသောသန္တာန်အစဉ်၌။ (န ဥပဂန္တဗျာ ခွဲစပ်။)

စတုမရရအလတ္တကရသာဒိဘာဝနာ၊ စတုမရရည်၊ ချိပ်ရည် အစရှိသည် တို့ဖြင့် ထုံစေခြင်းသည်။ [မရ၌ ဘာဝနာကို “သိဉ္ဇနာ၊ သွန်းလောင်းခြင်း” ဟု ဖွင့်၏။] အမ္မမာတလုဂါဒိဗိဇာနံ၊ သရက်၊ ရှောက် အစရှိသော မျိုးစေ့တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရော၊ ပြုပြင်ခြင်းတည်း။ ဧတ္ထေ၊ ဗိဇာနံ အဘိသင်္ခါရော ဟူသော ဤ စကားရပ်၌။ ဗိဇံ ဝိယ၊ မျိုးစေ့ကိုကဲ့သို့။ ကမ္မဝါ၊ ကံရှိသော။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ ကို။ (ဝေဒိတဗျော)။ အဘိသင်္ခါရော ဝိယ၊ ပြုပြင်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ (ဝေဒိတဗျံ)။ ဗိဇယ၊ ၎င်း။ အကံရာဒိပ္ပဗန္ဓော ဝိယ၊ အညောက် အစရှိသော အစဉ် အဆက်ကိုကဲ့သို့။ သတ္တဿ၊ ၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဒိပ္ပဗန္ဓော၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ် အစရှိသော အစဉ်အဆက်ကို။ (ဝေဒိတဗျော)။ တတ္ထ၊ ထိုအညောက် အစရှိသည်အားဖြင့်ဖြစ်သော ရုပ်အစဉ်၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပေါ် ပါဝင်သော။ မရဓဿ၊ ချိုမြိန်သော။ ရတ္တကေသရဿ ဝါ၊ အခွံအတွင်း၌ နီမြန်းသော အဆံ၏သော်၎င်း။ (မရဓဿ၊ သော။) ဖလဿ ဝါ၊ အသီး၏ သော်၎င်း။ (ဘာဝေါ ခွဲစပ်။) တဿော၊ ဗိဇယ၊ ထိုမျိုးစေ့၏သာလျှင်၎င်း။ တတော ဝေ အဘိသင်္ခါရတော စ၊ ထိုမျိုးစေ့ကို ပြုပြင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၎င်း။ ဘာဝေါ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ကမ္မကာရကဿော၊ ကံကို ပြုသူသာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏ (သန္တာန်၌၎င်း။) တံကမ္မတော ဝေ စ၊ ထိုကံကြောင့်သာလျှင် ၎င်း။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ သိထိုက်၏။

ဗာလသရီရေ၊ ကလေး၏ကိုယ်၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနံ၊ စိတ်မူလကမ္မပညာကို သင်ခြင်းသည်၎င်း။ သိပ္ပသိက္ခနံ၊ စိတ်မူလကမ္မအတတ်ကို သင်ခြင်းသည်၎င်း။ ဩသပေယောဂေါ စ၊ ဆေးကို ယှဉ်စေခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဆေးကို သုံးစွဲခြင်းသည်၎င်း။ ဝုဇုသရီရံ၊ ကြီးရင့်သောကိုယ်သို့။ န အာဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ အထ စ၊ ထိုသို့ မရောက်ပါဘဲလျက်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို ဝိဇ္ဇာပရိယာ ပုဏန စသော အကြောင်းရှိသော။ ဝိဇ္ဇာပါဠာဝံ၊ အတတ်ပညာ၏ ထက်မြက် သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သိပ္ပဇာနနံ၊ စိတ်မူလကမ္မအတတ်ကို တတ်ခြင်းသည် ၎င်း။ အနာမယတာ စ၊ အနာမရောဂါ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝုဇုသရီရေ၊ ၎င်း။ ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ အညဿ၊ အခြားသူ၏သန္တာန်၌။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ)။ တံသန္တတိပရိယာပန္ဓေ ဝေ၊ ထိုအစဉ်၌ အကျိုးဝင်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝုဇုသရီရေ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်း

ကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ယထာပယုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ယှဉ်စပ် သုံးစွဲအပ်သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနာဒိနာ၊ စိတ်မှု နှုတ်မှု ပညာကို သင်ခြင်း အစရှိသည်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အညတော၊ အခြားသောအကြောင်း ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ)။ တဒဘာဝေ၊ ထို ဝိဇ္ဇာပရိယာ ပုဏနာဒိတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အဘာဝတော၊ ဝိဇ္ဇာပါဠဝ အစရှိသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣမာပိ၊ ဤကံကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌လည်း။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ (အတ္ထိ)။ ဧတံ၊ ဤအကျိုးသည်။ အညဿ၊ အခြားသူ၏ (သန္တာန်၌)။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အညတောစ၊ အခြားသူ ပြုအပ်သော ကံကြောင့် လည်း။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေ ထိုက်၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ န အညတောတိ ဇေတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ သင်္ခါရာဘာဝေ၊ သင်္ခါရတို့၏မရှိခြင်းသည်။ (သတိ)။ ဖလာဘာဝမေဝ အကျိုး ဖြစ်သော ဝိညာဉ်၏မရှိခြင်းကိုသာ။ ဒဿေတိ၊ ၎င်း။ အညပစ္စယနိဝါရဏံ၊ အခြားသောအကြောင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ န ကရေတိ၊ မပြု။

ယမ္ပိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝဒါ- မ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနသေသေ၊ သဒ္ဓါကြွင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဥပဘူဂ္ဂေ၊ သုံးဆောင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည်။ အသတိ၊ မရှိပါဘဲ။ ဘူဂ္ဂကသမ္ပုတိ၊ စားတတ်၏ဟု သမုတ်ခြင်း သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဖလတိတိ၊ သီး၏ဟူ၍။ သမ္ပုတိ၊ သမုတ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ သမုတ်အပ်သော နာမည်ပညတ်တည်း။ ဖလတိသမ္ပုတိ၊ သီး၏ဟု သမုတ်ခြင်း။ ဝါ၊ သီး၏ဟု သမုတ်အပ်သော နာမည်ပညတ်။

ဧဝံသန္ဓေပီတိ၊ ကား။ အသင်္ကန္တိပါတုဘာဝေ၊ ဘဝဟောင်းမှ မပြောင်း ရှေ့ဘဲ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) [ဧဝံသန္ဓေ၏အနက်ကိုဖွင့်သည်။] စ၊ တနည်းကား။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝဟောင်းမှ မပြောင်းရှေ့ဘဲ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၌။ ယထာဝုတ္တ ဝေါသ ပရိဟရဏေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်ကို ရှောင်လှဲခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးစီးသော်။ [သတိကိုပင် “သိဒ္ဓေ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။] ဣတိအတ္ထေ၊ နက်။

ပဝတ္ထိတော ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏတော၊ ကံကို အားထုတ်ရာ ခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စာစာတိ၊ ကား။ ဝိပစ္စန ပဝတ္ထိတော၊ ရင့်ကျက်ခြင်း၏ ဖြစ်ရာအခါမှ။ ပစ္စာစ၊ နောက်၌၎င်း။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသောကံတို့သည်။ (အကျိုးမပေးရသေးသော ကံတို့သည်။) ကတတ္ထာ၊ ပြုအပ်ပြီးတိုင်း အဖြစ်ကြောင့်။ မစ္စယ၊ အကြောင်းတို့သည်။ စေ (ဟောန္တိ)။

• ၆၃၆မှ ၆၄၁-အပိုင်း

ကုန်အံ့။ (ဧဝံသန္တေသု၊ ကုန်လသော်။) ဝိပက္က ဝိပါကာနမ္ပိ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိသောကံတို့၏လည်း။ (အကျိုးပေးပြီးသော ကံတို့၏လည်း။) ကတတ္တံ၊ ကတတို့၏အဖြစ်သည်။ သမာနံ၊ တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရင့်ကျက် ပြီးသော အကျိုးရှိသော ကံတို့၏လည်း။ ဖလာဝဟတာ၊ အကျိုးကို ဆောင်နိုင် ကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာသကာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ အာသကာကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နစ နိစ္စံ ဖလာဝဟတံ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ- ကာရော) အာဟ။

န ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ၊ ထင်ရှား မရှိ သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝုတ္တဒေါသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ် တို့ကိုသာ။ ပရိဟရတိ၊ ပယ်ရှား၏။

တဿာ ပါဠိဘောဂကိရိယာယ၊ ထို အာမခံခြင်း ကိရိယာကို။ ကရဏ- မတ္တံ၊ ပြုခြင်းမျှတည်း။ တံ ကိရိယာကရဏမတ္တံ၊ ထို အာမခံခြင်း ကြိယာကို ပြုခြင်းမျှ။ (ဝါ၊ တနည်း။) တဿာ ဘဏ္ဍကိဏနကိရိယာယ၊ ထိုဘဏ္ဍာကို ဝယ်ခြင်း ကိရိယာကို။ (ကရဏမတ္တံ၊ တည်း။) တံ ကိရိယာ ကရဏမတ္တံ၊ ထို ဘဏ္ဍာကို ဝယ်ခြင်းကိရိယာကိုပြုခြင်းမျှ။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿာ ဣဏဂ္ဂဟဏာဒိ- ကိရိယာယ၊ ထို ကြွေးမြီကိုယူခြင်း အစရှိသောကိရိယာကို။ (ကရဏမတ္တံ၊ တည်း။) တံ ကိရိယာကရဏမတ္တံ၊ ထိုကြွေးမြီကိုယူခြင်း အစရှိသောကိရိယာကို ပြုခြင်းမျှ။ တဒေဝ၊ ထိုကိရိယာကို ပြုခြင်းမျှသည်ပင်။ တဒတ္တနိယျာတနေ၊ ထို အစီးအပိုးကို အပ်နှင်းခြင်း၊ ပြန်ဆပ်ခြင်း၌။ ပဋိဘဏ္ဍဒါနေ၊ အစားဘဏ္ဍာကို ပေးခြင်း၌၎င်း။ ဣဏဒါနေစ၊ ကြွေးမြီကို ဆပ်ခြင်း၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း သည်။ ဟောတိ၊ အဖလိတနိယျာတနာဒိဖလံ၊ အကျိုးမရှိသေးဘဲ ပြန်၍ပေးခြင်း စသော အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [ပစ္စယောကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်။]

အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ တိဟေတုကော၊ တိဟိတံဖြစ်သော ပုညာဘိ သင်္ခါရသည်။ တိဟေတုကဿ၊ တိဟိတံဖြစ်သော ဝိပါကိဝိညာဉ်အား။ (“ပစ္စ- ယော ဟောတိ”၌စပ်။) ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဘေဒံ၊ အထူး အပြားကို။ အကတွာဝ၊ မပြုဘဲသာလျှင်။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်။

တဿာ ။ပေ။ တံ ကိရိယာကရဏမတ္တံ။ ။ ပါဠိဘောဂကိရိယာယကိုပင် “ဘဏ္ဍ- ကိဏနကိရိယာယ ဣဏဂ္ဂဟဏာဒိ ကိရိယာယ”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက် တဒတ္တနိယျာတနေအရ၌ ပါဠိဘောဂကိရိယာယအတွက် မပါတော့ဘဲ ဘဏ္ဍကိဏန ကိရိယာယအတွက် “ပဋိဘဏ္ဍဒါနေ”ဟု၎င်း၊ ဣဏဂ္ဂဟဏာဒိကိရိယာယ၊ ဒုတိယကံ “ဣဏဒါနေ”ဟု၎င်း နောက် ၂-မျိုးအတွက်သာ ပါတော့သည်။

ပိဏ္ဏဝသေန၊ တပေါင်းတည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပစ္စယော ဌ္ဗိစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတရား၌။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ပစ္စယုပ္ပန် တရား၌။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း ဟူသည်ကို။ ဗလဝကမ္မဿ၊ အားရှိသောကံ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ ဥပနိဿယပစ္စယော ဗလဝကမ္မဿ ဝသေန၊ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားမရှိသောကံသည်။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ တေ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာယံ၊ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌။ ဝက္ခမ္ဘာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗတ္ထ။ ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။) အင်္ဂိသေသေနာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗ- ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကာမရူပအားလုံးသော ပုညာဘိသင်္ခါရကို။ သဟ၊ ' တကူ။ သဂံဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ [ထိုသို့ အားလုံးကိုပေါင်း၍ သိမ်းယူသောကြောင့် "အင်္ဂိသေသေန" ဟု ဆိုသည်—ဟူလို။]

ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါတိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဥဒ္ဓစ္စ သဟ- ဂတာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုဏ်စေတနာကို။ ကသ္မာ၊ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်။ ဂဟိ- တာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိတေ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိစာရေတပ္ပံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ [ရှေး၌ "ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေ အကျိုးကိုမပေး" ဟု ဆိုခဲ့သောကြောင့် ရှေ့နေ့-ကံ မညီသည့်အတွက် စိစစ်ထိုက်သည်—ဟူလို။ အနဋီကာ၌ သင်္သော နည်ကို ပြထား၏။] ဧကဿ ဝိညာဏဿ တထေဝ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိယံ နော ပဝတ္ထေတိ၊ ကား။ ဧကဿေဝ၊ တပါးသော ဝိညာဏ်၏သာ။ ပစ္စယဘာဝ- နိယမော၊ ပစ္စည်းအဖြစ်၌ သတ်မှတ်ခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ (ဟောတိ ဌ္ဗိစပ်။) ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ နော (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဝတ္ထေ၊ ၌။ သတ္တန္တမ္ပိ၊ ခုနစ်ပါးလုံးတို့အားလည်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

တထာ ကာမာဝစရ ဒေဝလောကေပိ အနိဋ္ဌာ ရူပါဒယော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ဒေဝါနံ၊ နတ် တို့၏။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ ပါတဘာဝ ကာလေ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ရာ အခါ၌။ မိလာတ မာလာဒိနံ၊ ညှိုးနွမ်းသောပန်း အစရှိသည်တို့၏။ အနိဋ္ဌတာ၊ အနိဋ္ဌ တို့၏အဖြစ်သည်။ ကသံ န သိယာ၊ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း။ (သိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ရာသည်သာ။)

သေဝ ဒွိသုဘဝေသုတိ တ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ကေုနတိ သ စေတနာ- ဘေဒမ္ပိ၊ တခုယုတ် ၃၀-သော ရေတနာ ငါးပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တ- သင်္ခါရံ၊ စိတ္တသင်္ခါရအပြားကို။ ဝိတ္ထသင်္ခါရဘာဝေန၊ စိတ္တသင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။

ကေတ္တံ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်သို့။ ဥပနေတွာ၊ ကပ်ဆောင်၍။ သွေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ တဒေကဒေသော၊ ထို စိတ္တသင်္ခါရ အားလုံး၏ တစိတ်တပိုင်းဖြစ်သော။ ကာမာဝစရစိတ္တသင်္ခါရောဝ၊ ကာမာဝစရ စိတ္တသင်္ခါရကိုသာ။ တေရသန္တံ၊ ၁၃-ပါးကုန်သော ဝိပါက်ဝိညာဏ်တို့အား၎င်း။ နဝန္တု၊ ၉-ပါးကုန်သော ဝိပါက်ဝိညာဏ်တို့အား၎င်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု၏ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေက- ဒေသေ ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကေဒေသပစ္စယဘာဝေန၊ တစိတ်တပိုင်းဖြစ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမဒါ- ယော၊ အပေါင်းဖြစ်သော စိတ္တသင်္ခါရကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တဒေကဒေသော ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဣတိ, ဝိညာယတိ။)

စ၊ ဆက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ ဝိတ္တာရပ္ပကာသနံ၊ အကျယ်အားဖြင့် ပြခြင်း ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြုခဲ့ပြီ။ တတော ဘဝတော၊ ထိုဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မုခမတ္တပ္ပကာသနံ၊ အကျဉ်း အမြက်မျှကို ပြခြင်းကို။ ကာတုကာမော၊ သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒီသု ဘဝေသုတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟ- ကာရေန) ဝုတ္တံ။

တတိယဇ္ဈာနဘူမိဝသေနာတိ တေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ကေတ္တကာယ- ကေတ္တသညံ သာမညေန၊ ကေတ္တကာယ ကေတ္တသညံချင်း တူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အသညာရူပဝဇ္ဇော၊ အသည, အာရူပသည် ကြည့်အပ်သော။ စတုတ္ထ- ဇ္ဈာနဘူမိစ၊ စတုတ္ထဈာန်ဘုံတို့လည်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာသမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ ကေဝိသတိယာ၊ ၂- ပါးသော။ ကာမာဝစရရူပါ- ဝစရ ကုသလဝိပါကေသု၊ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ ကုသလဝိပါက်တို့တွင်။ စုဒ္ဓ- သန္တံ၊ ၁၄- ပါးတို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌၎င်း။ ပဝတ္တေစ၊ ၌၎င်း။ (ပစ္စယော ဟောတိ ဌိစပံ။) သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးတို့အား။ ပဝတ္တေဝေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌သာ။ (ပစ္စယော ဟောတိ ဌိ စပံ။) အယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးကား။ ယထာသမ္ဘဝေါ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်သင့်သောအနက်တည်း။

စတုနံ ဝိညာဏာနန္တိ၊ ဟူသောပါဠိကို။ ဘဝါဒယော၊ ဘဝ အစရှိသည် တို့ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ရှုငဲ့၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ စင်စစ်။ စတုသု၊ ၄-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌။ အန္တောဂဓာနံ၊ အတွင်း ဝင်ကုန်သော။ တိတ္ထံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ ဝိညာဉ်တို့အား။ တီသု၊ ၃- ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏ- ဌိတီသု၊ ဝိညာဏဌိတီတို့၌။ ပစ္စယဘာဝေါစ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ အဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်မရှိသော။ သတ္တာဝါသေ၊ အသည သတ္တာဝါသ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရ ဟူသော

အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္မဝန္တေ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဝိဇ္ဇာမာနေပိ၊ မရှိပါသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါသ၏။ သင်္ခါရပေတကတ္ထိ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတံ၊ ဝှါ။ အပိစာတိ-အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

စ၊ ဆက်။ တေသ္မိံ* မုခမတ္တပုကာသနေ၊ ဤအမြက်မျှကို ပြုခြင်း၌။ ပုညာဘိ-သင်္ခါရဒိနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရံ အစရှိသည်တို့၏။ ဒုဂ္ဂတိအာဒိသု၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝအစရှိသည်တို့၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ ကုသလဝိပါကာဒိ ဝိညာဏာနံ၊ ကုသလဝိပါကံ အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သိနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၂၇။ သုတ္တန္တဘိဓမ္မေသု၊ သတ္တန်ပါဠိတော်၊ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်တို့၌။ နာမ-ရူပ ဒေသနာ ဝိသေသော၊ နာမ် ရုပ်တို့ကို ဟောကြောင်း ဒေသနာတော်အထူးသည်။ ဒေသနာဘေဒေါ၊ ဒေသနာဘေဒ မည်၏။ တယော ခန္ဓာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ယဒိပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိပါသော်လည်း။ အတ္တတော၊ သာမတ္ထိယတ္တအားဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

အဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရုပ်မရှိကုန်သော။ အဏ္ဏဇာနဉ္စ၊ အဏ္ဏဇေသတ္တဝါတို့၏၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ (အဘာဝကာနံကို လိုက်စေသင့်၏- ဟူလို။) သန္တတိသိသာနိတိ၊ ကား။ ကလာပသန္တာနမ္မလာနိ၊ ရုပ်ကလာပအစဉ်၏ အရင်းမူလ အစတို့သည်။ (ပါတုဘဝန္တိ ၌ စပ။) ဝိကာရ-ရူပါနိ၊ ဝိကာရရုပ်တို့သည်။ (လဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ ရုပ် ၃-ခုနှင့် ဝိညတ်တို့သည်။) ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ယဒိပိ နသန္တိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပါပေကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိပါကုန်သော်လည်း။ လက္ခဏ ပရိစ္ဆေဒ ရူပါနိ၊ လက္ခဏရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရိနိပ္ပန္နာနိ၊ ကံစသော အကြောင်းတို့ ပြီးစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုလက္ခဏရုပ်၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်တို့ကို။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအဖြစ်မှ။ ဝိဝေဇေန္တော၊ ရှောင်ကြဉ်လိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပရူပတေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ကာမတဝေ။ ပေ။ သေသဩပပါတိကာနန္တိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ကာမ-
 တဝေ ။ ဩပပါတိကာတိ၊ ဩပပါတိကတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 သတ္တဝါတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ နသန္တိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပါပေကုန်။ ယေန၊ ယင်း
 ဆိုအပ်ပြီးသော ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏ရှိခြင်းကြောင့်။ သေသဂ္ဂဟဏံ၊ သေသ
 သဒ္ဓါသည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ မရှိပါ
 ကုန်သော်လည်း။ အဏ္ဏဂေဗ္ဘသေယျကေဟိ၊ အဏ္ဏဇသတ္တဝါ၊ ဝုတ္တသေယျက
 သတ္တဝါတို့မှ။ ဩပပါတိကသံသေဒဇာ၊ ဩပပါတိကသတ္တဝါ သံသေဒဇသတ္တဝါ
 တို့သည်။ သေသာ၊ အကြွင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသ-
 ဂ္ဂဟဏံ၊ သေသသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီး၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

အထဝါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ ဗြဟ္မကာယိကာဒိကေဟိ၊ ပဌမဈာန်ဗြဟ္မာ၊
 အစရှိကုန်သော။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ (ဤအစဏ်း၌ ဆိုအပ်ပြီးကုန်
 သော။) ဩပပါတိကေဟိ၊ ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့မှ။ သေသေ၊ ကြွင်းသော
 ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသဩပပါတိကာနန္တိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုကြွင်းသော ဩပပါတိကသတ္တဝါ
 တို့သည်။ အရူပိနောပိ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်သေး၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထို အရူပဗြဟ္မာတို့ ကို ကြည့်လိုသောကြောင့်။) ကာမတဝေတိ၊
 ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ မပြည့်စုံသော
 အာယတနရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊
 ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ။ ရူပမိဿကဝိညာဏနိဇ္ဈေသေ၊ ရူပမိဿက
 ဝိညာဏနိဇ္ဈေသ၌။ [“မိဿံ ဒ္ဓိဓာ ဘာဝဘေဒါ” အစရှိသော ဂါသာ၏
 အကျယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ရူပမိဿကဝိညာဏနိဇ္ဈေသ” ဟု ဆိုသည်။] ဝုတ္တ-
 နယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မဂဏနတော၊ တရားတို့၏ အရေအတွက်
 အားဖြင့်။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န
 ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

အဝကံသတော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အဋ္ဌကာနေဝ၊
 အဋ္ဌကတို့သည်သာ။ ဥတ္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသဒ္ဓကလံ၊ သဒ္ဓရုပ်နှင့်တကွဖြစ်ရာအခါကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥက္ကံသတော ဒ္ဓိန္နံ နဝကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ခန္ဓာဘင်္ဂေ၊ ခန္ဓဝိဘင်း၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို ခန္ဓဝိဘင်း၌။ ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ တိက္ခတ္ထံ၊ ဥပဗ္ဗမာနန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣဇေဝ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၌ပင်။ ဝုတ္တံ၊ သော။
 သန္တတိဒ္ဓယာဒိကံ၊ သန္တတိဒ္ဓယအစရှိသော။ သတ္တကပရိယောသာနံ၊ သတ္တက
 အဆုံးရှိသောစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ ။ ပေ။ သတ္တဝိဇ္ဇိန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဧကေက-
 စိတ္တက္ခန္ဓော၊ တခုတခုသော စိတ္တက္ခန္ဓာ။ တိက္ခတ္တံ၊ ၃-ကြိမ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ ဣမိနာဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ ဧကေကစိတ္တက္ခန္ဓော
 တိက္ခတ္တံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန/ဝုတ္တံ။ [ဤ ဒီကာဆရာကား
 “ဌိခဏ၊ ဘင်ခဏ၌ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်”ဟု ယူသည်။]

စတုဒ္ဓိသာ ဝဝတ္ထာပိတာတိ၊ ကား။ အညမညသံသဋ္ဌသိသာ၊ အချင်းချင်း
 ရောနှောသော ဦးပိုင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတု)။ မူလေန၊ အရင်းပိုင်းအားဖြင့်။
 စတုယု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌။ ဝဝတ္ထာပိတာ၊ အသီးအသီး
 ပိုင်းခြား၍ တည်စေအပ်ကုန်သော။ (နဋကလာပိယော ၌ စပ်)။ အညမညံ၊
 ချင်း။ အာလိဂေတု၊ ပွေ့ပိုက်သကဲ့သို့ဖြစ်၍။ ဌိတာ၊ ကုန်သော။ ဘိန္ဒဝါဟနိကာ
 ဝိယံ၊ ကွဲပြားသောလှေတို့သည်ကဲ့သို့၎င်း။ (အညမညပဋ္ဌာနေဝ ၌ စပ်။)

ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ရူပါဇနကကမ္မဇံ၊
 ရုပ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ ပဉ္စဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလံ၊ ပဉ္စ
 ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ရာအခါကို၎င်း။ (တနည်း) ရူပါဇနကကမ္မဇံ၊ ရုပ်ကို မဖြစ်စေ
 တတ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော စုတိစိတ်ကို၎င်း။ ပဉ္စဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလံ၊
 ကို၎င်း။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယဉ္စ၊ တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်း
 ရှိသော နာမ်ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေ ။ပေ။ သန္ဓာယု အာဟ၊ ပြီ။ (ဣတိ ဝိညာ-
 ယတံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တတော၊ ထိုပဉ္စဝိညာဉ်၊
 သဟဇာတဝိညာဉ်ကြောင့်။ နာမမေဝ၊ နာမ်ချည်းသာ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ (ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေ ။ပေ။ သန္ဓာယ၊ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။ ၎င်း။)

ရူပါဇနက ကမ္မဇံ။ ။ ဤ ပုဒ်သည် ပဉ္စဝိညာဏ၏ ဝိသေသနတည်း။ ဒွေပဉ္စ
 ဝိညာဉ် ၁၀-သည် ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ် မဖြစ်စေတတ်ဟု ၂-မျိုး ပမ္မိ ရုပ်ကို မဖြစ်စေ
 တတ်သော ပဉ္စဝိညာဉ်သာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အနုဋ္ဌိတာ၌ “ ရူပါဇနက ကမ္မဇံ ” ကို
 ပဉ္စဝိညာဏ၌ စပ်ခိုက် “ ဘူတကထန ဝိသေသန ” ဟု ဆိုသည်။ ဤအလို “ ရူပါဇနက
 ကမ္မဇံ ” ဟု ဝိဘကျန္တ ၁-ပုဒ် မရှိသင့်၊ ပဉ္စဝိညာဏနှင့် သမာသတွဲလျက် ရှိရမည်။ မရ
 ဌ်လည်း သမာသတွဲလျက်ပင် ရှိ၏။

တနည်း။ ။ စုတိစိတ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ ရူပါဇနက ကမ္မဇံ ” ဟု ဆိုသည်။ ပဋိသန္ဓေ
 စိတ်အတွက်မှာ အဋ္ဌကထာ၌ “ ပဝတ္တိယံ ” ဟူသော စကားဖြင့် တားမြစ်ပြီး ဖြစ်သည်။
 ဤသို့ပည်း အနုဋ္ဌိကာ၌ တနည်းနှင့်သေး၏။ ဤအလို “ ရူပါဇနက ကမ္မဇံ ” ဟု ဝိဘကျန္တ
 ရှိရပေလိမ့်မည်။

သဟဇာတ ဝိညာဏပစ္စယဉ္စ။ ။ ဧတသိက်နာမ်ကို ကျေးဇူးပြုရာ၌ သဟဇာတ
 ဝိညာဉ်ဟူသည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သော ဤဘဝ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်ပင်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ (ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်ခိုက် အခါခပ်သိမ်းလည်း။) ဥဘယံ၊ နာမ် ရုပ် ၂-ပါးစုံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ပစ္ဆာဇာတဝိညာဏပစ္စယာ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ရူပံ၊ ပုရေဇာတရုပ်သည်။ ဥပတ္တန္တံ၊ ထောက်ပံ့ရုံသာ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ အသညေသ္မာတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကို။ ဝါ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းရှိသော တရားကို။ သန္ဓာယ(သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

ပဉ္စဝေါကာရဘဝေစ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ (သန္ဓာယ ဝုတ္တံ စပ်။) ဘဝင်္ဂါဒိဇနကကမ္မတော၊ ဘဝင် အစရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရှေးကံမှ။ အညေန၊ အခြားသော ရှေးကံကြောင့်။ ဣပပုတ္တိကာလံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာ အခါကို၎င်း။ နိဇျောဓေမာပတ္တိကာလံ၊ နိဇျောဓေမာပတ်ကို ဝင်စားရာအခါကို၎င်း။ ဘဝင်္ဂါဒိဉ္စပုတ္တိကာလတော၊ ဘဝင် အစရှိသည်၏ ဖြစ်ရာအခါမှ။ အညကာလဉ္စ၊ အခြားသော အခါကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ချုံ။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝင်္ဂါဒိဉ္စပုတ္တိကာလေ၊ ဘဝင်အစရှိသည်၏ ဖြစ်ရာအခါ၌။ တံဇနကေနေဝ၊ ထို ဘဝင်အစရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ရှေးကံကြောင့်။ ဥပုဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၎င်း။ သောစ ဝိပါကော၊ ထိုဘဝင်အစရှိသော ဝိပါက်သည်၎င်း။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယော၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ နည်း။ ဟိ(ယသွာ)၊ ကြောင့်။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာနပေက္ခံ၊ တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကို ဝဲခြင်းမရှိသည်။ (သမာနံ) ဝိ၊ ပါသော်လည်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ ကမ္မေန၊ ရှေးကံကြောင့်။ ပဝတ္တိမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၎င်း။ နာမဉ္စ၊ နာမ်သည်၎င်း။ (ဝိပါက်စိတ်ဟူသော နာမ်သည်၎င်း။) ကမ္မဝိညာဏာနပေက္ခံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို ဝဲခြင်းမရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝတ္ထု၊ သက္ကာ) သဗ္ဗထာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္တိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၎င်း။ ဝဝတ္ထေစ၊ ပဝတ္တိအခါ၌၎င်း။ (ရူပမေဝ ဟောတိ စွဲစပ်။) သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို၎င်း။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာစ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ နာမရူပဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။

နာမရူပရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ နာမရူပသဒ္ဓေါ၊ စတုတ္ထ နာမရူပသဒ္ဓါသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဧကေသေန၊ တစိတ်တပိုင်း ဖြစ်သော။ နာမသဒ္ဓေန၊ နာမသဒ္ဓါနှင့်။ နာမသဒ္ဓဿ၊ ပဌမ နာမသဒ္ဓါ၏။ သရူပေါ၊ တူသောရုပ်သွင်ရှိသည်။ (ဟောတိ)။ (အတ္တနော၊ ။ ဧကေသေန၊ သော။) ရူပသဒ္ဓေနစ၊ ရူပသဒ္ဓါနှင့်လည်း။ ရူပသဒ္ဓဿ၊ ဒုတိယ ရူပသဒ္ဓါ၏။ သရူပေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [“အတ္တနော သကလေန နာမရူပသဒ္ဓေန နာမရူပသဒ္ဓဿ သရူပေါ” ဟု ရှိသင့်သေး၏ဟု ထင်သည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရူပါနံ ဧကသေသောတိ၊ ဟူသောသုတ်ဖြင့်။ နာမရူပသဒ္ဓဿ၊ စတုတ္ထ နာမရူပသဒ္ဓါ တခု၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို၎င်း။ (ကြွင်းကျန်ခြင်းကို၎င်း။) ဣတရေသံ၊ စတုတ္ထ နာမရူပသဒ္ဓါမှ တပါးကုန်သော။ နာမရူပသဒ္ဓါနံ၊ နာမသဒ္ဓါ၊ ရူပသဒ္ဓါ၊ နာမ ရူပသဒ္ဓါတို့ကို။ အဒဿနံစ၊ မမြင်ရခြင်းကို၎င်း။ (ကျေပျောက်ခြင်းကို၎င်း။) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဝိပါကတော၊ ဝိပါကံမှ။ အညံ၊ အခြားသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကြိယာ စိတ်သည်။ အဝိပါကံ၊ အဝိပါကမည်၏။ [ဤ၌ အသဒ္ဓါ “အည” အနက်ဟော။] ယတော၊ အကြင့်ကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်။ မတံ၊ သိအပ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ၊ အသညအတွက် “ဝိညာဏပစ္စယာ ရူပံ” ဟူသော

- [ဆောင်]
- ၁။ အရူပဘုံ ဖြစ်ခိုက်ကြုံ မဝံ့နာမ်သာဖြစ်။
  - ၂။ ပဉ္စဝေါကာ ဖြစ်ခိုက်မှာလည်း ရှေးခါကမ္မ၊ ဝိညာဏကြောင့်၊ ပဉ္စဝိညာ၊ ဖြစ်သောခါ၊ မှန်စွာ နာမ်သာဖြစ်။
  - ၃။ သဟဇာတ၊ ပဉ္စဝိညာ ဖြစ်သောခါ၊ နာမ်သာစေတသိက်ဖြစ်။
  - ၄။ အသညဘုံ ဖြစ်ခိုက်ကြုံ မစုံ ရုပ်သာဖြစ်။
  - ၅။ ပဉ္စဝေါကာ၊ ဖြစ်ခိုက်မှာလည်း ရှေးလာကံတွက်၊ ဝိပါကံထွေထွေ မဖြစ်စေ၊ မသွေ ရုပ်သာဖြစ်။
  - ၆။ နိရောဓဿ၊ ဝင်သောခါ၊ မှန်စွာ ရုပ်သာဖြစ်။
  - ၇။ ဘဝင်စသား၊ ဝိပါကံများတို့ ဖြစ်ပွားကာလ၊ ခါသမယမှ၊ အညကာလံ၊ ရှေးဝိညာဏ်၊ အမှန် ရုပ်သာဖြစ်။
  - ၈။ ပဉ္စဝေါကာ၊ ကြွင်းသောခါ၊ ၂-ဖြာ နာမ်ရုပ်ဖြစ်။
  - ၉။ အဋ္ဌကထာ၊ ကျမ်းဋီကာ၊ ဖွင့်ရာအကုန်စစ်။

မှတ်ချက်။ ။ (၈) နံပါဘိ၌ “သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”ကို ကြည့်၍ ဤဘဝ၌ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ဝိညာဉ်ကြောင့် တကုန်ဖြစ်ဘက် စေတသိက်နာမ်၊ စိတ္တဇရုပ်ကို၎င်း “ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”ကို ကြည့်၍ ရှေးဘဝက ကမ္မဝိညာဉ် ကြောင့် ဤဘဝ၌ စိတ် စေတသိက်ဟူသော ဝိပါကံနာမ်၊ ကမ္မဇရုပ်ကို၎င်း ဖြစ်သင့်သလို ယှဉ်ပေးပါ ဟု ဋီကာဆိုပုံကိုကြည့်၍ သိပါ။

ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေ ထိုက်၏။ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ အကုသလကြိယစိတ္တက္ခဏေဝိယ၊ အကုသိုလ်စိတ္တက္ခဏ၊ ကြိယာ စိတ္တက္ခဏ၌ကဲ့သို့။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေပိ၊ ဝိပါက စိတ္တက္ခဏ၌လည်း။ ဝိပါကာ-ဇနက ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ မုချအကျိုးဖြစ်သော ဝိပါကကို မဖြစ်စေတတ်သော ကံ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေ၊ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏ၌။ အဘိ-သင်္ခါရ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝကပြုအပ်ခဲ့သော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဥဘယံ စ၊ နာမ်ရုပ် ၂-ပါး ကိုလည်း။ ဥပလတ္တတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိသ-ဝိပါကစိတ္တက္ခဏဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော ဝိပါကစိတ္တက္ခဏကို ကြည့်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သုတ္တန္တိက ပရိယာယေနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိ တော်၌။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ ဥပနိဿယပစ္စယဿ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏။ ဝါ၊ ကို။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌။ ယသ္မိံ၊ အကြင် အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ ယံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (ယသ္မိံ၊ အကြင်အကြောင်း သည်။) အသတိ စ၊ မရှိပြန်သော်လည်း။ ယံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုအကြောင်းသည်။ တဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဥပနိဿယော၊ အား ကြီးသောမှီရာအကြောင်းသည်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ပဘဝေါ၊ စ၍ဖြစ်ရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣတိကတော၊ ဤသို့နည်းသွင်း၍။ ဝိညာဏပနိဿံ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ရူပဿစ၊ ရုပ်၏လည်း။ ဝိညာဏပနိဿယ-တာ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ ဝိညာဏပနိဿံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းရှိ၏။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ဝနပတ္ထပရိယာ-ယေ၊ ဝနပတ္ထဒေသနာတော်၌။ ဝနသဏ္ဍ ဂါမ နိဂမ နဂရ ဇနပဒ ပုဂ္ဂလပနိဿ-ယော၊ တောအုပ်၊ ရွာ၊ နိဂမိမ်းမြို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း ရှိသော။ ဣရိယာပထဝိဟာဓော၊ ဣရိယာပုထံ ဟူသော နေခြင်းကို။ (ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။)

တတောစ၊ ထို ဣရိယာပုထံတည်းဟူသော နေခြင်းကြောင့်လည်း။ စိဝဏ္ဍ-ဒိနံ၊ သင်္ကန်း အစရှိကုန်သော။ ဇီဝိတပရိက္ခာရာနံ၊ အသက်၏ အဆောက်အဦ တို့၏။ ကသိရေနစ၊ ငြိုငြင် ပင်ပန်းသဖြင့်၎င်း။ အပ္ပကသိရေနစ၊ မငြိုငြင်မပင်ပန်း သဖြင့်၎င်း။ သမုဒါဂမနံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်၍ လာခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်

မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဝနသဏှာဒယော၊ တောအုပ် အစရှိသည်တို့သည်။ ဣရိယာ-
 ပထာနံ၊ ဣရိယာပုထ်တို့၏၎င်း။ စီဝရာဒိသမုဒါဂမနုဿစ၊ သင်္ကန်း အစရှိသည်
 တို့၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏၎င်း။ အာရမ္မဏူပနိဿယာဒိ ဘာဝံ၊
 အာရမ္မဏူပနိဿယ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဘဇန္တိ၊ မကပ်ဝင်ကုန်။ တထ္ဌာ၊
 ကြောင့်။ ဝိနာ၊ အကြောင်းနှင့်ကင်း၍။ အဘာဝေါဝေစ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်
 လည်း။ သုတ္တန္တပရိယာယတော၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ ဥပနိဿယ-
 ဘာဝေါ၊ ဥပနိဿယ၏အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။

နာမဿ၊ နာမ်၏။ (ပစ္စယော ဌ်စပ်။) အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ အဘိသင်္ခါရ
 ဝိညာဉ်သည်။ ကမ္မာရမ္မဏပဋိသန္ဓိအာဒိ ကာလေ၊ ကံဟူသော အာရုံရှိသော
 ပဋိသန္ဓေ အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ရာအခါ၌။ အာရမ္မဏပစ္စယောဝ၊ အာရမ္မဏ
 ပစ္စည်းသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊
 အထူးဆိုဘွယ်သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ [ကံဟူသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ကို
 အာရုံပြု၍ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ဟူသော ကံသည် ပဋိ
 သန္ဓေနာမ်အား ကျေးဇူးပြု၏။ ဤအကြောင်းအရာကို အထူးဆိုဘွယ်မရှိ၊ အလွန်
 ထင်ရှားသည်-ဟူလို။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂ္ဂပဿေဝ၊ ရုပ်အားသာ။ သုတ္တန္တက-
 ပရိယာယတော၊ သုတ္တန္တက ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသော
 အဘို့အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သသံသယဿ၊ ယုံမှားဘွယ်နှင့် တကွဖြစ်သော။
 ဂ္ဂပဿ၊ ရုပ်၏။ တံ၊ ထို အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုလိုက်လျှင်။ နာမဿ၊
 (သံသယရှိဘွယ်မလိုသော) နာမ်၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဘွယ်သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပဝတ္တဿ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်၏။ ဝါ၊ ပဝတ္တိရုပ်နာမ်၏။ ပါကဋ္ဌ-
 တ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပါကဋ္ဌံ၊ မထင်ရှားသော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိ
 သန္ဓေကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ကထံ ပနေတန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။
 ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သုတ္တတော၊ ပါဠိတော်အားဖြင့်။ နာမံ၊ နာမ်သည်၎င်း။ ယုတ္တိ-
 တော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ဂ္ဂပံ၊ ရုပ်သည်၎င်း။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ်
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။
 ယုတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ (“စိတ္တေ ဟိ ပသန္ဓေ
 အပ္ပသန္ဓေ ဝါ တဒနုဂ္ဂပုနိ” စသည်ဖြင့် ပြီးစေပြီး၍။) သုတ္တေန၊ ပါဠိတော်ဖြင့်။
 တံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုပုံကို။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲအောင်။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်။ (ဟုတွာ)။
 ကံမ္မသမုဋ္ဌာနဿာဝံ ဟိတိ အာဒိံ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဝိယ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ်၏ ကဲ့သို့။ (ဣဝကို “ဝိယ” ဟု ဖွင့်။) (ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿပိ ဌံ စပ်။) ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နာမရူပမေဝ၊ နာမ်ရုပ်ချည်းသာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်နေသည်ကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကိုသာ။ ဝဒန္တေန၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားတည်းဟူသော အာဏာစက်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေတော်မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစက္ကကိုလည်စေခြင်းဟူသည်။ သုညတာပကာသနံ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းတည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီး ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဝါ၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တနည်းကား။ နာမရူပမတ္တတာဝစနေနေဝ၊ နာမ်ရုပ် မျှ၏အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော နာမရူပ ဟူသောစကားဖြင့်ပင်။ ပဝတ္တိယာ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်၏။ ဒုက္ခသစ္စမတ္တတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာမျှ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဒုက္ခသစ္စပွကာသနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြခြင်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏။ သမုဒယောစ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိ လသော် ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယသစ္စာသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ တဿ၊ ထိုသမုဒယ ၏။ နိရောဓောစ၊ ချုပ်ကြောင်းနိရောဓသစ္စာသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ နိရောဓဂါမိ၊ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါစ၊ မဂ္ဂသစ္စာသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပကာသိတောဝေ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော့၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အဟေတုကဿ၊ အကြောင်းမရှိသော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ (အဘာဝါစ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။) ဟေတုနိရောဓာ၊ အကြောင်း သမုဒယ သစ္စာ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနိရုဇ္ဈနကဿ၊ မချုပ်သော အကျိုးတရား၏ (ဒုက္ခ ၏)။ အဘာဝါစ၊ ကြောင့်၎င်း။ နိရောဓဿ၊ ချုပ်ကြောင်းနိရောဓ၏။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဖြစ်သောမဂ္ဂနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနဓိဂန္ထဗ္ဗတ္တာ၊ မရထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ စတုသစ္စပွကာသနံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထင်ရှားပြတတ်သော။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [“အဟေတုကဿ ဒုက္ခဿ အဘာဝါ” ဟူသော ဟိတ်၏ အကျိုးသည်။ “တဿ သမုဒယော ပကာသိတော ဟောတိ” တည်း။ “ဟေတုနိရောဓာ အနိရုဇ္ဈနကဿစ အဘာဝါ” ဟူသော ဟိတ်၏ အကျိုးသည် “တဿစ နိရောဓော ပကာသိတော ဟောတိ” တည်း။ “နိရောဓဿစ ဥပါယေန ဝိနာ အနဓိဂန္ထဗ္ဗတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်၏အကျိုးသည် “မဂ္ဂေါ ပကာသိတော ဟောတိ” တည်း။ ဤသို့ ဟိတ် ၃-ပါးနှင့် ဖလ ၃-ပါးကို အစဉ်အတိုင်းစပ်ပါ။]

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၂၉။ နိယမတောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံစ၊ ဤစကားကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ ခွဲစပ်။) စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဘူတရုပ်တို့၏၎င်း။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ ဝတ္ထုရုပ်တို့၏၎င်း။ ဇီဝိတဿစ၊ ဇီဝိတရုပ်၏၎င်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ သဟဇာတနိဿယ ပုရေဇာတဣန္ဒြိယာဒိနာ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဣန္ဒြိယအစရှိသည်ဖြင့်။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ သဠာယတနဿ၊ သဠာယတန၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ရူပါယတနာဒိနံ၊ ရူပါယတန အစရှိသည်တို့ကို။ (အဂ္ဂဟဏံ ခွဲစပ်။) ဝါ၊ တို့၏။ (ဘာဝေါ ခွဲစပ်။) သဟဇာတနိဿယာနုပါလနဘာဝေါ၊ သဟဇာတ၏အဖြစ်၊ နိဿယ၏အဖြစ်၊ အဖန်ဖန် စောင့်ရှောက်တတ်သော ဇီဝိတ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ (ဘူတဝတ္ထာဒိကံအရ၌ မယူခြင်းကို။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုရူပါယတနအစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာရမ္မဏပုရေဇာတာဒိဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ သသန္တတိပရိယာပန္နာနမေဝ၊ မိမိ၏ခန္ဓာအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၏သာ။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ (ပရသန္တတိ ပရိယာပန္နာနမ္ပိ၊ မိမိမှ တပါးသောအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သောရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အာရမ္မဏာရမ္မဏပုရေဇာတာဒိဘာဝေါ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဤသို့ တည်၍ စပ်ပါ။) [ပရသန္တတိ အရ၌ သူတပါး၏ ခန္ဓာအစဉ်၊ သက်မဲ့ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓရုပ် ခန္ဓာအစဉ် ၂-မျိုးလုံးရ၏။]

န သသန္တတိ ပရိယာပန္နာနမေဝ ။ ။ ရူပါယတနစသော အာရုံတို့သည် အာရမ္မဏပုရေဇာတစသော သတ္တိဖြင့် မနာယတနအား ကျေးဇူးပြုကြပါပေ၏။ သို့သော် စက္ခုစသော ရုပ်တို့ကဲ့သို့ မိမိသန္တာန်၌သာ အကျုံးဝင်သောအာရုံများ မဟုတ်ကြ။ အညသန္တတိပရိယာပန္န သူတပါးသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓ သက်မဲ့သန္တာန်တို့၌ အကျုံးဝင်သော အာရုံများလည်း ဖြစ်နိုင်ကြ၏။ ဤပရိစ္စသမ္ပပါဒ်၌ ပြအပ်သော ရုပ်များကား အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာမှ ဆက်သွယ်လာသော သသန္တတိ ပရိယာပန္န ရုပ်များသာတည်း။ ဤသို့ “သသန္တတိ ပရိယာပန္နာနမေဝ”ဟု ဝေဖြင့် နိယမပြု၍ မရသောကြောင့် ရူပါရုံစသည်ကို မယူရ။ [စာအုပ်ဆို၌ သသဒ္ဓါ မပါ။ “သန္တတိပရိယာပန္နာနမေဝ”ဟု ရို၏။ မရ၌လည်း “ရူပါယတနာဒိသန္တတိပရိယာပန္နာနမေဝ န ဟောတီတိ အက္ခော”ဟု သသဒ္ဓါ မပါသောပါဠိကို ဖွင့်၏။ ရှေးနိဿယ၌ကား “သသန္တတိ”ဟု သသဒ္ဓါ ပါ၏၊ ထိုပါဠိက ကောင်းမည်ထင်သည်။]

စ၊ သည်သာမကသေး။ စက္ခုဒီနံ၊ စက္ခုဝတ္ထုအစရှိသည်တို့၏။ ဧကပ္ပကာရေ-
 နေဝ၊ တခုတည်းသော အဘို့အားဖြင့်သာ။ (နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။
 ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ)ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့
 သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဧကပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိယမတော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ။

ဝါ၊ တနည်း။ နိယမတော။ပေ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဝေန္တိ ဣ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။
 ဝေသဒ္ဓေန၊ ဝေသဒ္ဓါဖြင့်။ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ၊ ရူပါယတန အစရှိသည်တို့ကို
 လည်း။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ။ပေ။ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဣ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဆဋ္ဌာယတန-
 သဋ္ဌာယတနသဒ္ဓါနံ၊ ဆဋ္ဌာယတန သဋ္ဌာယတနသဒ္ဓါတို့၏။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါ
 အားဖြင့်။ သရူပတာ၊ တူသော ရုပ်သွင်သဏ္ဍာန်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ ယဒိပိ
 နုတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ အတ္တဒတာ၊
 အနက်အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ၆-ခုမြောက် မနာယတနဟူသည်။ သဋ္ဌာယတနေ-
 ကဒေသော၊ သဋ္ဌာယတန၏ တစိတ်တပိုင်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧက-
 ဒေသသရူပတာ၊ တစိတ်တပိုင်းအားဖြင့် တူသောရုပ်သွင်သဏ္ဍာန်ရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသသရူပေကသေသော၊ ဧက-
 ဒေသသရူပေကသေသ်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စက္ခုဒီနံဝိယ ဧကပ္ပကာရေနေဝ ။ ။ စက္ခုစသော ဝတ္ထုရုပ်တို့သည် သဋ္ဌာ
 ယတနတွင်ပါဝင်သော မနာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ တခုတည်းသော အဘို့အား
 ဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြု၏။ ဥပမာ—စက္ခုဝတ္ထုသည် စက္ခုဝိညာဉ် သမ္ပုဋိစ္စိန်းစသော မနာ-
 ယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ မြင်ခြင်းကိစ္စကို စိမ့်သော အမြဲ တနည်းအားဖြင့်သာ ကျေးဇူး
 ပြု၏။ သောတဝတ္ထုစသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ ဤသို့ အမြဲသာ တနည်းစီအားဖြင့်သာ
 ကျေးဇူးပြုသော နိယမဖြစ်၏။

န ဝေ ရူပါယတနဒီနံ ။ ။ (အနုဒီကာပါဠိ။) ရူပါယတန (ရူပါရုံ) စသည်တို့က
 စက္ခုဝိညာဉ်စသော မနာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ စက္ခုဝတ္ထုစသည်တို့ကဲ့သို့ ဒဿန
 ဝသောကိစ္စကို ပြုစိမ့်သောအားဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြု၏။ ရူပါရုံမှတစ်ဆင့်စသော အာရမ္မ-
 က သတ္တိအားဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြု၏။ ဤသို့ ကျေးဇူးပြုပုံက နိယမ (အမြဲတခုတည်း)
 မဟုတ်သောကြောင့် ထိုရူပါရုံစသည်ကို “ဘူတဝတ္ထဒီကံ” အရ၌ မယူဘဲ ကြည့်ရသည်။
 [အနုဒီကာ ကြည့်ပါ။]

ဝေသဒ္ဓေန ဝါ ။ ။ ရှေ့နည်း၌ ဘူတဝတ္ထဒီကံဝယ် အာဒိဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြိယဟူသော
 သဿန္တတိရုပ်များကိုသာ ယူ၏။ ဤနည်း၌ကား အာဒိဖြင့် ရူပါယတန စသည်ကိုလည်း
 ယူစေလို၏။ ထိုသို့ ယူစေရာဝယ် အဋ္ဌကသာနှင့်လည်း မသန့်ကျင်စေလိုသောကြောင့်
 အဋ္ဌကသာဝယ် “ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဝေ”၌ ပကာရ အနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ရူပါယတန
 စသည်တို့ကိုလည်း သိမ်းယူဘိရန် ဖွင့်သည်။

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသွား၊ ကြောင့်။ အတ္တတော။ ပေ။ ဝေဒိတံဗျော၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ အတ္တတောပိ၊ အနက်အားဖြင့်လည်း။ သဂ္ဂပါနံ၊ တူသေ၊ ရုပ်သွင်သဏ္ဍာန်ရှိသော သဒ္ဓါတို့၏။ ဧကဒေသသဂ္ဂပေကသေသံ၊ ဧကဒေသသဂ္ဂပေကသေသံကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ဝကောစ၊ လရေးကောက်လည်း။ ကုဋ္ဌိလောစ၊ ထယ်တုံးကောက်လည်း။ ကုဋ္ဌိလာ၊ လရေးကောက်၊ ထယ်တုံးကောက်တို့။ ဣတိ၊ ဤပုံစံကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကဒေသသဂ္ဂပါနဉ္စ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် တူသောရုပ်သွင်သဏ္ဍာန်ရှိသော သဒ္ဓါတို့၏လည်း။ ဧကသေသေန၊ ဧကသေသံသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အတ္တတော။ ပေ။ ဝေဒိတံဗျော။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ။)

အထဝါ၊ ထိုပြင်တနည်းကား။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရအတွက် ၆-ခုမြောက်အာယတနလည်း။ မနာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရအတွက် မနာယတနလည်း။ ဆဠာယတနံ၊ ဆဠာယတန၊ မနာယတန။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧကသေသံ၊ ပုဗ္ဗအတ္တသဂ္ဂပေကသေသံကို။ ကတွာ) ဝါ၊ ပြု၍သော်၎င်း။ (ဆဠာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရအတွက် ၆-ခုမြောက် အာယတနလည်း။ မနာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရအတွက် မနာယတနလည်း။) မနာယတနံ၊ ဆဠာယတန၊ မနာယတန။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧကသေသံ၊ ပရအတ္တသဂ္ဂပေကသေသံကို။ ကတွာ) ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရအတွက် ၆-ခုမြောက် အာယတနလည်း။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရအတွက် ၆-ခုမြောက် အာယတနလည်း။ ဆဠာယတနံ၊ ဆဠာယတန၊ ဆဠာယတန။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကသေသံ၊ သဒ္ဓတ္ထသဂ္ဂပေကသေသံကို။ ကတွာ) ဝါ၊ သော်၎င်း။ မနာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရအတွက် မနာယတန

အထဝါ ။ ပေ ။ မနာယတနန္တိ ဝါ ။ ။ ဤနည်းသည် အဋ္ဌကထာနည်း မဟုတ်၊ ဋီကာဆရာ၏နည်းတည်း။ “ဆဠာယတနဉ္စ+မနာယတနဉ္စ” ဟု ဝိပြုဟ်ပြု၍ ရှေ့ပုဒ်ကို ဧကသေသံပြုရာ၌ “ဆဠာယတနံ” ဟု သော်၎င်း၊ နောက်ပုဒ်ကို ဧကသေသံ ပြုရာ၌ “မနာယတနံ” ဟု သော်၎င်း ဖြစ်၏။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရတို့၌ ၆-ခုမြောက် မနာယတနလည်း။ မနာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရတို့၌ မနာယတနလည်း။ ဆဠာယတနံ၊ ဆဠာယတန၊ မနာယတန။ (တနည်း) မနာယတနံ၊ ဆဠာယတန၊ မနာယတန။ ဤသို့ ဧကသေသံပြုရာ၌ အနက်သာတူ၍ သဒ္ဓါ မတူဘောကြောင့် အတ္တသဂ္ဂပေကသေသံ ဖြစ်၏။

ဆဠာယတနဉ္စ ။ ပေ ။ မနာယတနံ ။ ။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရတို့၌ ၆-ခုမြောက် မနာယတနလည်း။ ဆဠာယတနဉ္စ၊ စတုဝေါကာရတို့၌ ၆-ခုမြောက် မနာယတနလည်း။ ဆဠာယတနံ၊ ဆဠာယတန။ မနာယတနဉ္စ + မနာယတနဉ္စ = မနာယတန (အနက်တူ)။ ဤသို့ ဧကသေသံပြုရာ၌ ကား သဒ္ဓါအနက် ၂-ပါးစုံတူသောကြောင့် သဒ္ဓတ္ထသဂ္ဂပေကသေသံတည်း။

လည်း။ မနာယတနဉ္စ၊ ပဉ္စဝေါကာရအတွက် မနာယတနလည်း။ မနာယတနံ၊ မနာယတန၊မနာယတန။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကသေသံ၊ သဒ္ဓတ္ထ သရူပေကသေသံကို။ ကတွာဝါ၊ သော်၎င်း။ စက္ခာဒီဟိ၊ စက္ခာဒီဟိသော အာယတနတို့နှင့်။ သဟ၊ တကူ။ သဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ကြောင့်။ နာမမတ္တ-ပစ္စယဿ၊ နာမ်မျှသာ ပစ္စည်းရှိသော။ မနာယတနဿစ၊ မနာယတန၏၎င်း။ နာမရူပပစ္စယဿ၊ နာမ်ရူပဟူသော ပစ္စည်းရှိသော။ မနာယတနဿ စ၊ မနာယတန၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ တမေဝ ဧကသေသံ၊ ထို ဧကသေသံကိုပင်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ ။ပေ။ ကတေကသေသဿာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ-ကာရေ) အာဟ။

ဟိ၊မှန်။ (တနည်း) ကသွားကြောင့်။အတ္ထတော။ပေ။ကတေကသေသဿာတိ အာဟ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ ယတာဝုတ္တောပိ၊ အကြင်အကြင် မိမိဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ [ယတာဝုတ္တောပိ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ မနာယတနဉ္စာတိ အာဒိနာ အတ္တနာ ဝုတ္တပ္ပကာရော။-အန။] ဧကသေသော၊ ဧကသေသံသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနဉ္စာ-တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကတောနာမ၊ မည်သည်။ ယောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အတ္ထတော။ ပေ။ ကတေကသေသဿာတိ အာဟ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။)

စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော နာမရူပသဒ္ဓါ၊ သဋ္ဌာယတနသဒ္ဓါတို့၏ သဒ္ဓသရူပေကသေသံ အတ္ထသရူပေကသေသံဖြစ်ရာ၌။ ဧကသေသေ၊ ဧကသေသံ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော်။ ဧကဝစနနိဓ္ဓေသော၊ ဧကဝစဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ကတော ဌှိ စပ်။) ကတေကသေသာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဧကသေသံအဖြစ် ရှိကုန်သော၊ သဒ္ဓါတို့၏။ သဋ္ဌာယတနာဒိသဒ္ဓဝစနိယတာ သာမညဝသေန၊ သဋ္ဌာယတန အစရှိသော သဒ္ဓါသည် ဟောထိုက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် တူသည် ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။ [သာမညနိဓ္ဓေသ နည်းအားဖြင့် ဧကသေသံ ဟူသမျှ၌ ဧကဝစချရသည်- ဟူလို။]

စက္ခာဒီဟိ သဟ။ ။ဤသို့ပြုပြီးနောက် စက္ခာယတနစသော ၅-ပါးနှင့် အတူကက ပေါင်း၍ “စက္ခာယတန ။ပေ။ ဆဋ္ဌာယတန” ဟု ဖြစ်စေ, “စက္ခာယတန။ ပေ။မနာယတန” ဟု ဖြစ်စေ ပြုလျှင် “ဆ+အာယတနာနိ=သဋ္ဌာယတန” ဟု ရိုးရာအတိုင်း ဖြစ်၏။ ဤနည်း၌ကား သဋ္ဌာယတနနှင့် ဆဋ္ဌာယတနကို ဧကသေသံပြုသည် မဟုတ်။ ဆဋ္ဌာယတန ကိုသာ (တနည်း-မနာယတနကိုသာ) ဧကသေသံပြုပြီးမှ စက္ခာယတန စသည်တို့နှင့် ပေါင်း၍ “သဋ္ဌာယတန” ဟု ရိုးရာအတိုင်း ပြုခြင်းတည်း။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ တို့ ခံရိုက်မပြသော်လည်း အနက်သဘောအားဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် “ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတန” ဟု ဆိုကြောင်းကို ဋီကာဖွင့်သည်။

အပ္ပာကတဝါရေ ဝက္ခတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အကုသလဝါရေ အကုသလဝါရဉ္စိုရင်း။ ကုသလဝါရေစ၊ ကုသလဝါရဉ္စိုရင်း။ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ကိဉ္ဇာပိ ဗုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သုတ္တန္တ ဘာဇနီယေ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌။ ဝိပါက ဆဋ္ဌာယတနမေဝ၊ ဝိပါကဖြစ်သော ဆဋ္ဌာယတနကိုသာ။ ဂဟိတ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်နား၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ အပ္ပာကတဝါရမေဝ၊ အပ္ပာကတဝါရကိုသာ။ သာဓကဘာဝေန၊ သာဓကအဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒါဟဠံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ပန၊ ဆက်။ ပစ္စယနယေ၊ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြရာနည်း၌။ ဆဋ္ဌာ ဟောတိ တံ အဝကံသတေတတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝိပါကဿပိ၊ ဝိပါကမဟုတ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်အားလည်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုပုံကို။ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုပစ္စည်းကို။ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်။ (ကုသိုလ် အကုသိုလ် မကျန်အောင်။) ဝတ္ထုကာမတာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

ဣဓ သင်္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ သဠာယတနံ ဟူသော စကားရပ်၌။ (တနည်း) ဣဓ၊ ဤ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌။ ဧကသေသနယေန၊ ဧကသေသနည်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူအပ်သောဝိပါကကို။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌။ အပ္ပာကတဝါရေ၊ အပ္ပာကတဝါရ၌။ လောကီယ-ဝိပါက ဘာဇနီယေ၊ လောကီဝိပါကကို ဝေဘန်ရာပါဠိရပ်၌။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယ်ော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။

သာဓကဘာဝေန ဥဒါဟဠံ။ ။ “ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ ” ဟူသော စကားရပ်သည် အကုသလဝါရဉ္စိုလည်း ပါ၏။ ကုသလဝါရဉ္စိုလည်း ပါ၏။ သို့သော် ဤ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌ နာမဂ္ဂပပ သဠာယတနတို့အချ ဝိပါကဖြစ်သော သဠာယတနကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိပါကနှင့်ဆိုင်သော အပ္ပာကတဝါရဝယ် ပါသော “ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ ” ကိုသာ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ပြသည်။

အဓိပ္ပါယ်ော။ ။ “ ဣဓ သင်္ဂဟိတမေဝ ဟိ တတ္ထ ဝိဘတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပိဋကိ အဓိပ္ပါယ်ဖော်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဝယ် ဣဓကို “ ဣဓာတိ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ ဝဝနေ ” ဟု ၎င်း၊ “ တတ္ထ အပ္ပာကတဝါရေ ” ဟု ၎င်း ယောဝနာ ဖွင့်သော်လည်း “ ဣဓ၊ ဤသုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌ ” ဟု ၎င်း၊ “ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌ ” ဟု ၎င်း အနက်ပေးမှ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အားဘော် ကျမည်ထင်သည်။

နေယျန္တိ၊ ကား။ ညေယျံ၊ သိထိုက်၏။ [ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ ညေယျံ၌ နိဓာတ်ကို “သိခြင်းအနက်ဟော” ဟု ကြံကြ၏။ သို့သော် “အတ္ထောပိဒန္တယော” ၌ “ဒန္တိဟာရော” ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်ဖွင့်သောကြောင့် နိဓာတ်သည် “သိခြင်းအနက်” ကို မဟောပါ။ ဉာဓာတ်မှ ဥကို န ပြုထားသည် ဟု ကြံလျှင်သာ သဒ္ဓါအနက် မှန်မည်ဟု ထင်သည်။ အချို့နေရာ၌ “ဒန္တယတာ” ကို “ဒုညာတာ” ဟု ဖွင့်ကြ၏။ ထိုအဖွင့်၌ သဒ္ဓါအနေကို စိစစ်ကြပါလေ။] ဥက္ကံသာဝကံသောတိ ဣတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ သတ္တဓာ၊ ၇-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုနိုင် သည်အဖြစ်ထက်။ ဥက္ကံသော၊ ဥက္ကံသဟူသည်။ အဋ္ဌဓာ၊ ၈-ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ (ဟေတုပစ္စည်း ပိုလာ သည်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ တတော၊ ထို ၈-ပါးအပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်ထက်။ (ဥက္ကံသော၊ ဟူသည်။) နဝဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ တည်း။ အာဟာရပစ္စည်းကို ရည်ရွယ်သည်။) ဝါ၊ အဋ္ဌကထာ နည်းမှ တနည်းကား။ တတော၊ ထို ၉-ပါးအပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ထက်။ (ဥက္ကံသော၊ ဟူသည်။) ဒသဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ တည်း။) [ဤဒသဓာသည် အဋ္ဌကထာ၌မပါ။ ဣန္ဒြိယပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပုံကို ရည်ရွယ်၍ “ဝါ ဒသဓာ” ဟု ဆိုထားသည်။] ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဥက္ကံသော၊ ဥက္ကံသတည်း။

ပန၊ အဘို့တပါးကား။ အဝကံသော၊ အဝကံသကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော ၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ပစ္စယဘာဝေါ ၌ စပ်။) ဒသဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်အောက်။ နဝဓာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ တည်း။ တတော၊ ထို ၉-ပါးအပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်အောက်။ အဋ္ဌဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ တည်း။) တတော၊ ထို ၈-ပါးအပြားအောက်။ သတ္တဓာ၊ အားဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေါ၊ တည်း။) ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

ပန၊ ဆက်။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော ဝေ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ထက်ပင်။ ဝါ၊ အဖြစ်အောက်ပင်။ ဒေဝိ၊ ၂- ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥက္ကံ သာဝကံသာ၊ ဥက္ကံသ အဝကံသတို့ကို။ န ယောဇေတဗ္ဗော၊ မယှဉ်စေထိုက်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) တတော၊ ထို ၇-ပါးအောက်။ အဝကံသာဘာဝတော၊ အဝ ကံသ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယံ ဟုတွာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ (ဒေသေတိ ၌ စပ်။) အဂ္ဂပေဝိယ၊ အဂ္ဂပဘုံ၌ကဲ့သို့။ အသဟာယံ၊ အဖော်မရှိသော။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ စ၊ စင်စစ်ကား။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထု သည်။ နာမေန၊ နာမ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ ၆-ခုမြောက် မနာ

ယတနအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတ္ထေကမေဝ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အနက်ကိုသာ။ ဒဿေတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ပျတိရိက်ကာ။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယတာ၊ ဖြစ်သကဲ့ သို့။ တထာ၊ တူ။ နာမဓိ၊ နာမ်သည်လည်း။ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ န အဓိပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း ကသွား၊ ကြောင့်။ အယံအတ္ထော၊ ကို။ န အဓိပေတော၊ အပ်။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ နာမဉ္စ၊ နာမ်သည်လည်း။ ဝိပါက ဟေတာဒိပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စည်း၊ ဟေတု အစရှိသောပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ (ဝိပါက- ဟေတာဒိပစ္စယော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အယံ အတ္ထော န အဓိပေတော။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၎င်း။)

ပဝတ္ထေ၊ ပဝတ္ထိအခါ၌။ အဂ္ဂပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ ငြိတိပ္ပတ္တဿေဝ၊ ငြိအခိုက်သို့ ရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မဇရူပဿ၊ ကမ္မဇရုပ်အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ (ကမ္မဇရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယာ) န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတာ စ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ အတ္ထိ ပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ကိုလည်း။ ပစ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တာဒယော ဝေ၊ ပစ္စာ ဇာတဝိပ္ပယုတ် အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကိုသာ။ ယှဉ်စေထိုက် ယှဉ်စေထိုက် ကုန်၏။

အဝသေသမနာယတနဿာ တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ပဉ္စကုန္ဒဘဝေ ပနာတိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၏။ အနုဝတ္တမာနတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဝေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌သာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်တို့မှ။ အဝသေသမနာယတနံ၊ ကြွင်းသော မနာယတနကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ သဟဇာတာဒိသာဓာရဏပစ္စယဘာဝေါ၊ သဟဇာတ အစရှိသော သာဓာရဏပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို၎င်း။ သမ္ပယုတ္တာဒိအသာဓာရဏပစ္စယ- ဘာဝေါစ၊ သမ္ပယုတ္တအစရှိသော အသာဓာရဏပစ္စည်းအဖြစ်ကို၎င်း။ ယထာ- သမ္ဘဝံ၊ လျော်စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [နာမ်ရုပ် ၂-ပါးစုံနှင့် ဆက်ဆံသည်ကို သာဓာရဏ၊ မဆက်ဆံသည်ကို အသာဓာရဏ ဟု ဆိုသည်။]

သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဖဿပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်

၂၇၀။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူသော။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယပါဠိ၊ အဘိဓမ္မ ဘာဇနိယနည်း၌လာသော ပါဠိတော်ကို။ အာရုံပွဲ၊ အရူပဘ၌ဖြစ်သော ဆဋ္ဌာယတနကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဘဂဝတာ၊ သည်း။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ပါဠိအနုသာရခတတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကဇရာ) အာဟ။ အဇ္ဈတ္တန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိ၏ ခန္ဓာ အစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော စက္ခာယတန စသည်ကိုသာ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်း။ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိ၏ခန္ဓာအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော ရှေးက ကြောင့်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို သသန္တတိပရိယာပန္န သဋ္ဌာယတနသည်။ တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ (သသန္တတိ ပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တအဖြစ်ဖြင့် ရှုအပ်သော။) ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အဘို့တပါးကား။ ရူပါဒိနိ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ အနုပါဒိန္နာနိ စ၊ ဥပါဒိန္န မဟုတ်သော သက်မဲ့ရူပါရုံ စသည်တို့သည်လည်း။ (စဖြင့် အဇ္ဈတ္တိက ဥပါဒိန္န ရူပါရုံ စသည်ကို ဆည်းပါ။) ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဗဟိဒ္ဓရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ကို။ စက္ခာဒိနိဝိယ၊ စက္ခု အစရှိသော အာယတနတို့ကဲ့သို့။ သသန္တတိပရိယာပန္န ကမ္မကိလေသနိမိတ္တ ပဝတ္တိဘာဝေန၊ မိမိ၏ ခန္ဓာအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သော ကိကိလေသာ ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမာစရိယဝါဒေ၊ ပဌမဆရာ၏ ဝါဒ၌။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ပန၊ အဘို့တပါးကား။ ဒုတိယာစရိယဝါဒေ၊ ဒုတိယဆရာ၏ဝါဒ၌။ ယထာ တထာဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သသန္တတိ ပရိယာပန္နဖြစ်ဖြစ်၊ အညသန္တတိ ပရိယာပန္နဖြစ်ဖြစ်၊ ဟူလို။) ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝဇ္ဇေတုံ၊ ရှောင်ကွင်းခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။ (ဗဟိဒ္ဓရူပါယတန စသည်ကိုလည်း ယူအပ်ကုန်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သဗ္ဗာယတနနေဟိ၊ အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော ဖဿော၊ တပါးသော ဖဿသည်။ ယဒိ သမ္မဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်နိုင်အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်လသော်။) သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဿ၊ တပါးသောဖဿကို။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းသည်။ (တနည်း) ဧကဿ ဝစနံ၊ ဧကဝစ်သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ဧကမ္ပာ၊ တံပါးသော။ အာယတနာပိ၊ အာယတနကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဖဿာ၊ ဖဿတို့သည်။

အထာပိ သမ္ဘဝေယျံ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်သင့်နိုင်ကုန်အံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သင့်ပြန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဇယ သမ္ဘဝတော၊ အလုံးစုံသော ဖဿ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ အာယတန-
 ဘေဒေန၊ အာယတနတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ဖဿဘေဒေါ၊ ဖဿ၏ ကွဲပြား
 ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဒဘေဒဝသေန၊ ထို ဖဿ၏ မကွဲပြား
 ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကဿ၊ တခုသောဖဿကို။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းသည်။
 (တနည်း) ဧကဿဝစနံ၊ ဧကဝစ်သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်ကား။
 တထာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အလုံးစုံသော အာယတန
 တို့ကြောင့် တပါးသော ဖဿ၏ ဖြစ်ခြင်း၊ တပါးသော အာယတနကြောင့်လည်း
 အလုံးစုံသောဖဿတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။) အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။
 နယုတ္တိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ န သဗ္ဗာယတနေဟိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောစကား
 ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။

ဝါ၊ တနည်း။ အညဿပိ၊ ရွှေအကြောင်းမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ အသမ္ဘဝ-
 န္တဿ၊ မဖြစ်သင့်သော။ ဝိဓာနဿ၊ အစီအရင်ကို။ ဗောဓနတ္ထမေဝ၊ သိစေခြင်း
 အကျိုးငှါသာလျှင်။ နာပိ ။ပေ။ ဖဿတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊
 စင်စစ်ကား။ န သဗ္ဗာယတနေဟိ ။ပေ။ သမ္ဘောတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤ
 စကားသည်သာ။ ဧကဖဿဝစနဿ၊ ဖဿတပါးကို ဟောတော်မူခြင်း၏။
 အယုတ္တဒီပကံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြတတ်သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။ပေ။ ဝါ၊ တနည်း။ နိဒဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြကြောင်းဥဒါဟရုဏ်၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့်။ ဧတံ၊ နာပိ ဧကမာ အာယတနာ သဗ္ဗေဖဿာ

အညဿပိဝါ ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ “န သဗ္ဗာယတနေဟိ။ပေ။ သမ္ဘော-
 တိ” ဟု တဝိကျ၊ “နာပိ ဧကမာ ။ပေ။ ဖဿာ” ဟု တဝိကျ။ ဤသို့ ၂-ငါကျ (စကား
 ၂-ရပ်) ရှိသော်လည်း နာပိဧကမာ စသောဝိကျကို မဖြစ်နိုင်သော အစီအရင်တမျိုးကို
 ပြခြင်းငှါသာ ဆိုအပ်၏။ စောဒနာရာ၌ လိုရင်းအကြောင်းမဟုတ်။ စောဒနာရာ၌ လိုရင်း
 အကြောင်းမဟုတ် “န သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော သမ္ဘောတိ” သာ ဖြစ်သည်။
 မှန်၏။— “အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖဿတပါးသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်”
 ဟူသော အကြောင်းပြသည် “ဖဿော” ဟု ဧကရစ် ဟောတော်မူခြင်း၏ မသင့်ပုံကို
 ပြသော ခိုင်လုံသောအကြောင်း ဖြစ်သည်။

နိဒဿနဝသေနဝါ ။ ။ (တနည်း) နိဒဿနကို “ ဥဒါဟရုဏ ဒဿန ” ဟု အန
 ဋီကာ ပွင့်၏။ တပါးသော အာယတနကြောင့် အလုံးစုံသော ဖဿတို့၏ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်
 ထင်ရှားသော ဥပမာစကား ဥဒါဟရုဏ်ပြစကား ဖြစ်၏။ တပါးသော အာယတနကြောင့်
 အလုံးစုံသော ဖဿတို့၏ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကဲ့သို့ ထိုအတူ အလုံးစုံသော အာယတနတို့
 ကြောင့် ဖဿ တပါးတည်းလည်း မဖြစ်နိုင်ပါဟူသော ဥပမေယျစကားသာ လိုရင်း
 အကြောင်းပြဖြစ်သည်။ ဟူလိ။

ဟူသော ဤစကားကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဧကမ္မာ အာယတနာပိ၊ တပါး
 သော အာယတနကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ၊ သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ န သမ္မောန္တိ
 (ယတာ)၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော
 အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဖဿော၊ သည်။ န သမ္မောတိ၊
 မဖြစ်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဿ၊ တပါးသောဖဿကို။ ဝစနံ၊ ဟောတော်မူ
 ခြင်းသည်။ (တနည်း) ဧကဿဝစနံ၊ ဧကဝုစ်သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။
 (စောဒကော အာဟ ဌိစပ်။)

ပန၊ ကား။ အနေကာယတနေဟိ၊ တပါးမက များစွာသော အာယတနတို့
 ကြောင့်။ ဧကဖဿဿ၊ တပါးတည်းသော ဖဿ၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း
 ကြောင့်။ (သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ။
 ဣတိ၊ သို့။) ပရိဟာရံ၊ အဖြေကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တတြိဒံ ဝိသဇ္ဇနန္တိ အာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေ) အာဟ။

ဧကောပိ အနေကာယတနပပ္ပတဝေါ၊ ဧကောပိ အနေကာယတနပပ္ပတဝေါ
 ဟု ပဒစ္စေဒပြုတတ်သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဧကော ပနေကာယတနပပ္ပတဝေါ၊
 ဧကော ပနေကာယတနပပ္ပတဝေါ ဟု ပဒသန္တိဖြစ်၏။ ဆော၊ ၆-ပါး အပြားအား
 ဖြင့်။ ပစ္စယတ္ထေ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသော စက္ခာယတန
 အစရှိသည်တို့ကို။ စိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ သေသေသပိ၊
 ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ယောဇနာ၊ အနက်ကိုယှဉ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။
 တထ စ . တိ၊ တထာစဟူသော စကားကို။ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။
 ရူပါဒိနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ကို၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဓမ္မာယတန-
 ပရိယာပန္နံ၊ ဓမ္မာယတန၌ အကျိုးဝင်သော။ ရူပရူပံစ၊ ရူပရုပ်ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊
 ဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံး
 စုံသော ရူပါယတန အစရှိသော။ အပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် မဟုတ်သော အာယတန
 ကို၎င်း။ အညံ၊ ရူပရုပ်ဟူသော အာယတနမှ တပါးသော။ ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ အနိပ္ပန္န
 ဖြစ်သော ဓမ္မာယတနကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တံ။

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အနေကာ ။ပေ။ သမ္ဘဝတော။ ။များစွာသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖဿ
 တပါး၏ ဖြစ်သင့်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ “ယတာ စက္ခာယမ္မဿော စက္ခာယတနာ ရူပါ-
 ယတနာ စက္ခာဝိညာဏသဒိတာ မနာယတနာ အဝေသော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနာ စ”
 ဟု အကျယ်ပြထား၏။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၁။ သေသာနန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောကြိုပါဌ်၌။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနယ၊ အား။ စက္ခု၊ သမ္ပယာဒယော၊ စက္ခုသမ္ပယာဒစရိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးသော ဖဿတို့သည်။ အနန္တရာဒိဟိပိ၊ အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်လည်း။ [အာဒိဖြင့် အနန္တရ မျိုးတွင် ပါဝင်သော သမနန္တရ စသည်ကိုယူ။] ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ယဒိပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ အနန္တရာဒိနိ၊ အနန္တရ အစရှိသည်တို့၏။ ဥပနိဿယေ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌။ အန္တောဂတ္တော၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သန္တိရုဏတဒါရမ္မဏာနံ၊ သန္တိရုဏတဒါရုံတို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဿ၊ ဆက်ဆံသော။ တဿ၊ ထို ဥပနိဿယပစ္စည်း၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဧကဓာတိ (သင်္ဂဟ-ကာရေန) ဝုတ္တံ။ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိ၊ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာတို့ အားလည်း။ သဟဇာတမနောသမ္ပယသင်္ခါတော၊ သော။ သော ဖဿော၊ သည်။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပစ္စယံ၊ ပစ္စည်းတရားကို။ အနုပါဒိန္ဒူပိ၊ ဥပါဒိန္ဒူ မဟုတ်သော ဖဿကိုလည်း။ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ဝိပါကံမဟုတ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ ဖဿကိုလည်း။) ဧကဓိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာပနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ မနောဒ္ဓါရာဇဇနဖဿဿ၊ မနောဒ္ဓါရာဇဇနိဖြစ်သော ဖဿ၏။ (ဥပါဒိန္ဒူက မဟုတ်သော ကြိယာဖြစ်သော ဖဿ၏။) ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော၊ တဉ္စ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ မုခမတ္တဒဿနတ္ထံ၊ အကျဉ်းအမြက်မျှကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဧတေန နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ အနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့လည်း ဖြစ်သော။ အနန္တရဿစ၊ အခြားမဲ့ မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဖဿဿ၊ ၏။ တဿာတဿာဝိပါကဝေဒနာယ၊ ထိုထို ဝိပါကံဝေဒနာ၏။ ဥပနိဿယတာ၊ ဥပနိဿယ၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဣတိ၊ တည်း။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၂။ မမတ္တေနာတိကား။ သမ္ပိယာယမာနေန၊ လွန်စွာချစ်ခင်မှုကို ပြုတတ်သော တဏှာကြောင့်။ အဿာဒနတဏှာယ၊ လွန်စွာ သာယာတတ်သော တဏှာကြောင့်။ (မဟာသက္ကာရံ ကဓောန္တိန္ဒူ စပံ။) ဣတိ၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ။ [ဤအဖွင့်သည် အခိပ္ပါယ်အဖွင့်တည်း။ မမတ္တ၏သဒ္ဓတ္တကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ရေးထားသည်။]

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပုတ္တောဝိယ၊ သားကိုကဲ့သို့။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၎င်း။ ခိရာဒယောဝိယ၊ နို့ရည်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝေဒနာယ၊ ၎င်း။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)။ ခိရာဒိဒါယိကာ၊ နို့ရည်အစရှိသည်တို့ကို ပေးတတ်သော။ ဓာတိဝိယ၊ အထိန်းကိုကဲ့သို့။ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏဒါယကာ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ဖိ-ပါးသော အာရုံတို့ကို ပေးတတ်ကုန်သော။ စိတ္တကာရာဒယော၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီ ပန်းပုရုပ်ကို ပြုလုပ်တတ်သူ အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ဖိ-ယောက်တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)။ တတ္ထ၊ ထို ဖိ-ယောက်တို့တွင်။ ဝဇ္ဇော၊ ဆေးဆရာကို။ ရသာယနောဇာဝသေန၊ ရသာယနဩဇာ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တဒုပတ္တိမ္မိတဇီဝိတဝသေန၊ ထို ရသာယနဩဇာသည် ထောက်ပံ့အပ်သော အသက်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မာရမ္မဏဿ၊ ဓမ္မာရုံကို။ (ဩဇာရုပ် ဇီဝိတရုပ်ဟူသော ခံမ္မာရုံကို။) ဒါယကော၊ ပေးတတ်သူဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ ပဥ္ဗုဇ္ဇမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စယပုဂ္ဂိုလ်တရား၏။ အာရမ္မဏမတ္တမေဝ၊ အာရုံမျှသည်သာ။ ဟောတိ။ ဥပနိဿယောဝိယ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းကို ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒကဿ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဥပနိဿယဿေဝ၊ ဥပနိဿယ၏သာ။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကောဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန)ဝုတ္တံ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပနိဿယေန၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏပနိဿယော၊ အာရမ္မဏပနိဿယပစ္စည်းကို။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုအာရမ္မဏပနိဿယပစ္စည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရမ္မဏ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တိသဘာဝေါ၊ ထိုအာရုံသဘောရှိသော။ အညောပိ၊ အာရမ္မဏပနိဿယပစ္စည်းမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိပိတော၊ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယဝသေနေဝ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [မဓုဋီကာ၌ “တေနာတိ အာရမ္မဏပနိဿယေန”ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအဆိုအလို တေနစ နောက်၌ “အာရမ္မဏဘာဝေန”ဟု ပါဟန် မတူ။]

ယသ္မာဝါတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ ခွဲစပ်။) ဧကေဝံ၊ ဒုက္ခပေက္ခာ မဖက် သက်သက်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်စသည်မဖက် သက်သက်။ ဝိပါကသုခဝေဒနာဝေ၊ သည်သာ။ (တဏှာယ၊ ၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တိဿောပိ၊ ခု-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ (သာမည။) ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာတို့သည်။ (ဝိသေသ။) ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၎င်း။

ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဟောတိ။ အဝိသေသေန၊ အထူး မမ၊ သာမညအားဖြင့်။ ဣတရာစ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာမှ တပါးသော ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ (တဏှာယ၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ဥပေက္ခာပန ။ပေ။ ဘာသိတာတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (အဓိပ္ပါယော ဌိစပံ။)တဿ၊ ထိုသို့ ဥပေက္ခာ၏ငြိမ်သက်သည့်အတွက် သုခဟူ၍ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည်လည်း။ ဘိယျော၊ အလွန်။ ဣစ္ဆန္တဝသေန၊ လိုချင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၎င်း။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အပ္ပေါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာကို။ (သာမည။) အကုသလဝိပါကဘူတာ၊ အကုသလဝိပါက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာကို။ (ဝိသေသ။) အနိဗ္ဗတ္တာ၊ အနိဗ္ဗဝေဒနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌။ အဝရောဓေတဗ္ဗာ၊ သက်ဝင်စေထိုက်၏။ ဣတရာ၊ အကုသလဝိပါကဥပေက္ခာမှ တပါးသော ကုသိုလ်စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာကို။ ဣဋ္ဌတ္တာ၊ ဣဋ္ဌဝေဒနာ ၎င်းအဖြစ်ကြောင့်။ သုခေ၊ သုခဝေဒနာ၌။ (အဝရောဓေတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာသည်။ ဒုက္ခဝိယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ကဲ့သို့၎င်း။ သုခဝိယစ၊ သုခဝေဒနာကိုကဲ့သို့၎င်း။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တံ၊ သက္ကာ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သဗ္ဗဿ၊ အဝိတရာဂ ဝိတရာဂ အလုံးစုံသော။ ဝေဒနာဝတော၊ ဝေဒနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ ပစ္စယဿ၊ ဝေဒနာတည်းဟူသော ပစ္စည်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာပုတ္တိပ္ပသင်္ဂေ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်း၌ လျဉ်းပါးဘွယ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထို တဏှာပုတ္တိပ္ပသင်္ဂကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိတိ အာဒိ၊ သော။ (ယံ ဝစနံ အတ္ထိ၊ တံ ဝစနံ၊ သင်္ဂဟကောရာ) အာဟ။ အနုသယသဟာယာ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ၊ တဏှာနုသယဟူသော အဖော်ရှိသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝစနဿ၊ ဤသို့သော စကားတော်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂနိဝတ္တနံ၊ ဝေဒနာဖြစ်တိုင်း တဏှာဖြစ်ခြင်း၏ အလွန် ကပ်ငြိ လျဉ်းပါးဘွယ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ကာတု၊ ငှါ။ န သက္ကာနန၊ မတတ်ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ န၊ မတတ်ကောင်းသည် မဟုတ်တတ်ကောင်းသည်သာ။ (ကဿ)။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ္ဋကိုဆိုကြောင်း စကား၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချွဲ။ ဝဋ္ဋဿ၊ ဝဋ္ဋ၏။ အနုသယဝိရဟေ၊ အနုသယမှ ကင်းသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုသယသဟိတာ ယေဝ၊

အနုသယနှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနာသည်သာ။ ပစ္စယော၊ တဏှာ၏အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တတော၊ သာမတ္ထိယတ္တအားဖြင့်။ ဇေတိ (အတ္တဇာတိ)၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အထံဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ ဟူသော စကားတော်၏။ အနုဝတ္တမာနတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အစ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာပုဒ်က၊ ဝေဒနာပစ္စယာ၌ လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အနုသယ သဟိတာဝါ၊ အနုသယနှင့် တကွဖြစ်သော ဝေဒနာသည်သာ။ ပစ္စယော၊ တဏှာ၏အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဣတ္ထ၊ ဟူသော်ဤပါဌ်၌။ ဝေဒနာပစ္စယာ ဝေ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ)။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ (တဏှာ၊ သည်။) န (သမ္မဝတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ နိယမော၊ ဤ ဝေသဒ္ဓါဖြင့် အမြဲသတ်မှတ်ခြင်းကို။ ဝိညာယတိ။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိဝေ၊ ဖြစ်သည်သာ။ (ဖြစ်ရမည်သာ။) ဣတိ (အယံနိယမော၊ ကို)။ န (ဝိညာယတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂေ၊ ဝုသိမန္တ ဗြာဟ္မဏတို့အတွက် တဏှာဖြစ်လေမည်လော ဟု အလွန်လျှဉ်းပါးဘွယ်သည်။ နတ္ထိ ဝေ၊ မရှိတော့သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဝုသိမတောတိ၊ ကား။ ဝုသိတဝတော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိသော။ ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယဝါသဿ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသရှိသော။ (ဗြာဟ္မဏဿ ၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

အထဝါ ။ ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အစဉ် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာပုဒ်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တလျှောက်လုံးကို လိုက်ပါလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၌လည်း "အဝိဇ္ဇာနုသယနှင့် တကွဖြစ်သော ဝေဒနာသာလျှင် တဏှာ၏ အကြောင်း ဖြစ်၏" ဟု သိနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဝေဒနာကြောင့် တဏှာဖြစ်၏" ဟု ဆိုရာထယ် တဏှာ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း၌ အဝိဇ္ဇာနုသယမကင်းသော ဝေဒနာသည် အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ကေနပါ၏ဟု အမြဲ သတ်မှတ်နိုင်၏။ သို့သော် "ဝေဒနာအကြောင်းရှိတိုင်း တဏှာအကျိုး ဖြစ်ရမည်သာ" ဟု အမြဲသတ်မှတ်၍ မဖြစ်ပါ။

ဝုသိမတော။ ။ဝုသိမိတ္တ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝုသိ။ (ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယ။) ဝုသိ ယဿ အတ္တိတိ ဝုသိမာ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယရှိသော ရဟန္တာ။ ဤ အနက်ကို ပြလို၍ "ဝုသိမတော" ကို "ဝုသိတဝတော" ဟု မန္တပစ္စည်းကို ဝန္တပစ္စည်းဖြင့် လဲ၍၎င်း၊ ဝုသိ၌ ဝသဓာတ် ကံဟော လှပစ္စည်းကို အတိတ်အနက် ထင်ရှားအောင် "ဝုသိတ" ဟု၎င်း သစ္စတ္တဖွင့်ပြီးလျှင် "ဝုသိ" အရ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသကို ယူပါ—ဟု သိစေလို၍ "ဗြဟ္မစရိယဝါသ" ဟု အဘိဓမ္မာကို ဖွင့်သည်။ [ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယ— ဟူသော ပါဠိတော်ကို မှီ၍ ဖွင့်ခြင်းတည်း။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဝဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်ဆဲ။ ဣတိ၊ ဤ ဝစနတ္ထကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဝုသိတိ၊ ဝုသိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ။ တေဿ၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝုတ္တော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော။ သော၊ ထိုမဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဝုသိမာ၊ ဝုသိမာ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အဝုဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပရိနိဋ္ဌိတဝါသတ္တာ၊ ပြီးပြီးသော ကျင့်သုံးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုသိတိ၊ ဝုသိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ။ တေဿ၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ၊ ထို ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဝုသိမာ၊ မည်၏။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၃။ သဿတော အတ္တာတိဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) ပုရိမဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒိယမာနံ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ ယူတတ်သော။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကို။ နိဒယေတံ၊ နိဒယန နည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဥပမာပြခြင်း အကျိုးငှါ။) (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဟိ၊ မှန်၏။ သော ဒိဋ္ဌိ၊ ဤ သဿတော အတ္တာ ဟူသော ဒိဋ္ဌိသည်။ ဒဋ္ဌိကရဏဝပေန၊ ခိုင်မြဲ အောင်ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောအတ္တဒိဋ္ဌိကို။ ဥတ္တရာ၊ နောက်၌

ဝဿတိတိဝါ။ ။ ဤနည်း၌ “ဝုသိ” အရ ကျင့်သုံးအပ်ဆဲမဂ်ကို ယူ၍ ထိုမဂ် ရှိသောရဟန္တာကို “ဝုသိမာ” အရ ယူစေလိုသည်။ ထို “မဂ်ရှိ” ဟူ၍ ရဟန္တာ အဖြစ် ရောက်သောအခါ အတိတ် ကျင့်သုံးအပ်ပြီး အနေဖြင့် ရှိခြင်းကို ယူလေ့ရှိ “သော တေဿ ဝုတ္တော” ဟု အတိတ်အနက်ကို ဟောသော ဝုတ္တော့ဒ်ကို အပိုထည့်၍ ပြသည်။

အဝုဖလံဝါ။ ။ ဤနည်း၌ကား “ဝုသိယိတ္တာတိ ဝုသိ” ဟု ပြု၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူရသည်။ ထိုသို့ ယူသောအခါ “ဝုတ္တော့ဟု အပိုထည့်စရာ မလိုတော့။ ထို့ကြောင့် “တံ တေဿ အတ္ထိ” ဟု ရိုးရာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟကို ပြသည်။ “ဝုသိ တေဿ အတ္ထိတိ ဝုသိမာ” ဟု ပြပါ။ [စာအုပ်တို့၌ “ဝုသိမတော” ဟု ရှိသော်လည်း ဂါတာဖြစ်၍ “ဆန္ဒာနုရက္ခဏ ဒိဗ” ဟု ထင်သည်။]

သဿတော အတ္တာတိ ဣဒံ ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ဒိဋ္ဌပါဒါန်ကို ပြုပြီးနောက် “သဿတော အတ္တာစ လောကောစ” ဟု ပုံစံယုတ်၏။ ထိုပုံစံသည် ဒိဋ္ဌပါဒါန်အတွက် ပုံစံဖြစ်နိုင်ပါ၏လောဟု မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် “သဿတော။ ပေ။ ဝုတ္တံ” ဟု မိန့်သည်။ ထိုပုံစံသည် ဒိဋ္ဌပါဒါန်အတွက် ပုံစံမဟုတ်ပါ။ ရှေးရှေး ဒိဋ္ဌိကို နောက်နောက် ဒိဋ္ဌိက ခိုင်မြဲစွာယူပုံကို နိဒယနနည်းအားဖြင့် ပြအပ်သောပုံစံသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဟူလိ။

ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ရှိ။) ဥပါဒိယတိ ယထာ၊ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအထူး၊ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ အာဒိကာပိ၊ နတ္ထိ ဒိန္နအစရှိသော ဒိဋ္ဌိသည်လည်း။ (ဒဋ္ဌိ-ကရဏ ဝသေန၊ ပုရိမံ၊ ဥတ္တရာ၊ ဥပါဒိယတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [“ကသွာ။ပေ။ ဝိညာယတိ။ ဟိ(ယသွာ)။ပေ။ဝိညာယတိ”ဟုလည်း ပေးပါ။]

ပန၊ ဆက်။ အတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ အတ္တဟုယူခြင်းသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒါ၊ သဿတော အတ္တာဟူသော ဤစကားသည်။ ဒိဋ္ဌပါဒါန-ဒဿနံ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်ကို ပြုကြောင်းစကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကော စာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ စပ်။) အတ္တဂ္ဂဟဏ ဝိနိမုတ္တံ၊ အတ္တဟု ယူခြင်းမှလွတ်သော။ ဂဟဏံ၊ ယူကြောင်း ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌပါဒါနဘူတံ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်ဖြစ်သော အယူကို။ ဣဓ၊ ဤ သဿ တော အတ္တာစ လောကောစဟူသော ပါဠိရပ်၌။ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ ဝစနေဟိ၊ ပုရိမဒိဋ္ဌိ၊ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ကား။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရေ၊ ဓမ္မသင်္ခေပ ဓမ္မဝိတ္တာရတွင်။ (သင်္ခေပတော၊ ဝိတ္တာရတော တို့၌စပ်။) သင်္ခေပတော၊ ကာမုပါဒါန်၏ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တံ၊ တဏှာ၏ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သင်္ခေပတော၊ ကာမုပါ ဒါန်မှ ကြွင်းသော ဥပါဒါန် ၃-ပါးတို့၏ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ၊ ဒိဋ္ဌိ မျှသည်သာ၎င်းတည်း။ ဝိတ္တာရတော ပန၊ အကျယ်အားဖြင့်ကား။ (အဋ္ဌသတ-ပုဿေဒါယပိ တဏှာယ ဒဋ္ဌဘာဝေါ၊ ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သုဒ္ဓိပရာမသနံ၊ ဝိသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ တို့၌ စပ်။) ဣတိဝေံ၊ သို့။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရတော၊ ဓမ္မသင်္ခေပ ဓမ္မဝိတ္တာရတည်းမှ။ သင်္ခေပံ ကို၎င်း။ ဝိတ္တာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ နိဒ္ဓါရေတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ ဝါ၊ နိဒ္ဓါရဏပြု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရေတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ နိဒ္ဓါရဏ အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အတ္တဂ္ဂဟဏံ ပန။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ “သဿတော အတ္တာစ” ဟု အတ္တစွဲလမ်းမှုသည် အတ္တဝါဒုပါဒါန်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သဿတော အတ္တာစ” စသော စကားသည် ဒိဋ္ဌပါဒါန်၏ ပုံစံပြစကား မဟုတ်ဟု မှတ်ပါ။ [ဤနည်း၌ “ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိဟူသော စကားတို့သည် အတ္တဝါဒုပါဒါန်ကိုပြသော စကားတို့တည်း” ဟု မှတ်ပါ။]

လောကောစာတိဝါ။ ။ (တနည်း) “သဿတော အတ္တာစ လောကောစ” ဟု အတ္တလောက-မျိုးကိုပြရာ၌ အတ္တာစဖြင့် အတ္တဝါဒုပါဒါန်၏ ပုံစံကို ပြပြီးလျှင် လောကောစအရ၌ အတ္တစွဲလမ်းမှုကိုမယူဘဲ ရုပ်ကို အတ္တဟု ယူလျှင် နှာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကို လောကဟု ယူနိုင်သောကြောင့် ထို သဿတော လောကောစဖြင့် ဒိဋ္ဌပါဒါန်၏ ပုံစံပြ ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “အာဒိသု ဟိ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ” ဟူသော စကားတို့ဖြင့် ဒိဋ္ဌါ ပါဒါန်ကို ပြသော စကားဖြစ်၏-ဟု တနည်း သိနိုင်ပါသည်။

ပကတိအဏု အာဒိန္နံ၊ ပကတိ၊ အဏုမြူ အစရှိသည်တို့ကို။ သဿတဂါဟ-
 ပုဗ္ဗံမော၊ မြဲ၏ဟု ယူခြင်းလျှင် ရွှေသွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အတ္တဂါဟော
 ဌ်စပ်။) သရီရဿ၊ ကံယ်ကို။ ဥစ္စေဒဂါဟ ပုဗ္ဗံမောစ၊ ပြတ်၏ဟု ယူခြင်းလျှင်
 ရွှေသွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အတ္တဂါဟော ဌ်စပ်။) တေသံ၊ ထိုသဿတ
 ဂါဟ ဥစ္စေဒဂါဟတို့၏။ [တေသန္တိ ယထာဝုတ္တ သဿတုစ္စဒဂါဟာနံ၊
 အနု။ မဇဉ်ကား “တေသံ အဏုပကတိ သရီရာနံ” ဟု အာရုံကို စွဲလေသည်။]
 သာမိဘူတော၊ အရှင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ [ထိုအယူတို့ကို ပြုစီမံတတ်သောကြောင့်
 အတ္တကို “သာမိ” ဟု ဆိုသည်။] ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သဿတော(ဝါ)၊
 မြဲသည်မှုလည်း ဖြစ်သော။ ဥစ္စိဇ္ဇမာနောဝါ၊ ပြတ်သည်မှုလည်း ဖြစ်သော။
 အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တဂါဟော၊ အတ္တဟု ယူခြင်း
 သည်။ (အတ္တဝါဒုပါဒါနံသည်။) ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်
 သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထို အနည်းငယ်ဖြစ်မှုကို တားမြစ်လိုသောကြောင့်။)
 ယေဘုယျေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန)ဝုတ္တံ။ ဝါ၊ တနည်း။ ယေဘုယျေနာ-
 (တိ)၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ [ဣတိပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါသောကြောင့် ထည့်ပေး
 ရသည်။] ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောဝါကျနှင့်။ သမ္ပန္နော၊
 စပ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။

ဂဟိတပုဋိသန္တိကဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊
 သည်။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝနိကန္တိ၏။ (ဘဝကို တပ်နှစ်သက်တတ်သော
 တဏှာ၏။) ပဝတ္တိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝရာဂဇဝန-
 ဝိတိ၊ ဘဝရာဂ ဇောဝိတိသည်။ (ဘဝနိကန္တိက ဇောဝိတိသည်။) သဗ္ဗပဌမံ၊

ပကတိ။ပေ။ အတ္တဂါဟော ။ ။ [ပကတိအဏုတို့ကို အဋ္ဌသာလိနိ ဘာသာဋီကာ
 မူလဋီကာနိဿယ၊ သမဝါယ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ထို ပကတိ- အဏုမြူ စသည်တို့ကိုပင်
 မြဲ၏ဟု ယူသော သဿတဒိဋ္ဌိအယူသည်၎င်း၊ အမိဝမ်း၌ ကိုယ်ကောင်ကလေးအဖြစ်ဖြင့်
 ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုကိုယ်ကောင်ကလေးသည် ခဏတိုင်း ပျက်၏ဟု ယူသော ဥစ္စေဒအယူ
 သည်၎င်း ရွှေသွားဖြစ်၏။ ထိုနောက်မှ အတ္တအယူဖြစ်သည်။ ဤအလို ဒိဋ္ဌပါဒါနိက
 ရှေ့ အတ္တဝါဒုပါဒါနိက နောက်ကျသော်လည်း ထို အယူမျိုးကား တရံတခါမှ ဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့် ထိုအယူကို တားမြစ်လိုသည့်အတွက် အဋ္ဌကထာ၌ “ယေဘုယျေန” ဟု
 မိန့်ရသည်-ဟူလို။

ယေဘုယျေန ဝါ ။ပေ။ သမ္ပန္နော ။ ။ ရှေ့နည်း၌ “ယေဘုယျေန” ကို အနီး
 ဖြစ်သော “အတ္တဂါဟပုဗ္ဗံမော သဿတုစ္စဒါဒိနိဝေသော” ၌ စပ်စေလိုသော
 ကြောင့် ထိုယေဘုယျေနဖြင့် ပယ်ဘိုရန် တရံတခါ အတ္တဂါဟ(အတ္တဒိဋ္ဌိ) က နောက်မှ
 ဖြစ်တတ်ပုံကို ပြနေရသည်။ ဤနည်း၌ကား ယေဘုယျေနကို “ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ”
 စသော အဆုံးဝါကျနှင့် ဝပ်ရသောကြောင့် တရံတခါ၌ အတ္တဝါဒုပါဒါနိ၏ နောက်မှ
 ဖြစ်ပုံကို ပြဘူး မလိုတော့။

အလုံးစုံသောဝိထိတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ သော ဘဝရာဂေါ၊ ထိုဘဝရာဂသည်။ တဏှာဒဗ္ဗတ္တံ၊ တဏှာ၏ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ နှ ဟောဟိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (အထင်မှားသည်။) (ဟုတွာ) ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။ ပဌမပ္ပတ္တိံ၊ ပဌမဖြစ်ခြင်းကို။ (သင်္ဂဟကာရော) န အာဟ၊ မဆိုခဲ့။ ပန၊ ဆက်။ တဏှာ ကာမုပါဒါနန္တိ၊ တဏှာ ကာမုပါဒါန် ဟူ၍။ ဝိဘာဂဿ၊ ခွဲခြားခြင်းကို။ အက၊ ရဏော၊ မပြုခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗာပိ၊ သော။ တဏှာ၊ သည်။ ကာမုပါဒါန်၊ ကာမုပါဒါန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တဿ၊ ထိုကာမုပါဒါန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတာ၊ အရဟတ္တမဂ်သည် သတ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ ဝုတ္တာ။) [နောက်ဝါကျကို လိုက်စေ၍ ပေးသည်။] (တဏှာ ကာမုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘာဂဿ၊ ကိ။) ကရဏော ပြုခြင်းသည်။ (သတိ)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကာမရာဂတော၊ ကာမရာမှ။ အညာပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဒဗ္ဗတာဝံ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်သည်။ (သမာနာ၊ သော်။) ကာမုပါဒါန်၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတာ၊ ကိ။ ဝုတ္တာ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတူတာ- ဥပါဒါန်တို့၏ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။) ဝိသယော၊ ဝိသယတည်း။ ပညူပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အာလယော၊ ကပ်ငြိတယ်တာရာတည်း။ ကတ္ထ၊ ထို ၅-ပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာလယရာမာ၊ အာလယရာမာ မည်၏။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတည်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ သာ အာလယရာမတာ၊ ထို ကပ်ငြိတယ်တာရာ ၅-ဖြာသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ မွေ့လျော်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သကသန္တာနေစ၊ မိမိ၏ခန္ဓာအစဉ်၌၎င်း။ ပရသန္တာနေစ၊ သူတပါး၏ခန္ဓာအစဉ်၌၎င်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သော ပန ဘဝရာဂေါ ။ပေ။ မညမာနော။ ။တဘဝ၌ ဘဝနိကန္တိ (ဘဝရာဂလောဘဇော) သည် ရှေးဦးစွာဖြစ်၏။ သို့သော် အဋ္ဌကထာဆရာက ထို ဘဝရာဂကို ကာမုပါဒါန် ဖြစ်လောက်အောင် တဏှာဒဗ္ဗတ္တ မဟုတ် ဟု အထင်မှားသောကြောင့် တဘဝ၌ ကာမုပါဒါန်က စ၍ဖြစ်ပုံကို မဆိုဘဲ ကာမုပါဒါန်က နောက်ဆုံးဖြစ်ပုံကို ဆိုလေသည်။ [မညမာနောဖြင့် အဋ္ဌကထာအယူကို ဋီကာဆရာက မနှစ်သက်ကြောင်း ပြသည်။ ဋီကာဆရာကား “ဘဝရာဂဟူသော ဘဝနိကန္တိကိုလည်း သူ့ဆိုင်ရာ၌ ဒဗ္ဗဖြစ်၏ ဟု ယူသည်၊ ထိုသို့ ယူကြောင်းကို “တဏှာ ကာမုပါဒါနန္တိ ပန ။ပေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတာ ဝုတ္တာ ” ဟူသော စကားဖြင့်ပြသည်။]

ဥပနိဿယဝစနေန၊ ဥပနိဿယသဒ္ဓါဖြင့်။ အာရမ္မဏာနန္တရပကတူပ-
နိဿယာ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ အနန္တရပနိဿယ ပကတူပနိဿယတို့ကို။
ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယာဒိနမ္ပိ၊ အနန္တရပစ္စည်း
အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ ကတော ဟောတိ။

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၄။ ဖလခေါဟာရေန၊ အကျိုး၏ အမည်အားဖြင့်။ (အကျိုး၏အမည်ကို
အကြောင်း၌တင်စားသော ဖလပစာရအားဖြင့်။) ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝကို။
ဘဝေါတိ၊ ဘဝဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝနိဗ္ဗဓ-
မေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ ဝိဂ္ဂိုဟ်သည်ပင်။ (ဘဝတိ ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်သည်ပင်။)
ဒ္ဓယဿဝိ၊ ၂-ပါးအပေါင်းဖြစ်သော ဘဝ၏လည်း။ ဝါ၊ ဘဝနှင့်လည်း။
သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘဝတိတိ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ [ဤ၌
“ဘဝတိတိ” ဟူသော ကတ္တုသုတ်ဝိဂ္ဂဟဖြင့် ဘဝ ၂-မျိုးလုံးကို ရအောင်ဖွင့်
သော်လည်း ဝိသဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ ဘဝအဖွင့်၌ကား ကမ္မဘဝ
အတွက် “ဘဝတိ တေသ္မာတိ ဘဝေါ” ဟု အပါဒါနသာနေပြု၏။]

ဘဝံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၏။ နိပ္ပိဒနဖလဝသေန၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ
ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသောကံ၏။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်ရာအခါ၌။
ဘဝါဘိမုခံ၊ ဘဝသို့ ရှေးရှုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ နိဗ္ဗတ္တနမေဝ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းကိုပင်။ တော။

နိပ္ပိဒနဖလဝသေန ။ ။ ဖလဿ ဥပ္ပါဒနသမတ္တတာ—အနု။ [နိပ္ပိဒနှင့်
ဖလကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ အနက်ယူ၍—ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဤသို့ အနုဋီကာ
ဖွင့်သည်။] နိပ္ပိဒနကိုလည်း ဥပ္ပါဒနအနက်ဟောဟု ယူဝေလိုသည်။ ကမ္မဘဝဟူသော
ကံသည် မိမိဖြစ်ခိုက်၌ ဘဝ တခုသို့ ရှေးရှုနေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ကံပြုသူက ဘဝသို့
ရှေးရှုသော်လည်း ကံကအကျိုးပေးဘို့ရန် ဆိုင်ရာဘဝသို့ ရှေးရှုနေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်နေသည်—ဟူလို။ ထို့ကြောင့် “ဘဝံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘဝသို့ ရောက်တတ်သောကံ” ဟု
ဖွင့်သည်။

နိဗ္ဗတ္တနမေဝ ဝါ ။ ။ ဤနည်း၌ကား ကံ၏ဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိကိုပင်
“ ဘဝံ ဂစ္ဆတိ ” အရ “ ဘဝသို့ သွားတတ်သည် ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ ဘဝံ
ဂစ္ဆတိ ” ၌ “ ဘဝမဗ္ဗ ” ဟူသည် ဘဝကို ဖြစ်စေခြင်းပင်တည်း။ [နိဗ္ဗတ္တနံ နိပ္ပိဒနံ၊
ဖြစ်စေခြင်း။—အနု။]

ဤ ဘဝံ ဂစ္ဆတိ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဂမနံ၊ ဂမနဟူ၍။ အဓိပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။
 [ဤဒီကာအဖွင့်ကိုကြည့်လျှင် “ဘဝံ ဂစ္ဆတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ ရှိထိုက်၏။
 “ဂမေတိ စ” ဟု ရှိဘွယ်မလိုတော့။ ဘာကြောင့်နည်း။ ဂစ္ဆတိအရ ဖြစ်စေခြင်း
 အနက်ကို ဖွင့်သောကြောင့်၎င်း၊ ဖြစ်စေခြင်းဟူသည် ဘဝသို့သွားခြင်း ရောက်
 ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသောကြောင့်၎င်းတည်း။]

သညာဝတံ ဘဝေါ သညာဘဝေါတိ ဧတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဝန္တသဒ္ဒ-
 ဿ၊ ဝန္တသဒ္ဒါ၏။ လောပေါ၊ ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။
 တဿ၊ ထိုဝန္တသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ အကာရံ၊ အာ အက္ခရာကို။ (အ-ပစ္စည်း
 ကို။) ကတော၊ ပြု၍။ သညာဘဝေါတိပိ၊ သညာဘဝေါ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊
 ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

(ယော၊ အကြင် ခန္ဓာကို။) ဝေါကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်အပ်၏။ ဝိတ္တာ-
 ရိယတိ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထိုခန္ဓာသည်။) ဝေါကာရော၊
 ဝေါကာရ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝေါကိရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်း။ ဝါ၊ ချဲ့ခြင်း။ ဝေါ-
 ကာရော၊ ခြင်း။ ဝါ၊ ခြင်း။ သော၊ ထို ဖြန့်အပ်ချဲ့အပ်သော ခန္ဓာကို။ ဝါ၊ ဖြန့်ခြင်း
 ချဲ့ခြင်းကို။ (ဝုတ္ထေ ၌စပ်။) ကေသ္မိံ၊ တခုသောခန္ဓာ၌။ ပဝတ္ထတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကော ဝေါကာရေတိ၊ ဧကော ဝေါကာရော ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ပဒေသပသဠုပ္ပတ္တိံ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ဖြန့်အပ်
 သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသော ခန္ဓာတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

သညာဘဝေါတိပိ။ ။ ဤပါဠိသည် အဋ္ဌကထာ၌ရှိသော ပါဠိမဟုတ်၊ ဒီကာဆရာ
 တွေရသောပါဠိတည်း။ ထိုပါဠိ၌ “သညာ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ သညော” ဟု ပြု၍ အဿတ္ထိ
 အနက်၌ (အ) ပစ္စည်း သက်သည်။ ဥပမာ—“ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသောဈာန်” ဟူရာ
 ဝယ် အဿတ္ထိအနက်၌ (အ) ပစ္စည်း သက်ရသကဲ့သို့တည်း။ ထို့နောက် သညာဝ၊
 သညာရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော+ဘဝေါ၊ တည်း။ သညာဘဝေါ၊ ဝ။ [အကာရံ
 ကတောတိ ယတာ ပီတိသုခံ အဿ အတ္ထိတိ အတ္ထေ အကာရံ ကတော ဥပ္ပါဒေတွာ ။ ပေ။
 ဝေ သညာ အဿ အတ္ထိတိ သညော။—အနု။]

ဝေါကာရော။ ။ ဝိဂ္ဂိုဟ် ၂-မျိုးတွင် ပဌမဝိဂ္ဂိုဟ်၌ ချဲ့ဖြန့်အပ်သော ခန္ဓာရ၏။
 ဒုတိယဝိဂ္ဂိုဟ်၌ ချဲ့ဖြန့်ခြင်းကြိယာ ရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “သော ကေသ္မိံ” ပဝတ္ထတ္တာ” ၌
 သော-အရလည်း ပဌမနည်းအလို ခန္ဓာရ၍ ကေသ္မိံ အရလည်း ခန္ဓာပင် ရသောကြောင့်
 ပဝတ္ထက (ဖြစ်ဘတ်သော) ခန္ဓာနှင့် ကေသ္မိံ အရ ဖြစ်ရာဌာနသည် အရ မပြားချေး၊
 ထို့ကြောင့် ဌာနနှင့်ဌာန အရမကွဲပြားသော်လည်း ကွဲပြားသကဲ့သို့ တင်စားထားသော
 “အဘေဒ ဘေဒုပစာရ” ဟု မှတ်ပါ။ [ပဝတ္ထတ္တာတိ (ဟူသောပါဠိဖြင့်) ပဝတ္ထက
 (ဖြစ်တတ်သောခန္ဓာ) ပဝတ္ထနဌာနာနံ (ဖြစ်ရာဌာနဟူသော ခန္ဓာတို့၏) အဘေဒေပိ
 ဥပစာရဝသေန ဘိန္နဝိယ ကတော (ဝတ္ထန္တိ) ဒဿေတိ။—အနု။]

စေတနာသမ္ပယုတ္တာ ဝါ။ ပေ။ သင်္ဂဟိတာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ဝဒတိ ဌိစပိ။) အာစယဂါမိတာယ၊ ကံ ကိလေသာတို့သည် စီအပ်သော ပဋိသန္ဓိ ဂတိစုတိသို့ ရောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မသင်္ခါတတံ၊ ကံဟု ခေါ်ဆို အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကံဟူသော အဘို့အစုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ [ကမ္မ- သင်္ခါတတန္တိ ကမ္မန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ကမ္မကောဠာသတံ ဝါ။-အန။] ဒဿေတွာ၊ ရှိ။ ကမ္မဘဝေါ၊ ဌိ။ သင်္ဂဟိတာဘာဝံ၊ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပန၊ ကား။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ စေတနာဝ၊ သည်သာ။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝမည်၏။ ဟိ၊ သာဓကကား။ ကမ္မဘဝေါ၊ ပေ။ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ [ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်၎င်း။ ကေန၊ သော။ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်၎င်း။ ပေ။ ကေဟိစိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော စေတနာမှ တပါးသော စေတသိက် အချို့ တို့နှင့်၎င်း။ သမ္ပယုတ္တော၊ ၏။]

ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဟူသည်။ တိဟိပိ၊ ၃-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိကေဟိ၊ တိက်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာ၊ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာ တို့သာတည်း။ ယထာဟ၊ သနည်း။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို၎င်း။ ကာမဘဝေါ၊ ကို၎င်း။ သညာဘဝေါ၊ ကို၎င်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ကို၎င်း။ ပေ။ သင်္ဂဟိ- တော၊ သိမ်းယူအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ရေတွက်အပ်ပြီ။ ဣတိ အာဒိ၊ သော။ (ယံ ဝစနံ၊ အတ္တိ၊ တံ ဝစနံ၊ ဘဂဝါ) အာဟ။ ဟိ၊ လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အနုပါဒိန္ဒ- ကာနမ္ပိ၊ ဥပါဒိန္ဒကမဟုတ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာ တိဇရုပ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) ဒွါဒေသဟာယတနေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောတော် မူထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝတ္တဗ္ဗိ။ ။ “နိပ္ပရိယာယေန စေတနာဝ ကမ္မဘဝေါ”ဟူသောစကား၏ သာဓကကို ပြလို၍ “ဝတ္တဗ္ဗိ”စသည်ကို မိန့်သည်။ ကမ္မဘဝေါ-စသည်ကား ဓာတူကထာ ဆဋ္ဌနယ နိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်တည်း။ ထို၌ “ကမ္မဘဝ”အရ စေတနာကိုယူသောကြောင့် “တိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော”စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ။ “ဥပပတ္တိ” အရ ကာမဘဝစသော တိက်၊ သညာဘဝ စသော တိက်၊ ကေဝေါကာရစသော တိက် ဤတိက် ၃-မျိုးလုံးဖြင့် ကံကြောင့် ဖြစ်ရ သော လောကီဝိပါက် နှာမ်ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်တို့ကိုသာ ယူရသည်။ “ယထာဟ” စသော သာဓကသည် ဝိပါက် ကမ္မဇရုပ် ခန္ဓာတို့ကိုသာ ယူပုံကိုပြသော သာဓကတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝိပါက်မဟုတ် ကမ္မဇမဟုတ်သော သဒ္ဓါယတန သဒ္ဓဓာတ်ကို ချန်၍ “ကော- ဒေသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော”ဟု ဟောတော်မူသည်။

သင်္ခါရဘဝါနံ၊ သင်္ခါရဘဝတို့၏။ ဓမ္မဘေဒတော၊ ဓမ္မအားဖြင့် ကွဲပြား ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရ ဝေ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရစသော သင်္ခါရတို့ကို သာ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သာတ္ထကမေဝိဒိ ပုန ဝစနန္တိ၊ ဟူသော်။ တေ၊ ဤစကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ စောဒနာအံ။ န (ယုတ္တံ)၊ မသင့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ယုတ္တံ ဝေ၊ သင့်သည်သာ။) (ကသွာ၊ နည်း။) တဝေကဒေသဘာဝေန၊ ကမ္မဘဝဟူသော တဝတစိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရ နံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရေန၊ တပါးသော စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မဝိသေသံ၊ တရားအထူးကို။ အဂဏေတွာ၊ မရေတွက်မူ၍။ (“အဂ္ဂယေတွာ၊ မယူမူ၍” ဟု မဟာဋီကာ၌ ရှိ၏။) ပုနဝစနံ၊ တဖန် ဟောတော်မူခြင်းကို။ စောဒိတံ၊ စောဒနာအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကာဘိလာသဝသေန၊ စောဒက၏ အလိုဆန္ဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ သာတ္ထက မေဝိဒိ ပုန ဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

သင်္ခါရဘဝါနံ ဓမ္မဘေဒတော ။ ။ “သင်္ခါရ” အရ၌ ပုညာဘိသင်္ခါရစသော လောကီစေတနာသာ ရ၍ “ဘဝ” အရ၌ ထိုစေတနာအပြင် လောကီဝိပါက်နှင့် ကမ္မဇ ရုပ်များလည်း ရသောကြောင့် “ဓမ္မဘေဒတော” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဓမ္မချင်း မတူ သောကြောင့် ပုနရတ္ထိဒေါသဖြင့် လျဉ်းပါးဘွယ်မရှိရကား “သာတ္ထကမေဝိဒိ ပုန ဝစနံ” ဟု ဖြေဘွယ်မလို။ “ထို အဖြေစကားသည် အပိုသာဖြစ်၍ မသင့်” ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုလိုသည်။

န၊ တဝေကဒေသ ဘာဝေန ။ ။ သင်္ခါရဟူသော စေတနာတို့သည် ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ ၂-မျိုးတွင် ကမ္မဘဝဟူသော တစိတ်တပိုင်းသာ ဖြစ်၏။ ထို တစိတ်တပိုင်းကို တဝဟူသော နာမည်ဖြင့် တပ်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ပုနရတ္ထိဒေါသဖြင့် လျဉ်းပါး ဘွယ် ရှိရကား ထို ပုနရတ္ထိဒေါသကို တားမြစ်သောအားဖြင့် “သာတ္ထကမေဝ ပုန ဝစနံ” ဟု ဆိုခြင်းသည် သင့်ပါသည်—ဟုလို။

ပရေန ဝါ ။ ။ ဤနည်း၌ကား စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရအရနှင့် ကမ္မ ဥပပတ္တိ ဘဝတို့၏ အရကွဲပြားမှုကို မရေတွက်ဘဲ “ပုညာဘိသင်္ခါရေ” စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ထပ်၍ ဟောတော်မူပုံကိုသာ ကြည့်၏။ ထိုသို့ ကြည့်သောကြောင့် ထပ်၍ ဟောတော် မူခြင်းကို စောဒနာလိုသော အဘိလာသ (ဆန္ဒ) ဖြစ်နေ၏။ ထိုဆန္ဒကို သိသော အဇ္ဇ ကထာဆရာသည် ဘဝအရ ပုညာဘိသင်္ခါရစသော စေတနာကို ဟောတော်မူသော် လည်း ကာလချင်း မတူသောကြောင့် “ပုန ဝစနံ သာတ္ထကမေဝ” ဟု ပဌမ ဖြေ၏။ ထို့နောက် ဘဝအရ၌ စေတနာသာမက၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ယူရသောနည်း စသော နည်းအမျိုးမျိုးကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် “သာတ္ထကမေဝိဒိ ပုန ဝစနံ=ဘဝကို တဖန်ထပ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်သည် ကေနပင် အကျိုးရှိပါသည်” ဟု မိန့်သည်။

ကာမဘဝါဒိ နိဗ္ဗတ္တနကဿ၊ ကာမဘဝ အစရှိသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ကာမဘဝါဒိဘာဝေါ၊ ကာမဘဝ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ အမည်ကို။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏ အမည်အားဖြင့်။ (ဖလူပစာရ အားဖြင့်။) အဋ္ဌကထာံ၊ ဌ။ ဝုတ္တော။

အန္တောဂဓေ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော ဘဝတို့ကို။ ဝိသံ၊ သီးခြား။ အဂဏေ- တွာ၊ မရေတွက်မှု၍။ အဗ္ဘန္တရဂတေ ဝေ၊ အတွင်း၌ တည်သည်တို့ကိုသာ။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမဘဝါဒိကေ၊ ကာမဘဝ အစရှိသည်တို့ကို။ ကမ္မပပတ္တိဘဝ- ဝသေန၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဂဏေ၊ ၂-ခုတို့ကို။ ဝါ၊ ၂-ခုဖြင့် မြောက်အပ်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ဆ ဘဝတံ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

အဝိသေသေနာတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဥပါဒါနဘေဒံ၊ ဥပါဒါန် ၄-ပါး အပြားကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဣတိအတ္တော၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်အနက်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပါဒါနဘေဒါကရဏေနဝ၊ ဥပါဒါန် အပြားကို မပြုခြင်းကြောင့် ပင်။ ဒွါဒေသပုဘေဒဿ၊ ၁၂-ပါး အပြားကို။ သင်္ဂဟဝသေန၊ သိမ်းယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ဂဟတော ဆ ဘဝတံ၊ သင်္ဂဟတော ဆ ဘဝါ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ- ကာရေန) ဝုတ္တံ။

သမတ္တေန(သံ+အာပတ္တေန)၊ ကောင်းစွာ ရောက်အပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ ပြီးသော။ သမာဒိန္နေန၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီး သော။ ဝေါသီလေန၊ နွားတို့၏အလေ့ကြောင့်၎င်း။ ကုက္ကုရသီလေန စ၊ ခွေးတို့၏ အလေ့ကြောင့်၎င်း။ ဂုန္နံ၊ နွားတို့၏၎င်း။ ကုက္ကုရနုဉ္စ၊ ခွေးတို့၏၎င်း။ သဟ- ဗျတာ၊ အတူတကွ ဖြစ်ရသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (မဇ္ဈိမ- ပဏ္ဍာသ ကုက္ကုရဝတိကသုတ် ပါဠိတော်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါန- ဝတော၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနဘာဝနာ၊ ဈာန်ကို ဖြစ်စေ ခြင်းသည်။ (ဈာန်ရအောင် ဘာဝနာပွားခြင်းသည်။) န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြုံးစိးနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ တေန၊ ထို သီလဗ္ဗတု- ပါဒါန်ကြောင့်။ ဂူပပါဂူပဘဝါ၊ ဂူပဘဝ အဂူပဘဝတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ် နိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကြပါသော်လည်း။ ဝက္ခမာနေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ (ဣဒံ သီလဗ္ဗတံနာမစသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော အပြားအားဖြင့်။) ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီလဗ္ဗတုပါဒါန်က ဂူပ အဂူပ ဘဝတို့၏အကြောင်း ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။) တံ န ဂဗ္ဗတပဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ စ၊ ဆက်။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊

စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သော အကျင့်၌။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနော၊ စင်ကြယ်ကြောင်းဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဈာန်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ န နှ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်မဟုတ် သင့်သည်သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ န ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပုရာဏ ဘာရတ သီတာဟရဏ ပသုဗန္ဓဝိမိ အာဒိသဝနံ၊ ဗြဟ္မဏ္ဍပုရာဏ်၊ လိင်္ဂပုရာဏ်၊ ခန္ဓပုရာဏ် အစရှိသော ပုရာဏ်ကျမ်း၊ ဘာရတမင်းတို့၏ စစ်တိုက်ပုံကို ဆိုရာ ဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဘာရတကဏ္ဍာ၊ သီတာမိဖုရားကို ဒသဂိရိဘီလူး၏ ဆောင်ယူပုံကို ဆိုရာဆိုကြောင်းဖြစ်သော သီတာဟရဏကဏ္ဍာ၊ ယဇ်ပူဇော်မှုကို ပြုရာ၌ သားကောင်တို့ကို ဖွဲ့နှောင်ပုံအစီအရင် အစရှိသည်တို့ကိုကြားနာရခြင်းသည်။ အသဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓန္ဓန၊ အာဒိ သဒ္ဓါဖြင့်။ အသပ္ပရိသုပနိဿယံ၊ မသူတော်တို့ကို မှီရခြင်းကို၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အကတပုညတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အတ္တမိစ္ဆာပဏိဓိတဉ္စ၊ မိမိစိတ် မိမိကိုယ်ကို မှားယွင်းသောအရာ၌ ထားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနော ။ ။ နွားတို့၏ အလေ့အကျင့်ကို ကျင့်မှုကို “သုဒ္ဓိမဂ္ဂ” ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်နေသော်လည်း ဈာန်ကိုရကြောင်း ကသိုဏ်း စသည်ကို အားထုတ်နေလျှင် ဈာန်ကို ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “ရူပါ ။ ပေ။ န နှ ယုဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုသည်။ စာအုပ်တို့၌ န-တပုဒ်သာ ပါသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာနိကာ၌ “န, န” ဟု ၂-ပုဒ်ပါသည်။ ထိုသို့ပါမှလည်း တံ န ဂဟေတဗ္ဗ ဟူသောစကားနှင့် လိုက်လျောသည်။

ပုရာဏ ။ ပေ။ အာဒိသဝနံ ။ ။ ပုရာ၊ ရှေးအခါ၌ + တံ၊ ဖြစ်သော အကြောင်းအရာတည်း။ ပုရာဏံ၊ ရာ။ ဤဝိဂြိုဟ်နှင့်အညီ ရှေးကဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အကြောင်းအရာကို ပြသော ကျမ်းကိုလည်း “ပုရာဏ်ကျမ်း” ဟု ခေါ်၏။ ထို ပုရာဏ်ကျမ်းကို အနုဒ္ဓိကာ၌ “ဗြဟ္မဏ္ဍလိင်္ဂခန္ဓပုရာဏာဒိ” ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

မှတ်ချက် ။ ။ အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ အမရကောသ နိဿယ၌ “ပုရာဏ်ကျမ်းပေါင်း ၁၈-ကျမ်းရှိ၏” ဟု မိန့်သည်။ သီလက္ခန္ဓ်အဋ္ဌကထာ၊ ဂန္ဓာရမ္ဘ၌လာသော အာဂမဝရဿပုဒ်အဖွင့်၌ ဘာရတပုရာဏ်၊ နရသီဟပုရာဏ်တို့ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ဤ၌ကား ဘာရတကို ကဏ္ဍအဖြစ်ဖြင့် ယူဟန်တူသည်။

ပသုဗန္ဓဝိမိ ။ ။ ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ သားကောင်တို့ကို ဖွဲ့ချည်ပုံ အစီအစဉ်ကို ပြသော ကျမ်းတည်း။ [ဘူတိကာမော၊ မိမိ၏ ကြီးပွားရေးကို မြှော်တွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သေဘဝဓယဉ္စ၊ ပြုပေးသောဆိတ် စသော သတ္တဝါကို သတ်၍ ယဇ်နတ်ပူဇော်မှုကို။ အာလတတေ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပသုမာရဏဝိဓာနယုတ္တော (သားကောင်ကို သတ်ခြင်းအစီအစဉ်နှင့် ယှဉ်သော) ယညဝိမိ ပသုဗန္ဓဝိမိ-အနု။

တဒန္တောဂဓာ ဝေတိ၊ ကား။ ဒုစရိတနိဗ္ဗတ္တေ၊ ဒုစရိက်ကြောင့်ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သုစရိတနိဗ္ဗတ္တေ၊ သုစရိက်ကြောင့်ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကာမဘဝေ၊ ထို ကာမဘဝ၌။ အန္တောဂဓာ ဝေ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ အန္တောဂဓာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါနံ၊ ထို့၏။ ဧဝေဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အန္တောဂတ္ထော၊ (ကာမဘဝ၌) အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တိံ အပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထို သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့သည်။ နိရဝသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ကာမဘဝေ ၌။ န အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းမဝင်နိုင်ကုန်။ (သညာဘဝအရ ရူပဝိပါက် အရူပဝိပါက်တို့ကိုပါ ရသောကြောင့် ၎င်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ အရ၌လည်း ရူပဝိပါက်များပါ ရသောကြောင့်၎င်း အားလုံး ကာမဘဝ၌ မဝင်နိုင်၊ ကာမဝိပါက်နှင့် ကမ္မဇရုပ်ဟူသော သညာဘဝ တစိတ်နှင့် ကာမဝိပါက် ပဉ္စဝေါကာရဘဝ တစိတ်သာ ကာမဘဝ၌ အတွင်းဝင်နိုင်သည်-ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

သပ္ပဘောဒဿာတိ၊ ကား။ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ မနုဿာဒိပ္ပဘောဒဝတော၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ မနုဿ အစရှိသော အပြားရှိသော။ (ကာမဘဝဿ ၌စပ်။)

စ၊ ဆက်။ ကမေန၊ ဥပါဒါန် ၄-ပါးတို့၏အစဉ်အားဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဿ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဘဝပစ္စယဘာဝဝစနံ၊ ဘဝ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝိယ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်ကဲ့သို့။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ အသဗ္ဗဒါစရဏတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါန နိမိတ္တတ္တာ စ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဟောတိ)။ [သီလဗ္ဗတုပါဒါန်သည် အတ္တဝါဒုပါဒါန်လောက်လည်း မပြတ်မပြတ် မဖြစ်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းလည်း ရှိသောကြောင့် နောက်ဆုံး၌ ဆိုထားသည်-ဟူလို။]

ဟေတုပစ္စယံပုဘောဒေဟီတိ ဧတ္တံ ၌။ မဂ္ဂပစ္စယော စ၊ မဂ္ဂပစ္စည်းကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ထည့်သွင်း၍ ဆိုထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဠုပါဒါနာဒီနိ၊ ဒိဠုပါဒါန်အစရှိသည်တို့သည်။ မဂ္ဂပစ္စယာ၊ မဂ္ဂပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ [မိစ္ဆာမဂ္ဂဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂပစ္စည်း တတ်ကြသည်-ဟူလို။ ထို့ပြင်- “အနန္တရဖြစ်သော ကာမ ကမ္မဘဝအား ဥပါဒါန်က ကျေးဇူးပြုပုံမှ ထင်ရှားသောကြောင့် အနန္တရစသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ မဆိုတော့” ဟု အနုနိကာ ဖွင့်သေး၏။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဇ္ဇေသအဖွင့်

၂၃၅။ ဥပပတ္တိဘဝုပ္ပတ္တိယေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝဏ်အစစွာဖြစ်ခြင်းသည်ပင်။ ဇာတိ၊ ဇာတိတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဥပပတ္တိဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုပါသော်လည်း။ (အဋ္ဌကထာ၌ ဥပပတ္တိဘဝသည် ဇာတိ၏အကြောင်း မဟုတ်ဟု ဆိုပါသော်လည်း။) ဇာယမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော ခန္ဓာ၏။ (ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ဆဲခန္ဓာ၏။) ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဝိကာရသည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်၏။ (ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၌ ဇာတိမည်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါပိ၊ သည်လည်း။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဝတ္ထု၊ သက္ကာ။ (ကသွား၊ နည်း။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ဥပပတ္တိဘဝဟူသောခန္ဓာ သည်။) အသတိ၊ သော်။ အဘာဝါ၊ ဇာတိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပစိတဂ္ဂူပပဒဋ္ဌာနော ဥပစယော၊ အနုပုဗ္ဗန္တရူပပဒဋ္ဌာနာ သန္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဂ္ဂူပဇာတိယာ၊ ရှုပ်ဇာတိ၏။ ဇာယမာနဂ္ဂူပပဒဋ္ဌာနတာပိ၊ ဖြစ်ဆဲရှုပ်လျှင် နိုးစွာသောအကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ၊ ရူပကဏ္ဍ၊ ရူပဝိဘတ္တိ ဒုကနိဇ္ဇေသ အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီ။)

ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်ခေသ။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ဥညာတတာ(အဝညာတ- တာ)၊ အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အနု- ညာတတာ စ၊ အထက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဟိနပဏီတတာ၊ ဟိန၏အဖြစ်၊ ပဏီတ၏အဖြစ် မည်၏။ အာဒိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဗုဗ္ဗဏ္ဍာဒိဝိသေသံ၊ လှသောအဆင်းရှိသူ၊ မလှသောအဆင်းရှိသူ အစ ရှိသော အထူးကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ [ဒုဗ္ဗဏ္ဍတာဒိ ဟု တာပစ္စည်းပါလျှင် ကောင်း၏။] အဗ္ဗတ္တယန္တနဂတတော၊ အဗ္ဗတ္တယန္တန်၌ဖြစ်သော အကြောင်း မှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ ဝိသေသကာရဏဿ၊ ဟိန ပဏီတ အစရှိသော အထူးကို ပြုတတ်သော။ ကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ အဗ္ဗတ္တယန္တာနေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

တေန တေနာတိ၊ ကား။ ဉာတိဗျသနာဒိနာ၊ ဉာတိဗျသနအစရှိသော။ ဇရာ- မရဏတော၊ မှ။ အညေန၊ အခြားသော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ သည်။ (ဖုဋ္ဌဿ ၌စပ်။) ဥပနိဿယကောဋိယာတိ၊ ကာ။ ဥပနိဿယံသေန၊ ဥပနိဿယ အဘို့အစုအား ဖြင့်။ ဥပနိဿယခလခသန၊ ဥပနိဿယ အမြှက်အားဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ၌ စပ်။) ဣတိအတ္တာ၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ အနာဂတော၊ မလာသော။ (ဇာတိက ဇရာ မရဏအား ကျေးဇူးပြုပုံမှာ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မလာခေသ။) သတိ၊ ဇာတိရှိလသော်။ ဘာဝါ၊ ဇရာ မရဏ စသည် တို့၏ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသတိ၊ ဇာတိ မရှိလသော်။ အဘာဝါ၊ ဇရာမရဏ

စသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန၊ သုတ္တန္တိက ဒေသနာ တော်နည်းအားဖြင့်။ ယော ဥပနိဿယော၊ အကြင် ဥပနိဿယသည်။ (အတ္ထိ)။ သော ထို ဥပနိဿယကို။ ဥပနိဿယကောဇ္ဇိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဇ္ဇေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဘဝစက္ကကထာအဖွင့်

၂၄၂။ သမိတံတိ၊ ကား။ သင်္ဂတံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ အပ္ပောဗ္ဗိန္နံ၊ မပြတ်သည်။ (ဟုတော့ ပဝတ္ထတိ ခွဲစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာမယာနဿာတိ၊ ကား။ ကာမယမာနဿ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကိုလိုလားသော။ ဝါ၊ တနည်း။ တေဿ၊ ဤသတ္တဝါ၏။ ကာမော၊ ကိလေသာကာမဟူသော။ ယာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်သို့ သွားကြောင်းယာဉ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို သတ္တဝါသည်။) ကာမယာနော၊ မည်၏။ ကာမယာနဿ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို လိုလားသော။ (တနည်း) ကာမယာနဿ၊ ကိလေသာကာမဟူသော သွားကြောင်းယာဉ်ရှိသော။ တဿ(ဇန္တုနော)၊ ၏။ (တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ ခွဲစပ်။) ရပူတိတိ၊ ကား။ သောကေန၊ သောကဖြင့်။ ရပူတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။

ပရိယုဋ္ဌာနတယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ထကြွတတ်သောဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွခြင်းဖြင့်။ တိဋ္ဌနသီလော၊ တည်ခြင်းအလေ့ရှိသော သတ္တဝါ တည်း။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ထကြွခြင်းဖြင့် တည်လေ့ရှိသောသတ္တဝါ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိယုဋ္ဌာယိနောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဋ္ဌော၊ ပါဋ်တမျိုးသည်။ (အတ္ထိ)။ တတ္ထံ၊ ထို ပရိယုဋ္ဌာယိနော ဟူသော ပါဋ်၌။ (အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ခွဲစပ်။) ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌံ၊ ပရိယုဋ္ဌ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိတည်း။ တေန၊ ထို ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာယိ၊ ပရိယုဋ္ဌာယိမည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ [ပရိယုဋ္ဌေန + ဋ္ဌာယိ ပရိယုဋ္ဌာယိ။]

ကာမယာနဿ။ ။ “ ကာမယမာနဿ ” ဟူသော ပဌမဖွင့် အလိုအားဖြင့် ကမ္မဓာတ် စုရာဒိ ဣယပစ္စည်း အာနပစ္စည်းတည်း။ မထင်ရှားသော အာနပစ္စည်းကို ထင်ရှားသော မာနာပစ္စည်းဖြင့် လဲ၍ “ ကာမယမာနဿ ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ ကာမော ယာနံ တေဿ ” ဟူသော ဒုတိယအဖွင့် အလိုအားဖြင့် ကာမနှင့် ယာနံကို ဗဟုဗျူဟိ သမာသ် တံစပ်ထားသည် ဟု ပြသည်။ ယာဉ်ဟူသည်လည်း ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်သို့ သွားကြောင်းယာဉ်တည်း။ “ ယာယတိ တေေနာတိ ယာနံ ” ဟု ပြပါ။

ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ၊ ကား။ မာလာ၊ နတ်ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဝတ္တာနိ၊ နတ်အဝတ်တို့သည်။ ကိလိယန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုစ္ဆန္တိ၊ ယိုထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဝေဝဏ္ဏိယံ၊ ဇောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်တို့၏နေရာ ဘုံဗိမာန်၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့လျော်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ မရဏပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ သေခြင်း၏ ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့ကို။ (ဒိသ္မာ၊ ၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [ဤ ပုဗ္ဗနိမိတ် ၅-ပါးသည် ဣတိဝုတ်၌လည်းပါ၏။ သုတ္တန္တ မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း ပါ၏။] ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထို ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ (ဒိသ္မာ၊ ရှိ။) ကမ္မနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓသင်္ခါတေ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၌။ ဘဝဆန္ဒဗလေန၊ ဘဝ၌ စာပ်မက်တတ်သော ဆန္ဒရာဂ၏ အစွမ်းကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဗလဝေသောကော၊ အားကြီးသော သောကသည်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဗာလောတိ၊ ကား။ အဝိဒ္ဓါ၊ ပညာမရှိသော။ (“သ ခေါ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်” ၌စပ်။) တေန၊ ထို ဗာလောဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ကာရဏဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ တိဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ တဿာရူပံ။ ပေ။ ပဋ္ဌာနနိဒါနံ၊ ထို မကောင်းသဖြင့်ပြုခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားကို ကြားနေရခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို တွေ့နေရခြင်း၊ သေခါနီးကာလ၌ အကုသိုလ်ကံထင်လာခြင်းလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော။ သောကာဒိဒုက္ခံ၊ သောက အစရှိသော ဒုက္ခကို။ (“ပဋိသံဝေဒေတိ” ၌စပ်။) အာသဝေသာဓေန္တိတိ၊ ကား။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ ဂမေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဗောဓေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝေ သတိတိ၊ ကား။ အဝိဒိတာဒိတာယ၊ မသိအပ်သော အစရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒိဘာဝေ၊ အစမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ (ဝိရုဇ္ဈတိ ၌စပ်။) အာဒိမတ္တကထနန္တိ၊ ကား။ တေဿ၊ ဤ ဘဝကော်၏။ အာဒိ၊ အစသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထို ဘဝစက်သည်။) အာဒိမံ၊ မည်၏။ [အဿတ္ထိ အနက်ဟော မန္တုပစ္စည်း။] ဘဝစက္ကံ၊ တည်း။ တဿ၊ ထို အစရှိသောဘဝစက်၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစတည်း။ အာဒိမတ္တံ၊ အစရှိသောဘဝစက်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစ။ တဿ၊ ထို အစရှိသော ဘဝစက်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အစကို။ ကထနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ဟောတော်မူကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဟူသောစကားတည်း။ အာဒိမတ္တကထနံ၊ အစရှိသော ဘဝစက်၏အဖြစ်ကို ဟောတော်မူခြင်း။ ဝါ၊ ဟောတော်မူကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော စကား။

ဝါ၊ တနည်း။ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသ နိဝတ္တိအတ္ထော၊ ဝိသေသအနက် ကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ အနာဒိဘာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အာဒိမ္ပိ၊ ဘဝစက်၏အစဉ်၌၎င်း။ မဇ္ဈေ၊ ဘဝစက်၏အလယ်၌၎င်း။ ပရိယောသာ-နေစ၊ ဘဝစက်၏ အဆုံး၌၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဒိမတ္တယ၊ အစမှ ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ ကထနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းသည်။ ဝိရဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ် လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေခြင်း အားဖြင့်။ ကထနေန၊ ဆိုခြင်းအားဖြင့်။ [ဤ ကထနေနပုဒ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာ ဋီကာ၌ မပါ။] ဝါ၊ တနည်း။ (အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။) အပ္ပဟာနေန၊ မဂ်ဖြင့် မပယ် နိုင်ခြင်းအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ သန္နိယိတဘာဝကရဏေန၊ ကောင်းစွာ မြှုပ်နှံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်။ ကမ္မာဒိနိတိ၊ ကား။ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဌာနိ၊ ကမ္မဝင်္ဂ ဝိပါကဝင်္ဂတို့သည်။ (ပလိဝေဠေန္တိ ၌စပ်။) ဝဋ္ဌ-ကာရဏဘာဝေန၊ ဝင်္ဂ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဓာနတ္ထာ၊ ပဓာန၏အဖြစ် ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပဓာနဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဝဒတိ၊ ဟိတ အဟိတကို ပြောပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဒေါ၊ ဝဒမည်၏။ ဝေဒေတိ၊ သုခ အစရှိသည်ကို ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့ကို သိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ [နောက်၌ “သုခါဒိ အနုဘဝတိ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်လိမ့်

သန္နိယိတ ဘာဝ ကရဏေန ။ ။ ဤစကားသည် အပ္ပဟာနေ၏ အဓိပ္ပါယ်ထက် ပြသော စကားတည်း။ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည့်အတွက် (အချိန်မရွေး ဖြစ်ဘို့ရန်) မိမိသန္တာန်ဝယ် ကောင်းစွာ မြှုပ်နှံထားအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်။ [သံ=အနီး၌+နိယိတ-မြှုပ်နှံထားအပ်။]

ဝေဒေတိ။ ။ ဝေဒေယျောအတွက် “ဝေဒေတိ၊ ဝေဒိယတိ” ဟု ဝိဂ္ဂဟ ၂-မျိုး ပြ၏။ စုရာဒိ ဝိဒဓာတ်သည် အနုဘဝန အနက်ကို ဟောရကား ဝေဒေတိကို “သုခါဒိ အနုဘဝတိ” ဟု ပဌမဖွင့်၏။ [သုခါဒိ၌ အာဒိဖြင့် စုက္ခကို ယူပါ။] “သဗ္ဗဝိသယေ ဝါ ဇာနာတိ” ဟု ဒုတိယတနည်း ဖွင့်ရာ၌ကား သိခြင်းအနက်ဟော “ဝေဒ” နာမ်ပုဒ်နောင် ကရောတိအနက်၌ ဣ ပစ္စည်းသက် ဣ-ကို ပြု၍ ပြီးသော နာမဓာတ်ဟု ဝေဒေတိကို ကြံပါ။ ဘာကြောင့်နည်း-စုရာဒိ ဝိဒဓာတ်က သိခြင်း အနက်ကို မဟော၊ ဘူဝါဒိ ဝိဒဓာတ်ကသာ သိခြင်းအနက်ကို ဟောသောကြောင့်တည်း။

အနုဋီကာ။ ။ ဝေဒေတိတိ ဝေဒယတိ၊ တဿ အတ္တဝေနံ အနုဘဝတိတိ၊ ဝေဒိ ဝါ ဉာဏ် ကရောတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ ဝေဒေတိ၊ တဿ အတ္တဝေနံ ဇာနာတိတိ၊ ဤနည်း၌ ဝေဒေယျောဝယ် ဝိဒဓာတ်၊ ကတ္တာဟော ဣ-ပစ္စည်းကြော၍ အာဂုံလာသော ဣ-ကို ပြု။ “ဝေဒေယျော၊ ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ သိတတ်၏” ဟု ပေးပါ။

မည်။] ဝါ၊ တနည်း။ ဝေဒိယတိ၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိအပ်၏။ ဝါ၊ သူတပါးတို့သည် သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒေယျော၊ ဝေဒေယျ မည်၏။ သုခါဒိံ၊ သုခ အစရှိသည်ကို။ အနဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗဝိသယေ၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့ကို။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ “သဝိသယေ၊ မိမိအာရုံ တို့ကို ဟု မှကွဲရှိ၏။] ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ သုခိတော၊ လွန်စွာဖြစ်သော သုခ ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်၎င်း။ ပရေဟိစ၊ သူတပါးတို့သည်၎င်း။ ဇာနာတိ စ၊ သိလည်း သိတတ်၏။ ဉယတိ စ၊ သိလည်း သိအပ်၏။ [အတ္တနာကို ဇာနာတိနှင့်၎င်း၊ ပရေဟိကို ဉယတိနှင့်၎င်း တွဲပါ။] ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ အတ္တနာ ဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ သည်။ စ သဒ္ဓတ္ထော၊ စ သဒ္ဓါ၏အနက် ရှိ၏။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ စ သဒ္ဓတ္ထသမာသံ၊ စ သဒ္ဓါ၏အနက်ရှိသော ဒွန်သမာသံကို။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။

ဒွါဒသဝိဓ သုညတာ သုညတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန် သော။ ဒွါဒသဝိဓာနံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏။ သုညတာယ၊ ဓုဝ သုဘ သုခ အတ္တတို့၏ အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စတုပ္ပိဓံပိ၊ သော။ သုညတံ၊ ဓုဝသုညတာ သုဘ- သုညတာ သုခသုညတာ အတ္တသုညတာ ဟူသော သုညတာကို။ ဧကံ၊ တပါး

ဝေဒိယတိ ။ ။ ဤပုဒ်ကား ကတ္တာဟော၊ ကံဟော ၂-မျိုးရတည်း။ ထိုတွင် ကတ္တာဟောကို ရည်ရွယ်၍ “အတ္တနာ ဇာနာတိ” ဟု အနက်ဖွင့်၏။ ဤအလို “ဝေဒိ- ယတိ” ကို ကမ္မကတ္တား ကြံပါး၊ ကံဟောကို ရည်ရွယ်၍ “ပရေဟိ ဉယတိ” ဟု အနက် ဖွင့်သည်။ ကံအနက် ဟောရာ၌ ဝေဒိယတိ ရုပ်ပြီးပုံ ရှင်း၏။ [ဝေဒိယတိတိ ပန ကမ္မ- ကတ္တာ၊ ကမ္မာနံ ဝသေန နိဒ္ဒေသေတိ တဿပံ အတ္ထံ ဒေသေန္တော “ဇာနာတိ ဉယတိ စာ” တိ အာဟ။—အနု။ ဤအလို ဝေဒေယျော-၌ ဣ-ပစ္စည်းကိုလည်း ကတ္တာဟော ကံဟော ၂-မျိုး ကြံပါ။

ဒွါဒသဝိဓ သုညတာ သုညံ ။ ။ “ဒွါဒသဝိဓ” အရ အဝိဇ္ဇာစသော အင်္ဂါ ၁၂-ပါး ကို ယူ၍ ထို ၁၂-ပါးလုံးပင် အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဓုဝ၊ သုဘ၊ သုခ၊ အတ္တတို့မှ ကင်းဆိတ်ကြသောကြောင့် “သုည” ဖြစ်ကြ၏။ ထို့နောက် “သုညာနံ+ဘာဝေါ သုည- တာ၊ ဒွါဒသဝိဓာနံ+သုညတာ ဒွါဒသဝိဓ သုညတာ” ဟု ပြု၍ ထိုပုဒ်ကို သုညံ၏ နာမ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် စပ်စေလိုသောကြောင့် “သုညတာယ+သုညံ” ဟု ဖွင့်သည်။

စတုပ္ပိဓံ ဝါ ။ ပေ။ သုညံ။ ။ ဤနည်း၌ကား ဓုဝသုညတာစသော သုညတာ ၄-မျိုးကို သာမညနိဒ္ဒေသ နည်းအားဖြင့် တပါးတည်း ယူ၍ ထိုသုညတာသည် အဝိဇ္ဇာ စသော အားဖြင့် အင်္ဂါ ၁၂-ပါးရှိရကား သုညတာ ၁၂-ပါးဟု ယူသည်။ ဤနည်း၌ ဒွါဒသဝိဓကို သုညတာနှင့် ကမ္မဝါရတို့ [ဧေ၊ နည်း၌ကား သန္တိတပျရိမ် တွဲခဲ့သည်။] ထို့နောက် သုညံနှင့် ဝိသေသနတ္ထ တတိယာတပျရိမ် တွဲစေလို၍ “ဒွါဒသဝိဓာယ သုညတာယ သုညံတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်သည်။

ထည်းကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဒွါဒသဝိဘာယ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါဒသဝိဘာ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ [သုညတာ တဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။] ဒွါဒသဝိဘေယ၊ တဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော။ တာယ သုညတာယ၊ ထို ဓုဝအဖြစ်စသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သုည၊ ကင်းဆိတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

ပုဗ္ဗန္တဟရဏတောတိ၊ ကား။ တေ ဘဝစက္ကံ၊ ဤ ဘဝစက်သည်။ ပုဗ္ဗန္တ-တော၊ ရွှေအဘို့မှ။ ဝါ၊ ရွှေအဘို့ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်း မှ။ ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါကဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးဖြစ်သော ဝိညာဉ် နှာမ်ရုပ် စသည်ကို။ အာဟရဏတော၊ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒဝေဒနာဝသာနံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီးသော ဝေဒနာအဆုံးရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝ-စက္ကေကဒေသောပိ၊ ဘဝစက်၏ တစိတ်တဒေသကိုလည်း။ ဘဝစက္ကန္တိ၊ ဘဝ စက္ကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာသဟာယာယ၊ တဏှာဟူသော အဖော်ရှိသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေဒနာတော၊ ဝေဒနာကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ (သမ္မဝတိ)။ တတော၊ ထို အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္မဝန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ သမ္မဇ္ဈာနတော၊ ဖွဲ့စပ်တတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်သည်။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာဟူသော အဆုံး ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဤ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော ဘဝစက်ဟူသော စကား

ဘဝစက္ကေကဒေသောပိ ။ ။ အဝိဇ္ဇာမှစ၍ ဇရာ မရဏသောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတိုင်အောင် ဆုံးမှ ဘဝစက်ပြည့်စုံ၏။ ဤ၌ အဝိဇ္ဇာမှစ၍ ဝေဒနာ တွင် ဆုံးနေသော တရားအဆက်ဆက်ကို အဘယ်နည်းအားဖြင့် “ဘဝစက်” ခေါ်နိုင် ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဘဝစက္ကေကဒေသောပိ ။ပေ။ ဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်၏။ အပေါင်း၏အမည်ကို တစိတ်တပိုင်း၌ တင်ဝားထားသော ကေဒေသျှူပစာရနည်းအားဖြင့် တစိတ်တပိုင်းကိုလည်း “ဘဝစက်” ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်—ဟူလို။

ဝေဒနာ ဝါ။ ပေ။ ယုတ္တမေတိ။ ။ “ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ” ဟု ဟောတော်မူ သောကြောင့် တဏှာနှင့် အဝိဇ္ဇာသည် ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဘက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာ သည် အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ကား သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် “ဝေဒနာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ” စသည်ဖြင့် ဝေဒနာဆုံးသောအခါ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတို့ ပါဝင်ရကား ဘဝစက် သည် အပြည့်အစုံ လည်နေပြန်၏။ ဤနည်း၌ကား နေဒေသျှူပစာ မဟုတ်၊ အဝိဇ္ဇာမှ စ၍ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော တရားအဆက်ဆက်ကို များအားဖြင့် “ဘဝစက်” ဟု ခေါ်နိုင် သည်။

သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ တဏှာမူလကေ စ၊ တဏှာအရင်းခံရှိသော ဘဝစက်၌ လည်း။ ဝေ၊ တူ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း (ကသ္မာ တဏှာမူလကေ ဧဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဒိန္နမ္မိ၊ ၂-ပါးသော ဘဝစက်တို့၏လည်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနုပဝေသော၊ သက်ဝင်နိုင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တဏှာမူလကေ ဧဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။)

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ တရားတို့၏သဘောကို။ (ဖဿ၏ ဖုသနသဘော စသည်ကို။ ပဋိစ္စာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိပရိတာဘိနိဝေသံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလျက်။ ဒိဋ္ဌိစရိတေ၊ ဒိဋ္ဌိ စရိုက် ရှိသူတို့ကို။ သံသာဓျေ၊ သံသရာထဲ၌။ နယတိ၊ ဆွဲဆောင်တတ်၏။ ဝါ။

ဧဝံ တဏှာမူလကေ စ။ ။တဏှာကိုမူတည်သော နောက်ပိုင်း တရားအဆက်ဆက်ကို “ဘဝစက်”ဟု ခေါ်ရာ၌လည်း ကေဒေယျူပစာရအားဖြင့် ခေါ်ရသောနည်းကို၎င်း၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ ဆုံးသောအခါ ထို သောက စသည်တို့ ဖြစ်တိုင်း အဝိဇ္ဇာလည်းပါဝင်ပြန်၏။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လျှင် အဝိဇ္ဇာအဖော်ရှိသော တဏှာလည်း ဖြစ်ပြန်၏။ တဏှာဖြစ်လျှင် “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ” စသည်ဖြင့် နောက်အပိုင်းလည်း အဆက်ဆက်လည်ပြန်ရကား မုချအားဖြင့် နောက်တပိုင်းကိုလည်း “ဘဝစက်” ဟု ခေါ် နိုင်ပြန်သည်။

ဒိန္နမ္မိပေ။ ဟောတိ။ ။ဤ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အဝိဇ္ဇာကို မူလပြုရာ၌ တဏှာမူလ ရှိသော အပရန္တဘဝစက်ကိုလည်း သွင်းယူနိုင်၊ တဏှာကို မူလပြုရာ၌လည်း အဝိဇ္ဇာ မူလရှိသော ပုပ္ဖန္တ ဘဝစက်ကိုလည်း သွင်းယူနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဘဝစက်သည် ပုပ္ဖန္တစက်၌ လည်း တရားပြည့်စုံ၍ အပရန္တစက်၌လည်း တရားပြည့်စုံပါသည်—ဟူလို။

အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ။ နယတိ။ ။အဝိဇ္ဇာသည် တရားတို့၏ မှန်သောသဘောကို ဖုံးထား ၏။ ထိုဖုံးထားမှုအဝိဇ္ဇာသည် မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော အယူမှားမှုကို ပြုလျက် နဂိုက ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိနေသူတို့ကို သံသရာမှ မလွတ်နိုင်အောင် သံသရာထဲ၌ဆွဲဆောင်၍ ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ အဝိဇ္ဇာ သံသာရနာယိကာ”ဟု ဆိုသည်။

ဝိပရိတာဘိနိဝေသံ ကရောန္တိ။ ။ဖဿ၏ ဖုသနသဘောကို ဖုံးထားသောကြောင့် အာရုံကို တွေ့ထိသောအခါ ဖဿကိုမသိဘဲ အတ္တက တွေ့ထိ၏ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို “ဝိပရိတာဘိနိဝေသံ”ဟု ဆိုသည်။ ဝေဒနာ စသည်တို့၏ အနုဘဝန သဘော စသည်ကို ဖုံးထားရာ၌လည်း နည်းတူ၊ ကရောန္တိ၏ကတ္တားသည် အဝိဇ္ဇာတည်း။ ဝိပရိတာဘိနိဝေသံကို ပြုတတ်သောတရားကား အဝိဇ္ဇာမဟုတ်၊ ဒိဋ္ဌိတည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိသည် အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်ရကား အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာအပေါ်၌ ဒိဋ္ဌိ၏ ကတ္တုသတ္တိကို တင်စား၍ အဝိဇ္ဇာကိုပင် မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းမှုကို ပြုတတ်သော ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်။ ဖလူပစာရ၊ တဒ္ဓမ္မူပစာရတည်း။ [ဝိပရိတာဘိနိဝေသံ ကရောန္တိ တိ နိမိတ္တံ (အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို) ကတ္တူပစာရေန ဝဒတိ။—အနု။]

တနည်း။ တေသံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသူတို့၏။ သင်္ခါရာဒိပဝတ္ထိံ၊ သင်္ခါရ အစရှိသည် တို့၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ သံသာရံ၊ သံသရာကို။ နယတိ၊ ဆွဲဆောင်တတ်၏။ ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသာရနာယိကာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။

ဖလုပ္ပတ္တိယာတိ၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော၊ ကတ္တားကဲ့ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမ၊ ဤ ပဌမဘဝစက်၌။ ဒိဋ္ဌာ၊ တိုက်ရိုက်တွေ့မြင်အပ်သော။ ဝိညာဏာဒိ ပစ္စုပ္ပန်ဖလုပ္ပတ္တိံ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ပကာသေတိ ခွဲစပ်။) အဒိဋ္ဌာနံ၊ တိုက်ရိုက် မတွေ့မြင်အပ်ကုန်သော။ ပုရိမဘဝေ၊ ရှေးဘဝ၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ဝိညာဉ် အစရှိသည်၏။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ စ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့၏လည်း။ (“အနုပစ္စိဋ္ဌေန” ခွဲစပ်။) ဖလံ၊ ဝိညာဉ် စသော အကျိုးကို။ အဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဝါ၊ မဖြစ်စေဘဲ။ အနုပစ္စိဋ္ဌေန၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ [ထိုသို့ ထင်ရှားပြသောကြောင့် “ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ” ကို ပယ်နိုင်သည် - ဟူလို။]

အထ ဝါ၊ ထိုပြင်တနည်းကား ပုရိမဘဝစက္ကံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဘဝစက် ကို။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဘဝစက်နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်အောင်။ ဝုတ္တိံ၊ ဟောတော်မူအပ် ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသင်္ခါတဿ၊ ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (ပကာသေတိ ခွဲစပ်။) တဏှာဒိနံ၊ တဏှာ အစရှိကုန်သော။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အနုပစ္စေဒံ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ ကာရဏဘူတဿ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

တေသံ ဝါ။ ပေ။ ပဝတ္ထေတိ ။ ။ ဤနည်း၌ကား သင်္ခါရစသောတရားတို့၏ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ခြင်းကိုပင် “သံသာရ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “သံသာရံ” ကို “သင်္ခါရာဒိ ပဝတ္ထိံ” ဟု သရုပ်ဖော်သည်။ “နာယိကာ” အရ ဆောင်ခြင်း ဟူသည်လည်း ထို သင်္ခါရစသည်ကို အဝိဇ္ဇာက ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “နယတိ” ကို “ပဝတ္ထေ-တိ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်သည်။ ဤ နည်း၌ “သံသာရဿ၊ ကို+နာယိကာ၊ ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သည်တည်း။ သံသာရနာယိကာ” ဟု ပြုပါ။

အထ ဝါ။ ပေ။ ပကာသေတိ ။ ။ “ဟေတုနံ အနုပစ္စေဒပကာသနံ” ကို တနည်း ဖွင့်သော ဝါကျတည်း။ ရှေးနည်း၌ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ စသော ရှေးဘဝအကြောင်းတို့ကို “ဟေတုနံ” အရ ယူ၍ ထို အကြောင်းတို့၏ မပြတ်ခြင်းကို “ဟေတုနံ အနုပစ္စေဒ-ပကာသနံ” ဟု ဆိုသည်။ ဤနည်း၌ကား “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ။ ပေ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ” ဟူသော ပုရိမ ဘဝစက်ကို ထို ဝေဒနာတွင် မရုပ်စေဘဲ “ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ” စသည်ဖြင့် နောက်ဘဝစက်နှင့် ဆက်စပ်နေပုံကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဟောတော်မူ သဖြင့် ဝေဒနာဟူသော အကျိုးတံရား၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဖလုပ္ပတ္တိဖြင့် တဏှာစသော အကြောင်းတို့၏ မပြတ်စဲခြင်းကို ထင်ရှားပြသည်။

ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) ကရဏဘူတဘယ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပဌမဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ပဌမ ဘဝစက်၏။ ဟေတုနံ၊ တဏှာ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ တဿှာ အနုပစ္စေဒ ပကာသနတော၊ ထိုသို့ မပြတ်မစဲခြင်းကို ထင်ရှားပြခြင်း ကြောင့်။ (“ပဌမ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ ဝုတ္တိ” ၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ခါရာဒိနမေဝ၊ သင်္ခါရ အစရှိသည်ပင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ အကျိုးတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန် သော။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အလေနေတော၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ဝါ၊ မဖြစ်စေဘဲ။ အနုပစ္စေဒမေဝ၊ မပြတ်မစဲခြင်းကိုသာ။ (ပဌမံ ဘဝစက္ကံ၊ ပဌမ ဘဝစက်သည်။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။)

တဿှာ ။ပေ။ ပကာသနတော ။ ။ ဤ ဖလဝါကျကား အဋ္ဌကထာ၌ အနုပစ္စေဒ ပကာသနတောနှင့် တိုက်ရိုက်ထပ်မံအောင် (ဝိဂိုဟ်ပြုပြီးသောအခါ ဒန္တသောဓနနည်း ဝါကျာဝတ္တိကန္တနည်းကဲ့သို့) မူလဝါကျအတိုင်း ပြန်၍ပြသော ဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် တဿှာကို အနုပစ္စေဒပကာသနတောနှင့် တွဲ၍ အနက်ပေးရသည်။

စဉ်းစားဘုယ်။ ။ ဤဝါကျ၌ “ကရဏဘူတဘယ” ဟူသော ပါဠိကို စဉ်းစား သင့်၏။ ထိုပါဠိအတိုင်းဆိုလျှင် အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းတရား တို့၏ မပြတ်မစဲခြင်းကို ထင်ရှားပြ၏ ဟု အဓိပ္ပါယ်ဆက်သွယ်ရ၏။ သို့သော် ဒဿေတိ ပကာသေတိ ဝိဘာဝေတိ စသော ကြိယာနှင့်တွဲလျှင် “ဖြင့်” ဟု အနက်ပေးရသော ကရိုဏ်းဖြင့်သာ တွဲရိုးတည်း။ ထို့ကြောင့် “ကရဏဘူတဘယ” ဟု ရှိမှ ဖလုပ္ပတ္တိယာကို ပကာသန၌ ကရိုဏ်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်နိုင်သည်။

မှတ်ချက် ။ ။ ဤနည်းအလို အဋ္ဌကထာဝယ် “ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ရှေးဘဝစက်ဝယ် ဝေဒနာဟူသော အကျိုးတရား၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (တနည်း)၊ ကြောင့်။ ဟေတုနံ၊ တဏှာ စသော အကြောင်းတရားတို့၏။ အနုပစ္စေဒပကာသန” ဟု ပေးပါ။ “ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ဝေဒနာအကြောင်းဖြစ်လျှင် တဏှာဟူသော အကျိုး၏ အဆက်မပြတ်ဘဲ ဖြစ်ရပုံကိုပြသည်—ဟူလို။

သင်္ခါရာဒိနမေဝ ဝါ။ ။ ပေ။ အနုပစ္စေဒမေဝ ။ ။ “ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုနံ အနုပစ္စေဒပကာသနတော” ကိုပင် တနည်းထပ်၍ဖွင့်သော ဝါကျတည်း။ “အနုပစ္စေဒ-မေဝ” ကို နောက် ဝါကျ၌ရှိသော “ပကာသေတိ ပဌမံ ဘဝစက္ကံ” ၌ လှမ်းစပ်ပါ။ ဤနည်း၌ “ဖလုပ္ပတ္တိယာ” ကို “သင်္ခါရာဒိနမေဝ ဖလာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ” ဟု၎င်း၊ “ဟေတုနံ” ကို “အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဟေတုနံ” ဟု၎င်း၊ “အနုပစ္စေဒ” ကို “ဖလံ အလေနေတော အနုပစ္စေဒ” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်အတိုင်း အဋ္ဌကထာ၌ တနည်း အနက်ပေးပါ။ [သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မါဠိတော်၌ အလွန်ထင်ရှားပြီးဖြစ် သောကြောင့် “သင်္ခါရာဒိနမေဝ” ဟု သန္နိဋ္ဌာနတ္ထဝေ သဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်။]

ဝါ။ တနည်း။ ဝိညာဏာဒိဟေတုနံ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော အကျိုးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာဒိနံ၊ သင်္ခါရအစရှိသည်တို့၏။ အနုဗန္ဓနမေဝ၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကိုသာ။ ပဌမံဘဝစက္ကံ၊ ပဌမဘဝစက်သည်။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ ဒုတိယံဝိယ၊ ဒုတိယဘဝစက်ကဲ့သို့။ ပရိယောသာနမ္ပိ၊ ဇရာမရဏ ဟူသော ဘဝအဆုံးကိုလည်း။ န (ပကာသေတိ)၊ ထင်ရှားပြသည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုနံ အနုပစ္စေဒပုကာသနတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပန္နိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အပရိပုဏ္ဏာယတန- ကလလဂ္ဂပံ၊ မပြည့်စုံသော စက္ခုစသော အာယတနရှိသော ကလလဂ္ဂပံကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ တတော၊ ထိုဝိညာဏပစ္စယာ နာမဂ္ဂပံဟူသောပုဒ်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ သဠာယတနပုပ္ဖတ္တိ၊ ဖိ-ပါးသော အာယတနတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပုပ္ဖပတ္တိဒိပနတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဘဝ- ပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတ္ထိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာယတနာနံ၊ စက္ခု စသော အာယတနတို့၏။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ (တစတစ ကြီးပွားပြီးမှ) ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟုပ္ပတ္တိ- ဒိပနတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

တေဿ၊ ဤ ဘဝစက်၏။ ဟေတုအာဒိပုပ္ဖကော၊ အကြောင်းအစရှိသော ရှေးရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ သန္နိ၊ ဇာတိတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုဘဝစက်သည်။) ဟေတုဖလဟေတုပုပ္ဖကတိသန္တိ

ဝိညာဏာဒိဟေတုနံ ဝါ။ ပေ။ အနုဗန္ဓနမေဝ ။ ။ ဤနည်း၌ “ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ” ကို အထူးမဖွင့်။ “ ဟေတုနံ ” ကိုကား “ ဝိညာဏာဒိဟေတုနံ သင်္ခါရာဒိနံ၊ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော သင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏ ” ဟု ဖွင့်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် “ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ” အရ “ ဝိညာဉ်အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ” ဟု သိသာသည်။ “ အနုပစ္စေဒ ” ကို “ အနုဗန္ဓန ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွ ဖွင့်သည်။ “ အနုပစ္စေဒ၊ မပြတ်ခြင်း ဟူသည် သင်္ခါရစသော အကြောင်းတို့၏ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးတို့သို့။ အနု၊ အစဉ်။ ဗန္ဓန၊ ဗွဲစပ်ခြင်း (အစဉ်လိုက်နေခြင်း) ပင် ဖြစ်သည်—ဟူလို။

န ဒုတိယံ ဝိယ ပရိယောသာနမ္ပိ ။ ။ ရှေ့ဝိကပ် ၂-မျိုး၌ “ အနုပစ္စေဒမေဝ၊ အနုဗန္ဓနမေဝ ” ဟု ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုခဲ့၏။ ထို ဝေတိ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကို ပြလိုသော ကြောင့် “ န ဒုတိယံ ဝိယ ပရိယောသာနမ္ပိ ” ဟု မိန့်သည်။ ဒုတိယဘဝစက်သည် ပဌမ ဘဝစက်ကဲ့သို့ အကြောင်းဟူသမျှ၏ အကျိုးကို မဖြစ်စေဘဲ မပြတ်စပ်ပုံကို၎င်း၊ အစဉ် လိုက်ပုံကို၎င်း ပြ၏။ ထို့ပြင်— “ ဇရာမရဏ ” ဟု တဘဝ အဆုံးသတ်ပုံကိုလည်း ပြ၏။ ဤသို့ ၂-မျိုးပြသော်လည်း ပဌမဘဝစက်ကား ထိုကဲ့သို့ ပရိယောသာနကိုတော့ မပြပါ— ဟူလို။

မည်၏။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်တည်း။ တေဿ၊ ဤဘဝစက်၏။ ဟေတုဖလဟေတု-
 ဖလဝသေန၊ အကြောင်းအကျိုး၊ တဖန်အကြောင်း တဖန်အကျိုးတို့၏ အပြား
 အားဖြင့်။ စတုပ္ပဘေဒေါ၊ ၄-ပါး အပြားရှိသော။ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါတို့၏။
 သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူကြောင်း အဘို့အစုသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထံ၊ ထို
 ဘဝစက်သည်။) စတုဘေဒသင်္ဂဟံ၊ စတုဘေဒသင်္ဂဟမည်၏။

သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ) ပိ၊
 ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ တသ္မံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ၊ ထိုထို သင်္ဂဟ၌။ အာကိရိယ-
 န္တိ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂုဟဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ အစ
 ရှိသည်ကို ယူခြင်းတို့ဖြင့်။ ပကာသိယန္တိ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 အာကာရာ၊ အာကာရတို့မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အတိတဟေတုအာဒိနံ၊ အတိတ်
 အကြောင်း အစရှိသည်တို့၏။ ပကာရာ၊ ၅ ပါး၊ ၅-ပါး အပြားတို့သည်။
 အာကာရာ၊ တို့မည်၏။ [ရှေးနည်း၌ အာကာရ အရ တိုက်ရိုက်မဆိုအပ်သော
 ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝတို့ကိုသာ ရ၏။ နောက်နည်း၌ကား အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါး
 တွင် ပါဝင်သမျှ အားလုံးရ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် နည်း ၂-ပါး ထူးပုံကိုသိပါ။]

ကိလေသကမ္မဝိပါကာ၊ ကိလေသာ ကံ၊ ဝိပါက်တို့သည်။ ဝိပါကကိလေသ-
 ကမ္မဟိ၊ ဝိပါက် ကိလေသာ ကံတို့နှင့်။ သမ္ပန္နာ၊ ဆက်စပ်ကုန်သည်။ ဟုတုာ၊
 ၍။ ပုနပျုနံ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။)
 တေသု၊ ထို ကိလေသာ ကံ၊ ဝိပါက်တို့၌။ ဝဇ္ဇနာမံ၊ ဝဇ္ဇဟူသော အမည်ကို။
 အာရောပေတုာ၊ တင်၍။ တိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝဇ္ဇက-
 ဒေသတ္တာ၊ ဝဇ္ဇ၏ တစိတ်တပိုင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဇ္ဇာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊
 ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

ကိလေသကမ္မံ ဧပေ။ ကမ္မေဟိ ။ ။ ဧဝပုဒ်၌ပါသော ကိလေသ ကမ္မတို့ကို နောက်
 ပုဒ်၌ပါသော ဝိပါကနှင့်၎င်း၊ ဧဝပုဒ်၌ပါသော ဝိပါကကို နောက်ပုဒ်၌ပါသော ကိလေသ
 ကမ္မနှင့်၎င်း တွဲပါ။ ထိုသို့ထုံးပုံကို အဋ္ဌကထာနိဿယ အဓိပ္ပါယ်၌ ပြထားပြီ။

ဝဇ္ဇကဒေသတ္တာ ဝါ ။ ။ ရှေးနည်း၌ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၊ အကျိုးနှင့်
 အကြောင်း တွဲမိမှ အထပ်ထပ်လည်နေပုံကို ပြ၏။ “ သို့ဖြစ်လျှင် ကိလေသချည်း၊ ကမ္မ
 ချည်း၊ ဝိပါကချည်း တပါးစီ တည်နေခိုက်၌ ဝဇ္ဇအမည် မရနိုင်ဟု မှတ်ရမည်လော” ဟု
 မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် “ ဝဇ္ဇကဒေသတ္တာ ဝါ” ဟု မိန့်သည်။ ထိုသုံးပါး၏ တစိတ်
 တပိုင်းဖြစ်သောကြောင့် တပါးစီကိုလည်း ဧကဒေသျှပစာရနည်းအားဖြင့် “ဝဇ္ဇ” ဟု
 ခေါ်နိုင်ပါသည်။—ဟုလိ။ [ဝိဂြိုဟ်ပြသောအခါ “တိဏိ ဝဇ္ဇာနိ” ဟု ပြုရသောကြောင့် ထို
 ဝိဂြိုဟ်တွင်းက ဝဇ္ဇာနိကိုရည်ရွယ်၍ “ဝဇ္ဇာနိတိ ဝုတ္တာနိ” ဟု ဆိုသည်။ ဝဇ္ဇာနိတိစ ဣဒ
 တိဏိ ဝဇ္ဇာနိတိ ဝိဂ္ဂဟဝသေန လဗ္ဘမာနံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။—အန။]

သန္နိန် အာဒိ ပရိယောသာန ဝဝတ္တိတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ သန္နိန်၊ အစပ်
 တို့၏။ ပုဗ္ဗာပရဝဝတ္တိတာ၊ ရွှေအပိုင်း၊ နောက်အပိုင်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်
 သော အစုတို့သည်။ (“စတ္တာရော သင်္ဂဟာ ဟောန္တိ” ခွဲစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊
 နက်။ ယာ ကာစိ ဝါ ပန။ပေ။အာယူဟနသင်္ခါရာတိဣမံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။
 ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ ဘာဇနီယေ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏကို အကျယ်ဝေတန်ရာ ပါဠိရပ်၌။
 ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမိဿာ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယာ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါ
 မဂ် ပါဠိတော်၏။ ဝါ၊ နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟိ၊
 မှန်။ ထွေ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝ
 မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [“ကဿာ ဝုတ္တန္တိ
 ဝိညာယတိ။ ဟိ ယသ္မာ ။ပေ။ ဣတိ တသ္မာ” ဟု လည်း ပေးနိုင်၏။]

ဘဝနိဒ္ဒေသေ ပန၊ ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌ကား။ သာတ္ထတောတိ ထွေ၊ သာတ္ထ-
 တောဟူသော ဤပါဠိ၌။ စေတနာဝ ။ပေ။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တာ ပီတိ၊ ဟူ၍။
 ဝိဘင်္ဂပါဠိယာ၊ ဤ ဝိဘင်းပါဠိတော်၏။ ဝါ၊ နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊
 စပ်သဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြခဲ့ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထကတမော ။ပေ။ ကာမာ-
 ဝစရာတိ အာဒိနာ၊ အာရုံသည်ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ စေတနာ-
 ဘာဝေါ၊ စေတနာ၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ဝုတ္ထော၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိတော် ၂-ရပ်တို့
 တွင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊

ပုဗ္ဗာပရဝဝတ္တိတာ ။ ။ ဝိကာဆရာသည် အကြောင်းတစ်ခုနှင့် အကျိုးတစ်ခုကို
 ပိုင်းခြား၍ ထို ၂-ခု အသွယ်ကို တစပ်ဟု သတ်မှတ်လိုသောကြောင့် အာဒိကို ပုဗ္ဗဟု၎င်း၊
 ပရိယောသာနကို အပရဟု၎င်း “အာဒိ ပရိယောသာန ဝဝတ္တိတာ” ကို အဓိပ္ပာယ်
 အနက်ဖွင့်သည်။ မိမိကား အာဒိ အစ၊ ပရိယောသာန အဆုံးဟု ရိုးရာအတိုင်း ဖွင့်၍
 “ပရိယောသာန အာဒိ” ဟု ဆိုလိုလျှင် ခွန်သမာသ် ထုံးစံအတိုင်း “သရသင်္ချာ
 နည်းရာ ရွှေကျ” ရသောကြောင့် “အာဒိပရိယောသာန” ဟု ပြောင်းပြန်ဆိုထားသည်
 ဟု ကြံပြီးလျှင် ရှေ့အကြောင်းတွင် အဆုံးဖြစ်သော သင်္ခါရနှင့် နောက်အကျိုးတွင် အစ
 ဖြစ်သော ဝိညာဉ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ အကြားတရပ်ကို “သန္နိ” ဟု၎င်း ဖလအဆုံး ဝေဒနာ
 နှင့် ဟေတုအစ တဏှာတို့ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်၍ အကြားတရပ်ကို “သန္နိ” ဟု၎င်း ဟေတု
 အဆုံး ဘဝနှင့် ဖလအစ ဇာတိကို ပိုင်းဖြတ်၍ အကြားတရပ်ကို “သန္နိ” ဟု၎င်း ယူလို
 ပါသည်။ မရဋ္ဌိကာ၌ကား တမျိုးဖွင့်သွားလေသေး၏။

တတ္ထ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါဠိယံ ။ ။ ပါဠိတော် ၂-ရပ်တွင် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ စေတနာကို
 ဘဝ၊ သမ္ပယုတ်ဘုရားတို့ကို သင်္ခါရဟု ဟောတော်မူ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ ဝိဘင်းပါဠိတော်
 ၌ကား စေတနာကို သင်္ခါရ၊ သမ္ပယုတ်ဘုရားတို့ကို ဘဝဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့
 ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေရကား ပါဠိတော် ၂-ရပ် ဆန့်ကျင်နေသည်မဟုတ်ပါလောဟု မေးဘွယ်
 ရှိလောကြောင့် “တတ္ထ” စသည်ကို မိန့်သည်။

စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကို။ ဝိပါကဓမ္မတ္တာ၊ အကျိုးပေးခြင်း သဘော ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝီပါဂေန၊ ပေးရမည့် အကျိုးဝိပါက နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဘာယူဟနသင်္ခါရတန၊ အားထုတ်တက်သည် ဟု ဆိုအပ် သော။ သင်္ခါတဘိသင်္ခရဏကိစ္စန၊ သင်္ခတရားတို့ကို ပြုစီမံခြင်းကိစ္စကြောင့်။ သင်္ခါရာတိ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ဤ ဝိဘင်္ဂပါဠိတော်၌။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္ပိ ကမ္မဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဘဝဿ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်သည့်အတွက်။ (နောက်ပုဒ်၏ ဟိတ်ကူ။) ဘဝဂါမိဘာဝ- တော။ ဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မသံသဋ္ဌသဟာယ- တာယ၊ ကံဟူသော စေတနာနှင့် ရောနှောသော အဖော်သဟာယ်တို့၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝါ၊ အတွက်။ (နောက်ပုဒ်၏ဟိတ်ကူ။) ကမ္မဘာဝတောစ၊ ကံ၏အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ (စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရား တို့ကို။) ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤဝစနတ္ထကြောင့်။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဥပပတ္တိဘဝ ဘာဝနကိစ္စံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကိစ္စ တည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ၊ ၌။ စေတနာ၊ စေတနာကို။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဘဝါဘိသင်္ခရဏကိစ္စံ၊ ဘဝကို ပြုစီမံခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ ၎င်း။ သာတိသယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂ- ပါဠိယံ၊ ၌။ ကုသလာ စေတနာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ စေတနာ၊ ကို။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်အလို။ ။ စေတနာ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို ဝိပါကဓမ္မ- မောဟူသော မာတိကာပုဒ်ဝယ် အကျိုးပေးခြင်း သဘောရှိသော ဝိပါကဓမ္မတွင် သွင်း ထားတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် စေတနာ သမ္ပယုတ္တ မွေတို့သည် ပေးဆိုရန် အကျိုးဝိပါက နှင့်တကွ ဖြစ်ကြ၏။ အာယူဟနသင်္ခါရဟူသော နာမည်အတိုင်း အားထုတ်ခြင်းသဘော ရှိကြ၏။ သင်္ခတံ အဘိသင်္ခရေန္တိတိ ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သင်္ခတ တရားတို့ကို ပြုစီမံခြင်းကိစ္စ ရှိကြောင်း ထို့ကြောင့် စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို “သင်္ခါရ” ဟု ဟောတော် မူသည်။

ဤဝိဘင်္ဂပါဠိတော်ဝယ် ။ ။ “သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္ပိ ကမ္မဘဝေါ” ဟု သုတ္တန္တ ဘာဇနိယ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူ၏။ စေတနာ သမ္ပယုတ် တရားများသည် ထို ပါဠိဘော်အရ ဝိပါက- မှဖြစ်သောကြောင့် ဘဝဂါမိကံတွင် ပါဝင်ကြ၏။ ကံဟု ခေါ်အပ် သော စေတနာနှင့် ငရာနှော၍ ယှဉ်နေသည့်အတွက် သံသဋ္ဌသဟာယလည်း ဖြစ်ရကား ကမ္မဘဝလည်း ဗြဝိင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် စေတနာသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို “ဥပပတ္တိဘဝံ ဘာဝေန္တိ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ “ဘဝ” ဟု နာမည်တပ်၍ ဟောတော်မူသည်။

သင်္ခါရာတိ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
 တေန တေန ပရိယာယေန၊ ထိုထို့ အကြောင်းပြအားဖြင့်။ ဥဘယံ၊ ၂-ပါးစုံသော
 စကားကို။ ဥဘယတ္ထ၊ ၂ ပါးစုံသော ပါဠိရပ်၌။ ငတ္ထိ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။
 ယုတ္တံ၊ အသင့်ချည်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထေ ဤသင်္ခါရ ဘဝတို့၏အနက်ကို
 ပြရာ၌။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဂဟဏန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်ကို။ ကိစ္စေန၊
 ယူခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ ပရမသနန္တိ၊ ဖြင့်။ ဣတရာ-
 နံ၊ ကာမုပါဒါန်မှ ကြွင်းသော ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်
 တို့ကို။ (ကိစ္စေန၊ မှားမှား ယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ သင်္ဂဟကာရော
 အာဟ။) အာယူဟနာဝသာနေတိ၊ ကား။ တိသုပိ၊ ၃-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 အတ္ထဝိကပေသု၊ အတ္ထဝိကပ်တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော။ အာယူဟနဿ၊
 အာယူဟန၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ (ဝုတ္တစေတနာ ဘဝေါ၌စပ်။)

ဒိသု၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အတ္ထဝိကပေသု၊ အတ္ထဝိကပ်တို့၌။ ဝုတ္ထေ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 ကုန်သော။ အာယူဟနသင်္ခါရေ၊ အာယူဟနသင်္ခါရတို့ကို။ တဿ ပဗ္ဗတာဂါတိ၊
 ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တတိယေ၊ တတိယဖြစ်သော။ (အတ္ထဝိကပေ၊
 အတ္ထဝိကပ်၌။) ဝုတ္ထေ၊ ကုန်သော။ (အာယူဟနသင်္ခါရေတို့ကို။) တိသမ္ပယုတ္တာ-
 တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

ဥဘယံ။ ပေ။ ယုတ္တံ။ ။ ထို့ပြင် “ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည် စေတနာ၏
 အလွန်အကဲကိစ္စတည်း” ဟု နှလုံးသွင်းတော်မူ၍ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ “စေတနာ
 ကို ဘဝ” ဟု ဟောတော်မူ၏။ “ဘာကို ဖြစ်မိခြင်း (အဘိသင်္ခရတ) ကိစ္စသည် စေတနာ
 သမ္ပယုတ်တရားဘို့၍ အလွန်အကဲ ကိစ္စတည်း” ဟု နှလုံးသွင်းတော်မူ၍ ဤ ဝိဘင်းပါဠိ
 တော်၌ “စေတနာကို သင်္ခါရ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့်
 ၂-မျိုးလုံးပင် အသင့်ချည်းဟု မှတ်ပါ။

ဂဟဏံ ပရမသနံ။ ။ ပါဠိတော်၌လာသော ဥပဂမနံကို အဋ္ဌကထာ၌ “ဂဟဏံ
 ပရာမသနံ” ဟု ဖွင့်၏။ သို့သို့ ဖွင့်ရာ၌ “ဥပဂမနံနှင့် ဥပါဒါန်” အရတူသောကြောင့်
 ဂဟဏံကို ကာမုပါဒါန်၏ ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း၊ ပရာမသနံကို ဒိဋ္ဌပါဒါန်စသော ၃-ပါး၏
 ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း ဆိုထားသည်။

အာယူဟနာဝသာနေ။ ။ “အာယူဟနာ သင်္ခါရာ နာမ၊ စေတနာ ဘဝေါ” ဟု
 ရှေး၌ သင်္ခါရနှင့် ဘဝအသွားကို အဋ္ဌကထာဝယ် ၃-နည်းပြခဲ့၏။ ထို ၃-နည်းပြရာ၌
 အာယူဟနကို ရှေ့၊ စေတနာကို နောက်ထားသောကြောင့် “အာယူဟနာဝသာနေ”
 ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာယ် တဘိသဝိဘဝ၌ စေတနာကို ရှေ့ထား၍ အာယူဟနာကို နောက်
 ထားလျက် ဆို၏။ ထိုသို့ဆိုလာဘက် “နန္ဒဝ တတိယေ အတ္ထဝိကပေ အာယူဟနဿ
 အဝသာနေ စေတနာ န ဝုတ္တာ” စသည်ဖြင့် အနုဋီကာ ၎င်းထားသည်။

ဒဟရဿ၊ ငယ်ရွယ်သူ၏။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဝင်္ဂဗဟု-
 လာ၊ များသောဘဝင်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ယေဘုယျောနု၊ များသောအားဖြင့်။
 ဘဝန္တရဇနက ကမ္မာယူဟနသမတ္တာ၊ ဘဝတပါးကို ဖြစ်စေတတ်သောကံကို
 အားထုတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်။ န ဟေတု၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမပရိ-
 ပက္ကတ္တာ အာယတနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကမ္မကရဏ-
 ကာလေ သမ္မောဟေတုတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ပစ္စယ-
 ဘူတံ၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမ္မောဟံ၊ လွန်စွာ တွေ့
 ခြင်း မောဟကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ကမ္မသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ကံနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော
 မောဟကိုသာ။ န (ဒဿေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။

ကမ္မာနေဝ၊ ကံတို့သည်ပင်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ သမ္ပရန္တိ ဝဇ္ဇေန္တိ၊ တိုးပွား
 စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမ္မာရာ၊ တို့မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မံ၊
 ကံဟူသည်။ သင်္ခါရဘဝါ၊ သင်္ခါရနှင့် ဘဝတို့တည်း။ တဒပကာရကာနိ၊ ထို
 သင်္ခါရနှင့် ဘဝတို့အား လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ-
 တဏှပါဒါနာနိ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည်။ ကမ္မသမ္မာရာ၊ ကံ၏
 အဆောက်အဦတို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဋိသန္ဓိဒါယကော၊ နောက်ဘဝ၌ ပဋိ-
 သန္ဓေကိုပေးတတ်သော။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။ ကမ္မံ၊ ကံတည်း။ တဒပကာရ-
 ကာ၊ ထိုကမ္မဘဝအားလျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ယထာဂုတ္ထ-
 အာယူဟနသင်္ခါရာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အာယူဟနသင်္ခါရတို့သည်
 ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာဒယောစ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ ကမ္မသမ္မာရာ၊
 တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံလည်း။ ကမ္မသမ္မာရာစ၊ ကံ၏အဆောက်
 အဦတို့လည်း။ ကမ္မသမ္မာရာ၊ ကံ၊ ကံ၏အဆောက်အဦတို့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧက-
 သေသိ၊ ဧကဒေသ သရူပေကသေသ်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကမ္မသမ္မာရာတိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ကမ္မသမ္မာရာ ။ [ပဌမနည်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပြထားပြီ။] “ကမ္မံ ဝါ
 သင်္ခါရဘဝါ” စသော ဒုတိယနည်း၌ “ကမ္မံ” အရ သင်္ခါရကို၎င်း၊ ဘဝကို၎င်း ယူ၍
 အကြောင်းတရားတွင် ပါဝင်သော အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပါဒါန်တို့ကို ကမ္မသမ္မာရာဟု ယူပါ။
 [သမ္ပရန္တိ ဧတေဟိတိ သမ္မာရာ၊ ကံကို ကောင်းစွာ ဆောင်ကြောင်း ဖြစ်သော
 အဆောက်အဦတို့။ ကမ္မဿ+သမ္မာရာ ကမ္မသမ္မာရာ။ ထို့နောက် “ကမ္မံစ ကမ္မ-
 သမ္မာရာစ ကမ္မသမ္မာရာ”ဟု ဧကဒေသ သရူပေကသေသ် ပြုပါ။]

ပဋိသန္ဓိ ဒါယကော ဝါ။ ။ ဤနည်း၌ကား “ကမ္မံ” အရ ပဋိသန္ဓေကို ပေးတတ်
 သော ကမ္မဘဝကို ယူ၍ “ကမ္မသမ္မာရာ”အရ၌ ထိုဘဝအား ကျေးဇူးပြုကြသော
 (အာယူဟနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော) သမ္ပယုတ်တရားများကို၎င်း၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ
 ဥပါဒါန်တို့ကို၎င်း ယူပါ။

ဒေသ ဓမ္မာ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာ ဌ္ဗစပ်။) ဝါ၊ ထိုသည်လည်း။ ကမ္မသဟာယတာယ၊ ကံ၏ အဖော် သဟာယတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မသရိက္ခကော၊ ကံနှင့်တူကုန်၏။ တဒုပကာရကော စ၊ ထို ကံအားလျော်သော ကျေးဇူးကိုလည်း ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

တ္ထေ ဤကံ၌။ ဝါ၊ ဤ ဝိပါကံ၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို၎င်း။ ဝိညာဏာဒယောစ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော အကျိုးတို့ကို ၎င်း။ သံခိပ္ပန္တိ၊ ချိုးချဉ်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ချိုးချဉ်းအပ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ သင်္ခေပ မည်၏။ ကမ္မံ၊ ကံ၎င်း။ ဝိပါကောစ၊ ဝိပါကံ၎င်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မံ(တိ)၊ ကံ ဟူ၍၎င်း။ ဝိပါကောတိ၊ ဝိပါကံဟူ၍၎င်း။ ဝေ၊ ဤသို့။ သံခိပ္ပိယတိ၊ ချိုးချဉ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ- ဒယော၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၎င်း။ ဝိညာဏာဒယောစ၊ ဝိညာဉ်အစရှိသည် တို့၎င်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ သင်္ခေပဘာဝသာမညေန၊ သင်္ခေပ၏အဖြစ်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဝစနံ၊ သင်္ခေပေါဟု ဧကဝစ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ခေပသဒ္ဓေါ၊ သင်္ခေပသဒ္ဓါ သည်။ ဘာဂါဝိဝစနံ၊ အဘို့ဟူသောအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘာဂေါ၊ ကံအဘို့အစု ဟူသမျှသည်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ ကမ္မသင်္ခေပ တည်း။ [ဝိပါကသင်္ခေပလည်း နည်းတူဖြစ်သောကြောင့် အထူးမဆိုတော့။]

ဝေ သမုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါကံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထို ကမ္မသမ္ဘာရတွင်လည်း။ အဝိဇ္ဇာတော၊ အဝိဇ္ဇာ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ ထို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော

သင်္ခေပေါ။ [ပဌမနည်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပြထားပြီ။] “ကမ္မံ ဝိပါကော တိ” စသော ဒုတိယနည်း၌ “သံခိပ္ပိယတိ သင်္ခေပေါ”ဟု ကမ္မသာဓနပြု၍ အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းငါးပါးကို၎င်း၊ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးငါးပါးကို၎င်း အရကောက် ပါ။ “ကမ္မံဣတိ+သင်္ခေပေါ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ (အကြောင်းငါးပါးလုံးသည်ပင်) ကံ” ဟု နာမည်တခုတည်းဖြင့် ချိုး၍ ယူအပ်သောကြောင့် “ကမ္မသင်္ခေပ မည်၏။ “ဝိပါကော ဣတိ+သင်္ခေပေါ ဝိပါကသင်္ခေပေါ၊ (အကျိုး ငါးပါးလုံးသည်ပင်) ဝိပါကဟူသော နာမည်တခုတည်း ချိုး၍ယူအပ်သောကြောင့် ဝိပါကသင်္ခေပ မည်၏။ [“သင်္ခေပ” အရ အဝိဇ္ဇာစသော ငါးပါးကိုရသော်လည်း သင်္ခေပအဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် “သင်္ခေပေါ” ဟု ဧကဝစ်တားသည်။ ဝိညာဉ်စသည်ကို “သင်္ခေပေါ”ဟု ထားရာ၌လည်း နည်းတူ။]

ဘာဂါဝိဝစနံ။ သင်္ခေပသဒ္ဓါသည် ဘာဂ(အဘို့အစု) အနက်ကို ဟောသော ရဋ္ဌိသဒ္ဓါတည်း။ ဤအလို ဝိပြိုဟ်ပြဘွယ်မလို။ ကမ္မဉ္စ+ တံ+ သင်္ခေပေါစ၊ အဘို့အစုလည်း။ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ ကံဟူသော ဧဘို့အစု။ ဝိပါကသင်္ခေပေါ၌လည်း နည်းတူ။

နည်းဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ တိသန္ဓိအာဒိဝသေန၊ တိသန္ဓိ အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ဣဒိဘဝ-
စက္ကံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ (ဒုက္ခံ စသည်၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ဣတ္တရန္တိ၊ ကား။ ဂမနဓမ္မံ၊ ဘင်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိနဿန-
ဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဧတေန၊ ထိုဣတ္တရံဟူသော
ပါဠိဖြင့်။ (ဒီပေတိ ၌စပ်။) ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာဒီပကေန၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊
ပျက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော။ အနိစ္စသဒ္ဓေန၊ အနိစ္စသဒ္ဓါသည်၎င်း။
ဝိကာရာပတ္တိဒီပကေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ စလ-
သဒ္ဓေနစ၊ စလသဒ္ဓါသည်၎င်း။ အဒီပိတံ၊ မပြုအပ်သော။ ကာလန္တရဋ္ဌာယိတာ-
ပဋိက္ခေပံ၊ ကာလတပါး၌ တည်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ရှားခြင်းကို။ ဒီပေ-
တိ၊ ပြ၏။ အဓုဝန္တိဧတေန၊ ဖြင့်။ ထိရဘာဝပဋိက္ခေပံ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို
ပယ်ရှားတတ်သော။ နိဿာရတံ၊ အနှစ်သာရ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒီပေတိ)။

ဟေတုဝေ၊ အကြောင်းတို့သည်ပင်။ သမ္မာရာ၊ အကျိုးတရားကို ထိုးပိုးစေ
တတ်သော အဆောက်အဦတို့တည်း။ ဟေတုသမ္မာရာ၊ တို့။ ဝါ၊ တနည်း။
ဌာနသော ဟေတုသောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဝေ၊ ဤသို့ ဌာနသောဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဌာနံ၊ ဥပတ္တမ္မကအကြောင်းသည်။ (သမ္မာရာ၊ မည်၏။)
အညံ၊ ဌာနသော ဟေတုသော ဟူသော ပါဠိရပ်မှတစ်ပါး အခြားသောပါဠိရပ်၌
ဟောတော်မူအပ်သော။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုအကျိုး၏။ ဝါ၊ ထိုထိုအကျိုးနှင့်။
သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော။ ကာရဏံပိ၊ အကြောင်းသည်လည်း။ သမ္မာရာ၊
မည်၏။ (တဿ တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ နှင့်။) အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ (ကာရဏံ၊
သည်။) ဟေတု၊ ဟေတုမည်၏။ ဝေန္တိ၊ ဝေဟူသောပုဒ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဟေတု-
တေ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မမတ္တသမ္ပဝေ၊ အကျိုးတရား မျှ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း
သည်။ (သတိစ၊ ဖြစ်သော်၎င်း။) ဟေတုဒ္ဓိရောဓာ၊ အကြောင်းတရားတို့၏
ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝဇ္ဇုပစ္စေဒေ၊ ဝဋ်၏ပြတ်ခြင်းသည်။ (သတိ)စ၊ ၎င်း။ တံ
နိရောဓယ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့၏ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မေတဖျားကို။ ဒေသိဇေ၊
ဟောတော်မူအပ်သည်။ သတိစ၊ ၎င်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [ဗျာဓိကထာ၌ ဝေ
ဒုက္ခန္တ ကိရိယာယာဝယ် ဝေဖြင့် ရွှေကားအားလုံးကို ပြန်၍သွန်းသောကြောင့်
ဋီကာဆရာသည် ထို ရွှေစကားအားလုံးကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဖွင့်ပြသည်။]

ဟေတုသမ္မာရာ။ ။ “ဟေတုဝေ + သမ္မာရာ ဟေတုသမ္မာရာ”ဟု ဋီကာ၌
ကမ္မဓာရယဝိဂ္ဂဟ ပြု၏။ ထိုပါဠိ၌ သမ္မာရာ ဟူသည် ကမ္မသမ္မာရာ၌ ပြခဲ့သည်အတိုင်း
အကျိုးတရားတို့ကို ထိုးပိုးစေတတ်သော အကြောင်းတရားပင်တည်း။ အခြားနည်း
ကိုလည်း ဋီကာအတိုင်း မှတ်ပါ။

ဗြဟ္မစရိယံ ဣဓ (ဣတိ)၊ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဟေသော ၂-ပုဒ်သည်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဗြဟ္မစရိယံဟေ သန္တိဖြစ်၏။ သတ္တေစာတိ တွေ၊ ဌံ။ စသဗ္ဗေ၊ သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မြတ်သော အကျင့်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ သဿတုဇ္ဈေဒါစ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ် ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စသဒတ္တာ၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဉ္စ အံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ သမုစ္စည်းအနက်ရှိလသော်။ ဝါ၊ ဤသို့ သမုစ္စည်းအနက်ရှိခြင်း ကြောင့်။ ဟေတုအာယတ္တေ၊ အကြောင်း၏ စပ်သောဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝါ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ၊ အကျိုးတရားမျှော် ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ ဖြစ်လသော်။) သတ္တေ၊ သတ္တကို။ ဝါ၊ အတ္တကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တကို။ ဝါ၊ ထိုအတ္တကို။ ဥပလဗ္ဘန္တေ၊ ရအပ်သော်။ သဿတော (ဝါ)၊ အတ္တသည် မြဲ၏ဟူသော အယူသည်သော်၎င်း။ ဥဇ္ဈေဒေါ ဝါ၊ အတ္တသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟူသော အယူသည်သော်၎င်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တကို။ ဝါ၊ ထိုအတ္တကို။ အနုပလဗ္ဘန္တေ၊ မရအပ်သော်။ ဝါ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဇ္ဈေဒေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ တော့။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သစ္စပုဘဝတောတိ၊ ကား။ သစ္စတော၊ သစ္စာအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ သစ္စာနံ၊ အကျိုးသစ္စာတို့၏။ ပဘဝတော၊ စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်။ (“ဝိညာတဗ္ဗ” ဌံစပ်။) ကုသလာကုသလံ ကမ္မန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝဂ္ဂကတယ၊ ဝဂ္ဂကို ဟောတော်မူရာ ပါဠိတော်၏။ ဝတ္တမာနတ္တာ၊ မြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သာသဝန္တိ၊ အာသဝေါတရားနှင့် တကွဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ စေတနာ၊ စေတနာ၎င်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တကာ၊ စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရား တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံ လည်းဖြစ်သော။ တံ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ သမုဒယသစ္စာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိအဝတ္တော၊ အနက်။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှာစ ပေ။ ကုသလဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ စေတနာစေတနာသမ္ပယုတ္တ ဝိသေသံ၊ စေတနာ၊ စေတနာသမ္ပယုတ် အသုံးကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သစ္စဝိဘင်း၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။

သတ္တ အတ္တစုံမှ သဿတဥဇ္ဈေဒဖြစ်။ ။ နှော ၅-ပါးကို သတ္တ၊ အတ္တဟု ဝဲလမ်း မှုကြောင့် “သေလျှင် အတ္တသည် မပြတ်၊ ပို၍”ဟု သဿတဒိဋ္ဌိသည်၎င်း၊ “သေလျှင် အတ္တသည် ပြတ်၏”ဟု ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိသည်၎င်း ဖြစ်၏။ “ရုပ်နာမ်အားလုံး အဆက်ပြတ်၍ (အနုပါဒ်ဒေဝရာဇဖြင့်) ချုပ်ငြိမ်းပြီ”ဟု ယူရာ၌ အတ္တ မရွဲလမ်းမှုကြောင့် ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဟု မှတ်ပါ။

အရိယသစ္စဝိသေသံ၊ အရိယသစ္စာအထူးကို။ အကတော၊ ရှိ။ သမုဒယသစ္စန္တိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ အထွေ၊ နက်။

ဝတ္ထုသုတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့၌။ ဝါ၊ တနည်း။ စက္ခာဒိသု၊ စက္ခု အစရှိကုန်သော။ ပဋိစ္စာဒေတဗ္ဗေသု၊ ဖုံးလွှမ်းထိုက်ကုန်သော။ ဝတ္ထုသု၊ ဝတ္ထုတို့၌။ (သမ္မောဟေတိ ဌိစပ်။) သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထို သောက အစရှိသည်တို့၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်။ (ပိတုဘာဝါယ ပစ္စယော ဟေတိ ဌိစပ်။) တေဟိ၊ ထိုသောက အစ ရှိသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးစီးလ သော်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်။ သဟိတေဟိ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ (အဝိဇ္ဇာယကို ကာကောလောကနနည်း ကြံပါ။) သင်္ခါရေဟိ၊ သင်္ခါရတို့ကြောင့်။ (ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။) ဘဝန္တရပိတုဘာဝါယ၊ ဘဝတပါး၌ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ပစ္စယောစ၊ အကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဝိပ္ပိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဝါ၊ တနည်း။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏။ အနန္တရပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရ ပိတုဘာဝါယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ- ကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တံ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ ရဟိတံ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရမှ ကင်းသည်။ (သမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။) ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတပါး ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို စုတိစိတ်၏။ သဟာယ ဒဿနတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဟူသော အဖော်ကို ပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

အရိယသစ္စဝိသေသံဝါ ။ ။ “အဝိသေသေန” ဟူသော အဋ္ဌကထာကို တနည်း ဖွင့်သော စကားတည်း။ “အရိယသစ္စဝိသေသံ” ဟူသည် “သမုဒယသစ္စာ” အရ တဏှာ လောဘကိုသာ ဟုရသော သစ္စာတည်း။ ထို တဏှာဟူသော သမုဒယသစ္စာကိုပင် ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “ယဿ ပဟာနတ္ထံ ဘဝဝတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ” ဟု ထိုထိုသူတို့၌ ဟောတော်မူ၏။ သစ္စဝိဘင်း အဘိဓမ္မဘာဇနိယ၌ကား အရိယသမုဒယသစ္စာ ဟု ဝိသေသ မပြုဘဲ အကြောင်းဟူသမျှကို “သမုဒယသစ္စာ” ဟု ဟောတော်မူသည်။

စုတိ စိတ္တံ ဝါ ။ ။ ဤစကားသည် အဋ္ဌကထာမှ တနည်းအဖွင့်တည်း။ ဇရာ မရဏံ၌ မရဏကို “စုတိစိတ်” ဟု ယူ၍ ထိုစုတိစိတ်၌ အဝိဇ္ဇာလည်း မယဉ်၊ သင်္ခါရဟူသော ဓေတနာလည်း မယဉ်၊ ထို့ကြောင့် စုတိစိတ်သည် ရဟန္တာဖြစ်၍ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရမှ ကင်းလျှင် ဘဝသစ် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး မပြုနိုင်ရကား စုတိစိတ်က ဘဝသစ် ပဋိသန္ဓေအား ကျေးဇူးပြုနိုင်ဘိရာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရဟူသော အဖော် ကို ပြလိုသောကြောင့် “သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။

ဒွိဓာတိ၊ ကား၊ အတ္တနောယေဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ သရသေန၊ မိမိ၏ကိစ္စ
၎င်း။ (ဣတိ၌ စပ်ရသောကြောင့် “အားဖြင့်၎င်း” ဟု မပေးရ။) မေဗ္ဗန္တရပစ္စယ-
ဘာဝေနစ၊ တရားတမျိုးအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ-
၂-ပါးအားဖြင့်။ (ပဝတ္တကိစ္စတော ၌စပ်။)

သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ ဒဿနေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်တို့၏ အဖြစ်ကို
ပြကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပြတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတိ တေနေ၊
ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ ၌စပ်။) ကော၊အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘိ-
သင်္ခရေတိ နုခေါ၊ သင်္ခတကိုပြုစီမံပါသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သေ(သော)
ပဿော၊ ဤ ပြဿနာသည်။ (ဝိသဇ္ဇိတံ၊ ဖြေခြင်းငှါ။) နော ကလ္လော၊ မသင့်။
ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ။ တေန၊ ထိုသို့ပြခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ သင်္ခါရဟူသော စကားရပ်သည်။ ကာရကဒဿန နိဝါရဏံ၊ ဗြဟ္မာ
ဗိဿဏိး အစိုးရသူသည် ပြုစီမံ၏ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း မြင်တတ်သော အယူကို
တားမြစ်ကြောင်းစကားသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဝေမာဒိ-
ဒဿန နိဝါရဏန္တိ တေန၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ (အတ္တာ၊ အတ္တသည်။)
သောစတိ၊ ဝမ်းနည်း၏။ (အတ္တာ)ပရိဒေဝတိ၊ ဝိကြေး၏။ (အတ္တာ)ဒုက္ခိတော၊
လွန်စွာဖြစ်သော ဒုက္ခရှိ၏။ ဣတိအာဒိဒဿနနိဝါရဏံ၊ ဤသို့ အစရှိသော
မှားယွင်းသော မိစ္ဆာအမြင်ကို တားမြစ်ခြင်းကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။
ဟိ၊ မှန်။ သောကာဒယောပိ၊ သောကအစရှိသော အကျိုးတရားတို့သည်လည်း။
ပစ္စယာယတ္တာ၊ အကြောင်း၌စပ်သော ဥစ္စာတို့သည်။ ဝါ၊ အကြောင်းနှင့်

သောကာဒယောပိ ဟိ။ ။သောကာဒယောပိ ဟိတိ တွေ ဟိသဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္တော၊
ယသ္မာ သောကာဒယော ပစ္စယာယတ္တာ အဝသဝတ္တိနောတိ ဣဒံ ဇာတိပစ္စယာ။ ပေ။
သမ္ပဝန္တိတိ တေန ဝစနေန သိဒ္ဓံ၊ ထသ္မာ တံ အတ္တာ သောစတိတိ အာဒိဒဿန-
နိဝါရဏန္တိ အတ္တော။—အန။

ဤအလို “ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေမာဒိဒဿန နိဝါရဏန္တိ တေန၊ ဖြင့်။ (အတ္တာ)
သောစတိ၊ ၏။ (အတ္တာ) ပရိဒေဝတိ၊ ၏။ (အတ္တာ) ဒုက္ခိတော၊ ၏။ ဣတိ အာဒိ-
ဒဿန နိဝါရဏံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ၏။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ
(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သောကာဒယောပိ၊ ထိုသည်လည်း။ ပစ္စယာယတ္တာ၊ ထိုသည်။
(ဟုတ္တာ)။ အဝသဝတ္တိနော၊ ကုန်။ ဝါ၊ ကုန်။ ဣတိဣဒံ၊ ဤအနက်သည်။ ဇာတိ-
ပစ္စယာ။ ပေ။ သမ္ပဝန္တိတိ တေန၊ ဖြင့်။ (သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေမာဒိ-
ဒဿန နိဝါရဏန္တိ တေန၊ ဖြင့်။ (အတ္တာ) သောစတိ။ (အတ္တာ) ပရိဒေဝတိ။
(အတ္တာ) ဒုက္ခိတော။ ဣတိအာဒိဒဿနနိဝါရဏံ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဣတိ၊
ဝိညာယတိ” ဟု ပေးပါ။ [တေန-၏-နောက်၌ “ပုတ္တ” ဟု ရှိသည်ကား ဤ အနဋီကာ
အဖွင့်နှင့် မညီပါ။]

စပ်သောဥစ္စာတို့သည်။ (ဟုတွာ) အဝဘဝတ္တိနော၊ မိမိအလို၌ မဖြစ်ကုန်။ ဝါ၊ မိမိအလိုသို့ မလိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အပေါယ်ကို။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ-မရဏံ သောက။ ပေ။ သမ္ဘဝန္တိတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ ဝုတ္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဂဏ္ဍဘေဒပိဋကာဝိယာတိ၊ ကား။ ဂဏ္ဍဘေဒဒုတ္တံ၊ အနာ၏ပေါက်ကွဲခြင်း အကျိုးငှါ။ ဂဏ္ဍော၊ အနာသည်။ ပစ္စမာနေ၊ မှည့်ရင့်လသော်။ တဿပိ၊ ထို မှည့်ရင့်သော အနာ၏လည်း။ ဥပရိ၊ ထိပ်ဖျား၌။ ဘယမာနာဒုဒ္ဓကပိဋကာ ဝိယ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သေးငယ်သောအဖုနှင့် တူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဂဏ္ဍဿ၊ အနာ၏။ အနေကော၊ တားမကချားသောအပြားအားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ များပြား ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပိဋကာဝိယ၊ အဖုကလေးတို့နှင့် တူ၏။ သုနတာ-သရာဂ ပုဗ္ဗဂုဟဏာဒယော၊ ဗူးရောင်သည်၏ အဖြစ် နိရိဒ္ဓသာသွေးနှင့် တကွ ပြည်ကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဂဏ္ဍဝိကာရာ၊ အနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တို့တည်း။

ပဋ္ဌလာဘိဘူတဓက္ခာကော၊ တိမ်လွှာသည်ဖိုးလွှမ်းအပ်သော မျက်စိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ န ပဿတိ၊ လုံးလုံးမမြင်။ ကိဉ္စိပိ၊ စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ကိုလည်း။ ပဿန္တော၊ မြင်ပြန်သော်လည်း။ ပိပရိတံ၊ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန်။ (မှားမှားယွင်းယွင်း။) ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဝေ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော၊ အဝိဇ္ဇာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သော ဗာလသည်။ ဒုက္ခာဒိနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည် တို့ကို။ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသိ။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ မိစ္ဆ၊ ဝါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သော်လည်း။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သိမြင်တတ်၏။ လူဝံ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ တိမ်လွှာနှင့်တူ၏။ ကိမိနာ၊ ပိုးကောင်သည်။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ (ကောသ-ပုဒေသာ၊ ပိုးအိမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို၊ ကတာ) ဝိယ၊ ပြုအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အတ္တနာ၊ မိမိဟူသော ဗာလကိုယ်တိုင်။ (သခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊

ဂဏ္ဍဘေ ပိဋကာ။ ။အနာပေါက်ကွဲသဖြင့် မှည့်ရင့်လာသောအခါ အနာ၏ ထိပ်ဖျား၌ အဖုကလေး ပေါ်လာ၏။ ထိုအဖုကို “ပိဋကာ” ဟု ခေါ်သည်။ [ဂဏ္ဍ-ဘေဒတ္ထ+ဘယမာနာ ပိဋကာ ဂဏ္ဍဘေဒပိဋကာ။] (တနည်း) အနာသည် ကျယ်ပြန့် များပြားလာသောအခါ အဖုကလေးတွေ ဖြင့်နေတတ်၏။ ထိုအဖုကလေးများကို “ပိဋကာ” ဟု ခေါ်သည်။

သုနတာ ။ပေးပုဗ္ဗဂုဟဏာဒယော။ ။ “ဝဏဝိကာရ=အနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း” ဟူသည် ဖောရောင်လားခြင်း၊ နိရိဒ္ဓဘေးနှင့်ကွဲ ဖြည့်ပါးသည်ခြင်း စသည်တို့တည်း။ [သုနဿ+ဘာဝေါ သုနတာ၊ သရာ-ပုဗ္ဗဂုဟဏံ သလောဟိတ ပုဗ္ဗဂုဟဏံ-- မဂု၊ သရာဂကို “သလောဟိတ”ဟု ဖွင့်၏။]

တို့ကို။) ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝဇ္ဇဿ၊ ၎င်း။ အန္တော-
 ယော၊ အတွင်း၌ပင်။ (ကနည်း) အတ္တနာယော၊ မိမိဟူသော ဗလ၏ပင်။
 ပရိတ္တမနကာရဏတ္တာ၊ ချာချာလည်ခြင်း၏အကြောင်းတို့၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကောသပပဒေသာဝိပ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်အပိုင်းတို့နှင့် တူကုန်
 ၏။ [ပင့်ကူအိမ် ပင့်ကူမျှင်တို့ကို “ကောသပပဒေသာ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။]

သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟံ၊ သင်္ခါရတို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြင်၍။ ပတိဋ္ဌ၊
 တည်မြဲခြင်းကို။ အလဘမံနံ၊ မငနိုင်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပရိဏာယက-
 ပရိဂ္ဂဟံ၊ ငရွှဆောင်အမတ်ကြီး၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌ၊ တည်မြဲ
 ခြင်းကို။ အလဘမာနော၊ သော။ ရာဇကုမာဏေ ဝိယ၊ ဖင်းသားနှင့် တူ၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေန၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပတိဋ္ဌာလာဘော၊
 တည်မြဲခြင်းကို မရခြင်းသည်။ ဧတေ၊ ဤပင်းသား၏ ဥပမာ၌။ သာမညံ၊ ဥပမာနု၊
 ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်တည်း။

ဥပပတ္တိနိမိတ္တတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကမ္မာဒိ အာရမ္မဏံ၊ ကံ အစရှိသော
 အာရုံကို။ (သင်္ဘကာရာ) အာဟ။ ပရိကပ္ပန္တတေတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏကရဏ-
 တော၊ အာရုံကို ပြုကတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တေန၊
 ဝိညာဉ်နှင့်သမ္ပယုတ်ပြင်သော။ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်ဖြင့်။ ဝိတက္ကနတော၊ ကြံတတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ ဌိစပံ။) ဒေဝ မနုဿမိဂပိပင်္ဂါဒိ ဝိဝိ-
 ပ္ပကာရတယ၊ နတ်အရုပ်၊ လူအရုပ်၊ သားကောင်အရုပ်၊ ငှက်အရုပ် အစရှိ
 သော အထူးထူးသောအပြား ရှိသည်အခြေကြောင့်။ နာဂေပု၊ နာမ်ရုပ်သည်။
 မာယာဘိယ၊ မျက်လှည့်ရုပ်နှင့် ငှက်၏။ ပတိဋ္ဌာဝိသေသေန၊ တည်ခြင်း အထူး
 ဝကြောင့်။ (တည်ခြင်း၏တူးသည့်အထက်။) ဝုနီဝိသေသာပတ္တိတော၊ ကြီးပွားခြင်း
 ဟူသော အထူးသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝနပုဂ္ဂမ္မော ဝိယ၊
 တောအုပ် သစ်ပင်အပေါင်းနှင့် တူ၏။ ဝိသယိဝိသယ ဘူတာနံ၊ ဝိသယိ ဝိသယ
 ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ (အာရုံရှိသော စက္ခုဝဒသာ ဝိသယိ၊ အာရုံဖြစ်သော ရူပ

ဝဇ္ဇဿ အန္တောယော။ ။ ၁-အုပ်တို့၌ “ဝဇ္ဇဿ အတ္တနာယော” ဟု ရှိ၏။
 ရှေးဦးထာပဋိ “ဝဇ္ဇဿ၊ ၎င်း။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်” ဟု ငရွှဆိုလျှင်၍ စပ်၏။ ကတသည်
 ဝဇ္ဇနှင့် အရာတူ သင်္ခါရနှင့်သာ အရတူ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအနက်သည် မသင့်ပါ။
 “သင်္ခါရတို့ပါ မိမိဟူသော ဗလကိုဖမ်းကိုင်း ပြုအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း” ဟုသာ
 အနက်ဖြစ်၏။ “ဝဇ္ဇဿ အတ္တနာယောပ ပရိတ္တမနကာရဏတ္တာ” ၌ ပရိတ္တမနကာရဏ
 အရလည်း “အတ္တနော” ဟုသာ ဗလကို မရ သင်္ခါရတို့ကိုသာ ရ၏။ ထို့ကြောင့်
 “ဝဇ္ဇဿ အတ္တနာ” ဟု မှီဝတ်၍ ဝိဟိန္တိမ္မာဇင်္ဂါး “ဝဇ္ဇဿ အန္တော ယော” ဟု
 ရှိသော ပါဠိသာ အမှန် ဝိဟိန္တိမ္မာဇင်္ဂါး ကတတ္တာ ဝေဒကတ္တာ၌ ကတ- ကာဝုဏတို့အရ
 သင်္ခါရတို့သာ မှန်ကန် သဒ္ဓထုံးဝံ ဝါကျထုံးစံနှင့် သဘောအမှန်ကို ကြည့်၍ သိပါ။]

စသော ဝိသယ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။) အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အညမညာဘိမုခ-
 ဘာဝတော၊ အချင်းချင်း ရွှေ့ကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အာယတန သန္တန-
 တော၊ အာယတနတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ (ဖဿော ဇာယတိ ဌိစပ်။) စ၊
 ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ယသ္မာ ဝါ စသော ဥပမာကိုပြော၌။ သင်္ခါရာဒီနံ၊ သင်္ခါရအစ
 ရှိသည်တို့၏။ ကောသပပဒေသ ပရိဏာယကာဒီဟိ၊ -ပိုးအိမ်၏ အစိတ်အပိုင်း၊
 ရှေ့ဆောင်အမတ်ကြီး အစရှိကုန်သော။ ဒီဟိဒီဟိ၊ ၂-ပါး ၂-ပါးတို့နှင့်။ သဒိသ-
 တာယ၊ တူကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ ၂-ပါး ၂-ပါးကုန်သော။ ဥပမာ၊
 ဥပမာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗျာ။

ဂမ္ဘီရော ဝေ၊နက်နဲ့သည်သာလျှင်။ ဟုတော့၊ ၍။ ဩဘာသတိ၊ အရောင်
 ထင်၏။ ပကာသတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဂမ္ဘီရဝဘာသော၊ မည်၏။ ဇာတိပစ္စယသမ္ပူတသမုဒါဂတဋ္ဌောတိ၊ ဟူသော
 ပုဒ်၏။ (အတ္တော ဌိစပ်။) ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပူတံ၊ ကောင်းစွာ
 ဖြစ်သည်။ ဟုတော့။ သဟိတဿ၊ တကွမပြတ် ဆက်စပ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ
 ဟူသော။ ပစ္စယာနရူပဿ၊ အကြောင်းအားလျော်သော ဇရာ မရဏ၏။ ဥဒ္ဓံ
 ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အထက်၌။ အာဂတဘာဝေါ၊ လာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အနုပ္ပ-
 ဗန္ဓော၊ အဆက်မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်။ (ဂမ္ဘီရော ဌိစပ်။) ဣတိအတ္တော၊ နက်။

အထဝါ၊ ထိုပြင်တနည်းကား။ သမ္ပူတဋ္ဌောစ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ
 သည်၏အဖြစ်လည်း။ သမုဒါဂတဋ္ဌောစ၊ တကွမပြတ် ဆက်စပ်လျက် အထက်
 အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်လည်း။ သမ္ပူတသမုဒါ ဂတဋ္ဌော၊
 ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်၊ တကွမပြတ် ဆက်စပ်လျက် အထက်

ဇာတိပစ္စယ ။ပေ။ ဂတဋ္ဌော။ ။ “ဇာတိပစ္စယာ သမ္ပူတံ” ဖြင့် “ဇာတိပစ္စယာ+
 သမ္ပူတံ ဇာတိပစ္စယသမ္ပူတံ” ဟု ပြ၏။ (ဧရာ မရဏ်ကို အရကောကံပါ။) သမုဒါ-
 ဂတဋ္ဌောကို “သဟိတဿ။ပေ။ အာဂတဘာဝေါ” ဟု ဖွင့်၏။ ထိုတွင် သဟိတဿသည်
 သမုဒ္ဓိ သံ၏အဖွင့်တည်း။ ထို သဟိတဿကို “အတ္တနော ပစ္စယာနရူပဿ” ဟု ဖွင့်၍
 ဥက္ကံ “ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ” ဟု၎င်း၊ အာဂတဋ္ဌောကို “အာဂတဘာဝေါ” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ထိုသို့
 ဖွင့်သဖြင့် အတ္တသမ္ဘိသည် ဘာဝအနက်ဟော ဟု မှတ်ပါ။ “အနုပ္ပဗန္ဓော၊ အဆက်
 မပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်း” ကား “သဟိတဿ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ အာဂတဘာဝေါ” ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါ-
 ယတ္ထတည်း။

အထဝါ။ ။ဤနည်း၌ကား “သမ္ပူတဋ္ဌ သမုဒါဂတဋ္ဌ”ဟု ၂-ပုဒ်ခွဲ၍ “န ဇာတိ-
 တော။ပေ။ အညတော ဟောတိ” ဟူသော ၂-ဝါကျဖြင့် “ဇာတိပစ္စယ သမ္ပူတဋ္ဌကို
 ဆိုသည်” ဟု၎င်း၊ “ဣတ္ထဉ္စ။ ပေ။ သမုဒါဂတဋ္ဌ” ဖြင့် “ပစ္စယ သမုဒါဂတဋ္ဌကို ဆိုသည်”
 ဟု၎င်း၊ ရှေ့ဝါကျစကား ၃-ရပ်နှင့် ဇာတိပစ္စယသမ္ပူတ၊ ဇာတိပစ္စယ သမုဒါဂတဋ္ဌကို
 ရထိုက်သလို တွဲစပ်ပြသည်။

အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ်။ [သမာဟာရဒွန် ဖြစ်သော်လည်း ကတ္တစိ ပုလ္လိင်္ဂံ ဣတ္ထန္တိသဒ္ဓဝိဒ္ဓ။] ဟိ၊ မှန်။ န ဇာတိဇတာ ။ပေ။ အညတော ဟောတိတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဇာတိပစ္စယ သမ္မူတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထူ ဇာတိတော သမုဒါဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဇာတိပစ္စယ သမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် တကွမပြတ် ဆက်စပ်လျက် အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တော ၌စပ်။) ယာ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်အကြင် ဇာတိသည်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင် ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဇရာ မရဏအား ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒန္တရူပ ပါတုဘာဝေါ၊ ထိုထို ဇာတိ ထိုထို ပစ္စယသတ္တိအားလျော်စွာ ဇရာ မရဏ၏ ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိအတ္တော၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်နက်။

အနုလောမတော ပဋိလောမတောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (န အာဟန္တိစပ်။) ဣမ၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာအပြားကို ပြရာ၌။ ပစ္စယုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စည်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္နုပ္ပါဒသင်္ခါတံ၊ သင်္ခါရစသော ပစ္စယုပ္ပန်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အနုလောမံ၊ အနုလုံကို၎င်း။ နိရောဓော၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နိရောဓသင်္ခါတံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိလောမဉ္စ၊ ပဋိလုံကို၎င်း။ (သင်္ဂဟကာရော) န အာဟ၊ ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အာဒိတော၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာမှစ၍။ အန္တဂမနံ၊ ဥပါယာသတိုင်အောင် အဆုံးသို့သွားခြင်းကို။ အနုလောမံ၊ အနုလုံ

ယာယာ ဇာတိ ။ပေ။ အတ္တော။ ။ ဤကား ပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌော၏ အနက်ကို အပြောင့်ဖွင့်ပြသော ဥဇုကတ္တတည်း။ မှန်၏။ “ယာယာ ဇာတိ ယထာယထာ ပစ္စယော ဟောတိ” ဖြင့် ပစ္စယ၏ (ဇာတိပစ္စယ၏) အနက်ကို ဖွင့်၍ “တဒန္တရူပ ပါတုဘာဝေါ” ဖြင့် သမုဒါဂတဋ္ဌော၏အနက်ကို ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့် အလိုအားဖြင့် “တဒန္တရူပ” ၌ တသဒ္ဓါဖြင့် နိရယ၊ ပေတ၊ တိရစ္ဆာန၊ မနုဿ၊ ဒေဝ စသော ထိုထို ဇာတိ၏ ထိုထို ပစ္စယသတ္တိကို စွဲပါ။ ထိုထိုဇာတိ၏ ထိုထို ပစ္စယသတ္တိအားလျော်သော ဇရာ မရဏ၏ ထင်ရှားဖြစ်ပုံသည် သူသူ ငါငါ၏ သာမညဉာဏ်ဖြင့် ထောက်၍မမှီအောင် “ဂမ္ဘီရော၊ နက်နက်” ဟူလို။

အနုလောမတော ပဋိလောမတောတိ ဣမ န ။ ။ (စာအုပ်တို့၌ “ဣမ ပန” ဟု ရှိ၏။) မဟာဒ္ဓိကာ၌ “အနုလောမတော ပဋိလောမတောတိ နယံ” ဟု ရှိ၏။ ထို မဟာဒ္ဓိကာ အရှိုက မှန်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း။ ဤ ဒေသနာအပြားကို ပြရာ၌ အကြောင်းတရား၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ဖြစ်ခြင်းကို အနုလောမ၊ အကြောင်းတရား၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ ချုပ်ခြင်းကိုလည်း ပဋိလောမဟု ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ ပဋိလောမ နသဒ္ဓါ ပါရမည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဟူ၍၎င်း။ အန္တတော၊ အဆုံးဖြစ်သော ဇရာမရဏစသည်မှ စ၍။ အာဒိဂမနံ၊ အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် သွားခြင်းကို။ ပဋိလောမံ၊ ပဋိလုံဟူ၍၎င်း။ အာဟ၊ ဆိုလို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စတ္တာရော၊ ဣမေ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ ကိံနိဒါနာ၊ အဘယ်အကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ အာဒိကာယ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝေမဇ္ဈတော၊ အလယ် ဖြစ်သော တဏှာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိလောမဒေသနာယ၊ ပဋိလောမဒေသနာ တော်ဖြင့်၎င်း။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း။ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တိဏ္ဏံ၊ စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ စက္ခုဝိညာဉ် ၃-ပါးတို့၏။ သင်္ကတံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ (သမ္မဝတံ)။ ဣတိ အာဒိကာယ၊ သော။ ဝေမဇ္ဈတော၊ အလယ်ဖြစ်သော ဖဿမှ။ (ပဋ္ဌာယ)။ အနုလောမဒေသနာယစ၊ အနုလောမဒေသနာဘော်ဖြင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိသန္တိတိသင်္ခေပံ၊ ၂-စပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၃-ဘို့ ၃-စုဖြစ်အောင်။ (ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဘွယ် ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဇတိ၊ ထိုးပွား ၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္မဝတံ)။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဧကသန္တိဒိဋ္ဌိသင်္ခေပံ၊ တစပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၂-ဘို့ ၂-စုရှိအောင်။ (ဒေသိတံ)။

အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယတီတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏ ဟူသော စစနတ္ထကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ တေသံဝါ ။ပေ။ ပဋိဝေဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (အဋ္ဌသာလိနီ ဗာဟိရနိဒါနိး ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓေ မိစ္ဆိရ အဖွင့်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။) အပုညာဘိသင်္ခါရေကဒေသော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၏ တစ်စိတ်ကဒေသဖြစ်သော လောဘသဟဂုတ်သင်္ခါရသည်။ သရာဂေါ၊ သရာဂတည်း။ အညော၊ လောဘသဟဂုတ်မှတစ်ပါးသော အပုညာဘိ သင်္ခါရသည်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ရာဂဿ၊ ၏။ အပ္ပဋိပက္ခ- တာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂပ္ပဝဇကော၊ ရာဂကို ထိုးပွားစေဟတ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အပုညာဘိ- သင်္ခါရော၊ သည်။ သရာဂေါ၊ တည်း။ ဣာရော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရမှတစ်ပါးသော ပုညာဘိသင်္ခါရ အနုညာဘိသင်္ခါရသည်။ (ရာဂဿ၊ ၏။) ပဋိပက္ခတာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂတည်း။

ဟိ၊ မှန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒိဿရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ တေ၊ ဤဝိညာဏ်ကို။ အဿုတ- ဝတော၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဝိဂမ မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ သည်။ အဇ္ဈောသိတံ၊ သက်ဝင် မျှီသိပ် ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီ။ မမာယိတံ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု ပြုအပ်

ပြီ။ ဝါ၊ ခြိတ်နိုးအပ်ပြီ။ တေ၊ ဤဝိညာဏ်သည်။ မမံ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤဝိညာဏ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ ဣဟိ၊ သို့။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်အပ်ပြီ။ ဣဟိ၊ သို့။ အတ္တပရာမာသဿ၊ အတ္တ ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသော။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာအကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောလော့မှအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သုညတဇ္ဇော၊ အတ္တမှကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဝမ္ဘီရော၊ ၏။

အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝိဇာနတိ၊ တမျိုးတဖုံသိ၏။ သံသရတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်ကျင်လည်၏။ ဣဟိ၊ သို့။ သဗ္ဗပါရိတဘသင်္ကန္တိအဘိနိဝေသပလဝတဘယ၊ ဝိညာဏ်၏ ဗျာပါရရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု လွန်လွန်ကဲကဲ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အားရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်းဟု လွန်လွန်ကဲကဲ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာပါရဋ္ဌ အသင်္ကန္တိ ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌာစ၊ ဗျာပါရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်း မရှိဘဲ ပဋိသန္ဓေအစဉ် ဝိညာဏ်၏ ထင်ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောတို့သည်လည်း။ ဝမ္ဘီရော၊ ကုန်၏။

နာမဿ၊ ၏။ ဂ္ဂပေန၊ နှင့်၎င်း။ ဂ္ဂပဿ၊ ၏။ နာမေန၊ နှင့်၎င်း။ အသမ္ပယောဂတော၊ သမ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ အသီးအသီး ခွဲခြားဝေတန်အပ်သော သဘောကို၎င်း။ နာမဿ၊ ၏။ နာမေန၊ နှင့်။ အဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ အသီးအသီး မခွဲခြား မဝေတန်အပ်သော သဘောကို၎င်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ကေပျါဒေကနိရောဓေဟိ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း၊ တူသော ချုပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ အသီးအသီး မခွဲခြား မဝေတန်ခြင်းကို။ အဝိပေတေ၊ အလိုရှိအပ်သော်။ ဂ္ဂပဿစ၊ ၏လည်း။ ဂ္ဂပေန၊ နှင့်။ အဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ ကို။ လဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ကေစတုဝေါကာရုစာဝေယျ၊ တို့၌။ နာမဂ္ဂပါနံ၊ တို့၏။ အသဟာဏ္ဏနတော၊ အတူတကွ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အညမညဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ အချင်းချင်း အသီးသီး ခွဲခြား ဝေတန်အပ်သော သဘောကို၎င်း။ ပဉ္စဝေါကာရာဝေ၊ ၌။ (နာမဂ္ဂပါနံ၊ တို့၏။) သဟဝတ္တနတော၊ အတူတကွ ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။ အိပတိယဋ္ဌောနာမ၊ အိပတိ၏ အဖြစ်မည်၏။ လောကောပေသော၊ ဒွါဏပေသော၊ ခေတ္တမေတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ လောကာဒိအတ္တာ၊ လောကအစရှိသော အနက်တို့ကို။ စက္ခာဒိဿ၊ စက္ခု အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ၅-ပါးသော အာယတနတို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။ မနာယတနဿပိ၊ ၏လည်း။ ဝါ၊ အတွက်လည်း။ လုဇနတော၊ ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မနောသမ္ပဿာဒိနံ၊ မနော

သမ္ဘဿ အစရှိသည်တို့၏။ ဒွါရခေတ္တဘာဝတောစ၊ ဒွါရ၏အဖြစ်၊ ခေတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇေတေအတ္တာ၊ ဤ လောကဋ္ဌဒွါရဋ္ဌခေတ္တတို့သည်။ သမ္ဘဝ-
 နန္တေ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာ။ အာပါတဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါဒိနံ၊ ရူပါရုံ
 အစရှိသည်တို့၏။ ပကာသနယောဂျတလက္ခဏံ၊ ထင်ရှားပြခြင်း၌လျောက်ပတ်
 သည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခု အစရှိသည်တို့၏။
 ဩဘာသနံ၊ ထွန်းပြခြင်းသည်။ ဝိသယိဘာဝေါ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံရှိ
 သည်၏ အဖြစ်တည်း။ မနာယတနဿ၊ ၏။ ဝိဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ (ဝိသယိ-
 ဘာဝေါ၊ ဝိသယရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။)

သံဘဏ္ဍနဋ္ဌော၊ ထိခိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောကို။ ဝိသေသေန၊
 မနောသမ္ဘဿမှ ထူးသောအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဘဿာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒ၊
 ၅-ပါးသော သမ္ဘဿတို့အတွက်။ (ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတရေ၊ သံဘဏ္ဍနဋ္ဌမှ
 တပါးကုန်သော ဖုသနသင်္ဂတိသန္နိပါတဋ္ဌဝံ့ကို။ ဆန္ဒမ္ပိ၊ ၆-ပါးသော အာယတန
 တို့အတွက်လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ စ၊ ဆက်။ ဖုသနံ၊ သည်။ ဖဿဿ၊ ၏။
 သဘာဝေါ၊ ပင်ကိုယ်သဘောတည်း။ သံဘဏ္ဍနံ၊ သည်။ (ဖဿဿ) ရသော၊
 ကိစ္စတည်း။ ဣတရေ၊ ဖုသန သံဘဏ္ဍနမှ တပါးကုန်သော သင်္ဂတိသန္နိပါတတို့
 သည်။ (ဖဿဿ) ဥပဋ္ဌာနာကာရာ၊ ယောဂီတို့ဉာဏ်အားထင်လာသော အခြင်း
 အရာတို့တည်း။

အာရမ္မဏရသာနဘဝနဋ္ဌော၊ ကို။ ရသဝသေန၊ ဝေဒနာ၏ ကိစ္စ၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဝေဒယိတဋ္ဌော၊ ကို။ လက္ခဏဝေဒန၊ ဝေဒနာ၏
 လက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တော)။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသဿ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ သက်ဝင်ခြင်း၏။ ဗလဝတာယ၊
 အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌော၊ အတ္တဟူသော
 အသက်ကောင် မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဝါ၊
 တနည်း။ နိဇ္ဇိဝါယ၊ အတ္တဟူသော အသက်ကောင်မရှိသော။ ဝေဒနာယ၊ ၏။
 ဝေဒယိတံ၊ ခံစားတတ်သော သဘောတည်း။ နိဇ္ဇိဝေဒယိတံ၊ အတ္တဟူသော
 အသက်ကောင်မရှိသော ဝေဒနာ၏ ခံစားတတ်သော။ နိဇ္ဇိဝေဒယိတ-
 မေဝ၊ သည်ပင်။ အတ္တော၊ သဘောတည်း။ နိဇ္ဇိဝေဒယိတဋ္ဌော၊ သဘော။

နိဇ္ဇိဝေဒယိတဋ္ဌော။ ။ “ နိဇ္ဇိဝါယ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတံ နိဇ္ဇိဝေဒယိတံ ”
 ကား တနည်း အဖွင့်တည်း။ ဘာကြောင့်နည်း—“ဝေဒယိတ သက်သက်ကို လက္ခဏာ၏
 အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်ဘိ” ဟု ရှေး၌ ဖွင့်ခဲပြီးပြီးသောကြောင့်၎င်း “နိဇ္ဇိဝဋ္ဌော ဝေဒနာယ
 ဂမ္ဘီရော” ဟု နိဇ္ဇိဝဋ္ဌကိုလည်း သီးခြားဖွင့်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၎င်းတည်း။ ထို့ကြောင့်
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဂူကား “နိဇ္ဇိဝါယ ဝါ” ဟု ဝါသဒ္ဓါကို တွေ့ရ၏။ ထိုပါဌ်သာ ကောင်းသည်၊
 ဤနည်းအလို နိဇ္ဇိဝနှင့် ဝေဒယိတကို တပုဒ်တည်းဟု ယူပါ။

အာဒါနဋ္ဌော အာဒါနဋ္ဌသည်။ စတုန္ဒပိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနာနံ၊ ထို့၏။ သမာနော၊ တူသော။ (အတ္တော၊ သဘောတည်း။) ဂဟဏဋ္ဌော၊ ဂဟဏဋ္ဌသည်။ ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။ (အတ္တော၊ တည်း။) အဘိနိဝေသဒိအတ္တော၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ခြင်း အစရှိသော အနက်သဘောသည်။ ဣတရေသံ၊ ကာမုပါဒါနံမှ တပါးကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ၃-ပါးသော ဥပါဒါနံတို့၏။ (အတ္တော၊ တည်း။) ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌိကန္တာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌောပိ၊ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ ဒိဋ္ဌိ ၃-မျိုးတို့၏။ (အတ္တော)။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒဋ္ဌဂ္ဂဟဏတ္တာ၊ ခိုင်မြဲစွာ ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုန္ဒပိ၊ ၄-ပါးသော ဥပါဒါနံတို့၏လည်း။ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌော၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော။

ယောနိ ။ပေ။ ခိပနံတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ သမာသေ၊ သမာသိ၌။ ဘုမ္မဝစနဿ၊ သတ္တမိဝိဘတ်၏။ အလောပေါ၊ မကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝိဘတ်၏ မကျေခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုယောနိ။ ပေ။ ခိပနံဟူသော သမာသိပုဒ်နှင့်တကွ။ [“တေနာတိ ခိပနသဒ္ဓေန” ဟု အနု။] အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏပဒါနံ၊ အာယူဟန ပုဒ် အဘိသင်္ခရဏပုဒ်တို့၏။ သမာသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏာံ၊ ဇရာ မရဏဟူသော အင်္ဂါသည်။ မရဏပုဓာနံ၊ မရဏဟူသော ပဓာန ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏဋ္ဌာဝေ၊ မရဏ၏ အနက်သဘောသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ခယာဒယော၊ ခယ အစရှိသော အနက်တို့ကို။ ဂမ္ဘိရာ၊ ဂမ္ဘိရတို့ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ-ကာရေန)။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ နဝနဝါနံ၊ အသစ် အသစ် ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏။ ပရိက္ခယေန၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ခဏ္ဍိစွာဒိ ပရိပက္ခ-ပွဝတ္တိ၊ ကျိုးသောသွားရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသော ရင့်ကျက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇရာ၊ ဇရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ခယဋ္ဌော၊ ခယဋ္ဌကို။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏အတွက်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ် ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ ခယဋ္ဌော ဇရာယ၊ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နဝဘာဝါပဂမော၊ အသစ် အဖြစ်မှ ကင်းခြင်းသည်။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်း၎။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ခယဋ္ဌော ဇရာယ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။) ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌကို။ ဒိန္ဒပိ၊ ဇရာ မရဏ ၂-ပါးလုံးတို့ အတွက် လည်း။ (ဝုတ္တော)။ ဝါ၊ တနည်း။ သန္တတိဝသေန၊ အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ ခယဝယဘာဝေါ၊ ကုန်ခန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ယောဇေတဗ္ဗော)။ သမ္ပတိခဏိကဝသေန၊ သမ္ပတိမရဏ၊ ခဏိက မရဏ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မရဏဿ၊ မရဏ၏။ ဘေဒဝိပရိဏာမတာ၊ ဘေဒ၏အဖြစ် ဝိပရိဏာမ၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော။

အတ္တနယာတိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့အတွက် အနက်
 သဘောတို့၏။ နယာ၊ ဧကတ္တ အစရှိသော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ ခြံစပ်။)
 အဝိဇ္ဇာဒိအတ္ထေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၏ သဘောတို့ဖြင့်။ ဧကတ္တာဒိ၊
 ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့ကို။ သေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိ
 သည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ (တနည်း) သေန၊ သော။ ဘာဝေန၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်
 တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိယန္တိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်ကုန်၏။ ဂမ္မန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္တာဒယော၊ တို့ကို။ တေသံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့
 အတွက် အနက်သဘောတို့၏။ နယာတိ၊ နည်းတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။
 ဟိ၊ မှန်။ နိယန္တိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ
 ကမ္မသဘင်္ဂ ဝစနတ်ကြောင့်။ နယာ၊ နယတို့ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။
 [ဤအလို “အတ္တနယာ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့အတွက် အနက်သဘောတို့၏
 ဧကတ္တ အစရှိသော နည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ” ဟု ပေးပါ။]

အဝိဇ္ဇာဒိ အတ္ထေဟိ။ ပေ၊ ဝုတ္တာ ။ ။ ဧကတ္တ၊ နာနတ္တ၊ အဗျာပါရ၊ ဝေဓမ္မတာ
 တို့ကို “နယာ” အရ ကောက်ယူစေလိုသောကြောင့် “ဧကတ္တာဒယော တေသံ နယာတိ
 ဝုတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။ ဤနည်း၌ “နယာ” ကို ကမ္မသာနေ ပြုစေလို၍ “နိယန္တိတိ ဟိ
 နယာ” ဟု ဝုတ္တာ၏နောက်၌ အပြောင့် ဝစနတ္တကို ပြသည်။ “အဝိဇ္ဇာဒိ အတ္ထေဟိ” သည်
 နယနကြိယာ၏ ဝိသေသနည်း။ သိတတ်သောကတ္တာဒိကား ထို ဧကတ္တနည်းစသည်ကို
 စဉ်းစား ကြံစည်သူ၏ ဉာဏ်တည်း။ “ဉာဏ်က ထို ဧကတ္တစသောနည်းတို့ကို သိသော
 အခါ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ အနက်သဘောအားဖြင့် သိရသည်” ဟူလို။

သေန ဘာဝေန နိယန္တိ ။ ။ အနုဋီကာ၌ “သေန ဘာဝေနာတိ သကေန
 အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန၊ တံ အမ္ပိတ္တာ ဝေ” ဟု ပဌမ ဖွင့်ပြီးလျှင် “သေန ဘာဝေနာတိ ဝါ
 သကေန ဧကတ္တာဒိဘာဝေန” ဟု ဒုတိယ ဖွင့်၏။ ပဌမအလို “မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ
 စသည်တို့၏ သဘောကို မလွတ်ဘဲ ထို အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ သဘောအတိုင်းသာ သိအပ်
 သောကြောင့် ဧကတ္တ စသည်ကို နယ ခေါ်သည်” ဟု ဆိုလို၏။ ဒုတိယနည်း အလို
 “အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့ဖြင့် သိအပ်သော ဧကတ္တ စသော သဘောကို ထို ဧကတ္တစသော
 မိမိ သဘောအတိုင်းသာ သိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဧကတ္တ စသည်ကို “နယ” ဟု
 ခေါ်သည်” ဟူလို။

ဂမ္မန္တိ ။ “နိယန္တိ” ဟူသော ကံဟောကြိယာကို သိခြင်းအနက်ဟော ဂမ္မာဝတ်
 ကံဟော ယ ပစ္စည်းဖြင့် “ဂမ္မန္တိ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက် ဖွင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ “ဂမ္မန္တိ၊
 သိစေအပ်ကုန်၏” ဟု တွေ့ရသည်မှာ ပါဠိပျက် ဖြစ်ဟန်တူ၏။ ဘာကြောင့်နည်း—
 “သိစေအပ်” ဟု ဆိုလျှင် “နယ” တို့ကို မရတ်၊ သိအောင်ဟောပြုသည်ကို နာယူသော
 သဏန္ဒပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသောကြောင့်၎င်း၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ နိယန္တိပုဂ္ဂံကလည်း ကံရိတ်
 ကံဟောပုဂ္ဂံ မဟုတ်သောကြောင့်၎င်းတည်း။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ စာအုပ်၌လည်း
 မူကွဲအမျိုးမျိုး ပြထား၏။]

ဝါ၊ တနည်း။ အတ္တာဝေ၊ အနက်သဘောတို့ကိုပင်။ ဧကတ္တာဒိဘာဝေန၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိယမာနာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်အပ်ကုန်သည်။ ဉယမာနာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ကြောင့်။) အတ္တနယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ။ [ဤအလို “အတ္တနယာ၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် သိအပ်ကုန်သော အနက်သဘောတို့သည်။ ဟောန္တိ” ဟု ပေးပါ။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဧတေဟိ၊ ဤ ဧကတ္တအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိယန္တိ၊ ဆောင်ယူအပ် ကုန်၏။ ဝါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ နယတို့ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကတ္တာဒိဟိ၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့ အတွက် အနက်သဘောတို့ကို။ ဧကံတိ အာဒိနာ၊ တခု အစရှိသည်ဖြင့်။ နိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္တာဒယော၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့ သည်။ အတ္တာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့အတွက် အနက်သဘောတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ နယာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ကြောင်းနည်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တ- နယာ၊ တို့မည်၏။ [ဤအလို “အတ္တနယာ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၏ အနက် သဘောတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူကြောင်း သိကြောင်းဖြစ်သော နည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)” ဟု ပေးပါ။]

သန္တာနာနုပစ္စေဒေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏ မပြတ်ခြင်းကြောင့်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ သည်။ ရုက္ခဘာဝံ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရေကန်၏။ ရုက္ခဘာဝေန၊ သစ်ပင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကတ္တေန၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။

အတ္တာဝေဝါ ။ပေ။ အတ္တနယာတိ။ ။ ဤနည်း၌ အတ္တနှင့် နယသည် အရတူ၏၊ “ဧကတ္တာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ နိယန္တိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ နယာ၊ အတ္တာဝေ၊ အာဒိဇာစသည်တို့၏ အနက်သဘောတို့သည်ပင်။ နယာ၊ ဧကတ္တ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် သိအပ်သော သဘောတို့တည်း။ အတ္တ နယာ၊ တို့” ဟု ပြပါ။ [ရွေးက နိယန္တိန္တိ နိဓာတ်သည် “သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏” ဟု ယူဆ၍ “နိယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏” ဟု ပေးကြ၏။]

• နိယန္တိဧတေဟိ ဝါ။ ။ ဤနည်း၌ နယကို ကရုဏသင် ပြ၍ အတ္တနှင့် ဆဋ္ဌိ- တပ္ပုရိသ် တွဲပါ။ အဝိဇ္ဇာ သင်ရစသော သဘောတို့သည် (ခန္ဓာအစဉ် တခုတည်း၌ ဖြစ်ကြသောကြောင့်) ထိုသဘောတို့ကို “တခုတည်း” ဟု သိကြောင်းဖြစ်၏။ ဧကန္တိ- အာဒိနာ၌ အာဒိဖြင့် နာနတ္ထ၊ အပျာပါရ၊ ဝေဓမ္မတာတို့ကို ယူပါ၊ ထို့ကြောင့် နာနတ္ထ နည်းသည် “အဝိဇ္ဇာစသော သဘောတို့ကို တခုတည်းမဟုတ်၊ တကွတပြား တခြားစီဟု သိကြောင်း” ဖြစ်၏။ အပျာပါရနည်းသည် “အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၌ သင်ရစသော ဖြစ်သို့ရန် ပျာပါရ (ကြောင့်ကြ) မရှိ” ဟု သိကြောင်းဖြစ်၏။ ဝေဓမ္မတာနည်းသည် “ပျာပါရ မရှိ သော်လည်း အဝိဇ္ဇာ၌ သင်ရဖြစ်သို့ရန် ကျေးဇူးပြုနိုင်သော ထုံးစံ ဓမ္မတာ သတ္တိရှိ၏” ဟု သိကြောင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ယူပါ။

ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ၊ အစဉ်သန္တာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းသည်။ ဧကတ္ထံ၊ တခုတည်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ ဝေ၊ တူ။ ဣဝေပိ၊ ဤ ဘဝစက်၌လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ အစရှိသော အကြောင်းအကျိုးတရားတို့၏။ သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ၊ သည်။ ဧကတ္ထံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒယေတိ။

ဘိန္ဒသန္တာနုပစ္စေဒေါတိ၊ ကား။ သမ္ပန္နရဟိတဿ၊ ဆက်စပ်ခြင်းမကင်းသော။ နာနတ္ထဿ၊ အသီးအသီး၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ သတ္တန္တရော၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါမှ တပါးသော သတ္တဝါသည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ သေသော အားဖြင့်ပြတ်၏။ သတ္တန္တရော၊ သေသောသတ္တဝါမှတပါးသောသတ္တဝါသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူလျက်။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲစွာ ယူ၏။

ယတော ကုတောစိတိ၊ ကား။ အညသ္မာ၊ အကျိုးမှတပါးသော အကြောင်း ကြောင့်။ အညဿ၊ အကြောင်းမှတပါးသော အကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) ဝါလိကတော၊ သဲမှ။ တေလဿ၊ ဆီ၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဥစ္ဆာတော၊ ကြံမှ။ 'ခိရဿ၊ နို့ ရည်၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း။ (သိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ရာသည်သာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော အကျိုး၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ န အတ္ထိံ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ (ဥပါဒိယတိ၊ စွဲမြဲစွာ ယူ၏။) ဟေတုမ္ပိ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ မရှိပါသော်လည်း။ ဝါ၊ မရှိစေကာမူ။ နိယတတာယ၊ အမြဲ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိလဂါဝိသုက္ကသောဏိတာဒိဟိ၊ နှမ်း၊ နွားမ၊ သုက်သွေး အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ တေလ ခိရ သရီရာဒီနိ၊ ဆီ၊

သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ။ ။ ပုရိမ ပစ္စိမာနံ ဓမ္မာနံ နိရောဓပ္ပိဒ နိရန္တရတာယ (ရှေ့အချုပ် နောက်အဖြစ်တို့၏ အကြားမရှိသည့်အတွက်) နာမကာယဿ (နာမ် အပေါင်း၏၎င်း) သမ္ပန္နတ္ထိတာယ ရူပကာယဿ (ကလာပ်တခု မချုပ်မီ နောက် ကလာပ်တခု၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် ဆက်စပ်လျက် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည့်အတွက် ရုပ်အပေါင်း ၎င်း) ဥဘယဿစ အညမည သန္တိသိတံတာယ (ရုပ်နာမ် ၂-ပါးလုံး၏လည်း အချင်း ချင်း မှီရသည့်အတွက်) ဒုဗ္ဗိညေယျ နာနတ္တတော (အထူးကို မသိနိုင်သည့်အတွက်) ဧကိဘူတဿဝိယ သနဘာဝပ္ပမန္တော (တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်၍ တစ်နက် ဆက်စပ်နေ သော) ဟေတုပလဘာဝေန သမ္ပန္တော (အကြောင်း အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် စပ်နေသော အစဉ်အတန်းသည်) “သမ္မာ+တာနော၊ ကောင်းစွာ ကျယ်ပြန့်၏” ဣတိ၊ ဤစစနတ္တ ကြောင့်။ သန္တာနော၊ သန္တာနုမည်၏။ တဿ+အနုပစ္စေဒေါ၊ ထို အစဉ်၏မပြတ် ခြင်းသည်။ တတာပဝတ္ထိံ၊ ထို မပြတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဧကတ္ထံ၊ ဧကတ္တ မည်၏။ ဣတိ အာယ၊ သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ ဧကတ္တတိ။ -အနံ။

နို့ရည် ကိုယ် အစရှိသည်တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ သို့။ နိယတိ ဝါဒဗ္ဗ နိယတိဝါဒကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ။ ၎င်း။ ဣတိ အပြီးတည်း။

ယထာရဟံ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ ၎င်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဣဒံ ဘဝစက္ကံ ကို သစ္စပုဘဝတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပေ။ ဂမ္ဘိရနယဘေဒါစ၊ အားဖြင့်၎င်း။) ယထာရဟံ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ စသည်လည်ဆက် ဤ ဘဝစက်ကို။ အပဒါလေတွာ၊ မခုတ်ဖြတ် မဖျက်ဆီးမူ၍။ သံသာရတယံ၊ သံသရာတေးကြီးကို။ အတိတော၊ လွန်မြောက်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ သုပိနန္တရေပိ၊ အိပ်မက်အတွင်း၌သော်မှလည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိစသူးချေ။ ဣတိ ကြောင့်။ (ဣဒံ ဘဝစက္ကံ သစ္စပုဘဝတော။ ပေ။ ယထာရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ) [ကသ္မာအမေးကို ဖြေသည်။ ဣတိတပုဒ် အကြေကြံပါ။] (ဣတိ ဤကား။) သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းတည်း။

ဒုရတိယာနံတိ၊ ကား။ ဒုရတိက္ကမံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော။ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ဒုရတိယာနံ-ဒုရတိယာနံဟု ပါဠိ ၂-မျိုးရှိသည်တွင် “ဒုရတိယာနံ” ဟူသောပါဠိသာ ကောင်းသည်။ ဒုရတိယာနံကို ဒုရတိက္ကမံဟု ဖွင့်ခြင်း တည်း။ ယာနံ၌ ယာဓာတ်သည် ဂမုဓာတ်နှင့် အနက်တူ၏။ အသနိဝိစက္ကမိဝါ တိ၊ ကား။ အသနိမဏ္ဍလမိဝ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုမိုးကြိုးစက် သည်။ နိမ္မထနမေဝ၊ မေ့နှောက်ဖျက်ဆီးသည်သာတည်း။ အနိမ္မထနံ၊ မမေ့နှောက် မဖျက်ဆီးဘဲ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ (တံ၊ ထိုမိုးကြိုးစက်သည်။) န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေံ၊ တူ။ ဘဝစက္ကံပိ၊ ဘဝစက်ကိုလည်း။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဒုက္ခုပ္ပါဒနတော၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်။ နိမ္မထနံတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ကဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဉာဏာသိနာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့်။ အပဒါလေတွာ၊ ၍။ သံသာရ တယံကို။ အတိတော၊ လွန်မြောက်နိုင်သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဣတိတေဿ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်၏။ သာဓကံ၊ သာဓကကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တမ္ပိစေတန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ (ယံ ဝစနံ၊ အတ္ထိ၊ တံ ဝစနံ၊ သင်္ကဟကာရေ) အာဟ။

ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။ ။ ဤဝါကျကို “ဥပါဒိယတိတိ” ၎င်း နောက်၌ တဆက် တည်း တွေ့ရ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဥပါဒိယတိ” ၎င်းနောက်၌ “ဣတိ ဝေမိဒံ ဘဝစက္ကံ” စသည်ဖြင့် ဂါထာအဆုံးကျမှ “ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ” ဟု ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် “ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ” သည် “ဥပါဒိယတိတိ” ၎င်း အဆက်မဟုတ်။ “ဣဒံ ဟိ” ဝါကျ၌ ဟိကို ကာရုဏဇောတက ကြံစေလိုသောကြောင့် “ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ” ဟု ဂါထာ အတွင်းမှ ပုဒ်ကို ယူ၍ စကားအဆက်ကို ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကသ္မာနှင့်တူ၍ သစ္စပု ဘဝတောမှ စပြီးလျှင် “ယထာရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ” ဟု အနက်ပေးရမည်။ ကသ္မာ၏ နောက်၌ “ယသ္မာ ဣဒံ ဟိ” ဟု ဟိ နိပါတ်ရှိခြင်းလည်း မကောင်း။ ထို ဟိကိုပင် “ယသ္မာ” ဟု ဖွင့်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

တန္တူနံ၊ ချည်တို့၏။ အာကုလကံ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ရှုပ်ထွေးသည်၏ အဖြစ်တည်း။ တန္တူကုလကံ၊ ချည်တို့၏ရှုပ်ထွေးခြင်း။ ဝါ၊ ချည်တို့၏ရှုပ်ထွေး သည်၏အဖြစ်။ တန္တူကုလကမိဝ၊ ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့။ ဝါ၊ ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဇာတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ တန္တူကုလကဇာတာ၊ ချည်တို့၏ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ချည်တို့၏ရှုပ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကိလေသကမ္မဝိပကေဟိ၊ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့ ဖြင့်။ အတိဝ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ဇဒ္ဓိတာ၊ ဖြစ်သောရှုပ်ထွေးခြင်းရှိသည်။ (ဟုတော့၌စပ်။) ဣတိအတ္တော၊ နက်။ ဂုဏာယ၊ ဂုဏာမည်သော။ သကုဏိကာ- ယ၊ စာငှက်မ၏။ နိဋ္ဌံ၊ အသိုက်တည်း။ ဂုဏာဂုဏိကံ၊ ဂုဏာမည်သော စာငှက်မ ၏ အသိုက်။ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်။

ဝဇ္ဇိအဘာဝတော၊ တိုးပွားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပါယံ၊ အပါယမည် သော။ ဝါ၊ တိုးပွားခြင်းမှကင်းသော။ ဒုက္ခဂတိဘာဝတော၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုဂ္ဂတိမည်သော။ ဝါ၊ ဒုက္ခ အပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ သုခသမုဿယတော၊ သုခအပေါင်းမှ။ ဝိနိပါတတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတဉ္စ၊ ဝိနိပါတလည်းမည်သော။ ဝါ၊ သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။ စတုပ္ပိဓံ၊ သော။ အပါယံ၊ အပါယ်ကို၎င်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဠိတိ- အာဒိနာ၊ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဠိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့်။ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ (ရှေ့ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော။) သံသာရဉ္စ၊ သံသရာ ကို၎င်း။ နာတိ ဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗော၊ သော။

ဂုဏာဂုဏိကဇာတာ။ ။ ဤပါဌ်သည် အဋ္ဌကထာ၌ရှိသောပါဌ်၏ မှုကဲ့တည်း။ ဂုဏာကို “သကုဏိ” ဟု ဖွင့်၏။ နိဋ္ဌံသည် စာသိုက် စသော “အသိုက်” အနက်ကို ဟော၏။ ဂုဏိကံ၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် ဂုဏိကံကိုလည်း “စာသိုက်” ဟုပင် အနက် ပေးရ၏။ ဂုဋ် (ဂုဋ်) ဓာတ်သည် ဝေဌန (ရစ်ပတ်ခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ ဂုဏ္ဍနံ (ဂုဏ္ဍနံ) ၊ ရစ်ပတ်ရှုပ်ထွေးခြင်း။ ဂုဏ္ဍော (ဂုဏ္ဍော) ၊ ခြင်း။ သော ယသ အတ္ထိတိ ဂုဏ္ဍိကံ (ဂုဏ္ဍိကံ) ။ ဂုဏာယ + ဂုဏ္ဍိကံ ဂုဏာဂုဏိကံ၊ စာသိုက်။ ဂုဏာဂုဏိကံ ဝိယ + ဇာတာ ဂုဏာဂုဏိကဇာတာ။

အပါယံ ပပေ။ သံသာရံ ။ ။ “အပ+အာယ” ဟု ခွဲ၍ “အယနံ ဝဇ္ဇနံ” ၊ တိုးပွား ခြင်း။ အာယော၊ ခြင်း။ အာယတော + အပဂတော အပါယော၊ တိုးပွားခြင်းမှကင်းသော အပါယ် ၄-ပါး။ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံတို့ကို ဝိကာအတိုင်း သိနိုင်ပြီ။ အပါယ် ၄-ဘုံကို ဒုဂ္ဂတိလည်း ခေါ်နိုင်၊ ဝိနိပါတလည်း ခေါ်နိုင်၏။ “သံသာရံ” ကား “ခန္ဓာ ဓာတ် အာပတနတို့၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ခြင်း” ဟူသော သံသရာပင်တည်း။ ဤသံသာရ အရ အပါယ် ၄-ပါးကိုချန်၍ ပါရိသေသနည်းအားဖြင့် ကြွင်းသံသရာကို ယူရသည်။

သံသာရောဝေ၊ သံသရာတရပ်လုံးကိုပင်။ ဣမ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ ဝနိအပကမာဒီဟိ၊ တိုးပါးခြင်းမှ ကင်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ အတ္တေဟိ၊ အနက်တို့ကြောင့်။ အပါယာဒိနာမကော၊ အပါယ အစရှိသော နာမည်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ကသွာ၊ နည်း။) ကေဝလံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဘာဝတော၊ သုခ မဖက်၊ သက်သက်သော ဒုက္ခအစု၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဘဝစက္ကဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၂၄၇။ ပထဝီအာကာသာ၊ မြေကြီး ကောင်းကင်တို့သည်။ (မဟာပတ္ထဝရဝိတ္တာရိတာ၊ ကြီးကျယ်စွာဖြစ်သော ပြန့်ခြင်းရှိကုန်၊ ကြီးကျယ်စွာဖြစ်သော ကျယ်ဝန်းခြင်း ရှိကုန်သည်။) [ဝိတ္တာရိတ၌ ဣတပစ္စည်းကို သဉ္စာတအဿတ္ထိ အနက်၌ သက်ပါ။] ဟောန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ မဟာပတ္ထဝရဝိတ္တာရိတာနံ၊ ကုန်သော။ အတ္တာနံ၊ အနက်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိကပ္ပဝသေန၊ ကြံစည်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပရိကပ္ပေါပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ကထိတော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။ အပတ္ထဝရံ၊ မဖြန့်အပ် မဖြန့်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ပထဝီ ။ ၌စပ်။) အဝိတ္တတဉ္စ၊ မချဲ့အပ် မချဲ့နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ (အာကာသံစ ၌စပ်။) ပထဝီ ။၊ မြေကြီးကို၎င်း။ (ပတ္ထဝရန္တော ၌စပ်။) အာကာသဉ္စ၊ ကောင်းကင်ကို၎င်း။ (ဝိတ္တာရယန္တော ၌စပ်။) ပတ္ထဝရန္တော (ဝိယစ)၊ ဖြန့်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝိတ္တာရယန္တောဝိယစ၊ ကျယ်ဝန်းစေသကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ ချဲ့သကဲ့သို့၎င်း။ (တထာ၊ တူ။) တံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဧကေကစိတ္တာဝရဗ္ဗံ၊ တပါးတပါးသောစိတ်၌ သွင်းအပ်သည်ကို။ အကတော၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တသဗ္ဗစိတ္တသာမာရဏဝသေန၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ၊ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပတ္ထဝရဝိတ္တတံ၊ ဖြန့်အပ် ချဲ့အပ်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ သုတ္တန္တဘာဇနိယန၊ နည်းဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ ဒဿေတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝေ မဟာပထဝီ အစရှိသောစကားရပ်၌။ [ရှေးနိဿယ၌ “တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌေနာတိ အစ ရှိသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌” ဟု စွဲလေ၏။ ထိုစကား၌ “နာနာ။

သံသာရော ဝေ ဝါ သဗ္ဗော ။ ။ တနည်း—အပါယစသော ၃-ရပ်လည်း ကြီးပါးခြင်း မရှိ၊ ဒုက္ခချည်း ဖြစ်သောကြောင့် သံသရာတလျှောက်လုံးကို “အပါယ၊ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဝိနိပါတ” ဟု ခေါ်နိုင်၏။ ဤနည်း၌ အပါယစသော ၃-ပုဒ်ကို သံသရာ၏ ဝိသေသနဟု မှတ်ပါ။

စိတ္တဝသေန” ဟု မပါသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။] နာနာစိတ္တဝသေနာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အသဟဇာတာနံ(စ)၊ တကမုဒြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်၊ တကမုဒြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ [ဝိရူပေကသေသံ။] သဟဇာတာနဉ္စ၊ တကမုဒြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ နာနာစိတ္တကတာနံ၊ အမျိုးမျိုးသောစိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယ-ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာဘဝံ၊ ပြအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာံယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

တေသံ၊ ဤနည်းတို့၏။ နဝ၊ ကုန်သော။ မူလပဒါနိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော မူလပုဒ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ ထိုနည်းတို့သည်။) နဝ-မူလပဒါ၊ နဝမူလပဒ်တို့မည်၏။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။ ဧကေန။ ပေ။ သင်္ဂဟိတ-တ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (အဋ္ဌကထာ၌) ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတေ၊ ဤစကားရပ်၌။ ဧကေန စတုက္ကေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ [ယခုစာအုပ်များ၌ကား “ဧကေန နယေန” ဟု မရှုတော့။ “ဧကေန စတုက္ကေန” ဟု ဋီကာပြင်ထားသည့်အတိုင်း ရှိသည်။] ဟိ၊ မှန်း။ (တနည်း-ကသ္မာ ဧကေန စတုက္ကေနာတိ၊ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နယစတုက္ကဝါရာ၊ နည်းတို့၌ စတုက္ကတို့၏ ဝါရတို့ကို။ ဧတေ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်ပြီ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဒဿိတာနံ၊ ပြအပ်ပြီးကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ စတုက္ကတို့၏။ နယဘာဝါ၊ နည်းတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဧကေန စတုက္ကေနာတိ ဝုတ္တဗ္ဗံ။)

အသဟဇာတာနံ။ ။ ဤပုဒ်ကို “အသဟဇာတာနံ သဟဇာတာနဉ္စာတိ ဝေ ပဌမပဒေ (အသဟဇာတာနံဟူသော ပဌမပုဒ်၌) ဧကေနသနိဇ္ဇေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟု အနဋီကာ ဖွင့်၏။ ဘာကြောင့်နည်း-“သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” ဟူရာ၌ ရှေ့ဘဝ သင်္ခါရနှင့် နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် သဟဇာတ မဟုတ်၊ အသဟဇာတ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဇ္ဈပံ” ဟူရာတို့၌ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်တို့ သဟဇာတ မဟုတ်သော အရာလည်းရှိ၊ သဟဇာတ ဟုတ်သော အရာလည်း ရှိသောကြောင့်၎င်းတည်း။

နယ စတုက္ကဝါရာ ။ ။ နယေသု၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောနည်း၊ သင်္ခါရ အစရှိသော နည်းစသောအားဖြင့် ကိုးပါးသော နည်းတို့၌+စတုက္ကာနံ၊ ၄-ပါးစီ ၄-ပါးစီ ရှိကြသော စတုက္ကတို့၏+ဝါရာ၊ ၄-ပါးစီ ၄-ပါးစီသော ဝါရတို့တည်း။ နယစတုက္ကဝါရာ၊ တို့။ [နယစတုက္ကဝါရာတိ၊ နယေသု+စတုက္ကာနံ+ဝါရာ။-အနံ။] ဝဝတ္ထိတာတိ ယထာ-ဝုတ္တဝိသေသေန (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသော အထူးအားဖြင့်) အသံ-ကိစ္ဆာ၊ တနည်းနှင့်တနည်း မရောအောင် ထားအပ်ကုန်ပြီ။ (ကသ္မာ) ဒဿိတာနံ စတုက္ကာနံ၊ ပါဠိတော်၌ ပြအပ်ကုန်သော စတုက္ကတို့၏။ နယဘာဝါ၊ ဝါရသောဋ္ဌက ဖြစ်ဘို့ရန် နည်းတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ [ပါဠိတော်ကိုကြည့်မှ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းမည်။]

၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်

အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အင်္ဂါ၊ အင်္ဂါဟူ၍။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာမှ။ ပရိ၊ နောက်၌။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယသဟိတာနိ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယပုန္နာနိ၊ ပစ္စယပုန်တို့ကို။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အင်္ဂါတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န၊ တဿ အနင်္ဂတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဝေဉ္ဇကတွာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗေသေ၊ နိဗ္ဗေသ၌။ (နိဗ္ဗေသရောက်သောအခါ)။ တတ္ထကတမာ အဝိဇ္ဇာတိ၊ တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာဟု ပုစ္ဆာထုတ်၍။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဝိသု၊ သင်္ခါရမှသီးခြား။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ ဖြေတော်မူ၍။ တတ္ထ ကတမော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တံတံပစ္စယဝန္ဓော၊ ထိုထိုအကြောင်းတရား ရှိကုန်သော။ သင်္ခါရာဒယော၊ သင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုးတရားတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇိတာ၊ ဖြေတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တိသု၊ ကုန်သော။ ပကာရေသု၊ အပြားတို့တွင်။ [အဋ္ဌကထာယံ စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော နည်း ၃ ပါးကို ရည်ရွယ်သည်။] ပဌမ ပဌမဝါရော၊ ကို။ (ဝုတ္တော ၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ပဝိသန္ဓော၊ ဂဏှာတိ တိ၌ စပ်။) ဒုတိယဝါရာဒိသု၊ ဒုတိယဝါရ အစရှိသည်တို့၌။ ပဝိသန္ဓော၊ ပါဝင်နိုင်သည်။ (ဟတွာ)။ ပစ္စယဝိသေသာဒိ သဗ္ဗနာနတ္ထ သာဓာရဏတ္တာ၊ ပစ္စယဝိသေသ အစရှိသော အလုံးစုံ သူးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ ဝါရဝိသေသေ၊ ထိုဒုတိယစသော ဝါရအထူးတို့ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကောတိ၊ ဝုတ္တော။

ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမဝါရော ဝေ၊ ကိုပင်။ (ဝုတ္တော ၌ စပ်။) ကေဝလံ၊ နာမ မဖက်သက်သက်။ ဆဋ္ဌာယတနမေဝ၊ သည်သာ။ (ဖဿဿ၊ ၎င်း။) ပစ္စယော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ ကား။ နာမဉ္ဇ၊ သည်လည်း။ ဖဿဿ၊ ၎င်း။ ပစ္စယော

ပဌမဝါရော ဝေ ။ ။ အဋ္ဌကထာဝယ် ရှေးအဋ္ဌကထာဝါဒကို ပြရာ၌ ပဌမဝါရကို “သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဋ္ဌေန (ဂဟိတော)” ဟု ဆို၏။ ထို သဗ္ဗသင်္ဂါဟက ဖြစ်ပုံကို ချဲ့ပြလို၍ “ပဌမဝါရော ဝေ ဟိ” စသည်ကို ဋီကာမိန့်သည်။ “ပဌမဝါရော ဝေ ။ပေ။ ဆဋ္ဌာယတနင်္ဂံ ပရိဟာပေတွာ ဝုတ္တော=ပဌမဝါရကို ဆဋ္ဌာယတနအင်္ဂါကိုလျှော့၍ (ဒုတိယဝါရအဖြစ်ဖြင့်) ဟောတော်မူအပ်ပြီ” ဟူလို။

န ကေဝလံ ။ပေ။ ဖဿဿ ပစ္စယော။ ။ န ကေဝလံ ဆဋ္ဌာယတနမေဝ=ပဌမဝါရ၌ ဆဋ္ဌာယတနက ဖဿအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ဟောတော်မူ၏။ “နာမဉ္ဇ ဖဿဿ ပစ္စယော” ဖြင့် ဒုတိယဝါရ၌ နာမ်က ဖဿအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “န ကေဝလံ ။ပေ။ ပစ္စယော= ဆဋ္ဌာယတနသည်သာ ဖဿအား ကျေးဇူးပြုသည် မဟုတ်သေး၊ နာမ်ကလည်း ဖဿအား ကျေးဇူးပြုသည်” ဟု ဆိုသည်။

ဟောတီ။ ဝါ၊ တနည်း။ နာမံ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ ဖဿမဖက် သက်သက်။ ဆဋ္ဌာ-
 ယတနဿေဝ၊ ဇာသား။ (ပစ္စယော) န (ဟောတီ)။ အထခေါ၊ ကား။ ဖဿ-
 ယာပိ၊ ဇာလည်း။ (ပစ္စယော ဟောတီ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယဝိသေသ ဒဿနတ္ထံ
 (စ)၊ အကြောင်းအထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ယေန အတ္ထဝိသေသေန၊
 အကြင် အနက်အထူးကြောင့်။ မဟာနိဒါနသုတ္တဒေသနာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်
 ဒေသနာတော်သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်မြို့။ တံဒဿနတ္ထံ၊ ထိုအနက်အထူးကိုပြခြင်း
 အကျိုးငှါ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနင်္ဂံ၊ ဆဋ္ဌာယတနအင်္ဂါကို။ ပရိဟာပေတွာ၊ ယုတ်
 လျော့စေ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ တဿ၊ ထိုပဌမ
 ဝါရ၏။ ဒုတိယဝါရေ၊ ဌ်လည်း။ ပဝေသော၊ ဝင်နိုင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊
 ဆိုအပ်ပြီ။ သဗ္ဗင်္ဂသမောရောစတော၊ အလုံးစုံသောအင်္ဂါ၌ သက်ဝင်နိုင်ခြင်း
 ကြောင့်။ န (ဝုတ္တော)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။

ယတ္တာတိ၊ ကား။ ဝါရစတုက္ကေ၊ ဝါရ ၄-ပါး အပေါင်း၌၎င်း။ ဧကေက-
 ဝါရေ၊ တပါးတပါးသော ဝါရ၌၎င်း။ [သင်္ခါရေဟု ဟောပုံက ဝါရ ၄-ပါး
 လုံးနှင့်ဆိုင်သည်။ ရူပံမပါခြင်း စသည်ကား တပါးစီ တပါးစီနည်းသော ဆိုင်သည်၊
 ထို့ကြောင့် ဤသို့ဖွင့်ရသည်။] အညထာတိ၊ ကား။ သုတ္တန္တဘာဇနီယတော၊
 သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်းမှ။ (သုတ္တန္တဘာဇနီယံ ဟောတော်မူအပ်သောနည်း
 မှ။) အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သင်္ခါရေတိ၊ သင်္ခါရေဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ရူပန္တိ၊ ရူပံဟူ၍၎င်း။ သဋ္ဌာယတ-
 နန္တိ၊ သဋ္ဌာယတနဟူ၍၎င်း။ အဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။
 ရှေ့ဝါရ ၂-ပါး၌ “ရူပံ” ဟူသောစကားကို ဟောတော်မူအပ်၊ ရှေ့ဝါရ ၃-ပါး၌
 “သဋ္ဌာယတနံ” ဟူသောစကားကို ဟောတော်မူအပ်။]

စ၊ ဆက်။ တေသုပိ ဝါရေသု၊ ထို ဝါရတို့၌လည်း။ စတုသုပိ၊ ၄-ပါးလုံး
 တို့၌လည်း။ အဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ သောကာဒယော၊ သောက
 အာရုံသည်တို့ကို။ သုတ္တန္တဘာဇနီယေသု၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယ နည်းတို့၌။
 ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း
 တို့၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သဋ္ဌာယတနကိုပင်။ ဣမ၊ ဤ အဘိဓမ္မ
 ဘာဇနီယနည်း၌။ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာ။

နာမံဝါ ။ပေ။ ဖဿသာပိ ။ ။ ပဌမဝါရ၌ “နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ” ဟု
 ဟောတော်မူ၍ ဒုတိယဝါရ၌ “နာမပစ္စယာ ဖဿော” ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်
 “န ကေဝလံ ။ပေ။ ဖဿသာပိ=နာမံသည် ပဌမဝါရအတိုင်း ဆဋ္ဌာယတနအားသာ
 ကျေးဇူးပြုသည် မဇုတ်သေး၊ ဒုတိယဝါရအတိုင်း ဖဿအားလည်း ကျေးဇူးပြုသည်” ဟု
 ဆိုသည်။

သဗ္ဗဋ္ဌာနသာဓာရဏတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ပါဠိတော်၌ဟောစော်
 မှုအပ်သော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဝါရသာဓာရဏတော၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့နှင့်
 ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံ၏ ဝါရတိုင်း၌
 ပါသောကြောင့်-ဟူလို။) ဝါ၊ နည်း။ သဗ္ဗဝိညာဏပစ္စယာန ဘဝသာဓာရဏ-
 တော၊ အလုံးစုံသောဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ရာဌာနဟူသော ဘဝနှင့် ဆက်ဆံသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံတွေဝ ဌ်စပ်။) [စိတ်ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်
 ဟူသော စိတ်စေတသိက်သည် အသညသတ်ဘဝမှ တပါးသော ဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ
 ဘဝတိုင်း၌ ဆက်ဆံ၏။]ဝိနာ၊ ခွဲ၍။ အဘာဝေန၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏ-
 ဘာ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝါ၊ နှင့်။ ခန္ဓတ္တယမ္ပိ၊ ခန္ဓာ ၃-ပါး အပေါင်းသည်လည်း။
 သမာနံ၊ တူသော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်၎င်း။ (သမာနော၊ တူသော။)ပစ္စယောစ၊
 အကြောင်းသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေနာတိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပန၊ ဆက်။ တိက္ကံ သင်္ဂတိဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်း
 ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ ဝိသေသပစ္စယော၊
 ထူးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။
 ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသော။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ပစ္စယသမ္ပယုတ္တာ-
 နံ၊ အာဟာရပစ္စည်း၌ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ (ဖဿ၊ စေတနာ၊
 ဝိညာဉ်တို့၏။) အာဟာရပစ္စယဘာဝေ၊ အာဟာရပစ္စည်းတို့၏ အဖြစ်သည်။
 သတိပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ မနောသဂ္ဇေတနာယ၊ မနောသဂ္ဇေတနာ၏။
 ဝိညာဏာဟရဏံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်တည်းဟူသော အကျိုးကိုဆောင်ခြင်းသည်။

ဝိနာ။ ပေ။ ပစ္စယော။ ။ဝိညာဉ်နှင့် စေတသိက် နာမ် ခန္ဓာ ၃-ပါးသည် ခွဲ၍မဖြစ်
 ကြသောကြောင့် “သင်္ဂါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” အရ၌ ဖလ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခံရသော
 အခါ၌လည်း သဟဇာတာဒိပစ္စယုပ္ပန်အဖြေဖြင့် တူ၏။ “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော”
 အရဝယ် အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုရသောအခါ၌လည်း သဟဇာတာဒိပစ္စည်း
 အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ [ပစ္စယောစ၌ “သမာနော” ဟု ပြင်၍ လိုက်စေပါ။ သမာနံ ဖလံ
 (သမာနော) ပစ္စယော သဟဇာတာဒိ ပစ္စယေဟိ ဥပကတ္တဗ္ဗတော ဥပကရဏတော
 စ။-အန။]

တိက္ကံ။ ပေ။ ဝိသိဋ္ဌံ ဖလံ။ ။“တိက္ကံ၊ စက္ခုပဿာဒ၊ ရူပါရုံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဟူသော
 ၃-ပါးတို့၏။ ပေ၊ မနောဒွါရ၊ ဓမ္မာရုံ၊ မနောဝိညာဉ်ဟူသော ၃-ပါးတို့၏။ သင်္ဂတိ၊
 ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ ဖဿဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူရကား ဝိညာဉ်သည်
 ဖဿဖြစ်သို့ရန် ထူးသောအကြောင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဖဿလည်း ဝိညာဉ်၏ ထူးသော
 အကျိုးပင် ဖြစ်ပြန်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝိသေသေန ဖဿော ဖလံ” ဟု
 မိန့်သည်။

(ဖြစ်စေခြင်းသည်။) ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသော။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရောစ၊ မနောသဉ္စေတနာဟူသော သင်္ခါရသည်လည်း။ (ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော သင်္ခါရသည်လည်း။) အဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ ဝိသိဋ္ဌော၊ သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။

အစိတ္တက္ခဏမတ္တာနီတိ၊ ကား။ စိတ္တက္ခဏပမာဏရဟိတာနိ၊ စိတ္တက္ခဏတချက် အတိုင်းအရှည်မှ ကင်းကုန်သည်။ (သမာနာနိပိ ဌ်စပ်။) တဿတ္ထောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တဿ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသောတရား၏။ အတ္ထော၊ အနက်သဘောကို။ သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာယံ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗျော။

ဟေတုကာဒိနိ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ ယသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ဌ်။ ဟေတုကသဒ္ဓေါ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါကို။ ဝုတ္ထော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစတုက္ကကို။ ဟေတုကသဒ္ဓ သဟစရိတတ္တာ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါနှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုကန္တိ၊ ဟေတုကဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ၏။

သတိပိ ။ပေ။ ဝိသိဋ္ဌော ပစ္စယော ။ ။ကသ္မာ သင်္ခါရော ဝိသေသဟေတု=ဘာကြောင့် စေတနာဟူသော သင်္ခါရသည် ဝိညာဉ်၏ ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်ရသနည်း။ ပဿောပိ ဝိညာဏဿ ဟေတု ဟောတိတိ ကတွာ သတိပိတိ အာဒိမာဟ=ပဿလည်း ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “သတိပိ” စသည်ကို မိန့်။— မခုကျမ်းတက်။ ဤကျမ်းတက်ပုံကို ထောက်၍ “ပစ္စယသမ္ပယုတ္တာနံ” အရ အာဟာရပစ္စည်း၌ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြသော ဝိညာဉ် ပဿစေတနာတို့ကို ယူပါ။ ထိုတရား အားလုံးသည် အာဟာရပစ္စည်း ဖြစ်ပါသော်လည်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အား ကျေးဇူးပြုဘိကိစ္စ၌ မနောသဉ္စေတနာ ဟူသော သင်္ခါရသည် ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝိသေသေန သင်္ခါရော ဟေတု ဟု မိန့်သည်။

ဟေတုကာဒိနိ။ ။ ယခု အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ “ဟေတု စတုက္ကာဒိနိ” ဟု ရှိသော်လည်း ဋီကာဆရာ၏လက်ထက်က “ဟေတုကာဒိနိ” ဟု ရှိခဲ့ဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် “ဟေတုကာဒိနိ” ဟု ဆိုသည်။ ဟေတုကသဒ္ဓါနှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့် သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ဒုတိယစတုက္ကကိုပင် “ဟေတုက ခေါ်သည်” ဟု သိစေလို၍ “ဟေတုကသဒ္ဓသဟစရိတတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။ မှန်၏။ ထို စတုက္က၌ “သင်္ခါရော အဝိဇ္ဇာဟေတုကော (သင်္ခါရသည် အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရှိ၏)၊ ဝိညာဏံ သင်္ခါရဟေတုကံ” စသည်ဖြင့် ဟေတုကသဒ္ဓါကို ပခာနထား၍ ဟောတော်မူသည်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ဒုတိယစတုက္ကကို “ဟေတုကစတုက္က” ဟု နာမည်တပ်ရကြောင်းကို သိပါ။ ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ ဒုတိယစတုက္ကကို “ဟေတုစတုက္က” ဟု ခေါင်းတပ်ထားသည်ကိုပြင်ပါ။]

ဟေတုသဒ္ဓေါ။ သည်။ ဂတိသုစကော၊ ဂတိအနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်၏။ အ-
 ဝိဂတတာစ၊ အဝိဂတ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ် သည်လည်း။
 ဝိဂတတာ နိဝါရဏဝသေန၊ ဝိဂတ၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဂတိဝေ၊ ဂတိ အနက်သည်ပင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုကစတုက္ကံ၊
 ကို။ အဝိဂတပစ္စယဝသေန၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တိဓာ။ ပေ။ ပဉ္စောဝါတိ (တ္ထေ) ။ ဌံ။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ဝါသဒ္ဓါသည်။ ဆဓာဝါတိ-
 ပိ။ ဆဓာဝါ ဟူ၍လည်း။ ဝိဂပေတိ၊ တသီးတခြား ပြု၏။ [ဝါသဒ္ဓါ အဝုတ္တ
 ဝိကပ္ပနတ္ထဟု ဆိုသည်။] ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း၊
 ကသ္မာ ဆဓာဝါတိပိ ဝိဂပေတိ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊
 ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ သာဓာရုဏေဟိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ အဖြစ်ဖြင့်
 ဆက်ဆံကုန်သော။ တိဟိ၊ ၃-ပါးသော ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်၎င်း။ ဈာနိန္ဒိယ မဂ္ဂ-
 ပစ္စယေဟိစ၊ ဈာနပစ္စည်း၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၊ မဂ္ဂပစ္စည်းတို့ဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊
 ကျေးဇူးပြု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဆဓာဝါတိပိ ဝိဂပေတိ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)

ဥပါဒါနံ ။ ပေ။ သတ္တဓာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ကာမုပါဒါနဝဇ္ဇာနံ၊
 ကာမုပါဒါနံသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော ဥပါဒါနံတို့၏။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။
 ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပန၊ အထူးကား။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနံသည်။ ယထာ၊
 အကြင် အပြားအားဖြင့်။ ဘဝဿ၊ ဘဝအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သော ပကာရော၊ ထိုအပြားကို။ တဏှာယံ၊ တဏှာ၌။ (တဏှာက
 ဥပါဒါနံအား ကျေးဇူးပြုရာ၌။) ဝုတ္တော ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ အထူး မဆိုအပ်။

ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ဤ စတုက္က၌။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ သဟဇာတပစ္စယ
 သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝစနဝသေန၊
 ဤစကား၏အစွမ်းဖြင့်။ [သဟဇာတပစ္စယဝသေနော၊ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့်
 စပ်သဖြင့်သာ။ ပဌမစတုက္ကော၊ ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်

ဟေတုသဒ္ဓေါ ။ ပေ။ ဂတိ ဝေ။ ။ ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ “ဟိ ဂတိမ္ပိ” ဟု ဓာတ်နက်
 ရှိသောကြောင့် “ဟေတုသဒ္ဓေါ ဂတိသုစကော” ဟု ဆို၏။ အဝိဂတ၌ အ- ဟူသော
 ပဋိသေခ ဝိ-ဟူသော ပဋိသေခ ၂-ချက်ကြောင့် “ဂတ” ဟူသော မူလအနက်ပင် ရ၏။
 မှန်၏။ “ဝိ+ ဂတ=ကင်း” ဟူသည် အတူတကွ မဖြစ်ခြင်း ပဋိသေခ အနက်တည်း။
 “အ+ ဝိဂတ=မကင်း” ဟူသည် ကင်းခြင်း၏ မရှိခြင်း (မကင်းခြင်း=အတူဖြစ်ခြင်း)
 ပင်တည်း။ တို့ကြောင့် “အဝိဂတာ စ ။ ပေ။ ဂတိ ဝေ” ဟု ဆိုသည်။ [ဝိဂတန္တိ ဧတ္ထ
 ဝိသဒ္ဓေါ ပဋိသေခ ဒီပကောတိ ဒေ ပဋိသေခာ ပကတိ (ပင်ကိုယ် မူလအနက်ကို)
 ဉာပေန္တိတိ အာဟ ဝိဂတ နိဝါရဏဝသေန ဂတိ ဝေ ဟောတိတိ။—အနု။]

မူအပ်ပြီ။] ဣတိ(အယံ)၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယ်။ ဝဒန္တိဆရာတို့၏ အလို တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္တော၊ ပစ္စည်းတို့၏အနက်သဘောသည်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော ဝါရ၌။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား။ ယထာသကေ- ဟိ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သောပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြု သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဟောတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာ။) ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း။ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝ၊ သဟဇာတပစ္စည်း နှင့်စပ်သဖြင့်သာ။ ဣမဿ စတုက္ကဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောယေဝ၊ ထိုသဟဇာတပစ္စယသတ္တိသည်သာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဌမစတုက္က၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ပဌမဝါရောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ ပဌမစတုက္ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ ဘဝါဒီနံ တုထာ အဘာဝန္တိ၊ ကား။ သဟဇာတပစ္စယ- ဝသေနေဝ၊ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့်သာ။ ပဌမစတုက္ကော၊ ကို။ ယဒိ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိအား၎င်း။ ဇာတိစ၊ သည်လည်း။ မရဏဿ၊ မရဏအား၎င်း။ [အဋ္ဌကထာ၌ “ဇရာ မရဏဿ ” ဟု ရှိ၏။] သဟဇာတ- ပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဂတစတုက္ကာဒိသု၊ အဝိဂတစတုက္က အစရှိသည်တို့၌။ [ဟေတု စတုက္ကကို “အဝိဂတစတုက္က” ဟု ဆိုသည်။] ဘဝါဒီနံ၊ ဘဝ အစရှိသည်တို့အား။ အဝိဂတာဒိပစ္စယတာယ၊ အဝိဂတ အစရှိသော ပစ္စယသတ္တိတို့၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ဘဝဟေတုကာတိ အာဒိ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ဘဝဟေတုကာ အစရှိသော စကားကို။ န ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ပဌမစတုက္က၌လည်း။ ဘဝ- ပစ္စယာ ဇာတိတိအာဒိ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ အစရှိသော စကားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မူထိုက်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ [နောကံ၌ “တသွာ” ရှိသည်။] တေသံ၊ ထိုဝဒန္တိဆရာတို့၏။

အတ္တော ဟိ။ ပေ။ ဟောတီတိ ။ ။ ဤ စတုက္က၌ အဝိဇာစသော တရားတို့သည် သင်္ခါရစသည်တို့အား သဟဇာတပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုကြလျှင် “အခြား ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင် ဟု မှတ်ရမည်လော” ဟု မေးဘုယ်ရှိသောကြောင့် “အတ္တော ဟိ” စသည်ကို မိန့်။ [အတ္တောတိ ပစ္စယမေဗော၊ ကတ္တစိတိ ကသိဉ္စိဝါရေ— အနု။] ပစ္စည်းတရား ဟူသမျှသည် (မည်သည့်ဝါရ၌ မဆို) မိမိဆိုင်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား အား မိမိဆိုင်ရာ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုသည် မဟုတ်၊ (ပြုသည်သာ) သို့သော် ဤ ပဌမစတုက္ကကို သဟဇာတပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူသည့်အတွက် ဤ ဝါရ၌ ထိုသဟဇာတပစ္စည်းသာ ဖြစ်ရပါသည်—ဟူလို။

(မတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။) ပစ္စယဝစနမေဝ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ စသည်၌ပါသော ပစ္စယသဒ္ဓါသည်ပင်။ သဟဇာတသူစကံ၊ သဟဇာတပစ္စည်းအဖြစ်ကို ထင်ရှားပြုတတ်သည်။ အာပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ရောက်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အဝိဂတစတုက္ကဒိယ၊ အဝိဂတစတုက္က အစရှိသည်တို့၌။ (ပစ္စယဝိသေသသူစကံ၊ ပစ္စည်းအထူးကို ထင်ရှားပြုတတ်သော။ ဝစနန္တရံ၊ တပါးသော စကားသည်။) [“အဝိဇ္ဇာဟေတုကော” စသည်၌ ဟေတုကဟူသောစကားသည်။ (ဘဝတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ)။ ဣဓ၊ ဤပဌမစတုက္က၌။ ပစ္စယဝိသေသသူစကဿ၊ သော။ ဝစနန္တရဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထို ဘဝပစ္စယာဇာတိ အစရှိသောစကားကို။ န ဝုတ္တံ၊ ဤပဌမစတုက္က၌ ဟောတော်မူအပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဝုတ္တံဝေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။) စ၊ ဆက်။ ဘဝါဒယော၊ ဘဝ အစရှိသည်တို့သည်။ -သဟဇာတပစ္စယာ၊ ဇာတိ အစရှိသည်တို့အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝ၊ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့်သာ။ အယံ စတုက္ကော၊ ဤပဌမစတုက္ကကို။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်။

သေသပစ္စယာနဉ္စ သမ္ပဝန္တိဣဒံ၊ ကိ။ ဘဝါဒီနံတိ ဇေတေန၊ ဘဝါဒီနံ ဟူသော ဤစကားနှင့်။ သဟ၊ က။ အယောဇေတွာ၊ မယဉ်စေမူ၍။ သာမညေန၊ သာမညအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏။ (သေသပစ္စယဘာဝ၌စပ်။) သဟဇာတေန၊ သဟဇာတသတ္တိနှင့်။ သဟ၊ က။ သေသပစ္စယဘာဝါနဉ္စ၊ သဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိတို့၏ လည်း။ သမ္ပဝံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီး။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ ကား။ ဣ၊ ဤ ဝဒန္တိဆရာတို့၏ ဝါဒကိုပယ်ချရာ၌။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်နက်တည်း။ ပစ္စယဝိသေသသူစကဿ၊ သော။ ဝစနန္တရဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဟဇာတတော၊ သဟဇာတသတ္တိမှ။ အညေ၊ အခြားကုန်သော။ ပစ္စယဘာဝါ၊ ပစ္စည်းတို့၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့အတွက်။ န သမ္ပဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မဖြစ်ကုန်လသော်။ သဟဇာတပစ္စယဝသေနေဝ၊ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့်သာ။ အယံ စတုက္ကော၊ ဤ ပဌမစတုက္ကကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေယျ၊ ဆိုအပ်သင့်ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်ကား။ တေ၊ ထို သဟဇာတပစ္စယသတ္တိမှ အခြား ပစ္စယသတ္တိတို့သည်။ န သမ္ပဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ (သမ္ပဝန္တိဝေ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤပဌမစတုက္ကကို။ တထာ၊ ထိုဝဒန္တိဆရာတို့ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သဟဇာတပစ္စယသတ္တိနှင့် စပ်သဖြင့်။) န အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ (အယံ)ကား။ (ဣတ္ထ အတ္ထော)။

မဟာနိဒါနသုတ္တန္တန္တေ ။ပေ။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို မဟာနိဒါနသုတ္တန်၌။ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏာ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒိက္ခတ္ထံ၊ ၂-ကြိမ်။ [ပါဠိတော်၌ “နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော” ဟု၎င်း၊ နောက်အကျယ် ဖွင့်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း “တိက္ခတ္ထံ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။] အာဂတော၊ လာကုန်သော။ နာမရူပေ၊ နာမ်ရုပ်တို့ကို။ (နာမ်နှင့် ရုပ်တို့ကို။) ကေခာ၊ တခုသောအဘို့အားဖြင့်။ (အင်္ဂါတခုတည်းအားဖြင့်။) ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော်။ နဝဂီကော၊ ၉-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ဒိခေ၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။ (နာမ်တခြား ရုပ်တခြား ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်။) ဂဟိတော၊ သော်။ ဒသဂီကော၊ ၁၀-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကိ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အညတ္ထ၊ အခြားသောသုတ္တန်၌။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေသု၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို။ အဒ္ဓတ္တယဒဿနတ္ထံ၊ အခွန် ၃-ပါးအပေါင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ယောဇီယမာနေသု၊ ယှဉ်စေအပ်ကုန်လသော်။ ကောဒသဂီကော၊ ၁၁-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ (တနည်း) ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့လုံးလုံး၍။ ဧဝံ၊ ဤကောဒသဂီကော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။

မဟာနိဒါန ။ပေ။ ပရိဂ္ဂဟတ္ထန္တိ(တ္ထေ)၊ ၌။ (ဂုဠတ္ထံ၊ လျှိုဝှက်တိမ်မြုပ် ငုပ်နေသော အနက်ကို။) ဟိ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ ထုတ်၍ ပြဉ်းအံ့။ တတ္ထ၊ ထို မဟာနိဒါန သုတ္တန် ဒေသနာတော်၌။ စက္ခာယတနာဒိနိ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့ကို။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (အန္တောဂဓံ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတာနိ) ဝိယ၊ ပြုအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ဆဋ္ဌာယတန ကိုလည်း။ နာမေ၊ နာမ်၌။ အန္တောဂဓံ၊ ကိ။ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ နိရဝသေသ-

---

မဟာနိဒါန ။ပေ။ ဝုတ္တံ ။ ။ အဋ္ဌကထာဝယ် “မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ စဿ” မှ “မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ” မှန်ကို ယူ၍ နောက်၌ “ကောဒသဂီကော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော” ဟူသော စပ်ပုဒ်နှင့်တွဲပြီးလျှင် “မဟာနိဒါန ။ပေ။ ဝုတ္တောတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသုတ္တန်၌ ဟောတော်မူပုံကို ထို ပါဠိတော်၎င်း ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာနိဒါနသုတ်ကို ကြည့်ပါ။ ထိုပါဠိတော်၌ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတို့ကို ဟောတော်မူ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် အတိတ်အခွန်လည်း ထိုက်ရိုက်မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် အတိတ်အခွန်နှင့်တကွ အခွန် ၃-ပါး ပြည့်စုံအောင် (အခြား ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော) အဝိဇ္ဇာနှင့် သင်္ခါရတို့ကို ယှဉ်စပ်စေမှသာ (မူလရှိပြီးသော ၉-ပါးတွင် ထို ၂-ပါး ထည့်၍) ကောဒသဂီက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဖြစ်သည်။

ရူပပစ္စယံ၊ အကြွင်းမရှိသော ရုပ်ဟူသော ပစ္စည်းကို။ (ဒဿေတိ) ဝိယ၊ ပြတော်မူသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) နိရဝသေသ နာမာပစ္စယဉ္စ၊ အကြွင်းမရှိသော နာမ်ဟူသော ပစ္စည်းကိုလည်း။ ဒဿေတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ။ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [“တတ္ထ ဟိ” မှစ၍ “ဒဿေတံ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ ဝုတ္တံ” သည် မဟာနိဒါနသုတ္တန်၌ ဟောတော်မူပုံကိုပြသော စကားတည်း။]

ဝေ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဒုတိယဝါရ၌လည်း။ တတ္ထ၊ ထို မဟာနိဒါနသုတ္တန် ဒေသနာတော်၌။ ဒဿိတဝိသေသ ဒဿနေန၊ ပြအပ်ပြီးသော အထူးကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ တံ ဒေသနာပရိဂ္ဂဟတ္ထံ၊ ထို မဟာနိဒါနသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကေ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏါရုံသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ ၌။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနကို။ နာမန္တော၊ နာမ၌ အကျုံးဝင်သည်ကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူ၍။ နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ရူပပုဗ္ဗတ္ထိ ။ပေ။ ဒေသိတတ္ထာ တိ (တ္ထေ)၊ ၌ ။ ဣမသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနသေသော၊ စကားအကြွင်းကို။ ပက္ခိပိတဗ္ဗော၊ ထည့်သွင်းထိုက်၏။ ပုရိမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝစနသေသော) န (ပက္ခိပိတဗ္ဗော)၊ ထိုက်။ [ဤသို့ ထည့်ရခြင်း၏ လဒ္ဒဂုဏ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “တေနေဝ” စသည်ကို မိန့်။] တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ “ပုရိမာနံ” ဟူသော စကားအကြွင်းကို မထည့်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။) အယဉ္စိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ [အဋ္ဌကထာဝယ် ရွှေဝါကျ၌ “ပုရိမဝါရေသု” ဟု ပါသည့်အတွက် ဒေသိတတ္ထာ၏သမ္ပန်ကို “ပုရိမာနံ” ဟု ထည့်မှားမည်စိုးသောကြောင့် “ပုရိမာနံ” ဟု မထည့်ပါနှင့်။ “ဣမဿ” ဟု ထည့်ပါ။ ထိုသို့ ထည့်မှသာ “အယဉ္စိပစ္စယာကာရော” ဟူသော နောက်အကျယ်စကားနှင့် ရွှေ့နောက် လိုက်လျောခြင်းတည်းဟူသော ဩစိတျဂုဏ်ကို ရသည် - ဟူလို။]

ဝေ ဣဓာပိ ။ပေ။ ဝုတ္တံ ။ ။ ဤစကားကား ဤဝိဘင်းပါဠိတော် ပစ္စယစတုက္ကဝယ် ဒုတိယဝါရ၌ ဟောတော်မူပုံကို ပြသော စကားတည်း။ ဤ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ဆဋ္ဌာယတန မပါခြင်းသည် ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်နှင့် လို ဝတုန်၊ “နာမပစ္စယာ ဖဿော” ဟု ဟောတော်မူခြင်းကား မတူ၊ ထိုသို့ မတူခြင်းမှာ ဤ၌ ဧကစိတ္တက္ခဏိက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဖြစ်သောကြောင့် ဂျားက ဖဿအား စိတ္တက္ခဏတခုတည်းမှာ ကျေးဇူးမပြုနိုင်သည့်အတွက် ရူပကို ချွန်သားသည်။ သို့သော် ဆဋ္ဌာယတန (မနာယတန) ကို နာမ၌ သွင်း၍ ယူပုံမှာ ထိုသုတ္တန်၌ ပြအပ်သော နည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တတ္ထ ဒဿိတဝိသေသဒဿနေန တံဒေသနာပရိဂ္ဂဟတ္ထံ” ဟု ဆိုသည်။

စ၊ ဆက်။ ယောနိဝသေန ဩပပါတိကာနန္တိ ဧထေ ဟူသော ဤပါဠိ၌။
 သံသေဒဇ ယောနိကာပံ၊ သံသေဒဇ ယောနိဂ္ဂိသော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ ပရိ-
 ပုဏ္ဏာယတနတာဝေန၊ (ဩပပါတိကာတို့ကဲ့သို့) ပြည့်စုံသော အာယတန ရှိကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩပပါတိကသင်္ဂဟံ၊ ဩပပါတိက၌ သွင်းယူခြင်းကို။
 ကတော၊ ပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊
 တနည်း။ ပဓာနာယ၊ ပဓာနဖြစ်သော။ ယောနိယာ၊ ဩပပါတိကယောနိဖြင့်။
 သဗ္ဗပရိပုဏ္ဏာယတန ယောနိံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ယောနိ
 ကို။ ဒဿေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဩပပါတိကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။
 ဟံ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့။ သင်္ဂဟနိဒ္ဓဿနဝသေနေဝ၊ သိမ်းယူပုံကို
 ညွှန်ပြကြောင်း ဥဒါဟရုဏ်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘဂေပိ၊ ဓမ္မ
 ဟဒယဝိဘင်း၌လည်း။ (နောက်လာမည့် ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌လည်း။) ဩပပါတိ-
 ကာနံ ပေတာနန္တိ အာဒိနာ၊ ဩပပါတိကာနံ ပေတာနံ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဩပ-
 ပါတိကဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ဩပပါတိကကို ယူခြင်းကိုသာ။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။
 သံသေဒဇဂ္ဂဟဏံ၊ သံသေဒဇကို ယူခြင်းကို။ န ကတံ၊ ပြုတော် မမူအပ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပဓာနာယဝါ ယောနိယာ။ ။ ဤနည်း၌ “ဩပပါတိကယောနိကို ပြုခြင်းသည်
 ဩပပါတိကယောနိက ပဓာန ဖြစ်သောကြောင့်” ဟု ဆိုလို၏။ ပဓာနနည်း— ဟူလို၊
 “ဘုကြောင့် ဩပပါတိကယောနိကို ပဓာနဟု ဆိုရသည်” ဟု မေးဘွယ်ရှိသော
 ကြောင့် အနုဋီကာ၌ “အပရာပေက္ခိတာယ၊ မိဘတို့၏ ပေါင်းဖော်ခြင်း၊ အမိ၏ ဥတု
 လာခြင်းဟူသော အခြားအကြောင်းကို ဝှံ့ရခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပရိ-
 ကိလိဋ္ဌဥပပတ္တိတာယ၊ ညစ်ပေခြင်းမရှိသော ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ အသစ်အမကွဲတတာယ၊ မစင်ကြယ်သော အညစ်အကြေးတို့သည် မလိမ်းကျံအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကာမာဝစရဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၏၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊
 ကုန်သော။ မြဟ္မာနံစ၊ တို့၏၎င်း။ တထာ ဥပပဇ္ဇနတော၊ ထိုနည်းအတိုင်း ဖြစ်ရခြင်း
 ကြောင့်။ ဩပပါတိကယောနိယာ၊ ဩပပါတိကယောနိ၏။ ပဓာနတော၊ ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ” ဟု မိန့်သည်။

သင်္ဂဟ နိဒ္ဓဿနဝသေန ။ ။ ဩပပါတိကယောနိယာ ဝေ၊ ဖြင့်ပင်။ သံသေဒဇ-
 ယောနိယာ၊ ကို။ သင်္ဂဟဿ၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ နိဒ္ဓဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြကြောင်း၏
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒါဟရုဏဝသေန၊ ဥဒါဟရုဏ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။—အနု။ ဤ၌ နိဒ္ဓဿနကို “ဥဒါ
 ဟရုဏ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သဗ္ဗိကျမ်းတို့၌ ဥဒါဟရုဏ် ထုတ်ပြခြင်းကိုကဲ့သို့ ဤ၌
 “ဩပပါတိကယောနိကို ပြုခြင်းကို ဥဒါဟရုဏ်ထုတ်ပြခြင်း” ဟု ဆိုလို၏။ သဗ္ဗိကျမ်း
 တို့၌ ဥဒါဟရုဏ်ပုံစံနှင့် အလားတူ ချုပ်များကို ယူရသကဲ့သို့ “ဤ၌လည်း ဩပပါတိက
 ယောနိနှင့် ပဋိသန္ဓေကော၌ အာယတန ရပ်ချင်းတူသော သံသေဒဇယောနိကို ယူရ
 သည်” ဟု ဆိုလိုသည်။

ကေစိတ္တက္ခဏေ၊တခုသောစိတ္တက္ခဏံ။ ဆဟိ၊ဖိ-ပါးကုန်သော။ အာယတနေ-
 ဟိ၊ အာယတနတို့ကြောင့်။ ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိနိုင်။ စ၊ ဆက်။ ကေသာ၊ တခုသော။ အကုသလဖဿဿ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော
 ဖဿ၏။ သမာနက္ခဏေ၊ တူမျှသောခဏံ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္စယဘူတံ၊
 ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဆဋ္ဌာယတနဝဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌာယတနသည် ကြည့်အပ်သော။
 အာယတနံ၊ အာယတနသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအာယတန
 ကြောင့် ဖဿဖြစ်ရာ၌။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းကို။ ဝါ၊ သည်။
 ပဝတ္တကော၊ ဖဿကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န
 ဂယတိ၊ မယူအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ (ဣဿ အတ္ထ-
 ဿ)၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ယသ္မာပနေသောတိ-
 အာဒိ အာဟ။

ကေစိတ္တက္ခဏေ၊ ပေ။ အာဒိမာဟ ။ ။ “ကေစိတ္တက္ခဏေ ။ပေ။ န ဂယတိသည်
 သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော”ဟု ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော”
 ဟု ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းပြတည်း။ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်းသည် ကေ
 စိတ္တက္ခဏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပြောနည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် ကေစိတ္တက္ခဏေ ။ပေ။ နတ္ထိ=
 စိတ္တက္ခဏ တခုတည်း၌ စက္ခုစသော အာယတန ဖိ-ပါးကြောင့် ဖဿတခု မဖြစ်နိုင်။
 န စေကဿ ။ပေ။ ပစ္စယဘူတံ အတ္ထိ=အကုသိုလ် ဖဿတခုတည်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 အာယတနဟူရာ၌ တပြိုင်နက်သောခဏဝယ် ဆဋ္ဌ (မနာယတန)မှ တပါး အကြောင်း
 ပစ္စည်းဖြစ်နိုင်သော အခြား စက္ခုစသော အာယတနလည်း မရှိ။

အာရမ္မဏပစ္စယော ။ပေ။ န ဂယတိ ။ ။ “အဋ္ဌကထာဝယ် ဆဋ္ဌာယတနက
 ဖဿအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြော၌ သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတို့ကိုသာ ယူ၍ အာရမ္မဏ-
 ပစ္စည်းကို အဘယ်ကြောင့် မယူပါသနည်း”ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အာရမ္မဏ-
 ပစ္စယော စေတ္ထ” စသည်ကို မိန့်သည်။ စက္ခုယတနစသည်ကို အာရုံပြု၍ ဖဿဖြစ်ရာ၌
 စက္ခုယတနစသည်သည် ဖဿကိုဖြစ်စေနိုင်သော ပဝတ္တက ပစ္စည်းတရားဟု မဆိုနိုင်ပါ
 လောဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား—ထိုစက္ခုယတန စသည်ကို အာရုံပြုသော ဖဿ
 ဖြစ်ရာ၌ အဗျတ္တိက ဆဋ္ဌာယတနက သဟဇာတစသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသလောက်
 လွန်ကဲသော သတ္တိနှင့်တကွ ကျေးဇူး မပြုနိုင်ရကား ထို အာရမ္မဏပစ္စည်း ဖြစ်သော
 အာယတနသည် ဖဿကို မဖြစ်စေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်သော အာ
 ယတနများကို မယူဘဲ သဟဇာတပစ္စည်းဖြစ်သော ဆဋ္ဌာယတနကိုသာ ယူရပါသည်။

အနန္တိက ။ ။ အာရမ္မဏပစ္စယဿပိ (အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဖြစ်သော စက္ခုယတန
 စသည်၏လည်း) ဖဿဿ သတိပီ ပဝတ္တိ ဟေတုဘာဝေ သော ပန (အာရမ္မဏပစ္စည်း
 ဖြစ်သော စက္ခုယတနသည်သည်ကား) သဟဇာတဒီပစ္စယဘူတဿ အဗျတ္တိကဿ
 ဆဋ္ဌာယတနဿ ဝိယ န သာတိသယော (အလွန်အကဲနှင့်တကွ မဖြစ်) ဣတိ ဝုတ္တံ
 အာရမ္မဏပစ္စယော စေတ္ထ ပဝတ္တကော န ဟောတိတိ။

ပုဂ္ဂိုလ်ယောနိ ဒွယေ၊ ရှေ့ဖြစ်သော အဏ္ဏဇ၊ ဇလာဗုဇ ယောနိ ၂-ပါး အပေါင်း၌။ သမ္ဘဝန္တပိ၊ သဠာယတနဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ ကလလာဒိကာလေ၊ ကလလ အစရှိသည်တို့၏အခါ၌။ (အာဒိဖြင့် ကောယတနသည်တို့မဖြစ်မီ အဗျဒစသောကာလကို ယူပါ။) န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒါ အသမ္ဘဝတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုပြီး။ ပန၊ ကား။ ပစ္စိမယောနိဒွယေ၊ နောက်ဖြစ်သော သံသေဒဇ သြပပါတိက ယောနိ ၂-ပါးအပေါင်း၌။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ (သံသေဒဇ သြပပါတိကတို့၏ သန္တာန်၌။) သဠာယတနံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣတေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မာ စတုက္ကတော၊ ဤစတုက္ကမှ။ (ပရေသု ခွဲစပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ (ဣမသ္မာ)နယတော၊ ဤနည်းမှ။ ဝါ၊ ထက်။ ယော ဝိသေသော၊ အကြင် ထူးသောနည်းသည်။ (အတ္ထိ)။ (တံ ဝိသေသံစ၊ ကိုဌင်း။ ဇညာ၊ သိရာ၏၊ ဟု ထည့်စပ်။)

ပစ္စယစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ပြီ။

၂-ဟေတုစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၄။ ဇာတိက္ခဏမတ္တေဇံ အဘာဝတေတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ တတော၊ ထိုဇာတိဇာတိမှ။ ဥဉ္စ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ (ဇရာမရဏသင်္ခါတဿ၊ သော။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။) ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိအတ္တော၊ နက်။ အဝိဂတပစ္စယနိယမာ ဘာဝတော၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏ အမြဲ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ (ဥပါဒါနိ၏ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ပြီးစေထိုက်သော ဘဝ၌။) ဥပါဒါနဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဥပါဒါနဟေတုက သဒ္ဓါကို။ န ကတံ၊ ပြုတော်မမူအပ်။ အဝိဂတပစ္စယဿ၊ အဝိဂတ ပစ္စည်း၏။ အဘာဝတော၊ လုံးလုံးမရှိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိအာဒိသု၊ ဇာတိ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ (တနည်း) ဇာတိအာဒိသု၊ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ပြီးစေထိုက်သော ဇာတိ အစရှိသော တရားတို့၌။ ဘဝဟေတုကာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ ဘဝဟေတုကအစရှိသောသဒ္ဓါကို။ န ကတံ၊ ပြုတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ ယှဉ်စေနိုင်သည်။ နိဿယအနက်ပေးဘို့ကား ဤကဲ့သို့ မယှဉ်စေနိုင်ပါ။]

ပန၊ ဆက်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ (အတ္ထိ ရှိ၏။) တာဝ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုရှိသလောက်။ အနုပလဗ္ဘမာနဿ၊ မရအပ် မရနိုင်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်အား။ ဝိညာဏတော၊ ဝိညာဉ်မှ။ ဥဉ္စ၊ အထက်

ဖြစ်သောနောက်၌။ ပဝတ္တနကမ္မ၊ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ အဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဘဝသင်္ဂဟိတာနံ၊ ဘဝ၌ သွင်းယူအပ်ကုန်သော။ ဇာတိအာဒိနံ၊ ဇာတိ အစရှိသည့်တို့၏၎င်း။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဇာတိယာစ၊ ဇာတိ၏၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဥပါဒါနံ ဘဝသင်္ဂဟိတာနံ ဇာတိအာဒိနံ ဘဝေါ ဇာတိယာစ အဝိဂတပစ္စယော၊ သည်။) အထ န သိယာ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (ဇေဝတိ။) သင်္ခါရက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဇာတိအာဒိနံ၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ နာမဿ၊ နာမ်၏၎င်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ အတင်္ဂဏိက သဗ္ဗာဂါ၊ ထိုခဏ၌ မရှိသည်၏အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဋ္ဌာယတနဿစ၊ ၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယော၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်တော့ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဝေယ၊ ဤဥပါဒါနံကြောင့် ဘဝဖြစ်ရာ၌ကဲ့သို့။ တတ္တာပိ၊ ထိုဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်၊ နာမ်ကြောင့် ဆဋ္ဌာယတနဖြစ်ရာ၌လည်း။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါကို။ န ကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုထိုက်သည်။

ယထာ ။ပေ။ ပဝတ္တနကမ္မိ၊ ။ ဤယထာစသော စကားဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ပြုအပ်သော “ နိယမာဘာဝတော၊ အဝိဂဘပစ္စယဿ အဘာဝတော ” ဟူသော အကြောင်းတို့သည် ဟဒယဝတ္ထုနှင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်တို့ အပေါ်၌ မပြန့်နှံ့ရကား “ အဋ္ဌကထာ၌ အကျယ်ပြည့်အတိုင်း သင့်မြတ်သောအကြောင်း မဟုတ်ကြ ” ဟု ပြသည်။ ထိုတွင် “ယထာ ။ပေ။ ပဝတ္တနကမ္မိ” သည် ဥပမာနစကားတည်း။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဟဒယဝတ္ထုသည် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဟဒယဝတ္ထုသည် စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ခုကို တည်၍ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်က စိတ္တက္ခဏတခုချက်သာ တည်သောကြောင့် ပစ္စည်းတရားတည်သလောက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားက မတည်နိုင်ဘဲ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့။

ဝေ ဥပါဒါနံ ။ပေ။ သိယာ ။ ။ ဤအတူ ဥပါဒါနိကလည်း မိမိ တည်သလောက် မတည်ကြသော ဇာဘိဇရာမရဏတို့အား၎င်း၊ ဘဝကလည်း ဇာတိအား၎င်း အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခွင့်ရှိနေသည်။ [တကယ် ကျေးဇူးပြုသည်ဟုကား မခိုင်လိုပါ။ အဋ္ဌကထာပြသော အကြောင်း၏ မခိုင်လုံကြောင်းကိုသာ ပြလိုရင်းဖြစ်သည်။]

အထ န သိယာ ။ပေ။ န ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ ။ ။ အဋ္ဌကထာပြအပ်သောအကြောင်းကို အနုန်ဟူ၍ ထိုအကြောင်းကြောင့် “ ဥပါဒါနံစသည်က ဘဝစသည်အား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ” ဟု ဆိုလျှင် ဝိညာဉ်က နာမ်အားကျေးဇူးပြုရာ၌ နာမ်အရတွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ပါဝင်ရကား ထို သင်္ခါရက္ခန္ဓာတွင် ဇာတိ ဇရာမရဏတို့လည်း ပါဝင်နေစရာရှိသောကြောင့် ဝိညာဉ်က နာမ်အား၎င်း၊ နာမ်ကလည်း မနာယတနဟူသော ဝိညာဉ်အား၎င်း အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်တော့ရာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုဝိညာဉ်က နာမ်အား ကျေးဇူးပြုရာ စသည်၌လည်း ဟေတုကသဒ္ဓါကို မယောထိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ စင်စစ်ကား ဟောထားပါသည်—ဟူလို။

သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဥပါဒါန်၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထို ဥပါဒါန်တည်သလောက်။ ဇာတိအာဒိန်၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့ကို။ အနုပလဗ္ဗော၊ မရခြင်းသည်၎င်း။ ဇာတိက္ခဏမဇ္ဈေဝေ၊ ဇာတိ၏ ခဏမျှ၌သာ။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။ အဘာဝေါစ၊ မရှိခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

ပန၊ ကား။ (အယုတ္တိမှဟပါး ယုတ္တိကား။) သင်္ခတလက္ခဏာနံ၊ သင်္ခတလက္ခဏာတို့၏ အမှတ်အသားဖြစ်ကုန်သော။ အသဘာဝဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကုန်သော။ ဇာတိအာဒိန်၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘဝေန၊ ဘဝဖြင့်။ သင်္ဂဟိတက္ကာ၊ သွင်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အသဘာဝဓမ္မဿ၊ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သော။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတမျိုး၏။ အဘာဝတောစ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဟေတုအာဒိပစ္စယာ၊ ဟေတုအစရှိသော ပစ္စည်းတို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝဿ၊ အား။ ဥပါဒါန်၊ သည်။ နိယမေန၊ အမြဲအားဖြင့်။ အဝိဂတပစ္စယော၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။

တသ္မာ ။ပေ။န သက္ကာ ကာတုံ ။ ။ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော လဒ္ဒဒေါသကြောင့် ဥပါဒါန်တည်သလောက် ဇာတိ စသည်တို့ကို မရနိုင်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဘဝက ဇာတိ၏ ခဏလောက်သာ မဖြစ်ခြင်း (ဇာတိခဏထက် လွန်၍ဖြစ်ခြင်း) သည်၎င်း၊ ဟေတုက သဒ္ဓါကို မပြုခြင်း၏အကြောင်းဟု မဆိုသင့်ပါ- ဟူလို။

သင်္ခတလက္ခဏာနံ ပန ။ ။ “အဋ္ဌကထာ၏ အကျယ်ပြုအပ်သော အကြောင်းပြပုံက ယုတ္တိမရှိလျှင် ယုတ္တိရှိသော အဘယ်အကြောင်းကို ပြမည်နည်း” ဟု မေးဘူးလို့သော ကြောင့် “သင်္ခတလက္ခဏာနံ ပန” စသည်ကို မိန့်သည်။ ဇာတိစသော တရားတို့သည် ပရမတ္ထ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကြ၊ သင်္ခတလက္ခဏာတို့သာ ဖြစ်သည့်အတွက် သင်္ခတဖြစ်သောဘဝ၌ သွင်းယူထားသောကြောင့်၎င်း။

အသဘာဝဓမ္မဿ စ ။ပေ။ အဘာဝတော ။ ။ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့အတွက် သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သော ဘဝတမျိုးလည်း ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိသောကြောင့်၎င်း၊ [ဘဝကို ၂-မျိုးခွဲ၍ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးအတွက် သဘာဝဓမ္မဘဝ၊ ဇာတိစသည်တို့အတွက် အသဘာဝဓမ္မဘဝအားဖြင့် ဘဝ ၂-မျိုး မရှိ—ဟူလို။]

ဟေတုအာဒိပစ္စယာ န သန္တိတိ ။ ။ ဇာတိ အစရှိသည်တို့မှာ အဝိဂတပစ္စည်းကို မဆိုဘူးဘဲ ဟေတုစသော ရိုးရာပစ္စည်းများဖြင့်ပင် ကျေးဇူးပြု မခံကြရ၊ ထို့ကြောင့် ဇာတိ စသည်တို့ ပါနေသောဘဝမှာ အဝိဂတပစ္စည်းဖြင့် ဥပါဒါန်၏ ကျေးဇူးပြုကို မခံရ။ [“ဥပါဒါန်က ဘာအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဇာတိ စသည်မှခွဲ၍ နာမ်ခန္ဓာ သက်သက်အား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုလေသလော” ဟု ကွေးတောဘွယ်ရှိသောကြောင့် “န နိယမေန အဝိဂတပစ္စယော” ဟု ဆို၍၊ ဘဝက ဇာတိအား၊ ဇာတိက ဇရာ မရဏအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ကား ထိုသို့ တွေးတေးယုံမှားဘူးလို့ မရှိသောကြောင့် ‘နေဝ အဝိဂတပစ္စယော’ ဟု သန္တိဋ္ဌာန် ဝေသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုသည်ဟု မှတ်ပါ။]

ပန၊ ကား။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယ ၊ ဇာတိ၏၎င်း။ ဇာတိ၊ သည်။ ဇရာ-
မရုဏဿ၊ ၎င်း၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယော၊ သည်။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်နိုင်သည်
သာ။ ဣတိ တသ္မာ အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော၊ ဤသို့ အဝိဂတပစ္စည်း၏
အမြဲအားဖြင့် မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယံ၊ ၎င်း။ ဣတိ တသ္မာ
အဘာဝတော၊ ဤသို့ လုံးလုံးမရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဘဝါဒီသု၊ ဘာဝအစရှိသည်
တို့၎င်း။ ဟေတု ဘဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါကို။ န ကတံ၊ ပြုဘော်မမှုအပ်။ ဣတိ၊ ဤ
အကြောင်းကား။ ယတ္ထံ၊ သင့်သောအကြောင်းတည်း။

ဝေံ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ နာမံ၊ ပေ။ နာမဟေတုကန္တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။
န ဝတ္ထဗ္ဗံ နန္ဒ၊ ဟောတော်မမူထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ ပေ။ နာမဟေတုကန္တိ ဝစနံ၊ ကိ။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဟောတော်
မမူထိုက်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာမသင်္ဂဟိတာနံ၊ နာမ၌သွင်းယူအပ်
ကုန်သော။ ဇာတိအာဒိနံ၊ ဇာတိ အစရှိသည်တို့၏။ အဝိဂတပစ္စယော (၁)၊
သည်၎င်း။ အညဿ၊ အခြားသောပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ အဝိဂတပစ္စယဘဝေါ
စ၊ အဝိဂတပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) (ဇာတိ-
အာဒိနံ၊ တို့၏။) အသဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ ပေ။ နာမဟေတုကန္တိ ဝစနံ၊ ကိ။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ

ဣတိ အဝိဂတံ၊ ပေ။ ယတ္ထံ ။ ။ ဤ ဝါကျ၌ “အဝိဂတပစ္စယနိယမာဘာဝတော၊
အဘာဝတော စ အဝိဂတပစ္စယဿ” ထိုသည် အဋ္ဌကထာ၌ ပြုအပ်သော အကြောင်းတို့
ပင်တည်း။ သို့သော် ထိုအကြောင်းတို့၏ အကြောင်းကား အဋ္ဌကထာ၌ အကျယ်ပြုပုံနှင့်
မတူ၊ ဤ၌ အကြောင်းပြပုံကို “သင်္ခတလက္ခဏာနံ ပန” မှ၍ “န သန္တိ” တိုင်အောင်
ကြည့်ပါ။

န နု ဝေံ ။ ပေ။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ။ ။ ဤစကားတို့သည် စောဒက တပါးပါးက မိမိခိုကာ
စကားကို ပြန်၍ စောဒနာဘွယ်ရှိပုံကို ပြသော စကားတည်း။ ဒီလိုဆိုလျှင် “နာမံ ဝိညာဏ-
ဟေတုကံ၊ ဆဋ္ဌာယတနံ နာမဟေတုကံ” ဟု ဟောတော်မမူထိုက်ရာ ရောက်နေသည်
မဟုတ်ပါလော-ဟု စောဒနာသည်။

န ဟိ ။ ပေ။ အသဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ ။ ဤဝါကျကား ထိုသို့ စောဒနာခြင်း၏
အကြောင်းကိုပြသောစကားတည်း။ ထိုစကားရပ်၌ “န နာမသင်္ဂဟိတာနံ ဇာတိအာဒိနံ
အဝိဂတပစ္စယော အတ္ထိ” ဖြင့် နာမအရတွင် ပါဝင်သော ဇာတိ အစရှိသည်တို့မှာ
အဝိဂတပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုမခံရဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ဆဋ္ဌာယတနံ နာမ-
ဟေတုကံ” ဟု မဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော-- ဟူလို။ “န အညဿ အဝိဂတ-
ပစ္စယဘာဝေါ စ အတ္ထိ” ဖြင့် ဇာတိအစရှိသည်တို့က တပါးသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား
အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “နာမံ ဝိညာဏဟေတု-
ကံ” ဟု မဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော-ဟူလို။ ထိုသို့ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် မဖြစ်နိုင်
ခြင်း၏အကြောင်းကိုကား “အသဘာဝဓမ္မတ္တာ” ဟူသောပါး၌ဖြင့် ပြသည်။

နန၊ ဟောတော်မမူထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ ဤကား စောဒနာ တည်း။) န၊ ဟောတော်မမူထိုက်မဟုတ်၊ ဟောတော်မမူထိုက်သည်သာ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) တေသံ၊ ထို သဘာဝဓမ္မမဟုတ်သော ဇာတိ အစရှိသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ နာမန၊ နာမ်ပြင့်။ အသင်္ဂဟိတတ္ထာ၊ မသွင်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ (ဣတိ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ နာမံ၊ ကို။ နမနကိစ္စ- ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အာရုံသို့ ညွတ်ခြင်းကိစ္စဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီ။ တဉ္စကိစ္စံ၊ ထို နမနကိစ္စ သည်လည်း။ သဘာဝဓမ္မာနဂေ၊ သဘာဝဓမ္မတို့ အတွက်သာ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂ၊ ဘာဝဓမ္မဘူတာ ဝေ၊ သဘာဝဓမ္မဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တယေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ ခန္ဓာတို့ကို။ နာပန္နိ၊ နာမံဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သဘာဝဓမ္မမဟုတ် သော ဇာတိ အစရှိသည်တို့ကို နာပန္နံ မသွင်းယူနိုင်ခြင်းကြောင့်။) တတ္ထ၊ ထို ဝိညာဉ်က နာမ်အား ကျေးဇူးပြု၊ နာမ်က ဆဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါကိုယူခြင်းသည်။ ယတ္ထိ၊ သင့်၏။

ပန၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ ဥပါဒါန်က ဘဝအား ကျေးဇူးပြု၊ ဘဝ စသည်က ဇာတိစသည်တို့အား ကျေးဇူးပြုရာ၌။ (အသင်္ဂဟိတာ နှစ်ပါး) ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ဇာတိ အစရှိသည်တို့ သည်လည်း။ န ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (ဘဝန္တိဝေ၊ ဖြစ်ကုန် သည်သာ။) (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝန္တိ၊ နည်း။) ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ သမ္ပတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဝါ၊ ထင်ရှား၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝမရဏံ၊ ဧဝ မရဏသည်။ သမ္ပတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဝါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇနတော၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ [ဤကားသရ “ဘဝတိတိ ဘဝေါ”၌ ဥပါဒ် အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မဆိုလို၊ ထင်ရှားခြင်းကိုဆိုလိုကြောင်း သိပါ။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခရဏတော၊ ပြုစီမံတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရ၌။ (သင်္ဂဟိတာနိ)ဝိယ၊ သွင်းယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (တသ၊ တူ။) ဘဝနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ဘဝေ၊ ဘာ၌။ ဇာတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယမာဘာဝါဘာဝေဟိ၊ အဝိဂတ ပစ္စည်း၏ အမြဲအားဖြင့် မရှိခြင်း၊ လုံးဝမှ မရှိခြင်း ဟုကုန်သော။ ယဘာဝုတ္တေ- ဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတုကသဒ္ဓါကိုယူခြင်းကို။ နကတံ၊ ပြုဘော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ကေဝိပနာဝိ ဘာဒိနာ၊ ဘာဂျိသဘာဝက မြင့်။ မဂ္ဂဇာ၊ ထွေမှတ်၊ ရေဝတ ထေဒါ၏အလိုကို။ ဒဏိ၊ သိင်္ဃံ၊ ဟိ၊ မုနိ၊ ဂေ၊ ပုပက္ကန္တာ၊ နာမံ၊ ဘာတို့သည်။ ဣ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဝနိယနည်း၌။ ဘဝေါတိ၊ ဘဝဟူ၍။ ဒ၊ ဘဝတာ၊ လောကုန်ပြီ။

[ဤကား အဋ္ဌကထာ၌လာသော စကားတည်း။ ထိုစကား၏ သာဓကကိုပြလို၍ “ဝုတ္တံ” စသည်ကို မိန့်။] ဟိ၊ သာဓကကား။ တတ္ထ ကတမော။ ပေ။ ဝိညာဏ- ကုန္ဒောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ဤပစ္စယစတုက္က၌ ဟောတော် မူခဲ့ပြီ။)

ဝတ္ထုဗုပဒေသာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ပဒေသေ၊ ဟောဘို့ရာအရပ်သည်။ သတိပီ၊ ရှိပါ သော်လည်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သဘာဝါနိ၊ ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ဇာတိ အစ ရှိသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဌပေတဗ္ဗဿ၊ ချန်ထားထိုက်သော။ ဘာဝ- န္တရဿ၊ သဘာဝတမျိုး၏။ ဣတိ (ဇာသ္မာ) အဘာဝတော ဝေ၊ ထိုသို့မရှိခြင်း ကြောင့်သာ။ ဌပနံ၊ ချန်ထားခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်း သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဇာယမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ တရားတို့၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်၎င်း။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ပြီးတရားတို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘပပဗ္ဗယာ၊ ပေ။ ဇရာမရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ အပ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ နာမပစ္စယာ၊ ပေ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နာမန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ နာမရူပ- ပစ္စယာ၊ ပေ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ယံ နာမရူပံ၊ အကြင်နာမ်ရပ်သည်။ ဖဿဿစ၊ ဖဿ၏၎င်း။ သဠာယတနဿစ၊ သဠာယတန၏၎င်း။ ပစ္စယော၊

ဝုတ္တံ သတ်ပီ။ ပေ။ ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ဝတ္ထုဗုပဒေသ မရှိသောကြောင့် “ဌပေ- တော ဇာတိ ဇရာမရဏာနိ” ဟု ဟောတော်မူကြောင်းကို ဆိုထား၏။ သို့သော် ဟော ဘို့ရန် ပဒေသရှိသော်လည်း ဥပါဒါန်ကဲ့သို့ ဇာတိ «သည်တို့က သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကြ၊ ထိုသို့ သဘာဝဓမ္မမဟုတ်ကြသည့် အတွက် တမင်လာ ဖယ်ထားထိုက်သော သဘာဝ တမျိုး မရှိသောကြောင့်သာ “ဌပေတော ဇာတိ ဇရာမရဏာနိ” ဟု ဖယ်ထားမှုကို မပြု ထိုက်။ ဤသို့ ပြသပေသော အကြောင်းသာ ယုတ္တ (အသင့်) ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား ဇာတိ ဇရာမရဏတို့က သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကြသောကြောင့် ဖယ်ထားဘွယ် မလိုသည့် အတွက် “ဌပေတော ဇာတိဇရာ မရဏာနိ” ဟု တမင်လာ မဖယ်ထားသည် ဟူသော အဋ္ဌကထာ၏အကြောင်းသည် အယုတ္တဖြစ်သည်—ဟူလို။

ဇာယမာနာနံ ပေ။ ဝုတ္တံ ။ ။ ဤသို့ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ကြလျှင် “ဘပပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ” ဟု အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူသေးသနည်း လုံးလုံးမဟောဘဲ , ထားသင့်သည် မဟုတ်လော ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ဇာယ- မာနာနံ ပန” မသည်ကို မိန့်သည်။ ဖြစ်ဆဲတရားတို့၏ ဇာတိ၊ ဖြစ်ပြီးသောတရားတို့၏ ဇရာမရဏ ဖြစ်သောကြောင့် “ဘပပစ္စယာ ဇာတိပေ။ မရဏံ” ဟု ဟောတော်မူရပါသည်။ လုံ လုံးမကော ဘဲထားလို့ မဖြင့်နိုင်ပါ—ဟူလို။

အကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ၊ ဝိ။) တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဝတ္တဗ္ဗပဒေသော၊ ဟောတော်မူထိုက်သော အရပ်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌောယဿ၊ ညွှန်ပြအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ယော ဘဝေါ၊ အကြင်ဘဝသည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဝိ။) တဿပိ၊ ထိုဘဝ၏လည်း။ ဌပေတဗ္ဗ ဂဟေတဗ္ဗ ဝိသေသေ၊ ချန်ထားထိုက်သော ဇာတိဇရာဇရဏ၊ ယူထိုက်သော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး ဟူသောအထူးသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝတ္တဗ္ဗပဒေသော၊ ဟောတော်မူထိုက်သော ပါဠိ၏အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဟေတုစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဒ္ဒိတာ၊ ပြီ။

၄-အညမညစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၆။ နိပ္ပဒေသတ္တာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော အစိတ်အပိုင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အကြောင်းအကျန် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဘဝေန၊ ဘဝဖြင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သပ္ပဒေသဖြစ်သော ဥပါဒါန်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ သွင်းယူအပ်ပြီ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊

ယထာ ပန။ ပေ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ ။ “ယထာ ပနမှ စဉ် နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တိုင်အောင်” ဥပမာန ဝါကျတည်း။ ထိုဝါကျဖြင့် ဖယ်ကြည့်ထိုက်လျှင် (ဝတ္တဗ္ဗပဒေသမရှိဟု ရှောင်၍မသွားဘဲ) ဖယ်ကြည့်၍ ဟောတော်မူလိုက်၎င်း၊ ယူထိုက်လျှင် ယူလိုက်၎င်း ဥပမာပြသည်။ ချဲ့ဦးအံ့— “နာမပစ္စယာ ဖဒဿာ” ။ ခွဲစည်းဖြစ်သော နာမအရောင် ဖေထကို ကြည့်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ဌပေတွာ ပဿ” ဟု ဟောတော်မူ၏။ “ဿမရပစ္စယာ သဋ္ဌာယဘနံ” ။ ဦးကား ယူထိုက်သော နာမ်၊ ယူထိုက်သော ရုပ်ကို ချဲ့ခြား၍ ဟောတော်မူ၏။ “ဝတ္တဗ္ဗပဒေသ မရှိ” ဟု အကြောင်းပြ၍ နာမ်အားလုံး၊ ရုပ်အားလုံးကို တပေါင်းတည်း ဟောတော်မူ၊ ဤနေရာ၌ ဟောထိုက်သော နာမ်၊ ဟောထိုက်သော ရုပ်၏ ဟောပုပဒေသကို ညွှန်ပြတော်မူသည်။

ဝေံ။ ပေ။ နတ္ထိတိ ဝတ္ထု။ ။ ။ ဤ အတူ ဇာတိအား ကျေးဇူးပြုသော ဘဝအတွက်လည်း ဖယ်ကြည့်ထိုက်သော တရားတမျိုး၊ ယူထိုက်သော တရားတမျိုးဟု အသုံးရှိလျှင် ဝတ္တဗ္ဗပဒေသမရှိ ဟု မဆိုသင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗပဒေသ ရှိနိုင်သည်သာ။ အမှန်အားဖြင့်ကား— ဘဝက ဇာတိအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဘဝတွင်ပါဝင်နေသော ဇာတိ ဇရာမရဏတို့ကို သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သည့်အတွက် ဖယ်ကြည့်မှုကိုမပြု၊ ထို့ကြောင့်သာ “ဌပေတွာ ဇာတိဇရာမရဏာနိ” ဟု မဟောဘဲထားသည်—ဟုလို။ [ငယ်၊ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယောတိ ဇေတေန ဘဝသင်္ဂဟိတာနိပိ ဇာတိ အာဒိနိ ဇာတိယာ အပ္ပယတ္တာ၊ ဝေ ဌပေတွာတိ န ဝုတ္တာနိတိ ဒဿေတိ၊ ပစ္စယဘားဝါသကာ ဝေ နေသံ တဿာ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော (ဘဝတွင်ပါဝင်သော ထို ဇာတိ ဇရာမရဏတို့၏ ထို နောက်ဇာတိအား ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်၌ လျှိုးပါးဘယ်ပင် မရှိပါ—ဟုလို။)—အနံ။]

ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ထိုက်သော။ ဝိသံ၊ ဘဝမှ သီးခြား။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဥပါဒါနု-
 ဿ၊ ဥပါဒါန်တမျိုး၏။ ဣတိ (တသ္မာ) အဘာဝါ၊ ထိုသို့ မရှိခြင်းကြောင့်။
 ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊
 မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ယသ္မာ
 ပန ဘဝေါ နိပ္ပဒေသောတိ အာဒိ၊ အာဟ။ ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။
 နာမပစ္စယာပိ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောတော်မမူထိုက်သည်။ သိယာ၊
 ၏။ ပန၊ ဆက်။ နာမ်၊ နာမ်ကို။ (ဂဟိတံ ဌိ စပ်။) ပစ္စယုပ္ပန္နဘူတံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော နာမ်ကို၎င်း။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမ်၌ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော နာမ်ကို-
 ၎င်း။) ပစ္စယဘူဘူ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော နာမ်ကို၎င်း။ (နာမပစ္စယာပိ
 ဝိညာဏံ၌ ပစ္စည်းဖြစ်သော နာမ်ကို၎င်း။) သပ္ပဒေသမေဝ၊ ကြွင်းသောအစိတ်
 အပိုင်းနှင့် တကွဖြစ်သော နာမ်ကိုသာ။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။
 အဓိပ္ပာယ်ယော၊ ငါ၏အလိုတည်း။

ပန၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ နာမပစ္စယာ။ပေ။ ဖဿောတိအာဒိ-
 သု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဆဋ္ဌာယတနု၊
 ဖဿကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ နာမ်၊ ကို။ ဂဟိတံ ယထာ၊ ယူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။
 ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနန္တိ ဣဇာပိ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိရပ်၌လည်း။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊
 ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဥပါဒါန်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဘဝဿ၊ ဥပါဒါန် မပါသော
 ဘာကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဝါ၊ ယူခြင်းကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ

ဝေ သတိ။ ။ “နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဘဝဖြင့် ဥပါဒါန်ကို သွင်းယူအပ်ပြီး ဖြစ်သော
 ကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သိုက်သော ဥပါဒါန်တမျိုး (သီးခြားတည်လျက်) မရှိသည့်အတွက်
 “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါန်” ဟု အပြန်အလှန်သဘောဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းငှါ မတတ်
 ကောင်းသည်ရှိသော်” ဟု အကျယ်အနက် မှတ်ပါ။

နာမပစ္စယာပိ၊ ပေ။ အဓိပ္ပာယ်ယော။ ။ ဒီလိုဆိုလျှင် “နာမပစ္စယာပိ ဝိညာဏံ”
 ဟု မဟောထိုက်ရာ ဖောက်နေ၏။ ဘာကြောင့်နည်း- “နာမ် ဟူရာ၌ ဝိညာဏံ နာမ်
 မပါ၊ စေတသိက်နာမ်သာ ရသောကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန်ဘက်မှာဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းဘက်မှာ
 ဖြစ်စေ သပ္ပဒေသချည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း” ဟုလို့။ [ဤ၌ “အဓိပ္ပာယ်ယော” သည်
 “ဝေသတိ။ ပေ။ န ဝတ္ထု သိယာ” ဟု ဆိုသော မိမိ (ဋီကာဆရာ)၏ အလိုတည်း။]

ယထာ ပန။ ပေ။ န သက္ကာ ကာတံ ။ ။ မိမိအယူကို ထင်ရှားအောင် ဥပမာဖြင့်
 ပြုလို၍ “ယထာ ပန” စသည် မိန့်။ “နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ” ၌ “နာမ” အရ
 ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်နာမ်ကို ချန်၍၎င်း၊ “နာမပစ္စယာ ဖဿော” ၌လည်း နာမ
 ဓာရ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဖဿကို ချန်၍၎င်း၊ ပစ္စယစတုက္က၌ ဟောတော်မူသကဲ့သို့
 ထိုအတူ အညမညစတုက္က၌ လာသော ဤ “ဘဝပစ္စယာ ဥပါဒါန်” ဟူသော ဇာဂီ
 ၌လည်း “ဘဝ” အရာတွင် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဥပါဒါန်ကို ချန်၍ ဘဝအရာကို ယူခြင်းငှါ
 မတတ်ကောင်း မဟုတ် တတ်ကောင်းသည်သာ။

သည်။ န၊ မဟုတ်။ (သက္ကာဝေ၊ သည်သာ၊) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနဿ၊ ၏။ (ဘဝေ၊ ဌ်။) အဝိဂတပစ္စယ နိယမာဘာဝေါ၊ အဝိဂတ ပစ္စယသတ္တိ၏ အမြဲအားဖြင့် မရှိနိုင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ) ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထိုအတူ။) ဘဝေ၊ ဌ်။ အညမညပစ္စယ နိယမာဘာဝေါ၊ အညမည ပစ္စယသတ္တိ၏ အမြဲအားဖြင့် မရှိနိုင်ခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၊ ဆက်။ အညမညပစ္စယောတိတ္ထေ၊ ဌ်။ သမ္ပယုတ္တံ။ ပေ။ ပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း အတ္ထိပစ္စည်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ အညမညပစ္စယောတိတ္ထေ၊ ဌ်။ ပေ။ အဓိပ္ပေတော၊ သိယာ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာပိ ဝိညာဏံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ၈၊ ဆက်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ (ဂ္ဂပအရ ဝတ္ထုသည်။) အကုသလဝိညာဏဿ၊ အကုသိုလ် ဝိညာဉ်အား။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ [ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် မဟုတ်သောကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုက အကုသလဝိညာဉ်၏ အညမညပစ္စည်း မဖြစ်နိုင်၊ ဤနေရာကား အကုသလဝိညာဉ်ကို စ၍ ဟောတော်မူအပ်ရာ ပါဠိရပ်တည်း။] ပန၊ အနွယ။ ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တော၊ ပုရေဇာတ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အညမညပစ္စယောတိတ္ထေ။ ပေ။ အဓိပ္ပေတော၊ သိယာ။ ၏။)

တသ္မာ။ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ ထိုသို့ တတ်ကောင်းလျှင် “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု မေးဘူးမိသောကြောင့် “တသ္မာ” စသည်မိန့်၊ ဤတသ္မာကို “န ဝုတ္တံတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဌ် စင်၊ ဥပါဒါနံက ဘဝအား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် အမြဲ ကျေးဇူးမပြုပုံကို ရှေ့ ဟောတော်မူကြည့် ပြခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဥပမာနအဖြစ်ဖြင့် ပြသည်။ ထိုအတူ ဥပါဒါနံက ဘဝ၌ ကျေးဇူးပြုဘို့ရန် အမြဲအားဖြင့် အညမညပစ္စယသတ္တိ မရှိ၊ ထိုအတ္ထိ မရှိပုံကို “သခံတ လက္ခဏာန ပန ဇာတိအာဒိနံ” စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ အကြောင်းပြခဲ့သည့်အတိုင်း သိပါ။ ထို့ကြောင့် “ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန” ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ အမြဲအားဖြင့် အညမညပစ္စယသတ္တိ မရှိခြင်းကြောင့် “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု ဟောတော်မူအပ်ဟု သိထိုက်ပါသည်။

သမ္ပယုတ္တံ။ ပေ။ သိယာ။ ။ “ယဿ သဋ္ဌာယကံ အညမညပစ္စယော ဘဝေယျ” ဟု အဋ္ဌကထာဝယ် ရှိ၏။ ထို “အညမညပစ္စယော” ဟူသော ပါဠိ၌ “သမ္ပယုတ္တဝိပွယုတ္တ အတ္ထိ” ပစ္စည်းတို့ကို အလိုရှိအပ်၏။ ထို့ကြောင့် “အညမည ပစ္စယော” ဟူရာဝယ် ပဋ္ဌာန်း၌ လာသော အညမညပစ္စည်းကို မဟုတ် အညမည ပစ္စည်းကဲ့သို့ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုသော သမ္ပယုတ္တစသော ပစ္စည်းကို ယူလိုစေရမည်ဟု မှတ်ပါ။ [အညမညပစ္စယော ဝိယ အညမညပစ္စယောတိ ဖာယမတ္ထော ဣဓာပိပ္ပေတောတိ ဒေသေဒန္တာ “အညမည။ ပေ။ အဓိပ္ပေတော သိယာ” တိ အာဟာ-အနု။]

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာပိ နာမဂ္ဂပံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဆဋ္ဌာယတနံဝ၊ ခြောက်ခုမြောက် မနာယတနသည်လည်း။ စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ၊ စက္ခာယတန၊ ဥပစယ အစရှိသည်တို့အား၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဂ္ဂပဿစ၊ စိတ္တသပုဋ္ဌာနရုပ်အား၎င်း။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ပန၊ အလှ။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပုယုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အညမညပစ္စယောတိ ဣတ္ထံ ။ပေ။ အိဓိပေတော သိယာ။)

အညပညစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သင်္ခါရာဒိမ္မုလကနယမာတိကာအဖွင့်

၂၄၇။ အပုပ္ဖဿ။ပေ။ န ဝုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဝေသတိ။ ဤ ညိုပြာလသော်။ ဆဋ္ဌာယတန ဣယာ အဝိဇ္ဇာတိအာဒိကာ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆဋ္ဌာယတနာဒိမ္မုလကစ၊ ဆဋ္ဌာယတနာဒိမ္မုလက နည်းတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောတော်မမူထိုက်ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေသတိ ။ပေ။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ သနည်း။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိတ္ထေ၊ ဟူသောဤနည်း ဌံ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝေသတိ ။ပေ။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။)

စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ။ ။ ပါဠိတော်၌ “စက္ခာယတနဿ ဥပစယော” စသည်ဖြင့် ဟောကော်မူသောကြောင့် “စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ” ဟု ဆိုသည်။ ထို ဥပစယ ဟူသည် “ဥပစယ၊ သန္တတိ” ၌ လ-လော ဥပစယ မဟုတ်၊ အဆက်ဆက် ဖြစ်သော စက္ခာယတန စသည်ကိုပင် စီအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် “ဥပစယ” ဟု ရှိသည်။ (တနည်း) စက္ခာယတန စသည်တို့ကို ဘောက်ပုံတတ်သော အခြားရုပ်များကို “စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ” ဟု ဆိုသည်။ [ဥပဂ္ဂပရိ ဝိသာနိ ဝိယ ဥပ္ပန္န စက္ခာယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယတနာဒိနံဝါ ဥပတ္တမ္ဘကာနိ စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ-အနု။]

ဝေသတိ ။ပေ နာမန္တိ ဝုတ္တာ၊ ။ အဋ္ဌကထာဝယ် “အပုပ္ဖဿ ။ပေ။ န ဝုတ္တော” ဟု ဘိဝေသသောစကား၌ လဒ္ဒဒေါသကိုပြုလို၍ “ဝေသတိ” စသည်ကို မိန့်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌ ဘပုပ္ဖဿ ။ပေ။ အဘာဝဘော” ဟု ပြုစပ်သော အကြောင်းကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟူသော ဘဝမူလကနယကို ဟောတော်မမူလျှင် “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဇာဝိဇ္ဇာ” စသော နယတို့ကိုလည်း ဟောတော်မမူဆိုက်ရာ ရောက်၏။... “ဘဝကြောင့် ဟောတော်မမူဆိုက်ရာ ရောက်ပါသနည်း” ဟု မေးဘယ်စုံသောကြောင့် ‘နာမပစ္စယာ’ စသည်မိန့်၊ ပါဠိတော်ဝယ် “နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု နာမမူလက

တတ္ထ၊ ထို အပုဗ္ဗဿ အညဿ အစရှိသောစကားရပ်၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သော အလိုသည်။ (ဤအဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုသည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကံ ၊ နည်း။) နာမဝိသေသာန၊ နာမ်အထူးဖြစ်ကုန်သော။ ဆဋ္ဌာယတနာဒိနံ၊ ဆဋ္ဌာယတန အစရှိသည်တို့၏။ [အာဒိဗြင်္ဂ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို ယူ။] အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်းတို့၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟောတော်မူထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌာယတနာဒိ မူလက၊ ဆဋ္ဌာယတနာဒိ မူလကနယတို့ကို။ (ဘဝတော) ဝုတ္တာ။

ပန၊ ဆက်။ ယဒေဝနာမံ၊ အကြင် ခန္ဓာ ၄-ပါးဟူသော နာမ်သည်ပင်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တဒေဝ(နာမံ)၊ ထို ခန္ဓာ ၄-ပါး ဟူသော နာမ်ကိုပင်။ (ဝုစ္စေယျ၌ စပ်။) ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိတ္ထောပိ၊ ဟူသော ဤနည်း၌လည်း။ ဝုစ္စေယျ၊ ဟောတော်မူအပ်ငြားအံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော်။) ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝတ္ထဗ္ဗဝိသေသော၊ ဟော ထိုက်သော တရားအထူးသည်။ န၊ မရှိတော့။ တသ္မာ အပုဗ္ဗာဘာဝတော၊ ထိုသို့ ရှေး မဟုတ်သောတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်။ ဣတိ အယံ၊ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ (သိယာ၊ ၏။)

နယကို ဟောတော်မူပြီးနောက် “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဆဋ္ဌာယတန မူလက နယကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတွင် နာမပစ္စယာတုန်းက နာမအရ၌ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူသော ဆဋ္ဌာယတနနှင့် တကွ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးလုံးကို ယူပြီးဖြစ်ရကား ဆဋ္ဌာယတနအတွက် သီးခြား အသစ်တရား မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် “အပုဗ္ဗဿ ။ပေ။ အဘာဝတော” ဟု အကြောင်းပြအထိုင်း ဆိုလျှင် “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” စသည်ဖြင့်လည်း ဟောတော်မူထိုက်ရာ ရောက်သည်-ဟူလို။

တတ္ထာယံ ။ပေ။ သိယာ ။ ။ ဤစကားသည် အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို ဝီကော ဆရာက မှန်းဆသော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် “သိယာ” ဟု ပရိကပ္ပကြိယာဖြင့် ဆိုသည်။ ထိုသိယာ၏နယ်ကား “န ဝုတ္တောတိ” တိုင်အောင်တည်း။ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးတွင် ဆဋ္ဌာယတန ဟူသော ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် နာမ်အထူး ဖြစ်၏။ နာမ်အထူးဖြစ်သော ကြောင့် (အသစ်မဟုတ်သော်လည်း) “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော် မူထိုက်၏။ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့လည်း ထိုအတူတည်း။

ယဒေဝ ပန ။ပေ။ န ဝုတ္တောတိ။ ။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” ဟု အဘယ့်ကြောင့် မဟောပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယဒေဝ နာမံ” စသည်မိန့်။ “ယဒေဝ နာမံ” အရ နာမ်ဟူသည် “နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဣတ္ထ” ၌ ပြအပ်ခဲ့သော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း။ ထိုနာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုပင် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” ဟူသောနည်း၌ ဘဝနာမည်ဖြင့် ဟောတော်မူစရာရှိ၏။ သို့သော် ဘဝ အရ၌ အသစ် တရားအထူးကား မရှိ၊ ထိုသို့ အသစ်တရားမရှိသောကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” ဟု ဟောတော်မူအပ်။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၏အလို ဖြစ်စရာရှိသည်-ဟူလို။

စ၊ ဆက်။ ဘဝဂ္ဂဟဏေန၊ ဘဝသဒ္ဓါဖြင့်။ ဣမ၊ ဤ ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ ဟူသောနည်း၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယဟူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာ၊ သဘာဝဓမ္မာဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတို့ကို။ ဂယေယျ၊ ယူအပ်ကုန် ရာ၏။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့ကို။ န (ဂယေယျ)၊ မယူအပ်ကုန်ရာ။ ဣတိ (ဘသ္မာ) အယုဗ္ဗာဘာဝတော၊ ထိုသို့ အသစ်မဟုတ်သောတရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မမူအပ်။ (“ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မမူအပ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ။ပေ။ ဝုတ္တံ သိယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ နာမပစ္စယာ ဖဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ ဖဿပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ (ဟောတော်မူအပ်ရာရောက်သည်။) န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ (ကသ္မာ) ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဖဿကို။ (နာမပစ္စယာ အရ၌ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော ဖဿကို။) ဌပေတော၊ ၍။ ပစ္စယဿ၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော နာမ်ကို။ ဂဟဏတော၊ ယူနိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝေံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော ဤနည်း၌လည်း။ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။) န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝနဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း ကြိယာ၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့်။ သဘာဝဓမ္မာ သဘာဝဓမ္မေသု၊ သဘာဝဓမ္မ ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာ၊ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သော ဇာတိ ဇရာ မရံဏတို့၌။ သာမညေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဘဝသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုဘဝသည်။ (သဘာဝဓမ္မ အသဘာဝဓမ္မ ၂-မျိုးလုံးကိုရသော

အဝဂ္ဂဟဏေန စ ။ ။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”၌ ဘဝ အရဝယ် သဘာဝဓမ္မ ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုသာ ယူရာ၏။ သဘာဝ မဟုတ်သော ဇာတိ ဇရာ မရံဏ တို့ကို မယူရာ၊ ဤသို့ “ဘဝ” အရ၌ နာမ်တုန်းက ယူအပ်ပြီးသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးမှ တပါးသော တရားအသစ် မရှိသောကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော် မမူအပ်ဟု ဗုတ်ပါ။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ။ပေ။ ယထာ ပန။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ “အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ ဝုတ္တံ သိယာ”ဟု ဆိုထား၏။ ထိုကား၌ လဒ္ဓဒေါသကို ပြလိုသောကြောင့် “ယထာ ပန” စသည်ကို မိန့်။ “နာမပစ္စယာ ဖဿော”ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာ၌ နာမအရ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဖဿကို ဖယ်ထား၍ ကျန် နာမ်ခန္ဓာ များကို ယူရသောကြောင့် “ဖဿပစ္စယာ ဖဿော”ဟု ဟောတော်မူရာ မရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ဤ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော်မူလျှင် ဘဝ အရ၌ အဝိဇ္ဇာကို ကြံ၍ ယူနိုင်သောကြောင့် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော်မူရာ မရောက် နိုင်ပါ-ဟူလို။

ဘဝသည်။) အဝိဇ္ဇာယ၊ ဇာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ သက္ကာ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဝမူလကနယော၊ ကို။ န ဝုတ္ထော၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဣတိ ဝေဒိတဗျော။

ဝါ။ တနည်း။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိရပ်၌ ကဲ့သို့။ ဘဝေကဒေသော ဘဝ၏ တစိတ်တပိုင်းဖြစ်သော ဥပါဒါနကို။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ (ရှေးက။) အဂ္ဂဟိတော၊ မယူအပ်သော်။ ဘဝသဇ္ဈော၊ ဘဝ သဇ္ဈသည်။ ပစ္စယဗောဓနတ္ထံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဒိတော၊ အစ၌။ (အစက။) ဝုစ္စမာနော၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ နိရဝသေသ-ဗောဓကော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သည်။ ဟောတိ။ နာမသဇ္ဈော၊ နာမ သဇ္ဈသည်။ (ပစ္စယဗောဓနတ္ထံ၊ ငှါ။ အာဒိတော၊ ၌။ (အစက။) ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ နိရဝသေသဗောဓကော၊ သည်။) န (ဟောတိ)။

တသ္မာပေ။ ဝေဒိတဗျော။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ပြသောအကြောင်းကို မနှစ်သက်လျှင် အဘယ်ကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မမူပါသနည်း၊ အရှင်ဋီကာဆရာ၏ အလိုမှာ အဘယ်သို့ပါနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် မိမိအလိုကို ပြလို၍ “တသ္မာ ဘဝနဝသေန” စသည်ကို မိန့်၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဘဝနကြိယာကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဘဝသဇ္ဈသည် သဘာဝဓမ္မဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတို့၌၎င်း၊ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သော ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့၌၎င်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဘာဝဓမ္မ အသဘာဝဓမ္မ ၂ နှစ်လုံး ရနေသော ထိုဘဝသည် အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်း မဖြစ်နိုင်၊ ဤသို့ ဆိုသင့်သောကြောင့်သာ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဘဝမူလကနယကို ဟောတော်မမူအပ်ဟု သိထိုက်ပါသည်- ဟူလို။

ဥပါဒါနပစ္စယာ။ ပေ။ အဂ္ဂဟိတော။ ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ ဝုတ္ထံ သိယာနှင့် စပ်၍ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို ပြလိုသောကြောင့် “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ ဝိယ” စသည်ကို မိန့်၊ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ၌ ဘဝ၏ တစိတ်ဖြစ်သော ဥပါဒါနကို ဘဝ၏ရှေ့က သီးခြားယူအပ်ပြီး ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ရှေ့က သီးခြားယူအပ်ပြီး အစိတ် အပိုင်းမရှိသော ဘဝသဇ္ဈ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို သိစေခြင်း အကျိုးငှါ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု အစ၌ ဟောတော်မူအပ်သော် တစုံတခုသော အနက်ကိုမျှ မချန်ဘဲ (အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ) အနက်အားလုံးကို သိစေနိုင်၏။ [“ပစ္စယ သောနေတ္ထံ ” ဟု ပါဠိရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ပစ္စယဗောဓနတ္ထံ” ဟု ရှိသည်။]

န နာမသဇ္ဈော ။ ။ နာမသဇ္ဈာကား ဤသို့မဟုတ်၊ မိမိက ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် အစ၌ ဟောတော်မူအပ်လျှင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ချန်၍ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “နာမ-ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ၌ နာမအရ အဝိဇ္ဇာကိုချန်၍ ကြွင်း နာမက္ခန္ဓာများကိုသာ ယူရသည်။ [နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဌပေတော ပစ္စယသ ဂဟဏတော အဝိဇ္ဇာ-ဝိနိမုတ္တာဝေ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမသဇ္ဈေန ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ န နာမသဇ္ဈော နိရဝသေသ-ဗောဓကောတိ။-အနု။]

ဟိ၊ မုနံ။ တော နိရုတ္တိယော၊ ဘဝနာမဟူသော ဤသဒ္ဓါတို့သည်။ ဧဝံသဘာဝါ။ ဤသို့ သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ ဝုတ္တိ သိယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)။ ‘အာဟ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုကြောင့်ပင်။ ဘဝဿ။ ပေ။ န ဝုတ္တိတိ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ကိ။ အညမည ပစ္စယဝါရေ၊ အညမည ပစ္စယဝါရဉ္စံ။ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။

တတ္ထ ပစ္စန္နတ္တတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဇာတိ ဇရာ မရဏာနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဤ။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ အနုညာတောဝိယ၊ ခွင့်ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဇာယမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ သင်္ခါတ တရားတို့၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ (ဟောတိ)။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ ၏။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ဆဲ ဇာတိသည်။ န၊ မရှိ။ ဇိယမာန မိယမာနာနံ စ၊ ရင့်ဆဲ

ဧဝံ သဘာဝိ ဟိ ။ ။ “အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဘဝသဒ္ဓါသည် (အစက နေလျှင်) နိရဝသေသ ဗောဓကဖြစ်၍ နာမသဒ္ဓါသည် အစက နေပါသော်လည်း နိရဝ သေသဗောဓက မဖြစ်ပါသနည်း”ဟု အကြောင်းရှာဘွယ် မလိုပါ။ “ထို ဘဝသဒ္ဓါ နာမသဒ္ဓါတို့မှာ ဤသို့ ဟောရသောသဘော ထုံးစံ ရှိကြပါသည်”ဟူလို။

ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ။ ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့် ဘဝအရန္တ အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင်နေသောကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မူလျှင် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟုလည်း ဟောတော်မူရာ ရောက်သည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသည်ဟု မှတ်ပါ။ “ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ကို လိုလားသောကြောင့်ပင် အညမညပစ္စယ ဝါရတုနားက “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု အပြန်အလှန် ဟောတော်မူအပ်” ဟူသော ဤအနက်ကို ဆိုခဲ့သည်ဟု မှတ်ပါ။

တတ္ထ ပစ္စန္နတ္တတိ ဧတေန ။ ။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ ဟု ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ ဖြတ်ခဲ့သောကြောင့် ဇာတိ ဇရာမရဏ မူလကနယကို ဟောတော်မူ” ဟူသော စကားကို ကောက်ချက်ချလျှင် “ဇာတိ ဇရာမရဏတို့ကတော့ အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်း၊ ဖြစ်နိုင်ကြ ပါ၏” ဟု ခွင့်ပြုရာရောက်၏။ စင်စစ်မှ- ဇာတိဟူသည် ပရမတ္ထသဘာဝ မဟုတ်၊ ဖြစ်ဆဲတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသာ ဖြစ်၏။ “ဇာတိ၏ ဖြစ်ဆဲတရား”ဟု သီးခြား မရှိ၊ ဇရာ မရဏတို့၌လည်း ထိုအတူပင်၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဟူသော လက္ခဏာမျှသာ ဖြစ်၍ သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်သောကြောင့် ထို ဇာတိစသော တရားတို့ သည် တခုသောခဏ၌ အဝိဇ္ဇာ၏အကြောင်း မဖြစ်နိုင်ကြ၊ ထို့ကြောင့် “ဇာတိ ဇရာ- မရဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဇာတိဇရာမရဏ မူလကနယတို့ကို ယူတော်မူအပ်။

မှတ်ချက် ။ ။ “တခုသောခဏ၌”ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် နာနာခဏ၌ကား ဇာတိ ဇရာမရဏတို့ကို အဝိဇ္ဇာအား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုနိုင်ပါသည် ဟု ခွင့်ပြုသည်။ နာနာစိတ္တက္ခဏေ ပန ဇာတိ အာဒယော အဝိဇ္ဇာယ ဥပနိဿယ ပစ္စယော ဟောန္တိတိ ဧကစိတ္တက္ခဏေတိ ဝိသေသိတံ။ -အနု။

တရားပျက်ဆဲတရားတို့၏လည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဇီယမာန၊ မိယမာနာ၊ ရင့်ဆဲတရား ပျက်ဆဲတရား တို့သည်။ န၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ အာဒိနိ၊ ဇာတိအစရှိသော တရား တို့သည်။ ကေစိတ္တက္ခဏေ၊ တခုတည်းသော စိတ္တက္ခဏ၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ အသမ္ဘဝတော ဝေ၊ ထိုသို့ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ပင်။ တံမူလကော၊ ထို ဇာတိ ဇရာမရဏဟူသော မူလရှိကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ပစ္စေဒေါပိ၊ ပြတ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ပစ္စိန္နတ္တတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံတိ ဒဠဗ္ဗံ၊ တေနေဝ၊ ထိုသို့ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ပင်။ အပိ စာတိ အာဒိမာဟ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အကုသလနိဒ္ဒေသ' ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်

၂၄၇-၂၄၉။ ဥပါဒါနဿ။ပေ။ အာပဇ္ဇေယျာတိ၊ ဟူသော။ အယံ ဒေါသော၊ ဤ အပြစ်သည်။ န (ဟောတိ) နန၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ တိ၊ မှန်။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဿ၊ ၏၎င်း။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌုပါဒါနံသည်။ ဣတရဿစ၊ တပါး သော ကာမုပါဒါနံ၏၎င်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (န ဟောတိ နန၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်လော။) သစ္စံ၊ မှန်ပါ၏။ (စောဒက အယူအတိုင်းတော့ မှန်ပါ၏။) ပန၊ ထိုသို့ပင်မှန်ပါသော်လည်း။ ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ တဏှာဂဟဏေန၊ တဏှာသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်

ပစ္စေဒေါပိ ပန အတ္ထိ ။ ။ သို့ဖြစ်လျှင် အဋ္ဌကထာ၌ “တတ္ထ ပစ္စိန္နတ္တာဝ” ဟူသော အကြောင်းသည် လုံးလုံး မသင့်သောအကြောင်း ဟု မှတ်ရမည်လောဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ပစ္စေဒေါပိ ပန အတ္ထိ” ဟု မိန့်သည်။ ပစ္စေဒအကြောင်း လည်း ရှိပါသည်—ဟူလို့ သို့သော်—အဋ္ဌကထာ၌ ပစ္စေဒအကြောင်းအပြင် “အပိစ” ဟု အကြောင်းတနည်း ပြုပြန်၏။ ထိုအကြောင်းကား ဤမူလဒီကာ၌ ပြအပ်သော ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့က အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်း မဖြစ်သင့်ခြင်းနှင့် သဘောတူ ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “တေနေဝ အပိစာတိ အာဒိမာဟ” ဟု မိန့်၏။ [တေနေဝတိ အသမ္ဘဝေနေဝ။—အနု။]

ကာမုပါဒါနဿ ။ပေ။ ဂဟိတတ္တာ။ ။ ဤပုဒ်ကို “ဒိဋ္ဌိဝေ ဂဟိတာ” ၌ စပ်။ “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ” ၌ တဏှာ သဒ္ဓါဖြင့် ကာမုပါဒါနံကို ယူအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပါဒါနံ” အရ ဒိဋ္ဌိ(ဥပါဒါနံ) ကိုသာ ယူရသည်—ဟူလို့။

ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နာမေဝိယ၊ နာမိ၌ကဲ့သို့။ ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝါစ၊ ထူးသောပစ္စည်း၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥပါဒါနဂ္ဂဟဏေန၊ ဥပါဒါနသဒ္ဓါဖြင့်။ ဗာဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာ ဟူသော ပစ္စည်းရှိသော ပစ္စယပုန်လည်း ဖြစ်သော။ (တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတာစ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါကဘဝေါကိုဆိုသည်။) ဒိဋ္ဌိဇေ၊ ဒိဋ္ဌိကိုသာ။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်ကို။ (ထင်ဟကာရေန) ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ၊ ဥပါဒါန်၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌။ (“တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန်၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟူသော ဥပါဒါန်၏ တည်ရာပါဠိရပ်၌။) ပစ္စယပုနံ၊ ပစ္စယပုန်ဖြစ်သော ဥပါဒါန်သည်၎င်း။ ပစ္စယော

နာမေဝိယ။ ။ ဤ ဥပါဒါနသည် ဝိသေသပစ္စယတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝါ” ၌ နာမေ ဝိယနှင့် စပ်၍ “ဝိသေသပစ္စယတ္ထ ရှိသည်” ဟု အနက်မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် မေဋ္ဌ “နာမေ ဝိယ ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝါတိ နာမသင်္ခါတယ တဏှာယ ဆဋ္ဌာယတနဿ ဝိသေသပစ္စယတ္ထံ ဟောတိ ဝိယ၊ ဝေမေဝ ကာမုပါဒါနဿ (၏) ဘဝဿ (အား) ဝိသေသပစ္စယတ္တာဘာဝါတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည့် ဆိုလိုရင်းကား- နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ၌ နာမအရတွင် ကာမထဏှာ ပါဝင်၏။ ထိုတဏှာက ဆဋ္ဌာယတနံသည်အား သဟဇာတစသော ပစ္စယသတ္တိ အထူးရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ၌ ဥပါဒါန်အရ ကာမုပါဒါန်ကိုယူလျှင် ထို ကာမုပါဒါန်က ဘဝအရတွင် ယူရမည့်တဏှာအား ကျေးဇူးပြု၍ရန် ပစ္စယသတ္တိထူး မရှိ။ ထိုသို့ မရှိသောကြောင့် ဥပါဒါနသဒ္ဓါဖြင့် ဒိဋ္ဌိ (ဥပါဒါန်) ကိုသာ ယူရသည်—ဟူလို။

တဏှာပစ္စယာ ဘဝဿပ ပစ္စယဘူတာ ။ ။ ထိုဒိဋ္ဌိသည် တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန်တုန်းက တဏှာဟူသော အကြောင်းရှိသော ပစ္စယပုန်ဖြစ်၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ၌ကား ဘဝဿပစ္စည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဒိဋ္ဌိဇေ ဂဟိတာ” ၌ ဝေဖြင့် တဏှာဟူသော ကာမုပါဒါန်ကို ကန့်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ဣတိ အယံ ဒေါသော ဝုတ္တော ။ ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၌ “ဥပါဒါန်” အရ ဒိဋ္ဌိကိုသာ ယူရသောကြောင့် ကမ္မဘာအရ၌ ပါသော ဒိဋ္ဌိနှင့် ထပ်နေရကား “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဥပါဒါနပစ္စယတ္ထံ အာပဇ္ဇေယျ=ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြုသည့် အဖြစ် ဖြစ်ရာ၏” ဟူသော ဤအပြစ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ “နန နယံ ဒေါသော” ဟု စောဒကပြောသကဲ့သို့ “ကာမုပါဒါန်က ဒိဋ္ဌိပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြု၍ ရှေ့၌ ကာမုပါဒါန်ပင် မရှိပါ” ဟူလို။

ယသ္မာ စ ။ ပေ။ န ဝိဘတ္တော။ ။ “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန်” ဟု လာသော ဥပါဒါန်အရာ၌ဖြစ်စေ၊ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟု လာသော ဥပါဒါန်အရာ၌ဖြစ်စေ ပစ္စယပုန် ဥပါဒါန် ပစ္စည်းဥပါဒါန် ၂-မျိုးလုံးပင် ဒိဋ္ဌိတခုတည်းသာ ရသောကြောင့် “နာမပစ္စယာ ဖဿော” ၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမိန့်တူသော နာမကို၎င်း၊ “နာမဇ္ဈပ-

၈။ ပစ္စည်းဖြစ်သော ဥပါဒါန်သည်၎င်း။ ဧကမေဝ၊ ဒိဋ္ဌိတခုတည်းသာတည်း။ တဿော၊ ကြောင့်။ နာမပစ္စယာ။ ပေ။ သဠာယတနန္တိ ဧတေသံ၊ ဟူသော ဤပုဒ် တို့၏။ နိဒ္ဒေသသဝိယ၊ နိဒ္ဒေသတို့၌ကဲ့သို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌပါဒါန်ကို။ ဝိသံ၊ သီးခြား။ န ဝိဘတ္တော၊ ဝေဘန်တော်မမူအပ်။

ဝါ။ တနည်း။ ဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမုပါဒါနဿပိ၊ ကိုလည်း။ (ပိဖြင့် ဒိဋ္ဌပါဒါန်ကိုပေါင်း။) ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း သည်။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ ဌပေတွာ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝုစ္စ-မာနေ၊ ဟောတော်မမူအပ်သော်။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ ကာမုပါဒါနဿ၊ အား။ (ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။) ဒိဋ္ဌိစ၊ သည်လည်း။ (ဒိဋ္ဌပါဒါန် သည်လည်း။) ဒိဋ္ဌိယာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (အယံ ဒေါသော)၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာ နိဝါရဏ-တ္ထံ၊ ဥပါဒါန်တမျိုးတည်း၏ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုး ငှါ။ ဌပေတွာ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ် ကို။ (ဥပါဒါနဿ ဥပါဒါနပစ္စယတ္ထံ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ် ဖြင့်။ သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ။

စက္ခာယတနာဒိ ဥပတ္တမ္ဘကဿ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့ကို ထောက်ပံ တတ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်ကို။ ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ် သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တဒဇနကံ၊ ထို စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့ကို မဖြစ် စေတတ်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ စက္ခာယတနပစ္စယာဒိနံ၊ စက္ခာယတန၏ တိုးပွားခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ (တိုးပွားသော စက္ခာယတန

ပစ္စယာ သဠာယတနံ”၌ ရှေ့ နာမရူပနှင့်တူသော နာမရူပကို၎င်း သီးခြား အကျယ် မဝေဘန်သကဲ့သို့ ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာ၌လည်း “တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ”က ဥပါဒါန်နှင့် တူသောကြောင့် သီးခြား မဝေဘန်အပ်ပါ—ဟူလို။

သတိပိ ဝါ။ ။ ဤနည်းကား “ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ” အရ၌ ဥပါဒါနအရ ကာမုပါဒါန်ကို ယူရသော နည်းတည်း၊ ကာမုပါဒါန်ကိုလည်း ဤသို့ ယူစေကာမူ “ဌပေတွာ ဥပါဒါနံ”ဟု ဟောတော်မမူလျှင် ကာမုပါဒါန်က ဘဝအရ၌ ယူရသော တဏှာ (ကာမုပါဒါန်) အား၎င်း၊ ဒိဋ္ဌိက ဒိဋ္ဌိအား၎င်း ကျေးဇူးပြုရာရောက်၏။ ထိုသို့ လည်း စိတ္တက္ခဏ တခုတည်း၌ ကျေးဇူးမပြုနိုင်။ [အဘိဓမ္မဘာဇနိယ နည်းကလည်း စိတ္တက္ခဏတခုတည်းကို ပြုရာနည်းတည်း။] ထို့ကြောင့် ဥပါဒါန်တမျိုးတည်းက ပစ္စည်း လည်းဖြစ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်လည်းဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခြင်းငှါ “ဌပေတွာ ဥပါဒါနံ” ဟု ဟောတော်မူရပါသည်—ဟူလို။ [ဒဿေတိ၏ ကရိုဏ်းကို “ဥပါဒါနဿ ဥပါဒါန- ပစ္စယတ္ထံ အာပဇ္ဇေယျ ” ဟူသော မူလစကားကို ခံပါ။]

အစရှိသည်တို့၏။) ပစ္စယော၊ ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်နာ၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ ယဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဣပဿာတိ အာဒိ* (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တာသမ္ပိ ဟီတိ (ပဒဿ)၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတု အာဟာရဇ ဘန္တတိနုမ္မိ၊ ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ် အစဉ်တို့အားလည်း။ ဥပတ္တမ္ဘက သမုဋ္ဌာပန ပစ္စာဇာတပစ္စယ-ဝသေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်း၊ ပစ္စာဇာတ ပစ္စယသတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။

ယထာနုရူပံတိ၊ ကား။ မဟာဘူတသင်္ခါတံ၊ မဟာဘုတ်ဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်သည်။ ပဉ္စန္ဒါ၊ ငါးပါးကုန်သော စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့အား။ သဟ-ဇာတာဒိ ပစ္စယော၊ သဟဇာတ အစရှိသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ)။ ဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ ဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သောရုပ်သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ ၆-ခုမြောက် ဖြစ်သော မနာယတနအား။ ပုရေဇာတာဒိပစ္စယော (ဟောတိ)။ နာမံ၊ နာမ် သည်။ ပဉ္စန္ဒါ၊ ၅-ပါးကုန်သော အာယတနတို့အား။ ပစ္စာဇာတာဒိ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဆဋ္ဌဿ၊ ၆-ခု မြောက်ဖြစ်သော မနာယတနအား။ သဟဇာတာဒိ-ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ ဝေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ယထာနုရူပတာယထာ နုရူပ၏အဖြစ်တည်း။

ယဿာတိ၊ ကား။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယဿ နာမဿ၊ အကြင် နာမ်အား။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ၊ သမ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ ယောဇေတမ္ပံ။ [အဋ္ဌကထာ၌ “ယဿ စ ဟောတိ” ဟုသာ ရှိရာဝယ် ယဿအတွက် “ပစ္စယု-ပ္ပန္နဿ နာမဿ” ဟု စွဲရမည်ဟု၎င်း၊ “ဝိညာဏဿ သမ္ပယုတ္တပစ္စယ ဘာဝေါ” ဟု ထည့်၍ ယောဇနာပါဟု၎င်း ပြသည်။]

ဗဿပစ္စယာပိ နာမံတိ၊ ဟူ၍။ ဗဿပစ္စယဘာဝေန၊ ဗဿဟူသော ပစ္စည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗဿေဝ၊ ဟောတော်မူထိုက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမဿ၊ နာမ်၏။ (ပဝတ္ထိ၌စပ်။) အတ္တနော၊ မိမိဟူသောနာမ်၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဗဿကြောင့်။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ပုံကို။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပေတွာ ဗဿံတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝစနေ၊ ဟောတော်မူခြင်း ၌။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ [စာအုပ်တို့၌ “န”မပါ။ ရှေးနိဿယ၌ ပါ၏။ ပါမှလည်း အဓိပ္ပါယ်မှန်ပါသည်။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေ-န္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတာပီတိ အာဒိမှာဟ။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိမောက္ခောပိ၊ သည်လည်း။ (ပိဖြင့် ဥပါဒါန်ကိုပေါင်း။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝိစိကိစ္ဆာဝယ် ဥပါဒါနဋ္ဌာန၌ ဖြစ်ရမည့် အဓိမောက္ခ၏လည်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဥပါဒါနဋ္ဌာနံ၊ ဥပါဒါန်၏ တည်ရာ ပါဠိရပ်သည်။ ပရိဟိနမေဝ၊ ယုတ်လျော့သည်သာ။ [ရှေ့၌ကဲ့သို့ ယုတ်လျော့မြဲ ယုတ်လျော့နေသည်ကို သန္တိဋ္ဌာန်ပြုသည်။] ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [အစပ်ဝေးသောကြောင့် “သမ္ပန္နော” ဟု ဆိုသည်။]

ပန၊ ဆက်။ ဗလဝကိလေသေန၊ အားရှိသောကိလေသာဖြစ်သော ပဋိသဖြင့်။ ပဒဂ္ဂရဏဿ၊ ပုဒ်ကိုဖြည့်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ [ပကတိကံ။] တဏှာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ [ဝိကတိကံ။] (တနည်း) ကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ တဏှာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ ကို။ ဒေါမနဿသဟဂတေ သူ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်တို့၌။ ဝုတ္တော ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယဟူသော ထိုပုဒ်၏။ တေန၊ တဏှာပိ နတ္ထိဟူသော ထိုပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော။

ယသ္မာ ။ပေ။ ပရိဟိနမေဝတိ သမ္ပန္နော ။ ။ အထက်၌ “ဥပါဒါနဋ္ဌာနေ အဓိမောက္ခေနော (ပဒိ ပူရိတံ)” ဟု ဆိုခဲ့၏။ “ဤ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တနိဒ္ဒေသ၌ အဓိမောက္ခလည်း မရှိရကား အဘယ်တရားဖြင့် ဥပါဒါနဋ္ဌာန၌ ပုဒ်ကိုဖြည့်မည်နည်း” ဟု မေးဘူးပင် ရှိသောကြောင့် “ယသ္မာ ။ပေ။ ပရိဟိနမေဝ” ဟု မိန့်သည်။ “ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တနိဒ္ဒေသဝယ် အဓိမောက္ခလည်း မရှိသောကြောင့် ဖြည့်စရာပုဒ် မရှိရကား ဥပါဒါနဋ္ဌာနသည် ကေန လျော့ရတော့သည်” ဟူလို။

ဗလဝကိလေသေန ပန ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗော ။ ။ တသ္မာကို “ဥပါဒါနဋ္ဌာနံ ပရိဟိနမေဝ” ပုဒ်နှင့် စပ်လျှင် “ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ” အတွက် အဘယ်အကြောင်းနှင့် ဆက်သွယ်မည်နည်း ဟု မေးဘူးပင်ရှိသောကြောင့် “ဗလဝ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗော” ဟု မိန့်သည်။ “တဏှာဋ္ဌာနေ ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဒိ ပူရိတံ” ဤ အကြောင်းကို ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်တုန်းက “ယသ္မာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပိ နတ္ထိ တသ္မာ” ဟု ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တဿ၊ ထို ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယပုဒ် အတွက်။ တေန၊ “ယသ္မာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပိ နတ္ထိ” ဟူသော ထိုပုဒ်နှင့် ဆက်သွယ်ထိုက်ပါသည်” ဟူလို။

အနုဋီကာ ။ ။ “တဿာတိ ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယာတိ ပဒဿ” ဤအဖွင့်သည် “ဗလဝကိလေသဘူတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ” ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်သောကြောင့် ကောင်းပါ၏။ ထို့နောက် “တေနာတိ တဏှာဋ္ဌာနေတိ ပဒေန” ဟု တွေ့ရ၏။ ထိုပုဒ်ကား ပါဠိပျက်ဖြစ်ဟန် တူပါသည်။ “တေနာတိ တဏှာပိ နတ္ထိတိ ပဒေန” ဟု ဖြစ်စေ၊ “တေနာတိ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပိ နတ္ထိ” ဟု ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်တုန်းက ပြအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြစ်စေ၊ ပါဠိရှိသင့်ပါသည်။ မရဋီကာ၌ “ယဿ တဿ တဏှာ နတ္ထိတိ ပဒဿေဝ၊ တေနာတိ ဥစ္စစ္စေန” ဟု ဖွင့်လေသည်။

သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ တတိယစိတ္တာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ တဏှာ ပစ္စယာ အဓိမောက္ခောတိ အာဒိမိ၊ အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ ဝိသဇ္ဇနမေဝ၊ အဖြေကိုသာ။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဒုဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ (သင်္ဂီတိကာရေးဟိ) သံခိတ္တာ။ ဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍာဒိသု၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အစရှိသည်တို့၌။ [အာဒိဖြင့် ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း စသည်ကို ယူပါ။] (အာဂတမေဝ ခွံစပ်။)

အကုသလနိဗ္ဗေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကုသလာဗျာကတနိဗ္ဗေသအဖွင့်

၂၉၂။ ပသာဒေါတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတည်း။

၃၀၆။ အလောဘော၊ အလောဘသည်။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ သမုဒယာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နိဒါနံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ (အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ဟိကနိပါတ်၊ ဒေဝဗုတဝဂ်၊ နိဒါနသုတ်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) သဗျာပါရာနိ၊ ဗျာပါရနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်မူလတို့သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိဒါနာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ ကမ္မဝေဂကိုတွေ့သူ၊ ကံအဟုန်သည် ပစ်ချအပ်ကုန်သော။ ဝိပါကေသု၊ ဝိပါကစိတ်တို့၌။ အလောဘာဒိ သဟဂတ ကမ္မပဋိဗိဗ္ဗဘူတာ ဝိယ၊ အလောဘ အစရှိသည်တို့နှင့် တကွဖြစ်သောကံ၏ အရိပ်သဘွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ အစရှိသည်တို့သည်။ (သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိဒါနာ၊ တို့သည်။) န (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဝိညာဏေသု ဝိယ၊ နိဒါနိးမှကင်းသော ပဉ္စဝိညာဉ်စိတ်တို့၌ကဲ့သို့။ နိဒါနရဟိတတာ၊ နိဒါနိးမှ ကင်းကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ သောတပတိတတာတိ၊ ဒေသနာတော်အယဉ်၌ ကျကုန်သည်၏ အဖြစ် ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗျာ၊ ကုန်၏။ ကြိယမေဗ၊ ကြိယာတရားတို့ကို။ ကြိယမတ္တတ္တာ၊ ပြုအပ်ကာမျှ တို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မနိဒါနရဟိတာ၊ ကံ၏အကြောင်းဖြစ်သော မူလတို့မှ

သောတပတိတတာ ။ ။ ဒေသာတသဒ္ဓါသည် တသွင်သွင်စီးသွားသော ရေအယဉ် ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ အဆက်မပြတ် ဟောအပ်သော တရားတော်သည်လည်း ထို ရေအယဉ်နှင့် တူ၏။ ရေအယဉ်သည် ရှေးအစဉ်နှင့် တူသကဲ့သို့ ဤအဗျာကတတရား အယဉ်သည်လည်း အဆက်မပြတ် ဟောတော်မူအပ်ရကား ရေအယဉ်နှင့် တူ၏။ ဒွေး ပဉ္စဝိညာဏ် (၁၀) တို့၌ နိဒါနိးမှကင်းသကဲ့သို့ ဤ အဗျာကတစိတ်တို့၌လည်း နိဒါနိးမှ ကင်း၏။ ထို နိဒါနိးမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်သည် နိဒါနိးမှကင်းသော ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ် ဒေသနာတော်အယဉ်၌ ကျရောက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကင်းကုန်၏။ ဣစ္စေဝ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်သာ။ ပရိဟိနာဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာ၊ ယုတ်
လျော့သော အဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။ [ကြိယာစိတ်များ
၌လည်း အဝိဇ္ဇာမပါ။ “ဘုကြောင့် မပါသနည်း” ဟူမူ ကံ၏အရင်းခံဖြစ်သော
မူလမှ ကင်းသောကြောင့်တည်း။]

တတိယစတုတ္ထဝါရာ အသမ္ဘဝတောတိ ဝေတိ၊ ဟူ၍။ ကဿ၊ ကြောင့်။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ် အစရှိသည်
တို့သည်။ စက္ခယတနပစယဒိနိ၊ စက္ခယတန၏ တိုးပွားခြင်း အစရှိသည်
တို့အား။ (တိုးပွားသော စက္ခယတန အစရှိသည်တို့အား။) ပစ္စာဇာတ-
ပစ္စယာ၊ ပစ္စာဇာတပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ နဟောန္တိကံ၊ မဖြစ်
ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါ
ကုန်သော်လည်း။ တဒုပတ္တမ္ဘကဿ၊ ထို စက္ခယတနပစယ အစရှိသည်တို့ကို
ထောက်ပံ့တတ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရပ်ကို။ အသမုဋ္ဌာပနံ၊
မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကို။ (စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့က မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကို။) သန္ဓာယ၊
၍။ အသမ္ဘဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ ဝိညာဏဿ၊ သဟဇာတဖြစ်သော
ဝိညာဏ် ပစ္စာဇာတဖြစ်သော ဝိညာဏ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တဒါပိ၊ ထို
အခါ၌လည်း။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမ-
ရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ (လဗ္ဗတိ)။ ပစ္စာဇာတသဟဇာတနာမဿ၊ ပစ္စာဇာတ
ဖြစ်သောနာမ်၊ သဟဇာတဖြစ်သော နာမ်၏၎င်း။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ဘူတ-
စက္ခာဒိရူပဿစ၊ သဟဇာတပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော စက္ခု
အစရှိသော ရုပ်၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ သဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ လဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တတိယစတုတ္ထဝါရာ၊ ထိုသည်။ န သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်သည်ကား။ န၊
မဟုတ်ကုန်။ (သမ္ဘဝန္တိ ဝေ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာ။) ဣတိ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ကုသလာဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

၃၃၄။ သမ္မောဟဝသေနာတိကား။ အနိစ္စာဒိတာယ၊ အနိစ္စအစရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ သဘယေ၊ဘေးနှင့်တကွဖြစ်သော။ သာဒရသဝိသရက္ခဗီဇသဒိသေ၊
ချိုမြိန်သော အရသာရှိသော အဆိပ်ပင်၏ မျိုးစေ့နှင့်တူသော။ ကုသလဖလေ၊
ကုသိုလ်၏အကျိုး၌၎င်း။ တနိဗ္ဗတ္တကကုသလေ စ၊ ထိုအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်
သော ကုသိုလ်၌၎င်း။ အနာဒိနဝ ဒဿိတာဝသေန၊ အပြစ်ဟု ရှုလေ့မရှိသည်၏

အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ ဌ်စပ်။) [“ကုသလဖလ” အရ တဘဝ၌ အစဆုံးဖြစ်သော ကုသလဝိပါက် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို ယူပါ။ ထိုသို့ယူမှ တဘဝ လုံး၏ မျိုးစေ့ဖြစ်သောကြောင့် ရုက္ခဗီဇနှင့် တူမည်ဟု အနုဋီကာဖွင့်သည်။]

သမတိက္ကမတ္တံ၊ လွန်မြောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ ခြင်းသည်။ သမတိက္ကမဘာဝနာ၊ သမတိက္ကမဘာဝနာ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ တဒဂ် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမတိက္ကမဘူတာ၊ လွန်မြောက်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘာဝနာ၊ သမတိက္ကမဘာဝနာ၊ မည်၏။

တထာ ဣဓ န လဗ္ဘန္တိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အဝိဇ္ဇာယ ဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ သာ။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကသာ။ သင်္ခါရာနံ၊ ကုသိုလ် သင်္ခါရတို့အား။ အဝိဂတာဒိ- ပစ္စယတ္တာဘာဝံ၊ အဝိဂတအစရှိသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ကား။ ဝိညာဏာဒိနံ၊ ကုသိုလ်ဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့အား။ သင်္ခါရာဒယော၊ ကုသိုလ် သင်္ခါရ အစ ရှိသည်တို့သည်။ အဝိဂတာဒိပစ္စယာ၊ အဝိဂတ အစရှိသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။ ပေ။ သင်္ခါရ- ဟေတုကံတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်း သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကာတံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (သက္ကာဝေ၊ တတ်ကောင်းသည်သာ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဂတ စတုက္ကာဒိနိပိ၊ အဝိဂတစတုက္က အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလ နိဒ္ဒေသ၌။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (လဗ္ဘန္တိဝေ၊ ရအပ် ကုန်သည်သာ။) [စာအုပ်တို့၌ န-တလုံး ကျသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ (န) ပါ၏။] ဟိ၊ မှန်။ တနည်း-(ကသ္မာ၊ လဗ္ဘန္တိ၊ သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏပစ္စယာ ။ ပေ။ နာမတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော နည်းဖြင့်။ ယထာလာဘ- ယောဇနာယ၊ အကြင်အကြင် ရထိုက်သောအနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းဖြင့်။ နယော၊ နည်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ လဗ္ဘန္တိဝေ သာ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

နယော ဒဿိတော။ ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ နာမံ” ၌ ရုပ်အတွက် သမ္ပယုတ်မရနိုင်သောကြောင့် ရနိုင်သော နာမ်ကိုသာ “ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တံ နာမံ” ဟု အနက်ကို ယှဉ်စေရာ၌ ယထာလာဘယောဇနာနည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတုနားက “အဝိဇ္ဇာဟေတုကော” ဟု မရနိုင်သောကြောင့် ဟေတုကသဒ္ဒါကို မယှဉ်စေဘဲ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်၌ ဟေတုကအနက် ရနိုင်သော ကြောင့် “သင်္ခါရဟေတုကံ” ဟု ယှဉ်စေခြင်းကို “ယထာလာဘ ယောဇနာနည်း” ဟု ဆိုသည်။ ဤ ယထာလာဘ ယောဇနာနည်းအားဖြင့် အဝိဂတစတုက္ကမသည်တို့ မရနိုင်

ကုသလဗူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၄၇။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယေ ပန ဝတ္တဗုဗေဝနတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာ-
 ရေန) ဝုတ္တံ။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်မူလသည်၎င်း။ အကသလမူလဉ္စ၊ အကုသိုလ်
 မူလသည်၎င်း။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိကိ၊ ဖြစ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊
 ဤကား အမေးတည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်နိုင်ပါသော်
 လည်း။ ကမ္မပစ္စယဘူတယ၊ ကမ္မပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတနာယ၊ စေတနာ
 နှင့်။ သံသဉ္စ၊ ရောနှောသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်မူလသည်။ တေန၊ ထိုစေတနာ
 ဟူသောကံနှင့်။ ဧကိဘာဝမိဝ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဂတတ္ထာ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဝိယ၊ စေတနာဟူသော ကံသည်ကဲ့သို့။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး
 ပြုသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယေ ပန
 ဝတ္တဗုဗေဝ နတ္ထိ ဟူ၍။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကုသလာကုသလမူလေဟိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် မူလတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 ကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊
 ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ် မူလတို့ကို။ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံ၏။ ပရိယာယေန၊
 ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဥပနိဿယောတိ၊ ပကတူပနိဿယ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ ယထာ၊
 ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ကမ္မေန၊ နှင့်။ ဧကိဘူတာနိ၊ တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် မူလတို့သည်။ သံသဉ္စာနိ၊ ရောနှောကုန်သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ၍။ ကမ္မဇာနံ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၏။ ပစ္စယာ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်
 အကုသိုလ် မူလတို့၏။ ကမ္မပစ္စယတာ၊ ကမ္မပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။

မဟုတ်၊ ရနိုင်သည်သာ- ဟူလို။ သို့သော် ပါဠိတော်၌ ထိုနည်းကို မပြသောကြောင့်
 အဝိဂတစတုက္ကစသည်တို့ကို အဋ္ဌကထာဆိုသည့်အတိုင်း မရဟုသာ မှတ်ရတော့သည်။

အနုဋီကာ။ ။ ယဒိပိ သင်္ခါရ ဟေတုကန္တိ အာဒိနာ ယောဇနာ လဗ္ဗတိ၊ အဝိဂတ-
 စတုက္ကာဒိနိ ပန န လဗ္ဗန္တိ ယထာလာဘ ယောဇနာယ (အ) ဒဿိတတ္တာ။ [စာအုပ်
 တို့၌ “ဒဿိတတ္တာ” ဟု ငွေ့ရ၏။ “အဒဿိတတ္တာ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။]

ပရိယာယေန ဥပနိဿယပစ္စယော။ ။ စေတနာဟူသော ကံက ဝိပါကံအား
 ကျေးဇူးပြုရာ၌ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ကျေးဇူးပြုနိုင်သောကြောင့် “နိပ္ပရိယာယ=မုချ
 ကျေးဇူးပြုခြင်း” ဟု ဆိုလို၍ မူလစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့က ဝိပါကံအား ကျေးဇူး
 ပြုရာ၌ “ပရိယာယ=ပရိယာယ်အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း” ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ မူလ
 ဋီကာဆရာက ဆိုလိုသော်လည်း “ကုသလော ဓမ္မော (စိတ်စေတသိက်ဟူသော ကုသိုလ်

သေတိ။ သေဟူသော ဤပါဠိ၌။ သေ ကုသလမူလပစ္စယော၊ ဤ ကုသလမူလဟူသောပစ္စည်းသည်၎င်း။ (သေ) အကုသလမူလပစ္စယောစ၊ ဤအကုသလမူလဟူသောပစ္စည်းသည်၎င်း။ (ပစ္စယော ဟောတိ ဌိစပ်။) ဣတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကုသလာ ကုသလ ဝိပါကာနံ၊ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကံတို့ကို။ (ဥပ္ပါဒကာနိ) ဝိယ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ကိရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒကာနိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ ကုသလာကုသလမူလနိ စ၊ အဝိဇ္ဇာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် မူလတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပနိဿယတံ န လဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ [ဝိပါကံအပြင် ကိရိယာနှင့်စပ်၍ လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “မနသိကာရောပိ” စသည် မိန့်။] မနသိကာရောပိ၊ မနသိကာရသည်လည်း။ ဇဝနဝိထိ ပဋိပါဒကမတ္တတ္တာ၊ ဇောအစဉ်ကို ပြီးစေတတ်ကာမျှ၏ အဖြစ်၊ ဝိထိအစဉ်ကို ပြီးစေတတ်ကာမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလာ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကို။ ဝါ၊ ကုသိုလ်မူလ အကုသိုလ်မူလတို့ကို။ (ဥပနိဿယံ၊ အားကြီးသော မှီရာကို။ န ကရောတိ) ဝိယ၊ မပြုသကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို့အတူ။) အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဥပနိဿယံ၊ န ကရောတိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ အဝိဇ္ဇူပနိဿယာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ

တရားသည်) အပျာကတထာ ဓမ္မဿ (ဝိပါကံနှင့် တကွဖြစ်သော အပျာကတတရားအား) ဥပနိဿယပစ္စာယန ပစ္စယော” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် ကုသလမူလစသည်တို့က ဝိပါကံအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ “နိပ္ပရိယာယေန သဗ္ဗေပိ ကုသလာ-ကုသလာ ဓမ္မာ ဝိပါကဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတိတိ အယံ အတ္ထော ဒိဿတိ” ဟု အနုဋီကာ မိန့်သည်။

သေ ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ။ရှေ့၌ “ကုသလမူလံ အကုသလမူလံ” ဟု နပုလ္လိန် ရှိခဲ့၏။ ထို ကုသလမူလ အကုသလမူလကို အနွာဒေသ (နောက်ထပ်ညွှန်ပြသော) တေသဒ္ဒါသည် နပုလ္လိန်သာ ဖြစ်သင့်၏။ အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ပုလ္လိန်ဖြင့် “သေ” ဟု ညွှန်ပြရပါသနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “သေ ကုသလမူလ ပစ္စယော ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗံ” ဟု မိန့်သည်။ “ပစ္စယော” ဟူသော ပုလ္လိန်ကို ငဲ့၍ “သေ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပုလ္လိန်ဖြင့် ညွှန်ပြပါသည်—ဟူလို။ [ကုသလမူလံ အကုသလမူလံတိ ဣမေသံ အနွာဒေသောပိ (နောက်ထပ် ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါ ဖြစ်ပါသော်လည်း) ပစ္စယသဒ္ဒါ-ပေဘွာယ သေဣတိ ပုလ္လိကံဝေသေန ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော အာဟ သေ ဣတိ။ ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗံတိ။—အနု။]

မနသိကာရောပိ ။ မနသိကာရ ဟူရာ၌ မနသိကာရစေတသိကံကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်။ မိဒိနောက်၌ ဇောအစဉ်ကို ဖြစ်စေတတ်၍ ဇဝန ပဋိပါဒက အမည်ရသော မဒနာဒ္ဓါနာဠာန်းကို၎င်း၊ မိဒိနောက်၌ ဝိထိအစဉ်ကို ဖြစ်စေတတ်၍ ဝိထိပဋိပါဒက အမည်ရသော ပဋိပက္ခါရာဝဠာန်းကို၎င်း ဆိုလိုသည်။

ဟူသော အားကြီးသော မှီရာရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိအတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဘဝင်္ဂါဝဇ္ဇနမတ္ထံ၊ ရွှေဘဝင်ကို ပြန်လည်စေခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ။

၈။ ဆက်။ ပဟိနာဝိဇ္ဇာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ကိရိယာနံ၊ ကိရိယာစိတ်တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နေဝ ဥပ္ပါဒိကော၊ မဖြစ် စေတတ်။ ပန၊ အနွယ်ကား။ (ကိရိယာနံ၊ ကိရိယာစိတ်တို့၏။) အာရမ္မဏမတ္ထ- မေဝ၊ အာရုံမျှသည်သာ။ ဟောတိ။ ဝေဉ္စ ကတွာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ ကုသလော ဓမ္မော ။ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိပါက ဓမ္မ- ဓမ္မော ။ပေ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝေမာဒီသု၊ ဤသို့ အစ ရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ကိရိယာနံ၊ ကိရိယာစိတ်တို့၏။ ဥပနိဿယပစ္စယ ဘာဝေန၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အကုသလာ၊ တို့ကို။ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်ပြတော် မမူအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အပိ၊ သည်သာမကသေး။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရေတိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာမူလကော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလရှိသော။ ကုသလနယော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကုသလာ ကုသလမူလကော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူသော မူလရှိသော။ ဝိပါက- နယော၊ ဝိပါကဖြစ်သော နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပန၊ အဘို့ တပါးကား။ ကိရိယာနံ၊ ကိရိယာတို့ကို။ (ဂဟဏံ ခွဲစပ်။) သင်္ခါရဂုဏဏေန၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ (သင်္ခါရသဒ္ဓါကို ယူသဖြင့်။) (ဂဟဏံ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။) နေဝ (ဂစ္ဆတိ)၊ မရောက်။ ဝိညာဏဂုဏဏေန၊ ဝိညာဏသဒ္ဓါ ဖြင့်လည်း။ (ဝိညာဏသဒ္ဓါကို ယူသဖြင့်လည်း။) ဂဟဏံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ် သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမူလကော၊ ထို အဝိဇ္ဇာဟူသော

အဝင်္ဂါဝဇ္ဇနမတ္ထံ ။ ။ ထို မနသိကာရသည် မိမိနောက်၌ဖြစ်မည့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကို ဥပနိဿယ မပြုသကဲ့သို့ ထိုအတူ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း ဥပနိဿယ မပြု မိမိ နောက်၌ အဝိဇ္ဇာဟူသော အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်းရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့၏ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ အတိတဘဝင်စသော မိမိရှေ့က လာခဲ့သော ဘဝင်ကို ပြန်လည် စေရုံမျှသာ ဖြစ်၏။

အပိစ ။ ။ ဤနည်း၌ “ သင်္ခါရ ” အရ ကမ္မဝဋ်ကို၎င်း၊ “ ဝိညာဏ ” အရ ဝိပါက ဝဋ်ကို၎င်း ယူရသောကြောင့် ကိရိယာစိတ်တို့မှာ ထိုဝဋ် ၂-ပါးတွင် မပါဝင်ရကား ကိရိယာတို့ကို သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်၎င်း၊ ဝိညာဏသဒ္ဓါဖြင့်၎င်း မယူအပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာမူလက ကိရိယာ၊ သင်္ခါရမူလက ကိရိယာကို မရအပ်။ ထို့ကြောင့် ကိရိယာနှင့် စပ်၍ ပစ္စယာကာရကို ဟောတော်မမူအပ်-ဟူလို။

မူလရှိသော။ (တနည်း) တံမူလကော၊ ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူသော မူလ ရှိသော။ ကိရိယာနယော၊ ကိရိယာဖြစ်သောနည်းကို။ န လတ္တံ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အနေကဘေဒတောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ ဧက-
စိတ္တက္ခယိကာနံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခယိကုန်သော။ မူလပဒါနံ၊ မူလဖြစ်သော
ပုဒ်တို့၏။ ကိရိယန္တေ၊ ကိရိယာ အဆုံးရှိသော။ ပဌမနယေ၊ ပဌမနည်း၌။
သဟဇာတာဒိ အနေကပစ္စယဘာဝေန၊ သဟဇာတ အစရှိသော တပါးမက
များသော ပစ္စည်းတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တေသံ ပစ္စယာနံ၊ ထို သဟဇာတအစရှိသော တပါးမက များသော
ပစ္စည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ (ဝါ၊ တနည်း။) နဝါဒိမူလ ပဒါနံ၊
နဝ အစရှိသော မူလပုဒ် ရှိကုန်သော။ နယာနံ၊ နည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အပြား
အားဖြင့်။ [နဝါဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် အဋ္ဌ၊ သတ္တ၊ ဆတို့ကို ယူပါ။] အနေကပ္ပကာရ-
တော၊ ဖြင့်။ စတုန္ဒစတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဣတိ(အယံ)၊
ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

အနေကဘေဒတော ။ ။ “ အနေကပ္ပကာရတော ” ဟု ဖွင့်၏။ ထို အနေကပ္ပ
ကာရ၏ သရုပ်ကိုကား “ အဝိဇ္ဇာဒီနံ မူလပဒါနံ ။ပေ။ တေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ” ဟု
ပဌမဖွင့်၏။ ထို၌ “ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခါရော ” စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ အဝိဇ္ဇာဒီနံ မူလ-
ပဒါနံ ” ဟု၎င်း၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌ ဧကစိတ္တက္ခယိကာ စိတ္တဗူတမုပ္ပါဒ်ကိုသာ
ပြသောကြောင့် “ ဧကစိတ္တက္ခယိကာနံ ” ဟု၎င်း၊ ပဌမတံနည်းကိုသာ တိုက်ရိုက်ပြသော
ကြောင့် ထိုသို့ ပြရာဝယ် အဗျာကတန်ဒွေသ၌ ကိရိယာ စိတ်များလည်း ပါဝင်သော
ကြောင့် “ ကိရိယန္တေ ပဌမနယေ ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ ထိုနည်း၌ သဟဇာတစသော
ပစ္စည်းတို့ကို ဟောတော်မူရကား “ အနေကပ္ပကာရ ” ဖြစ်သည်—ဟူလိ။

စတုန္ဒ စတုက္ကာနံ ။ပေ။ အဓိပ္ပါယော။ ။ဤစကားသည် ပြအပ်ခဲ့သော နည်း
၂-ပါးအတွက် အဓိပ္ပါယ်ပြတည်း။ ပြအပ်သော ၂-နည်းတွင် “ အဝိဇ္ဇာဒီနံ မူလပဒါနံ ”
စသော ပဌမနည်း၌ ပစ္စယစတုက္က၊ ဟေတုကစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္က၊ အညမည
စတုက္ကအားဖြင့် စတုက္က ၄-ပါးလုံး ရ၏။ “ နဝါဒိမူလပဒါနံ ” စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော
ဒုတိယနည်း၌ကား စတုက္က ၄-ပါးလုံး မရ၊ ဤသို့ ထိုက်သလိုရသော စတုက္ကတို့၏
အပြားအားဖြင့်-ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်ပါ—ဟူလိ။ [စတုန္ဒ စတုက္ကာနန္ဒိ ပုရိမနယေ ပဋိမ-
နယေစ အာဂတာနံ ယထာလာဘံ စတုန္ဒ စတုန္ဒ စတုက္ကာနံ။—အနု။]

မှတ်ချက်။ ။ စတုန္ဒ စတုက္ကာနံ ဝသေနသည် ရှေ့ ၂-နည်းလုံးအတွက် အဓိပ္ပါယ်ပြ
ဖြစ်သောကြောင့် “ ဝသေနာတံ ဝါ ” ဟု ဝါသဒ္ဓါပါဘွယ် မလို၊ ရှေ့၌ ၂-နည်းရှိသော
ကြောင့် “ နဝါဒိမူလပဒါနံ ဝါ ” ဟု ဝါသဒ္ဓါ ပါသင့်သည်ဟု မှတ်ပါ။ ရှေးနိဿယ
၌လည်း ပါသည်။

ကုသလာကုသလာနံ ပန ဝိပါကေစာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ကုသလာ-
 ကုသလေသု၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၌၎င်း။ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်
 အကုသိုလ်တို့၏။ ဝိပါကေစ၊ အကျိုး၌၎င်း။ (ဥပနိဿယဝသေန ကေဓာဝ
 ဝုတ္တော၌စပ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တပ္ပံ၊ ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)ကသွာ၊ ကြောင့်။
 ကုသလာကုသလာနံ ပန ဝိပါကေစာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကုသလာ ကုသလေသု
 ကုသလာကုသလာနံ ဝိပါကေ စာတိ၊ ဝတ္တပ္ပံ၊ ထိုက်သနည်း။ ဟိ (ယသွာ)၊
 ကြောင့်။ ပုရိမပစ္စံမေသု၊ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နယေသု၊
 နည်းတို့၌။ (ဒဿနတ္ထံ ဝတ္ထံ ၌စပ်။) ယထာ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယာ-
 ကာရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တံဒဿနတ္ထံ၊ ထိုအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အနေက-
 ဘေဒတော ကေဓာဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ စ၊ ဆက်။ ပစ္စိမ-
 နယေ၊ နောက်ဖြစ်သောနည်း၌။ ကုသလေ၊ ၌။ အနေကဘေဒတော၊ တပါးမက၊
 များသောအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယာကာရော၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်
 သည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ကေဓာဝ၊ တပါးသော အဘို့အားဖြင့်
 သာ။ (ပစ္စယာကာရော ဝုတ္တော။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ကုသလာကုသလာနံ ပန
 ဝိပါကေစာတိ ဧတ္ထ ။ပေ။ ဝတ္တပ္ပံ။) စ၊ ဆက်။ ကေဓာဝါတိ၊ ကေဓာဝံဟူသော
 ပုဒ်၏။ မူလပဒေက ပစ္စယတာဝသေန၊ မူလပုဒ်၏ တပါးသော ပစ္စယသတ္တိ
 ရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေဿေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်
 သော။ နယဿ၊ နည်း၏။ ဝသေန၊ အဘို့အားဖြင့်။ ကေပုကာရေန၊ တပါးသော
 အဘို့အားဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ပဌမစတုက္ကဿေဝ၊ ပဌမစတုက္က၏
 သာလျှင်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။
 [ဤ၌လည်း ရှေ့ ၂-နည်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသောကြောင့် ဝါသဒ္ဓါပါတွယ် မလို။]

ဓမ္မပစ္စယဘေဒေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကြောင်း
 တရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝဘေဒေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 သတ္တိအပြား၌။ (တနည်း) ဇရာမရဏာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရား

ကုသလာကုသလာနံ ပန ဝိပါကေစ။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် “ကုသလာကုသလေ-
 သု”ဟု မပါသော်လည်း ဝိပါကေစ၌ အဝတ္တသမုစ္စယတ္ထ စသဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းယူနိုင်သော
 ကြောင့် “ကုသလာကုသလေသု ။ပေ။ ဝတ္တပ္ပံ” ဟု မိန့်သည်။ [ကုသလာကုသလာနံ ပန
 ဝိပါကေစာတိ (ဧတ္ထ) စသဒ္ဓေန ကုသလာကုသလေစာတိ သမုစ္စတဗ္ဗောတိ အာဟ-
 ကုသလာပေ။ဝတ္တပ္ပန္နိ။—အနု။ ဤအနုဋီကာ၌ “ကုသလာကုသလေ”ဟု သမာဟာရဒ္ဓန်
 ရှိ၏။ “ကုသလာကုသလေသု” ဟု အသမာဟာရဒ္ဓန်လည်း အသင့်ပင်။

ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ။ ။“ဓမ္မ” အရ “အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဓမ္မာနံ” ဟု ပစ္စည်းဓမ္မကို၎င်း၊
 “ပစ္စယဘေဒေ” အရ “ ပစ္စယဘာဝဘေဒေ ” ဟု၎င်း ပဌမဖွင့်၏။ ဤအဖွင့်ဖြင့် အနု
 လောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပြ၏။ “ ဇရာမရဏာဒိနံ ဓမ္မာနံ ” ဟူသော ဒုတိယနည်း၌

တို့၏။ ဇာတိအာဒိပစ္စယဘေဒေ၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအပြား၌။ ဝါ၊ တနည်း။ တံတံစိတ္တုပ္ပါဒသမယပရိစ္ဆိန္နာနံ၊ ထိုထို စိတ်၏ဖြစ်ရာ သမယဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်ကုန်သော။ (ထိုထို ကုသိုလ်စိတ်၏ဖြစ်ရာ သမယ၊ အကုသိုလ်စိတ်၏ဖြစ်ရာ သမယ စသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ပြီးကုန် သော) ဖဿာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဧကက္ခဏိကာဝိဇ္ဇာဒိ- ပစ္စယဘေဒေ၊ တခုသော ခဏရှိသော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့၏ အပြား၌။ (ပဘေဒဇနနတ္ထံ ခွဲစပ်။)

ပရိယတ္တိအာဒိနံ၊ ပရိယတ် အစရှိသည်တို့၏။ ကမော၊ အစဉ်သည်။ ပရိယတ္တိ ။ ပေ။ ပဋိပတ္တိက္ကမော၊ မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပစ္စယာကာရေ၊ ၌။ ပါဠိပရိယာပုဏန- တဒတ္တသဝန ပါဠိအတ္တစိန္တနာနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်ကို သင်ယူခြင်း၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆရာအထံ၌ ကြားနာ ခြင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကြံစည်ခြင်းတို့ကို၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီရင်အပ်၏။ ပေ။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘာဝနာပဋိပတ္တိစ၊ ဘာဝနာကို ကျင့်ခြင်းကို၎င်း။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကာတဗျာ၊ ပြုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမဂ္ဂဟဏံ၊ ကမသဒ္ဓါ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ကရောတိ။ တတောတိ၊ ကား။ ဉာဏပဘေဒဇနကတော၊

ပစ္စယပွန်ဓမ္မကို “ဓမ္မ” အရ ယူ၍ ဇာတိစသည်ကို “ပစ္စယဘေဒ” အရ ယူ၏။ ဤ အဖွင့်ဖြင့် ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပြသည်။ “ထိုထိုစိတ်၏ဖြစ်ရာ သမယဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်ကုန်သော ဖဿာဒိဓမ္မတို့အား တခုတည်းသော စိတ္တက္ခဏ၌ အတူဖြစ်ကြသော အဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စည်းတို့၏ အထူးအပြား၌” ဟု ပစ္စယဘေဒပုဒ်ကို တနည်းဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်သည် “ယသ္မိံ သမယေ။ ပေ။ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ” ကို ရည်ရွယ်၍ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ မှန်၏။—ထိုဖဿစသော တရားအားလုံးသည် တခုသော စိတ္တက္ခဏ၌ အတူဖြစ်ကြသော တရားများတည်း။

ပရိယတ္တိ ။ ပေ ။ ကမော။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်ကို သင်ယူခြင်းသည် ပရိယတ္တိ မည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆရာအထံ၌ ကြားနာခြင်းသည် သဝနမည်၏။ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို စဉ်းစားခြင်းသည် ပါဠိအတ္တစိန္တနမည်၏။ “ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ။ ပေ။ နိရောဓဓမ္မံ” စသည်ဖြင့် ဘာဝနာကိုကျင့်ခြင်း (ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်း) သည် ပဋိပတ္တိမည်၏။ ထို ပရိယတ္တိမှစ၍ ပဋိပတ္တိတိုင်အောင် အားလုံးကို အစဉ်အတိုင်းပြုလုပ်မှသာ ဂုဏ်အဆုံး ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။ ထိုသို့ အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ခုန်ကျော်၍ တရားအားထုတ်လျှင် ခုက္ခအဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ် ပါ—ဟူလို၊ သို့သော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှတစ်ပါး အခြားတရားကိုကား အခြားနည်းအားဖြင့် လည်း အားထုတ်နိုင်ပါသေးသည်။

ဉာဏ်အထူးအပြားကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမတော၊ အစဉ်မှ။ (အစဉ်အတိုင်း အားထုတ်ခြင်းမှ။) အညံ၊ အခြားသော။ ကရဏီယတရံ၊ သာသနာတော်ဝယ် အထူးပြုတယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ တတောတိ ဉာဏပဘေဒဇနကတော ကမတော အညံ ကရဏီယတရံ၊ နတ္ထိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခန္တကိရိယာ၊ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ တဒါယတ္တာ၊ ထို အားထုတ်ခြင်း၌ စပ်၏။ (ထို အားထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တတောတိ ။ပေ။ နတ္ထိ)။.....အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

(ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်)

၃၅၅။ တယော သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ၊ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္တုဒ္ဓါရံ၊ တူသောသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်ကုန်သော အနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣမ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ၊ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္တဒဿနံ၊ အနက်ကို ပြခြင်းကို။ န (ကရောတိ)၊ ပြုသည်မဟုတ်။ အာဒိသု ဟိ သတိဂေါစရောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ (သင်္ဂဏာတိ ခွဲစပ်။) ဖဿသမုဒယာ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖဿ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ နာမရူပ သမုဒယာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ သမုဒယော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ မနသိကာရသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ သမုဒယော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ သတိဂေါစရနံ၊ သတိ၏ ကျက်စားရာအာရုံတို့ကို။ ဒီပကေ၊ ပြတတ်ကုန်သော။ သုတ္တပ္ပဒေသေ၊ သုတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

ဧဝံ၊ တူ။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယမ္ပိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါဠိတော်၌လည်း။ အဝေသ-ပါဠိပ္ပဒေသ ဒဿနတ္ထော၊ ကြွင်းသောပါဠိရုပ်ကို ပြခြင်းအနက်ရှိသော။ အာဒိသဒ္ဓေါ၊ အာဒိသဒ္ဓါကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဒါနာဒိနိပိ၊ ဒါန အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပါဒိနိ၊ ရူပါရုံ၊ အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ ကသိဏာဒိနိစ၊ ကသိဏ်း အစရှိသည်တို့သည်၎င်း။ သတိယာ၊ သတိ၏။ ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသည်၊ ကသိုဏ်းအစရှိသည်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဓာနံ ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာဓော) အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ ပသဒ္ဓေါ၊ ပသဒ္ဓါသည်။ ပဓာနတ္ထဒီပကော၊ ပဓာနအနက်ကို ပြတတ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (အယ်)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ [ပဌမနည်း၌ ပသဒ္ဓါသည် အနက်သီးခြားမရှိ၊ ဤ ဒုတိယနည်း၌ကား ပဓာနအနက်ရှိသည် - ဟူလို။]

အရိယောတိ၊ အရိယောဟူသော သဒ္ဓါသည်။ အရိယံ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်ဖြစ်၍ မြတ်သော။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အာဟ၊ ဟော၏။ ဣတ္ထောတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တေသ္မိံ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တေ၊ ဤ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တေကဒေသေန၊ သုတ်၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သော ပါဠိရပ်ဖြင့်။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ [ကေဒေသု-ပစာရအားဖြင့် ပြ၏။] ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ [သတိ-ပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ၌စပ်။] တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော။ ပေ။ အရဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ တေ၊ ဤစကားကို။ (မယာ၊ ငါဘုရားသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ အနုကမ္ပကော၊ ကရုဏာဖြင့် လျှော်စွာတုန်လှုပ်သည်။ ဝါ၊ သနားတော်မူသည်။ ဟိတေသိ၊ စီးပွားကို လိုလားတော်မူသည်။ (ဟုတူ)။ အနုကမ္ပံ၊ လျှော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဝါ၊ သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ သာဝကာနံ၊ သာဝကတို့အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း။) ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှါ။ (ဟောတိ)။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလို့ငှါ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (ဒေသေတိ)။ တဿ၊ ထိုဆရာ၏။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ န သုဿသန္တိ၊ ရိုသေစွာ မနာယူကြကုန်။ ဝါ၊ ယုံယုံကြည်ကြည် မနာယူကြကုန်။ သောတံ၊ နားကို။ န ဩဒဟန္တိ၊ ရှေးရှုမသားကြကုန်။ (တနည်း) သောတံ န ဩဒဟန္တိ။

* တံ နိဝါရဏတ္ထံ။ ။ ဒါနစေတနာ၏ တည်ရာအာရုံဖြစ်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်၎င်း၊ ဈာနဘာဝနာကို အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကသိုဏ်းရုပ် အစရှိသော အာရုံတို့သည်၎င်း သတိ၏ တည်ရာဖြစ်ကြသေး၏။ သို့သော် ပဓာန ဟု ဆိုရလောက်အောင် တည်ရာများ မဟုတ်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ပဓာနံ ဌာနံ ဟူသော ဒုတိယနည်းဖြင့် ထို ရူပါရုံအစရှိသော သတိ၏တည်ရာကို တားမြစ်သည်။

နားမထောင်ကြကုန်။ အညာ (အညာယ)၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌာ-
 ပေန္တိ။ မဖြစ်စေကြကုန်။ သတ္ထု၊ ဆရာ၏။ သာသနာ၊ အဆုံးအမမှ။ ဝေါက္ကမ္မ စ၊
 ဝဲ၍လည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတြ၊ ထိုသို့ မလိုက်နာ
 ခြင်းကြောင့်။ တတာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ်မရှိ
 သည်။ န စေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာ။ အနတ္တမနတံ၊ မိမိစိတ် မရှိသူ၏ အဖြစ်
 ကို။ နစ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မသိစေသည်သာ။ ဝါ၊ ထင်စွာ မပြုသည်သာ။ စ၊
 ထိုသို့ပင် အနတ္တမနတာ မဖြစ်ပါသော်လည်း။ အနဝဿုတော၊ ဒေါသဖြင့် မစို
 စွတ်သည်။ သတော၊ အာရုံမြတ်၌ အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဗောဇော၊ ကောင်းစွာ
 အပြားအားဖြင့်သိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤ
 သြဝါဒကို မလိုက်နာသူတို့အပေါ်၌ ဒေါသမဖြစ်ခြင်း သတိသမ္ပဗောဇ်ရှိခြင်းသည်။
 ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တည်း။ ယေ၊ ယင်းသတိပဋ္ဌာန်
 တို့ကို။ အရိယော၊ မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (သေဝတိ၊ မှီဝဲတော်မူ၏။
 ယေ၊ တို့ကို။ အရိယော၊ သည်။ သေဝမာနော၊ မှီဝဲတော်မူလျက်။ သတ္တာ၊ ဆရာ
 သည်။ (ဟုတွာ)။ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းကို။ အနုသာသိတံ၊ သွန်သင်ခြင်းငှါ။) အရဟတံ၊
 ထိုက်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်
 ။ပေ။ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ သုခါယ၊ ငှါ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (ဒေသေတိ)။
 တဿ၊ ထိုဆရာ၏။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ သာဝကာ၊ ထိုသည်။ န သုဿု-
 သန္တိ၊ ကုန်။ ပေ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ သာဝကာ၊ ထိုသည်။ သုဿု-
 သန္တိ၊ ရိုသေစွာ နာယူကြကုန်၏။ ဝါ၊ ယုံယုံကြည်ကြည် နာယူကြကုန်၏။ ပေ။
 သတ္ထု၊ ။ သာသနာ၊ မှ။ ဝေါက္ကမ္မ စ၊ လည်း။ န ဝတ္တန္တိ၊ မကျင့်ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊

န စေဝ အတ္တမနော။ ။န သကမနော၊ ဣစ္စေ ဂေဟယိတဒေါမနဿဝသေန
 အပ္ပတိတော ဟောတိတိ န ဝေမေဠော ဝေဠုဗ္ဗော။ အပဋိ-ဋ္ဌာကေသု ပန အနတ္တမနတာ-
 ကာရကဿ (မိမိစိတ် မရှိသူ၏အဖြစ်၏ အကြောင်း၏) အဘာဝေနတံ ဝုတ္တံ။....
 အနဝဿုတောတိ ပဋိသအဝဿဝေန အနဝဿုတော၊—ဥပရိပံ၊ သဋ္ဌာယတနပိဘင်္ဂ
 သုတ္တဋ္ဌ။ [ပဋိသအဝဿဝေနာတိ ဆဟိ ဇ္ဈိရေဟိ ပဋိသဝိဿနနေန၊ ပဋိသပ္ပဝတ္တိယာတိ
 အတ္ထော။—ဋီကာ။]

ယဒရိယောတိ။ ။ ယေ သတိပဋ္ဌာနေ အရိယော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သေဝတိ။....
 န သဿုသန္တိတိ သဒ္ဓဟိတွာ သောတံ န ဣစ္စန္တိ။ .... န အညာတိ ဇာနနတ္တာယ စိတ္တ
 န ဥပဋ္ဌာပေန္တိ။ ဝေါက္ကမ္မာတိ အတိက္ကမိတာ။ သတ္ထု သာသနာတိ သတ္ထု၊ သြငါဒိ ဂဟေ-
 တဗ္ဗံ ပူရေတဗ္ဗံ န မညန္တိတိ အတ္ထော။ [ယဒရိယောတိ ဣစ္စေ ဒကာဇော ပဒသန္တိကဏေ။
 ဥပယောဂပုထုဝစနေ စ ယသဒ္ဓေါ (ယံဟူသော နိပါတ်) ဣတိ ဒဿေန္တော—ယေ
 သတိပဋ္ဌာနေ အရိယောတိ အာဟာ။—ဋီကာ။]

တကြ၊ ထိုသို့ အချို့ကျင့်၍ အချို့မကျင့်ခြင်းကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ အတ္တမနော၊ မိမိစိတ်ရှိတော်မူသည်။ နစေဝ ဟောတိ၊ သာ။ အတ္တမနတံ၊ မိမိစိတ် ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ နစ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ သ။ ဝါ၊ သာ။ အတ္တမနတံ စ၊ မိမိစိတ်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အနတ္တမနတံစ၊ မိမိစိတ် ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ တဒုဘယံ၊ ထို ၂-ပါးစုံကို။ အဘိနိဝေဇေတွာ၊ ရှောင်ကြဉ်၍။ ဥပေက္ခကော၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတော်မူသည်။ (ဟုတွာ)စ၊ ၎င်း။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ၊ ဤ။ အချို့ကျင့်၍ အချို့မကျင့်သူတို့အပေါ်၌ လျစ်လျူရှုခြင်း သတိသမ္ပဇဉ်ရှိခြင်းသည်။ ဒုတိယ၊ သော။ (သတိပဋ္ဌာနံ၊ တည်း)။ ပေ။

ပုန စ၊လည်း။ အပရံကား။ ပေ။ သုခါယ၊ဌါ။(ဟောတိ)။ ဣတိ(ဒေသေတိ)။ တဿ၊ ၎င်း။ သဝကော၊ တို့သည်။ သုဿုသန္တိ ။ပေ။ ဝတ္တန္တိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တကြ၊ ထိုသို့ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ အတ္တမနော စေဝ၊ မိမိစိတ် ရှိတော်မူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အတ္တမနတဉ္စ၊ မိမိစိတ် ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် အတ္တမနတာ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အနဝဿုတော၊ လောဘဖြင့် မစိုစွတ်သည်။ သတော သမ္ပဇာနော(ဟုတွာ)ဝိဟရတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ၊ ဤ ကျင့်သူတို့အပေါ်၌လောဘဖြင့် အဝဿုတမဖြစ်ခြင်း သတိသမ္ပဇဉ်ရှိခြင်းသည်။ တတိယံ၊ ၃-ခုမြောက်ဖြစ်သော။ (သတိပဋ္ဌာနံ)။ [ဥပရိပံ၊ ဝိဘင်္ဂဝဂံ- သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတံ။] ဣတိဝေံ၊ သို့။ ပဋိသုနန္ဒနယဟိ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အနဝဿုတတာ၊ မစိုစွတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်သော သတိ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ တဒုဘယဝိတိဝတ္တတာ၊ ထို မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း ဟူသော ၂-ပါးစုံကို လွန်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သတိပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ထိုအပ်ပြီ။ ဗုဒ္ဓါနမေဝ၊ ဘုရားရှင်တို့၏သာ။ ဝါ၊ မှာသာ။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ၊ သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတိ။ ပဓေကဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ပဓေကဗုဒ္ဓါ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (နိစ္စ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ)၊ န (ဟောတိ ကိရ)၊ တတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာရမ္မံ၊ စတည်အားထုတ်ခြင်းအနက်ကို။ ဇောတေတိ၊ ၎င်း။ အာရမ္မောစ၊ အာရမ္မဟူသည်လည်း။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်းဘဉ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နုလုံးပြု၍။ ပဝတ္တယိတဗ္ဗတောတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ကရဏဘူတယ၊ သော။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေထိုက်သောတရားတည်း။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိဖြင့် ဖြစ်စေထိုက်သောတရား။ ဟိ၊ မုနံ၊ အနုသဒ္ဓံ၊ ကိ။ (ပဋ္ဌာနံ၌ ယုပစ္စည်း၏ ကာရိယ အနုသဒ္ဓါကို။) ဗဟုလံ ဝစနေန၊ ဗဟုလံသဒ္ဓါကြောင့်။ ကမ္မတ္ထံ၊ ကံအနက်ရှိသည် ရှိ။ သဒ္ဓါဒိ၊ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိဘို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ။ [ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌာနံကို

“ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗ” ဟု ကံအနက် ဖွင့်နိုင်သည်—ဟူလို။ ဗဟုလံသဒ္ဓါ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မောဂ္ဂုလ္လာန်နိဿယ မိုး၍ ကစွည်းဘာသာဋီကာ ဘာဝကဓမ္မသု တဗ္ဗာနိယာ သုတ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

တထေဝ၊ ပင်။ ကတ္တုအတ္တံပိ၊ ကတ္တားအနက် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အန- သဒ္ဓါ ကို။) ဣစ္ဆန္တိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တတိယနယေ၊ တတိယနည်း၌။ ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာနံတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထို တတိယ နည်း၌။ ပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘုသတ္ထံ၊ အလွန်အကဲ အနက်ရှိသော။ ပက္ခန္ဓနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြက္ကန္တိတာ ပက္ခန္တိတာ ဝတ္တတိတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ပုန၊ တဖန်။ ဘာဝတ္ထေ၊ ဘောအနက်၌။ သတိသဒ္ဓါ၊ သတိသဒ္ဓါကိုရင်း။ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓုဉ္စ၊ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓါကိုရင်း။ ဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အထဝါတိ အာဒိံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟ- ကာရော) အာဟ။ တေန၊ ထိုဘောအနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်းကြောင့်။ (သရဏဋ္ဌေန စသည်ဖြင့် ဘောအနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်းကြောင့်။) ပုရိမတ္ထေ၊ ရှေးဖြစ်သောအနက် ၌။ သတိသဒ္ဓေါ၊ သတိသဒ္ဓါသည်ရင်း။ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓေါ စ၊ သည်ရင်း။ ကတ္တု- အတ္ထော၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ။

ဝိသေသေန၊ ထူးသောအားဖြင့်။ ကာယောစ၊ ရူပကာယသည်ရင်း။ ဝေဒနာ စ၊ ဝေဒနာသည်ရင်း။ အဿာဒဿ၊ လွန်စွာ သာယာတတ်သော တဏှာ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ထို တဏှာကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ တဏှာဝတ္ထုနံ၊ တဏှာ၏တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ သြဋ္ဌာ- ရိကသုခုမာနံ၊ သြဋ္ဌာရိက သုခုမ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ကာယ၊ ဝေဒနာ ဟူသော အာရုံတို့၏။ [ကာယသည် သြဋ္ဌာရိက၊ ဝေဒနာသည် သုခုမ။] အသုဘ- ဒုက္ခတာ ဒဿနာနံ၊ အသုဘတာ ဒုက္ခတာတို့ကို ရှုခြင်းတို့ကို။ (သုကရာနိဋ္ဌစပ်။) မန္တတိက္ခပညေဟိ၊ မန္တပည တိက္ခပည ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာစရိတေဟိ၊ တဏှာ

ဝိသေသေန အဿာဒဿ။ ။ ကာယနှင့် ဝေဒနာဟူသော အာရုံတို့သည် ဒိဋ္ဌိ၏ သုဘ သုခဟု မှားယွင်းစွာ ယူဆီရန် သာမန်အားဖြင့် အကြောင်းဖြစ်နိုင်၏။ တဏှာ၏ ကား ကာယကို သုဘ၊ ဝေဒနာကို သုခဟု ယူဆီရန် ထူးသော အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဝိသေသေန အဿာဒဿ ကာရဏံ” ဟု ဝိသေသသဒ္ဓါကို ဆိုသည်။ [စိတ္တဓမ္မတို့၏ ဒိဋ္ဌိအတွက် ထူးသောအကြောင်းဖြစ်ပုံ၌ တဏှာ၏ သာမန်အကြောင်း ဖြစ်နိုင်ပုံကိုလည်း ဤနည်းမှ၍ သိပါ။]

အနုဋီကာ။ ။ “နိစ္စံ အတ္တတိ အဘိနိဝေသဝတ္ထုတာယ (စိတ္တဓမ္မတို့ကု နိစ္စ အတ္တ ဟု စွဲလမ်းခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထု ဖြစ်သည့်အတွက်) ဒိဋ္ဌိယာ ဝိသေသကာရဏာနံ စိတ္တ- ဓမ္မာနံ တဏှာယာပိ ဝတ္ထုဘာဝဇတော ဝိသေသဂ္ဂဟဏံ၊ တထာ ကာယဝေဒနာနံ ဒိဋ္ဌိ- ယာပိ ဝတ္ထုဘာဝသမ္ပဝတော ဝိသေသေနာတိ ဝုတ္တံ။

စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုကရာနိ၊ လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ တာနိ၊ ထို အသုဘတာ ဒုက္ခတာတို့ကို ရှုခြင်းတို့ကို။ တေသံ၊ ထိုတိက္ခ
 ပည၊ မန္တပညဖြစ်သော တဏှာစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊
 စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းဟူ၍။
 ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဝေံ၊ တူ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ဝိသေသကာရဏေသု၊ ထူးသော
 အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဓမ္မေသု၊ စိတ္တဓမ္မဟူသော အာရုံတို့၌။ အနိစ္စာ-
 နတ္တတာဒဿနာနိ၊ အနိစ္စတာ၊ အနတ္တတာတို့ကို ရှုခြင်းတို့ကို။ နာတိပဘေဒါတိ-
 ပဘေဒဂတေသု၊ အလွန် များပြားသည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်၊ အလွန်
 များပြားသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ တေသု၊ ထို စိတ္တဓမ္မဟူသော အာရုံ
 တို့၌။ တပယာနတ္တိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မန္တတိက္ခာနံ၊ မန္တတိက္ခဖြစ်ကုန်
 သော။ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သုကရာနိ၊ လွယ်ကူစွာ
 ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထို အနိစ္စတာအနတ္တတာတို့ကိုရှုခြင်းတို့ကို။
 တေသံ၊ ထို ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ။

တိက္ခော၊ ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် ထက်မြက်သော။ သမထယာနိကော၊ သမထ
 ယာဉ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဩဠာရိကာရမ္မဏံ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ကာယ
 အာရုံကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူလသော်။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း
 လသော်။ တတ္ထ၊ ထိုပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ကာယအာရုံ၌။ အဋ္ဌတု၊ မရပ်တန့်
 မူ၍။ ဈာနံ၊ ဈာန်သို့။ သမာပဇ္ဇိတု၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ ဝုဠာယ၊ ဈာန်မှထ၍။
 ဝေဒနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ယူ၏။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဩဠာရိကာရမ္မဏေ အသဏ္ဍဟနတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)
 အာဟ။ ဝိပဿနာယာနိကဿ၊ ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခုမေ၊
 သိမ်မွေ့သော။ စိတ္တေ၊ စိတ် အာရုံ၌၎င်း။ ဓမ္မေသု စ၊ သညာ သင်္ခါရ်ဟူသော ဓမ္မ
 အာရုံတို့၌၎င်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒနုပဿနာ-
 နံ၊ ထို စိတ္တာနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာဟူသော အနုပဿနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
 တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတာ၊ ထို အနိစ္စတာ အနတ္တတာကို ရှုခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ခြင်း၏
 အကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ။

--ဒနုပဿနာနံ။ ။ တာ (ထို စိတ္တာနုပဿနာ ဓမ္မာနုပဿနာ ဟူကုန်သော) +
 အနုပဿနာ တေသန္တိ တဒနုပဿနာ။ စိတ္တဓမ္မာနုပဿနော ပုဂ္ဂလာ၊ တေသံ။—အနု။

တံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတာ ။ ။ ရှေ့၌ “တေသံ တာနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တာနိ” ဟု ဆိုခိုင်း
 သို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟူသည် တာနိအရ ပြုအပ်ခိုသော အနိစ္စတာ - အနတ္တတာဒဿန ဟု
 သိရ၏။ သို့ဖြစ်၍ တဒနုပဿနာနှင့် အရတူအောင် “တာနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ယေသန္တိ တံဝိသုဒ္ဓိ-
 မဂ္ဂါ” ဟု ပြုပြီးမှ “တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါနံ + ဘာဝေါ တံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတာ” ဟု ပြုပါ။ ဤအတိုင်း
 ဥဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား တမျိုး အနက်ပေး၏။

တေသံ တတ္ထာတိ ဣေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ တတ္ထသဒ္ဓဿ၊ တတ္ထသဒ္ဓါကို။ ပဟာနတ္ထန္တိ ဧတေန၊ ပဟာနတ္ထံဟူသော ဤပါဠိနှင့်။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ)။ [ဤသို့ ဋီကာဆရာက တတ္ထကို “ပဟာနတ္ထံ” ၌ စပ်ရမည်ဟု ဆိုသော်လည်း အနုဋီကာ၌မူ အနီးအပါး၌ တည်ရှိသော “ အသုဘဘာဝဒဿနေန ” ၌လည်း စပ်နိုင်၏-ဟု ဆိုသေးသည်။]

[“အထ ခေါ စတုရောဿ။ ပေ။ ပဟာနတ္ထမ္ပိ” ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ပဉ္စ ကာမဂုဏာ” စသည်ကို မိန့်သည်။] ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ သဝိသေသာ၊ အထူးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသေန၊ ဝေဒနာစသည်တို့မှ ထူးသောအားဖြင့်။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ကာမောဗဿ၊ ကာမောဗ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာအကြောင်းတည်း။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ သုခဂ္ဂဟဏာသေန၊ သုခဟု မှတ်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝဿာဒေါ၊ ဘဝ၌ သာယာတတ်သောရာဂသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဘဝေါဗဿ၊ ဗ၏။ (ဝတ္ထု၊ တည်း။) သန္တတိဗနဂ္ဂဟဏ-ဝသေန၊ စိတ်အစဉ်၌ တခဲနက်ဟု မှတ်ယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ အတ္တာဘိနိဝေသော၊ အတ္တဟု စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဒိဋ္ဌောဗဿ၊ ဗ၏။ (ဝတ္ထု)။

ဓမ္မဝိနိဇ္ဈောဂဿ၊ သညာ သင်္ခါရ ဟူသော ဓမ္မကို အသီးအသီး ခွဲစိတ် ဝေဟန်ခြင်း၏၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဓမ္မာနံ၊ သညာသင်္ခါရတရားတို့၏။ ဓမ္မမတ္တ-တာယ စ၊ ဓမ္မမျှ၏ အဖြစ်၏၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇတာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ သညာသင်္ခါရဟူသော တရား တို့သည်။ အဝိဇ္ဇောဗဿ၊ ၏။ (ဝတ္ထု၊ တည်း။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထို ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မတို့၌။ တေသံ၊ ထို ကာမောဗ၊ ဘဝေါဗ၊ ဒိဋ္ဌောဗ၊ အဝိဇ္ဇောဗတို့ကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ စတ္တာရောဝေ၊ ၄-ပါးတို့ကို သာ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ။ပေ။ ဝတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ။ ။ပဉ္စ ကာမဂုဏာမစ၍ “တသ္မာ တေသု တေသံ ပဟာနတ္ထံ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ” တိုင်အောင် စတုရောဗ ။ပေ။ ပဟာနတ္ထံ၏ အဖွင့်တည်း။ ထို့နောက် ယောဂ ၄-ပါး အာသဝ ၄-ပါးတို့အတွက် အဓိပ္ပာယ် တူပြီဖြစ်၍ မဖွင့်တော့၊ ထို့နောက်လည်း အဘိဋ္ဌာကောယဂန္ထအတွက် ကာယ၏တည်ရာ ဖြစ်ပုံကို၎င်း၊ ကာမုပါဒါန်အတွက် ကာယ၏ တည်ရာဖြစ်ပုံကို၎င်း ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော တရားတို့နှင့် သဘောတူသော တရားတို့ကို မဖွင့်တော့၊ ထိုသို့ မဖွင့်အပ်သော တရားများအတွက် “ အဝုတ္တာနံ ဝုတ္တနယေန ဝတ္ထုဘာဝေါ ယေ-ဇေတဗ္ဗော ” ဟု မိန့်လိုမိမည်။

ဒုက္ခာယ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ပဋိဘာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဒုက္ခ ဝိပရိကာမဒုက္ခ သင်္ခါရဒုက္ခ- ဘူတာ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခ၊ ဝိပရိကာမဒုက္ခ သင်္ခါရဒုက္ခ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ၊ ဗျာပါဒကာယ ဂန္ထ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ နိစ္စဂ္ဂဟဏဝေေန၊ နိစ္စဟု မှတ်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဿဘဿ၊ မြဲသော။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ (သုဒ္ဓိ၌စပ်။) သီလေန၊ နွားတို့၏အလေ့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟေတိ)။ ဣတိအာဒိပရာမသ- နံ၊ ဤသို့အစရှိသော မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ၊ သ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ (ဝတ္ထု။) နာမရူပ- ပရိစ္ဆေဒေန၊ နာမ်တရား၊ ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းအားဖြင့်။ ဘူတံ၊ ဟုတ် မှန်သော နာမ်ရုပ်ကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အပဿန္တ- ဿ၊ မမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဒိသစ္စာဘိနိဝေသော၊ သသည်။ ဟေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဣဒိသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ၏။ ဓမ္မာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ တရားတို့ သည်။ (ဝတ္ထု။) [“တဿူတေသု တေသံ ပဟာနတ္ထံ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ” ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။ တေသု၊ ထို ကာယ စိတ္တ ဝေဒနာ ဓမ္မတို့၌။ တေသံ၊ ထို အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ အစရှိသော ဂန္ထတို့ကို။ ပဟာနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ ” ဟု ပေးပါ။]

[ဂန္ထကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ဥပါဒါန်ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ သုခဝေဒနာ ” စသည်ကို မိန့်။] သုခဝေဒနာဿာဒဝေသေန၊ သုခဝေဒနာကို သာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရလောကနိရပေက္ခော၊ နောက် တမလွန်လောကကို ဝဲကွက်ခြင်း မရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိ ပရာမာသံ၊ နတ္ထိဒိန္န အစရှိသော မှားမှား ယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါ- နဿ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (ဝတ္ထု)။ [တဿူ တေသု စသည်အတွက် ပေယျာလရှိဘို့ ကောင်းသည်။]

ပရလောက နိရပေက္ခော ။ ။ နောက်ဘဝ ရှိသေးသည် ဟု အယူရှိလျှင် “ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ ။ ပေ။ နတ္ထိ သုကတဗျူဟာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပင်္ဂော ” ဟူသော အယူမျိုး မဖြစ်နိုင် တော့၊ နောက်ဘဝ မရှိဟု ယူမှ နောက်ဘဝကို မငဲ့ရ၍ ကံ-ကံ၏ အကျိုးလည်း မရှိဟု ယူနိုင်ရကား ဤသဒ္ဓါ ပါဏာတိပါတစသော ဆိုင်ရာအမှုကိုလည်း ရဲရဲကြီး ပြုဝံ့တော့၏။ ကာမေသုမိစ္ဆာဘာချဉ်လည်း သူ့မယား ကိုယ့်မယား၊ သူ့လင် ကိုယ့်လင် ဟု မစောင့် စည်းခတ်ဘဲ ရဲရဲကြီး ပြုနိုင်တော့၏။ ထိုသို့ ရဲရဲကြီး ပြုလိုက်မှလည်း ခံစားသောအခါ တို့နန္တို့နန္တ မဖြစ်တော့ဘဲ မြိန်မြိန်ကြီး ခံစားဝံ့တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာ သည် ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သည်။

[ဥပါဒါန်ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ အဂတိကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “သန္တတိ” စသည်ကို မိန့်။] သန္တတိသနဂ္ဂဟဏဝသေန၊ သန္တတိသနကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သရာဂါဒိစိတ္တေ၊ သရာဂ အစရှိသော စိတ်၌။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာ တေဝေခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟဂတိယာ၊ မောဟ အဂတိ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ဝတ္ထု)။ ဓမ္မသဘာဝါနဝဗောဓေန၊ သညာ သင်္ခါရတရားတို့၏ သဘောကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘယဂတိယာ၊ ဘယ အဂတိ၏။ ဓမ္မာ၊ သညာ သင်္ခါရ တရားတို့သည်။ (ဝတ္ထု)။ [တသ္မာ တေသံ ပဟာနတ္ထံ ဝုတ္တာတို့ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။] အဝုတ္တာနံ၊ မဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့သော တရားတို့၏။ (ဝတ္ထု ခွဲစပ်။) ဝုတ္တနယေန၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝတ္ထုဘာဝေါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ ယောဇတေဗျော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။

[စတုရောဓ။ ပေ။ အဂတိပဟာနတ္ထံကို ဖွင့်ပြပြီး၍ စတုဗ္ဗိဓာဟာရပရိညတ္ထကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “အာဟာရသမုဒယာ” စသည် မိန့်။] အာဟာရသမုဒယာ ကာယသမုဒယော၊ ဖဿသမုဒယော ဝေဒနာသမုဒယော [မဟာဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၊ အမတဝဂ်၊ သမုဒယသုတ်။] သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ [မဇ္ဈိမနိကာယံ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ အနုပဒဝဂ်၊ ဗဟုဓာတုသုတ်။] ကာယာဒိနိ၊ ကာယ အစရှိသည်တို့၏။ သမုဒယဘူတာ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကဗဇ္ဇိကာရာဟာရ။ ပေ။ ဝိညာဏာဟာရာ၊ ကဗဇ္ဇိကာရာဟာရ၊ ဖဿဟာရ၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ၊ ဝိညာဏာဟာရတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကာယာဒိပရိဇာနနေန၊ ကာယံ အစရှိသည်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအားဖြင့်။ ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုဗ္ဗိဓာဟာရပရိညတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပကရဏ နယောတိ၊ ကား။ တမ္မပဏ္ဍိတာသာယ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ ပဏ္ဏနာနယော၊ ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာနည်းတည်း။ နေတ္ထိပေဋကပ္ပကရဏေ၊ နေတ္ထိပေဋကကျမ်း၌။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယောဇနာနယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ယှဉ်စေကြောင်းနည်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။

ပကရဏ နယော ။ ။ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်အပ်သော ကျမ်းကို “ပကရဏ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် “တမ္မပဏ္ဍိတာသာယ ဝဏ္ဏနာနယော” ဟု ဖွင့်သည်။ ဝဒန္တိဝါဒ၌ကား နေတ္ထိပေဋကကျမ်းကို “ပကရဏ” ဟု ဆိုလို၏။ ထိုကျမ်း၌ ‘လာသောနည်းကို ပကရဏနယ ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုနည်း ဟူသည်လည်း ဓမ္မကထိကတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ယှဉ်စေပုံ (အဓိပ္ပါယ် ပြောပုံ) နည်းတည်း။

သရဏဝသေနာတိ၊ ကာ၊ ကာယာဒိန္နံ၊ ကာယ အစရှိသော အာရုံတို့ကို
 ၎င်း။ ကုသလာဒိဓမ္မာနန္ဓ၊ ကုသိုလ် အစရှိသော တရားတို့ကို၎င်း။ ဓာရဏတာ-
 ဝသေန၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားတတ်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ကေမေဝ
 ဌိစူပံ။) တောယ၊ ဤ တရားသဘောဖြင့်။ (တံသမဂီပုဂ္ဂလား၊ ထို တရားသဘော
 နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) သရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားကုန်၏။
 ဣတိ၊ ထိုသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သွားကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုသဘော
 တရားသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ ဣတိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအနက်၌။ (ဓာရဏ-
 တာ အနက်မှ တပါးသော ဤအနက်၌။) ကေတ္တေ၊ တမျိုးတည်းသောသဘော
 ရှိသော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံသက်ရောက်ခြင်းသည်။
 ကေတ္ထသမောသရဏံ၊ ကေတ္ထသမောသရဏ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝေဝ၊ ဤ
 ကေတ္ထသမောသရဏ အနက်ကိုသာ။ ဒဿေတုံ ယထာ ဟိတိအာဒိမာဟ။

ဝါ၊ တနည်း။ ကေနိဗ္ဗာနပုဝေသ ဟေတုဘူတော၊ တမျိုးတည်းသော
 နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (သဘာဝေါ ဌိစူပံ။) ဝါ၊
 တမျိုးတည်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (ကော ဌိစူပံ။) သမာနတာယ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကော၊

ဓာရဏတာဝသေန။ ။ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ” ဝေည်၌ ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို
 အောက်မေ့ခြင်းကို “သတိ” ဟု၎င်း၊ “သရဏတာ” ဟု၎င်း ခေါ်၏။ ဤ၌ ထို
 အောက်မေ့တတ်သောသတိကို မယူရ၊ ယခုအခိုက်၌ အာရုံဖြစ်နေသော ကာယစသည်
 ကို၎င်း၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို၎င်း စိတ်ထည်း၌ ပျောက်ကွယ်၍မသွားအောင်
 ဆောင်ထားသော သတိကို ယူစေလိုသောကြောင့် သရဏဝသေနကို “ဓာရဏတာ-
 ဝသေန”ဟု ဖွင့်၏။ [ဓာရဏတာ အသမ္မုဿနာ အနုဿရဏမေဝ ဝါ။—အနု။]

ကေတ္ထသမောသရဏံ။ ။ သတိ၏အနက်ကို ပြုရာ၌ အဋ္ဌကထာဝယ် ကေတ္ထ
 သမောသရဏအနက်ကိုလည်း ပြ၏။ ထို ကေတ္ထသမောသရဏ ဟူသည် တမျိုးတည်း
 သော သဘောရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ သက်ရောက်ပေါင်းဆုံခြင်းတည်း။ ထို ကေတ္ထသမော
 သရဏအနက်နှင့် လျော်အောင် “သရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ တောယာတိ သတိ” ဟု ဝစနတ္ထ
 ပြုရသည်။ သတိ၏အနက် ၂-မျိုးတွင် ဤ ကေတ္ထသမောသရဏအနက်ကိုသာ အကျယ်
 ပြလို၍ “ယထာ ဟိ” စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

ကေနိဗ္ဗာနံ။ ။ ဧဝေဝ၊ ဤနည်း၌ကား “ကေတ္ထ” အရ တပါးတည်း
 သော သတိပဋ္ဌာန်၏ သဘော ရ၏။ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး ရှိပါလျက် တပါးတည်းဖြစ်ရ
 ခြင်းမှာလည်း တပါးတည်းသော နိဗ္ဗာန်မြို့သို့ ဝင်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။
 ထို့ကြောင့် “ကေပေယေတုဘူတော” ကို ကော သတိပဋ္ဌာနသဘာဝေါ၏ ဟေတု
 မန္တ ဝိသေသန ဟု ကြံ၍ ၂-နည်း အနက်ပေးသည်။ ဆက်ဦးဆုံး တမျိုးတည်းသော
 သတိပဋ္ဌာန်၏ သဘောဟူသည် သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးလုံး သမ္မာသတိချည်း ဖြစ်ခြင်း၊
 ဝဋ်မှထွက်ကြောင်း နိယျာနသတိချည်း ဖြစ်ခြင်းတည်း။—အနု။

တပါးသော။ သတိပဋ္ဌာနသဘာဝေါ၊ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး၏ သဘောသည်။ ကေတ္တံ၊ ကေတ္တ မည်၏။ တတ္ထံ၊ ထို တမျိုးတည်းသော သတိပဋ္ဌာန်၏သဘော၌။ သမောသရဏံ၊ ပေါင်းဆုံသက်ရောက်ခြင်းသည်။ တံသဘာဂတာ၊ ထို တမျိုးတည်းသော သတိပဋ္ဌာန်သဘော၌ တူသောအဘို့ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကေတ္တသမောသရဏံ၊ ကေတ္တသမောသရဏ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကေနိဗ္ဗာနပုဝေသဟေတုဘာဝံ၊ တမျိုးတည်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိမာဟ။

ကေသိံ အတ္ထေ၊ ဤ ဒုတိယဝိကပ်အနက်၌။ (ကော သတိပဋ္ဌာနသဘာဝေါ ကေတ္တံ အစရှိသော ဒုတိယဝိကပ်၏အနက်၌။) သရဏကတ္တသမောသရဏာနိ၊ သရဏအနက်၊ ကေတ္တသမောသရဏအနက်တို့ကို။ (ဝုတ္တာနိ ဌိစပ်။) သဟ၊ တကူ။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း။ သတိပဋ္ဌာနေက ဘာဝဿ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ တပါးတည်း အဖြစ်၏။ ကာရဏတ္ထေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်ထိုက်ကုန်၏။ ပုရိမသိံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ (အတ္ထေ၊ ကေတ္တေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမောဟူသော အနက်၌။ သရဏကတ္တသမောသရဏာနိ၊ တို့ကို။) ဝိသံ၊ အသီးသီး။ (အနက် ၂-ပါး၏ အဖြစ်ဖြင့်။) (သတိပဋ္ဌာနေကဘာဝဿ၊ ကာရဏတ္ထေန၊ ဝုတ္တာနိ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။)

ဝါ၊ တနည်း။ (သရဏဝသေန၌ ဓာရဏတာဝသေနအနက်မှ တနည်းကား။) သရဏဝသေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဂမနဝသေန၊ ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိအတ္ထေ၊ ဤ အနက်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ တဒေဝဂမနံ၊ ထို ရောက်ခြင်းသည်ပင်။ သမောသရဏံ၊ သမောသရဏမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သတိသဒ္ဓတ္ထန္တရာ ဘာဝါ၊ သတိ ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ၏ သရဏအနက်၊ ကေတ္တသမောသရဏအနက်မှ အခြားသောအနက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပုရိမံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော သရဏပုဒ်သည်။ သတိဘာဝဿ၊ သတိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နာမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။) ပစ္စိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော ကေတ္တ

ပုရိမသိံ ဝိသံ။ ။ “ကေတ္တေ နိဗ္ဗာနေ သမာဂမော” ဟူသောအနက်ကို “ပုရိမသိံ” ဟု ဆိုသည်။ ထို ရှေ့ အနက်၌ကား သရဏဝသေနနှင့် ကေတ္တသမောသရဏဝသေနကို အသီးအသီး အနက် ၂-ပါးဟု ခွဲခြား၍ ယူပါ။ ဤ ဝိသံကိုလည်း “ကာရဏတ္ထေန ဝုတ္တာနိ” ဟု ထည့်၍စပ်ပါ။ ဝုတ္တာနိ၏ ကံကို “သရဏကတ္တသမောသရဏာနိ” ဟု ရှေ့ဝါကျမှ ယူပါ။ [ဝိသံတိ နာနာ။ အတ္ထဒ္ဓယဘာဝေန။—အန။]

သရဏဝသေနာတိဝါ ။ ။ ဤနည်း၌ “တဒေဝ ဂမနံ သမောဓာနံတိ” ၏ နောက်၌ “ သတိ သဒ္ဓတ္ထန္တရာဘာဝါ ။ပေ။ ပစ္စိမံ ကေဘာဝဿ ” တိုင်အောင် ယူ၍ အနက် ယောဇနာ ရသည်။ [တဒေဝ ဂမနံ သမောသရဏံတိ သတိ သဒ္ဓတ္ထန္တရာဘာဝါ ။ပေ။ ကေဘာဝဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။—အန။]

သမောသရဏပုဒ်သည်။ ကေဘာဝဿ၊ တပါးတည်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သင်္ချာနာမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သမောသရဏေ၊ ပေါင်းဆုံ သက်ရောက်ခြင်း အနက်ကို။ သတိသဒ္ဓတ္တဝသေန၊ သတိသဒ္ဓါ၏ အနက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝုစ္စမာနေ၊ မဆိုလိုအပ်သော်။ ဓာရဏတာဝ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ [ဝေဖြင့် ကေတ္တသမောသရဏအနက်ကို ကန့်။] သတိ၊ သတိတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိသဒ္ဓတ္တန္တရာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပုရိမံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော သရဏပုဒ်သည်။ သတိဘာဝဿ၊ သတိ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နာမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ပစ္စိမံ၊ သည်။ ကေဘာဝဿ၊ ၏။ (ကာရဏံ၊ တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန သမောသရဏေပိ၊ နိဗ္ဗာနသမော- သရဏ အနက်၌လည်း။ သတိတာနေဝ၊ တကွသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထို သရဏအနက်၊ ကေတ္တသမောသရဏ အနက်တို့သည်။ သတိ၊ ဋ္ဌာနေကဘာဝ- သာ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ တပါးတည်း၏အဖြစ်၏။ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့တည်း။

ဓုဒ္ဓသဝိနေောတိ ဣဒံ၊ ဟူ-သ ဤစကားကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌။ (ဝိသနိကာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယံတို့၌ လာသော မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌။) ဝုတ္တာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အာနာပါနပဗ္ဗာ- ဒိနံ၊ အာနာပါနပဗ္ဗ အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ (ကာယာ- နုပဿနံ ဘာဝေတွာ ၌စပ်။) တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဉ္စဝိနေေ ဓမ္မာနုပဿနန္တိ တ္ထောပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်ထိုက်၏။ [တထာတိ ဣမိနာ မဟာ- သတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ဝုတ္တာနန္တိ ဣမမေဝ ဥပသံဟရတိ။—အနု။]

သမောသရဏေ ဝါ ။ ။ ဝါကိုကြည့်၍ ဤလည်း တနည်းဟု သိသာ၏။ သမော သရဏအနက်ကို သတိသဒ္ဓါ၏ အနက် အဖြစ်ဖြင့် မဆိုအပ်လျှင် သတိ၏အနက်မှာ ပဌမ ပြုအပ်ခဲ့သော ဓာရဏအနက်သာ ဖြစ်၏ဟု ဆိုလို၏။ ဣတိနောက်၌ သတိ သဒ္ဓတ္တန္တရာ- ဘာဝါစရ၍ ပစ္စိမံ ကေဘာဝဿတိုင်အောင် ပါဠိရှိအတိုင်း ယောဇနာပါ။ [သတိသဒ္ဓတ္တန္တ- ရာဘာဝါတိ၊ သတိသင်္ခါတဿ သရဏေကတ္တသမောသရဏသဒ္ဓတ္တတော အညဿ-အတ္တဿ အဘာဝါ။ ပုရိမံတိ သရဏပဒံ။—ဇာနု။]

နိဗ္ဗာန သမောသရဏေပိ ။ နိဗ္ဗာန သမောသရဏအနက်ဟူသည် “ကေတ္တေ နိဗ္ဗာ- နေ သမာဂမော ကေတ္တသမောသရဏံ” ဟု ပဌမပွင့်ပြုအပ်သော အနက်တည်း။ ပီဖြင့် “ကော သတိပဋ္ဌာနသဘာဝေါ ကေတ္တ” စသည်ဖြင့် ပွင့်ပြုအပ်သော ဒုတိယအနက်ကို ပေါင်းပါ။ ထို ဒုတိယအနက်၌ သရဏကေတ္တ ၂-ပါးလုံးကို အတူတကွပြု၍ သတိပဋ္ဌာ- နံ တပါးတည်းဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ဤ နိဗ္ဗာန သမောသရဏ၌ လည်း သရဏကေတ္တ ၂-ပါးလုံးကို တပေါင်းတည်းပြု၍ “သတိပဋ္ဌာန်တပါးတည်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများ ဖြစ်ကြသည်”ဟု ဆိုလိုသည်။

စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဣ အဋ္ဌကထာယံ ပန စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော စကားရပ်၌။
 [“ဤ တံခါးလေးမျက်နှာရှိသော မြို့ဥပမာကို ဆိုရာ၌” ဟု ရှေးနိဿယပေး၏။]
 တံတံ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာနံဘာဝဿ၊ ထိုထို သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၏ အာနု
 ဘော်၏။ ဥဋ္ဌာနကတဏှာသဒိသတော၊ ထိုထို အရပ်၌ ထွက်ပေါ်သောတဏှာနှင့်
 တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတေ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးတို့သည်။
 ဘိက္ခုဂေါစရာ၊ ရဟန်းတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံတို့တည်း။ ဟိ၊ သာဓကကား။
 ဂေါစရေ ။ ပေ။ ဝိသယေတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတော၊
 သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (မဟာဝဂ္ဂ၊ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၊ အမ္ပပါလိဝဂ်၊ သကုဏ္ဍိ
 သုတ်။ ဒိဿနိကာယံ၊ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ၊ စက္ကဝတ္တိသုတ်။) [ဘိက္ခုဂေါစရာ ဟိ
 ဧတေဟူသော အဋ္ဌကထာစကား၌ သာဓကကိုထည့်၍ ဖွင့်သည်။] (ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ပေတ္တိကေ၊ အဘမှလာသော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ
 ဖြစ်သော။ ဂေါစရေ၊ ကျက်စားရာ၌။ စရထ၊ လှည့်လည်ကြကုန်လော့။)

ကာယာနုပဿနာဒိ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော အကျင့်
 အားဖြင့်။ [ဂေါတ္ထေန ဂေါတမောကဲ့သို့ ပဋိပတ္တိယာကို နာမဝိသေသန ကြံပါ။]
 ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုအမည်
 ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိ
 တော်ဖြင့်။ (ဘဂဝါ) ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ (ကဿ၊ ဒဿေတိ၊ နည်း။)
 ဘိက္ခုမိ၊ ဘိက္ခုအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ (“ကိလေသေ ဘိန္ဒုတိတိ ဘိက္ခု”
 ဟု အနန္တနာမည်အားဖြင့် ဘိက္ခုအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။) တံ နိယမတော၊
 ထို ကာယာနုပဿနာ အစရှိသောအကျင့်၏ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိပတ္တိယာ ဝါ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

သမံ စရေယျာတိ၊ ကား။ ကာယာဒိဝိသမစရိယံ၊ ကာယ အစရှိသည်တို့ဖြင့်
 မညီမညွတ် ကျင့်မှုကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ကာယာဒိဟိ၊ ကာယ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။
 သမံ၊ ညီညီညွတ်ညွတ်။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ရာဂါဒိဝုပသမေန၊ ရာဂအစရှိသည်
 တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သန္တော၊ ငြိမ်းအေးပြီးသည်။ ဣန္ဒြိယ-
 ဒမနေန၊ ဣန္ဒြိယတို့ကို ဆုံးမခြင်းအားဖြင့်။ ဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ ဝါ၊ ဆုံးမ
 အပ်ပြီးသည်။ စတုမဂ္ဂနိယာမေန၊ ၄-ပါးသော မဂ်တည်းဟူသော နိယာမဖြင့်။
 နိယတော၊ မြဲသည်။ [သမ္ပတ္တနိယာမကိုထောက်၍ နိယာမေနဟုရှိမှ ကောင်းမည်
 ထင်သည်။] သေဋ္ဌတောရိတာယ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဗြဟ္မတောရိ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ (ဟုတော)။ (စရေယျ
 ဌှစ်ပံ။) ကာယဒဏှာဒိဩရောပနေန၊ ကာယဒဏှ အစရှိသည်ကို ချထားခြင်း
 အားဖြင့်။ ဒဏှံ၊ ကာယဒဏ် စသည်ကို။ နိဓာယ၊ ချထား၍။ (စရေယျ ဌှစ်ပံ။)
 ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဗာဟိတပါပ၊ သမိတ-

ပါပ၊ ဘိန္နကိလေသတာဟိ၊ မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်၏အဖြစ်၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ ဗြာဟ္မဏာဒိသမညော၊ ဗြာဟ္မဏ အစရှိသော အမည်ရှိသူဟူ၍။ ဝေဇိတဗော။

ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဓေသအဖွင့်

အသမ္ဘိယတောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌။ သိတာ၊ မှီကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပရိဗဒ္ဓါ၊ စပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ဝေဒနာဒိအနုပဿနာပသင်္ဂေပိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်ကို အဖန်ဖန်ရှုခြင်း၌ ကပ်ငြိ လျဉ်းပါးဘွယ်သည်လည်း။ အာပန္နော၊ ဖြစ်လသော်။ (ဒဿနတ္ထံ ခွဲစပ်။) တဒမိဿတော၊ ထို ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့နှင့် မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဝယဝီ ။ပေ။ နိသေနေတ္ထံ၊ အစိတ်ရှိသော အပေါင်းကာယကို ယူခြင်း၊ လောကပြောရိုးအမည်ကို လွန်၍ပြေးသွားခြင်း၊ အနှစ်သာရဟု ယူခြင်းဟူသော အမှန်ကို လွှမ်းမိုး၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။

ဗာဟိတံ။ပေ။ ဗြာဟ္မဏာဒိ သမညော။ ။ ဗာဟိတပါပတာဖြင့် ဗြာဟ္မဏ အမည်ရခြင်း၏ သဒ္ဓပဝတ္ထိနိမိတ်ကို ပြ၏။ သမိတပါပတာဖြင့် သမဏအမည် ရခြင်း၏ သဒ္ဓပဝတ္ထိနိမိတ်ကို ပြ၏။ ထို ၂-ပုဒ်အတွက် ဝိဂြိုဟ်ပြုပုံကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဇီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။ ဘိန္နကိလေသတာဖြင့် ဘိက္ခုအမည် ရခြင်း၏ သဒ္ဓပဝတ္ထိနိမိတ်ကို ပြ၏။ “ကိလေသေ အဘိန္နိတိ ဘိက္ခု” ဟု ပြု၍ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ရုပ်ပြီးအောင် စီရင်ပါ။ ဗြာဟ္မဏာဒိ+သမညော ယဿာတိ ဗြာဟ္မဏာဒိသမညော။

အဝယဝီဂါဟ။ ။လက်ခြေအင်္ဂါစသော အစိတ်ရှိသော ကိုယ်ကို “အဝယဝီ” ဟု ဆို၏။ ထိုအဝယဝီသည် အဝယဝမှ သီးခြားခြစ်တခုဟု ယူခြင်းသည် “အဝယဝီဂါဟ” တည်း။ [အာယဝါ အဿ အတ္တိတိ အဝယဝီ၊ သမုဒါယော၊ သမူဟောတိ အတ္ထော။ သော၊ ပန အဝယဝဝိနိမုတ္တံ ဒြဗျန္တရန္တိ ဂါဟော လဒ္ဓိ အဝယဝီဂါဟော။—အနု။]

သမညာတိဝာဝန။ ။ဝပေါင်း၍ တည်နေသော သန္နိဝေသဖြင့် အထူးပြုအပ်သော လက်ခြေစသော လက်ချောင်း ခြေချောင်း လက်သည်း ခြေသည်းစသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို စွဲ၍ အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော အမည်သညာသည်၎င်း၊ ကိုယ်ဟူသော အမည်သညာသည်၎င်း ဖြစ်၏။ ထိုအမည်သညာလောက်တွင် မရပ်တန့်ဘဲ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ရထား၊ အိုး၊ အစရှိသော အထည်ခြစ်ဟု ကြံစည်ခြင်းသည် သမညာတိဝာဝန (အမည်သညာကို လွန်၍ ပြေးသွားခြင်း) မည်၏။ [ဟတ္ထပါဒါဒိအင်္ဂုလံ နဒါဒိအင်္ဂပစ္စင်္ဂေ သန္နိဝေသဝိသိဒ္ဓဉ္စ ဥပါဒါယ ယာယံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမညာစေတ ကာယသမညာစ၊ တံ အတိက္ကမိတွာ

(ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇန္တော ဌာပနံ။) အင်္ဂုပစ္စင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့မှ၎င်း။ တာနိ၊ ထို အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို။ ဧကသာဒီဟိ စ၊ ဆံပင် အစရှိသည်တို့မှ၎င်း။ ဧကသာဒီကေ၊ ဆံပင် အစရှိသည်တို့ကို။ ဘူတုပါဒါယဂ္ဂပေဟိ စ၊ ဘူတုပုပ္ဖံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့မှ၎င်း။ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇန္တော၊ ခွဲခြားလိုသည်။ (ခွဲခြားဝေဘန်၍ ရှုပ်ကွဲ ပြုတော်မူလိုသည်။) (ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) ဣထာ န ကာယေတိ အာဒိမာဟ။

ပါသာဒါဒိနဂရာဝယဝသမူဟာ၊ ပြာသား အစရှိသောမြို့၏ အစိတ်အပိုင်းတို့၏ အပေါင်း၌။ အဝယဝီဝါဒိနောပိ၊ အပေါင်းကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့သည်လည်း။ အဝယဝီဂါဟံ၊ အပေါင်းဖြစ်သောမြို့ကို စိတ်ဖြင့်ယူခြင်းကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကြကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မပြုပါကုန်သော်လည်း။ နှ၊ ရန်နာမ၊ မြို့မည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ အနက်ခြံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမညာတိဓာဝနံ၊ မြို့ဟူသော နာမည်ကို စိတ်အားဖြင့်လွန်၍ ပြေးသွားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိ သမညာတိဓာဝနေ၊ မိန်းမ ယောက်ျား အစရှိသော လောကအမည်ကို ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားခြင်း၌။ နဂရနိဒဿနံ၊ မြို့ကို ညွှန်ပြကြောင်း ဥဒါဟရုက်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

ဣတ္ထိပုရိသ ရထဗဒ္ဓာဒိ ဗြဟ္မန္တိ ပရိကပ္ပနံ သမညာတိဓာဝနံ။—အနု။] (တနည်း) အင်္ဂပစ္စင်္ဂအမည် ကာယအမည်ဟူသော ဆိုအပ်ပြီးသော အမည်ကို ကျော်လွန်၍ တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သော ပကတိ အစရှိသော ပုဒ်နက် အထည်ကိုယ်ခြံစသော ပုဒ်နက်၊ သတ္တစသော ပုဒ်နက်၊ ကာယစသော ပုဒ်နက်တမျိုးကို ကြံစည်ခြင်းသည် သမညာတိဓာဝနမည်၏။ [အထဝါ ယထာဝုတ္တသမည အတိက္ကမိတ္တာ ပကတိအာဒိ ဗြဟ္မာဒိ ဇီဝိဒိ၊ ကာယာဒိပဒတ္တန္တရပရိကပ္ပနံ သမညာတိဓာဝနံ။—အနု။]

သာရာဒါနာဘိနိဝေသ ။ ။ နိစ္စဟူသော အနှစ် သုခ သုတ အတ္တ ဟူသော အနှစ်ကို ယူခြင်းဟူသော မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည် သာရာဒါနာဘိနိဝေသ (အနှစ်သာရကို ယူခြင်းဟူသော မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း) မည်၏။ [နိစ္စသာရာဒါဂါဟဘူတော အဘိနိဝေသော သာရာဒါနာဘိနိဝေသော။—အနု။]

ကာယံ ။ပေ။ အာဒိမာဟ ။ ။ “ကာယံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ”သည် အဋ္ဌကထာ၌ လာသော “ န ကာယေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ ဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိ ”ကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း။ “ကာယဉ္စိ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံကို ခွဲခြားကာ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မနေ” ဟူလို။ “ တာနိစ ဧကသာဒီဟိ ”သည် အဋ္ဌကထာ၌လာသော “ နာပိ ဧကသာ လောမာဒိ ဝိနိမုတ္တ ဣတ္ထိပုရိသာနုပဿိ ” ကို ရည်ရွယ်သောစကားတည်း။ “ထို အင်္ဂပစ္စင်္ဂံတို့ကိုလည်း ဧကသာ လောမာ စသည်မှ လွတ်သော ဣတ္ထိပုရိသဟုလည်း ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မနေ” ဟူလို။ “ ဧကသာဒိကေ စ ဘူတုပါဒါယဂ္ဂပေဟိ ” ဟူသော စကားသည် အဋ္ဌကထာ၌ လာသော “ ယောပိ ဧတ္ထ ဧကသလောမာဒိကော ။ပေ။ န ဘူတုပါဒါယ ဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿိ ” ကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း။

ဣတ္ထိံ ဝါ၊ မိန်းမမူလည်းဖြစ်သော။ ပုရိသံဝါ၊ ယောကျ်ားမူလည်းဖြစ်သော။
ယံ၊ အကြင်အာရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ဝါ၊ စက္ခု
ပသာဒ၌မှီသော စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဣတ္ထိပုရိသဒဿနံ၊ မိန်းမ ယောကျ်ားကို
မြင်ရခြင်းသည်။ နတ္ထိံ နန၊ မရှိသည် မဟုတ်လော။ (ထိုသို့ မရှိပါဘဲလျက်
အဘယ်ကြောင့် “ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါပုရိသံဝါ” ဟု ဖွင့်ရပါသနည်း-ဟူလို။)
ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ (စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိပုရိသဒဿနံ၊
သည်။) နတ္ထိံ၊ မရှိသည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်မှန်ပါသော်လည်း။
(အဟံ၊ သည်။) ဣတ္ထိံ ၊ မိန်းမကို။ ပဿာမိ၊ ၎င်း။ (အဟံ) ပုရိသံ၊ ကို။ ပဿာမိ၊
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တသညာယ၊ ဖြစ်သော မှတ်ထင်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
ယံ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ (ပေါရာဇေဟိ) ဝုတ္တံ။

ဝါ၊ တနည်း။ မိစ္ဆာဒဿနေ၊ မှားသောအားဖြင့် မြင်ခြင်းသည်။ (သတိ၊
သော်။) ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူအားဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်မိန်းမ ယောကျ်ားကို။
ပဿတိ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထို မြင်အပ်သော မိန်းမယောကျ်ားသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ တကယ်မြင်အပ်
သော ရူပါရုံသည်။ န၊ မဟုတ်။ တံ၊ ထို မြင်အပ်သော မိန်းမယောကျ်ားသည်။

ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ။ ။ လူကိုမြင်ကြရာ၌ (၁) တချို့က “ မိန်းမ
ယောကျ်ားကိုမြင်၏ ” ဟု မှတ်ထင်ကြ၏။ (၂) တချို့ကား “ ဆပ်စသော ကောဠာသ
အခေါင်းဖြစ်သော သို့မဟုတ်-ဘုတရုပ် ဥါဒါဒါပင်အပေါင်းဖြစ်သော ကိုယ်ကို မြင်၏ ”
ဟု မှတ်ထင်ကြ၏။ (၃) တချို့ကမူ “ ရူပါရုံကိုမြင်၏ ” ဟု အမှန်အတိုင်း သိကြ၏။ ထိုသို့
ကွဲပြားသောကြောင့် ပဌမလူတို့မြင်ပုံကို ပြလို၍ “ယံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံဝါ” ဟု
မိန့်သည်။

နန ။ ပေ။ ပဿတိတိ ဝုတ္တံ ။ ။ ဤစကားသည် “ ဣတ္ထိံ သို့မဟုတ် ပုရိသကို မြင်၏ ”
ဟူသောအဖွင့်ကို မနှစ်သက်သော စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ စောဒနာပုံနှင့် ဖြေရှင်းပုံကိုပြသော
စကားတည်း။ စက္ခုပသာဒ (စက္ခုဝိညာဉ်) ဖြင့် ဣတ္ထိပုရိသကို မမြင်နိုင်သည့်ကား မှန်၏။
သို့သော် လူတို့က “ ဣတ္ထိံ-ပုရိသကို မြင်၏ ” ဟု မှတ်ထင်နေသောကြောင့် ထိုမှတ်ထင်
သည့်အတိုင်း ရှေးဆရာတို့ ဆိုရကား ထိုအတိုင်း ဖွင့်ပြရပါသည်-ဟူလို။

* မိစ္ဆာဒဿနေ ဝါ ။ ။ ဤနည်း၌ကား “ ယံ ပဿတိ ” အရ မှန်ကန်သော အမြင်
အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ မိစ္ဆာဒဿန (မှားသောအမြင်) အားဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်
“ နန စက္ခုနာ ” စသည်ဖြင့် စောဒနာဘယ် မရှိကြောင်းကိုပြသည်။ ရူပါရုံကို မြင်ရာ၌
“ မိန်းမယောကျ်ားကိုမြင်၏ ” ဟု မှတ်ထင်ခြင်းကိုပင် “ မိစ္ဆာဒဿန ” ဟု ဆိုသည်။

န တံ ဒိဋ္ဌိ ။ ပေ။ န ဟောတိ။ ။ အဋ္ဌကသ္မာ၌ “ ယံ ပဿတိ ” ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ နတ်
ဒိဋ္ဌိကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ န တံ ဒိဋ္ဌိ ” ဟု မိန့်သည်။ “ တံ ရူပါယတနံ န ဟောတိ ” ၌
တံ ဖြင့် ယံ ပဿတိတန်းက ဣတ္ထိပုရိသကို စွဲသည်။ ဒိဋ္ဌိကို “ ရူပါယတနံ ” ဟု ဖွင့်၍ နကို
“ န ဟောတိ ” ဟု ဖွင့်သည်။ နိဿယအနက်အတိုင်း အမိပ္ပါယ် သိနိုင်လောက်ပြီ။

ရူပါယတနံ၊ ရူပါရုံသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ (ရွှေစကားကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ဝါ၊ တနည်း။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါရုံသည်။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမယောက်ျားသည်။ န ဟောတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (န တံ ဒိဋ္ဌိ၏အနက်။)

အထဝါ၊ ထိုပြင် တနည်းကား။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမယောက်ျားသည်။ ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမ္မဟသင်္ခါတံ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသအပေါင်း၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်သော အာရုံသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်သော ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသအပေါင်း၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပေါင်းသည်။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမယောက်ျားသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော။

ယံ ဒိဋ္ဌိ တံ န ပဿတိတိ၊ ကား။ ယံ ရူပါယတနံ၊ အကြင်ရူပါရုံကို။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေသာဒိ ဘူတုပါဒါယ သမ္မဟသင်္ခါတံ၊ ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အပေါင်း ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်၏ အပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ (ယံ၊ အကြင် ကိုယ်ကို။) ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုမြင်အပ်သောရူပါရုံကို။ (တနည်း) တံ၊ ထိုမြင်အပ်သော ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အပေါင်း၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်၏အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သောကိုယ်ကို။ ပညာစက္ခုနား ဖြင့်။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ န ပဿတိ ဣတိ အတ္ထော။

ရူပါယတနံ ဝါ ။ပေ။ န ဟောတိ။ ။ န တံ ဒိဋ္ဌိကိုပင် တနည်း ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ရွှေနည်း၌ တံကို ရှေးဦးစွာ အနက်ပေးရ၏။ ဤနည်း၌ကား တံကို နောက်မှ အနက်ပေးရသည်။ ဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ရူပါယတနသည် ထို ဣတ္ထိပုရိသ မဟုတ်—ဟူလို။

အထဝါ ။ပေ။ န ဟောတိ။ ။ ယံ ပဿတိ အတွက် အထူးမဖွင့်၊ ထို့ကြောင့် ပဌမနည်းအတိုင်း အနက်မှတ်ရသည်။ ဒိဋ္ဌိအရကိုကား ရူပါယတနကိုမဖွင့်ဘဲ ကေသာဒိ ကောဋ္ဌာသ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အပေါင်းကို ဖွင့်၏။ မှန်၏— ကေသာဒိဘူတုပါဒါယ သမ္မဟသင်္ခါတံသည် ဒိဋ္ဌိ၏ ဝိသေသနတည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ရှေးက တံ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးလေ၏။ ထိုအနက်ကို နောက်ဝါကျ၌လာမည့် “ ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမ္မဟသင်္ခါတံ ဒိဋ္ဌိ” ဟူသော စကားဖြင့် စဉ်းစားပါ။] .

ဒိဋ္ဌိ ဝါ ယထာဝတ္ထံ န ဟောတိ။ ။ ဤဝါကျသည် ပဌမနည်း၌ကဲ့သို့ န တံ ဒိဋ္ဌိကိုပင် ပြောင်းပြန် အနက်ပေးဘို့ရန် တနည်းအဖွင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ယထာဝတ္ထံ” အရ ဆိုအပ်ပြီးသော ဣတ္ထိပုရိသကို စွဲရသည်။ [ရှေးနိဿယ၌ကား ယထာဝတ္ထံဖြင့် ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမ္မဟကို စွဲလေ၏။]

ယံ ဒိဋ္ဌိ တံ န ပဿတိ ။ ။ “ယံ ဒိဋ္ဌိ” ၌ “ယံ” အရ နိဿယအတိုင်းကောက်၍ တံ အရလည်း၊ ထိုအတိုင်းကောက်ပါ။ လူအများသည် ပညာစက္ခုဖြင့် ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ရူပါရုံကို ရူပါရုံဟုလည်း ဆံ အစရှိသောကိုယ်ကို ဆံစသော အပေါင်းဟုလည်း ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပေါင်းဖြစ်သော ကိုယ်ကို ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပေါင်းဟုလည်း မမြင်နိုင်ဘဲ မိန်းမ ယောက်ျားဟု မှားမှားယွင်းယွင်း မြင်ကြသည်—ဟူလို။

န အညဓမ္မာနုပဿတိ၊ ကား။ အညသဘာဝါနုပဿီ၊ အခြားသော သဘောကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတော)။ န (ဝိဟရတိ)၊ နေသည်မဟုတ်။ အညဘာဝိတော၊ အညတ အစရှိသော အခြင်းအရာမှ၊ အညဘာရာနုပဿီ၊ အခြားသော အခြင်းအရာကို ရှုလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပထဝီကာယန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကေသာဒိပထဝီ၊ ဆံအစရှိသော သသမ္မာရ ပထဝီကို။ ဓမ္မသမ္မဟတ္တာ၊ ရုပ်တရားအပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ (ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင် သာရိပုတ္တရာသည်။) ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အနေကပ္ပဘေဒ- သကလ သရီရဂတံ၊ တပါးမက များသော အပြားအားဖြင့် တကိုယ်လုံး၌ ဖြစ်သေး။ လက္ခဏပထဝီမေဝ၊ သဘောလက္ခဏာဖြစ်သော ပထဝီကိုပင်။ ပုဗ္ဗာ- ပရိယဘာဝေန၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော ပထဝီ နောက်၌ဖြစ်သော ပထဝီ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်လသော်။ သမ္မဟဝသေန၊ သန္တတိအပေါင်း၏ အစမ်းဖြင့်။ (သန္တတိပညတ်ဖြစ်သော အပေါင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ (ဓမ္မသေနာပတိ၊ သည်။) ဝဒတိ၊ ။ အညတ္တာပိ၊ ပထဝီကာယံပုန်မှ တပါးသော အာပေါကာယံ အစရှိသော ပုန်တို့၌လည်း။ ဝေ၊ ဤအတူတည်း။

အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တ ပဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဋ္ဌိတာရမ္မဏံ၊ တစပ်ထည်း ဆက်စပ်သော အာရုံသည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တဆက်တည်း။ အာရမ္မဏဘာဝေါ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (သဋ္ဌိတာရမ္မဏံကို “ဧကတော အာရမ္မဏဘာဝေါ” ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။) ဝါ၊ တနည်း။ အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဓိဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဣဒံ သဋ္ဌိတာရမ္မဏံ၊ ဤ တစပ်တည်းဆက်စပ်သော အာရုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ တိသု ဘဝေသု ကိလေသာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘဝတ္တယဝိသယာနံ၊ ဘဝသုံးပါး အပေါင်းဟူသော အရာရှိကုန်သော။ (ဘဝ ၃-ပါးကို အာရုံပြုကုန်သော။) ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ (“အာတာပန- တော” ၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

သဗ္ဗတ္ထိကန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ (ဝဒါမိ ၌စပ်။) (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ နည်း။) သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ လိနေ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တေ စ၊ ၌၌၎င်း။ ဥဒ္ဓေ၊ ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တေ စ၊ ၌၌၎င်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္ထ၊ အလိုရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ။) ဝါ၊ တနည်း။ တောယ၊ ဤသတိကြောင့်။ လိနေ၊ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၌၎င်း။ ဝါ၊ တွန့်ဆုတ်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါ၌၎င်း။ ဥဒ္ဓေ စ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်၌၎င်း။ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါ၌၎င်း။ ဘာဝေ-

တဗျာ၊ ပွားစေထိုက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ-
ကာ၊ အကျိုးရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ထိုသို့ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်ဖြစ်ရာ
အခါ၊ ပျံလွင့်သောစိတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌ ပွားစေထိုက်သော အလုံးစုံသောဗောဇ္ဈင်
တို့၏ အကျိုးရှိကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ မည်၏။

အန္တောသင်္ခေါပေါတိ (ပဒဿ)၊ ။ ။ ။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဩလီယနာ၊
စိတ်၏ ဆုတ်နှစ်ခြင်းသည်။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သည်။ (အန္တရာယ
ကရာ ဟောတိ ခွံစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ ဒွိတိပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်သော
အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿတို့ဖြင့်။ နိဝရဏပုဟာနံ၊ နိဝရဏကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိကတွာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဧကေကေန၊ တပါး
တပါးသော အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿဖြင့်။ ဝုတ္တပုဟာနဝိသေသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
နိဝရဏကို ပယ်ပုံအထူးကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိသေသေနာတိ အာဟ။ ဝါ၊
တနည်း။ ဝိနေယျ နိဝရဏာနီတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ ဟောတော်မူတဲ။ အဘိဇ္ဈာ-
ဒေါမနဿ ဝိနယဿ၊ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊
အကျိုးကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေနာတိ အာဒိ-
မာဟ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာယ၊ ။ ။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကာနံ၊
ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ အနုရောဓ ဝိရောဓာဒိနံ၊ ချစ်ခြင်း၊
မုန်းခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ပဟာနဒဿနံ၊ ပယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဧတဿ၊
ဤ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
မှတ်အပ်၏။ [ကသ္မာ ပယောဇနံ ဒဿေန္တော ဝိသေသေနာတိ အာဒိ အာဟ၊
နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယာနုပဿနာဘာဝနာယ၊ ။ ။ ပေ။ ပယောဇနံ၊
တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပယောဇနံ ဒဿေန္တော ဝိသေသေနာတိ အာဒိမာဟ
ဟုလည်း တနည်းပေးပါ။] ကာယဘာဝနာဟာတိ၊ ဟူသောပါ၎်ဖြင့်။ ကာယာ-
နုပဿနာ ဘာဝနာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ။ ။ ဧနာတိ၊ ကား။ အနုရောဓာဒိ-
ပဟာန ဝစနေန၊ ချစ်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း စကားဖြင့်။
(ယောဂါနဘာဝေါ ယောဂသမတ္တတာစ ဒိပိတာ ဟောတိ ခွံစပ်။)

သဗ္ဗတ္ထိကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဟူသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။
မေတ္တာ၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ မရုဏသတိ၊ မရုဏသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ အသုဘ-
ဘာဝနာစ၊ အသုဘဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်းတည်း။ [ဤ ၄-ပါးကို ခုဒ္ဒသိက္ခာ
၄၆-ဂါထာ၌ စတုရုရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်းဟု နာမည်မှည့်၏။] ဧတေန ယောဂိနာ၊
ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိသမ္ပဇညဖြင့်။ ပရိဟရိယမာနံ၊
အမြဲမပြတ် ဆောင်ရွက်အပ်သော။ တံ၊ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သဗ္ဗတ္ထိကကမ္မဋ္ဌာနံ၊
သဗ္ဗတ္ထိကကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ကသ္မာ)။ သတိ သမ္ပဇညဗလေန၊

သတိ သမ္ပဇည၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိစ္စိန္တဿ၊ မပြတ်စဲသော။ တဿ၊ ထို သဗ္ဗတ္ထိက ကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဝါ၊ ကို။ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဆောင်ရွက်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ သမထော၊ သမထကို။ ဝုတ္တော၊ ဧဟာတော်မူအပ်ပြီ။ (ကသ္မာ)။ သတိယာ၊ ၏။ သမာဓိက္ခန္ဓ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သမာဓိက္ခန္ဓ၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [“သဗ္ဗတ္ထက” ဟု ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌ ရှိ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကို ထို အဋ္ဌကထာ၏ ဘာသာဋီကာ တတိယ ပါရာဇိက အာနာပါနကထာ၌ ရှုပါ။]

ကာယာနုပဿနာဥဒ္ဓေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်

ကေဝလံ ပနိဓာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်။ ဣ၊ ဤဥဒ္ဓေသ၌။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိနှင့်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိနှင့်ထိုက်သော။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အဒ္ဓ၊ အဒ္ဓ သဒ္ဓါ၎င်း။ အဒက္ခိ၊ အဒက္ခိသဒ္ဓါ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝီ၊ ၂-ပါးသော သဒ္ဓါ တို့သည်လည်း။ ဧကတ္တာ၊ တူသောအနက် ရှိကုန်၏။ [ဒိသဓာတ်ချည်း ဖြစ်၍ အဇ္ဇတနိ အာဝိဘတ်နှင့် ဤ ဝိဘတ်သကဲ့သောကြောင့် အနက်တူဟုဆိုသည်။] သမ္ပဒ္ဓသောတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ ပဿကော၊ ရှုတတ် သော။ (သ=သော ဘိက္ခု ၌စပ်။)

သုခ ဒုက္ခတောပိဓာတိ (ပဒဿ)၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော ၌စပ်။) သုခါ ဒိနံ၊ သုခဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ ဌိတိဝိပရိဏာမ ဉာဏသုခတာယ၊ ဌိတိ သုခ၏အဖြစ်၊ ဝိပရိဏာမ သုခ၏အဖြစ်၊ ဉာဏသုခ၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ဝိပရိဏာမဌိတိ အညာဏဒုက္ခတာယံ စ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၏အဖြစ်၊ ဌိတိ ဒုက္ခ၏အဖြစ်၊ အညာဏဒုက္ခ၏အဖြစ်အာ ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့ကိုလည်း။ သုခတော စ၊ သုခ၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ တိဿောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဒုက္ခတော စ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်အား ဖြင့်၎င်း။ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန် ရှုထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သုခါဒိနံ ။ပေ။ ဝုတ္တတ္တာ ။ သုခဝေဒနာသည် ဌိတိသုခ (တည်ရှိခိုက်၌ သုခ ဖြစ်၍) ဝိပရိဏာမဒုက္ခ (ဖောက်ပြန်လသော် ဒုက္ခဖြစ်၏) ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဖောက်ပြန် လသော် သုခဖြစ်၍ တည်ရှိလသော် ဒုက္ခ ဖြစ်၏။ ဥပပက္ခာဝေဒနာသည် ဉာဏ်ဖြင့် သိလသော် ဌိတိသက်သည့်အတွက် သုခဖြစ်၍ အညာဏဒုက္ခ (မသိသည်ရှိသော် ဒုက္ခ သဘော) ဖြစ်၏။

- ရူပါဒိအာရမ္မဏ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိ ဉာဏာဒိသဟဇာတ ကာမာဝစရာဒိ ဘူမိ-
 နာနတ္ထဘေဒါနံ၊ ရူပါရုံ အစရှိသောအာရုံ၊ ဆန္ဒအစရှိသော အဓိပတိ၊ ဉာဏ
 သမ္ပယုတ် အစရှိသော သဟဇာတ၊ ကာမာဝစရ အစရှိသော ဘုံတို့၏ ထူးကုန်
 သည်၏အဖြစ်ဟူသော အပြားတို့၏၎င်း။ ကုသလာကုသလ တဗျူပါက ကိရိယာ-
 နာနတ္ထဘေဒဿ စ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ အကျိုး
 ဝိပါကံ၊ ကြိယာတို့၏ ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အပြား၏၎င်း။ အာဒိသဒ္ဓေ-
 န၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်။ သသင်္ခါရိကာ သင်္ခါရိက သဝတ္ထုကာ ဝတ္ထုကာဒိနာနတ္ထ-
 ဘေဒါနဉ္စ၊ သသင်္ခါရိက အသင်္ခါရိက၊ သဝတ္ထုဇာ အဝတ္ထုက အစရှိသည်တို့၏
 ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အပြားတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊
 စပ်သဖြင့်။ (အနုပဿိတဗျံ ဌိစပ်။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေတဗျံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။
 သုညတာ ဓမ္မဿာတိ၊ ကား။ ဓမ္မာ ဟောန္တိ ခန္ဓာ ဟောန္တိတိ အာဒိနာ၊ အစ
 ရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်။ သုညတာဝါရေ၊ သုညတာဝါရ၌။ အာဂတသုညတာ-
 သတာဝဿ၊ လာသော သတ္တဇီဝမ္ပ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော
 ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ (အနုပဿိတဗျာ ဌိစပ်။)

ကမဉ္စေတ္တာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (ကာယာ-
 နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၌။) ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။
 ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ န ဝတ္ထဗျံ၊ မဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ စောဒနံ၊ ကို၊ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ မဂ္ဂစိတ္တက္ခဏေ၊ မဂ်စိတ်၏
 ခဏ၌။ ဧကတ္ထ၊ ကာယ အစရှိသည်တို့တွင် တခုခုသောတရား၌။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်
 သော အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနုဿသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝေဒနာစသော တရား
 တို့၌။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသုဝိသံ၊ အသီး
 အသီး။ န ဝတ္ထဗျံ၊ မဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စောဒနံ
 ဒဿေတိ)။ တတ္ထ၊ ထိုစောဒနာ ၂-ရပ်တို့တွင်။ ပုရိမစောဒနာယ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော
 စောဒနာ၏အတွက်။ နာနာပုဂ္ဂလပရိဟာရော၊ အမျိုးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော
 အဖြေသည်။ (ဟောတိ)။ ပစ္ဆိမာယ၊ နောက်၌ဖြစ်သော စောဒနာ၏အတွက်။
 နာနာစိတ္တက္ခဏိက ပရိဟာရော၊ အမျိုးမျိုးသော စိတ္တက္ခဏ၌ ဖြစ်၏ဟူသော

နာနာ ။ပေ။ ပရဟာရော ။ ။ အဋ္ဌကထာဝယ် “နာနာပုဂ္ဂလဝသေန ပန နာနာ-
 စိတ္တက္ခဏိက သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာဝသေန စ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္ထံ” ဟု အဖြေ ၂ မျိုး ပြထား၏။
 ထိုတွင် နာနာပုဂ္ဂလဝသေန ပန ဟူသော အဖြေသည် “ပုဗ္ဗေ ပဟိနတ္တာ ပုန ပဟာနံ န
 ဝတ္ထဗျံ” ဟူသော စောဒနာ၏ အဖြေတည်း။ “နာနာစိတ္တက္ခဏိက သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ-
 ဝသေန” ဟူသော အဖြေသည် “မဂ္ဂစိတ္တက္ခဏေဝါ ဧကတ္ထ ပဟိနံ သဗ္ဗတ္ထ ပဟိနံ
 ဟောတိ” ဟူသော စောဒနာ၏ အဖြေတည်း။

အဖြေသည်။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်၏။ လောကီယဘာဝနာယ၊ လောကီဘာဝနာဖြင့်။ ကာယော၊ ရူပကာယ၌။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝေဒနာဒိသု၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌။ ဝိက္ခမ္ဘိတံ၊ ပယ်ခွါအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ပဟိနံ ဝေဒနာဒိသု ဝိက္ခမ္ဘိတံ) ယဒိ နပွဝတ္တေယျ၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (ဒေဝသတိ) ပဋိပက္ခဘာဝနာယ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဘာဝနာဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို ရူပကာယ၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ၊ ၏။ သာ အပ္ပဝတ္ထိ၊ ထို မဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနု၊ တပယဟာနံ၊ ထို အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဟောတော်မူထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဥဘယတ္ထ၊ ၂-ပါးစုံသော စောဒနာ၌။ ဥဘယံ၊ ၂-ပါးစုံသော အဖြေကို။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧက္ကတ္ထံ ။ ပေ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ မဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ၊ မဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာကို။ (သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။) ဝါ၊ တနည်းကား။ လောကီယဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကာယ အစရှိသည်တို့၌။ အပ္ပပတ္တိမတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်းမျှကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ပဉ္စပိ ခန္ဓာ လောကောတိ၊ ဟူ၍။ စဘူသုပိ၊ ၄-ပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့၌လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဒေသအဖွင့်အပြီးတည်း။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၅၆။ သဗ္ဗပုကာရဝစနေန၊ သဗ္ဗပုကာရ သဒ္ဓါဖြင့်။ [သဗ္ဗပုကာရကာယာနုပဿနာ နိဗ္ဗတ္တကာ၌ပါသော သဗ္ဗပုကာရသဒ္ဓါဖြင့်။] ဥဒ္ဒေသော၊ ဥဒ္ဒေသ၌။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာဒိဒါနုပဿနာပုကာရာ စ၊ အဇ္ဈတ္တ အစရှိသော အနုပဿနာ အပြားတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ၊ ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အဇ္ဈတ္တ အစရှိသော အနုပဿနာ၌။ အန္တောဂဓာ၊ ကုန်သော။ စုဒ္ဒသ၊ ၁၄-ပါးကုန်သော။ ပကာရာ၊ အပြားတို့၎င်း။ (ဣတိ ဌ်စပ်။) ကာယဂတာသတိသုတ္တေ၊ ကာယဂတာသတိ သုတ်၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဧကသာဒိဝဏ္ဏံ ကသိဏာရမ္မဏ စတုက္ကဏ္ဍာနုပုကာရာ၊ ဧကသ အစရှိသော ဝဏ္ဏကသိဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော စတုက္ကဏ္ဍာန် အပြားတို့၎င်း။ လောကီယာဒိပုကာရာ၊ လောကီယ အစရှိသော အပြားတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေပိ၊ ထို အပြားတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာဓေ၊ ယူတော်မူအပ်ကုန်သည်သာ။ (ဣသ္မာ စောပိ ဂဟိတာဓေ၊ ကုန်သည်သာ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။)

ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ကေပုကာရနိဒ္ဒေသေန၊ တပါးသော အပြားကို အကျယ်ပြုခြင်းဖြင့်။ နိဒ္ဒေသနမတ္တံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း၊ ဥဒါယရုဏ်မျှကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝေပိဂဟိတဒေဝိတံ၊ ဝိညာယတံ)။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗပုကာရဂုဏ်၊ အလုံးစုံသော အပြားကို ယူတော်မူခြင်းကို။ ဗာဟိရေသုပိ၊ အပဖြစ်သော အချို့ တိတ္ထိတို့၌လည်း။ ကေဒေသသမ္ဘဝတော၊ တစိတ်တဒေသဖြစ်သော အနုပဿနာ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူ အပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဠဗ္ဗံ။ [ဗာဟိရေသုပိ ကေဇေသု အညတိတ္ထိယေသု။ တေသမ္ပိ ဟိ အာနာပါနာဒိဝသေန ဒမထပက္ခိကာ ကာယာနုပဿနာ သမ္ဘဝတံ။ တေနာဟ “ကေဒေသသမ္ဘဝတော” တံ။— အနု။]

တိရိယံ တစပရိတ္တိန္ဒန္တိ ဣတ္ထိ၊ ဌ။ (စောဒနာသောဓနာနယော ဧဝံ ဝေဒိ- တဗ္ဗော)။ ကေသလောမ ခနါနံ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းတို့၏။ အတစပရိတ္တိန္ဒတာ၊ အရေဖြင့် မပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ တစဿ၊ အရေ၏။ အတစပရိတ္တိန္ဒတာစ၊ အရေဖြင့် မပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ (သ္မိပါလျက် အဘယံကြောင့် “တစပရိယန္တံ” ဟု ဟောတော်မူရသနည်း—ဟူလို။) ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာ တည်း။ (ကေသလောမနခါနံ အတစပရိတ္တိန္ဒတာ တစဿ အတစပရိတ္တိန္ဒတာစ) ယဒိပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား ရှိပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း။ တစပရိတ္တိန္ဒဗဟုလတာယ၊ အရေဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကောဠာသတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဂူပကာယ၏။ တစပရိတ္တိန္ဒတာ၊ အရေဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အပြင်သည်။ န န ဟေတိ၊ မဖြစ်မဟုတ်၊ ဖြစ်သည် သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ (တိရိယံ တစပရိယန္တံ ဟူ၍။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဤအလို တစပရိယန္တံကို ယေဘုယျနည်း ဟု ဆိုလို သည်။] ရှေ့နည်းမှ တနည်းပြလို၍ [“တစော ပရိယန္တော” စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ တနည်းကား။ အဿ၊ ဤကိုယ်၏။ တစော၊ အရေဟူသော။ ပရိယန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစပရိယန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတေန ဝစနေန၊ ဤ တစပရိယန္တောသဒ္ဓါဖြင့်။ ကာယေကဒေသဘူတော၊ ကိုယ်၏ တစိတ်တပိုင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တစော၊ အနေကို။ ဂဟိတော ဧဝ၊ ယူအပ်ပြီးသည်သာ။

တစော ပရိယန္တော ။ပေ။ ဂဟိတော ဧဝ ။ “တစော+ပရိယန္တော အဿာတိ တစပရိယန္တော” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ ပြုသောအခါ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗိဟိ ဖြစ်သောကြောင့် တစ အပိုင်းအခြားရှိသော အခြားကောဠာသော မက၊ တစလည်း ရ၏။ ထို့ကြောင့် “ကာယေကဒေသဘူတော တစော ဂဟိတော ဧဝ” ဟု ဆိုသည်။ [တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏဗဟုဗ္ဗိဟိ အဓိပ္ပါယ်ကို သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဂူပါ။]

[ဤသို့ တစပရိယန္တ အရ တစလည်း ရကြောင်းကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ ကေသာ လောမာ စသည်တို့၏ တစပရိယန္တဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “တပုဋိ-ဗဒ္ဓါစ” စသည်ကို မိန့်။] စ၊ အဘို့တပါးကား။ တပုဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုအရေ၌ စပ်ကုန် သော။ တဒနုပဝိဋ္ဌမူလ၊ ထိုအရေသို့သက်ဝင်သော အမြစ်အရင်းရှိကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ ဆံပင်အစရှိသည်တို့သည်။ ဝါ၊ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့သည်။ တစပရိယန္တာဝ၊ အရေဟူသော အဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတ္တိ သာကာရသမ္ပဟော၊ သုံးဆယ် နှစ်ပါးသော အဘို့အစုတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကို။ တစပရိယန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပူရံ နာနပ္ပကာရဿာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ယေဟိ၊ အကြင်အပြားတို့ဖြင့်။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အသုစိ၊ ပစင်မကြယ် ရှိစဖွယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တေ ပကာရာ၊ တို့သည်။ ဧ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကေသာလောမာတိ အာဓိ၊ ကေသာ လောမာ အစရှိသောစကားကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ် ကို။ ဒီပေန္တော (ဟုတွာ) ဧတေ ကေသာဒယော အာကာရာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟိ၊ မုနံ။ အာကာရာ၊ အာကာရာပုဒ်၎င်း။ ပကာရာ၊ ပကာရာပုဒ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ ၂-ပုဒ်တို့၏။ ဧကော၊ တခုတည်းသော။ အတ္တော၊ အနက်သည်။ (ဟောတိ)။ [အရ အားဖြင့် ကေသာ အစရှိသည်တို့ကိုပင် ရသော်ကြောင့် အနက်အရအားဖြင့် တမျိုးတည်းသာဖြစ်သည်-ဟူလို၊ သဒ္ဓါအသံအားဖြင့်ကား အာကာရ+ပကာရ ဟု ၂-မျိုး ကွဲပါ၏။]

တပုဋိဗဒ္ဓါစ။ ။နဝ ဒန္တ နာရ မံသတို့သည် ထိုအရေ၌ ဖွဲ့စပ်ရုံသာ ဖွဲ့စပ်အပ်ကုန်၏။ အရေအတွင်းသို့ မဝင်ကုန်။ ကေသ လောမာတို့သည် ထိုအရေ၌ ဖွဲ့စပ်ရုံသာ မက၊ အရေအတွင်း၌လည်း အမြစ်အရင်း ဝင်နေကုန်၏။ အခြား ကောဋ္ဌာသတို့ကား တံစ ဖဋ္ဌိဗဒ္ဓနှင့်စပ်သော ကောဋ္ဌာသနှင့် တဆင့်စပ်ကုန်၏။ ဥပမာ—အမျိုးသည် တစပုဋိဗဒ္ဓနှင့် စပ်သော အသားနှင့်စပ်နေရကား တပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓတည်း။ ဤသို့အားဖြင့် တပုဋိဗဒ္ဓ အရ တပုဋိဗဒ္ဓကောဋ္ဌာသကို၎င်း၊ တပုဋိဗဒ္ဓဒနုပဝိဋ္ဌမူလ ကောဋ္ဌာသကို၎င်း၊ တပုဋိဗဒ္ဓ ပုဋိဗဒ္ဓကောဋ္ဌာသကို၎င်း ကေဒေသသရူပေကသေသနည်းအားဖြင့် ၃-မျိုးလုံးရသည်ဟု မှတ်ပါ။ [တစပရိယန္တနိ နဒေန္တနာရမံသာနံ ဘစပရိယန္တနိ တဒနုပဝိဋ္ဌမူလနံ (ထိုအရေ၌ အစဉ်အတိုင်းဝင်သော မူသရှိကုန်သော။) ကေသလောမာနံ တပုဋိဗဒ္ဓပုဋိဗဒ္ဓါနံ ဣတရေသံ သမ္ပဟာတော သဗ္ဗော ကာယော တစပရိယန္တော တွေဝ ဝုတ္တောတိ ဒေသေန္တော တပုဋိဗဒ္ဓါတိအာဓိမာဟ။—အနု။]

နိသိန္နဿ၊ ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အပရိပ္ပန္နနိသဇ္ဇာ-
 မူလကံ၊ မလုပ်မရှားဘဲ ထိုင်နေခြင်းလျှင်အရင်းခံရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ တာဝ၊ ထို အပရိပ္ပန္နနိသဇ္ဇာမူလကရုက္ခ ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်။ ဧကော၊
 တကြိမ်သော။ နိသဇ္ဇဝါရော၊ ထိုင်ခြင်း၏အကြိမ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယာ-
 ဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အခါ၌။ ဥဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တာဝ၊ ထို ထသည့်
 တိုင်အောင်။ ဧကော၊ သော။ နိသဇ္ဇဝါရော၊ တည်း။ ယေန ဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီ
 အရင်ဖြင့်။ ဥဂ္ဂယော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူခြင်း၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တဝိဓော၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော။ သော ဝိဓိ၊ ထိုအစီအရင်ကို။
 ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံတိ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တိန်ဗုတ္တံ၊
 ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ (ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံတိ ဝုစ္စတိ)။

မတ္တလုဂ်ဿ၊ ဦးနှောက်၏။ ပထဝီဓာတုဗဟုလဘာဝတော၊ များသော
 ပထဝီဓာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကရိသာဝသာနေ၊ များသောပထဝီဓာတ်
 ရှိသောကရိသ၏အဆုံး၌။ တန္တိအာရောပနံ၊ ပါဠိတော်သို့တင်ခြင်းကို။ (အာစရိ-
 ယော၊ သည်။) အာ၊ ဘ၊ ပြီ။ [ကသာမုစ၍ ကရိသတိုင်အောင်သောကောဋ္ဌာသ
 တို့သည် ပထဝီဓာတ်များသော ကောဋ္ဌာသတို့ချည်းတည်း။ မတ္တလုဂ်လည်း
 ပထဝီဓာတ် များရကား ကရိသ၏ အဆုံး၌ ပါဠိတော်ဝယ် တင်ထားသို့ရန် ဆို
 သည်။ မတ္တလုဂ်၏နှောက်၌ ပိတ္တံ သေမှံ စသော ကောဋ္ဌာသ ၁၂-ပါးကား
 အာပေါဓာတ်လွန်ကဲသော ကောဋ္ဌာသများတည်း။] ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣ၊ ဤ
 သရဇ္ဈာယ်ပုံကိုပြရာ၌။ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္က (န္တိ)၊ ဟူ၍၎င်း။ (အနု
 လောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ပုံ။) ဝက္က အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ တစော ဒန္တာ
 နခါ လောမာ ဧကသာတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ (ပဋိလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ပုံ။) ဝေ၊

ယာဝ ။ပေ။ နိသဇ္ဇဝါရော။ ။ [နိသဇ္ဇာယ+ဝါရော နိသဇ္ဇဝါရော။] ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ထိုင်သောအခါ မလုပ်မရှားဘဲ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်ရ၏။ ထိုသို့ ထိုင်ခြင်းကြောင့် အတော်
 ကြာလျှင် ညောင်းညာပူဒုက္ခ ဖြစ်၏။ ထိုင်သည်မှစ၍ ထိုဒုက္ခဖြစ်ရာ အချိန်ကို “နိသဇ္ဇ
 ဝါရ တကြိမ်” ဟု အသိအမှတ်ပြုရ၏။ (တနည်း) ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်သည်မှစ၍ အညောင်း
 အညာဖြေသို့ရန် တကြိမ်ထလျှင် “နိသဇ္ဇဝါရတကြိမ်” ဟု အသိအမှတ်ပြုရသည်။

ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ ။ ။ ကုသံလဿ+ ဘာဝေါ ကောသလ္လံ၊ ဥဂ္ဂယော + ကောသလ္လံ
 ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ။ “ကေသာလောမာ” အစရှိသော ကောဋ္ဌာသပါဠိကို နှုတ်တက်ရအောင်
 သင်ယူကျက်မှတ်ခြင်းသည်၎င်း၊ စိတ်ထည်း၌ နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့် ဆံပင် မွေးညှင်း
 အစရှိသည်တို့ကို ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန ဒိသ ဩကာသ ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား
 ခြင်း၏ အဝါးဝစွာ လောလာအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်၎င်း ဥဂ္ဂဟမည်၏။
 ထိုဥဂ္ဂဟ၌ ကျွမ်းကျင်ကြောင်း အစီအရင်ကို ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဟု ဆိုသည်။ ထိုဥဂ္ဂဟ
 ကောသလ္လံသည် အဋ္ဌကထာ၌ လာလတ္တံ့အတိုင်း ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။

သို့။ ဝက္ကပဉ္စကားဒီသု၊ ဝက္ကပဉ္စက အစရှိသည်တို့၌။ အနုလောမသဇ္ဈာယံ၊ အနုလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ပုံကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ ပဋိလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ပုံကို။ ပုရိမေဟိ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော ပဉ္စက ဆက္ကတို့နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ဆက်စပ်သည်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သွာယံ (သော+အယံ သဇ္ဈာယော)၊ ထို သရဇ္ဈာယ်နည်းကို။ (ဝုတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော တို့၌စပ်။) ပရတော၊ နောက်၌။ (“ အဝိသေသတော ပန သာမာရကဝသေန ဝေ ဝေမိတဗ္ဗ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်လတ္တံ့။) တေသု၊ ထို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းတို့တွင်။ အာဒိ အန္တ ဒဿနဝသေန၊ အစ သရဇ္ဈာယ်နည်း၊ အဆုံးသရဇ္ဈာယ်နည်းကို ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိသု၊ သီ။ (ရွှေပဉ္စက ဆက္ကတို့နှင့် မရောက်) တိပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်သုံးလိပတ်လုံး၎င်း။ ပုရိမေဟိ၊ ရွှေ၌ဖြစ်သော ပဉ္စက ဆက္ကတို့နှင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ တိပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်သုံးလိပတ်လုံး၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်ခြောက်လိပတ်လုံး။ ယေ သဇ္ဈာယာ၊ အကြင် သရဇ္ဈာယ်ခြင်း တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝက္ကမာနာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဟိ၊ မှန်။ အနုလောမပဋိလောမသဇ္ဈာယေပိ၊ အနုလောမပဋိလောမသရဇ္ဈာယ်နည်းတွင်လည်း။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ ပဋိလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်နည်းသည်။ အန္တိမော၊ အဆုံး၌ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [တနည်း—ကညာ အာဒိ အန္တ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။ ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ အနုလောမ ပဋိလောမသဇ္ဈာယေပိ၊ တွင်လည်း။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ သည်။ အန္တိမော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိအန္တဒဿနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။] ဝါ၊ တနည်း။ တေမိ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော

ဝိသု တိပဉ္စာဟံ ။ အခြား ပဉ္စကတို့နှင့် မရောက်၊ ဥပမာ— ဝက္ကပဉ္စကချည်း အနုလုံအားဖြင့် ငါးရက်၊ ပဋိလုံအားဖြင့် ငါးရက်၊ အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့် ငါးရက်၊ ဤသို့ ငါးရက်သုံးလိ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို “ဝိသု တိပဉ္စာဟံ” ဟု ဆိုသည်။

ပုရိမေဟိ ဧကတော တိပဉ္စာဟံ ။ ။ ဝက္ကပဉ္စကကို ရွှေ တစပဉ္စကနှင့် ရော၍ အနုလုံအားဖြင့် ငါးရက်၊ ပဋိလုံအားဖြင့် ငါးရက်၊ အနုလုံ ပဋိလုံအားဖြင့် ငါးရက် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို “ပုရိမေဟိ ဧကတော တိပဉ္စာဟံ” ဟု ဆိုသည်။

အာဒိ အန္တ ဒဿနဝသေန။ ။ “မိသံ နာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္က” ဟု ဝက္ကပဉ္စက သရဇ္ဈာယ်နည်းကို ပဌမဆုံးဖြစ်သောကြောင့် “အာဒိ သရဇ္ဈာယ်နည်း” ဟု ဆိုသည်။ ဤနည်းအတိုင်း စ၍ ငါးရက် သရဇ္ဈာယ်ရသည်။ အနုလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်နည်းကို ပြခြင်းကို “အာဒိဒဿနနည်း” ဟု၎င်း၊ အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်နည်းတွင် အဆုံးဖြစ်သော သရဇ္ဈာယ်နည်းကို ပြခြင်းကို “အန္တဒဿနနည်း” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ ထိုနည်းများကို အဋ္ဌကထာနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ပါ။

သရဇ္ဈာယ်မှုကိုပြုခြင်းသည်လည်း။ သဇ္ဈာယပုကာရန္တရံ၊ သရဇ္ဈာယ်နည်းအပြား အထူးတည်း။ ဣတိ ဝေဒိတဗျံ၊ [တေမ္ပိတိ ယဒိဒံ ပုရိမေဟိ သဒ္ဓိံ ပစ္စိမဿ ပဉ္စကာဒိနော ဧကေတော သဇ္ဈာယကရဏံ၊ ပဉ္စကာဒီနံ ပဇ္ဇေကံ အနုလောမာဒိနာ သဇ္ဈာယပုကာရတော အညော သဇ္ဈာယပုကာရော ဒေသောတိ အတ္ထော။-အနု၊]

ဟတ္ထသင်္ခလိကာ၊ ဟတ္ထသင်္ခလိကာ မည်သည်။ အင်္ဂုလပန္နိ၊ လက်ချောင်း တို့၏အစဉ်တည်း။ [လက်ဝါး ၂-ဖက်ကပ်၍ လက်ချောင်းတို့ကိုဆက်စပ်ညှပ်လိုက် သောအခါ လက်ချောင်းတို့သည် စိတန်းလျက် နေ၏။ ထိုအတူ ကောဋ္ဌာသ များလည်း စိတန်းလျက် ထင်လာသည်— ဟူလို။] လက္ခဏပဋိဝေဓဿာတိ၊ ကား။ အသုဘလက္ခဏာ ပဋိဝေဓဿ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ် သော ဉာဏ်အား။ ဝါ၊ တနည်း။ ဓာတုလက္ခဏ ပဋိဝေဓဿ၊ ဓာတ် ၄-ပါးတို့၏ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား။ (ပစ္စယော ဟောတိ ဌ္မစပ်။) [အသုဘလက္ခဏံ ဧကသာဒိနံ ပဋိဂ္ဂုလဘာဝေါ။ ထဒ္ဓါဒိဘာဝေါ ဓာတုလက္ခဏံ။—အနု။]

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘာဂေါ၊ အဘို့တည်း။ သဘာဂေါ၊ မိမိ၏အဘို့။ [သ-ကို အတ္တနောဟု ဖွင့်။] သဘာဂေန၊ မိမိ၏ အဘို့အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြား ခြင်းတည်း။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏အဘို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း။ ဟေဋ္ဌ- ပရိတိရိယန္တေဟိ၊ အောက်အထက် ဖိလားအဘို့တို့ဖြင့်၎င်း။ သကကောဋ္ဌာသိက- ကေသန္တရာဒိဟိ စ၊ မိမိ၏ကောဋ္ဌာသ၌ ပါဝင်သော အခြားသော ဆံပင် အစ ရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော။ [ထိုကဲ့သို့ ပိုင်းခြားပုံကို အဋ္ဌကထာအကျယ်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။ “သကကောဋ္ဌာသိက နေရာ ဝယ် သကောဋ္ဌာသိက”ဟု အနု၌ ရှိ၏။]

ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂဟူသည်။ ပုက္ကုသတိသုတ္တံ၊ ပုက္ကုသတိသုတ် တည်း။ သာဓာရဏဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကေနဝ၊ ဤမျှငလောက်သော စကားဖြင့်ပင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးပါလျက်။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ သဗ္ဗ သဒ္ဓါသည်။ ဝဏ္ဏ- ကသိဏဝသေန၊ ဝဏ္ဏကသိုဏ်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတုက္ကဇ္ဈာနိက သမထ သာဓာ- ရဏတ္ထဿ စ၊ စတုက္ကဇ္ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သမထနှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို လည်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။ [မူလက ပဋိဂ္ဂုလကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်လျှင် ပဌမဈာန်နှင့်သာ ဆက်ဆံ၏။ ဆံပင်စသည်တို့က ဝဏ္ဏကသိုဏ်းဖြစ်လျှင် စတုက္က ဈာန်ကသမထနှင့် ဆက်ဆံ၏။ ထိုသို့ ၂ မျိုးလုံးနှင့် ဆက်ဆံအောင် သဗ္ဗ သဒ္ဓါ ထည့်၍ သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ဟု ဆိုသည်။]

ဩက္ကမနဝိသဇ္ဇနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝဇ္ဇေတဗ္ဗေ၊ သွားထိုက် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်ကုန်သော။ မဂ္ဂေ၊ ခရီးတို့ကို။ (ဩသလ္လက္ခေတွာ ဌ္မစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္ပဏေတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။

ကာယာနုပဿနံ၊ ကာယာနုပဿနာကို။ ဟိတွာ၊ စွန့်၍။ သုဘာဒိဝသေန၊ သုဘ အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ကေသာဒယော- ဝိ၊ ဆံ အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဗဟိဒ္ဓါပုထုတ္တာရမ္ပဏာနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဓိ- ဘဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြွကြွနေယေဝ ဥဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေဝိယ၊ ရှေးအစဉ်ကဲ့သို့။ (ရှေး အစတုန်းကကဲ့သို့။) ကေတ္ထိ၊ တခုတည်းသော ထန်းပင်၌။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော်၍ချောက်ခြင်းကို။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော်။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗတာလေသု၊ အလုံးစုံသော ထန်းပင်တို့၌။ ပတိတွာ၊ ခုန်ချ၍။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထိုထို ထန်းပင်မှ ထ၍။ ပရိယန္တတာလံ၊ အစွန့်ဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့၎င်း။ အာဒိတာလဂ္ဂ၊ အစဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့၎င်း။ အဂန္တု၊ မသွားတော့ဘဲ။ တတော တတော၊ ထိုထို ဟစ်အော်၍ချောက်ရာထန်းပင်မှ။ (ဥဋ္ဌဟိတွာ ၌စပ်။) တတ္တ တတ္တေဝ၊ သို့ထို ထန်းပင်၌ပင်။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော်၍ ချောက်ခြင်းကို။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ (နိပတိတွာ န ဥဋ္ဌဟေယု ၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဓိစိတ္တန္တိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ (အနု- ယုတ္တေန ၌စပ်။) အနုယုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ယုတ္တပယုတ္တေန၊ အားထုတ် အပြား အားပြင့် အားထုတ်သော။ ဘာဝေန္နေန၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေသော။ (ဘိက္ခုနာ ၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ၊ သမာဓိနိမိတ် ဟူသည်ကား။ ဥပ- လက္ခဏာကာရော၊ အာရုံသို့ ကပ်၍ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အခြင်းအရာရှိသော။ သမာဓိယေဝ၊ သမာဓိသာလည်း။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ ဥပ္ပါဒေဝာဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓိကာရဏံ၊ သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အာရမ္ပဏံ၊ သည်။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဌာနံ အတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစန- သေသော၊ သဒ္ဓါကြောင်းသည်။ ဟောတိ။ (အတ္ထိဟု ထည့်၍ပေးပါ- ဟူလို။) တံ စိတ္တံ၊ ထို ဘာဝနာဝိတ်သည်။ ဧကောသဇ္ဇာယ၊ ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှါ။

ကာယာနုပဿနံ ။ပေ။ ဝေဒိတုဒ္ဓာ ။ “ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ” ဟု ဆိုသော ကြောင့် ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာ၏ အရံဖြစ်သော ကောလ လောမာ စသည် တို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပစာရုံ မဖြစ်နိုင်ဟု မှတ်ရမည်သောဟု မေးဘွယ်ရှိသော ကြောင့် ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ အစရှိသည်ကိုလည်း ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ကောလ လောမာ အစရှိသည်တို့လည်း အသုဘအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ မာတ် အဖြစ်ဖြင့်၎င်း မရှုဘဲ သုဘ သုခ “အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုအပ်လျှင် “ ဗဟိဒ္ဓါ ပထဘာရမဏီတိပင် ဖြစ်သည် ” ဟူလို။

(ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ အကြင် ဖြစ်ရာ၏။ တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ဤ ပျင်းရိသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ တံ မနသိ ကရဏံ၊ ထို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (ဌာနံ ခွဲစပ်။) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငါ။ (ယံ) သံဝတ္တေယျ၊ အကြင် ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တေဿ၊ ဤပျင်းရိသူ၏အဖြစ်အကျိုးငှါဖြစ်ခြင်း၏။ ဌာနံ ကာရဏံ၊ အကြောင်း တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နစ ပဘဂ္ဂံတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ကမ္မနိယဘာဝပ- ဝမနေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှု၌ ကောင်းသည်၏အပြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်လည်း။ (န ဟောတိ ခွဲစပ်။) ဣတိအတ္ထော။ [ပဘဂ္ဂံ၌ ပ+ဘဇ္ဇဓာတ်+ဏုပစ္စည်း၊ တသိလအနက်ဟော။]

အာလိမ္မေတိတံ၊ ကား။ အာဒီပေတိ၊ တောက်စေ၏။ ဇာလေတိ၊ တောက် စေ၏။ တဉ္ဇာတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌန္တနိကတိ သင်္ခါတံ၊ တန်ဆာအထူးဟု ဆိုအပ်သော။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးကို။ တပယောဇနံ၊ ထိုအကျိုးကို။ (“အနုဘောတိ၊ ပြီးစေ ၏” ခွဲစပ်။) (တနည်း) တံ အတ္ထံ တံ ပယောဇနံ၊ ထိုအကျိုးသို့။ (“အနုဘော- တိ၊ ရောက်၏” ခွဲစပ်။) အဿာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏကာရဿ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည် ၏အတွက်။ အနုဘောတိ သမ္မောတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေ၏။ သာဇေတိ၊ ပြီးစေ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အဿ သုဝဏ္ဏဿ၊ တိုရွှေ၏။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးသို့။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။ အနုဘောတိ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ရ၏။ [ဤ အဖွင့် ၂-မျိုးအတိုင်း အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ၂-နည်း ပေးထားသည်။]

အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဉာဏေန၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိ သည်ကို သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကရဏီယဿ၊ မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော။ ဣဒ္ဓိ- ဝိဓ ပစ္စန္ဒဘဝနာဒိကဿ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကို ခံစားရခြင်းအစရှိသော။ အဘိညာသစ္စိ- ကရဏီယဿ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော။ (“ဓမ္မဿ၊ တရား ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ” ခွဲစပ်။) ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ပစ္စက္ခံ (ပတိ + အက္ခံ)၊ မျက်စိ၏ ရှေးရှုသည်။ ဝါ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသူသည်။ သက္ခံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ သက်သေမည်၏။ သက္ခိနော၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသူ၏။ ဝါ၊ သက်သေ၏။ ဘဗ္ဗတ၊ ဖြစ်ထိုက် သူ၏ အဖြစ်တည်း။ သက္ခိဘဗ္ဗတ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသူ၏ ဖြစ်ထိုက်သူ၏ အဖြစ်။ သက္ခိဘဝနတ၊ သက်သေဖြစ်နိုင်သူ၏ အဖြစ်သည်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ သက္ခိ စ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထို သက္ခိ ဟူသည်။ ဘဗ္ဗော စ၊ ထိုက်သူလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိနံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသည်တို့ အား။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ တတ္ထစ၊ ထို ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသည်တို့အား ထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း။ သက္ခိ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသူတည်း။ ဝါ၊ သက်သေတည်း။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကိတဗ္ဗော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသည်တို့အား ထိုက်သည်၏အဖြစ်၌ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသူ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ သက္ကိတဗ္ဗ-တော၊ ဖြစ်။ တံ၊ ထို ဣဒ္ဓိဝိဓ အစရှိသည်တို့အား ထိုက်သူ၏ အဖြစ်၌ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ရှိသူ၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ သက်သေ၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အာယတနေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဟေတောဒိကော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အကြောင်း အစရှိ သော။ ကာရဏော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (သက္ကိတဗ္ဗတံပါပုဏာတိ ၌ပေ။) [ဤ၌ သတိ ၂-ထပ်ဖွင့်၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဒီကာ ဗြဟ္မ ဇာလသုတ် ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာအဖွင့်၌ ရေးထားပြီ။]

သီတိဘာဝန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ကိလေသဒရထဂူပ-သမံ၊ ကိလေသာကည်းဟူသော ပူသောင်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ (သစ္စိ-ကာတံ၌စပ်။) သမ္ပဟံသေတိတိ၊ ကား။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှ ဖြစ်သော။ [တုန်ဆုတ်ခြင်းသို့လည်း မရောက် ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့လည်း မရောက်ဘဲ အညီအမျှ ဖြစ်သော။] စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ တထာပဝတ္တိယာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ (ထို ညီမျှသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။) ပညာယ၊ ဖြင့်။ တောသေတိ၊ နှစ်သက်စေ၏။ ဥတ္တေဇေတိ၊ ထက်သန်စေ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယဒါ၊ ၌။ နိရုဿာဒံ၊ သာယာခြင်းမရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ဘာဝနာသို့။ နပက္ခန္ဓတိ၊ မပြေးဝင်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဇာတိ-အာဒိနိ၊ ဇာတိအစရှိကုန်သော။ သံဝေဂဝတ္ထုနိ၊ သံဝေဂ၏ အကြောင်း ဝတ္ထု တို့ကို။ ပစ္စဝေကိတော၊ ရှိ။ သမ္ပဟံသေတိ၊ န။ သမုတ္တေဇေတိ စ၊ ကောင်းစွာ လည်း ထက်သန်စေ၏။ [အနုဋီကာ၌ သမုတ္တေဇေတိ စာတိဟု စ ပါသည်။]

တိရိယံ၊ ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။) ခန္ဓေ ကေသာ ကေတော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ပြီ။) (တနည်း) ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်သနည်း။ ခန္ဓေ၊ နှစ်ပင်ကုန်သော။ ကေသာ၊ ဆံပင် တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆိန္နာ။) အာသယောတိ၊ ကား။ နိဿယော၊ ပိုရာတည်း။ ပစ္စ-ယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္တော။ [“သလိပံ သည်းခြေ၊ သွေးပြည်” ဟူသော ၄-ပါးတို့သည် ဆံပင်ပေါက်ခြင်း၏ အကြောင်းများဖြစ်ကြသည်။]

နိရုဿာဒံ သည်။ ။ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသာသာဘေန ဘာဝနာရသ ဝိရဟိတံ (ရှေးကာလသက် နောက်ကာလ၌ တာဝန-အထူးကို မရခြင်းကြောင့် ဘာဝနာအပေါ်၌ သာယာခြင်းမကင်းသော) (စိတ္တံ)။ သမ္ပဟံသေတိတိ ဘာဝနာယ စိတ္တံ သမ္မာ ပဟာသေ-တိ ပမောဒေတိ။ သမုတ္တေဇေတိတိ သမ္မာ တတ္ထ (ထိုဘာဝနာ၌) ဥတ္တေဇေတိ။-အန။

နခါ တိရိယံ အညမညေန ပရိစ္ဆန္နာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ဝဝတ္ထိတတံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဟိ၊ မှန်။ [(တနည်း)ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝိသုံ ဝဝတ္ထိတတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။]ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ တမေဝ အတ္ထံ၊ ထို အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ တည်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကိုပင်။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဒေ နခါ ဧကတော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဝိသုံ ဝဝတ္ထိတတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။) [သဘောတူသော ကောဋ္ဌာသချင်း ပိုင်းခြားရမည့် သဘာဝပရိစ္ဆေဒ ဖြစ်သောကြောင့် “လက် တချောင်း၌ရှိသော လက်သည်းကို အနီးကပ်ဆုံး အခြား လက်တချောင်းရှိ လက်သည်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်” ဟု ဆိုလိုသည်။]

သုခုမဓိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဩဋ္ဌာရိကစမ္ပတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ် ပြီးသော ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အရေထက်။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သော အရေ သည်။ (“ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ” ၌စပ်။) [သုခုမံနောက်၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ။] ဝါ၊ တနည်း။ အန္တော၊ ခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်း၌။ မုခစမ္ပာဒိကောဋ္ဌာသေသု၊ ခံတွင်း၏ အရေ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ (တံ သုခုမန္တိ ဝုတ္တံ ၌စပ်။) တစေန၊ အရေဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [“ပရိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးကွယ် အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်” ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏။] ယံ (ကောဋ္ဌာသဇာတံ)၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသအပေါင်းကို။ ဒုရူပလက္ခဏိယံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မှတ်အပ်၏။ တံ(ကောဋ္ဌာသဇာတံ)၊ ကို။ သုခုမန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) [ကသွာ တံ ကောဋ္ဌာသဇာတံ သုခုမန္တိ သင်္ဂဟကာရေန ဝုတ္တံ။] ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ တံ ကောဋ္ဌာသဇာတံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီး သောနည်းဖြင့်။ (“တစ္စပရိဂ္ဂဏှကေန စ ယောဂါဝစရေန ဥတ္တရောဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) တစံ၊ အရေကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ ပဿန္တဿ၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏(စိတ်၌)။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ ကောဋ္ဌာသဇာတံ သုခုမန္တိ သင်္ဂဟကာရေန ဝုတ္တံ။)

အန္တော မုခစမ္ပာဒိကောဋ္ဌာသေသု။ ။ [အန္တောတိ အပ္ပန္နရေ ကောဋ္ဌာ- သေ။ သုခုမံတံ သုခုမနာရုအာဒိံ သန္ဓာယ ဝဒေတိ။-အနု။] ဤ ဓုတိယနည်း၌ကား- အန္တောအရ ခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်းကို ဟူရသည်။ နှုတ်ခမ်း၏အတွင်း၌လည်း နှုတ်ခမ်းရေ ရှိသေး၏။ ထိုနှုတ်ခမ်းရေသာ မက၊ အပြင်ဘက်အရေဖြင့် ဖုံးထားအပ်သည့် အတွက် ဉာဏ်ဖြင့် မှတ်သားဘိရန်ခဲယဉ်းသော အကြောသေး အစရှိသော ကောဋ္ဌာသများလည်း ရှိသေး၏။ ထိုအတွင်း၌ အမှတ်ခက်သော ကောဋ္ဌာသ အားလုံးသည်ပင် အရေကို စိတ်ကူးဖြင့် ဖွင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထင်ရှားနိုင်ပါသည်။ [“ဝိဝရိတွာ၊ အကုယ်ဖွင့်၍” ဟုလည်း ပေးကြ၏။]

တာလဂုဠပဋ္ဌလံ နာမ၊ တာလဂုဠပဋ္ဌလမည်သည်။ ပတ္တတာလဖလလသိကံ၊ မှည့်ရင့်သော ထန်းသီး၏ အစေ့အဆန်ကို။ တာလလန္တိကာယ၊ ထန်းရွက်ဖြင့် ယက်အပ်သော ဖျာဇပါ၌။ (ထန်းရွက်ဖျာပေါ်၌။) လိမ္မိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ (ကပ်ငြိစေ၍။) သုက္ကာပေတွာ၊ ခြောက်သွေ့စေ၍။ (အခြောက်လှန်း၍။) ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဂဟိတပဋ္ဌလံ၊ ယူအပ်သော အလွှာတည်း။

ဝေ တိမတ္တာနိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဝေမတ္တသဒ္ဓေဟိ၊ ဝေသဒ္ဓါ မတ္တသဒ္ဓါတို့ ဖြင့်။ ဂေါပကဋ္ဌိကာဒိနိ၊ ဖမျက်ရိုး အစရှိကုန်သော။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌိကာ၌ “အာနိသဒ္ဓိအာဒိနိ၊ တင်ပါးရိုး အစရှိကုန်သော” ဟု ရှိ၏။] အဂုတ္တာနိပိ၊ တိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သော အရိုးတို့ကိုလည်း။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကာနိ၊ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကတို့ဟူသည်။ သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ချည်၍။ အညမည်၊ ချင်း။ စာဇေတွာ၊ ဆက်စပ်၍။ ကိဋ္ဌနဂေါဋ္ဌကာနိ၊ ကစားကြောင်းဖြစ်သော ဂေါဋ္ဌလုံးတို့တည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ဂေါဋ္ဌကကို “ချပ်လုံး” ဟု ပေး၏။]

တတ္ထ ဇာသိဋ္ဌိကဿ ပတ်ဋ္ဌိတဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ဇတ္ထုကဋ္ဌိမ္ပိ၊ ပုဆစ် ခူးဝန်းရိုး၌။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်သောအရပ်သည်။ (အတိခိဏဂုဂေါသိကသဏ္ဌာနံ ၌စပ်။) ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဝိပ္ပိယေ၊ တည်း။ တေန အဋ္ဌိနာ၊ ထို ပေါင်ရိုးသည်။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ စွဲမီတည်နေအပ်ရာအရပ်ဖြစ်သော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ခါးရိုး၏။ ယံ (ဌာနံ)၊ သည်။ (အတ္ထိ)၊ တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ အဂ္ဂစ္ဆိန္နမဟာပုန္နာဂဖလသဒိသံ၊ ဖြတ်အပ်သော အဖျားရှိသော ပုန်းညက်သီးကြီးနှင့် တူ၏။

သီသကပဋ္ဌဝေဌကံ၊ ဟူသည်။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍။ ဌပိတသီသမယံ၊ တားအပ်သော သလွဲမည်းဖြင့်ပြုအပ်သော။ ပန္နကံ၊ အပြားတည်း။

ဝေ မတ္တသဒ္ဓေဟိ။ ။ မတ္တသဒ္ဓါသည် မြန်မာလို “သုံးရာလောက်” စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရာ၌ “လောက်” ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် (လောက် ဟူးသာ စကားဖြင့်) သုံးရာ မပြည့်တတ်ဘဲ အနည်းငယ် ယုတ်လျော့နေသည်-ဟု သိစေသည်။ [ဂဏနာယ မတ္တသဒ္ဓေါ ကတိပယေဟိ ဦးနဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုစ္စတိ။ ဒန္တဋ္ဌိဝဋ္ဌိတာနိ (သီးခြားဆိုအပ်သော သွားရိုးသည် ကြည့်အပ်ကုန်သော) တိဟိ ဦးနာနိ တိဏိ အဋ္ဌသဘာနိ။ တသ္မာ တိမတ္တာနိတိ ဝုတ္တိ။-အနု။]

ဂေါပကဋ္ဌိကာဒိနိ အဂုတ္တာနိပိ။ ။ ဂေါပကဋ္ဌိသည် မဆိုအပ်သေးသော အဂုတ္တအဋ္ဌိ မဟုတ်။ “ကေသိံ ပါဒေ ဒေဒေ ဂေါပကဋ္ဌိနိ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အဋ္ဌိတို့သာတည်း။ ထို့ကြောင့် “အာနိသဒ္ဓိအာဒိနိ အဂုတ္တာနိပိ” ဟု ဆိုအပ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌိကာအတိုင်းသာ ပါရှိသင့်သည်။

သုတ္တကန္တနသလာကာဝိဒ္ဓါ၊ ချည်ကို ငင်ကြောင်းဖြစ်သော ဝါးခြမ်းစိတ် တို့ဖြင့် ထိုးအပ်ကုန်သော။ ဂေါဠကော၊ ယောက်လုံးတို့ကို။ (ရှေးက “ဘူးတား” ဟု ပေး၏။) ဝဋ္ဋနာတိ၊ ဝဋ္ဋနာဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပဋ္ဋနာနံ၊ ယောက်လုံး တို့၏။ ဝါ၊ ဘူးတားတို့၏။ အာဝလိ၊ အစဉ်တည်း။ ဝဋ္ဋနာဝလိ၊ စဉ်။

အဝလေခနသတ္တကံ၊ ဟူသည်။ ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္တကံ၊ ကြံခွံကို ခွါကြောင်း ဓားငယ်တည်း။

ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ ဝက္ကပရိယန္တဘာဂေန၊ အညှို့၏ အဆုံး အသို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။

သက္ကဋသုဓာဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ မရမ္ပေတိ၊ ကျောက်ပြုပ်တို့ဖြင့်။ ကတသုဓာ- ဝဏ္ဏံ၊ ပြုအပ်သော အင်္ကျီအဆင်းရှိ၏။ သေတသက္ကဋသုဓာဝဏ္ဏန္တိ စ၊ ဟူ၍ လည်း။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ ဝဒန္တိ၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏။ သေတသက္ကဋဝဏ္ဏံ၊ ဖြူသော ကျောက်စရစ်အဆင်းရှိသည်၎င်း။ သုဓာဝဏ္ဏဉ္စ၊ အင်္ကျီအဆင်းရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဣတိ အတ္ထော။

ယတ္ထာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အန္ဓုပါနံ နိပတိတွာ တိဋ္ဌတိတိ ပဒေဟိ၊ ဟူသော ပုဒ်တို့နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်၏။

ဝိသမတ္တိန္ဒကလာပေါ၊ မညီမညွတ် ဖြတ်အပ်သော ကြာစွယ်စည်း၊ ကုမုဒြာ ကြာရိုးတို့၏ အစည်းသည်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပဋ္ဋရတိဝိယ၊ ယိုချသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ သရိရံ၊ ကိုယ်သည်။ ကေသကူပါဒိဝိဝေရေဟိ၊ ဆံပင်တွင်း အစရှိသော အပေါက်တို့မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌၎င်း။ ဟေဠော၊ အောက် ၌၎င်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဖီလာ၌၎င်း။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ ပဋ္ဋရတိ၊ ယိုစီး၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိသမတ္တိန္ဒဂူဟဏံ၊ ဝိသမတ္တိန္ဒသဒ္ဓါကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ကရောတိ။

အတိကဋကအစူးဏာဒိကော၊ အလွန်စပ်သော အာဟာရ၊ အလွန်ပူသော အာဟာရ အစရှိသော အာဟာရသည်။ ဝိသံဘာဂါဟာရော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဥဏှကာလေ၊ အပူ၏အခါ၌။ ဝါ၊ ပူသောအခါ၌။ ပဝတ္ထမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဝိသဘာဝတ္ထာ၊ သဘောမတူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကေတ္တာရမ္ပဏပလေနေဝ ဝါတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏေန၊ ပယ်ခွါအပ် ပြီးသော နီဝရဏရှိသော။ သုသမာဟိတစိတ္တေန၊ အလွန်ကောင်းစွာ ထားအပ် သော စိတ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အလွန် တည်ကြည်သောစိတ်ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌိတဿ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍ တည်သော။ နာနာရမ္ပဏဝိပုန္နနဝိရဟေန၊ အမျိုးမျိုးသောအာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်လှုပ်ရှားခြင်းမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ကေသဘာဝဿ၊ တမျိုးတည်းသော

သဘောရှိသော။ အာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ (တံ၊ ထို
သောမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ခြံစပ်။) ဟိ၊ မှန်။ တံ ကေတ္တာရမ္မဏံ၊ ထို တမျိုး
တည်းသော သဘောရှိသော အာရုံသည်။ ဥပဋ္ဌဟမာနမေဝ၊ ကပ်၍ တည်သော်
သာလျှင်။ ဝါ၊ ထင်လာသော်သာလျှင်။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အဘိရတိ၊ အလွန်
မွေ့လျော်ခြင်းကို၎င်း။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဖရဏပီတိ၊
ဖရဏာပီတိကို၎င်း။ ဣဋ္ဌာကုရာနုဘဝနံ၊ ဣဋ္ဌအခြင်းအရာကို ခံစားတတ်သော။
သောမနဿံ စ၊ သောမနဿကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)
ကသ္မာ တံ ကေတ္တာရမ္မဏံ ။ပေ။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ။။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ
(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အဘိရတိ သောမနဿေဟိ၊ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်း
ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနတိက္ကန္တ ပီတိသုခဿ၊ မလွန်မြောက်
အပ်သေးသော ပီတိသုခရှိသော ဈာန်စိတ်အား။ (တနည်း) အနတိက္ကန္တပီတိ-
သုခဿ၊ မလွန်မြောက်အပ်သေးသော ပီတိသုခရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား (စတုတ္ထ
ဈာန်မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား)။ ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနံ၊ တခုတည်းသော သဘော
ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
(တံ ကေတ္တာရမ္မဏံ ။ပေ။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ။)

အဝိသေသတော ပန သာဓာရဏဝသေနာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ပဋိက္ခလ-
ဓာတု ဝဏ္ဏဝိသေသံ၊ ပဋိက္ခလအထူး၊ ဓာတ်အထူး၊ ဝဏ္ဏအထူးကို။ အကတော၊
မပြုမူ၍။ သမထဝိပဿနာ သာဓာရဏဝသေန၊ သမထဝိပဿနာတို့နှင့် ဆက်ဆံ
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗံ ခြံစပ်။) တိဝိခေနာတိ၊ ကား။ အနုလောမာဒိ-
နာ၊ အနုလုံ အစရှိသော။ ဝက္ခမာနေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ (သဇ္ဈာ-
ယော ကာတဗ္ဗော ခြံစပ်။) ဆမာသေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အမမာသေ၊ တလ
ထက်ဝက် ဆယ်ငါးရက်သည်။ ဦနေပိ၊ ယုတ်လျော့ပါသော်လည်း။ မာသပရိ-
စ္ဆေဒေန၊ လ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သဇ္ဈာယေ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ-
မာနေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော်။ ဆ မာသာ၊ ခြောက်လတို့သည်။ ပရိစ္ဆေဒကာ၊
ပိုင်းခြားတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ [လအားဖြင့် “ခြောက်လ” ဟုဆိုသော်လည်း
ရက်အားဖြင့် တဆယ်ငါးရက် လိုသည်—ဟူလို။] ဣတိ ကတော၊ ဤ အကြောင်း
ကြောင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟိ၊ မှန်။ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ၊
ဆမာသ သဒ္ဓါသည်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနဿ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏။
မာသန္တရ ဂမနနိဝါရဏံ၊ ခြောက်လမှ တပါးသော လသို့ ရောက်ခြင်းကို တား
မြစ်ကြောင်း စကားတည်း။ သကလ ဆမာသေ၊ အလုံးစုံသော ခြောက်လတို့
ပတ်လုံး။ မရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ၊ ပြန်လှန်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြခြင်း အကျိုးရှိသော
စကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ အာစရိယာတိ၊ ကမ်း။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ ရှေး အဋ္ဌ
ကထာဆရာတို့သည်။ (ပရိစ္ဆိန္ဒိတော ဌပယံ သု ခြံစပ်။)

လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဓာတု ပဋိကူလလက္ခဏံ၊ ဓာတုလက္ခဏာ၊ ပဋိကူလ
 လက္ခဏာကို။ (န မနသိကာတဗ္ဗံ ဌိစပ်။) ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ န အရဟန္တိ၊
 မထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဇညာ၊ မည်၏။ ဇနေ၊ လူအပေါင်း၌။ ပဝေသေ-
 တံ၊ သွင်းခြင်းငှါ။ အယုတ္တာ၊ မသင့်ကုန်။ ဇိဂ္ဂန္တိယာ၊ စက်ဆုပ်ထိုက်ကုန်၏။
 ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

ပဋိပါဠိယာ အဋ္ဌိနိတိ၊ ကား။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌိနိ၊
 အရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်းချင်းအားဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။
 (ဣမိနာ၊ ပဋိပါဠိယာ အဋ္ဌိနိ ဌိတာနိ ကောဋ္ဌိယာဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။) ဣတ္ထိ၊
 ဤ အရိုးအပေါင်း၌။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္တာနာမ၊ အတ္တ မည်သည်။
 န အတ္တိ၊ မရှိ။ အယံ သံဃာဇော၊ ဤ အပေါင်းသည်။ အဋ္ဌိနိဝေ၊ အရိုးတို့ချည်း
 သာတည်း။ အဋ္ဌိပုဉ္ဇမတ္တော ဝေ၊ အရိုးအစုမျှချည်းသာတည်း။ (ဝေဖြင့် အတ္တကို
 ကန့်။) ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အနေကသန္ဓိယမိတောတိ၊
 ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သော အဋ္ဌိပုဉ္ဇော၊ ထို အရိုးစုကို။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။
 သန္ဓိဟိ၊ အဆက်အစပ်တို့သည်။ ယမိတော၊ စောင့်ရှောက်အပ်၏။ သမ္ပဒ္ဓေါ၊
 ဖွဲ့စပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဒဿေတိ၊ ၏။ န ကေဟိစိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ယမေန္တိ၊
 စောက်ရှောက် ဖွဲ့စပ်တတ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ (သင်္ဂဟကာရေ)။ ပဋိ-
 သေဇေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဇရာယ၊ သည်။ စောဒိတော၊ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်၏။
 မရဏာဘိမုဂေမနေန၊ မရဏသို့ ရှေ့ရွသွားခြင်းအားဖြင့်။ စောဒိတော၊ ၏။

နီလံ၊ ညိုသောမဟာဘုတ်။ ပီတံ၊ ရှေ့သောမဟာဘုတ်။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသော
 အနံ့ရှိသော မဟာဘုတ်။ ဒုဂန္ဓံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသော မဟာဘုတ်။ ဣတိ
 အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ မဟာဘုတ်၊ မဟာဘုတ်ကို။ ဥပါဒါရူပေန၊
 ဥပါဒါရုပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တန္တိဿိတဿ၊ ထို မဟာဘုတ်၌မှီသော။
 တဿ၊ ထို ဥပါဒါရုပ်၏။ တတော၊ ထို မဟာဘုတ်မှ။ ဗဟိ၊ ပြင်ပ၌။ အဘာဝါ၊
 မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို။ မဟာဘူတေန၊ မဟာဘုတ်ဖြင့်။
 ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဆာယာတပါနံ၊ အရိပ် နေပူတို့၏။ အာတပပစ္စယ-
 ဆာယုပ္ပါဒကဘာဝေါ၊ နေပူ ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်၊ အရိပ်ကို
 ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အညမညပရိစ္ဆေဒကတာ၊ အချင်းချင်းပိုင်းခြား
 တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။

ဆာယာတပါနံ ။ ပေ ။ အာဝေါ ။ ။ ဆာယာသည် အာတပပစ္စယဘာဝ၏
 သမ္ပန် အာတပပစ္စယကို “ အာတပေါ + ပစ္စယော ဝေတိဿာတိ ” ဟု ဗဟုဗိတိ ပြု၊
 “ အရိပ်ပေါ်လာဘို့ရန် နေပူဟူသော အကြောင်းရှိသည် ” ဟူလို၊ ဥပမာ - ညဉ့်အခါ၌
 နေမူလသောကြောင့် အရိပ်မထင်ရှားပုံမျိုးတည်း၊ အာတပသည် ဆာယုပ္ပါဒကဘာဝ၏
 သမ္ပန်၊ “ နေပူသည် အရိပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည် ” ဟူလို။

ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒန္တောဂဓာနံ၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာ၌ အကျိုးဝင်ကုန်သော။ စက္ခာဒိ အာယတန-ဒွါရာနံ၊ စက္ခု အစရှိသော အာယတန၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့၏။ ဝသေန၊ စမ်းသဖြင့်။ တံတံ ဒွါရိကာ၊ ထိုထို ဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အာယတနာနိ စ၊ ရူပါယတန အစရှိသော အာယတနတို့လည်း။ ဒွါရာနိ စ၊ စက္ခု အစရှိသော ဒွါရတို့လည်း။ အာယတနဒွါရာနိ၊ တို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ရူပါယတနာဒိဉ္ဇ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာယတနတို့၏လည်း။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ (“အရူပိနော ခန္ဓာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ”၌စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [ဤ နောက်နည်းအလို “အာယတနဒွါရ-ဝသေန၊ ရူပါယတန အစရှိသော အာယတန၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့နှင့် စပ်သဖြင့်” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပေးပါ။]

သပ္ပစ္စယာတိ၊ ကား။ သပ္ပစ္စယဘာဝါ၊ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာယတ္တံ၊ အကြောင်း၌ စပ်သည်။ ဟုတော၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာနော သဒိသော၊ တူသော။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ သပ္ပစ္စယော၊ တူသောအကြောင်း။ တသ္မာ သပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသို့ တူသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နိဗ္ဗတ္တံ ၌ စပ်။)

တ္ထေကောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္ထေန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဂုဏော၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ (ဥဂ္ဂဟသန္နိနာမ၌စပ်။) ဥဂ္ဂဟောဝ၊ သင်ယူအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ပင်။ ဥဂ္ဂဟသန္နိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) (ကသ္မာ၊ ဥဂ္ဂဟောဝ၊ သင်ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင်။ သန္နိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိမုခေန၊ အဆင်း အစရှိသည်ကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်။ [အာဒိဖြင့် ပဋိကုလသုညတာတို့ကို ယူ။] တ္ထေ၊ ဤ ဥဂ္ဂဟ၌။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ထင်လာခြင်းကို။ သန္နိယတိ သမ္ပဇ္ဈတိ၊ မနသိကာရနှင့် ဆက်စပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ထင်လာခြင်းကို မနသိကာရနှင့် ဆက်စပ်အပ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္နိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဝဏ္ဏ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်လာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [န ဥပဋ္ဌာတိကို န ချန်၍ ဖွင့်သည်။] ပဉ္စင်သမန္နာဂတေတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ နာတိဒူရ နစွာသန္တ ဂမနာ-ဂမန သမန္နံ၊ မဝေးလွန်း၊ မနီးလွန်း၊ သွားလမ်း၊ လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းဝင်း။ ဣတိ၊ ဤ မဝေးလွန်း၊ မနီးလွန်း၊ သွားလမ်း၊ လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်း၏အဖြစ်သည်။ ကေ၊ တပါးသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဒိဝါ၊

နေအခါ၌။ အဗျောကိဏ္ဍံ၊ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ အပ္ပသဒ္ဓါ၊ လူသံမရှိသည်။ (ဟုတော့)။ အပ္ပနိဇ္ဈိသံ၊ မြို့ရွာ တွန့်သံမရှိသောကျောင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ။ နေအခါ၌ လူတို့နှင့် မရောပြွမ်း၊ ညဉ့်အခါ၌ အသံမရှိသည်ဖြစ်၍ မြို့ရွာ တွန့်သံမရှိသော ကျောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ)။ အပ္ပဒုံသ၊ မကသ ဝါတာတပသရိသပသမ္ပဿံ၊ မှက်၊ ခြင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်းတို့၏ အတွေ့မရှိသော ကျောင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤ။ မှက်၊ ခြင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်းတို့၏ အတွေ့မရှိသောကျောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ)။ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ထိုကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသောရဟန်းအား။ အပ္ပကသိရေန၊ မငြိုငြင် မပင်ပန်းသဖြင့်။ စိဝရံ၊ ပေးပရိက္ခရာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ပစ္စည်း ၄-ပါးတို့၏ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကံ၊ သော။ (အင်္ဂံ)။ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ထို ကျောင်းတိုက်၌။ ယေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟုဿုတာ၊ များသော သုတရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ဗဟုဿုတ ရဟန်းတို့၏ နေကြရာ၏အဖြစ်သည်။ ဧကံ(အင်္ဂံ)။

ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတေနာတိ၊ ကား။ အပ္ပါဗာဓာသာဋေယျ သဒ္ဓါ ပညာ ဝီရိယေဟိ၊ အနာရောဂါ မရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်၊ သဒ္ဓါ ပညာ ဝီရိယဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဓာနိယဂေဟိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းရှိသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သည်။ (ဘဝိတဗ္ဗိံ ဌိစပံ။)

ဥဋ္ဌာနကဒါယန္တိ(ပဒဿ)၊ ၏။ တေဟိ ခေတ္တေဟိ၊ ထိုလယ်တို့မှ။ ဥဋ္ဌာနကံ၊ ပေါ်ထွက်သော။ တေဟိ၊ ထိုလယ်တို့သည်။ ဒါတဗ္ဗေညံ၊ ပေးထိုက်သောစပါးကို။ (ဒဿတိံ ဌိစပံ။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ အဋ္ဌကမ္မဒါယကခေတ္တံ၊ ရှစ်ကုမ္ပပေးသောလယ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗိံ) ဝိယ၊ မှတ်ထိုက်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ)။ မုခဓောဝနကိစ္စံ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း ကိစ္စကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗိံ)။ သောဠသကမ္မဒါယကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ကုမ္ပ ပေးသောလယ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗိံ) ဝိယ၊ (တထာ) ခါဒန ဘုဉ္ဇနကိစ္စံ၊ ခဲခြင်းကိစ္စ၊ စားခြင်းကိစ္စကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗိံ။ (ကသ္မာ၊ နည်း)။ လဟုကဂရုကဘာဝတော၊ ထိုကိစ္စတို့၏ ပေါ်သည်၏အဖြစ်၊ လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တတော၊ ထို မျက်နှာသစ်ရခြင်းအစရှိသော ကိစ္စကြောင့်။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်၎င်း။ အညံ စ၊ အခြားသော ဒုက္ခသည်၎င်း။ ဒုတ္တံ သင်္ကာရ မနသိကာရေနစ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကောဠာသကို နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်လည်း။ နိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နှစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထေဝကမ္မံ ကာတဗ္ဗတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဧတ္ထာဝတာတိ၊ ကား။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ၌။ ဝါ၊ တနေလျှင်။ တိံ သဝါရေ၊ အကြိမ်သုံးဆယ်တို့တိုင်တိုင်။ မနသိကာရဌပနေန၊ နှလုံးသွင်းမှုကို ထားခြင်းဖြင့်။ (မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ နာမကထိတာ ဌိစပံ။)

သဟယုဒ္ဓါရုံ သာဓေတောတိ၊ ကား။ သဟယာဝစိုတံ၊ တိုးပွားသော တထောင် ရှိသော။ ဣဏံ၊ ကြေးမြိန်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေရုံ။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒ္ဓရိတဗျော၊ ထုတ်ဆောင်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဓိ၊ အသိုးအပွားကို။ ဥဒ္ဓါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

သုဒ္ဓစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပါဒိကိလေသ ဝိရဟိတစိတ္တေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း အစရှိသော ကိလေသာတို့မှကင်းသောစိတ်ဖြင့်။ (မနုသိကာတဗ္ဗိဗ္ဗံ)။ ကေသာ- ဒီသု၊ ဆံပင်အစရှိသည်တို့တွင်။ တစ၊ အရှေ့၌။ ရုဇန္တာ၊ တပ်မက်သူတို့သည်။ သုစ္စဝိစမ္မံ၊ ကောင်းသောအပေါ် ရေရှိသော အရေကို။ တစောတိ၊ အရေဟူ၍။ ဂယေတွာ၊ ယူ၍။ မေ၊ ၏။ တစော၊ အရှေ့သည်။ သုဝဏ္ဏာဒိဝဏ္ဏော၊ ရွှေအစ ရှိသည်တို့၏အဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည် ဖြင့်။ ရုဇန္တိ၊ တပ်မက်ကြကုန်၏။

တေသု ဒ္ဓေ ဧကမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇမာနာ နာမ န ဟောန္တိတိ၊ ဟူသော ဝါကျ၏။ ယထာဝါထာဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကြကုန်၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။ တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ရာဂါဒိ- ဝတ္ထုဘာဝေန၊ ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတ္တိ သာကာရာနံ၊ သိုးဆယ်နှစ်ပါးအပြားရှိသောကောဋ္ဌာသတို့၏။ စောရသဒိသ- တာ၊ တောပုန်း ဒါးပြတို့နှင့် တူကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အနတ္တာဝဟတာ၊ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒုဗ္ဗဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ကမ္မမေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုသည်ပင်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊ တရားထူးကို ရခြင်း၏။ ဝါ၊ ရအပ်သော တရားထူး၏။ ဌာနံ၊ တည်ရာအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းမှုကို မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ ခြင်းကို။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မနုသိကရောက္ခယ အပုနံ ပါပုဏာတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ။ “ကမ္မမေဝ ဝိသေသာဓိဂမဿ ဌာနံ” ကို ထောက်၍ ကမ္မနှင့် ဌာနံကို အရာတူ မှတ်ပါ။ ကမ္မအရလည်း “ကမ္မမေဝါတိ မနုသိကာရကမ္မမေ” ဟူသော အနုဂ္ဂိကာကို ထောက်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို ယူရသည်။ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းမှုသည်ပင် စိတ်ဓာတ်ဆို တိုးပွားစေတတ်သောကြောင့် ဘာဝနာလည်း မည်၏။ (တနည်း) မိမိသန္တာန်၌ ထိုမှန်းစေအပ်သောကြောင့် ဘာဝနာလည်း မည်၏။ ထို ကြောင့် “ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝနာ ဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်သည်။ “ကမ္မမေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံး သွင်းမှုသည်ပင်။ ဌာနံ၊ တရားထူးကိုရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကြောင်း။ ဤစကားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်အရ အာရမ္မဏိက စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ယူရသည်။ ထို အာရမ္မဏိက စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အပုနာသို့ ရောက်နိုင် ရကား “မနုသိကရောက္ခယ အပုနံ ပါပုဏာတိ” ဟု ဆိုသည်။

ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု ဟူသော။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၏။ ဌာနံ၊ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ ရှေးအဘိဋ္ဌာန် ဖြစ်သော အာရုံကို။ (ဝုတ္တံ ခြံစပ်)။ အပ္ပနာရမ္မဏဘာဝုပကမနေန၊ အပ္ပနာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းအားဖြင့်။ အပ္ပနံ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

မာနုဇာတိကောတိ ဇေတန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ လယ်န သမတ္တတော-ယောဂေန၊ ခုန်လွှားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်။ ဥပသမရဟိတံ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ။ ဟိ၊ မှန်။ စိတ္တံပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုမျောက်နှင့်အတူ။ နာနာ-ရမ္မဏေသု၊ အမျိုးမျိုးသောအာရုံတို့၌။ ဝဇိတံ၊ တိုးပွားစေအပ်သည်။ (ဟုတော)။ ဥပသမရဟိတံ၊ ငြိမ်သက်ခြင်းမှကင်း၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေ-တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဟတ္ထေ ဂဟိတပဉ္စဝတ္ထု ပါကတိကမေဝါတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိ-မဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဝုတ္တတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (သင်္ဂဟ-ကာရော) အာယ။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီး။ [မလ္လက-တ္ထေရော ကိရ နေရာ၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဝယ် “သော ကိရာယသ္မာ” ဟု ရှိ၏။ သို့သော် ဤနေရာ၌ ထင်ရှားအောင် မလ္လကတ္ထေရော ကိရ ဟု သုံးစွဲထားဟန် တူသည်။] (ကိံ၊ နည်း။) ကိရ၊ တဆင့်စကား ကြားဘူးသည်ကား။ မလ္လကတ္ထေရော၊ မလ္လက ထေရ်သည်။ ဒီဃဘာဏကအဘယတ္ထေရံ၊ ဒီဃနိကာယ်ကို ရွတ်အံတတ်သော အဘယထေရ်ကို။ (ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယထေရ်ကို။) ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ (ဝတွာ အာဟ ခြံစပ်။) အာဝုသော အဘယ၊ ငါ့ရှင် အဘယ။ ဣမံ ပဉ္စံ၊ ဤပြဿနာကို။ ဝါ၊ ဤ သိခြင်းငှါ အလိုရှိထိုက်သောအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ (ပုစ္ဆာသဘောဖြင့် မေးခြင်းမဟုတ်၊ သိစေလို၍ တိုက်တွန်းခြင်း တည်း။) တာဝ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊ သင်ယူပါဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ အာယ၊ ဆိုပြီ။ (ကိံ)။ မလ္လကတ္ထေရော၊ မလ္လကထေရ်သည်။ (မိမိကိုယ်ကိုပင် သူတပါး အနေအားဖြင့် ပြောသည်။) ဒုတ္တိံ သ ကောဋ္ဌာဓေသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော

တနည်း။ ။ “ကမ္မဿ ဘာဝနာယ ဌာနံ အာရမ္မဏံ” ဟု ဖွင့်သော ဒုတိယနည်း အလို ကမ္မအရ ဘာဝနာအားထုတ်မှုကို ယူ၍ ထို ဘာဝနာအားထုတ်မှု၏ တည်ရာ ကောဋ္ဌာသအာရုံကို အာရမ္မဏဟု ယူရသည်။ အာရမ္မဏဟု ဆိုသော်လည်း အပ္ပနာသို့ မရောက်မီ ရှေးအဘိဋ္ဌာန် ဖြစ်သော အာရုံတည်း။ ထိုအာရုံသည် နှလုံးသွင်းသော ယောက် ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အပ္ပနာသို့ ရောက်နိုင်သည်—ဟူလို။ အချုပ်မှာ—အာရမ္မဏိက စိတ္တုပ္ပါဒ် ဟူသော ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အာရုံဟူသော အာရမ္မဏကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ၂-မျိုး ရှိသည်ဟု မှတ်ပါ။

ကောဠာသတ္တိ၌။ ဒုတ္တိံ သပဋ္ဌမဇ္ဈာနလာဘိ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ပဋ္ဌမဈာန်ကို ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ ရတ္တိံ ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ဧကံ တပါးသော ကောဠာသတ္တိ။ (တပါးသော ကောဠာသတ္တိ အာရုံရှိသောဈာန်ကို။) သစေ သမာပဇ္ဇတိ။ အကယ်၍ ဝင်စားအံ့။ ဒိဝါ။ နေ့အခါ၌။ ဧကံ တပါးသော ကောဠာသတ္တိ။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ။ အံ့။ (ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဝင်စားလသော်။) အတိရေကမာသေန၊ တလထက်ဝက် ဆယ်ငါးရက်ကျော်ဖြင့်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး၏။ ပန၊ သို့မဟုတ်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ဧကမေဝ၊ တပါးသော ကောဠာသတ္တိသာ။ (တပါးသော ကောဠာသတ္တိ အာရုံရှိသောဈာန်ကိုသာ။) သစေ သမာပဇ္ဇတိ။ အံ့။ (ဝေသတိ။) အတိရေကမာသေန၊ တလကျော်ဖြင့်။ ပန၊ တဖန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ၊ ဤ ဟတ္ထေ ဂဟိတ ပဉ္စဝတ္ထုကို။ ဧကံ မနသိကရောက္ခဿ ဧကံ၊ ပါဠိယေက္ကံ မနသိကရောက္ခဿ ဒုတ္တိံ သာတိ တေဿ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ သာနေတ္ထံ၊ ပြီးခြင်းအကျိုးငှါ။ နိဒဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြကြောင်းဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) အာနိတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနုပါဒိန္နကပက္ခေ ဌိတာနီတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ [ဒဿိတာ ဟောတိ ဌိစပံ။] စေတိယပဗ္ဗတဝါသိ၊ စေတိယတောင်၌ နေလေ့ရှိသော။ မဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ မဟာတိဿထေရ် ကဲ့သို့၎င်း။ သံဃရက္ခိတတ္ထေရုပဋ္ဌာကသာမဏေရောဝိယစ၊ သံဃရက္ခိတထေရ်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော သာမဏေ ကဲ့သို့၎င်း။ (ထေရောဝိယ သာမဏေရော ဝိယ တို့၌ ထေရဿဝိယ သာမဏေရဿဝိယဟု ရှိမှ သက္ကောန္တဿဟူသော ဥပမေယျနှင့်လိုက်လျော့မည်။) အနုပါဒိန္နကပက္ခေ၊ အနုပါဒိန္နကအဘို့၌။ ဌပေတော၊ ထား၍။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တဿ၊ စွမ်းနိုင်သော ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒသဝိဓာသုဘဝသေန၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော အသုဘ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဇီဝမာနက သရီရေပိ၊ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သော ကိုယ်၌လည်း။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်လာလသော်။ ဥပစာရပုတ္တိ၊ ဥပစာရဈာန်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။ [စေတိယ ပဗ္ဗတဝါသိ မဟာတိဿထေရ်၏ ဝတ္ထုသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ သီလနိဋ္ဌေသ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရအဖွင့်၌ပါသည်။ သံဃရက္ခိတတ္ထေရုပဋ္ဌာကသာမဏေ၏ ဝတ္ထုသည် သီလကွန်အဋ္ဌကလာ သာမညဖလသုတ်၊ သပ္ပာယ်သမ္ပဇညအစဏ်း၌ ပါသည်။]

ပန၊ ဆက်။ အတ္တိဿ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ သတ္တဝေသေန၊ သတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကေသာဒီသု၊ ဆံပင် အစရှိသည်တို့ကို။ ဂယျာနေသု၊ ယူအပ်ကုန်လသော်။ ဣမသ္မိံ ကာယေတိ၊ ဟူ၍။ သတ္တဂ္ဂဟဏရဟိတေ၊ သတ္တဝါဟု ယူခြင်းမှကင်းသော။ (“ဣမသ္မိံ ကာယေ”ဟု ယူသည်၊ ဗည့်သူ၏ကိုယ်ဟု မယူ-ဟူလို။) အဟံကာရ-

ဝတ္ထုမိုး၊ ငါဟု ပြုအပ်သော ကိုယ်၌။ ဝိဒ္ဓတ္တာဟံကာရေ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ငါဟု နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော။ [“ငါ၏ကိုယ်” ဟု မဆိုသောကြောင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော အဟံကာရ ရှိသော။] သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘန္တိဟိတေ၊ အနီး၌ တည်နေသော။ ပါကဇေဇ၊ ထင်ရှားသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကာယေ၊ ၌။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်လာခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ တတ္ထ၊ ထို သူတပါး၏ကိုယ်၌။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာဈာန်သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်သော။ အာဒိနဝါနုပဿနာဝ၊ အပြစ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုတတ်သော ဉာဏ်သည်သာ။ တတ္ထ၊ ထိုသူတပါး၏ကိုယ်၌။ ဟောတိ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ အသုဘာ၊ ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟံ။

အာဒိမိ၊ အစ၌။ သေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်းသည်။ အာသေဝနာ၊ မည်၏။ [အာ ဥပသာရသည် အစ-အနက်ဟောတည်း။] ဝစုနံ၊ တိုးပွားစေခြင်းသည်။ ဘာဝနာ၊ မည်၏။ [ဘူဇာတ်၏ ဝစုနအနက်ကို ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ရာ၌ ဘာဝနာဝယ် ကာရိတ်ပစ္စည်းကျေသကဲ့သို့ ဝစုန၌လည်း ကာရိတ်ပစ္စည်းကျေသည်ဟု မှတ်ပါ။] ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဗဟုလိကမ္မံ၊ မည်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤ အာသေဝနာ၊ ဘာဝနာ၊ ဗဟုလိကမ္မံပုဒ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

ဝတ္ထုပရိညာယာတိ၊ ကား။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုဘူတဿ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာယဿ၊ ရူပကာယကို။ ပရိဇာနနေန၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဖြင့်။ (အပ္ပဝတ္တိဝူပသမ ဌ်စပ်။) အပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဂမိတာ၊ ကင်းကုန်ပြီ။ [ဂမိတာတိ ဝိဂမိတာ။-အန။] သာဓ၊ ထို ကင်းခြင်းဟူသည်လည်း။ ဝိနာသိတတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိနာသိတာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟံ။ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ နောင်တဖန် မဖြစ်ခြင်း၌။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ အပ္ပိတာ၊ မည်၏။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ဤ အနက်ကို။ နိရုတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ပြီးခြင်းဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ [“အပ္ပဝတ္တိ ဌပိတာ” ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ဝတ္တိ ဌပတ္တိကို ချေ၍ “အပ္ပိတာ” ဖြစ်သည်ဟု ပြသည်။]

ဝိဂတန္တာ ကတာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၏။ ဧတေသံ၊ ဤ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ တို့၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝါ၊ ယခုမှ နောက်၌။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်သော။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ (ယခုပင် ပြီးဆုံးနေပြီ-ဟူလှ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတန္တာ၊ တို့မည်၏။ ဧဝံ ဘူဘာ၊ ဤသို့ ပြုထိုက်သော အဆုံးမရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်တို့ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ကမ္မမေဝ၊ ဘာဝနာအလုပ်သည်ပင်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ၊ တရားထူးကို ရခြင်း၏။ ဌာနံ၊ အကြောင်းတည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကြောင်း။ [ဤစကားဖြင့် အာရမ္မဏိကကမ္မဋ္ဌာနံကို ပြသည်။] ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မေ၊ ဘာဝနာအလုပ်၌။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းတည်း။ ဘာဝနာရမ္မော၊ ဘာဝနာအလုပ်၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာအလုပ်၌ တည်ခြင်း။ [ဤနည်း၌ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်း အလုပ်ကို ပြသည်။] တဉ္စ၊ ထို ဝိသေသာဓိဂမဏိ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ဘာဝနာအလုပ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ဘာဝနာအလုပ်၌ တည်သော အားထုတ်ခြင်း သည်လည်း။ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ အနုပဿနာယ၊ အဖန်ဖန် ရှုထုတ်သော ဘာဝနာအလုပ်ဖြင့်။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည် ကား။ အပေါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ [အနုပဿနာယကို ကမ္မဋ္ဌာနံ၌ မစပ်ဘဲ ဝုတ္တံ၌ စပ်ပါ—ဟူလို။]

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၆၃။ သမ္ပဇာနဿ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒိယနံ၊ ခံစားခြင်းတည်း။ သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ၊ ခြင်း။ [သမ္ပဇာနဿာတိ သမ္မာပကာရေဟိ ဇာနန္တဿ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ သုခသာမိသာဒိ ပကာရေဟိ အဝိပရိတံ ဝေဒနံ ဇာနန္တဿာတိ အတ္ထော။ - အနု။] ဝတ္ထုတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သုခါဒိနံ၊ သုခဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ [“ ဝတ္ထု ” ဟု ဆိုသော်လည်း ဟဒယဝတ္ထုစသည်ကို ယူမည်စိုး၍ “ အာရမ္မဏ မာဟ ” ဟု ဆိုသည်။] တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တေိဿာ၊ ဤဝေဒနာ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာအကြောင်းဟူသော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုအာရမ္မဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမာသော၊ ဗဟုဗ္ဗိတိသမာသံကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝေါဟာရမထွံ ဟောတီတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝါ၊ ငါသည် သုခဝေဒနာကို ခံစား၏ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝေါဟာရမထွေနှာ၊ လောကဝေါဟာရမျှဖြင့်။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိရိယသမာဓိယောဇေတွာတိ၊ ကား။ အဓိဝါသန ဝိရိယဿ၊ သည်းခံကြောင်း ဝိရိယ၏။ အဓိမတ္တတာယ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထို သည်းခံကြောင်း ဝိရိယ၏။ သမတာယ၊ သမာဓိနှင့် ညီမျှသည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှါ။ ဥဘယံ၊ ဝိရိယ သမာဓိ နှစ်ပါးစုံကို။ သဟ၊ အတူတကွ။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ (ပရိနိဗ္ဗာယိ ၌စပ်။) [သဟ ယောဇေတွာတိ သမရေဂါစူတော

(ဝီရိယ သမာဓိတို့က အညီအမျှထမ်းဆောင်ရမည်ကိုစွန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အနန္တရာဓိကံ ကတော။ - အနန္တိကာ။ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ဝီရိယသမာဓိ” ယောဇေတော”၌ “ဝီရိယနှင့် သမာဓိကို” ဟု အနက်မပေးပါနှင့်။ “ဝီရိယနှင့်” ဟု ပေးလိုက်လျှင် ယောဇေတော၌ အစပ် မှားတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဝီရိယဉ္စ သမထောစ ဝီရိယသမထံ” ဟု ဒွန်တွဲ၍ “ဝီရိယ သမာဓိ ၂-ပါးစုံကို အချင်းချင်း မလွန်စေရ မလျော့စေရအောင် ယှဉ်စေ” ဟု အနက်မှတ်ပါ။]

သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိတိ၊ ကား။ လောကုတ္တရပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ လောကုတ္တရ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ပရိနိဗ္ဗာယ် ၌စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ လောကီယာ- နံပိ၊ လောကီပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏လည်း။ ဥပ္ပတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်ရာအခါသည်။ (သတိ၊ သော်။) [သမသိသီရဟန္တာမှာ ဖြစ်ခွင့်မရှိသေးသော်လည်း အကယ်၍ ဖြစ်သေး လျှင်။] တတ္ထ၊ ထို လောကီပဋိသမ္ဘိဒါ၌။ သမတ္ထတံ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန။) ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ [ဤနည်းအလို ပဋိသမ္ဘိဒါဒီဟိအရ အတ္ထစသည်ကို အာရုံပြုသော လောကီ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့ကို ယူရသည်။]

သမသိသိတိ၊ ကား။ ဝါရသမသိသိ၊ အကြိမ်အားဖြင့်ညီမျှသောသိသရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ (ကိလေသာကုန်ရာ စိတ်အကြိမ်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ စိတ်အကြိမ်တို့ ညီမျှသောသိသ ရှိသောကြောင့် “ဝါရသမသိသိ” ဟု ဆိုသည်။) ပစ္စဝေက္ခဏာ- ဝါရဿ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ ဖြစ်ရာဝါရ၏။ အနန္တရဝါရေ၊ အခြားမဲ့ စိတ်အကြိမ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [“ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိလည်းပြီးရော-ပရိနိဗ္ဗာန်လည်း စံရော” ဟူလို။] မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌။ သင်္ခေပမနသိကာရ ဝသေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ ကထေသိ ၌စပ်။) ရာဟုလောဝါဒ- ဓာတု ဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ ရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတိသုတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် အစရှိသည်တို့၌။ ဝိတ္ထာရ မနသိကာရဝသေန၊ အကျယ် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (“စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ ကထေသိ” ၌စပ်။)

သဟပဋိသမ္ဘိဒါဟိ။ ။ သမသိသီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ အတ္ထ ဓမ္မ နိရုတ္တိတို့ကို သိသော လောကီဉာဏ် ပဋိသမ္ဘိဒါဖြစ်တို့ရာ အချိန်မရှိသောကြောင့် “ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ” ကို “လောကုတ္တရ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ” ဟု ပဌမဖွင့်သည်။ ထို လောကုတ္တရ ပဋိသမ္ဘိဒါသည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော်လည်း အတ္ထ ဓမ္မ နိရုတ္တိတို့၌ တေဝေခြင်းကင်းသောအားဖြင့် သိသောကြောင့် မဂ်ဉာဏ်ကိုပင် “လောကုတ္တရ ပဋိသမ္ဘိဒါ” ဟု ဆိုသည်။ [အတ္ထ ဓမ္မာ- ဒီသု သမ္မောဟဝိဒ္ဓိသနဝသေန ပဝတ္ထာ မဂ္ဂပညာ ဝေ လောကုတ္တရပဋိသမ္ဘိဒါ။ - အနု။]

ဖဿ ပဉ္စမကေယေဝါတိ (တ္ထေ) ။ နှိ။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ပြီး ကုန်သော။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မုခေသု၊ ဝဏ္ဏမုခ၊ ပဋိကူလ မုခ၊ သုညတာမုခတို့၌။ ပရိဂ္ဂဟဿ၊ သိမ်းဆည်းကြောင်း ဉာဏ်၏။ သမာနတံ၊ တူညသည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ။ [မူခသုံးမျိုးကို ရွှေ့ဂ္ဂဟသန္နိ ခဏ်း အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

နာမရူပဝတ္ထာနဿ၊ နာမရူပကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်းဉာဏ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရဝသေသရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ အကြွင်းမရှိသောရူပကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝတ္ထုနာမ ကရဇကောယောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ (ဝတ္ထုနာမ၊ ဝတ္ထုမည်သည်)။ စက္ခာဒိနိ ဆဝတ္ထုနိတိ၊ ဟူ၍။ န အာဟ၊ မိန့်တော်မမူ။ ပန၊ ဆက်။ ကရဇကောယဿ၊ ကရဇကောယ၏။ ဝတ္ထုဘာဝ သာနေတ္ထံ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဣဒဉ္စပန မေ ဝိညာဏံတ္ထေ သိတံ၊ တွေ ပဋိပဒ္ဓတိ၊ ဟူသော။ သုတ္ထံ၊ သာမညဖလသုတိကို။ (သင်္ဂဟကာရေန)။ အာဘတံ၊ ဆောင်ယူအပ်ပြီ။

ဖဿ ဝိညာဏာနံ၊ ဖဿ၊ ဝိညာဉ်တို့၏။ ပါကဋတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ (ပါကဋတာ) န ဟောတိ။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ ဖဿဝသေနဝါ တိ။ ပေ။ န ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို ထင်ရှားသော ဖဿ ဝိညာဉ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တပါးကုန်သော မထင်ရှားသော ဖဿ ဝိညာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့အား။ ဝါ၊ တို့၏ စိတ်၌။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာဝသေန ပါကဋံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

သတဓောတသပိနာမ၊ မည်သည်။ သတဝါရံ၊ အကြိမ်တရား။ ဝိလာပေတွာ ဝိလာပေတွာ၊ ကြေမှုစေ၍ ကြေမှုစေ၍။ [ရှေးနိဿယ၌ “ ရေ၌ မြှောက်၍ မြှောက်၍ ” ဟု တွေ့ရ၏။ မျှော၍ မျှော၍ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဖက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ဆယ်၍။ ဂဟိတသပိ၊ ယူအပ်သော ထောပတ်တည်း။ [ဝိပဗ္ဗ+လိခတ်သည် ကြေမှုခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဝိလာ-

---

တေသံ အညေသံ။ ။တေသံတိ ယေသံ ဖဿ ဝိညာဏာနိ ပါကဋာနိ၊ တေသံ။ အညေသံတိ၊ တတော အညေသံ။ ယေသံ ဖဿဝိညာဏာနိ န ပါကဋာနိ။ သုခ ဒုက္ခ-ဝေဒနာနံ သုဝိဘူတ ဝုတ္တိတာယ ဝုတ္တံ “ သဗ္ဗေသံ ဝေနေယျာနံ ဝေဒနာ ပါကဋာ-တိ။ -အနံ။ သဗ္ဗေသံအရ ထင်ရှားသော ဖဿဝိညာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် မထင်ရှားသော ဖဿဝိညာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးကို ယူရသည် -ဟူလို။

ပေတော ဝိလာပေတောတိ သုဝိသုဒ္ဓိံ နဝနီတံ ဝိလာပေတော သီတိဘူတံ အတိ သီတလေ ဥဒကေ ပက္ခိပိတော၊ ပတ္တိန္ဒံ(ထန်လျက်) ဌိတံ မထေတော (မန္တေတော) (မေဋ္ဌနောကံ၍) ပရိပိဏ္ဍေတော (ပေါင်းစပ်စေ၍) တဖန် အခဲလုပ်၍။ ပုန ဝိလာပေတောတိ (တဖန် ကြေမ့စေ၍) သတဝါရံ ဝေံ ကတော။ - အနု။ ဤ၌ “ ပတ္တိန္ဒံ ဌိတံ မထေတော ” အဖွင့်ကိုထောက်၍ ပျစ်နေသော ထောပတ်ကို ကျသွားအောင် မွေ့သည်ဟု သိရသည်။]

ဝိနိဝတ္တေတောတိ၊ ကား။ စတုက္ခန္ဓသမုဒါယတော၊ ၄-ပါးသော နာမ်ခန္ဓာ အပေါင်းမှ။ ဝိသံ၊ သီးခြား။ ဥဒ္ဓရိတော၊ ထုတ်ဆောင်၍။ (ဒသေသိ ဌိစပ်။) မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တာဒိသု၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အစရှိသည်တို့တွင်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောသုတ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝတ္တာ၊ ခဲဟာတော်မူပြီး၍။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဝေဒနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနိဝတ္တေတော၊ သီးခြားနှစ်စေ၍။ ဝါ၊ သီးခြားထုတ်၍။ (ဘဂဝတာ) ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောသုတ်တို့၌။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ဝေ၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အရူပရာသိတော၊ နာမ်အစုမှသော်၎င်း။ ဉတပရိညာယ၊ ဉတပရိညာဖြင့်။ ပရိညာတတောဝါ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော တရားမှ သော်၎င်း။ ရူပါရူပရာသိတောဝါ၊ ရုပ် နာမ် အစုမှ သော်၎င်း။ ဝိနိဝတ္တေတော၊ နှစ်စေ၍။ ဝါ၊ သီးခြားထုတ်၍။ (ဘဂဝတာ) ဒဿိတံ။ တတ္ထာပိ၊ ထို အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ ပြရာ သုတ္တန်တို့တွင်လည်း။ ယေသု၊ အကြင် သုတ္တန်တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဉတပရိညာ၊ ဉတပရိညာကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တေသု၊ ထို သုတ္တန်တို့၌။ တဒန္တောဂဓံ၊ ထို ဉတပရိညာ၌အကျုံး ဝင်သော။ (ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို၎င်း။) ယေသု၊ အကြင် သုတ္တန်တို့၌။ (ဉတပရိညာ၊ ကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူဟပ်။) တေသု၊ ထို သုတ္တန်တို့၌ လည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ အာရမ္မဏမတ္တိ၊ အာရုံမျှဖြစ်သော။ သံခိတ္တိ၊ ချိုး အပ်သော။ ပါဠိအနာရုဠံ၊ ပါဠိတော်၌ မတက်ရောက်သော။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံစ၊ ရူပ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကထိတတာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတ္ထာနံ ကန္တာနံ မနောဝိညေယျာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကို။ (အကိစ္ဆလာဘိ စသည်၌စပ်။) ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ် သော။ ဆဂေဟသိတ သောမနဿံ၊ ခြောက်ပါးသော ကာမဂုဏ် တည်းဟူ သော အိမ်၌မို့သော သောမနဿ ဝေဒနာသည်။ ပဉ္စကာမဂုဏေသု၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့၌။ အဿာဒါနုပသိနော ဝေ၊ သာယာဘွယ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သာ။ ဟေတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စကာမဂုဏာ ။ပေ။ အာဟ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဓေသဝဏ္ဏာနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၆၅။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ကိလေသာတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။
 မဗ္ဗာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ (နဝိသုဒ္ဓတာ ဟောတိ ဌိစပံ။) ကေဟိစ၊ အချို့
 ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့နှင့်။ (လောဘ မာန ဒိဋ္ဌိ ကိလေသာတို့နှင့်။)
 ဝိပ္ပယောဂေ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ ယေဟိ၊ အကြင်
 ကိလေသာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ သံကိလေသ ဘာဝေန၊
 ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဒိသေဟိ၊ တူကုန်သော။
 တေဟိ၊ ထိုမိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ပူပန်
 စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရေဟိပိ၊ မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်
 ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှ တပါးကုန်သော သမ္ပယုတ်မဟုတ်သော ကိလေသာ
 တို့မှလည်း။ [ဣတရေဟိပိတိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တကိလေသတော ဣတရေဟိပိ
 အသမ္ပယုတ္တေဟိ။ - အနု။] ဝိသုဒ္ဓတာ၊ စင်ကြယ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ပစ္စိမပဒိ ဘဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာဓေ)
 အာဟ။

ဒုဝိဓံတိ၊ ဒုဝိဓံ ဟူ၍။ (သမောဟံတိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဉ္စေ ဥဒ္ဓစ္ဆသဟ-
 ဂတဉ္စာတိ ဒုဝိဓံဟူ၍။) ဝိသံ၊ သီးခြား။ (အခြား အကုသိုလ်၌ ဤသို့မဆိုဘဲ ဤ
 အကုသိုလ်ကျမှ သီးခြား။) ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သရာဂ သဒေါသေဟိ၊ သရာဂ
 စိတ်၊ သဒေါသစိတ်တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌဂဟဏတ္ထံ၊ ထူးသော မောဟမုဒွေးကို ယူရခြင်း
 အကျိုးရှိ၏။ [အနုဂ္ဂကာ၌ “ဝိသိဋ္ဌဂဟဏ” ဟုသာ ရှိ၏။]

အဝိပဿနုပတ္တာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ မကပ်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အာရုံမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣဓ ဩကာသောဝ
 နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မောနုပဿနာနိဒ္ဒေသ
 နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်

၃၆၅။ ကဏသုက္ကာနံ၊ ကဏဖြစ်သော အကုသိုလ်တရား၊ သုက္ကဖြစ်သော
 ကုသိုလ်တရားတို့၏။ (ဤနေရာ၌ “ကဏဖြစ်သော ကာမဇ္ဈန္ဒတရား၊ သုက္ကဖြစ်
 သော မောနုပဿနာတရားတို့၏။” ယုဂနုဒ္ဓတာ၊ ထမ်းပိုး၌ဖွဲ့တပ်အပ်သော
 နွားတရားကဲ့သို့ အစုံအားဖြင့် ဖွဲ့တပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဇာနနကာလေ၊ အပြားအားဖြင့် သိရာအခါ၌။ အဘာဝါ၊
 ကာမဇ္ဈန္ဒ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘိဏှသမုဒိစာရဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ။

သုတဓိတိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒောပိ၊ သည်လည်း။ (သုတနိမိတ္တံ ခွဲစပ်။) ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒကို။ အတ္တန္တော၊ မိမိဟူသောကာမစ္ဆန္ဒ၏။ ဂဟဏာ-
 ကာရေန၊ ယူပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုတန္တိ၊ သုတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။
 တေနာကာရေန၊ ထို သုတဟု ယူပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိမာနကဿ၊
 ဖြစ်သော။ အညဿ၊ အခြားသော။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ နိမိတ္တတ္တာ၊ အကြောင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တန္တိ၊ နိမိတ္တဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။

အာကခိတဿ၊ လိုလားတောင့်တအပ်သော။ ဟိတသုခဿ၊ ဟိတသုခ၏။
 အနုပါယဘူတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မနသိကာရော၊
 သည်။ အနုပါယမနသိကာရော၊ မည်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ နိပျိဒေတဗ္ဗေ၊
 အယောနိသောမနသိကာရဖြင့် ဖြစ်စေထိုက်သော ကာမစ္ဆန္ဒ၌၎င်း။ အာရမ္မဏာ-
 ဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော သုတနိမိတ်၌၎င်း။ ဒုဝပေဝိ၊ လည်းဖြစ်သော။
 သုတနိမိတ္တေ၊ ခွဲ။ (ကာမစ္ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ခွဲစပ်။)

အသုတဓိတိ၊ ကား။ အသုတဇ္ဈာနံပိ၊ အသုတကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောဈာန်
 သည်လည်း။ (အသုတနိမိတ္တံ ခွဲစပ်။) ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအသုတကိုအာရုံပြု၍
 ဖြစ်သောဈာန်ကို။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အသုဘာသု၊ အသုတထို့
 ၌၎င်း။ ကေသာဒီသု၊ ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသထို့၌၎င်း။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်သော
 ဈာန်ဟူ၍။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) သညာ၊
 ကို။ အသုဘသညာတိ၊ ဟူ၍။ ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တေ၊ ခွဲ။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ။ ဣတိ၊
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တ္ထေ၊ ဤ ကာမစ္ဆန္ဒ အခင်း၌။ စတုဗ္ဗိဿောပိ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 [“အနိစ္စေ နိစ္စံတိဝါ” စသောအားဖြင့် ၄-ပါး “အနိစ္စေ အနိစ္စံတိဝါ” စသော
 အားဖြင့် ၄-ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။] အယောနိသောမနသိကာရဿ၊
 ကို၎င်း။ ယောနိသောမနသိကာရဿ၊ ကို၎င်း။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းကို။ နိရဝ-
 သေသ ဒဿနတ္ထံ၊ အကြွင်းမရှိသော မနသိကာရကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သင်္ဂဟ-
 ကာရေန)။ ကတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ၄-ပါး
 အပြားရှိသော အယောနိသောမနသိကာရ ယောနိသောမနသိကာရကိုပြခြင်းကို
 ပြအပ်သော်လည်း။ တေသု၊ ထို ၄-ပါးအပြားရှိသော အယောနိသောမနသိကာရ
 ယောနိသောမနသိကာရတို့တွင်။ အသုဘော၊ အသုဘအာရုံ၌။ သုဘံတိ၊ သုဘ
 ဟူ၍၎င်း။ အသုဘံတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊
 နှလုံးသွင်းကြောင်း အယောနိသောမနသိကာရ၊ ယောနိသောမနသိကာရကို။
 ဣ၊ ဤ ကာမစ္ဆန္ဒကိုပြရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ [အသုဘအာရုံ၌
 သုဘဟု နှလုံးသွင်းခြင်းသည် အယောနိသောမနသိကာရ။]

ဝါ၊ တနည်း။ တဒန္တကူလတ္တာ၊ ထို မနသိကာရအား လျော်ကန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရေပံ၊ အခြားသော မနသိကာရတို့ကိုလည်း။ (ဣဓ၊ ဤ ကာမတ္တန္တကို ပြရာ၌၊ အခိပေတော၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဘောဇနော၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညူနေော၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ထိနမိဒ္ဓိဘိဘဝါဘာဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓ၏ လွှမ်းမိုးခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ထိနမိဒ္ဓ အလွမ်းမိုး မခံရခြင်းကြောင့်။) ဩတာရံ၊ သက် ရောက်ခွင့် အပေါက်အကြားကို။ အလတမာနေော၊ မရသော။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကြ ပါကုန်သော်လည်း။ ဘောဇနနိဿိတံ၊ ဘောဇဉ်ကို မှီသော။ အာဟာရေ ပဋိ- ကူလသညံ၊ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာကို။ (သော၊ ထို ဘောဇနေ မတ္တညူ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။) တဗ္ဗိပရိဏာမဿ၊ ထိုဘောဇဉ်၏

တဒန္တကူလတ္တာ။ ။ တဒန္တကူလတ္တာတိ တေသံ အသုဘေ သုတံတိ အသုတံ တိ စ ပဝတ္တာနံ အယောနိသောမနသိကာရ ယောနိသောမနသိကာရာနံ အနုကူလတ္တာ၊ ရူပါ- ဒီသု အနိစ္စာဒိအဘိနိဝေသဿ အနိစ္စသညာဒိနစ္စ ယထာဂုတ္တမနသိကာရပနိဿယတာ တဒန္တကူလတာ၊ ဤအလို—“တဒန္တကူလတ္တာ၊ ထို အသုဘဖြစ်သောအာရုံ၌ သုတဟူ၍၎င်း၊ အသုဘဟူ၍၎င်းဖြစ်သော အယောနိသောမနသိကာရ ယောနိသောမနသိကာရတို့အား အခြားသော မနသိကာရတို့က လျော်ကန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်”ဟု ပေးပါ။

အားလျော် ။ ။ “လျော်” ဟူသည်လည်း ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌ အနိစ္စ အစ ရှိသော နှလုံးသွင်းခြင်း၏၎င်း၊ အနိစ္စသညာ အစရှိသည်တို့၏၎င်း ဆိုအပ်ပြီးသော မနသိကာရအား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။— အနုဋီကာ။

ဘောဇနေ ။ပေ။ ဝဒန္တိ ။ ။ ဝဒန္တိပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဘောဇနေ မတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိန မိဒ္ဓ အလွမ်းမိုးနိုင်၊ အိပ်ချင် ငိုက်မျည်းမပျံ့လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အမြဲ နှလုံးသွင်းနေသော ကြောင့် ကာမရာဂ၏ သက်ရောက်သို့ရန် အပေါက် အကြား အခွင့်အလမ်း မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဘောဇနေ မတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂကို ပယ်နိုင်၏ဟု ဆိုကြသည်။ ထို ဝဒန္တိဝါဒကို မနှစ်သက်သောကြောင့် ဋီကာဆရာက “ဘောဇနနိဿိတံ ပန” စသည်ကို မိန့်သည်။

တဗ္ဗိပရိဏာမဿ ။ပေ။ ဒဿနံ ။ ။ အနုဋီကာ၌ တဗ္ဗိပရိဏာမဿကို “ဘောဇန- ပရိဏာမဿ”ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်၍ “နိဿနာဒိကဿ”ဟု အဘိဓမ္မေယျတ္ထ ဖွင့်သည်။ အစာ ကြေသောအခါ ကိုးပေါက်ဒွါရတို့မှ ယိုစီး စိမ့်ထွက်သော ချွေး မျက်ချွေး စသည်နှင့် တကွ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို “နိဿနံ” ဟု ဆိုသည်။ “နိဿနာဒိ” ၌ အာဒိဖြင့် ဘောဇဉ်ကို စားသောအခါ လက် ခံတွင်း စသည်တို့၌ လူးလဲခြင်း မကုန်ကို ယူပါ။

ကြေကျက်ခြင်းဟူသော နိသန္ဓစသော အကျိုး၏။ အသုဘတာဒိဒဿနံ၊ အသုဘ၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို ရှုတတ်သော ဉာဏ်ကို။ (သော၊ ထို ဘောဇနမတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။) တဒါဓာရဿ၊ ထိုဘောဇဉ်၏ တည်ရာအစာသစ်အိမ်၏။ ဝါ၊ တကိုယ်လုံး၏။ အသုဘတာဒိဒဿနံ၊ ကို။ (သော၊ သည်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။) ဥပနိဿယဘူတဿ၊ ကာမရာဂ၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုဘောဇဉ်၏။ အသုဘတာဒိဒဿနံ စ၊ ကိုလည်း။ (သော ဥပ္ပါဒေတိ)။ ကာယဿ၊ ကရဇကာယ၏။ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာဒိဒဿနံ စ၊ အာဟာရဟူသော တည်ကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို ရှုတတ်သောဉာဏ်ကိုလည်း။ သော၊ ထို ဘောဇနမတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဘောဇနမတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟိယတေဝ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင်သည်သာ။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ လောဘော၊ လောဘသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာဓော)အာယ။ [သုတ္တန်နည်းအားဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ ဟူသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်တတ်သော လောဘတည်း။ ထို လောဘကို အနာဂါမိမက်က ပယ်နိုင်သည်။]

တဒါဓာရဿ။ ။ အနဋီကာ၌ “ဥဒရဿ” ဟု ပဌမ ဖွင့်၏။ “ဥဒရ” ဟူသည် စားလိုက်သော ဘောဇဉ်၏တည်ရာ အစာသစ်အိမ် ဟူသော ဝမ်းတည်း။ “ကာယဿေဝ ဝါ” ဟု ဒုတိယ တနည်း ဖွင့်၏။ ထိုအလို တဒါဓာရအရ ထိုဘောဇဉ်၏ တည်ရာ တကိုယ်လုံးကို ဟူပါ။ ဘောဇန မတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအစာသစ်အိမ် ထိုတကိုယ်လုံး၏ အသုဘတာ အစရှိသော အခြင်းအရာကို ရှုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

တဿစ ဥပနိဿယဘူတဿ။ ။ ဘောဇဉ်ဟူသော အစာအာဟာရသည် ကာမရာဂ (ကာမစ္ဆန္ဒ) ၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း ဖြစ်၏။ အဘိ အဘိမိ အစား ကောင်းတို့ကို စား၍ ကာမရာဂ တိုးပွားနေကြပုံကို၎င်း၊ အဗြဟ္မစရိယ စောင့်ထိန်းသော ဥပုသ်သည်များ၏ ညစာ မစားရပုံကို၎င်း သတိပြုပါ။ ဘောဇနမတ္တညူ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂ၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော ထိုဘောဇဉ်၏ အသုဘ အစရှိသော အခြင်းအရာကို ရှုမှုကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏။

ကာယဿစ ။ ပေ။ ဒဿနံ။ ။ ဤ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ကရဇကာယသည် အစာစားရမှ တည်နိုင်၏။ ထိုဘောဇနမတ္တညူပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကာယ၏ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာစသည်ကို ရှုမှုကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာဒိဒိ အာဒိဖြင့် အာဟာရကို ရှာရခြင်း စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခကို ဟူပါ။

ဣတိ တဿ။ ပေ။ ပဟိယတေဝ။ ။ ဤပြုခဲ့သော “ဘောဇန နိဿိတံ။ ပေ။ သော ဥပ္ပါဒေတိ” ဟူသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ထိုဘောဇနမတ္တညူ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမစ္ဆန္ဒကို ကေန ပယ်နိုင်သည်သာ။

ဩဒိဿကာနောဒိဿကဒိသာဖရဏာနံတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တဂရုအတိ-
ပွိယသဟာယမဇ္ဈတ္တဝသေန၊ မိမိ၊ အလေးပြုထိုက်သော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်
စသည်၊ အလွန်ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သဟာယ်ချင်း အလယ်အလတ်၌တည်သော
သဘောရှိသူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဩဒိဿကတာ၊ ဩဒိဿကမေတ္တာဥဂ္ဂဟ၏ အဖြစ်
ကို၎င်း။ သိမာဘေဒေ၊ အပိုင်းအခြားကို ဖျက်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော်။
အနောဒိဿကတာ၊ အနောဒိဿကမေတ္တာ ဥဂ္ဂဟ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဧကဒိသံ-
ဖရဏဝသေန၊ တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ဖြန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာဖရဏ-
တာ၊ ဒိသာဖရဏမေတ္တာဥဂ္ဂဟ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာကို။ ဥဂ္ဂဟ-
ဏေ၊ သင်ယူခြင်း၌။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆရာ့အထံသင်ယူရာ၌
ဩဒိဿကမေတ္တာ ဖြန့်နည်း၊ အနောဒိဿကမေတ္တာ ဖြန့်နည်း၊ ဒိသာဖရဏ
မေတ္တာ ဖြန့်နည်းတို့ကို သင်ယူရမည်— ဟူလို။]

ဝါ၊ တနည်း။ ဝိဟာရရစ္ဆာဂါမာဒိဝသေန၊ ကျောင်းတိုက် တရပ်လုံး
အပိုင်းအခြား၊ လမ်း၏ ဝဲယာ အပိုင်းအခြား၊ ရွာ၏အပိုင်းအခြား အစရှိသည်
တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဩဒိဿကဒိသာဖရဏံ၊ ဩဒိဿကဒိသာဖရဏ ကို၎င်း။
ဝိဟာရာဒိဗ္ဗဒ္ဓေသ ရဟိတံ၊ ကျောင်း အစရှိသော အပိုင်းအခြားကို ညွှန်ပြခြင်းမှ
ကင်းသော။ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဝသေန၊ အရှေ့အရပ်အစရှိသောအရပ်တို့၏အပြား
အားဖြင့်။ အနောဒိဿကဒိသာဖရဏံ၊ အနောဒိဿက ဒိသာဖရဏ ကို၎င်း။
ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ [ရှေ့၌ ဝါရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဝေံ ဝါ” ဟု ဝါသဒ္ဓါ
ပါသည်မှာ ပိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌လည်း မပါ။] ဒိဗ္ဗေ၊ ၂-ပါး အပြား
အားဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟံ၊ သင်ယူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဩဒိဿကာနောဒိဿကဒိသာ-
ဖရဏာနံတိ၊ ဟူ၍။ (သင်ဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ [ဤနည်း၌ ၃-မျိုး မခွဲဘဲ ၂-မျိုးသာ
ခွဲ၏။] စ၊ ဆက်။ ဥဂ္ဂဟေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူခြင်းကို။ ယာဝ ဥပစာရာ၊ ဥပစာရ
ဈာန်တိုင်အောင်။ ဒဗ္ဗဗ္ဗေ၊ [ဥပစာရဈာန်အခန်း တိုင်အောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
သင်ယူရမည်— ဟူလို။] ဥဂ္ဂဟိတာယ၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အာ-
သေဝနာ၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲခြင်းသည်။ ဘာဝနာ၊ မည်၏။ [သင်ယူတုန်းက ဥပစာရ
ဈာန်တိုင်အောင် သင်ယူသော်လည်း ဘာဝနာပွားသောအခါ “သဗ္ဗေ သတ္တာ
အဝေရာ ဟောန္တံ” စသည်ဖြင့် အစမှစ၍ ပွားစေရမည်။]

တတ္ထ၊ ထို ဘာဝနာပွားစေရာ၌။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ ဟူသော
ပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ပါဏာ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊ သဗ္ဗေ
ဘူတာဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ
အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ဤပုဒ်တို့၏။
ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ငါးပါး အပြားရှိသော မေတ္တာကို၎င်း။
ဧကေကသ္မိံ၊ တပုဒ်တပုဒ်၌။ အဝေရာ၊ ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပ ရန်မရှိကြကုန်သည်။

ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဒေါသဗျာပါဒ မရှိကြကုန်
 သည်။ (ဟောန္တု)။ အနိဿာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ မရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တု)။
 အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ် ၂-ဖြာ ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်။
 (ဟုတော၊ ရှိ။) ပရိယာရန္တု၊ အသက်ဆုံးတိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်
 သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုစာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဝိသတိဝိစာ၊ နှစ်ဆယ် အပြားရှိသော။ [ပြအပ်ပြီးသော ငါးပါးကို
 “အဝေရာ ဟောန္တု” စသော လေးပါးဖြင့်မြောက်၍ နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။]
 အနောဓိသောဖရဏာ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသောအားဖြင့် ဖြန့်ခြင်း ရှိသော။
 မေတ္တာဝါ၊ မေတ္တာကို၎င်း။

သဗ္ဗာဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗာဣတ္ထိယောဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေပုရိသာ၊ ဟူသော
 ပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ အရိယာ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ အနရိယာ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ မနုဿာ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိ-
 ကာ၊ ဟူသောပုဒ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တောဓိကရဏဝသေန၊ သတ္တဝါဟူသော
 တည်ရာ၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သတ္တဝိစာ၊ ခုနစ်ပါးအပြား
 ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝိသတိဝိစာဝါ၊ နှစ်ဆယ်ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ ဩဓိသောဖရဏာ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဖြန့်ခြင်းရှိသော။
 မေတ္တာ၊ မေတ္တာကို၎င်း။

ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဒိသာဟိ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ဖြင့်။ ဒိသောဓိကရဏဝသေန၊
 အရပ်မျက်နှာဟူသော တည်ရာ၏အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဒသဝိစာ၊
 ဆယ်ပါး အပြားရှိသော။ ဒိသာဖရဏာ၊ အရပ်မျက်နှာကို ဖြန့်ခြင်းရှိသော။
 မေတ္တာ၊ ကို၎င်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧကေကာယ၊ တပါးတပါးသော။ ဒိသာယ၊
 အရပ်မျက်နှာ၌။ သတ္တာဒိ ဣတ္ထိအာဒိ အဝေရာဒိယောဂေန၊ သတ္တ အစရှိသော
 ပုဒ်၊ ဣတ္ထိ အစရှိသောပုဒ်၊ အဝေရာ အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။
 အသီတာဓိက စတုသတပုဘေဒါ၊ ရှစ်ဆယ်အလွန်ရှိသော လေးရာ အပြား
 ရှိကုန်သော။ အနောဓိသော ဩဓိသောဖရဏာ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်
 ဖြန့်ခြင်း၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဖြန့်ခြင်းရှိသော၊ မေတ္တာတို့ကို၎င်း။ ဝေဒိ-
 တဗျာ၊ ကုန်၏။

အသီတာဓိက စတုသတပုဘေဒါ ။ ။ သတ္တာဒိ အဝေရာဒိယောဂေန ဝိသတိ၊
 ဣတ္ထိအာဒိ အဝေရာဒိယောဂေန အဋ္ဌဝိသတိ အဋ္ဌမေတ္တာရိသံ ဧကိဿာဒိသာယ၊
 တဏှာ သေသဒိသာဒိသုပိတိ သဗ္ဗာ သင်္ဂဟေတော အာဟ—“အသီတာဓိက စတုသတ-
 ပုဘေဒါ”တိ၊ [ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်သွယ် မေတ္တာတွက်နည်းကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌
 ပြထားပြီ။]

ကာယဝိနာမနာတိ၊ ကား။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ကို။ ဝိဝိဓေန၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ နာမနာ၊ ညွတ်စေခြင်းတည်း။ [ကျန်းမာရေး လိုက်စားသူတို့၏ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားခြင်းမျိုးကို ဆိုသည်။]

အတိတောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ၊ ကား။ အတိတောဇနေ၊ အလွန် စားခြင်း၌။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ အကြောင်းဟု ယူခြင်း၎င်းတည်း။ တွေ့ကော်၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုတ္တေ၊ စားအပ်သော်။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ တွေ့ကော်။ (ဘုတ္တေ၊ သော်။ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏံ)။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ ကာရဏာကာရဏဂ္ဂါဟော၊ အကြောင်း၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို ယူခြင်း ၎င်းတည်း။ ဣတိ အတ္တော၊ ဓုတင်္ဂါနံ၊ ဓုတင်္ဂတို့၏။ ဝိရိယနိဿိတတ္တာ၊ ဝိရိယကို မှီကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂနိဿိတသပ္ပါယကတာယပီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ကုက္ကုစ္စံပိ၊ ကုက္ကုစ္စသည်လည်း။ ကတာကတာနုသောစနဝသေန၊ ပြုအပ် ပြီးသော ဒုစရိုက်၊ မပြုအပ်မိသော သုစရိုက်တို့ကို အစဉ်လိုက်၍ ဝမ်းနည်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်။ သမာနလက္ခဏံ၊ တူသောလက္ခဏာရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ အဝူပသမသဘာဝမေ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း သဘောရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသော၊ ၎င်း။ အဝူပသမေ၊ မငြိမ်သက် ခြင်းကို။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော။

ဗဟုဿုတဿ၊ များသော သုတရှိသော။ ဂန္ထတော စ၊ ပါဠိတော်ကျမ်းစာ အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တတော စ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တာဒီနံ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိစိနန္တဿ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စေတသော၊ ၎င်း။ ဝိက္ခေပေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ (ဥဒ္ဓစ္စမဖြစ်-ဟူလို။) ယထာဝိမိ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကြင်အကြင် အစီရင်အတိုင်း ကျင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ယထာနုဗ္ဗပ ပဋိကာရပဝတ္တိယာ၊ အကြင်အကြင် လျော်သည့်အတိုင်း ကုစား ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကတာကတာနုသောစနု၊ ပြုအပ်ပြီးသောဒုစရိုက်၊ မပြုအပ်မိသော သုစရိုက်တို့ကို အစဉ်လိုက်၍ ဝမ်းနည်းခြင်းသည်လည်း။ (န ဟောတိ)။ (ကုက္ကုစ္စမဖြစ်-ဟူလို။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗာဟုဿစ္စေနာပိ ဥဒ္ဓစ္စ- ကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

စ၊ ဆက်။ ဝုစုသေဝိတာ၊ သက်တော်ကြီး ဝါတော်ကြီးတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ် လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ ဝုစုသီလိတံ၊ ကြီးရင့်သောသီလရှိသူ၏အဖြစ်ကို။ အာ- ဝဟတိ၊ ဆောင်နိုင်၏။ (မိမိအတွက်ဆောင်နိုင်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတောဝူပ- သမကရတ္တာ၊ စိတ်၏ငြိမ်သက်မှုကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ- ပဟာနကာရိတာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကို ပယ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟ-

ကာရေန) ဝုတ္တာ။ ပန၊ ဆက်။ ဝုဇ္ဇတံ၊ သီတင်းကြီး၏အဖြစ်ကို။ အနပေက္ခိတွာ၊ မင်းမူ၍။ ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကုက္ကုစ္စဝိနောဒကော၊ ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ပျောက်တတ်သော ရဟန်းတို့ကို။ ကလျာဏမိတ္တာ၊ ကလျာဏမိတ္တတို့ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ [ဝုဇ္ဇသေဝိတာမှ သီးခြား ဆိုအပ် ကုန်ပြီ။ ဝိနယဓရာ မှန်လျှင် ကုက္ကုစ္စကို ပယ်နိုင်သောကြောင့် ဝုဇ္ဇ မဟုတ်သော် လည်း ကလျာဏမိတ္တ ပင်တည်း။]

ဧတ္ထ၊ ဤ ရှေးရှေးဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာတရားတို့၌။ (ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နောက် နောက်၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝိစိကိစ္ဆာသည်)။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနီယာ၊ ဌာနီယတို့မည်၏။ [ဌာဓာတ်+အနိယပစ္စည်း။] ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နောက် နောက်၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ဌာနီယာ၊ တည်ရာအကြောင်းတို့တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနီယာ၊ ထို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဌာတဗ္ဗာ၊ တည်ထိုက်၏။ ဝါ၊ တည် တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနီယာ၊ ဌာနီယမည်၏။ [ဌာနီယာ၌ အနိယပစ္စည်း ကို တဗ္ဗပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်သည်။ ထို တဗ္ဗပစ္စည်းကိုလည်း ဘဝတဗ္ဗော ဘဗ္ဗောကံသို့ ကတ္တားဟော ကြံရသည်။] ဧတေသု၊ ထို ရှေးရှေးဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာတရား တို့၌။ ဌာနီယာ၊ တည်တတ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ နောက်နောက် ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ (အတ္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့တည်တတ်သောနောက်နောက်၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိစိကိစ္ဆာဌာနီယာ၊ တို့မည်၏။

ဗဟုယုတတာ ပရိပုစ္ဆကတာဟိ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသူ၏ အဖြစ်၊ အဖန်ဖန် မေးမြန်းတတ်သူ၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ၊ ရှစ်ပါးသော တည်ရာဝတ္ထု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိ။ ကာမံ ဟယိတိ၊ အကယ်၍ကား ပယ်အပ် ပယ်နိုင်ပါပေ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ပယ်နိုင်ပါသော်

ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနီယာ။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာဌာနီယာ အရ ရှေးရှေး ဝိစိကိစ္ဆာကို ရ၏။ ထို ရှေးရှေး ဝိစိကိစ္ဆာသည် “အဟောသိ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံ” စသည်ဖြင့် များသောကြောင့် ဗဟုဝစ် ဆိုထားသည်။ [တိဋ္ဌတိ အနုပုဋ္ဌာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဧတ္ထ ဧတေသု အဟောသိ နုခေါ အတမတိတမဒ္ဓါနံတိ အာဒိကာယ ပဝတ္တိယာ အနေကတေဒေသု ပရိပုပ္ပဒေသု ဝိစိကိစ္ဆာဓမ္မေသုတိ တေဌာနီယာ ဝုတ္တာ။—အနု။]

အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ။ ။ ရှစ်ပါးသော တည်ရာဝတ္ထုဟူသည် “ဗုဒ္ဓေ ကခံတိ၊ ဓမ္မေ သံသေ သိက္ခာယ၊ ပုပ္ဖန္တေ၊ အပရန္တေ၊ ပုပ္ဖန္တာပရန္တေ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပဒေ သု ကခံတိ” တည်း။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိဖြင့် “အဟောသိ နုခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါနံ” စသော သောဋ္ဌသဝတ္ထုက ဝိစိကိစ္ဆာကို ပေါင်းပါ။ ထိုဝိစိကိစ္ဆာတို့သည် ရတနာသုံးပါး အပေါ်၌ သံသယဖြစ်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိ၏။ ဘုရားကိုမယုံကြည်လျှင် နောက်ဘဝရှိ၏ ဟူသောတရားကို မယုံကြည်တော့၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကြွင်းသော ဝိစိကိစ္ဆာတို့သည် ရတနာသုံးပါးကို မယုံကြည်သော ဝိစိကိစ္ဆာလျှင် အရင်းခံရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် အရင်းခံ ကို လိုက်၍ “တိဏိ ရတနာနိ အာရဗ္ဗ” ဟု မိန့်သည်။

လည်း။ သေသဝိစိကိစ္ဆာ၊ ရတနတ္ထယ ဝိစိကိစ္ဆာမှကြွင်းသော ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ရတနတ္ထယဝိစိကိစ္ဆာမှလိကာ၊ ရတနတ္ထယဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အရင်းမှလွှဲ၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ တိဏိရတနာနိ အာရဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဝိနယ၊ ဝိနည်း၌။ ပကတညူတာ၊ သဘောကိုသိသူ၏အဖြစ်သည်။ သိက္ခာယ ကမ်တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိနယေ စိဏ္ဍဝသိတာဝဿပိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဩကပ္ပနိယ သဒ္ဓါသင်္ခါတအဓိမောက္ခ ဗဟုလဿာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသန သဒ္ဓါသင်္ခါတ အဓိမောက္ခော၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်သို့ အစဉ်အတိုင်း သက်ဝင်တတ်သော သဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော အဓိမောက္ခဖြင့်။ (သဒ္ဓါဓိမောက္ခဖြင့်)။ အဓိမုစ္စန ဗဟုလဿ၊ များသော လွန်လွန်ကဲကဲ ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပဟိယတိ ဌိစပ်)။ အဓိမုစ္စန္ဓ၊ အဓိမုစ္စနဟူသည်လည်း။ အဓိမောက္ခပွါဒနမေဝ၊ အဓိမောက္ခကို ဖြစ်စေခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ [အဓိမောက္ခလည်း မုစဓာတ်၊ အဓိမုစ္စနလည်း မုစဓာတ်ပင်ဖြစ်၍ သဘောတူပင်တည်း။] ဝါ၊ တနည်းကား။ သဒ္ဓါယ၊ သက်ဝင်တတ်သော သဒ္ဓါ၌။ နိန္ဒတာ၊ ညှတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ [ဤအလို အဓိ+လွန်လွန်ကဲကဲ။ မုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို “အဓိမုတ္တိ”ဟု ဆိုလိုသည်။]....နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌတာ၊ ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂ ပဗ္ဗအဖွင့်

ခန္ဓာဒိပါဠိယာ၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကိုပြုရာ ပါဠိတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ခန္ဓာဒိနံ၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ခန္ဓ။ ပေ။ ဝိပဿနာနံ အတ္ထ သန္နိသိတပရိပုစ္ဆာ ဗဟုလတာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တေန၊ ထို အတ္ထသန္နိသိတပစ္စုပ္ပန်ကို ယူသဖြင့်။ အတ္ထပရိပုစ္ဆာ (ပရိပုစ္ဆာ)၊ အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်းသည်။ ပညာသံဝတ္တနိကာ၊ မှန်ကန်သောဉာဏ်ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ

တေန န တထာ။ ပေ။ ဒဿေတိ။ ။ ပါဠိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော လောကီဆိုင်ရာ ဗဟုသုတပုစ္ဆာတွေသည် ပါဠိတော်၌ ပါဝင်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးမြန်းကြောင်း ပုစ္ဆာလောက် ဓမ္မဝိစယဉာဏ်ပညာကို မတိုးပွားစေနိုင်ကြ၊ ထို့ကြောင့်ပင် လောကီပညာတတ်များသည် အလုပ်အကိုင် သင်္ကေတဆိုင်ရာကို နားလည်သော်လည်း တရားသဘောကို သိသောဉာဏ်ကား မရှိကြ၊ ထို့ကြောင့်ပင် နိုင်ငံခြား၌ မမှန်သောဝါဒ

ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပါဠိမုတ္တကပုစ္ဆာ၊ ပါဠိတော်မှ အလွတ် ဖြစ်သော လောကီပုစ္ဆာသည်။ ပညာသံဝတ္တနိကာ၊ မုန်ကန်သောဉာဏ်ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ နု-ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ။

အင်္ဂုဇာလာဒီသု၊ မီးလျှံအစရှိသည်တို့၌။ အာပေါဓာတုအာဒိနံ၊ အာပေါ ဓာတ် အစရှိသည်တို့၏။ မန္တတ္တာ၊ နည်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကိစ္စေ၊ အာပန္နန္ဒစသော မိမိကိစ္စ၌။ အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ) ဝိရိယာဒိနံ၊ ဝိရိယ အစရှိသည်တို့၏။ မန္တ- တ္တာ၊ နည်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကိစ္စေ၊ ပဂ္ဂဟ စသော မိမိကိစ္စ၌။ အသမတ္တတာ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။

ပတ္တံ နိဟရန္တောဝ တံ သုတွာတိ ဧတ္ထံ ဌံ။ ပဉ္စာဘိညတ္တာ၊ ငါးပါးသော အဘိညာဉ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗသောတေန၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် ဖြင့်။ အဿောသိ၊ ကြားပြီး ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ။

ပသာဒသိနေဟာဘာဝေနာတိ၊ ကံား။ ပသာဒသင်္ခါတဿ၊ ကြည်ညိုခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ သိနေဟဿ၊ အစေး၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂဒြဘဝိဋ္ဌေ၊ မြည်းကျောက်ကုန်း၌။ လူခရဇော၊ ပင်ကိုယ်က ကြမ်းတမ်းသော မြူသည်။ လူခတရော၊ သာ၍ ကြမ်းတမ်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒိဿတိ၊ ထင်ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိလူတောယ၊ အလွန်ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံ- သဒိသေ၊ ထို ကြမ်းတမ်းသောမြူနှင့် တူကုန်သော (လူပုဂ္ဂလေ ဌံစပ)။

သံဝေဇန ပသာဒနေဟိ၊ ထိတ်လန့်ကြောင်း တရား၊ ကြည်ညိုကြောင်း တရားတို့ဖြင့်။ တေဇနံ၊ ထက်သန်စေခြင်းသည်၎င်း။ တောသနဉ္စ၊ ရွှင်လန်း စေခြင်းသည်၎င်း။ သမ္ပဟံသနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အဿောသိ ။ ။ အနုဋီကာ၌ကား— “တောတောင် အရပ်၌ သစ်ပင်တောရှုပ်တို့ ခြားကွယ်၍ နေအပ်ပါသော်လည်း ရွာကား မဝေးလှ၊ ရွာမဝေးသော်လည်း တောင်ကို ရစ်ပတ်၍ သွားရသောကြောင့် ကျောင်းသည် တော၏လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို့ကြောင့် မိသသောတဖြင့် ကြား၏ ဟု ဆိုကြသည်”ဟု တနည်းပြသေး၏။

မိမိအယူ။ ။ “မိမိကား ကျောင်းလည်း ထုံးစံအတိုင်း တောရကျောင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို သားအမိတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသံကို ကြားရသည်မှာ ရွာအနီးသို့ ရောက်နေ သောကြောင့်တည်း” ဟု စဉ်းစားမိ၏။ ဘာကြောင့်နည်း - တောကျောင်းဘုန်းကြီး များသည် ရွာအနီးရောက်မှ သင်္ကန်းမြို့လေ့ရှိကြ သပိတ်အိတ်မှ သပိတ်ကိုထုတ်လေ့ရှိကြ သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ရွာအနီးရောက်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် “ထေရော စိဝရံ ပါရုပိတွာ ပတ္တံ နိဟရန္တောဝ တံ သဒ္ဓံ သုတွာ”ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်။

သမထဝိပဿနာ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေန၊ သမထဝိပဿနာ၊ သုဒ္ဓဝိပဿနာ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမဿ၊ ပဌမဖြစ်သော ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၏ ၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဣတရေသဉ္စ၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်မှ တပါးသော ဝေဒနာနုပဿနာ စသော သတိပဋ္ဌာန်တို့၏၎င်း။ ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဣမေသုပိ ဒိသု ပဗဗ္ဗေသု သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ ကထိတာ ဌိစပိ။) ဣတိ အတ္ထော။

မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိကာယာနုပဿနာ နာမာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဂမနဝသေန၊ မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာနှင့် စပ်သဖြင့်။ (သင်္ဂဟကားရေန) ဝုတ္တံ။ ဝေ။ ပေ။ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ကာယာနုပဿိ အာဒိနံ၊ ကာယာနုပဿိ အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အာဂမနဝသေန၊ မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာနှင့်စပ်သဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်သော။ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်သည်။ ပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်း။ ဧကေဿ၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနေကသမဂ်တာ၊ တပါးမက များစွာသောသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏အဖြစ် ၎င်း။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ (ကဿှာ၊ နည်း။) ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ အနေကသတိ သမ္ပဝါဝဗောဓပသင်္ဂါ၊ တပါးမက များစွာသော သတိ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း၊ ထိုဖြစ်သမျှ သတိကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ လျဉ်းပါးဘွယ် ရှိခြင်းကြောင့် တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အာမသိတွာ၊ သုံးသပ်၍။ သကိစ္စပရိစ္ဆိန္နေ၊ မိမိ ကိစ္စဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။ ကိစ္စဘေဒေန၊ ကိစ္စ၏ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ဧကိဿာ၊ တပါးသော။ သတိယာပိ၊ သတိ၏လည်း။ အနေကနာမတာ၊ တပါးမက များသောနာမည်ရှိသည်၏အဖြစ် သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ကာယေ ပနာတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သင်္ဂဟကားရော) အာဟ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ ပုဂ္ဂလကိစ္စံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ကိစ္စဟူသည်။ ဓမ္မာဝေ၊ သဘာဝဓမ္မတို့သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဘေဒေန၊ တရားတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ကာယာနုပဿိအာဒိ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ၊ ကာယာနုပဿိ

သမထ ။ပေ။ ကထိတတ္တာ ။ “သမထဝိပဿနာဝသေန ပဌမဿ ကထိတတ္တာ ဟု၎င်း သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေန ဣတရေသဉ္စ ကထိတတ္တာ” ဟု၎င်း ခွဲပါ၊ ထိုကထိတတ္တာ ဟိတ်ပုဒ်တို့၏ ဝပ်ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၌လာသော “ဣမေသုပိ ဒိသု ပဗဗ္ဗေသု သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ ကထိတာ” ဟူသောစကားနှင့်တွဲ၍ “ဣတိ သင်္ဂဟကားရေန ဝုတ္တံ” ဟု ထည့်၍ ဝပ်ပါ။

အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကွဲပြားခြင်းသည်သာ။ ဟောတိ ယထာ။ ဧဝံ၊ တူ။ ဓမ္မ-
 သာ၊ တခုသောဓမ္မ၏။ ဓမ္မော၊ အခြားသောဓမ္မသည်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊
 မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဘေဒေန၊ တရားတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ တဿ၊
 ထိုကိစ္စ၏။ သေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိနိုင်။ [ကသ္မာ၊ တံဒဘာဝ-
 တော၊ ထိုအခြားသောတရား၏ အခြားကိစ္စ၏ မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့်တည်းဟု အနု
 ဒီကာ၌ ဟိတ်ထည့်သည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဓမ္မ၏ကွဲပြားခြင်းကြောင့် ကိစ္စ၏
 ကွဲပြားခြင်းကို အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ကိစ္စ၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်သာ
 ဓမ္မ၏ အထူးအပြားကို အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ကောဝ၊ တပါး
 တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ စတုဝိပလ္လာသ ပဟာနတူတာ၊ ၄-ပါး
 သော ဝိပလ္လာသကို ပယ်တတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုတော)။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်ခဏ၌။
 သမိဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံသည်။ (သမာနာ၊ သော်။) အနတ္တန္တရေန၊ တပါးသောအကျိုးထူး
 မရှိသော။ တပဟာန ကိစ္စဘေဒေန၊ ထို ဝိပလ္လာသ ၄-မျိုးကို ပယ်ခြင်း ကိစ္စ၏
 အပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။
 ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာယေပန အစရှိသောပါဠိ၌။ အမိ-
 ပ္ပါယော၊ တည်း။...သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၃၇၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ (ဥပေတော၊ ဒေ-
 သေတွာ ဝုတ္တော တိ၌စပ်။) ကထဉ္စ ဘိက္ခု။ ပေ။ တသ္မိံ သမယေ သတိတိ အာဒိ-
 နာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂမနဝဇသေန၊ မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာ၏
 အစမ်းသည်။ ဝိသေသိတာနိ၊ အထူးပြုအပ်ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ ပုဂ္ဂ-
 လေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဥပေတော၊ ထား၍။ ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ [ဤကား
 ပဋ္ဌမနည်း။] ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထ ကတမံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ပေ။ သတိတိ အာဒိနာ၊ အစ
 ရှိသည်ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍၎င်း။ အာဂမဝိသေသနံ၊
 အာဂမဟူသော ဝိသေသနကို။ အကတွာ စ၊ ပြုတော်မမူဘဲ၎င်း။ စတုကိစ္စ-
 သာဓကေက သတိဝသေန၊ ၄-ပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော တပါးသော
 သတိ၏အစမ်းဖြင့်။ သုဒ္ဓိက သတိပဋ္ဌာနနယော၊ သုဒ္ဓိက သတိပဋ္ဌာနံ နည်းကို။
 (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဘိဓမ္မ
 ဘာဇနိယ၌။ နယဒ္ဓယေ၊ နည်း၂-ပါး အပေါင်း၌။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။
 [နယဒ္ဓယေတိ၊ အနုပဿနာနယော၊ သုဒ္ဓိကနယောတိ တေသ္မိံ နယဒ္ဓယေ။—
 အနု။]...အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဠိတာ၊ ပြီ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဠိတာ၊ ပြီ။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တတာဇနိယအဖွင့်

• ၃၉၀။ ကာရုဏပွဓာနာတိ၊ ကား။ (ဣမေ၊ ဤ သမ္မပ္ပဓာန်တရား ၄-ပါးတို့သည်။) အနုပ္ပန္နပါပကာနုပ္ပါဒါဒိအတ္တာ၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်း အစရှိသောအကျိုး ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟိတာ၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာ၊ သော်။) တထေဝ၊ ထိုမှတ်ယူအပ်သည့်အတိုင်းပင်။ တေ၊ ထို သမ္မပ္ပဓာန်တရားတို့သည်။ ယောန္တိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ အတ္ထံ၊ ထို အနုပ္ပန္နပါပက အနုပ္ပါဒစသော အကျိုးကို။ သာဓေန္တိယေဝ၊ ပြီးစေနိုင်ကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေသ အတ္ထဿ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သမ္မာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒီပကော၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထဿ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော အကျိုးဖြစ်သော။ အနုပ္ပန္နပါပကာနုပ္ပါဒါဒိနော၊ မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်းအစရှိသောအကျိုး၏။ ကာရုဏာဘူတာ၊ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဓာနကာရဏဘူတာ၊ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ (“ပဓာနာ၊ အားထုတ်ကြောင်း လုံ့လဝီရိယတို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း” ဌိစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သမ္မာသဒ္ဓဿ၊ သမ္မာသဒ္ဓါ၏။ ဥပါယယောနိသော အတ္ထဒီပကတံ၊ ဥပါယအနက်၊ ယောနိသောအနက်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥပါယပဓာနာ ယောနိသောပဓာနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

ပဋိပန္နကောတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သော။ (“ဘိက္ခု” ဌိစပ်။) ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ပယောဂေါ၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း။ ပယောဂေါ၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းသည်ပင်။ ပရက္ကမော၊ အဆင့်ဆင့် မြင့်သောအရာသို့ ရောက်သော လုံ့လတည်း။

ဒီပကော သမ္မာသဒ္ဓေါ ။ ။ ဤ၌ “ဒီပကော” ဟု ဆိုသောကြောင့် ကာရဏအနက်သည် သမ္မာသဒ္ဓါ၏ ဒီပန္နတ္ထဿ၊ သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်ဟု သိသာ၏။ နောက် “ဥပါယ၊ ယောနိသော အတ္ထဒီပကတံ” ဌိယည်း နည်းတူ၊ [ယောနိသော၌ “သော” သည် နာဝိဘုတ်၏ ကာရိယတည်း။ နောက်ပုဒ်နှင့် သမာသ်စပ်ရာဝယ် မကြေသောကြောင့် အလုတ္တသမာသ်ဟု မှတ်ပါ။]

ပဓာန ကာရဏဘူတာ ။ ။ ကာရဏဘူတာကို ထပ်ဖွင့်သော အနုသံဝဏ္ဏနာတည်း။ အနုပ္ပန္နပါပ၏ မဖြစ်ခြင်းစသော အကျိုးအတွက် အကြောင်းတရားသည် သိလစင်ကြယ်မှု စသောအားဖြင့် များစွာရှိသော်လည်း အားထုတ်မှုသည် ပဓာနအကြောင်း (လိုရင်းအကြောင်း) ဖြစ်သောကြောင့် “ပဓာနကာရဏဘူတာ” ဟု ဆိုသည်။ သမ္ပပ္ပဓာနမှ ပဓာနကိုယူ၍ ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ [ဤ “ပဓာနကာရဏဘူတာ” ကို “သမ္ပပ္ပဓာနာ” ဟူသော ပါဠိတော်ဝယ် ပဓာနာ၌ စပ်ပါ။]

ပယောဂ ပရက္ကမော၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းဟူသော အဆင့်ဆင့် မြင့်သော အရာသို့ ရောက်သောလုံ့လ။ တောနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝါယမတိတိ အာဒိနိ၊ ဝါယမတိ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ အာသေဝမာနော ဝါယမတိတိ အာဒိနာ၊ အာသေဝမာနော ဝါယမတိ အစရှိသော ဝါကျနှင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ယှဉ်စေ ထိုက်ကုန်၏။

အနုပုန္နာတိ အဝတ္တဗ္ဗတံ အာပန္နာနန္တိ၊ ကား။ ဘူမိလဒ္ဓါရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာ-ဝိက္ခမ္ဘိတာသမ္ပတ္တိတိတုပ္ပန္နာနံ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံ၊ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ၊ အဝိ-ကမ္ဘမ္ဘိတုပ္ပန္နံ၊ အသမ္ပတ္တိတိတုပ္ပန္နံ ဟူကုန်သော။ (ပါပဓမ္မာနံ ဌိစပ်။)

၃၉၁။ ဓမ္မစန္ဒောတိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝိရိယဆန္ဒာဝိယ၊ တဏှာဆန္ဒ၊ ဒိဋ္ဌိဆန္ဒ၊ ဝိရိယဆန္ဒတို့ကဲ့သို့။ အညော၊ ဆန္ဒမှ တပါးသော။ ဓမ္မော၊ သဘောတရားသည်။ န၊ မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ဆန္ဒနိယသဘာဝေါ ဝေ (ဆန္ဒယန သဘာဝေါ ဝေ)၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသောသဘော သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ

ဘူမိလဒ္ဓါ။ ပေ။ တုပ္ပန္နာနံ ။ ။ [ဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံကို အဋ္ဌသာလိနီ၊ ပဌမ ကာမာဝစရ ကုသလပဒ “ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြုထားပြီး] အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ စသော ဥပ္ပန္န တို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ ဖွင့်ထားသည့်အတိုင်း ပြအံ့။

အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ ။ အခါ လွန်လွန်ကဲကဲ + ဂဟိတ၊ ယူအပ်သော ကိလေသာ ဖြစ်လေဘက်သော အာရုံကို “ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အာရုံကို ယူပြီးအခိုက်၌ ကိလေသာ မဖြစ်သော်လည်း ထိုအာရုံကို မှန်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ကိလေသာကို “ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ ” ဟု ခေါ်သည်။

အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ ။ ။ သမထဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝိပဿနာဖြင့်ဖြစ်စေ အတော်ကြာအောင် မပယ်ခွါအပ်သေးသော ကိလေသာသည် ယခု မဖြစ်သေးသော်လည်း အကြောင်း အားလျော်စွာ ဧကန် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ ” မည်၏။

အသမ္ပတ္တိတိတုပ္ပန္နံ ။ ။ အရိယမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မသတ်အပ်သေးသော ကိလေသာ သည် အသမ္ပတ္တိတိတ မည်၏။ ထိုသို့ အကြွင်းမဲ့ မပယ်သတ်ရသေးလျှင် ကိလေသာ ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းနှင့် တွေ့သောအခါ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အသမ္ပတ္တိတိတုပ္ပန္နံ အမည်ရသည်။ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ “ အသမ္ပဟတုပ္ပန္နံ ” ဟု နာမည်မှည့်၏၊ သဘောတူပင်။]။

မှတ်ချက်။ ။ နောက် ဥပ္ပန္န ၃-ပါးသည် အကြောင်းပေါ်လာလျှင် ဖြစ်နိုင်ခြင်း တရကား ဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံနှင့် သဘောတူ၏။ ထို့ကြောင့် ဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံ၌ သွင်းယူနိုင်သည်။ [ယထာ အဝိက္ခမ္ဘိတာသမ္ပဟတဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံ သတိ ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပန္နာရဟံ၊ ဝေ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နမ္ပတိ တိဝိသေသပ ဘူမိလဒ္ဓေန ဧကသင်္ဂဟတာ ဝုတ္တာ။— မဟာဋီကာ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေလ။] ထို့ကြောင့် အဋ္ဌသာလိနီ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ အဖွင့်၌လည်း အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နစသော ၃-ပါးကို သီးခြားမပြုဘဲ ဘူမိလဒ္ဓုပုန္နံ၌ သွင်းထားသည်ဟု မှတ်ပါ။

အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော။ သဘာဝတ္ထန္တောတိ။ ဟူ၍။ (သင်္ကဟကာရော) အာဟ။ တတ္ထ။ ထို တဏှာဆန္ဒ အရှေ့သည်တို့တွင်။ ယော ကာမေယုကာမတ္ထန္တောတိ အာဒိယ။ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ တဏှာ။ ကို။ ဆန္တောတိ။ ဟူ၍။ (သဂဝတာ) ဝုတ္တာ။ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ။ သို့။ ဝေဒိတဗျော။ [ကာမေယု၊ ငါးပါးအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ ယော ကာမတ္ထန္တော၊ အကြင် လိုလားတတ်နှစ်သက်တတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ)။ ဓမ္မသင်္ကဏီ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ အာသဝဂေါစ္စက။] သဗ္ဗေဝနုခေါ။ ပေ။ အဇ္ဈောသာနာတိတ္ထေ။ ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌။ ဝိဠိ။ ကို။ ဆန္တောတိ။ ဟူ၍။ (သက္ကေန၊ သိကြားသည်။) ဝုတ္တာ။ လျှောက်အပ်ပြီ။ [မာရိယ၊ အရှင်ဘုရား။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ကေန္တဝါဒါ၊ တခုတည်းသော အဘို့ရှိသော ဝါဒရှိကုန်သည် ၎င်း။ ကေန္တသီလာ၊ တခုတည်းသော အဘို့ရှိသော အကျင့်သီလရှိကုန်သည်၎င်း။ ကေန္တဆန္ဒာ၊ တူသောအဘို့ရှိသော အလိုဆန္ဒရှိကုန်သည်၎င်း။ ကေန္တ အဇ္ဈောသာနာ၊ တူသောအဘို့ရှိသော သက်ဝင် မျှီသိပ် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ နုခေါ။ ဖြစ်ပါကုန်သလော။ အသမ္မောဟ သမ္မုဗညဝသေန အဒ္ဓေဇ္ဈာဘာဝတော ကော အန္တော တေဿာတိ ကေန္တော၊ ကေန္တော ဝါဒေါ တေသန္တိ ကေန္တဝါဒါ။ ပေ။ ကေလဒ္ဓိကာတိ သမာနုလဒ္ဓိကာ၊ ကေ ပရိယောသာနာတိ သမာနုနိဋ္ဌာနာ။ - ဒီသနိကာယံ၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ သက္ကပဉ္စသုတ် ဋီကာ။] ပမာဒနိဒ္ဒေသေ၊ ချွဲ။ နိက္ခိတ္တုဆန္ဒတာ၊ ချထားအပ်သော လုံ့လ ဝီရိယ ဆန္ဒရှိသူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ နိက္ခိတ္တုဓရတာ၊ ချထားအပ်သော တာဝန်ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဣတိ (တ္ထေ)။ ဤ ပါဠိရပ်၌။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ဆန္တောတိ။ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ ဣတိ။ ဤသို့။ (အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။) ဝဏ္ဏေတိ၊ ဖွင့်ပြ၏။

၃၉၄။ ဝါသမတိ ဝီရိယံ အာရတတိတိ။ ဟူသော။ ပဒဒ္ဒယဿာပိ၊ ၏လည်း။ နိဒ္ဒေသေ၊ သည်။ ဝီရိယနိဒ္ဒေသေယေဝ၊ ဝီရိယ၏ နိဒ္ဒေသချည်းတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ ဝီရိယနိဒ္ဒေသေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ကဟကာရော) အာဟ။

၄၀၆။ သဗ္ဗပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ၊ အလုံးစုံသော မဂ်တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေ့ အဘို့၌။ (ဟောတိ ခွဲစပ်။) ပုရိမသိန္နိ၊ ကား။ အနုပုန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ အနုပုဇ္ဇမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္ထေယျုန္တိ တ္ထောပိ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိရပ်၌လည်း။ သမထဝိပဿနာဝ၊ ထို့ကိုသာ။ ဂဟေတဗျာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေး အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထို ရှေးအဋ္ဌကထာစကားကို။ (ပဋိက္ခိပတိ ခွဲစပ်။) မဂ္ဂါနုပုန္နတာယ၊ မဂ်၏ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဘာဝတော၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် ၎င်း။ [မဂ် မဖြစ်ခြင်းသည် အကျိုးမဲ့ မဟုတ်၊ မကောင်းသော အကြောင်း။

ဝါ၊ အကြောင်းမဲ့တည်း။] တသ္မိံ ၊ ထိုမဂ်သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနေ စ၊ မဖြစ်ပြန်သော်
 လည်း။ ဝဋ္ဋာနတ္ထ သံဝတ္တနတော၊ ဝဋ္ဋတည်းဟူသော စီးပွားမဲ့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
 ၎င်း။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြောင်းပြု၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ [ရှေး
 နိဿယ၌ “အတ္ထ၊ အကျိုး” ဟု ပေး၏။ မိမိကား “အတ္ထ၊ စီးပွား” ဟု ပေးသည်။]

မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေ လေးစားသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
 ရိုသေမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃဂါရဝေန၊ သံဃာတော်ကို
 ရိုသေခြင်းကြောင့်။ ယထာရူပိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဝန္တိတံ၊ ရှိခိုးခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊
 မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ သံဃေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ န နိက္ခမိ၊
 မထွက်။ [ဤ တသ္မာသည် အဋ္ဌကထာ၌ပါသော တသ္မာမဟုတ်။ ဟိ ယသ္မာ၏
 တွဲဘက် ထည့်စွက်အပ်သော တသ္မာတည်း။ ထို့ ကြောင့် ရှေ့ကို လှည့်၍ စပ်ဆိုရန်
 “န နိက္ခမိ” ဟု ကြိယာထည့်သည်။] အတိမန္တာနိနောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အတိ-
 မန္တာနိ နန၊ အလွန် နည်းကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သန္တသမာပတ္တိတော၊ ငြိမ်သက်သော ဈာန်သမာပတ်မှ။ အညံ၊ အခြား
 သော။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသော။ သန္တမ္ဘနကာရဏံ၊ ပြဟူစရိယကို ကျင့်ဘို့ရန်
 ကောင်းစွာ ထောက်ပံ့ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 တတော ပရိဟိနာ သန္တမ္ဘိတံ န သက္ကောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။
 ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တသမာပတ္တိတော၊ မှ။ အညံ၊ သော။
 ဗလဝံ၊ သော။ သန္တမ္ဘနကာရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊
 သိအပ်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ အကြောင့်ကြောင့်။ မဟာရဇ္ဇမြို့၊ တုတ်စွာသော
 ကြီးကြီးသည်။ ဆိန္ဒေ၊ ပြတ်လသော်။ သတ္တတန္တံ၊ ချည်မျှင်တို့သည်။ သန္တာရေ-
 တံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊
 ထို့ကြောင့်။ သန္တသမာပတ္တိတော၊ မှ။ အညံ၊ သော။ ဗလဝံ၊ သော။ သန္တမ္ဘန-
 ကာရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၎င်း။

သမထေ၊ သမထအရာ၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကြောင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။
 ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာသည်လည်း။ ဧနေ၊ ထို သမထနှင့်။ သမာနဂတိကာ၊
 တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ တူသော အလားရှိ၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊
 ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဝေ ဥပ္ပန္နာ သမထဝိပဿနာ ။ ပေ။ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။
 (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

တတ္ထ အနုပ္ပန္နာနံတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဒုဝိဓာယ၊ သော။ တတ္ထ သမ္ပ-
 ပ္ပဓာနကထာယ၊ ထို အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အစရှိသော သမ္ပပ္ပဓာနကထာ၌။
 (အနုပ္ပန္နာနံတိတ္ထိ အပေါင်း အာဓာရ)။ ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ ပါဠိယံ၊ ထို အနု-
 ပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အနုပ္ပန္နာနံတိ တေဿ၊ ဟူသော
 ဤပုဒ်၏။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကား။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤကုာ်။

အဓိပ္ပါယ်၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဧတေယေဝါတိ၊ ကား။ အန-
မတဂ္ဂေ၊ သော။ သံသာရေ၊ ဌိ။ ဥပ္ပန္နာယေဝ၊ ဖြစ်ဘူးသော အကုသိုလ်တရား
တို့သည်သာ။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဌိစပ်)။

စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ မဟာဝတ္တာနိ၊ ကြီးကျယ်သောကျင့်ဝတ်
တို့ဟူသည်။ (နောက် စုဒ္ဓသဌိစပ်)။ ခန္ဓကေ၊ စူဠဝဂ္ဂခန္ဓကဌိ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်
မူအပ်ကုန်သော။ အာဂန္တုက ။ပေ။ အန္တေဝါသိကဝတ္တာနိ၊ အာဂန္တုကဝတ်
။ပေ။ အန္တေဝါသိကဝတ် ဟူကုန်သော။ စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ ပန၊
ကား။ တတော၊ ထိုမဟာဝတ်တို့မှ။ အညာနိ၊ အခြားကုန်သော။ ကဒါမိ၊ တရံ
တခါ၌။ တဇ္ဇနိယ ကမ္မကတာဒိကာလေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိသူ အစ
ရှိသူတို့၏အခါ၌၎င်း။ ပါရိဝါသိကာဒိကာလေ စ၊ ပရိဝါသိနေသူ အစရှိသူတို့၏
အခါ၌၎င်း။ စရိတဗ္ဗာနိ၊ ကျင့်ထိုက်ကုန်သော။ ဒွါသီတိ၊ ရှစ်ဆယ်နှစ်ပါးသော။
(ဝတ္တာနိ၊ ကျင့်ဝတ်တို့ကို)။ ခုဒ္ဓက ဝတ္တာနိတိ၊ ခုဒ္ဓကဝတ်တို့ဟူ၍။ ကထိတာနိ၊
ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ-အကြေကြ)။ ဟိ၊ မှန်။
တနည်း-ဟိယသ္မာ။ တာနိ၊ ထို ခုဒ္ဓကဝတ်တို့ကို။ သဗ္ဗာသ၊ အလုံးစုံကုန်သော။
အဝတ္တာသု၊ အခိုက်အတန့်တို့၌။ န စရိတဗ္ဗာနိ၊ မကျင့်ထိုက်ကုန်။ [တဇ္ဇနိယကံ
စသည် အပြုခံရသော အခိုက်အတန့်၌သာ ကျင့်ထိုက်သည်-ဟူလို။] တသ္မာ၊
ကြောင့်။ မဟာဝတ္ထေ၊ ကြီးကျယ်သော ကျင့်ဝတ်၌။ အဂဏိတာနိ၊ မရေတွက်
အပ်ကုန်။

တတ္ထ၊ ထို ခုဒ္ဓကဝတ်တို့တွင်။ ပါရိဝါသိကာနံ ဘိက္ခုနံ ဝတ္တံ ပညပေဿာမိ-
တိ၊ ဟူ၍။ အာရဘိက္ခာ၊ စတည်တော်မူပြီး၍။ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ။ပေ။န ဆမာယံ
စက်မန္တေ စက်မေ စက်မိတဗ္ဗတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။
ပကတတ္ထေ၊ ပကတတ်အပေါ်၌။ စရိတဗ္ဗဝတ္တာဝသာနာနိ၊ ကျင့်ထိုက်သော
ဝတ်အဆုံး ရှိကုန်သော။ ဆသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့် ခြောက်ပါးသော ဝတ်၎င်း။
တတော၊ ထို ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ်မှ။ ပရ၊ နောက်၌။ န ဘိက္ခဝေ
ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ပါရိဝါသိက ဝုဗ္ဗတရဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္တေ
အာဝါသေ ဝတ္တဗ္ဗံ။ပေ။ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္တေ
အာဝါသေ ဝတ္တဗ္ဗံ။ပေ။မာနတ္ထာရိကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္တေ အာဝါသေ
ဝတ္တဗ္ဗံ။ပေ။ မာနတ္ထာရိကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္တေ အာဝါသေ ဝတ္တဗ္ဗံ
။ပေ။ အပ္ပာနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္တေ အာဝါသေ ဝတ္တဗ္ဗံတိ အာဒိနိ၊
အစရှိသော ကျင့်ဝတ်တို့ကို။ [ဝိသု ဝိသု အဂဏေတွာ ဌိစပ်။] ပကတတ္ထေ၊
ပကတတ်အပေါ်၌။ စရိတဗ္ဗေဟိ၊ ကျင့်ထိုက်သော ကျင့်ဝတ်တို့မှ။ အနညတ္တာ၊
တမူးတခြား မဟုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဝိသု၊ သီး။ အဂဏေတွာ၊
မရေတွက်မူ၍။ မါရိဝါသိကဝုဗ္ဗတရဒိသု၊ ပရိဝါသိ ကျင့်သုံးသော သီတင်းကြီး

အစရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလန္တရေယ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ စရိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကျင့်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ သံပိဏ္ဍေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးစီကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဂဏေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ကျင့်ဝတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကသတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဝတ္တာနိ၊ ဝတ်တို့၎င်း။

ဥက္ခေပနိယကမ္မကတဝတ္ထေယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဥက္ခေပနိယကံ ရှိသော ရဟန်း၏ ဝတ်တို့၌။ ဝတ္ထပညာပနဝသေန၊ ဝတ်ကို ပညတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ န ပကတတ္တဿ ဘိက္ခုနော အဘိဝါဒနံ ပဗ္ဗုဋ္ဌာနံ ။ပေ။ နဟာနေ ပိဋ္ဌပရိကမ္မံ သာဒိတဗ္ဗတိ၊ ဟူ၍။ အဘိဝါဒနာဒိနံ၊ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဣဒံ အနဿာဒိယနံ၊ ဤ မသာယာခြင်း ဟူသော။ [စာအုပ်တို့၌ “အဿာဒိယနံ” ဟု ရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “မသာယာခြင်း” ဟု အနက်မှန်ရှိ၏။] ဧကံ၊ တပါးသော ကျင့်ဝတ်၎င်း။ န ပကတတ္ထော ဘိက္ခု သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသေတဗ္ဗောတိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသ စ၊ ဆယ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်တို့၎င်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဒွါသီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသည်။ ဟောန္တိ။ ဧတေသေဝ၊ ဤ ရှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ကျင့်ဝတ်တို့တွင်ပင်။ ကာနိစိ၊ ကုန်သော။ တဇ္ဇနိယကမ္မကတဒိဝတ္တာနိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိသူ အစရှိသူတို့၏ ဝတ်တို့၎င်း။ ကာနိစိ၊ ပါရိဝါသိကာဒိဝတ္တာနိ၊ ပါရိဝါသိနေသူ အစရှိသူတို့၏ ဝတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဒွါသီတိ၊ သော။ ဝတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ။

ဣဓ၊ ဤသမ္ပောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ၌။ ဝိပါကာနုဘဝနဝသေန၊ ဝိပါက်ဖြစ်၍ ဇောသည်ယူအပ်သော အာရုံကို ခံစားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံကို၎င်း။ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) အဝိပက္ကဝိပါကဿ၊ မရင့်ကျက်သော အကျိုးရှိသော။ (အကျိုးမပေးရသေးသော။) ဒုဝိဂတတ္တာ၊ ခန္ဓာအစဉ်မှ မကင်းသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [ကံကချုပ်ပြီးသော်လည်း အကျိုးမရသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။] ဘဝိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဝိဂတမတ္ထဝသေန၊ ကင်းခြင်းမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။

ဝိပါကာနုဘဝနဝသေန ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ “ကမ္မေ ဇဝိတေ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝိတွာ နိဂ္ဂုဓဝိပါကော” ဟု ရှိ၏။ ဝိပါက်ဟူသည် ဇောစောပြီးနောက် ဖြစ်သော တဒါရုံဝိပါက်တည်း။ ထို တဒါရုံဝိပါက်သည် ဇောယူအပ်သော အာရုံကိုပင် ခံစားသော အားဖြင့် အာရုံပြု၏။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ဝိပါကာနုဘဝနဝသေန၊ အကျိုးကို ခံစားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်” ဟု ပဌမအနက် ပေး၏။ တဒါရုံသည် အကျိုးကို ခံစားတတ်သော တရားမဟုတ်။ ဇော၏ အာရုံကိုသာ လိုက်၍ အာရုံပြုသောတရားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနိဿယအနက်ကို စဉ်းစားပါ။ “ဝါ၊ ဝိပါက်၏ ခံစားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်” ဟု တနည်း ပေးသေး၏။ အဓိပ္ပါယ် မရှင်းလှ။

ကမ္မဉ္စ၊ ကံကိုင်း။ ဘုတော ဝိဂတပုန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌသာလိနိယဝိယ၊ အဋ္ဌသာလိနိဋ္ဌိကံသို့။ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန၊ တပ်မက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုဘုတောပကတံ၊ ခံစားပြီး၍ ကင်းသော။ ဇဝနံ၊ ဇောကိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတံ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓတာဝသေန၊ ချုပ်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘူတာပကတသခါတံ၊ ဖြစ်ပြီး၍ကင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်သော။ သေသသခံတာ၊ ဇောမှကြွင်းသော သခံတရားကိုင်း။ ဘူတာပကတပုန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ သမ္မောဟ ဝိနောဒနိဋ္ဌိ။ ဩကာသကတပုန္နံ၊ ကို။ ဝိပါကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (သင်္ဂဟ-ကာရော) ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တတ္ထဝိယ၊ ထို အဋ္ဌသာလိနိဋ္ဌိကံသို့။ ကမ္မမ္ပိ၊ ကံကို လည်း။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အနုသယိတကိလေသာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အပ္ပဟိနာ၊ မပယ်အပ်ကုန် သေးသော။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတိတာဝါ၊ ပေ။ န ဝတ္ထဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထို အနုသယ ကိလေသာတို့၏။ အမ္မတရုဏောပမာယ၊ သရက်သီးနု ဥပမာဖြင့်။ ဝတ္ထမာနာ-ဒိတာ၊ ဝတ္ထမာနပုန္န အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အာဟတခိရုက္ခောဝိယ၊ ဒါးဖြင့် ပေါက်အပ်သော အစေးရှိသော သစ်ပင် ကဲ့သို့။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန၊ ကိလေသာ ဖြစ်လောက်သော အာရုံကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဂတံ၊ ရအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ (ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။) အနာဟတ-ခိရုက္ခောဝိယ၊ ဒါးဖြင့် မပေါက်အပ်သော အစေးရှိသော သစ်ပင်ကဲ့သို့။ အဝိက္ခမ္ပိတတာယ၊ သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂကေလေသံ၊ အတွင်း၌ ကိလေသာရှိသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟကဝိက္ခမ္ပိတ ကိလေသာ၊ အာရုံနိမိတ်ကို ယူတတ် သော ကိလေသာ၊ မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလ၊ တို့သည်။ အဟတာနာဟတခိရုက္ခာသဒိသာ၊ ဒါးဖြင့် ပေါက်အပ်သော အစေးရှိသော သစ်ပင်၊ ဒါးဖြင့် မပေါက်အပ်သော အစေးရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ။

ပုရိမနယေနေဝိတိ၊ ကား။ အဝိက္ခမ္ပိတပုန္နောဝိယ၊ အဝိက္ခမ္ပိတပုန္နန္တိ ကဲ့သို့။ ဣမသ္မိံ နာမဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သော အရပ်၌။ နုပ္ပဇ္ဇိယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။ (ကဿ၊ နည်း။) အသမုတ္တိ၊ တိတတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇေ-တော၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝိတ္ထာရေတမ္ပိ၊ ချဲ့ထိုက်၏။

ပါဠိယန္တိ။ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိတော်၌။ (အာဂတော
 ၌စပ်)။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ပဟိနကိလေသာနမေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ
 တို့၏သာလျှင်။ တိဓာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဟူသော သုံးပါးသောအပြား
 အားဖြင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတံ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ အပါကဋံ၊ မထင်ရှား
 သည်ကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားအောင်။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အဇာတဖလရက္ခော၊
 မသီးသေးသော အသီးရှိသော သစ်ပင်ကို။ အာဘတော၊ ဥပမာ အဖြစ်ဖြင့်
 ဆောင်အပ်ပြီ။ အတိတာဒီနံ၊ အတိတ် အစရှိသောကိလေသာတို့၏။ အပ္ပဟိနတာ-
 ဒဿနတ္ထမ္ပိ၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ဇာတဖလ-
 ရက္ခေန ဒီပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

တတ္ထ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ရက္ခေ၊ ကို။ အန္တိန္ဒေ၊ မဖြတ်အပ်သော်။ နိဗ္ဗတ္တိ-
 ရဟာနိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ထိုက်ကုန်သော။ ဖလာနိ၊ အသီးတို့ကို။ (န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ
 ၌စပ်။) ဝါ၊ တို့သည်။ (အဟေသံ စသည်၌ စပ်)။ (ရက္ခေ၊ ကို။) ဆိန္ဒေ၊ ဖြတ်အပ်
 ပြီးသော်။ အနုပ္ပဇမာနာနိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတူ) ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။
 သ သဘာဝါနိ၊ ပရမတ္ထသဘောနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ) ယထာ၊
 မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ အဟေသံ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ဘူးကုန်ပြီ။ ဟောန္တိ စ၊ ဖြစ်လည်း
 ဖြစ်ကုန်ဆဲ။ ဘဝိဿန္တိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတိတာဒိ-
 ဘာဝေန၊ အတိတ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိယလာ၊ မဆိုထိုက်
 ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ပဟိနကိလေသာ စ၊ ပယ်အပ်သော
 ကိလေသာတို့ကိုလည်း။ ဒဗ္ဗုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဆေဒေ၊ ခုတ်
 ဖြတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလသော်။ ဖလာနိ၊ အသီးတို့သည်။ ဥပ္ပဇိဿန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ (ဆေဒေ၊ 'ခုတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။) သတိ စ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။
 နုပ္ပဇိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဆေဒဿ၊ ဖြတ်ခြင်း၏။ သာတ္ထကတာ၊
 အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ မဂ္ဂဘာဝနာယ
 စ၊ ၏လည်း။ သာတ္ထကတာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

သတိစ နုပ္ပဇိဿန္တိ ။ ။ ဤ၌ “နုပ္ပဇိဿန္တိ” ကို ထောက်၍ မဂ်သည် အနာဂတ်
 ကိလေသာကို ပယ်၏ဟု ပြောဆိုကြ၏။ အနာဂတ်ကိလေသာကို ပယ်သည် မဟုတ်၊
 အနာဂတ်ကိလေသာ မဖြစ်အောင်သာ ဘူမိလဒ္ဓါပုဒ္ဓကိလေသာကို ပယ်သည်။ ဤ ဘူမိ
 လဒ္ဓါပုဒ္ဓကိလေသာ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း “ဘူမိလဒ္ဓါပုဒ္ဓံ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ အဝိက္ခမ္ပိ-
 တုပ္ပန္နံ အသမ္ပဂ္ဂါတိတုပ္ပန္နံ တေဗ္ဗိမံ မဂ္ဂဝဇ္ဇံ” ဟု အဋ္ဌကထာ ရှေးနား၌ ဆိုခဲ့သည်။
 ထို ဘူမိလဒ္ဓါပုဒ္ဓကိလေသာပယ်ပုံ အကျယ်ကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်ပိုင်း
 ပုဂ္ဂလဘေဒ၌ ပြထားပြီ။

၃-ပညာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၂၇။ ပညာပုစ္ဆကော၊ နည်း၌။ ဝိရိယဇေဋ္ဌိကာယ ပန အညဿ။ ပေ။ န မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိနိတိ ဝါတိ ဟူသော။ ယ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 စကား၌။ မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာယဝေ၊ မဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်၏
 သာလျှင်။ အညဿ၊ အခြားသော။ ဝိရိယဿ၊ ၎င်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ပန၊ ဆက်။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒ
 မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တဿဝါ၊ စိတ္တမူလည်းဖြစ်သော။ န မဂ္ဂုဘူတဿ၊ မဂ်
 မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (မဂ္ဂင် ဂ-ပါးတွင် မပါဝင်သော။) အဓိပတိနေော၊
 အဓိပတိ၏။ တဒါ၊ ထို ဝိရိယကို အကြီးအကဲပြု၍ မဂ်ကို ပူးစေရာအခါ၌။
 အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ န မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဝါ၊ တနည်း။ ဆန္ဒစိတ္တာနံ ဝိယ၊ ဆန္ဒစိတ္တတို့၏ကဲ့သို့။ န မဂ္ဂုဘူတဿ၊ မဂ်
 မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အညဿ၊ အခြားသော။ ဝိရိယာဓိပတိနေော၊ ၎င်း။
 အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ န မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိတိ ဝုတ္တံ။ ဣတိ အယံ
 အဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ၊ ထို၏။ တဒါ၊
 မဂ်ပုပါဒ်ရာ ထိုအခါ၌။ မဂ္ဂုသင်္ခါတ အဓိပတိဘာဝတော၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော
 အဓိပတိ၏အဖြစ်ကြောင့်။ န မဂ္ဂါဓိပတိနိတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာ၊ မဆိုထိုက်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သထိုက်၏။

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မဂ္ဂါဓိပတိနိ န ဝတ္ထုဗ္ဗတာယ ဝေ။ ။ ဝေဖြင့် “န မဂ္ဂါဓိပတိနိ” ဟု မဆိုထိုက်
 ခြင်း၏အကြောင်းကို ကန့်၊ မဂ္ဂင် ဂ-ပါးတွင် ပါဝင်သော ဝိရိယ၏ အဓိပတိတပ်ခိုက်၌
 အခြား ဝိရိယတပါး မရှိတော့၊ ထိုသို့ မရှိခြင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ “န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိနိဝါ န မဂ္ဂါဓိပတိနိဝါ” ဟု ၂-မျိုးလုံး မဆိုထိုက်ခြင်း၏အကြောင်း လုပ်ထားသော်
 လည်း မဂ္ဂါဓိပတိနိဟု မဆိုထိုက်ခြင်း၏အကြောင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ—ဟူလို။

ဆန္ဒဿ ပန။ ပေ။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိတိ ဝုတ္တံ။ ။ န မဂ္ဂါဓိပတိ ဟု မဆိုထိုက်ခြင်း၏
 အကြောင်းကိုကား ဝိရိယအဓိပတိဖြစ်ခိုက် ဆန္ဒစိတ္တသို့က အဓိပတိ မဖြစ်နိုင်ကြသော
 ကြောင့် အထူးအကြောင်းပြဘွယ် မလိုရကား “န မဂ္ဂါဓိပတိနိ န ဝတ္ထုဗ္ဗာနိ” ကိုပါ
 ပေါင်း၍ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားသည်။

ဆန္ဒနိတ္တာနံ ဝိယ။ ပေ။ အဓိပ္ပာယ်ော။ ။ ဤနည်း၌ကား ဝိရိယအဓိပတိတပ်ခိုက်
 မဂ္ဂင်မဟုတ်သော ဆန္ဒစိတ္တသို့၏ အဓိပတိမဖြစ်ကြကြောင်းမှာ ထင်ရှားပြီးဖြစ်၍ အထူး
 မဆိုတော့ဘဲ မဂ္ဂမည်းသာ အခြားဝိရိယမရှိခြင်းကိုသာ အကြောင်းပြသည်ဟု မှတ်ပါ။

သမ္ပပ္ပဓာနာနံ။ ပေ။ ဝုတ္တာ။ ။ ဤနည်း၌ကား သောဘုတ္တရာမဂ်ခဏ၌ သမ္ပပ္ပဓာနံ
 ဝိရိယဖြစ်လျှင် အမြဲအဓိပတိတပ်ခနသောကြောင့် ထို သမ္ပပ္ပဓာနံဝိရိယတို့ကို “န မဂ္ဂါ-
 ဓိပတိ” ဟု မဆိုထိုက်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာဆိုသည်ဟု မှတ်ပါ။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၄၃၁။ ဣဒ္ဓိသဒ္ဓဿ၊ ဣဒ္ဓိသဒ္ဓါ၏။ ပဌမော၊ ပဌမဖြစ်သော။ ကတ္ထုအတ္ထော၊ ကတ္ထားအနက်ကို။ (“ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ” ဟူသော ကတ္ထုသာဓနအနက်ကို။) (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ဒုတိယော၊ သော။ ကရုဏတ္ထော၊ ကရုဏ်းအနက်ကို။ (“ဣဇ္ဈန္တိ တောယာတိ ဣဒ္ဓိ” ဟူသော ကရုဏသာဓနအနက်ကို။) (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ပါဒသဒ္ဓဿ၊ ပါဒသဒ္ဓါ၏။ ဧကော၊ တမျိုးသော။ ကာရဏမေဝ၊ ကရုဏ်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ (ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ ဧတေန ဟူသော ကရုဏသာဓနအနက်ကို။) (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ပဇ္ဇိတဗ္ဗာဝ၊ ရောက်ထိုက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိကို။ ဝုတ္ထာ၊ ပြီ။ [“ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ” ဟု ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြုသောအခါ ပဇ္ဇန္တိ၏ကံသည် ဣဒ္ဓိတည်း။ ထိုကံဖြစ်သော ဣဒ္ဓိသည် ရောက်ထိုက်သည်ချည်းသာ ဖြစ်၏။]

၈၊ ဆက်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဇ္ဇိတဗ္ဗာဝ၊ ရောက်ထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိသည်။ ပဇ္ဇနကရဏေန၊ ပဇ္ဇနကြိယာ၏ ကရုဏ်းဖြစ်သော။ ပါဒေန၊ ပါဒနှင့်။ သမာနာဓိကရဏာ၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “ပဌမေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိဝေ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဣဒ္ဓိကိရိယာ ကရဏေန၊ ဣဇ္ဈတိကြိယာ၏ကရုဏ်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာ ၈၊ ပြီးစေထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝုဒ္ဓိသင်္ခါတာ၊ တိုးပွားခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိသည်။ ပဇ္ဇနကြိယာ ကရဏေန၊ ပဇ္ဇနကြိယာ၏ ကရုဏ်းဖြင့်။ ပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ရောက်ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ကရဏာနံ၊ ဣဇ္ဈနကြိယာ၏ ကရုဏ်း၊ ပဇ္ဇနကြိယာ၏ ကရုဏ်းတို့၏။ အသမာနာဓိ ကရဏတာ၊ မတူသောတည်ရာ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ “ဒုတိယေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ” တိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝတ္ထု၊ ၄။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

န ၈ ။ပေ။ ဝတ္ထု ။ ။ ကံအဖြစ်ဖြင့် ရောက်ထိုက်သော ဣဒ္ဓိသည် ကရုဏသာဓန ဖြစ်သော ပါဒနှင့် သမာနာဓိကရဏ မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ပဌမေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဝေ ပါဒေါ” ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို ပယ်သည်။

တထာ ။ပေ။ ဝတ္ထု ။ ။ အဋ္ဌကထာဝယ် ဣဒ္ဓိကို၎င်း၊ ပါဒေါကို၎င်း ကရုဏသာဓ ဝိဂ္ဂိုဟ်ပြု၍ ထို ၂-ပုဒ်ကို အရတူမလုပ်ဘဲ “ဣဒ္ဓိယာ+ပါဒေါ” ဟု ဆဋ္ဌတပျူရိသံသမာသ် ပြုသည်ကိုလည်း ဣကာဆရာ မနှစ်သက်၍ ပယ်ပြန်သည်။ [အနုဂ္ဂိကာ၌ မူလဋီကာ အတိုင်း ဖွင့်ပြပြီး၍ “ယထာဝုတ္တာဝါ” စသည်ဖြင့် မူလဋီကာနည်းမှ တနည်းဖွင့်ပြလျက် အဋ္ဌကထာနည်းကို ထောက်ခံလေသည်။]

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ [ပဌမနည်းအရ တုလျာဓိကရဏကမ္မဓာရည်းသမာသံ လည်း မသင့်၊ ဒုတိယနည်းအရ ဆဋ္ဌိတပျူရိသံ သမာသံလည်း မသင့်ခြင်းကြောင့်။] ပဌမေန၊ ပဌမဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးထမြောက်သော တန်ခိုး၏။ ပါဒေါ၊ အခြေခံအကြောင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြီးစီးထမြောက်သော တန်ခိုး၏ အခြေခံအကြောင်းတည်း။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝေ၊ ပြည့်စုံသောတန်ခိုးသည်ပင်။ ပါဒေါ၊ အထက်အထက်အကျိုး၏ အခြေခံအကြောင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ အကြောင်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းသည်။ ယုတ္တတိ၊ သင့်၏။ [ဤတသ္မာဝါကျဖြင့် မိမိ အယူဝါဒ၏ လဒ္ဒဂုဏ်ကိုပြသည်။]

ဆန္ဒ စေ။ ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဟုသော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပါဠိတော်ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ ခွံစပ်။) ဝါ၊ ဤပါဠိတော်ဖြင့်။ (ဝုတ္တော ခွံစပ်။) ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိတည်း။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိပတိ သဒ္ဓုလောပံ၊ အဓိပတိသဒ္ဓါ၏ ကျေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ သမာသော၊ သမာသံကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန၊ ထိုသို့ပင် အဓိပတိ သဒ္ဓုလောပသမာသံကို ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ အဓိပတိ သဒ္ဓုတ္တ ဒဿနဝသေန၊ အဓိပတိသဒ္ဓါ၏ အဓိပ္ပါယ်နက်ကို ပြခြင်း၏အစမ်းဖြင့်။ ဆန္ဒဟေတုကော ဆန္ဒာဓိကောဝါ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ခွံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဓာနဘူတာတိ (ပဒဿ)၊ ၏။ ဝိရိယဘူတာတိ (အတ္တံ)၊ ဝိရိယဘူတာဟူသော အနက်ကို။ ဧကစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ (ဓမ္မသိရိဇေရ်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဓာနဘူတာတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဝိရိယဘူတာတိ အတ္တံ၊ ကို။ ဧကစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်သည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဓာနဂ္ဂဟဏံ၊ ပဓာနသဒ္ဓါသည်။ သင်္ခတသင်္ခါရာဒိ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ သင်္ခတ သင်္ခါရ အစရှိသည်ကို နှင်စေရခြင်း အကျိုးရှိ၏။ [အာဒိဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်၌ ပြအပ်ခဲ့သော အဘိသင်္ခတသင်္ခါရ အဘိသင်္ခဏကသင်္ခါရ ပယောဂါဘိသင်္ခါရတို့ကို ဟူပါ။ ထိုသို့ မလိုရာ အနက်ကို ဟားမြစ်သော ဝိသေသနဖြစ်သောကြောင့် “ဝိရိယဘူတာ” ဟု ဖွင့်ရသည် - ဟူလို။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဓာနဘူတာတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဝိရိယဘူတာတိ အတ္တံ၊ ကို။ ဧကစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ။

အထဝါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ တံတံ ဝိသေသံ၊ ထိုထို အကျိုးအထူးကို။ သင်္ခရောတိ၊ ပြုစီရင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရ မည်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယတည်း။ တတ္ထ၊ ထို အလုံးစုံသော ဝိရိယတို့တွင်။ စတုကိစ္စ-

သာကေတော၊ ဥပ္ပန္နပါပက ပဟာနစသော ၄-ပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော ဝီရိယမှ။ အညဿ၊ အခြားသော ဝီရိယကို။ နိဝတ္တနတ္ထိ၊ နှစ်ခြေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဓာနဂူဟဏံ၊ ပဓာနသဒ္ဓါကို။ (ဘဂဝတာ) ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဓာနဘူတာ၊ ကုန်သော။ သေဋ္ဌဘူတာ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ (သင်္ခါရာ၊ သို့တည်း။) ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝီရိယတပါးတည်းဖြစ်ပါသော်လည်း။ စတုဗ္ဗိဿ၊ ၄-ပါးအပြားရှိသော။ ဝီရိယဿ၊ ၎င်း။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုဝစနနိဇ္ဈေသော၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။

အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဒုဝိတ္တောယပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ [နိပ္ပတ္တိအနက်၊ ဝုဇ္ဇိအနက် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။] ဣဒ္ဓိယာ၊ ဣဒ္ဓိ၏။ အဓိဋ္ဌာနတ္ထေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ဖြင့်။ ပါဒဘူတန္တိ၊ ဣမံနာ၊ ပါဒဘူတံဟူသော ဤပါဂ်ဖြင့်။ (ဝုတ္တော ဌ္ဗစပ။) ဝိသံ၊ သီးခြား။ (ဣဒ္ဓိနှင့် ပါဒကို အရတုမလုပ်ဘဲ သီးခြား။) သမာသယောဇနာ ဝသေန၊ ဣဒ္ဓိယာပါဒေါဟု ဆဋ္ဌိတပျုရိသံသမာသံကို ယှဉ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပါဒသဒ္ဓဿ၊ ပါဒသဒ္ဓါ၏။ ဥပါယတ္တတံ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဟေတွာ၊ နောက်နည်းအရ ယူ၍။ ယထာယုတ္တော၊ အကြင်အကြင်သင့်သောအနက် ရှိသော။ ယော ဣဒ္ဓိပါဒတ္ထော၊ အကြင် ဣဒ္ဓိပါဒ သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော။ သော၊ ထို ဣဒ္ဓိပါဒသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို။ ဝက္ခမာနာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ပဋိလာဘ ပုဗ္ဗဘာဂါနံ၊ ရအပ်သော တရားထူး၊ ထို တရားထူး၏ ရှေ့အဘို့ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ကတ္ထုကရဏိဒ္ဓိဘာဝံ၊ ကတ္တားဖြစ်သော ဣဒ္ဓိ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို။ (သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သင်္ဂဟကာရေန၊ ဝုတ္တော။) ဝါ၊ တနည်း။ ဥတ္တရဂ္ဂဋ္ဌဘာဇနီယေ ၊ နောက်ဆုံး

ပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ ။ ဥပစာရဈာန် ပဌမဈာန် အစရှိသော ရအပ်သော တရားထူးကို “ပဋိလာဘ” ဟု ဆို၏။ ထို ပဋိလာဘသည် ကတ္ထုဣဒ္ဓိ (ဣဒ္ဓိတိတိ ဣဒ္ဓိဟု ကတ္ထုသင်္ခါပြုရသော ဣဒ္ဓိ) တည်း။ ဥပစာရဈာန်၏ ရှေးအဘို့ဖြစ်သော ပရိကမ္မဘာဝနာ စသည်ကို၎င်း၊ ပဌမဈာန်စသည်၏ ရှေးအဘို့ ဖြစ်သော ဥပစာရဈာန် စသည်ကို၎င်း “ပုဗ္ဗဘာဂ” ဟု ဆို၏။ ထို ပုဗ္ဗဘာဂဣဒ္ဓိ ဟူသည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော ဣဒ္ဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကရဏိဒ္ဓိ (“ဣဒ္ဓန္တိ တောယ” ဟု ကရဏသင်္ခါပြုရသော ဣဒ္ဓိ) တည်း။ ထိုဣဒ္ဓိ ၂-မျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်ကိုရည်ရွယ်၍ “သော ဣဒ္ဓိ-ပါဒတ္ထော ဝုတ္တော” (ထို ဣဒ္ဓိပါဒသဒ္ဓါ၏အနက်ကို ဆိုအပ်သည်—ဟူလို။)

ဥတ္တရဂ္ဂဋ္ဌဘာဇနီယေ ။ ပါဠိတော်ဝယ် အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်၍ ငယ်ငယ်ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် ဝေဘန်အပ်ဆု ပါဠိရပ်ကို “ဥတ္တရဂ္ဂဋ္ဌဘာဇနီယ” ဟု ဆို၏။ ထို “တတ္ထ ကတမော ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

ဖြစ်သော ငယ်သော ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်၌။ ဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ ဆန္ဒ အစရှိကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာယ၊ ပြီးစေထိုက်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဣဒ္ဓိ၏။ ကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ၊ ကတ္တားဖြစ်သော ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဆန္ဒာဒီနံ၊ ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့၏။ ကရုဏိဒ္ဓိဘာဝံ၊ ကရုဏိးဖြစ်သော ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဝုတ္တော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒ္ဓိက္ခတ္တု၊ ကြိမ်။ ဝိရိယံ၊ သည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ [“ပဓာနသင်္ခါရ” အရလည်း ဝိရိယ ရသောကြောင့် “ဒ္ဓိက္ခတ္တု အာဂတံ” ဟု ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိရိယတို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သောဝိရိယသည်။ ဝိရိယာဓိပတိ၊ ဝိရိယဟူသော အဓိပတိရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိတည်း။ ဝိရိယသမာဓိ၊ ဝိရိယဟူသောအဓိပတိ ရှိသော သမာဓိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဓိဝိသေသနံ၊ သမာဓိ၏ ဝိသေသနသည်။ ဟောတိ၊ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ ဝိရိယသည်။ သမန္နာဂမင်္ဂဿနံ၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အင်္ဂါကို ပြကြောင်း ဝိရိယတည်း။

ဟိ၊ မှန်၏။ သမန္နာဂမင်္ဂါနိ၊ သမန္နာဂမ၏ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ (ဝိရိယသမာဓိ၌ သမာဓိ၎င်း။) ပဓာနသင်္ခါရောစ၊ အမြတ်ပဓာန ဖြစ်သော သင်္ခါရဟူသော ဝိရိယ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဣဒ္ဓိ ပါဒ်တို့၌။ ဒေယေဝ၊ နှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ။ (ထို ၂-ပါးတွင် ၁-ပါး သော အစိတ်အပိုင်းကို ပြသည် - ဟူလို။) ဆန္ဒာဒေယော၊ ဆန္ဒ အစရှိသော သဒ္ဓါ

ကတ္တိဒ္ဓိ ကရုဏိဒ္ဓိဘာဝံ ။ ။ ထိုသို့ ဟောတော်မူရာဝယ် ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ကို ဣဒ္ဓိပါဒဟု နာမည်တပ်၍ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ဆန္ဒ အစရှိသည်ကို ဣဒ္ဓိပါဒဟု နာမည် တပ်လျှင် ဆန္ဒမှကြွင်းသော ဈာန်-ဈာနသမ္ပယုတ်တရားကို ဣဒ္ဓိ ဟု နာမည်တပ်ရာ ရောက်၏။ ထို ဣဒ္ဓိကို “ဣဇ္ဈာတိ ဣဒ္ဓိ” ဟု ကတ္တုသင်္ခါရ ပြုရသည်။ ဆန္ဒ ဝိရိယ ဝိမံသ တို့ကိုကား ထို ဣဒ္ဓိသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကရုဏသင်္ခါရ ပြုရသည်။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “သော ဝက္ခမာနာနံ ။ပေ။ ကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ ကရုဏိဒ္ဓိဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော” ဟု မိန့်သည်။ [ကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ၌ တာဝသဒ္ဓါ၏ အနက်သည် ပြီးစီးခြင်း ကြိယာတည်း။ ကရုဏိဒ္ဓိဘာဝံ၌ တာဝသဒ္ဓါ၏ အနက်ကား အခြေခံဖြစ်နိုင်သော သတ္တိတည်း။]

ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ ။ ။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒတို့၌ ပဓာနသင်္ခါရ အမည်ရသော ဝိရိယကို ယူခြင်းသည် တရားကိုယ် သီးခြား ဖြစ်သောကြောင့် သင့်ပါစေ ခိတော့၊ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ၌ ပဓာနသင်္ခါရအရဖြစ်သော ဝိရိယနှင့်ထပ်နေရကား “ပဓာနသင်္ခါရ” ကို ယူခြင်းသည် အဘယ်နည်းဖြင့် သင့်ပါအံ့နည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသမှ စ၍ “အယမေတ္ထ ပါဠိ-ဝသေန အတ္တဝိနိစ္စယော” တိုင်အောင်သော စကားသည် အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်သော စကားမဟုတ်၊ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်သော စကားတည်း-ဟု သိပါ။

တို့သည်။ [ဆန္ဒာဓိပတိ ဝီရိယာဓိပတိ စိတ္တာဓိပတိ ဝိသိသာဓိပတိ၌ ပါဝင်သော ဆန္ဒအစရှိသော သဒ္ဓါတို့သည်။] သမာဓိဝိသေသနာနိ၊ သမာဓိ၏ ဝိသေသန တို့တည်း။ ပဓာနသင်္ခါရောပန၊ ပဓာနသင်္ခါရ ဟူသောဝီရိယကိုကား။ ပဓာန-
 ၀စနေနေဝ၊ ပဓာနသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသေသိတော၊ အထူးပြုအပ်ပြီ။ ဆန္ဒာ-
 ဒိဟိ၊ ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ န ဝိသေသိတော၊ အထူး ပြုအပ်သည် မဟုတ်။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ ဝီရိယဒ္ဓိပါဒနိဗ္ဗေသ၌။ ပဓာနသင်္ခါရဿ၊ ပဓာနသင်္ခါရ
 ဟူသော ဝီရိယ၏။ ဝီရိယာဓိပတိတော၊ ဝီရိယ ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဝိသေသေတော၊ အထူးပြု၍။ ဝါ၊ ဝိသေသနပြု၍။
 ဌိတမေဝ၊ တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝီရိယံ၊ ကို။ (ဝီရိယသမာဓိံ၌ ဝီရိယ
 ကို။) သမန္နာဂမင်္ဂဝသေန၊ သမန္နာဂမ၏ အစိတ်အပိုင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဓာန-
 သင်္ခါရ ၀စနေန၊ ပဓာနသင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ ထပ်၍ ဟော
 တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဝီရိယေဟိပိ၊ တို့နှင့်လည်း။
 သမန္နာဂမော၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဝီရိယသမာဓိတုန်းက ဝီရိယတမျိုး၊ ပဓာနသင်္ခါရ၌
 ဝီရိယတမျိုး ဤ ဝီရိယ ၂-မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်၊
 ဝီရိယတမျိုးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုသာ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။]

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့ဖြင့်။
 [ဆန္ဒသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ စသည်တို့ဖြင့်။] ဝိသိဇ္ဇော၊ အထူးပြုအပ်၏။ တထာ၊
 ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ထို ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝိသိဇ္ဇေနဝ၊ အထူး
 ပြုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတနစ၊ ထိုသမာဓိနှင့်လည်း။ ပဓာနသင်္ခါရော၊
 သည်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်၏။ သေသဓမ္မာစ၊ သမာဓိမျှကြွင်းသော တရားတို့သည်
 လည်း။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိဝိသေသနာနိ၊
 သမာဓိ၏ ဝိသေသနဖြစ်ကုန်သော ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ။ စ၊ ဆက်။ ဆန္ဒာ-
 ဒိနိ၊ ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့၏။ ဝိသေသနဘာဝေါ၊ သမာဓိ၏ ဝိသေသနတို့၏ အဖြစ်
 သည်။ တံတံအဝဿယနဝသေန၊ ထိုထိုသမာဓိ၏ မှီရာ၏ အဖမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒသမာဓိံ၊ ပေ။ ဣဒ္ဓိပါဒန္တိတ္ထေ၊ ၌။ ပါဒသဒ္ဓေါ၊ ပါဒသဒ္ဓါ
 သည်။ နိဿယတ္ထေ၊ မှီရာအခြေခံဟူသော အနက်ရှိသည်။ (သတိပိ) ဥပါယတ္ထေ-
 န၊ အကြောင်းဟူသော အနက်အားဖြင့်။ ဆန္ဒာဒိနိ၊ တို့၏။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်
 တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ 'ကို။ (ဘဂ-
 ဝတာ) ဝုတ္တာဟောတိ။ ဧတေနဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ (ထိုသို့ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့၏
 ဥပါယအနက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဣဒ္ဓိပါဒ်၏အဖြစ်၏အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

ပင်။) ဥတ္တရဂ္ဂဋ္ဌဘာဇနိယေ၊ ဥတ္တရဂ္ဂဋ္ဌဘာဇနိယနည်း၌။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒိနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ။

ပဉ္စပုစ္ဆကေစ၊ ပဉ္စပုစ္ဆကနည်း၌လည်း။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိတိအာဒိနာဝ၊ အစရှိသည်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ အကျဉ်းပြခြင်းကို။ ကတာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဆန္ဒာဒိနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝိဘတ္တော၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ ဣတိ မပါ။] ဟိ၊ မှန်၏။ ဥပါယ်ဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒကို ပြခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ၊ မှီရာဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒကို ပြခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ)ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ အညတာ၊ ဆန္ဒအစရှိသောမှီရာအကြောင်းတို့၏ ဣဒ္ဓိပါဒ်၏ အဖြစ်ကို ယူခြင်းမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ခန္ဓာဒိနံ၊ တို့၏။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ၊ ယူအပ်သော်။) စတုဗ္ဗိတော၊ ၄-ပါးအပြားရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတ္ထ၊ ဤဣဒ္ဓိပါဒ နိဒ္ဓေသ၌။ ပါဠိဝသေန၊ ပါဠိတော်နှင့်စပ်သဖြင့်။ အယံ အတ္ထဝိနိစ္စယော၊ ဤအနက် အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၃၃။ ရထဓုရေတိ၊ ကား။ ရထဿ၊ စစ်ရထား၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဝါ၊ ရွှေက။ (ကမ္မိကတွာ၌စပ်။) ဟိနဇာတိကော၊ ယုတ်ညံ့သောအမျိုးဇာတ်ရှိသော။ စက္ကာလော၊ ဒွန်းစက္ကားသည်။ ဥပဋ္ဌာနာဒိဂုဏယောဂေ၊ ဆည်းကပ်စေားခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ယှဉ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ ဇံသင်လည်း။ သေနာပတိဋ္ဌာနာဒိနံ၊ စစ်သူကြီးအရာ အစရှိသည်တို့ကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။

အညတာ ။ ။ အညတာ ကေဝလံ ဣဒ္ဓိသမ္ပယုတ္တာနံယေဝ ခန္ဓာနံ ဝေသန ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝေ ဂယုမာနေ စတုဗ္ဗိတော နဟောတိ ဝိသေသကာရကာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။—အန။ ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ကို ဣဒ္ဓိဟူသော တန်ခိုး၏ ပြီးစီးသော အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒဟု ယူရသည်။ ထို ဆန္ဒ အစရှိသော ၄-ပါးကို ဣဒ္ဓိပါဒဟု မယူဘဲ ထို ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော ခန္ဓာတို့ကိုသာ ဣဒ္ဓိပါဒဟု ယူခဲ့သော် ခန္ဓာချင်း မထူးသောကြောင့် ၄-ပါးအပြားမရှိနိုင်တော့ဟု လစွဒေါသကို ပြသည်။

ဆိုလိုရင်းကား — ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒစသည်ဖြင့် ဆန္ဒစသော ၄-ပါးကို ဝိသေသနအပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် ဝိသေသယုသမာဓိကို၎င်း၊ သမာဓိမှ ကြွင်းသော ခန္ဓာတို့ကို၎င်း ဣဒ္ဓိပါဒဟု ယူဘွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့ယူလျှင် သမာဓိနှင့် ကြွင်းသောခန္ဓာတို့က အစွဲအစီးပြား မရှိသောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး မပြားနိုင်တော့၊ ဣဒ္ဓိတို့၏ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော နိဿယမှီရာ အခြေခံလည်းဖြစ်လော ဆန္ဒ စသည်ကို ဣဒ္ဓိပါဒ် အရ ယူမှသာ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး ပြားနိုင်သည်—ဟူလို။

ဇာတိံ သောဓေတွာ ။ပေ။ ဇာတိံ အဝဿယတိတိံ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ အမန္တနိယောတိ၊ ကား။ ဟိတာဟိတမန္တနေ၊ စီးပွား၊ စီးပွားမဲ့ကို တိုင်ပင်ခြင်း၌။ န အရဟော၊ မထိုက်။

ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော၊ သည်။ ဆန္နေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ နာန-ဇာနိဿန္တိ၊ ခွင့်မပြုဘဲ နေကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ သတ္တဝိဘတ္တာနံ၊ ခုနစ်ထပ်စာ ထမင်းတို့ကိုလည်း။ အဘူတိတွာ၊ မစားမူ၍။ မာတာ-ပိတရော၊ မိဘတို့ကို။ အနုဇာနာပေတွာ၊ ခွင့်ပြုစေပြီး၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍။ ဆန္ဒမေဝ၊ ကိုပင်။ အဝဿယ၊ မှီခိုအားထား၍။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေ-သိ၊ ဖြစ်စေပြီး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရဋ္ဌပါလတ္ထေရောဝိယာတိ၊ ၍။ အာဟ။

မောသရာဇတ္ထေရော၊ သည်။ ဝိမံသံ၊ ပညာကို။ အဝဿယိ၊ မှီခိုအားထားပြီး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမောသရာဇထေရ်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကံ၊ လောကကို။ သုညတော၊ သုည၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝေက္ခဿ၊ ကြည့်ရှုလော့။ ဣတိ၊ သို့။ သုညတာကထံ၊ အတ္တစသည်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော တရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ပညာနိဿိတ မာန နိဂ္ဂဟတ္ထု၊ ပညာကို မှီသောမာနကို နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ၂-ကြိမ်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနောပိ) ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ န ကထေသိ၊ ဖြေတော်မမူ။ တတ္ထံ၊ ထိုဆန္ဒ အစရှိသည်တို့တွင်။ ပုနပျံနံ၊ ထပ်။ ဆန္ဒုပ္ပါဒနံ၊ ဆန္ဒကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ တောသနံဝိယ၊ မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်သက်စေခြင်းကဲ့သို့။ ဝါ၊ သိက္ခာကိုနှစ်သက်စေခြင်းကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနသဒိသတာ၊ ဆည်းကပ် စားခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ [တောသနံ သတ္တု အာရာဓနံ၊ သိက္ခာယ ဝါ—အနု။] ထာမတာဝတော၊ အားစွမ်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝီရိယဿ၊ ၏။ သုရတ္တသဒိသတာ၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ။ ဆဒ္ဒါရာဓိပတိ ရာဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ၊ ရှေ့သွားခေါင်းသောင်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသိဋ္ဌဇာတိ သဒိသတာ၊ ထူးသော အမျိုးဇာတ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။

အအောဒတောတိ၊ ကား။ ဆန္ဒာဒိကော၊ ဆန္ဒအစရှိကုန်သော။ တယော တယော၊ သုံးပါး သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မေ တို့ကို။ သမ္မိဏ္ဏေတွာ၊ ပေါင်း၍။ (ကထနံ၊ ဆိုခြင်းတည်း။) [ဤအဖွင့်အလို “အဘောဒတော၊ မခွဲမခြား ပေါင်းသောအားဖြင့်” ဟု ပေးပါ။] ဝါ၊ တနည်း။ လူဒွိ၊ လူဒွိပါဒေ၊ လူဒွိ၊ လူဒွိပါဒ် တို့ကို။ အမိဿေတွာ၊ မရောနှောမူ၍။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤနောက်နည်းအလို “အဘောဒတော၊ လူဒွိ၊ လူဒွိပါဒ်တို့ကို မရောနှောသော အားဖြင့်” ဟု ပေးပါ။ ဤနည်း၌ ဘေဒသဒ္ဒါသည် အသမ္ဘိန္ဒရတ္ထိယပုဒ်၌ သုမ္ဘိန္ဒ

သဒ္ဓါကဲ့သို့ ရောနှောခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆန္ဒဝိရိယ သမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရတို့တွင်၊ ဆန္ဒဝိရိယာဒယော၊ တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ ခွဲစပ်။) ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။ ဒေတယ၊ ဤတရားဖြင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤဝစနတ္ထ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤ ဝစနတ္ထ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ သမာဓိဒ္ဓိပါဒါဒယော၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒိ သမာဓိဒ္ဓိပါဒိ အစရှိသည် တို့သည်။ [အာဒိဖြင့် ပဓာနသင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ ဝိရိယ စိတ္တ ဝိမသတို့ကို၎င်း ယူပါ။] ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးကုန်၏။ ပါဒေါ၊ ပါဒဟု ဆိုအပ်သော သမ္ပယုတ်တရားသည်။ သဗ္ဗိဒ္ဓိနံ၊ အလုံးစုံသော ဣဒ္ဓိတို့နှင့်။ သာဓာရဏတ္တာ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိသိဋ္ဌော၊ မထူး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသိဋ္ဌေသ္မော၊ ဆန္ဒ အစရှိသော ထူးသော တရားတို့၌သာလျှင်။ ပဝေသံ၊ သွင်းခြင်းကို။ အဝတော၊ မဆိုမူ၍။ အဝိသိဋ္ဌေ၊ မထူးသောတရား၌လည်း။ ပဝေသံ၊ သွင်းခြင်းကို။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒယေတံ၊ ငှါ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဣဒ္ဓိပါဒတို့၌။ ပါဒေ ပဝိဋ္ဌာတိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ တထေဝါတိ၊ ကား။ ဆန္ဒ သမာဓိပဓာနသင်္ခါရ ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ တို့၌။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိကေသ္မော၊ ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့၌သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဆန္ဒဝတော၊ ဆန္ဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကော သမာဓိ၊ အဘယ် မည်သော သမာဓိသည်။ န ဣဇ္ဈိယတိ၊ မပြည့်စုံဘဲ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမာဓိဘာဝနာမုခေန၊ သမာဓိဘာဝနာကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဘာဝတာ၊ တိုးပွား စေအပ်ကုန်သော။ (စတ္တာရော၊ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။) သမာဓိဘာဝတာ၊ တို့မည်၏။

တ္ထေပနာတိ၊ ကား။ ဘေဒကထာယံ၊ ၌။ အဘေဒကထနတော၊ ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိပါဒိ တို့ကို မခွဲခြားသောအားဖြင့် ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားမှ။ အဘိနဝံ၊ အသစ် ဖြစ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ နတ္ထိ၊ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း၊ ဟိ၊ ချဲ့။ [“အဘိနဝံ နတ္ထိ” ဟူသော စကားသည် မှန်၏။ တနည်း၊ ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့။] တယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ဆန္ဒ အစရှိသောတရား တို့ကို။ အဘေဒကထာယံ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိပါဒေါက္ခော၊ ဟူ၍သာ။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ် ကုန်ပြီ။ တေ ဝေ၊ ထို သုံးပါးသောတရားတို့ကိုပင်။ ဘေဒကထာယံ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိပိ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ၊ သေသာ ဣဒ္ဓိပါဒါဝေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ [အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားပုံကို ကြည့်ပါ။ “သမ္ပယုတ္တကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ” တို့ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] ဣတိဝေ၊ သို့။ အဘိနဝါဘာဝံ၊ အသစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒယေန္တော၊ ပြုလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဆန္ဒော သမာဓိတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယော၊ ကုန်သော။

ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈမာနာ၊ ပြီးစီးကုန်လသော်။ သမ္ပယုတ္တကေဟိ၊ ကုန်သော။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ တကွသာလျှင်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်။ [အဋ္ဌကထာစာရိအတိုင်း ပေယျာလမြုပ်၍ ကာရဏလုပ်ထားသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေသာ၊ ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့၏။ ဣဇ္ဈနေန၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော သေသသမ္ပယုတ္တက စတုခန္ဓာ၏။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုယ်သဘောကြောင့်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ မည်သည်။ န ဘဝေယျံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ထို သေသသမ္ပယုတ္တ စတုခန္ဓာ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒဝေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့သည်သာ။ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိ မည်သည်။ န ဟောန္တိ။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤ ဣမေဟိတယောအစရှိသောစကားကို။ ပုရိမဿ၊ ရှေးဖြစ်သော ဆန္ဒော သမာဓိ အစရှိသောစကား၏။ ကာရဏသာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထဝါ၊ ကား။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့၏။ ဣဒ္ဓိတာ၊ ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဣဒ္ဓိအမည်ကို၎င်း။) ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (ဣဒ္ဓိပါဒအမည်ကို၎င်း။) ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သေသာနဉ္စ၊ ကြွင်းသော သမ္ပယုတ္တ စတုခန္ဓာတို့၏ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒတာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသောစကားကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဣမေဟိ တယော ။ပေ။ န ဝိနာတံ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ တေန၊ ထို ဣမေဟိ တယော ဓမ္မာ ။ပေ။ န ဝိနာဟူသော စကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ ဌိစပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဇ္ဈမာနာစ၊ ပြီးစီးကုန်လသော်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တကာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သမ္ပယုတ္တစတုခန္ဓာတို့သာ ဣဒ္ဓိပါဒ မည်ပါကုန်သော်လည်း။ တဒန္ဓောဂတ္ထော၊ ထို သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ၊ မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ။

အထဝါ ။ပေ။ အတ္ထိ ။ ။ ဤနည်း၌ကား ဣဒ္ဓိအမည်သည် ဆန္ဒသမာဓိ ဝိရိယတို့၏ အမည်တည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒအမည်သည် ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့၏ အမည် တည်း။ သို့သော် ဣဒ္ဓိအမည်ရသော တရား ၃-ပါးတို့လည်း သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ ပါဝင် သောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒလည်း မည်နိုင်၏။ သမ္ပယုတ်ခန္ဓာတို့လည်း ဣဒ္ဓိမည်သော ဆန္ဒ သမာဓိ ဝိရိယတို့နှင့် မကင်းစကောင်းသောကြောင့် ဣဒ္ဓိအမည်လည်း ရနိုင်သည်။

ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံပိ၊ တို့၏လည်း။ ဣဒ္ဓိဘာဝ ပရိယာယော၊ ဣဒ္ဓိ အဖြစ်၌ ပရိယာယ်သည်။ ဝါ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဣဒ္ဓိအမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ သမ္ပယုတ္တကာ ပနာတိ အာဒိမာဟ။

စတုရ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ နာမက္ခန္ဓာတို့တွင်။ ဧကဒေသယ၊ တစ်တံ တဒေသဖြစ်သော ဆန္ဒအစရှိသည်၏။ ဣဒ္ဓိတာ၊ ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဣဒ္ဓိနာမည်ကို၎င်း။ စတုနန္ဒိ၊ ၄-ပါးကုန်သော နာမက္ခန္ဓာ တို့၏လည်း။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ပါဒေါ၊ အခြေခံတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ အခြေခံ။ ဣတိ ဣမိနာ အထွေနှ၊ ဤအနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဣဒ္ဓိပါဒအမည်ကို၎င်း။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဣဒ္ဓိဝေ၊ သည်ပင်။ ပါဒေါ၊ တည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဣတိ ဣမိနာ အထွေနှ၊ ဤအနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒတာစ၊ ကို၎င်း။ (ဘဂဝတာ) ဒဿိတာ။ [သမ္ပယုတ္တကာ ပနကို ရည်ရွယ်၍ “ပုနပိ” ဟု ဆိုသည်။] အညဿ၊ သမ္ပယုတ်ခန္ဓာ ၄-ပါးမှတစ်ပါး အခြားသောတရား၏။ ဣဒ္ဓိတာ၊ ကို၎င်း။ ဣဒ္ဓိ-ပါဒတာ၊ ကို၎င်း။ (ဘဂဝတာ) န ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ-ကတာ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ န အညဿ ကဿစိ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟ-ကာရော) အာဟ။ ဣမိနာ၊ စတုက္ခန္ဓာတဒေက ဒေသတို့၏ ဣဒ္ဓိအမည်ကိုပြကြောင်း ဖြစ်သော “န အညဿ ကဿစိ အဓိဝစန” ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊ ဣဒ္ဓိ မည်သည်။ အနိပ္ပန္နာ၊ အနိပ္ပန္နတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဝါဒံ၊ ဤ ဥတ္တရဝိဟာရ ဝါသီ ထေရ်တို့၏ အယူဝါဒကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ [တချို့က ဣဒ္ဓိ ဟူသည် အနိပ္ပန္နဟု ယူကြသော်လည်း ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ပြီးစေအပ်သောကြောင့် အနိပ္ပန္နမဟုတ်။ နိပ္ပန္နတရားသာ ဖြစ်ကြောင်းကို “န အညဿ ကဿစိ အဓိ-ဝစန” ဟူသောပါဠိဖြင့် တားမြစ်သည်။]

ပဋိလာဘ ပုဗ္ဗဘာဂါနံ၊ ရအပ်သော ပဌမဈာန် အစရှိသော တရားထူး ထို တရားထူး၏ ရှေးအဘို့၌ဖြစ်ကုန်သော ဥပစာရဈာန် အစရှိသည်တို့၏၎င်း။ [ဤ ပါဠိဖြင့် “အယမထော ဥပစာရေန ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ ဒီပပတဗ္ဗော” ဟူသော စကားကို ရည်ရွယ်သည်။] ပဋိလာဘဿေဝစ၊ ရအပ်သော ပဌမဈာန် အစရှိ သောတရားထူး၏သာယာ၍၎င်း။ [ဤပါဠိဖြင့် “ပဋိလာဘေနာပိ ဒီပပတံ ဝဇ္ဇတိ-ယေဝ” ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိပါဒတာဝစနံ၊ ဣဒ္ဓိ၏အဖြစ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၏ အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်းစကားသည်။ အပုဗ္ဗံ၊ ရှေးမဟုတ်။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဇာတံ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ ဧကနဋ္ဌေနဣဒ္ဓိ ဧကနဋ္ဌေနပါဒေတိ၊ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗတိ၊ ၏။ ပဋိလာဘောစ၊ ရခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ ရအပ်သော တရားထူးသည်၎င်း။ ပုဗ္ဗ-ဘာဂေါစ၊ ရအပ်သောတရားထူး၏ ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သော တရားသည်၎င်း။

(ကေနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ၊ ကေနဋ္ဌေန ပါဒေါ ဌိစပ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသေသော၊ သဒ္ဓါ
 ကြွင်းကို (ကာတဗ္ဗော။) စ၊ ဆက်။ ဥပါယော၊ တရားထူးကိုရခြင်း၏အကြောင်း
 သည်။ ဥပါယဘာဝေနော၊ ရခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တ-
 နော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနော ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာယ။

ဆန္ဒောယေဝ၊ ဆန္ဒသည်သာ။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏ ။ပေ။ ဝိမံသာဝ၊
 သည်သာ။ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘဂဝတာ) ကထိတံ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ နှင့်။ သမာနကာလိ-
 ကာ၊ တူသောကာလရှိကုန်သည်။ (သမာနာဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။) နာနာက္ခ-
 ထိကာ၊ အသီးအသီးသောခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သည်။ (သမာနာဝါ)။ န ဣဒ္ဓိပါဒါ။
 ဣဒ္ဓိပါဒတို့ မမည်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဇေဋ္ဌကဘူတာ၊ အကြီးအကဲဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဝါ၊ ပခာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒယော ဝေ၊ ဆန္ဒ အစရှိသော
 တရားတို့သည်သာ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၊ အဘိဓမ္မ-
 ဘာဇနီယနည်းတို့၌။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့ မည်၏။ ဣတိ အယမေဝ၊ ဤ
 ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်သာလျှင်။ တေသံ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ၊ တို့၏။
 အဓိပ္ပာယော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။

ဟိ၊ မှန်။ [သဗ္ဗတ္ထ ဟူသောစကားသည် မှန်၏။] (တနည်း) ကသ္မာ ဣတိ
 အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တ-
 ဘာဇနီယေ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၎င်း။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေစ၊ အဘိဓမ္မ-
 ဘာဇနီယနည်း၌၎င်း။ သမာဓိဝိသေသနဝသေန၊ သမာဓိ၏ ဝိသေသန၏အဖြစ်

တသ္မာ န စတ္တာရော ။ပေ ။ ဣဒ္ဓိပါဒါ။ ။ “ဆန္ဒောယေဝ ။ပေ။ ကထိတံ” ဟူသော
 ရှေ့ဝါကျသည် ပါဠိတော် ဥတ္တရဂ္ဂုဋ္ဌဘာဇနီယအစောင်း၌ ဟောတော်မူပုံကို ပြသော
 ဝါကျတည်း။ ထိုဝါကျကို ကာရဏဝါကျ လုပ်၍ “တသ္မာ ။ပေ။ သဗ္ဗတ္ထ ဣဒ္ဓိပါဒါ”
 တိုင်အောင် ဝါကျကို ဖလဝါကျလုပ်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား—အဋ္ဌကထာ၌ “သမ္ပယုတ္တ-
 ကာနံ စတုန္နံ ခန္ဓာနယေဝ အဓိဝစနံ” ဟု “စတုက္ခန္ဓကို ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒအမည် ၂-မျိုးရှိ”
 ဟု ဆိုသော်လည်း ဥတ္တရဂ္ဂုဋ္ဌဘာဇနီယပါဠိတော်၌ “ဆန္ဒောယေဝ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ=ဆန္ဒ
 သည်သာ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ မည်၏” စသည်ဖြင့် ဝေသဒ္ဓါနှင့်တကွ ဟောတော်မူသောကြောင့်
 ဣဒ္ဓိနှင့် သမာနကာလိက (ကာလတူ အတူတကွ) ဖြစ်ဖြစ် ဣဒ္ဓိနှင့် နာနာက္ခထိက (ခဏ
 မတူဘဲ) ဣဒ္ဓိ၏ရှေ့က ဥပစာရဈာန် ခဏ၌ ဖြစ်ဖြစ် ဣဒ္ဓိအမည်ရသော နောက်နောက်
 ဈာန်သမာပတ်တို့၏ ရှေးရှေး ဈာန်သမာပတ်အခိုက်၌ ဖြစ်ဖြစ် စတုက္ခန္ဓာသည် ဣဒ္ဓိပါဒ
 အမည် မရနိုင်ပေ။ အဓိပတိ ပခာနဖြစ်သော ဆန္ဒစသော တရားတို့သာ (သုတ္တန္တ
 ဘာဇနီယ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ) အားလုံးတို့၌ “ဣဒ္ဓိပါဒ” ဟု ဟောတော်မူပါသည်—
 ဟူလို။

ဖြင့်။ [ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဝီရိယသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝိမံသာသမာဓိဟု သမာဓိ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။] ဒဿိတာနံ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဥပါယဘူတာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့ကို။ ပါကဋကရဏတ္ထံ၊ ထင်ရှားအောင်ပြုခြင်းငှါ။ ဥတ္တရဂူဠဘာဇနိယံ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ။

ကေစိတိ၊ ကား။ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိထေရာ၊ ဥတ္တရဝိဟာရ၌ နေကုန်သော ထေရ်တို့သည်။ (ဝဒီ သု) ကိရ၊ ဆိုကြကုန်သတတ်။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၄၄၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ နည်း၌။ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ တထာဘူတသ ဖဿော။ ပေ။ ပဂ္ဂါဟော အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိပါဒတ္ထ- ဒဿနတ္ထံ၊ ဣဒ္ဓိ၏အနက်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၏အနက်ကိုပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဂ္ဂါဟာ- ဝိက္ခေပါ၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်တတ်သော ဝီရိယ မပျံ့လွင့်ကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိတို့ကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ကုန်ပြီ။ သဒ္ဓိပိတ္တာ၊ ချိုး၍။ စိတ္တပညာစ၊ စိတ္တပညာ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ စတ္တာရိ နယ- သဟဿာနိ ဝိဘတ္တာနိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ဤစကားကို။ ပရိပဏ္ဏာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ သာဓိပတိဝါရာနံ၊ အဓိပတိနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော ဝါရတို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကဿှာ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အဓိပတိနံ၊ တို့၏။ အဓိပတယော၊ ယှဉ်ဘက် အဓိပတိတို့သည်။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိ ကုန်။ [တခုသောစိတ္တုပြါဒ်၌ အဓိပတိတပါးမှာ အခြားယှဉ်ဘက် အဓိပတိများ မရှိနိုင်။] ပန၊ အနွယ်ကား။ ဧကေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော။ ဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဓေသေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ နိဒ္ဓေသ၌။ ဧကေကော၊ တပါးတပါးသော။ အဓိပတိဝါရော၊ ကို။
• လဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သောဠသ သောဠသ နယသတာနံ၊ တထောင်ခြောက်ရာ တထောင်ခြောက်ရာသော နည်းတို့ကိုသာ။ လဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ [အဋ္ဌကထာ ဆရာဘက်က ထောက်ခံလေ့ရှိသော အနုဋီကာ ဆရာလည်း ဤ ဋီကာဝါဒကို ထောက်ခံ၍ ဖွင့်ထားသည်။]

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

စ၊စောဒနာဦးအံ။ စတ္တာရောပိ၊ ၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဓိပတယော၊ တို့ကို။ ဧကက္ခဏေ၊ ဦး။ လဗ္ဘန္တိနန္ဒ၊ ရအပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ [စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်က အဓိပတိအဖြစ်ဖြင့် တပြိုင်နက်ရသည်ဟု ယူသည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင် အဓိပတိ ၄-ပါးလုံး တပြိုင်နက်သောခဏ၌ ရနိုင်ပါသော်လည်း။ အညမညဿ၊ တပါးတပါး၏။ အဓိပတယော၊ တို့သည်။ န ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ နမဂ္ဂါဓိပတိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်း။ ရာဗပုတ္တောပမာပိ၊ မင်းသား ၄-ယောက် ဥပမာသည်လည်း။ တေမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ [တခုသော ခဏ၌ အဓိပတိ ၄-ပါးတို့ တပြိုင်နက်ရနိုင်၏။ သို့သော် “တပါးတပါး၏ အဓိပတိ ကား မဟုတ်” ဟူသောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။] ဒီပေတိ နန္ဒ၊ ပြသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။

န၊ မဟုတ်။ [ဧကက္ခဏ၌ အဓိပတိ ၄-ပါး တပြိုင်နက် မရနိုင်။] (ကသ္မာ၊ နည်း။) ဧကက္ခဏေ၊ ဦး။ ဒုတိယဿ၊ ၂-ပါးမြောက်သော။ အဓိပတိနော၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ဝေ၊ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာတည်း။ [သမ္ပယုတ်အားဖြင့် ဆန္ဒ စသော ၄-ပါးတို့ တပြိုင်နက်ယှဉ်နိုင်ကြသော်လည်း အဓိပတိကား ၂-ပါးမဖြစ်၊ တပါးသာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။]

န မဂ္ဂါဓိပတိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရာဗပုတ္တောပမာ၊ မင်းသား ၄-ယောက် ဥပမာသည်။ အဓိပတိ၊ ကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမ-မေဝအတ္ထံ၊ ကိုသာ။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ [အဓိပတိ မပြုနိုင်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပြသည်။] အဓိပတိနံ၊ တို့၏။ သဟဘာဝံ၊ တကွဖြစ်ခြင်းကို။ န ဒီပေတိ၊ ပြသည် မဟုတ်။ တံ၊ ထို အဓိပတိ ၄-ပါးတို့၏ တကွဖြစ်ခြင်းကို မပြုဟူသော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်း။ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ဦး။ (ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။) အဋ္ဌကထာယံ၊ ဦး။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

(ကို၊ နည်း။) ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ။ ဟေတု-ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ဦး။ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိယတာ၊ ဟော တော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ ဣ၊ ဤအဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသဦး။ အဓိပတိအဓိ-ပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတော၊ ဟောတော်မူတံ။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပ-ယုတ္တကာနန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဘာ၊ ပြုတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။

ကေကုဏေ ဌံ။ အဘာဝတော၊ အဓိပတိတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ကတာ)။
[ဤ “ကေကုဏေ အဘာဝတော” ဖြင့် အဓိပတိတို့၏ သဟဘာဝကို ပယ်ပြီး
ဖြစ်သည်-ဟူလိ။] ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဝုတ္တံ” ဟု ရှိ၏၊
ဧောင်းသည်။]

စ၊ ဆက်။ စတုန္ဒံ၊ ကုန်သော။ အဓိပတိနံ၊ တို့၏။ သဟဘာဝေ၊ ကကုပြုခြင်း
သည်။ သတိ၊ သော်။ (န ကာတဗ္ဗံ သိယာ ဌံစပံ။) အရိယမဂ္ဂသမဂီဿ ဝိမံသာ-
ဓိပတေယျံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသနံ “ဝိမံသာဓိပတေယျံ”
ဟူသော ဝိသေသနသည်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊
နည်း။) အဝိမံသာဓိပတိကဿ၊ ဝိမံသာဓိပတိ မရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊
မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ [မဂ်အခိုက်အတံ့၌ အဓိပတိ ၄-ပါး တပြိုင်နက်ဖြစ်နိုင်
လျှင် အဝိမံသာဓိပတိ မဂ်မရှိသောကြောင့် “ဝိမံသာဓိပတေယျံ” ဟု ဝိသေသန
ပြုဘွယ်မလိုသောကြောင့်တည်း။] စ၊ ဆက်။ ဆန္နာဒိနံ၊ တို့၏။ အညမညာဓိပတိ-
ကရဏဘာဝေ၊ အချင်းချင်း အဓိပတိကိုပြုတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊
သော်။) ဝိမံသံ ဝုပေတော တံသမ္ပယုတ္တောတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ဆန္နာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝိမံသာဓိပတိကတ္တဝစနံ၊ ဝိမံသာဓိပတိရှိသည်၏အဖြစ်ကို
ဆိုကြောင်းစကားသည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်သည်။ န သိယာ၊ ရာ။

• တထာ၊ ထိုမှတပါး။ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ သိယာ မဂ္ဂါဓိပတိနော သိယာ
န ဝတ္တဗ္ဗာ မဂ္ဂါဓိပတိနောတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဝေမာဒိဟိပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့ဖြင့်လည်း။ [အချို့သာရှိ၍ အချို့မရှိဟူသော ပါဠိရပ်တို့ဖြင့်လည်း။]
အဓိပတိနံ၊ တို့၏။ သဟဘာဝေါ၊ တကွဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တောဝေ၊ ပယ်အပ်
ပြီးသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာံ၊ ပြီ။

မေဓန္တုဂ်ဝိဘာဇိး

၁-သုတ္တန္တကာဇနိယအဖွင့်

• ဇုဒ္ဓိ။ ပတိဋ္ဌာနာယူဟနာ၊ ပတိဋ္ဌာန၊ အာယူဟနတို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၌
ဂမ်။) ဩဃတရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ ဩဃတရဏသုတ်အဖွင့်၌။ [သဂါထာဝဂ္ဂ
သံယုတ္တပါဠိ အစဆုံးသုတ်အဖွင့်၌။] “ ကိလေသဝသေန၊ ကိလေသာ၏အစမ်း
ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ရပ်တည်ခြင်း၎င်း။ (ဣတိ ဌံစပံ။) အဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ပြုစီမံ
ခြင်း၏အစမ်းဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်း၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ အဝေသသကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ၊
တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့မှကြွင်းသော ကိလေသာ၊ ပညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသော အဘိ-

သင်္ခါရတို့ဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ ၎င်း။ တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ ၎င်း။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ ဥစ္စေဒ-
 ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ ၎င်း။ လိနဝသေန၊ တွန့်သုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ပတိဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ ဥစ္စစ္စဝသေန၊ ပျံလွင့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ ၎င်း။
 ကာမသုခါနုယောဂဝသေန၊ ကာမချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ၎င်း။ အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန၊ အတ္တကိလမထ
 ကို အဖန်ဖန်အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာယူဟနာ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗာကုသလာ-
 ဘိသင်္ခါရဝသေန၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ဟူသော အဘိသင်္ခါရ၏အစွမ်းဖြင့်။
 ပတိဋ္ဌာနံ၊ ရပ်တည်ခြင်း၎င်း။ သဗ္ဗလောကိယကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ပြုစီမံ
 တတ်သော အလုံးစုံသော လောကီကုသိုလ်ဟူသော အဘိသင်္ခါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အာယူဟနာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေသု၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ ပကာရေသု၊
 အပြားတို့တွင်။ ဣမ၊ ဤ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ၌။ အဝုတ္တာနံ၊ မဖွင့်ဆို
 အပ်ကုန်သော အပြားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

သမပ္ပဝတ္တေ၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ [သမ-
 ပ္ပာဒတ္တ ဓမ္မေတိ လိနုဒ္ဓစ္စ ဝိရဟေန သမပ္ပဝတ္တေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ- အနု။] ပဋိ-
 သဋ္ဌိက္ခတိ၊ လျောက်ပတ်စွာ ရေတွက်တတ်၏။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။
 ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဝါ၊ ရေတွက်တတ်၏။ တဒါကာရော၊ ထို အသင့်အားဖြင့်
 ရှုခြင်းအခြင်းအရာ ရှိသည်။ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့် ရေတွက်ခြင်း အခြင်းအရာ
 ရှိသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပက္ခာသမ္မောဇ္ဈ-

အဝုတ္တာနံ ဝသေန ။ ။ ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ
 စသော အဖွင့်တို့သည် သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌သာ ပါ၍ ဤအဋ္ဌကထာ၌ မပါ။ ထိုအဋ္ဌကထာ
 ၌လည်း လိနုဥစ္စစ္စ စသည်တို့ကို ပတိဋ္ဌာနနှင့် အာယူဟနာတို့၏ သရုပ်အဖြစ်ဖြင့် ဆို၏။
 ဤ၌ကား လိနုဥစ္စစ္စ စသည်တို့ကို ပတိဋ္ဌာန အာယူဟနာတို့မှ သီးခြားအဖြစ်ဖြင့် ဆိုထား၏။
 ထို့ကြောင့် ဤ၌မဆိုအပ်သော ထို အဋ္ဌကထာ၌သာ ဆိုအပ်သော ကိလေသ အဘိသင်္ခါရ
 တဏှာ-ဒိဋ္ဌိ၊ ဝေသကိလေသ အဘိသင်္ခါရ၊ တဏှာ- ဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗာကုသလ အဘိသင်္ခါရ-သဗ္ဗ
 လောကိယ ကုသလာဘိသင်္ခါရတို့ကို ပတိဋ္ဌာန အာယူဟနာ အရ ယူပါ။

ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ ။ [ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိတိ- ပတိဂ္ဂပံ (လျောက်ပတ်စွာ) သံကလေတိ
 ဂဏေတိ (ရေတွက်တတ်၏)။ တုလေတိ၊ နှိုင်းချိန်တတ်၏။-အနု။] ပတိ (ပဋိ) ကို
 ပတိဂ္ဂပံဟု ဖွင့်၍ သံ+ဣက္ခဓာတ်ကို သံကလေတိဟု ဖွင့်၊ ကလဓာတ်၏ ဂဏနအနက်ကို
 ယူ၍ “ဂဏေတိ” ဟု၎င်း၊ ချိန်ခွင်ဖြင့် ချိန်သကဲ့သို့ မှန်ကန်စွာ ရေတွက်သောကြောင့်
 “တုလေတိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ ဣက္ခတိ၌ ဣက္ခဓာတ်၏ ဒဿန- အက် ၂-နက်တို့တွင်
 အက်အနက်သည် အမှတ်တံဆိပ် ခပ်နိပ်ခြင်းသာ မက၊ ဂဏနာအနက်ကိုလည်း ကဝိ
 ကပ္ပမုဒ်၌ ဆိုသတတ်။

ဂေါ်။ သည်။ ပဋိသင်္ခါနုလက္ခဏော၊ လျှောက်ပတ်စွာ ရေတွက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဝေဠုကတော့၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ လျှောက်ပတ်စွာရေတွက်ခြင်း။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ခြင်း။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပေက္ခာကိစ္စာဓိမတ္တတာယ၊ ဥပေက္ခာကိစ္စ၏ လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာကို။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အနုက္ကမနိက္ခေပေ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ချထားခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးဟူသည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်၏။ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမကာရဏဘာဝေါ၊ နောက်၌ဖြစ်၊ နောက်၌ဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။

၄၆၅။ ဗလဝတီဝေ၊ အားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ သတိသမ္ပောဇ္ဈဂေါ၊ မည်၏။ [အားမရှိသော သတိသည် သတိသမ္ပောဇ္ဈင် မမည် - ဟူလို။] ဣတိကတော့၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပညာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ) ဂဟိတာ၊ ယူတော်မူအပ်ပြီ။ [“သတိ နေပက္ကေန” ဟု နေပက္ကအမည်ဖြင့် ပညာကိုယူတော်မူအပ်ပြီ။] ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အာရုံကို။ သမ္မဓာရဏသတိ၊ မပျောက်မပျက်အောင် ကောင်းစွာ ခေောင်တတ်သော သတိသည်။ (သတိ၊ ဤနေရာ၌ အလိုရှိအပ်သောသတိသည်။) န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ကုသလပ္ပတ္တိကာရဏဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ သရဏံ၊ အမှတ်ရတတ်သော သဘောသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္တံဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ။

ဝတ္တသိသေ ငှတုတတိ၊ ကား။ မေ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏေယျု၊ နာကြပါမူကား။ အဟောဝတ၊ သြ ကောင်းလေစွာ။ သုတော၊ စ၊ နာပြီး၍လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပသီဇေယျု၊ ကြည်ညိုကြပါမူကား။ အဟောဝတ၊ စွာ။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကြကုန်သည်။ (ဟုတော့) စ၊ ဖြစ်၍လည်း။ မေ၊ ငါ၏အပေါ်၌။ ပသန္နာကာရံ၊ ကြည်ညိုသူတို့ ပြုထိုက်သော ပူဇော်မှုကို။ ကရေယျု၊ ပြုကြပါမူကား။ အဟောဝတ၊ စွာ။ ဣတိ ဧဝံ စိတ္တော၊ ဤလာဘ် ပူဇော်သက္ကာရ ကျော်စောခြင်း၌မီသော စိတ်ရှိသည်။ အဟုတော့၊ မဖြစ်မူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပေ။ ဝိညူဟိ၊ အရိယာပညာရှိတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး။ ဝါ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငါ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏေယျု၊ နာကြပါမူကား။ အဟောဝတ။ သုတော၊ စ၊ ကြားနာရ၍လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဇာနေယျု၊ သိကြပါမူကား။ အဟောဝတ။ အာဇာနိတော၊ သိပြီး၍လည်း။ တထတ္တာယ၊ ထိုမှန်ကန်သောနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ပဋိပဇ္ဇေယျု၊ ကျင့်ကြပါမူကား။ အဟောဝတ

စွာ။ ဣတိ။ သို့။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ တရားတော်၏ ကောင်းသောတရား၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ။ စွဲ၍။ ကာရုဉ်။ သနားစောင့်ရှောက်တတ်သော ကရုဏာကို။ အနုဒ္ဓယံ၊ အဖန်ဖန် စောင့်ရှောက်တတ်သော ကရုဏာကို။ အနုကမ္ပံ၊ လျော့စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ မဟာကထပတ္ထေရေန ဝိယ၊ သည်ကဲ့သို့။ ဘာသိတံ၊ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဟောအပ်သော။ (ဓမ္မကထာ' တရားစကားကို ခွဲစပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝိမုတ္တာယတနသီသေတိ၊ ကား။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ (ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။) (တနည်း) သတ္တာ ဟုတော့၊ ဆရာ ဖြစ်လို၍။ န ဒေသေတိ၊ ဟောသည်မဟုတ်။ အပိစခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယထာသုတံ၊ အကြင်အကြင် ကြားနာအပ်ပြီးသော။ ယထာပရိယတ္တံ၊ အကြင်အကြင် သင်ယူအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဒေသေသာမိံ၊ ဟောအံ့။ ဣတိဓေံ၊ သို့။ ဝိမုတ္တိကာရဏပဓာနဘာဝေ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းဟူသော ပဓာန၏အဖြစ်၌။ ဌတော၊ တည်၍။ (ဓမ္မကထမေဝ၊ တရားဟောခြင်းကိုသာ၌ စပ်။)

စိရကတဝတ္ထာဒိဝသေန၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သောဝတ်အစရှိသည်ကိုအဦးပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တံ သမုဋ္ဌာပကော၊ ထိုဝတ် အစရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အရူပကောဋ္ဌာသော၊ နာမ်အစုကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘာဝတ္ထတ္တာ ဝေ၊ ဘာဝသဒ္ဓါ၏ အနက်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ကတ ဘာသိတသဒ္ဓါ၊ ကတသဒ္ဓါ၊ ဘာသိတသဒ္ဓါတို့သည်။ ကိရိယာဘူတဿ၊ ပြုခြင်းကြိယာ၊ ပြောခြင်းကြိယာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အရူပကောဋ္ဌာသဿ၊ နာမ်အစုကို။ ဝါစကော၊ ဟောတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့နုလုံးပြု၍။ ကာယဝိညတ္တိံ။ ပေ။ ကောဋ္ဌာသန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပုရိမာနံ၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂမှ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ၆-ပါးကုန်သော ဗောဇ္ဈင်တို့၏။ အတ္တနော အတ္တနေော၊ မိမိ မိမိ၏။ အနန္တရိကဿ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သောဗောဇ္ဈင်ကို။ သမုဋ္ဌာပနဝသေန၊ ဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်-သမုဋ္ဌာပကတာ၊ ဗောဇ္ဈင်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၊

ဘာဝတ္ထတ္တာ ဝေ။ ။ ကတတ္တာ၌ - ဘာဝအနက်သည် ပြုခြင်းကြိယာတည်း။ ဘာသိတတ္တာ၌ ဘာဝအနက်သည် ပြောခြင်းကြိယာတည်း။ ထိုကြိယာတို့၏ တရားကိုယ်မှာ နာမ်တရားအစုတည်း။ ထို့ကြောင့် ကတ၊ ဘာသိတသဒ္ဓါတို့လည်း နာမ်တရားအစုကို ဟောနိုင်ကြသည်။ ဥပမာ—“ပါစကော၊ ချက်တတ်သူ” ဟူရာ၌ ချက်တတ်သူ ဖြစ်သည် မှချေတ္ထ၊ ထို ချက်တတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ချက်ခြင်းကြိယာ ဟူသော ဘာဝတ္ထသည် သဒ္ဓပတ်တ္တိနိမိတ် ဖြစ်၍ ဖလူပစာရတ္ထဖြစ်ရကား ပါစကသဒ္ဓါသည် ချက်တတ်သူဖြစ်ကိုင်း၊ သဒ္ဓပတ်တ္တိနိမိတ်ဖြစ်သော ဘာဝတ္ထကိုင်း ဟောနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ယှဉ်စေထိုက်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ပရေသံ၊ မိမိမှ တပါးကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင် ဇိ-ပါးတို့ကို။ [မိမိ၏ အခြားမဲ့သာမက အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင် ဇိ-ပါးတို့ကို။] တံတံ ပရိယာယေနံ၊ ထိုထို ပရိယာယအားဖြင့်။ သမုတ္တာ- ပနဝသေန၊ ဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်သမုတ္တာပကတာ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကာမလောက ဝဋ္ဋာမိသာတိ၊ ကား။ တဏှာ၊ သည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထို တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်၎င်း။ (ကာမာမိသံ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စကာမဂုဏိကော၊ ၅-ပါးသော ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော။ ရာဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏံ၊ ထိုရာဂ၏ အာရုံဖြစ်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်၎င်း။ ကာမာမိသံ၊ မည်၏။ သဿတော အတ္တာစ လောကော စာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ လောကဂ္ဂဟဏဝသေန၊ လောကဟု ယူခြင်း၏အစွမ်း ဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ သဿတုစ္ဆေဒသဟဂတော၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏဉ္စ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတ သဟဂုတ်ရာဂ၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်၎င်း။ လောကာမိသံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကဓမ္မာ၊ လာဘ၊ အလာဘစသော လောကဓမ်တရား ၇-ပါး တို့သည်။ လောကာမိသံ၊ မည်၏။

ကာမာမိသံ ။ ။ “ကာမေတိတိ ကာမော”ဟု ကတ္ထုသင်္ခါဝစနတ်ပြုလျှင် တဏှာ သို့မဟုတ် ပဉ္စကာမဂုဏ်ရာဂ ရ၏။ “ကာမိယတိတိ ကာမော”ဟု ကမ္မသင်္ခါဝစနတ် ပြုလျှင် ဝဒန္တိဝါဒအလို ထိုတဏှာ၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရ၏။ ဤသို့ကာမရာ အလို ထိုရာဂ၏အာရုံဖြစ်သော ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ်အာရုံ ရ၏။ ကိလေသာကာမ သည် “အာမသတိတိ” ဟု ကတ္ထုသင်္ခါပြု၍ သာယာသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ် သောကြောင့် အာမိသ မည်၏။ ဝတ္ထုကာမသည် “အာမသီယတေ”ဟု ကမ္မသင်္ခါ ပြု၍ သာယာသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သောကြောင့် အာမိသမည်၏။ ထို့နောက် “ကာမောယေဝ အာမိသံ ကာမာမိသံ”ဟု တွဲပါ။

လောကာမိသံ ။ ။ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ”ဟု စွဲယူတတ်သော ကြောင့် သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော ရာဂသည်၎င်း၊ ထိုရာဂ၏ အာရုံ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးသည်၎င်း လောကမည်၏။ ထိုလောကသည်ပင် သာယာသော အားဖြင့် သုံးသပ်တတ် သုံးသပ်အပ်သောကြောင့် အာမိသလည်း မည်၏။ တနည်း— လောကဓမ်တရားတို့သည် လောကာမိသံ မည်၏။

အနုဋီကာ ။ ။ အနုဋီကာ၌ကား— “လောကီယန္တိ ဣတ္ထေ သုခဝိသေသာတိ လောကော=သုခဝိသေသာတို့ကို မြင်အပ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်းဟူသော ဥပပတ္တိဝိသေသသည် လောကမည်၏။ ထိုလောကသည်ပင် ဘဝ အထူးကို တောင့်တခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်အပ် သောကြောင့် အာမိသလည်းမည်၏” ဟု တနည်းဖွင့်ထားသည်။

ဝဋ္ဋဿာဒဝသေန၊ ဝဋ္ဋကို သာယာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံသာရဇနကော၊ သံသာ ဝဋ္ဋကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ရာဂေါ၊ သည်၎င်း။ တဒါ- ရမ္မဏံ။ ထိုရာဂ၏ အာရုံဖြစ်သော ဝဋ္ဋတရားသည်၎င်း။ ဝုဇ္ဇာမိသံ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပုပ္ဖဘာဂတ္တာ၊ ရှေးအဘိုး၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုပ္ဖဘာဂါ၊ ရှေးအဘိုး၌ဖြစ်သော။ [ဝိပဿနာ ၌စပ်။ ပုပ္ဖဘာဂဝိပဿနာပုဒ်မှ ပုပ္ဖဘာဂကို ခွဲဖွင့်သည်။]

ပဌမနယဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဒုတိယနည်းအဖွင့်

၄၆၇၊ ၉။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာနာမ၊ တို့မည်သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်းတရားဟူသောတည်ကြောင်းရှိကုန်၏။ ဝါ၊ အကြောင်းတရားကြောင့် တည်ရခြင်း ရှိကုန်၏။ (အနုဋီကာအဖွင့်။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ သင်္ခတဓာတ်၊ အသင်္ခတဓာတ်တို့၎င်း။ တိဿော၊ ဓာတုယော၊ ကာမဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၏အကြောင်းတို့၎င်း။ ခ၊ အနုတ္တရိယာနိ၊ အနုတ္တရိယတို့၎င်း။ [အကျယ်ကို ဓက္ကအင်္ဂုတ္တိရိ၊ ပဌမပံ၊ အနုတ္တရိယဝင် ၌ ရှုပါ။] သတ္တ၊ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ၊ နိဒ္ဒသ၏အကြောင်းဝတ္ထုတို့၎င်း။ [အကျယ်ကို သတ္တကအင်္ဂုတ္တိရိ၊ အနုသယဝင်၌ ရှုပါ။] အဋ္ဌ၊ အဘိဘာယတနာနိ၊ အဘိဘာယတနသမာပတ်တို့၎င်း။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကအင်္ဂုတ္တိရိ၊ ဒုတိယပံ၊ ဘူမိစာလဝင် ၌ ရှုပါ။] နဝ၊ အနုပုပ္ဖဝိဟာရာ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စား၍နေကြောင်း သမာပတ်တို့၎င်း။ [ဈာန်သမာပတ် ၉-ပါးကို ဆိုသည်။] ဒသ၊ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ၊ နိဇ္ဇရဝတ္ထုတို့၎င်း။ [အကျယ်ကို ဒသကအင်္ဂုတ္တိရိ၊ တတိယပံ၊ သမဏသညာဝင်၌ ရှုပါ။] ဣတိဝေ 'ပဏိဒါ၊ ဤသို့ အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့၎င်း။ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာဒယောစ၊ တို့၎င်းတည်း။

ဝဋ္ဋာမိသ ။ ။ ဝဋ္ဋကို သာယာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သံသာရာကို ဖြစ်စေတတ်သော ရာဂသည်၎င်း၊ ထိုရာဂ၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာသည်၎င်း။ ဝဋ္ဋာမိသ မည်၏။ အာမိသ၏ ဝေဒနတ္ထကို ရှေးအတိုင်းပြု၊ ရာဂ၏အတွက် အာရုံမသက် ကတ္တုသာမိပြုပါ။ [အနုဋီကာ၌ကား "ဝိဘဝေါ နာမ ကိမတ္ထိယော၊ ဝဋ္ဋရုံကင်းသော နိဗ္ဗာန်ဟူသည် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ကောဝါ တံအဘိပဏ္ဍေယျ၊ ခဲစားစရာမရှိသော ထို ဝိဘဝနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သူတောင့်တမည်နည်း"ဟု ဝိဘဝကို အပြစ်ရှု၍ ဝဋ္ဋ၌ မက်မောသော လောဘသည် "ဝဋ္ဋာမိသ မည်၏"ဟု ဝေဒနိဝါဒကို ပြုထား၏။]

ဘဝါဒိနံ၊ ဘဝ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိနန္ဒနံ၊ ပွဲကြက်တတ်သော တဏှာကို။ ဝ။ တနည်း။ ပိယရူပ သာတရူပေသု၊ ချစ်ထိုက်သောသဘောရှိကုန်၊ သာယာ ထိုက်သော သဘောရှိကုန်သော စက္ခုအစရှိသောတရားတို့၌။ ဂမနံ၊ သွားတတ် သော တဏှာကို။ ဝါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏ ၌စပ်။) စက်မံ၊ စကြံသွား ခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ ဆောက်တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ၊ ဖြစ်သော ဝိရိယကို။ ဝိပဿနာ သဟဂတန္တိ၊ ဝိပဿနာနှင့် တကွဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ရှေးက စကြံသွားလျှင် ဝိပဿနာ နှလုံးသွင်း၍ သွားလေ့ရှိသော ကြောင့် ဤသို့ဆိုသည်။] တွေ့ကေနာတိ၊ ကား။ လောကီယ လောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာတိ၊ ဟူသော။ တောဝတော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားဖြင့်။ (“အပါကဋံ၊ မထင်ရှား” ၌စပ်။) လောကီယန္တိ ဝဒန္တော န ကိလမတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ကာယဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာပကဿ၊ ကာယဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ် သော ဝိရိယ၏။ လောကီယတ္တာ၊ လောကီ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အစောဒနိယော၊ မစောဒနာထိုက်။ ဣတိ အတ္ထော။

အလဗ္ဗံ၊ ပေ။ ပဋိက္ခိတ္တာတိ၊ ကား။ ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ အလဗ္ဗမာနကံ၊ မရထိုက်သော။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ လဗ္ဗ- မာနာပိ၊ ရထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိတက္က အဝိစာရာ၊ အဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ [ရထိုက်လျက် မဟောခြင်းကို “ပဋိ- က္ခိတ္တ ” ဟု ဆိုသည်။] ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ အပ်။ ဣတိ အတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ အလဗ္ဗမာနကံ၊ မရထိုက်သော။ အဝိတက္က အဝိစာရံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ဥပါဒါ- ယ၊ စွဲ၍။ လဗ္ဗမာနကာ၊ ရထိုက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂတူတာ၊ ဗောဇ္ဈင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ အဝိတက္က အဝိ- စာရာ၊ သော။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ ဣတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ခန္ဓာ တရားတို့ကို။ အဘိနိဝိသိတု၊ ဝိပဿနာရူသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍။ တတော၊ ထို အဇ္ဈတ္တဓမ္မမှ။ ဝုဋ္ဌိတမဂ္ဂေါ၊ ထသော မဂ်ကို။ အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခောတိ၊ ဟူ၍။ ဣဒေ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ ဝုတ္တော၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိ- ပေါယော၊ အဋ္ဌကလာမရာ၏ အလိုတည်း။

န ဝါရေတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပါဒကေသု၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံ ဖြစ်ကုန်သော။ ကသိဏာဒိဈာနေသု၊ ကသိဏ်းအစရှိသော ဈာန်တို့၌။ သတိ- အာဒိနံ၊ သတိအစရှိသည်တို့၏။ နိဗ္ဗေဘောဂိယတ္တာ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟ အတုံးအခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ မှုပယ်မြစ်ထိုက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပန၊ ကား။ (ကသိဏဇ္ဈာနာဓီသု၊ ကသိုဏ်းဈာန် အစရှိသည်တို့၌။ ဗောဇ္ဈာ-
 ဂေါ၊ တို့ကို။) အနုဒ္ဓရန္တော၊ မထုတ်ကုန်သော မထေရ်တို့သည်။ (န ဥဒ္ဓရန္တိ၌ စပ်။)
 ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဗောဓိယာ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကိုသိတတ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။ အာ-
 သန္နကာရဏံ၊ နီးစွာသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ [ဝိပဿနာ
 ဆုံးလျှင် မဂ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာသည် မဂ်၏ အာသန္နကာရဏဖြစ်သည်။]
 (တထာ၊ တူ။) ဈာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။ အာသန္နကာရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ။
 [ဈာန်သည် မဂ်၏အခြေခံသာ ဖြစ်နိုင်၏။ အာသန္နကာရဏ မဖြစ်နိုင်။]

စ၊ သည်သာ မကသေး။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဗောဓိယာ၊
 သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။) ဧကန္တိကံ၊ ဧကန်ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ
 ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဈာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။ ဧကန္တိကံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ သည်။) န
 ဟောတိ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဝိပဿနာကိစ္စဿ၊ ဝိပဿနာကိစ္စ၏။ နိဋ္ဌာနံ၊
 အပြီးအဆုံးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဈာနကိစ္စဿ၊ ဈာန်
 ကိစ္စ၏။ နိဋ္ဌာနံ၊ အပြီးအဆုံးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ န ဟောတိ။ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍။ န ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မမူကြကုန်။

တတ္ထ၊ ထို ကသိဏဇ္ဈာန၊ အာနာပါနဇ္ဈာန၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာန သဒ္ဓါတို့တွင်။
 ကသိဏဇ္ဈာနဂ္ဂဟဏေန၊ ကသိဏဇ္ဈာနသဒ္ဓါဖြင့်။ တဒါယတ္တာနိ၊ ထို ကသိုဏ်း
 ဈာန်၌စပ်ကုန်သော။ အာရူပိနိပိ၊ အရူပဈာန်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်
 ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ [ကသိုဏ်းဈာန်ကို ရပြီးနောက် ကသိုဏ်းကိုခွဲ၍
 ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် အာရူပဈာန်တို့ကို
 “တဒါယတ္ထ=ထိုကသိုဏ်းဈာန်နှင့် စပ်သည်” ဟု ဆိုသည်။] အသုဘဇ္ဈာနာနံ၊
 အသုဘဈာန်တို့ကို။ အဝစနံ၊ မဆိုခြင်းသည်။ [ကသိဏဇ္ဈာန စသည်၌ ထည့်၍
 မဆိုခြင်းသည်။] အဝိတက္ကာဝိစာရဿ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဖြစ်သော ပီတိသမာဓိ
 သမ္မောဇ္ဈင်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဓိပေတက္ကာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ [အသုဘအာရုံက အဝိတက္က အဝိစာရဈာန်ကို မရစေနိုင်၊ ထို့ကြောင့်
 အဝိတက္က အဝိစာရကို ပြုရာဝယ် အသုဘဈာန်ကို မပြုတော့-ဟူလို။]

ဒုတိယနယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

တတိယနည်း အဖွင့်

၄၇၀၊ တဒင်္ဂံသမုဇ္ဈေဒနိသရဏဝိဝေကနိဿိတတံ၊ တဒင်္ဂံဝိဝေက၌မို့သည်
 ၎င်းအဖြစ်၊ သမုဇ္ဈေဒဝိဝေက၌ မို့သည်၏အဖြစ်၊ နိသရဏဝိဝေက၌ မို့သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿိတက္ကဿ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-
 ဝိဝေက၌ မို့သည်၏အဖြစ်ကို။ အဝစနံ၊ မဆိုခြင်းသည်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်။

ဘာဝေတီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤတတိယနည်းဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ-
 နံ၊ ပွားစေထိုက်ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်
 မူအပ်ကုန်သည်၏ အပြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝိတဗောဇ္ဈင်္ဂါယ၊ ပွားစေ
 အပ်ပြီးသော ဗောဇ္ဈင်ရှိသော မဂ္ဂဒုပဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊
 မျက်မှောက်ပြုထိုက်ကုန်သော။ ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဖိုလ်ဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။
 အဘိဓမ္မဘာဇနိယေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝေါဿဂ္ဂသဒ္ဓေါ၊ ဝေါဿဂ္ဂသဒ္ဓါသည်။ ပရိစ္စာဂတ္ထော၊ စွန့်ပယ်ခြင်းအနက်
 ရှိသည်၎င်း။ ပက္ခန္ဓနတ္ထော စ၊ ပြေးဝင်ခြင်း အနက်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေါဿဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။ ဒုဝိတော၊ ၂-ပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
 (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ။ ယတာဝုတ္တေနာတိ၊ ကား။ တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပုကာရေ-
 န၊ တဒင်္ဂပဟာနံ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာနံဟူသော အပြားအားဖြင့်၎င်း။ တနိန္ဒာဘဝါ-
 ရမ္မဏကရဏပုကာရေန စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ
 ပြုခြင်းဟူသော အပြားအားဖြင့်၎င်း။ (ပရိစ္စတံ၊ ပက္ခန္ဓတံ တို့၌စပ်။) ဝိပဿနာ-
 က္ခဏေ၊ ဝိပဿနာခဏ၌။ ပရိဏာမေန္တံ၊ ရင့်ကျက်ဆဲလည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂက္ခ-
 ဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ ပရိဏတံ၊ ရင့်ကျက်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိ-
 ဌိစပ်။) .... သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂- အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၄၇၂။ ဥပေက္ခာနဝသေနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ သဘာဝနိဗ္ဗေသတံ၊
 ဥပေက္ခာ၏ သဘောကို ညွှန်ပြသောပုဒ်၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရေ) ဒဿေ-
 တိ။ ဟာပနဝဓုနေသု၊ ယုတ်လျော့စေခြင်း၊ တိုးပွားစေခြင်းတို့၌။ [လွန်နေသည့်
 အတွက် ယုတ်လျော့စေခြင်း၊ လျော့နေသည့်အတွက် တိုးပွားစေခြင်းတို့၌။]
 ဗျာပါရံ၊ ဗျာပါရကို။ အကုတု၊ မပြုမူ၍။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။
 ဣက္ခာနဝသေန၊ ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (“ ဥပေက္ခာ မည်၏ ” ၌စပ်။) ဣတိ
 အာတ္ထော၊ နက်။ လောကီယဥပေက္ခာနာယ၊ လောကီဖြစ်သော အသင့်အားဖြင့်
 ရှုခြင်းထက်။ အဓိကာ၊ ပိုလွန်သော။ ဥပေက္ခာနာ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းသည်။
 အဇ္ဈုပေက္ခာနာ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ (ယုတ္တော ၌စပ်။)
 ဣဓ၊ ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌။ လောကုတ္တရာဝေ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော
 ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုသာ။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တော၊
 သင့်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂိဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မဏ္ဍိကီဘာဇီး

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၉၀။ အဘိဓမ္မေ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌။ လောကုတ္တရာစိတ္တ-
ဘာဇနီယေပိ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌လည်း။
တသ္မိံ ခေါ် ပန သမယေ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ ။ပေ။ အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ
ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အရိယသဒ္ဓါ မပါဘဲ ဟောတော်မူအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓေပိ၊ ဤ မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း၌လည်း။ [အပိဖြင့် အဘိဓမ္မ
လောကုတ္တရာစိတ္တဘာဇနီယေကို ပေါင်းသည်။] အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ၊ အဘိဓမ္မ
ဘာဇနီယနည်း၌။ အဘိဓမ္မာနုဇ္ဈပံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီအဘိဓမ္မာပါဠိတော်အား လျော်
သော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အရိယောပပဒတံ၊ အရိယ ဟူသော အနီးပုဒ်
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝါ) န ကရေတိ။ [“အဋ္ဌဂီကော ” ၏ ရှေးနား၌
အရိယ ဟူသော အနီးပုဒ် မပါ - ဟူလို။]

၄၉၁။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ လောကီယကာလေန၊
လောကီကိစ္စဖြစ်ရာ ကာလဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော မဂ္ဂင်္ဂတို့၏။
အတိရေကကိစ္စံ၊ လွန်ကဲသော ကိစ္စကို။ (အတိရေကကိစ္စတံ၊ လွန်ကဲသော ကိစ္စ
ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။) (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ။

ဝိရတိဥပ္ပါဒနေန၊ ဝိရတိကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်။ (ပဇဟာပေန္တိ ၌စပ်။)
မိစ္ဆာဝါစာဒိနိ၊ မိစ္ဆာဝါစာ အစရှိသည်တို့ကို။ ပဂ္ဂလံ၊ ဝိရတိနှင့် ပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဇဟာပေန္တိ၊ ပယံစွန့်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌာ-
ဒိနိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော မဂ္ဂင်္ဂတို့ကို။ ကာရာပ-
ကင်္ဂါနိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာနိ။ ဟိ၊ မှန်၏။ သမ္မာဝါစာဒိ-
ကိရိယာ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောစကားကို ဆိုခြင်း အစရှိသော ကြံယာသည်။
ဝိရတိ၊ မည်၏။ တဉ္စ၊ ထို ဝိရတိကိုလည်း။ ဧတာနိ၊ ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော ငါးပါး
သော မဂ္ဂင်္ဂတို့သည်။ ကာရာပေန္တိ၊ ပြုစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝိရတိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိရမဏကိရိယာဝသေန၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
ကြံယာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (“ပူရယတိ၊ ပြည့်စေ၏ ” ၌စပ်။) ကာရာပကဘာဝေန၊
ပြုစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ကတ္တုဘာဝေန စ၊ ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်
ဖြင့်၎င်း။ န ပူရေတိ၊ ပြည့်စေသည်မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣပံ ။ပေ။ ကိစ္စာတိရေကတံ ဒဿေတုန္တိ၊ ဟူသော ဝါကျ၏။ လောကုတ္တရာ-
ကုဏေပိ၊ လောကုတ္တရာမဂ်အေ၌လည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနေဝ၊ ဤ သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိ အစရှိသော မဂ္ဂင်္ဂတို့သည်သာ။ သမ္မာဝါစာဒိတ္တယဿ၊ သမ္မာဝါစာ အစ

ရှိသော မဂ္ဂင်သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ ကာရာ-
 ပကာနိ၊ ပြုစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။
 (ဂဟိတံ ၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိကာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်
 သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတို့၎င်း။ တပုစ္စယာ၊ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစရှိ
 သည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလာစ၊ အကုသိုလ်
 တရားတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသတိ၊ သော။ အကုသလပက္ခိယာ၊ အကုသိုလ်
 အသင်းအပင်း၌ ပါဝင်ကုန်သော တရားတို့ကို၎င်း။ (ဝုတ္တာ ၌စပ်။) သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိ-
 ကာ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော တရားတို့၎င်း။ တပုစ္စယာ၊ ထို
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ
 စ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသတိ၊ သော။ ကုသလပက္ခိယာစ၊ ကုသိုလ်
 အသင်းအပင်း၌ ပါဝင်ကုန်သော တရားတို့ကို၎င်း။ မဟာစတ္တာရိသကံသုတ္တေ၊ ၌။
 ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသုတ်၏။ ဧတံ နာမံ၊ ဤ မဟာစတ္တာ
 ရိသကသုတ်ဟူသော အမည်သည်။ ဟေတတိ။

ပုညဘာဂိယာတိ၊ ကား။ ပုညကောဋ္ဌာသေ၊ ကောင်းမှုအစု၌။ ဘဝါ၊
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပါဝင်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရေကဒေသ ဘူတာ၊ ပုညာဘိ
 သင်္ခါရ၏ တစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (သမ္မာဝါစာ အတ္ထိ ၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊
 နက်။ ခန္ဓောပမိံ၊ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိအကျိုးကို။ ဝိပစ္စတိ၊ ရင့်ကျက်စေတတ်၏။
 ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထို ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိအကျိုး၌။ ဝိပစ္စတိ၊ ပဝတ္တိအကျိုး
 အဖြစ်ဖြင့် ရင့်ကျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ မည်၏။

ပဉ္စဂီကမဂ္ဂံ၊ ငါးပါးသောအင်္ဂါရှိသောမဂ်ကို။ ပုဉ္စသိတွာ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်
 ညွှန်ပြပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထို ပဉ္စဂီကမဂ်တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးသောမဂ္ဂင်ကို။
 ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ တဿ တဿေဝ၊ ထိုထို တပါးတပါးသော အင်္ဂါ၏ပင်။
 သမယဝဝတ္တာနံ၊ သမယကို ပိုင်းခြားကြောင်းစကားကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝိသဇ္ဇနံ၊
 ဖြေခြင်းကို။ ပါရိယေက္ကံ ပုစ္ဆိတွာ ပါရိယေက္ကံ ဝိသဇ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ပန၊

ဥပဓိဝေပက္ကာ။ ။ဝိပစ္စတိတိ ဝိပါကာ၊ ဝိပါကာယေဝ ဝေပက္ကာ။ ဥပဓိံ၊ ခန္ဓာ-
 ဘူသော ဥပဓိကို။ ဝေပက္ကာ၊ ရင့်ကျက်စေတတ်သော သမ္မာဝါစာတည်း။ ဥပဓိဝေ-
 ပက္ကာ၊ စာ။ (တနည်း) ဥပဓိငှါ ၌။ ဝေပက္ကာ၊ ပဝတ္တိကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရင့်ကျက်တတ်သော
 သမ္မာဝါစာတည်း။ ဥပဓိဝေပက္ကာ။ [ခန္ဓောပမိံ ဝိပစ္စတိတိ ပဋိသန္ဓေဒါယိကံ သန္ဓာ-
 ယာယ။ တတ္ထ ဝိပစ္စတိတိ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိကံ။—အနု။]

ဧကေကံ။ ပေ။ တဿ တဿေဝ။ ။ဧကေကန္တံ တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ-
 အာဒိန္နံ ဧကေကံ အင်္ဂံ ပုဉ္စိတွာ။ တဿ တဿေဝတိ ဧကေကအင်္ဂဿေ န အင်္ဂ-
 သမုဒါယဿ။ —အနု။ တဿ တဿာဖြင့် ဧကေကံ အင်္ဂံကို ပြန်၍စွဲပါ၊ ဝေဖြင့် အင်္ဂ-
 သမုဒါယကိုကုန်သည်။

ကား။ သဟ၊ အတူတကွ။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးပြီး၍။ [“တတ္ထ ကတမော ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ” ဟု တပေါင်းတည်း မေးပြီး၍။] ပဉ္စန္ဒမ္ပိ၊ ငါးပါးကုန်သော မဂ္ဂင်တို့၏ လည်း။ သမယဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ (“တသ္မိ” သမယေ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ” ဟု ပြုပြီး၍။) ဝိသဇ္ဇနေ၊ အဖြေ၌။ တတ္ထ ကတမာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယာပညာတိ- အာဒိကော၊ အစရှိသော။ ပဋိနိဒ္ဒေသော၊ အကျယ်ညွှန်ပြကြောင်း စကားသည်။ (န ဟောတိ ဌိစပ်။) ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝိသဇ္ဇနပဋိနိဒ္ဒေသတ္တာ၊ ဝိသဇ္ဇနာ၏ ပဋိနိဒ္ဒေသ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး (တပါးစီ)။ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနနာမ၊ ပုစ္ဆာကို ဖြေကြောင်းစကား မည်သည်။ န ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။]။

[“အဘယ်ကြောင့် ဤ ပဉ္စဂီကဝါရ၌သာ အသီးအသီး ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကို ပြုတော်မူအပ်ပါသနည်း ” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ” စသည်ကို မိန့်သည်။] တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌဂီကဝါရ၊ ပဉ္စဂီကဝါရတို့တွင်။ ပဉ္စဂီကဝါရေ ဝေ၊ ဌိသာ။ (ကတံ ဌိစပ်။) ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး (တပါးစီ)။ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ၊ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိသု၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်သော။ ကာရာပကရေ- သု၊ ပြုစေတတ်သော အင်္ဂါတို့တွင်။ ဧကေကမုခါယ၊ တပါးတပါးသော အင်္ဂါ လျှင် အဦးပခာနရှိသော။ ဘာဝနာယ၊ ပြင့်။ မဂ္ဂပုတ္တိံ၊ မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာ ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ၊ မုနံ။ ဝါစာဒိနိ၊ သမ္မာဝါစာ အစရှိသော မဂ္ဂင် ၃-ပါးတို့သည်။ ပုဗ္ဗသုဒ္ဓိယာ၊ မဂ်၏ ရှေ့အဘို့၌ဖြစ်သော စင်ကြယ်ကြောင်း ဝိပဿနာဖြင့်။ သိဇ္ဇန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဥပစာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဥပစာကျမှ။ န သိဇ္ဇန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
 မဂ္ဂင်ဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
 ဤတွင် ဒုတိယပိုင်း တခဏ်းရပ်။

အဋ္ဌကထာနှင့် တွဲဖက်ပို့ချသို့ရန်

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

ဝိ အင်္ဂ ပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယပိုင်း

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ-၂၅၂၁

ကောဇာ-၁၃၃၉

မြေလ-၁၉၇၇

... ..

... ..

... ..

...

...

...

...

...

...

...

... ..

ဝိဘင်္ဂပါဠိတော် နိဿယ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ

အဘိဓမ္မတာဇနိယ

၂၁၉။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဗာဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတည်း။ စက္ခု-
န္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေ၎င်း။ ပေ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေ၎င်းတည်း။

အမှာ။ ။ စက္ခုန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ စသော ရူပံ ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ၊ ရူပံနာမ်ဏေသော
ဇီဝိတိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသတို့သည်။ ဓမ္မသင်္ကဏိပါဠိတော်နိဿယ ရူပကဏ္ဍ ဒုကနိဗ္ဗေသ
စက္ခုပသာဒ စသည်တို့နှင့် တူပြီ။ မနိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသလည်း လွယ်ပြီ။ ကျန် သုခိန္ဒြေ
စသော နာမ်ဣန္ဒြိယနိဗ္ဗေသတို့ကို စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ကာမာဝစရကုသိုလ် ဓမ္မ
ဝဝတ္ထာနဝါရ ဝေဒနာနိဗ္ဗေသစသည်ကို နည်းမှီး၍ ပေးပါ။ အနညာတညဿာ
မိတိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသ စသော သုံးပါးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း လောကုတ္တရာကုသိုလ်
သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ် အဓိပတိ
ဘေဒအညိန္ဒြေ၊ အဗျာကတဓမ္မ လောကုတ္တရာဝိပိက် အဓိပတိဘေဒ အညာတာ
ဝိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသတို့နှင့် တူပြီ။...အဘိဓမ္မတာဇနိယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ။)

ပဉ္စပုစ္ဆကနည်း။ ။ ဤနည်း၌ နိဿယ လွယ်ပြီ။ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌
ပြထားသည်။...ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တတာဇနိယ

၂၂၅။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊
သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္မဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) [ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကျဉ်းမျှပေးပါ။
နိဗ္ဗေသဝါရ၌ အကျယ်လာပါလိမ့်မည်] ။ ပေ။

၂၂၆။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသည်။
ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ [ဤအဝိဇ္ဇာနိဗ္ဗေသသည် ဓမ္မသင်္ကဏိပါဠိတော်နိဿယ
နိက္ခေပကဏ္ဍ ဟေတုဂေါဗ္ဗက မောဟနိဗ္ဗေသနှင့် တူပြီ။] တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္မဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။)
သင်္ခါရာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ
၎င်း ။ ပေ။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ ၎င်းတည်း။... [ထိုပုဒ်တို့၏ သဒ္ဓတ္ထကို အဋ္ဌကထာ
နိဿယကြည့်၍ ပေးပါ။]

တတ္ထ၊ ထို သင်္ခါရတို့တွင်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမေ၊ နည်း။
ကုသိုလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ရူပါဝစရာ၊
သော။ ဒါနမယာ၊ ဒါနဖြစ်သော။ သီလမယာ၊ သော။ ဘာဝနာမယာ၊ သော။
ယာ စေတနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) အယံ ဝုစ္စတိ ပုညာဘိသင်္ခါရော ။ ပေ။

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာယသဉ္စေတနာ၊ ကာယဒွါရကြောင့်ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရမည်၏။ ဝစီသဉ္စေတနာ၊ ဝစီဒွါရကြောင့် ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ။ မနောသဉ္စေတနာ၊ မနောဒွါရကြောင့်ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ ဝါ၊ ၌ဖြစ်သော သဉ္စေတနာသည်။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ ။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့ကို။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၇။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်၎င်း။ ပေ၊ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏ်၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။

၂၂၈။ တတ္ထ၊ ကတမံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတွင်။ နာမံ၊ နာမ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၎င်း။ ပေ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ နာမံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ တတ္ထံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးတွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ စတုရော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ်တို့၎င်း။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘူတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပံ စ၊ မှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဣဒံ၊ သို့။ ဣဒန္တနာမံ၊ ဤ စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးဟူသော နာမ်သည်၎င်း။ ဣဒန္တ ရူပံ၊ ဤ မဟာဘူတ် ဥပါဒါရုပ်ဟူသော ရုပ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ သော။ နာမရူပံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနံ၊ ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနံ၎င်း။ ပေ၊ အတ္ထဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္ထဝါဒုပါဒါနံ၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ကို။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တံ)၊ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

အဋ္ဌကထာဖွင့်သည့်အတိုင်း တနည်း အနက်ကျယ်ကား—တတ္ထ၊ ကတမံ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ကာမုပါဒါနံ၊ ဝတ္ထုကာမကို။ စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော သဘောတရား၎င်း။ ဝါ၊ ကိလေသာကာမဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရား၎င်း။ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ မိစ္ဆာအယူ ဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရား၎င်း။ ဝါ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော နောက်နောက်၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူဟူသော သဘောတရား၎င်း။ သီလဗ္ဗတု

ပါဒါနံ၊ နှား၊ ခွေးတို့၏ အလေ့အကျင့်ကို စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရား
 ၎င်း။ ဝါ၊ နှား၊ ခွေးတို့၏အလေ့အကျင့်ဟူသော စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘော
 တရား၎င်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း၊ စွဲမြဲစွာယူကြောင်း
 ဖြစ်သော သဘောတရား၎င်း။ ဝါ၊ အတ္တဝါဒမျှဖြစ်သော အတ္တ ဟု စွဲမြဲစွာ
 ယူကြောင်းဖြစ်သော သဘောတရား၎င်းတည်း။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ တဏှာပစ္စယာ
 ဥပါဒါနံ။

တတ္ထ၊ တို့တို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္ဓော)၊ ဖြစ်သော။
 ဘဝေါ၊ ဘဝဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါး
 အပြားအားဖြင့်။ (ပဝတ္တိတော)၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝသည်။
 အတ္ထံ၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝသည်။ အတ္တိံ၊ (တနည်း) ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။
 ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ အတ္တိံ၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ အတ္တိံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓေန၊
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ [တတ္ထ ကတမော ကမ္မဘဝေါ စသော ပါဠိရုပ်တို့၏အနက်
 လွယ်ပြီ။] သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘဝံ၊ သို့။ ဂါမိကမ္ပံ၊ ရောက်တတ်၊
 ရောက်စေတတ်သော ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝ
 နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။
 ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝ၎င်း။ ပေ။ ပဉ္စဂေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဂေါကာရဘဝ
 ၎င်းတည်း။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဥပပတ္တိဘဝဟူ၍။
 ဝုစ္စတိံ၊ အယံ၊ ဤဘဝနှစ်မျိုးကို။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါနဟူသောကြောင့်
 ကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္ဓော)၊ ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိံ။

အမှာ။ ။ဤ၌ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ စသော နိဒ္ဒေသတို့သည် သစ္စဝိတင်း
 သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ စသည်
 တို့နှင့် တူပြီ။

၂၄၂။ ဝေမေတဿ ဧဝံလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတီတိ၊
 ဝေမေတဿ ။ပေ။ ဟောတိ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော
 အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ။ ဧဝံလဿ၊ သုခမဇက်၊ သက်သက်သော။ ဝါ၊
 အလုံးစုံသော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဒုက္ခအပေါင်း၏။ သင်္ကတိ၊ ပေါင်းဆုံ
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ သမောဓာနံ၊
 ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေမေတဿ။ ပေ။ ဟောတိ-
 တိ၊ ဝေမေတဿ ။ပေ။ ဟောတိ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိံ။...သုတ္တန္တဘာဇနိယံ နိဋ္ဌိတံ။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယ။ ။နိဿယအနက်၌ အခက်မရှိ၊ ပါဠိအသွား၏
 အဓိပ္ပာယ်ကိုကား အဋ္ဌကထာကြည့်၍ သိပါ။...အဘိဓမ္မဘာဇနိယံ နိဋ္ဌိတံ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တကာဇနိယ

၃၅၅။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (အာတာပိ၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပုဓာန်လုံ့လရှိသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ သတိမာ၊ သတိရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။) လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တကာယဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်ရှု။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော သူတပါးသန္တာန်၌။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဟုတ္တာ)။ လောကေ၊ ဗဟိဒ္ဓကာယဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဝိနေယျ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ဝါ၊ မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန်၌။ ကာယေ ကာယာနုပဿိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ (ဟုတ္တာ) လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ဝိနေယျ ဝိဟရတိ။ [ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၌ “ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ဓမ္မေသု၊ သညာ သင်္ခါရတရားတို့၌” ဟူသော ပုဒ်တို့အနက်နှင့် “လောကေ၊ အဇ္ဈတ္တဝေဒနာဟူသော လောက၌” စသည်ဖြင့် လောကေကို အရာအားလျော်စွာ ပေးရသည်သာ ထူး၏။]

၁-ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

၃၅၆။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿိ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ရှိ။) ဝိဟရတိ၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးအပြင်မှ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၎င်း။ ကေသမတ္တကာ၊ အထက်ဆံဖျားမှ။ အဓော၊ အောက်၌၎င်း။ တံစ။

ဘိက္ခု၊ ကာယေ။ ။ “ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟု၎င်း ကာယေ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော ရုပ်တရားတို့၏ အပေါင်း၌။ ဝါ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏အပေါင်း၌။ (တနည်း) ကာယေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ၊ ကေသာ “လောမ၊ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏ဖြစ်ခဲရာ ရုပ်ခန္ဓာ၌” ဟု၎င်း အဋ္ဌကထာအတိုင်း အကျယ်လည်းပေးပါ။...၃-ဒ္ဒေသဝါရ အပြီးတည်း။

ပရိယန္တံ၊ အရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ နာနပ္ပကာရဿ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အသုစိနော၊ မစင်မကြယ် ရှိစကွယ်ဖြင့်။ ပုရံ၊ ပြည့်၏ဟူ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်စေ့ငှ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၏။ (ကို၊ အဘယ်သို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နည်း။) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ ကေသာ၊ ဆံပင်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌။ လောမာ၊ မွေးညှင်းတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ။ နာ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ အတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ အတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ တစော၊ အရေသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ [ဤသို့ နောက်နောက်ကောဋ္ဌာသ တို့၌လည်း “ဣမသ္မိံ ကာယေ အတ္ထိ” တို့ကို လိုက်၍ ပေးပါ။ ကောဋ္ဌာသက ကေဝုဇ်ဖြစ်လျှင် အတ္ထိကိုလည်း ကေဝုဇ်ပေးပါ။ မံသံစသည်တို့ကို အနက်ထင်ပါလိမ့်မည်။]

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံနိမိတ်ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပါးစေ၏။ ဗဟုလိကရေတိ၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ပြု၏။ ဝါ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြု၏။ သွာဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သား၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံနိမိတ်ကို။ အာသေဝိတော၊ မှီဝဲပြီး၍။ ဘာဝေတော၊ တိုးပါးစေပြီး၍။ ဗဟုလိကရိတော၊ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြုပြီး၍။ ဝါ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုပြီး၍။ သွာဝတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝဝတ္ထပေတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီး၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာနံ၌။ ဝါ၊ အပြစ်သော။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ ဆောင်၏။ [ဗဟိဒ္ဓါကာယံ၌ “အဿ၊ ထို သူတပါး၏။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌၊ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ” ဟု ပေးရခြင်းသာထူး၏။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယ၌ကား “အတ္ထိ ကာယေ” ဟုသာ ရှိသင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ကား “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “အတ္ထိ ကာယေ” ဟုပင် ရှိ၏။ “အဿ ကာယေ” ဟု မပါ။]

“၃၅၅။ အနုပဿိတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုကာယာနုပဿိဟူသောပုဒ်၌။ အနုပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ် ဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ [ယာ ပညာစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပိဋိတော် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကဏ္ဍ၊ ပညာနိဗ္ဗိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမာယ အနုပဿနာယ၊ ဤ အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ်သည်။ (ဥပေတော စသည်၌စပ်။) ဝါ၊ နှင့်။ (သမန္နာဂတော ၌စပ်။) ဥပေတော၊ အာသေဝန၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပ္ပေတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ

သည်။ ဥပါဂတော၊ အာသေဝန၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပါဂတော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဥပပန္နော၊ အာသေဝန၏အစွမ်းဖြင့် အနီး၌ ရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမ္ပန္နော၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာရောက်အပ်သည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သမန္နာဂတော၊ ဗဟုလိကာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပဿိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆုံးအပ်၏။

၂၅၇။ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣရိယတိ၊ အသက်ရှုည်၏။ ဝတ္တတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော လှည်းကို လည်စေ၏။ ပါလေတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ယပေတိ၊ ယာပေတိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကိုရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်စေ၏။ ဝါ၊ မျှတ၏။ စရတိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်စေသောအခင်းဖြင့် လှည့်လည်၏။ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာတပါး၊ ညောင်းညာများကို တပါးဖြင့်ဖြတ်၊ မကျလတ်အောင်၊ အတ္တဘောကို ဆောင်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဟရတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

၂၅၉။ အာတာပီတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အာတာပီဟူသော ပုဒ်၌။ အာစာပေါ၊ အာတာပဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ [ယော စေတသိကော စသောပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဝိရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၆၀။ သမ္ပဇာနောတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို သမ္ပဇာနောဟူသော ပုဒ်၌။ သမ္ပဇညံ၊ သမ္ပဇညဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ [ယာ ပညာစသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ပညိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၆၁။ သတိမာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို သတိမာဟူသော ပုဒ်၌။ သတိ၊ သတိဟူသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ [ယံ သတိစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ သတိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၆၂။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဟူသောပါဠိ၌။ လောကော၊ လောကဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ သေဝကာယော၊ ထိုရူပကာယသည်ပင်။ ဝါ၊ ထို ဆံပင် အစရှိသည်တို့၏ အခေါင်းသည်ပင်။ လောကော၊ လောကမည်၏။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဝါ၊ ဥပါဒါနိ၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီခန္ဓာတို့သည်။ လောကော၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤ ဆံပင် အစရှိသည်တို့၏ အပေါင်း၊ ဥပါဒါနိ၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီ ခန္ဓာကို။ လောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဟူသောပါဠိ၌။ အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ [ယော ရာဂေါ စသည်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ ဝိဒ္ဓိကနိက္ခေပ၊ ဟေတုဂေါစ္စကံ၊ လောဘနိဒ္ဒေသကို မှီ၍ပေးပါ။] တတ္ထ၊ ထို ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ

ဟူသောပါဠိ၌။ ဒေါမနဿံ၊ ဟူသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ [ယံ စေတသိကံစသည်ကို မွေသင်္ဂဏိပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အကုသလနိဒ္ဒေသဝါရ၊ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသ ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

• ဣတိ၊ သို့။ အယဉ္ဇအဘိဇ္ဈာ၊ ဤအဘိဇ္ဈာသည်၎င်း။ (ဝိနိတာ ဟောန္တိစသည် ၌စပ်။) ဝါ၊ ကို၎င်း။ (သမိတာ သောသိတာ ဝိသောသိတာ ဗျန္တိကတာ တို့၌ စပ်။) ဣဒဉ္ဇ ဒေါမနဿံ၊ ဤ ဒေါမနဿသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဣမိ လောကေ၊ ဤ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကာယဟူသော လောက၌။ ဝိနိတာ၊ ကင်းပြီးကုန်သည်။ ပဋိဝိနိ- တာ၊ တဖန် ကင်းပြီးကုန်သည်။ သန္တာ၊ နိရောဓ၏အစွမ်းဖြင့် ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ သမိတာ၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ငြိမ်သက်စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်ပြီးကုန်သည်။ အတ္တဂံတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ပြီးကုန်သည်။ အပ္ပတ္တဂံတာ၊ အလွန်ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ အပ္ပိတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ ပျပ္ပိတာ၊ အထူးသဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်။ သောသိတာ၊ ခြောက်သွေ့စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝိသောသိတာ၊ အထူးသဖြင့် ခြောက်သွေ့စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဗျန္တိကတာ၊ ကင်းသော အကြွင်းအကျန် ရှိအောင် ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၂-ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

၃၆၃။ ကထူ ။ပေ။ ဝိပရတိ၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားလသော်။ (အဟံ၊ သည်။) သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ပေ။ အဒုက္ခမသုခံ၊ အဒုက္ခမသုခဖြစ်သော။ ပေ။ သာမိသံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံဝါ၊ ဝေဒနာကိုမူလည်း။ ဝေဒယမာနော၊ သော် ။ပေ။ နိရာမိသံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသမရှိသော ။ပေ။ ဗဟိဒ္ဓါ- နုပဿနာ ဝါရ၌ “သုခံ၊ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနံ၊ ခံစားသော သူတပါးကို။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏” ဟု ပေး။ [အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါနုပဿနာ ဝါရ၌ မိမိ၏ ဝေဒနာ၊ သူတပါး၏ ဝေဒနာဟု အမြဲ မသတ်မှတ်အပ် သောကြောင့် ဝေဒနာသာမညကို ပိုင်းခြား၍ ယူပုံမျှကိုသာ ပြတော်မူခြင်းငှါ “ဣမ ဘိက္ခု သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ “သုခံ၊ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော် မူသည်။] ...ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၃-စိတ္တာနုပဿနာနိဗ္ဗေသ

ပုဗ္ဗိ။ ကထဉ္စ။ ပေ။ ဝိဟရတိ။ ဣဒါ ဣ။ ဘိက္ခု။ သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ လောဘသဟဂုတ်စိတ် ရှစ်ပါးကိုမူလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ။ ဝိသရာဂံ၊ ကင်းသောရာဂရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်။ အဗျာကတစိတ်ကို မူလည်း။ ပေ။ သဒေါသံ၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ဒေါမနုဿသဟဂုတ် စိတ် ၂-ပါးကိုမူလည်း။ ပေ။ ဝိတဒေါသံ၊ ကင်းသောဒေါသရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်၊ အဗျာကတစိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ သမောဟံ၊ မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် ၂-ပါးကိုမူလည်း။ ပေ။ ဝိတမောဟံ၊ ကင်းသောမောဟရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ လောကီကုသိုလ်၊ အဗျာကတစိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ သံခိတ္တံ၊ ချိုးအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော။ ဝါ၊ ပျံလွှင့်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ ပဇာနာတိ။ ။

မဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ စိတ်ကိုမူ လည်း။ ပေ။ အမဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ ကာမာဝစရစိတ်ကို မူလည်း။ ပေ။ သဥတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရားနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ ကာမာဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ (တနည်း) စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော။ စိတ္တံဝါ၊ ရူပါဝစရ စိတ်၊ အရူပါဝစရစိတ်ကိုမူလည်း။ (တနည်း) စိတ္တံဝါ၊ အရူပါဝစရစိတ်ကို မူလည်း။ ပေ။ ပဇာနာတိ။ ။

သမာဟိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာထားအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ အသမာဟိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာမထားအပ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိ ၂-ပါးနှင့် မယှဉ်သော စိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ ဝိမုတ္တံ၊ တဒဂံဝိမုတ္တံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တံတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ စိတ္တံဝါ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ ပေ။ အဝိမုတ္တံ၊ တဒဂံဝိမုတ္တံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တံတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သေးသော။ စိတ္တံဝါ၊ စိတ်ကိုမူ လည်း။ ပေ။ ပဇာနာတိ။ ။

[ဗဟိဒ္ဓါစိတ္တာနုပဿနာဝါရဉ္စ “အဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်၏” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ အဗျတ္တဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တာနုပဿနာဝါရ ဉ္စလည်း “သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောဘသဟဂုတ်စိတ်တည်း” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

စိတ္တာနုပဿနာနိဗ္ဗေသော၊ သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီ။

၄-ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

အဇ္ဈတ္တနိဝရဏပဗ္ဗ

၃၆၇။ ကထဉ္စ ။ ပေ။ ဝိဟရတိ။ ဣဓ၊ ဌိ။ ဘိက္ခ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌။ သန္တံ၊ အဘိက္ခသမုဒါစာရအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော။ ကာမစ္ဆန္တံ ဝါ၊ ကာမစ္ဆန္တုကိုမူလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ကာမစ္ဆန္တော၊ ကာမစ္ဆန္တုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိပဇာနာတိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌိ။ အသန္တံ၊ အသမုဒါ စာရအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော။ ကာမစ္ဆန္တံဝါ၊ မူလည်း။ မေ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌိ။ ကာမစ္ဆန္တောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ။ ပေ။ ယထာစ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုပုန္ဓဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပ၊ ဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို မဖြစ်သေးသောကာမစ္ဆန္တု၏ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ။ ယထာစ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပန္ဓဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ကိ။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို ဖြစ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္တုကို ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ။ ယထာစ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပဟိနဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော။ ကာမစ္ဆန္တဿ၊ ၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပ၊ ဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တဉ္စ၊ ထို ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္တု၏ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ။ ပေ။ [“သန္တံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ” စသည်ဖြင့် ဗျာပါဒနိဝရဏစသော လေးပါးကို ဆက်၍ ဟောတော်မူသည်။ အနက်လွယ်ပြီ။]

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌိ။ သန္တံ၊ ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားရှိသော။ သတိ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဝါ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂုကိုမူလည်း။ ပေ။ အသန္တံ၊ မရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော ။ ပေ။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]...ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

သုတ္တန္တဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်းနှင့် ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း

အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌ ခက်ခဲသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဟီပိဋ္ဌိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရကုသလနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းလည်း လွယ်ပြီ။

သတိပဋ္ဌာနစိဘင်္ဂါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

သမ္ပပ္ပဓာနဝိသင်္ခါ

သုတ္တန္တဘာဇနိယ

၃၉၀။ သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ မဖောက်မပြန်၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်ကြောင်း လုံ့လတို့သည်။ စတ္တာဓော၊ တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သောရဟန်းသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ် ကုန်သေးသော။ ပါပကနံ၊ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ် ၄-ရွာသို့ ကျရောက် စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ကတ္ထုကမ္ပတာ ကုသလစ္စန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ [အာသေဝမာနော၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲလျက် (အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသောအား ဖြင့်။)] ဝါယမတိ၊ အားထုတ်၏။ [ဘာဝယမာနော၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေ လျက်။ (မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေသောအားဖြင့်။)] ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ အာရတ တိ၊ အားထုတ်၏။ [ဗဟုလိကရောန္တော၊ တနေတနေလျှင် ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုလျက် (အားဖြင့်။)] စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ [သာတစုံကရောန္တော၊ အဆက်မပြတ်ပြုလျက် (ပြုသောအားဖြင့်။)] ပဒဟတိ၊ ပြင်းစွာအားထုတ်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဥပ္ပန္နမည်ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ် ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အသမ္ပောသာယ၊ မပျောက် ပျက်ခြင်းငှါ။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာ တိုးပွားခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာယ၊ တိုးပွားစေခြင်းငှါ။ ပါရိပုရိယာ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ကုန်သည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပေ၊ ပဒဟတိ။

ဥဒ္ဓေသဝါရပြီး၏။

၃၉၁။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပေ၊ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေသနည်း ။ ဓမ၊ ပဒဟတိ၊ နည်း။ တံတ္ထ၊ ထိုပါဠိရပ်၌။ အနုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပါပက အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ [ကြွင်း ပါဠိရပ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဟိဝိသုဒ္ဓိတော်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၃၉၂။ ဆန္ဒံ ဇနေတိတိ၊ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိရပ်၌။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ယော၊ ဆန္ဒော၊ အကြင်ပြုလို ခြင်းသဘောသည်။ ယာ၊ ဆန္ဒိကတာ၊ အကြင်ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ ယာ ကတ္ထုကမ္ပတာ၊ အကြင်ပြုခြင်းငှါ လိုလားသော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်။ ကုသလော၊ ကောင်းသော။ ယော ဓမ္မစ္စန္ဒော၊ အကြင် ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒသည်။ (အတ္ထိ။) ဣမံ ဆန္ဒံ၊ ဤ ဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သဉ္ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥဋ္ဌပေတိ၊ ထကြွစေ၏။ သမ္ပုဋ္ဌပေတိ။

ထကြွစေ၏။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (တနည်း) ဇနေတိ၊ ဆန္ဒကိုပြုလျက် ဖြစ်စေ၏။ သဉ္ဇနေတိ၊ မပြတ်မလပ်ပြုလျက် ဖြစ်စေ၏။ ဥဋ္ဌပေတိ၊ မလျှောကျအောင် ထကြွစေ၏။ သမုဋ္ဌပေတိ၊ အစဉ်မပြတ်တည်အောင် ထကြွစေ၏။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဆန္ဒကိုထင်ရှားအောင် ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဆန္ဒံ ဇနေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၃၉၃။ [ယော စေတသိကော ဝိရိယာရမ္မော စသည်ကို ဓမ္မသင်္ကဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဝိရိယိန္ဒြိယနိဇ္ဈေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ ဥပေတော စသောပုဒ်တို့ကိုလည်း သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမံ ဝိရိယံ၊ ကို။ အာရတတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါ၊ အစ၌ အားထုတ်၏။ သမာရတတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် အားထုတ်၏။ အာသေဝတိ၊ အဖန်ဖန်တလဲလဲ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ ဗဟုလိကဓောတိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာအလေ့အလာပြု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိရိယံ အာရတတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၉၅။ [ယံ စိတ္တံ စသည်ကို ဓမ္မသင်္ကဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ စိတ္တနိဇ္ဈေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဣမံ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂုဏာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ သမ္ပဂုဏာတိ၊ အဖန်ဖန် ချီးမြှောက်၏။ ဥပတ္ထမ္မေတိ၊ မလျှောကျအောင် ထောက်ကန်၏။ ပစ္စုပတ္ထမ္မေတိ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ထောက်ကန်၏။ တေန စိတ္တံ ပဂုဏာတိတိ ဝုစ္စတိ။ [ဤမှနောက်၌ ဓမ္မသင်္ကဏီပါဠိတော်နိဿယကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၄၀၆။ ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ယာ ဌိတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုတည်ခြင်းသည်။ အသမ္မောသော၊ မပျောက်ပျက်ခြင်းတည်း။ ယော အသမ္မောသော၊ အကြင် မပျောက်ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုမပျောက်ပျက်ခြင်းသည်။ ဘိယျောဘာဝေါ၊ လွန်စွာတိုးပွားခြင်းတည်း။ ယော ဘိယျောဘာဝေါ၊ အကြင် လွန်စွာတိုးပွားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တိ၊ ထို လွန်စွာတိုးပွားခြင်းသည်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ယံ ဝေပုလ္လံ၊ အကြင် ပြန်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထို ပြန်ပြောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာ၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေခြင်းတည်း။ ယာ ဘာဝနာ၊ အကြင် မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထိုမိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေခြင်းသည်။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]....သုတ္တန္တဘာဇနိယံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ။)

[အဘိဓမ္မာဘာဇနိယ၌ ခက်ဘွယ်မရှိ၊ ဓမ္မသင်္ကဏီပါဠိတော်နိဿယကိုမှီ၍ ပေးပါ။ ပဉ္စာပုစ္ဆကလည်း လွယ်ပြီ။]

သမ္ပပဓာနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၄၃၁။ ဣဒ္ဓိပါဒါ။ ပြီးစီးထမြောက်သော တန်ခိုးအသို့အစုံတို့သည်။ ဝါ။ ပြည့်စုံ ပွားတိုး အထက်အထက် တန်ခိုး၏ အကြောင်းရင်း အခြေခံတို့သည်။ စတ္တာဓော၊ တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒ သမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဆန္ဒ အဓိပတိရှိသော သမာဓိ၊ ထိုထိုအကျိုးထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝိရိယနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ ထိုးပွားစေ၏။ ဝိရိယသမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဝိရိယအဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ ပေ။ ဘာဝေတိ၊ စိတ္တ-သမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ စိတ်ဟူသော အဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ ပေ။ ဝိမံသာဓိပတိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဝိမံသာဟူသော အဓိပတိရှိသော သမာဓိ။ ပေ။ ဘာဝေတိ။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ

၄၃၂။ ကထဉ္စ။ ပေ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဝါ၊ နည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒ၊ ဆန္ဒကို။ အဓိပတိ၊ မိမိနှင့်စပ်သော တရားတို့၏ အရှင်သခင်ကို။ ဝါ၊ အကြီးအကဲကို။ ကရိတော၊ ပြု၍။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ စေ လတတိ၊ အကယ်၍ ရအံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (စေ) လတတိ၊ အကယ်၍ ရအံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒသမာဓိဟူ၍။ ဝါ၊ ဆန္ဒအဓိပတိရှိသော သမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အနုပုန္နာနံ၊ ပေ။ ပဒဟတိ၊ ဣမေ၊ ဤဝိရိယတို့ကို။ ပဓာန-သင်္ခါရ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝါ၊ ထိုထိုအကျိုးထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝိရိယတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံစ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဤဆန္ဒသမာဓိသည်၎င်း။ ဣမေစ ပဓာနသင်္ခါရ၊ ဤပဓာနသင်္ခါရ တို့သည်၎င်း။ (သန္တိ။) တံ၊ ထို ဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရကို။ ဧကဋ္ဌံ၊ တပေါင်း တည်း။ အဘိသည္ဇဟိတော၊ ပေါင်း၍ အဘိသင်္ခိပိတော၊ ချိုး၍။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာန-သင်္ခါရောတေဝ၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ ဟူ၍သာ။ သင်္ချံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၄၃၃။ တတ္ထ၊ ထို ဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ကတမော၊ သည်။ ဆန္ဒေသ၊ မည်သနည်း။ ပေ။

၄၃၄။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ကား။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို သမ္မယုတ်တရားနှင့် ဝိဘင်္ဂ ဖြစ်သော ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးတတ်သော သဘောသည်။ သမိဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံသော ပြီးစီးတတ်သော သဘောသည်။ ဣဇ္ဈနာ၊ ပြီးစီးခြင်းသည်။

သမိဇ္ဈနာ၊ ပြီးစီးခြင်းသည်။ လာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပဋိလာဘော၊ တဖန်ရခြင်းသည်။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်ခြင်းသည်။ ဗုသနာ၊ တွေ့ထိခြင်းသည်။ သစ္စိကိရိယာ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) [စာအုပ်တို့၌ “ယာ” ဟု ပါ၏။ နောက်၌ နိယမ မပါသောကြောင့် မကောင်း။ (တနည်း) ယာဇ္ဇဒ္ဓိ၊ အကြင်ပြီးစီးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။ အယံ၊ ဤပြီးစီးခြင်းသည်။ ဇ္ဇဒ္ဓိ၊ မည်၏။) ပေ။ ယာ ဥပသမ္ပဒါ၊ အကြင်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (အယံ၊ ဇ္ဇဒ္ဓိ၊ မည်၏။) ဤသို့သော်လည်း နိယမထည့်၍ ပေးပါ။]

ဇ္ဇဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ ကား။ တထာဘူတထာ၊ ထို ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၎င်း ။ ခပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ .... သုတ္တန္တဘာဇနီယ (နိဋ္ဌိတံ။)

အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းတို့ လွယ်ပြီ။
ဇ္ဇဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂိဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနီယ

၄၆၆။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ။ ပေ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ (ဇ္ဇတိ၊ သို့။) သတ္တ၊ တို့တည်း။

၄၆၇။ တတ္ထ၊ ထို ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့တွင်။ ကတမော၊ အဘယ် ဗောဇ္ဈင်္ဂသည်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ နည်း။ ဇ္ဇမ ဘိက္ခု၊ သတိမာံ၊ သတိရိသည်။ ပရမေန၊ လွန်မြတ်သော။ သတိနေပက္ခေန၊ သတိ ရင့်ကျက်သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတော။) စိရကတံပိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော ကျင့်ဝတ်အစရှိသည်ကို၎င်း။ စိရဘာသိတံပိ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ပြောအပ်ခဲ့သော တရားစကား အစရှိသည်ကို၎င်း။ သရိတာ၊ အမှတ်ရတတ်သည်။ အနုဿရိတာ၊ အဖန်ဖန်အမှတ်ရတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကြွင်းသောဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဤ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် သတိကို။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်။ (ဟုတော။) ဝိဟရန္တော၊ နေလသော်။ တံ မေံ၊ ထို တရားကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဝိစိနတိ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု အပြားအားဖြင့် စိစစ်၏။ ပဝိစရတိ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ထို တရား၌ ပညာကို လည်စေ၏။ ပရိဝိမံသံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စူးစမ်း ရှာဖွေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာကို။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

တုဿ၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထို တရားကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဝိစိနတော၊ စိစစ်လသော်။ ပဝိစရတော၊ ပညာကို လည်စေလသော်။ ပရိဝိမံသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတော၊ ရောက်လသော်။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ချီးမြှောက်သော အားဖြင့် အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ (အာရဒ္ဓတ္တာ၊ အားထုတ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အသလ္လိနံ၊ ထိုထို အာရုံ၌ မငြိကပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ဝိရိယကို။ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝုစ္စတိ။

အာရဒ္ဓဝိရိယဿ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဝိရိယရှိသော ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ နိရာမိသာ၊ ကာမာမိသ လောကာမိသ ဝဇ္ဇာမိသ မရှိသော။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ပီတိကို။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝုစ္စတိ။

ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယောပိ၊ စေတသိက်ခန္ဓာ သုံးပါးအပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေး၏။ စိတ္တံပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ပဿမ္ဘတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် ပဿဒ္ဓိကို။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝုစ္စတိ။

ပဿဒ္ဓကာယဿ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးသောကိုယ် ရှိသော။ ဝါ၊ ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးသောကိုယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသန။) သုခိနော၊ သုခရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဓိယတိ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်၏။ အယံ၊ ဤ ဗောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာသမ္ပယုတ် စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝုစ္စတိ။ ၏။

သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမာယိတံ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈိပေက္ခိတာ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ခြောက်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို မယုတ်မလွန် ဖြစ်စေတတ်သော အလယ် အလတ်၌ တည်သော သဘော၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဌမနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

၄၆၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ပေ။ သတ္တ၊ တို့တည်း။

၄၆၉။ တတ္ထ၊ ထို ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂါတို့တွင်။ ကတမော သတိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝါ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ-
သု၊ သင်္ခါရတရားတို့၌။ သတိ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မေသု သတိ အတ္ထိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ယဒပိ သတိ၊ အကြင်သတိ
သည်လည်း။ (အတ္ထိ။) တဒပိ (သတိ) ထိုသတိသည်လည်း။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။) အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်း
ငှါ။ သမ္မောဇာယ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော မဂ်အကျိုးငှါ။
နိဗ္ဗာနာယ၊ တဏှာမရှိကြောင်း နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ-
ဓမ္မေသု။ပေ။ သံဝတ္တတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်
ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်တို့လည်း လွယ်ပြီ။]

တတ္ထ ကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ သဝိတက္ကော၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်
သော။ သဝိစာရော၊ ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိသည်။
အတ္ထိ။ အဝိတက္ကော၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရော၊ ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိ၊
ဒုတိယဈာန်သမာဓိ စသည်လည်း။ အတ္ထိ။ သဝိတက္ကော၊ သော။ သဝိစာရော၊
သော။ ယဒပိ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ (အတ္ထိ။) တဒပိ၊ ထို သမာဓိသည်လည်း။
သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ပေ။ သံဝတ္တတိ။ [ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်
လွယ်ပြီ။]

ဒုတိယနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

၄၇၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ။ပေ။ သတ္တ။

၄၇၁။ တတ္ထ ကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဝိဝေက-
နိဿိတံ၊ တဒဂံဝိဝေက စသော ငါးပါးသော ဝိဝေက၌မို့သော။ ဝိရာဂနိဿိ-
တံ၊ တဒဂံဝိရာဂစသော ငါးပါးသော ဝိရာဂ၌မို့သော။ နိရောဓနိဿိတံ၊ တဒဂံ
နိရောဓ စသော ငါးပါးသော နိရောဓ၌မို့သော။ ဝေါဿဂုပရဏာမိ*၊ ဝိပဿနာ
ခဏ၌ ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ ရင့်ကျက်ဆဲလည်းဖြစ်၊ မဂ်ခဏ၌
လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်းငှါ ရင့်ကျက်ပြီးလည်း ဖြစ်သော။ သတိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ။ ကိ။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ တိုးပွားစေ၏။ [ဓမ္မ
ဝိဇယသမ္မောဇ္ဈင် စသည် တူပြီ။] ....တတိယနည်း ပါဠိတော်နိဿယ ပြီး၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း

၄၇၂၊ ၄၇၃၊ ၄၇၄။ တတ္ထ ကတမော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် ဟာပန ဝဇနတို့၌ ဗျာပါရ မများဘဲ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော သင်္ဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤသဘောကို၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ။ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝုစ္စတိ။ (တနည်း) ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် အညီအမျှဖြစ်သော တရားတို့ကို ရှုတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝုစ္စတိ။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝုစ္စတိ။ ယာ အဇ္ဈုပေက္ခာ၊ အကြင် ခောဇ္ဈင်အဖြစ်သို့ ရောက်သော လောကီ ဥပေက္ခာထက် လွန်ကဲသော ဥပေက္ခာသည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝုစ္စတိ။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ အလယ်အလတ်၌ တည့်မတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ယော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ အကြင် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ (အတ္ထိ။) အယံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဝုစ္စတိ။ ဣမေ၊ ဤ သတိ ဓမ္မဝိစယ ဝိရိယ ပီတိ ပံဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာတို့ကို။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ အဝသေသံ၊ သတိ ဓမ္မဝိစယ စသော ခုနစ်ပါးတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သတ္တဟိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့တည်း။ [အကြွင်းကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရကုသလ အခဏ်းကို မှီပါ။ ဤတိုင်အောင် ပါဠိရပ်တို့ဖြင့် တပေါင်းတည်းမေး၍ ဖြေတော်မူသည်။ (၄၇၅၊ ၄၇၆) ပါဠိရပ်တို့ဖြင့် အသီးသီးမေး၍ ဖြေတော်မူသည်။]... ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း လွယ်ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂါ နိဠိတော။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂ

သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း။ ။ သစ္စဝိဘင်္ဂ မဂ္ဂသစ္စာအခဏ်းနှင့် ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂ သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂနိဒ္ဒေသတို့ကို မှီ၍ ပေးပါ။
 အဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း။ ။ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၌ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ လောကုတ္တရကုသလအခဏ်းကို မှီ၍ ပေးပါ။... ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း လွယ်ပြီ။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂါ နိဠိတော။

သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ

ဒုတိယတွဲ

မြတ်သခင်ဗုဒ္ဓ၏ အက္ခရာဓာတ်

အက္ခရာဓာတ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာဓာတ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိ (တမျိုး)	၂၂၇	အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ	၄၃၀
အကုသိုလ်ဘာဝနာ	၆၀၅	အဘိညာဓတေနာ အကျိုး	၅၇၆
အကျိုးပေးပြီးနောက် တာဝန်		အဘိဓမ္မာ၏ ဗုဒ္ဓဘာသိတ	
မခံတော့	၁၂၀	ဖြစ်ကြောင်း	၅၇
အကျိုးရရှိ အာမခံ	၁၁၉	အဘိနန္ဒိတ အဇ္ဈောသာန	၂၂၃
အကြောင်း အကျိုး တပါးစီ		အမရတပေါ	၁၆၅၇၈
ပြရကျိုး	၇၂	အမ္မာမွေးတို့၏ ကံချင်းမတူပုံ	၁၈၂
အစဉ်အတိုင်းသင်၍ ကျင့်မှ	၇၅၁	အယ တွေကော	၃၇၁
အဆိပ်ပင်မှ အချိုသီး	၂၆၉	အဝယဝီဂါယ	၇၆၅
အဋ္ဌိ ကတော့	၁၇၅၃၈	အဝရုဒ္ဓါ	၆၁၉
အတ္တစွဲမှ သဏ္ဍတုဇ္ဈေဒဖြစ်	၆၉၅	အဝိက္ခမ္ဘိတုပုန္န	၈၁၀
အတ္တဝါဒုပါဒါန	၁၆၅	အဝိဇ္ဇာ၏ အဝိနိယစသောအနက်	၂၉
အတ္တသင်္ကန္တိနိဝါရဏံ	၂၁၀	အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးရာဌာန ရှစ်ပါး	၄၄
အန္တဂုဏ တည်နေပုံ	၃၄၁	အဝိဇ္ဇာကံ ပြုအပ်သော	
အတ္တနယာ	၂၂၄	ပစ္စည်းများ	၆၉
အတ္တနယာ နိယန္တိ	၇၀၆	အဝိဇ္ဇာကို စ၍ ဟောတော်	
အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တေန	၇၇၉	မူရပုံ	၂၅, ၁၈၉
အန္တဓမ္မာဓာဝိ	၂၂၉	အဝိဇ္ဇာကို ပခာနဓမ္မ-ဟု ဆို	၆၈၁
အနုလောမေန္တေန၏ အနက်	၁၅	အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရပြု	၆၅
အနုလောမ ပဋိလောမ	၂၂၀	အဝိဇ္ဇာစသည်ကို ကံခေါ်ပုံ	၂၀၃
အပစ္စက္ခကမ္မံ	၅၀	အဝိဇ္ဇာဒိန္နိ လက္ခဏာစသည်	၃၈
အပရိဏာယကော	၈၁, ၅၉၉	အသမုတ္တိဋီတုပုန္န	၈၁၀
အပရန္တသန္တာနတော	၁၉၂	အသံဂါယနာ၌ ဂါဟူ-ဓာတ်	၄၉
အပ္ပသာဒ-၌ အပ္ပ-အနက်	၆၇	အသုစိသဉ္ဇယတော (ဏယ)	၃၀၀
		အသမ္မောသာယ	၄၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အာတပပစ္စယ၊ ဆာယုပ္ပါဒက ၇၈၆
 အာတာပီ ၂၉၀
 အာနေဥဇ္ဇါ ဝစနတ္ထ ၅၅
 အာယူဟနရသာ ၅၅၉
 အာရမ္မဏာရိဂ္ဂဟိတပုန္န ၈၁၀
 အာလိမ္မေတိ၊ အာဒိပေတိ၊
 ဇာလေတိ ၇၈၀

[ဣ]

ဣတ္ထရံ ၂၀၅
 ဣန္ဒြိယ ၁
 ဣန္ဒြိယဝိဂ္ဂေသော စသည် ၄
 ဣန္ဒြိယပဝတ္ထိ အာနုဘာဝတော ၆၀၃
 ဣန္ဒြေရဋ်မှ ကံအထမြောက် ၂၀၂
 ဣဒ္ဓိပါဒ ၄၇၅
 ဣဓေဝ သမဏော ၂၉၈

[ဥ]

ဥဂ္ဂဟကောသလံ ၇၇၆
 ဥဂ္ဂဟသန္နိနာ ၃၇၁
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုတ္တိတာယ ၁၉၃
 ဥဒ္ဓစ္စ၏အကျိုး ၅၈၃
 ဥပကာရက၏ အနက် ၃၂
 ဥပနိဿယကောဋိ ၆၇၈
 ဥပါယပ္ပဓာနာ ၄၄၀
 ဥပေက္ခာကို သုခဟု ဆို ၁၆၂

[ဧ]

ဧကကာရဏဝါဒေါ ၅၉၂
 ဧကတ္တနယ ၂၂၅
 ဧကဒေသသရူပေကသေသ ၁၃၉
 ဧကဝေါကာရဋ္ဌိဝေါကာရအနက် ၁၇၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဧ]

ဧကောဝဇ္ဇနေသု ၁၉၉
 ဧတံသရိက္ခကော ၃၅၈
 ဧဝမေတဿ ဧကဝလဿ ၃၇
 ဧဝံမတ္ထသဒ္ဓေဟိ ၇၈၃

[ဩ]

ဩက္ကန္တိ(မိ)တွာ ၂၇၅
 ဩဒိသက အနောဒိသက ၄၀၆
 ဩဓိသော အနောဓိသော ၄၀၇

[က]

ကဏ္ဍုလ မကဋ္ဌသဏ္ဌာနာ ၃၃၁
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ၇၈၉
 ကမ္မဘဝကို ကတ္တုသုခိပြု ၁၇၀, ၆၇၁
 ကမ္မသမ္ဘာရာ ၂၀၃, ၆၉၂
 ကမေနပါဋ်သော ကောင်း ၁၉၄
 ကလေးတုန်းကပြုအပ်သော
 အတတ်သင်မှု၊ ဆေးကျေးမှု
 အကျိုးရပုံ ၆၄၀
 ကံပြုသူသာ ကံအကျိုးခံစားရ ၁၁၅
 ကြိတ်ချေအပ်သော ယင်ငယ်၏
 ဝိထိ ၆၀၇
 ကာမဘဝ စသည် ၁၇၁
 ကာမယာနု၊ ကာမယမာန ၆၇၉
 ကာမာမိသ ၈၄၅
 ကာယ၏အနက် ၂၀၂
 ကာယဒဠိဗဟုလဿ ၄၆၂
 ကာယဿ သင်္ခါရော ၅၆
 ကာရကဒေသနနိဝါရဏံ ၂၀၉
 ကာရကဝေဒကရဟိတံ ၁၉၁
 ကာဠကဋိက အသူရာ ၄၂၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[က]

ကိလေသာ စသည်တို့ ၆၈၈
 ဝနုအမည်ရပုံ ၄၆၈
 ကိလေသာပယ်ပုံ ဥပမာများ ၄၆၈
 ကိလေသာပယ်ရာ၌ အစေးရှိ ၈၁၅
 သော သစ်ပင် ဥပမာ ၂၃၀
 ကုလားဂဏ္ဍိကဇာတာ ၄၁၇
 ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ (ပညာလွန်သူ) ၅၀၄
 ကေဝလဉ္ဇေတ္ထ ၃၇၇
 ကေသာစသည် သုဘနိမိတ် ၃၇၇

[က-ဆ]

ဂဏ္ဍဘေဒ ပိဋက ၆၉၈
 ဂတိနိမိတ် (ရူပါရုံ) ၉၄
 ဂမ္ဘီရာဝဘာသော ၂၁၇, ၇၀၀
 ဂုဏာဂုဏ္ဍိကဇာတာ ၇၁၀
 ဂေါဗလီဗဒ္ဒနည်း ၃၃
 ဂေါလောမာဝိလောမာနိ ၅၉၇
 ဆနုသညာနိဝါရဏံ ၂၁၀

[င]

ငရဲ၌ ဣဋ္ဌာရုံ (မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် အတွက်) ၁၂၃

[ဝ]

စက္ခာဒိတို့က အစိုးရပုံ ၆
 စက္ခုဒေသကစသည် အနုဋီကာ ၆၂၈
 စက္ခုဒါရဘာဝေ ၅၁၉
 စက္ခုဒြေဋ္ဌစသည်တို့၏ အစဉ် ၇
 စက္ခုသတ္တကပေ။ ဇီဝိတဆက္က ၆၂၄
 စက္ခုသောတ, ဆာနဘာဝါ ၆၃၁
 စတုမဓုရည် စသည်ဖြင့် ၆၄၀
 ထုံစေခြင်း ၁၉၆
 စတုသင်္ဂဟ ၁၉၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[စ-ဆ-ဇ]

စာသင်စာချ အကျိုးရလက် ၁၈
 စိတ္တကာရ, ဂန္ဓဗ္ဗ, ဂန္ဓိက ၁၆၁
 စုတိပဋိသန္ဓေနှင့် ရေမြောင်းကူး ၁၁၀
 စုတူပါတ စသည်၌ တွေ့ဝေ ၇၈
 စူဠသောတာပန် ၃၆၈
 ဆန္ဒ သမာဓိ ၄၇၆
 ဆန့်ကျင်-မဆန့်ကျင်သော အကြောင်း ၇၆
 ဆွမ်းတုံ ပူဇော်သောထေရ် ၄၂၂
 ဝတ္ထု ၆၀၄
 ဇနက် တံ သမာနံ ဝါ ၄၃
 ဇရာမရဏကို အင်္ဂါတပါးသာ ပြုပုံ ၄၃
 ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတ သမုဒါဂတ ၇၀၀

[ဈ-ဋ-ဏ]

ဈာန် ကစားသော သာမဏေ ၄၅၂
 ဈာန်လျှောသော လူထွက်ကြီး ၄၅၇
 ဋာန် တံ သံဝတ္ထေယျ ၃၁၅
 ဋ္ဌိတိသုံခ ဝိပရိကာမဒုက္ခ ၇၇၀
 တဏှာ နဒီ ၂၂၃
 တဏှာ နာမေတိ ၁၁၀, ၆၃၅
 တဏှာလတာ ၂၂၃
 တန္ဒာကုလကဇာတာ ၂၃၀
 တာဝ၏အနက်များ ၅၉၀
 တာဠုဂဠုပဋ္ဌလသဏ္ဌာန် ၃၂၉
 တိဝဋ္ဌ ၁၉၅
 တိသန္ဓိ ၁၉၆

[ဒ]

ဒါနဝတ္ထုအမျိုးမျိုး ၅၉
 ဒါယဇ္ဇ၏မဟတ္တဖြစ်ပုံ ၄၂၅
 ဒွါရ ၆-ဖုံ အာရုံ ၆-တန်စသည် ၆၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဒ-ဓ-န]	
ဒိန္နံ ဂတိနံ အညတရံ	၆၁၁
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ	၁၄၃
ဓမ္မစန္ဒိ	၄၄၅
နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိ	၁၀၈
နဋ္ဌကလာပိယော ဝိယ	၁၃၇
နတ်ပြည်၌ အနိဋ္ဌာရုံ	၁၂၄
နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတ	၁၀၄
နိယတဝါဒ	၂၂၈
နိယတိ သင်္ဂတိဘာဝပရိဏာ	၅၉၈
နိသဇ္ဇနဝါရ တကြိမ်	၇၇၆
နွယ်နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၅၃၉

[ပ]

ပကရဏနယော	၇၆၀
ပစ္စယာကာရ၏အနက်	၁၆
ပစ္စယော၏ သဒ္ဓတ္ထ-လက္ခဏတ္ထ	၃၁
ပညိန္ဒြေနှင့် ဆုံ ၄-ပါး	၁၁
ပဉ္စဒါရဝိထိ၏ ညှိပုံ	၆၁၆
ပဋိဆောသ စသည်	၁၁၂
ပဋိဆောသ, ပဒီပ, မုဒ္ဒါ	၆၃၇
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၃၁
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဒေသနာ ၄-မျိုး	၁၉
ပဋိဝေဓ-သိ	၂၂၉
ပထဝီဘာဝနာ	၅၇၃
ပဓာန, ပါကဋ, အသာဓာရဏ	
အကြောင်း	၇၃
ပဓာနယောနိ (ဩပပါတိက)	၇၂၂
ပဓာနသင်္ခါရ	၄၇၇
ပရမိဿရဘာဝ	၅, ၅၁၉
ပရလောကနိရပေက္ခော	၇၅၉
ပရိယုဋ္ဌ (ဌာန) ဌာယိနော	
(ပရိယုဋ္ဌဌာနဌာယိနော)	၁၈၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ-ဗ-ဘ]	
ပသုဗန္ဓဝိဓိ	၆၇၆
ပည-အပည၏ ဝစနတ္ထ	၅၄
ပုနာတိတိ ပုည စသည်	၅၇၁
ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော	၁၉၂
ပုရာဏကျမ်း	၆၇၆
ပုရိမာကောဋိ၏ အနက်	၅၅
ဗောဇ္ဈင်၏ လက္ခဏာ	၄၉၀
ဗြဟ္မာဘိညိ အနိဋ္ဌာရုံ	၁၂၄
ဘဝဂ်ဝဋ္ဌနမတ္ထ	၇၄၈
ဘဝစက်၏ ဥပမာအမျိုးမျိုး	၂၁၄
ဘဝစက်၏ ဥပမာတမျိုး	၂၁၁
ဘဝစက် လှည်းဘီး	၁၉၇
ဘဝနိကန္တိနှင့် ကာမုပါဒါနိ	၆၇၀
ဘဝ, ဝိဘဝတဏှာ	၁၅၉
ဘာဝရုပ်တို့ ဣန္ဒြိယ မည်ပုံ	၅၂၈
ဘိန္နဝါဟနိကော	၁၃၇
ဘူမိလဒ္ဓစသော ဥပ္ပန္န	
အမျိုးမျိုး	၈၁၀

[မ-ယ]

မမတ္တေန	၁၆၀
မရဏာသန္နဝိထိ၏ အာရုံ	၆၁၃
မရူပပါတံ	၆၇
မဟာပဒေသ ၄-ပါး	၅၃၆
မုဉ္ဇ ပဗ္ဗဇဘူတာ	၂၃၀
မုဒ္ဒပ္ပသန္တ (သဒ္ဓါလွန်သူ)	၄၁၆
မျိုးစေ့ကို ပြုပြင်ပုံ	၁၁၆
ယထာယောဂံ	၁၀၇
ယထာသမ္ပဝယောဇနာ	၆၂၈
ယဒရိယော	၅၇၄
ယာထာဝသရသလက္ခဏံ	၄၄, ၅၆၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[ယ-ရ-လ]

ယောနိဝေသန	၁၀၂
ယံ- ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌိ	၂၈၆, ၇၆၇
ရာသီကရဏံ	၅၅၉
ရောဂါရခြင်း၏အကြောင်းများ	၅၉၄
လိဂ်	၅၂၂
လေးလုပ် ငါးလုပ်စာ ချန်၍စား	၄၀၉
လောကာမိသ	၈၃၅

[ဝ-သ]

ဝဇ္ဇာဂါဝိ၏ရေသောက်ခြင်း	၅၄၉
ဝဋ္ဋဿ အန္တောယေဝ	၆၉၉
ဝဋ္ဋာမိသ	၈၃၆
ဝဋ်လည်ပုံ	၁၉၅
ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ	၄၁၄
ဝဒေါ ဝေဒေယျော	၁၉၁, ၆၈၁
ဝဝတ္တာန ဗုဒ္ဓဝိနိဗ္ဗောဂါဒိ	၂၈၄
ဝါယာပေသိ (ဝါယာသိ)	၃၄၈
ဝိညာဏဋီတိ ၇-ပါး	၁၂၆
ဝိနိဗ္ဗောဂါ ဝိနိဗ္ဗောဂ	၂၂၁
ဝိပလ္လာသ	၂၇၈
ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ	၅၃၄
ဝိသတိ အာကာရာရံ	၁၉၇
ဝုသိမတော	၆၆၆
ဝေဒနာကို သည်းခံပုံ	၃၉၀
ဝေါသဂ္ဂ(ပရိဏာမိံ)	၅၀၄
သကိံ ဝါ (တဒါရမ္မဏံ)	၆၀၁
သက္ကံဋိတ ဗုဒ္ဓုပဏ္ဍ ပဋ္ဌလခဏ္ဍ	၃၃၆
သင်္ခတလက္ခဏံ	၂၄၂
သင်္ခါရနှင့် ဘဝ ၂-ပါး	
အထူး	၁၉၉, ၁၇၅
သင်္ခေပဘာဂါမိဝစန	၆၉၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[သ]

သင်္ခေပ=သင်္ဂဟ	၁၉၆
သစ္စပ္ပဘဝတော	၂၀၆
သညာဘဝ	၆၇၂
သညာဘဝ၏ ဝိဂ္ဂဟ ၂-မျိုး	၁၇၂
သတတံ သမိတံ	၁၈၄
သန္တတိသိသာနိ	၁၃၃
သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ	၇၀၈
သန္တာနန ဝိနာမိတေ စိတ္တဉ္စ	၆၁၀
သတ္တာဝါသ ဘုံကိုးဝ	၁၂၈
သတ္တဝါဟု မသင်တော့	၃၇၀
သဒိသ အသဒိသ အကြောင်း	၇၇
သဗ္ဗညုဘာသိတ	၅၇၂
သဗ္ဗတ္ထိက (စတုရာရက္ခ)	
ကမ္မဋ္ဌာန်း	၇၇၀
သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ	၇၆၉
သဘာဝ နိယာမ	၂၂၇
သမညာတိဓာဝန	၇၆၅
သုမထ ဝိပဿနာ ၂-မျိုးရ	၃၉၈
သမ္ပပ္ပဓာနာအဖွင့်	၄၄၁
သမသိသိ ရဟန္တာ	၇၉၄
သဿတဒိဋ္ဌိ သမုက္ခါတာယ	၁၉၃
သဟဇာတသင်္ခါရာ ခိပန္တိ	၁၁၀
သဋ္ဌာယတန အယူ ၂-မျိုး	၁၅၂
သဋ္ဌာယတန၌ အတ္တကေသေသံ	၁၄၄
သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတီ	၃၈၂
သိက္ခာပဒေသု	၈၄၃
သီတိဘာဝံ	၃၁၈
သီလမယ ၄-မျိုး	၅၉
သီသကပဋ္ဌဝေဌက	၃၃၄

၈၆၆ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာဘာသာဠိကာ ဒုတိယတွဲ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]		[သ-ဟ]	
သုခစသည်တို့ ဣန္ဒြိယဖြစ်ပုံ	၅၂၉	သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ	
သုတ္တန် ပကတူပနိဿယ	၁၄၁	သိဒ္ဓါ	၁၈၄, ၁၈၅
သုကာဏ်း လမ်းသွားသလို	၈၀	သံသိက ဗလဒေဝ	
သုဒ္ဓ, တန္တဝါယ, ဝဇ္ဇ	၁၆၁	နဂ်လာဒိနိ	၅၆၈
သောကစသည်ကို ဟောတော်		သံဝေဂဝတ္ထု ရှစ်ပါး	၄၃၂
မူရကျီး	၄၂	ဟေတုသမ္ဘာရာ	၆၉၄